LIETUVIŠKOS SVOTBINĖS DAINOS

LIETUVIŠKOS *svotbinės* DAINOS

LIETUVIŠKOS *svotbinės* DAINOS

užrašytos
ANTANO JUŠKOS
ir išleistos
JONO JUŠKOS

II
TOMAS

VALSTYBINĖ GROŽINĖS LITERATŪROS LEIDYKLA
VILNIUS * 1955

„SVOTBINĖS RĖDOS“ TAUTOSAKA IR PAPROČIAI

Į šią antrąją A. Juškos surinktosios vestuvinės tautosakos knygą sudėta „Svotbinių dainų“ rinkinio III dalis ir visos likusios melodijos.

Naujas dalykas šioje knygoje yra A. Juškos vestuvinių apeigų aprašas „Svotbinė rėda“[1], sudaręs organišką vienumą su „Svotbinių dainų“ rinkiniu. Žymi vestuvinių dainų dalis tiesiog iliustruoja visą eilę āprašo vestuvinių veiksmų ir papročių. Šios dainos yra sudėtinė ir svarbi vestuvių ceremonialo dalis. Jas jungia ir bendras klasifikacijos pagrindas, nes „Svotbinių dainų“ suskirstymo pagrindą iš esmės sudaro „Svotbinėje rėdoje“ duotas vestuvinių apeigų skirstymas. Be to, „Svotbinėse dainose“ prie atskirų dainų skyrių yra pateikiami vestuvinių apeigų paaiškinimai, kurie, suglaustai atkartodami „Svotbinės rėdos“ aprašymus ir tuo pačiu pabrėždami abiejų leidinių pagrindo bendrumą, padeda išryškinti „Svotbinėje rėdoje“ aprašomus papročius, o kartais net juos papildo. Pvz., pastaboje prie didvakario dainų sužinome naujų faktų ir tos apeigos naują pavadinimą, būtent „didžioji roda“, kurio „Svotbinėje rėdoje“ nėra.

„Svotbinės rėdos“ papročių medžiagą A. Juška užrašė 1870 metais, gyvendamas Veliuonoje. Šiais papročiais jis domėjosi ir anksčiau.

Dar gyvendamas Pušalote (1860—1862), jis buvo aprašęs Pušaloto apylinkių vestuvinius papročius. Tuo būdu, dirbdamas Veliuonoje, A. Juška jau buvo susipažinęs su pagrindiniu vestuvinių papročių turiniu, su įvairiais

[1] Svotba lietuvių kalboje pažįstama jau XVI a. Šį žodį užtinkame J. Bretkūno, M. Daukšos postilėse; K. Širvydas savo žodyne (XVII a.) vestuvinę dainą nuptiale carmen taip pat verčia į „giesmė svotbinė“.

Pirmykštė žodžio vestuvės reikšmė yra susijusi su senovinės santuokos papročiais. Kaip žinome, centrinės apeigos vestuvėse buvo nuotakos į vyro namus nuvesdinimo apeigos. A. Juškos „Svotbinėje rėdoje“ turime specialius vestuvinius veikėjus, kurių pavadinimai glaudžiai susiję su žodžio „vesti“ šaknimi: vedys (jaunikis), vedlys, kurs nuveda nuotaką į vyro namus; vedlauti — nuvesti nuotaką į vyro namus. Čia paminėti vestuvių veikėjų pavadinimai minimi XVI—XVIII a. šaltiniuose.

vestuvinės tautosakos žanrais, kas turėjo teigiamos įtakos vėliau užrašinėjant vestuvinę tautosaką ir parenkant medžiagą „Svotbinei rėdai“.

Lemiamos ir pagrindinės reikšmės aprašo teigiamam pobūdžiui turėjo Veliuonos apylinkėse užrašinėjimo metu dar gyvai praktikuojama turtinga, įvairi ir didžiai meniška visų žanrų tautosaka, kaip tai pastebėjo ir Rusų Geografinės draugijos narys J. P. Kuznecovas, šios draugijos pasiųstas į Veliuonos apylinkes. „Ši vietovė (turima galvoje Veliuona — *Z. S.*), — rašė jis, — labai įdomi buities grynumu ir liaudies prisirišimu prie savo poetinių kūrinių.“[1]

A. Juškos veikla liaudies papročių užrašinėjimo srityje vyko XIX a. antrosios pusės pirmame ketvirtyje — valstiečių kovų dėl išsivadavimo iš baudžiavos ir prasidėjusio nacionalinio išsivadavimo judėjimo laikotarpiu. Su tuo yra susijęs kultūrinės veiklos pagyvėjimas, susidomėjimas liaudies gyvenimu, iškėlęs reikalą rinkti ir tyrinėti medžiagą, liečiančią visas liaudies buities bei jos kūrybos sritis. Šiais klausimais spaudoje ir visuomeniniame gyvenime pradeda reikštis vis daugiau balsų: rusų tautotyros žurnalas „Этнографический Сборник“ dar 1853 m. straipsnyje „Etnografinis žvilgsnis į Vilniaus guberniją“ ragina pagyvinti liaudies gyvenimo ir kalbos tyrinėjimą; pasirodo darbų, liečiančių lietuvių liaudies buitį: A. Kirkoro (1854, 1867), S. Kulikovskio (1860), M. Kaminskio (1863, 1864), M. Valančiaus (1869) ir eilės kitų. Tame laikotarpyje pasirodo rusų liaudies vestuviniai aprašai, kaip V. Selivakovo (1856-7), P. J. Jakuškino (1865), ukrainiečių rinkinys „Lud ukrainski“, išėjęs 1857 m. Vilniuje, lenkų Z. Glogerio (1869) ir kt.

Neabejotiną vaidmenį čia turi Rusų Geografinė draugija, kurios „Šiaurės vakarų skyrius“, įsteigtas 1862 m. Vilniuje, organizuoja ekspedicijas po Lietuvą, ruošia ir spausdina etnografinei medžiagai rinkti anketas ir kt. Kaip jau minėta, šio skyriaus nuolatinis bendradarbis J. P. Kuznecovas 1870 m., t. y. kaip tik „Svotbinės rėdos“ užrašymo metais, vyksta į Veliuoną, susipažįsta su A. Juška, su jo surinkta medžiaga ir pats užrašinėja tautosaką.

Visa tai neabejotinai galėjo turėti paskatinamos reikšmės ir „Svotbinės rėdos“ sudarytojui A. Juškai tiesiog, o juo labiau per brolį Joną, artimai bendradarbiaujantį su to meto lietuvių ir rusų mokslo atstovais.

---

[1] Известия Русского Географического Общества, 1870, VI, psl. 318.

Lietuvių liaudies vestuvinių papročių užrašinėjimo ir išleidimo istorijoje „Svotbinei rėdai" atitenka viena pirmųjų vietų. A. Juška toli pralenkė savo pirmtakus, pateikdamas pilniausią ir patikimiausią vestuvinių papročių aprašymą. Ligi A. Juškos spausdintieji lietuvių liaudies papročiai dažniausiai buvo trumpi, nepilni, fragmentiški. Rašiusieji XVII—XVIII a. T. Lepneris ir M. Pretorijus, pirmieji davę išsamesnes žinias apie prūsų lietuvių vestuves, su vėlyvesniais užrašinėtojais negretintini, nes jiems tenka taikyti kitus vertinimo kriterijus negu XIX a. užrašinėtojams. Išsamumo ir nuoseklumo atžvilgiais „Svotbinei rėdai" neprilygsta nei Glogau (1866, 1871, 1875)[1], nei subeletristinti E. Gizevijaus (1843 ir 1847)[2] vestuvių aprašai, nei vertingi naujos medžiagos iškėlimu, bet nepilni L. Jucevičiaus[3] ir M. Valančiaus (1869)[4] darbai. Neprilygsta jai T. Narbuto[5] ir S. Daukanto[6] darbų dalys, aprašančios lietuvių vestuvinius papročius pasiremiant vien tik senąja istorinių šaltinių medžiaga.

A. Juška pralenkė daugelį savo pirmtakų ne tiktai vestuvinių papročių aprašymo išsamumu, bet ir požiūrio į tautosaką ir papročius pažangumu, pasireiškusiu ne teorinio pobūdžio tyrinėjimuose, kuriuos jis paliko kitiems „mokslo apšviestiems lietuviams", o praktiniame užrašinėjimo bei spausdinimo darbe. Užrašinėdamas vestuvines apeigas, jis aprašė ne tik papročius, bet ir dainas, šokius, muzikos instrumentus, vaidybinius momentus, oracijas, drabužius — visa, kas sudaro organišką vestuvių paveikslo visumą, kas leidžia pilniau pažinti lietuvių liaudies gyvenimą. A. Juška pastebėjo ir pažymėjo vestuvinių papročių socialinius skirtumus. Atskiruose „Svotbinės rėdos" skyriuose jis aprašė neturtingų feodalinių valstiečių vestuvių apeigas, pažymėdamas tų apeigų skirtybes. Jis vienas iš pirmųjų pateikė liaudies prakalbų (oracijų) ir vestuvinių papročių variantus, skyrium aprašė vestuvinių veikėjų vaidmenis.

---

[1] **Glogau.** Eine litauische Hochzeit. „Altp. Monatsschrift", 1866, III, 172—180, ir kiti jo darbai.

[2] **E. Gisevius.** Hochzeitsgebräuche der Ragainer. „Preuss. Prov.-Blätter", N. F., t. II, 1843, psl. 274—286; **E. Gisevius.** Beschreibung einer Litauisch-Tilsenischen Heimführung. „Neue Preuss. Prov.-Blätter", t. IV, 1847, psl. 144—152, 209—217.

[3] **L. z Pokiewia — L. Jucewicz.** Litwa. Wilno, 1846, psl. 252—285.

[4] **M. Valančius.** Palangos Juzė, Klaipėda, 1869.

[5] **T. Narbutt.** O panieńskim w Litwie. (Cunagium — kunigowanie.) „Tygodnik Wileński", 1817, IV, psl. 209—213. **T. Narbutt.** Dzieje starożytne narodu litewskiego, t. I, Wilno, 1835, psl. 332—346.

[6] **J. Laukys — S. Daukantas.** Būdą senowies Lėtuvlu — Kalnienu, Petropilie, 1845, psl. 49—60.

Veliuoniškių vestuvinius papročius A. Juška aprašė suglausta forma, savita, turtinga kalba. „Svotbinėje rėdoje“ randame charakteringąsias vestuvines apeigas ir tautosaką, nesigilinant į smulkmenas bei neesmines detales.

Nors šis A. Juškos darbas charakterizuoja jį kaip rimtą ir nusimanantį etnografinės medžiagos užrašinėtoją, tačiau jis nėra laisvas ir nuo kai kurių trūkumų. A. Juška nepateikė liaudies socialinio-ekonominio gyvenimo faktų, išryškinančių sąlygas, kurios veikė santuokos sudarymą ir ypač šeimos santykių pobūdį ir vystymąsi klasinėje visuomenėje. Pvz., čia išleisti tokie faktai, kaip kraičio dydis ir materialiniai išskaičiavimai tuokiantis, laisvės apribojimas ir t. t. Be to, A. Juškos vestuvių aprašas nėra visai pilnas: „Svotbinėje rėdoje“ pasigendame sugultuvių papročių, nekviestųjų svečių vaidmens aprašymo, nenurodyta, kuriuo metų laiku ir dienomis būdavo keliamos vestuvės, nerandame papročių, atliekamų pirmaisiais povedybinio jaunavedžių gyvenimo metais, pvz., įvesdinimo jaunamartės į žemės ūkio darbus ir kt. Dalies papročių A. Juška nepateikė, gal būt, vietos taupumo ar glaustumo sumetimais. Pavyzdžiui, nėra platesnio apeigų pasitinkant jaunavedžius po jungtuvių (vinčiaus) nuotakos namuose aprašymo, bet tuo būdu jis išvengia pakartojimų, nes apeigos pasitinkant jaunavedžius po jungtuvių nuotakos namuose ir išvykstant jiems į vyro namus ir ten vėl sutinkant yra panašios ir pasikartoja.[1]

* *

Atrodo, jog A. Juška nebuvo užsimojęs skirstyti „Svotbinę rėdą“ pagal kurią nors sistemą. Visą vestuvinių papročių ir tautosakos medžiagą jis sugrupavo į smulkias dalis pagal vestuvių veiksmų eigą. Kiekvienai apeigai jis davė jos liaudinį pavadinimą, sunumeruodamas visa tai eilės tvarka. Šie atskiri smulkesni vestuvinių papročių vienetai (juos A. Juška pavadino dalimis), sudarantieji tartum atskirus skyrius, liko neapjungti į stambesnius skyrius, ir skaitant atrodo, tartum jie visi būtų lygiaverčiai ir vienodai svarbūs. Per didelis skaičius smulkių skyrelių apsunkina vestuvių eigos

[1] Tai yra bažnyčios poveikio pasėka, nes bažnytinės jungtuvės, kurios Lietuvoje yra naujesnis reiškinys, pertraukdavo vieną centrinių apeigos vietų — nuotakos išvykimą į jaunikio namus — ir tuo būdu sudarydavo nereikalingus pasikartojimus, padaugindamas sutikimo ir atsisveikinimo apeigas, ypač tuo atveju, kai iš jungtuvių grįždavo į nuotakos namus ir paskui iš nuotakos namų vykdavo vyro šalin.

sekimą pagal pagrindinius jos etapus, sunkina atskirti svarbesniąsias šių apeigų dalis nuo antraeilių, smulkesnių.

Šį skirstymo trūkumą A. Juška iš dalies lyg ir išlygina „Svotbinių dainų" rinkinyje, bandydamas čia sustambinti bei apjungti kai kuriuos smulkesniuosius vestuvių apeigų skyrius, pvz., skyrelius „Nuotakos skirtumas nuo mergų ir giminės" ir „Atsideivojimas" jis sujungia į vieną bendro pavadinimo skyrių „Važiuojant į vinčių".

„Svotbinės rėdos" suskirstyme ne visur išlaikytas planas, nuoseklumas: kai kurie skyreliai pateko ne į savo vietas. Pvz., 29 skyrius, aprašąs vestuvių veikėją svočią, jos vaidmenį, turėtų būti aprašo pabaigoje prie vestuvių veikėjų skyriaus, tačiau „Svotbinėje rėdoje" jis pateko į vestuvių eigos aprašo skyrių, į jo vidurį; tas pat ir su 28 skyriumi „Kraitvežiu": jis irgi ne vietoje.

Šiame leidime „Svotbinės rėdos" suskirstymas paliekamas toks, koks jis buvo sudarytas jos užrašinėtojų. Dėl vaizdingumo būtų galima apjungti kai kuriuos smulkesnius skyrius į stambesnius.[1]

* * *

Iš kitų vestuvinių papročių aprašymų „Svotbinė rėda" išsiskiria papročių savitumu, jų geru išsilaikymu, formos sveikumu, menišku jų išsprendimu. Kai kurios apeigos ir su jomis susijusi tautosaka pažįstama beveik tik veliuoniškiams. Pvz., įsiprašymas prie suolsėdžio (sk. 17), suolsėdžio kamantinėjimas (klamučijimas, sk. 18), vedlio ar piršlio oracijos (bylos) suolsėdžiui (psl. 303—304). Savitos taip pat jau minėtos didvakario (išleidžiant kviesl}) apeigos (sk. 12), svočios grįžimas (vyro šalyje), vadinama goda (sk. 37), jos vadavimas suolo (sk. 41), kai kurie marčpiečio ciklo

[1] Pavyzdžiui, stambesnis skyrius I. **Piršlybos** galėtų apimti skyrelius: 1. stebėjimas (susiartinimas), 2. sanvedybos, 3. pažintuvės, 4. mėglavimasis, 5. piršlybos, 6. sanderybos, arba sugertuvės. II. **Sužieduotuvės:** 7. žvalgytuvės, 8. žiedynos bei pragertuvės, 9. kvotimas, 10. mergavimas, 11. česnis. III. **Kvietimas į vestuves:** 12. didvakaris, arba didžioji roda, 13. kvieslys. IV. **Vestuvės: A. Nuotakos atsiskyrimas iš tėvų namų:** 14. mergvakaris, 15. vedžio išleistuvės, 16. vedžio lauktuvės, 17. įsiprašymas prie suolsėdžio, 18. suolsėdžio klamučijimas, 19. suolo vadavimas per pabrolį, 20. svotai suole dainuoja ir valgo; B. **Pirmoji vestuvių diena:** 28. kraitvežys, 29. svočia (užkanda prieš vinčių), 30. vainiko padavimas. C. **Nuotakos išvykimas į vyro namus:** 31. atsideivojimas. 32. elgimasis gaspadoj ir bažnyčioj. D. **Nuotakos priėmimas į vyro namus:** 33. jaunavedės marčios lauktuvės, 34. veselninkų prasimetimas, 35. jaunavedžių kilojimas, 36. praustuvės, 37. svočios goda, 38. jaunavedžių sukeltuvės, 39. gobtūravimas su šliku, 40. marčios sutiktuvės ir t. t. iki skyrelio 55, veselijos pabaigtuvės. V. **Sugrąžtai ir atgrąžtai.**

veiksmai (sk. 49, 52), šešuro karvolius (sk. 53), o taip pat prieš vestuves česnio kėlimas (sk. 11).

Veliuoniškių papročių savitumas pasireiškia ne vien buvimu skirtingų papročių, bet ir skirtingu jų atlikimu. Kitose Lietuvos vietose žinomi papročiai čia yra savaip perkuriami, įdomiai improvizuojami, įnešant į juos naujų apeiginių ir vaidybinių elementų, stilizacijos. Nuotakos slėpimo papročiai, jos ieškojimas po paklode yra žinomi ir rytiniuose aukštaičiuose, bet „Svotbinėje rėdoje" ieškojimas po paklode yra savaip atliekamas: veliuoniškių vestuvėse skirtingai vyksta abipusis vaišinimasis, sąmojingi pabrolių ir merginų kamantinėjimai, atliekamos specialios dainos apie ieškančius, kurių rytų aukštaičių vestuvėse neužtikta. Vietoj išjuokimo raudomis veliuoniškių vestuvėse dainuojamos humoristinės dainos, vietoj rytų aukštaičių vienos pamergės čia prie stalelio dalyvauja trys ir t. t. Savotiškai interpretuojamos veliuoniškių vestuvėse ir daugelis kitų apeigų, pvz., suolą bei stalą vaduojant, scenos su karvoliu (sk. 52), piršlio korimo ir eilė kitų.

Veliuoniškių vestuvinių papročių atskiros dalys ir eiga daugeliu atžvilgių sutampa su kitų Lietuvos vietų vestuviniais papročiais. Pagrindiniai apeigų momentai piršlybose, sužieduotuvėse ir pačiose vestuvėse, kaip, pvz., išvykstant į jungtuves, į vyro šalį, per keltuves, per gaubimą ir t. t., veliuoniškių vestuvėse yra tie patys, kaip ir visoje Lietuvoje. Glaudesnius ryšius veliuoniškių vestuvių papročiai turi su suvalkiečių ir prūsų lietuvių papročiais, mažiau su dzūkų, žemaičių ir rytinių aukštaičių vestuviniais papročiais.

Tačiau nemaža apeigų, kurios yra žinomos kitų Lietuvos vietų vestuvėse, šiame apraše neužtinkamos. Pvz., nuotakos šukavimo šepečiu (mergvakaryje), vainiko užgėrimo, apėjimo aplink stalą tris kartus, nuotakos pavedimo jaunikiui iš tėvo pusės (išvykstant į vyro šalį), plaukų nukirpimo, nuotakos dovanų teikimo už pašokdinimą (marčpietyje), svečių išprašymo (išrūkinimo) ir visos eilės kitų apeigų (žr. pastabas knygos gale).

* * *

„Svotbinėje rėdoje" įdėta įvairių žanrų vestuvinės tautosakos: apeiginių dainų, prakalbų, dialogų. Vestuvinių naudų veliuoniškiai, matyt, neturėjo. Apeiginių dainų teduota tik po vieną kitą atitinkamai apeigai, turint galvoje, kad pačias dainas pažinti padeda atskiras jų rinkinys. Daž-

niausiai tai yra nauji „Svotbinių dainų“ rinkinyje esančių dainų variantai; keletas pasitaiko tų pačių, kaip ir „Svotbinėse dainose“ (563, 612), tačiau yra ir visai naujų, kaip tai ačiavimo dainos (psl. 320—323).

Veliuoniškių vestuvių dialogai, arba, kaip jie čia vadinami, „klamučijimai“, vyksta tik jaunosios pusėje tarp priešingų pulkų atstovų: tarp suolsėdžio ir vedlio (kvieslio, maršalgos), prašant įsileisti jaunojo pulką į vidų pas nuotaką, tarp merginų ir pabrolio, pastarajam ieškant pasislėpusios po paklode nuotakos. Jais vaizduojama kova dėl įėjimo į „svetimą šalį“, kova dėl nuotakos, kuri pasireiškia ne tiek pačių dialogų turinyje, kiek jų formoje — dviejų šalių ginče bei varžybose.

Šie dialogai pasižymi gyvu ir aiškiu sąmoju, žaismingumu, mįslingais, įmantriais klausinėjimais ir tokiais pat atsakymais. Žymi dalis „klamučijimų“ yra klausimų forma išreikštos paprastos mįslės-minklės, o jų atsakymai atstoja mįslių įspėjimus, per kuriuos jų dalyviai turi galimybės parodyti savo sumanumą, sąmojį, panaudojant alegorijas, simbolius ir kitas vaizdinės išraiškos priemones. Tai savotiškos veliuoniškių žodžio meno rungtynės.

Kita vestuvinės tautosakos rūšis — tai prakalbos (oracijos). „Svotbinė rėda“ vienintelė, kuri mūsų turimoje spausdintoje tautosakos literatūroje pateikia gausesnius ryškių ir spalvingų oracijų pavyzdžius. A. Juškos užrašymuose jos vadinamos įvairiais vardais: „byla“, „žosmė“, „pratarlė“, „teverna“. Čia turime keleriopų oracijų pavyzdžius: 1. piršlio oracijas, sakomas piršlybų metu (pažintuvėse), 2. kvieslio oracijas kviečiant svečius į vestuves, 3. vedlio oracijas prašant įsileisti į namus, kai atvyksta jaunikio pulkas pas nuotaką, 4. jaunikio pabrolio bei piršlio oracijas paduodant vainiką nuotakai ir 5. vestuvių gale teisėjo (tiesdario) oracijas bei sprendimą piršlį pakarti.

Kiekviena oracijų rūšis skiriasi tiek savo turiniu, tiek savo charakteriu. Jos sakomos nustatytais momentais, tam tikromis progomis, išplaukiančiomis iš vestuvių ceremonialo. Jų turinys neįvairus — sąlygojamas uždavinio, kurį turi atlikti oratorius. Taip, pvz., kvieslio oracijose kviečiama į vestuves išvardijant, kas ir ką kviečia, kas tame vestuvių pokylyje bus veikiama, koki ten bus patiekalai, kokios pramogos svečių laukia. Oracijose paduodant vainiką išgiriamas nuotakos vainikas, besituokiančiųjų dorovingumas.

Veliuoniškių oracijos neturi vieningos fabulos nei išvystyto siužeto, kaip tai būva ir kituose liaudies kūrybos žanruose. Atsižvelgiant į tai, koks ora-

cijos tikslas ir kokį kalbos stilių pasirenka oratorius, skiriasi oracijos ir savo pobūdžiu: jos yra arba iškilmingai rimtos, kaip paduodant rūtų vainiką, arba grynai humoristinės, kaip tai būva piršlio korimo byloje. Tačiau veliuoniškių vestuvių oracijų dauguma pasižymi nuotaikos pakilumu, kuris turėjo pabrėžti momento arba veiksmo, kuriam ji skiriama, reikšmingumą.

Piršlio oracijų (piršlybų metu) „Svotbinėje rėdoje" duotas tik vienas ir nepilnas pavyzdys, net neišskirtas iš konteksto grafiškai, kaip tai padaryta su kitomis oracijomis. Iš visų oracijų apeiginio reikšmingumo požiūriu išskirtinos paduodant vainiką nuotakai oracijos. Jos palydi esminį vestuvių momentą, seniau reiškusį jaunavedžių sutuokimą (jungtuves).

Oracijų reikšmingumas glūdi jų formoje, jų stiliuje, kuriuo išdėstomas tas paprastas, nesudėtingas turinys. Oratorius naudojasi tradicinėmis formulėmis, nekasdieninės kalbos posakiais, sutinkamais ir kituose liaudies kūrybos žanruose. Dėl to A. Juškos užrašytosios vestuvių oracijos, būdamos visai savaimingas epinis liaudies kūrybos žanras, turi bendrų bruožų su liaudies dainomis ir pasakomis. Dažnuose oracijų poetiniuose nukrypimuose gausu tų pačių kaip ir liaudies dainose vaizdinio išreiškimo priemonių — epitetų, metaforų, išskaičiavimų ir t. t. Pvz., kvieslio oracijose nusakant, kas siunčia kviesti į vestuves, duodama jaunikio charakteristika panaudojant eilę dainų epitetų ir išskaičiavimų: „Nuo to jauno jaunikaičio, žalio diemedžio (Benedikto), kurs anksti rytą kėlė, per dvarelį ėjo, šaltą rasą krėtė, žalią veją mynė, juodą purvą brido ir t. t." (psl. 296). Arba prašant įsileisti, kad sugraudintų ginančius įėjimą, naudojama tokia paralelė: „Kad mes jojome per žalią girią, sukukavo raima gegelė, — o ne gegelė kukavo, bet mūsų jaunikaitis graudžiai verkė" (psl. 304).

Oracijose, kaip ir pasakose, vaizduojamos išgalvotos, nepaprastos situacijos: vestuvėse svečių lauks „stainios muravotos, oru budavotos, debesimis lototos, dangumi stiegtos", o kelias būsiąs „žaliomis rūtomis išbarstytas, obuoliais išbrukavotas, skujomis išklotas; kad skujų netekome, šilingais klojome, šilingų netekome, riešutais klojome" (psl. 299). Komiškumui padidinti naudojamos antitezės. Piršlio mirties sprendime nustatomas toks bausmės būdas: „Ar į patalus suvynioti, rykštėmis užtvoti, ar už karklyno nusivesti, baravykų kotais užbadyti... Ar, prie šilto pečiaus pasodinus, sušaldyti" ir t. t. (psl. 347). Oracijų formulės: žirgai per nasrus ėda, per šnerves jiems byra, dieną naktį ėda ir niekad nasruose neturi — primena pasakų pabaigos formules: vyną midų gėriau, per barzdą varvėjo, burnoj neturėjau.

Oracijose kartais sutinkamos fantastinių pasakų nuotrupos, bet jas galima traktuoti tik kaip stiliaus puošmenas — kaip išplėstas alegorijas arba kaip šalutinius epizodus (psl. 303, 326).

„Svotbinės rėdos" oracijoms būdingas tam tikras kompozicinis schematiškumas. Visos oracijos paprastai prasideda įžanga — pasveikinimu, namų ir svečių pagarbinimu, toliau išdėstomas reikalas, dėl kurio sakoma oracija, ir pabaigoje prašoma apdovanoti oratorių, atsiprašant už nepakankamą sugebėjimą oraciją pasakyti. Įžangos ir pabaigos formulės beveik pastovios. Išimtį sudaro piršlio korimo sprendimas ir teisėjo oracija, kuri sudaryta parafrazuojant teisminį sprendimą.

Jeigu palygintume „Svotbinės rėdos" oracijas su kitų Lietuvos vietų oracijomis, tai Juškos užrašytiems panašių oracijų tekstams kartais trūksta nuoseklumo, tačiau visa tai išperka jų poetiškumas, teikiąs didesnio fantastinio liaudies kūrybos polėkio pavyzdžius, tuo tarpu kai suvalkiečių tekstuose meninę formą, jų kalbos poetiškumą aiškiai viršija oracijos tikslai: pakviesti į vestuves svečius. Juškos užrašytosios oracijos duoda tobulus liaudies gražbylystės pavyzdžius, kur visas liaudies kūrėjo — kalbėtojo dėmesys nukreiptas į patį kalbėjimo meną, kad perduotų rimtą ar linksmą, bet visad džiaugsmingą nuotaiką. Tam tikslui oratorius panaudoja ir poetines jaunavedžių charakteristikas, ir komiškus vestuvinės aplinkos aprašymus, įgalinančius kalbėtoją parodyti savo meną.

* * *

„Svotbinėje rėdoje" minimi šokiai ir žaidimai yra reikšmingi ne tik kaip liaudies meninės kūrybos pasireiškimas, bet jie įdomūs ir savo apeiginiu pobūdžiu. Iš bendrų vestuvinių šokių išsiskiria šokiai, atliekami atitinkamose apeigose, sudarydami jų esminę dalį.

Senovėje šie apeiginiai šokiai reiškė ne tiek pasilinksminimo, kiek perėjimo iš vienos giminės į kitą papročius, giminiškumo ryšių tarp jų užtvirtinimą. Tai ryškiai matyti šokančių veikėjų pasiskirstyme partneriais ir šokio eigoje. Pirmiausia šoka nuotakos šalies ir jaunikio šalies atstovai: nuotakos pabrolys veda šokti jaunikį (vedį), jaunikio pabrolys — nuotaką, jaunikio kvieslys — nuotakos pamergę, piršlys — svočią. Apsisukus porą kartų, jaunieji suvedami į porą šokti. Kiti vestuvių dalyviai šoka tiktai po to, kai aukščiau paminėtosios poros yra jau pašokusios. Tokia pat tvarka ir tie patys šokėjai šoka jaunosios pusėje skiriantis nuotakai nuo

savo giminės ir visa tai pakartoja vyro pusėje po sugultuvių ir po marčios pietų. Šitokis šokimo būdas minimas XVII—XVIII amžiuje. Pretorijus pažymi, jog „šokyje žiūrima, kad su jaunąja pirmiausia šoktų ne jaunikis, o jaunikio brolis“ (VIII, § 14). Šiuo atveju pradžioje su jaunikiu šoka ne jaunosios pabrolys, kaip veliuoniškių, o nuotakos sesuo. Galima tikėti, jog Juškos aprašytoji šokio forma yra senesnė negu Pretorijaus, nes pabrolys iš nuotakos šalies, kurs dažniausiai būva tikras brolis, to meto supratimu, buvo nuotakos giminės atstovas apskritai, kaip ir apeiginiame šokyje.

Savotiškas ir kitur ligi šiol neužtiktas yra apeiginis marčios šokimas kambario viduryje (sk. 49), o taip pat „Laumės“ žaidimas (psl. 374—375). Panašaus pavadinimo žaidimas yra žinomas ir kitose Lietuvos vietose, tačiau Veliuonos vestuvėse jis išsiskiria žaidimo metu dainuojama daina ir atitinkamais veikėjų pasikalbėjimais bei veiksmais. Galimas daiktas, jog šis žaidimas seniau yra turėjęs maginės reikšmės ir buvo susijęs su prietariniais tikėjimais, liečiančiais būsimųjų vaikų apsaugą. Šią prielaidą patvirtina ir konkretus žaidimo tekstas, kuriame pakartojami žinomi liaudies pasakų ir padavimų įvaizdžiai, pasakojantieji apie tai, kaip laumės vagia vaikus, kaip juos pakeičia į pušinę šluotą (šepetį). Laumių ryšiai su vestuvėmis liaudies padavimuose patvirtinami pasakojimais apie laumių atsilankymą į vestuves. Už pakvietimą į vestuves jos suverpdavusios moterims linus.

Kiti „Svotbinės rėdos“ žaidimai — „Smaudė“ ir „Du kiškeliai“ — yra pažįstami ir kitose Lietuvos vietose.

* * *

Sudarydamas „Svotbinės rėdos“ aprašą iš daugelio stebėtų vestuvių, A. Juška duoda veliuoniškių vestuvinių papročių apibendrinantį aprašymą. Šis aprašas apima visą veliuoniškių vestuvinių papročių ciklą ir susideda iš ilgesnių bei trumpesnių scenų, sujungtų į tam tikrą nuoseklią visumą. Tai savotiška muzikinė liaudies pjesė, kurioje atstovaujamos visos liaudies meno šakos: į ją įeina įvairios simboliškos apeigos, dainos, šokiai, žaidimai, muzika, tam tikrus vaidmenis atlieką veikėjai parėdkininkai, jų pasikalbėjimai (dialogai) ir kt. Čia atskiros vestuvinės apeigos bei veiksmai, susieti į vieningą fabulą, atliekami vestuvinio pulko narių.

Nors „Svotbinėje rėdoje“ vestuvinė fabula vyksta pagal tradicinius papročius, tačiau dažnai vestuviniai veikėjai tradicines apeigas keičia, atskirus vaidmenis stilizuoja, laisvai improvizuoja. Jie turi žinoti ir mokėti savo ir kitų veikėjų vaidmenis, o taip pat ir daugelį vestuvinių apeigų, kurias atlieka padailinta forma, skirtinga nuo kasdieniškų poelgių ir kalbos formų. Sakysime, atvykus į piršlius ar kitais vestuvių atvejais tiesiog nepradedama kalbėti apie reikalą: čia pasigaunama tam tikrų kalbėjimo formulių, pradedama iš tolo, pripasakojama nuostabiausių dalykų ir tik gale neaiškiai duodama suprasti, koks turimas tikslas.

Pagrindiniai „Svotbinės rėdos“ veikėjai, kaip ir visose lietuvių liaudies vestuvėse, yra jaunikis (vedys) ir jaunoji (nuotaka). Nors jiedu ir sudaro pagrindinį vestuvinės dramos centrą, tačiau tos dramos akcijoje jiedu pasireiškia gana pasyviai, yra mažai veiklūs, tylūs. Tai, kas turėtų būti jų pačių išreikšta ar per dainas pasakyta, atliekama kitiems vestuvių veikėjams įsakant (plg. psl. 316, 319, 330). Veliuoniškių vestuvių jaunikis ir nuotaka savo veiksmais ir elgesiu dažniausiai vaizduoja kitų apeigų dalyvių dainuojamų vestuvinių dainų mintį. Veliuoniškių „Svotbinė rėda“ nežino nei nuotakos raudų, per kurias rytiečių aukštaičių ir ypač dzūkų nuotakos kiek aktyviau pasireiškia ir savarankiškiau veikia vestuvinės akcijos eigą. Nuotaka turi verkti, nes, neverkusi per vestuves, verks visą gyvenimą, t. y., jos likimas bus sunkus. Dainos gnaudina nuotaką, pabrėždamos jos nelaimingą padėtį, tačiau nuotaka visą laiką yra tyli ir apeiginiuose veiksmuose dalyvauja tik judesiais.

Kiti vestuvių pulko nariai: piršlys, maršalga, vyr. pabrolys, svočia, o taip pat nuotakos ir jaunikio pulkų jaunimas turi didesnės reikšmės vestuvių dramos fabulos vystymui. Nors ir prisilaikydami tradicinių papročių, jie, atlikdami savo vaidmenis, turi didesnę laisvę negu jaunieji. Drauge jie yra vestuvinės akcijos varikliai, stumiantieji ją pirmyn. Tai pastebime eilėje scenų, pradedant piršlybomis, sužieduotuvėmis ir baigiant pabaigtuvėmis.

Silpnai draminėje akcijoje dalyvauja pamergės. Išskyrus pamergę-segėją ir pamergę-paėmėją, kurių paskirtys nesudaro apeigose didesnės reikšmės, jų vaidmuo būtų visai nežymus, jeigu jos nedalyvautų kaip dainininkės.

Svarbesnieji „Svotbinės rėdos“ veikėjai yra piršlys, abu pabroliai (nuotakos ir jaunikio), vedlys bei kvieslys. Vedlio vaidmuo kai kada sutampa su kviesliu vaidmeniu.

Reikšmingiausi vestuvių pulko veikėjai yra vyriškosios lyties abiejų giminių atstovai.

Tačiau pagrindinis vaidmuo draminėje vestuvinių apeigų struktūroje atitenka dainuotojoms. Nors jų vaidmuo „Svotbinėje rėdoje“ atskirai neišskirtas, tačiau iš apeigų aprašymo matyti, kad jos yra atskiros vestuvinių apeigų dalyvės, A. Juškos vadinamos mergos viešnios, mergos dainininkės arba ir tiesiog „mergos“. Štai pasėduose pamergės ir kiti vestuvių pulko dalyviai susėda užstalėje, o „mergos, atsistojusios asloj ties nuotaka, jąją graudina dainuodamos“ (psl. 318).

Vestuvių metu dainuotojų choras yra pagrindinis elementas vystant draminę-muzikinę akciją. Jų atliekamos dainos turi įvairias paskirtis: p a s a k o j a m ą j ą, kai dainoje išdėstomi, aiškinami vestuvių įvykiai, reiškiama dėl jų savo nuomonė (žr. dainą psl. 313), d r a m i n ę, kai pasisakoma kurio nors dalyvaujančio apeigoje vestuvių veikėjo ar visos asmenų grupės vardu (žr. dainas psl. 302, 310), t v a r k o m ą j ą, kai dainos nurodo vestuvinių apeigų veikėjams atlikti kuriuos nors veiksmus (daina psl. 330). Šios dainuotojų paskirtys ne visuomet būva atskirai išreikštos: dažnai toje pačioje dainoje persipina keleriopos aukščiau nurodytos dainuotojų paskirtys.

* * *

Sudėtingesni vestuviniai papročiai ir apeigos, prof. M. Kosveno nuomone, atsirado pirmykštėje visuomenėje pereinant į vieninę santuoką (monogamiją). Jau tuo laikotarpiu formalų santuokos sudarymą lydi pasikeitimas paprastomis dovanomis, išpirkio įnešimas, vestuvių vaišės ir šventė. Išsivysčiusioje patriarchalinėje santvarkoje vestuvės išauga į ilgą ir sudėtingą ciklą apeigų ir ceremonijų, turinčių aktinę ir simbolinę prasmę. Centriniu vestuvių aktu lieka nuotakos pervežimas į vyro namus, o pagrindiniu motyvu — jos apsigyvenimas pas vyrą kitoje giminėje, kitoje šeimoje.[1]

Visas veliuoniškių apeigų kompleksas apima įvairių istorinių periodų jau susisluoksniavusius papročius. Žymi šių papročių dalis išlaikė dar labai senus vestuvių elementus.

„Svotbinėje rėdoje“ užtinkame senas pirktinės santuokos sudarymo lie-

[1] **M. O. Косвен.** Очерки истории первобытной культуры. Изд. Академии Наук СССР, Москва, 1953, psl. 117, 120.

kanas, nors ir silpniau atsispindėjusias negu kitų Lietuvos vietų vestuviniuose papročiuose. Šios liekanos pasireiškia nuotakos iš tėvų ir giminių pirkimo veiksmuose (sk. 27), kraičio išpirkimo apeigose (sk. 46) ir kt.; dainose — kur kalbama apie mokestį už išmintas rūteles (psl. 312), už merginos jaunas dienas, už jos auginimą, darbų išmokinimą; taip pat motyvuose, kai išperkami suolai, „sodas", vainikas (psl. 308, 317, 327).

Kai kurie veliuoniškių vestuvių papročiai, kaip nuotakos priešinimasis, jos slėpimas, triukšmas ir šaudymai prieš vestuves ir vestuvių metu, įvairios kliūtys, sudaromos vykstančiam vestuvių pulkui ir pan., turi įscenizuotos prievartos formą nuotakos ir jos giminių atžvilgiu iš jaunikio pulko pusės. Kai kurių tyrinėtojų tai buvo laikoma vogtinių vestuvių pėdsakais lietuvių vestuvių apeigose. Labiau įtikėtinas yra prof. M. Kosveno tvirtinimas, kad „ši forma davė pagrindą atsirasti labai paplitusiam, bet visai laisvam ir neteisingam šių apeigų, lygiai taip pat ir eilės kitų vestuvių momentų, aiškinimui, kad tai esą „vogtinių" vestuvių liekanos, kai tuo tarpu visi jie atspindi moterims pilną dramatizmo matriarchalinės tradicijos pažeidimą ir perėjimą į kitą šeimą, pas „svetimus"[1].

Aprašomų apeigų senumą pastebėjo ir pats „Svotbinės rėdos" sudarytojas, pažymėdamas, pvz., prie nuotakos slėpimo po paklode apeigos, jog tai, gal būt, „buvo vinčiavonės ceremonija pirm įvedimo Lietuvoje krikščioniškos vieros" (psl. 315). Ir iš tikrųjų kaimyninių tautų istoriniai šaltiniai šias apeigas mini jau XII a., lietuvių — XVI a.

Labai seni papročiai yra vestuvinės dovanos, minimos 1249 metų kryžiuočių ordino taikos sutartyje su lietuvių giminėmis prūsais. Tradicinės vestuvių dovanos — bateliai (kurpės) žinomos XV amžiuje, kaip ir XIX a. „Svotbinėje rėdoje" (žr. sk. 10). Žemijos vysk. M. Jungė (1425—1442 m.) nustato net leidžiamą dovanojamų batelių skaičių, kurį peržengus skiriamos bausmės. Kitos veliuoniškių vestuvių apeigos turi atitikmenis senuose istoriniuose dokumentuose — XV a.: apeiginį užgėrimą, vestuvinius šokius (1426 m.); XVI a.: sužieduotuvių apeigas, gaubimą, apeiginę ugnį bei šviesą, keliavežį (keliavedys); XVII a.: ačiavimą, marčios pyragą (karvolių); XVIII a.: kraitvežį ir kraičius, kliūtis (degą šiaudų ryšuliai), kviesliį, įvesdinimo į ūkį (pakėlimo šeimininkais) apeigas, sugrąžtus.

Keičiantis socialinėms-ekonominėms liaudies buities ir gyvenimo sąlygoms, o taip pat įvedus Lietuvoje krikščionybę, kai kurie senieji papro-

[1] **М. О. Косвен.** Очерки истории первобытной культуры. Изд. Академии наук СССР, Москва, 1953, psl. 120.

čiai greičiau ėmė kisti, apmirti. Todėl nors ir gausu senų vestuvinių apeigų „Svotbinėje rėdoje“, tačiau, palyginę su XV—XVIII a. užrašytais prūsų lietuvių vestuvių papročiais, daugelio jų nebeužtinkame. Turint galvoje veliuoniškių vestuvių papročių artimumą su prūsų lietuvių vestuviniais papročiais (o tai patvirtina „Svotbinės rėdos“ medžiaga), reikia laikyti beveik tikra, kad ir kiti prūsų lietuvių vestuviniai papročiai, kurie aprašomi XV—XVIII a. šaltiniuose, yra seniau buvę praktikuojami ir veliuoniškių vestuvėse. Pvz., „Svotbinėje rėdoje“ nebėra specialaus su stogu savotiškai parėdyto nuotakos vežimo, vadinamo palago, apeigų prie namų židinio, aukų namų židiniui ir ant jaunojo žemės ribos, vaismedžių, žardų ir trobesių užgėrimo, arklių lenktynių ir kt. papročių.

„Svotbinės rėdos“ papročių pakitimas, palyginus su ankstyvesniaisiais užrašymais, pasireiškia dar ir tuo, kad čia, nors ir nežymiai, bet vis dėlto pastebimas kai kurių vestuvinių apeigų sumažėjimas, jų suprastinimo pradžia. Čia jau mažiau bėra apeigų vykstant nuotakai į vyro šalį ir atvykus negu užrašymuose prieš 1870 metus. Dar didesnio skirtumo pastebime, jau „Svotbinės rėdos“ naudai, palyginę XX a. pradžios netolimų nuo Veliuonos apylinkių tautosakos užrašymus. Naujausiuose užrašuose dažnai jau nebesuprantama senoji papročių prasmė. Pvz., M. Katkaus „Balanos gadynėje“ apeiginis taurės sudaužymas suprantamas kaip juokas (psl. 367). Bet kai kurie „Svotbinėje rėdoje“ aprašyti papročiai išsilaikė beveik nepakitę ligi XX a. pradžios.[1]

Naujos gyvenimo sąlygos ne tik keitė senus, bet ir padėjo atsirasti naujiems papročiams. Senuose šaltiniuose, pvz., XVI a. (vad. Sūduvių knygelėje), neminimi užsakai, bažnytiniai egzaminai, išleidimo į bažnytines jungtuves apeigos ir kt. Jie atsirado vėliau bažnyčios poveikyje. Tačiau apie Ragainę XVI a., kaip tai nurodo M. Mažvydas, jau buvo praktikuojami užsakai ir bažnytiniai egzaminai, dėl kurių jis skundžiasi, kad lietuviai vengią jų, tai yra vengia mokytis poterių, katekizmo.

Neabejotina, jog krikščionybę įvedus tam tikrą laiką buvo lygiagrečiai praktikuojamos abi santuokos formos: santuoka, įvykdoma atliekant tradicinius vestuvinius apeiginius veiksmus, ir bažnytinės jungtuvės. Krikščionybė kovojo su santuokiniais-vestuviniais papročiais, kuriuos ji rado lietuvių liaudyje, kovojo už įvedimą bažnytinių jungtuvių. Trečiasis Lietu-

[1] Plg. „Svotbinės rėdos“ apeigas su duona (priedas prie sk. 40) ir tos pačios vestuvių apeigos aprašus Veliuonos apylinkėje (Pelučių km.) XX a. pradžioje (LTSR 455 b 176) ir eilę kitų.

vos Statutas (XVI a.) paveda bažnyčiai apriboti visą vedybų teisę ir įsako „gyventi šventose vedybose pagal dievo ir krikščionių įstatymus“ (V, 22). 1639 m. Įsručio lietuviams grasoma, jog už daugkartinį piršliavimą ir vedybines išgertuves jie baudžiami 6 markių pabauda, o pasikartojus — kelis sekmadienius pastovėti kankinimo įrankyje — kengėje.

Panašius reikalavimus kėlė Upytės valsčiaus laikytojai Klovainių valstiečiams 1622 metais. Taisyklėse buvo įsakoma, kad niekas nedrįstų vesti žmonos be klebono leidimo, neišlaukęs 3 užsakų per pamokslą, grasinant kapos grašių pabauda bažnyčios naudai ir buvimu visą dieną kengėje prie bažnyčios arba geroku plakimu prie žmonių.

Be šių draudimų, buvo nustatoma, kiek galima išgerti alaus vestuvėse, kiek dovanų išdalinti ir t. t.

„Svotbinės rėdos“ papročiai mažai paliesti krikščioniškų tradicijų. Kiek daugiau šio poveikio užtinkame sakomose prieš jungtuves vestuvinėse prakalbose — oracijose. Šalia grynai pasaulinio turinio šiose oracijose figūruoja šventųjų vardai, iškraipyti lotyniški žodžiai. Iš Pretorijaus (XVIII a.) sužinome, kad valgant piršlys sakė trumpas prakalbas (oracijas), drauge jas sujungdamas su maldomis. „Labai negeras dalykas yra, — pastebi Pretorijus, — kad kai kuriose vietose lengvabūdiškas jaunimas besimeldžiantį piršlį visokiais nešvankiais posakiais ir juokingomis pozomis nori išjuokti“ (VIII, § 14). Tai pavyzdys, kaip krikščionybės įtaka skverbėsi į liaudies papročius ir kaip nepalankiai ją liaudis sutiko.

Apmirštant vestuvinių papročių senajai prasmei keitėsi ir jų forma. Pvz., batelių (kurpių) vaidmuo vestuvinėse apeigose pasireiškė tuo būdu, kad nuotaka turėjo į jaunikio nuimtą batelį įstatyti savo koją. Ši apeiga seniau reiškė naujon giminystėn priėmimo paprotį. Vėliau ji tapo pakeista: bateliai imta skaityti apsirengimo daiktu, dovana. Pastaroji jos forma yra išlikusi ir „Svotbinėje rėdoje“. Vestuvinių papročių kitimas, bažnytinių vedybų papročių įsiterpimas pagreitino kai kurių vestuvinių apeigų sumišimą. Tai ypač ryšku sugretinus veliuoniškių vestuvių chronologinę eigą su kitų Lietuvos vietų vestuvėmis. Pvz., vienur žiedynos vyksta prieš užrašus, kitur tą pačią dieną prieš bažnytines jungtuves; seniau vainiko pakeitimo apeigos buvo atliekamos iš vakaro prieš jungtuves, dvasininkų įtakoje ši apeiga vėliau buvo atidėta rytojui prieš pat jungtuves bažnyčioje; seniau gaubtuvės visados vykdavo vyro šalyje, klėtyje po sugultuvių (pirmaryčiuose), ir nuotaka iš vežimo buvo palydima į klėtį, vėliau imta gaubti dar merginos šalyje, tuoj po bažnytinių jungtuvių, prileidžiant,

kad mergina jau tapo moterim, ištekėjo. Galimas daiktas, kad ir jungtuvių diena iš paprastų dienų buvo perkelta vėliau į sekmadienį, kaip tai tvirtinama monografijoje apie Gudelių parapiją, kad žmonės lankytų bažnyčią ir netrukdytų baudžiauninkų nuo darbo dvare. Dėl to jaunoji pora jungtuvinį palaiminimą galėdavusi imti tik sekmadieniais.[1]

* * *

„Svotbinėje rėdoje" aprašytosios vestuvės rodo, jog veliuoniškiai laikė ją svarbia liaudies šeimyninio gyvenimo šventė. Tačiau senovėje jau pačiu vestuvių apeigų atlikimu buvo sudaroma santuoka, turėjusi pagrindinę įstatyminę galią.

Visa eilė papročių reiškė teisinius aktus, jų atlikimas įteisindavo pačią santuoką (jungtuves).

Santuokos sudarymas susidėjo iš dviejų pagrindinių momentų: sutartuvių (sužieduotuvių) ir pačios santuokos, atliekamos per tam tikras vestuvių apeigas.

Sutartuvėse (sk. 8) teisinę reikšmę turėjo: vienas antro užgėrimas, dažniausiai iš vieno indo; žalios šakelės (dažniausiai rūtų šakelės) įteikimas; pasikeitimas dovanomis (skarelėmis bei žiedais); viešas pasibučiavimas. Šiais veiksmais buvo sudaroma ir patvirtinama sutartis, kuri išreikšta minėtais simboliais. Pvz., užgėrimas reiškė susitarimo patvirtinimą. L. Jucevičius rašė: „Jeigu kas neišlaikė sutarties, lietuviai sakydavę: „Sugėrėm visą indą, ir anas nedalaikė prisiegos" (Litwa, 262). Praktikoje šių papročių teisinė reikšmė kai kur išsilaikė net iki XIX a. antrosios pusės. S. Baltramaitis savo knygelėje „Lietuva, lietuvių buities bruožai", išspausdintoje 1877 m., rašo, jog pasižadėjimas vestuvėse prie išgėrimo turėjęs teisminę galią: jeigu kuris iš užgėrėjų neatiduotų merginai išgėrimo metu pažadėto daikto, tą šaukia į teismą, ir teismas visad priversdavo atiduoti pažadėtąjį daiktą, gyvulį arba pinigus" (psl. 5).

Tą pačią teisinę reikšmę turėjo vaišės (bendras stalas), kuriomis dalyviai įsipareigodavo, o taip pat ir viešas apeiginis jaunavedžių pasibučiavimas giminių tarpe.

Užstato ir giminystės santykių sudarymo reikšmę turėjo: dovanos bei pasikeitimas jomis, žalia šakelė bei vainikas, žiedas, skarelė (nosinė) ir

[1] „Lietuvių tauta", t. 2, 1914 m., psl. 423.

kt. Vestuvinis apdovanojimas teisiniu papročiu laikomas ir 1249 m. taikos sutartyje tarp kryžiuočių ordino ir senprūsių.

Pačioje santuokoje (vestuvėse) teisinę reikšmę turėjo šios pagrindinės apeigos: nuotakos perdavimas jaunikiui bei abipusis pasikeitimas rūtų vainikais; nuotakos išvesdinimas (parvedlavimas) į vyro namus ir pirmaryčiai (apeiginis jaunavedžių suguldymas ir prikėlimas).

Senosios santuokos centrinė apeiga veliuoniškių vestuvėse buvo atliekama pasikeičiant rūtų vainikais prieš jungtuves (žr. sk. 30). Šioms apeigoms čia vadovaudavo jaunikio pabrolys arba piršlys, kuris kartu būdavo ir prakalbos (oracijos) sakytojas. Senovėje svarbiausias prakalbininkas (oratorius) vestuvėse buvo kartu ir poros sutuokėjas. Kitų Lietuvos vietų papročiuose šie turintieji teisinę prasmę santuokos momentai yra ryškiau išlaikyti.[1] Šita pasauliečio vykdoma santuoka išsilaikė net iki XVI a. Pvz., Mažvydas laiške Albrechtui rašo, jog Vilkyškių dvaro žmonės padarę slaptas vestuves ir buvę sujungti ne Tilžės klebono ar diakono, bet Tilžės amatininko stalius Leonardo. Kitame laiške, rašytame prieš 1551 m., vėl mini tokias pat vestuves Ragainės apylinkėje, kur porą sujungęs vienas kaimietis. Mažvydo paminėtasis stalius Leonardas veikiausiai bus buvęs piršlio arba vyresnio pajaunio vaidmenyje. Vadovaudamas rūtų vainikų pasikeitimo apeigoms, galėjo būti palaikytas naminių vedybų „vykdytoju" arba, Mažvydo žodžiais betariant, sujungėju.

Prie sutuoktuvių sudarymo formos priklauso ir kiti veliuoniškių vestuvių momentai, kurie pirmykštės teisės atžvilgiu turėjo santuoką įteisinančios galios, tai buvo: plaukų išpynimas, gaubtuvės, vainiko nuėmimas, vestuvinis karvolius ir kt.

Daugumas aukščiau paminėtų veliuoniškių vestuvinių veiksmų, žvelgiant į juos kaip į giminystės sudarymo bei susigiminiavimo papročius, yra atsiskyrimo ir priėmimo į naują bendruomenę papročiai. Vestuvės buvo vi-

[1] Apie Biržus (Dirvonakiai) piršlys šios apeigos metu kalbėdavo: „Atveskite man marčią tokią, katra man būtų duonos kepėja, namų apžiūrėtoja ir svečių priėmėja!" Atveda jauną nuotaką ir pasodina šalia jo. Po to vyksta pasikeitimas žiedais ir rūtų vainikėliais. Atlikus šias apeigas, jaunuosius išveda į svirną. Apeigos atliekamos šeštadienio vakare (mergvakario metu).

Senesnį šių apeigų aprašymą duoda Valančius. „Palangos Juzėj" jis rašo, jog piršlys pirmiausia klausia jaunikį, ar jis sutinka imti nuotaką per žmoną, o nuotaka ar sutinka tekėti. Abiem teigiamai atsakius, piršlys duoda motinai dovanų. Ši priveda savo dukterį sakydama: „Štai atiduodu savo vaiką, imk sau!" Užgėrus piršliui nuotaką, įvyksta pasikeitimas rūtų vainikėliais. Tada piršlys priveda ir pasodina nuotaką prie jaunikio ir, kreipdamasis į susirinkusius, sako: „Štai yra nauja pora." Atlikus šias apeigas, jaunieji buvo laikomi susituokusiais.

suomeninis aktas, sujungimas ne tik dviejų asmenų, bet ir atskirų kraujo ryšiais nesusietų giminių. Tai buvo vaizdingas dviejų šeimų sujungimo, nuotakos priėmimo į naują giminę aktas, kurį atžymėti laikė savo pareiga visi giminės, kaimynai ir draugai, visas apylinkės bei kaimo kolektyvas. Kolektyvas dalyvavo vestuvių apeigose, buvo apdovanojamas nuotakos dovanomis, o taip pat ir pats padėjo jaunavedžiams materialine pagalba. Vaišės, kuriomis paprastai buvo palydimos vestuvės, tapdavo ne vien jaunavedžių, bet ir viso kolektyvo vaišėmis. Dėl to tat ir pačios vestuvių apeigos dažnai apibūdinamos kaip kolektyvinės kūrybos kūrinys, kuriame jaunavedžiai tvarkomi žmonių kolektyvo.

Vestuvės taip pat buvo ūkinis-ekonominis aktas. Vedybinis susitarimas visad išplaukdavo iš materialinių pagrindų, iš susitarimo dėl kraičio, kuris turėjo būti tvirtai nustatytas. Moters ištekėjimas buvo susijęs su naudingos darbo jėgos žemės ūkyje netekimu, o jaunamartei įėjus po vestuvių į vyro namus, ji daugiausia virsdavo pagrindine moteriškąja šeimos darbo jėga.

Prie nuotakos iš savo giminės atsiskyrimo papročių čia priklauso: įvairios dirbtinės užtvaros, kliūtys, nuotakos slėpimas ir ieškojimas po paklode, šokiai, nuotakos kasų išpynimas, nuėmimas bei sudraskymas nuometo ir kaspinų, šlakstymas vandeniu bei alum ir kt. Priėmimo į naują giminę papročiams priklauso: susikeitimas žiedais, rankų padavimas, dovanos, gaubimas, bendras valgis, šokiai, aukos šuliniui, namams ir kt. Visi šie papročiai dažnai ne tik simboliškai, bet ir konkrečiai realistiškai pavaizduoja atsiskyrimo ir įėjimo į naują aplinką veiksmus.

Žymi dalis veliuoniškių vestuvinių papročių, nors apie tai ir nepažymėta apraše, tačiau iš tikrųjų turėjo sakralinę bei magine reikšmę: nuotakos nuprausimas alum (sk. 36), sodinimas ant duonkubilio, ant pagalvės, nusivežimas duonos į vyro namus, jaunųjų sutikimas su duona, druska, alum — pirmykščiu supratimu, turėjo užtikrinti jaunavedžių vaisingumą, prieauglio palaimą ir sėkmę žemės ūkyje (turtingumą); karvoliaus paruošimas ir išdalinimas, ugnies parsinešimas iš tėviškės į vyro namus, jaunųjų gėrimas iš vieno indo, vištavimas (kai kurie šio papročio momentai seniau turėjo ryšio su vištos bei gaidžio aukojimu namų židiniui) — sužadinti bei išlaikyti prisirišimą ir meilę jaunųjų ir giminių tarpe; šaudymas botagais (pliaukšnojimas), ginklais, triukšmas, šūkavimas — kad priešiškas, nešvarias jėgas nuvarytų, išgąsdintų; apipylimas

vandeniu, uždegimas ugnies, pervažiavimas vestuvinio pulko per šiaudų laužą — apvalyti, apsaugoti nuo tariamai esančių nepalankių dvasių ir t. t.

Laikas, kada nuotaka nepriklauso nė vienai šeimai (iš senosios atsiskyrė, į naują dar nepriimta), buvo laikomas pavojingu — iš čia nuotakos apsupimas skara vykstant į vyro šalį, į jungtuves; čia iš dalies priklauso ir nuotakos mergavimo metu nuolatinis buvojimas pamergės palydovės (vad. paudegės).

Šie vestuvių veiksmai ir jiems teikiama prietarinė reikšmė, kilusi iš gamtos reiškinių nesupratimo, kai kuriais atvejais buvo ir kitaip aiškinami, pvz.: sutikimas su duona ir druska turėjęs užtikrinti gerą sugyvenimą ir meilę.

* * *

„Svotbinė rėda" yra vienas vertingiausių ir plačiausiai žinomų vestuvinių papročių aprašymų. Jis ilgą laiką buvo pagrindinis lietuvių tautosakos veikalas, kurio medžiaga buvo naudojama lietuvių literatūros bei tautosakos tyrinėjimuose, vadovėliuose, vestuvinių papročių įscenizavimuose. Iš jos mokėsi, ja, kaip patraukiančiu ir pamokančiu pavyzdžiu, sekė vėlesnieji lietuvių tautosakininkai, rinkdami ir leisdami folklorinę ir etnografinę medžiagą. Drauge tai yra vienintelis ligi šiol turimas Veliuonos apylinkių vestuvių aprašas visoje mūsų rankraštinėje ir spausdintoje literatūroje. Susidomėjimą šia knyga rodo ir jos vertimai į svetimas kalbas: ji buvo išversta į rusų[1], lenkų[2] ir vokiečių kalbas[3]. Ja naudojosi savo moksliniuose tyrinėjimuose bei straipsniuose rusų, lenkų, vokiečių, šveicarų ir suomių mokslininkai. „Svotbinės rėdos" vestuviniai papročiai ir tautosaka yra vertinga medžiaga tiriant lietuvių liaudies buities ir šeimos istoriją. Ji reikšminga ir būtina tarybinei lietuvių folkloristikos istorijai, lietuvių liaudies dainų tematinių motyvų bei meninių įvaizdžių prasmės supratimui bei išaiškinimui, ji padeda patikrinti XV—XVIII a. vestuvinių papročių aprašymų teisingumą.

[1] Памятная книжка Ковенской губ. на 1902 г., стр. 57—80.

[2] Wesele litewskie w okolicy Wielony. Przekład Izydora Kopernickiego i Jana Karłowicza. „Wisła", 1893-4, t. VII—VIII.

[3] Hochzeitsgebräuche der Wielonischen Litauer. Übersetzt im Jahre 1888 von A. Petry unter der Redaktion von J. Baudouin de Courtenay. „Mitteilungen der litauischen literarischen Gesellschaft". 1889 Bd. III, psl. 134—178, 201—248, 321—383, 538.

Vestuviniais papročiais ne kartą yra pasinaudoję bei susieję juos su savo kūrybiniais užmanymais lietuvių rašytojai. Vystydami šeimos temą literatūroje, daugelis jų pasinaudojo vestuvių etnografine medžiaga — pradedant A. Fromu-Gužučiu, Maironiu, Žemaite ir baigiant P. Cvirka, A. Guzevičium ir kt. Vestuviniai papročiai įeina ir į muzikinę-dramine lietuvių kūrybą. Visoje eilėje operų, kaip „Radvila Perkūnas“, „Eglė žalčių karalienė“, o taip pat tarybinėje operoje „Marytė“ yra panaudota lietuviška vestuvių medžiaga, o nusipelnęs Valstybinis Liaudies dainų ir šokių ansamblis žymia dalim pasinaudojo A. Juškos „Svotbinės rėdos“ aprašu.

Reikia tikėtis, kad „Svotbinės rėdos“, kuri šiuo metu buvo tapusi bibliografine retenybe, naujas leidimas duos galimybę ne tik meno ir mokslo darbuotojams, bet ir plačiosioms lietuvių liaudies masėms susipažinti ir vertinti lietuvių liaudies kultūrinį palikimą.

„Svotbinė rėda“ bus naudinga knyga ir saviveiklos kolektyvams, sprendžiant senųjų ir šiuolaikinių liaudies vestuvių įscenizavimo ir pastatymo scenoje klausimus.

Susipažinimas su vestuviniais liaudies papročiais ir tautosaka įgalina mus suprasti lietuvių liaudies buitį, jos gyvenimą, jos nepalaužiamą atsparumą kad ir sunkiose praeities sąlygose kuriant optimistišką ir gyvenimą teigiantį meną, kuris taip įdomiai ir tinkamai pavaizduotas „Svotbinėje rėdoje“.

Z. Slaviūnas

LIETUVIŠKOS SVOTBINĖS DAINOS

III

DALIS

TREČIA DALÌS.

Prıė trečıós dalıės vesėlijos dajnú prìgul vìsos tos dájnos, kurıóse jaunóji martì gìrıa arbà péjkıa sáva buvìmą namū́se anýtos. Dájnos šıos dajnū́jamos ýra

18. Ąnt sugrąnżtu [1])

---

770. Dab.

1 Kū, mergýtė, dżıaugéjs,
Kū gerė́jes,
Lelijė́lė, kū dżıaugéjs,
Kū gerė́jes?
Dżıaugıaús, gerė́jaus,
Sénu šešurė́lu
Ne-ràsdama.

2 Kū, mergýtė, verkéj,
Kū dejaváj,
Lelijė́lė, kū verkéj,
Kū dejaváj?
Verkıaú, dejavaú
Séną tėvużė́lį
Palìkdama

---

[1]) Sugrąnżtaj vadìnas pìrmas jaunávedżıu apłąnkimas tėvú jaunósıos. Praléjdus kelàs dıė́nas po vesėlijos, tėváj jaunósıos sıųnčıa sáva ąntrąjį súnų pakvıė́sti jaunū́sıus į sugrąnżtus. Pakvıė́sti jaunávedżej su tėvájs jáunūja vażıū́ja iš vákara, paprastáj sùbatvakary, prıė tėvú jaunósıos. Té, susìręnkę jaunósıos parė́dkinįnkaj, visà jos giminė ir mýlimi svečéj, ulavója sau, šóka ir dajnū́ja nedė́ldıėnį, o pànedėly jaunıė́jıė su tėvájs grįnżta namū́. Į ąntrą nedė́ldıėnį, tajp pat pakvıė́sti, tėváj jaunósıos atvażıū́ja pas tėvú jáunūja sùbatvakary. Pasilįnksminę, pašókę ir padajnávę par nedė́ldıėnį, pànedėly grįnżta namū́, o kártajs kelàs dıė́nas sau lįnksminas.

VESTUVIŲ DAINŲ TREČIOJI DALIS

Prie trečiosios vestuvių dainų dalies priklauso visos tos dainos, kuriose jaunoji marti giria arba peikia savo buvimą anytos namuose. Šios dainos dainuojamos:

18. PER SUGRĄŽTUS[1]

*770

Dabkuvienė

1. — Ko, mergyte, džiaugeis,
Ko gėrėjais,
Lelijėle, ko džiaugeis,
Ko gėrėjais?
— Džiaugiaus gėrėjaus
Seno šešurėlio
Nerasdama.

2. — Ko, mergyte, verkei,
Ko dejavai,
Lelijėle, ko verkei,
Ko dejavai?
— Verkiau dejavau
Seną tėvužėlį
Palikdama.

[1] Sugrąžtai vadinas pirmas jaunavedžių aplankymas jaunosios tėvų. Praleidus kelias dienas po vestuvių, jaunosios tėvai siunčia savo antrąjį sūnų pakviesti jaunuosius į sugrąžtus. Pakviesti jaunavedžiai su jaunojo tėvais važiuoja iš vakaro, paprastai subatvakarį, pas jaunosios tėvus. Ten susirinkę jaunosios parėdkininkai, visa jos giminė ir mylimi svečiai uliavoja sau, šoka ir dainuoja nedėldienį, o panedėlį jaunieji su tėvais grįžta namo. Į antrą nedėldienį, taip pat pakviesti, jaunosios tėvai atvažiuoja pas jaunojo tėvus subatvakarį. Pasilinksminę, pašokę ir padainavę per nedėldienį, panedėlį grįžta namo, o kartais kelias dienas sau linksminas.

3. — Ko, mergyte, džiaugeis,
Ko gėrėjais,
Lelijėle, ko džiaugeis,
Ko gėrėjais?
— Džiaugiaus gėrėjaus
Senos anytėlės
Nerasdama.

4. — Ko, mergyte, verkei,
Ko dejavai,
Lelijėle, ko verkei,
Ko dejavai?
— Verkiau dejavau
Seną motinėlę
Palikdama.

5. — Ko, mergyte, džiaugeis,
Ko gėrėjais,
Lelijėle, ko džiaugeis,
Ko gėrėjais?
— Džiaugiaus gėrėjaus
Jaunos mošytėlės
Nerasdama.

6. — Ko, mergyte, verkei,
Ko dejavai,
Lelijėle, ko verkei,
Ko dejavai?
— Verkiau dejavau
Mažą seserėlę
Palikdama.

7. — Ko, mergyte, džiaugeis,
Ko gėrėjais,
Lelijėle, ko džiaugeis,
Ko gėrėjais?
— Džiaugiaus gėrėjaus
Jaunų dieverėlių
Nerasdama.

8. — Ko, mergyte, verkei,
Ko dejavai,
Lelijėle, ko verkei,
Ko dejavai?
— Verkiau dejavau
Mažą brolužėlį
Palikdama.

*771

Teresienė

1. Šalia kelelio,
Pat vieškelėlio,
Noko gelsvi lineliai. (2 k.)

2. O tenai rovė
Jauna mergelė
Tuos gelsvuosius linelius.

3. O ir atjoja
Jaunas bernelis
Ant juodbėrio žirgelio:

4. — O padėk dievas
Jaunai mergelei,
Linelių ravėjėlei.

5. — Tai tavei dėkui,
Jaunas berneli,
Už tą vieną žodelį.

6. Aš vargdienėlė,
Aš siratėlė,
Neturiu motinėlės.

7. — Eik šen, mergele,
Stok prie šalelės,
Būsiva draugalėliu:

8. Tu be tėvelio,
Aš be močiutės, —
Abudu siratėliu.

9. O aš išleisiu
Savo mergelę
Į jauną jaunimėlį:

10. — Šoki, mergele,
Šoki, jaunoji,
Lig raibųjų gaidelių,

11. O kai pareisi
Iš jaunimėlio,
Aš užduosiu darbelį:

12. O aš užduosiu
Savo mergelei
Žalių rugelių malti.

13. — Malki, mergele,
Malki, jaunoji,
Lig baltajai aušrelei.

14. — Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Vargios mano dienelės:

15. Ai, ėda graužia
Mano širdelę
Pilkasis akmenėlis,

16. Ai, dildo laužo
Aukso žiedelį
Jovaro milinėlis.

*772

Viksvytė

Palygink D[1] 608 ir 994 dainas

1. Šėriau žirgelį
Per nedėlmetį,
Žinau, reiks šalin joti. (2 k.)

2. Ant žirgo sėdau,
Į kilpą stojau,
Volungužę nušoviau,
Volungėlę nušoviau.

3. — Ei brolau, brolau,
Brolyti mano,
Kam šovei volungužėlę,
Kam šovei volungužę:

4. Ar tu negavai,
Brolyti mano,
Ant jūrių gaigalužėlio,
Ant jūrių gaigalužio?

5. — Gaigals panėrė,
Naras palėkė,
Volungužė tupėjo.

6. Per jūres kėliaus,
Rankužes ploviau
Ir nuleidau žiedužėlį,
Ir nuleidau žiedelį,

[1] „Lietuviškos dainos".

7. O ir nuleidau
Aukso žiedužį
Į jūrelių dugnužėlį,
Į jūrelių dugnužį.

8. Aš pasamdyčiau
Šiaurų vėjužį,
Kad išpūstų žiedužėlį
Iš jūrelių dugnužio,

9. O kad išpūstų
Aukso žiedužį
Į brolelio lankužėlę,
Į brolelio lankužę.

10. O ir išpūtė
Aukso žiedužį
Devintoj pradalgužėlėj,
Devintoj pradalgužėj.

11. Ne taip žibėjo
Ryto rasužėlė,
Kaip žėr aukso žiedužėlis,
Kaip žėr aukso žiedužis.

12. Sidabras baltas,
Auksas raudonas,
Misingužė geltona.

773

Tamošaitė

1. — O tu, bernyti
Balamūtai,
Kur josi naktelę,
Kur nakvosi: } 2 k.

2. Ar žalioj girioj
Tarp pušelių,
Ar rūtų daržely
Tarp rūtelių?

3. — Ne žalioj girioj
Tarp pušelių,
Nei rūtų daržely
Tarp rūtelių, —

4. Aukštam svirnely
Margoje lovoje
Baltam perynėly
Su mergele.

5. O tu, mergele,
Tu jaunoji,
Tekėk už manęs,
Tu meilioji,

6. Tu anksti rytelį
Nekelsi,
Tu sunkių darbelių
Nedirbsi, —

7. Po seklytėlę
Vaikščiosi,
Baltam perynėly
Miegosi,

8. Darže biteles
Lankysi,
Sode obuolėlius
Raškysi.

9. Kai ašei jauna
Nuėjau,
Jauna jaunutėlė
Nuėjau,

10. Po seklytėlę
Nevaikščiojau,
Baltam perynėly
Nemiegojau,

11. Darže bitelių
Nelankiau,
Sode obuolėlių
Neraškiau.

774

Čičirkienė

1. Tu broliukai balandžiukai,
Pabalnoki man žirgelį,
Josiu pas mergelę,
Baltą lelijėlę. } 2 k.

2. Kai nujosi prie dvarelio,
Apsistoki prie vartelių,
Stokis prie vartelių,
Prie margo dvarelio.

3. Išeis tavo mergužėlė
Iš margojo dvaružėlio,
Klausis juodbėrėlio:
— Ar toli atbėgai?

4. — Du šimteliu per girelę,
Tris šimtelius per laukelį,
Mano mergužėle,
Šią tamsią naktelę.

5. — Vesk žirgelį į stainelę,
Nešk balnelį į svirnelį,
Pats, jaunas berneli, —
Į margą dvarelį.

6. Žveng žirgelis po stainelę,
Skamb balnelis bėro žirgo,
Verk jaunas bernelis
Jaunųjų dienelių.

7. Klausinėjo bernužėlis
Savo bėro žirgužėlio:
— Ko žvengi, žirgeli
Mano juodbėrėli:

8. Ar tu nori avižėlių,
Ar baltųjų dobilėlių,
Ar žalio šėkelio,
Čysto vandenėlio?

9. — Nei aš noriu avižėlių,
Nei baltųjų dobilėlių,
Tik žalio šėkelio,
Čysto vandenėlio.

10. — Ui dievuliau, netropijau,
Jaunas dienas nutrotijau,
Dieneles trotijau,
Vargelį tropijau.

11. Ui dievuliau, brangiai duočiau,
Jaunas dienas atvaduočiau,
Žirgelį atduočiau,
Dieneles vaduočiau.

12. Kukuoj raiba gegužėlė
Ant margojo dvaružėlio,
Verk jauna mergelė
Rūtelių daržely:

13. — Ui dievuliau, netropijau,
Jaunas dienas nutrotijau,
Dieneles trotijau,
Vargelį tropijau.

14. Ui dievuliau, brangiai duočiau,
Jaunas dienas atvaduočiau,
Skryneles atduočiau,
Dieneles vaduočiau.

*775

Gotautienė

1. Šėriau žirgelį,
Dūmojau,
Su savo broleliu } 2 k.
Kalbėjau:

2. — Ei brolau, brolau,
Broleli,
O kam tu šėrei
Žirgelį?

3. — Jaučiu kiemely
Augančią,
Plonas drobeles
Audžiančią.

4. Per lauką jojau,
Dūmojau,
Prie dvaro prijojau,
Sustojau.

5. Pririšau žirgą
Prie tvoros,
Prie žalių rūtelių
Darželio.

6. Sulaužė žirgas
Tvorelę,
Išmindžiojo žalias
Rūteles.

7. Išeina mergytė
Verkdama,
Žaliųjų rūtelių
Gailėdama.

8. — Ei, cit, neverki,
Mergele,
Aš tau dovanosiu
Žirgelį.

9. — Brangesnės mano
Rūtelės
Nekaip tavo bėras
Žirgelis.

10. — Ei, cit, neverki,
Mergele,
Aš tau dovanosiu
Balnelį.

11. — Brangesnės mano
Rūtelės
Nekaip tavo tymo
Balnelis.

12. — Ei, cit, neverki,
Mergele,
Aš tau dovanosiu
Žiedelį.

13. — Brangesnis tavo
Žiedelis
Nekaip mano žalios
Rūtelės.

14. — Mergyte mano
Jaunoji,
O ko tu taip liūdna
Vaikščioji:

15. Ar nori kanklių
Skambančių,
O ar smuikelio
Žvangančio?

16. — Nei aš noriu kanklių
Skambančių,
O nei smuikelio
Žvangančio,

17. Tik aš laukiu bernelio
Pareinant,
Rūtų vainikėlį
Parnešant.

*776

Tomkus

1. Šią naktelę per naktelę
Miego nemiegojau,
Žalioje lankelėj
Žirgelius dabojau. } 2 k.

2. Neilgai, netrumpai,
Mažą valandėlę, —
Išgirdau, išgirdau
Didžią naujienėlę:

3. Kad ir mano mergužėlė
Daržely vaikščiojo,
Po daržėlį vaikščiodama,
Vainiką ieškojo.

4. Ir atrado vainikėlį
Labai pavytusį,
Savo jaunas dienužėles
Purve sumynusi.

5. Ei mergele, mergužėle,
Turi visą valią,
Kam trotijai vainikėlį
Dėl savo savalios?

6. Parves tėvas močekėlę
Į naują svirnelį, —
Užrakino svirno duris
Su aukso rakteliu;

7. Užrakino svirno duris
Su aukso rakteliu,
Užritino akmenėlį
Už svirno durelių.

8. Ir atjojo bernužėlis
Iš svečios šalelės,
Atrakino svirno duris
Su aukso rakteliu;

9. Atrakino svirno duris
Su aukso rakteliu,
Atritino akmenėlį
Nuo svirno durelių.

10. Gyst paukšteliai žalioj girioj
Taip rožniais balseliais,
Ten tai mano mergužėlei
Ciela patiekėlė.

11. Įmanyčiau aš sugauti
Tuos visus paukštelius,
Pagirdyčiau žaliu vynu,
Liukrumi palesinčiau.

12. Krint raselė nuo rūtelių —
Tai mano vynelis,
O šis žalias vainikėlis —
Tai mano cukrelis.

777

Vidikytė

1. Turi bernelis
Tokį žirgelį:
Be galvos, be kojos,
Be uodegėlės. } 2 k.

2. Kad aš turėjau
Tokį bernelį:
Be kūno, be dūšios,
Be sveikatėlės,

3. O kai ištiko
Šiaurus vėjelis,
Ir nusirito
Kaip kamuolėlis.

4. Buvęs nebuvęs
Mano bernelis,
Tik išpūstijau
Plonas drobeles.

778

Anusienė

Var. 968

1. Šokin broliai bėrus žirgus,
Sakė — nemokantį, —
Ir pririšo žurgužėlį
Prie rūtų darželio. } 2 k.

2. Ir išlaužė uosio tvorą,
Tėvelio užtvertą,
Išmindžiojo žalias rūtas,
Seselės pasėtas.

3. Rūgoj mūsų seserėlė
Už žalias rūteles, —
Nerūgok, seserėle,
Už žalias rūteles;

4. Nerūgok, seserėle,
Už žalias rūteles,
Bus jos žalios, bus jos gražios,
Bus jos garbiniuotos.

5. Susiskynė brolužėlis
Žalių rūtų kvietką
Ir išjojo brolužėlis
Į svečių šalelę;

6. Ir išjojo brolužėlis
Į svečių šalelę,
Užkabinęs mergužėlę,
Biedną siratėlę:

7. Netur tėvo, nei močiutės,
Nėr kam parėdyti,
Netur brolių, nei seselių
Lauku palydėti.

8. Čiulba rėkia ruds paukštelis
Lazdynų krūmely, —
Kad aš jį sugaučiau,
Į svirną įleisčiau,

9. Žaliu vynu pagirdyčiau,
Auksu parėdyčiau,
Už stalelio pasodinčiau
Kaip tikrą brolelį.

10. Kris nuo medžių balta rasa —
Tai mano vynelis,
Nuo ąžuolo pumpurėliai —
Tai mano aukselis.

779

Vidikytė

Plg. D 695

1. Čiūčia liūlia, noriu miego,
Neturiu kur gulti,
Jaučiu kieme mergužėlę,
Neturiu ką siųsti. } 2 k.

2. Siųsčiau tarną ir tarnelį, —
Ką mergužė veikia, —
Skina pina vainikėlį
Žaliųjų rūtelių.

3. Ji pindama dabindama
Su vainiku kalba:
— Vainikėli žaliukėli,
Kur man tave dėti:

4. Ar man tave ant galvelės,
Ar mesti į ugnelę?
Kai tu žalias ugny degsi,
Aš jauna beverksiu,

5. Kai tu žalias bežaliuosi,
Aš jauna dainuosiu,
Kai tu žalias pražydėsi,
Aš jauna tekėsiu.

6. Kad aš augau pas močiutę,
Kaip rožė žydėjau,
Kai prilygau bernužėlį,
Juodą juodbruvėlį...

7. Duočiau vieną dorelėlį
Ant žalio muilelio,
Antrą duočiau dorelėlį
Ant baltų baltylų.

8. — Prauskis, mano mergužėle,
Rytą vakarėlį,
Bene būsi tokia graži
Kaip pas motinėlę.

9. — Kad ir prausiau ir perprausiau
Rytą vakarėlį,
Tik nebuvau tokia graži
Kaip pas motinėlę.

780

Teresienė

Var. 48, 779

1. Noriu miego čiūčiulėlio,
Neturiu kur gulti,
Jaučiu kieme mergužėlę,
Neturiu ką siųsti. } 2 k.

2. Siųsčiau tarną ir tarnelį, —
Ką mergužė veikia, —
Skina pina vainikėlį
Žaliųjų rūtelių

3. Ir skindama ir pindama
Su vainiku kalba:
— Vainikėli žalių rūtų,
Kur aš tave dėsiu:

4. Ar aš tave į ugnelę,
Ar aš už bernelio?
Kai tu žalias ugny degsi,
Aš jauna beverksiu.

5. Ir ateina bernužėlis
Pro rūtų daržėlį:
— Padėk dievas, mergužėle,
Ką tu čia veikiesi?

6. — Bernužėli dobilėli,
Kur tu vaikštinėjai?
— Po didžiuosius jomarkėlius
Mergelių žvalgavau.

7. Mergužėle lelijėle,
Ar tu mane nori?
— Nei giriuosi, nei peikiuosi,
Nei aš tavęs noriu.

781

Norvilienė

1. Bepig šokti,
   Bepig uliavoti
   Tėvo darže,
   Tėvo tėviškėlėj:
2. Klevo grindims
   Aslužė išgrįsta,
   Kartūnėliais
   Stalužiai taisyti;
3. Kartūnėliais
   Stalužiai taisyti,
   Meirūnėliais
   Langužiai kaišyti;
4. Meirūnėliais
   Langužiai kaišyti,
   Pipirėliais
   Aslužė barstyta.

*782

Kunciuvienė

1. Kad aš augau pas močiutę,
   Didžią valužę aš turėjau: (2 k.)
2. Žaliu vynu burną prausiau,
   Kartūnėliu nusišluosčiau.
3. Kai nuėjau pas anytą,
   Didį varguį aš turėjau:
4. Ašarėlėmis burną prausiau,
   Rankovėle nusišluosčiau.
5. Ein anyta per dvarelį,
   Nešas rankoj kančiukėlį
6. Šešių šimtų žalių šilkų
   Dėl jaunosios martužėlės.
7. Nebark, nebark, anytėle,
   Gana barė motinėlė,
8. Ligi mažą užaugino,
   Mažiukėlę užaukavo,
9. Mažiukėlę užaukavo,
   Ant rankelių užnešiojo,
10. Dieną darbų nenudirbo,
    Naktį miego n'išmiegojo;
11. Dieną kojas parvaikščiojo,
    Naktį rankužes nurymojo, —
12. O dienelę ant rankelių,
    O naktelę — į vygelę.

*783

Bakšaitienė

1. Motinėle širdužėle,
   Ką tu man padarei:
   Tu priskyrei man bernelį
   Kaip girioj kelmelį; } 2 k.
2. Tu išrinkai man bernelį
   Kaip girios stuobrelį,
   Tu išskyrei man vietelę
   Už balto stalelio.

3. Ką tik buvau beauganti
Kaip darže rūtelė,
Ką tik buvau besirpstanti
Kaip kalne uogelė.

4. Ir paskynė mane jauną
Kaip darže rūtelę,
Ir nuskabė mane jauną
Kaip kalne uogelę.

5. Bevelyčiau šlektus metus
Nekaip šlektą vyrą:
Blogi metai visam svietui,
Bernelis man vienai;

6. Rugiai, miežiai nederėjo,
Visas sviets dejavo,
Kad bernelis mane barė,
Viena graudžiai verkiau.

*783a

Blažienė

1. O dievulėliau,
Ką aš padariau,
Kad berneliui ranką daviau,
Pasižadėjau? } 2 k.

2. Aš nežinojau,
Kas jojo būdas,
Kad nebūtų balamūtas,
Kad neprapulčiau.

3. O jis, parėjęs
Girts iš karčemos,
Šokins pačią per užkaklį,
Biedną vargdienę.

784

Totilienė

Var. 764

1. Tu piršleli,
Tikras melagėli, } 2 k.
Sakei — jaučių penkiolika,
O tik vienas tėr veršiukas
Ir tas patsai tometukas. } 2 k.

2. Tu piršleli, tikras melagėli,
Sakei — karvių penkiolika,
O tik viena tėr karvikė,
Ir ta pati tometukė.

3. Tu piršleli, tikras melagėli,
Sakei — arklių penkiolika,
O tik viens tėr kumeliukas,
Ir tas patsai tometukas.

4. Tu piršleli, tikras melagėli,
Sakei — kiaulių penkiolika,
O tik vienas tėr paršiukas,
Ir tas patsai tometukas.

5. Tu piršleli, tikras melagėli,
Sakei — vištų penkiolika,
O tik vienas tėr viščiukas,
Ir tas patsai tometukas.

6. Tu piršleli, tikras melagėli,
Sakei — duona — ragaišiukas,
Kad pažiūriu — štai dirsiukės.

7. Piršly, piršly,
Kalės liežuvi,
Piršai, piršai
Mūsų sesiukę,
Gyrei, gyrei
Gerą viečiukę,
Kai nuėjo sesyčiukė,
Tik terado telyčiukę,
Ir tą pačią šiometukę.

*785

Senkauskienė

1. Tai dėkui dievui,
Šviesiai saulelei,
Kad anksti nusileido, (2 k.)

2. O tai ne dėkui
Senam tėveliui,
Kad jauną šalin leido.

3. Nuo putinėlių,
Nuo šermukšnėlių
Pagiružiai raudoni,

4. Nuo bernužėlio,
Nuo šalbierėlio,
Antakužiai mėlyni.

5. Kad aš pavirsčiau
Raiba gegele,
Vasaružės paukštele,

6. Aš nusilėkčiau
Į močios dvarą,
Į vyšnelių sodelį,

7. Aš pakukuočiau
Savo močiutei
Kas nedėlios rytelį.

8. — Močiute mano,
Senoji mano,
Kaip aš jauna prapuoliau.

9. Jauna prapuoliau,
Vargą įpuoliau,
Į vargelį įpuoliau.

10. — Dukrele mano,
Jaunoji mano,
Reikėj klausyt močiutės,

11. Reikėjo klausyt
Senos močiutės,
Būtum žmonių martelė,

12. O kad neklausei
Senos močiutės,
Dabar vargų mergelė,

13. Vargų mergelė,
Gailių ašarų,
Gailiųjų ašarėlių.

14. Dievai, atimki
Šelmį bernelį, —
Našlužė benašlaučiau:

15. Tiek našlystėlė,
Tiek mergystėlė —
Ta pati valnystėlė.

*786

Dabkuvienė

1. Kad aš suverpiau
Baltus linelius
Be špūlės, be rato } 2 k.
Be kuodelėlio;

2. O kad aš audžiau
Plonas drobeles
Be staklių, be skieto,
Be šaudyklėlės;

3. O kad aš siuvau
Jam marškinėlius
Be siūlų, be vaško,
Be adatėlės;

4. Kad aš turėjau
Tokį bernelį
Be kūno, be dūšios,
Be sveikatėlės;

5. Kad jis turėjo
Tokį žirgelį
Be kojų, be galvos,
Be uodegėlės,

6. O jis nujojo
Šimtą mylelių
Be kilpų, be balno,
Be kamanėlių.

7. O ir ištiko
Šiaurus vėjelis,
Jis nusirito
Kaip kamuolėlis.

8. Buvęs nebuvęs
Man toks bernelis,
Tik supūstijau
Plonas drobeles;

9. Tik supūstijau
Plonas drobeles,
O aš prapuldžiau
Jaunas dieneles.

*787

Blažienė

Var. 788, 865

1. Ei, duoda leidžia
Mane motinėlė
Į svetimą šalelę: } 2 k.

2. Už jūrių marelių,
Už žalių girelių,
Už čysto vandenėlio.

3. O ji išduodama,
Toli išleisdama,
Keta retai lankyti:

4. Į metus kartą,
Į antrus antrą,
Į trečius nė kartelio.

5. O dar nesulaukiau
Nė trijų dienelių,
Jau išsiilgau močiutės.

6. O aš pasiverščiau
Į pilką antelę,
Perplaukčiau per jūreles;

7. O aš pasiverščiau
Į raibą gegelę,
Perlėkčiau per girelę.

8. O ir nulėkiau,
O ir nuskriejau
Į močiutės dvarelį.

9. O aš įsitūpiau,
Aš įsilingavau
Į vyšnios viršūnėlę.

10. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį,
Nieks mane negirdėjo,

11. O tiktai išgirdo
Sena motinėlė,
Po dvarą vaikščiodama.

12. — Kelkit, sūnyčiai
Jūs mano jaunieji, —
Kas sode do paukštelis?

13. O ant jos balselio,
Gražaus alasėlio,
Būtų mūsų dukrelė;

14. O ant jos plunksnelių,
O ant jos raibųjų,
Būtų girios gegelė.

15. Ai, metė laidė
Mane motinėlė
Raudonais obuolėliais.

16. — Ai, nemesk, nelaidyk
Mane, motinėle,
Raudonais obuolėliais!

17. Ant vienos sėdėjau,
Ant antros rymojau,
Nuo trečios uogas rinkau.

*788

Sinkuvienė

Var. 787

1. Ei, leidžia duoda
Tėvas dukružėlę
Į svetimą šalelę. } 2 k.

2. O jis išleisdamas,
Jis išduodamas
Neketėjo lankyti.

3. Ei, lankyk, lankyk
Mane, tėvužėli,
Nors ant metų kartelį.

4. Tu mane nasi
Linų laukužėly
Linelius beraunančią.

5. O aš, laukdama
Nesulaukdama
Savo seno tėvelio,

6. Aš pasiverščiau
Raibąja gegele,
Lėkčiau žalią girelę.

7. O aš nulėkiau,
O aš nuskriejau
Į tėvelio sodelį,

8. O aš įtūpiau,
O aš įskriejau
Į vyriausią vyšnelę.

9. Kukavau rytelį
Ir vakaružėlį,
Nieks mane negirdėjo.

10. O ir išgirdo
Sena motinėlė
Per stiklinį langelį.

11. Ei, metė baidė
Mane motinėlė
Raudonais obuolėliais.

12. — Nemesk, nebaidyk
Mane, motinėle,
Nedaug iškados darau:

13. Vienoj sėdėjau,
Antroj rymojau,
Iš trečios uogas rinkau.

14. O ant jos balselio,
Ant jos alasėlio,
Būtų mano dukrelė,

15. O ant jos burvelės,
O ant jos plunksnelių
Būtų girios gegelė.

789

Duobienė

Var. 787, 788

1. Ei, duoda leidžia
Močiutė dukrelę,
Ei, toli, labai toli: } 2 k.

2. Už jūrių marelių,
Už žalių girelių,
Už gilių dunojėlių.

3. O ji išleisdama,
O ji graudindama, —
Retai lankyk, dukrele:

4. Į metus kartą,
Į antrus antrą,
Į trečius nė kartelio.

5. O laukčiau metus,
Laukčiau ir antrus,
Dar trečius palūkėsiu.

6. O aš pasiverščiau
Į pilką antelę,
Perplauksiu per dunojų;

7. O aš pasiverščiau
Į raibą gegelę,
Perlėksiu per girelę,

8. O aš nusilėksiu
Į močiutės dvarą,
Į vyšnelių sodelį,

9. O aš įsitūpsiu
Į žalią vyšnelę,
Kukuosiu kaip gegelė.

10. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį,
Nieks mane negirdėjo.

11. O ir išėjo
Mano brolužėlis
Ant dvaro uliavoti,

12. O ir išgirdo
Mano brolužėlis,
Ant dvaro uliavodams:

13. — A špuč, gegužėle,
Lėk į giružėlę,
Nenulaužk viršūnėlės!

14. — Ei brolau, brolau,
Broleli mano,
Nedaug iškados darau:

15. Ant vienos tupiu,
Ant antros rymau,
Nuo trečios uogas renku.

16. — Ei močiut, močiut,
Močiute senoji,
Kas sode per viešnelė:

17. Ant raibų plunksnelių
Būt girių gegelė,
O ant alasėlio
Būt mūsų seselė, —
Kas sode per viešnelė?

18. O aš prašyčiau
Savo seserėlę
Į aukštąjį svirnelį, —

19. Už balto stalo,
Už margo krūzo,
Už rinckojo vynelio.

*790

Gotautienė

Var. 787, 788, 789

1. Ei, augin, augin
Močiutė dukrelę
Kaip daržely rūtelę; } 2 k.
2. Mielai augino,
Gražiai mokino,
Taip toli pažadėjo:
3. Už aukštų kalnelių,
Už jūrių marelių,
Už žaliosios girelės.
4. O išleisdama
Išlydėdama
Neketėjo lankyti.
5. — Ai, lankyk, lankyk
Mane, motinėle,
Nors į metus kartelį, —
6. Į metus kartą,
Į antrus antrą,
Į trečius patim miere;
7. Tu mane nasi,
Mano motinėle,
Gelsvų linų laukely.
8. O aš raudama,
Nesulaukdama
Savo senos močiutės,
9. O aš pasiverščiau
Į pilką antelę,
Plaukčiau jūrėmis marelėmis.
10. Vidury marelių
Baltas akmenėlis,
Čia bus man pailsėti.
11. O aš pasiverščiau
Į raibą gegelę,
Lėkčiau žaliomis girelėmis.
12. Vidury girelės
Žalioji liepelė,
Čia bus man pailsėti.
13. O aš prilėkiau
Vyšnelių sodelį, —
Tai močiutės dvarelis.
14. O aš įtūpiau,
Aš įsiskriejau
Į vyriausią vyšnelę.
15. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį,
Nieks mane negirdėjo.
16. O ir išgirdo
Sena motinėlė,
Svirnely gulėdama:
17. — O koks paukštužėlis,
Koks ne paukštužėlis
Ryts vakaras kukavo?
18. Ėmė mėtyti,
Ėmė baidyti
Raudonais obuolėliais:
19. — A štiš, gegužėle,
Lėk į giružėlę,
Linksmink girios paukštelius!
20. — O nemėtyki,
O nebaidyki,
Nedaug iškados darau:

21. Vienoj tupėjau,
Antroj rymojau,
Trečioj uogeles rinkau.

22. — O ant jos plunksnelių.
Ant josios raibųjų,
Būtų girios gegelė,

23. O ant jos balselio,
Ant jos alasėlio,
Būtų mano dukrelė.

*791

Bakšaitienė

1. Močiute mano miela,
Mielai mane auginai, (2 k.)
2. Mielai mane auginai,
Nemielam pažadėjai:
3. Pažadėjai berneliui,
Berneliui pijokėliui.
4. Jis pragėrė žirgelį,
Nuo žirgelio balnelį, —
5. Jis pragers mane jauną,
Nuo galvos vainikėlį,
6. Nuo galvos vainikėlį,
Nuo rankužės žiedelį.
7. Dieną karčemoj gėrė,
Naktį jis bilsčių kėlė:
8. Dienužę už stuopelės,
Naktužę už plintelės,
9. O aš, jauna mergelė —
Į naibąją antelę,
10. Po jūružes plaukyčiau,
Šucelius beviliočiau.
11. Atein jaunas šucelis,
Iš girios jegerėlis.
12. — Ei tu, mano šuceli,
Tu mane nenušausi:
13. Šūvelį supūstysi,
Plintelę padirgysi,
14. Šūvelis ant vėjelio,
Antelė į dugnelį.

792

Dabkuvienė

Var. 642, 840, 841

1. Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Kinkyk bėrus žirgelius,
Važiuosiu pas močiutę. } 2 k.

2. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės,
N'įkalbinau jaunosios.

3. Kai privažiavau
Aukštą kalnelį,
Kalbin mane mergelė
Vis meiliaisiais žodeliais:

4. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu kalno uogelių.

5. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Nušalnojo šalnelės
Visų kalnų uogeles.

6. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės,
N'įkalbinau jaunosios.

7. Kai privažiavau
Jūres mareles,
Kalbin mane mergelė
Vis meiliaisiais žodeliais:

8. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu marių žuvelių,
Margųjų lydekėlių.

9. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Nemegzdinau tinklelio,
Nepagausiu žuvelių.

10. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės,
N'įkalbinau jaunosios.

11. Kai privažiavau
Margą dvarelį,
Loja margi kurteliai.

12. — Močiute mano,
Senoji mano,
Išeiki ant dvarelio,
Pažink savo dukrelę.

13. — Dukryte mano,
Jaunoji mano,
Kas tau rėdė galvelę,
Kas tau minė vardelį?

14. — Močiute mano,
Senoji mano,
Mošos rėdė galvelę,
Dievers minė vardelį.

792a

Mikštienė

1. Sesele jaunoji,
Sesele gražioji,
Ko nuliūdai šį kartelį } 2 k.
Be savo pulkelio?

2. Kad aš keliu ėjau,
Močiutės keleliu,
Ir sutikau žalią liepą
Šalia kelužėlio.

3. O aš prieidama,
Apsikabindama:
— O liepele, liepytėle,
Tu — mano močiutė:

4. Šaknelės — kojelės,
Šakelės — rankelės,
O šie žali lapužėliai —
Meilieji žodeliai.

793

Jarošaitė

Var. 801

1. Pas motinėlę
Valią turėjau:
Kolei norėjau,
Tolei gulėjau; } 2 k.

2. Gražiai dėvėjau,
Puikiai vaikščiojau,
Po vainikėliu
Nieko nebojau;

3. Rytelį kėliau
Vis dainuodama,
Dureles vėriau,
Linksma būdama;

4. Stalelį tiesiau
Šilkų kuskele,
Langelį šluosčiau
Rūtų kvietkele;

5. Aslelę šlaviau
Su meirūnėliais,
Gražiai iškłosčiau
Su lelijėlėmis,

6. O kada ėjau
Aš per kiemelį,
Žemė dunzgėjo
Man po kojelių;

7. Man ant rankelių
Žiedai žėrėjo
Ir ant galvelės
Vainiks žydėjo.

8. Pakolei buvau
Pas motinėlę,
Tūlas tai sakė:
Graži mergelė;

9. O kai nuėjau
Pas anytėlę,
Jau visi sakė:
Prasta mergelė.

10. Pas motinėlę
Rylia rylele,
Pas anytėlę
Didi vargeliai:

11. Biauriai dėvėjau,
Raiša vaikščiojau,
Po muturėliu
Visų bijojau;

12. Rytelį kėliau,
Smūtna būdama,
Dureles vėriau,
Graudžiai verkdama;

13. Stalelį tiesiau
Su skotertėle,
Langelį šluosčiau
Su mazgotėle;

14. Aslelę šlaviau
Su šluotražėliu,
O ją išklojau
Su kadagėliu,

15. O kada ėjau
Aš per kiemelį,
Po manim linko
Juoda žemelė,

16. O ant galvelės
Vainikas vyto,
O ant rankelių
Žiedai rūdijo.

17. Pas anytėlę
Didis vargelis,
Šaunūs žodeliai
Ir ašarėlės;

18. Šaunūs žodeliai
Ir ašarėlės, —
Nėr kam nuraminti
Smūtnos širdelės.

794

Sutkuvienė

1. Mano broleliai,
Puikūs poneliai,
Budavojo dvarelį, } 2 k.

2. Pabudavojo
Naują dvarelį
Ant aštuonių kampelių,

3. O kas kampelis
Vis lelijėlė,
Vidury bijūnėlis.

4. Kad aš dainavau
Gražias daineles
Po tėvelio dvarelį,

5. O kas girdėjo,
Kas negirdėjo,
Lepūnužė girdėjo.

6. — Bepiga tau,
Mano mergele,
Dvejos trejos dienelės:

7. Vienos dienelės —
Mano mergelė
Su rūtų vainikėliu;

8. Antros dienelės —
Mano mergelė
Po šilkų gobtūrėliu;

9. Trečios dienelės —
Mano mergelė
Su aukselio žiedeliu.

10. — Bepiga tau,
Mano berneli,
Vienos tavo dienelės,

11. Vienos dienelės,
Viens gražumėlis:
Juodoji kepurėlė.

795

Žilaitienė

1. — Mano mergyte
Poniško būdo,
Tekėk už manęs,
Būsi mylima. } 2 k.

2. O aš tau duosiu
Grūšių, obuolių,
Tu prisipilsi
Pilną žiurstužį;

3. Tu prisipilsi
Pilną žiurstužį,
Tu išpildysi
Visą noružį.

4. Dar nesukako
Ketvirtis metų,
Jau nesuteko
Žiurstо šniūružiai.

5. — Mošytės mano,
Sesytės mano,
Bent pavadinkit
Mano motutę.

6. Motė ateidama,
Vario vartus keldama:
— Tai tau, dukrele,
Grūšiai, obuoliai.

7. — Mošytės mano,
Sesytės mano,
Bent pavadinkit
Mano tėtelį.

8. Tėtė ateidams,
Vario vartus keldams:
— Tai tau, dukrele,
Grūšiai, obuoliai.

9. — Mošytės mano,
Sesytės mano,
Bent pavadinkit
Mano bernelį.

10. Bernas ateidams,
Vario vartus keldams,
Klausė mergelės:
— Ką dievas davė?

11. O jei sūnelis —
Žmonių žentelis,
O jei dukrelė —
Žmonių martelė;

12. O jei sūnelis,
Šersiu žirgelį,
O jei dukrelė,
Pirksiu skryneles.

796

Dabkuvienė

1. Ne dėkui tėveliui,
Ne dėkui senajam,
N'išmaningą
Važnyčią nusamdei;

2. N'išmaningą
Važnyčią nusamdei:
Nepravėrė
Karietos langelių;

3. Nepravėrė
Karietos langelių,
Suvaitino
Rūtų vainikėlį;

4. Suvaitino
Rūtų vainikėlį,
Suplėkino
Šilkų kaspinėlius;

5. Suplėkino
Šilkų kaspinėlius,
Surūdino
Aukso žiedužėlį.

797

Veličkienė

1. Parsivedžiau jauną,
Rugių nepapiauna, —
Ui, mano bėda, } 2 k.
Rugių nepapiauna. }

2. Parsivedžiau seną,
Rugius piaudams stena, —
Ui, bėda mano,
Rugius piaudams stena.

3. Parsivedžiau diedą,
Neturiu kur dėti
Tą savo diedą,
Tą savo senelį.

4. Nusivesčiau į turgelį,
Kad kas jį nupirktų,
Tą savo diedą,
Tą savo senelį.

5. Diedo stati ūstai,
Visi pasibaido
To mano senio,
To mano senelio.

6. Nusivesčiau gale kluono,
Pririščiau prie kuolo
Tą savo diedą,
Tą savo senelį.

7. Diedo kieta skūra,
Nė vilkas nepiauna
To mano diedo,
To mano senelio.

8. Nusivesčiau į girelę,
Pririščiau prie blindės
Tą savo diedą,
Tą savo senelį.

9. Diedo dūšia kaip kerplėša
Blindyje šėpsojo,
To mano diedo,
To mano senelio.

10. Tėvai mūsų, aš tarp jūsų,
Atimk diedo dūšią,
To mano diedo,
To mano senelio.

11. Reiks man būti ir supūti
Su dieduku drauge,
Su savo diedu,
Su savo seneliu.

798

Mockaičiukė

1. Atsisėdau už stalelio
Raštelio rašyti,
Aš per graudžias ašarėles } 2 k.
Negaliu matyti.

2. Ir pažiūriu per langelį —
Atjoj mano mielas,
Nusišluosčiau ašarėles,
Būčiau neverkusi.

3. Ir pažino mano mielas,
Kad yr verkusi:
— Cit, neverk, mergužėle,
Rytoj vinčių imsiv.

4. Pasigyrė bernužėlis
Šešis šimtus turįs,
Pažadėjo man tetušis
Šešis širmus žirgus.

5. Ir parvežė mane jauną
Į tokią lūšnelę, —
Trijų dienų neišbuvau, —
Šimtas metų stojos.

6. — Pakinkykit, brolužėliai,
Šešis širmus žirgus,
Vežkit mane pas močiutę
Į margą dvarelį.

7. — Ei dukryte, dukrytėle,
Ko tu greit sugrįžai?
— Ei močiute, motinėle,
Kam į vargą leidai?

8. — Ei dukryte, dukrytėle,
Kad ir tu sugrįžai,
Tu už savo bernužėlio
Gero nematysi.

9. O tai tau, dukrytėle,
Manęs neklausyti.
— O tai tau, motinėle,
Nuo savęs išleisti.

*799

Masaitienė

1. Atjojo jojo
Brolelių pulkas, } 2 k.
Šaunų šūvelį šovė.

2. Aš nežinojau,
Kad tai merginos
Už rankelių vadžiojos.

3. Alutį gėrė,
Mane užgėrė,
Aš tariaus — privitojo;

4. Žiedelį pirko,
Dukrelei davė,
Aš tariaus — dovanojo.

5. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Netropijau bernelio.

6. Kad būč žinojus
Savo bernelį
Tokios rūsčios širdelės,

7. Būč atsilenkus
Saulelės lanksmu,
Aušrelės pazarėle;

8. Aš bevelyčiau
Lygiam laukely —
Sieruoju akmenėliu, —

9. Aš būč nukentus
Šiaurius vėjelius
Ir bangiuosius lietelius,

10. Aš nenukenčiu
Savo bernelio,
Jo neviernų žodelių.

*800

Juškytė

Var. 878

1. Sutemo tamsiai,
Nulijo dargiai,
O dar mano mergelės } 2 k.
Iš karčemužės nėra. }

2. Ei, pareis, pareis
Mano mergelė
Tamsužei nesutemus,
Gaideliams nepragydus.

3. Ei, barsiu, barsiu
Savo mergelę
Kas nedėlios rytelį
O po šeimos akelių.

4. O tai tu barki,
Mano berneli,
Žaliam rūtų daržely
Pas žaliąsias rūteles.

5. Ei, užtars, užtars
Žalios rūtelės,
Daržuży žaliuodamos,
Į mane žiūrėdamos.

6. Ei, džiūsta vysta
Žalios rūtelės
Iš pačios pašaknėlės
Lig žaliai viršūnėlei.

7. O kad sudžiūtų,
O kad suvystų
Tie mano piršėjėliai,
Vietelių skyrėjėliai.

*801

Sadauskienė

Var. 793, 844

1. O kad aš buvau
Pas motinėlę
Didžioj valelėj
Be rūpestėlių, } 2 k.

2. Rytelį kėliau,
Linksma būdama,
Dureles vėriau
Vis dainuodama;

3. O kad aš ėjau
Ir per aslelę,
Man po kojelių
Žemė dunzgėjo;

4. Man po kojelių
Žemė dunzgėjo
Ir ant galvelės
Vainiks žydėjo;

5. Ir ant galvelės
Vainiks žydėjo,
Man ant rankelių
Žiedai žėrėjo.

6. O kad aš buvau
Pas motinėlę,
Tūlas pasakė:
Gražį mergelė,

7. O kai nuėjau
Pas anytėlę,
Tai visi sakė:
Prasta mergelė.

8. Pas motinėlę —
Rylužia raila,
Pas anytėlę —
O dievulėliau!

9. Pas motinėlę
Meilūs žodeliai,
Pas anytėlę
Sunkūs darbeliai.

10. Rytelį kėliau,
Smūtna būdama,
Dureles vėriau,
Graudžiai verkdama;

11. Aslelę šlaviau
Beržo šluotele,
Baltomis smiltimis
Gražiai išbarsčiau.

12. O kad aš ėjau
Ir per aslelę,
Man ant galvelės
Vainiks suvyto;

13. Man ant galvelės
Vainiks suvyto,
Po mano kojų
Žemužė linko;

14. Po mano kojų
Žemužė linko
Ir ant rankelių
Žiedai rūdijo;

15. Ir ant rankelių
Žiedai rūdijo,
Man per veidelius
Ašaros biro.

16. Prausiau burnelę
Su ašarėlėmis,
Aš nusišluosčiau
Su rankovėlėmis;

17. Aš nusišluosčiau
Su rankovėlėmis, —
Jau man vargelis,
Ne gerumėliai.

*802

Bakšaitienė

1. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Didį pijoką
Bernelį gavau: } 2 k.

2. Dienužę gėrė,
Naktelę šoko,
Namo parėjęs,
Vis mane barė,

3. Vis mane barė
Ir šalin varė,
Pas motinėlę
Vis mane varė.

4. Ei, nebark, nebark
Mane, berneli,
Juk tu žinojai,
Kad be močiutės:

5. Aš siratėlė,
Aš vargdienėlė,
Maža papratus
Vargelį vargti;

6. Maža papratus
Vargelį vargti,
Iš maženėlės
Be motinėlės.

7. Mano močiutė
Užtarėjėlė
Jau seniai guli
Aukštam kalnely,

8. Aukštam kalnely
Naujam grabely,
Sieroj žemelėj
Po velėnėle;

9. Ant jos kapelio
Žaliuoj žolelė,
O ant žolelės —
Ryto raselė;

10. O ant žolelės
Ryto raselė
Žyd kaip aukselis,
Kaip sidabrėlis.

11. Aš prašiau dievo
Per visas dienas,
Kad dievas duotų
Lietaus būrelį.

12. Aš nusiginčiau
Palšus jautelius,
Aš nuganyčiau
Močiutės kapą,

13. Aš nuskardyčiau
Sierą žemelę,
Aš nubraukyčiau
Ryto raselę.

14. Ėda jauteliai
Vis būbaudami,
Aš siratėlė —
Graudžiai verkdama.

15. Kad atsivertų
Siena žemelė,
Kad atsivožtų
Grabo lentelės.

16. Ir atsivėrė
Siera žemelė,
Ir atsivožė
Grabo lentelės.

17. — Kelk, kelk, močiute
Užtarėjėle,
O bent pabauski
Savo ženteli:

18. Dienužę gėrė,
Naktelę šoko,
Namo parėjęs,
Vis mane barė.

19. — Gyvenk, dukrele,
Kaip dievas davė,
Mokėk, dukrele,
Bernelio lenkti.

(Tai, tur būti, dar pagonių lietuvių daina)

803

Vidikytė

Var. D 51

1. Ant kalno malūnėlis,
Po kalnu ežerėlis, —
Ten krykštė nardė
Raiba antelė
Malūno ežerėly.

2. O ne antelė plaukė,
Nei narūnėlis nardė, —
Ai, verkė, verkė
Mūsų seselė,
Netropijus bernelio.

2 k.

3. — Tu mano brolužėli,
Baltasis dobilėli,
Pabudavoki
Juodą laivelį
Ant jūružių marelių:

4. Kad nebūt žalio vario,
Baltos liepos viedrelių[1],
Kad būt aukselio
Bei sidabrėlio,
Deimantužio irklelis.

5. Antele beplaukysiu,
Dugnužiu benardysiu, —
O aš pamačiau
Du strielčiukėliu
Pajūružėmis vaikščiojant.

6. — Jūs mano strielčiukėliai,
Baltieji dobilėliai,
O bene matėt
Mano bernelį
Iš krygužės parjojant?

7. Man su strielčiais bekalbant,
Labai graudžiai beverkiant,
O ir pamačiau
Savo bernelį
Iš krygužės parjojant.

8. — Tu mano bernužėli,
Baltasis dobilėli,
Bent atmainyki
Aukso žiedelį,
Tik aš tavo nebūsiu.

9. — Tu mano mergužėle,
Baltoji lelijėle,
Šimtais trotyčiau,
Žiedais mainyčiau,
Tik aš tave n'apleisiu.

10. Tu mano mergužėle,
Baltoji lelijėle,
Išjodinėjau
Rygos miestelį,
Apvajavojau
Švedų vaiskelį,
Tave jaunos n'užmiršau.

*804

Rinkytė

Var. 803

1. Ant kalno malūnėlis,
Pakalnėj ežerėlis,
Ai, krykštė narstė
Pilka antelė
Malūno ežerėly. } 2 k.

2. O nei antelė krykštė,
O nei pilkoji narstė,
Tik verkė, verkė
Mūsų seselė,
Netropijus bernelio.

[1] Kiti lyruoja: Kad nebus žalio vario,
Nei tos liepos lentelių.

3. — Tu mano bernužėli,
Berneli dobilėli,
Atduok, berneli,
Man vainikėlį, —
Jau aš tavęs nenoriu.

4. — Tu mano mergužėle,
Mergele lelijėle,
Seniai sušėriau
Bėriems žirgeliams
Rūtelių vainikėlį.

5. — Tu mano bernužėli,
Berneli dobilėli,
Atduok, berneli,
Man kaspinėlius, —
Jau aš tavęs nenoriu.

6. — Tu mano mergužėle,
Mergele lelijėle,
Seniai persiūdžiau
Į kamanėles
Šilkelių kaspinėlius.

7. — Tu mano bernužėli,
Bernuži dobilėli,
Atduok, berneli,
Aukso žiedelį, —
Jau aš tavęs nenoriu.

8. — Tu mano mergužėle,
Mergele lelijėle,
Seniai perkaldžiau
Į pentinėlius
Aukselio žiedužėlį.

805

Norvilienė

1. O, dū, dū, dū, dū,
Šiaudai be grūdų,
Padariau alutį } 2 k.
Vienų avižų. }

2. Tasai alutis
Gražus, geltonas, —
Užgėriau mergelę
Baltą raudoną.

3. Ana užgerta,
Užčestavota,
Išėjo į šilą
Uogelių rinkti[1].

4. Ne taip ji rinko,
Kaip gnaudžiai verkė,
Ant sieros žemelės
Parsipuldama;

5. Ant sieros žemės
Parsipuldama,
Ant baltų rankelių
Pasiremdama.

6. Vai, siera, siera,
Siera žemele,
Atėmei tu man
Tėvą močiutę;

[1] Kiti lyruoja: Už jūrių marelių
Linelius rovė.
4. Ne taip ji rovė...

7. Atėmei tėvą
Ir motinėlę,
Atimki ir mane,
Vargų mergelę.

8. Varguž gimiau,
Varguž augau,
Už vargų bernelio
Ir nutekėjau.

9. Ei, vargios, vargios
Mano dienelės,
Bet linksma, tai linksma
Mano širdužė.

*806

Gotautienė

Var. 807

1. Aš prašiau meldžiau
Savo tėvužėlio:
— Sėk man gelsvus linužėlius } 2 k.
Šalia pat vieškelėlio.

2. Aš ėjau anksti,
Aš ėjau vėlai,
Lankiau gelsvus linužėlius,
Braukiau ryto raselę.

3. O aš pamačiau
Gale laukužėlio
Ąžuoložį linguojantį,
Viršūnėlę siūbuojant.

4. Aš vis dingojau,
Kad ąžuolužėlis, —
Buvęs mano bernužėlis, —
Pagiružiais vaikščiojo.

5. O aš sau rinkau,
Aš gana lasiau
Artojėlį bernužėlį,
Šienelio piovėjėlį.

6. Aš išsirinkau,
Aš išsilasiau
Tinginužį bernužėlį,
Karčemos girtuoklėlį.

7. O jis pragėrė
Šimtą šeštokų
Į geltoną smuikužėlį,
Į raudoną šilkelį.

8. Pragėrė smuiką
Ir raudą šilką,
Ant žirgelio sėdėdamas,
Ant balnelio rymodamas.

9. Jis būt pragėręs
Ir antrą šimtelį,
Nedavė jam valužėlės
Ši jaunoji mergelė.

807

Dievienė

Var. 806

1. Aš prašiau meldžiau
Seną tėvužėlį:
— Sėk man gelsvus linužėlius } 2 k.
Šalia pat vieškelėlio.

2. Aš anksti kėliau -
Ir vėlai guliau,
Lankiau gelsvus linužėlius;
Braukiau ryto raselę.

3. O aš pamačiau
Gale laukužėlio
Ąžuoložį linguojantį,
Viršūnėlę siūbuojant.

4. O aš dingojau,
Kad ąžuolužėlis, —
Buvęs mano bernužėlis,
Karčemos girtuoklėlis;

5. O aš dingojau,
Kad viršūnužėlė, —
Buvus jo kepuružėlė
Su kovelio plunksnele.

6. Aš gana skyriaus,
Aš gana lasiaus
Artojužį bernužėlį,
Šienelio piovėjėlį.

7. Aš išsiskyriau,
Aš išsilasiau
Špilmonužį bernužėlį,
Karčemos girtuoklėlį.

8. O jis parpirko
Šimtą dorelėlių
Ant geltonų smuikužėlių,
Ant raudonų šilkelių.

9. Jis būt parpirkęs
Ir antrą šimtelį,
Jam nedavė valužėlės
Ši jaunoji mergelė.

*808

Šopytė

Var. 809

1. O kad aš augau
Pas motinėlę,
Didžioj valelėj } 2 k.
Mane augino.

2. O kad aš ėjau
Į svirną gulti,
Mane močiutė
Vis palydėjo.

3. Atein močiutė
Mane budinti:
— Kelk, dukrele,
Teka saulelė.

4. Močiutės kelta
Dar aš nekėliau,
Glaudžiau galvelę
Prie priegalvėlių.

5. O kai nuėjau
Pas anytėlę,
Pas anytėlę,
Pas niūronėlę,

6. O kad aš ėjau
Į svirną gulti,
Mane anyta
Vis pakalbėjo.

7. Atein anyta
Mane budinti:
— Kelk, martele,
Gieda gaideliai;

8. Gieda gaideliai,
Kelk, martele,
Gieda gaideliai,
Aušta aušrelė.

9. Anytos kelta
Šuoleliu šokau,
Myniau patalus
Vis po kojužių.

*809

Samuolienė

Var. 810, 898

1. O kad aš augau
Pas motinėlę,
Pas motinėlę,
Pas širdužėlę, } 2 k.

2. Kad aš parėjau
Iš jaunimėlio,
Iš jaunimėlio,
Iš šokimėlio,

3. Mane močiutė
Užtarydama:
— Gulk, dukrele,
Bent pailsėti.

4. Svirne gulėjau,
Šilkais klojėjau,
Pro zerkolėlį
Aušros žiūrėjau:

5. Aušta aušrelė
Į rūtų daržą,
Teka saulelė
Į mėgelkėlę.

6. O kad aš buvau
Pas anytėlę,
Pas anytėlę,
Pas niūronėlę,

7. Kad aš parėjau
Rugelius piovus,
Rugelius piovus,
Šienelį grėbus,

8. Mane anyta
Iššandydama:
— Gink, martele,
Šėmus jautelius.

9. Kalne gulėjau,
Maišu klojėjau,
Pro beržo lapus
Aušros žiūrėjau:

10. Aušta aušrelė
Į usnių daržą,
Teka saulelė
Į dilgėlėlę.

*810

Cvirkienė

Var. 809

1. O kad aš buvau
Pas motinėlę,
Pas motinėlę,
Pas širdužėlę, } 2 k.

2. Mane močiutė
Užtarydama:
— Eik, dukrele,
Į svirną gulti.

3. Svirne gulėjau
Po patalėliais,
Aušros žiūrėjau
Pro zerkolėlį:

4. Aušta aušrelė
Į rūtų daržą,
Teka saulelė
Į vainikėlį.

5. O kad aš ėjau
Pas anytėlę,
Pas anytėlę,
Pas niūronėlę,

6. Mane anyta
Iššandydama:
— Eik, martele,
Rugučių piauti.

7. Rugučius pioviau
Su dieverėliais,
Šienelį grėbiau
Su mošytėlėmis.

8. O kad parėjau
Rugučius piovus,
Rugučius piovus,
Šienelį grėbus,

9. Mane anyta
Iššandydama:
— Eik, martele,
Jautelių ginti.

10. Jautelius ganiau
Po žalias lankas,
Po žalias lankas,
Po dobilynus.

11. Lankoj gulėjau,
Maišu klojėjau,
Pro beržo lapą
Aušros žiūrėjau:

12. Aušta aušrelė
Į vario vartus,
Teka saulelė
Į ašarėles.

13. O kad parėjau
Jautelius ganius,
Jautelius ganius,
Gražiai dainavus,

14. Mane anyta
Iššandydama:
— Eik, martele,
Rugučių malti.

15. Rugučius maliau,
Graudžiai verkdama, —
O ir atėjo
Bernužis mano.

16. — Ai močiut, močiut,
Močiute mano,
Bene per sunku
Mergužei mano?

17. — Atsitrauk, šelmi,
Nenaravoki,
Išnaravojai
Pas motinėlę;

18. Išnaravojai
Pas motinėlę,
Lig išviliojai
Aukso žiedelį;

19. Lig išviliojai
Aukso žiedelį
Ir paskutinį
Meilų žodelį.

20. Sakei: „Neskalbsi
Žiemą žlugtelio
Ir nenušalsi
Baltų rankelių."

21. Sakei: „Nedirbsi
Sunkių darbelių,
Nei negirdėsi
Šaunių žodelių."

22. Jau dabar skalbiu
Žiemą žlugtelį,
Dabar nušalu
Baltas rankeles;

23. Jau dabar dirbu
Sunkius darbelius,
Jau dabar girdžiu
Šaunius žodelius.

811

Sinkuvienė

1. Piršlys piršo mergužę,
Piršdams gyrė vietužę, (2 k.)

2. Sakė: „Mūro dvaružiai,
Zerkoliniai langužiai."

3. Kai nuėjau — ir radau,
Visą tiesą pažinau:

4. Tvoromis tverti dvaružiai,
Virkščiomis kimšti langužiai.

5. Tu, piršleli kartasis,
Turi kalės liežuvį,

6. O tu po svietą jodei,
Mergas viliodams viliojai,

7. Tu abrūsėlį gavai,
Savo dūšią pražudei.

8. Tu išpiršai mergužę
Už to šelmio bernužio,

9. Už to šelmio bernužio,
Karčemos girtuoklužio.

10. Jis pragėrė namučius
Ir nuo lauko rugučius,

11. Jis pragers mane jauną
Ir nuo rankų žiedužius.

12. Piršly, piršly,
Piršly melagi,
Abrūsą gavai,
Pats galą gavai.

812

Daškauskienė

1. — O ko verkei, mergele,
Kod raudoni veideliai,
Kokį dirbai darbelį,
Kod rūdini žiedeliai?

2. — Nuo graudžių ašarėlių
Tai raudoni veideliai,
Nuo svetimų darbelių
Surūdijo žiedeliai,

3. Nuo svetimų darbelių
Surūdijo žiedeliai.
— Nenusimink, mergele,
Bus mūs pačių darbeliai.

4. O ko verki, mergele,
O ko verki, jaunoji,
Ar tau laukai negražūs,
Ar nameliai neramūs?

5. — Kad ir laukeliai gražūs,
Kad ir nameliai ramūs,
Ne paprasta vietelė,
Svetima šeimynėlė.

6. Bernužis girtuoklėlis,
Bernužis tinginėlis
Mane jauną išbarė,
Šeimynužę išvarė.

7. — O, cit, neverk, mergele,
Ramink savo širdelę,
Jau aš daugiau negersiu,
Tavęs jaunos nebarsiu;

8. Aš kančą pintiniuką
Ant vagio pakabinsiu,
Aš savo mergužėlę
Tai meiliai pamokinsiu.

813

Norvilienė

Var. 913

1. Piršlys šelma, melagis,
Piršdams gyrė vietelę, (2 k.)

2. Sakė: „Mūro dvarelis,
Murmulinės durelės.“

3. Kai aš jauna nuėjau,
Nieko gero neradau:

4. Sausų medžių nameliai,
Pušų lentų durelės.

5. Piršlys šelma, melagis,
Piršdams gyrė vietelę,

6. Sakė: „Kalne kvieteliai,
Pakalnėlėj rugeliai.“

7. Kai aš jauna nuėjau,
Nieko gero neradau:

8. Ant kalnelio dirselės,
Pakalnėlėj smilgelės.

9. Piršlys šelma, melagis,
Piršdams gyrė vietelę,

10. Sakė: „Prūde žuvelės,
Paprūdėly antelės.“

11. Kai aš jauna nuėjau,
Nieko gero neradau:

12. Radau prūde varložius,
Paprūdėly varleles.

814

Tumusienė

1. — Prapuoliau, motuše,
Prapuoliau, senoji,
Iš savo valios,
Iš valnystėlės —
Į graudžias ašarėles. } 2 k.

2. — Prapuolei, dukruže,
Prapuolei, jaunoji,
Iš savo valios,
Iš valnystėlės —
Į graudžias ašarėles.

3. Tai tavik, dukruže,
Tai tavik, jaunoji,
Vis jomarkėliai,
Vis atlaidėlės,
Vis didi jaunimėliai;

4. Tai tavik, dukruže,
Tai tavik, jaunoji,
Tai tau alutis,
Tai tau midutis,
Saldžioji arielkėlė;

5. Tai tavik, dukruže,
Tai tavik, jaunoji,
Tai tau, dukruže,
Šventos dienužės,
Vis šventi vakaružiai.

6. Neklausei tėvužio,
Nei senos motušės,
Dabar klausysi,
Mano dukrele,
Marelių ūžaujančių.

*815

Šopytė

Var. 816

1. Aš toli nuduota, } 2 k.
Toli pažadėta: }
Už jūrelių marelių, } 2 k.
Už aukštųjų kalnelių, }

2. O aš n'atlankysiu
Savo motinėlės
Per jūreles mareles,
Per aukštuosius kalnelius.

3. O aš pasiverščiau
Pilkąja antele,
Plaukčiau jūres mareles,
Plaukčiau jūres maružes.

4. Vidury marelių
Pilkas akmenėlis,
Aš galiu pasiilsėti,
Ten galiu pailsėti.

5. Toli nuduota,
Toli pažadėta:
Už žaliųjų girelių,
Už aukštųjų kalnelių,

6. O aš n'atlankysiu
Savo motinėlės
Per žaliąją girelę,
Per aukštuosius kalnelius.

7. O aš pasiverščiau
Raibąja gegele,
Lėkčiau žalia giruže,
Lėkčiau žalia girele.

8. Vidury girelės
Aug žalia liepelė,
Aš galiu pasiilsėti,
Ten galiu pailsėti.

9. O aš nusilėkčiau
Į močiutės dvarą,
Į močiutės dvarelį,
Žalių vyšnių sodelį,

10. Ten gražiai kukuočiau,
Ten gražiai alsuočiau
Po močiutės dvarelį,
Po vyšnių sodelį.

11. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį, —
Nieks mane negirdėjo,
Nieks mane nesuprato,

12. Tiktai išgirdo
Sena motinėlė,
Po dvarą vaikščiodama,
Sūnelius kilnodama:

13. — Kelkit, sūnužėliai,
Kelkit, dobilėliai,
Pažiūrėkit paukštelės,
Paklausykit balselio!

14. — O ant jos plunksnelių,
Ant jos raibųjų,
Būtų girios gegelė,
Būtų girios gegužė;

15. O ant jos balselio,
Ant jos alasėlio,
Būtų mūsų seselė,
Motinėlės dukrelė.

816

Blažienė

Var. 815

1. Aš toli nuleista, } 2 k.
Toli pažadėta: }
Už jūrelių marelių, } 2 k.
Už aukštųjų kalnelių. }

2. Užgriuvo kalneliai,
Užlinko medeliai, —
Aš negaliu nueiti
Močiutės atlankyti.

3. O aš pasiverščiau
Į pilką antelę,
Perplaukčiau per jūreles
Aš pas savo močiutę;

4. O aš pasiverščiau
Į raibą gegelę,
Perlėkčiau per girelę
Aš pas savo močiutę.

5. O ir nulėkiau,
O ir nuskriejau
Į močiutės dvarelį,
Žalių vyšnių sodelį.

6. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį, —
Nieks mane negirdėjo,
Nieks mane nesuprato,

7. O tiktai išgirdo
Sena motinėlė,
Po dvarą vaikščiodama,
Sūnelius kilnodama:

8. — Kelkit, sūneliai
Jūs mano jaunieji,
Paklausykit paukštelės
Žaliam vyšnių sodely!

9. — O ant jos balselio,
Gražaus alasėlio,
Būtų mūsų seselė,
Būtų mūsų jaunoji;

10. O ant jos plunksnelių,
O ant jos raibųjų,
Būtų girios gegelė,
Būtų girios gegelė.

817

Dievienė

Plg. 255

1. Močiute mano miela,
Mielai mane auginai, (2 k.)
2. Mielai mane auginai,
Nemielam pažadėjai,
3. O tam šelmiui berneliui,
Karčemos girtuoklėliui.
4. Perdien karčemoj gėrė,
Naktį muštynę kėlė;
5. Jis pakėlė muštynę
Vidur žalios girelės
6. Ir palenkė pušelę
Ik sierajai žemelei,
7. Ir pririšo mergelę
Prie pačios viršūnėlės,
8. Ir uždegė pušelę
Iš pačių pašaknėlių.
9. Pušelė skalsiai degė,
Mergelė graudžiai verkė.
10. Pasigailo bernelis
Ir paleido mergelę,
11. Ir paleido mergelę
Nežinomais keleliais.
12. Ir sutinka močiutę,
Kelužiu ateinančią.
13. — Dukryte mano miela,
Kur dėjai vainikėlį:
14. Ar ugnužėj deginai,
Ar vandeny skandinai,
15. Ar vandeny skandinai,
Ar kelužiu paleidai?
16. — Kad būt ugny sudegęs,
Pažinčiau ant plėnelių;
17. Kad būt vandeny skendęs,
Būt drumstas vandenėlis;
18. Kad būt kelužiu ėjęs,
Pažinčiau ant pėdelių, —
19. Močiute mano miela,
Nė aš pati nežinau.

818

Senkauskienė

1. Aš tau, mergyte, juk sakiau,
Per vasarėlę kalbėjau: (2 k.)
2. Nušluok kiemelį pėtnyčioj,
Atjos sveteliai subatoj,
3. Atjos sveteliai subatoj,
Išveš dukrelę nedėlioj
4. Iš motinėlės mylimos
Pas anytėlę rūsčiąją.

5. Aš per dienelę perverkiau,
Nė burnužėlės neprausiau:
6. Aš nusiprausiu burnelę
Žalių rūtelių rasele,
7. Nusišluostysiu burnelę
Raudonų rožių miglele.
8. Aš per naktelę nemigau,
Vis vainikėlį dabojau,
9. Aš prieš dienelę užmigau,
Nė vainikėlio neradau.

819

Vidikytė

1. — Ei motuš, motuš,
Motuše mano,
Kam labai toli
Mane nudavei? } 2 k.
2. Tai labai rūsčią
Anytą radau,
Tai labai šaunias
Mošeles gavau.
3. Šandys mano
Rankų darbelius,
Skaitys mano
Kojų žingsnelius.
4. — Ei tu, martele,
Tu niūronėle,
Tu man parneški
Žiemužės šėko;
5. Tu man parneški
Žiemužės šėko,
Žiemužės šėko,
Vasaros sniego.
6. — Ei tu, sesele,
Tu lėtūnėle,
Tu nusieiki
Į pajūrėles;
7. Tu nusieiki
Į pajūrėles,
Į pajūrėles,
Į pamarėles,
8. Tu pagraibyki
Marių putelių,
Tu pasilaužki
Pušų šakelių,
9. Tai tu parneši
Žiemužės šėko,
Žiemužės šėko,
Vasaros sniego.
10. — Ei tu, martele,
Tu niūronėle,
Kas tau pasakė,
Kas pamokino?
11. — Šaunūs žodeliai
Tai man pasakė,
Rūsčios dienelės
Tai pamokino;
12. Rūsčios dienelės
Tai pamokino,
Graudžios ašaros
Tai išlavino.

820

Daškauskienė

1. Sakalas sode tupėjo, (2 k.)
   Į jūres mares žiūrėjo. (2 k.)
2. O kad aš ten nulėkčiau,
   Nedaugel vandens gerčiau,
3. Nedaugel vandens gerčiau,
   Gegutę parviliočiau!
4. Gegutė, sodai, sodai!
   O kas man iš to sodo,
5. O kas man iš to sodo,
   Kad sode gegutės nėra,
6. Girelės garsintojos,
   Paukštelių budintojos.
7. Bernas po dvarą vaikščiojo
   Ir į miestą žiūrėjo.
8. O kad aš ten nujočiau,
   Nedaug vynelio gerčiau,
9. Nedaug vynelio gerčiau,
   Mergelę parviliočiau!
10. Mergužė, dvarai, dvarai!
    O kas man iš to dvaro,
11. O kas man iš to dvaro,
    Kad dvare mergužės nėra,
12. Šeimynos budintojos,
    Širdelės namintojos.

821

Dabkuvienė

1. Kad pas močiutę buvau,
   Didžioj valelėj augau,
   Aš nėjau per kiemužėlį } 2 k.
   Be rūtų vainikėlio. }
2. Kad per kiemelį ėjau,
   Ryto raselę braukiau,[1]
   Visi manim gėrėjos,
   Kepuružę kylėjo.
3. Kai pas panytą buvau,
   Didį vargelį vargau,
   Nėjau nė per kiemužėlį
   Be graudžių ašaružių.
4. Kad per kiemelį ėjau,
   Juodą purvelį bridau,
   Visi manim dyvojos,
   Širdį mano graudino:
5. „Tai tau, tai tau, mergužėle,
   O tai, tai tau, lelijėle,
   Pirmasis norimasis,
   Žmonelių kalbėtasis:
6. Dienužę vėju gėrei,
   Naktį sapne sapnavai,
   Per miegužį kalbėjai
   Vis meiliuosius žodelius."

[1] Kiti lyruoja: žalią vejelę myniau.

* 822

Norvilienė

Var. 974

1. — Ką, močiute, padarei,
Ką, širdele, padarei,
Kam tu mane, motinėle,
Už to šelmio nuleidai: } 2 k.

2. Jis pragėrė namučius
Ir nuo lauko rugučius,
Jis pragers mane jauną
Ir nuo rankų žiedužius.

3. — Grįžk, dukrele, atgalio,
Grįžk, jaunoji, atgalio,
Grąžink savo jaunas dienas
Ir margąsias skrynužes.

4. — Motinėle, negaliu;
Širdužėle, negaliu:
Jau sudėtos baltos rankos,
Sumainyti žiedužiai.

5. Kad malūne ant akmens
Kvietužėliai geltonuos,
Tada mudu su berneliu
Vieškelėliu važiuosiv;

6. Kad broliai kuolus kals,
Brolių kuolai pražydės,
Tada mudu su berneliu
Bažnytėlėn važiuosiv;

7. Kad sesytės rūtas sės,
Ant rytojaus pražydės,
Tada mudu su berneliu
Į stalelį pasodins;

8. Kad plunksnelė dugną grims,
Akmenėlis viršum plauks,
Tada mudu su berneliu
Į lovelę suguldys;

9. Kad saulelė nusileis,
O mėnesis užtekės,
Tada mudu su berneliu
Žodužėlį kalbėsiv.

*823

Samuolienė

1. O aš pasigėręs
Neturiu kur gulti,
Toli mano tėviškėlė,
Negaliu pareiti. 2 k.

2. O aš nusieičiau,
Į tėvelio dvarą,
Paskambinčiau po langeliu,
Rasi mane leistų.

3. Neskamba langelis,
Negarsus dvarelis,
Tai neleido tėvytėlis
Mane pernakvoti.

4. O aš pasigėręs...
(Laskuok 1-ą ir 2-ą posmą, įstatydamas: močiutės, brolelio, seselės ir mergelės dvarą, ir taip baik:)

5. Tai skamba langelis,
Tai garsus dvarelis,
O tai leido mergužėlė
Mane pernakvoti.

6. Mergužėle mano,
Lelijėle mano,
Kad priėmei mane jauną,
Priimk ir žirgelį.

7. Veski žirgelį
Į naują stainelę,
Duok žirgeliui abrakėlio,
Čysto vandenėlio,

8. O mane jauną
Veski į svirnelį,
Veski mane į svirnelį,
Į margą lovelę.

9. O aš ten gulėjau
Ir meiliai kalbėjau,
O aš savo mergužėlę
Per amžių mylėsiu.

10. Ai, gieda, gieda
Raibieji gaideliai, —
Jūs giedokit ir nustokit,
Ilginkit naktelę.

11. Dar aš n'išmiegojau
Nė saldaus miegelio,
Dar aš n'iškalbėjau
Meiliųjų žodelių.

824

Blažienė

1. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
O ką aš padariau,
Jauna būdama; } 2 k.

2. Ką aš padariau,
Jauna būdama:
Aš ištekėjau
Bemandraudama.

3. Ui, eisiu, eisiu,
Aš čia nebūsiu,
Ui, eisiu, ieškosiu
Pirmų dienelių,

4. Pirmų dienelių,
Rūtų darželio,
Rūtelių darželio,
Žalių rūtelių.

5. Aš išvaikščiojau
Visas žemeles,
Išvandravojau
Visas šaleles;

6. Išvandravojau
Visas šaleles,
O tik aš neradau
Jaunų dienelių,

7. O tik aš radau
Močiutės dvarą,
Močiutės dvarelį,
Rūtų daržėlį.

8. — O rūta, rūta,
Rūtele mano,
Kas tave, rūtele,
Be manęs sėjo?

9. — Saulutė sėjo,
Mėnuo ravėjo,
Šiaurusis lietutis
Aplaistinėjo.

825

Mikštienė

Plg. 658

1. Kur žiba žiburužiai,
Kur dega dvi liktuži,
Ar lauk mane motinėlė, } 2 k.
Manęs jaunos pareinant.

2. Ar jau visi sugulę,
Ar jau visi sumigę, —
O dar mano motinėlė
Man vartelius atkėlė.

3. Vartelius atkeldama,
Žodelį pratardama,
Klausinėjo dukrytėlės:
— Beg suvisu pareini?

4. — Ne suvisu, močiute,
Ne suvisu, senoji, —
Palydėjau jaunas dienas
Su vienu vakarėliu.

5. Po močiutės varteliais
Augo žalia liepelė.
— Ei liepele šimtšakėle,
Keta tave pakirsti.

6. — Kad ir mane pakirsit,
Šakeles pagenėsit,
Išauš šilta vasarėlė,
Žaliuos mano šakelės.

7. — Ei sakalai, sakalai,
Tu raibasis paukšteli,
Išgriebk rūtų vainikėlį
Iš jūrelių marelių.

8. — Aš negaliu išgriebti,
Aš negaliu išnešti:
Vaikščioj du jaunu strielčiuku,
Žada mane nušauti.

9. Kad ir mane nušauste,
Plunksneles išdulkinste,
Išauš šilts pavasarėlis,
Liūliuos mano plunksnelės;

10. Išauš šilts pavasaris,
Liūliuos mano plunksnelės,
Liūliuos, liūliuos plunksnužėlės
Ant jūrelių marelių.

11. — Ei sakalai, sakalai,
Tu raibasis paukšteli,
Nulėk jūres maružėles,
Parnešk man vainikėlį.

12. — Ne, aš negaliu lėkti,
Negaliu nei puruoti,
Dūmojo man sparnužėliai
Ir raibosios plunksnelės.

825a

Jurgaičiukė

1. Jau visi yr išgulę,
Jau visi yr išmigę,
O dar mano motušėlė } 2 k.
Man vartelius atkėlė. }

2. — O kur buvai, dukrele,
O kur buvai, jaunoji,
Kur užkrito tau raselė
Už gelsvųjų kaselių?

3. — Motuše, rugius rišau,
Senoji, rugius rišau, —
Ten užkrito man naselė
Už gelsvųjų kaselių.

*826

Bakšaitienė

Plg. 815, 816

1. Mane motinėlė
Mažą augindama } 2 k.
Taip toli pažadėjo: }

2. Už jūrių marelių,
Už žalių girelių,
Už žalių pušynėlių.

3. — Dukrele mano,
Jaunoji mano,
Kada mane lankysi?

4. — Močiute mano,
Senoji mano,
Į septintus metelius.

5. O aš nepalaukiau
Septynių dienelių,
Motinėlę atlankiau.

6. Jūrelėmis plaukiau
Pilkąja antele,
Giružę lėkiau
Raibąja gegele
Ik močiutės dvarelio.

7. O aš įlėkiau
Ir įsiskriejau
Į vyšnelių sodelį,

8. Aš užkukavau
Seną motinėlę,
Svirnely bemiegančią.

9. Išein motinėlė
Iš aukšto svirnelio
Gegutės paklausyti:

10. Būt ant balsužėlio,
Ant alasužėlio
Būtų mano dukrelė,

11. O ant plunksnužėlių,
Ant raibų sparnelių
Būtų girios gegelė.

12. Ei, metė skriejo
Mane motinėlė
Raudonu obuolėliu:

13. — A štiš, gegužėle,
Lėk į giružėlę,
Linksmink girios paukštelius.

14. — Ei, nemesk, neskriek
Mane, motinėle,
Iškados nepadariau:

15. Vienoj tupėjau,
Antroj kukavau,
Nuo trečios uogas valgiau.

16. Aš ne gegužėlė,
Nei girios paukštelė,
O aš tavo dukrelė.

17. O aš išlėkdama,
Pasipurtindama:
— Sudiev, mano močiute,

18. Ei, sudiev, sudiev,
Mano motinėle,
Jau daugiau nelankysiu.

*827

Dabkuvienė

1. — Tėvužėli mano,
Sengalvėli mano,
Pavelyk manei jaunai
Žalioj vejelėj šokti. } 2 k.

2. — Dukružėle mano,
Lelijėle mano,
Ne mano valioj esi,
Klauskis senos močiutės.

3. — Motinėle mano,
Sengalvėle mano,
Pavelyk manei jaunai
Žalioj vejelėj šokti.

4. — Dukružėle mano,
Lelijėle mano,
Ne mano valioj esi,
Klauskis jauno bernužio.

5. — Bernužėli mano,
Dobilėli mano,
Pavelyk manei jaunai
Žalioj vejelėj šokti.

6. — Mergužėle mano,
Lelijėle mano,
Pamesk mergų būdužį,
Imki marčių darbužį;

7. Pamesk mergų būdą,
Imki marčių darbą.
Šaltas rytelis, rasa,
Mano mergelė basa.

*828

Dabkuvienė

Plg. D 481

1. O kad aš buvau
Pas motinėlę,
Žydėjo roželės } 2 k.
Ant mano veidelių;

2. Žydėjo roželės
Ant mano veidelių,
Klėstė lelijėlės
Ant mano rankelių;

3. Klėstė lelijėlės
Ant mano rankelių,
Rietė palėjėliai
Po mano kojelių.

4. O kad nuėjau
Pas anytėlę,
Nukrito roželė
Nuo mano veidelių;

5. Nukrito roželė
Nuo mano veidelių,
Baltos lelijėlės
Nuo mano rankelių;

6. Baltos lelijėlės
Nuo mano rankelių,
Džiūvo palėjėliai
Po mano kojelių.

7. O kad aš ėjau
Pas motinėlę,
Pas motinėlę
Per jūres mareles,

8. O ir ištiko
Šiaurusis vėjelis,
Įpūtė mane
Į jūres mareles.

9. — Gelbėk, berneli,
Gelbėk, dobilėli,
Gelbėk mane jauną,
Rūtų vainikėlį.

10. — Gelbėč, mergele,
Gelbėč, lelijėle,
Neturiu luotelio,
Nei uosio irklelio:

11. Šilely pušelė
Dar nenutašyta,
Uoselio irklelis
Dar nepadarytas.

12. — Verksi, berneli,
Verksi, dobilėli,
Verksi manęs jaunos,
Rūtų vainikėlio.

829

Bakšaitienė

1. Vaikščioj ožkelė
Po pievelę,
Kalėdo,
Ji vaikščiodama
Su vilku baras, } 2 k.
Kalėdo:

2. — Ei tu, vilkeli
Kupčiauninkėli,
Kalėdo,
Iškupčiavojai
Mano vaikelius,
Kalėdo.

3. — Eik tu, ožkele,
Už karklų krūmo,
Kalėdo,
O ten tu rasi
Savo vaikelius,
Kalėdo.

4. — O tik teradau
Ragus bei nagus,
Kalėdo,
O tik teradau
Ragus bei nagus,
Kalėdo.

5. Į vieną ragą
Alutį dariau,
Kalėdo,
Į antrą ragą
Midutį miešiau,
Kalėdo.

6. Vaikščioj martelė
Po pirtelę,
Kalėdo, —
Ne viena martelė,
Drauge bobelė,
Kalėdo.

7. Kai dievas davė
Marčiai džiaugsmelį,
Kalėdo,
Gi gi gi,
Kliu kliu kliu,
Ir iš bankelės.

*830

Gotautienė

Var. 831

1. Augino močiutė
Mus tris kaip vieną,
Išleido į šalį
Tik mane vieną. } 2 k.

2. Tris dienas, tris dienas
Kelužiu ėjau,
Tris naktis, tris naktis
Girioj gulėjau.

3. Išgirdau girdėjau
Gegelės balsą,
Dingojau mislijau:
Močiutė šaukia.

4. Ne mane močiutė
Giružėj šaukė,
Tik girios gegelė
Gražiai kukavo.

5. Augino tėvelis
Mus tris kaip vieną,
Išleido į šalį
Tik mane vieną.

6. Tris dienas, tris dienas
Kelužiu ėjau,
Tris naktis, tris naktis
Girioj gulėjau.

7. Išgirdau girdėjau
Karvelio balsą,
Dingojau mislijau:
Tėvelis šaukia.

8. Ne mane, ne mane
Tėvelis šaukė,
Tik pilkas karvelis
Girioj uldavo.

831

Bakšaitienė

Var. 830

1. Močiute senoji,
Tu mano miela,
Auginai dukrelę,
Mus tris kaip vieną; } 2 k.

2. Auginai dukrelę,
Mus tris kaip vieną,
Išleidai į šalį
Tik mane vieną, —

3. Už jūrių marelių,
Už vandenėlių,
Už žalių girelių,
Už dunojėlio.

4. Tris dienas, tris dienas
Kelužiu ėjau,
Tris naktis, močiute,
Girioj gulėjau.

5. Išgirdau girdėjau
Gegutės balsą,
Dingojau mislijau:
Močiutė šaukia.

6. Ne mane, ne mane
Močiutė šaukė,
Tai gražiai gegutė
Girioj kukavo.

7. Nėr mano močiutės,
Nėr mano mielos,
Liūdnosios širdelės
Ramintojėlės.

8. Tai yra bernelis,
Tai mano mielas,
Tai mano širdelės
Ramintojėlis.

*832

Veličkienė

1. Jau kurtužiai parbėga,
Jau bernužis parjoja, —
Aš jauna prie vartelių. } 2 k.

2. Vartelius atkeldama,
Už žirgužio tverdama:
— Sėski, mano berneli!

3. Žirgužį — į stainužę,
Bernužį — į svirnužį:
— Gulki, mano berneli,

4. Gulki, mano bernuži,
Pramik pirmą miegužį,
Aš jauna prie šalelės,

5. Aš jauna prie šalužės
Kaip rūta prie galvužės,
Kaip žalioji rūtelė.

833

Norvilienė

1. Močiutė barė, nieks neužtarė,
Bernužis mušė, nesigailėjo.
— Nemušk, nebark,
Šelmi berneli,
Pasiskųsiu tėveliui. } 2 k.

2. Mano tėvelis ateidamas,
Rankoj rykštelę atsinešdamas:
— Bausk, mokyk,
Mano ženteli, —
Tavo valioj dukrelė.

3. — Kad tu, tėveli, būtum n'atėjęs,
Tokių žodelių neiškalbėjęs,
Rūsta mano
Yra širdelė
Ir be tokių žodelių.

4. Tėvelis barė, nieks neužtarė,
Bernužis mušė, nesigailėjo.
— Nemušk, nebark,
Šelmi berneli,
Pasiskųsiu broleliui.

5. Mano brolelis jau ateidamas,
Rankoj kardelį atsinešdamas:
— Nemušk, nebark,
Svaini, seselę,
Kirsiu tavo galvelę.

*834

Blažienė

1. O dėkui dievui,
Kad nutekėjau,
Tropijau vyrą
Dar ne pijokėlį. } 2 k.

2. O kai jis ėjo
Į kluoną kulti,
Liepė man jaunai
Į lovą gulti.

3. Jis kluone kūlė
Pasidūsaudamas,
Aš lovoj guliu
Pasižiovaudama.

4. O dėkui dievui,
Kad nutekėjau,
Tropijau vyrą
Dar ne pijokėlį.

5. O kai jis ėjo
Į lauką arti,
Liepė man jaunai
Karčemoj gerti.

6. Jis lauke arė
Pasidūsaudamas,
Aš karčemoj geriu
Pasižvingaudama.

835

Viksvytė

1. O nėra niekur
Tokių sodužėlių
Kaip tik mano tėvelio: } 2 k.

2. Sidabro lapai,
Aukselio žiedeliai,
Deimanto obuolėliai.

3. Augino močiutė
Tą vieną dukrelę,
Sau didžią užvadėlę.

4. O ji užauginus,
Gražiai išmokinus,
Išleido į šalelę

5. Su didžiu pulkeliu,
Su didžiu turteliu,
Su jaunaisiais broleliais.

6. Žalioje girelėj
Aukštoje liepelėj
Kukuoj raiba gegelė.

7. O ne gegelė —
Verk mūsų dukrelė
Svetimoje šalelėj.

8. Svetimoj šalelėj
Bernužio valelėj,
Anytėlės barama.

9. O mes pamatėm
Savo dukružėlę
Per laukelį pareinant

10. Su didžiu pulkeliu,
Su mažu turteliu,
Su gailiomis ašarėlėmis.

11. — Motinėle mano,
Sengalvėle mano,
Priimk mano vargelį.

12. — Imti — priimsiu
Tave, dukružėle,
Vargelio nepriimsiu.

13. — Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Vargios mano dienelės:

14. Liustužy buvau,
Liustužy užaugau,
Į vargužius įpuoliau,

15. Į vargų kiemelį,
Už vargų bernelio,
Į gailias ašarėles.

*836

Juškytė

1. — Motinėle mano,
Sengalvėle mano,
Kam tu mane išleidai } 2 k.
Į svečią šalelę: }

2. Svetimoj šalelėj
Daug jaunų mošelių,
Nėr man valios pasiskinti
Žaliųjų rūtelių.

3. — Dukrytėle mano,
Lelijėle mano,
Tu mokėk nusilenkti
Jaunųjų mošelių:

4. Padėk rūtas sėti,
Padėk nuravėti, —
Bus tau valia pasiskinti
Žaliąsias rūteles.

5. — Motinėle mano,
Sengalvėle mano,
Atlankyk mane jauną
Nors į metus kartą,

6. O į antrus antrą,
O į trečius trečią,
O varguose rūpesčiuose
Mane patiešysi.

*837

Petraitienė

1. Augino tėvelis
Tą vieną sūnelį,
Augindamas dūmojo
Į žentus išleisti. } 2 k.

2. Į žentus išleido,
Į vaiską pristatė, —
O tai tavei, sūnytėli,
Ne pas tėvužėlį,

3. Ne pas tėvužėlį
Bėrus žirgus šerti,
O kas mielą nedėlėlę
Į bažnyčią joti.

4. Lydėjo tėvelis,
Lydėjo močiutė, —
Nieks taip toli nelydėjo
Kaip mano mergelė.

5. Lydėki, mergele,
Lig žaliai girelei,
Ten kukuoj gegužėlė,
Nuramins širdelę;

6. Užkukuos gegelė,
Nuramins širdelę, —
Grįžk, mergyte, atgalion,
O aš į vaiskelį.

7. Kad aš įmanyčiau,
Aš pasiskandinčiau,
Nekaip savo mergužėlę
Atgal sugrąžinčiau.

*838

Bakšaitienė

1. — Aušt aušrelė, tek saulelė,
Užteka saulelė,
Uliavojo trys mergelės
Lelijų daržely. } 2 k.

2. Viena buvo merga Ona,
Antra Marijona,
O šios trečios nesakysiu, —
Rasi mano būsi.

3. Vieną kartą kai pabariau,
Tris dieneles verkė,
Dievai, laikyk mane sveiką,
Jau daugiau nebarsiu:

4. Meiliais žodžiais pakalbėsiu,
Gražiai pamokinsiu.
— Bernužėli dobilėli,
Šlektai nedarysiu.

5. Valna buvo midų gerti,
Valna išsileisti,
Valna buvo pačią bausti,
Valna pamylėti.

6. Kurie žinot, sau žinokit,
Kurie yr ženoti,
Kurie vaikai neženoti,
Tie tur jot ieškoti.

7. Kurios žinot, sau žinokit,
Kurios yr ženotos,
Kurios mergos neženotos —
Kaip darže rūtelės.

*839

Veličkienė

1. Močiutės dvarely
Gegutė kukavo, —
Ten kukavo gegutė, } 2 k.
Bus ramu širdelei. }

2. — Nekukuok, gegele,
Neramu širdelei,
Pabudinsi močiutę
Svirnely bemiegant.

3. Už stalo sėdėjau,
Pro langą žiūrėjau:
Šoko kieme jaunimėlis,
Tai mano pulkelis.

4. Šokit, šokėjėliai,
Traukit, špilmonėliai,
O aš jauna mergužėlė
Į vargus įpuoliau:

5. Mano baltos rankelės —
Po sunkius darbelius,
Mano baltos kojelės —
Juodam purvynėly.

839a

Norvilienė

1. Kol aš lovoj guliu, } 2 k.
Tol atilsį turiu, }
Kai iš lovos atsikeliu, }
Ant rankų vaiką nusitveriu, — } 2 k.
Bėda manei jaunai, }
Tai bėda.

2. Kad už šlekto vyro,
Kaip tai šlektai yra:
Aš jauna esmu varguose
Kaipo kiaulelė spaliuose,
Aš jauna esmu varguose
Kaipo čigonas kailiuose;

3. Kad už gero vyro,
Kaip tai gerai yra:
Aš jauna esmu liustuose
Kaip žąsinėlis pūkuose,
Aš jauna esmu liustuose
Arba urėdas vilkuose.

*840

Dievienė

Var. 642, 792, 841

1. Devyni metai,
Ne viena diena,
Kai daržuży nebuvau, (2 k.)

2. O kai pravėriau
Daržo dureles,
Sėjau žalias rūteles,

3. O kai pasėjau
Trejus devynis,
Nė diegužis nedygo.

4. O ir išdygo
Viena rūtelė
Aukselio viršūnėle.

5. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės,

6. Ir privažiavau
Aukštą kalnelį,
Kalbin mane mergelė:

7. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu kalno uogelių.

8. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Pašalnoti žiedeliai.

9. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Šalnos tavo širdelė.

10. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės,

11. Ir privažiavau
Žalią girelę,
Kalbin mane mergelė:

12. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu girios paukštelio.

13. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Užrūdijus plintelė,

14. O užrūdijus
Mano plintelė,
Nešaus girios paukštelio.

15. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Rūdys tavo širdelė.

16. Važiavau lauką,
Važiavau antrą,
N'įkalbinau mergelės.

17. Kai privažiavau
Jūres mareles,
Kalbin mane mergelė:

18. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu marių žuvelių.

19. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Megzdins šilkų tinklelį.

20. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Megs tau kojas rankeles.

841

Bakšaitienė

Var. 642, 792, 840

1. Devyni metai,
Ne viena diena,
Kai daržuž nebuvau, (2 k.)

2. O kai pravėriau
Daržo dureles —
Užaugusios rūtelės,

3. O užaugusios
Žalios rūtelės
Į devynias šakeles,

4. O kas šakelė
Raiba gegelė
Kas rytužį kukavo,

5. O kas rytužį
Jiji kukavo,
Vakaružį alsavo,

6. Ik iškukavo,
Ik išalsavo
Nuo močiutės dukrelę,

7. Nuo motinėlės
Jauną dukrelę,
Nuo brolelių seselę.

8. Kai iškukavo,
Kai išalsavo,
Pati pirma išlėkė;

9. Ji pati pirma
Pirmiau išlėkė
Į anytos dvarelį.

10. Aš išvandravau
Visas žemeles,
N'įkalbinau mergelės,

11. Kai privandravau
Įsrut's miestelį,
Kalbin mane mergelė:

12. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Noriu saldaus miegelio.

13. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Gulk į juodą laivelį.

14. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
O kuomi aš užsiklosiu:

15. Kuo užsiklosiu,
Kuo pasiklosiu,
O kuo aš pasiklosiu?

16. — Tinklas po šonu,
Tinklas po galva,
Žėglužiu užsiklosi.

(17, 18 ir 19 posmai kaip 840 dainos 10, 11 ir 12)

20. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Užrūdijus plintelė.

21. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Rūsta mano širdelė.

(22, 23 ir 24 posmai kaip 840 dainos 16, 17 ir 18)

25. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Plyšta šilkų tinklelis.

26. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Plyšta mano širdelė:

27. Aš be tėvelio,
Be motinėlės,
Be brolių, be seselių.

*842

Viksvytė

1. Ei močiute, motinėle,
Ar ne dukra buvaũ,
Kam tu mane
Už gudo nudavei? } 2 k.

2. Aš tam gudui
Daug gero padariau:
Pilną klėtį
Skrynelių prinešiau.

3. Kad aš ėjau
Į karčemą uliavoti,
Liepiau gudui
Skryneles padaboti.

4. Ei močiute, motinėle... *(1 p.)*

5. Aš tam gudui
Daug gero padariau:
Pilną staldą
Jautelių privariau.

6. Ei močiute, motinėle... *(1 p.)*

7. Aš tam gudui
Daug gero padariau:
Pilną stainią
Žirgelių pristačiau.

8. Ei močiute, motinėle... *(1 p.)*

9. Aš tam gudui
Daugel gero padariau:
Pilną aukštą
Vištelių pritupdžiau.

10. Ei močiute, motinėle... *(1 p.)*

11. Aš tam gudui
Daugel gero padariau:
Pilnas vyges
Vaikelių prigulddžiau.

12. Kai aš ėjau
Į karčemą uliavoti,
Liepiau gudui
Vaikelius pilniavoti.

(Kiti dar prideda:)

Tvartą — karvelių,
Kūtis — avelių,
Ląstus — žąselių
Privariau.

843

Bakšaitienė

1. — O ko verki, sesele,
O ko verki, jaunoji,
Ar namučiai neramūs,
Ar laukužiai nelygūs? } 2 k.

2. — Jeib ir nameliai ramūs,
Jeib ir laukeliai lygūs,
Tik neramu širdelei
Nuo močiutės išeinant.

3. Dobilus pamindama,
Šakeles palenkdama, —
O per žalią girelę
Samdysiu padvadėlę;

4. O per žalią girelę
Samdysiu padvadėlę,
O per srovės upelį
Samdysiu pervazėlį,

5. O per srovės upelį
Samdysiu pervazėlį,
Močiutę atlankysiu,
Širdelę nuraminsiu.

*844

Bakšaitienė

Var. 801

1. Trys trečiokai,
Penki šeštokai, —
Taip gražiai žydi
Darže burnotai. } 2 k.

2. O kad aš augau
Pas motinėlę,
Ne vienas sakė —
Puiki mergelė:

3. Baltais kartūnais
Stalužius tiesė,
Šilkų kuskelėms
Langužius šluostė.

4. O kad nuėjau
Pas anytėlę,
Ne vienas sakė —
Prasta mergelė:

5. Su skotertėlėms
Stalužius tiesė,
Su abrūsėliais
Langužius šluostė,

6. Kadagių šluota
Aslužę šlavė,
Beržų šluotele
Gražiai išklastė.

*845

Dabkuvienė

1. Eisim žvejoti,
Duos dievs laimėti,
Važiuosim į turgelį. (2 k.)

2. Neis tėvs žvejoti,
Nei brolužėlis,
Tik viens mano bernužėlis.

3. Žvirblis žvejelis,
Kielė kupčelė,
Marusė šinkarkėlė.

4. O aš nuėjau
Šimtą mylelių,
Laively sėdėdamas,

5. Aš būč nuėjęs
Ir antrą šimtą,
Miegelio nemiegodams,

6. O aš palaužiau
Uosio irklelį,
Laivelį valdydamas.

7. O kur aš eisiu,
O kur aš būsiu,
Veliuonos neužmiršiu:

8. Veliuonos miestas
Kaip Karaliaučius, —
Ten aug gražios mergužėlės,

9. Gražios žiūrėti,
Meilios kalbėti,
Patogios ant veidelių.

846

Gotautienė

1. Žydi putinėlis
Raudonais žiedeliais,
O šermukšnėlė
Dar be raudonesniais, } 2 k.

2. Vaikščiojo mergytė
Po rūtų daržėlį,
Vaikščiodama verkė
Jaunųjų dienelių.

3. Kad tu nenorėjai
Martele martauti,
Buvo nesiartint
Prie mūsų brolelio;

4. Buvo nesiartint
Prie mūsų brolelio,
Buvo nevarstyti
Aukštojo svirnelio;

5. Buvo nevarstyti
Aukštojo svirnelio,
Buvo nevožyti
Margųjų skrynelių,

6. Buvo nevožyti
Margųjų skrynelių,
Buvo nerėžyti
Plonųjų drobelių;

7. Buvo nerėžyti
Plonųjų drobelių,
Buvo nedalinti
Didžių dovanėlių.

*847

Bakšaitienė

1. Ui, ui, ui dievai,
Ką aš padariau,
Kad močiutės neklausiau: } 2 k.

2. Aš parsidaviau
Šelmiui berneliui
Už meiliuosius žodelius.

3. Šelmis bernelis,
Didis narelis,
Kasdien po karčemėlę.

4. Mano širdelė,
Mano mieloji,
Kasdien po rūpestėlį;

5. Mano veideliai,
Mano skaistieji,
Kasdien po ašaružes;

6. Mano rankelės
Prociauninkėlės
Kasdien sunkiuos darbeliuos;

7. Mano kojelės
Purvabridėlės
Kasdien po purvynėlį.

*848

Šopytė

1. Aš išleidau sūnužėlį
Puikių mergų ieškoti.
Ui, man, bėda man, } 2 k.
Maža mano dalužė.[1] }

2. Parsivedžiau mergužėlę,
Balto gudo dukružę.

3. Pasidėk puikius rūbus,
Eik į mano prastus namus;

4. Pasidėk pirštinaites,
Išmazgok torielius,

5. Išmazgok torielius
Ir moliuojus bliūdus;

6. Pasidėk juktos kurpes,
Išvaryk deglas kiaules.

7. Aš kiauleles išvariau,
Gromatėlę surašiau,

8. Gromatėlę surašiau,
Pas močiutę nuleidau.

9. — Ai dukrele, dukrele,
Dukrytėle jaunoji,

10. Kur tos skrynios, kubilai,
Plonų drobių ritiniai?

11. — Ai močiute širdele,
Turiu vyrą pijoką,

12. Turiu vyrą pijoką, —
Duoną druską parpirkau,

13. Duoną druską parpirkau,
Už taboką palikau;

14. Margą žiurstą turėjau,
Prie cibuko pridėjau.

15. — Ai žentai, ženteli,
Pačią basą nelaikyk,

16. Pačią basą nelaikyk,
Apie stubą nevaikyk,

17. Šiltai pečių pakūrink,
Pačią verpti pasodink.

*849

Aleksienė

1. Ėjau lyjant,
Ėjau ir sniegant,
Tariau: bagotą
Mergužę gausiu —

2. Su pakuliniais
Marškinėliais,
O ir tie patys
Be rankovėlių.

---

[1] Žemiau po kiekvieno posmo panašiai tvaskuok: „Ui, man, bėda man, maža mano dalužė."

3. Eičiau melsčiau
Jaunos seselės,
Bene pridurtų
Jai rankovėlių;

4. Eičiau melsčiau
Senos močiutės,
Bene pridurtų
Skerspadurkėlių.

850

Masaitienė

1. Augo kalnely
Žals ąžuolėlis
Su lygiu liemenėliu. } 2 k.

2. Iškrito uodas
Iš ąžuolėlio,
Nuniro sau sprandelį.

3. Ateina meška,
Didi daktarka,
Uodo sprandą taisyti.

4. Siunčiau kurmanką
Į Tilžės miestą,
Kad parvežtų liekarstų.

5. Parvežė drignių,
Visokių šaknų
Ir arielkos butelką.

6. O ta muselė,
Bieso puselė,
Išgėrė arielkėlę.

7. O kad sugaučiau,
Aš ją pakarčiau
Po žaliuoju berželiu.

8. Tai ta muselė,
Bieso puselė,
Tai, tai, tai gaspadinė:

9. Išgėrė alų
Ir saldų midų,
Išgėrė arielkėlę.

10. Ar aš nesakiau,
Mano broleli,
Neveski miesčionkėlės:

11. Ta miesčionkėlė
Mieste užaugus,
Ji nemoka darbelių,

12. Tik ji temoka
Karčemoj gerti
Po jaunus jaunimėlius.

13. Veski, broleli,
Kiemo mergelę,
Kur vargely užaugus:

14. Ne su turteliu,
Ne su kraiteliu,
Su dievo padėjimu,

15. O ji papratus
Vargužį vargti
Po sunkiuosius darbelius.

*851

Maštauskienė

Var. 852

1. Mano tėvelio
Lygūs laukeliai,
Aug žalias pušynėlis. } 2 k.

2. Per tą pušyną
Upė tekėjo,
Rincku vynu kvepėjo.

3. Ai, bėda, bėda,
Bėda prie bėdos,
Kad mergužė už vandens.

4. Pats pušį kirtau,
Pats laivą dirbau,
Pats mergužę perkėliau.

5. Per jūres kėliau,
Laive sėdėjau,
Su merguže kalbėjau.

6. Pramanė žmonės
Šauniais žodeliais,
Kad pienu burną prausiau;

7. Antri pramanė
Mane žmoneliai,
Kad ant rožių vaikščiojau.

8. O ne dėl pieno
Aš esmu balta,
Ne dėl rožių raudona, —

9. Iš gražumėlio
Aš esmu balta,
Iš skaistumo raudona.

10. Štai kur krėslelis,
Kur aš sėdėjau,
Kur vainikėlį pyniau;

11. Štai praustuvėlė,
Kur burną prausiau,
Kur rankeles mazgojau;

12. Štai zerkolėlis,
Kur aš žiūrėjau,
Kur vainikėlį segiau;

13. Štai kur takeliai,
Kur aš vaikščiojau,
Kur dureles pravėriau;

14. Štai kur darželis,
Kur rūtas sėjau,
Kur dienužę ravėjau;

15. Štai kur skrynelės,
Kurias rakinau,
Kur drobeles išvežiau.

852

Dabkuvienė

Var. 851

1. Ai, bėda, bėda,
   Bėda prie bėdos,
   Kad mergužė už vandens. } 2 k.

2. Pats pušį kirsčiau,
   Pats laivą dirbčiau,
   Pats mergužę perkelčiau.

3. Pakolei kėliau,
   Tolei tylėjo,
   Juodam laive sėdėjo,

4. O kai perkėliau,
   Pradėjo verkti,
   Kaip gegutė kukuoti.

5. Pramanė mane,
   Mane žmoneliai:
   Tinginužė mergelė, —

6. O ne verpėja,
   O ne audėja,
   Nei rugužių piovėja;

7. Antri pramanė
   Mane žmoneliai:
   Pieneliu burną prausė.

8. Ne nuo pienelio
   Aš balta buvau,
   Ne dėl rožių raudona, —

9. Iš skaistumėlio
   Aš balta buvau,
   Iš gražumo raudona.

10. Štai praustuvėlė,
    Kur burną prausiau,
    Baltas rankas mazgojau.

11. Štai tas krėslelis,
    Kur aš sėdėjau,
    Su bernužiu kalbėjau.

*853

Plaušiniukė

Var. 88

4. Močiutė po dvarą
   Vaikščiodama,
   Jauniausius sūnelius
   Kilnodama:

12. — Palikau seselę
    Sėjėjužę
    Ir kiemo mergelę
    Pynėjužę.

13. — Sugrįžki, sesele,
Linelių verpti,
Jaunoji viešnele,
Drobelių austi.

14. — Negrįšiu, broleliai,
Linelių verpti,
Jaunieji sveteliai,
Drobelių austi:

15. Palikau močiutę
Verpėjužę,
Jaunąją seselę
Audėjužę.

(Kiti posmai tie patys kaip ir 88-je dainoje)

*854

Samuolienė

Var. 88, 853

1. Atjoja dragūnai } 2 k.
Per laukelį, — }
Dragūnų mėlyna } 2 k.
Mandieružė. }

2. Dragūnas močiutę
Perkalbėjo,
Ji savo dukrelę
Pažadėjo.

3. Močiutė po dvarą
Vaikščiodama,
Baltąsias rankeles
Grąžydama,

4. Baltąsias rankeles
Grąžydama,
Jauniausius sūnelius
Kilnodama:

5. — Kelkite, sūnyčiai
Kuo jauniausi,
Balnokit žirgelius
Kuo greičiausiai;

6. Balnokit žirgelius
Kuo greičiausiai,
Vykit seselę
Ant jūružių.

7. Pavijom seselę
Ant jūružių,
Juodame laively
Besėdinčią,

8. Juodame laively
Besėdinčią,
Laivelio šniūrelius
Betaisančią.

9. — Sugrįžki, sesele,
Rūtelių sėti,
Rūtelių pasėti
Ir nuravėti.

10. — Negrįšiu, broleliai,
Rūtelių sėti,
Palikau seselę
Sėjėjužėlę,

11. Palikau seselę
Sėjėjužę,
Senąją močiutę
Ravėjužę.

12. — Sugrįžki, sesele,
Linus verpti,
Linelius suverpti,
Drobelių austi.

13. — Negrįšiu, broleliai,
Linelių verpti,
Linelių suverpti,
Drobelių austi:

14. Palikau seselę
Verpėjužę,
Jauniausią martelę
Audėjužę.

855

Baltrušatčiukė

Var. 526, 552

1. Alutį gėriau,
Gražiai dainavau, —
O kas išrašė mano veidužėlius,
O kas išrašė mano veidužius?

2. Tas apynėlis,
Geltons spurgužėlis,
Tai jis išrašė mano veidužėlius,
Tai jis išrašė mano veidužius, —

3. Kurs aukštai rietė,
Plačiai lapojo,
Tai tas išrašė mano veidužėlius,
Tai tas išrašė mano veidužius.

4. Ant žirgo sėdau,
Žirgs šokinėjo,
O kai užsėdau,
Visas drebėjo. } 2 k.

5. Kad tu taip puikus,
Labai bagotas,
Tik surūdiję aukso pentinėliai,
Tik surūdiję aukso pentinai.

6. O kad aš vargų,
Vargų mergužėlė,
Tik žiba žėri mano kaspinėliai.
Tik žiba žėri mano kaspinai.

856

Sinkuvienė

1. O kad aš gėriau
Šiandien per dieną,
Protužio nepragėriau. (2 k.)

2. O kad aš ėjau,
Kad aš vandravau,
Su lendruže švytavau,

3. O aš priėjau,
Aš privandravau
Margąją karčemėlę.

4. Toj karčemėlėj,
Toje margoje,
Šok jaunų jaunimėlis.

5. Tam jaunimėly,
Didim pulkely,
Šok ir mano mergelė.

6. — Ei, namo, namo,
Mano mergele,
Rožnių darbelių dirbti!

7. — Tu nesirūpink,
Mano berneli,
Mano rožniais darbeliais:

8. Aš nusidirbsiu
Savo darbelius
Dienužę, ne naktelę;

9. Aš išsiverpsiu
Baltus linelius
Vidur tamsios naktelės;

10. Aš išsiausiu
Plonas drobeles
Vidur šviesios dienelės.

11. Bent dievai duoki
Šimtą mošelių,
Du šimtu dieverėlių, —

12. Visoms mošelėms
Po rankšluostėlį,
Dieverims stuomenėlius,

13. O šiam šešurui,
Senam tėveliui, —
Plonuosius marškinėlius,

14. O šiai anytai,
Senai motušei, —
Margąją sukenkėlę.

KITOS VESTUVIŲ DAINOS

Čia priklauso dainos, kurias pagal jų mintį galima priskirti ne prie vieno kokio norint, bet prie dviejų arba kelerių parėdkų.

857

Bakšaitienė

Var. 858

1. Ei, žaliuoj, žaliuoj
   Žalia giružė,
   Pilna raibų paukštužėlių,
   Pilna raibų paukštužių. } 2 k.
2. Ne čia strazdužėlis
   Lizdelį krovė,
   Ne čia gražiai rykavo:
3. Žalioj giružėlėj
   Lizdelį krovė,
   Čiepų sode rykavo.
4. Ne čia, tėvužėli,
   Mane nuleidai,
   Kur žinužę turėjau:
5. Tame kiemužėly
   Žinužė buvo,
   Per laukužį nuleidai.
6. Tu pasigesi
   Mane, tėvužėli,
   Į vieną nedėlužėlę,
   Į vieną nedėlužę,
7. Kai tu nerasi
   Stainioj žirgužėlio,
   Nei jaunojo sūnužėlio,
   Nei jaunojo sūnužio.
8. Reiks tau samdyti,
   Reiks tau maldyti
   Svetimus artojužėlius,
   Svetimus artojužius.
9. Per dieną arė,
   Varsnų n'užarė,
   Baudė šėmus jautužėlius,
   Laužė naujas žagružes,
10. Ei, laužė, laužė
    Naujas žagružėles,
    Gaišin tėvo ūkužėlę,
    Gaišin tėvo ūkužę.

*858

Sinkuvienė

Var. 857

1. Ei, žalia, žalia,
Žalia giružė
Pilna raibų paukštužių. (2 k.)
2. Ne čia sakalėlis
Lizdužį krovė,
Kur jis patsai norėjo:
3. Žalioj giružėlėj
Lizdužį krovė,
Vyšnių sode rykavo.
4. Ne čia motinėlė
Mane nudavė,
Kur žinužę turėjau:
5. Aš tam kaimužėly
Trečiam kiemužėly
Tai žinužę turėjau.
6. Tu pasigesi
Mane, motinėle,
Su viena valanduže,
7. Kai reiks tau samdyti,
Kai reiks tau maldyti
Svetimą audėjužę.
8. Per dieną audė,
Masto n'išaudė,
Traukė šilkų nytužes,
9. Ei, traukė, traukė
Šilkų nytužes,
Laužė lendrių skietužį,
10. Ei, laužė, laužė
Lendrių skietužį,
Gaišin motės ūkužį.
11. Tai tau, motuže,
Tai samdininkė,
Tai nedirbo tau genai.

859

Senkauskienė

1. Eikiva, broliukai,
Namo, namo,
Dar rasiv močiutę
Negulusią; } 2 k.
2. Dar rasiv močiutę
Negulusią,
Sidabro liktužę
Bedegančią;
3. Sidabro liktužę
Bedegančią,
Senąją močiutę
Belaukiančią;
4. Senąją močiutę
Belaukiančią,
Baltuosius linelius
Beverpiančią;

5. Baltuosius linelius
Beverpiančią,
Jauniausią dukrelę
Mokinančią.

6. — Močiute senoji,
Neverpk plonai,
Neauski drobelių
Labai tankiai;

7. Neauski drobelių
Labai tankiai,
Neleiski dukrelės
Labai toli.

8. — Tai verpsiu linelius
Labai plonai,
Tai ausiu drobeles
Labai tankiai;

9. Tai ausiu drobeles
Labai tankiai,
Tai leisiu dukrelę
Labai toli:

10. Slaunesnės drobelės
Tankiai austos,
Meilesnė dukrelė
Toli leista.

11. — Močiute senoji,
Tai tau, tai tau,
Auginai dukrelę
Ne sau, ne sau;

12. Auginai dukrelę
Ne sau, ne sau,
Pasėjai rūteles
Ne jai, ne jai.

13. Nuskynei rūtelę
Nežydusią,
Išleidai dukrelę
N'užaugusią.

14. — Pražysi, rūtele,
Kvietkelėje,
Užaugsi, dukrele,
Martelėse.

15. Nežydo rūtelė
Kvietkelėje,
Neaugo dukrelė
Martelėse.

16. Ui dievai, dievuliau,
Brangiai duočiau,
Kad jaunas dieneles
Atvaduočiau;

17. Ui dievai, dievuliau,
Brangiai duočiau,
Kad jaunas dieneles
Atvaduočiau;

18. Ui dievai, dievuliau,
Brangiai daviau,
Jaunųjų dienelių
N'atvadavau.

19. Leidosi saulelė
Į vakarus,
Išleidau dukrelę
Į ašaras;

20. Leidosi saulelė
Ant medelių,
Išleidau dukrelę
Ant vargelių.

*860

Bakšaitienė

1. Ei, leido, leido } 2 k.
Tėvas dukrelę }
Į svetimą šalelę, (2 k.)

2. Ei, verkė, verkė
Mūsų seselė,
Taip toli nuleistoji.

3. — Ei, cit, neverki,
Mūsų sesele,
Mes tave atlankysim

4. Šaltoj žiemelėj
Nauju važeliu
Su juodbėriu žirgeliu,

5. O vasarėlėj
Juodu laiveliu
Čystuoju vandenėliu.

6. — Judu broleliu,
Judu jaunieju,
Jūs mane nesurasit:

7. Užtvins upeliai,
Suklės lapeliai,
N'atrasit vieškelėlio.

8. O kad mes bėgom
Jūrėms marelėms,
Su paukšteliais kalbėjom,

9. Su paukštužėliais,
Su narūnėliais,
Su margoms lydekėlėms.

10. O jei jūs mane
Retai lankysit,
Jūs rasit mane smūtną,

11. Linus beverpiant,
Graudžiai beverkiant,
Ant rankužių berymant;

12. O jei jūs mane
Tankiai lankysit,
Jūs rasit mane linksmą,

13. Drobužes audžiant,
Raštužius našant,
Su bernužiu bekalbant.

*861

Bakšaitienė

1. Ei, liūliū, liūliū,
Šiaudai be grūdų,
Padariau alutį } 2 k.
Vienų avižų. }

2. Ansai alutis
Gražus, geltonas,
Užgėriau mergytę
Baltą raudoną.

3. Ana užgerta,
Užvynavota
Išein į šilą
Uogelių rinkti.

4. Ne tiek ji rinko,
Kaip graudžiai verkė,
Ant sieros žemelės
Parsipuldama:

5. Ei, siera, siera,
Siera žemuže,
Atėmei tu mano
Tėvą močiutę;

6. Atėmei mano
Tėvą močiutę,
Atimki ir mane,
Vargų mergužę.

7. Vargužy gimiau,
Vargužy augau,
Už vargų bernelio
Ir nutekėjau.

*862

Rinkytė

Var. 478

1. — Ei, ko sėdi, sesele, ko verki,
Ei, ko sėdi, jaunoji, ko verki:
Ar ne tavo pirmosios dienelės,
Ar ne tavo jaunasis bernelis? } 2 k.

2. — Kad ir mano pirmosios dienelės,
Kad ir mano jaunasis bernelis,
Graudu mano širdužei, graudu
Nuo močiutės šalin išeiti.

3. Ir išeina seselė iš daržo,
Išsineša vainikėlį rankoj:
— Vainikėli mano žėrūnėli,
O ar eisi tu su manim drauge?

4. — Aš papratęs su tavimi eiti,
Aš papratęs su tavim keliauti:
Kai tu sėsi už balto stalelio,
Aš žėrėsiu ant tavo galvelės.

5. O kur mūsų seselė sėdėjo,
O kur mūsų jaunoji sėdėjo,
Čia pražydo graži lelijėlė,
Ašaružių žemužė nekėlė.

6. — Ei, ko sėdi, broleli, ko verki,
Ei, ko sėdi, jaunasis, ko verki:
Ar ne tavo pirmosios dienelės,
Ar ne tavo jaunoji mergelė?

7. — Kad ir mano pirmosios dienelės,
Kad ir mano jaunoji mergelė,
Graudu mano širdužei, graudu
Nuo tėvelio šalin išeiti.

8. Išeina brolelis iš stainios,
Išsineša pentinėlį rankoj:
— Pentinėli mano žėrūnėli,
O ar eisi tu su manim drauge?

9. — Aš papratęs su tavimi eiti,
Aš papratęs su tavim keliauti:
Kai tu sėsi už balto stalelio,
Aš žėrėsiu ant tavo kojelių.

10. O kur mūsų brolelis sėdėjo,
O kur mūsų jaunasis sėdėjo,
Čia pražydo raudons bijūnėlis,
Ašaružių žemužė nekėlė.

*863

Rinkytė

1. Ei, ruduo, ruduo,
Rudens dienužėlės, —
Smūtnas mūsų brolužėlis,
Smūtnas mūsų brolelis. } 2 k.

2. O ir atėjo
Subatos dienelė,
Verkia mūsų brolužėlis,
Verkia mūsų brolelis.

3. Vaikščiojo brolelis
Po žirgų stainelę,
Su žirgeliais kalbėjo,
Su bėraisiais kalbėjo:

4. — Ei žirgai, žirgai,
Žirgai juodbėrėli,
Visą čėsą mylėjau,
Abrakėliu pašėriau,

5. O kai man reiks joti
Pas jauną mergelę[1],
Bausiu tave, žirgužėli,
Mokinsiu ant kojelių.

6. — O kai išmokinsi,
Rasi padarysiu:
Išmindžiosiu rūtužėles,
Pravirkdinsiu mergelę.

7. Ei, bepig augti
Tam vienam sūneliui
Pas senąjį tėvužėlį,
Pas senąjį tėvelį.

8. Pro žirgų stainelę
Tek sroviai upelis
Bėriems žirgams girdyti,
Pentinėliams nušveisti.

9. Ei, ruduo, ruduo,
Rudens dienužėlės, —
Liūdna mūsų seserėlė,
Liūdna mūsų seselė.

10. O ir atėjo
Subatos dienelė,
Verkia mūsų seserėlė,
Verkia mūsų seselė.

11. Vaikščiojo seselė
Po rūtų daržėlį,
Su rūtelėms kalbėjo,
Su žaliosioms kalbėjo:

12. — Ei, rūta, rūta,
Rūtele žalioji,
Visą čėsą mylėjau,
Visuomet nuravėjau,

[1] Kiti: nuo savo tėvelio.

13. O kai reiks išeiti
Į svečių šalelę,
Nusipinsiu vainikėlį
Paskutinį kartelį.

14. Ei, bepig laugti
Tai vienai dukrelei
Pas senąją motinėlę,
Pas senąją močiutę.

15. Pro rūtų daržėlį
Tek sroviai upelis
Žalioms rūtoms laistyti,
Vainikėliams vilgyti.

*864

Dievienė

1. — Ei rūta, rūta,
Rūtytuže,
O ko pavytai
Vasaružėj? } 2 k.

2. — Ką aš nevysiu
Vasaružėj,
Seselė sėjo
Pagadužėj;

3. Seselė sėjo
Pagadužėj,
O ir aplaistė
Ašaružėms.

4. — Ei sese, sese,
Sesytuže,
Ko graudžiai verki
Pas močiutę?

5. — Ką aš neverksiu
Pas močiutę,
Ei, duoda leidžia
Į šalužę,

6. Į tą šalužę
Nežinomą,
Už to bernelio
Nenorimo.

7. — Ei bijūn, bijūn,
Bijūnuži,
O ką pavytai
Vasaružėj?

8. — Ką aš nevysiu
Vasaružėj,
Broleliai sėjo
Pagadužėj;

9. Broleliai sėjo
Pagadužėj,
O ir sumynė
Su kojužėms.

10. — Ei broli, broli,
Brolytuži,
Ko graudžiai verki
Pas tėvužį?

11. — Ką aš neverksiu
Pas tėvužį,
Ei, duoda leidžia
Į šalužę,

12. Į tą šalelę
Nežinomą,
Pas tą mergelę
Nenorimą.

13. — Ei žirgai, žirgai,
Žirgytuži,
Ko alsiai žvengi
Pas stainužę?

14. — Ką aš nežvengsiu
Pas stainužę,
Ei, duoda neša
Abrakužį,

15. Tą abrakužį
Neėdamą
Ir vandenėlį
Negeriamą.

865

Kemzuriukė

1. — Ei motuše, motuše,
Krauk man aukštą kraitelį,
Krauk man aukštą kraitelį,
Reiks man eiti ant vargo. } 2 k.

2. — Palūkėk, dukryte,
Palūkėk, jaunoji,
Palūkėki, dukryte,
Nors tuos vienus metelius.

3. — Aš negaliu lūkėti,
Aš negaliu kalbėti,
Kalbin mane susiedėliai
Į svetimą šalį.

4. Skamba dunzga skrynelės,
Per laukelį vežamos,
Verkia rauda mergužėlė,
Ant vargelio eidama;

5. Pasileido ant vargo,
Pasileido ant vargo,
Pasileido ant vargelio
Kaip gegelė ant sparnų.

*865a

Juškytė

Var. 787, 788, 789, 790

1. Ei, davė leido
Tėvas dukružėlę
Į svetimą šalelę. } 2 k.

2. Jis išleisdamas,
Išlydėdamas
Neketėjo lankyti.

3. Ai, lankyk, lankyk
Mane, tėvužėli,
Nors ant metų kartelį, —

4. Į metus kartą,
Į antrus antrą,
Į trečius nė kartelio.

5. O aš pasiverščiau
Pilkąja antele,
Plaukčiau jūres mareles;

6. O aš pasiverščiau
Raibąja antele,
Lėkčiau žalia girele;

7. O aš nusilėkčiau,
O aš nusiskriečiau
Į tėvelio sodelį;

8. O aš įsitūpčiau,
O aš įsiskriečiau
Į vyriausią vyšnelę.

9. Kukavau rytelį
Ir vakaružėlį,
Nieks mane negirdėjo,

10. O ir išgirdo
Senas tėvužėlis,
Po dvaružį vaikščiodams.

11. Ai, mėtė baidė
Mane tėvužėlis
Raudonais obuolėliais.

12. — Ai, nemėtyki,
Ai, nebaidyk,
Nedaug iškados darau:

13. Vienoj sėdėjau,
Antroj rymojau,
Iš trečios uogas rinkau.

14. — O ant jos plunksnelių,
Ant jos parėdėlių,
Būtų girios gegelė,

15. O ant jos balselio,
Ant jos alasėlio,
Būtų mano dukrelė.

*866

Jonaitytė

1. Ai, bėda mano, didi nevalia
Su kiemo draugalėliais:

2. Jie pavydėjo, jie pašykštėjo
Man mergužei mergauti.

3. O kur jie ėjo, kur jie stovėjo,
Čia mane pakalbėjo, —

4. Ar jie pievelėj, ar jie dirvelėj,
Ar žalioj prievartėlėj.

5. Jūs išsiteksit, jūs bagotėliai,
Manimi sinatėle,

6. Kai aš išeisiu, skrynias išvešiu,
Paliksiu jums ruimelį:

7. Rūtų daržely šieno nepiausit,
Dalgužių nepustysit;

8. Skrynių vietelėj rugių nesėsit,
Nei arsit, nei akėsit.

9. Aš jūs n'užmyniau pievos, dirvelės,
Nei žalios prievartėlės,

10. Tik teužmyniau vieną kartelį
Su rūtų vainikėliu.

11. Po motinėlės stiklo langeliu
Augo žalia liepelė,

12. Po ta liepele, po ta žaliąja,
Stov naujas vežimėlis,

13. Tam vežimėly, tame naujajam,
Sėd mūs jauna seselė.

14. Vidury nakties gaideliams giedant
Išveš mūsų seselę,

15. O, išveš, išveš mūsų seselę
Į anytos dvarelį.

16. O ir nuvežė mūsų seselę
Į anytos dvarelį.

17. Aušta aušrelė, teka saulelė,
Atein berno seselės.

18. Ims vainikėlį, dės gobtūrėlį,
Dilgys skaisčius veidelius.

19. Ai, dilgė, dilgė skaisčius veidelius
Kaip dilgioms dilgėlėlėms.

20. — Eiki, sesele visų jauniausia,
Atnešk man vainikėlį.

21. — Joki, broleli visų jauniausias,
Nereik man vainikėlio,

22. Joki, broleli, bent pažiūrėki,
Kur stov margos skrynelės.

23. Pirma stovėjo pas motinėlę
Viduryje svirnelio,

24. Dabar jau stovi pas panytėlę
Svirnely už durelių.

867

Blažienė

1. — Ei ąžuolai, ąžuolai,
Ąžuolai šimtšakėli,
Ar velyk tave pakirst,
Šakeles pagenėti? } 2 k.

2. — Ei broleli, broleli,
Ąžuolo draugalėli,
Aš pakirstas bevytėsiu,
Kol stačias — bežaliuosiu.

3. — Ei sūneli, sūneli,
Sūneli brangvardėli,
Ar namie apsiženyt,
Ar į vaiskelį josi?

4. — Ei tėveli, tėveli,
Tėveli sengalvėli,
Bevelij vaiską joti,
Ne namie apsiženyt;

5. Bevelij vaiską joti,
Ne namie apsiženyt:
Aš apženyts beliūdėsiu,
Vaiskely beskrybausiu.

6. — Ei rūtele, rūtele,
Rūtel šimtšakėle,
Ar velyk tave paskint,
Ar daržužy žaliuosi?

7. — Ei sesele, sesele,
Rūtelės draugalėle,
Aš paskinta bevytėsiu,
Daržužy — bežaliuosiu.

8. — Ei dukrele, dukrele,
Dukrele brangvardėle,
Ar namie ištekėti,
Ar į marteles eisi?

9. — Ei močiute, močiute,
Močiute sengalvėle,
Bevelij namie tekėt,
Ne į marteles eiti;

10. Bevelij namie tekėt,
Ne į marteles eiti:
Aš martelėse beverksiu,
Kol namie — bedainuosiu.

868

Vidikytė

1. Ei, kala, kala
Prie pečiaus galo,
O prie kamino
Barzdą prikabino,
Ram ta, ri ta ta,
Ram ta, ri lia lia![1] } 2 k.

2. Ar ne mergelė,
Ar nevainikuota,
Mano galvelė,
Ar nesušukuota?

3. O kur senieji,
Tie visi barzdoti,
O kur jaunieji,
Tie visi kudloti.

4. Linksmink šiandieną
Tą jauną mergelę,
Kuri nustojo
Rūtų vainikėlį;

5. Linksmink šiandieną
Tą jauną berneli,
Kuris nustojo
Juodbėrį žirgelį;

6. Linksmink šiandieną
Tą seną bobelę,
Kuri nustojo
Pakulų kuodelį;

7. Linksmink šiandieną
Tą seną diedelį,
Kuris nustojo,
Tabokos ragelį.

[1] Po kiekvieno posmo somuok: „Ram ta, ri ta ta, ram ta, ri lia lia!"

869

Vidikytė

Var. 870

1. Ei močiute, motinėle,
Skyrei man vietelę
Ir išskyrei man vietelę } 2 k.
Už balto stalelio.

2. Ei močiute, motinėle,
Rinkai man bernelį
Ir išrinkai man bernelį
Kaip girios stuobrelį.

3. Tokie metai užderėjo,
Kad bernyčiai pyko;
Aš bevely blogus metus
Nekaip piktą vyrą;

4. Bevelyčiau blogus metus
Nekaip blogą vyrą:
Blogi metai visam svietui,
Man bernelis vienai.

5. Rugiai miežiai nederėjo,
Žmonės bedejavo,
O jau mano vargdienėlės
Kailį nuobliavo.

6. Ką tik buvau beauganti
Kaip darže rūtelė,
Ką tik buvau besirpstanti
Kaip kalne uogelė,

7. Ir pamynė mane jauną
Kaip į purvynėlį,
Mano rūtų vainikėlį
Kaip į rūdynėlį.

8. Vai, ai, ai dievulėliau,
Kaip aš čia paprasiu,
Anytėlę, mošytėlę,
Ne močiutę rasiu.

9. Nieks nešauks mane jauną
Gražiuoju vardeliu,
Nieks nelenks mane jauną
Meiliuoju žodeliu.

870

Sadauskienė

Var. 869

1. Ei močiute, motinėle,
Skyrei man vietelę
Ir išskyrei man vietelę } 2 k.
Į didį vargelį.

2. Ei močiute, motinėle,
Rinkai man bernelį
Ir išrinkai man bernelį
Kaip girios stuobrelį.

3. Kai atjojo pirmąsyk,
Reikėj sakyti,
Kai atnešė dovanėles,
Reikėj pagrąžinti;

4. Kai pastatė butelėlį,
Nereikėj priimti,
Kai pripylė stikliukėlį,
Reikėjo negerti.

5. Ką tik buvau beauganti
Kaip darže rūtelė,
Ką tik buvau besirpstanti
Kaip kalne uogelė,

6. Ir įstūmei mane jauną
Kaip į purvynėlį,
Mano rūtų vainikėlį —
Kaip į rūdynėlį.

7. N'išpažinau jaunų dienų,
Gražaus buvimėlio,
Kas dienelę valandėlę
Aš po ašarėles.

871

Bakšaitienė

1. Ei tėveli, tėvužėli,
Tu mane n'užkęsdamas
Žalnieriams pažadėjai.

2. Aš velyčiau, velyčiau
Antele pasivertęs,
Ant jūružių nuplaukęs.

3. Megzdins mano brolužėliai,
Megzdins mano brolužėliai
Žalių šilkų tinklelį;

4. Sugaus mano žvejužėliai,
Sugaus mano žvejužėliai,
Būsiu žvejų žentelis;

5. Sodins mane žvejužėliai,
Sodins mane žvejužėliai
Į margą karietėlę;

6. Veždins mane žvejužėliai,
Veždins mane žvejužėliai
Į uošvelės dvarelį;

7. Sodins mane uošvužėlė,
Sodins mane uošvužėlė
Už baltojo stalelio;

8. Užgers mane mergužėlė,
Užgers mane mergužėlė
Su rinckąja vynele.

872

Pocalė

1. Ak, smūtna, liūdna
Širdelė mano
Šį visą rudenėlį.

2. O ką prijautė
Širdelė mano, —
Bernelį tinginėlį:

3. Rugius pasėjo,
Neapakėjo, —
Nė vienas neišdygo,

4. Tik teišdygo
Žals ąžuolėlis
Ant devynių šakelių,

5. Ant kožnos šakos
Po balandėlį
Kas rytelį brūkavo

6. Ir išbrūkavo,
Ir išlingavo
Nuo tėtulio sūnelį.

7. Sėjau rūteles
Trejus metelius, —
Nė vienos neišdygo,

8. Tiktai išdygo
Žals ąžuolėlis
Ant devynių šakelių,

9. Ant kožnos šakos
Po gegužėlę
Kas rytelį kukavo

10. Ir iškukavo,
Ir išlingavo
Nuo motutės dukrelę.

873

Staniulytė

1. Anytėlė
Niūronėlė,
Mane nekęsdama,
Užrakino
Svirno duris } 2 k.
Su aukso rakteliu.

2. Ir atjojo
Trys berneliai
Iš svečių šalelės,
Atrakino
Svirno duris
Su aukso rakteliu.

3. Šokit, mergos
Žemkulkėlės,
O kad netrinkėtų,
O kad mano
Mergužėlė
Saldžiai išmiegotų.

4. Tieskit, mergos,
Šilkų kuską,
O kad nedulkėtų,
O kad mano
Mergužėlė
Balta vaikštinėtų.

5. Tebėr, tebėr
Ant rūtelių
Žalieji lapeliai,
O dar tebėr
Tarp mūs jaunų
Meilieji žodeliai.

6. Nukris, nukris
Nuo rūtelių
Žalieji lapeliai,
Prapuls, prapuls
Tarp mūs jaunų
Meilieji žodeliai.

874

Norvilienė

1. Anksti rytą kėliau,
   Baltą burną prausiau, —
   Stov bernytis prie šalies,
   Vis man sukas ant širdies; } 2 k.

2. Stov bernytis patogus,
   Mano širdžiai malonus.
   Ką tu, močiute, padarei,
   Mane jauną išdavei

3. Už to jauno bernužio,
   Kur nė karto nemačiau,
   Kur nė karto nemačiau,
   Nei vardelio nežinau.

4. Jis ten gėrė dienužę,
   Uliavojo naktužę,
   Jis pragėrė pentinus,
   Nuo galvos kepuružę;

5. Jis pragėrė namučius
   Ir nuo lauko rugučius,
   Jis pragers mane jauną,
   Nuo rankelių žiedužį.

   (Ant mergos sakoma:)

   Ji pragėrė aukso žiedą,
   Nuo galvelės vainiką.

875

Dabkuvienė

1. O giria, giruže
   Tu žalioji,
   O kokių paukštelių
   Valdonuže:

2. Ar margų genelių
   Nerašytų?
   Kukavo gegutė
   Neprašoma,

3. Kukavo gegutė
   Neprašoma,
   Lakštavo lakštutė
   Nemaldoma.

4. — Močiute senoji,
   Seniai sakau:
   Augini dukrelę
   Ne sau, ne sau.

5. Išleidai dukrelę
   N'užaugusią,
   Paskynei rūtelę
   Nežydinčią.

6. — Užaugsi, dukrele,
   Martelėse,
   Pražysi, rūtele,
   Kvietkelėje.

7. Tai verkia dukrelė
Martelėse,
Tai vysta rūtelė
Kvietkelėje.

8. — Neverki, dukrele,
Aplankysiu,
Nevyski, rūtele,
Aplaistysiu.

9. Tai verkia dukrelė
Aplankoma,
Tai vysta rūtelė
Aplaistoma.

10. — Močiute senoji,
Kaip aš būsiu,
Senai anytėlei
Kaip įtiksiu?

11. — Dukrele jaunoji,
Anksti kelki,
Dukrele jaunoji,
Vėlai gulki;

12. Nelauki gaidelių
Pragystančių,
Nei girios paukštelių
Sučiulbančių.

13. — Močiute senoji,
Anksti kėliau,
Močiute senoji,
Vėlai guliau:

14. Pragydo gaideliai
Prie girnelių,
Sučiulbo paukšteliai
Pievelėje.

15. Vai, ai, ai dieveliau,
Netropijau,
Kad jaunas dieneles
Nutrotijau.

16. Leidosi saulelė
Į vakarus,
Išleidau dukrelę
Į ašaras;

17. Leidosi saulelė
Ant medelių,
Išleidau dukrelę
Ant vargelių.

*876

Daškauskienė

Var. 911, 954, 998

1. O kad aš buvau
Jauna mergelė,
Visi mane mylėjo, (2 k.)

2. O tas našlelis,
Vargų bernelis,
Jis mane perkalbėjo.

3. Jis perkalbėjo
Tėvą močiutę
Ir visą giminėlę,

4. O jis palaužė
Aukso žiedelį
Ant baltųjų rankelių.

5. Aš nepalaužiau
Savo širdelę
Ant to seno našlelio:

6. O jis papratęs,
Kaip su pirmąja,
Kasdien juodas vaikščioti,

7. Juodas vaikščioti,
Storai nešioti,
Lankiniai užraištėliai;

8. O aš papratus
Pas motinėlę
Kasdien balta vaikščioti,

9. Balta vaikščioti,
Plonai dėvėti,
Šilkiniai užraištėliai.

10. Jis keliauninkas,
Keliauninkėlis,
Kelelio vandrauninkas.

11. O kai jis ėjo,
Kai jis vandravo,
Su lendruže švytavo,

12. O jis priėjo
Ir privandravo
Margąją karčemėlę.

13. Toj karčemėlėj,
Toje naujoje,
Ger trys jauni broleliai.

14. Vienas pragėrė
Bėrą žirgelį
Tamsužei nesutemus;

15. Antras pragėrė
Tymo balnelį
Gaideliams nepragydus;

16. Našlys pragėrė
Savo mergelę
Aušrelei neišaušus.

17. Katras pragėrė
Bėrą žirgelį, —
Du stainužėj stovėjo;

18. Katras pragėrė
Tymo balnelį, —
Du gembužėj kybojo;

19. Našlys pragėrė
Savo mergelę, —
Eina keliu verkdamas,
Vieškelėliu verkdamas.

20. Ei, barė, barė
Tėvas močiutę
Už jaunąją mergelę.

21. — Ei, nebark, nebark,
Mano tėveli,
Dar aš turiu žirgelį,

22. O aš parduosiu
Bėrą žirgelį,
Atvaduosiu mergelę.

23. — O nevaduoki
Mane, našleli,
Atvaduos motinėlė,

24. Kuri augino,
Kuri nešiojo
Ant baltųjų rankelių,

25. Per trejus metus —
Ne vieną dieną —
Margoj vygėj vygiavo.

877

Rožys

Var. 925

1. O kad aš buvau
Maža, nedidelė,
Margoj vygėj įguldyta,
Miego nenorėjau. } 2 k.

2. O jau kai užaugau
Kaip žmonių dukrelė,
Po svirnelį vaikščiodama,
Skrynelėms gėrėjaus.

3. — Motinėle mano,
Širdužėle mano,
Katrą duosi man skrynelę,
Į šalį leisdama?

4. — Dukrytėle mano,
Lelijėle mano,
Kur aukselio jutrynėlė,
Sidabro raktelis.

5. O kad aš važiavau
Per močiutės lauką,
Lijo, snigo, rasa krito
Ant mano skrynelių.

6. O kai privažiavau
Anytos laukelį,
Ir nupūstė nudžiovino
Nuo mano skrynelių.

7. Anytėle mano,
Motinėle mano,
Neduok valios dukrytėlėms
Ant mano skrynelių:

8. Jos parvožinės jas,
Jos parrakinės jas,
Nebus tokios skrynužėlės
Kaip močiutės duotos.

*878

Pavalkienė

Var. 800

1. Sutemo tamsiai,
Nudergė dargiai,
O dar mano bernelio
Iš karčemužės nėra.

2. O pareis, pareis
Mano bernelis
Tamsužei nesutemus,
Gaidužiams nepragydus.

3. O barsiu, barsiu
Savo bernelį
Kas nedėlios rytelį
O po šeimos akelių.

4. O nebark, nebark
Mane, mergele,
Kas nedėlios rytelį
O po šeimos akelių;

5. O barki, barki
Mane, mergele,
Šioj žalioje stainelėj
Prie bėrųjų žirgelių.

6. O užstos, užstos
Bėri žirgeliai,
Užstos bėri žirgeliai
Ir šie šėmi jauteliai.

7. Ei, dreba, dreba
Bėras žirgelis,
Stainužėj stovėdamas,
Į mane žiūrėdamas;

8. Ei, rūdij, rūdij
Mano pentinas,
Rūdija pentinėlis
Nuo graudžių ašarėlių.

879

Šviderskienė

1. O kad aš ėjau
Pajūrėms pamarėms,
Savo baltas rankeles
Mazgojau, mazgojau.
} 2 k.

2. O jūs, rankelės
Baltosios, baltosios,
O kieno jūs būsit
Mylimos, mylimos?

3. O jei dar už jauno,
Dievai duok, dievai duok,
O jau nuo to seno
Ratavok tu dievai;

4. O jei už jauno,
Niekas nežinos, nežinos,
O jei už to seno,
Iškalbės, iškalbės;

5. O jei už to seno,
Iškalbės, iškalbės,
Savo trečią pačią
Minavos, minavos.

6. Žalias medelis
Kadagys, kadagys,
Gyrės kavalierius:
„Ne našlys, ne našlys.“

880

Rinkytė

1. O kad aš gavau } 2 k.
Gerą vyrelį, }
O aš išmiegojau } 2 k.
Saldų miegelį; }

2. Aš išmiegojau
Saldų miegelį
Klėtelėj lovelėj
Po patalėliais.

3. Aš nevadinau
Jįjį vardeliu:
Širdyte, meilyte,
Patieka mano.

4. O kad aš gavau
Šlektą vyrelį,
O aš išmiegojau
Saldų miegelį;

5. Aš išmiegojau
Saldų miegelį
Kamaroj ant bulvių,
Ant indarokų.

6. Aš nevadinau
Jįjį vardeliu:
Skarmaliau, varvaliau,
Tabokiau mano.

*881

Bakšaitienė

1. O kad aš audžiau drobužes,
O kad aš audžiau ploųąsias,
Šauniai lėkė šaudyklėlė } 2 k.
Per ploųąsias drobeles. }

2. O kad aš ėjau balinti,
Plonų drobelių laistyti,
Gėrėjosi motinėlė,
Į mane žiūrėdama.

3. O kad aš ėjau rėžyti,
Plonų drobelių mastuoti,
Graudžiai verkė motinėlė,
Į mane žiūrėdama.

4. Cit, neverki, motinėle,
Cit, neverki, sengalvėle:
Nei aš pirmoji, nei paskutinė, —
Yra daugiau dukrelių;

5. Yr daugiau dukružėlių,
Yr plonųjų drobužėlių,
Yra dukrelių, plonų drobelių,
Bus vis žmonių martelių.

882

Dabkuvienė

1. O kad aš augau
Pas senąjį tėvelį,
Ir pažadėjo
Į svetimą šalelę. } 2 k.

2. Ai, sudiev, sudiev
Tėveliui motinėlei,
Ai, sudiev, sudiev
Broleliui ir seselei.

3. O kad aš ėjau
Į svetimą šalelę,
Aš ten neradau
Nei tėvo, nei močiutės;

4. Aš ten neradau
Nei tėvo, nei močiutės,
Aš ten neradau
Nei brolių, nei seselių,

5. O tik teradau
Senąjį šešurėlį,
Tesikalbėjau
Su sena anytėle;

6. Tesikalbėjau
Su sena anytėle,
Aš ten vaikščiojau
Su jaunuoju berneliu.

7. O kad aš ėjau
Per lygųjį laukelį,
Aš negirdėjau
Nė gegutės balselio.

8. Kad aš priėjau
Šią žaliąją girelę,
O aš išgirdau
Gegutę kukuojančią.

9. O aš dingojau,
Kad tai girios gegelė,
O tai ten buvus
Mano sena močiutė.

10. O kad aš ėjau
Per žaliąją girelę,
O aš išgirdau
Karvelį ulduojantį.

11. O aš dingojau,
Kad tai girios karvelis,
O tai ten buvęs
Mano senas tėvelis.

12. O kad aš ėjau
Per žaliąją girelę,
O aš pamačiau
Sedulą siūbuojančią.

13. O aš dingojau,
Kad girios sedulėlė,
O tai ten buvus
Mano jauna seselė.

14. O kad aš ėjau
Plačiuoju vieškelėliu,
O aš pamačiau
Ąžuolėlį linguojant.

15. O aš dingojau,
Kad žalias ąžuolėlis,
O tai ten buvęs
Mano jaunas brolelis.

*883

Juškytė

1. — O kas tą piovė jautį? (2 k.)
— Radvilius piovė jautį. (2 k.)

2. — Dėl ko jis piovė jautį?
— Kad jis veseliją jautė.

3. — O kamui teko ragai?
— Svočiukei teko ragai.

4. — Dėl ko jai teko ragai?
— Kad jos balti pyragai.

5. — O kamui teko akys?
— O broliui teko akys.

6. — Dėl ko jam teko akys?
— Kad jis tur visus matyti.

7. — O kamui teko ausys?
— Suolsėdžiui teko ausys.

8. — Dėl ko jam teko ausys?
— Kad jis tur visų klausyt.

9. — O kamui teko kojos?
— Jauniesiems teko kojos.

10. — Dėl ko jiems teko kojos?
— Kad jie žemai kloniojos.

11. — O kamui teko grobai?
— O mergoms teko grobai.

12. — Dėl ko joms teko grobai?
— Kad verpia plonai drobes.

13. — O kamui teko skūra?
— Vyresniam teko skūra.

14. — Dėl ko jam teko skūra?
— Kad jis yr gero gamo.

15. — O kam teko ta rūra?
— Svoteliams teko rūra.

16. — Dėl ko jiems teko rūra?
— Kad jie yr blogo gamo.

17. — O kamui teko plaukai?
— Gaspadoriui teko plaukai.

18. — Dėl ko jam teko plaukai?
— Kad jo geriausi laukai.

884

Senkauskienė

Var. 875

1. — O ką tu padarei,
Sena motinėle,
Kam tu pažadėjai
Į vargų kiemą? } 2 k.

2. O ką aš ten veiksiu,
Tam vargų kiemely,
Kaip aš įtiksiu
Senai anytėlei;

3. O kaip aš įtiksiu
Senai anytėlei,
Kaip nusilenksiu
Jaunų mošelių?

4. — Dukružėle mano,
Lelijėle mano,
Tu atsikelki
Anksti rytelį;

5. Tu atsikelki
Anksti rytužėlį,
Tu nusilaužki
Meirūnų šluotą.

6. Meirūnų šluota
Dvarelį nušluok,
Lelijoms kloki,
Kad jis nedulkėtų;

7. Lelijoms kloki,
Kad nedulkėtų,
Rūtelėms barstyk,
Kad jis kvepėtų.

8. Pravėrė anyta
Svirnelio dureles:
— Tai mano marti,
Tai darbininkė:

9. Meirūnėlių šluota
Dvarelį nušlavė,
Lelijoms klojo,
Kad nedulkėtų,

10. Rūtelėms barstė,
Kad jis kvepėtų, —
Tai mano martelė,
Tai darbininkė.

885

Sutkaitis

1. — O ko verki, brolužėli,
O ko verki, dobilėli,
Tėvelio užaugintas,
Darbelių išmokintas? } 2 k.

2. — Ką neverksiu, brolužėli,
Ką neverksiu, dobilėli:
Stov žirgeliai pabalnoti,
Varteliai atkilnoti.

3. — Aš vartelius užkelsiu
Ir žirgelius pašersiu, —
Viešėk, viešėk, brolužėli,
Nors šią tamsią naktelę.

4. — O ko verki, sesele,
O ko verki, lelijėle,
Močiutės užauginta,
Darbelių išmokinta?

5. — Ką neverksiu, seserėle,
Ką neverksiu, lelijėle:
Stov žirgeliai užkinkyti,
Varteliai atkilnoti.

6. — Aš vartelius užkelsiu
Ir žirgelius pašersiu, —
Viešėk, viešėk, mergužėle,
Nors šią tamsią naktelę.

886

Daškauskienė

1. — O suolsėdi, suolsėdėli, } 2 k.
O kur tu užaugai?
— Klėty rėty ant lentynos } 2 k.
Su peliukėms drauge.

2. — O bernuži tu jaunasis,
O kur tu užaugai?
— Svečių šaly tarp susiedų
Dideliam vargely.

3. — O merguže tu jaunoji,
O kur tu užaugai?
— Pas tėvelį, pas močiutę
Didelėj valelėj.

887

Norvilienė

1. Pajūrėliais pamarėliais
Putinai žydėjo:
Žali lapai, balti žiedai,
Raudonos uogelės.

2. Žalioj lankoj dobilėliai,
Niekad nepiaunami,
Ir papiauti greitai vysta,
Saulės džiovinami.

3. Kol bernužis neženotas —
Gražus ir patogus,
Kai prilygo mergužėlę,
Jau yra ne toksai.

4. Ką pamačys, bernužėli,
Kad tu dabar verksi,
Nereikėjo jaunas dienas
Už nieką paversti.

5. Pajūrėliais pamarėliais
Putinai žydėjo:
Žali lapai, balti žiedai,
Raudonos uogelės.

6. Žaliuoj darže žalios rūtos,
Niekad neskinamos,
Ir paskintos greitai vysta,
Rankelėj laikomos.

7. Kol mergužė netekėjus —
Graži ir patogi,
Kai prilygo bernužėlį,
Jau yra ne tokia.

8. Ką pamačys, mergužėle,
Kad tu dabar verksi,
Nereikėjo jaunas dienas
Už nieką paversti.

*888

Vidikytė

1. Parsivedžiau mergužėlę (2 k.)
Tinginėlę vienturtėlę. (2 k.)

2. Aš išeičiau į laukelį,
Su artojais į laukelį.

3. Žmonių mergos pietus neša,
Mano mergužė pusrytėlius.

4. Nusieičiau į beržyną,
Pasilauždčiau beržo rykštę,

5. Pasilauždčiau beržo rykštę,
Pamokinčiau mergužėlę,

6. Pamokinčiau mergužėlę
Anksti kelti, vėlai gulti.

7. Aš mergelei per petelius,
Ašarėlės per veidelius.

8. — Aš nekalta, bernužėli,
Kam surentei tamsų svirną,

9. Kam surentei tamsų svirną,
Kam n'iškirtai svirne lango:

10. Aš nemačiau aušros auštant,
Nei saulelės užtekančios,

11. Nei saulelės užtekančios,
Artojėlių art išeinant,

12. Artojėlių art išeinant,
Piemenėlių išgenančių.

13. — Cit, neverki, mergužėle,
Aš iškirsiu svirne langą,

14. Aš iškirsiu svirne langą,
Įdėdinsiu stiklužėliu:

15. Tu matysi aušrą auštant
Ir saulelę užtekančią,

16. Ir saulelę užtekančią,
Šienpiūvėlius piaut išeinant,

17. Šienpiūvėlius piaut išeinant,
Artojėlius art išeinant,

18. Artojėlius art išeinant,
Piemenėlius išeinančius.

889

Gotautienė

1. Parvesk, sūneli, man martelę,
Man martelę pasiuntinėlę. (2 k.)

2. Gavau basą, o ir prastą,
Su pakulnėlių marškinėliais,

3. Su pakulnėlių marškinėliais,
O ir tie patys be rankovėlių.

4. Pirkčiau mastą, pirkčiau pusantro,
Aš pridurdinčiau rankovėles.

5. Siuntė mane anytėlė
Žiemą šėko, vasarą sniego.

6. Einu keleliu, graudžiai verkdama,
O ir sutikau motinėlę.

7. — Dukrytėle mano jaunoji,
O kur tu eini, kur guduriuoji?

8. — Siuntė mane anytėlė
Žiemos šėko, vasaros sniego.

9. — Tu nusieiki į pašilėlį,
Prisilaužyki pušų šakelių,

10. Tu nusieiki į pamarėlę,
Prisigraibyki marių putelių,

11. Parnešk, dukrele, anytėlei,
Parnešk, dukrele, motinėlei.

12. — Martytėle mano jaunoji,
Kas tau pasakė, kas pamokino?

13. — Šaunūs žodeliai tai man pasakė,
Graudžios ašaros tai pamokino.

*890

Gerulienė

1. Pas motinėlę
Valioj užaugau
Be vargužėlių,
Be rūpestėlių. } 2 k.

2. O aš parėjau
Rūtas sėjusi,
Rūtas sėjusi,
Lengvai dirbusi,

3. Liepė motutė,
Liepė senoji:
— Eiki, dukrele,
Ant pailsėlio

4. Į aukštą svirną,
Į margą lovą
Po savo šiltais
Perynužėliais.

5. Per žalią lanką
Saulė tekėjo,
Į vainikėlį
Atsispindėjo.

6. O kai nuėjau
Pas anytėlę,
Puoliau į vargą,
Į rūpestėlį.

7. O aš parėjau
Rugius rišusi,
Rugius rišusi,
Sunkiai dirbusi,

8. Liepė anyta,
Liepė senoji:
— Imki naštelius,
Eik vandenėlio.

9. Per žalią girią
Saulė tekėjo,
Į ašarėlę
Atsispindėjo.

*891

Kazakauskienė

1. Pas motinėlę
Valioj auginta,
Valioj auginta,
Ilgai migdyta; } 2 k.

2. Valioj auginta,
Ilgai migdinta,
Lig pusrytėlių
Nepribudinta,

3. Puikiai vaikščiojau,
Gražiai nešiojau,
Kol vainikuota,
Nieko nebojau.

4. Ok dievai mano,
Kas man pristojo,
Kad mane bloznas
Tas apieškojo.

5. Aš neprilygstu
Prie seserėlių,
Verkiu kas dieną
Kaip gegužėlė;

6. Dureles vėriau,
Ašaras liejau,
Smūtna vaikščiojau,
Graudžiai raudojau:

7. — Atstok, atstok
Tu nuo manęs,
Skauda širdelė
Man ir be tavęs.

8. Ok dievai mano,
Kas man padarė,
Tai man padarė
Mano sauvalia,

9. Tai man padarė
Girtumėlis,
Tėvo alužio
Macnumėlis.

*892

Sinkuvienė

1. Pas motinėlę
Valužėj augau
Su vainikėliu } 2 k.
Kas dienužėlę.

2. O kai aš ėjau
Per vejužėlę,
Visi kylėjo
Man kepurėlę;

3. Šienelį grėbiau,
Rugelius pioviau,
Pas motinėlę
Namo parėjau;

4. Pas motinėlę
Namo parėjau,
Su motinėle
Pasikalbėjau.

5. — Eik, dukrele,
Į aukštą svirną,
Į aukštą svirną
Bent pasilsėti.

6. Aušružė aušo
Pro stiklo langą,
Saulė tekėjo
Į vainikėlį;

7. Saulė tekėjo
Į vainikėlį,
Burnelę prausiau
Su vandenėliu,

8. Burnelę prausiau
Su vandenėliu
Ir nusišluosčiau
Šilkų kuskele.

9. O kai nuėjau
Už bernužėlio,
Už bernužėlio,
Pas anytėlę,

10. Šienelį grėbiau,
Rugelius pioviau,
Pas anytėlę
Namo parėjau;

11. Pas anytėlę
Namo parėjau,
Su anytėle
Pasikalbėjau.

12. — Gink, martele,
Į kalnužėlį,
Į kalnužėlį
Šėmus jautelius.

13. Aušružė aušo
Per beržo lapus,
Saulė tekėjo
Į gobtūrėlį;

14. Saulė tekėjo
Į gobtūrėlį,
Burnelę prausiau
Su ašarėlėms;

15. Burnelę prausiau
Su ašarėlėms
Ir nusišluosčiau
Su rankovėle.

*893

Višinskienė

1. Pasidainuokiv
Mudvi, sesele,
Kol jauni, kol žali,
Kol vainikuoti, } 2 k.

2. O kai prilygsiv
Šelmį bernelį,
Tai mudvi, sesele,
Nedainuosiv:

3. Reiks anksti kelti
Ir vėlai gulti,
Šešuro šeimyną
Reiks apdengti.

4. Ir anksti kėliau,
Ir vėlai guliau,
Šešuro šeimyną
Neapdengiau:

5. Vaikeliai verkia,
Duonelės reikia, —
Verks mano mergelė
Jaunų dienelių.

6. O kai numirsiu
Jaunų metelių,
Paliksiu mergelei
Didį vargelį,

7. Paliksiu šiūbą.
Paliksiu triūbą,
Paliksiu mergelei
Ilgą botagą.

8. Šiūba šiūbėsiu,
Triūba triūbysiu,
Su ilgu botagu
Kiaules ganysiu.

894

Piraitis

1. Pas motutę augau
Lepūnėle,
Gulėjau vygelėj } 2 k.
Mažiukėlė.

2. Pabudau rytelį
Žiovaudama,
Šaukiau motinėlę
Verkšlendama.

3. Maldė motinėlė
Dainuodama,
Margoje vygelėj
Vygiuodama.

4. Aukavo, aukavo
Ant rankelių,
Ilsėtis pastatė
Ant savo kelių.

5. Aukavo motutė
Dukružėlę,
Svėrė jos rankeles
Nuilsusias.

6. Bovino raudonu
Obuolėliu,
Gėrėjosi mano
Patogiu veidu.

7. Užaugau kaip darže
Lelijėlė
Mylima motutės
Dukružėlė.

8. Sėdau į stakleles
Dainuodama,
Linksminau motutę
Užvaduodama.

9. O dėkui, tai dėkui
Motinėlei
Už užauginimą
Širdužėlei;

10. Už užauginimą
Širdužėlei
Ir už išleidimą
Už bernelio;

11. O tiktai ne dėkui
Motinėlei,
Kad mane padavei
Anytėlei.

12. Ten mano bus graudžios
Ašarėlės,
Per skaisčius veidelius
Kris ašarėlės.

*895

Totilienė

Var. 578

1. Pas močiutę užaugau,
Močiutės nemylėjau,
O kai reikia
Šalin išeiti,
Močiutės pagailėjau; } 2 k.

2. Močiutės pagailėjau,
Širdelė paskaudėjo:
Skaudu graudu
Mano širdelei
Nuo močiutės išeiti.

3. Išėjo sena močiutė
Iš aukštojo svirnelio,
Vienoj rankoj
Neš vainikėlį,
Antroje muturėlį.

4. Aš močiutei kloniojaus
Lig sierajai žemelei, —
O ką veiksiu,
Kad manei reikia
Rūtelių vainikėlio?

5. Žirgeliai pakinkyti,
Ant vartelių atgręžti,
Ai, išveš, išveš
Mane mergelę
Į svetimą šalelę.

6. Aš grįžti nesugrįšiu,
Lankyti atlankysiu,
Motinėlei
Širdužėlei —
Tau gero nedarysiu:

7. Darysiu anytėlei,
Bernužio motinėlei,
Anytėlei
Niūronėlei,
Bernužio motinėlei.

8. Netiks mano darbeliai,
Nei kojelių žingsneliai,
Šandys mano
Rankų darbelius
Ir kojelių žingsnelius.

9. Bars mane anytėlė,
Bernužio motinėlė, —
Graudžiai verksiu,
Mano močiute,
Anytėlės barama.

*896

Vidikytė

1. Pasėjau linelius lygumėly,
Parvedžiau mergelę mylimąją. (2 k.)

2. Nedygo lineliai lygumėly,
Verk mano mergelė mylimoji,

3. Už balto stalelio sėdėdama,
Su šilkų kuskele šluostydama,

4. Ant baltų rankelių rymodama,
Per stiklo langelį žiūrėdama.

5. — Uždekit motušei dvi liktuži,
Žiūrėsiu martelei į akužes:

6. Ar puikūs rūbeliai, ar bagota,
Ar skaistūs veideliai, ar naudona?

7. Bernytis jaunasis užtardamas,
Motušei žodelį ištardamas:

8. — Puikieji rūbeliai dvaronužės,
Skaistieji veideliai tinginužės.

9. — Ui, ui, ui dievuliau, netropijau,
Kad jaunas dieneles patrotijau.

10. Aš duočiau pinigų du šimteliu
Ir šėmų jautelių du jungeliu,

11. Ir visą kraitelį atiduočiau,
Kad jaunas dieneles atvaduočiau.

12. Aš daviau pinigų du šimteliu
Ir šėmų jautelių du jungeliu,

13. Ir visą kraitelį atidaviau,
Bet jaunų dienelių n'atvadavau.

14. — Mergyte jaunoji, reiks čia būti
Ir didžio vargelio reiks ten vargti,

15. Kol senus tėvelius iškaršinsi
Ir visus vargelius tavo baigsi.

*897

Norvilienė

1. Pasigėriau alučio,
Neparėjau namučių,
Ryluže, railuže[1],
Neparėjau namučių,— } 2 k.

2. O kas mane palydės,
Už rankelės pavėdės?

3. Dar aš turiu močiutę,
Baltąją gulbužę,

4. Tai ji mane palydės,
Už rankelių pavėdės.

5. Pasigėriau... *(1 ir 2 p.)*

6. Dar aš turiu broliuką,
Baltąjį diemedužį,

7. Tai jis mane palydės,
Už rankelių pavėdės.

8. Pasigėriau... *(1 ir 2 p.)*

9. Dar aš turiu sesiukę,
Baltąją lelijukę,

10. Tai ji mane palydės,
Už rankelių pavėdės.

11. Pasigėriau... *(1 ir 2 p.)*

12. Dar aš turiu bernužį,
Baltąjį dobiužį.

13. — Eiki, mano merguže,
Į naująją lovužę,
Į aukštąjį svirnužį;

14. Gulki, mano merguže,
Į naująją lovužę,

15. Į naująją lovužę
Su jaunuoju bernužiu.

---

[1] Po kiekvieno posmo panašiai lyruok: „Ryluže, railuže" su antrosios eilutės žodžiais.

898

Juškytė

Var. 809, 810, 890, 892

1. Rugelius piovus, šienelį grėbus,
Pas motinėlę namo parėjus, (2 k.)
2. Motušė tarė užtarydama:
— Eik, dukrele, bent pasilsėti!
3. Eik, dukrele, bent pasilsėti,
Į laukštą svirną bent pagulėti.
4. Aukštam svirnely saldžiai miegojau,
Pro stiklo langą aušros žiūrėjau.
5. Aušta aušrelė pro stiklo langą,
Teka saulelė į vainikėlį,
6. Teka saulelė į vainikėlį,
Krinta raselė ant žalių rūtų.
7. Raselę braukiau, burnelę prausiau,
Šilkų kuskele ir nusišluosčiau.
8. Rugelius piovus, šienelį grėbus,
Pas anytėlę namo parėjus,
9. Pas anytėlę namo parėjau,
Su anytėle pasikalbėjau.
10. — Eik, martele, bent pasilsėki,
Šėmus jautelius bent paganyki.
11. Jautelius ganiau, klone stovėjau,
Pro beržų lapus aušros žiūrėjau.
12. Aušta aušrelė pro beržynėlį,
Teka saulelė pro gobtūrėlį,
13. Teka saulelė į muturėlį,
Ašaros byra per skaisčius veidus.
14. Ašaras braukiau, burnelę prausiau,
Į rankovėlę ir nusišluosčiau.

*899

Norvilienė

1. Rūtele žalioji,
   Rūtele gražioji,
   Ko pavytai šį kartelį } 2 k.
   Be jokios šalnelės? }
2. O kai pamatysi
   Šią didžią šalnelę,
   Pašals tavo pašaknėlės,
   Žalia viršūnėlė.
3. Sesele jaunoji,
   Sesele gražioji,
   Ko nuliūdai šį kartelį
   Be jokio pulkelio?
4. O kai pamatysi
   Šį didį pulkelį,
   Išveš tave tas pulkelis
   Į svetimą šalį.
5. Svetimoj šalelėj
   Svetimi žmoneliai,
   Nemokėsi nei kaip būti,
   Nei burnelės prausti.
6. Prausi burnužėlę
   Graudžioms ašarėlėms,
   Nušluostysi veidužėlį
   Balta rankovėle.
7. Svetimoj šalelėj
   Gegutė kukavo, —
   Nei gegutė, nei močiutė,
   Tik žalia liepelė.
8. O aš prieidama,
   Apsikabindama:
   — Tu liepele, tu žalioji,
   Ar būsi močiutė:
9. Šaknelės — kojelės,
   Šakelės — rankelės,
   O lapeliai šie žalieji —
   Meilieji žodeliai?
10. Ui, ui, ui, ui dievai,
    Dievulėliau mano,
    Nepavirsta liepužėlė
    Į mano močiutę:
11. Šaknys — ne kojelės,
    Šakos — ne rankelės,
    Šie lapeliai, šie žalieji —
    Ne meilūs žodeliai.

*900

Samuolienė

1. Sėd mano močiutė } 2 k.
   Vidury dvaro, }
   Vidury dvarelio } 2 k.
   Margam krėslely. }
2. Tur mano močiutė
   Beržo rykštelę,
   Antroje rankelėj
   Vainikėlį:

3. — Ar imsi, dukrele,
Beržo rykštelę,
Ar imsi, dukrele,
Vainikėlį?

4. — Nenoriu, močiute,
Beržo rykštelės,
Geidž mano širdelė
Vainikėlio.

5. Pas savo močiutę
Puikiai vaikščiojau,
Aš nėjau aslelę
Be kurpužėlių;

6. Aš nėjau aslelę
Be kurpužėlių,
Nei žalią vejelę
Be vainikėlio;

7. Nevėriau durelių
Be brolužėlio,
Nevožiau skrynelių
Be seserėlių;

8. Nevožiau skrynelių
Be seserėlių,
Nerėžiau drobelių
Be motinėlės.

9. Paprašė dukrelė
Prastai vaikščioti, —
Tai eisi aslelę
Be kurpužėlių;

10. Tai eisi aslelę
Be kurpužėlių
Ir žalią vejelę
Be vainikėlio;

11. Vartysi dureles
Be brolužėlio,
Vožysi skryneles
Be seserėlių;

12. Vožysi skryneles
Be seserėlių,
Rėžysi drobeles
Be motinėlės.

901

Sadauskienė

1. Seserėle lelijėle,
Motinėlės dukružėle,
Koks širdelės gailestėlis! (2 k.)

2. Gaila tėvo motinėlės,
Gaila brolių seserėlių,
Labiau gaila vainikėlio.

3. Seserėle lelijėle,
Motinėlės dukružėle,
Tau parengta kelionėlė

4. Su rūtelių vainikėliu,
Su šilkelių kaspinėliu,
Su broleliais seserėlėms.

5. Eisi klaupsi prie grotelių,
Dėsi rankas su berneliu,
Verksi graudžiai, seserėle;

6. Ateis kunigs vinčiavoti,
Vainikėlį šėcavoti,
Jaunas dienas išanuoti.

7. Seserėle lelijėle,
Motinėlės dukružėle,
Kur bus tavo nakvynėlė?

8. Anytėlės dvaružėly,
Šešurėlio svirnužėly, —
Ten bus tavo nakvynėlė.

9. Ateis tavo anytėlė,
Jau ne tikra motinėlė,
Graudins tavo širdužėlę;

10. Apsės tave mošytėlės,
Jau ne tikros seserėlės,
Nuries tavo kaspinėlius;

11. Apstos tave dieverėliai,
Jau ne tikri brolužėliai,
Nusegs tavo vainikėlį.

12. Ok dieveliau, netropijau,
Jaunas dienas patrotijau,
Kad neklausiau motinėlės.

13. Ok dieveliau, netropijau,
Jaunas dienas patrotijau,
Jau papuoliau į vargelį.

14. Širdis krauju suvirusi,
Velyk būčiau numirusi,
Ne kad jauna tekėjusi.

15. Kad galėčiau atmainyti,
Vainikėlį pagrąžinti
Aš pas savo motinėlę;

16. Kad galėčiau atmainyti
Ir aš pati vėl sugrįžti
Aš į savo tėviškėlę.

17. Lekia gulbins viršum medžių,
Neš vainiką ant sparnelių
Pas jauniausią seserėlę.

18. Vainikėlis bežaliuotų,
Daržužėly bežydėtų
Vėl pas mano motinėlę;

19. O aš jauna pas brolelį
Anytėlės dvaružėly
Brauksiu graudžias ašarėles.

902

Vidikytė

1. Sesele jaunoji,
Sesele gražioji,
Cit, neverki, seserėle,
Šį vakarėlį. } 2 k.

2. Atvažiuos dieveriai
Šį vakarėlį,
Išveš tave, seserėle,
Į svetimą šalį.

3. Svetimoj šalelėj
Yr daug mošytėlių,
Nebus valia pasiskinti
Tau žalių rūtelių.

4. Sesele jaunoji,
Sesele gražioji,
Kad tu mane paklausysi,
Gražiai pamokinsiu:

5. Padėk rūtas sėti,
Padėk nuravėti, —
Tau bus valia pasiskinti
Žaliąsias rūteles.

903

Viksvytė

1. Augin močiutė
Vieną dukrelę
Kaip darže lelijėlę.

2. Ji augindama
Ir mokindama
Neketėjo išleisti.

3. Seniai nekenčia
Mane broleliai,
Nei svirnely skrynelių,

4. Svirne skrynelių,
Plonų drobelių,
Nei žaliųjų rūtelių.

5. O aš išeisiu
Šį rudenėlį,
Paliksiu jums ruimelį;

6. Aš išsivešiu
Margas skryneles
Ir ploųasias drobeles;

7. O aš nuskinsiu
Žalias rūteles,
Baltąsias lelijėles.

8. Skrynių vietelėj
Rugių nesėsit,
Nei arsit, nei akėsit;

9. Rūtų lovelėj
Šieną nepiausit,
Dalgužio nepustysit.

10. Girdžiu girdėti,
Regiu regėti,
Kur gegutė kukavo.

11. Žalioj girelėj
Aukštoj liepelėj
Kukuoj raiba gegelė, —

12. O ne gegelė,
Verk mūs mergelė
Svetimoje šalelėj.

13. Svečių šalelėj,
Berno valelėj,
Anytėlės barama.

14. Pas motinėlę,
Savo širdelę,
Vyneliu burną prausiaus,

15. Pas anytėlę,
Pas niūronėlę,
Ašaružėms prausiausi.

*904

Stankytė

Var. 905

1. Atvažiuoja meška
Su midučio bačka,
O vilkeliui nabagėliui
Reik veseliją kelti. } 2 k.

2. Lapė į svočias,
Ožys į piršlius,
O zuikučiui nabagučiui
Reik važnyčioti.

3. Vilkas alų darė,
Žvirblis misą maišė,
Gegužėlė nabagėlė
Apynių pritaisė.

4. Jautis medžius rentė,
Šuo puodus mazgojo,
Katinėlis nabagėlis
Mėselę medžiojo.

5. Žąsins kankliavo,
Meška trimitavo,
O vilkelis, linksmas būdams,
Vedė ožką šokti.

6. Ožka šokdama
Su ragais mosavo,
O vilkelis mislydamas,
Kaip čia ją papiauti.

7. O jei geruoju,
Duosiu saldaus pieno,
O jeigu piktuoju,
Ragais subadysiu;

8. O jeigu piktuoju,
Ragais subadysiu,
Savo mielam kerdžiukui
Šiūbą pasiūdysiu.

905

Blažienė

Var. 904, 935, D 94

1. Atvažiuoja meška
Su alučio bačka,
O vilkelis nabagėlis
Svotbelę rengė.

2. Zuikis į piršlius,
Briedis į pabrolius,
O laputė nabagutė
Keta svočia būti.

3. Kuilys malkas kirto,
Šuo puodą mazgojo, —
Bėk, kačiute maštelėle,
Pamedžiok mėselės.

4. Šarka kiemą šlavė,
O varna vaktavo,
O kuoselė nabagėlė
Kepenėlį kepė.

5. Žvirblis alų darė,
Kielė šokinėjo, —
Lėk, zylute nabagute,
Parnešk apynėlių.

6. Žąsas kankliavo,
Gaidys trimitavo,
O vilkelis nabagėlis
Vedė ožką šokti.

7. Jei iš geros valios,
Aš su tavim šoksiu,
O kai supyksiu,
Visą subadysiu,

8. Visą subadysiu,
Šiūbą pasiūdinsiu,
Šiūbą pasiūdinsiu,
Kerdžių aprėdysiu,

9. Kuris mane ganė
Po žalią lankelę,
Po žalią lankužėlę,
Po karklynėlius.

10. Ožka puikiai šoko,
Vilks gražiai dambravo,
O svoteliai pasigėrę
Visi linksmi buvo.

906

Cvirkienė

1. Atsisėdo pelėdėlė
Pačioje kerčioje, —
Pelėdėlę neužkenčia,
Iš kerčios išbaidė. } 2 k.

2. Atsitūpė pelėdėlė
Aukštai ant kraikelio, —
Su knipeliais, su straigais
Pelėdėlę kriaušė.

3. Pelėdėlė čia nerimus
Gūmavo į krūmus,
Po krūmelius vaikščiodama,
Dievą garbindama:

4. — Ak tu, dievai, kas tai yra,
Kad varo iš svotbos?

907

Norvilienė

Var. 936, 1028, D 47

1. Atlėkė kovelis
Iš jūrių marelių
Ir įtūpė
Į dievo medelį. } 2 k.

2. Žiūrėk, motinėle,
Pro stiklo langelį,
Kas įtūpė
Į dievo medelį:

3. Ar girios paukštelis,
Ar marių kovelis,
Ar tėvelio
Jauniausias sūnelis?

4. Ne girios paukštelis,
Nei marių kovelis,
Tik tėvelio
Jauniausias sūnelis.

5. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas žaliavo
Žiemą vasarėlę:

6. Šilely pušelė,
Daržely rūtelė —
Tai žaliavo
Žiemą vasarėlę.

7. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Ko man reikia
Prie jaunų dienelių:

8. Šilkų kaspinėlių,
Rūtų vainikėlio —
Tai man reikia
Prie jaunų dienelių.

9. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas sunkesnis
Yr už akmenėlį:

10. Prisėdo našlelis
Prie mano šalelės —
Tai sunkesnis
Yr už akmenėlį.

11. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas lengvesnis
Už kovo plunksneles:

12. Prisėdo bernužis
Prie mano šalelės —
Tai lengvesnis
Už kovo plunksnelę.

13. O aš nusieičiau
Į Tilžės miestelį,
Nusipirkčiau
Sidabro dalgelį,

14. O aš nusipirkčiau
Sidabro dalgelį,
Iškapočiau
Žaliąsias rūteles;

15. O aš iškapočiau
Žaliąsias rūteles,
Išnaikinčiau
Jauniausias dieneles.

908

Totilienė

Var. 686

1. Atsikelk rytelį,
Nusiprausk burnelę,
Eik į rūtelių daržėlį. (2 k.)

2. Ten tu susiskinsi,
Ten tu nusipinsi
Žalių rūtų vainikėlį.

3. Vainikėli mano,
Žaliukėli mano,
Lengvumėli ant galvelės.

4. Nuims vainikėlį,
Uždės gobtūrėlį,
Sunkumėlį ant galvelės.

5. Sunkumas galvelės,
Smūtnumas širdelės,
Man visoki rūpestėliai.

6. Išaušo aušrelė,
Užtekės saulelė, —
Nepažinsiu nė močiutės.

7. Atein anytėlė,
Berno motinėlė,
Sugraudino man širdelę.

8. Išaušo aušrelė,
Užtekės saulelė, —
Nepažinsiu nė tėvelio.

9. Atein šešurėlis,
Berno tėvužėlis,
Sugraudino man širdelę.

10. Išaušo aušrelė,
Užtekės saulelė, —
Nepažinsiu nė brolelių.

11. Atein dieverėliai,
Berno brolužėliai,
Sugraudino man širdelę.

12. Išaušo aušrelė,
Užtekės saulelė, —
Nepažinsiu nė seselių

13. Atein mošytėlės,
Berno seserėlės,
Sugraudino man širdelę.

909

Tomašauskytė

(Dainuoja šokant)

1. — Labs ryts, uošvele, judabru,
Ar neduosi dukrelės, judabru,
Ar neskirsi dalelės, judabru?

2. — Kokio pono, judabru,
Ar ne vergėjėlio, judabru?

3. — Pono Medūno, judabru, —
Geras ponelis, judabru.

4. — Pons Medūnas, judabru,
Piktas ponelis, judabru, —
Neduosiu dukrelės, judabru,
Neskirsiu dalelės, judabru.

5. — Šokinėsim, judabru,
Ir patrypinėsim, judabru,
Negavom dukrelės, judabru,
Neskyrė dalelės, judabru.

6. — Labs ryts, uošvele, judabru,
Ar neduosi dukrelės, judabru,
Ar neskirsi dalelės, judabru?

7. — Kokio pono, judabru,
Ar ne vergėjėlio, judabru?

8. — Pono Gužučio, judabru, —
Geras ponelis, judabru.

9. — Pons Gužutis, judabru,
Blogas ponelis, judabru, —
Neduosiu dukrelės, judabru,
Neskirsiu dalelės, judabru.

10. — Šokinėsim, judabru,
Ir patrypinėsim, judabru,
Negavom dukrelės, judabru,
Neskyrė dalelės, judabru.

11. — Labs ryts, uošvele, judabru,
Ar duosi dukrelę, judabru,
Ar skirsi dalelę, judabru?

12. — Kokio pono, judabru,
Ar ne vergėjėlio, judabru?

13. — Pono kunigaikščio, judabru,
Geras ponelis, judabru.
— Tai duosiu dukrelę, judabru,
Tai skirsiu dalelę, judabru.

14. — Šokinėsim, judabru,
Ir patrypinėsim, judabru,
Gavom dukrelę, judabru,
Skyrė dalelę, judabru.

*910

Dievienė

1. Įsisodinčiau
Į du darželiu
Po du žaliu berželiu. } 2 k.

2. — Beržyčiai mano,
Žalieji mano,
N'ilgai jūs čia žaliuosit:

3. Ei, žada keta
Judu pakirsti,
Šakužes pagenėti.

4. — O ką darysit
Iš mano šakų,
Iš lygaus liemenėlio?

5. — O iš šakelių —
Naują važelį
Žiemužėj važinėtis;

6. Iš liemenėlio —
Juodą laivelį
Ant čysto vandenėlio.

7. Ei, duoda leidžia
Tėvas dukrelę
Į svetimą šalelę,

8. O ir išduodams,
O ir išleisdams
Neketėjo lankyti.

9. Ei, verkė, verkė
Mūsų seselė,
Nuo močiutės eidama.

10. — Ei, cit, neverki,
Mūsų sesele,
Mes tave atlankysim

11. Žiemužėj važiais
Bėrais žirgeliais
Lygiuoju vieškelėliu,

12. O vasarėlėj
Jūrėms marelėms,
Čystuoju vandenėliu.

13. O mes pamatėm
Savo seselę
Pajūružėms vaikščiojant

14. Be vainikėlio,
Be kaspinėlių,
Su šydo nuometėliu.

15. O ar pabrango
Žalios rūtelės,
Šilkelių kaspinėliai,

16. O ar atpigo
Krome drobelės,
Šydelio nuometėliai?

*911

Dabkuvienė

Var. 876

1. O kad aš buvau
Pas motinėlę,
Penki mane norėjo, (2 k.)

2. O tas našlelis,
Vargų bernelis, —
Jis mane perkalbėjo;

3. Jis perkalbėjo
Tėvą močiutę
Ir visą giminėlę;

4. O jis palaužė
Aukso žiedelį
Ant baltųjų rankelių.

5. Aš nepalaužiau
Savo širdelės
Ant vargdienio našlelio:

6. O jis papratęs,
Kaip su pirmąja,
Kasdien juodas vaikščioti.

7. Juodas vaikščioti,
Storai nešioti, —
Lankiniai užraištėliai;

8. O aš papratus
Pas motinėlę
Kasdien balta vaikščioti,

9. Balta vaikščioti,
Plonai nešioti, —
Šilkiniai užraištėliai.

912

Bakšaitienė

1. Tėvelio dvarely
Beržai augo,
Senojo dvarely
Beržai augo. } 2 k.

2. O kas tuos berželius
Pakirs, pakirs,
Berželių šakeles
Genės, genės?

3. Tėvelis berželius
Pakirs, pakirs,
Broleliai šakeles
Genės, genės.

4. Paskyniau rūtelę
Nepražydus,
Išleidau dukrelę
N'užaugusią.

5. Saulelė leidosi
Į vakarus,
Išleidau dukrelę
Į ašaras.

6. Pražysi, rūtele,
Kvietkelėse,
Užaugsi, dukrele,
Martelėse.

7. O dar nesulaukiau
Pusę metų,
Išgirdau seselę
Labai sergant.

8. Balnokit, broleliai,
Bėrus žirgus,
Josime seselę
Aplankyti:

9. Ar linksma seselė
Martelėse,
Ar žaliuoj rūtelė
Kvietkelėse?

10. Nelinksma seselė
Martelėse,
Pavyto rūtelė
Kvietkelėse.

11. O dar neįjojom
Pusę lauko,
Sužvingo žirgelis
Labai alsiai;

12. O dar neįjojom
Pusę šilo,
Išgirdom bitutes
Atūžiančias.

13. Dingojom, bitutės
Atūžiančios,
O buvo seselė
Atleidžiama,

14. Margame grabely
Paguldyta,
Plonosiomis drobelėmis
Išrėdyta.

15. Grįžkite, broleliai,
Atgal, atgal,
Klauskite močiutės,
Kur kavosim?

16. Močiutė po dvarą
Vaikščiodama,
Baltąsias rankeles
Grąžydama:

17. — Kavokit, sūneliai
Į kalnelį,
Į aukštą kalnelį
Negriūvantį;

18. Į aukštą kalnelį
Negriūvantį,
Po žalia liepele
Nelinkstančia.

19. Užgriuvo kalneliai
Negriaujami,
Palinko liepelė
Nelenkiama.

20. — Tai tau, motinėle,
Margi dvarai,
Tai tau, motinėle,
Puikūs žentai.

*913

Sadauskienė

Var. 813

1. Per piršlius negaliu } 2 k.
Durų uždaryti. }
Mano dukrelė dar maža } 2 k.
Kaip daržely rūtelė žalia. }

2. Tas piršlys melagis
Tur ilgą liežuvį:
Nor man dukrelę pavilioti,
Brangias dovanėles dovanoti:

3. — Tu pas mumis sunkių
Darbelių nedirbsi:
Lauke rugelių nepiausi,
Geltonų linelių nerausi.

4. — Rugelius nepiausiu —
Duonos nevalgysiu;
Kad aš linelių nerausiu —
Nė plonų drobelių neausiu.

5. Tas piršlys melagis
Tur ilgą liežuvį:
Nor man dukrelę pavilioti,
Aukselio žiedelį dovanoti:

6. — Tu pas mumis sunkių
Darbelių nedirbsi,
Tu pavėsėly sėdėsi,
Savei vigadėlę turėsi.

7. — Pavėsy sėdėsiu —
Nieko neturėsiu, —
Velyk man sunkiai prociavoti,
Nekaip pavėsėlyje miegoti.

8. Tas piršlys melagis
Tur ilgą liežuvį:
Nor man dukrelę pavilioti,
Šilkų muturėlį dovanoti:

9. — Tu pas mumis sunkių
Darbelių nedirbsi,
Tavei saulelė nekaitins,
Nei šiauri vėjeliai nepūstys.

10. — Kad saulelė kaitins,
Vėjelis pravėsins;
Kad vėjelis pūstys,
Saulelė sušildys, —

Velyk man sunkius darbus dirbt,
Pas močiutę barštelius išvirt.

914

Senkauskienė

1. Ei, čiūčia, liūlia
Laivas ant jūrų, —
Jaunoji mergelė } 2 k.
Miego norėjo, }

2. Kaip linkte linko,
Kaip rasa krinta,
Kaip darže rūtelė,
Vėjo pučiama;

3. Darže rūtelė,
Vėjo pučiama,
Jaunoji mergelė,
Žmonių kalbama.

4. Išjoj bernelis
Į kelionėlę,
Paliko mergelę
Ant rūpestėlių;

5. Jauną mergelę
Ant rūpestėlių,
Geltonus mieželius
Ant pradalgėlių.

6. Parjoj bernytis
Iš kelionėlės,
Parneša mergelei
Rožnių sėklelių,

7. Rožnių sėklelių,
Žalių rūtelių:
— Sėk, mano mergele,
Po stiklo langu.

8. Kaip retai sėjau,
Tankiai išdygo,
Žaliosios rūtelės
Išgarbiniavo;

9. Pėtnyčioj sėjau,
Subatoj dygo,
Nedėlios rytelį
Išgarbiniavo;

10. Žalios rūtelės
Išgarbiniavo,
Mergelės veideliai
Išpalakščiavo.

11. Parein bernytis
Iš lygaus lauko,
Iš lygaus laukelio
Rūtelių kirsti.

12. Bernyti jaunas,
Ne tavo darbas,
Ne tavo darbelis —
Žalios rūtelės;

13. Tai tavo darbas,
Mano berneli,
Tai tavo darbelis —
Nauja žagrelė,

14. Nauja žagrelė
Pasitaisyti,
Šėmieji jauteliai
Pasiganyti.

15. Gale ūlyčios
Šok jaunimėlis.
— Leisk mane, bernyti,
Į jaunimėlį.

16. — Nei aš pats eisiu,
Nei tave leisiu, —
Bars mane motušė
Tau valią davus.

17. Kai aš pats eisiu,
Ir tave leisiu,
Tu jauna bešoksi,
Aš bežiūrėsiu.

18. — Kas mano šokis,
Per uliavonė
Be aukso žiedelio,
Be vainikėlio?

19. Vaikas ant rankų
Kaip moliavonė,
Bernelis kampely
Kaip riemenėlis.

*915

Masaitienė

1. Teka sraunus upelėlis,
Ten skraidžiojo balandėlis,
Ten tu mane aplankysi,
O aš aveles ganysiu. } 2 k.

2. Antkalnėliais vaikščiodama,
Žemuogėles rankiodama,
Avių pulką ganydama,
Savo mielojo laukdama.

3. Aš laukdama nesulaukiau
Savo jauno jaunikaičio:
Ar jį vandens nuskandino,
Ar kas meilę pagadino;

4. Ar jį vandens nuskandino,
Ar kas meilę pagadino,
Ar su kita susipiršo,
Kad mane jauną užmiršo?

5. Jau vakaras nebetoli,
Ginsiv avytes namonių,
Aš įpilsiu pieno bliūdą,
Valgysiv mudu abudu.

6. Aš nueičiau pas kleboną,
Bene duotų manei rodą,
Kad atrasčiau savo zgūbą,
Kunigėlis duotų šliūbą.

*916

Mikštienė

1. Už jūrių marių,
Už dunojėlio,
Guli brolelis } 2 k.
Ant akmenėlio;}

2. Guli brolelis
Ant akmenėlio,
Atein seselė
Per žalią lanką;

3. Atein seselė
Per žalią lanką,
Atsineš rankoj
Šilkų kuskelę;

4. Atsineš rankoj
Šilkų kuskelę,
O ir surišo
Brolio galvelę;

5. O ir surišo
Brolio galvelę,
O ir nušluostė
Brolio burnelę.

6. O kas tau vynas,
Mano broleli,
Kam tu iškirtai
Vilniaus vaiskelį;

7. Kam tu iškirtai
Vilniaus vaiskelį,
Kam išlaidžiojai
Šilo pušeles;

8. Kam išlaidžiojai
Šilo pušeles,
Kam budavojai
Margą dvarelį;

9. Kam budavojai
Margą dvarelį,
Kam priviliojai
Kiemo mergelę?

10. O tu, mergyte
Pajuodakyte,
Nelygi buvai
Mano broleliui:

11. Mano brolelis
Kaip ponaitėlis,
Skaistūs veideliai
Kaip putinėliai;

12. Skaistūs veideliai
Kaip putinėliai,
Baltos rankelės
Kaip pusnužėlės;

13. Baltos rankelės
Kaip pusnužėlės,
O jo suknelės
Kaip žėrijėlės;

14. O jo suknelės
Kaip žėrijėlės,
Bėras žirgelis
Kaip bitinėlis;

15. Bėras žirgelis
Kaip bitinėlis,
Žirgo akelės
Kaip serbentėlės;

16. Žirgo akelės
Kaip serbentėlės,
O jo kojelės
Kaip panašėlis.

17. O kai jis jojo
Per žalią lanką,
Žalia lankelė
Lengvai linkėjo;

18. O kai jis jojo
Per žalią girią,
Žalios girelės
Medžiai lingavo.

19. Ei tu, mergyte
Pajuodakyte,
Eik parprašyki
Senus tėvelius.

20. Seni tėveliai
Labai gailėjo
Savo sūnelio,
Graudžiai raudojo.

917

Kazakauskienė

1. — Tu kleveli,
Žaliasis medeli, } 2 k.

2. Tu užaugai
Žalioje girelėj,

3. Užauginai
Du šimtu šakelių,

4. Keta tave
Kirtėjėliai kirsti.

5. — Kirtėjėliai,
Jaunieji broleliai,

6. Ką jūs veiksit
Iš mano šakelių,

7. Ką skaldysit
Ir iš liemenėlio?

8. — Iš šakelių —
Seselei skryneles,

9. Liemenėlio —
Juodąsias laiveles.

10. — Ką lioduosit
Į juodą laivelę?

11. — Rugius, miežius,
Geltonus kvietelius.

12. Klausinėjo
Tėvelis sūnelio:

13. — Iš kur vesi
Jaunąją mergelę?
14. — Iš pamiesčio,
Senasis tėveli.
15. Klausinėjo
Tėvelis sūnelio:
16. — Kuo parveši
Mergelės kraitelį?
17. — Tur tėvelis
Bėruosius žirgelius.
18. Klausinėjo
Tėvelis sūnelio:
19. — Kur padėsi
Mergelės kraitelį?
20. — Tur tėvelis
Aukštąjį svirnelį, —
21. Tai padėsiu
Mergelės kraitelį.
22. Klausinėjo
Tėvelis sūnelio:
23. — Kur guldysi
Jaunąją mergelę?
24. — Tur tėvelis
Margąją lovelę, —
25. Tai guldysiu
Jaunąją mergelę,
26. Aš pats gulsiu
Prie josios šalelės.

*918

Kučinskienė

1. Ei, eisiu namo,
Namytužių,
Dar rasiu namie
Negulusius; } 2 k.
2. Dar rasiu namie
Negulusius,
Seną močiutę
Belaukiančią;
3. Seną močiutę
Belaukiančią,
Šviesią liktužę
Bedegančią;
4. Šviesią liktužę
Bedegančią,
Baltus linelius
Beverpiančią.
5. Verpk, mano močiute,
Kuo ploniausiai,
Išleisi dukrelę
Kuo slauniausiai
6. Į tą kiemužį
Nežinomą,
Už to bernužio
Nenorimo,
7. Kur nė kartužio
Nematytas,
O nė vardužis
Nesakytas.

919

Židikienė

Var. 1099, D 997

1. Šyvas žirgas, šyvas,
O aš nečėslyvas, (2 k.)
2. O aš nečėslyvas
Jaunas bernužėlis.
3. Su viena valanda
Dešimtį mylėjau,
4. Dešimtį mylėjau
Jaunųjų mergelių:
5. Su viena šokau,
Su antrąja gėriau,
6. Su trečia kalbėjau,
Ketvirtos žiūrėjau,
7. Penktą pamylavau,
Šeštą pabučiavau,
8. Septintos žiūrėjau,
Aštuntos gailėjau,
9. Devintoji verkė,
Rūsčiais žodžiais šaukė,
10. Dešimta dainavo,
Kad visas prigavo.
11. Kad ėjau per sodą,
Sutikau uloną:
12. — Ulonėli mano,
Siausk mane po ploščiumi.
13. — Ok mergyte mano,
Protužėlis tavo:
14. Aš esmu vaiskaunas,
Nušauti gatavas,
15. Nušauti gatavas,
Prigauti gatavas.
16. Kad ėjau per lauką,
Vis žmonių kalbama:
17. — O žmonės, žmonės,
Kieno ta mergaitė,
18. Vėjužio pučiama,
Žmonužių kalbama?
19. — O tai vis mano
Jaunoji mergaitė.

*920

Bakšaitienė

Var. 1100

1. Šerki, tėveli,
Bėrą žirgelį,
Šiame kiemely } 2 k.
Auga mergelė. }
2. O dar n'užaugo
Pusę ūgelio,
Padovanojau
Šilkų kuskelę.

3. Būsi nebūsi
Mano mergele,
Dėvėk sau sveika
Šilkų kuskelę,

4. O kai užaugsi
Visą ūgelį,
Padovanosiu
Aukso žiedelį.

5. Būsi nebūsi
Mano mergele,
Dėvėk sau sveika
Aukso žiedelį.

6. Devyni metai,
Ne viena diena,
Kaip pas tėvelį
Namieje buvau.

7. Aš pasiverščiau
Į balandėlę,
Aš nusilėkčiau
Į tėviškėlę,

8. Aš įsitūpčiau
Į obelėlę,
Į obelėlę,
Dimną medelį.

9. Kelk, tėveli
Mano senasis,
Eik paklausyki
Balandės balsą.

10. O ar paukštelis,
Ar balandėlė,
O bene mūsų,
Mūsų brolelis,

11. Kuriam nedavėm
Didžios dalelės,
Kuriam neskyrėm
Nė pasogėlės;

12. Kuriam nešėrėm
Bėro žirgelio,
Kuriam nerinkom
Didžių pulkelių?

13. Ei, cit, neverki,
Mano sūneli,
Padovanosiu
Obelų sodą.

14. Tu įsisėki
Ir meirūnėlių,
Įsisodinki
Ir diemedėlį:

15. Iš meirūnėlių
Kvietkelę skinsi,
Tu patsai jaunas
Ir pardėvėsi;

16. Su diemedėliu
Žirgelį šersi,
Tu patsai jaunas
Ir parjodysi.

*921

Norvilienė

1. Močiutę mano miela,
Senoji mano miela,
Mielai mane užauginai,
Nemielam pažadėjai: } 2 k.

2. Pažadėjai našleliui,
Kur daug mažų vaikelių,
Daug vaikelių, daug vargelių,
Daug graudžių ašarėlių.

3. Kad ėjau į laukelį
Su tuo senu našleliu,
Ėmė mane graudumėlis,
Į seną pažiūrėjus;

4. Ėmė mane graudumas,
Į seną pažiūrėjus,
Išeidama, pareidama
Pro verksmužius kalbėjau.

5. Močiute mano miela,
Senoji mano miela,
Kaip nemielai užauginai,
Tai mielam pažadėjai:

6. Pažadėjai berneliui,
Berneliui artojėliui,
Lygių laukų artojėliui,
Šienelio pievėjėliui, —

7. Už to mielo bernelio,
Kur daug šėmų jautelių,
Daug jautelių, daug žagrelių,
Daug jaunų artojėlių.

8. Kad ėjau į laukelį
Su tuo jaunu berneliu,
Ėmė mane linksmumėlis,
Į jauną pažiūrėjus;

9. Ėmė mane linksmumas,
Į jauną pažiūrėjus,
Išeidama, pareidama
Pro džiaugsmužius kalbėjau.

922

Daškauskienė

Var. 431

1. Ai, daugel, daugel
Mūsų brolelių, — } 2 k.
Beg visi pentinuoti.

2. Vienas brolelis
Yra rytuose,
Antrasis vakaruose,

3. O šis trečiasis
Mūsų brolelis
Lankoj šienelį piovė.

4. O kai jis piovė
Lankoj šienelį,
Dėl ko jis graudžiai verkė:

5. Ba jam gailėjo
Lankoj šienelio,
Ba naujojo dalgelio?

6. — Nei man gailėjo
Lankoj šienelio,
Nei naujojo dalgelio,

7. Tik man gailėjo
Jaunų dienelių,
Aukselio pentinėlių.

8. — Ai, dreba, dreba
Bėras žirgelis,
Stainelėj stovėdamas.

9. Žiūrėk, bernyti,
Žiūrėk, jaunasis,
Kaip tas žirgelis dreba,

10. Taip tu drebėsi,
Mano berneli,
Kai mano valioj būsi.

11. — Kad būč žinojęs
Tokią mergelę,
Jos tokią naravėlę,

12. Būč atsilenkęs
Saulelės lanksmu,
Aušrelės pazarėle.

13. Ai, daugel, daugel
Mūsų seselių, —
Beg visos vainikuotos.

14. Viena seselė
Yra rytuose,
Antroji vakaruose,

15. O ši trečioji
Mūsų seselė
Lankoj šienelį grėbė.

16. O kai ji grėbė
Lankoj šienelį,
Dėl ko ji graudžiai verkė:

17. Ba jai gailėjo
Lankoj šienelio,
Ba naujojo grėblelio?

18. — Nei man gailėjo
Lankoj šienelio,
Nei naujojo grėblelio,

19. Tik man gailėjo
Jaunų dienelių,
Rūtelių vainikėlio.

20. — Ai, dreba, dreba
Žalios rūtelės,
Daržely žaliuodamos.

21. Žiūrėk, mergele,
Žiūrėk, jaunoji,
Kaip tos rūtelės dreba,

22. Taip tu drebėsi,
Mano mergele,
Kai mano valioj būsi.

23. — Kad būč žinojus
Tokį berneli,
Jo tokią naravėlę,

24. Būč atsilenkus
Saulelės lanksmu,
Aušrelės pazarėle.

*923

Bakšaitienė

1. Ei, liustik, liustik,
Broleliai mano,
Ei, liustik, liustik,
Jaunieji mano:
Mieželiai gelsvai žydi,
Žalieji gelsvai žydi. } 2 k.

2. O aš, išjodamas
Nuo savo tėvelio,
Bėrąjį žirgelį
Išsivesdamas,
Stainužę suvarstysiu,
Tėvelį pravirkdinsiu.

3. O tai tau dėkui,
Mano tėvužėli,
O tai tau dėkui,
Mano sengalvėli,
Už didžią dovanėlę,
Už bėrąjį žirgelį;

4. O tai ne dėkui,
Mano tėvužėli,
O tai ne dėkui,
Mano sengalvėli,
Kam taip toli nuleidai,
Taip toli pažadėjai.

5. Ei, liustik, liustik,
Seselės mano,
Ei, liustik, liustik,
Jaunosios mano:
Rūtelės gelsvai žydi,
Žaliosios gelsvai žydi.

6. O aš, išeidama
Nuo savo močiutės,
Margąsias skryneles
Išveždama,
Ugnelę pakurstysiu,
Močiutę pravirkdinsiu.

7. O tai tau dėkui,
Mano motinėle,
O tai tau dėkui,
Mano sengalvėle,
Už didžias dovanėles,
Už margąsias skryneles;

8. O tai ne dėkui,
Mano motinėle,
O tai ne dėkui,
Mano sengalvėle,
Kam taip toli nuleidai,
Taip toli pažadėjai.

924

Kazakauskienė

1. Ant pervazninko tilto (2 k.)
Penki broleliai šoko, (2 k.)

2. Penki broleliai šoko,
Šešta seselė verkė,

3. Šešta seselė verkė,
Pervazninkėlių šaukė.

4. Pervazninkėliai broleliai,
Perkelkit mane jauną,

5. Perkelkit mane jauną
Ir mano didį pulką,

6. Brolelius perkilnokit,
Žirgelius pervadžiokit.

925

Viksvytė

Var. 877

1. O kad aš buvau
Mažoji mergelė,
Vygužėlėj vygiuojama,
Miego nemiegojau; } 2 k.

2. O kad užaugau
Kaip žmonių mergelės,
Po svirnelį vaikščiodama,
Skrynelėmis gėrėjaus.

3. — Motinėle mano,
Širdužėle mano,
Katrą duosi man skrynelę,
Mane išleisdama?

4. — Dukružėle mano,
Lelijėle mano,
Kuo pilniausią, kuo gražiausią, —
Tai tavo skrynelė.

5. O kai važiavom
Per močiutės lauką,
Skamba laida jutrynėlės,
Aukselio rakteliai;

6. O kai privažiavom
Anytėlės lauką,
Snigo, lijo, rasa krito
Ant mano skrynelių;

7. O kai privažiavom
Anytėlės dvarą,
Nusukino kojužėles,
Aukselio raktelius;

8. O kai įnešė
Į aukštą svirnelį,
Surūdijo jutrynėlės,
Aukselio rakteliai.

9. — Dukružėle mano,
Lelijėle mano,
Neduok vožyti skrynužėlių
Jaunosioms mošelėms.

*926

Viksvytė

1. Mudu augov
   Du broleliu,
   Abu skaistveidėliu, } 2 k.
2. Ir turėjov
   Po žirgelį,
   Abu juodbėrėliu.
3. Jokiv, jokiv,
   Brolužėli,
   Žirgelių girdyti, —
4. Ir pametėv
   Padkavėlę,
   Aukso pažvangėlę.
5. Jokiv, jokiv,
   Brolužėli,
   Padkavos ieškoti, —
6. Ir sutinku
   Mergužėlę
   Vidur vieškelėlio:
7. — Ar neradai,
   Mergužėle,
   Aukso padkavėlės?
8. — Dievas žino,
   Bernužėli,
   Katruo keliu jojai:
9. Vienas kelias
   Ant jūrelių,
   Antras ant marelių,
10. O šis trečias
    Vieškelėlis
    Ant uošvelės dvaro.
11. Kad mes jojov
    Per dvarelį,
    Vis per vartus leidžia, —
12. Ir nupuolė
    Kepurėlė
    Nuo mano galvelės.
13. Išeik, išeik,
    Mergužėle,
    Paduok kepurėlę.
14. Paduodama
    Kepurėlę,
    Labai graudžiai verkia.
15. Cit, neverki,
    Mergužėle,
    Rasit dar sugrįšiu, —
16. Jei aš patsai
    Nesugrįšiu,
    Žirgelį grąžinsiu;
17. Jei ne žirgą
    Pagrąžinsiu, —
    Tymelio balnelį;
18. Jei ne tymo
    Balnužėlį, —
    Šilkelių kuskelę;
19. Jei ne šilkų
    Kuskužėlę, —
    Aukselio žiedelį;
20. Jei ne aukso
    Žiedužėlį, —
    Rūtų vainikėlį.

927

Petraitienė

Var. 423

1. Augino močiutė
Tris jaunas dukreles,
Mus tris jaunas dukrytėles
Kaip tris lelijėles. } 2 k.

2. Viena buvo Ona,
Antra Marijona,
O ši trečia, kuo jauniausia,
Vardu Magdalena.

3. Magdalena pana,
Ar eisi už mane,
Dovanosiu aukso žiedą
Nuo baltų rankelių.

4. Per šilelį jojau,
Jerubėlę šoviau,
Šaukė mane artyn savęs, —
Palaikyk žirgelį,

5. Palaikyk žirgelį,
Kad nė netrepsėtų,
Paimk trumpai kamanėles,
Kad nė neskambėtų.

928

Masaitienė

Viliojo Vilva, viliojo
Mylimą mergelę, viliojo:
— Aš tau pirksiu
Kurpeles.
— Aš neimsiu!
— Aš tau pirksiu!
— Aš neimsiu!
— Meluoji, koksai!
— Ir tu patsai toksai!

Viliojo, viliojo viliodamas, } 2 k.
Vanagėlis tarė tupėdamas:
— Aš tau pirksiu...

(Kaip aukščiau laskuok: pankeles, žiedelį, kaspinėlius, karietėlę, skepetėlę, sukenkėlę, žiurstelį, žiuponėlį, vystelį, štoltą, jaksą, juodaunyčią, šliką, muturą, gobtūrą, nuometą)

929

Kemzuriukė

1. Toje karčemoj,
   Toje margoje,
   Sėdi tėvelis
   Gale stalelio; } 2 k.

2. Sėdi tėvelis
   Gale stalelio,
   Vadin sūnelį
   Artyn prie savęs.

3. O, neisiu, neisiu,
   Mano tėveli,
   O aš prilygau
   Puikią mergelę.

4. O, puiki, puiki
   Mano mergelė
   Levendrų šluota
   Aslelę šlavė;

5. Levendrų šluota
   Aslelę šlavė,
   Rūtų rasele
   Burnelę prausė;

6. Rūtų rasele
   Burnelę prausė,
   Šilkų kuskele
   Ir nusišluostė.

*930

Šopytė

1. Augin tėvelis
   Du sūnužėliu,
   Du sūnužėliu
   Ant paminklėlio. } 2 k.

2. Jis augindamas
   Ir mokindamas
   Abum žadėjo
   Po vyšnių sodą:

3. O iš kraštelio —
   Žalios vyšnelės,
   O vidurėly —
   Vis obelėlės.

4. O kad išaušty
   Pavasarėlis,
   Gražiai žydėty
   Sūnelių sodu.

5. Atein tėvelis
   Per vyšnių sodą,
   Per vyšnių sodą
   Sūnelių kelti:

6. — Sūneliu mano,
   Jaunuoju mano,
   Kodėl nekėlėt,
   Sūneliu mano:

7. Ar negirdėjot
Gaidelių giedant,
Ar judu nematot
Aušružės auštant?

8. — Kad ir girdėjov,
Ale nekėlėv,
Nuo tėvužėlio
Garbės norėjov.

9. Augin močiutė
Dvi dukružėli,
Dvi dukružėli
Ant paminklėlio.

10. Ji augindama
Ir mokindama
Abim žadėjo
Po rūtų daržą:

11. O iš kraštelio —
Žalios rūtelės,
O vidurėly —
Vis mėgelkėlės.

12. O kad išaužtų
Pavasarėlis,
Gražiai žydėtų
Dukrelių daržu.

13. Atein močiutė
Per rūtų daržą,
Per rūtų daržą
Dukrelių kelti:

14. — Dukreli mano,
Jaunieji mano,
Kodėl nekėlėt,
Dukreli mano:

15. Ar negirdėjot
Gaidelių giedant,
Ar judvi nematot
Aušružės auštant?

16. — Kad ir girdėjov,
Ale nekėlėv,
Nuo motinėlės
Garbės norėjov.

*931

Norvilienė

1. Važiavau dieną,
Važiavau naktį,
Kol privažiavau
Žalią lankelę. } 2 k.

2. Žalioj lankelėj
Žirgelius ganiau,
Iš to kiemelio
Mergelę ėmiau.

3. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Kaip man patinka
Tavo darbeliai:

4. Naujos staklelės,
Plonos drobelės,
O mergužėlė
Kaip lelijėlė.

5. Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Kaip man patinka
Tavo veideliai:

6. Tavo veideliai
Kaip obuolėliai,
Tavo akelės
Kaip vosilkėlės.

7. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Kaip man patinka
Tavo darbeliai:

8. Naujos žagrelės,
Palši jauteliai,
O bernužėlis
Kaip dobilėlis.

*932

Didžpintgaičiukė

Var. 937

1. Vai, ai, ai, ai, ai
Dievuliau mano,
O šią naktelę } 2 k.
Vargely buvau: }

2. Nušalo šalna
Kojas rankeles,
Užkrito rasa
Už vainikėlio.

3. O kad išaušty
Balta aušrelė,
Kad užtekėty
Šviesi saulelė.

4. Aš eisiu, eisiu
Žalią lankelę,
Žalią lankelę
Šienelio grėbti.

5. O man begrėbiant
Lankoj šienelį,
O bešvytuojant
Naują grėblelį,

6. O bešvytuojant
Naują grėblelį,
O ir ateina
Jaunas bernelis:

7. — O padėk dievas
Jaunai mergelei,
O kodėl, dėl ko
Be vainikėlio?

8. — Tai todėl, dėl to
Be vainikėlio,
Kad nemylėjau
Žalių rūtelių.

9. O kad sugrįžčiau
Pas motinėlę,
Labiau mylėčiau
Žalias rūteles:

10. Tankiai pasėčiau
Ir nunavėčiau,
O kur eidama
Apsikaišyčiau.

*933

Viksvytė

1. Nevesk, broleli,
Iš girelių, —
Girių mergelės
Tinginėlės; } 2 k.

2. Girių mergelės
Tinginėlės:
Jos storai verpia,
Retai audžia;

3. Jos storai verpia,
Retai audžia,
Jos juodai skalbia
Rūdynuose;

4. Jos juodai skalbia
Rūdynuose,
Jos žemai džiausto
Patvoriuose.

5. Saulutė teka —
Parudavo,
Vėjužis pūtė —
Pajuodavo.

6. Veski, broleli,
Iš laukelių, —
Laukų mergelės
Darbininkės;

7. Laukų mergelės
Darbininkės:
Jos plonai verpia,
Tankiai audžia;

8. Jos plonai verpia,
Tankiai audžia,
Jos baltai skalbia
Pamariuose;

9. Jos baltai skalbia
Pamariuose,
Jos aukštai džiausto
Pasvirniuose.

10. Saulutė teka —
Pablykiavo,
Vėjužis pūtė —
Pablizgeno.

*934

Dabkuvienė

1. Bernyti jaunasis,
Ką tu dūmojai,
Kam vargų mergelę
Pasidabojai: } 2 k.

2. Bagotos mergelės
Prie motinėlių,
Ta vargų mergelė
Prie patvorėlių;

3. Bagotos mergelės
Valelėj augo,
Ta vargų mergelė
Vargelį vargo;

4. Bagotos mergelės
Ilgai gulėjo,
Ta vargų mergelė
Nepasilsėjo;

5. Bagotos mergelės
Burneles prausė,
Ta vargų mergelė
Raselę braukė;

6. Bagotos mergelės
Galvą šukavo,
Ta vargų mergelė
Sunkiai dūsavo;

7. Bagotos mergelės
Baltai vaikščiojo,
Ta vargų mergelė
Purvu braidžiojo;

8. Bagotos mergelės
Vis čeverykuotos,
Ta vargų mergelė
Prastai vyžota;

9. Bagotos mergelės
Šilkų kuskelėmis,
Ta vargų mergelė
Storoms drobelėmis;

10. Bagotos mergelės
Po jomarkėlius,
Ta vargų mergelė
Po baudžiavėlę;

11. Bagotos mergelės
Lovelėj buvo,
Ta vargų mergelė
Apkalboj buvo;

12. Bagotų mergelių
Didi turteliai,
Tos biednos mergelės
Didi vargeliai.

935

Duobienė

Var. 904, 905

1. Baravykas, drūtas grybas,
Keta lepšę vesti,
Lepšės kotas nebagotas,
Nenor grybo eiti. } 2 k.

2. Visi medžiai linksminosi,
Ket į svotbą joti,
Ir tas briedis ilgarietis
Keta drauge joti;

3. Ir tas briedis ilgarietis
Keta drauge joti,
O zuikutis statakutis,
Keta jis piršliauti.

4. O lokutė plačkojutė,
Ji keta svočiauti,
O ta lapė šmadarakė
Keta kukarkauti.

5. — Aš neeisiu į tanciuką
Be trijų dūdorių!
— Juras, Mikas ir Gabriukas —
Tai tau trys dūdoriai.

6. — Aš neeisiu už stalelio
O be trijų strovų.
— Kriučkai, morkai, pastarnokai—
Tai tau trys bus strovos.

7. — Aš neeisiu į šokį
Be trijų mergelių.
— Alda, Milda ir Miliusa —
Tai tau trys mergelės.

936

Lideikienė

Var. 1028, D 30, 47, 92

1. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau
Kas žaliavo
Žiemą vasarėlę: } 2 k.

2. Šilely pušelės,
Daržely rūtelės —
Tai žaliavo
Žiemą vasarėlę.

3. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Ko man reikia,
Mergužei esančiai:

4. Rūtų vainikėlio,
Šilkų kaspinėlio —
Tai man reikia
Prie jaunų dienelių.

5. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas lengvesnis
Už povo plunksneles:

6. Prisėda bernelis
Prie mano šalelės —
Tai lengvesnis
Už povo plunksneles.

7. Ne mergužė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Kas sunkesnis
Yr už akmenėlį:

8. Prisėda našlelis
Prie mano šalelės —
Tai sunkesnis
Yr už akmenėlį.

9. Ne martelė būčiau,
Kad aš nežinočiau,
Ko man reikia,
Martelei esančiai:

10. Juodo gobtūrėlio,
Balto nuometėlio —
Tai man reikia,
Martelei esančiai.

11. Ne martelė būčiau,
Kad aš nežinočiau...

12. Baltų vystyklėlių,
Šilkų pavijėlių —
Tai man reikia,
Martelei esančiai.

13. Ne martelė būčiau...

14. Baltų priegalvėlių,
Naujų lopšelėlių —
Tai man reikia,
Martelei esančiai.

937

Mikštienė

Var. 932

1. Vui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Aš šiuos metelius } 2 k.
Vargely buvau: }

2. Nušalo šalna
Kojas rankeles,
Užkrito rasa
Už vainikėlio.

3. Kad bent dievs duotų
Giedrą dienelę,
Eičiau į lanką
Šienelio grėbti.

4. Ar man sugrėbti,
Ar man sudėti,
Ar bernužėliui
Rankelę duoti;

5. Ar bernužėliui
Rankelę duoti,
Į vežimėlį
Šieną sukrauti?

6. Nei man sugrėbti,
Nei man sudėti,
Nei brolužėliui
Vežimą krauti.

7. O tu, sesele
Mano jaunoji,
Bent padėk manei
Šienelį krauti.

8. O kad jūs vežte
Į margą dvarą,
Bent prirakinkit
Margus kurtelius;

9. O kai jūs veste
Už balto stalo,
Neužgerkite
Rincku vyneliu;

10. O kai jūs rieste
Tuos kaspinėlius,
Neapsunkinkit
Mano galvelės;

11. O kai jūs dėste
Šviesias linteles,
Nepapurinkit
Mano galvelės;

12. O kai jūs dėste
Tą vainikėlį,
Nesugraudinkit
Mano širdelės;

13. O kai jūs veste
Į aukštą svirną,
Neuždarykit
Svirno durelių;

14. Neuždarykit
Svirno durelių,
Neužkabinkit
Nė lenciūgėliais,

15. Kad aš galėčiau
Eiti išeiti,
Pas motinėlę
Namo pareiti.

*938

Vidikytė

1. Ei tu, bernužėli,
Tu didis šalbierėli,
Kam paviliojai
Nuo močiutės dukrelę; } 2 k.

2. Kam paviliojai
Nuo močiutės dukrelę,
Kam paviliojai
Nuo brolelių seselę?

3. Ei, tu padarei
Močiutei gailestėlį,
Ei, tu padarei
Tėveliui rūpestėlį.

4. Tu vis man sakei —
Tavo margi dvareliai,
Tu vis man sakei —
Zerkoliniai langeliai;

5. Tu vis man sakei —
Karvelėliai lakioja,
Tu vis man sakei —
Rožni paukščiai skrajoja;

6. Tu vis man sakei —
Zuikeliai bėginėja,
Tu vis man sakei —
Margi kurtai medžioja;

7. Tu vis man sakei —
Kalne rugiai liūliuoja,
Tu vis man sakei —
Kvieteliai geltonuoja.

8. Kai aš nuėjau,
Visą tiesą pamačiau
Kai aš nuėjau,
Visą teisybę radau:

9. Tavo dvaružėliai
Tvorelėmis užtverti,
Tavo langužėliai
Su šiaudeliais užkimšti;

10. Po tavo dvarelį
Juodi varnai lakioja,
Po tavo dvarelį
Visų šunys bėgioja;

11. Po tavo dvarelį
Žiurkelės bėginėja,
Po tavo dvarelį
Katelės vis medžioja,

12. O ant kalnužėlio —
Mėlynos vosilkėlės,
O pakalnužėj —
Geltonosios svėrelės.

13. Tu vis man sakei —
Rugelių prisipiausiu,
Tu vis man sakei —
Kvietelių prisigrėbsiu, —

14. Aš prisipioviau
Mėlynų vosilkėlių,
Aš prisigrėbiau
Geltonųjų svėrelių.

15. — Kas tau, mergele,
Tau rytelį prikėlė,
Kas tau, mergele,
Tau ugnelę sukūrė?

16. — Didis rūpestėlis
Mane rytelį kėlė,
Didis vargužėlis
Man ugnelę sukūrė.

17. — O kas tau, kas tau,
Tau miglužę pakėlė,
O kas tau, kas tau,
Tau rasužę nubraukė?

18. — Didi giružėlė
Man miglužę pakėlė,
Mažieji paukšteliai
Man rasužę nubraukė.

939

Kazakauskienė

Var. 964, D 432

1. Turėdams metų
Arti šimtą kokį,
Prilygau stoną } 2 k.
Moterų visokį. }

2. Parvedžiau pačią
Iš bagoto stono,
Įnešė dalį
Arti milijono.

3. O per pokylius,
Žolelių puikybę
Trotijo dalį
Ir buto gėrybę.

4. Norėdams butą
Taisyt suardytą,
Parvedžiau pačią
Nebagotą, kitą.

5. O ji, užmiršus
Bėdas vargus savo,
Ant mano gero
Sau ragus įgavo.

6. Ponus, kunigus
Prilygti norėjo,
Vyrą su tarboms
Išvaryt norėjo.

7. Parvedžiau trečią, —
Sakyti yr gėda:
Baisesnė buvo
Dar ir už pelėdą.

8. Savo pogymį
Permainyti norėjo,
Kad prie zerkolo
Per dienas sėdėjo.

9. Jos visa dalis
Ant muilo pražuvo,
Bet nevierijo,
Kad kuprota buvo.

10. O ši ketvirta
Dideliai maldinga,
Per celą dieną
Ražančių kalbėjo,

11. O tarp tų maldų
Ji poterius laikė,
Traukė arielką,
Spaudė kertėj vaiką.

12. Parvedžiau penktą, —
Graži pažiūrėti,
Biesas jai davė
Daug genčių turėti.

13. Giminės, gentys,
Broliai, dėdžios vardu,
Bet gyvenimą
Mano gvoltu ardo.

14. Parvedžiau šeštą
Dideliai protingą, —
Vertė šeimyną
Ir vyrą už nieką,

15. O kai parėdymą
Suardyt norėjo,
Iš didžio proto
Rugpiūtį pastipo.

16. Parvedžiau sekmą
Iš klioštoriaus mergą, —
Buvo pašvęsta
Minyška Jadvinia,

17. O kai išpažino
Ji moterų stoną,
Baisesnė buvo
Dar ir už šėtoną.

18. Septynias pačias
Turėjau — ne niekus,
Dabar neimčiau
Nė vienos už griekus.

940

Makarienė

1. — Gerki, dukrele,
Baltoji gulbele,
Į mylimą svetužėlį,
Mano dukružėle. } 2 k.

2. — Bijau, motušėle
Mano širdužėle,
Bars mane tėvužėlis
Mano sengalvėlis.

3. — Nebijok, dukrele,
Baltoji gulbele,
Nebars tave tėvužėlis
Tavo sengalvėlis.

4. — Aukštam kalnely
Mano tėvužėlis,
N'atitiksiu atlankyti
Savo tėvužėlio.

5. O tu, tėveli
Mano sengalvėli,
Tolims kelias man ateiti
Tave atlankyti.

6. Užaugo medeliai,
Užžėlė takeliai,
N'atitiksiu kelužėlio
Pas tave ateiti.

7. Aukštam kalnely
Žalioje liepelėj, —
Ten kukavo gegutėlė,
Aš verkiau dukrelė;

8. Aš verkiau dukrelė,
Kukavo gegelė,
Neprakalbo tėvutėlis
Mano sengalvėlis.

9. Aš eičiau namučių,
Atrasčiau darbelį,
Savo mielo tėvutėlio
Naująsias stakleles.

10. Ten aš suraminčiau,
Širdelę graudinčiau
Ant savo mielo tėvelio
Sunkiųjų darbelių.

11. Stakleles statyčiau,
Drobeles rėdyčiau,
Suraminsiu širdužėlę
Prie šiųjų staklelių.

12. Yra staklelės,
Plonosios drobelės,
Nėra mano tėvutėlio
Iš aukšto kalnelio.

13. — O tu, motinėle
Mano sengalvėle,
Nėr kam rengti, nėr kam leisti
Tavo dukružėlės.

14. — Neverk, dukrele,
Baltoji gulbele,
Išrengs tave brolužėliai,
Balti dobilėliai.

15. Yra broleliai,
Balti dobilėliai,
Tai išrengs, tai išleis
Į svečių šalelę.

16. O aš išeidama,
Po kojų puldama:
— Jau sudievu, motinėle,
Mano sengalvėle,

17. Jau daugiau negrįšiu,
Darbelių nedirbsiu,
Atvažiuosiu, motinėle,
Aš svečių viešnelė.

941

Grigienė

1. U tu tu, nušalau,
Per du lauku važiavau, } 2 k.

2. Per du lauku važiavau,
Du kubilu rakinau,

3. Du kubilu rakinau,
Trečią skrynią kabinau,

4. Trečią skrynią kabinau,
Šilkų kuskos neradau,

5. Šilkų kuskos neradau,
Pas anytą pažinau.

6. Anytėlė verkė,
Salyklėlį merkė,

7. Marti bėgiojo,
Svečių prašinėjo,

8. Už stalo sėdėdama,
Vėdarus dalino, —

9. Aukštumoj, sausumoj
Ir pakalniui žingine,

10. Ir pakalniui žinginėle,
Ir prieš kalną žinginėle.

942

Norvilienė

Var. 691, D 1001

1. Pas močiutę augau,
Vargų n'išpažinau,
Kas subatos vakarėlį } 2 k.
Vainikėlį pyniau,

2. Vainikėlį pyniau,
Ant galvelės dėjau,
Į šį šaltą šaltinėlį
Vandenėlio ėjau,

3. Vandenėlio ėjau,
Vario vartus kėliau, —
Čia nupuolė, čia nuskrido
Rūtų vainikėlis.

4. Paskui mane ėjo
Trys jauni berneliai,
Du pažinau, du pažinau,
Trečio nepažinau.

5. Kuriuodu pažinau,
Tai mano broleliu,
O šio trečio nepažinau,
To šelmio bernelio.

6. Jei broleliu rado
Rūtų vainikėlį,
Dar nešiosiu, dar dėvėsiu
Nors trejus metelius;

7. Jei bernužis rado
Rūtų vainikėlį,
Nenešiosiu, nedėvėsiu
Nė trijų dienelių.

8. Einu per kiemelį,
Minu į takelį,
Aš ten randu motinėlę
Daugel neatspėjant:

9. Alutį bedarant,
Midutį bekošiant,
O ir mano motinėlė
Beverkianti.

10. — Ko aš neverksiu,
Ko aš neraudosiu:
Aš išleisiu dukrytėlę
Šįjį vakarėlį.

11. — Motinėle mano,
Širdužėle mano,
Katrą duosi man skrynelę,
Šalin išleisdama?

12. — Dukrytėle mano,
Lelijėle mano,
Eik į aukštą svirnužėlį
Pas margas skryneles;

13. Į aukštą svirnelį
Pas margas skryneles,
Išsiskirk, dukrytėle,
Iš visų gražiausią:

14. Kur smulkūs rašteliai,
Aukso jutrynėlė, —
Tai tau duosiu, dukrytėle,
Šalin išleisdama.

15. Vainikėlis prastas,
Rūtų darže rastas,
Kai uždėjau ant galvelės —
Kaip auksu žėrėjo.

16. Gobtūrėlis puikus,
Jomarkėly pirktas,
Kai uždėjau ant galvelės —
Kaip girios lauželis.

943

Šalkuvienė

Var. 1036

1. — Šelmis buvai, } 2 k.
Ne tėvo sūnelis: }
Kam sušildei } 2 k.
Juodbėrį žirgelį; }

2. Kam sušildei
Juodbėrį žirgelį,
Kam sutraukei
Šilkų kamanėles;

3. Kam sutraukei
Šilkų kamanėles,
Kam suskaldei
Plieno pasagėlius;

4. Kam suskaldei
Plieno pasagėlius,
Užrūstinai
Senąjį tėvelį?

5. — Nerūstauki,
Senasis tėveli,
Aš parvesčiau
Jaunąją martelę.

6. Užkinkyčiau
Aštuonis žirgelius,
Aš parvežčiau
Martelės kraitelį;

7. Aš parvežčiau
Martelės kraitelį
Ir įvežčiau
Į margą dvarelį;

8. Ir įvežčiau
Į margą dvarelį,
Pastatyčiau
Tarp margų skrynelių.

9. Kad martelė
Ant skrynios sėdėjo,
Anytėlė
Šnairoms pažiūrėjo;

10. Kad martelė
Į svirnelį ėjo,
Šešurėlis
Šnairoms pažiūrėjo,

11. Kad martelė
Per vejelę ėjo,
Mošytėlės
Šnairoms pažiūrėjo;

12. Kad martelė
Už stalo sėdėjo,
Dieverėliai
Pro langą žiūrėjo.

13. Krint nuo rūtų
Šaltoji raselė,
Per veidelius —
Graudžios ašarėlės.

14. Ai dievuliau,
Kaip aš čia paprasiu,
Anytėlę,
Ne močiutę, rasiu;

15. Anytėlę,
Ne močiutę, rasiu,
Šešurėlį,
Ne tėvelį, rasiu;

16. Šešurėlį,
Ne tėvelį, rasiu,
Mošytėles,
Ne seseles, rasiu;

17. Mošytėles,
Ne seseles, rasiu,
Dieverėlius,
Ne brolelius, rasiu.

*944

Lastienė

1. — Utarninke po pietelių } 2 k.
Statys tavė prie grotelių,}
Verksi, mergele, } 2 k
Verks tavo širdelė.}

2. — Kad ir verksiu,
Bet ne viena:
Verks ir bernelis
Prie mano šalelės;

3. Verks ir mano motinėlė,
Į svirnelį įeidama:
„Nėra dukrelės,
Nėr margų skrynelių“;

4. Verks ir mano tėvužėlis,
Į tvartelį įeidamas:
„Nėra dukrelės,
Nėr palšų jautelių“;

5. Verks ir mano brolužėlis,
Į stainelę įeidamas:
„Nėra seselės,
Nėr bėrų žirgelių“;

6. Verks ir mano sesužėlė,
Po daržėlį vaikščiodama:
„Nėra seselės,
Nėr žalių rūtelių“;

7. Verks ir mano draugalėlės,
Į pulkelį sueidamos:
„Nėr draugalėlės,
Nėr meilių žodelių.“

945

Norvilienė

1. Aušružei auštant
Vainiką pyniau,
Saulelei tekant } 2 k.
Ant galvos dėjau;}

2. Saulelei tekant
Ant galvos dėjau,
Nuo pusrytėlių
Šalin važiavau.

3. Dar n'įvažiavau
Pusę kelužėlio,
Atsisagiojo
Aukso spilgužėlė;

4. Atsisagiojo
Aukso spilgužėlė,
O ir nupuolė
Mano vainikėlis.

5. Ui, ui, ui dievai,
Ką aš padariau,
Senai močiutei
Sudiev nesakiau.

*946

Bakšaitienė

1. Aš vakar girts buvau,
Šiandien pačiam miere, —
Aš pirkau žirgužį
Už šešis šimtužius; } 2 k.

2. Aš pirkau žirgužį
Už šešis šimtužius,
Aš vedžiau merguže
Už šimtą mylužių.

3. Dingojau merguže,
O buvo saulužė, —
Ar aš ne paiks buvau:
Saulelę prekiojau.

4. Užteka saulelė
Per aukštus kalnužius,
Lyd mane mergužė
Per šimtą mylužių.

5. Pasėčiau linužius
Į lygų laukužį,
Raus mano mergužė
Geltonus linužius;

6. Raus mano mergužė
Geltonus linužius,
Verps mano mergužė
Baltuosius linužius;

7. Verps mano mergužė
Baltuosius linužius,
Aus mano mergužė
Plonąsias drobužes.

*947

Bakšaitienė

1. Broleliai siuntė,
Močiutė draudė, —
Jau dabar ne čėsas
Močiutei draust, } 2 k.

2. Kad jau prijojo
Kiemas svetužių,
Kad jau prisėdo
Suolai viešnužių;

3. Kad jau atvažiavo
Bėrus žirgužėlius,
Kai jau išvežė
Margas skrynužėles.

4. Skrynužes veža,
Žemužė dreba,
Jau dabar nelinksma
Pas motinužę.

5. O ir privažiavau
Anytos dvarelį,
Anytos dvarelį,
Vario vartužius,

6. O ir išėjo
Sena anytėlė,
O ir atkėlė
Vario vartužius.

7. Duružes vėriau,
Žodį kalbėjau,
O kad prapuldžiau
Jaunas dienužes.

8. Jau čia nerasiu
Savo motinėlės,
Savo motinėlės,
Seno tėvužėlio.

9. Sėdžiu už stalelio,
Žiūriu pro langelį,
Čia nėr, nematyti
Mano brolužėlių;

10. Čia nėr, nematyti
Mano brolužėlių,
Mano brolužėlių,
Kiemo draugalėlių,

11. Su kuriais gėriau,
Su kuriais šokau
Kas subatužėlę
Po jaunimužius,

12. Su kuriais vaikščiojau
Ir uliavojau
Kas nedėlužėlę
Po jomarkužius.

948

Vidikytė

1. O aš susikurčiau
Lede ugnužėlę
Be kirvio, be peilužėlio
Ant juodojo laivelio. } 2 k.

2. O aš išeidama,
Aš ištekėdama
Ugnužę pakurstysiu,
Močiutę pravirkdysiu.

3. O aš... *(1 p.)*

4. O aš išeidama,
Aš ištekėdama
Jautelius paganysiu,
Tėvelį pravirkdysiu.

5. O aš... *(1 p.)*

6. O aš išeidama,
Aš ištekėdama
Rūteles nuravėsiu,
Seselę pravirkdysiu.

7. O aš... *(1 p.)*

8. O aš išeidama,
Aš ištekėdama
Žirgelius paganysiu,
Brolelį pravirkdysiu.

9. O aš... *(1 p.)*

10. O aš išeidama,
Aš ištekėdama
Galvelę visiems lenksiu,
Kaimynus pravirkdysiu.

11. — Dukrytėle mano,
Lelijėle mano,
Kada čionai sugrįši
Ir močiutę raminsi?

12. — Brolužėliai mano,
Dobilėliai mano,
Tada čionai sugrįšiu,
Kada mane grąžinsit.

13. Kai aš sugrįšiu
Pas savo močiutę,
Į kojeles kloniosiuos,
Močiutę nuraminsiu.

949

Daškauskienė

1. Ui rūta, rūta,
Rūta žalioji,
Kodėl pavytai,
Žalia būdama? } 2 k.

2. Sesele mūsų,
Jaunoji mūsų,
Ko graudžiai verki,
Nuo mūs eidama?

3. Sesele mūsų,
Jaunoji mūsų,
Kaip tu ten rasi,
Kaip tu paprasi:

4. Rasi lanytą
Nenulankomą
Ir mošytėles
Nepakalbamas;

5. Kelsi rytelį
Ten nekeliama,
Kursi ugnelę
Neraginama;

6. Imsi šluotelę,
Šluosi aslelę,
Per ašarėles
Šluotos nematant;

7. Imsi naštelius
Ir eisi vandens,
Per ašarėles
Kaip briste brisi;

8. Anytą lenksi
Ir šeimą dengsi,
O pati jauna
Kas dieną verksi.

9. Bernelis barant
Žodį užtarė, —
Ir jį nabagą
Drauge išvarė.

10. Anyta girta,
Ji labai tvirta:
Kai marčią muša,
Dantis iškruša.

950

Kutkienė

1. O mergyte valiūkėle,
Šlekta tavo yr širdelė,
Kad tu gražiai moki
Bernelius vilioti. } 2 k.

2. Rudens čėsą sulaukusi,
Šunis lojant išgirdusi,
Bėg prie lango greitai, —
Kas atjoj per lauką?

3. Kur tik dvejų greta jojo,
Į kits kitą pirštais rodo, —
Bene mano piršliai
Pas mane atjoja?

4. Rankos baltos, pirštinuotos,
Ir kojelės čebatuotos,
Drabužėliai gražūs,
Dar jis pats gražesnis.

5. Aš išleidau į kelelį
Savo mieląjį širdelį, —
O per ilgą čėsą
Tavęs neregėjau.

6. O taip man gražu
Į svietą žiūrėti,
Kad maži paukšteliai
Nor poroj stovėti.

7. Ir balandžiai tvorose,
Ir paukšteliai porose,
O aš viena — biedna,
Nečėslyva diena.

*951

Norvilienė

1. Jojau lauką,
   Jojau antrą, 2 k.
   Niekur nieko neprijojau.
2. Ir prijojau
   Žalią girią, —
   Tariau — rūtų daržas.
3. Pasiskyniau
   Serbentėlę, —
   Tariau — diemedėlis.
4. Parsivedžiau
   Mergužėlę,
   Neketėjau barti.
5. Ir pabariau
   Vieną kartą, —
   Tris dienužes verkė.
6. Dievai mylėk,
   Nuo šio karto
   Jau daugiau nebarsiu.
7. Kabo svirne
   Kančiukėlis,
   Aš jį nusitversiu:
8. Tėvui motinai
   Nežinant
   Aš ją pamokinsiu
9. Anksti kelti,
   Vėlai gulti,
   Ant darbelių tverti:
10. Plonai verpti,
    Tankiai austi,
    Gražiai išmazgoti,
11. Išmazgoti,
    Sukočioti,
    Skrynioj pakavoti.

*952

Dabkuvienė

1. — Kieno rudos akys, leliumai?
   — Jaunų rudos akys, leliumai[1]. (2 k.)
2. — O kam jos sugadnios?
   — Mergų žvalgytis.
3. — Kieno mielos akys?
   — Jaunos mielos akys.
4. — O kam jos sugadnios,
   Kad jos nedrąsios!
5. — Kieno didžios akys?
   — Bernų didžios akys.

[1] Prie kiekvienos eilutės pridėk „leliumai".

6. — O kam jos sugadnios?
— Pabalkėmis dairytis.

7. — Kieno iššokusios akys?
— Pamergės iššokusios akys.

8. — O kam jos sugadnios?
— Visur žvalgytis.

9. — Kieno reti dantys?
— Svočios reti dantys.

10. — O kam jie sugadnūs?
— Kisielėliui košti.

11. — Kieno ilgs liežuvis?
— Piršlio ilgs liežuvis.

12. — O kam jis sugadnus?
— Torieliams laižyti.

13. — Kieno didžios ausys?
— Suolsėdžio didžios ausys.

14. — O kam jos sugadnios?
— Pakampėmis klausyti.

15. — Kieno didi nosis?
— Svoto didi nosis.

16. — O kam ji sugadni?
— Tabokėlei šliurpti.

17. — Kieno pūsti plaukai?
— Kraičvežio pūsti plaukai.

18. — O kam jie sugadnūs?
— Kaminėliams šluostyti.

19. — Kieno ilgi pirštai?
— Pabrolio ilgi pirštai.

20. — O kam jie sugadnūs?
— Mėsai graibyti.

21. — Kieno didis pilvas?
— Važnyčios didis pilvas.

22. — O kam jis sugadnus?
— Barabanui mušti.

23. — Kieno klišos kojos?
— Smuikoriaus klišos kojos.

24. — O kam jos sugadnios?
— Kazokėliui šokti.

952a

Juškytė

Var. 952

3. — Kieno didi barzda, leliumai?
— Svoto didi barzda, leliumai.

4. — O kam ji sugadi?
— Pečiui šluostyti.

5. — Kieno didžios akys?
— Svoto didžios akys.

6. — O kam jos sugadžios?
— Į mergas žvalgytis.

9. — Kieno kreivos kojos?
— Svoto kreivos kojos.

10. — O kam jos sugadžios?
— Žarijoms žarstyti.

(Kiti posmai kaip 952 dainoje)

*953

Petraitienė

1. Toli nuleidau, } 2 k.
Toli pažadėjau: }
Už jūrelių marelių, } 2 k.
Už aukštųjų kalnelių. }

2. Užgriuvo kalneliai,
Užaugo medeliai,
Aš negaliu pareiti
Močiutės atlankyti.

3. O lėkčiau, lėkčiau
Į tėvelio dvarą,
Į tėvelio dvarelį,
Į vyšnelių sodelį.

4. Kukavau rytelį,
Vėlai vakarėlį,
Nieks mane negirdėjo,
Nieks mane nesuprato,

5. O tik tegirdėjo
Jauniausias brolelis,
Po dvarelį vaikščiodamas,
Bėrus žirgus girdydamas.

6. O ant jos balselio,
Ant jos alasėlio,
Būtų mūsų seselė,
Ne giružės gegelė,

7. O ant jos plunksnelių,
O ant jos raibųjų,
Būtų girios gegelė,
O ne mūsų seselė.

954

Norvilienė

1. Bėk, žirgeli, per laukelį,
Taisyk kojas į kilpeles, (2 k.)

2. Kai nubėgsi, žirgužėli,
Sustok, žirgai, prie svirnelio.

3. Išein mano mergužėlė
Iš aukštojo svirnužėlio,

4. Klausinėjo žirgužėlio:
— Kur padėjai bernužėlį:

5. Ar nuskendo, ar nuplaukė,
Ar su kita suderėjo?

6. — Nenuskendo, nenuplaukė,
Nei su kita suderėjo, —

7. Atjos tavo bernužėlis
Panedėlio vakarėlį.

8. Išauš utarninko diena,
Nečėslyva adynėlė,

9. Nečėslyva adynėlė,
Kad reiks stoti prie grotelių,

10. Kad reiks stoti prie grotelių
Su jaunuoju bernužėliu,

11. Sudės dešines rankeles,
Sukeis sidabro žiedelius.

12. Rūtos blizga, vainiks tviska
Prieš kunigą ant torieliaus.

13. Parvažiavome namučio,
Atsisėdom už stalučio.

14. Klausinėjo bernužėlis:
— Kokia tavo širdužėlė?

15. — Krauju širdis suvirusi, —
Velyk būčiau numirusi,

16. Velyk būčiau numirusi,
Ne kad jauna tekėjusi,

17. Ne kad jauna tekėjusi,
Į vargelį įpuolusi.

*955

Dabkuvienė

Var. D 660, 772

1. — Jau saulelė leidžias,
Vakaras netoli,
Leisk ir mane, motinėle,
Su saulele drauge. } 2 k.

2. — Neleisiu, dukrele,
Nelygūs keleliai,
Pails tavo bėri žirgai,
Liks ir karietėlė.

3. Nelygūs keleliai,
Grumstuoti laukeliai,
Virs ir mano bėri žirgai,
Virs ir vežimėlis.

4. Šokit, šokėjėliai,
Gerkit, gėrėjėliai,
O aš jauna mergužėlė
Į vargą įpuoliau.

5. Sakė mane šiokią,
Sakė mane tokią,
Sakė mane susiedėliai —
Anksti nekelianti.

6. Eičiau į darželį,
Skinčiau tris kvietkeles:
Vieną broliui, antrą diever,
Trečią bernužėliui.

7. Broliui žalių rūtų,
Diever mėgelkėlių,
O šiam šelmiui bernužėliui
Dygių dilgėlėlių.

8. Eičiau į svirnelį,
Rinkčiau tris kuskeles:
Vieną broliui, antrą diever,
Trečią bernužėliui.

9. Broliui žalių šilkų,
Diever pusšilkėlių,
O šiam šelmiui bernužėliui
Storų pakulnėlių.

10. Eičiau į stainelę,
Vesčiau tris žirgelius:
Vieną broliui, antrą diever,
Trečią bernužėliui.

11. Broleliui sartoką,
Dieveriui bėroką,
O šiam šelmiui bernužėliui
Akląjį kuinoką.

12. Broliui pabalnotas,
Diever kamanotas,
O šiam šelmiui bernužėliui
Karklu pažabotas[1].

13. Brolio šokinėjo,
Dievers bėginėjo,
O šio šelmio bernužėlio
Keliais klupinėjo.

956

Norviltenė

(Giriant)

1. Jaunoji sesiuke,
Gyreis bagota, } 2 k.

2. Gyreis bagota,
Labai turtinga, —

3. Žinau, žinau
Tavo turtelį:

4. Vienoj skrynelėj
Šilkų kuskelė,

5. Antroj skrynelėj
Plonos drobelės.

(Teršiant)

6. Jaunoji sesiuke,
Gyreis bagota,

7. Gyreis bagota,
Labai turtinga, —

8. Žinau, žinau
Tavo turtelį:

9. Vienoj skrynelėj
Karnų kūlelis,

10. Antroj skrynelėj
Vyžų porelė.

(Giriant)

11. Jaunasis broliukai,
Gyreis bagotas,

12. Gyreis bagotas,
Labai turtingas, —

13. Žinau, žinau
Tavo turtelį:

14. Vienoj stainelėj
Bėri žirgeliai,

15. Antroj stainelėj
Šėmi jauteliai.

(Teršiant)

16. Jaunasis broliukai,
Gyreis bagotas,

[1] Kiti lyruoja: šiaudais suvyniotas.

17. Gyreis bagotas,
Labai turtingas, —

18. Žinau, žinau
Tavo turtelį:

19. Vienam aruode
Pelė penima,

20. Antram aruode
Žiurkė keliama;

21. Vienoj stainelėj
Žirgai vedami,

22. Antroj stainelėj
Jaučiai keliami.

957

Jurgaičiukė

1. Ei palėji, palėjėli,
Tu žalioji žolele,
Išauš šalts rudenėlis,
Pašals tavo pašaknėlės, — 2 k.
Iš kur atsigausi?

2. Ei tetuši, tetušėli,
Pasigesi tu manęs:
Kad tu eisi į stainelę,
Kur stovėjo bėrs žirgelis, —
Čia nerasi manęs.

3. Ei palėji... *(1 p.)*

4. Ei motuše, motušėle,
Pasigesi tu manęs:
Kad tu eisi į seklyčią,
Kur audė margus audonnyčius, —
Čia nerasi manęs.

5. Ei palėji... *(1 p.)*

6. Ei broleli, brolužėli,
Pasigesi tu manęs:
Kad tu eisi į laukelį,
Kur nupiovė dobilėlius, —
Čia nerasi manęs.

7. Ei palėji... *(1 p.)*

8. Ei sesele, seserėle,
Pasigesi tu manęs:
Kad tu eisi į darželį,
Kur ravėjo žalias rūtas, —
Čia nerasi manęs.

*958

Bakšaitienė

1. Į vartų lentą šoviau,
Į svirną balsas ėjo, (2 k.)

2. Ir išgirdo mergelė,
Svirnely vaikščiodama.

3. — Kieno sveteliai, kieno,
Už vartų ūlytėlėj, —
4. Ar jie keluž̨į klausias,
Ar nakvynužės prašo?
5. Jei jie keluž̨į klausias,
Parodykit, broleliai,
6. Jei nakvynužės prašo,
Meldžiu, leiski, tėveli.
7. — Neleisiu puikių svečių,
Reiks svečiams alaus midaus,
8. Reiks svečiams alaus midaus,
Žirgeliams abrakėlio.
9. — Nesirūpink, tėveli,
Puikiais mano sveteliais:
10. Leis žirgelius į lanką,
Mes jauni uliavosim.
11. Ein tėvelis per dvarą,
Labai graudžiai verkdamas,
12. Labai graudžiai verkdamas,
Sūnelio ieškodamas.
13. — Cit, neverki, tėveli,
Nėra tavo sūnelio:
14. Tavo jaunas sūnelis,
Gul aukštame kalnely,
15. O ant jo kapelio
Linguoja levendrėliai.
16. — Linguokit, lingūnėliai,
Nėra mano sūnelio,
17. Mieželių kirtėjėlio,
Laukelių artojėlio.

*959

Samuolienė

Var. 566

1. — Ko sėdi, sesele,
Ko neverki,
Kod savo tėvelio
Nevirkdini? } 2 k.
2. — Verks mano tėvelis
Nevirkdomas,
Man didžią dalelę
Atskirdamas.
3. — Ko sėdi, sesele,
Ko neverki,
Kod savo močiutės
Nevirkdini?
4. — Verks mano močiutė
Nevirkdoma,
Man didį kraitelį
Išduodama.
5. — Ko sėdi, sesele,
Kod neverki,
Kod savo seselių
Nevirkdini?
6. — Verks mano seselės
Nevirkdomos,
Mano vainikėlį
Taisydamos.

7. — Ko sėdi, sesele,
Kod neverki,
Kod savo brolelių
Nevirkdini?

8. — Verks mano broleliai
Nevirkdomi,
Per lygų laukelį
Lydėdami.

*960

Samuolienė

Var. 390

1. Tykiai tykiai } 2 k.
Nemunėlis plaukia, }
Dar tykesniai } 2 k.
Mūs seselės kalba. }

2. Seniai girdžiu,
Ką močiutė kalba,
Seniai girdžiu,
Ką senoji kalba:

3. Ji mane žada
Už seno nuduoti,
Žada mane
Už seno nuduoti.

4. O aš seną,
Seną nemylėsiu,
Per tris dienas
Dūmuose laikysiu;

5. Per tris dienas
Dūmuose laikysiu,
Šią ketvirtą
Šarmu pagirdysiu.

6. O aš jam užduosiu
Sunkų darbelį:
Permest akmenėlį
Per jūres mareles.

7. Tykiai tykiai... *(1 p.)*

8. Seniai girdžiu... *(2 p.)*

9. Ji mane žada
Už jauno nuduoti,
Žada mane
Už jauno nuduoti.

10. O aš jauna
Tai jauną mylėsiu,
Per tris dienas
Žodelį kalbėsiu;

11. Per tris dienas
Žodelį kalbėsiu,
Šią ketvirtą
Vynu pagirdysiu.

12. O aš jam užduosiu
Lengvą darbelį:
Parist akmenėlį
Nuo aukšto kalnelio.

961

Norvilienė

1. Kad du gražiu turėjau,
Tai ženytis pradėjau,
Ai man, bėda man[1],
Tai ženytis pradėjau. } 2 k.

2. Šešis gražius turėjau,
Vilkavišky pragėriau.

3. Parsivedžiau mergelę,
Tikrų tėvų dukrelę.

4. Nusivilk puikius rūbus,
Eik į mano prastus namus;

5. Nusimauk pirštinaites,
Išmazgok torielaičius;

6. Nusisiausk sukenkėlę,
Bent iššluok man aslelę;

7. Nusiauk juktos kurpes,
Išvaryk man kiauleles.

8. Aš kiauleles išvariau,
Gromatėlę papiešiau,

9. Gromatėlę papiešiau,
Pas močiutę nuleidau:

10. „Ai močiute, motinėle,
Maža mano valužė:

11. Sukenkėlę praradau,
Pačiam pypkę nupirkau,

12. Druko žiurstą turėjau,
Prie cibuko pridėjau.“

*962

Juškytė

1. Vis geriam, vis geriam, } 2 k.
Vis nedainuojam, —
Paliausim gerti, } 2 k.
Imsim dainuoti.

2. Susėdo seselės
Į vieną suolą.
— Ko liūdit, seselės,
Ko nedainuojat?

3. — Ką, dievas, dainuosiu,
Ką linksma būsiu, —
Ne pas močiutę
Namo pareisiu:

4. Kas mano sušildys
Kojas rankeles,
Kas mane kalbins
Meiliais žodeliais?

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai tvaskuok: „Ai man, bėda man“ su antrąja eilute.

5. — Anyta sušildys
Kojas rankeles,
Bernužis kalbins
Meiliais žodeliais.

6. — Anytos šildoma,
Graudžiai beverksiu,
Bernužio kalbama,
Nusiraminsiu.

963

Gotautienė

1. Ženijosi pelėda
Su baltuoju vanagu. (2 k.)

2. Kai pelėda tekėjo,
Zuikiui širdis skaudėjo.

3. Bėgčiau laukus ir girias
Ieškoti sau mergelės,

4. Ieškoti sau mergelės,
Kur neturi porelės.

5. Ir sutinku voverę, —
Tai ne mano mergelė,

6. Tai ne mano mergelė,
Jos paviršium akelės.

7. Bėgčiau laukus ir girias
Ieškoti sau mergelės,

8. Ieškoti sau mergelės,
Kur neturi porelės.

9. Ir sutinku laputę, —
Tai ne mano mergelė,

10. Tai ne mano mergelė,
Jos geltona šiūbelė.

11. Aš pakviesčiau į piršlius
Tą rudąjį žvirblelį,

12. Tą rudąjį žvirblelį,
Kur po kiemą lakiojo.

13. Aš pakviesčiau į kviesliųs
Tą margąjį genelį,

14. Tą margąjį genelį,
Kuris stuobrius kapojo.

15. Pakviesčiau į suolsėdžius
Tą mielą lakštingalą,

16. Tą mielą lakštingalą,
Kuri saldžiai giedojo.

17. Pakviesčiau į stirnikes
Volungėlę paukštelę,

18. Volungėlę paukštelę,
Kuri girioj giedojo.

19. Pakviesčiau į pamerges
Tą margąją zylelę,

20. Tą margąją zylelę,
Kuri krūme čiulbėjo.

21. Aš pakviesčiau į svočias
Tą raibąją gegelę,

22. Tą raibąją gegelę,
Kuri sode kukavo.

964

Rimeikaitė

Var. 939

1. Vedžiau penkias pačias
Nuo šios dienos,
Ale negailėjau
Prie maro nė vienos. } 2 k.

2. Parvedžiau pirmą
Dideliai bagotą,
Ana nešė davė
Šimtą dorelėlių.

3. Ana per pokylius
Ir didžius svetelius
Išleido dalį
Ir visą kraitelį.

4. Parvedžiau antrą, —
Gėda ir sakyti:
Patogi buvo
Lygiai kaip pelėda.

5. Ana visą dalį
Ant muilo padėjo,
O į zerkolą
Nuolatai žiūrėjo.

6. Parvedžiau trečią
Iš klioštoriaus pačią,
Ana žadėjo
Dievui būti gadna.

7. Ana kas dieną
Ražančių kalbėjo,
Maukė arielką,
Met į kampą vaiką.

8. Vedžiau ketvirtą,
Sakės gaspadinė, —
Ana mane patį
Po kojų pamynė,

9. Po kojų pamynė
Ir mano šeimyną
Ant nieko vertė
Ir po kojų mynė.

10. Parvedžiau penktą,
Sakės išmaninga, —
Pačiu rugpiūčiu
Ir pati pražuvo.

965

Norvilienė

1. Kur svočiukė sėdėjo,
Ten roželė žydėjo.
— Svočiuke lelijuke,
O kur tu užaugai?
— Su susiedais tarp žmonelių } 2 k.
Didelėj valelėj.

2. Kur jaunoji sėdėjo,
Ten rūtelė žaliavo.
— Jaunoji lelijuke,
O kur tu užaugai?
— Su susiedais tarp žmonelių
Didelėj valelėj.

3. Kur jaunasis sėdėjo,
Diemedėlis kvepėjo.
— Jaunasis broliukai,
O kur tu užaugai?
— Su susiedais tarp žmonelių
Didelėj valelėj.

4. Kur pamergė sėdėjo,
Lelijėlė žydėjo.
— Pamergėle lelijuke,
O kur tu užaugai?
— Su susiedais tarp žmonelių
Didelėj valelėj.

5. Kur piršlelis sėdėjo,
Ten erškėtis žydėjo.
— Piršleli širdeli,
O kur tu užaugai?
— Su susiedais tarp žmonelių
Didelėj valelėj.

6. Kur broliukas sėdėjo,
Ten per suolą varvėjo.
— Broliukai dobiliukai,
O kur tu užaugai?
— Klėty rėty ant lentynos
Su peliukėmis drauge.

*966

Masaitienė

Var. 967

1. Šilai pušynai,
Trakai beržynai,
Ąžuolai varguolėliai. } 2 k.

2. Nemeilus buvo
Kiemo bernelis,
Neleido nakvynėlę:

3. Užkėlė vartus,
Užkalė kuolus,
Užtraukė lenciūgėlius.

4. Ei, smūtna liūdna
Mano širdelė
Šį mielą rudenėlį.

5. Jau prijautusi
Mano širdelė
Tinginužę mergelę:

6. Rūteles sėjo,
Nenuravėjo,
Dilgėlėmis apleido.

7. Kad įmanyčiau,
Savo mergelę
Po dūmais pakabinčiau;

8. Ant švento Jono
Ant jomarkėlio
Čigonams išmainyčiau.

9. O dar aš turiu
Du šilingužiu,
Čigonui priedo duočiau.

*967

Dabkuvienė

1. Ei, smūtna liūdna
Mano širdelė
Šį mielą rudenėlį. } 2 k.

2. Jau prijautusi
Mano širdelė
Tinginužį bernelį:

3. Rugelius sėjo,
N'išvarinėjo,
Vandenužiais apleido.

4. Kad įmanyčiau,
Savo bernelį
Po dūmais pakabinčiau;

5. Ant švento Jono
Ant jomarkėlio
Ant kito išmainyčiau.

6. O aš dar turiu
Du šiliñgėliu,
Čigonams priedo dėčiau.

7. — Ei, dar palauki,
Dar nemainyki,
Aš pats pasiprovysiu:

8. Kelsiu rytelį,
Jungsiu jautelius,
Varinėsiu rugelius.

9. — Nei kelk rytelį,
Nei junk jautelių,
Nei varinėk rugelių, —

10. Meski žagrelę,
Imki smuikelį,
Ramink mano širdelę;

11. Meski smuikelį,
Kinkyk žirgelius,
Vežk mane pas močiutę.

12. O kad neveši,
Šelmi berneli,
Aš pati pėsčia eisiu,

13. Pro žalią lanką,
Su jupužėle
Raselę nubraukdama,

14. Pro žalią girią,
Su muturėliu
Raselę nukrėsdama.

968

Dabkuvienė

Var. 778

6. Išjoj mūsų brolužėlis
Į svečių šalelę,
Padabojo mergužėlę
Septynių metelių;

7. Padabojo mergužėlę
Septynių metelių, —
Parjoj mūsų brolužėlis,
Sunkiai dūsaudamas.

8. Ir atjojo bernužėlis
Iš svečios šalelės,
Užkabino mergužėlę,
Biedną siratėlę:

9. Netur tėvo, nei močiutės,
Nėr kam parėdyti,
Netur brolių, nei seselių
Lauku palydėti.

10. Rūpinosi motinėlė,
Kad vargų mergelė,
Kad ji vargų mergužėlė,
Kad ji siratėlė.

11. Nesirūpink, motinėle,
Kad vargų mergelė,
Kad ji vargų mergužėlė,
Kad ji siratėlė.

12. Kad ji ėjo per laukelį —
Dailus augumėlis,
Kad ji triūsė prie darbelių —
Gražus liemenėlis.

13. Kai priėjo prie brolelių —
Pritink prie brolelių,
Kai priėjo prie seselių —
Pritink prie seselių.

17. Krint nuo beržo balta rasa —
Tai mano vynelis,
Nuo ąžuolo bumburėliai —
Tai mano aukselis.

(1, 2, 3, 4, 5, 14, 15 ir 16 posmai yra tie patys kaip 778-je dainoje)

969

Daškauskienė

1. — Ei tu, rūta, rūta,
Rūtele žalioji,
Kodėl nežaliavai
Žiemą vasarėlę? } 2 k.

2. — O ką aš žaliuosiu
Žiemą vasarėlę,
Šalnelė nušalo
Geltonus žiedelius;

3. Šalnelė nušalo
Geltonus žiedelius,
Vėjelis nupūtė
Žaliuosius lapelius.

4. — Ei tu, sese, sese,
Sesele jaunoji,
Kodėl nedainavai
Tu, jauna būdama?

5. — O ką aš dainuosiu,
Jauna būdama,
Nedavė močiutė
Už ko aš norėjau.

6. Nudavė močiutė
Už šelmio bernelio,
Už šelmio bernelio,
Už tinginužėlio.

7. O jis nemokėjo,
Kaip laukelį arti,
Kaip laukelį arti,
Jautelius valdyti;

8. O jis nemokėjo
Lankoj šieną piauti,
Lankoj šieną piauti,
Dalgelį pustyti,

9. Tik jis temokėjo
Karčemėlėj gerti,
Karčemėlėj gerti,
Šinkarkėlę bausti.

970

Bačiulis

1. O kad kavalierius
Greitai piršlį prašo,
Mažiems vaikeliams
Patieką atneša.
Vaikeliai išgirdę
Už pečiaus užlindo.
O kad bus veselija,
Piauja tėvas telią. } 2 k.

2. Svočios užprašytos, —
O ką anos daro?
Prikepa pyragų
Sau pilną kamarą,
Nors giminės bara,
Nieko nepadaro:
Antis, žąsis piauja,
Piauti nepaliauja.

3. O kunigėlis,
Išgirdęs veseliją,
Ans žino pilnai,
Jog bus pinigėlių:
Poterių pamoko,
Už vinčių užmoka,
Broliai užsirašo,
Po berlinką prašo.

4. O vargamistra,
Išgirdęs veseliją,
Ans taipo gieda,
Lygiai kaip oželis,
Rožnias maldas skaito,
Akis baltas varto,
Akis vartydamas,
Čiūdus darydamas.

5. O zakristijonas
Katilėlį neša,
Nieko jis paklanų —
Tik berlinkos prašo;
Žvakes uždegiojo,
Kaurelius paklojo,
Kad svočia susiprastų,
Po stuomenį neštų.

6. O piemenėliai,
Išgirdę veseliją,
Skubas kuo greičiausiai,
Kaip pavogti telią.
Viens: „Po gryčią šoksim"!
Kits: „Pyragus vogsim,
Kad nesuvalgysim,
Kitiems išdalinsim!"

7. Išeina mergytė
Iš tėvelio gryčios
Arielkos prigėrus
Kaip kokia telyčia:
Akis baltas varto,
Rodo didį žertą,
Akis vartydama,
Čiūdus darydama.

8. O mes, broliukai,
Eime, nedatversim,
Šersim žirgelį,
Josim į veseliją.
Ai tu, tetušiukai,
Leisk mus į veseliją,
Mes tave klausysim,
Blogo nedarysim.

9. Mūsų mergytės
Namie nepaguli,
Šoka daržinėje,
Pasistačius kūlį:
Viens per langą mato,
Kaip ji kūlį stato,
Rankų pirštus laužo,
O į kulnis daužo.

10. Mūsų kukarkėlė
Buvo labai tvirta:
Arielkos prigėrus,
Į kuknią išvirto;
Buvo labai girta,
Į kuknią išvirto,
Nušuto pilvelį,
Bėga per laukelį.

*971

Mikštienė

1. Kad mes jojom per pušynus,
Per žalius beržynus,
Visi beržai pumpuravo,
Nė viens nežaliavo. } 2 k.

2. — Jūs beržyčiai, jūs baltieji,
Kodėl nežaliuojat,
Kodėl jūs nežaliuojat
Ir diegų neleidžiat?

3. — Ko mes žali diegus leisim,
Ko mes pumpuruosim:
Mano brolio smūtna širdis, —
Jis geidžia mergelės.

4. Kai įsėdo į karietą,
Graži ji mergelė,
Kai pristojo prie altoriaus,
Graži jumprovėlė.

5. — Atsigręžk, mergužėle,
Aš tavo pirmasis,
Asigręžk, lelijėle,
Aš tavo pirmasis.

6. Atiduok žiedužėlius,
Ką aš tau nupirkau,
Ir meiliuosius žodužėlius,
Ką mudu kalbėjov.

7. — Atsitrauk, bernužėli,
Negnaudink širdelės,
Graudi mano širdužėlė,
Ne tavo graudinta.

972

Ročkuvienė

1. Kad mes buvom
Trys seselės, —
Skambėj, gūdėj,
Skambėj, gūdėj[1]. } 2 k.
2. Siuntė tėvas
Uogų rinkti.
3. Visoms davė
Po kūbkelį.
4. — Katra pirma
Ir pririnksit?
5. — Aš jauniausia,
Aš greičiausia,
6. Jau aš pirma
Ir pririnkau.
7. Mane sesės
Ir papiovė,
8. Po liepele
Pakavojo.
9. Vieną liepą
Man paklojo,
10. Kita liepa
Ir užklojo.
11. Ir išaugo
Kumpa liepa.
12. Ir atėjo
Meistružėlis,
13. Ir pakirto
Tą liepelę.
14. — Katra pirma
Ir pririnksit,
15. Aš tą pirmą
Ir išduosiu.

973

Valaitienė

Var. D 658, 749

1. Kad aš augau pas močiutę
Dukrelė, dukrelė,
Taip žydėjau, kaip daržely
Roželė, roželė. } 2 k.
2. Kai nuėjau už to šelmio
Bernelio, bernelio,
Suvirino mane jauną
Kaip žuvį, kaip žuvį.

[1] Po kiekvieno posmo panašiai somuok: „Skambėj, gūdėj, skambėj, gūdėj."

3. Bėgčiau, bėgčiau per dvarelį
Tekina, tekina,
Skųsčiaus, skųsčiaus motinėlei
Verkdama, verkdama.

4. Ir prijojo pilnas dvaras
Kazokų, kazokų,
Ir surišo mano vyrą
Pagoną, pagoną.

5. Man negaila, kad ir jį̨į̨
Surišo, surišo,
Tik man gaila, kad nedrūčiai
Suveržė, suveržė:

6. Pasileis tas pagonas,
Pasileis, pasileis,
Dar ne kartą man galvelę
Sudaužys, sudaužys;

7. Dar ne kartą man galvelę
Sudaužys, sudaužys,
Dar ne kartą ir širdelę
Sukriušys, sugraudins.

*974

Juškytė

Var. 822

1. Ką tu, močiute, padarei, —
Mane jauną nudavei
Už to šelmio bernužėlio,
Kur nė karto nemačiau, } 2 k.

2. Kur nė karto nemačiau,
Nė vardelio nežinau,
Kas dienelę karčemoj,
Nė naktelę nein namo.

3. Jis pragėrė ūbus laukus
Ir nuo laukų rugučius,
Jis pragers mane jauną,
Nuo rankelių žiedužius.

4. Parėjęs iš karčemos,
Mane jauną nubarė,
Mane jauną nubarė,
Per burnelę sudavė.

5. — O tu, šelmi, atsitrauk,
Tu su manim nesibark,
Aš tau jauna nesisiūliau,
Nė žodelio nesakiau.

6. — Grįžk, dukrele, atgalion,
Grįžk, jaunoji, atgalion,
Sugrąžinki plonas drobes
Ir margąsias skryneles.

7. — Jau, močiute, negaliu,
Širdužėle, negaliu:
Jau sudėtos baltos rankos,
Sumainyti žiedužiai.

8. Kad laputė tancių šoks,
O zuikelis pasmuikuos,
Tada mudu su bernužiu
Už stalelio susodins.

9. Kad pūkelis dugną grims,
Akmenėlis viršum plauks,
Tada mudu su bernužiu
Meilius žodžius kalbėsiv.

10. Kad kuolelis pražydės,
Nuo karklelio uogas rinks,
Tada mudu su bernužiu
Vienoj lovoj gulėsiv.

975

Dievienė

1. Ei, liūliu, liūliu,
Šiaudai be grūdų,
Padariau alutį } 2 k.
Vienų avižų. }

2. O kad aš jojau
Per lygų lauką,
Pamačiau mergytę
Ant vieškelužio.

3. — Ei, palauk, sustok,
Mergyte mano,
Kalbėsiv, mergyte,
Po žodužėlį!

4. — Aš ne mergaitė, —
Gaspadinaitė:
Kiek darže rūtelių,
Vis mano sėtos;

5. Kiek darže rūtų,
Vis mano sėtos,
Kiek lauke šeimynos,
Vis mano valioj.

6. Ant tėvo dvaro
Trys tanciai šoko.
— Leisk mane, bernyti,
Į jaunimėlį.

7. — Nei aš pats eisiu,
Nei tave leisiu,
Būk namie, mergele,
Siūk marškinėlius.

8. Kai aš pats eisiu,
Ir tave leisiu,
Tu jauna bešoksi,
Aš bežiūrėsiu;

9. Tu jauna šoksi,
Aš bežiūrėsiu,
Aš savo mergele
Besigėrėsiu.

10. — Menks mano šokis,
Ne uliavonė:
Be rūtų vainiko,
Be kaspinėlių;

11. Be rūtų vainiko,
Be kaspinėlių,
Pats kerčioj už stalo
Kaip riemenėlis.

976

Masaitienė

1. Gegužėlė raiba,
   Gegužėlė graži,
   Gegužėlės raibos plunksnos,
   Pasparnėliai balti. } 2 k.

2. O aš, išeidama
   Iš močiutės dvaro,
   O aš savo lelijėlę
   Čionai nelaikysiu:

3. Viršūnėlę laušiu,
   Iš šaknelių rausiu,
   O aš savo lelijėlę
   Drauge išsinešiu.

4. Karvelėlis pilkas,
   Karvelėlis gražus,
   Karvelėlio pilkos plunksnos,
   Pasparnėliai balti.

5. O aš, išeidamas
   Iš tėvelio dvaro,
   O aš savo bijūnėlį
   Čionai nelaikysiu:

6. Viršūnėlę laušiu,
   Iš šaknelių rausiu,
   O aš savo bijūnėlį
   Drauge išsinešiu.

*977

Samuolienė

1. Kad aš ėjau ūlytėlėmis,
   Žaliomis prievartėlėmis, } 2 k.

2. Ir sutinku mergužėlę
   Ūlyčia ateinant.

3. Mergužėle lelijėle,
   Tu ne darbininkė:

4. Baltos kojos ir rankelės, —
   Tai tu tinginėlė,

5. Už stalelio sėdėdama,
   Siuvinėliams siūti,

6. Pro langelį žiūrėdama,
   Bernužiams vilioti.

7. Ji man davė obuolėlį
   Pro stiklo langelį.

8. Gražus raudons obuolėlis,
   Ale labai rūgštus,

9. Graži jauna mergužėlė,
   Ale labai rūsti.

10. — O ko verki, mergužėle,
    Balta lelijėle,

11. Ar nemoki, mergužėle,
    Anytos lankotis?

12. — Kad ir moku, parmokėčiau,
    Ale neįtinku.

*978

Masaitienė

1. Kad aš ėjau keleliu, } 2 k.
Pablūdijau, }
Ir sutinku tris mergeles, } 2 k.
Paliūbijau. }

2. Parsivesčiau mergužėlę
Mylimiausią.
Į vygelę negalėjo,
Į lovelę nenorėjo, —
Tik po pečiumi.

3. Užsidegčiau dervinę
Balanėlę,
Smilkyčiau rūkyčiau
Savo mielą mergužėlę
Iš po pečiaus.

4. Nesmilkyk, bernužėli,
Tai klausysiu,
Nerūkyk, bernužėli,
Tai klausysiu:
Dieną ausiu plonas drobes,
Naktį gulsiu į lovelę,
Tai klausysiu.

*979

Bakšaitienė

1. Kad aš augau pas savo močiutę,
Kad aš augau pas savo senąją,
Daug bernelių į mane žiūrėjo, } 2 k.
Motinėlė niekam nežadėjo. }

2. Kad dukrelė į jaunimą ėjo,
Kad jaunoji į jaunimą ėjo,
Motinėlė nieko nežinojo,
Sengalvėlė nieko nesuprato.

3. — O kur buvai, dukrele, kur buvai,
O kur buvai, jaunoji, kur buvai,
Kam nuplėšei juktelės kurpeles,
Kur prapuldei aukselio žiedelį?

4. — Motinėle, jaunimėly buvau,
Sengalvėle, jaunimėly buvau,
Tai nuplėšiau juktelės kurpeles,
Tai prapuldžiau aukselio žiedelį.

980

Blažienė

. Var. D 666

1. Juoda duonia pikliavota, —
Atnešk, motin, sviesto bliūdą,
Vai, ai, ai, ai[1],
Atnešk, motin, sviesto bliūdą. } 2 k.

2. Pasigėręs, pasivalgęs
Motušaitei dėkavosiu:

3. — Motušaite gegužaite,
Žadėk manei dukteraitę.

4. Einu kalnais ir pakalnėmis,
Auksoriaus ieškodama.

5. — Auksoriau nabagėli,
Paauksavok vainikėlį.

6. Parves brolis jauną marčią
Vainikuotą, sidabruotą.

7. Iš vainiko rasa krinta,
Iš sidabro saulė teka.

8. — Eisiv, brolau, šieno piauti, —
Ir martelė su grėbleliu.

9. Ir palūžo marčios grėblys, —
Dieverėlio širdis rūsti.

10. Žalioj lankoj dobilėliai, —
Ten broleliai žirgus ganė;

11. Šilkų pančiais supančioti,
Aukso dekiais uždekioti.

---

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai somuok: „Vai, ai, ai, ai" su antrąja eilute.

981

Venclovienė

1. Kad aš augau pas močiutę,
   Didžioj valioje buvau,
   Nusipyniau vainikėlį
   Tarp seselių pulkelio. } 2 k.

2. Kad aš ėjau ūlyčioms,
   Vainikėlį vėdindama,
   Aš pamačiau ūlyčioj
   Daug martelių, pulkelį.

3. Aš pamačiau ūlyčioj
   Martelių pulkelį, —
   Ir priėmė mane jauną
   Į martelių pulkelį.

4. — Dukrytėle mano,
   Lelijėle mano,
   Ar tu grįši pas močiutę,
   Ar vadinsi tu mane?

5. — Motinėle mano,
   Sengalvėle mano,
   Nei aš grįšiu pas tave,
   Nei vadinsiu aš tave;

6. Nei aš grįšiu pas tave,
   Nei vadinsiu aš tave,
   Išsiausiu plonas drobes
   Tarp martelių pulkelio.

982

Šviderskienė

Var. D 630, 766

1. Ui, ui, ui dievulėliau,
   Kam aš jauna teksiu:
   O ar bajorėliui,
   O ar artojėliui? 2 k.

2. Neduok dievai dievulėliau, —
   Bajorėliui teksiu, —
   Klaus mane kraitelio,
   Didžios pasogėlės:

3. Lineliai neminti,
   O dar nei neverpti,
   Dveji treji meteliai,
   Kai drobeles verpiu;

4. Dveji treji meteliai,
   Kai drobeles verpiu, —
   Išeis ir ketvirti,
   Pakol aš išausiu;

5. Dveji treji metužėliai,
   Kai stakleles taisau,
   Išeis ir ketvirti,
   Pakol įtaisysiu.

6. Skuode kuodelis,
   Kaune ratelis,
   Ant vandens mestuvėliai.
   Pamarėj staklelės.

7. Nytaujoj nytelės,
Šeduvoj skietelis,
Kriguvoje pakojėlės,
Vilniuj šaudyklėlė.

8. Tarp mano staklelių
Ąžuolėliai augo,
Tarp pakojėlių —
Balti dobilėliai.

9. Iššels žalia žolužėlė
Po mano staklelėm,
Išries dobilėliai
Po pakojėlėm.

10. Užaugs mano bernužis,
Iškirs ąžuolėlius,
Atjos bėrus žirgelius,
Nuės dobilėlius;

11. Užaugs mano brolužėliai,
Nupiaus dobilėlius,
Nupiaus dobilėlius
Iš po pakojėlių.

*983

Masaitienė

Var. 441

1. Jautelius ganiau,
Namo parvariau,
Prie vartų priėjau,
Atsidūsėjau. } 2 k.

2. Jau aš pasenau,
Neištekėjau,
Ližčiau karklyną,
Bene padvėščiau.

3. Atbėg zuikelis,
Atstrikuoja,
Čia randa mergelę
Tam karklynėly.

4. — O tu, mergele,
Tu siratėle,
Ko tu čia guli
Tam karklynėly?

5. — Ko negulėsiu,
Ko nerymosiu,
Nelinksma, neramu
Man be bernelio.

6. O tu, zuikeli,
Tu statausėli,
Padainuok dainelę,
Palinksmink mane.

7. O visos gražios,
Visos patogios,
Kai nutekėjo,
Jau nebe tokios.

8. O kokia dabar
Gadynė virto,
Kad mūs puikybė
Kelius užkirto.

984

Plaušiniukė

Var. 883

1. Vilva penėjo jautį — (2 k.)
Tai veselijoj piauti. (2 k.)

2. O kam teko ta skūra,
To bus geras būdas, —

3. Piršleliui teko skūra,
Jojo bus geras būdas.

4. O kam teko tos akys,
Tam nereiks naktį žvakės, —

5. Jauniesiems teko akys,
Nereiks jiems naktį žvakės.

6. O kam teko tos ausys,
Jis visų niekų klausys, —

7. Tai kviesliui teko ausys,
Jis visų niekų klausys.

8. O kam teko tie plaukai,
Tai to bus lygūs laukai, —

9. Viršesniam teko plaukai,
Tai jo bus lygūs laukai.

10. O kam teko tie kraujai,
Tas pradės gyventi naujai,

11. Jauniesiems teko kraujai,
Jie pradės gyventi naujai.

12. O kam teko tie nagai,
Tas rašys suolus margai, —

13. Pabroliui teko nagai,
Jis rašys suolus margai.

14. O kam teko tie ragai,
To bus balti pyragai, —

15. Svočiutei teko ragai,
Jos bus balti pyragai.

16. O kam teko tie inkstai,
Tas gulės lovoj minkštai, —

17. Jauniesiems teko inkstai,
Jie gulės lovoj minkštai.

18. O kam teko liežuvis,
Tas mokės meluot gerai, —

19. Piršliui teko liežuvis,
Jis mokės meluot gerai.

20. O kam teko tie taukai,
Tai jo bus geri daržai, —

21. Tam vilvai teko taukai,
Tai jo bus geri daržai.

22. O kam teko tos kojos,
Tas puolęs greitai stojos, —

23. Jaunamui teko kojos,
Jis puolęs greitai stojos.

24. O kam teko ta mėsa,
Tas turės visą čėsą, —

25. Vilvienei teko mėsa,
Ji turės visą čėsą.

*985

Masaitienė

1. Balnok, tėveli,
   Bėrą žirgelį,
   Josiu svečių šalelę. } 2 k.
2. O kad aš jojau
   Per jūres mares,
   Per misingės tiltelį,
3. Vėjužis pūtė,
   Vanduo mirgėjo,
   Jau, regiu, reiks čia pulti.
4. O kad ir pulsiu,
   Bet neprapulsiu,
   Šalia broleliai joja:
5. Vienoj šalelėj
   Jauni broleliai,
   Antroje kareivėliai.
6. Mūsų broleliai
   Granatorėliai
   Jau plintužes liodavo:
7. — Užsilioduokim
   Šviesias plinteles,
   Josime per girelę.
8. Per girią jojom,
   Paukščiai čiulbėjo,
   Tai paukšteliai čiulbėjo,
9. O kai prijojom
   Uošvelės dvarą,
   Jau uošvelės dvarelį:
10. — Labs ryts, labs vakars
    Uošvei močiutei,
    O ar namie mergelė?
11. — Tavo mergelė,
    Mano dukrelė,
    Gul aukštame svirnely,
12. Aukštam svirnely
    Margoj lovelėj,
    Tai margoje lovelėj.

*986

Dabkuvienė

1. Augo kalneliai
   Be pakalnėlių,
   Ąžuolai be šakelių. } 2 k.
2. Bepiga augti
   Tam ąžuolėliui
   Tarp žaliųjų medelių:
3. Nei vėjai pūtė,
   Nei šakas laužė,
   Nei lenkė liemenėlio.
4. Augo sūnelis
   Pas tėvužėlį,
   Sūnelis vienturtėlis.
5. Bepiga augti
   Tam sūnužėliui
   Pas senąjį tėvelį:
6. Jam nerūpėjo
   Rytelį kelti,
   Bėri žirgeliai šerti,

7. Tik jam rūpėjo
Jauna mergelė
Ir jo jaunos dienelės.

8. — Ei, dreba, dreba
Bėnas žirgelis,
Stainelėj stovėdamas,

9. Taip tu drebėsi,
Mano mergele,
Kai mano valioj būsi.

10. — Kad būt žinota,
Šelmi berneli,
Būt atsilenkta
Saulelės lanksmu,
Aušrelės pazarėle.

987

Cvirkienė

1. Ui, ui, ui, ui dievai mano,
Ką aš pasidariau:
Supykinau motinėlę,
Maža bebūdama. } 2 k.

2. Ai močiute, ai senoji,
Tu mano širdele,
Tu išskyrei man vietelę
Kaip girioj lauželį;

3. Tu išskyrei man vietelę
Kaip girioj lauželį,
Tu išrinkai man bernelį
Kaip girios kelmelį.

4. Kuo tik buvau beaugant
Kaip darže rūtelė,
Kuo tik buvau besirpstant
Kaip kalne uogelė.

5. Ir paskynė naujam darže
Žaliąją rūtelę,
Ir nubraukė aukštam kalne
Raudoną uogelę.

6. Rugiai miežiai nežaliavo,
Visas sviets dejavo,
Kai bernytis mane barė,
Viena graudžiai verkiau.

*987a

Cvirkienė

1. Aukšta, laiba
Dėl bajoro,
O lidli lidi, } 2 k.
Dėl bajoro.

2. Striuga, kresna
Dėl ūktverio,
O lidli lidi,
Dėl ūktverio.

3. Juodbruvėlė
Dėl čigono,
O lidli lidi,
Dėl čigono.

988

Gotautienė

1. Dvaro sodai
Labai žali,
Vyšnių sods žalesnis. (2 k.) } 2 k.

2. Tarpe vyšnių,
Tarpe slyvų
Sėd jauna mergelė.

3. Ant' ateina
Seserėlė:
— Sese, ko tu sėdi?

4. Mes nuėjov
Pas švogerį,
Atsisėdov už stalelio.

5. Štai ateina
Baltas gulbas
Ir margas genelis.

6. — Baltas gulbai,
Kur tu sėdi?
— Anoj karčemoj baltoj.

7. — Baltas gulbai,
Ką tu veiki?
— Aš šinkuoju alutį.

8. — Margas geny,
Kur tu stovi,
Ką tu tenai veiki?

9. — O aš stoviu
Margam dvare,
Mergos tėviškėlėj,

10. O aš siuvu
Savo mergai,
Siuvu sijonėlį.

989

Cvirkienė

Var. 16

1. Šėriau žirgelį
Per nedėlmetį,
Kas subatos rytelį
Šėriau bėrą žirgelį,
Išmuštravojau. } 2 k.

2. Nedėlios rytą
Jočiau pas mergelę,
Atlankyčiau mergelę,
Aš ją smūtną patiešyčiau,
Smūtną nuraminčiau.

3. — Ai žirgai, žirgai,
Žirgeli mano,
Ar nuneši, žirgeli,
Su pusantro štundelio
Šimtą mylelių?

4. — Rasi nuneščiau, —
Nedatvirosiu:
Nesumintas kelelis,
Bėga sraunus upelis, —
Nedatvirosiu.

5. — Ai žentai, žentai,
Ženteli mano,
Ar užarsi laukelį
Su pusantro štundelio,
Mano ženteli?

6. — Rasi užarčiau, —
Nedatvirosiu:
Pails palši jauteliai,
Paluš nauja žagrelė, —
Nedatvirosiu.

7. — Ai žentai, žentai,
Ženteli mano,
Ar nupiausi lankelę
Su pusantro štundelio,
Mano ženteli?

8. — Rasi nupiaučiau, —
Nedatvirosiu:
Pages plieno dalgelis,
Paluš naujas kotelis, —
Nedatvirosiu.

9. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Ar išausi drobelę
Su pusantro štundelio,
Mano mergele?

10. — Rasi išausčiau, —
Nedatvirosiu:
Sutruks siūlų nytelės,
Paluš lendrių skieteliai, —
Nedatvirosiu.

990

Staniulytė

Var. 253, 378

1. — Šerk, tėveli, man žirgelį,
Šerk, senasis, juodbėrėlį,
Kai nušersi, pabalnok, } 2 k.
Kamanėlėmis pažabok. }

2. — O kur josi, sūnytėli,
Šį miglotą vakarėlį, —
Ar negaila žirgelio
Ir šio tymo balnelio?

3. Kad aš jojau per laukelį,
Per šį žaliąjį kuitelį,
Pro rūtelių darželį,
Pro sidabro žiogrelį, —

4. Per kiemelį įjodamas,
Žirgužėlį mudrydamas,
Kamanėles tempdamas,
Pentinėlius spausdamas.

5. Ein močiutė per kiemelį,
Per kiemelį į svirnelį,
Svirno duris rakino:
— Prašom, svotai, į svirną.

6. Ein mergytė per kiemelį,
Per kiemelį į darželį,
Daržo duris verdama,
Labai graudžiai verkdama:

7. — Rūtas sėjau, linksma buvau,
Kai ravėjau, dar linksmesnė,
Jau nuliūdau skindama,
Vainikėlį pindama.

8. Ein bernytis per kiemelį,
Per kiemelį į stainelę,
Stainios duris verdamas,
Labai graudžiai verkdamas.

9. — Žirgą šėriau, linksmas buvau,
Kai balnojau, dar linksmesnis,
Jau nuliūdau žabodams,
Pas mergelę nujodams.

*991

Samuolienė

1. Nusijočiau
Į Alvitą,
Pirkčiau Jurui smuiką,
Ai dai dūda, dūdytėle,[1] } 2 k.
Pirkčiau Jurui smuiką, }

2. Jurui smuiką,
Matui dūdą,
O Žygui pyragą.

3. Anei smuiko,
Anei dūdos,
Anei pyragėlio.

4. Nusieičiau
Į Rygelę,
Rinkčiau sau mergelę.

5. Gana rinkau
Kuprinėjau,
O tik išsirinkau.

6. Ai gulova
Širdužėle,
Ką mudu darysiv:

7. Vieni eina
Rugių piauti,
Mudu pavėsiauti.

8. Ai gulova
Širdužėle,
O kur mudu gulsiv:

9. Aukštai musės,
Žemai blusos,
Ant suolelio kieta.

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai laskuok: „Ai dai dūda, dūdytėle“ su trečiąja eilute.

992

Tamošaitė

1. Neturiu motušės,
   Anei tetušėlio,
   Rūpestinga širdis mano,
   Nėr kam patiešyti; } 2 k.

2. Rūpestinga širdis,
   Nėr kam patiešyti,
   Nėra mano bernužėlio,
   Su kuo pakalbėti.

3. Einu per laukelį,
   Per žalią girelę,
   Ir išgirdau gegužėlę,
   Gegelės balselį.

4. Ne gegės balselis,
   Ne girios paukštelis,
   Tiktai mano bernužėlis
   Mane pagedauna.

5. Einu ant kalnelio,
   Ant aukšto kalnelio,
   Ir išgirdau varpelėlį,
   Varpelio balselį.

6. Ne varpelio balsas,
   Anei varpų zvanas,
   Mano miela motušėlė
   Mane pagedauna.

7. Einu į bažnyčią,
   Kur kunigs su stula
   Suded vedum baltas rankas,
   Sukeič aukso žiedus.

8. Tie aukso žiedeliai
   Švieč mano rankelę,
   O šis žalias vainikėlis
   Žaliuoj man galvelėj.

*993

Masaitienė

1. Ui, ui, ui, ui dievulėliau,
   Rūsčią gavau anytėlę, (2 k.)

2. Rūsčią gavau anytėlę,
   Nemalonus nė bernelis.

3. N'atsikėlė anksti rytą,
   Nesukūrė man ugnelę,

4. Nesukūrė man ugnelę,
   Neužkaitė katilėlių,

5. Neužkaitė katilėlių,
   Neįdėjo lašinėlių,

6. Neįdėjo lašinėlių,
   Nusvyravo per lankelę,

7. Nusvyravo per lankelę,
   Įsvyravo į karčemą,

8. Įsvyravo į karčemą,
   Atsisėdo už stalelio,

9. Atsisėdo už stalelio,
   Pasišaukė šinkarkėlę,

10. Pasišaukė šinkarkėlę,
    Pasistatė puskvortėlę,

11. Puskvortėlės neišgėrė,
Ėmė barti šinkarkėlę.
12. Puskvortėlę kai išgėrė,
Parsvyravo per lankelę,
13. Parsvyravo per lankelę,
Įsvyravo į stainelę,
14. Įsvyravo į stainelę,
Atsigulė tarp žirgelių.
15. Ir ateina mergužėlė:
— Padėk dievs, bernužėli!
16. Padėk dievs, bernužėli,
Prastas tavo poilsėlis,
17. Prastas tavo poilsėlis
Tarp bėrųjų žirgužėlių.
18. Eik, berneli, į svirnelį,
Gulk, berneli, į lovelę,
19. Gulk, berneli, į lovelę
Po margaisiais patalėliais,
20. Po margaisiais patalėliais,
Ir mergelė prie šalelės.

994

Teresienė

1. Vainikėli mano,
Žaliukėli mano,
Lengvas tu man ant galvelės:
2. Lengvas pardėvėti,
Gražus pažiūrėti,
Nėra jokių rūpestėlių.
3. Gobtūrėlis puikus,
Jomarkėly pirktas,
Sunkus tu man ant galvelės:
4. Sunkus pardėvėti,
Biaurus pažiūrėti,
Yr visokių rūpestėlių.

995

Veličkienė

1. Už jūrių marelių,
Už aukštų kalnelių,
Už gilių vandenėlių } 2 k.
2. O ir išleido
Mane motinėlė
Už jaunojo bernelio.
3. Aš kėliau rytelį,
Ėjau į laukelį
Piauti žalių rugelių.
4. O aš piaudama,
Nesulaukdama
Atnešant pusrytėlių.
5. Atein anytėlė,
Berno motinėlė,
Atneša pusrytėlį.
6. O ji tardama,
Nesulaukdama
Klausinėjo martelės:

7. — Eiki, martužėle,
Balta lelijėle,
Pailsėk ant pėdelių.

8. O kad ir gražiai
Kalbino anyta,
Tik ne meiliais žodeliais.

9. Atein motinėlė
Mano širdužėlė,
Atneša pusrytėlius:

10. — Eik šen, dukružėle,
Balta lelijėle,
Bentgi dabar pailsėk.

11. O aš ilsėdama,
Taip graudžiai verkdama,
Motušei kalbėdama:

12. — Mano motinėle,
Mano širdužėle,
Tu meiliai užauginai;

13. Meiliai užauginai,
Meiliai užnešiojai,
Nemeiliam pažadėjai:

14. Kur sunkūs darbeliai,
Kur šaunūs žodeliai,
Kur graudžios ašarėlės.

*996

Bakšaitienė

1. Augino močiutė
Tris jaunas dukreles,
O tris jaunas dukružėles } 2 k.
Kaip tris mėgelkėles.

2. Vieną davė vartui,
Antrą obelvartui,
O šią trečią dukružėlę
Už antmono vaiko.

3. Špilmonai špieliavo,
O antmonai šoko.
— Šokit, šokit, ponai driskiai,
Ar jūs užmokėsit?

4. Antmonas supyko
Ir didžiai užrūsto:
— Kas tas vartas, obelvartas
Už poną puikesnis?

*997

Bakšaitienė

Var. 230

1. Tamsioji naktaitė,
Jovarų giraitė,
Toli mano tėviškėlė, } 2 k.
Toli, nežinoma.

2. Jei bėr nežinoma,
Reiks man ten nujoti,
Reiks man seną uošvužėlę,
Reiks man atlankyti.

3. O dar neįjojau
Į pusę kelelio,
Ir sučiulbo raibi paukščiai,
Sužvingo žirgelis;

4. O dar neįjojau
Į pusę giraitės,
Ir sulojo margi kurtai,
Pragydo gaideliai;

5. O dar neprijojau
Prie uošvės dvarelio,
Ir išėjo uošvužėlė,
Atkėlė vartelius;

6. O dar neįjojau
Į uošvės dvarelį,
Sodin, sodin svainužėliai
Nuo bėro žirgelio;

7. O dar nenusėdau
Nuo bėro žirgelio,
Ėmė mane už rankelių,
Veda į svirnelį;

8. O dar neįėjau
Į pusę aslelės,
Sodin mane svainužėlės
Už balto stalelio;

9. O dar n'atsisėdau
Už balto stalelio,
Ir užgėrė mergužėlė
Rinckuoju vyneliu;

10. O dar neįgėriau
Į pusę kriūzelio,
Mergužėlė lelijėlė
Šnaira pažiūrėjo.

11. — Mergužėle mano,
Lelijėle mano,
Kodėl, dėl ko, mergužėle,
Šnaina pažiūrėjai?

12. — Bernužėli mano,
Dobilėli mano,
Aš iš meilės malonėlės
Šnaira pažiūrėjau.

13. Mesčiau dorelėlį
Per baltą stalaitį:
— Tai tau, tai tau, mergužėle,
Ant žalio muilelio:

14. Prauskis, mergužėle,
Rytą vakarėlį,
Bene būsi tokia balta
Kaip pas motinėlę.

15. — O kad ir aš prausiuos
Rytą vakarėlį,
Tik nebūsiu tokia balta
Kaip pas motinėlę:

16. Pas savo močiutę
Kaip rožė žydėjau,
O pas tave, bernužėli,
Kaip mėta pavytau;

17. Pas savo močiutę
Balta be raudona,
O pas tave, bernužėli,
Juoda juodbruvėlė.

998

Gotautienė

Var. D 562

1. Vis ūlyčios, vis ūlyčios,
Vis naujos seklyčios,
Toj seklyčioj, toj naujoje,
Miliusa gyveno. } 2 k.

2. — Tu Miliusa, miela ponia,
Tu nepyk ant manęs,
Kad aš vakar vakarėlį
Turguj važinėjau.

3. Cielą turgų papirkau,
Sau mergytės negavau.
Uliavojo graži pana
Po rūtų darželį.

4. — Ai tu, pana, graži pana,
Kasi mano būsi?
— Roda būčiau ar nebūčiau, —
Nemoku darbelių.

5. — Nusieičiau žalią girią,
Pasilaužčiau rykštę,
Išmokyčiau pamokyčiau
Mergužę darbelių:

6. O ir anksti kelti,
O ir vėlai gulti,
Ir ūkanos' dienužėlės'
Gelsvus linus nauti.

7. Eina vilkas per lendryną,
Lendres laužydamas,
O lokutė per purvyną,
Purvus drabstydama.

8. — Ai tu, loke, lokute,
Žada tave šauti, —
Ką žadėjo, tai įdėjo,
Kad tu nepakelsi.

9. — Pakol gyva būsiu,
Tavo pati būsiu,
Kai aš linksma atsikelsiu,
Dar su tavim gersiu.

10. — Pakol gyvas būsiu,
Tavo patsai būsiu,
Kai aš linksmas atsistosiu,
Dar su tavim šoksiu.

*999

Veličkienė

1. Musė, piene pasigėrus,
Vedė blusą šokti;
Ana, maitos nesiprausus,
Nenorėjo eiti; } 2 k.

2. Vilkas pilkas, ožka balta
Nesutiko šokti;
Vilkas ožką ir papiovė,
Lapė gatavojo.

3. Griežk dūda varine,
Šok, merga lelija,
O kai nutekėsi,
Čėso neturėsi:

4. Vienoj rankoj samtelis,
Antroje vaikelis, —
Nei man puodas ginti,
Nei vaikas auginti.

1000

Teresienė

Var. 526, 855

1. Alutį gėriau, } 2 k.
Gražiai dainavau, }
O kas išrašė } 2 k.
Mano veidužius: }

2. Ar apynėlio
Buini spurgužiai,
Kur aukštai riečia,
Plačiai lapoja?

3. Pas motinėlę
Valužėj augau,
Tai didžioj valelėj,
Ne rūpestužy.

4. Per aslą ėjau,
Linksma būdama,
Dureles vėriau
Vis dainuodama.

5. Ant baltų rankų
Žiedai žėrėjo
Ir ant galvelės
Vainiks blizgėjo.

6. O kad aš ėjau
Pro kartojėlius,
Vis mane sakė:
Puiki mergelė.

1001

Staniulytė

1. Įtūpė žvirblis
Girioj ant krūmelio.
— O kam susukai
Ne vietoj lizdelį?
Ramta, rita, ta,
Lia, lia, lia, lia, lia.[1] } 2 k.

2. — Kad senas buvau,
Dėl to susukau,
Kad būčiau jaunas,
Būčiau nesusukęs.

[1] Po kiekvieno posmo somuok: „Ramta, rita, ta, lia, lia, lia, lia, lia."

3. Džiaugės pelėda
Vaikus išvedusi,
Jauna mergelė —
Vainiką gavusi.

4. Verkė šiandieną
Senasis diedelis,
Kuris nustojo
Tabokos ragelį.

5. Verkė šiandieną
Senoji bobelė,
Kuri nustojo
Pakulų kuodelį.

6. Verkė šiandieną
Jaunasis bernelis,
Kuris nustojo
Juodbėrio žirgelio.

7. Verkė šiandieną
Jaunoji mergelė,
Kuri nustojo
Rūtų vainikėlio.

8. Prie pečiaus galo
Pakala prišalo,
O prie kamino
Barzdą prikabino.

1002

Narvaišaitė

1. Guds parvedęs bajorėlę,
Apsigraibęs — čigonėlę,
U, a, u, dža, dža,
Ulia, dralia, tram, bam, bam[1]. } 2 k.

2. Po tos savo draugelės
Gavęs didžią pasogėlę:

3. Gavęs karvę ir karvelę,
Ir žaliąją veršenėlę.

4. Guds su dūda dūdavo,
Gudo pati šokavo.

5. Gana dūdų beklausyti,
Reik patalą pataisyti.

6. Titis galvą pakylėjo,
Viena grindis subildėjo,

7. Titis koją pakylėjo,
Žents pro langą išdundėjo.

8. Titis šunis ėmė švilpti,
Žents per laukus ėmė timpti.

9. Šunys pėdas uostinėjo,
Žents į laužą įdundėjo.

10. Pijoks taręs apsiklojęs,
Mielai jautis apkakojęs.

[1] Po kiekvieno posmo lakštuok: „U, a, u, dža, dža, ulia, dralia, tram, bam, bam."

1003

Valaitienė

1. Ei, dėkui dievui,
Šviesiai saulelei,
Kad anksti nusileido; (2 k.)

2. O tai ne dėkui
Senai močiutei,
Kad jauną šalin leido.

3. Nuo putinėlio,
Nuo šermukšnėlio
Po giružėms raudona,

4. Nuo bernelio,
Nuo šalbierėlio,
Antakėliai mėlyni.

5. Griauk, griaustinėli,
Mušk, perkūnėli,
Užmušk šelmį bernelį,

6. O kai užmuši
Šelmį bernelį,
Našlelė benašlausiu,

7. Našlė našlausiu,
Kraitelį krausiu,
Kraitelį sau bekrausiu, —

8. Tiek našlužėlė,
Tiek mergužėlė,
Ta pati jauniškėlė.

9. Kad aš pavirsčiau
Raiba gegele,
Vasaružės paukštele,

10. Aš pakukuočiau
Savo močiutei
Kas ryts, kas vakarėlis.

11. — Dukrele mano,
Jaunoji mano,
Reikėj klausyt močiutės:

12. Kad būtum klausius
Senos močiutės,
Būtum žmonių martelė,

13. O kai neklausei
Senos močiutės,
Dabar vargų mergelė,

14. Vargų mergelė,
Gailių ašarų,
Gailiųjų ašarėlių.

1004

Senkauskienė

1. Nebijau nieko,
Nenusigąstu,
Turiu drūtą širdelę: (2 k.)

2. Mano širdelė
Kaip akmenėlis,
Kaip maružių žvirgždelis.

3. Šalia kelelio
Vieškelėlio
Ten stovi karčemėlė,

4. Stov karčemėlė,
Šok jaunimėlis,
Ten šoka jaunimėlis.

5. Aš nusiėjau
Pasižiūrėti,
Ar yr mano mergelė,

6. Ar yr mergelė,
Šok jaunimėly,
Ar šoka jaunimėly?

7. — Ei, namo, namo,
Jauna mergele,
Namo darbelių dirbti,

8. Darbelių dirbti,
Ne karčemėlėj,
Ne karčemėlėj šokti.

9. — O kas tau darbo,
Šelmi berneli,
Salig mano darbelių,

10. Salig darbelių,
Sunkių darbelių,
Mano sunkių darbelių:

11. Aš nusidirbsiu
Savo darbelius
Dienužę, ne naktelę;

12. Aš išsiausiu
Plonas drobeles
Vidur šviesios dienelės.

13. Duok dievulėliau
Šimtą mošelių,
Du šimtu dieverėlių:

14. Visoms mošelėms
Po abrūsėlį,
Dieverims — stuomenėlį,

15. O šešurėliui,
Senam tėveliui, —
Plonieji marškinėliai,

16. O anytėlei,
Senai močiutei, —
Margoji sukenkėlė.

1005

Balnytė

1. — Mergužėle lelijėle,
Kur buvai,
Kodėl vakar jaunimėly
Nebuvai? } 2 k.

2. — Bernužėli dobilėli,
Nespėjau,
Su broleliu obelėles
Sodinau.

3. — O tai genai, sesužėle,
Tropijai,
Kad vynines obelėles
Sodinai.

4. O tos obels baltais žiedais
Žydėjo,
Raudonpusius obuolėlius
Vedžiojo.

5. Nusieičiau į sodelį
Gražųjį,
Kur vyninė obelėlė
Sodinta,

6. Pasilenkčiau sau šakelę
Linkstančią,
Pasiskinčiau obuolėlių
Dvylika;

7. Pasiskinčiau obuolėlių
Dvylika,
Nusiuntinčiau į Ragainę
Vyskupui;

8. Nusiuntinčiau į Ragainę
Vyskupui,
Kad pripirštų man bernelį
Meilingą.

9. Ir atpiešė gromatėlę
Pas mane:
„Tai jau yra bernužėlis
Dėl tavęs."

10. Tai priėmė obuolėlius
Vyskupas,
Tai pripiršo man bernelį
Meilingą.

11. O tai gražūs obuolėliai,
Raudoni,
Tai man mielas bernytis
Iš širdies.

1006

Kučinskienė

Var. 1005, D 767

1. — Ką tu manei,
Motinėle, padarei,
Kam už vartų
Žirgužėlį pastatei? } 2 k.

2. — Kod tu manei,
Sūnytėli, nesakei,
Kad sodely
Obuolėlius sodinai?

3. Nusieičiau
Į žaliąjį sodelį,
Pasiskinčiau
Obuolėlių dvylika;

4. Pasiskinčiau
Obuolėlių dvylika,
Nusiųsdinčiau
Į Ragainę vyskupui.

5. Aš vyskupui —
Obuolėlių dvylika,
Man vyskupas —
Mergužėlę mylimą.

*1007

Čičirkienė

1. Už jūrių, už marių
Marga karčemėlė,
O ulia, ulia[1],
Marga karčemėlė, } 2 k.

2. Marga karčemėlė,
Jauna šinkarkėlė,

3. Jauna šinkarkėlė
Midutį šinkavo.

4. Už balto stalelio
Du jaunu broleliu

5. Ant kanklių skambino,
Seselę augino.

6. Auk, sesele, greitai,
Pasiskubink veikiai,

7. Mes tave išleisim
Ir pasogą duosim:

8. Du šėmu jauteliu
Ir bėru žirgeliu,

9. Du bėru žirgeliu,
Margą karietėlę,

10. Dvi margi skryneli
Ir aukso naktelius.

1008

Gotautienė

1. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Ką aš jauna sulaukiau? } 2 k.

2. O aš sulaukiau,
Jauna būdama,
Šio senojo našlelio.

3. — O nebok nieko,
Mano mergele,
Mano baltos galvelės:

4. Ir česnakėlio
Balta galvelė, —
Auga žali laiškeliai.

5. O aš, išjodams
Į karužėlį,
Palikau mergužėlę;

6. O aš, parjodams
Iš karužėlio,
Parnešiau dovanėles:

7. Šilkų suknelę,
Aukso žiedelį
Mergužei dovanėlių.

8. Kod nesutenka
Šilkų suknelė
Ant mano liemenėlio,

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai talanduok: „O ulia, ulia" su antrąja eilute.

9. Kod neužtelpa
Aukso žiedelis
Ant baltųjų rankelių?

10. Vidury miesto
Du siuvėjėliu —
Suknužę persiūdinsiu;

11. Yr gale miesto
Du sliesorėliu —
Žiedužį perkaldinsiu.

12. Aš parėdysiu
Savo mergelę,
Sens našlužis būdamas.

*1009

Rinkytė

1. Už jūrių, už marių,
Už vandenėlių —
Ten augo mergelė } 2 k.
Kaip lelijėlė.

2. — Tėveli senasis,
O ką darysiu,
Kaip savo mergelę
Aš atlankysiu:

3. O ar nerte nersiu,
Ar plaukte plauksiu,
Ar šiauriu vėjeliu
Parsipūsdinsiu?

4. Kaldinsiu tiltelį
Per Nemunėlį,
Lankysiu mergelę
Ryts vakarėlis.

5. — Tu šelmi berneli,
Tu girtuoklėli,
Ne savo žirgeliu
Pas mane jojai;

6. Ne savo žirgeliu
Pas mane jojai,
Ne savo žiedelį
Man dovanojai, —

7. Brolelio žirgeliu
Pas mane jojai,
Seselės žiedelį
Man dovanojai.

*1010

Veličkienė

1. — Tėveli mano,
Sengalvėli mano,
Ar jau gieda, tėvuži, } 2 k.
Raibieji gaideliai;

2. O ar jau gieda
Raibieji gaideliai,
Ar jau čėsas, tėvuži,
Pas mergužę joti?

3. — Jau seniai gieda
Raibieji gaideliai,
Seniai čėsas, sūnuži,
Pas mergužę joti.

4. — Tėveli mano,
Sengalvėli mano,
Parodyki, tėveli,
Viešą vieškelėlį.

5. — Sūnyti mano,
Dobilėli mano,
Aš nežinau, sūnuži,
Katruo keliu josi.

6. — Labs ryts, labs vakars,
Uošve motinėle,
Ar yr namie, uošvuže,
Jaunoji mergelė?

7. — Kad tavo mergelė,
Tai mano dukrelė,
Aukštam naujam svirnely
Siuva man kuskelę.

8. — Mergyte mano,
Lelijėle mano,
Išsiūk ir man, merguže,
Baltais baltinėliais.

9. — Bernyti mano,
Dobilėli mano,
Aš neturiu močiutės, —
Kas duos baltinėlius?

10. — Mergyte mano,
Lelijėle mano,
Išsiūk ir man, merguže,
Žaliaisiais šilkeliais.

11. — Bernyti mano,
Dobilėli mano,
Aš neturiu tėvelio, —
Kas man pirks šilkelių?

1011

Gotautienė

1. — Nebark mane,
Nemušk mane,
Aš turiu močiutę,
Užtars mane. } 2 k.

2. — Išars kelius,
Užsės rugius,
Nerasi kelelio
Pas močiutę.

3. — Aš rugelius
Praskirdama,
Vosilkėles
Pamindama,
Aš nasiu kelelį
Pas močiutę.

4. — Dukrytėle
Lelijėle,
O kur tu padėjai
Vainikėlį:

5. Ar pragėrei,
Ar prašokai,
Ar šelmiui berneliui
Dovanojai?

6. — Nepragėriau,
Nei prašokau,
Nei šelmiui berneliui
Dovanojau:

7. Tebėr mano
Vainikėlis,
Tebėr mano
Žaliukėlis
Levendrų daržely
Ant rūtelių.

1012

Gotautienė

1. Kad aš buvau
Mažiukėlis,
Vygužėj gulėjau, (2 k.)

2. Kai užaugau
Bernužėlis,
Gasužiu vaikščiojau.

3. Ir sutinku
Mergužėlę
Gasužiu ateinant.

4. Aš jai daviau
Labą dieną,
Ji man nė žodelio;

5. Aš jai daviau
Baltą ranką,
Ji man nė žiedelio;

6. Aš jai kėliau
Kepurėlę,
Ji man nė vainiko.

7. — Mergužėle
Lelijėle,
Kodėl tu didžiuojies:

8. Ar tėvelio
Didžiu turtu,
Ar savo išmoniu?

9. Jei tėvelio
Didžiu turtu, —
Liksi sveika, merga,

10. O jei savo
Išmonėliu, —
Rasi mano būsi.

11. — Bernužėli
Dobilėli,
Eik į vyšnių sodą,

12. Kad sutemtų
Tamsus vakars,
Eituv uogų rinkti

13. Į šaltyšiaus
Didį sodą,
Į žalią vyšnyną.

14. Tamsus vakars,
Smulkios uogos,
Aš nematau nieko.

15. Ir nuėjo
Mano miela
Į margą pilaitę,

16. Atsisėdo
Mano miela
Po stiklo langeliu.

17. Ji man davė
Obuolėlį
Pro stiklo langelį.

18. Gražus raudons
Obuolėlis,
Ale labai rūgštus;

19. Graži jauna
Merguźėlė,
Ale labai rūsti.

1013

Norvilienė

Var. 14, 140

1. Saulelė tekėjo,
Berželiai mirgėjo,
Sėdi mano motinėlė
Po stiklo langeliu. } 2 k.

2. Sėdėdama rymo,
Rymodama kalba:
— Kodėl tavo, dukrytėle,
Vainikas miglotas?

3. — Anksti rytą kėliau,
Žalias rūtas sėjau,
Ir užkrito miglužėlė
Ant mano galvelės.

4. — Netiesa, dukrele,
Nevierni žodeliai:
O tu savo bernužėlį
Laukeliu lydėjai;

5. Laukeliu lydėjai,
Žodelį kalbėjai,
Tu su savo bernužėliu
Dūmelę dūmojai.

6. — Tai tiesa, močiute,
Tai vierni žodeliai,
O aš savo bernužėlį
Laukeliu lydėjau;

7. Laukeliu lydėjau,
Žodelį kalbėjau,
Aš su savo bernužėliu
Dūmelę dūmojau.

*1014

Rinkytė

1. Šią naktelę per naktelę
   Miego nemiegojau,
   O aš šią nakt naktužėlę } 2 k.
   Po giružę jodžiau.
2. Ir prijojo pilnas dvaras
   Jaunųjų svetelių,
   Prisirišo bėrus žirgus
   Prie rūtų darželio
3. Ir sulaužė uosio tvoras,
   Brolelių užtvertas,
   Išmindžiojo žalias rūtas,
   Seselių pasėtas.
4. Eina merga pro dvarelį,
   Pro rūtų darželį,
   Čiulba ulba sakalėlis
   Vyšnelių sodely.
5. — Ei sakalai, sakalėli,
   Tu gražus paukšteli,
   Kad aš tave įviliočiau
   Į savo svirnelį,
6. O aš tave, sakalėli,
   Vyneliu girdyčiau,
   O aš tavo raibas plunksnas
   Aukseliu barstyčiau.
7. — Viliok, merga, sau bernelį,
   Ne mane paukštelį,
   Girdyk, merga, sau bernelį
   Rinckuoju vyneliu:
8. Augo girioj žalia liepa —
   Tai mano svirnelis,
   Po ta liepa rasa krito —
   Tai mano vynelis.

*1015

Viksvytė

1. Šią naktelę } 2 k.
   Per naktelę
   Nemigau, —
   Mane jauną } 2 k.
   Bernužėlis
   Budino.
2. Ei tu, šelmi
   Balamūtai,
   Jok namo,
   Netrainioki
   Patalėlių
   Tu mano:
3. Ne dėl tavęs
   Žąsų pulką
   Auginau,
   Ne dėl tavęs
   Patalėlius
   Pripyliau.
4. Kai nueisiu,
   Bernužėli,
   Už tavęs,
   Tai auginsiu
   Žąsų pulką
   Didelį;

5. Tai auginsiu
Žąsų pulką
Didelį,
Tai pripilsiu
Patalėlius
Tau minkštus;

6. Tai pripilsiu
Patalėlius
Tau minkštus,
Tai miegosi,
Bernužėli,
Sau minkštai.

7. Aš paklosiu
Patalėlį
Tau minkštai,
Išmiegosi,
Dobilėli,
Tu šiltai.

*1016

Teresienė

1. Atsiminki, mergužėle,
Ką vakar kalbėjai,
Kad su manim vainikėlį
Vakar suderėjai. } 2 k.

2. Sušvilpino bajorėliai
Vidury dvarelio,
Ir suvirko mergužėlė
Rūtelių daržely.

3. — Nusieiki, mergužėle,
Ant aukšto kalnelio,
Ant aukštojo kalnužėlio,
Kur bajorai eina.

4. — Atein pulkas, atein antras,
Nėr mano bernelio,
Ir ateina trečias pulkas —
Štai mano bernelis.

5. Muškit būgnus, skambink varpus,
Štai mano bernelis.
Parašyki gromatėlę, —
Rytoj vinčiavosim.

6. Stov žvaigždutė ant dangaus, —
Tai didi ir maža,
Šviečia manei tamsią naktį
Pas mergužę joti.

7. Aš, išjodams pas mergelę,
Dar randu bemiegant:
— Miegok sveika, mergužėle,
Ar dar n'išmiegojai?

8. — Kad ir miegą išmiegojau,
Tą saldų miegelį,
Degte dega širdužėlė
Vis meiliais žodeliais.

*1017

Bakšaitienė

1. — Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Gana pailsai,
Gana nuvargai,
Lig mane užauginai; } 2 k.

2. Lig mane užauginai,
Lig mane užaukavai:
Tu nenuleidai
Nei nuo kelelių,
Nei nuo baltų rankelių;

3. Naktužę ant rankelių,
Dienužę ant akelių, —
Tu paržiūrėjai
Šviesias akeles,
Lig mane užauginai;

4. Lig mane užauginai,
Lig mane užauklinai,
Tu parrymojai
Baltas rankeles
Ant margų priegalvėlių;

5. Lig mane užauginai,
Darbelių išmokinai,
Tu nenudirbai
Dieną darbelių,
Naktelę n'išmiegojai.

6. Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Gana pailsi,
Gana nuvargsi,
Lig mane tu išleisi:

7. Staklelių n'išsitaisiau,
Drobelių n'išsiaudžiau, —
O aš pamačiau
Svečių pulkelį
Per laukelį atjojant.

8. Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Meldės prašės
Jauni sveteliai
Naktelę pernakvoti.

9. — Tu mano dukružėle,
Dukrele lelijėle,
Daugel reikia,
Daugel išeina
Tavo jauniems sveteliams:

10. Reik žirgams abrakėlio,
Sveteliams stuomenėlių,
O tau jaunai,
Jaunai dukrelei,
Rūtelių vainikėlio.

11. — Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Neisiu, neisiu
Nė už stalelio
Be rūtų vainikėlio.

12. — Tu mano dukrytėle,
Dukrele lelijėle,
Tu ten rasi
Šimtą mošelių,
Du šimtu dieverėlių.

13. — Tu mano motinėle,
Močiute sengalvėle,
Aš mošelėms —
Po kaspinėlius,
Diever — po abrūsėlį.

14. — Išleidau vainikuotą,
Sulaukiau muturuotą, —
Ar tau negaila,
Mano dukrele,
Rūtelių vainikėlio?

15. — O tiek man tegailėjo,
Širdelei teskaudėjo,
Lig pravažiavau
Močiutės dvarą,
Žalių rūtų darželį.

16. Palenkčiau lelijėlę,
Palaužčiau diemedėlį,
O aš taisyčiau
Tiesius kelelius
Lig savo motinėlei.

17. Paskinčiau dilgėlėlę,
Palaužčiau erškėtėlį,
O aš iškločiau
Lygius kelelius
Lig savo anytėlei.

18. Anyta niūronėlė,
Bernužio motinėlė,
Ei, šandė, šandė
Jauną martelę
Vis šauniaisiais žodeliais.

1018

Norvilienė

1. Kad pas motę augau,
Pas seną aipinaus,
Žydėjo roželės
Ant mano veidelių; } 2 k.

2. Žydėjo roželės
Ant mano veidelių,
Baltos lelijėlės
Ant baltų rankelių;

3. Baltos lelijėlės
Ant baltų rankelių,
Žėrėjo žiedeliai
Ant mano pirštelių.

4. Šokit, šokėjėliai,
Gerkit, gėrėjėliai,
Aš jauna mergelė
Į vargą įpuoliau.

5. Skaistūs mano veidai —
Graudžios ašarėlės,
Baltos mano rankos —
Sunkiuose darbeliuos;

6. Baltos mano rankos —
Sunkiuose darbeliuos,
Greitos mano kojos —
Juoduose purveliuos.

*1019

Bačienė

1. — Sėdžiu už stalelio,
Žiūriu pro langelį:
Šoka kieme jaunimėlis —
Tai mano pulkelis. } 2 k.

2. Vedė mane šokti —
Ėmė mane džiaugsmas,
Reik bernyčiui marškinėlių —
Ėmė mane verksmas.

3. — Cit, neverk, mergele,
Ramink sau širdelę,
Aš eisiu į laukelį,
Užarsiu dirvelę;

4. Užarsiu dirvelę,
Pasėsiu linelius,
Pasisiūsi marškinėlius
Žalių linų laiškų.

5. Siuvau marškinėlius
Iš palaikio maišo
Ir išskalbiau baltai,
Ir padžioviau aukštai.

6. Kai išskalbiau baltai,
Kai padžioviau aukštai,
Gražūs balti marškinėliai,
Kaip pirktos drobelės.

7. Močiutės dvarely
Žalioji vejelė, —
O kas ją nušluos,
Kai dukrelę išduos?

8. Margieji staleliai,
Baltieji krūzeliai, —
O kas juos nušveis,
Kai dukrelę išleis?

9. Vainikėlis prastas,
Rūtų darže rastas,
Kai uždėjo ant galvelės,
Žiba kaip aukselis.

10. Gobtūrėlis puikus,
Iš kromelio pirktas,
Kai uždėjo ant galvelės,
Kaip girios lauželis.

1020

Viksvytė

Var. 751

1. — Namo, namo, } 2 k.
Svoteliai, namo, }
Rūdija pelija } 2 k.
Žagrelės jūsų. }

2. — Mai juos dievai
Ir su žagrelėmis,
Užarsim laukelį
Dieną, ne naktį.

3. Svečių žirgai
Vis klupinėjo,
O mūsų svetelių
Tai šokinėjo.

4. — Namo, namo,
Svoteliai, namo,
Rūdija pelija
Dalgeliai jūsų.

5. — Mai juos dievai
Ir su dalgeliais,
Nupiausim šienelį
Dieną, ne naktį.

6. — Namo, namo,
Svočiute, namo,
Juk rūksta, juk krinta
Staklelės gryčioj.

7. — Mai juos dievai
Ir su staklelėmis,
Išausiu drobeles
Dieną, ne naktį.

8. — Namo, namo,
Piršleli, namo,
Tai būbia, tai šaukia
Jauteliai tavo.

9. — Mai juos dievai
Ir su jauteliais,
Pašersiu jautelius
Dieną, ne naktį.

1021

Vidikytė

1. Ei, kelki, kelki,
Jaunoji mergele,
Nešk pusrytėlius } 2 k.
Į žalią lankelę. }

2. Benešdama, beeidama
Sutikau bernelį,
Sutikau bernelį
Lankos vidurėly.

3. — Ai, sustok, ai, sustok,
Jaunoji mergele,
Pastatyk puodelį,
Pailsės rankelės.

4. — Ai, atstok, ai, atstok,
Jaunasis berneli,
Ne mane jauną
Iš kelio vilioki.

5. — Tol n'atstosiu, tol n'atstosiu,
Kol meilės dastosiu,
Nuo motinėlės
Tave išviliosiu,

6. Tavo baltos kojos rankos —
Tai ne darbininkė,
Puikūs rūbeliai —
Tai ne ūkininkė.

7. Aš dėl tavo puikių rūbų
Šimtą mylių jojau,
Velug gražumėlio
Ir vinčių dastojau.

*1022

Blažienė

1. Atjoj bernytis raitas,
Prie kamarаitės greitas,
Žiūri mergaitės kraičio, —
Ar turtinga mergaitė. } 2 k.

2. Kamaroj kubilaitis,
Kubile kedelaitis,
O tai ji nor tekėti, —
Jos visas čionai kraitis.

3. — Kodėl, jauna mergele,
Čia žiūri pro langelį:
Ar nori sėt daržely,
Augint gražią kvietkelę?

4. — Man mislioj ne darželis,
Bet rūtų vainikėlis,
Ale man rūpi mučė,
Kad už bernyčio būčiau.

5. — Kodėl taip ūmai trokšti,
Kaip rugių sėklą blokšti:
Prispės prapult dienelės,
Stonas jaunos mergelės.

6. Ten pas svietišką lobį
Mučė galvą užgobė,
Tarp senų pasodino,
Moteriške vadino.

7. Argi eisi už paiko,
Kurs namie nesilaiko,
Per naktis kitur kulias,
Retai miegti atgulęs?

8. Kartais jis atsibaldo
Drauge nakvot ant staldo,
Ką tokiam ten daryti, —
Negali nuvaryti.

9. Kai eisi gult ant staldo,
Neškisi drauge žalgą,
Varyt nenuvarysi,
Su žalgu nubadysi.

10. Nusilipčiau nuo staldo,
Užsineščiau ir žalgą,
Bernužį pavėdėčiau,
Nuo staldo pastūmėčiau.

11. Kurie tamsoje lando,
Daugel jųjų išbando,
Kartais atradę tokias,
Iš tokių patys juokias.

1023

Žilaitienė

1. — Motinėle mano,
Širdužėle mano,
Katrą duosi man skrynelę,
Šalin išleisdama? } 2 k.

2. — Dukrytėle mano,
Lelijėle mano,
Eik į aukštą svirnužėlį
Pas margas skryneles;

3. Į aukštą svirnelį
Pas margas skryneles,
Išsiskirk, dukrytėle,
Iš visų gražiausią:

4. Kur smulkūs našteliai,
Aukso jutrynėlė,
Tai tau duosiu, dukrytėle,
Šalin išleisdama.

1024

Veličkienė

1. Gale tėvo kluonužio
Augo žalias klevužis,
O tai gražiai žaliavo
Žalio klevo lapužiai. } 2 k.

2. Pas mergytę nujojau,
Pas jaunąją nujojau,
Radau rūsčią liūdną
Savo jauną merguže.

3. Ko, merguže, nuliūdai,
Baltas rankas nuleidai:
Ar nuo kitų girdėjai,
Kad aš kitas mylėjau?

4. Kad ir kitas mylėjau, —
Tave širdy turėjau,
O aš tave kuo labiau,
Mano miela merguže.

*1025

Bakšaitienė

1. Augin tėvelis
Du sūnužėliu,
Abudu kareivėliu. (2 k.)

2. Kai parėjo
Iš kariuomenės,
Arė tėvo laukelį,

3. Arė dujavo,
Jaučiai būbavo,
Artojėliai dainavo.

4. Seniai nekenčia
Mane tėvelis,
Mano bėro žirgelio.

5. Kai tu nekenti
Mane, tėveli,
Kam auginai sūnelį?

6. O aš išeisiu
Šį rudenėlį,
Paliksiu jums ruimelį,

7. Aš padarysiu
Stainioj ruimelį,
Kiemely jaunimėlį.

8. Žirgo vietelėj
Rugių nesėsit,
Nearsit, neakėsit.

9. Jūs pasisėkit
Rugius kvietelius
Į lygųjį laukelį.

10. Ei, žaliuoj, žaliuoj
Žali rugeliai
Mano tėvo laukely.

1026

Daškauskienė

Var. 77

1. Siuntė mane
Močiutė vandenužio } 2 k.
Į jūreles,
Šaltinio vandenužio. } 2 k.

2. Man besemiant
Šaltinio vandenužį,
Nupūtė vėjas
Rūtelių vainikužį.

3. Ant' ateina
Trys jaunieji žvejužiai:
— Bene sugausit
Rūtelių vainikužį?

4. — Ką mums duosi,
Mums trims jauniems žvejužia
Kad mes sugausim
Rūtelių vainikužį?

5. — Tur močiutė
Tris šimtus dorelužių,
Užmokės jums
Už rūtų vainikužį.

6. — Mes nenorim
Tris šimtus dorelužių,
Tik mes tenorim
Tos jaunos pynėjužės.

7. — Tur močiutė
Levendružių daržužį,
Aš nusipinsiu
Ir kitą vainikužį.

1027

Tamošaitė

Var. 955, D 772

1. Saulelė raudona,
Jau vakars netoli,
Leiski mane, motinėle,
Su saulele drauge. } 2 k.

2. Laukeliai lynoti,
Keleliai klampoti,
Klimpsta puola žirgužėlis,
Pas mergelę jojant.

3. Eičiau į daržėlį,
Skinčiau tris kvietkeles:
Vieną sau, antrą broliui,
Trečią bernužėliui:

4. Sau rūtinėlę,
Broliui mėtinėlę,
O tam šelmiui bernužėliui
Piktą notrėlėlę.

5 ir 6. Saulelė... *(dainuok 1-jį ir 2-jį posmą)*

7. Eičiau į svirnelį,
Skirčiau tris skareles:
Vieną sau, antrą broliui,
Trečią bernužėliui:

8. Sau šilkinėlę,
Broliui bovelnėlę,
O tam šelmiui bernužėliui
Storą pakulnėlę.

9 ir 10. Saulelė... *(1 ir 2 posmas)*

11. Eičiau į stainelę,
Skirčiau tris žirgelius:
Vieną sau, antrą broliui,
Trečią bernužėliui:

12. Sau juodukėlį,
Broliui bėrukėlį,
O tam šelmiui bernužėliui
Žilą ožiukėlį,.

13. Sau pabalnotą,
Broliui pažabotą,
O tam šelmiui bernužėliui
Žabeliu žabotą.

14 ir 15. Saulelė... *(1 ir 2 posmas)*

16. Eičiau į girelę,
Skirčiau tris kelelius:
Vieną broliui, antrą piršliui,
Trečią bernužėliui:

17. Broliui išjoti,
Piršliui parjoti,
O šiam šelmiui bernužėliui
Po girias klajoti.

1028

Kemzuriukė

Var. 907, 936

1. Susidūmokiv
Mudu, broleli,
Vienu mudu būdamu, (2 k.)

2. Kad mudu augov,
Viens kito laukėv
Kas nedėlios rytelį.

3. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Ko taip liūdna vaikščiojai?

4. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Aš kalbeles kentėjau.

5. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Kodėl manei nesakei?

6. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Tavo paties kalbelės.

7. — Pasakyk, mergyte,
Pasakyk, jaunoji,
O kas auga be šaknų?

8. — Ant jūrių marių
Baltas akmenėlis,
O jis auga be šaknų.

9. — Pasakyk, mergyte,
Pasakyk, jaunoji,
O kas bėga be kojų?

10. — Sraunus upelis,
Gilios marelės
O tai bėga be kojų.

11. — Pasakyk, mergyte,
Pasakyk, jaunoji,
O kas lekia be sparnų?

12. — Šiaurus vėjelis,
Juods debesėlis
O tai lekia be sparnų.

13. Kam jūs rūstinot
Jauną brolelį
Ant manęs vargdienėlės:

14. Ne jūsų valgiau,
Ne jūsų gėriau,
Nei už stalo sėdėjau, —

15. Po girią vaikščiojau,
Uogas rankiojau,
Po liepele sėdėjau.

1029

Kuncienė

1. Sėmė merga vandens,
Kazoks žirgą girdė,
Kazoks mergą apdainavo,
Merga graudžiai verkė. } 2 k.

2. — Barė mane, barė,
Barė mane dėl tavęs,
Barė mane dėl tavęs,
Kad tu neitum prie manęs.

3. — Aš pas tave neisiu
Nė vidur naktelės,
Kad ir tavo skaistūs veidai,
Juodosios akelės.

4. Aš mergytę myliu,
Širdelėj žyviju,
O aš savo mergužėlei
Čeverykus pirksiu.

5. Čeverykai ožienos,
Pančiakėlės bovelnos,
O tai graži mergužėlė,
Kad už manęs eina.

*1030

Vidikytė

1. Pašilėliais patrakėliais
Putinai žydėjo:
Žali lapai, balti žiedai,
Raudonos uogelės. } 2 k.

2. Kol mergužė netekėjus, —
Graži ir patogi,
Kai prilygo bernužėlį,
Jau yra ne tokia.

3. Graži yra draugė
Brolių ir seselių,
Dar gražesnis mergų stonas,
Pakol vainikuotos.

4. Ein seselių draugė,
Graži yra didžiai,
O tu viena kaipo žiedas
Dieneles pražydi.

5. Pražydėjus jaunas dienas,
Puolei į vargelį,
Atidavei vainikėlį
Į kitų valelę.

6. Nepareisi, nesugrįši
Į jaunas dieneles,
Nenešiosi vainikėlio
Ant savo galvelės.

7. Mynios tavo jaunas dienas
Juodam purvynėly,
Žaliuos tavo vainikėlis
Kitų daržužėly;

8. Žydės tavo vainikėlis
Kitų daržužėly,
Rūdys tavo žiedužėlis
Juodam purvynėly.

9. Po sodelius, po darželius
Apynėliai rietė:
Žali lapai, balti žiedai,
Geltonos spurgelės.

10. Kol bernužis neženotas, —
Gražus ir palogus,
Kai prilygo mergužėlę,
Jau yra ne toksai.

11. Ką pamačys, bernužėli,
Kad tu dabar verksi,
Nereikėjo jaunas dienas
Už nieką paversti.

12. Graži yra tenai draugė
Brolių ir seselių,
Dar gražesnis bernų stonas,
Pakol neženoti.

13. Jojo brolių tenai draugė,
Graži yra didžiai,
O tu vienas kaipo žiedas
Dieneles peržydi.

14. Peržydėjęs jaunas dienas,
Puolei į vargelį,
Atidavei žirgužėlį
Į kitų valelę.

15. Nepareisi, nesugrįši
Į jaunas dieneles,
Nevaldysi žirgužėlio
Savo valužėlėj.

16. Mynios tavo jaunas dienas
Juodam purvynėly,
Žvingaus tavo bėras žirgas
Kitų stainužėlėj;

17. Žvingaus tavo bėras žirgas
Kitų stainužėlėj,
Rūdys tavo pentinėliai
Juodam purvynėly.

*1031

Dievienė

1. Pats pušį kirtau, } 2 k.
Pats laivą dariau, }
Po jūružes plūkavojau, } 2 k.
Žuvelių žėlavojau. }

2. O ir sugavau
Vieną žuvužėlę,
Tą margąją žuvužėlę,
Marelių lydekėlę.

3. Žuvelę dariau,
Rankas mazgojau,
Nuskandinau žiedužėlį
Į jūrelių dugnelį.

4. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Eik šen, laikyk žirgužėlį,
Aš išgriebsiu žiedelį.

5. Juo tolyn bridau,
Juo gilyn grimzdau,
Vis drumsčias vandenužėlis,
Tolyn ritas žiedelis.

6. — Bernyti mano,
Jaunasis mano,
Ar man tave žėlavoti,
Ar sau kitą ieškoti?

7. — Mergyte mano,
Jaunoji mano,
Ne tu mane žėlavoki,
Tik sau kitą ieškoki.

*1032

Blažienė

1. O širmi, širmi,
Štai po juosta kirvis, —
Mano širmis eidininkas,
Aš pats mergininkas. } 2 k.

2. Kur upelis teka,
Ten šapelius neša,
Tai ten mano mergužėlė
Juodą vištą peša,

3. Juodą vištą peša,
Šalia plunksnas deda,
Vieni plėšo, antri pila
Pūkų patalėlius.

4. Šulinėlis kastas,
Rentinėlis ręstas, —
Dar n'užaugo sūnužėlis,
Jau mergelių reikia;

5. Dar n'užaugo sūnus,
O jau mergos reikia, —
Nei senos, nei jaunos,
Tik mergytės gražios.

1033

Maštauskienė

1. Per aukštą kalnelį
Tekėjo saulelė.
— O ko verki, bernužėli,
Ko tu taip dūsauji? } 2 k.

2. — Ką aš neverksiu,
Ką aš nedūsausiu:
Paviliojo mergužėlę
Nuo manęs mieliausią.

3. Kaip jis paviliojo
Nuo manęs mergelę,
O kad jo išviliotų
Iš kūno dūšelę;

4. Kaip jis perkalbėjo
Nuo manęs mergelę,
O kad jam Perkūns duotų,
Kad jis n'iškalbėtų;

5. O kad jis atšaltų
Kojas ir rankeles,
Kaip atšalo mergužėlė
Nuo manęs bernelio;

6. Kad jį sunamstytų
Diegliai po šoneliu,
Kaip sunamstė mane jauną
Nevierni žodeliai.

7. Auga klevelis,
Žalias ąžuolėlis,
Stov ir mano bernužėlis,
Rankeles nuleidęs.

8. Krint klevo lapeliai,
Žalio ąžuolėlio,
Krint mano bernužėlio
Graudžios ašarėlės.

9. — Cit, neverk, berneli,
Baltas dobilėli,
Aš tau skinsiu kvietkelę
Pirmam jomarkėly.

10. — Kad ir tu skinsi,
Ale nedėvėsiu,
O aš savo mergužėlę
Ilgai paminėsiu.

1034

Kasiulienė

Var. D 50

1. Ant' atbėga laivužis,
Atliūliuoja juodasis,
Pro tėvelio vario vartus,
Pro stiklo langelį. } 2 k.

2. — O kas buvo daržužy,
O kas skynė rūteles,
O kieno vainikėlis
Darže ant rūtelių?

3. — Sesė buvo daržužy,
Sesė skynė rūteles,
Tai seselės vainikėlis
Darže ant rūtelių.

4. — O kas buvo stainužėj,
O kas šėrė žirgužį,
O kieno pentinėliai
Stainioj ant vagelio?

5. — Brolis buvo stainužėj,
Brolis šėrė žirgužį,
Tai brolelio pentinėliai
Stainioj ant vagelio.

1035

Duobienė

1. Ei, dirbau, dirbau
Lendrių tiltelį, —
Lankysiu mergelę } 2 k.
Kas vakarėlį.

2. — Ei, nejok, nejok,
O nei ūkštauki,
Negausi tu manęs,
Nesitikėki.

3. Jok prie savųjų,
Prie bagotųjų,
Kur vakar užvakar
Sukneles pirkai.

4. — Nereik man tokios
Didžiai bagotos,
Bil' mano mergelė
Darbininkėlė.

5. Mano mergelė
Darbininkėlė
Sumerkė žlugtelį
Į ežerėlį.

6. Atlėkė žąsins
Su žąsu pulku,
Sumaišė vandenį
Į juodą purvą.

7. Pakol tas vanduo
Nusistovėjo,
Bernytis mergelę
Sau perkalbėjo.

8. Ai, skalbiau, skalbiau
Paplūsturdama,
Ant rūtų šakelių
Išdžiaustydama.

9. Mano žlugtelis
Kaip sniegas baltas,
O pati mergelė
Kaip lelijėlė.

*1036

Maštauskienė

Var. 943

1. O tėvelis } 2 k.
Nieko nežinojo,
Kad sūneliai } 2 k.
Žirgelius balnojo.

2. — Šelmis buvai,
Ne tėvo sūnelis,
Kam sušildei
Juodbėrį žirgelį;

3. Kam sušildei
Juodbėrį žirgelį,
Kam sukūlei
Plieno pasagėlius;

4. Kam sukūlei
Plieno pasagėlius,
Kam sutraukei
Šilkų kamanėles;

5. Kam sutraukei
Šilkų kamaneles,
Užrūstinai
Senąjį tėvelį!

6. — Nesirūstink,
Senasis tėveli,
Aš parvesiu
Jaunąją martelę.

7. Kai martelė
Per aslelę ėjo,
Šešurėlis
Šnaira pažiūrėjo;

8. Kai martelė
Už stalo sėdėjo,
Anytėlė
Šnaira pažiūrėjo;

9. Kai martelė
Per kiemelį ėjo,
Mošytėlės
Šnaina pažiūrėjo;

10. Kai martelė
Į svirnelį ėjo,
Dieverėlis
Šnaira pažiūrėjo.

11. O dievuliau,
Kaip aš čia paprasiu, —
Šešurėlį,
Ne tėvelį, rasiu;

12. O dievuliau,
Kaip aš čia prigusiu, —
Anytėlę,
Ne močiutę, rasiu;

13. O dievuliau,
Kaip aš čia prigusiu, —
Mošytėles,
Ne seseles, rasiu;

14. O dievuliau,
Kaip aš čia prigusiu, —
Dieverėlius,
Ne brolelius, rasiu.

*1037

Terestenė

1. Važiavau dieną,
Važiavau naktį
Ir privažiavau
Žalią lankelę. } 2 k.

2. Toje lankelėj,
Toje žalioje,
Ten mergužėlė
Šienelį grėbė.

3. O mergyt, mergyt,
Mergyte mano,
Tai man patinka
Tavo darbelis:

4. Naujos staklelės,
Plonos drobelės,
O mergužėlė
Kaip lelijėlė.

*1038

Bačienė

1. Kriūkia kiaulė po arimą,
Ropes šinkuodama:
Didžią ropę po šeštoką,
Mažą dykai davė. } 2 k.

2. Tupi šarka susipynus,
Nor ji ištekėti,
Ana varna, juoda galva,
Nori svočia būti,

3. O zuikutis žiponuotas
Nori važnyčioti,
Ansai briedis ilgarietis
Nori šalia joti.

4. Eina ožys per bažnyčią,
Nori kunigs būti,
O vilkutis nabagutis
Nori vinčiavoti.

5. Tupi žvirblis ant varpnyčios,
Nori pazvanuoti,
O lokiukas nabagiukas
Nori vargonuoti.

6. Bėg pelėda per šventorių,
Kulnis daužydama,
O laputė nabagutė —
Pėdas uostydama.

7. Ramta dridi ridi ridi. (3 k.)

*1039

Bačys

1. Sakė mane šiokį,
Sakė mane tokį,
Sakė mane kiemo mergos
Žirgužį pragėrus. } 2 k.

2. Iš tėvo malonės,
Iš gerų namelių,
Tebėr mano žirgužėlis
Naujoje stainelėj.

3. — Eik šen, mergele,
Duok man rankelę,
O ar būsi tu mano
Šįjį rudenėlį?

4. — Neisiu, berneli,
Neduosiu rankelės,
O nebūsiu aš tavo
Šįjį rudenėlį.

5. Šuo pipirus grūdo,
Lokys pikliavojo,
Vilkas malė, tabalavo,
Svečius čestavojo,

6. O laputė,
Pati gaspadinė,
Ji per savo uodegėlę
Miltelius sijojo.

1040

Norvilienė

1. Vaikščiojau, vaikščiojau
Po žalią girelę, } 2 k.
Vaikščiojau.

2. Nešiojau, nešiojau
Šviesiąją plintelę,
Nešiojau.

3. Nušoviau, nušoviau
Širmąjį zuikelį,
Nušoviau.

4. Nunešiau, nunešiau
Į Tilžės miestelį,
Nunešiau.

5. Sutikau, sutikau
Šviesiąją kupčelę,
Sutikau.

6. Sulygau, sulygau
Širmąjį zuikelį,
Sulygau.

7. Pardaviau, pardaviau
Tilžės šinkarkėlei,
Pardaviau.

8. Aš ėmiau, aš ėmiau
Tris šimtus dorelių,
Aš ėmiau.

9. Nuėjau, nuėjau
Į didį turgelį,
Nuėjau.

10. Nupirkau, nupirkau
Juodbėrį žirgelį,
Nupirkau.

11. Užmoviau, užmoviau
Šilkų kamanėles,
Užmoviau.

12. Uždėjau, uždėjau
Aukso balnelį,
Uždėjau.

13. Nujojau, nujojau
Pas jauną mergelę,
Nujojau.

14. Vaikščiojo, vaikščiojo
Po rūtų daržėlį,
Vaikščiojo.

15. Nešiojo, nešiojo
Ant galvos kvietkelę,
Nešiojo.

16. Kalbėjo, kalbėjo
Meiliuosius žodelius,
Kalbėjo.

17. Vadin mane, sodin mane
Už balto stalelio,
Sodin mane.

18. Užger mane, užger mane,
Jaunąją mergelę,
Užger mane.

*1041

Kasiulienė

1. Atjojo bernelis
Per lygų laukelį,
Klausinėjo motušėlės: } 2 k.
— Ar namie dukrelė? }

2. — Dukrelė nespėjo,
Darže rūtas sėjo;
Nusieiki, bernužėli,
Su ja pakalbėsi.

3. — Padėk dievs, mergele,
Kam sėji rūteles,
Ar tekėsi, mergužėle,
Šįjį rudenėlį?

4. Mergelė atsakė,
Jaunoji atsakė:
— Ar mylėsi mane jauną
Per visą amželį?

5. Nė metų n'išbuvo,
Jau meilė pražuvo,
Jau pradėjo bernužėlis
Karčemoje gerti.

6. Pragėrė žirgelį
Ir tymo balnelį,
Jis pragėrė didžią naudą, —
Mergelę sumušė[1].

7. Ėjo jisai šokti,
Liepė jai dainuoti.
— Kaip jau, dievas, dainuosiu,
Kad reik graudžiai verkti?

8. Einu per kiemelį
Pro rūtų daržėlį, —
Tebėr mano žalios rūtos,
Baltos lelijėlės;

9. Tebėra rūtelės,
Baltos lelijėlės,
Tik nėr manei jaunų dienų,
Rūtų vainikėlio.

10. Prapuolė dienelės
Ir žalios rūtelės,
Teprapuolie gerumėliai,
Pas močiutę augus.

---

[1] Vidikytė dainuoja: Tu pragersi mane jauną,
Nuo rankų žiedelį.

*1042

Kučinskienė

1. Mano tėvužėlio
   Naujos stainužėlės } 2 k.
   Tai gražiai budavotos. (2 k.)

2. Toje stainužėlėj,
   Toje naujoje,
   Stov du bėru žirgeliu.

3. Ant tų žirgužėlių,
   Ant tų juodbėrėlių,
   Svyruoj tymo balneliu.

4. Prie tų balnužėlių,
   Prie tų tyminėlių,
   Kybo aukso kilpelės.

5. O kai reiks išeiti
   Į svečių šalelę,
   Į svetimą šalelę,
   Į prancūzų žemelę,

6. Aš pasirašyčiau
   Ir pasiskaityčiau
   Savo mergos vardelį
   Į šviesųjį kardelį.

7. Yra vardužėlis
   Ir pravardužėlė,
   Nėra mano mergelės,
   Nei jos jaunų dienelių.

8. Žydi obelėlė
   Raudonais žiedeliais,
   Žydi mano mergelė
   Ir jos jaunos dienelės.

9. Nukris žiedužėliai,
   Bus ir obuolėliai,
   Nukris mano mergelės
   Veidelio skaistumėlis.

1043

Daškauskienė

1. Laukely lyja,
   Laukely sninga
   Vis ant mano mergužėlės } 2 k.
   Rūtų vainikėlio.

2. Stoki, mergele,
   Po žalia liepele,
   O aš jaunas bernužėlis
   Po ąžuolėliu.

3. Kad būtum palaukus
   Kito rudenėlio,
   Aš būčiau parvedęs
   Į margą dvarelį,

4. Būčiau pasodinęs
   Už balto stalelio,
   Aš būčiau užgėręs
   Rinckuoju vyneliu.

*1044

Bakšaitienė

1. Močiute mano,
Senoji mano,
Šukuok mano galvelę
Marių žuvų šukelėmis. } 2 k.

2. Sek vainikėlį
Geltona špilga,
O kad jis nenupultų,
Vis ant galvelės būtų.

3. Prauski burnelę
Žaliu muileliu,
O kad ji neblekiuotų,
Vis graži skaisti būtų.

4. Ateis ta diena
Ir adynėlė,
Nupuls ir vainikėlis,
Geltona špilga segtas;

5. Ateis ta diena
Ir adynėlė,
Sušiurs tavo galvelė,
Žuvų šukomis šukuota;

6. Ateis ta diena
Ir adynėlė,
Blekiuos tavo veideliai,
Žaliu muileliu prausti.

1045

Norvilienė

1. Pririšau žirgelį
Prie rūtų darželio,
Aš pats jaunas bernužėlis } 2 k.
Į naują seklyčią.

2. Atsisėdau dailiai,
Apsiverkiau gailiai,
Kad į mane mergužėlė
Šnaira pažiūrėjo.

3. Nors ji šnaira žiūri,
Bet ji meiliai kalba,
Iš tų meilių meilystėlių
Gailiai apsiverkiau.

4. Ateina stiklelis,
Gerdamas stalelį,
Ui, ui, ui, ui dievulėliau,
Reiks man jį išgerti.

5. Išgėriau stiklelį
Už save mažesnį,
Padabojau mergužėlę
Už save mažesnę.

*1046

Bakšaitienė

Var. 87

1. Nejok, bernuži,
Pavasarį,
Atjoki, berneli,
Rudenėlį, } 2 k.

2. Kad bus rugeliai
Želmenyse,
Žalios rūtelės
Garbiniuose.

3. Leisčiau žirgelį
Rugių lauką,
Eis mano mergelė
Rūtų daržą.

4. Žvengia žirgužis
Pūdymužy,
Verkia mergužė
Rūtų darže.

5. Žvengia žirgužis
Abrakužio,
Verkia mergužė
Vainikužio.

6. Nežvenk, žirguži,
Abrakužio,
Neverk, merguže,
Vainikužio.

7. Girdžiu bernužį
Bernaujantį, —
Berno svirnužis
Naujai dengtas:

8. Obelų grindys
Netašytos,
Lazdų lotužės
Negenėtos.

9. Atves grindužės
Obuolėlius,
Lazdų lotužė —
Riešutėlius.

10. Saldūs obuoliai —
Šaunūs žodžiai,
Gvaldūs riešutai —
Ašarėlės.

11. Neželk, žoluže,
Ant tos vietos,
Kur mudu jaunu
Stovėjova.

*1047

Juškytė

1. Balnok, brolau,
Bėrą žirgelį,
Aš josiu pas mergelę. } 2 k.

2. O kai prijojau
Uošvelės dvarą,
Tai šoviau į mūrelį:

3. — Labs ryts, labs vakars
Uošvei močiutei,
Ar yr namie dukrelė?

4. Alutį gėrė,
Mane užgėrė, —
Aš tariau, privitojo.

5. Žiedužį pirko,
Dukrelei davė, —
Aš tariau, dovanojo.

6. Aš nežinojau,
Kad jis merginas
Už rankelių vadžiojas.

7. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Netropijau bernelį.

8. Kad būč žinojus
Tokį bernelį,
Tokios rūsčios širdelės,

9. Būč atsilenkus
Saulelės lanksmu,
Aušrelės pazarėle,

10. Aš bevelyčiau
Lygiam laukely —
Sieruoju akmenėliu.

11. O aš nukęsiu
Šiaurių vėjelių
Ir bangiųjų lietelių,

12. Aš nenukęsiu
Šelmio bernelio
Neviernųjų žodelių.

13. Ant manęs linko
Liepos šakelės,
Ne močiutės rankelės,

14. Ant manęs krito
Liepos lapeliai,
Ne močiutės žodeliai.

*1048

Bakšaitienė

1. Augo kieme mergelė,
Pas močiutę dukrelė, (2 k.)

2. Ir atjojo ponelis
Pas močiutės dukrelę.

3. Kalbin šnekin močiutę:
— O ar leisi dukrelę?

4. Ne taip greitai pažadėjo,
Kaip į vinčių jis nuėjo.

5. Kai iš vinčiaus jis atstojo,
Pons į karą ir išjojo.

6. Ėmė žirgą kuo greičiausią,
Kursai bėgti galėjo.

7. Iki Rygos jis nujojo,
Pons ant lauko ir sustojo.

8. Klausinėjo pons slūgelių:
— Kas tam dvare girdėti,

9. Kas tam dvare girdėti,
Ar dar sveika Anulė?

10. — O taip sveika, taip graži,
Su kriaučiukais uliavoj.

11. Kai tą žodį ištarė,
Pons labai ir užpyko.

12. Ne taip greitai užpyko,
Kaip taip greitai parjojo.

13. — Labas rytas, Anule,
Ar dar miegi, dūšule?

14. — Kad ir guliu, nemiegu,
Rūpestėlį sau turiu.

15. Jau ne čėsas Anulei
Su kriaučiukais uliavot.

16. — Jūs sįūgelės mylimi,
Neškit mano Anulę,

17. Neškit mano Anulę
Į gilumą dunojaus.

18. Jau Anulė skęsdama,
Aukštyn rankas keldama,

19. Aukštyn rankas keldama:
— Gelbėk mane, dūšule!

20. Kai tik žodį ištarė,
Meilę širdy jis gavo,

21. Į dunojų įšoko
Ir Anulę sugriebė.

22. Kai Anulę sugriebė,
Ir į dugną nugrimzdo.

23. Abiem grabą padarė,
Abiem duobę iškasė,
Abu drauge pakasė.

1049

Juškytė

1. Ei, atein, atein
Trys laivužėliai
Per didį Nemunėlį — (2 k.)

2. Ne su rugeliais,
Ne su kvieteliais, —
Su žaliais meirūnėliais.

3. Eiva, sesele,
Meirūnų pirkti,
Sėsiv brolio daržely.

4. Juo rečiau sėjau,
Juo tankiau dygo,
Tai gražiai pumpuravo:

5. Aukso lapeliai,
Vario stiebeliai,
Deimanto pumpurėliai.

6. Iš pašakėlių
Kvietkelę skinsiu,
Tą berneliui siuntinsiu;

7. Iš viršūnėlių
Vainiką pinsiu,
Tą pati pardėvėsiu.

8. Ei broli, broli,
Broleli mano,
Balnok bėrą žirgelį,

9. Kai pabalnosi
Bėrą žirgelį,
Priduok šviesią strielbelę, —

10. Šviesi strielbelė,
Aukso kulkelė
Trumpin mano amželį.

*1050

Šopytė

1. O kad aš augau
Pas motinėlę,
Valužę neturėjau: } 2 k.

2. Anksti rytelį
Rūteles sėjau,
Išaušus nuravėjau.

3. Sakė žmoneliai:
Pataikūnėlė,
Ne močiutės dukrelė.

4. — Ai, eičiau, eičiau
Į svečių šalį,
Ieškočiau draugalėlio.

5. — Neik, sesele,
Neik, lelijėle,
Nustosi vainikėlio.

6. — Kad tą nustosiu,
Ir kitą pinsiu, —
Daug yr žalių rūtelių:

7. Šešiais žirgeliais
Brikužė vežė
Mano žalias rūteles.

8. Kur mudu ėjov,
O kur vaikščiojov,
Nežels žalia žolelė.

9. Želk, žolele,
Riesk, dobilėli,
Daryk man slaunumėlį.

10. O kad aš augau
Pas tėvužėlį,
Valužę neturėjau:

11. Anksti rytelį
Žirgelį šėriau,
Išaušus pabalnojau.

12. Sakė žmoneliai:
Pataikūnėlis,
Ne tėvelio sūnelis.

13. — Ai, jočiau, jočiau
Į svečių šalį,
Ieškočiau draugalėlės.

14. — Nejok, brolau,
Nejok, dobilai,
Nustosi pentinėlių.

15. — Kad tą nustosiu,
Ir kitą kalsiu, —
Daug yra sidabrėlio:

16. Šešiais žirgeliais
Brikužė vežė
Aukselį sidabrėlį.

17. Kur mudu jojov,
O kur vaikščiojov,
Nežels žalia žolelė.

18. Želk, žolele,
Riesk, dobilėli,
Daryk man slaunumėlį.

*1051

Viksvytė

1. Kad aš augau
   Pas tėvelį,
   Pas savo senąjį, } 2 k.

2. Kad aš šėriau
   Sau žirgelį,
   Savo juodbėrėlį,

3. Kad aš jojau
   Ūlyčaitėmis,
   Žaliomis prievartaitėmis,

4. Ir sutinku
   Mergužėlę,
   Mergužę beverkiant.

5. O ko verki,
   Mergužėle,
   O ko tu raudi:

6. Ar nemoki,
   Mergužėle,
   Staklužių taisyti,

7. Ar nemoki,
   Mergužėle,
   Drobelių rėdyti?

8. Nusieičiau
   Į beržyną,
   Į žalią beržyną,

9. Pasilaužčiau
   Beržo rykštę,
   Berželio rykštelę,

10. Pamokyčiau
    Mergužėlę
    Staklužių taisyti

11. Ir plonųjų
    Drobužėlių,
    Drobelių rėdyti.

12. Slauni buvo
    Mano didžiai
    Jaunoji mergelė,

13. Tai išmoko
    Mergužėlė
    Staklužių taisyti

14. Ir plonųjų
    Drobužėlių,
    Drobelių rėdyti.

*1052

Vidtkytė

1. Augin tėvas du sūneliu,
   Du sūneliu vienveidėliu,
   Abu leido į valią, } 2 k.
   Ir išėjo į girią.

2. Katras grybą pirma raus,
   Tas mergytę pirma gaus,
   Katras pušį pirma kirs,
   To mergytė pirma mirs.

3. Tu, bernyti, grybavai,
Mane jauną prigavai,
Tu kepei, aš mačiau,
Tu davei, aš n'ėmiau.

4. Nei aš noriu tavo grybų,
Nei aš noriu baravykų,
Tik aš noriu tos paukštelės,
Kur ant kraiko save kraipo.

*1053

Blažienė

1. Kur vargų mergelė,
Tur didžią meilužę, } 2 k.
O kuri bagota,
Kaip eglė šakota. } 2 k.

2. Kur vargų mergužė,
Tur didžią meilužę,
O kuri bagota,
Atsilošus šoka.

3. Kur mergytė daili,
Ant šokimo smaili,
O kuri bagota,
Nieks neveda šokti.

4. Kur mergytė balta,
Ten prigulus šalta,
O kuri raudona,
Kaitina iš tolo.

5. Žalioje lankelėj
Balti dobilėliai,
Tai toje lankelėj
Ganė bėrus žirgus.

1054

Lideikienė

1. Prie vandenėlio
Rymojau, rymojau,
Savo baltas rankeles
Mazgojau, mazgojau. } 2 k.

2. Rankelės mano
Balčiausios, balčiausios,
O kam jūs pateksit,
Mieliausios, mieliausios?

3. Jei už gero vyro,
Dėkavos, dėkavos,
Jei už kokio pijokėlio,
Priraudos, priraudos.

4. Tris dienas gėrė
Karčemoj, karčemoj,
Stovėjo žirgelis
Stadaloj, stadaloj.

5. Ar tu, berneli,
Apakai, apakai,
Argi savo mergelės
Nematai, nematai?

1055

Makauskienė

1. Aukštam kalnely
Žalia liepelė, —
Kalbino mane
Jauni berneliai. } 2 k.

2. Ne taip kalbino,
Kaip čestavojo,
Baltas rankeles
Apdovanojo.

3. Daro bernelis
Naują grėbleli,
Keta jis vesti
Šienelio grėbti.

4. Ne taip aš grėbiau,
Kaip graudžiai verkiau,
Ant naujo grėblio
Pasiremdama;

5. Ant naujo grėblio
Pasiremdama,
Į sierą žemę
Pasiduodama:

6. — O tu, žemele,
Tu sierūnėle,
Atėmei tėvą
Ir motinėlę;

7. Atėmei tėvą
Ir motinėlę,
Atimk ir mane,
Vargų mergelę.

8. Žemelė tarė
Pratarydama:
— Nesisiūlyki,
Jauna būdama!

9. Ne varge gimus,
Ne varge augus,
Tik vargdienėliui
Bernužiui tekus.

1056

Dabkuvienė

1. O atlek, atlek
Raimas sakalėlis
Į lanką,
Pasidabojo
Raimą gegužėlę
Lankelėj. } 2 k.

2. — O atstok, atstok,
Raimas sakalėli,
Nuo manęs,
Rasi ir kitą
Tokią gegužėlę
Kaip mane.

3. — O aš išlakiojau
Du šimtu lankelių
Ir lanką,
O aš neradau
Tokios gegužėlės
Kaip tave.

4. O atjoj, atjoj
Jaunas kareivėlis
Į miestą,
Pasidabojo
Jauną šinkarkėlę
Miestely.

5. — O atstok, atstok,
Jaunas kareivėli,
Nuo manęs,
Rasi ir kitą
Tokią šinkarkėlę
Kaip mane.

6. — O aš išieškojau
Du šimtu miestelių
Ir miestą,
O aš neradau
Tokios šinkarkėlės
Kaip tave.

7. O atein, atein
Jaunas bernužėlis
Į kiemą,
Pasidabojo
Jauną mergužėlę
Kiemely.

8. — O atstok, atstok,
Jaunas bernužėli,
Nuo manęs,
Rasi ir kitą
Tokią mergužėlę
Kaip mane.

9. — O aš išvaikščiojau
Du šimtu kiemelių
Ir kiemą,
O aš neradau
Tokios mergužėlės
Kaip tave.

*1057

Rumšienė

1. Nedėlios rytą
Saulė tekėjo,
Kad mergužėlė } 2 k.
Suole sėdėjo. }

2. Ant mergužėlės
Perlų vainikas,
Ant bernužėlio
Aukso žiedelis.

3. Pūski, vėjeli,
Perlų vainiką,
Kaitink, saulele,
Aukso žiedelį.

4. Aš tvorą tvėriau,
Rūteles sėjau,
Meilius žodelius
Sau n'iškalbėjau.

5. Graži ūlytėlė,
Kad nebrukavota,
Meili mergelė,
Kad nevinčiavota.

6. Žvengia žirgelis
Prie rūtų daržo,
Verkia mergelė
Prie mano šalies.

7. Žvengia žirgelis
Šieno, abrakėlio,
Verkia mergelė
Rūtų vainikėlio.

8. Nežvenk, žirgeli,
Šieno, abrakėlio,
Neverk, mergele,
Rūtų vainikėlio.

9. Du šimtu duočiau
Ir pabučiuočiau,
Trečią priduočiau,
Lovelėj gulčiau.

10. Riščiau žirgelį
Prie žalios grūšios,
Glausčiau mergelę
Prie savo dūšios.

1058

Norvilienė

1. Lauke belyjanti,
Lauke besninganti,
Gale lauko mergužėlė } 2 k.
Mane belaukianti.

2. Per girelę jojau,
Girelėj nakvojau,
Vieškelėliu jojau,
Dūmelę dūmojau,
Ką nunešiu mergužėlei
Didžių dovanėlių:

3. Ar aukso žiedelį,
Ar rūtų kvietkelę,
O ar girios obuolėlių
Raudonais krašteliais?

4. Ne aukso žiedelį,
Nei rūtų kvietkelę, —
Žalios girios obuolėlių
Raudonais krašteliais.

5. Prijojau dvarelį,
Baltąjį mūrelį,
Šaute šoviau, šaukte šaukiau,
Nieks mane n'išgirsta.

6. Išeina mergelė
Kaip rūtų kvietkelė,
Ji man davė baltą ranką,
Aš jai dovanėles;

7. Ji man baltą ranką,
Aš jai dovanėles:
— Priimk ir mano, mergužėle,
Mažas dovanėles:

8. Ne aukso žiedelis,
Ne rūtų kvietkelė, —
Žalios girios obuolėliai
Raudonais knašteliais.

9. — Gražūs obuolėliai,
Gražūs pažiūrėti,
Gražus raudons obuolėlis,
Ale labai rūgštus;

10. Gražus bernužėlis,
Gražus pažiūrėti,
Gražus raudons bernužėlis,
Ale labai rūstus.

11. Gražus bernužėlis
Karčemėlėj gėrė,
Jis, parėjęs iš karčemos,
Į dureles spyrė,

12. Į dureles spyrė,
Mergytę budino:
— Priimk ir mane, mergužėle,
Į svirnelį gulti.

13. — Karčemos nameliai —
Tai tavo svirnelis,
Karčemėlės šinkarkėlė —
Tai tavo mergelė.

14. Aš turiu šunelį,
Namus pilniavoja,
O tu, šelmi pijokėli,
Javus išnešiojai;

15. Aš negaliu verpti,
Reik man vis atverkti,
Aš dėl tavęs, pijokėli,
Širdį sugraudinau;

16. Aš negaliu austi,
Reik man dieną snausti,
Naktį miego n'išmiegojau,
Tave pilniavojau;

17. Aš negaliu siūti,
Reik tave žiūrėti,
Kad tu, šelmi pijokėli,
Javų nenešiotum.

18. Ką turiu daryti,
Kaip tave marinti,
Dievai duok gerą vyrą,
Kad ne pijokėlį.

19. Tu žemėj bepūsi,
Aš už kito būsiu, —
Kad ir muštų, kad ir bartų,
Kad tik laukus artų.

1059

Maštauskienė

1. Anksti rytą keldama,
Baltai burną prausdama,
Aš išgirdau balandėlį
Bėro žirgo stainelėj. } 2 k.

2. Ne balandžio balselis,
Ne girelės paukštelis, —
Verkia mano brolužėlis
Bėro žirgo stainelėj.

3. — O ko verki, broleli,
O ko verki, jaunasis,
Ar tau gaila stainužėlės,
Ar bėrojo žirgelio?

4. — Nei man gaila stainužės,
Nei bėrojo žirgelio,
Tik man gaila tėvužėlio
Didžiam varge palikti.

5. Kad išeitų brolelis,
Kad išeitų jaunasis,
Pabalnotų man žirgelį
Tyminėlio balneliu.

6. Ant žirgelio sėsdamas,
Į kilpelę stodamas, —
Jau sudievu tėvužėliui
Ir senajai močiutei.

7. Pro vartelius jodamas,
Iš plintelės šaudamas, —
Jau sudievu brolužėliams
Ir jaunosioms seselėms.

8. Ūlytėle jodamas,
Kepurėlę keldamas, —
Jau sudievu mergužėlei
Ir kiemo draugalėliams.

9. — O ko žvengi, žirgeli,
O ko žvengi, bėrasis,
O ko žvengi, juodbėrėli,
Iš stainelės eidamas:

10. Ar tu nori avižų,
Ar baltųjų dobilų,
Ar tu nori srovės upės
Čystojo vandenėlio?

11. — Nei aš noriu avižų,
Nei baltųjų dobilų,
Tik aš noriu srovės upės
Čystojo vandenėlio.

12. Kad aš jojau per šilą,
Per šį žalią pušyną,
Jau prijojau srovės upę,
Čystąjį vandenėlį.

13. Jau žirgelį pagirdžiau,
Pats burnelę nuprausiau,
Nusišluosčiau veidužėlį
Žalios liepos lapeliais.

*1060

Juškytė

Var. 1061

1. Magdalena, graži pana,
Tai graži mergelė,
Po darželį vaikščiodama
Žalias rūtas skynė, } 2 k.

2. Žalių rūtų prisiskynus,
Vainikėlį pynė.
Ir atjojo trys berneliai,
Visi trys nevedę,

3. Ir atjojo, ir sustojo
Prie rūtų darželio,
Ir pririšo žirgužėlius
Prie rūtų darželio.

4. Ir išeina mergužėlė
Iš rūtų darželio:
— Nestovėkit, nerymokit,
Aš jūsų nebūsiu.

5. Vienas išėjo medžioti,
Antras meškerioti,
O šis trečias bernužėlis
Lankoj žirgus ganė.

6. Katras išėjo medžioti,
Tas nušovė lapę;
Kurs išėjo meškerioti,
Pagavo lydeką;

7. Katras lankoj žirgus ganė,
Tas visus apgavo,
Tas visus ir apgavo,
Sau mergelę gavo.

8. Magdalena, graži pana,
Tai graži mergelė:
Juodos dešros, ilgos kasos,
Mėlynos pančiakos.

9. — O už ką, o dėl ko
Tu ją taip mylėjai,
Už ką jai dovanojai
Aukselio žiedelį?

10. — O už tai, o dėl to,
Kad ji graži buvo:
Žalių šilkų šniūravonė,
Marškinėliai balti;

11. Marškinėliai šabskinėliai,
Sukenkėlė šilkų,
Skaistus puikus liemenėlis,
Veideliai raudoni.

12. Priviliojo bernužėlis,
Neketėjo barti.
Vieną kartą kai pabariau,
Tris dieneles verkė.

13. Dievai laikyk mane sveiką,
Jau daugiau nebarsiu,
Kančiukėlį pintinėlį
Vagy pakabinsiu;

14. Kančiukėlį pintinėlį
Vagy pakabinsiu,
O aš savo mergužėlę
Geru pamokinsiu.

1061

Jarošaitė

Var. 1060

1. Aušt aušrelė,
Tek saulelė
Pro rūtų darželį, (2 k.)

2. Ten vaikščiojo
Mergužėlė
Po rūtų darželį.

3. Ir atjojo
Bernužėlis
Jaunas, dar nevedęs,

4. Ir atjojo,
Ir sustojo
Prie rūtų darželio:

5. — Išeik, mano
Mergužėle,
Iš rūtų darželio,

6. Suskink man,
Mergužėle,
Rūtelių kvietkelę.

7. Čeverykai
Ožienos,
Pančiakėlės bovelnos, —

8. Graži mano
Mergužėlė,
Kad už mane eina.

9. Dovanojo
Bernužėlis
Aukselio žiedelį.

10. — O už ką,
O dėl ko
Tu jai dovanojai?

11. — Tai už tai,
Tai dėl to,
Kad ji graži buvo.

12. Graži jauna
Mergužėlė:
Veideliai raudoni,

13. Dailus liemuo,
Meilios akys,
Kaselės geltonos;

14. Žalių šilkų
Šniūravonė,
Marškinėliai balti,

15. Žalių šilkų
Kaspinėliai,
Rūtų vainikėlis.

16. Lankoj ganęs
Žirgužėlius,
Gavo mergužėlę.

17. Barsiu bausiu
Mergužėlę,
Mokinsiu darbelių.

18. Vieną kartą
Kai pabariau,
Dvi dieneli verkė,

19. Antrą kartą
Kai pabaudžiau,
Tris dieneles žlembė, —

20. Dievai laikyk
Mane sveiką,
Jau daugiau nebarsiu,

21. O aš kančą
Ir makarą
Vagy pakabinsiu,

22. O aš savo
Mergužėlę
Geru pamokinsiu.

*1062

Blažienė

Var. 1060

1. Aušt aušrelė,
Tek saulelė
Pro žalią girelę. (2 k.)

2. Užtekėjo
Užmirgėjo
Iš rytų saulelė.

3. Ir atjojo
Trys bernyčiai,
Visi trys nevedę,

4. Ir atjojo,
Ir sustojo
Prie rūtų darželio.

5. Ko jūs stovit,
Ko nejojat,
Ar jūs mane norit?

6. Vienas davė
Dovanojo
Aukselio žiedelį;

7. Antras davė
Dovanojo
Šilkelių kuskelę;

8. O šis trečias
Bernužėlis —
Rūtų vainikėlį.

9. Vienas ėjo
Medžioti —
Zuikutį nušovė;

10. Antras ėjo
Žvejoti —
Daug žuvelių gavo.

11. O šis trečias
Bernužėlis
Lankoj žirgus ganė.

12. Kuris lankoj
Žirgus ganė,
Tas mergelę gavo.

13. — O už ką,
O dėl ko
Tu jai dovanojai,

14. Dovanojai
Tai mergelei
Didžias dovanėles?

15. — Tai už tai,
Tai dėl to,
Kad ji graži buvo:

16. Skaistveidėlė,
Geltaplaukė,
Pati panagioji.

*1063

Duobienė

Var. 149

1. Aušta balta aušružė,
Teka šviesi saulužė,
O dar mano dukružėlė
Margoj lovoj miega. } 2 k.

2. Kelk, dukrele, negulėk,
Atsikėlus nestovėk,
Nusišluok margą dvarą,
Nuklastyk vejelę.

3. Man dvarelį bešluojant,
Žalią veją beklesčiant,
Aš pamačiau bernužėlį
Per lauką atjojant.

4. — Mesk šluotelę šalį,
Imk žirgelį į rankas,
Vesk žirgelį į stainelę,
Duok žirgeliui abrakėlio,
Čysto vandenėlio.

5. Man žirgelį bevedant,
Vandenėlį benešant,
Aš pamačiau motinėlę
Labai graudžiai verkiant.

6. — Cit, neverk, močiute,
Ramink savo širdužę:
Rasi neleis tėvužėlis,
Kad ir pažadėjo.

*1064

Mikštienė

1. — O bernyti, o jaunasis,
Ko tu rūstus taip vaikščioji
Rytą vakarėlį
Visą rudenėlį? } 2 k.

2. — O mergyte, o jaunoji,
Kaip aš rūstus nevaikščiosiu:
Rūp man kelionėlė,
Svetima šalelė.

3. O mergyte, o jaunoji,
Eisiv mudu į daržėlį,
Skinsiva rūteles,
Pinsiv vainikėlį.

4. — O bernyti, o jaunasis,
Tai neeisiu į daržėlį,
Neskinsiu rūtelių,
Nepinsiu vainikėlio.

5. — O mergyte, o jaunoji,
Josiv mudu į lankelę,
Kur aug žolynėliai,
Balti dobilėliai.

6. — O bernyti, o jaunasis,
Tai nejosiu į lankelę:
Nenoriu žolelių,
Baltų dobilėlių.

7. — O mergyte, o jaunoji,
Eisiv mudu į girelę,
Kur gied volungėlė,
Čiulb lakštingalėlė.

8. — O bernyti, o jaunasis,
Tai neeisiu į girelę:
Nenoriu klausyti
Raibųjų paukštelių.

9. — O mergyte, o jaunoji,
Josiv mudu į girelę,
Skinsiva kelelį
Į tėvo dvarelį.

10. Tėvo dvaras drukavotas,
Visas šilkais išvadžiotas,
Druku drukavotas,
Šilkais išvadžiotas.

11. — O bernyti, o jaunasis,
Tai aš eisiu į dvarelį
Pas seną tėvelį
Ir pas motinėlę.

1065

Šviderskienė

Var. 141, 568

1. Sėdi broliai už stalelio, } 2 k.
Kaip dobilai žydi, }

2. O aš viena seserėlė
Prie brolių šalelės.

3. Čestavojo mane jauną
Rinckuoju vyneliu,

4. Valgydino mane jauną
Baltais pyragėliais,

5. Kalbindino mane jauną
Meiliaisiais žodeliais.

6. Paviliojo mane jauną
Į svečią šalelę.

7. O tai tavei, seserėle,
Rinckasis vynelis,

8. O tai tavei, seserėle,
Balti pyragėliai,

9. O tai tavei, seserėle,
Meilieji žodeliai.

10. Ir atlėkė paukštužėlė
Pro tėvelio dvarą,

11. Pro tėvelio dvaružėlį,
Pro vyšnių sodelį.

12. Palesdinčiau paukštužėlę
Raudonomis uogelėmis,

13. Pagirdyčiau paukštužėlę
Rinckuoju vyneliu,

14. Palėkdinčiau paukštužėlę
Pro tėvelio dvarą,

15. Pro tėvelio naują dvarą,
Pro vyšnių sodelį.

1066

Žaliuktenė

1. Gėriau alutį,
Saldų midutį
Per kiaurą naktį } 2 k.
Ik pusrytužių. }

2. Pragėriau žirgą
Ir kamanužes —
Tai vis dėl tavęs,
Jauna merguže.

3. Eičiau namučių,
Melsčiau tėvučio
Žirgą vaduoti
Ir kamanužes.

4. Parein tėvelis
Mano senasis,
Žirgo negavęs,
Nei kamanužių.

5. Bėgčiau jūružėmis
Ir pamaružėmis,
Ben' atmainyčiau
Jaunas dienužes.

6. Sūnyti mano,
Jaunasis mano,
Nepulk per jaunas
Į rūpestužį:

7. Bus kits žirgužis
Ir kamanužės,
Ale n'atgausi
Jaunų dienužių.

1067

Gotautienė

1. Aš pasisėjau rūteles,
Per visą daržą loveles.
— Ei, lankyk, lankyk, } 2 k.
Jaunas berneli, }
Mano žalias rūteles.

2. Dar neišdygo rūtelės,
O ir atlankė bernelis.
— Ei, kodėl, dėl ko,
Jaunas berneli,
Taip tu greitai atlankei:

3. Ar tau netinka rūtelės,
Ar mano jaunos dienelės,
Ar aš netinku,
Jaunas berneli,
Mano meilūs žodeliai?

4. — Tai man patinka rūtelės
Ir tavo jaunos dienelės,
Tik tu netinki,
Mano mergele,
Kad su kitais kalbėjai.

5. — Kad ir su kitais kalbėjau, —
Tave širdelėj turėjau,
O aš su savo
Jaunu berneliu
Per miegužį kalbėjau.

1068

Maštauskienė

Var. 192

1. O kad aš buvau
Pas motinužėlę,
Pas motinužėlę
Viešnia viešėjau, } 2 k.

2. O kad aš ėjau
Viešu kelužiu,
O ir priėjau
Srovės upužį.

3. Per tą upužėlį
Siauras lieptužėlis, —
O ir ištiko
Šiaurus vėjužis;

4. O ir ištiko
Šiaurus vėjužis,
O ir įpūtė
Į gilumužę.

5. Bernytis tarė,
Žirge sėdėdamas:
— Brisk, mergužėle,
Į gilumužę.

6. Brolelis tarė,
Laive sėdėdamas:
— Briski, seserėle,
Ligi brastužės.

7. — Ant ko pažinai
Mane, brolužėli,
Kad pavadinai
Mane seserėle?

8. — Ant to pažinau
Tave, seserėle:
Ant lauko žiedužio,
Ant vainikužio.

9. Sugrįžk, seserėle,
Nors pas močiutę:
Močiutė sukraus
Didį kraitužį;

10. Močiutė sukraus
Didį kraitužį,
O mes tau nupirksim
Margas skrynužes.

11. — O kaip aš grįšiu
Nekenčiamoji,
Visų žmonelių
Apkalbamoji:

12. Kalba kaimynėliai,
Kalba susiedėliai,
Jauni draugalėliai
Po jaunimužius.

13. — O nebok nieko,
Mano seserėle,
Mink šaunius žodelius
Vis po kojužių;

14. Mink šaunius žodelius
Vis po kojužių,
Neviernas kalbeles
Į rūdynužį:

15. O kad ir geriausia
Močiutės dukrelė,
Nė viena n'išėjo
Be tų kalbužių.

1069

Bakšaitienė

Var. 193

1. O kad aš gėriau
Dieną naktelę,
Dar mano galvelė
Nieko nejaučia. } 2 k.

2. O kad aš jojau
Dieną naktelę,
Aš savo žirgelio
N'išbandavojau.

3. O kad aš jojau
Ir per laukelį,
N'atranda žirgelis
Nė vieškelėlio.

4. O kai įstačiau
Į vieškelėlį:
— Bėk, mano žirgeli,
N'atsižiūrėki,

5. O kai pribėgsi
Uošvės dvarelį,
Sustoki, žirgeli,
Nors prie vartelių.

6. O jei neišeis
Mano mergelė,
O jei neatkels
Vario vartelius,
Atspirki, žirgeli,
Nors su kojelėmis.

7. O ir išėjo
Jauna mergelė
Iš rūtų darželio
Kaip lelijėlė.

8. — O kur tu buvai,
Mano mergele,
Kodėl man n'atkėlei
Vario vartelius?

9. — Giedroj dienelėj
Žlugtelį skalbiau,
Ūkanoj dienelėj
Drobeles audžiau;

10. Giedroj dienelėj
Šienelį grėbiau,
Ūkanoj dienelėj
Linelius roviau.

11. Aš prašiau meldžiau
Savo mergelės:
— Suskink man, mergele,
Rūtų kvietkelę.

12. — O aš suskinsiu
Savo berneliui
Dimniųjų žolelių,
Lelijėlių.

13. — Nors lelijėlių,
Dimnių žolelių,
Bil' mano mergelės
Dovanėlės.

14. Aš tą kvietkelę
Kasdien nešiojau,
Dingojau: mergelė
Šalia vaikščioja.

15. Aš prašiau meldžiau
Savo mergelės:
— Išsiūk man, mergele,
Šilkais kuskelę.

16. — O aš išsiūsiu
Savo berneliui
Prastaisiais šilkeliais,
Baltinėliais.

17. — Nors baltinėliais,
Prastais šilkeliais,
Bil' mano mergelės
Dovanėlės.

18. Aš tą kuskelę
Kasdien dėvėjau,
Dingojau: mergelė
Šalia vaikščioja.

1070

Burkšienė

1. Ir pražydo žalia rūta,
Nukrito lapeliai,
Krint ir mano mergužėlės } 2 k.
Graudžios ašarėlės.

2. Verykėliai išrašyti,
Nuo bernelio išprašyti.
Ar aš tau nesakiau,
Ar aš nekalbėjau,
Buvo tau neklausyti,
Ką bernytis kalba.

3. Jupelė išrašyta,
Nuo bernelio išprašyta.
Ar aš...

(Samatuok kaip aukščiau tą pat, vietoj „jupelė" statydamas žodžius: žiurstelis, kaspinėliai, karielėliai, vainikėlis, skepetėlė, marškinėliai, sijonėlis, baronėliai)

1071

Gotautienė

1. — Kad aš ėjau ūlytėle,
Žalia prievartėle,
Suskambėjo žiedužėliai
Ant mano rankelių. } 2 k.

2. Lauke lyja, lauke sninga,
Lauke vėjas pūtė,
Lauke mano margos skrynios,
Lauke ant orelio.

3. — Cit, neverk, mergužėle,
Sakysiu močiutei,
Įneš tavo margas skrynias
Į aukštą svirnelį.

4. — Kad aš ėjau ūlytėle,
Žalia prievartėle,
Suskambėjo pentinėliai
Ant mano kojelių.

5. Lauke lyja, lauke sninga,
Lauke vėjas pūtė,
Lauke mano bėras žirgas,
Lauke ant orelio.

6. — Cit, neverki, bernužėli,
Sakysiu tėveliui,
Įves tavo bėrą žirgą
Į naują stainelę.

*1072

Sinkevienė

Var. 659

1. — Aš noriu miego labai,
Saldaus miegelio labai,
Aš neturiu kur gulti,
Miegelio išmiegoti. } 2 k.

2. — Eik šen, mano mergele,
Eik šen, mano jaunoji,
Gulk ant mano kelužių,
Ant baltųjų rankužių.

3. Aš užmigau — palikau,
Kai pabudau — neradau
Ant galvos vainikėlio,
Ant rankelių žiedelio.

4. Aš pamačiau, pažinau
Savo rūtų vainiką
Ant mošelės galvelės,
Ant šiurkščiųjų plaukelių.

5. Aš pamačiau, pažinau
Savo aukso žieduž̨į
Ant mošelės rankelių,
Ant kumpojo pirštelio.

6. Piršlys piršo mergelę,
Piršdams gyrė vietelę,
Sakė: mūro dvarelis,
Zerkoliniai langeliai.

7. Kai aš pati nuėjau,
Visą tiesą pamačiau:
Tvora tverti nameliai,
Virkščiomis užkimšti langeliai.

*1073

Blažienė

1. Vaikščioj mergelė
Po levendrų daržą,
Vaikščiodama uliavojo,
Levendrėles skaitė. } 2 k.

2. O jūs, levendrėlės,
Rožni žolynėliai,
Ar nematėt to bernelio,
Kurio aš norėjau;

3. Kurio aš norėjau,
Širdužėj turėjau,
Šią naktelę per naktelę
Žodelį kalbėjau;

4. Žodelį kalbėjau,
Žiedelį derėjau,
O aš savo bernužėlį
Širdelėj turėjau.

5. Už stalo sėdėjau,
Pro langą žiūrėjau,
Aš pamačiau, kas atjoja
Per lygų laukelį:

6. Atjojo bernelis
Per lygų laukelį
Ir pririšo žirgužėlį
Prie rūtų darželio.

7. Išeina mergytė
Iš levendrų daržo
Ir nukėlė tymo balną
Nuo bėro žirgelio.

8. — Mergužėle mano,
Rūtelių kvietkele,
Kad nukėlei tymo balną,
Priimk ir žirgelį.

9. — Imai tave bala
Su tavo žirgeliu,
Atiduok aukso žiedą
Su meiliu žodeliu.

10. — Atduodu žiedelį
Ir meilų žodelį,
Mergauk, mergauk, mergužėle,
Bent trejus metelius.

11. — Kad ir aš mergausiu,
Tu kitos negausi,
O be mano valužėlės
Tu kitos nevesi.

1074

Žaliukienė

1. Pas močiutę būdama,
Merguže mergaudama,
Daug pakėliau kalbužėlių,
Nevierniųjų žodelių. } 2 k.

2. Kad ėjau per kiemelį,
Pro rūtelių daržėlį,
Svyravau lingavau,
Kaip lendružė siūbavau.

3. Augo darže rūtelės,
Ant rūtelių raselė, —
Tiek ant manęs mergužėlės
Nevierniųjų žodelių.

4. Ištiks šiaurus vėjelis,
Nupūs rūtų raselę, —
Tai nuo manęs mergužėlės
Nevierniuosius žodelius.

5. Užtekės šviesi saulelė,
Nudžius rūtų raselė, —
Tai nuo manęs mergužėlės
Neviernieji žodeliai.

6. Pas tėvelį būdamas,
Bernužiu bernaudamas,
Daug pramyniau kalbužėlių,
Nevierniųjų žodelių.

7. Augo sode klevelis,
Ant to klevo raselė, —
Tai ant manęs bernužėlio
Neviernieji žodeliai.

8. Iškils šiaurus vėjelis,
Nukrės klevo raselę, —
Tai nuo manęs bernužėlio
Nevierniuosius žodelius.

*1075

Palaitienė

1. O už jūružėlių,
O už maružėlių
Aug žalias ąžuolužėlis
Su trimis liemenėliais. } 2 k.

2. Ei, užaugs, užaugs
Balti brolužėliai,
Pakirs žalią ąžuolėlį,
Išskels baltas lenteles.

3. Ei, išskels, išskels
Baltas lentužėles,
Budavosiu laivužėlį
Ant jūrelių marelių.

4. Šimtas lentužėlių
Laivo dugnužėliui,
Antras šimtas lentužėlių
Į laivelio šaleles.

5. O aš pamačiau
Savo mergužėlę
Antkrantužiais vaikščiojant,
Šancužiais uliavojant.

6. — Eik šen, mergužėle,
Balta lelijėle,
Sėsk į juodą laivužėlį,
Perkelsiu per jūreles.

7. — Bernužėli mano,
Dobilėli mano,
Neturiu pinigužėlių,
Kuomi aš tau užmokėsiu.

8. — Mergužėle mano,
Lelijėle mano,
Nusegsiu vainikužėlį
Nuo galvos žaliukėlį.

9. — Neimki, bernužėli
Mano dobilėli,
Išbars mane motinėlė
Ir senasis tėvelis.

10. O aš pažinau
Savo tėvužėlį
Tarp šimto gėrėjužėlių,
Tarp šimto gėrėjėlių:

11. Jo baltos rankelės,
Jo skaistūs veideliai,
Sidabro stiklinužėlė, —
Gėrė rincką vynelį.

12. O aš pažinau
Savo motinėlę
Tarp šimto audėjužėlių,
Tarp šimto audėjėlių:

13. Jos naujos staklelės,
Jos plonos drobelės,
Jos lendrinis skietužėlis,
Sidabro šaudyklėlė.

14. O aš pažinau
Savo seserėlę
Tarp šimto siuvėjužėlių,
Tarp šimto siuvėjėlių:

15. Jos baltos rankelės,
Jos smulkios siūlelės,
Žalių šilkų siūlužėliai,
Sidabro adatėlė.

16. O aš pažinau
Savo brolužėlį
Tarp šimto artojužėlių,
Tarp šimto artojužių:

17. Jo nauja žagrelė,
Jo šėmi jauteliai,
Plieniniais noragužėliais
Arė ūbą laukelį.

18. O aš pažinau
Savo bernužėlį
Tarp šimto piovėjužėlių,
Tarp šimto piovėjėlių:

19. Jo plieno dalgelis,
Rašytas dalgkotėlis,
Sidabro pustyklužėlė,
Plačiausia pradalgėlė.

1076

Tamošaitė

1. Ui, bėdos mano, vargeliai,
Kur pasidėsiu, neturtai,
Kur biedna nueisiu,
Vargelį atrasiu } 2 k.
Dėl savęs:

2. Užžėlė motušės takeliai,
Užkrito nuo miško lapeliai, —
Kukuoj gegužėlė
Žalioje girelėj
Dėl manęs.

3. Ui, bėdos... *(1 p.)*

4. Sužėlė tetušio dirvelės,
Užkrito nuo miško lapeliai,
Brūkuoj balandėlis
Vyšnelių sodely
Dėl manęs.

5. Aš ant kalnelio per dieną,
Negirdžiu žodelio nė vieno, —
Nebepatiešija
Mane motinėlė
Rūpestėly.

6. Aš, nuo kalnelio eidama,
Nuo aukšto kalnelio lipdama,
Einu vieškelaičiu,
Sutinku brolelį
Bejojant.

7. — Kame, broleli, tu buvai,
Kame tu žirgelį nušildei,
O kodėl taip linksmas,
Ar nežėlavoji
Motušėlės?

8. — Nežėlavoju, sesaite,
Žadu daryti veseliją:
Buvau pas mergelę,
Išdaviau rankelę,
Suderėjau.

9. Aš suderėjau su merga,
Graži, išmani mergelė, —
Kad mergelę gausiu,
Daugiau nebgedausiu
Motušėlės.

1077

Gotautienė

1. — Ko tyli, sesute,
Ko nedainuoji? } 2 k.
— Ką, dievas, dainuosiu,
Ko linksma būsiu; } 2 k.

2. Ką, dievas, dainuosiu,
Ko linksma būsiu, —
Ne pas motušę
Namo pareisiu:

3. Kas mano sušildys
Kojas rankeles,
Kas manę kalbins
Meiliais žodeliais?

4. — Anyta sušildys
Kojas rankeles,
Bernužis kalbins
Meiliais žodeliais.

5. — Anytos šildoma,
Graudžiai beverksiu,
Bernužio kalba
Nusiraminsiu.

*1078

Vidikytė

1. — Balnok, tarnai, bėrą žirgą,
Josiu pas mergelę, —
Nei man joti, nei sustoti,
Nei žirgą balnoti. } 2 k.

2. Ir prijojau žalią girią,
Paukšteliai sučiulbo, —
Nei man joti, nei sustoti,
Nei klausyt paukštelių.

3. — Joki, joki, brolužėli,
Neklausyk paukštelių,
Seniai laukia uošvytėlė
Ir jauna mergelė.

4. — Ir prijojau uošvės lauką,
Gaideliai giedojo, —
Nei man joti, nei sustoti,
Nei klausyt gaidelių.

5. — Joki, joki, brolužėli,
Neklausyk gaidelių,
Seniai laukia uošvytėlė
Ir jauna mergelė.

6. — Ir prijojom uošvės dvarą,
Kurteliai sulojo, —
Nei man joti, nei sustoti,
Nei klausyt kurtelių.

7. — Joki, joki, brolužėli,
Neklausyk kurtelių,
Seniai laukia uošvytėlė
Ir jauna mergelė.

8. Ir prijojau margą dvarą,
Rūtelių darželį:
— Išeik, išeik, mergužėle,
Iš rūtų darželio.

9. Ir išėjo mergužėlė
Iš rūtų darželio:
— Jok toliau, bernužėli,
Neleis tėvužėlis.

10. — Išeik, išeik, uošvytėle,
Iš margo dvarelio,
Apšarmojo bėrs žirgelis
Po manimi jaunu;

11. Apšarmojo bėrs žirgelis
Po manimi jaunu,
Surūdijo pentinėliai
Ant mano kojelių.

12. — Užkils juodas debesėlis
Ir šiltas lietelis
Ir nuplaus pentinėlius
Ant tavo kojelių,

13. Užtekės užmirgės
Iš ryto saulelė,
Nutirpins nudžiovins,
Šarmą nuo žirgelio.

1079

Senkauskienė

1. Tėvužėlis sūnužėlį
Augindamas,
Kaip daržely bijūnėlį } 2 k.
Sodindamas:

2. — Ar užaugsi, sūnužėli,
Ar užaugsi,
Ar laikysi mane seną
Už tėvužėlį;

3. Ar laikysi mane seną
Už tėvužėlį,
Ar nešiosi bijūnėlį
Už kepurėlės?

4. — Tai užaugsiu, tėvužėli,
Tai užaugsiu,
Tai laikysiu tave seną
Už tėvužėlį;

5. Tai laikysiu tave seną
Už tėvužėlį,
Tai nešiosiu bijūnėlį
Už kepurėlės.

6. Žydi klėsda bijūnėlis
Rūtų daržely,
O jau mano sūnužėlis
Žmonių žentelis.

*1080

Višinskienė

1. O eičiau lauką
Aš pažiūrėti,
Ar dar aukštai saulelė. } 2 k.

2. O jeigu aukštai,
Važiuosiu namo,
O jeigu žemai,
Nakvosiu čionai
Aš pas savo tėvelį.

3. O aš išėjau,
O aš išgirdau,
Kas giružėj subildo:

4. Išpuolė uodas
Iš ąžuolėlio,
Nusisuko sprandelį,

5. O jo kūnelis,
O jo kybojo
Po žaliu ąžuolėliu.

6. Atėjna meška,
Didi daktarka,
Uodo sprandą taisyti.

7. Nėra liekarstų,
Nei jokių daiktų,
Arielkos nė butelkos.

8. Samdyč kurmanką
Aš į Jurbarką,
Kad parvežtų liekarstų.

9. Parvežė drignių
Ir visų šaknų,
Arielkos nė butelkos.

10. O brolau, brolau,
Broleli mano,
Neveski miesčionkėlės:

11. Ta miesčionkėlė
Mieste užaugus,
Karčemoj uliavojus, —

12. O veski, veski,
Mano broleli,
Iš kiemužio mergužę —

13. Ne su turteliu,
Ne su kraiteliu, —
Su dievo padėjimu.

14. Mano mergelė,
Mano parvesta,
Margam krėsle sėdėjo.

15. Ji sėdėdama,
Ji rymodama
Šilkų kuską siūlėjo.

16. Aš su mergele,
Aš su jaunąja
Rincką vynužį gėriau,

17. O ta muselė,
Bieso puselė,
Išgėrė arielkėlę:

18. Ant pat knaštelio
Šviesaus stiklelio
Tupėdama išsiurbė.

*1081

Dabkuvienė

1. Kai aš išeisiu
Šį rudenužėlį,
Paliksiu jums ruimužį, (2 k.)

2. Paliksiu rūsčius,
Paliksiu liūdnus,
Močiutę beverkiančią.

3. O kai nueisiu
Pas anytužėlę,
Ten rasiu belaukiančius;

4. Ten rasiu linksmus,
Ten rasiu smagius,
Anytą belaukiančią.

5. Lauks mane varpai
Ir vargonužėliai,
Verks jaunieji brolužėliai,
Verks jaunieji brolužiai.

6. Neatšauks varpai,
Nei vargonužėliai,
N'atverks jauni brolužėliai,
N'atverks jauni brolužiai.

*1082

Cvirkienė

Var. 982

1. Neduok dievai dievulėliau
Bajorėliui tekti:
Klaus mane kraitelio,
Didžios pasogėlės. } 2 k.

2. Tebėr jaučiai veršiuose,
Žirgai kumeliuose,
Lineliai neminti,
Dar nė neverpti.

3. Dveji treji metužėliai,
Kai drobeles verpiu,
Išeis ir ketvirti,
Pakol aš išausiu.

4. Pamaružėj staklelės,
Vandens mestuvėliai,
Nytaujoj nytelės,
Šeduvoj skietelis;

5. Nytaujoj nytelės,
Šeduvoj skietelis,
Vilniuje pakojėlės,
Kaune šaudyklėlė.

6. Tarp mano staklelių
Augo ąžuolėlis,
Tarp pakojėlių
Balti dobilėliai.

7. Pareis mano tėvelis,
Pakirs ąžuolėlį,
Parves žirgužėlius,
Nušers dobilėlius.

*1083

Bakšaitienė

1. Mano tėvelio
Lygūs laukeliai,
Auga žali berželiai. (2 k.)

2. Po tais berželiais,
Po tais žaliaisiais,
Teka srovės upelis.

3. Ant to upelio,
Ant to srauniojo,
Liūliuoj juodas laivelis.

4. Tame laively,
Tame juodajam,
Šoka šimtas mergelių.

5. Eičiau skirčiau
Iš to pulkelio
Kur sau lygią mergelę.

6. Su visomis šokau,
Visas mylėjau,
Tik vienos tenorėjau.

7. Kurios norėjau,
Širdy turėjau,
Per miegužį kalbėjau.

8. Eičiau klausčiau
Jaunos mergelės,
Ar mok darbelį dirbti:

9. Ar moka austi,
Ar plonai verpti,
Plonas drobes rėdyti?

10. Nemoka austi,
Nei plonai verpti,
Nemok staklių taisyti,
Plonai drobių rėdyti,

11. Tik tiek temoka:
Laive sėdėti,
Laivo šniūrus šniūruoti,
Vandenužiu vandruoti.

12. O jei negausiu
Tos norimosios,
Palauksiu augančiosios.

13. Ei, augo, augo
Kieme mergelė
Kaip ežere lendrelė:

14. Plaukais geltonais,
Veidais raudonais,
Liemenužis patogus.

15. Vėjelis pūtė,
Šakelės linko,
Viršūnužę palaužė.

16. Ne mano vienos
Šakeles lenkė, —
Lenkė žalios ievelės,
Linkstančiojo medelio,

17. Kuri pražydo
Pavasarėlį
Pirmiau visų medelių;

18. Pirmiau pražydo,
Paskiau paliovė,
Paskiau visų medelių.

*1084

Juškytė

1. O aš išdainavau
Visas dainužėles,
Tik vienos nedainavau. (2 k.)

2. Kad aš dainavau
Rūtų daržely,
Klaipėdužė girdėjo.

3. Nieks negirdėjo,
Nieks nesuprato,
Kaip tik mano bernužėlis,
Gasužėj vaikščiodamas.

4. Parbėg laivelis
Jūrėms marelėms
Su dimniosioms sėklužėlėms,
Su dimniosioms sėklelėmis.

5. Eiva, seserėle,
Sėklelių pirkti,
Sėsiv tėvo dvaružėly
Po stikliniais langeliais.

6. Juo retai sėjau,
Juo tankiai dygo,
Tai gražiai pumpuravo,
Tai gražiai išlapojo.

7. Viršūnes skyniau,
Vainiką pyniau,
Aš pati pardėvėjau.

8. Iš pašakėlių
Kvietkelę pyniau,
Bernužiui nusiuntinau.

9. Nei pati nešiau,
Nei kitam daviau, —
Gegutę nulakinau,
Raimąją nulakinau.

10. Parlek gegužėlė
Pavasaružėlį
Su meiliaisiais žodužiais
Nuo jaunojo bernelio.

11. Ne tiek gegužėlės
Raimų plunksnužėlių,
Kiek man meilių žodužėlių
Nuo jaunojo bernelio.

12. Rytelį kėliau
Ir žagtelėjau, —
Kas mane paminėjo?

(Kiti taip baigia:)

13. Mano bernužėlis,
Turguj vaikščiodamas,
Man kuskužę derėjo,
Tai mane paminėjo.

14. Ne tiek gegužėlės
Raimų plunksnužėlių,
Kiek ant manęs mergužėlės
Nevierniųjų žodelių.

15. Birs nuo gegužėlės
Raimos plunksnužėlės,
O nuo mano mergužėlės
Neviernieji žodeliai.

1085

Makarienė

1. O kad aš ėjau
Pro karčemėlę,
Pro karčemėlę, } 2 k.
Pro šinkaunėlę, }

2. Toj karčemėlėj,
Toj šinkaunėlėj,
Penki broleliai
Midutį gėrė.

3. O jūs, broleliai,
Jūs dobilėliai,
N'užmirškit manęs,
Vargų mergelės.

4. O kad nuėjau
Į Nemunėlį,
Į Nemunėlį
Žlugtelio skalbti,

5. Vienam kraštely
Žlugtelį skalbiau,
Antram kraštely
Žūkliai žūklavo.

6. — Jūs žūkleliai
Pervazninkėliai,
Paduokit manik
Baltą lentelę.

7. — O kad žinočiau,
Kad mano būsi,
Aš tau paduočiau
Baltą lentelę.

8. Ne dievo duota,
Laimužės lemta,
Kad tam kiemely
Bernužis augo:

9. Aš nepaspėjau
Žlugtelį skalbti,
Kas nedėlėlę
Baltai vaikščioti, —

10. Tai dievo duota,
Laimužės lemta,
Kad per laukelį
Bernužis augo:

11. Tai aš paspėjau
Žlugtelį skalbti,
Kas nedėlėlę
Baltai vaikščioti.

12. Ne dievo duota,
Laimužės lemta,
Kad tam kiemely
Mergužė augo:

13. Aš nepaspėjau
Žirgelį šerti,
Kas nedėlėlę
Mandriai jodyti. —

14. Tai dievo duota,
Laimužės lemta,
Kad per laukelį
Mergužė augo:

15. Tai aš paspėjau
Žirgužį šerti,
Kas nedėlėlę
Mandriai jodyti.

1086

Rimeikytė

1. — O tu, žirgai, žirgeli,
Ko tu žvengi rytelį: (2 k.)

2. Ar tu nori avižų,
Ar baltųjų dobilų?

3. — Nei aš noriu avižų,
Nei baltųjų dobilų,

4. Tik man rūpi kelelis,
Šis dargusis arelis.

5. Aš nepratęs naktį jot,
Nei naktelę pernakvot.

6. Ant' atjoja bernelis
Kaip per lauką dūmelis,

7. Iš jo eina garelis
Kaip per lauką dūmelis.

8. Ir prijojo bernelis
Prie rūtelių darželio,

9. Ir pririšo žirgelį
Prie rūtelių darželio,

10. Ir išėjo mergelė
Iš rūtelių darželio,

11. Klausinėjo žirgelio:
— Koks bernelio būdelis?

12. — Ger bernytis karčemoj,
Nė naktelę nein namo,

13. Jis pragėrė namučius
Ir nuo lauko rugučius,

14. Jis pragėrė žirgelį
Ir tymelio balnelį,

15. Jis pragėrė kamanas
Ir aukselio pasagas, —

16. Jis pragers tave jauną
Ir nuo rankų žiedelius.

1087

Adomaitienė

1. Kas alų, kas alų,
O kas midutėlį,
Kas bučiavo seną dieda,
O kas bernužėlį.

2. Kas alų, kas alų,
O kas midutėlį,
O kas mane pamylės,
Kad ne bernužėlis.

3. Šioks pats, toks pats,
Bile pati graži,
Pati sėdi vežimėly,
Pats šalia ringena.

*1088

Dabkuvienė

1. Per pušynėlį,
Per beržynėlį
Teka sroviai upelis, (2 k.)

2. Teka upelis, —
Kam tas upelis,
O kam toji srovelė?

3. Burnelei prausti,
Rankoms mazgoti,
Pentinužiams nušveisti.

4. Su visomis gėriau,
Su visomis šokau,
Tik sau vieną mylėjau.

5. O kai neteksiu
Tos mylimosios,
Lauksiu priaugančiosios,

6. Kai nesulauksiu
Priaugančiosios,
Imsiu mano mergelę.

7. Mano mergelė —
Ne darbininkė:
Jiji nemoka verpti,

8. Nemoka verpti,
Nei tankiai austi,
Nei staklužių taisyti.

9. O tik ji moka
Laive sėdėti,
Laive šniūrus taisyti.

*1089

Dabkuvienė

Var. 1090

1. Siuntė mane motinėlė
   Į dunojų vandenėlio,
   Lioli, palioli, dalioli[1], } 2 k.
   Į dunojų vandenėlio. }
2. Žalio vario naštužėliai,
   Baltos liepos viedružėliai.
3. Man besemiant vandenėlį,
   Ir atyra juods laivelis,
4. Ir atyra juods laivelis,
   Tam laively sėd bernelis.
5. — Sėsk, mergele, į laivelį,
   Aš perkelsiu per mareles,
6. Ten tu rinksi juodas uogas,
   Ten tu brauksi serbentėles.
7. Dievas davė man protelį,
   Kad nesėdau į laivelį:
8. Juodos uogos — vis vargeliai,
   Serbentėlės — ašarėlės, —
9. Būčiau rinkus juodas uogas,
   Būčiau braukus ašarėles.

*1090

Blažienė

Var. 1089

1. Siuntė mane motinėlė (2 k.)
   Į jūreles vandenėlio, (2 k.)
2. Žalio vario naščiokėliai,
   Baltos liepos viedružėliai.
3. Man besemiant vandenėlį,
   Ir atlėkė gulbinėlis,
4. Ir atlėkė gulbinėlis,
   Ir sudrumstė vandenėlį.
5. Man belaukiant nusistojant,
   Ir atbėgo juods laivelis,
6. Ir atbėgo juods laivelis,
   Tam laively jauns bernelis.
7. Eik šen, mano mergužėle,
   Aš perkelsiu per jūreles.
8. Gal tu būsi mums martelė,
   Aukštais kalnais bevaikščiosi,
9. Aukštais kalnais bevaikščiosi,
   Žemuogėles berankiosi,
10. Žemuogėles berankiosi,
    Serbentėles bebraukysi.

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai lyruok: „Lioli, palioli, dalioli" su antrąja eilute.

11. Dievas davė man protelį,
Kad nesėdau į laivelį,
12. Kad nesėdau į laivelį,
Kad nebuvau jų martelė:
13. Aukšti kalnai — didi vargai,
Žemuogėlės — šaunūs žodžiai,
14. Žemuogėlės — šaunūs žodžiai,
Serbentėlės — ašarėlės.
15. Didžiam varge aš vaikščiočiau,
Šaunių žodžių beklausyčiau,
16. Šaunių žodžių beklausyčiau,
Ašarėles bebraukyčiau.
17. Grindys nešė obuolėlius,
Grebėstėliai riešutėlius.
18. Mergužėlė bijo vyro,
Lelijėlė bijo vyro, —
19. Kad bijotų, nestovėtų,
Su bernyčiu nekalbėtų.
20. Apynėlis bijo vėjo,
Puronėlis bijo vėjo, —
21. Kad bijotų, nebujotų,
Ant smaigelių nevajotų.

*1091

Bakšaitienė

Var. 192, D 681

1. Mano tėvelio
Margi dvareliai,
Zerkoliniai langeliai; } 2 k.
2. Po tais langeliais,
Po zerkoliniais,
Alyvužė žaliavo;
3. Ta alyvėlė,
Žalias medelis,
Baltais žiedais žydėjo;
4. O tie žiedeliai,
O tie baltieji,
Vedė juodas uogelės;
5. O tos uogelės,
O tos juodosios,
Kadagužiu kvepėjo.
6. O ir atjojo
Jaunas bernelis
Ant juodbėrio žirgelio,
7. O ir pririšo
Bėrą žirgelį
Prie alyvos šakelės.
8. Ei, taškė blaškė
Bėras žirgelis
Alyvužės šakelę,
9. O ir nulaužė
Bėras žirgelis
Alyvužės šakelę.
10. Ei, baudė, baudė
Mane tėvelis
Dėl alyvos šakelės.

11. Ei, nebausk, nebausk
Mane, tėveli,
Dėl alyvos šakelės:

12. Dėl to ji lūžo,
Kad laiba buvo
Alyvužės šakelė.

13. Mano įsėta,
Mano ravėta,
Išlup ir tėveliui.

*1092

Šopytė

Var. 1091

1. Mano tėvelio
Margi dvareliai,
Margi dvareliai,
Zerkolo langai. } 2 k.

2. Po tais langeliais,
Po zerkoliniais,
O ten žydėjo
Vis alyvėlės.

3. O ir atjojo
Šelmis bernelis,
O ir pririšo
Bėrą žirgelį.

4. Ai, taškė blaškė
Bėras žirgelis
Žalios alyvos
Žalią šakelę;

5. Žalios alyvos
Žalią šakelę,
O ir palaužė
Žalią šakelę.

6. Ai, barė baudė
Tėvas ženteli
Už alyvėlės
Žalią šakelę.

7. — Ai, nebausk nebark
Mane, tėveli,
Už alyvėlės
Žalią šakelę:

8. Atžels šakelė
Iš pašaknėlių,
Iš pašaknėlių —
Ir serbentėlės.

9. — O liksi sveika,
Mano mergele,
Per labai rūstus
Tavo tėvelis.

10. — Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Ką aš darysiu,
Kad toksai yra?

11. Kad labai rūstus
Mano tėvelis,
Aš neprilygsiu
Nė prie bernelio.

*1093

Mikštienė

Var. D 358

1. Kūliau, kūliau iš šiaudų,
   Dariau alų avižų, —
   Man alutį bedarant,
   Svotai misą išrijo. } 2 k.

2. Man svotelius bepliekiant,
   Šarka žardą sulaužė,
   Man žardelį betaisant,
   Mano pati pabėgo.

3. Mano pati greita,
   Vis kalneliais raita,
   Pėrės pirty kailiniuota,
   Duoną minkė pirštiniuota.

4. Pasigėręs nevainok,
   Savo pačią ćėnavok,
   Basos pačios nelaikyk,
   Su vėzdeliu nevaikyk.

1094

Duobienė

Var. 174

1. — Kam tankiai lankei
   Mane, bernužėli, —
   Aš kalbužes kentėjau. (2 k.)

2. — Kad tu kentėjai,
   Mano mergužėle,
   Kod man nieko nesakei?

3. — Ką aš sakysiu
   Tau, mano berneli,
   Kad tu kitas mylėjai.

4. — Kad ir mylėjau
   Kitas mergužėles,
   Tave širdy turėjau,

5. Širdy turėjau
   Tave, mergužėle,
   Per miegužį kalbėjau,

6. Mačiau išjodams,
   Mačiau parjodams,
   Mačiau žirgą balnodams.

7. Kad mudu augov,
   Viens kito laukėv,
   Abu jaunu būdamu,

8. Kad mudu eisiv
   Nuo tėvužėlio,
   Didžius dyvus darysim.

9. — Eiki, bernuži,
   Į aukštą svirnelį,
   Imki šviesų kardelį,

10. Imki kardelį,
    Eik į daržėlį,
    Iškirsk žalias rūteles,

11. Iškirsk rūteles,
Iškirsk mėteles,
Lik vienas mėgelkėles.

12. Ui, ui, ui dievai,
Dievuliau mano,
Kas yr mano rūtelėms:

13. O kas tai būtų
Iš mano rūtų,
Kad jos žalios pavyto?

14. Šalna pašalo,
Giedra pagiedrėjo
Mano žalias rūteles.

15. — Eiki, mergele,
Į rūtų daržėlį,
Prašyk lietaus būrelio,

16. Prašyk, merguže,
Lietaus būrelio, —
Atžels žalios rūtelės.

17. — Atžels rūtelės,
Atžels mėtelės, —
Negrįš jaunos dienelės,

18. Kad jau pavyto
Rūtų vainikėlis
Už geltonų kaselių,

19. Kad surūdijo
Aukso žiedužėlis
Ant baltųjų rankelių.

1095

Blažienė

1. O šalna, šalnelė, } 2 k.
Šaltoji žiemelė, — }
Brolelis balnojo } 2 k.
Bėrąjį žirgelį. }

2. O žirgai, žirgeli
Mano juodbėrėli,
Ar mudu išplauksiv
Jūreles mareles?

3. Žirgelis išplaukė
Jūreles mareles,
O brolelis skendo
Į jūrių kraštelį.

4. Jisai, skęsdamas
Į jūrių kraštelį,
Jisai nusitvėrė
Žaliąją ievelę:

5. — O ieva, ieva,
Žaliasis medeli,
Kodel nežaliuoji
Žiemą vasarėlę?

6. — O ko aš žaliuosiu
Žiemą vasarėlę,
Žada mane kirsti,
Šakeles genėti.

7. O ką jūs dirbinsit
Iš mano šakelių,
O ką išmislysit
Lygaus liemenėlio?

8. — Iš tavo šakelių
Žalią lingynėlę,
O iš liemenėlio
Margąją lovelę.

9. — O ką jūs linguosit
Žalioje lingynėj,
O ką jūs guldysit
Margoje lovelėj?

10. — Aš pats atsigulsiu
Margoje lovelėj,
Mergytę linguosiu
Žalioj lingynėlėj.

11. — Aš tave neprašau,
Jaunasis berneli,
Mane užlingavo
Sena motinėlė,

12. Mane užaukavo
Ant baltų rankelių,
Mane užbovino
Su aukso žiedeliu,

13. Mane ji nuprausė
Čystu vandenėliu,
Mane ji nušluostė
Šilkų skepetėle.

*1096

Puskepalaitė

Var. 998, D 562

1. Eina lokė per lendryną,
Lendres laužydama,
Vai ai, vai ai ai[1],
Lendres laužydama. } 2 k.

2. Stov šaudikliai už karklyno,
Žada lokę šauti,

3. Loketaite širdelaite,
Suspausk mano galvą.

4. O pakol aš gyvas būsiu,
Tavo vyras būsiu,

5. O pakol aš nenumirsiu,
Tave neužmiršiu.

6. — Kur ta yra šinkarkėlė,
Kur vakar šinkavo?

7. — Išvažiavo į malūną
Žalių rugių malti.

8. Pakol rugius sumalino,
Patį pamarino,

9. Pakol rugius nusijojo,
Kitą priviliojo.

[1] Žemiau kiekviename posme panašiai talanduok: „Vai ai, vai ai ai" su antrąja eilute.

10. Ožka malė, ožka malė,
Ožys girnas kalė,

11. O ožiukai nabagiukai
Aplink šokinėjo.

12. Višta kūlė, višta kūlė,
Gaidys ir išvėtė,

13. O viščiukai nabagiukai
Aplink lesinėjo.

1097

Baltrušaičiukė

Var. D 559, 968

(Vestuvių pabaigai)

1. Kas do dyvai daros,
Kad kamaroj baras:
Baras bačka su uzbonu,
Plėčka su stikleliu. } 2 k.

2. Stikliukėlis tarė,
Plėčkytėlę barė:
— Plėčkytėle ilgakakle,
Tu nedastavosi.

3. Plėčkytėlė tarė,
Stikliukėlį barė:
— Stikliukėli risavotas,
Tu nedastavosi.

4. Stikliukėlis tarė,
Gaspadorių barė:
— Gaspadoriau, eikiv gulti,
Tu nedastavosi.

5. Gaspadorius tarė,
Gaspadinę barė:
— Kaisk vakarienę, duok valgyti,
Leisk svetelius namo.

6. Gaspadinė tarė,
Šeimynėlę barė:
— Užkinkykit bėrus žirgus,
Atkelkit vartelius.

7. Susirinkęs gaspadorius
Visų bačkų vagelius:
— Susipraskit, ponai svečiai,
Kad jau nėr padugnių:

8. Nėra alučio,
Anei midučio,
Nėra svirne pyragėlio,
Nei poskoj sviestelio.

9. Didžią rodą turėjau,
Pakol svečius suprašiau,
Dar didesnis rūpestėlis,
Pakol išvarysiu.

1098

Masaitienė

Var. 911

4. Jis parstovėjo
Ožio čebatus
Ant aukselio kilpelių.

7. O jis papratęs,
Kaip su pirmąja,
Kasdien storais dėvėti,

8. Storais dėvėti,
Juodai vaikščioti,
Lankelių užraištėliai,

9. O aš papratus
Pas motinėlę
Kasdien plonais dėvėti,

10. Plonais dėvėti,
Baltais vaikščioti,
Šilkelių užraištėliai.

(1, 2, 3, 5 ir 6 posmai kaip 911 dainoj)

1099

Kuncienė

Var. 919, D 997

1. Šyvas žirgas, šyvas,
O aš nečėslyvas. (2 k.)

2. O kai aš nujojau
Pirmąjį kartelį,

3. Pirmąjį kartelį
Pas savo mergelę:

4. — Mergužėle mano,
Gražumėlis tavo!

5. — Bernužėli mano,
Durnumėlis tavo!

6. Tu mane neklausi,
Ar aš tave noriu.

7. Tu su viena gėrei,
Su antra kalbėjai,

8. Su antra kalbėjai,
Į trečią žiūrėjai,

9. Į trečią žiūrėjai,
Su ketvirta šokai,

10. Su ketvirta šokai,
Penktą pabučiuot norėjai,

11. Penktą pabučiuot norėjai,
Šeštąją mylėjai,

12. Šeštąją mylėjai,
Septintos norėjai,

13. Septintos norėjai,
Aštuntoji verkė,
14. Aštuntoji verkė,
Devinta dainavo,
15. Devinta dainavo,
Kad visas prigavo,
16. Kad visas prigavo, —
Mane jauną vedė.

1100

Teresienė

Var. 920

1. Šerk man, tėveli,
Bėrą žirgelį, —
Tame kiemely } 2 k.
Augo mergelė. }
2. Dar ji n'užaugo
Pusę ūgelio,
Jai dovanojau
Aukso žiedelį.
3. Būsi nebūsi
Mano mergele,
Bent parnešioki
Aukso žiedelį.
4. Devyni metai
Kaip viena diena,
Kaip pas tėvelį
Namie nebuvau.
5. Ai, verkė, verkė
Mūsų seselė,
Nuo motinėlės
Šalin eidama.
6. Ai, cit, neverki,
Mūsų sesele,
Mes tau užtversim
Obelų sodą;
7. Mes tau užtversim
Obelų sodą,
Tu pasisėsi
Ir bijūnėlių;
8. Tu pasisėsi
Ir bijūnėlių,
Pasisodinsi
Ir žemčiūgėlių.
9. Iš bijūnėlių
Kvietkelę skinsi,
Jaunam berneliui
Padovanosi.
10. Iš žemčiūgėlių
Vainiką pinsi,
Tu pati jauna
Ir parnešiosi.
11. Slūžyk, mergyte,
Metus ir antrus,
Tai tu žinosi,
Kas do vargelis;
12. Tai tu žinosi,
Kas do vargelis,
Tai išpažinsi,
Kas liustužėlis.

SVOTBINĖ RĖDA

SVOTBÌNĖ RĖDA

VELŮNÝČIU LIĖTÙVIU

surašyta

PAR ANTANĄ JUŠKÉVIČĘ

1870 mėtůse.

(Свадебные обряды Велёнских литовцев, записанные Антоном Юшкевичем в 1870 году).

КАЗАНЬ.
ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКАГО УНИВЕРСИТЕТА
1880.

Svotbinė rėda, šioje knygelėje išguldyta, dar yra daroma mūsų gadynėje tarp veliuoniečių lietuvių. Kelis metus gyvendamas Veliuonoj, Antanas Juškevičė pats savo akimis matė ne vieną veliuoniečių svotbą, ir, ką matė, ką girdėjo, tai vis užrašė, ir užrašė tais pačiais žodžiais, kuriais girdėjo sakant.

Leisdamas į svietą šį trumpą veliuoniškių ūkininkų svotbos aprašą tame pat paveiksle, kuriame ana yra surašyta, tikiuosi, kad tai bus šiokia tokia medžiaga dėl pažinimo senovės lietuvių svotbinių papročių, jei kurie mokslo apšviesti lietuviai panorėtų darbuotis šiame dalyke.

Jons Juškevičė

Kazaniuje,
1880 metų
rugsėjo 8 dieną

VESĖLIJA LIĖTÙVIU VELŮNŸČIU.

Vesėlija Velůnyčiu párskiriama yra į tókias dalìs:

1) STEBĖJÌMAS.

Vajkìnas, kurs kėšlauja ir jau kėta ne-užìlgu susidoróti (žánytis), łajkù jau pràded po jaunìmus, jómarkus, ir vesėlijas stebėtis į mėrgas, mėklinti sau tįnkamą mergájtę (*), ir katrąn isìsteb, tejráujas apiė jos búdą, svejkátą, gìminę, túrtą, ir dárbus, ir jagù atrąnd patamáčną vėlug lėmėns, stůmėns ir iš vìsa ko pàgal sáva nóra, stéjgias kajp nórint susipažìnti su jája, arčiaú jaj prisivejzdėti ir su jája pasikalbėti.

2) SĄNVEDYBOS.

Jaunikájtis. gávęs pavėlyjimą nů sáva tėvú ir sąndarą nů sáva giminės į vienýbę susibłókšti ir sususidoróti su tįnkama mérga, siųnčia ištìkimą pasiųntinį pas tėvus mergósnůtakos dasižinóti ir išsitejráuti, ar lejs sávu dùkterį į marčiás? ir ar ejs duktė? Ir jagù svótaj, taj yra, tėváj jaunúju ir giminė sùtaria, nedėldienу po visám bažnyčio dára sąnvedybas paskìrto gaspádo, kad akývajzde vedys su nůtaka pasimatýtum kits kìtą ir pasikalbėtum.

3) PAŽĮNTÙVĖS.

Nů senú gadynių Velůnós apìgarde lyg šiólej užsiłájkė toks paprótis prie susidorójima vajkìna su mergà-nůtaka.

(*)Nosìnej savýbalsej (ą, ę ę, į, ų) ąnt gála žódžiu (galúnėsė) ir priėvardy į (=in) nėr ištáriami į nósį, o rášami yra dėl to tik, kad lęngviaús bútu pažįnti, kókia yra atsitìkusiame àtvejy grammátiška pórma.

„Svotbinės rėdos" 1880 m. pirmasis puslapis

VELIUONIEČIŲ LIETUVIŲ VESELIJA

Veliuoniečių veselija yra perskiriama į tokias dalis:

1) STEBĖJIMAS

Vaikinas, kurs kėslauja ir jau keta neužilgo susidoroti (ženytis), laiku jau pradeda po jaunimus, jomarkus ir veselijas stebėtis į mergas, mėklinti sau tinkamą mergaitę ir, katrą įsistebi, teiraujas apie jos būdą, sveikatą, giminę, turtą ir darbus ir, jeigu atranda patamačną velug liemens, stuomens ir iš visa ko pagal savo norą, steigias kaip norint su jąja susipažinti, arčiau jai prisiveizdėti ir su jąja pasikalbėti.

2) SANVEDYBOS

Jaunikaitis, gavęs savo tėvų pavelijimą ir savo giminės sandarą susiblokšti į vienybę ir susidoroti su tinkama merga, siunčia ištikimą pasiuntinį pas mergos-nuotakos tėvus dasižinoti ir išsiteirauti, ar leis savo dukterį į marčias ir ar eis duktė. Ir jeigu svotai, tai yra jaunojo tėvai ir giminė, sutaria, nedėldieny po visam bažnyčioj daro sanvedybas paskirtoj gaspadoj, kad vedys su nuotaka akivaizdoje pasimatytų kits kitą ir pasikalbėtų

3) PAŽINTUVĖS

Nuo senų gadynių Veliuonos apygardoje užsilaikė toks paprotys prie susidorojimo vaikino su merga-nuotaka.

Jaunikaitis paskiria sau ištikimą draugą už piršlį ir joja su juomi į butą ūkininko, kur yra aprenkama vesima merga. Jaunikaičiui įėjus į trobą ir tylomis stovint prie suolo netoli durų, piršlys namiškių klausia, katrie tėvai

mergos-nuotakos. Dasižinojęs juosius, meiliai pasveikina ir apsako, su kokia mislia anuodu atjojo, ir kalba mergos tėvams šitaip:

„Kloniojas šits jaunikaitis (Paurys) tamstos dukrai (Ievai) ir ieško sau gaspadinės: viežlybos, apsigerbiančios, ugnies kūrėjos ir sergėtojos, verpėjos, audėjos, vingių našėjos, žičkų rinkėjos, rugių piovėjos ir rišėjos, malėjos, minkėjos, duonos kepėjos, ėdalo jovėjos, gyvulių šėrėjos, kad ruoštų savo ruošą aplink ūkį ir liuobą žąsų, ančių ir vištų, kad mylėtų giminės būsimo vyro ir savo, kad mokėtų elgtis prie pečiaus ir prie svečio, ir su tokia tai nori sutogti ir susidoroti."

Tuo tarpu jaunikaitis vis vampso prie suolo ties durimis ir nedrįsta sėsti, kol tėvai jįjį nepaprašo, o merga-nuotaka išbėga kamaron arba jeib kur nuslimpa.

Jeigu tėvai mėgsta jaunikaičiu iš stovylos, nešenės ir kalbos, prašo sėsti į suolą, suieško mergą-nuotaką, atveda ją į seklyčią, suveda į artimesnę pažintį ir sugretina suole dėl pasišnekėjimo tarp anuodums.

4) MĖGLAVIMASIS

Nuotakos tėvai, norėdami arčiau pažinti būsimą žentą, pavelija tam jaunikaičiui lankytis pas save, mėglautis prie dukters dėl permanymo kits kito.

Per mėglavimąsi mergai vedys tėmijas, kokio jiji būdo, kokios išmonės, kokios nešenės, kokių darbų, ir per žiūros mėnesį mandigauja, kvočia žodžius, kamantinėja iš panagučių nuo viso, žiūri visą josios elgimąsi ir nor permanyti visą tos nuotakos vertę.

5) PIRŠLYBOS

Vedys, per žiūros mėnesį išprantavojęs vesimą nuotaką, išbandęs josios visą būdą ir elgimąsi ir pelnai gavęs žinią, kad jisai tiks, jog tėvai leis, o duktė eis į marčias, su piršliu joja prie mergos-nuotakos utarninke arba ketverge. Atjojęs į būsimo uošvio namus, piršlys giria vedį, jo vietą, bagotumą, giminės slaunumą ir jo tėvų gerumą.

Tuo tarpu merga-nuotaka brūškina per duris iš po akių ir slepiasi jeib kur.

Su mergos-nuotakos tėvais meiliai pasišnekėjęs, piršlys seklyčioj ties durimis ant galo skomios (stalo) užtiesia baltą skarelę, ant kurios pastato stuobrinę ir atvežtą pilną alvę midaus arba vyno.

Jeigu nuotakos tėvams tinka jaunikaitis, tada, suieškoję mergą, atveda ją į seklyčią prie vedžio, ir tėvai klausia josios: „Ar dabojies tą jaunikaitį? Ar mėgsti juomi? Ar eitum, ar tekėtum už jojo?"

Bešnekant, betevernojant mergos tėvai su piršliu išgeria piršlio atvežtą visą alvę midaus arba vyno.

Jeigu nuo karto tėvams ir mergai jaunikaitis netinka, tučtuojau pripila tą pačią alvę tokio pat gėrio, kokį atvežė, ir piršlys su vedžiu sau išjoja.

O jeigu tėvai abejoja, tada piršlys palieka skarelę su stuobrine ir alve todėl, kad, jeigu patriktų derybos, tėvai turėtų ant trečios dienos į ką pripilti tokio pat gėrio, kokį išgėrė, ir nusiųsti pilną alvę jaunikaičiui kaipo ženklą nedabonės.

6) SANDERYBOS

Vedys, pelnai žinodamas, jog nuotakos tėvai ir jųjų tekėsima duktė juomi nesibaido, antru atveju su piršliu raiti atkanka prie nuotakos padaryti pilnas sanderybas apie susidorojimą.

Piršlys išima iš savo kišeniaus baltą skarą arba skotertę, krikštasuoly užtiesia galą skomios, pastato savo čerką ir plėčką su midumi arba vynu, o motina suvokia dukterį iš kambario, atveda prie jaunikaičio, abudu jaunuosius susodina į užstalę ties krikštasuoliu, pradeda meiliai byloti apie visokius dalykus, derėti apie kraitį ir užrašus, lemti apie būsiantį buvimą, ateisiantį gyvenimą, apie gerą parėdymą savo ūkio ir nuspręsti apie visokias prie pramatnos gyvatos reikalingas lietas.

Bebylojant, rodą bebraukiant apie jaunos poros sudorojimą, piršlys su nuotakos tėvais sugeria visą plėčką atvežto gėrio, o vedžiui ir nuotakai neduoda gerti, — anuodu tik užstalėj sėdi, kroši, akyvai žiūrėdami kits į kitą ir retai žosčiodami tarp savęs.

Jei sudera visose lietose, tada merga-nuotaka įduoda vedžiui rūtų kvietką, įdėtą į drobės stuomenį arba į skepetą, parnešti būsimai anytai ant znaimės, jog eina, keta tekėti, — ir tai vadinasi sanderybos, arba sugertuvės.

7) ŽVALGYTUVĖS

Per sanderybas vedys prašo nuotakos tėvus atsiųsti žvalgus apžvelgti vietą, butą, turtus, gyvulius ir visą vedžio dalį.

Vedžio tėvai, pašapavę visokių valgių, pasitykę visokių gėrių, apsilūžiję, apsigerbę laukia žvalgų, norėdami parodyti rėdlyvą savo buto rangą, patvaipinti savo turtus ir savo slaunumą ir išvaišinti gerai žvalgus.

Sutartoj paskirtoj dienoj nuotakos tėvai siunčia į žvalgus ištikimą žmogų pas vedį pažiūrėti, kaip ten jis gyvena, apie visa išsiteirauti, viską dasižinoti ir iš išgalių iškvosti, koks vedys, kokio būdo, kokių darbų, kokio prigudimo ir papročio. Atkakęs žvalgas kvočia ne tik iš tėvų, iš vedžio, bet dailiai ir iš šalininkų apie visus panagučius ir žvalgosi visur, lig apžvelgs visas lietas, visą vedžio buvimą.

8) ŽIEDYNOS

Kada jau svotai (vedžio ir nuotakos tėvai) sulygsta apie kraitį ir pasogą, padaro tvirtus aprašus ir jaunavedžiu sudera tarp savęs, tada piršlys su vedžiu trečią atvejį atvyksta prie nuotakos, atveža bankelę su midumi arba su vynu, arba su krosyta virta barvyčia (arielka).

Nuotakos tėvai sukviečia savo gimines, gentis, draugus ir kaimynus, atveda iš bakšės mergą-nuotaką, susodina jaunuosius šalimais greta krikštasuoly.

Jaunoji duoda jaunajam kvietką rūtų, kurių koteliai suvynioti baltoj skarelėj. Jaunasis priima, išvyturavęs rūtas užkiša sau už žiupono ant krūtinės, skarelę sau užlaiko, o nuo savo piršto numovęs žiedą duoda nuotakai. Ant sumainos nuotaka duoda jaunajam savo žiedą ir užmauna jam ant piršto. Po tam anuodu tuoj pasibučiuoja.

Jaunasis užgeria ant jaunosios, ir abudu pusiau turi išgerti geriamo gėrio stuobrinę.

Tada tėvai, giminės, gentys, draugai ir kaimynai linguoja (vinčiavoja) ir linki jauniesiems visokios laimės, labų dienų ir ilgo amžiaus, ir pradeda visi gerti, plempti, dainuoti ir linksmintis, ir tai yra jaunosios pragertuvės, arba žiedynos.

Ant atsideivojimo jaunasis dovanoja savo pažadėtai mergai puikią brangią skepetą.

Kai tik jaunieji atsikelia nuo krikštasuolio, tada jaunasis puola ant kelių, apkabina jaunosios tėvų kelius, dėkavoja už dovanotą dukrą, už visas malones ir prižadus, prašydamas, kad nebūtų nė jokios atmainos.

9) KVOTIMAS (EGZAMINAS)

Ant rytojaus, pėtnyčios rytą, vedys su piršliu, nuotaka ir pamerge važiuoja savo parakvijos bažnyčiona pasimelsti, atlikti spaviednę prieš vinčių, išduoti kvotą prieš savo kleboną iš prisakymų savo vieros, gentystės ir stono. Čia klebonas kvočia ir klausinėja iš panagių apie visus išgalius, bene atras kokią kliūtį ant susidorojimo anuodum.

Jaunavedžiu daro apie save užrašus į bažnyčios knygą ir, viską atlikusiu, paduoda užsakus ir grįžta namonio.

Nuo to laiko prasideda nuotakos mergavimas ir tęsias ligi vinčiaus.

10) MERGAVIMAS

Per mergavimą nuotaka kasdien vaikščioja rūtomis apsikaišiusi, su vainiku ir kaspinu ant galvos, ir jeigu kur eina iš namų, tai vis drauge su pamerge kaip su pauodegiu, ir visur elgiasi padoriai.

Per pirmus užsakus jinai neina į bažnyčią, rūsa namie, o per antrus ir trečius, — nuėjus į bažnyčią drauge su pamerge, rūtuota, vainikuota ir kaspinuota graudžiai meldžiasi.

Tame čėse jaunasis, atlankydamas savo sužiedavotinę, atveža jajai dovanomis kurpes, taipogi jeib ką uošviams (jaunosios tėvui ir motinai), laigonėms, laigonams, o jaunoji sumainoje siunčia dėl savo anytos stuomenį, dėl mošų po abrūsą, dėl dieverų po pirštines arba žičkines juosteles.

11) ČESNIS

Po visam nedėldieny, antriems ir tretiems užsakams einant, vedys veda į gaspadą ant česnies nuotaką su pamerge-pauodegiu, josios tėvus, nuotakos svočią, suolsėdį, piršlį ir kvieslį, vaišina anus ir kitus visus alumi, midumi, vynu arba krosyta barvyčia. Ypačiai vedys, piršlys ir pabrolys vaišina nuotaką su pamerge. Ir tada tai visi sutaria ir sudūmia, kada ir kaip padaryti ir surengti veseliją, tai yra, kada paskirti vinčiavonės dieną, kiek pakviesti svečių, ir apie visą veselijos parėdką.

12) DIDVAKARIS

Ketverge prieš veseliją vedys atsiunčia dovanas savo mylimosios nuotakos giminėms.

Toj pačioj dienoj vienos mergos susirenka pas nuotaką, kitos pas vedį rėdyti kvietką kviesliui, o vaikinai — rėdyti arklį žolynais. Parėdžius išlei-

džia kvieslį kviesti gimines, gentis, draugus, kaimynus ir kitus svečius ir viešnias į veseliją dainuodamos:

*1 (11)[1]

1. Kad aš buvau pas močiutę,
   Darbelių nedirbau,
   Aš turėjau darželaitį,
   Žaliais klevais tvertą. } 2 k.

2. N'išmislijau, n'išmislijau,
   Kokioms sėkloms sėti, —
   Eičiau klausčiau pas močiutę,
   Kokioms sėkloms sėti.

3. — Motinėle širdužėle,
   Kokioms sėkloms sėti?
   — Sėki rūtą, sėki mėtą,
   Sėki lelijėlę.

4. Sėjau rūtą, sėjau mėtą,
   Sėjau lelijėlę,
   Sėjau savo jaunas dienas
   Kaip žalias rūteles.

5. Dygo rūta, dygo mėta,
   Dygo lelijėlė,
   Dygo mano jaunos dienos
   Kaip žalios rūtelės.

6. Laisčiau rūtą, laisčiau mėtą,
   Laisčiau lelijėlę,
   Laisčiau savo jaunas dienas
   Kaip žalias rūteles.

7. Skyniau rūtą, skyniau mėtą,
   Skyniau lelijėlę,
   Skyniau savo jaunas dienas
   Kaip žalią rūtelę.

8. Pyniau rūtą, pyniau mėtą,
   Pyniau lelijėlę,
   Pyniau savo jaunas dienas
   Kaip žalią rūtelę.

9. Bepig tavei, bernužėli,
   Pas tėvelį būti,
   Bėda manei mergužėlei,
   Reik šalin išeiti.

10. Tavo juoda kepurėlė
    Kasdien ant galvelės,
    Mano rūtų vainikėlis —
    Vieną valandėlę.

11. O jei gerą vyrą gausiu,
    Dievui dėkavosiu,
    O jei kokį balamūtą,
    Per amželį verksiu.

12. Nesirūpink, seserėle,
    Kaip puikiai rėdysies,
    Aprėdys tave mošelės
    Šauniausiais žodeliais;

[1] „Svotbinėje rėdoje" dainos nesunumeruotos. Nurodant melodijose tekstų bei melodijų variantus, buvo žymimas puslapis, kuriame tas teksto atitikmuo išspausdintas. Šiame leidinyje dainų tekstai numeruojami eilės tvarka. Skliausteliuose žymimas senojo leidinio puslapis. Prieš eilės numerį padėta žvaigždutė rodo, kad šioje knygoje yra tą tekstą atitinkanti melodija (žr. melodijų IV skyrių). *Red.*

13. Nesirūpink, seserėle, ,
Kaip prausi burnelę,
Nusiprausi burnužėlę
Graudžioms ašarėlėms;

14. Nesirūpink, seserėle,
Rankšluosčiu nešluostysi,
Nusišluostysi rankovėle,
Argi suskubėsi?

15. Nesirūpink, seserėle,
Galvos nešukuosi,
Šukuos tavo geltas kasas
Bernas su nageliais;

16. Nesirūpink, seserėle,
Neskalbsi žlugtelio,
Nuskalbs tavo marškinėlius
Ant baltų petelių.

Tame didvakary ant didžiosios rodos važiuoja taipojau visa giminė, — uliavoja, dainuoja, šoka, geria maules (burnas).

13) KVIESLYS

Kvieslys paprastai yra renkamas iš kaimynų, tėvynaitis, kurs yra mitrus, bylus, viežlybas ir doras.

Yra du kviesliu: vienas nuo jaunosios, antras nuo jaunojo.

Kvieslio pavynastis yra sukviesti giminę, gentis, draugus ir kitus svečius į veseliją.

Su rūtomis ir pažibais apkaišyta kepure, ant žolynais parėdyto žirgo kvieslys, atjojęs į siunčiamus namus, eina stačiai į seklyčią, kiša per duris pirm savęs puikiai išpuoštą ir išrėdytą su kaspinais ir mažu dzingilu trišaką kvietką ir, prie durų stovėdamas su kepure ant galvos, garsiai sako šiokią patyktą bylą.

BYLA KVIESLIO

nuo vedžio

(Veličkos iš Veliuonos)

Pirmiausia duodu garbę ponui dievui, sutvertojui dangaus ir žemės, ir tiems namams, ir tų namų pundatoriui ir pundatorkai, ir tam stalui kaip altoriui, linų žiedui, rugių kraujui, kviečių varpai.

Paklausykite manęs jauno kalbančio, kaip aukso varpelio skambančio (čia dzingiliuoja ir krato kvietką), žalių rūtelių drebančių, keliančių, krėtančių, šilkų kaspinėlių blizgančių.

Siuntė mane, pasiuntinį, iš anos čėslyvos vietos į tą čėslyvą vietą ne nuo ko kito, kaip tik nuo to pundatoriaus ir tos pundatorkos (Cvirkų)

ir nuo to jauno jaunikaičio, žalio diemedžio (Benedikto), kurs anksti rytą kėlė, per dvarelį ėjo, šaltą rasą krėtė, žalią veją mynė, juodą purvą bridо, naują stainelę pravėrė, žirgelį pašėrė, suknelę (jupelę) vėdino, žirgelį mėgino. Duris praverdamas, bėrą žirgą pašerdams, į sierą žemę parsipuldamas, kiaunių kepurėlę pakylėdams, žemai galvą palenkdamas, išrinko mane tarną, labai pakarną, ir su linų laišku, aukso žiedu, šilkų kaspinėliais, žalių rūtų kvietkele išleido į savo slaunią gimtinę, į dvasiškus kunigus, į cūdaunus abrozus pakviesti.

Tas jaunas jaunikaitis ne iš kito krašto, ne iš svetimos šalies, — iš tų pačių žmonių: tėvo motinos gimdytas, augintas, rėdytas, seserų užnešiotas, žalioj vygėj vygiuotas, šilkų valinėliu vystytas, šilkų siaustuvėmis siaustytas, brolių užtarytas, slaunios giminės pagirtas, aukso obuoliu bovytas, pyragėliais užpenėtas, — išvydo jauną mergelę žaliam rūtų daržely, pasidabojo tą jauną mergelę kaip daržo žalią rūtelę, sukalbėjo meilius žodelius, sukeitė aukso žiedelius.

Ta jauna merga (Agė) yra taip pat tėvo motinos gimdyta, gražiai auklinta, brolių seserų užtarta, geros, plačios giminės pagirta, margoj vygėj vygiuota, šilkų vystykluose vystyta, trupinėliais užpenėta.

Nū aš prašau visus didžius ir mažus, senus ir jaunus labai žemai ant panedėlio vakaro, ant utarninko ryto — ne ant vienos dienos, ale ant čielo nedėlmečio — kad būtumėte malonūs ir nesididžiuotumėte susirinkti į tą svotbą; ir aš taipogi prašau ne ant kokių gėrių (trunkų), ne ant kokių gatavonių, tiktai ant alaus darymo, ant arielkos varymo, ant pyrago raikymo, ant sikės ragaišio, ant žąsino kaklo, ant meškos rukės prapeštos, ant žvirblio kumpio, ant antiės paterpleškės, ant vapsvų kraujo, ant kuisio dešrų, ant mašalo šumpio, pasėdėti už buko bliūdų, už cino torielių, už misinginių lempų, už sidabrinių šaukštų.

Kinkų kinkaičiai, karklų kojelės, baltų lentų stalelis pastatytas, parėdytas, užtiestas; bus padėta alučio, midaus, arielkos mieštos ir šuns uodegos riestos.

Nebūsite sotūs nei alkani, — yra kepenė išgatavota: jautis iškeptas, už krosnies ant šilko pakabintas, peilis įsmeigtas, įstatytas, — kas norės — atsipiaus, kas šlykštės — atsitrauks.

Jūs, seniai, neatvažiuokite nei tušti, nei pilni, tik vidutiniškai: jeigu atvažiuosite tušti, nė ten negausite; jeigu atvažiuosite pilni ir namie privalgę, ir tenai gausite.

Jūs, jauni broleliai, prašau taipogi, prišerkite gerai namie savo žirgelius ir nušveiskite kardelius ir aukso kilpeles: jeigu bus prišerti namie, ir tenai gaus, o jeigu atjosite su išalkusiais žirgeliais, ir tenai negaus.

Ir jūs, jaunos mergelės, neduokite, idant suvystų namie žalių rūtų vainikėlis, — bus ir ten suvytęs; jeigu namie bus žalias, ir tenai bus žalias.

O jūs, maži vaikeliai, prašykitės senų tėvučių, idant imtų ir jumis drauge į tą veseliją. O jeigu jūs neleistų, nepykite ant tėvučių, nes yra ir mūsų gana tokių, — palikau ir dabar jau namie tris eiles apie pečių ir vieną ant pečiaus, — tik prašykite tėvučių ir įduokite mierą pyrago, idant ir iš ten parvežtų tokių. Kokią mierą įduosite, tokią ir gausite.

Atvažiuokite nesididžiuokite, atjokite nesibijokite, ateikite nesipeikite tiesiu vieškeliu, kurs akmenimis brukavotas, o kad akmenų nepriteko, riešutais išbarstė.

Aš turiu bėrą žirgelį. Mano bėram žirgeliui duokite dovanėlių avižėlių, kad ne avižėlių, šieno plakelį, šiaudų pluoštelį.

Aš jaunas pasiuntinėlis, mano mažas žirgelis, varaunos jūsų pilys tarp upių. Per upę jojau, žirgelis suklupo, kišenius prairo, visi žodžiai išbiro — ne aš vienas vynas, ir siuvikas vynas — katrus radau, pasakiau, o kurių neradau, nesakiau.

Jūs, jaunos mergelės, kaip žalios rūtelės, skirkite manei mergelę, kad ne mergelę, nors šilkų kuskelę, kad ne šilkų kuskelę, nors gražią juostelę kutais ištraukytais.

Moterėlės maumenuotos ir muturuotos, žadėkite stuomenėlį, jei ne stuomenėlį, tai abrūsėlį, jei ne abrūsėlį, tai kaspinėlius, ant galo, kaip išmanysite, taip pataisysite.

Nežinau kelio, klūkio pakelio.

BYLA KVIESLIO

nuo nuotakos

(Cvirkos iš Klangių)

Pirmiausia duodu garbę tiems namams, tų namų ūkininkui ir ūkininkei, ir tam stalui kaip altoriui, kurs linų žiedu užtiestas, juodomis alvėmis ir bonėtais uzbonais apstatytas, rugių krauju, kviečių varpa apdabintas, šventa gabija apšviestas.

Prašau labai žemai paklausyti manęs bilstančio, kaip aukso dzingilio dzingiliuojančio, ne taip aukso dzingilio dzingiliuojančio, kaip manęs jauno bilstančio.

Aš esmu tarnas labai žemas, leistas iš anų namų čėslyvų į tuos namus čėslyvus nuo ūkininko (Eimučio) ir nuo tos jaunos mergos (Rožės), kuri tėtės motės gimdyta, brolių seserų rėdyta, slaunios plačios giminės pagirta, kuri anksti rytą kėlė, per dvarelį ėjo, žalią veją mynė, aukso rasą krėtė, žalią rūtą skynė, vainikėlį pynė, ant galvelės dėjo, kas nedėlios rytą į bažnyčią ėjo, pamokslo išklausius ėjo ant pauliavonės, ne taip ant pauliavonės, kaip ant padabonės; ir susikalbėjo su jaunu jaunikaičiu, žaliu diemedžiu, su Jonu (Kunčiu) gyventi santaikoje, meilėje ir vienybėje, su kuriuomi sudės baltas rankas, sukeis aukso žiedus.

Gerų tėvų vaikas, slaunios giminės tas kavalieraitis, kurs anksti rytą kėlė, per kiemelį ėjo, šaltą rasą braukė, juodą purvą brido, stainios duris pravėrė, į stainelę įėjo, aukso kūbką pakėlė, žirgelį pašėrė, kas nedėlios rytą išjojo ant pauliavonės.

Prašau jūsų visų labai gražiai ant paldieninko vakaro, ant utarninko ryto atvykti į linksmą jaunimą pagausinti mūsų gražų tuntą, ne ant ko kito, tik ant pauliavonės.

Prašau labai jūsų mylastis ant rincko vyno, ant juodo pyvo, ant alaus darymo, ant midaus varymo, ant duonos kepimo, ant pyrago nešimo, ant ragaišio vežimo, ant šarkos karkos, ant anties plentarkos, ant zylės kepenės, ant avino barono, ant žąsino gogono gervėto, trijų metų penėto, ant gaidžio koplūno, ant vištos kiškos, ant žvirblio kumpio, ant svirplio šumpio, ant musės pusės, ant uodo snapo.

Yra molio stalelis, smilgų kojelės. Ten bus jautis iškeptas, ant balto stalelio palėgtas ir peilis medkotis įsmeigtas, — katras norėsite — atsipiausite, katras nenorėsite — atsitrauksite.

Prašau senus už balto stalo krikštasuoly pakrošėti, mandrą rodą braukti, vyno malkus mauti, plempti, o jauniemus išeiti į aslą ant pauliavonės: jauni broleliai tancius tanciavoti, štukas tvaipinti, špitoklius rodyti, — bus valakas žemės išduotas, obuoliais kastavotas, riešutais brukavotas; bus dūdos, somos, ožragiai, dambros, kanklės jauniesiems broleliams.

Prašau jaunus jaunikaičius bėrą žirgą nulaikyti, aukso kilpą išpildyti, valaką žemės išvaikščioti, juodą purvą išbristi.

Ten bus asla brukavota, šilingais išklota; šilingų netekome, riešutais brukavojome.

Prašau vaikeiius papuošti, parėdyti, apie juodą kakalį pasodinti, pyrago paraikyti ir alaus pastatyti. Pyrago pavalgę, alaus atsigėrę, po aslą bėginėti, nesiausti, negrumtis, negaluotis. Pašokinėję, žvirblį papešę — po seklyčią skridinėti, pyrago daugiau tykinėti: daugiau gaus negaus — botago galą greičiau per kiškas gaus.

Prašau, neikite pėsti, ale raiti jokite, važiuoti važiuokite šešiais žirgais, visais širmais, riestais kaklais, ir tais pačiais aklais, raišais kuinais, kiaulių takais.

Nū yra kelias ištaisytas, žaliomis rūtomis išbarstytas, obuoliais išbrukavotas, skujomis išklotas. Kad skujų netekome, šilingais klojome, šilingų netekome, riešutais klojome.

Pas mumis yra stainios muravotos, oru budavotos, debesimis lototos, dangumi stiegtos; pravarinės ištaisytos, uosinės grindys, sedulinės rindos avižų pripiltos, šieno prikimštos primurdytos: žirgai per nasrus ės, per šnerves byrės, putos dribs — dieną naktį ės, niekad nasruose neturės. Ten bus lig davaliai šieno trako ir abrako: svečių arkliai ės neės, bile po snukiu turės, ant uodegų pasiramstę linksmai šokinės, kaip padvėsę šokinės. O kad neužteks abrako, bus spalių pripildyta rinda, spalių tik pridedant priės.

Kai mes jauni nujosime į tą slaunų miestą Veliuoną šimtą mylių ir penkiolika, ten mes rasime kresnus liemenis sustatančius, baltas rankas sudedančius, aukso žiedus sukeičiančius, vienas kitam pasižadančius; tenai mes išklausysime dūdų dūduojančių, ant ožragių grajijančių, smuikų smuikuojančių, vargonų vargonuojančių.

Ten mes eisime į karaliaus namus, mes ten stanaunoj gaspadoj stovėsime, kur sedulinės grindys, ąžuolinės rindos. Mūsų bėriems žirgeliams bus šieno trako, nereiks nė abrako: kas norės, pasišers, o kas nenorės, nešers, — mes ten žirgus rišime, — žirgai ės neės, bile po snukiu turės, — man, brolau, nieks nerūpės.

Mes, katrie turėsime, gersime, šoksim, trinkėsim, uliavosim, katrie neturėsime, kits į kito akis pažiūrėsime.

Prabočykite man, ko nepatropijau: per aukštus kalnus ėjau, per gilias upes bridau, kišenius prakiuro, prairo, visi žodžiai mano išbiro. Jei kam tropytųs pamatyti, prašom pasakyti, o jeigu rasti — prašom atiduoti. Gausite didelę atpildą, gražias radybas: du šilingu ant taboko ir ant trijų bobų taboko paniūkuoti.

* * *

Už tokią gražiai pasakytą teverną kvieslys gauna sau ne tik garbę ir didžią slavą tuose namuose, kur nukanka, bet ir geras vaišes ir dovanas: arba stuomenį drobės ant arklio, arba kaspinus prie kvietkos, ar pakeles prie čebatų, ar pinigais, ar kitas kokias menkas dovanėles.

14) MERGVAKARIS

Dažniausiai paldieninko vakare susirenka pakviesti svečiai ir viešnios į sodvą.

Mergos pasodina nuotaką į naują krasę arba ant duonkubilio, pina plaukus į bizą arba į dvi kasi, rėdo galvą su rūtų vainiku ir kaspinais, dainuodamos graudžias dainas:

2 (21)

1. — Labas vakaras,
   Jaunoji sesele,
   O ant kokios
   Parodos sukvietei:

2. Ar nueiti
   Į rūtų darželį,
   Ar suskinti
   Rūtelių kvietkelę;

3. Ar suskinti
   Rūtelių kvietkelę,
   Ar nupinti
   Rūtų vainikėlį;

4. Ar nupinti
   Rūtų vainikėlį,
   Ar uždėti
   Ant glodnios galvelės?

5. — Ei seselės,
   Seselės viešnelės,
   O aš turiu
   Dvi jauni seseli.

6. Jiedvi nueis
   Į rūtų darželį,
   Jiedvi suskins
   Rūtelių kvietkelę;

7. Jiedvi suskins
   Rūtelių kvietkelę,
   Jiedvi nupins
   Rūtų vainikėlį;

8. Jiedvi nupins
   Rūtų vainikėlį,
   Jiedvi uždės
   Ant glodnios galvelės.

Susirinkus svotbai, nuotakos tėvas su motina pradeda pirmąjį tancių, ir paskui visi šoka po dūda, po ožragiu, po kanklėmis arba po smuiku.

Nuotaka liūdi, nešoka, ligi kol ją išveda iš užstalės, padalinus vedžio karvolių.

15) VEDŽIO IŠLEISTUVĖS

Kaip pas nuotaką, taipo ir pas vedį paldieninko vakare prasideda veselija.

Pirma šoka tėvai, paskui visi sodvininkai triūsia lig vėlų išvakarių. Pavalgius vakarienę, vedys-sūnus kloniojas lig žemei tėvams ir visiems ir išjoja su parėdkininkais po dūda arba smuiku pas nuotaką dainuodami:

***3 (22)**

1. — O ar jau gieda
   Raibieji gaideliai,
   Ar bus čėsas, tėveli,
   Pas mergelę joti?
   } 2 k.
2. — Sūnyti mano,
   Dobilėli mano,
   Susikviesk, sūneli,
   Savo draugalėlius.
3. — Draugalėliai mano,
   Brolužėliai mano,
   Imkit visi plinteles
   Su savimi drauge.
4. O kai mes prijosim
   Prie uošvelės dvaro,
   Šausime kartužiu
   Į uošvelės dvarą.
5. O kad bent išgirstų
   Jaunoji mergelė,
   Aukštam svirne būdama,
   Kuskužę siūdama.
6. — Mergužėle mano,
   Lelijėle mano,
   Dovanoki, mergužėle,
   Po šilkų kuskelę.
7. — Bernužėli mano,
   Dobilėli mano,
   Nepažįstu, bernuži,
   Tavo draugalėlių.
8. — Mergužėle mano,
   Lelijėle mano,
   Tai vis mano draugalėliai
   Tam suole sėdėjo.

Vedys su veselninkais raiti joja, o piršlys su pernagiu važiuotas.

Jeigu vedžio pasekėjų yra devyni, tai nuo nuotakos turi būti dvigubai.

Vežimas ir visų žirgai parėdyti su žolynais. Visi joja pas nuotaką dainuodami.

Piršlys veža su savimi savo karvolių su kliunka (bačkele) midaus arba vyno, vedys — skepetą dovanomis nuotakai, o pabrolys — dvi alvi midaus arba vyno ir pynagą mergoms dainininkėms.

Tuo tarpu, vedžiui su parėdkininkais atjojant, bernai štukoriai iš nuotakos šalies ant kelio ties nuotakos namais užrita kūlius (akmenis), rąstus, ant karklių (vartų) tamsoje užtiesia smaluotas apivaras ir taiso atjojantiems visokias kitas kliūtis, štukas ir pinkles.

16) VEDŽIO LAUKTUVĖS

Vedžio svotbą už dėdinčiaus vartų prilaiko jaunosios veselninkai ir visaip kamantinėja, norėdami iškvosti.

Anie klausia:

— Kas jūs? Iš kur jūs?

Vienas iš vedžio svotbos atsako:

— Atėjau tas — tu žinai kas. Atėjau iš ten — tu žinai iš kur. Atėjau to — tu žinai ko. Sėskim ir ėskim!

Mergos dainininkės laukia vedžio svotų (piršlio, kvieslio, pabrolių) priemenės duryse, bet norintiems įeiti į vidų užbloškia duris ir neįleidžia jųjų nė į sėdnių. Mergos viduje, o vedžio svotai už durų dvare stovėdami dainuoja:

***4 (23)**

1. Gieda gaideliai, ryliuoja,
   Aušta aušrelė, žioruoja,
   O bene mano
   Jaunas bernytis } 2 k.
   Atjoja?

2. Per lauką jojau, dūmojau,
   Dvarą prijojau, sustojau.
   — O, išeik, išeik,
   Jauna mergele,
   Ant dvaro.

3. — Stovėk, bernyti, stundužį,
   Stovėk, jaunasis, ir antrą,
   Stovėk, bernyti,
   Trečią stundelį
   Ant oro.

4. — Bepiga tavei stovėti,
   Su dieverėliais kalbėti,
   O bėda manei
   Vargo berneliui
   Ant oro:

5. Sudergė mano žirgužį,
   Ant žirgužėlio balnužį,
   Sudergė mano
   Brangias sukneles
   Ant manęs.

Tokiu būdu vedį su atkakusia svotba ilgai laiko už durų, tik vieną piršlį su kliunka vyno ir karvoliumi (nes sunku stovėti) pasodina seklyčios kampe prie durų ir dėl juoko tykoja nuo jo pavogti karvolių ir gėrius, kuriuos su savimi atvežė. Pasilikę už durų, svotbininkai veržias į vidų, o šie neįleidžia jų ir stengias priešais.

Tuo tarpu visos mergos susėda į suolą užstalėj ir dainuoja, o nuotaka su pamerge-pauodegiu brūškina per duris iš po akių iš seklyčios į grynyčią ir slepiasi nuo atjojusių veselninkų.

17) ĮSIPRAŠYMAS PRIE SUOLSĖDŽIO

Vedys su svotba ant oro laukia už durų dvare. Įleidus piršlį, paskui tik vieną kviesli įleidžia į seklyčią prie suolsėdžio, kurs sėdi suole arba krasėje, arba ant zoslano. Įleistas į vidų, vedlys (kvieslys) sako prieš suolsėdį šiokią bylą:

VEDLIO BYLA

prieš suolsėdį

(Januškos iš Veliuonos)

Labai prašau visus perstoti, nutilti, su įsitėmijimu paklausyti mano bylos. Eisiu toliau, kalbėsiu daugiau.

Nuo pradžios svieto buvo žemė be karaliaus. Susivažiavo dvylika karalių, sumavojo dieną ir naktį apie jauną karalaitį: kaip reik aną sudoroti ir paskirti jam dievobaimingą, žmonių gėdingą karalaitę. Davė jam kariuomenės dvylika tūkstančių vaikių. Jiems buvo žirgai pabalnoti ir kamanomis pažaboti. Kur jiejie jojo, jiems buvo tvoros netvertos, vartai neužkilnoti, durys neuždarytos, suolai neužsėsti, stalai išrėdyti miežių krauju ant stalo, kviečių varpa ant galo.

Taipogi prašau, idant ir mums būtų taip, kaip anam karalaičiui.

Kad mes jojome nuo saulėtekio ant saulėlydžio, dieną naktį klupinėjome, gilias upes bridome, aukštus kalnus lipome. Gilias upes bebredant, aukštus kalnus belipant, prilipome alyvų medelį. Tame medelyje sučiulbėjo gražus paukštelis. Tai ne paukštelis čiulbėjo, bet viešpats, danguje būdamas, kalbėjo, tardamas tais žodžiais:

„Šitai jokite tuomi mano girios spindžiu skintu ir keliu taisytu; jokite per lygius laukus, per aukštus kalnus, ten jūs prijosite margą dvarelį, kur deimanto durelės. Ten jūs rasite jauną mergelę, ant aukso krėslelio besėdinčią, žalią rūtų vainikėlį bepinančią, — o ne dėl ko kito pynė, kaip tik dėl savo dienų, dėl uliavonės."

Ta puiki skaisti merga prie šio mielo vakaružio per aslužę ėjo, už stalo sėdėjo, dievui dėkavojo.

Viešpats tarė, aniolas kalbėjo: „Būsite mylėti ir vynu čestavoti!“

Kad mes jojome per žalią girią, sukukavo raima gegelė, — o ne gegelė kukavo, bet mūsų jaunikaitis graudžiai verkė.

Ir atnešime tą žalią rūtų vainikėlį tiesiais keliais, šviesiais vieškeliais tarp dūdorių dūduojančių, smuikorių smuikuojančių, tarp mūsų jaunų šokančių.

Ir atnešime į tuos baltus namelius, vėjo neužpučiamus, rasos neužkrintamus, žmonių neapkalbamus, kur šokate, uliavojate, džiaugiatės ir linksminatės.

Prašau labai žemai, idant priimtumėte ir mus šokti ir uliavoti, džiaugtis ir linksmintis.

Mes atkeliavome lygiais keliais, rugių laišku tiesta, žaliomis rūtomis barstyta.

Prašau manęs netrukdykite, — esmu ne mergos gimdytas, nei ubago perėtas. Susidėkime į vienybę, būsime linksmybėj.

Persiprašau nuo seniausio lig mažiausio, visos jūsų gražios draugės, kad mūsų ponui viršininkui, svočios vyrui, išduotas būtų zoslanas, o jaunam jaunikaičiui galas stalo, kad būtų linų žiedu užtiestas ir kviečių varpa ant galo.

Prašau, kad būtų visiems svotams išduotas trijų valakų žemės ruimas išeiti ant pauliavonės.

Dabar persiprašau pono suolsėdžio, kad būtų mums suolai ištaisyti ant pasilsėjimo, stalai ant pasičestavojimo, jaunos mergelės ant patanciavojimo.

Prašau, kad mums būtų sienose vageliai kepurėms pasikabinėti, kad būtų mūsų piršliui nauja lovelė, o viršininkui jauna mergelė, kad mūsų dūdoriams, smuikoriams ir kanklioriams kampelis būtų išduotas ant pagrajijimo.

Neesame pėsti, bet raiti ir važiuoti, — kad mūsų žirgams būtų stainios pastatytos, pravarinės išbudavotos, šiaudų priklotos, kad būtų grindys ąžuolinės, kad būtų šalimis loviai išstatyti, ištaisyti, vandens pripildyti, mūsų žirgai pagirdyti, kad būtų šieno trako ir abrako ąžuolo rindos pridėtos, — žirgai ės neės, bile po snukiu turės.

* * *

Čia suolsėdis maršalgą (kviesl̨) kamantinėja, visaip kvočia ir klamučija.

18) SUOLSĖDŽIO KLAMUČIJIMAS

Vedlys (buvęs kvieslys), įėjęs į seklyčią, kur veselija, sako:

— Parodykite man, broliai, sesers, kelius ir takelius ant pono suolsėdžio.

— Šitai, šitai! — atsako.

Suolsėdis klausia:

— Iš kur jūs esate? Ko jūs privalote, reikalaunate?

Vedlys atsako:

— Mes esame iš Rymo miesto, iš Olimo žemės.

Suolsėdis:

— O kokiu jūs keliu atjojote?

Vedlys:

— Linų žiedu tiesta, žvaigždėmis šviesta, žaliomis rūtomis barstyta, kur rūtų netekta, šilingais išklota.

Suolsėdis:

— Ar surinkote tas rūtas?

Vedlys:

— Rinkome ir surinkome, ale vienos neradome. Norime ir čia sustoti ir paieškoti, ar negalėtumėm mes čia atrasti.

Suolsėdis:

— Kur jūs ją dėsite atradę?

Vedlys:

— Mes turime žalią diemedį, prie jo pasodinsime.

Suolsėdis:

— Be turite raštus?

Vedlys:

— Mes turime raštus į visus kraštus, galite mumis priimti. Kad mes jojome per girią, pamatėme čia vogulėlį, mažą žiburėlį. Ar negalėtumėm čia sustoti ir pailsėti čia pas tamistas, ir nors apivaras nuvarvinti?

Suolsėdis:

— Keli atjojote, argi daug jūs čia esate?

Vedlys:

— Nedaug! Mes čia esame tiktai trys šimtai: šimtas kliošių, šimtas plikių ir šimtas gerų, dorų žmonių. Kliošiai kelius skynė, plikiai švietė, o dori žmonės keliavo, gerą rodą rodavojo.

Suolsėdis:
— Kokiais žirgais atjojote?
Vedlys:
— Linų laišku, aušros žvaigžde.
Suolsėdis:
— Dėl ko gaidys užsimerkęs gieda?
Vedlys:
— Dėl to, kad jis ant pometies žino.
Suolsėdis:
— Kokio šuns zuikis labiau bijo?
Vedlys:
— Balto, kad vienmarškinis arba nuogas veja.
Suolsėdis:
— Kad jojote per mišką, kokių medžių daugiau matėte?
Vedlys:
— Riestų, kreivų, kumpų.
Suolsėdis:
— Kur gali būti žemės vidurys?
Vedlys:
— Aprėžei ratą ir stok vidury.
Suolsėdis:
— Ką namie palikai?
Vedlys:
— Vardą dievo.
Suolsėdis:
— Ką čia atsinešei?
Vedlys:
— Vardą dievo.
Suolsėdis:
— Kas lygiausias ant žemės?
Vedlys:
— Vanduo.
Suolsėdis:
— Kad mūsų druska prikirmijo, ką galima padaryti?

Vedlys:

— Ledus kirsti, po pečiumi džiovinkite ir barstykite.

Suolsėdis:

— Kiek marėse žuvų?

Vedlys:

— Kiek vandens lašų.

Suolsėdis:

— Kiek mes čia esame?

Vedlys:

— Tiek, kiek ožkos barzdoj plaukų.

Suolsėdis:

— Meskite jį lauk!

Vedlys:

— Tegul tas išmeta, kas dusyk užgimė.

Išmeta iš seklyčios ir antrą sykį, kad nepatropija atsakyti suolsėdžiui. Už trečio sykio įsiprašant klausia vedlio:

Suolsėdis:

— Argi šelmiai, laidokai, vagys, ar dorų tėvų vaikai esate?

Vedlys:

— Mes esame teisingi, dorų tėvų vaikai.

Suolsėdis:

— Ar gieda gaidžiai pas jumis?

Vedlys:

— Gieda kožnoj troboj, kur yra.

Jeigu nemoka atsakyti, gražią bylą pasakyti, dailiai įsiprašyti, liepia veselninkams dar išmesti kvieslį už durų laukan.

Po kelis atvejus laukan meta kvieslį nuo suolsėdžio, jei yra paikas. O jei gražiai atsako, tada pakalbėjus pasibučiuoja. Vedlys bučiuoja į ranką ir veidą suolsėdžiui, kurs ant galo pasako:

— Priimame, tik kad iškados nedarytų veselija.

Kai jau įsiprašo kvieslys, pavelija suolsėdis, tada urmu įsiveržia į seklyčią vedžio svotba. Kol įsiveržia, keliais atvejais nuotakos svotba išstumia ją iš seklyčios ir pasirodo, būk esąs karas arba kumščiavojimas ant veselijos.

19) SUOLO VADAVIMAS PER PABROLĮ

Vedžio pabrolys pirmą sykį vaduoja suolą, nuo mergų apsėstą. Pabrolys atsineša pyragą ir alvę midaus arba vyno, o mergos sėdėdamos taip pat turi pyragą ir plėčkelę midaus arba vyną, arba rugių kraują, pastatytą ant skomios. Pabrolys turi rankoj alvę, o kvieslys pyragą. Tą alvę ir stuobrinę pastato ant stalo ties mergomis.

Čia mergos dainininkės pirmos užgeria pabrolį, savo pyragu užsikanda, paskui pila į tą pačią stuobrinę pabroliui, kvieslys su štukomis laiko perriekęs pyrago sikę pusiau, slapta duoda mergoms užsikąsti ir atitraukia atgal, apgauna jas. Čia erzeliojasi ilgą laiką su prašmatniais mandriais žodžiais ir štukomis.

Tuo tarpu visi atvykę svotai stovi su rūtomis ir pažibais apkaišytomis kepurėmis asloj ties mergomis ir klausos, stebis į mergas, mėklina, katra iš anų patogesnė ir gudresnė.

Kai pabrolys su kviesliu jau įduoda mergoms alvę midaus arba vyno ir sikę pyrago, tąčės mergos atliuosuoja suolą dainuodamos.

*5 (29)

(Į seklyčią įėjus svotams:)

1. Tai jums, svotai, } 2 k.
   Ne gyliukis, }
   Tai jums, tai jums } 2 k.
   Nė suolelio nėra. }

2. Tai jums, svotai,
   Ne gyliukis,
   Prieš mumis, prieš mumis
   Be kepurių stovit.

(Gavus pyragą, einant iš užstalės dainuoja:)

3. Dėkui svotams
   Už brangvyną,
   Dėkui, dėkui,
   Už pyragą dėkui.

4. Sunkūs, sunkūs
   Svotų pyragai.

5. Negaliu eiti
   Pyragų nešti.

6. Kad atvažiuotų
   Karaliaus brika,

7. O bene išvežtų
   Svotų pyragus.

8. Prašom, prašom,
   Svotai, į suolą,

9. O jei n'į suolą,
   Nors po suolu.

10. Prašom, prašom,
Svotai, už stalo,

11. O jei n'už stalo,
Nors po stalu.

12. Prašom, prašom
Į pačią kerčią,

13. O jei n'į kerčią,
Nors po kerčia.

14. Susėskit, susėskit,
Svoteliai, į suolą,

15. Pažiūrėsim, pažiūrėsim,
Kokios svotų akys, —

16. Stypynakiai, išverstakiai[1]
Suolely sėdi.

17. Nesiglauskit,
Svotai, prie sienos:

18. Mūsų sienos
Sienelės kiauros, —

19. Ištrauks, ištrauks
Svotus per sieną.

(Ėsdamos pyragą, pamergės dainuoja:)

20. Peludėj maišytas,
Šalinėj minkytas,

21. Jaujos pečium keptas,
Per klojimą neštas.

Mergos iš suolo išeina per krikštasuolį, o vedžio svotai kepurėti nuo durų stati sugarma į suolą trypsėdami ir susėda.

Nuo durų piršlys su savo pernagiu (su kliunka vyno ir karvoliumi) ir su vedžiu ateina. Vedys atsisėda užstalėj ir murkso, o piršlys atsisėda pas stalo kampą ant zoslano galo ir sergi savo pernagį, kad kas jajam dėl štukos nepavogtų.

Iki stalą išvaduoja, svočia turi stovėti pas duris ir iš ten užveda jają už galo stalo krikštasuoly sėdėti ir per šičia išveda šokti.

Mergos, atsistojusios asloje priešais svotus, vainodamos juosius, dainuoja:

6 (30)

1. Susisėskit, susisėskit,
Svoteliai, į suolą,

2. Pažiūrėsim, pažiūrėsim,
Kokios svotų lūpos, —

3. Veršialūpiai, arklialūpiai
Suolely sėdi.

4. Susisėskit, susisėskit,
Svoteliai, į suolą,

5. Pažiūrėsim, pažiūrėsim,
Kokie svotų dantys, —

6. Škapladančiai, veršiadančiai
Suolely sėdi.

[1] Kiti: kukulakiai.

7. Susisėskit, susisėskit,
Svoteliai, į suolą,

8. Pažiūrėsim, pažiūrėsim,
Kokie svotų ūsai, —

9. Šiamaūsiai, juodaūsiai
Suolely sėdi.

10. Susisėskit, susisėskit,
Svoteliai, į suolą,

11. Pažiūrėsim, pažiūrėsim,
Kokie svotų plaukai, —

12. Sąvėliai, ilgaplaukiai
Suolely sėdi.

(Išvadavus suolą:)

7 (31)

1. Susėdo svoteliai į vieną suolą,
Į vieną suolelį už balto stalo.

2. Eiva, sesele, nors pažiūrėti,
Kokios mūsų svotelių akys, —

3. Juodos akelės kaip serbentėlės,
Skaistūs veideliai kaip putinėliai,

4. Apuoko galvelės, pelėdos akys,
Žilos kiaulelės blakstienužėliai.

20) SVOTAI SUOLE DAINUOJA IR VALGO

Mergos išeina į grynyčią sugerti alvę gėrio ir suvalgyti sikę pyrago, gauto nuo pabrolio, ir, pagrįžusios ties vedžio svotais, sėdinčiais užstalėj, dainuoja, dėkavodamos už pyragą ir vyną, su vainojimu ir išpeikimu:

8 (31)

1. Susėdo, susėdo
Svotai už stalo,
Padėjo, padėjo
Barzdas ant stalo.

2. Alutį gėrė,
Snarglys varvėjo,
Per aslą ėjo,
Vyžos šliuksėjo.

3. Ar mes nežinom,
Kur jūs gyvenat,
Ar mes nežinom,
Ką jūs turit:

4. Pelučių mieste
Vidury kiemo,
Pelučių miestely
Vidury kiemo;

5. Vienam aruode
Du rugių grūdu,
Antram aruode
Du miežių grūdu;

6. Antram aruode
Du miežių grūdu,
Trečiam aruode
Žiurkė penima.

7. Užmušėt žiurkę,
Užplumpinot,
Nulupot skūrą,
Nutimplojot.

8. Išvirėt mėsą,
Iškleginot,
Nugraužėt kaulus,
Nučiulpėjot;

9. Nugraužėt kaulus,
Nučiulpėjot,
Nešėt vilkot
Rukšionių mergoms.

10. O ir užpuolė
Veliuonos šunys,
O ir praplėšė
Svotų kišenius;

11. O ir praplėšė
Svotų kišenius,
O ir pabėrė
Žiurkės kaulelius, —

12. Gėda rinkti,
Gaila palikti, —
Pametę gėdą,
Pagriebę bėgot.

Vedžio svotai su kepurėmis sėdėdami suole dainuoja savo puikias dainas lig ieškant nuotakos po paklode.

(Įleidžiant svotus į suolą:)

9 (32)

1. Sėsim už stalo,
Gersime alų,
Alutį gerdami,
Gražiai dainavom.

2. Kas mūs išrašė
Skaisčius veidelius?
Kur aukštai rietė,
Plačiai lapojo,

3. Plačiai lapojo,
Tankiai šakojo,
Ant viršūnėlės
Geltos spurgelės.

4. Gerkit aplinkui,
Duokit šaltyšiui,
Nelenkit nė manęs,
Baudžiauninkėlės.

5. Šulčiai šulčiavo,
Strielčiai strielčiavo,
Ant šiekšto stovėjo,
Kojas nušalo.

6. Sėskit už stalo,
Gerkite alų, —
Alutį gerdami,
Gražiai dainavo.

7. Seselės mažos,
Dainelės gražios,
Tai bepig tėveliui
Į jas žiūrėti.

Vedžio svotams užstalėj seklyčioj duoda užkąsti kiaulienos kepenės ir žąsienos mėsos su maulėmis, o visos mergos tuo tarpu, kavodamos nuotaką grynyčios išpuoštame kampe po paklode, kaip po bragu, graudžiai dainuoja:

***10 (33)**

1. — Labas rytas, mergužėle! } 2 k.
— O ko ieškai, bernužėli, } 2 k.
O ko ieškai, bernuži? } 2 k.

2. — Ieškau bėro žirgužėlio,
Aukso tymo balnužėlio,
Aukso tymo balnužio.

3. — Pasakyki, bernužėli,
Kokių plaukų žirgužėlis,
Kokių plaukų žirgužis?

4. — Žirgužėlis juodbėrėlis,
Auksu pūstas balnužėlis,
Auksu pūstas balnužis.

5. — Tavo bėras žirgužėlis
Mano tėvo stainužėlėj,
Mano tėvo stainužėj;

6. Tavo aukso balnužėlis
Mano tėvo svirnužėly,
Mano tėvo svirnužy.

7. — Pasakyk, mergužėle,
Ką padarė iškadėlę,
Ką padarė iškadą?

8. — Uosio kuolus išlaužė,
Ievos tvoras išlenkė,
Žolynėlius išmynė.

9. — Pasakyk, mergužėle,
Kaip tie žydi žolynėliai,
Kaip tie žydi žolynai?

10. — Žyd rūtelės kaip saulelė,
Lelijėlės kaip mėnelis,
Lelijėlės kaip mėnuo,

11. O šie treti žolynėliai
Žydi po visų darželius,
Žydi po visų daržus.

12. — Pasakyk, mergužėle,
Ko tie verti žolynėliai,
Ko tie verti žolynai?

13. Už rūteles du šimtu,
Už lelijas du antru,
Už lelijas du antru,

14. Už šiuos trečius žolynėlius
Pats man teksi, bernužėli,
Pats man teksi, bernuži.

15. — Pavadinki tėvužėlį,
Atskaitysiu šimtužėlius,
Atskaitysiu šimtužius.

16. — Nevadinsiu tėvužėlio,
Neskaityki šimtužėlių,
Neskaityki šimtužių, —

17. Leisk žirgelį po laukus,
O pats eiki po dievo,
O pats eiki po dievo.

18. Manei jaunai iškadėlė,
Tavei jaunam neslavėle,
Tavei jaunam neslava.

21) IEŠKOJIMAS VYNOS PO PAKLODE ARBA BRAGU

Grynyčioj godos kampe mergos pastato puikiai išrėdytą staliuką, ant kurio stato alvę midaus arba vyno ir padeda sikę pyrago, o už staliuko ištiesia šilkų ar brangaus kartūno bragelį (baldakiną) arba ištempia paklodę viršiau galvų ir prilaiko ją savo rankomis. Po šiuo brageliu arba paklode sulenda visos mergos, tiktai trys dainininkės telieka prie staliuko dėl priėmimo ir klausimo svotų, ko jie reikalauja.

Vedžio pabrolys, palikęs vedį, piršlį su pernagiu ir visą svotbą seklyčioj, su dūdomis, su smuikais eina į grynyčią ieškoti nuotakos po brageliu arba drobule.

Pabrolys kamantinėja mergas, tas tris stovinčias už staliuko, su gudriais žodžiais, klamučija visaip apie darželį, rūtas ir gėrį. Mergos turi pasirodyti su savo alve midaus arba vyno, ir josios pirmiau užgeria pabrolį ir savo pyragu užkanda. Paskui pabrolys, ragavęs jųjų gėrį, pila iš savo atneštosios alvės į tą pačią stuobrinę, rankoj ją laiko ir duoda joms gerti su štukomis, gudria byla ir mįslėmis. Mergos dainuoja:

11 (35)

1. Girdžiu: atjoja
Sveteliai per lauką. } 2 k.
O ko jūs, broleliai,
Reikalaujat; } 2 k.

2. O ko jūs, broleliai,
Reikalaujat,
Ar mūsų seselės
Pagedaujat?

3. O mes neduosim
Savo seserėlės
Be močiutės
Parodėlės.

4. Mūsų seselė
Verpėjėlė,
Plonų drobelių
Audėjėlė.

5. Girdžiu: atjoja
Sveteliai per lauką.
Ko jūs, broleliai,
Reikalaujat;

6. Ko jūs, broleliai,
Reikalaujat,
Ar mūsų seselės
Pagedaujat?

7. O mes neduosim
Savo seserėlės
Be tėvelio
Parodėlės.

8. Mūsų seselė
Verpėjėlė,
Plonų drobelių
Audėjėlė.

9. Girdžiu: atjoja
Sveteliai per lauką.
Ko jūs, broleliai,
Reikalaujat;

10. Ko jūs, broleliai,
Reikalaujat,
Ar mūsų seselės
Pagedaujat?

11. O mes neduosim
Savo seserėlės
Be brolelio
Parodėlės.

12. Mūsų seselė
Verpėjėlė,
Plonų drobelių
Audėjėlė.

Tuo tarpu nuotaka po brageliu arba drobule sėdi, apspitusių mergų kavojama.

(Klamučijimas prie paklodės:)

Merga klausia su piršliu atėjusį vedžio brolį (pabrolį):

— Iš kur jūs esate ir ko jūs privalote, reikalaujate?

Pabrolys atsako:

— Mes privalome, reikalaujame žalios rūtos.

Merga:

— Kur jūs dėsite, paskynę žalią rūtą?

Pabrolys:

— Mes turime žalią diemedį, prie jojo pasodinsime.

Merga:

— Eik po paklode, skink, ale šakų nesulaužyk.

Vedžio pabrolys, gavęs mergų pavelijimą, lenda po brageliu arba paklode ieškoti nuotakos. Jeigu nuo karto neranda vynos ir išveda kitą, turi gerti midaus arba vyno, ir aną mergos taip apjuokia dainuodamos:

12 (36)

Vynos, broleli, vynos,
Vynos nerandi mergos. } 2 k.

Žiopliai, vėpliai
Jaunojo broliai, } 2 k.

Nemok, nemok
Nuotakos ieškoti.

(Ir dar dainuoja:)

13 (36)

1. Šen dūravęs,
   Ten dūravęs
   Piršlys po svirnelį } 2 k.
2. Ir prieina
   Prie aruodo,
   Randa rudą katę.
3. Piršlys tarė,
   Kad mergelė, —
   Štai ruda katelė.
4. Siekė piršlys
   Pabučiuoti —
   Jo barzdą sudraskė.
5. Ir prieina
   Prie mergelės, —
   Barzda sudraskyta.
6. Klausinėjo
   Jo mergelė:
   — Kas barzdą sudraskė?
7. — Ana katė juk kudlota
   Tai barzdą sudraskė.

Lenda pabrolys antrą sykį po bragelių ir beieškant čėsais nusmaukia mergų galvos kaspinus.

Už antro arba trečio sykio randa vyną, skiria nuotaką iš tunto mergų ir išveda už rankos iš po bragelio arba iš po paklodės.

Kavojimas nuotakos po brageliu arba paklode žymija, jog duktė čia pas savo tėvus buvo taip mylima, čėnavojama, kad nei dulkelė, nei raselė ant josios neužkrito, ir rodo, kad anoj šaly, pas anytą, taip būtų mylima ir čėnavojama.[1]

[1] Regis, kad kavojimas nuotakos po paklode buvo vinčiavonės ceremonija pirm įvedimo Lietuvoje krikščioniškos vieros.

22) NUOTAKOS SKIRTUMAS NUO MERGŲ IR GIMINĖS

Perskyrimas nuotakos su gimine ir mergomis-draugėmis yra gnaudžiausia valanda dėl nuotakos ir giminės.

Kai tik iš po bragelio arba iš po paklodės, vedžio pabroliui vedant, nuotaka išeina, tuojau su graudžiomis ašaromis kloniojasi ligi žemei savo tėvams, giminei ir visiems, bučiuodama kojas, o mergos dainuoja:

(Iš po drobulės vedant:)

14 (37)

1. — O žinai pati, } 2 k.
Mūsų seserėle, }
Ne dvaruży vaikščiojai.

2. Bent pasikloniok,
Mūsų seserėle,
Savo senai močiutei.

3. Aš prieidama,
Pasikloniodama
Savo senai močiutei:

4. — Bagaslovyki,
Mano motinėle,
Manei už stalo sėsti.

5. — O ar auksužėlis,
Ar sidabružėlis
Žemuže ritinėjas?

6. — O nei auksužėlis,
Nei sidabružėlis
Žemuže ritinėjas, —

7. Mūsų seserėlės
Gailios ašarėlės
Žemuže ritinėjas.

8. O žinai pati,
Mūsų seserėle,
Ne dvaruży vaikščiojai.

9. Bent pasikloniok,
Mūsų seserėle,
Savo senam tėveliui.

10. Aš prieidama,
Pasikloniodama
Savo senam tėveliui:

11. — Bagaslovyki,
Mano tėveli,
Manei už stalo sėsti.

12. — O ar auksužėlis,
Ar sidabružėlis
Žemuže ritinėjas?

13. — O nei auksužėlis,
Nei sidabružėlis
Žemuže ritinėjas, —

14. Mūsų seserėlės
Gailios ašarėlės
Žemuže ritinėjas.

Tėvai su gimine, dažnai ir vaikai, susėda į suolą prieš kloniojimąsi.

23) SUOLO VADAVIMAS PER KVIESLĮ

Kada nuotaka kloniojasi grynyčioj, išvesta iš po bragelio arba iš po drobulės, tada mergos lekia į seklyčią sėsti į suolą, ir vedžio kvieslys turi vaduoti suolą, duodamas mergoms sikę pyrago ir alvę geriamo gėrio, ir padainavus mergos per krikštasuolį išeina iš suolo.

(Kai antrąsyk vaduoja suolą:)

15 (38)

1. Dėkui svotams
   Už midutį,
   Dėkui svotams
   Už midutį,
   Dėkui, dėkui! } 2 k.

2. Jūs midutis
   Labai macnus,
   Mūsų vanduo
   Dar macnesnis,
   Dėkui, dėkui!

3. Dėkui svotams
   Už pyragą, —
   Mes jums davėm
   Baltą stalą,
   Dėkui, dėkui!

4. Mūsų stalai
   Numazgoti,
   Jūs pyragai
   Nesijoti,
   Dėkui, dėkui!

5. Jūs pyragai
   Labai balti,
   Mūsų duona
   Dar baltesnė,
   Dėkui, dėkui!

6. Ant ašakos
   Pasistojęs,
   Gali Kauną
   Pamatyti,
   Kauno kromus
   Išskaityti, —
   Dėkui, dėkui
   Svotams už dirsainę.

16 (39)

1. Dėkui piršliui
   Už midutį,
   Dėkui, dėkui! } 2 k.

2. Jūsų midus
   Labai gardus,
   Mūsų vanduo
   Dar gardesnis.

3. Jūs midutis
   Labai macnus,
   Mūsų vanduo
   Dar macnesnis.

4. Dėkui piršliui
   Už pyragą,
   Dėkui, dėkui!

5. Jūs pyragai
Labai balti,
Mūsų duona
Dar baltesnė.

6. Jūs pyragai
Neniekoti:
Ant ašakos
Pasistojęs,
Dėkui, dėkui,

7. Gali Kauną
Pamatyti,
Kauno kromus
Suskaityti,
Dėkui, dėkui!

24) PASĖDAS

(Atvedus iš po brago arba iš po paklodės)

Vedžio pabrolys veda nuotaką iš grynyčios į seklyčią su dainomis ir dūdomis, kanklėmis ir smuikais, pamergėms lydint. Nuo durų užvedęs jaunąją, sodina į užstalę šalia vedžio, o pamergė-segėja sėda prie nuotakos, o paskui palatam kitos pamergės, kurias pastūmęs, ir pats atsisėda šalia pamergės, o paskui susėda kiti pabroliai ir visa veselijos parėdka.

Nuotaka, atsistojus akivaizdoje, pirmą sykį pasibučiuoja su vedžiu, sėsdama į suolą, o vedys dovanomis apsiaučia su brangia skepeta ant pečių verkiančiai nuotakai ir ramina, kad neverktų.

Mergos, atsistojusios asloj ties nuotaka, ją graudina dainuodamos:

*17 (40)

1. Sesele, lelijėle, } 2 k.
Ne vis suole sėdėki, }
2. Ne vis suole sėdėki,
Ir stačia pastovėki.
3. Juk tu žinai, sesele,
Kad esi siratėlė:
4. Tu neturi tėvelio,
Nei senos motinėlės.
5. O jau tavo tėvelis
Gul aukštajam kalnely,
6. Gul aukštajam kalnely
Po žalia velėnėle.
7. Ant jo aukšto kapelio
Žėlė žalia žolelė,
8. Ant žalios viršūnėlės
Žėri aukso naselė.
9. Maldyčiau pono dievo,
Kad leistų atlankyti,
10. Kad leistų atlankyti,
Dukrelės pažiūrėti,

11. Ar gražiai parėdyta,
Ar suole pasodinta?
12. Atsakė ponas dievas:
— Aš patsai atlankysiu!
13. Aš patsai atlankysiu,
Dukrelės pažiūrėsiu, —
14. Tai gražiai parėdyta,
Tai suole pasodinta,
15. Ir suole pasodinta
Su šilkų kaspinėliais,
16. Su šilkų kaspinėliais,
Su rūtų vainikėliu,
17. Su aukso žiedužėliu,
Su šilkų kuskužėle,
18. Su rūtų vainikėliu
Prie bernužio šalelės.

25) VEDŽIO KARVOLIUS

Mergvakary važiuodamas vedys nuveža savo karvolių nuotakos giminei. Vedžio piršlys raiko karvolių po lamantą ir pila po stiklą midaus arba vyno, duoda jauniesiems ir dalina nuotakos giminėms. Vedžio pabrolys uždėtą ant torielio šmotą karvoliaus ir stuobrinę midaus arba vyno, kviesliui žiburiuojant su žvake, nešioja su klyksmu, klausiant, kur gyvena Paurys (čia minavoja vardą nuotakos tėvo, motinos ar kito, ką nori pavaišinti), ant kokios ūlyčios, ant kokio gaso. Parodant nuotakos tėvui, vaišina žėdną iš jaunosios giminės.

26) IŠVEDIMAS ŠOKTI PO SKIRTUMO

Apdalinus visus karvoliumi, pirmą sykį išveda jaunuosius ir nekuriuos parėdkininkus šokti iš užstalės į aslą.

Vedžio piršlys veda svočią, nuotakos pabrolys — vedį, vedžio pabrolys — nuotaką, vedžio kvieslys — pamergę.

Apsukę dukart aplinkinį, vedį su nuotaka bešokant suleidžia į porą šokti. Tosioms keturioms poroms apsisukus porą tris sykius asloje ir susėdus, kur kam tinka, visa svotba, kas tik nori, eina šokti ir triūsia. Jauniesiems išeinant šokti ir šokant, stovintieji šaly dainuoja:

18 (41)

1. Mano tėvo,
Tėvo tėviškėlėj
Klevo lentoms
Aslužė išgrįsta; } 2 k.
2. Klevo lentoms
Aslužė išgrįsta,
Meirūnėliais
Gražiai išbarstyta;

3. Meirūnėliais
Lubos iškaišytos,
Kartūnėliais
Stalužiai dangstyti.

4. Padarykit
Aslužėj ruimužį,
O aš eisiu
Su broleliu šokti.

5. Kad aš ėjau
Su broleliu šokti,
Mane jauną
Už rankelių vedė;

6. Mane jauną
Už rankelių vedė,
Šalia einant
Vainikėlį taisė.

7. Padarykit
Aslužėj ruimužį,
O aš eisiu
Su bernužiu šokti.

8. Kad aš ėjau
Su bernužiu šokti,
Mane jauną
Į šalužes blaškė;

9. Mane jauną
Į šalužes blaškė,
Pentinėliais
Žiurstužį sudraskė.

27) AČIAVIMAS

Kai pakyri (nubosta) šokti, tad pradeda ačiuoti taip: trys puikiausios ir gudriausios iš viso tunto mergos su kviesliu ima ačiuoti, tai yra, rinkti dovanas nuotakai ant šliko arba muturo.

Vedžio kvieslys neša torielį, apdengtą su skoterte. Ant jojo deda pinigus, kuriuos tuoj įdeda į torielį po skoterte ir barškina, o kitas dovanas — stuomenis, rankšluosčius, juostas, pakeles ir žėkes — krauna ant kvieslio pečių.

Ačiuodamos eina prie žėdno, pradedant nuo vyriausio ligi mažiausio, dailiai kloniojas ir dėkavoja, kas ką duoda arba pažada: ar gyvulį, ar daiktą kokį. Ačiuoja lig vėlų išvakarių dainuodamos.

(Ačiavimas:)

19 (42)

1. Labas vakarėlis
Ponui dievui,
O antru žodeliu
Tau tėveliui.

2. Ačiū tėveliui,
Ačiū, ačiū!
Į pačias kojeles,
Ačiū, ačiū![1]

[1] Po kiekvienos eilutės kartok: „Ačiū, ačiū!"

3. Ne pačios ėjome,
Dukrelė prašė mus.

4. Nedaugel norime,
Nemažo prašome:

5. Bent šimtą dorelėlių
Dukrelei ant pramatnos,

6. Ant pradžios buvimėlio,
Ant pradžios gyvenos.

(Davus:)

7. Dėkui tėveliui,
Dievs užmokės
Už didžias dovanėles.

8. Ei dievai duoki
Šimtu arti,

9. Antru šimteliu
Užakėti.

10. Labas vakarėlis
Ponui dievui,
O antru žodeliu
Tau močiutei.
Ačiū močiutei...

(Čia dainuok 2, 3 ir 4 posmą)

11. Bent šimtą dorelėlių
Ant štuopo kepurėlės,

12. Ant aukso žiedelio
Ant mažiuko pirštelio,

13. Nors stuomenėlį,
Nors abrūsėlį, —
Ji tau uždirbo.

(Davus:)

14. Dėkui močiutei, dėkui
Už gražias dovanėles.

15. Ne karčemos' gerta, —
Stuomenėliai austi,

16. Ne karčemos' gerta, —
Pinigėliai kalti, —

17. Tai turėjusi
Ką dukrelei duoti.

18. Labas vakarėlis ponui dievui,
O antru žodžiu tau broleliui.
Ačiū broleliui, ačiū, ačiū,
Į pačias kojeles, ačiū, ačiū.

19. Seselė prašė, —
Ji tau kloniojas

20. Lig sierai žemei, —
Žadėk žadėdams.

21. Ji siratėlė,
Netur močiutės,

22. Jai nieks nekrovė
Kraitelio, kraitelio.

23. Krapštyk krapštydams,
Razgyk razgydams,

24. Mazgyk mazgydams, —
Kur tu padėjai?

25. Gyreis — bagotas
Tėvo sūnelis,

26. Šimteliais skaitai, —
Kur tu padėjai?

27. Ar tu pragėrei
Kas nedėlią po karčemėlę
Su čigonėle?

(Davus:)

28. Dėkui, broleli,
Dievas užmokės
Už didžias dovanėles.

29. Kad dievas duotų
Šimtu arti,

30. Antru šimteliu
Užakėti.

31. Iš to šimtelio
Bėrą žirgelį,

32. Bėrą žirgelį
Pas mergą joti.

33. Nuo blogo nueidami,
Prie geresnio prieidami,

34. Dar geriau gausim,
Dar geriau gausim.

35. Labas vakarėlis ponui dievui,
O antru žodeliu tau sveteliui
(arba viešnelei).
Ačiū sveteliui...

(Čia dainuok 2, 3 ir 4 posmą)

36. Nors muštinėlį,
Nors dorelėlį,

37. Nebetrukdyki, —
Duodamas duoki.

38. Parstovėjom kojeles,
Skauda galvelė,
Alpsta širdelė.

39. Ne pinigėliai, —
Pypkės dugnelis.

40. Tu užsilopyk
Sagono dugną, —

41. Mūs katilėliai ne kiauri,
Mes katilėlių nelopom.

42. Mes nesikloniosim,
Nelenksim galvelės,
Neduosim pakarno žodelio.

43. Ar tau ne gėda
Taip mažai duoti!

44. Juk ne pijokėlis,
Kur padėjai pinigėlius:

45. Ar mylėjai mergeles,
Ar pirkai dovanėles?

46. Tu slaunios giminėlės,
Bagoto tėvelio.

47. Žinom — turtingas,
Tiktai neduodi.

48. Ar tėvas mokino
Mus taip trukdyti,

49. Mus taip trukdyti,
Daug mazgelių mazgyti?

50. O tik pavelyk,
Mes paieškosim,

51. Kišeniuose iškratysim, —
Rasim sidabrą.

52. Broliukai širdžiukai,
Padarysim iškadėlę:

53. Sugriausim žardelį,
Uždegsim šulinėlį.

54. Gyreis — bagotas
Tėvelio sūnelis.

55. Mes žinom, kur tu gyveni, —
Karčemoj pragėrei,
Dėl to mums neduodi.

56. Gyreis — bagotas,
Šimtais vartojęs, —
Tu nieko neturi.

57. Duok duodams,
Netrukdyki,

58. Skauda galvelė,
Alpsta širdelė, —

59. Trumpą naktelę
Perstovėjom.

60. Pasimislyki, broliukai
Širdžiukai,

61. Mes išlojosim,
Padarysim iškadą.

62. Tu tinginėli,
Tu pijokėli,

63. Tu skūpuolėli,
Pavyduolėli,

64. Šimtamazgėli,
Kiaurakišeni,

65. Tuščiamakštėli,
Tu pajuodaki,

66. Tu dambralūpi,
Tu pūstaplauki,

67. Tu kreivakoji,
Ilgaliežuvi,

68. Tu retadanti,
Tu — viliokėlis,

69. Tu — šalbierėlis,
Negausi mergos.

(Davus:)

70. Dėkui sveteliui, dėkui
Už prastas dovanėles,

71. Kad tau dievas duotų
Šimteliu arti,

72. Iš to šimtelio
Aklą kumelę

73. Pas našlę joti,
Našlės negauti.

28) KRAITVEŽYS[1]

Anksti rytą pirm vinčiavonės atvažiuoja nuo vedžio kraitvežys, vadinamas plunksnium dėl to, kad turi papuoštą ir parėdytą kepurę su dvim plunksnim ties ausimis. Duoda jajam užkąsti kepenės, mėsos su maule, gėrio, o nuotaka svoja jam rankšluostį. Kraitvežys veža jaunosios kraitį, tai yra: skrynias, drapankubilius, duknas ir kitus baldus.

Tik vienas kraitvežys ir jaunosios brolis leidžia vežti kraitį. Raktas nuo klėties yra pas kraitvežį.

Visa svotba su dūdomis arba kanklėmis ir smuikais eina į klėtį vaduoti kraičio.

[1] Kraitvežys yra paskiriamas iš kaimynų, kurs yra rokmonas, teisingas ir padorus vyras.

Motei, sėdinčiai ant patalo, kraitvežys vaduodamas svoja dorelį už patalus, kad krovė kraitį. Seseriai, sėdinčiai ant skrynios, vedžio pabrolys išvaduodamas įbruka į ranką dovanomis pusę dorelio arba timpą ir su dainomis neša kraitį į vežimą.

(Nešant kraitį:)

***20 (46)**

1. Pasekėjužėliai,
   Marčios brolužėliai,
   Pamaži neškit
   Margas skrynužes;

2. Pamaži neškit
   Margas skrynužėles,
   Nenusukinkit
   Skrynios sankabėlius.

3. Kai nusukinsit
   Skrynių sankabėlius,
   Nepataisysit
   Be sliesoružio.

4. Palengva neškit
   Drabankubilėlius,
   Nenudaužykit
   Kubilo utarų.

5. Kai nudaužysit
   Kubilo utarėlius,
   Nepataisysit
   Be seno tėvo.

6. Palengva neškit
   Pilnąsias dėželes,
   Neišbarstykit
   Baltų rankų darbo;

7. Neišbarstykit
   Baltų rankų darbo,
   Neiššandykit
   Jaunos mergelės.

Kraitvežys su bendrais steigia dar pavogti ližę, pečšluostį, pagaikštį ir kačergą, gaidį su višta, kaip gaspadinės raktus, ir nuvežti pas jaunąją.

Į patalus įvytura alvę gėrio, pyragą ir bakaną duonos.

Kraitvežį išleidžia su nuotakos broliu, kurs, atvažiavęs į vedžio namus, sunešus kraitį į klėtį, ten patalus pakloja, pataiso ir ima klėties raktus pas save, kol neatvažiuos nuotaka, arba, jeigu ne brolis, tai kas jaunajai patalą pataiso, kloja. Atvežus kraitį, randa rankšluostį ir geria alvę. Jisai atsigula lovoj ir šildo patalus, ligi atvažiuos nuotaka, ir tam, kurs turi nuo klėties raktus, tenka taipojau pyragaitis.

29) SVOČIA

Ant veselijos aprenka dvi svoči: vieną jaunosios, arba svočią bažnyčios, antrą jaunojo, arba svočią gaubtuvių.

Nuotakos svočia apsieina jaunosios rūme, bažnyčioje, duoda pokylį gaspadoj išėjus iš bažnyčios arba vaišina šalia kelio, nuveža jaunąją namolei pas josios tėvus ir sulig atvažiavimo vedžio svočios pildo savo pasiėmimą.

Vedžio svočia tiesiai su jaunuoju ir vedliais atvažiuoja pas jaunosios tėvus ant rytojaus, tai yra seredoj, ir per visą veseliją turi bruzdėti vedžio namuose.

UŽKANDA PRIEŠ VINČIŲ

Kraitį išleidžia pirma, ir tada sodina į skomią tokia eile: svočia su suolsėdžiu atsisėda gale stalo, krikštasuoly; užstalėj — vedys ir šalia jojo — nuotaka; greta jaunosios — pamergė-segėja ir kitos pamergės; ant zoslano galo ties vedžiu sėdi piršlys, o paskui svotba.

Duoda valgyti. Gaspadinė nešioja valgius į skomią svotbininkams.

30) VAINIKO PADAVIMAS

Visiems besėdint už skomios, atsistojęs ties nuotaka vedžio pabrolys (o jei nėra pabrolio, tai piršlys), laikydamas ant torielio vainiką nuo jaunojo, paduodant vainiką sako šiokią bylą.

PIRŠLIO BYLA (ŽOSMĖ) PADUODANT VAINIKĄ

Liaukitės kalbėti, griežti, šokti, nutilkite nors Marijos minutėlę, klausykite mano žosmės. Josiu toliau, kalbėsiu daugiau, aš — draugas teisybės.

Duodu garbę tam stalui pridengtam, kaipo altoriui stovinčiam, ir žėdnam bevienam senam ir jaunam, ir toms mergoms rūtuotoms ir vainikuotoms.

Aš esmu siųstas svečias iš svetimos šalies, iš anos linksmos vietos į tą jūsų linksmą vietą, o tai ne su kuomi kitu, kaip tik su tuomi žaliu rūtų vainikėliu, ir ne dėl ko kito, kaip tik dėl šio jauno jaunikaičio ir dėl tosios jaunos mergos nuotakos.

Aš esmu pasiuntinys, paskirtas ne dėl dangaus aukštumo, ne dėl svieto platumo, ne dėl marių gilumo, kaip tiktai dėl šio jauno jaunikaičio ir dėl tos jaunosios mergos su ta rūtų kvietkele, ir dėl tos žalios rūtelės, gražiai žiūrėtos, senų močių sėtos, jaunų mergų nuravėtos, jaunų brolių aplankytos, į kvietkelę suskintos, aukso krūze laikytos, žaliam vyne mirkytos ir išsiųstos tiesiais keliais, šviesiais vieškeliais prie jaunimo šokančio, prie kanklių, dūdų, somų, ožragių, smuikų, trimitų griežiančių.

Bok tu, jaunoji skaisti merga, ant to žalių rūtų vainikėlio, kurs žydėjo maloniame rūtų daržely, o jau nū šitai žydi mano rankoje, kurį tu gražiausiose ir brangiausiose savo mergystės dienose išnešiojai be sutepimo, su kuriuomi būsi vainikuota ir vinčiavota, jogei ne su kuomi kitu, kaip tik su šiuomi jaunu jaunikaičiu, kurs vainikuos ne su auksu, ne su žemčiūgu, bet tuomi cnatos vainiku, kurs yra už auksą brangesnis ir už žemčiūgą garbingesnis, kurs yra slaunesnis, nes yra rūtų vainikėlis; kaipo lemtoji merga daržėlį tvėrė, rūteles sėjo ir apveizdėjo, žiedelius skynė ir kvapu dvasišku pakvėpė.

Bok tu, jauna skaisti merga, ant to žalių rūtelių vainiko, idant nebūtumei pavytusi, bet visuomet būtumei draugybėje ir malonėje viešpaties, linksmybėje vėlių, taiškiausiomis rožėmis ir balčiausiomis lelijomis apdabinta ir papuošta žiedais meilės, malonės ant to kelio gyvatos.

Kada šis jaunas jaunikaitis didį kelią keliavo per vejas, lankas, jojo per žalias girias su savo ištikimais ir žemais tarnais, sugydo gaideliai, sučiulbo paukšteliai, išvydo levendrų daržėlį. Tame levendrų daržely augo diemedėlis, ant to diemedėlio stovi aukso krislelis, ant to aukso krislelio paukštelis čiulbėjo, — tai ne paukštelis čiulbėjo, bet pats dangaus viešpats kalbėjo ir klausė tarnų jojo: „Kas žalias rūtas sėjo?“ Atsakė tarnai jo: „Lemta Agė sėjo, lemta Barbė nuravėjo, kalėdų rytą kumurnai, liūdnai dygo, velykų rytą linksmai pražydo, ir tas žalias rūteles vėlės naškė, tėvai ir močios slavino, baltos galvos gobtūruotos, nuometuotos ir tos mergos vainikuotos palaimino.“

Pažiūrėk ir paveizdėk pavasario dienoje ant vyšnių medžių, ant kurių randasi bumburai, lapai, žiedai, kaip padaro linksmenybę ir gražybę visiemus, taip ir tu, jaunoji skaisti merga, mumus padarei, kad sukvietei gimines, gentis, draugus ir kaimynus ant paslavinimo ir palaiminimo tavęs.

Kaipo Saliamonas karalius, kad norėjo dažinoti dangaus aukštumą, svieto platumą, marių gilumą, pasisamdęs nuo paukščio sparnus, lėkė aukš-

tyn, bet negalėjo dastoti, kad papliko sparnai nuo spindulių saulės, taip ir tu, patogi merga, kad norėtumei sugrįžti iš stono moterystės į jaunas dienas, nors eitumei keliais ir laukais verkdama, raudodama, žlembdama, ašaras laistydama ir vaivodama, bet nebgalėtumei suieškoti ir atrasti jaunų dienų, per vinčių nutrotytų ir pražudytų.

Regėk, o vėle, kaipo ta merga čėslyvai išnešiojo tą rūtų kvietkelę ant galvos savo. Paslavinta ir palaiminta ta adyna, kurioje užgimė ant svieto, paslavintos tos dienos, kur nenutrotijai cnatos mergystės.

O tu, jauna skaisti merga, nū už stalo sėdinti, kaip gražiausia lelija daržely žydinti, o nū liūdna, kumurna sėdinti ir gnaudžiai verkianti mergystės vainiko savo, tąsias brangias dovanas priimk į rankas savo ir vainikuok galvą savo vietoj garbingoj ir meilingoj.

Užprašau brolius ir seseris, idant nukeliautumėte bažnyčią ir paregėtumėte per dukaunas asabas baltų rankų sudėjimą, aukso žiedo sukeitimą ir akivaizdoje svieto slavinimą.

Nū slavinkite ir laiminkite, tėvai, močios, broliai, sesers, giminės, gentys, draugai ir kaimynai, idant jiemus viešpats padėtų laimiai nukeliauti į bažnyčią Veliuonos, į tą šventą vietą, kur vargonai šaukia, vargonuoja, tėvai dvasiški mišias švenčia, laiko, idant išgirstų tuos laimius žodžius slavinimo: „Gyvenkitau vienybėje ilgą savo amžį čėslyvai."

* * *

Už pameldimą vainiko jaunoji turi duoti stuomenį arba pirštines, arba abrūsą.

PADĖKAVONĖ PAMERGEI-SEGĖJAI

Mano protas glūpas, ir aš pats skūpas: negaliu nei protu apdūmoti, nei raštu aprašyti žodžių dėkavonės už tas brangias dovanas.

Padėkavoju už linų giją, ilgus sieksnius plonos drobės tau, jauna merga-segėja, kuri anksti kėlei, šaltas rasas braukei, tąsias dovanas prociavojai, — plonai išausta, neilgai snausta, minkštai iškočiota, neilgai miegota.

Prabočykite manei, jog aš šykštus ir ant išmonių glumnas, vienok ne dėl šykštumo ir išmonių glumnumo reikėjo tolą kelią keliauti, gilias upes bristi, — kišenius prairo ir pinigai išbiro. Ne aš viens vynas, ir siuvėjas vynas: kam negerai užsiuvo.

* * *

Gražiai patevernojęs, paduoda vainiką pamergei-segėjai, o ši prisega jį nuotakai ant viršugalvio.

Mergos tyko pavogti vainiką nuo pabrolio. Pamergė, priimdama vainiką, priima ir pinigą, po vainiku padėtą. Tas pinigas lieka pamergei, kuri nuo savęs duoda pabroliui rankšluostį arba, velug pinigiuko, ką kitą: pakeles, žekes ar juostelę.

Segdama vainiką, pamergė sako:

— Prašau priimti dėvėti šitą vainiką, kitą nenorėti.

Kitur prisega kavalierius.

Pamergė, prisegus vainiką, duoda pabroliui už gražią bylą dovanų skepetėlę arba stuomenį. Pabrolys priimdamas sako:

— Tankiai austa, ale labai snausta.

Visa svotba pradeda valgyti, o vedys su nuotaka sėdi užstalėj, nieko nevalgo.

Jaunoji tik šaukštus pamirko, ale nevalgo: ant tuščios turi važiuoti į vinčių. Mergos, atsistojusios asloj ties pamerge, dainuoja ant svotų valgančių, kad neužsirytų:

21 (52)

1. Ėskit, svotai,
   Neužsirykit: } 2 k.
2. Suėdėt kiaulę
   Su paršiukais, —
3. Žviegia rėkia
   Kiaulė po pilvą.
4. Ėskit, svotai,
   Neužsirykit:
5. Suėdėt katę
   Su kačiukais, —
6. Kniaukia rėkia
   Katė po pilvą.
7. Ėskit, svotai,
   Neužsirykit:
8. Suėdėt kalę
   Su šuniukais, —
9. Uršia rėkia
   Kalė po pilvą.
10. Ėskit, svotai,
    Neužsirykit:
11. Suėdėt žąsį
    Su žąsiukais, —
12. Kirksi rėkia
    Žąsis po pilvą.

13. Ėskit, svotai,
Neužsirykit:

14. Suėdėt antį
Su ančiukais, —

15. Kvarksi rėkia
Antis po pilvą.

16. Ėskit, svotai,
Neužsirykit:

17. Suėdėt vištą
Su viščiukais, —

18. Kvarksi rėkia
Višta po pilvą.

Svočia mergoms dainininkėms siunčia torielį pripiaustytos mėsos su pyragu.

Mergos apdainuoja svočią girdamos arba vainodamos:

22 (53)

1. Tu svočiuke baltrankėle,
Pyragėlių kepėjėle, —
Žinai, ponia svočia,
Ko mes reikalaujam? } 2 k.

2. O jei duosi, prisakyki,
Jei neduosi, atsakyki, —
Nei mums jaunoms laukti,
Nei mums atsitraukti.

3. O jei duosi, dėkavosim,
Jei neduosi, iškoliosim, —
Bus svočiutei gėda
Už stalo sėdėti.

*23 (53)

1. Parvažiavo mūsų svočia (2 k.)
Margoj karietėlėj su šešiais žirgeliais.

2. Prašom, svočia, iš vežimo
Ant lygaus kiemelio, —

3. Nepašlapsi čia kurpelių,
Nesutepsi pančiakėlių:

4. Aukštai lieptai pritaisyti,
Smiltims takai išbarstyti.

5. Prašom, svočia, ir į vidų
Už balto stalelio, —

6. Balti suolai jau nušveisti
Ir staleliai jau užtiesti.

7. Šią dienelę per dienelę
Mes svočiukės laukiam,
Svočiukėlės laukiam.

8. Pasimislyk, ponia svočia,
O ką mumis reikia
Jaunosioms seselėms:

9. Reik seselėms pyragėlio,
O prie pyragėlio
Rinckojo vynelio;

10. Reik midučio midutėlio,
O prie midutėlio
Gardžių kepenėlių.

11. Laukas artas ir akėtas,
Dievulis derėjo
Ir ant mūsų dalelės.

12. O jei duosi, prisakyki,
Jei neduosi, atsakyki, —
Nuobodu bestovėt
Rankeles beplojant.

13. O ilgu mumis stovėti
Ir į svočią žiūrėti,
Ilgu mumis laukti,
Gėda atsitraukti.

14. Gėda svočiai nedavusiai,
Gėda mums negavusioms,
Taip ilgai dainavus
Ir nieko negavus.

15. Buvo neiti ir į svočias,
Kad nieko neturi,
Nieko neišmanai;

16. Buvo tau nesėsti
Už balto stalelio,
Buvo atsisėsti
Gale užpečkėlio.

Svočia su vyru, piršlys, du broliu, pamergė ir daugiau svotbininkų važiuoja su jaunąja.

31) ATSIDEIVOJIMAS

Pabaigus pusryčius, tuoj išėjus iš užstalės, nuotaka, vedžio pabroliu vedina, puldama po kojų tėvams, giminėms ir žėdnam svečiui ir namiškiams, kloniojas su ašaromis. Mergos tuomet dainuoja atsideivojimo dainas lydint.

(Pabroliu vedina nuotaka kloniojas einant į vinčių)

24 (54)

1. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Tėveliui kloniotis?

2. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojelių, kojužėlių
Savo tėvužėliui.

3. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovyk, tėvužėli,
Man į vinčių einant.

4. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Močiutei kloniotis?

5. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo močiutėlei.

6. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovyk, močiutėle,
Man į vinčių einant.

7. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Seselei kloniotis?

8. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo seserėlei.

9. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovyk, seserėle,
Man į vinčių einant.

10. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Broleliui kloniotis?

11. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo brolužėliui.

12. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovyk, brolužėli,
Man į vinčių einant.

13. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Giminėms kloniotis?

14. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo giminėlėms.

15. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovykit, giminėlės,
Man į vinčių einant.

16. — Ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Kaimynams kloniotis?

17. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo kaimynėliams.

18. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovykit, kaimynėliai,
Man į vinčių einant.

19. — O ko verki, sesele,
Ko verki, jaunoji,
Ar nenori, seserėle,
Sveteliams kloniotis?

20. Eik per aslelę,
Pulk po kojelių,
Pulk po kojų, kojužėlių
Savo sveteliams.

21. O aš prieidama,
Pasikloniodama:
— Bagaslovykit, sveteliai,
Man į vinčių einant.

Nuotaką ir vedį išleidžia į vežimą su dūdomis, su ožragiu, su kanklėmis, su smuikais, su graudžiomis dainomis ir su gailiomis ašaromis važiuoti į vinčių.

(Per slenkstį išleidžiant į vinčių:)

***25 (56)**

1. Išleidžiam seselę,
Išleidžiam jaunąją,
Išleidžiam audėjėlę.

2. Sugrįžki, sesele,
Sugrįžki, jaunoji,
Sugrįžki, audėjėle,

3. Čia naujos staklelės,
Čia plonos drobelės,
Dukrelė audėjėlė,

4. O kai tu nueisi
Pas anytužėlę,
Anytą niūronėlę,

5. Tu žengsi žingsnelį,
Peiks tavo darbelį,
Šandys kojas rankeles,

6. Ten senos staklelės,
Ten storos drobelės,
Martelė tinginėlė.

7. Išleidžiam brolelį,
Išleidžiam jaunąjį,
Išleidžiam artojėlį.

8. Sugrįžki, broleli,
Sugrįžki, jaunasis,
Sugrįžki, artojėli,

9. Čia naujos žagrelės,
Čia šėmi jauteliai,
Sūnelis artojėlis,

10. O kai tu nueisi
Pas šešuružėlį,
Šešurą niūronėlį,

11. Tu žengsi žingsnelį,
Peiks tavo darbelį,
Šandys kojas rankeles,

12. Ten senos žagrelės,
Ten kūdi jauteliai,
Žentelis tinginėlis.

Važiuojant į bažnyčią nuotaka sėdi vežime tarpe svočios ir pamergės ir taip grįžta iš bažnyčios, jeigu parvažiuoja pas savo tėvus namonio.

32) ELGIMASIS GASPADOJ IR BAŽNYČIOJ

Laiku paskiria sau padorią gaspadą pas dorą žmogų, kur atvažiavus visa svotba turėtų be pavojaus dailiai pasidėti ir arklius su kinktais pastatyti.

Padarę pas kunigą tvirtus užrašus, svotba gridijasi į bažnyčią atiduoti garbę dangaus viešpačiui, o jaunieji — patvirtinti prieš altorių akivaizdoje viso svieto kits kitam savo širdies pažadus ant bendros gyvasties per visą amžių kupetoj ir vienybėje.

Svočia ir pamergė-segėja veda nuotaką, o piršlys ir pabrolys — vedį prie grotų į vinčių, o nuo grotų pamergė-paėmėja su seserimis veda marčią ir pašeduoja pamergę-segėją.

Po visam visa svotba grįžta į savo gaspadą, kur jaunosios svočia savo pokyliu duoda jauniesiems ir svotbai užkąsti: keptą žąsį, pridarytą paršą ir pyragą, ir turi visus pavaišinti. Arba tik šalia kelio vaišina, pusiaukely.

33) JAUNAVEDĖS MARČIOS LAUKTUVĖS

Vedžio svočia-pietkėlė pusiaukely pasitinka svotbą, ir jeigu jaunieji po vinčiaus negrįžta pas jaunosios tėvus, tai pakely, patriūsę su svotba lig vėlumo, gūdrume nakties parvažiuoja į jaunojo namus. Svočia-pietkėlė su jaunaisiais pirmiau nuslimpa (išvažiuoja) iš gaspados ir parvažiavus nulydi jaunuosius iš vežimo stačiai į klėtį ant sugultuvių, pati važiuoja nakvoti į susiediją arba į savo rūmą.

Vakare, laukiant jaunavedės marčios atvažiavimo į vedžio namus, uždega susuktas saujas šiaudų obelyse, tvorose ir burokus su žvakėmis priemenioj, žvakes stuboj, — ir tai yra lauktuvės.

Parvažiavus svotba rūme dar triūsia, šoka, žaimojas, čiūdijas ir pagalop sugula seklyčioj ant ilginių šiaudų pramigti.

Užmigus naktį veselninkai renka čebatus, čepanus (kaptonus) ir kitas jeib kokias lietas ir seredos rytą turi išpirkti kits nuo kito, duodant ką norint už savo daiktus.

Jei iš bažnyčios jaunavedžiai grįžta prie jaunosios tėvų, tai ten svotba, pasilinksminus ir pašokus dieną, dvi, tris, važiuoja į jaunojo namus dainuodama.

(Važiuojant nuo tėvų pas anytą:)

26 (58)

1. Anksti rytelį kėliau,
Po dvaružį vaikščiojau,
Žalias rūtas lankiojau, —
Rūtelės mano,
Žaliosios mano,
Jau aš jumis palieku.

2. Ant pastovėlio stojau,
Į vežimėlį sėdau, —
Ai, ai, ai dievai,
Dievuliau mano,
Palieku motinėlę.

3. Kad važiavau per lauką,
Per močiutės laukelį,
Šalimis jojo
Jauni broleliai,
Sesutę lydėdami;

4. Kad važiavau per lantrą,
Per anytos laukelį,
Šalimis jojo
Vis dieverėliai,
Martelę šandydami.

5. Kad privažiavau dvarą,
Anytėlės dvarelį,
O aš pamačiau
Savo vargelį
Prie anytos vartelių.

6. Prašyčiau brolužėlių,
Brolelių dobilėlių,
O ben' ateitų
Mano broleliai
Su aštriaisiais kardeliais;

7. Kad ateitų broleliai
Su aštriaisiais kardeliais,
O ben' iškirstų
Mano vargelį
Iš anytos vartelių.

8. Ateina brolužėliai
Su aštriaisiais kardeliais,
O ir iškirto
Vartų vartelę, —
Vargelio neiškirto;

9. Iškirto vartų vartą, —
Vargelio neiškirto:
Vargai šakojo,
Vargai lapojo,
Vargai vartus kilnojo.

Pirmą dieną po vinčiaus svočia išvakarėse nulydi jaunuosius į klėtį. Svotbininkai dar šoka ir dainuoja:

*27 (59)

1. Ei, gėriau, gėriau,
Gerdams dūmojau,
Kur aš nujosiu,
Kur aš pernakvosiu.

2. Ei, jaučiu, jaučiu
Pakelėj mergelę, —
Ten aš nujosiu,
Ten aš pernakvosiu.

3. Ei, kloja, kloja
Manei patalėlį,
Ei, veda, veda
Mane į svirnelį.

4. Ei, guldo, guldo,
Guldo į lovelę,
Ei, guldo, guldo
Su jauna mergele.

5. Ei, gieda, gieda
Raibieji gaideliai,
Dar n'iškalbėjau
Meiliųjų žodelių.

6. Ei, sodin, sodin
Mane už stalelio,
Ei, užger, užger
Rincku vynužėliu.

34) VESELNINKŲ PRASIMETIMAS

Seredos rytą, kol sukiloja jaunavedžius, veselninkai turi prasimesti ir dėl to nuo kaimynų vagia gyvulius, sustato juos pas klėtį arba suveda į sodą ir, pasistatę stalelį ir krasę, daboja, o paskui žėdnas, išpirkdamas savo gyvulį, turi duoti jiesiems pinigų arba kokio norint gėrio.

35) JAUNAVEDŽIŲ KILOJIMAS

Seredos rytą nuotakos pabrolys, ilginius šiaudus iš seklyčios išnešus, šluoja aslą (tuo tarpu kiti tyčiomis pridraiko, o jis vis turi iššluoti), žiūžia, liuobiasi prieš kilojimą, vis apgerbia, vis apliūžija ir parodo, kaip marčiai reiks gerbtis, liūžytis ir liuobtis.

Kilodami jaunuosius, veselninkai štukoriai užneša ant klėties kraiko mintuvus ir mina šiaudus, kiti brazgina klėties duris su pagaliukais, norėdami įeiti į klėtį ir jeib ką nuglemžti nuo jaunųjų, kad išpirktų nuo jų, kiti pas namų angą lauke stato malūną, apvyniodami tekinį šiaudais, ir įstato jį į lovį su vandenimi dėl aptaškymo einančių iš klėties po prikilojimo.

Nuo klėties durų ligi priemenios durų veselninkai pakraiko šiaudus dėl jaunosios, iškloja šiaudais taką, kad jaunoji marti, einant pirmą sykį iš klėties, kojų nesuteptų, nesubiaurotų.

Berniukai nuo klėties durų ligi priemenios durų iš abiejų pusių tako dvi virvi iš šiaudų susuktas užtempia taką, iškloja lentomis ir padaro grįstą, užbarsto šiaudais, suneša ant tako ir padeda lakėčias, žambius, geldas, duonmaišį, ližę, šluotražį, pagaikštį, žersteklį, kačergą, kad matytų, ką reikia gaspadorystėje.

36) PRAUSTUVĖS

Kol svočia atvažiuoja, anyta (jaunojo motina) neša į klėtį drungno alaus su bliūdu nusiprausti jauniesiems ir už tai gauna dovanų rankšluostį.

Tuo tarpu pamergės dainuoja, atsistojusios prie klėties durų.

Jaunoji, po praustuvių apsirėdžius, tik dar neapmartuota su šliku, išduoda iš skrynios savo baltą skotertę, bakaną duonos, pyragus, raguolius, mėsos kepenes, šaukštą, peilį, šakeles, druskinyčią su druska, sausainius, lašinainius, varškainius ir visus tuos valgius sudeda seklyčioj ant gražiai užklotos skomios.

Jaunoji taipojau pritaiso ryšį su visokiomis dovanomis: su stuomenimis, perpečiais, rankšluosčiais, pirštinėmis, juostelėmis, pakelėmis, žekėmis ir įduoda vienai pamergei nešti.

Jaunavedžiai iš klėties neišeina, — visi laukia, ligi parveš iš susiedijos svočią.

37) SVOČIOS GODA

Veselninkai parėdo vežimą, įstatant kuolus (mietus) kaip gaires, aprištas šiaudų ryšiais. Važnyčios, su šiaudiniais parėdais pasidabinę ir visokiomis gražnomis pasirėdę, pakinkę pagymais (ne gretomis) šiaudų grįžtėmis papuoštus šešis lašvynius, važiuoja su dūdomis ir smuikais į susiediją paieškoti ir parvežti svočią, kuri atvažiavusius turi vaišinti: jiji atkakusiems godininkams (veselninkams) duoda užkąsti kepenės ir alaus prisiplempti.

Paskui, patriūsę valandą, godintinkai pavežioja svočią po laukus, dažnai tyčiomis paverčia vežant ir parveža į veselijos namus su pliaukščiojimais iš botago ir su didele iškilmę.

Svotba sutinka svočią ant dvaro su ožragiu, kanklėmis ir dainomis.

38) JAUNAVEDŽIŲ SUKELTUVĖS

Atvažiavusi ties klėtimi, svočia iš godingo vežimo su dūdomis, smuikais ir su laukiančia svotba eina stačiai į klėtį kiloti jaunavedžius ir rėdyti jaunosios galvą.

Atėjusi į klėtį, svočia žadina jaunąją kalbėdama:

— Martele, miegi, tavo paršai žviegia.

Mergos tuo tarpu dainuoja:

28 (61)

1. — Kelki, mergužėle,
Ilgai miegi,
Mano lelijėle,
Ilgai miegi:

2. Nėra vainikėlio
Ant galvelės,
Aukso žiedužėlių
Ant rankelės.

3. — Traukis, bernužėli
Šalbierėli,
Tebėr vainikėlis
Ant galvelės;

4. Tebėr vainikėlis
Ant galvelės,
Aukso žiedužėliai
Ant rankelės.

5. — Kelki, bernužėli,
Ilgai miegi,
Mano dobilėli,
Ilgai miegi:

6. Nėra pentinėlių
Ant kojelių,
Kiaunių kepurėlės
Ant galvelės.

7. — Traukis, mergužėle
Šalbierėle,
Tebėr pentinėliai
Ant kojelių;

8. Tebėr pentinėliai
Ant kojelių,
Kiaunių kepurėlė
Ant galvelės.

Svočia čia duoda jauniesiems užkąsti: dešrų, kepenės su pyragu ir gerti kvepiantį krupniką, midaus, vyno arba šiltos arielkos.

39) GOBTŪRAVIMAS SU ŠLIKU

Jaunoji purpso vidury klėties, pasodinta ant duonkubilio, kad būtų gaspadinė.

Tikrasis jaunosios brolis išpina bizą arba abi kasi, galus paleidžiant.

Tikrasis jaunojo brolis uždeda ant jaunosios galvos raudoną šilkų čepčių, kurį kartą ir antrą jaunosios brolis, nudrėskęs nuo galvos, teškia ant klėties viškų arba ant aruodo (miego), arba laukan sakydamas:

— Ne tokia buvo mano sesuo!

Jaunojo brolis turi suvokti ir atnešti čepčių, o trečią kartą pats jaunasis turi suieškoti ir atnešti ir, uždėjęs ant galvos, pabučiuoja jaunąją; svočia tada ant čepčiaus uždeda šliką arba muturą, — ir nuo šios valandos jaunosios marčios niekas negali dasilytėti.

Klėtyje jaunoji su parėdyta šliku galva svoja drobės stuomenį svočiai ir piršliui ir suteikia, duoda savo užkandas ir gėrius svočiai ir tiems, kurie padėjo rėdyti galvą, taipojau dūdoriams ir smuikoriams.

40) MARČIOS SUTIKTUVĖS

Svotba geria klėtyje, šoka, dainuoja ir, su dūdomis, ožragiais, vamzdžiais, lamzdelėmis, smuikais, būgneliais ir trimitais grieždami, veda jaunąją iš klėties į seklyčią taku, išklotu su šiaudais.

Vidury dvaro šešuras (jaunojo tėvas) sutinka jaunąją marčią, paduoda jai uzboną alaus ir druskinyčioj druską, ant uzbono uždėtą, o čia marti duoda jajam stuomenį drobės dovanų.

Mošos (jaunojo seserys) pribėgusios su žiurstais nušluosto sėdnio slenkstį, grando jaunosios kojas, kad iškrėstų dovanas, ir toms jaunoji duoda pakeles ar juosteles, ar žekes, ar pirštines.

Ties sėdnio anga vaikinai įtaiso ratą, šiaudais apvyturtą ir aprištą, į lovį su vandenimi įstatytą, ir sukdami taško veselninkus, įeinančius į sėdnį, išskirdami jaunąją.

Jaunoji sėdnyje (priemenioje) puola po kojų anytai (vyro motinai) kloniodamasi ir duoda jajai čia stuomenį drobės dovanomis.

41) SUOLO VADAVIMAS PER SVOČIĄ

Po sukeltuvių atėjus iš klėties, svočia turi vaduoti suolą, apsėstą mergų, svodama sėdinčioms josioms sikę pyrago ir alvę midaus arba vyno. Iki suolą išvaduoja, svočia stovi asloje.

Mergos išeina per krikštasuolį į aslą dainuodamos:

29 (63)

1. Atvažiuoja svočia ratais,
   Užsidengus save lapais;
2. Atvažiuoja svočia ratais,
   Apsikaišius galvą krapais;
3. Atvažiuoja rogutėms,
   Apsikaišius rožutėms.
4. Mūs svočiutė baltrankutė,
   Pyragėlių kepėjėlė;
5. Mūs svočiutė kaip roželė,
   Jos pyragai kaip pusnelė;
6. Mūs svočiutė kaip bitutė,
   Jos alutis kaip midutis.
7. Tu, svočiute, neskūpėk,
   Uzbonėlį mums padėk;
8. Duok pabroliui uzbonėlį,
   O kviesleliui sklėnytėlę, —
9. Tai svočiutė būsi slauni,
   Kad pakampiais vis surandi.

42) POGALVIO VADAVIMAS PER MARČIĄ

Kada jaunoji, atėjus iš klėties apmartuota, randa savo vyro tėvus besėdint ant pogalvio (paduškos) krikštasuoly, turi išvaduoti, duodama anytai stuomenį su linta, o šešurui marškinius ir juostą, ir, tėvus nuo suolo išvadavus, užstalėj kerčioj ant to pogalvio susėda jaunieji.

Jaunoji iš savo namų atsineša bakaną duonos ir savo rankomis užsineša už skomios; turi savo torielį, druskinyčią su druska, bliūdą, šaukštą, peilį ir šakelę.

43) PASĖDAS PO SUKELTUVIŲ

Gale skomios svočia-pietkėlė atsisėda ant pogalvio krikštasuoly, po svočios dešinei sėda jaunasis ir jaunoji, prie jaunosios sėda pamergė-paėmėja, moša, palatam kitos vedžio pamergės (josioms juostas užriša jaunoji), paskui toliau — vedžio pabroliai ir svotai, ant galo zoslano piršlys prie svočios, toliau kvieslys ir kiti svotai.

Užvedus už skomios jaunuosius ir visą svotbą, svočia duoda jiesiems šilto alaus, balinto su smetona, ir užkandas, kurias su savim atsineša iš klėties: savo keptą žąsį, pridarytą paršą, kepenės ir mėsos.

Tąčės mergos dainininkės dainuoja, asloj stovėdamos priešais valgantiems:

30 (65)

1. Eisme, sesės, prie stalelio, } 2 k.
   Pažiūrėsim to pulkelio.
2. Mūs svočiukė baltrankėlė,
   Pyragėlių kepėjėlė.
3. Mūs svočiutė besėdint',
   Šalia midų beturint'.
4. Tu, svočiute, neskūpėk,
   Visą midų mums padėk.
5. Eisme, sesės, prie stalelio,
   Pažiūrėsim to pulkelio.
6. Mūs svočiukė baltrankėlė,
   Pyragėlių kepėjėlė.
7. Mūs svočiukė besėdint',
   Šalia mėsą beturint'.
8. Tu, svočiute, neskūpėk,
   Visą mėsą mums padėk.
9. Eisme, sesės, prie stalelio,
   Pažiūrėsim to pulkelio.
10. Mūs svočiukė baltrankėlė,
    Pyragėlių kepėjėlė.
11. Mūs svočiutė besėdint',
    Šalia pyragą beturint'.
12. Tu, svočiute, neskūpėk,
    Visą pyragą mums padėk.
13. Mūs jaunieji kaip bitelės,
    Jiems užtenka po šaukštelį
14. Ir mėselės po kąsnelį,
    Ir vynelio po čerkelę.

44) IŠVEDIMAS ŠOKTI PO SUKELTUVIŲ

Užkandus jauniesiems ir visiems parėdkininkams, pirmą sykį po sukeltuvių sudorotus jaunuosius išveda šokti iš užstalės į aslą.

Jaunosios piršlys veda svočią, jaunosios pabrolys — vedį, vedžio pabrolys — jaunąją, jaunosios kvieslys — pamergę-paėmėją.

Porą kartų apsukę aplinkinį asloj, suleidžia jaunuosius į porą šokti. Paskui kas tik nori iš veselninkų eina šokti.

45) VIŠTAVIMAS

Pašokus linksmai su dūdomis, smuikais ir būgneliu, visi svotai su mergomis eina vištauti, arba svotauti, pakarčiui į kaimynus, kurie tik kviesti buvo į sodvą. Tenai kožnam bute šoka, triūsia, dainuoja, žaimojas, o gaspadinės juosius valgydina, girdo.

Tuo tarpu jiejie svotaudami tyko jeib ką štukomis paglemžti: ar vištą, ar gaidį, ar šunį — bile tik gyvą daiktą — ir paglemžę kiša į maišą; arba grobia iš sūdų ką norint: šaukštą, samtį, bliūdą, skauradą ir, vis įkišę į maišą, tirvina jaunajai ant pramatnos ir parnešę atiduoda jajai. Vištaujant dainuoja šiokią dainą:

31 (66)

1. Šventas, šventas dievai,
   Amžinasis mūsų tėvai,
   Laimink, laimink tuos namelius
   Ir tų namų gaspadorių
   Už jo gerą širdį, — } 2 k.
2. Kuris davė tiek puodelių,
   Kad dievs duotų tiek verpelių
   Alaus, midaus, alutėlio,
   Visus pilnus pusverpėlius,
   Už jo gerą širdį.
3. Šventas, šventas dievai,
   Amžinasis mūsų tėvai,
   Laimink, laimink tuos namelius
   Ir tų namų gaspadinę
   Už jos gerą širdį, —
4. Kuri davė tiek kąsnelių,
   Kad dievs duotų tiek pūrelių
   Rugių, miežių, avižėlių,
   Visus pilnus aruodėlius,
   Už jos gerą širdį.

46) JAUNOSIOS PASEKĖJAI

Visai svotbai išėjus vištauti, pasekėjai nuo jaunosios, apsikaišę rūtomis, atkanka dainuodami į veseliją.

Jaunosios pasekėjų turi būti du sykiu daugiau nekaip jaunojo. Jeigu vedžio pasekėjų yra devyni, tai nuo jaunosios turi būti dvigubai, tai yra — aštuoniolika.

Pasekėjai mišriai su veselninkais triūsia, šoka, dainuoja per visą veseliją ligi galo.

47) SEKLYČIOS PADABINIMAS

Vėlai vakare sugrįžus svotbai iš vištinės, marčios brolis, kurs atvažiavo su kraičiu, su savo broliais rengia seklyčią, dabina sieną, tai yra, įkala į sieną medinius žibintus, pakaldamas kaltą su žvangančiu branktu, įstato tris devynias žvakes, kurias jaunoji atvežė nuo savo tėvų, uždega jas ir ties žėdna žvake pakabina ant sienos naują rankšluostį. Tuos abrūsus nuo sienos atima ant rytojaus anksti, dar nesuėjus svotbai.

Žvakes uždegus, šešuras (vyro tėvas) prieš marčpietį įveda į seklyčią jautį į dovanas marčiai už apšvietimą, o jaunoji ant nagų užvynioja du stuomeniu: vieną šešurui, antrą anytai.

48) MARČPIETIS

Svočia-pietkėlė kelia marčpietį. Jaunosios yra žvakės, naujos skotertės ir pyragai, o svočios karvolius.

Anyta leidžia marčiai priegalvį ant marčpiečio, o marti už tai duoda anytai stuomenį ir prisega prie andaroko.

Jaunuosius į užstalę susodina ant priegalvio. Vedžio broliai atsisėda pagal pamergę užstalėj, o jaunosios pabrolys ir kvieslys slūgavoja, nešioja gėrius ir valgius į stalą.

Mergos dainininkės, asloj stovėdamos, apdainuoja bevalgančius: svočią, jaunuosius, svotus, pamerges ir kitus svečius, kurie lūpija kaulą, godžiai graužia:

32 (68)

1. Eikiv, sesele,
   Pasistebėti,
   Kokios mūsų
   Svočiukės akys. } 2 k.

(Giriant:)

2. Juodos akelės
   Kaip serbentėlės,
   Skaistūs veideliai
   Kaip putinėliai;

3. Skaistūs veideliai
   Kaip putinėliai,
   Graži galvelė
   Kaip obuolėlis.

(Peikiant:)

4. Eikiv, sesele,
   Pasistebėti,
   Kokios mūsų
   Pamergės akys.

5. Apuoko galvelė,
Pelėdos akys,
Žilos kiaulelės
Blakstienužėliai;

6. Žilos kiaulelės,
Blakstienužėliai,
Raudi veideliai
Kaip šlykščios nužės.

7. Eisiv, sesele,
Pasistebėti,
Kokios mūsų
Pabrolio akys.

(Giriant:)

8. Juodos akelės
Kaip serbentėlės,
Skaistūs veideliai
Kaip putinėliai,
Graži galvelė
Kaip obuolėlis.[1]

Svočia mergoms dainininkėms siunčia per kviesl̨ pripiausčius torel̨ mėsos, pyrago ir alaus.

Kvieslys atneša saują šiaudų arba šipulių, šakaliukų dantis iškrapštinėti, išrakinėti.

49) MARTI ANT VIDURIO ASLOS

Po marčpiečio jaunoji išeina iš užstalės ant vidurio aslos. Į ratą išėjusi, geria midų arba vyną ir lieja į aukštą, į lubas, o paskui eina šokti su jaunuoju. Pašokę triskart aplinkinį, pasibučiuoja su jaunuoju ir sėdasi atpent į stalą.

50) IŠVEDIMAS ŠOKTI PO MARČPIEČIO

Pavalgius ir pagėrus lig davaliai per marčpietį, išveda šokti jaunuosius ir parėdkininkus žinoma rėda, kaip po sukeltuvių.

Tris kartus apsukę aplinkinį, suleidžia jaunuosius šokti į porą ir paskui, dar striubą kėleną (trumpą valandą) pašokus, atsisėda atsisinkėti.

51) DOVANŲ DALYBOS

Du pasekėju, abudu jaunosios broliu, ant dalbos (karties) susvertus stuomenis, rankšluosčius, jaunosios dovanas įneša ant pečių iš klėties į seklyčią. Kviesliui su žvake žibinant, jaunoji su svočia šoka aplinkinį, sukdamasi po asl̨ pirm tirvinančių tą nešmenę. Jaunoji, nuimdama nuo dalbos, dalina jaunojo giminėms, pirmiau tėvams (šešurui, anytai), po tam dieverims, mošoms, dėdėms, dėdinoms, tetoms, tetėnams, brolėnams, bro-

[1] Taip somuok girdamas kiekvieną vestuvių parėdkininką ir peikdamas piršl̨ ir kviesl̨.

linčioms, seserinčėms ir tolesnei giminei, užsverdama stuomenį žėdnam ant kaklo, žėdnam pasikloniodama ir į ranką pabučiuodama iki apdalinus[1].

Taipo svoja drobės stuomenį beesantiems sodvoj kunigams, svočiai, piršliui, kviesliui ir kitiems reikalingiems.

52) SVOČIOS KARVOLIUS[2]

Padalinus audeklą dovanomis, jaunosios pabrolys po marčpiečio partirvina iš klėties ant galvos užsidėjęs karvolių, apkaišytą rūtomis, pažibais, su degančiomis trys devyneriomis žvakutėmis.

Jaunoji su svočia šoka pirma tirvinančio karvolių po aslą, žiburiuojant su žvake kviesliui, o visiems veselninkams bestovint, besėdint, bežiūrint, arba pats pabrolys šoka su karvoliumi ant galvos, kvieslio su žvake po aslą vedinas.

Asloj apsisukus kelis sykius, pabrolys paskui padeda karvolių ant skomios ties piršliu. Lig žvakės sudega, karvolius guli ant skomios, o jeigu jaunoji nori, tai, užmesdama abrūsą, užgesina karvoliaus žvakutes, kol dar ansai ant nešėjo galvos, ir tas abrūsas tenka svočiai.

Jaunosios piršlys raiko karvolių, ir, šešurui parodant, kam duoti, jaunosios pabrolys, kviesliui su žvake žiburiuojant, neša uždėjęs ant torielio su pašaukimu gabalą karvoliaus ir stiklą midaus arba vyno, kol apdalina visus.

Pirmesniai duoda karvoliaus gabalą ir midaus arba vyno stiklą jaunajai, sėdinčiai užstalėj su jaunuoju, pašaukdamas nauja pavarde jau po vyro, o paskui pabrolys tirvina torielį su gabalu karvoliaus ir gėriu šešurui, anytai, visai jaunojo giminei ir svečiams šaukdamas:

— Kur gyvena, kokioj ūlyčioj Dabkus (čia minavoja vardą ir pavardę)?

Ir atnešęs sako:

— Prašau priimti rugių knaują ir kviečių varpą!

O pagrįžęs prie piršlio riekiko sako:

— Dėkavoja meiliai, prašė daugiau.

Ir taip apdalina visą jaunojo giminę ir svečius. Kas lieka karvoliaus, tai palieka jaunajai.

---

[1] Kada marti biednesnė, tai vienas pasekėjas, jaunosios brolis, tirvina iš klėties dovanas, stuomenis arba rankšluosčius, ant pečių sudėjęs, ir, kviesliui žibinant, šoka sukdamasis po aslą vienas be poros. Jaunoji, nuimdama nuo pečių dovanas, dalina jaunojo giminėms.

[2] Kiti vadina kurvojus ir karvojus.

53) ŠEŠURO KARVOLIUS

Didumą svečių veselninkų išleidus iš vakaro seredoj, šešuras su polužiu vaišina visus gentis ir ne gentis, mylimus svečius.

Ketverge šešuras savo karvolių, apkaišytą su penkiomis stačiomis plunksnomis, laiko užsidėjęs ant galvos, su savo pačia pašokus asloj aplinkinį, padeda ant stalo ties svočia, sėdinčia gale stalo, krikštasuoly. Jaunieji sėdi užstalėj, ir kiti svečiai ir viešnios aplinkui stalą.

Pavalgius pietus, šešuras ant išleistuvių dalina savo karvolių visiems veselninkams.

Svočios vyras laugina dėles[1] kraują nuleisti iš karštos vietos jaunajai ir dėl to bevalgant pietus renka iš mėsos baltas gyslas ir deda ant stalo.

54) PIŠŠLIO KARTUVĖS

Baigiantis veselijai, veselninkai siausdami ir štukavodami karia piršlį už melagystes tokiu būdu.

a) TIESADARIS

Kada piršlį keta karti, tada veselninkai išrenka iš tarp savęs vieną ant tiesadario. Paskirtam ant pilvo pririša pogalvį, apsiaučia jį labnadniais parėdais, antmauna prašmatnią kepurę, sodina jįjį ant krasės visų svečių akivaizdoje, ir tas, rėpsodamas kaip ant sosto, ištaria savo nusprendimą, kaip turi karti piršlį: ar už kojų, ar už kaklo, ar už rankų, ar per pusę; su kokia virve karti: ar iš šiaudų, ar iš lunkų, ar iš karklų, ar iš kanapių, ar iš virkščių; kur turi karti: ar per lubų aukštinį, ar po pastoge, ar ant vartų kabuilų, ar po sausu stuobriu, ar po žaliu medžiu, ar ant kartuvės, ar dvare, ar kluone. Ir pagal jojo nusprendimą dažniausiai piršlį pakaria dvare po žalia liepa.

ŽOSMĖ IR NUSPRENDIMAS (DEKRETAS) PIRŠLIO MAROP (ANT SMERTIES)

Nusprendimas piršlio, didelio melagio, dykojo vagies, kurs pavogė gyvą žmogų. Prašau jūsų mylasties, ponai svečiai ir ponios viešnios, paklausyti to nusprendimo.

---

[1] Tai yra, renka iš mėsos baltas gyslas.

Tas šlaunus ir baisus nusprendimas išduotas yra nuo pirmojo Žigitos karaliaus metuose šiuose, tuose, anuose, giltinė žino kuriuose, spalių mėnesio dvidešimt pirmoj dienoj, tai yra, tada:

kada katės šunis piovė, tąčės senos bobos veršius kirpo, o lapė, saulėkaitoj sėdėdama ir veizdėdama, iš anų bobų juokės;

kada kurėliai (vėzdai) žydėjo, tąčės mergos, kaip visų brangiausi ožgrybiai, išsižergusios, ištižusios sėdėjo; tąčės pyragais snigo, abaronkomis lijo, geležinsnapiai per aną žemę lėkė ir kur nereik dvylomis akimis pro skylę veizdėjo, belėkdami paliko anoms mergoms riebų kraujį;

kada vilkas su ožiu (ožka) vieną svotbą turėjo, tąčės barsiukas kukoriumi buvo, žvirblis piršliu buvo, šarka alų darė, genys malkas kirto, kiškis (zuikis) būgną mušė, kiaulė ožragį pūtė, lakštingala gaidas vadžiojo, stirna su ožka pelėdą tanciavojo;

kada arklys dantimis dzingiliavo, zvanijo, tąčės didi cūdai buvo: lokys dūdas spaudė, dūdoms dūdijo, žuėdai per barzdą kiaulei į stribūną triūbijo, gaidys lojo, šuo giedojo, gegužė brūkavo, balandis kukavo, kaip iš bato aulo savo šovė, ir driežas atsivertęs į gegužę veizdėjo;

kada pelės katiną lojojo, tąčės vilkai su ožkomis svotbas turėjo, iš taip didžios linksmybės neiškęsdami (vilkai su ožkomis) išėjo į tancių. Žinome ir mes, koksai yra vilkų paprotys, kaip šunų: besisukinėdami iš to džiaugsmo ir susimaižiojo, pradėjo spardytis kaip po kęsus ir išspyrė iš kelmo labai mažą vaikelį kaip pupų pėdelį, melagį ir dykąjį vagį.

Tasai vaikelis buvo labai guvus ir vigrus kaip girnų apatinis kūlis, besisukinėdamas nutvėrė vilkui už uodegos prie pat kero, nepaleido, ir vilkas, didžiai persigandęs, mislijo, jog ožys anam už uodegos nutvėrė. Kai bėgo per Kepalų kaimą pro kiemo karklyną ir lazdyną, kai vilks sukos, ir nutrūko vilkui nuo uodegos tas vaikelis.

Tasai vaikelis su vilko uodega užaugo Kepalų kieme tarp medžių krūšmatos, tarp akmenų malkos. Ir pramanė tą vaikelį vardu Vagis, pavarde Melagis. Ir tikrai išaugo didis, nemažas, niekam nevertas melagis ant visų melagių ir dykas vagis, kursai pavogė gyvą žmogų.

Dykas vagis, kurs apvogė Pelučius[1] ir išpiovė apie Klangius visas ožkas. Kieme Vazbutuose išvogė lašinius ir kietus žirnius. Už žirnius kietus parodė plikus rietus, nuo Lūkės Ilkienės plaučių biškį išklūkęs, o kad aną būtų nutvėręs Ilkis, būtų anam kelnes nuvilkęs.

---

[1] Statyk tą kaimą, iš kurio merga išteka.

Ans buvo smarkus ir narsus, kaip kuilys ir paršas, buvo išromytas; buvo visur gromatose rašytas, mergos, našlės ir bobos piršti prašytas; ans savo maro laukė ir ano gyslą traukė, nieko neturįs, prikabintas viens kaip menturys, pliks, nė vaikams nieks neliks.

Tąčės Paurys turėjo vesti pačią iš Graužėnų kiemo, iš Staniuliaus namų. Tąčės tas vagis, atėjęs į namus vienos mergos, sumelavo ir suvadžiojo tais žodžiais: „Eik, jauna patogi merga, į tą bagotą vietą. Tu rasi: sūriu tiltai brukavoti, pieno prūdai, smetonos šuliniai, alaus sklepai, arielkos kamaros, mytai silkėmis durti, tvoros vėdarais tvertos, dešrų žiogriai, medaus šaltiniai, lašinių paltimis stogai stiegti, vaško pečiai (krosnis, kakalys) nulipyti, medaus užpečkiai, bičių auliais zomatai tverti, grūdų daržinės papilo pripiltos, sviesto devyni tarpai žardo prižardyti, moteriškos ne sems, su regztėmis neš, su nosimis peš."

O dabarčio iš to pasigyrimo, kai mes atėjom į tą slaunią vietą, nėr nei už lūpų ką kišti, nei stebulės neprikrautumei. Suvoksme mes dabar tavo teisybę, kaip iš pečiaus kaktos šviesybę.

Mes esame išleisti iš slaunaus kiemo nuo Staniuliaus ir turime gromatą, išduotą iš pečiaus peklos puodynės ant to, kad būtų mums valna ieškoti visais pašaliais, paloviais, pašoniais ir pasuoliais ir po pečiumi, ir už pečiaus, o labiausiai už stalo.

Suvokę turime ranką duoti ir sveikinti tais žodžiais: „Sveikas, mūsų draugai, seniai ieškomasis! Dabar suvokėm mes tavo teisybę, pons piršly, bet gyvas nebeliksi. Nusūdys teisingai tiesdaris Grigas pilvazas, mėsininkas, kurio barzda kaip dyšelius arba kaip kamino kamštis. Ans padarys mums teisybę, kaip iš pečiaus kaktos šviesybę."

Štai tiesdario zgaunas nusprendimas:

Ar į patalus suvynioti, rykštėmis užtvoti, ar už karklyno nusivesti, bananvykų kotais užbadyti, ar už trijų sienų pastačius vilnų kuodeliais užmušti. Piršlys vertas būtų į pupieną nuvedus į pupų stiebą pakarti arba per sieną su vilnų kuodeliu nudurti, ar į žardą pašaipinus šunimis pasiundyti, veršiais užpiudyti, ar ant ledo malkos pastačius sudeginti ledais, ar ant pečiaus užlaipinus sušaldyti, ar prie šilto pečiaus pasodinus sušaldyti, ar prie alaus verpelės nutroškinti, ar į laukus paleisti, mergomis apleisti, kad aną nugūbytų, kad aną senos mergos sudraskytų, ar ant plūsto pastačius į upę pastumti ir pasakyti tais žodžiais: „Ei pons piršly! Gana tau jaunus vilioti ir svietui gana meluoti! Eik dabar ant maro!"

O geresniai, išneškite už ropių daržo, pakarkite jį į beržą arba ant kartuvių.

Ans prašo pakarniai, kad aukštai nepakeltų, kad skolininkai prigautų skolas atduoti ir per abu galu suduoti.

Ale, pons piršly, nenusimink, būk linksmas kaip ožys, būk rūstus kaip pavasaris, nebūk bugštus kaip kiaulė, būk atvožnas kaip avis.

Matau: stovi, sėdi nusiminęs, nebužtrauki nė stribūnos, o kad aš prisitraukčiau, per dantis dar užbraukčiau, kad aš tau arčiau pristočiau, per dantis tau užtvočiau. O regės mergos ir bobos, kada šunys aplenks tavo grobus. Atsiras, atlėks senoji boba, pagrobs tavo visų gerąjį grobą. Nebeveizdėsiu tavo loskos, kam išpiovei Pirskaus ožkas. Išvesiu iš tos trobos, padarysiu vėdarų ir sriubos; miežinių pelų dugnolių prikimšme; kad tu būtum pirma susipratęs, būtumei lauke išsikratęs. Ant kaimyno pastauninko sau vietą aprinko, kad aną ten pakartų, kad daugiau žydams daržų neb'artų.

O ką mes iš ano gero išversme? Kai aną nužudysme, iš ano šlankų bus rožnių rykų: iš kaktos bus liktarnia, iš nosies — pūčka, vamzdis, iš akių — ponkos mergoms užsisagstyti, iš ūsų — šepetys batams tepti, iš plaukų — prie kurėlio galo kutosai, iš ausų — rakandos, iš žandų — skliuta, iš dantų — kaltai, iš lūpų — kaišenos, iš gerklės — triūba, iš liežuvio — kylys tvoroms skaldyti, iš stemplės — šniūras, iš galvos — puodas, iš žandų — akėtvilkos, iš pilvo būgnas, iš skūros — dumplės, iš kepenų — galąstuvas, iš bluznies — pustyklė, iš rankų stibikaulio — kočėlas drapanoms kočioti, iš kojų stibikaulių — šlėgos medžiams skaldyti; iš letenų — kultuvės, iš kriauklų šonkaulių — karieta, iš grobų — striūnos, iš pat grobgalių — mergoms kaspinai, iš rankų — grėbliai, iš bambos — mažoms mergelėms birbynėlė; gaurus ir nagus suvysme į botagus, iš galo galelio — munštukėlis dūdai mauti; tavo drūti rietai bus šunims dveji pietūs, vaikams pietūs, mergoms rietai.

Gailėkis dabar, muškis į pilvo galą ir į pakalą. Sakė Pylių kiemo mergos: reikia pripilti tavo skūrą mielių, — kad nebus karvės milžti valna, žadėjo jaučius milžti, nusivedus ant kalno.

Šiaip dabar ant tų žodžių baigias tas slaunus ir būgus nusprendimas to vagies, melagio žmogaus.

Imkime ir pakarkime šitąjį baisų melagį ir dykąjį vagį.

Prie to nusprendimo pasirašė pečėtoriai ir pečėtorkos:

Veliuonos Pipelis,	*Arba:*
Telšių Pliumpis,	Telšių Makalas,
Šiaulių Bambizas,	Pakastuvos Kotrė,
Salantų Pizelis,	Plungės Platnosa,
Skudos Mižėlė,	Švėkšnių Vepelis,
Raseinių Magdė.	Salantų Pliumpis.

b) PAMĖKLĖ (BULVONAS)

Dėl to rejoj arba daržinėj iš ilginių šiaudų padaro apgaulės piršlį: parėdo pamėklę ant pavidalo žmogaus su kepure, sermėga, kelnėmis, čebatais, pasodina ant širvo žirgo, ir du vaikinu raitu, pasirėdžiusiu kaip kareiviai, veselninkams bežiūrint, paima jąją (pamėklę) tarp savęs gretumais, jodo trisu po dvarą aplei trobas.

Paskui budelis, prašmatniai pasirėdęs, įtirvina tą pamėklę į seklyčią, — siaučia, skuista, žaimojas, čiūdijas visaip su jąja, perskaito tam dingotam piršliui slaunų smerčio nusprendimą, išduotą nuo tiesadario už visokius melus ir apgaules, ir budelis slapta išvelka jąją į priemenę ir už durų arba kokioj urkštynėj pastato.

Tikrasis piršlys sėdi užstalėj pačiam krikštasuoly tarp mergų, kurios jįjį ilgai neišduoda budeliui, kurs su peštuku nori jįjį kaip norint išgauti iš krikštasuolio, — štukavoja, žaimojas, visaip erzeliojas. Užgriežia su dūda, su smuikais tancių. Svočios vyras, šokdamas sukinį (aplinkinį), išveda po kartą po vieną iš vieno galo ir iš antro iš užstalės, suleidžia ir sustato į porą. Kai jau mažai užstalėj lieka besėdinčių, tuo tarpu budelis su stuomenimi arba su abrūsu, duotu jaunosios (kurs stuomuo arba abrūsas tenka piršliui), užmeta jajam ant kaklo ir užnėręs velka iš krikštasuolio ant kartuvės karti dvare po liepos arba kokio kito medžio šaka.

Vedant per sėdnį piršlys pasislepia, o budelis, pagrobęs bulvoną, su tumtu ir klegesiais veda ant kartuvės, ant šiaudų virvės laukštai pakaria, šauna kelis šūvius, ir kraujas iš jo (burokų rasalas arba vanduo iš alvės, kuri buvo paslėpta po pamėklės drabužiais ir nuo šūvio sprogo) bėga, o tikrojo piršlio vėlė (dūšia — pats piršlys) pasivaidina ir pasirodo ant trobos arba kūtės kraiko ir perias su vanta, šveičias su šluotražiu.

Paskui tą dingotą piršlį (bulvoną) budelis, nuleidęs nuo kartuvės, tirvina į seklyčią, o jeigu vasara, tai į daržėlį, pameta asloj, ir kad aną išvilktų iš seklyčios, kad čia nekavotų, nesmirdėtų, jaunoji duoda budeliui stuomenį arba abrūsą.

* * *

Kiti taip karia piršlį. Piršlio arklį apšiauduoja, tai yra, pririša grįžtis šiaudų prie apinasrio, karčių, balno, uodegos ir kilimo. Piršlys, užsėdęs ant arklio ir pajodinėjęs po dvarą arba po daržą, arba po kluoną, triskart atjoja ir perprašo visuomenę, kad jajam dovanotų už melavimą, jog jisai nevynas, kad jam taip sakė. O jaunosios broliai už sesers pražudymą tyko jį pagriebti ir pakarti.

Jeigu nėra patamačno medžio, tai padaro ant dviejų karčių marę kartuvę ir turi bulvoną iš šiaudų, ant žmogaus paveikslo aprėdytą (su kepure, čebatais, kelnėmis ir sermėga). Kad ant trečio karto atjoja piršlys persiprašinėti, tad spūdina į visuomenės tarpą, o jaunosios pabroliai pakaria tą šiaudinį žmogų už kaklo ant kartuvės ir atjodami nukerta jajam kojas su dalgiu, pagauna jas ir bėga; paskui nukerta kaklą ir pagrobę nuvelka šalin. Tuo tarpu visi juokiasi ir klega.

55) VESELIJOS PABAIGTUVĖS

Pakorus piršlį už melagystes, į seklyčią įveža važį ir, pasodinę svočią, išveža jąją iš seklyčios, ir tuomi pasibaigia veselija. Svočia, pasirėdžius grynyčioj arba klėty, išvažiuoja.

Išvežus svočią, svotus varo laukan, kaip neprivalius, ir visi, meiliai atsideivoję ir atsikloniojė, važiuoja linksmi namoliui.

Jeigu yra jaunosios svočia, tai jinai ir visos mergos pasekėjos grįžta į jaunosios namus ir ten dar triūsia, šoka, dainuoja.

Palydai iš jaunojo pusės palydi svočią ir užviršuoja pakely: užgeria lig davaliai.

Vienas tik jaunosios brolis palieka prie josios lig sugrąžtų.

56) SUGRĄŽTAI

Antrasis jaunosios brolis atjoja prašyti jaunuosius į sugrąžtus pas jaunosios tėvus.

Dažniausiai į pirmą nedėldienį po veselijos iš vakaro abu jaunuoju su jaunojo tėvais pakviesti važiuoja į sugrąžtus pas jaunosios tėvus.

Ten sukviesti giminės, gentys, svečiai, viešnios ir visi mylimi uliavoja, šoka, dainuoja. Paldieninke jaunieji su tėvais grįžta namonio.

57) ATGRĄŽTAI

Dažnai į antrą nedėldienį taip pat pakviesti jaunosios tėvai atvažiuoja subatvakary pas jaunojo tėvus, uliavoja, šoka, linksmai dainuoja, o panedėly grįžta namonio.

PRIDĖJIMAS PIRMAS

prie 13

BYLA KVIESLIO

nuo vedžio pusės

(Jokamo iš Pelučių)

Duodu garbę, kad nebūtumėte pavargę.

Užsiprašau bagotus ir atvožnius ant šio vakaro į sodvą: jaunus ir jaunas ant pauliavonės pas tą jauną kavalieraitį, kaip pas žalią diemedį, kurs pasirengęs į svetimą šalį, į dideles keliones per aukštus kalnus, per žalias girias, per didelius laukus, už didelių vandenų.

Eikite, senos bobelės, su kumpomis lazdelėmis, po pyragо tarbelę turėkite, seni diedeliai — po mazgelį tabokos, po kampelį duonos, po mėsos maišelį, o jaunos mergelės — po žalių rūtų kvietkelę, po šilkų jupelę su baltais žiursteliais, po riešutų saujelę kaip tik dėl viršininkų. Pasieniais nelandykite, vaikų nenaravokite, pilvelius dabokite.

Prašau ant vapsvų kraujo, ant uodo dešrų, ant mašalo kumpių.

Prašau uglu visus: senus, jaunus, didžius ir mažus. Ale prašau su didele atskala (zopostu): įdėkite į kišenius po puskartį pelenų, uždėkit rezgines ant pečių, grėblius trylikos (turi būti su jumis) vinių. Kas kaip pasidarys, tas taip ir išsivalys. Tame viršininkas nevynas.

Prašau labai žemai molio minti veselijoj, tai yra, aplinkinį šokti.

PRIDĖJIMAS ANTRAS

prie 13

BYLA KVIESLIO

nuo vedžio

(Gaudinskio iš Rukšionių)

Paklausykite manęs jauno kalbančio, rūtų kvietkelės mirgančios, aukso žiedelio skambančio.

Aš esmu pasiuntinys, siųstas nuo tėvo (Staniuliaus) ir nuo to jauno jaunikaičio (Petro), kurs anksti rytą kėlė, vartelius atkėlė, į stainelę ėjo ir žirgelį šėrė, tymu balnojo, auksu žabojo, į Veliuonos bažnyčią jojo. Pasivijo jauną mergą. Jis prie josios artinos ir linksmai kalbino. Klausė tėvų: „Ar jūs man pavelysite, ar ne?“ Jam pavelijo, ir jįjį palinksmino. Taipo jieji supratę ir gimines sukvietė.

Jūs nesibijokite tamsios nakties ir šlapio kelio: bus tuomi sykiu keliai ištaisyti, rūtomis išbarstyti. Nesibijokite, kad jojo stainios sulūžusios: bus tuomi kartu stainios mūrinės ir durys suvertinės, ąžuolo grindys, sedulų rindos, ėdžios bus abrako pripiltos. Abrako bus nebus, o spalių pelnai bus, o kad nebus, aš pats atnešęs maišą įpilsiu.

Yra jaučiai nupenėti, pamušti ir po balkiu pakabinti ir peiliai įsmeigti. Kas norės — atsipiaus, kas nenorės — atsitrauks.

Prašau didžius ir mažus, senus ir jaunus.

Prašau ant utarninko vakaro galo senus už balto stalo, už balto pynago, už baltos plėčkos, už vyno stuobrinės gražią rodą rodavoti, aukso stuobrinę panešioti.

Taipogi prašau jaunus tancių tanciavoti, vaidų neieškoti, štukomis nevogti, po vogtuvus ir kišenius netykinėti, nes kas ką pavogs, bus išjuokimas, drova ir gėda.

Ir taipo prašau tuos mažus vaikelius už pečiaus sėdinėti, šakalėlius kraustinėti, pyragėlių tykinėti. Pyragėlių gaus negaus, o botagu greičiau gaus, — ir aš pats botagą duosiu.

Kas ką pavogsite: ar pypkę, ar tūzę, ar prykelį, ar kitą kokią lietą, paduokite manei: nebus nei skundų, nei bėdos.

Kai mes nuvažiuosime į Veliuonos bažnyčią, tai mes nei grajysime, nei šoksime, tiktai žiūrėsime ant tų jaunų jaunikaičių, kurie permainė savo stoną.

Prašau nuo tų jaunų mergelių, kad neužmirštumėt manęs jauno kviesleliio. Prašau apdovanokite mane vyno plėčkele, kad ne plėčkele, nors čerkele, nors meiliu žodeliu. Prašau mano bėram žirgeliui nors avižų rokondėlę, nors šieno plakelį, nors vandens viedrelį, o kad ir vandens gailėsit, nors šiaudų supuvusių iš palėpių plakelį. Ir žinokit, kad aš nežinau kelio, — reiks manei pakelių.

PRIDĖJIMAS TREČIAS

prie 13

BYLA KVIESLIO

nuo nuotakos

(Veverskio iš Kalvių)

Duodu garbę dangaus ponui ir tiems namams, ir tų namų gaspadoriams. Paklausykite manęs jauno kalbančio, žalių rūtelių keliančių, aukso žiedelio žibančio, vario skambalėlio skambančio, ne taip vario skambalėlio skambančio, kaip manęs jauno kalbančio. Aš esmu pasiuntinys, siųstas nuo tos jaunos mergos, žalios rūtelės, Onos Poškytės, kuri anksti rytą kėlė, į rūtų daržėlį ėjo, šaltą rasą krėtė, juodą purvą mynė, žalią rūtą skynė, vainikėlį pynė ne dėl ko kito, tiktai dėl savęs; kuri tėtės motės perėta, brolių seserų mylėta, plačios giminės slavinta, šilkų juostele juosėta, margoj vygėj supta, aukso dzingilėliu bovyta, pyragaičiais penėta, — ana pasidabojo jauną jaunikaitį, žalią diemedį, Joną Blažaitį, kurs anksti rytą kėlė, stainios duris vėrė, bėrą žirgą šėrė, aukso kamanėlėmis žabojo, tymo balneliu balnojo, kas nedėlią į bažnyčią jojo. Užprašau visus iš to buto ant panedėlio vakaro, ant utarninko ryto į veseliją. Prašau ne ant ko kito, tik ant duonos, ant druskos, ant juodo pyvo, ant rinsko[1] vyno, ant alaus macnaus, ant midaus saldaus, ant jaučio penėto kepenės. Prašau senus dėdes ir diedelius už balto stalo pasėdėti, gražią rodą rodavoti, aukso stubrinę pakilnoti. Prašau jaunus į aslą ant pauliavonės: kas bėrus žirgus išlaikys, aukso kilpas išpildys, valaką žemės išvaikščios, baltus suolus išsėdės, juodą purvą išbris, — prašau labai žemai į bendrovę atjoti. Prašau tuos jaunus bernelius, kad šveistų šviesius kardelius, kad balnotų bėrus žirgelius, kad laužytų tymo balnelius, kad skaldytų sidabro kilpeles. Prašau tas jaunas mergeles kaipo paneles su patinkavotais žibančiais verykėliais, su bovelnos pankelėmis, pančiakėlėmis, plonais žiursteliais, storais pilveliais, su žalių rūtų vainikėliu, su šilkų kaspinėliais, kad nepavystų žalių rūtų vainikėlis, kad nesuplėktų supūtų šilkų kaspinėliai, — nors už sienos pastovėti, į tancių pažiūrėti, bernyčių tykinėti. O jūs, jaunos mergelės vainikuotos, pašaliais nelandykite, vaikų būdą nebandykite, — vaikų būdą išbandysite, nieko gero nematysite. Aš esmu liūdnas, ant išmonių glumnas, stoviu ant krašto, moku, matau ant rašto: pačiame vidury skaitau. Prašau atsineškite peiliukus ir šakeles, duonos kampiuką ir druskos mazgiuką: kad

[1] Taipojau sako: rincko.

savo turėsite, iš kitų nenorėsite. Prašau tuos mažus vaikelius kaipo žėkelius gražiai parėdyti, pas kakalį pasodinti: po aslą bėginės, kukarkai šakaliukus davinės, pyragų tykinės, — pyragų gaus negaus, o kančą per kišką greičiau gaus. Prašau senus ir jaunus, basus, vyžotus ir važiuotus, neikite pėsti, nejokite raiti, atvažiuokite važiuoti šešiais žirgais, visais širmais, riestais kaklais, ir tais pačiais aklais, šunų takais. Pas mus yra kelias žvyravotas, žaliomis skujomis išklotas, — žalių skujų netekome, šilingais išklojome. Pas mus bėriems žirgams pastatyti bus išduotos stainios budavotos: lauku tvertos, debesimis lototos, dangumi dengtos; bus pravarinės išrėdytos, išgrįstos klevo grindys, ąžuolinės rindos abrako pripiltos, — žirgai ės, putos per šnerves byrės, mums nieks nerūpės; bus šieno trako ėdžios pridėtos, — žirgai ės neės, bile po snukiu turės, per šnerves byrės, nė spalio neturės; kas neturės šieno trako, nereiks nė abrako, o kas turės šieno iš paežių, nereiks nė avižų. Taipogi persiprašau visų namų nuo mažiausio lig didžiausiam. Dabar prašau nesididžiuokite, mano jauno prašymo neapjuokite. Per girią jojau, žirgas paklupo, kišenės prairo, visi žodžiai išbiro, — ne aš vienas vynas, ir žirgas vynas. Ko nesurinkau, to ir nepasakiau. Mano žirgelis ant keturių kojelių suklupo, o aš jaunas pasiuntinys ant vieno liežuvėlio, tai nėra nė padyvo. Prašau apdovanoti mano bėrą žirgelį šienu trako ir abraku, o dėl manęs jauno pasiuntinėlio jūs, moterėlės gobtūruotos, jaunos mergelės vainikuotos, prašau nors stuomenėlį, kad ne stuomenėlį, tai abrūsėlį, kad ne abrūsėlį, tai juostelę kutais ištraukytais, kad ne juostelę, tai margą lovelę, šilkų priegalvėlį, gražią jauną mergelę man jaunam pasibovyti. Kai daugiau mokėsiu, daugiau kalbėsiu. Jei kas mokate, pasakykite, ir aš paklausysiu.

PRIDĖJIMAS KETVIRTAS

prie 13

BYLA KVIESLIO

nuo nuotakos

(Staniuliaus)

Pirmiausia duodu garbę sutvertojui dangaus ir žemės, antru žodžiu ūktveriui ir ūktverei to buto ir visam butui. Paklausykite manęs jauno kalbančio, žalių rūtelių klėstančių[1], šilkų kaspinėlių blizgančių. Esmu pasiun-

[1] Tai sako judindamas kvieslio kvietką.

tinys nepaskirtas, neaprinktas, nei iš dangaus aukštumo, nei iš žemės platumo, nei iš marių gilumo, nei iš svieto mandrumo, — esmu pasiuntinys, siųstas iš ano buto čėslyvo į tą butą čėslyvą, ne nuo ko kito, kaip tik nuo Barbutės, kuri motinos gimdyta, tėvo auginta, žalioj vygėj vygiuota, ant rankų nešiota, krūtimis penėta, gimdytojų pačenavota ir nuo svieto pagirta, kuri anksti rytą kėlė, per žalią vejį ėjo, šaltą rasą braukė, daržo duris vėrė, į darželį ėjo, žalias rūtas skynė, vainikėlį pynė, ant galvelės dėjo, kas mielą nedėlėlę į bažnyčią ėjo, prie altoriaus klaupė, mišių švenčiamų klausė, meldės nesimeldė, bile tą madą varė, ant šventoriaus ėjo, gridijos ant pauliavonės, ne taip ant pauliavonės, kaip ant padabonės. Pasidabojo Tvirbuto sūnų, tą jauną jaunikaitį, tėvo motės gimdytą, brolių užtartą, kurs anksti rytą kėlė, stainios duris vėrė, bėrą žirgą šėrė ne dėl ko kito, kaipo patsai dėl savęs. Prašau ant paldieninko vakaro, ant alaus darymo, ant midaus varymo, ant duonos kepimo, ant pyrago pintinio, ant žąsino gogono, gervėto, trijų metų penėto, ant avino barono, ant gaidžio koplūno, ant vištos kiškos, ant šarkos karkos, ant zylės kepenės, ant startos rieto, ant svirplio kumpio, ant jaučio penėto. Yra jautis, spaliais penėtas, vėju pamuštas, prieš saulę iškeptas, ant šilko pakabintas ir peilis įstatytas, — kas norės — atsipiaus, kas nenorės — atsitrauks. Prašau senus už balto stalo pasėdėti, gražią rodą rodavoti, aukso krūzą panešioti, pakilnoti, o jaunus prašau po aslą pauliavoti, tancius tanciavoti. Trys valakai žemės bus išduoti ant pauliavojimo, suolai ant pasiilsėjimo, stalai ant pasičestavojimo. Prašau mažus vaikus gražiai parėdyti, apie pečių pasodinti, po aslą pašokinėti. Vaikai bėginės, pyrago tykinės, — pyrago gaus negaus, botago galą per kiškas greičiau gaus. Prašau ne pėsčius, — raitus ir važiuotus. Keliai bus riešutais brukavoti, aguonomis žvyruoti. Atvažiuokite širmais žirgais, riestais kaklais, ir tais pačiais aklais, kiaulių takais. Bus stainios ir pravarinės, bus loviai šalimis išstatyti, vandens pripildyti, bus ir žirgai pagirdyti, bus šieno trako, bus ir abrako: šiaudų negailėta, spalių nepavydėta, — ės neės, bile po snukiu turės.

Bus mūsų aslos murmuluotos, būkite ir mergaitės padkavotos, kad nepasklystų nė daugiau neįplyštų, o kai įpliš, bus manei bėda, ne tokia bėda, kaip gėda. Muturuotos moterys, rūtuotos mergelės, žadėkite man stuomenėlį, kad ne stuomenėlį — abrūsėlį, kad ne abrūsėlį — šilkų kaspinėlį, kad ne šilkų kaspinėlį — margą juostelę, kad ne margą juostelę — gražią lo-

velę, jauną mergelę man jaunam pasibovyti. Prabočykite man, ko nepatropijau, — ne aš vienas vynas, ir siuvėjas vynas: kišenius prairo, žodžiai išbiro, ką sulaikiau, tai pasakiau.

PRIDĖJIMAS PENKTAS

prie 16

VEDŽIO LAUKTUVĖS

Biednoj veselijoj tokios vedžio lauktuvės.

Pagal santartį atvyksta jaunasis su veselijos parėdka į uošvio namus. Seklyčioj uošviudu sukviesti svečiai ir viešnios, visi sėdi ant suolo įskridin aslos. Piršlys, palikęs vedį su pabroliais ant dvaro už angos, įėjęs vienas vidun, su didele iškalba įsiprašo, kalbėdamas žosmę:

— Kloniojuos visai jūsų gnažiai ir patogiai draugei, visam skaisčiam tuntui. Atvažiavome su nedidele drauge, su maža kuopa — tik su penkiais tūkstančiais. Penki šimtai penkios dešimtys šeši dailūs vyrai, per jūres mares plaukdami, per tėkmes, lieknus ir bojus brisdami, viršūnes medžių laužydami, duobes lygindami meilijo, kad būtų atvykstantiems svečiams rūmės dėl linksmo šokimo, jaunų mergaičių dėl trypimo, patogių skaisčių mergų dėl sukinio ir skuitimo, mitrių berniukų dėl dainavimo ir šaukimo, taipogi erdvios kūtės dėl rokmonų arklių ir juodbėrių šaunių žirgų, meilijo dėl žirgų avižų, o jei tur šieno iš paežių, nebreiks nė avižų.

Uošvis sako:

— Prašome visus.

Ir tie svotai įėję trypsi sukibę savo tarpe ant aslos sukinį, o piršlys išima ir pastato ant stalo savo plėčką arielkos ir pynago sakydamas:

— Prašome pyragą mūsų keleivį paragauti.

Kai tik plėčką išgeria, tučtuojau uošvis pastato antrą plėčką, ir pats uošvis, paėmęs savo pačią, vienudu triskart ant aslos apsuka į tancių. Tuojau jaunasis paima savo jaunąją, piršlys paima močią, o tėvas — svočią, ir tos vyriausios poros vidury aslos sukasi tris kartus į skridinį, o paskum visa veselija, į vieną kektą sukibę, sukasi sukinį, — ir tai pradžia veselijos. Tą tancių pabaigus, sodina atvykusius svotus už stalo ir duoda jiems valgyti kaip pakeleiviams. O kiti vėl sau šokinėja be paliaubos visą naktį. Jaunoji ligi vinčiavonės ir ligi iš bažnyčios sugrįš, nešoka ir tą visą laiką esti liūdna ir kumurna, tik su jaunuoju drauge vis rodavojasi ir kalba tarp savęs.

PRIDĖJIMAS ŠEŠTAS

prie 17

VEDLIO BYLA PRIE SUOLSĖDŽIO

(Šopauskio iš Girininkų)

Pakajus gyvenantiems, o linksmybė man čionai įeinančiamui. Kloniojuos visų pirmiausia sutvertojui dangaus ir žemės ir tų namų valdimirams: ponui tetušiui ir poniai motušei, ponui suolsėdžiui ir tai maloniai draugei, kuri susirinko ant tos veselijos. Prašau tamistų pasitrūnėti, o aš noriu truputėlį pakalbėti. Kai pradėjo ponas piršlys, sutaikydamas ponus jaunuosius, tais keliais vaikščioti, tai ir aš į tuos kelius įstojau, pono piršlio teisingus kelius atrandu, tai yra: sausos šakelės atskintos, o žalios atlankstytos, pelkės iškimštos, duobės išlygintos, per šaunius upelius tiltai išgrįsti, išriktavoti, zerkolais iškloti. Čia išgirdau trenksmą, atrandu linksmybę, noriu atrasti ponų jaunųjų susivienavimą, susidorojimą į porą. Taipogi aš apsisvečiju, jogei neesmu vienas: turiu didelę kariuomenę ant kelio stovinčią, nuo penkių šimtų penkių dešimtų penkių malonių asabų.

Taipo prašau pono suolsėdžio nenusigąsti didžiai dėlei mano daugybės kariuomenės, bendrovės: norint mano didi bendrovė, bet talpi — ir mažoj seklyčioj sutilps. Taipo dabarčiu norėčiau užsiprašyti nuo pono suolsėdžio, idant būtų malonus suteikti tam mano mažam užsiprašymui. Visų pirmiausia užsiprašau, kad būtų kepurėms gembelės, šaudyklėms lentynos, kad būtų ponai arklininkai, arkliams stainios, važiams vazaunios; užsiprašau, kad būtų stalai krosyti, užtiesti, suolai abliavoti, stalai apdabinti ne kokioms kitoms gražnomis, kaip tiktai pyragu kuprotu, alaus uzbonu putotu; užsiprašau, kad būtų linksmi ponai dūdoriai, smuikoriai ir kanklioriai, kad griežtų be užmokesčio; užsiprašau, kad motušėlės į tancių nestovinėtų, o malonios mergelės išdavinėtų, kad būtų ponios kukarkos arba mazginyčios; užsiprašau, kad būtų ponui piršliui ir poniai svočiai perynos, o mums, maloniems jaunikaičiams, norint be perynų, bile su panelėmis, — kitiems kad ir po vieną, o man bent dvi. Mažas mano mokslas, trumpos praudžios (ceremonijos), — ko neužsiprašiau, tą pats sau nutrotijau, o kas nepaliko, to prašau prabočyti.

PRIDĖJIMAS SEPTINTAS

prie 17

VEDLIO (BUVUSIO PIRŠLIO ARBA KVIESLIO) BYLA ĮSIPRAŠANT PRIE SUOLSĖDŽIO

(Kunciaus iš Veliuonos)

Ar laukiate, ar nelaukiate svečių, kaip būtų pakeleivių iš šalimos šalies? Prašau pakalbėti žodį vieną antrą. Dabar aš stoviu kaip slūga ištikimas, atsiųstas nuo to jauno jaunikaičio Paurio. Pirmiausia duodu garbę ponui dievui ir tų namų ponui ir poniai, ir vyriausiamui ponui suolsėdžiui ir prašau jūsų mylasties malonės, kad nebūtumėm išniekinti, papeikti, ant juoko palikti, ir dabar priimsite tarnus savo, kurie esame pakeleiviai.

O kaip didžią procią ir vargą turėjome: kalnus kasėme, daubas pylėme, žalius medžius lenkėm, sausus laužėm, juodą purvą bridom, pakol dasiklausinėjom į tuos namelius, dievo duotus ir pagirtus. Randame stalą ištaisytą kaipo altorių, linų žiedu apdengtą, gabiją užšviestą. Ir prašau, kad stalas ne kaip būtų padabintas: alaus užbonais pilnais, mėsos bliūdais kupinais, pyragais kuprotais; kad mums būtų velyta šešių sprindžių stalas, devyni zoslanai, pliki suolai dėl pasėdėjimo, trinyti langai dėl pažiūrėjimo, tarškančios durys dėl vėjo paregėjimo. Ir prašau, kad mums būtų kepurėms vagelių, kančiams gembelių, dvylika valakų žemės, murmulu klotų, pusė kapos mergyčių, kad anos būtų plienu pasegtos, visos vainikuotos, verykuotos, žieduotos, kaspinuotos, ilgais sijonais, siaurais žiursteliais, kad būtų margos lovelės šilkų priegalvėliais. Ir prašau, kad mums būtų velyta žvakė nuo vieno vaško su liktoriumi nuo vieno sidabro pasižibinti, kad jis pakampiais nelandytų ir ką nereik negraibytų. Ir prašau seną bobelę vienu dančiu, ir tuomi klibančiu, dėl pono viršininko, svočios vyro. Dar toliau varyčiau, ale mano šeima už durų galus kulnų prišalo.

PRIDĖJIMAS AŠTUNTAS

prie 27

AČIAVIMAS

(Išvedus nuotaką iš po paklodės ir pašokus)

1. Labas vakars, padėk dievs mielamui tetušiui. Argi tamista žinai, o ar nežinai, jog išteka tamistos dukrelė labai toli. Prašė tamistos dovanėlių, ačiū, ačiū, duok, duok, tetušėli, neskūpėk, ačiū, ačiū, ant kraitelio papil-

dėlio, ačiū, ačiū, ant šilkelio gobtūrėlio, ačiū, ačiū, duok, tetušėli, neskūpėk, ačiū, ačiū. Sakė tave, tetušėli, ačiū, ačiū, labai esantį bagotą, ačiū, ačiū: pilni tvarteliai šėmų jautelių, ačiū, ačiū, pilni staldeliai bėrų žirgelių, ačiū, ačiū, — duok, tetušėli, neskūpėk, ačiū, ačiū. Sakė tave, tetušėli, ačiū, ačiū, labai esantį bagotą, ačiū, ačiū: šešiais važiuojant, ačiū, ačiū, šimtais rokuojant, ačiū, ačiū.

Tėvui siekiant į kišenę, linksmai gieda:

Džiaugias mano širdelė, ačiū, ačiū, į kišenę siekiant, ačiū, ačiū, žvangink skambink, ačiū, ačiū, čeraslėlį baltųjų muštinėlių, ačiū, ačiū. Davė, davė tetušėlis, ačiū, ačiū, skimbterėjo (įmetė) į sklėnyčią, ačiū, ačiū. Ačiū, ačiū, tetušėli, ačiū, ačiū už tas gražias dovanėles, ačiū, ačiū.

O kad greitai neduoda, tada gieda:

Įsmilko kojelės bestovint, ačiū, ačiū, praskudo galvelė begiedant, ačiū, ačiū. Nuo to gero atstodama, ačiū, ačiū, prie geresnio prieidama, ačiū, ačiū.

2. Labas vakaras, padėk dievs mielai motušėlei[1]. Sakė, tamista, motušėle, ačiū, ačiū, labai esanti bagota, ačiū, ačiū: pilnos skrynelės baltųjų drobelių, ačiū, ačiū, o prieskrinkėlės baltųjų dorelėlių, ačiū, ačiū, — duok, motušėle, neskūpėk, ačiū, ačiū. Davė, davė motušėlė, ačiū, ačiū, čiūžterėjo (stuomenį užvertė), ačiū, ačiū.

3. Labas vakars, padėk dievs brangiam kunigėliui. Argi tamsta žinai, o ar nežinai, jog išteka tamistos kaimynkėlė labai toli. Prašė tamistos dovanėlių, ačiū, ačiū, duok, duok, kunigėli, neskūpėk, ačiū, ačiū. Davei, davei varinį, ačiū, ačiū, duok, duok sidabrinį, ačiū, ačiū, davei, davei sidabrinį, ačiū, ačiū, duok, duok popierinį, ačiū, ačiū.

PRIDĖJIMAS DEVINTAS

prie 27

AČIAVIMAS

(Jeigu biedna veselija)

Antroj dienoj po vinčiavonės, tai yra, po praustuvių, po apmartavimo, marčios dienoj po pietų visi veselninkai susėda eilėmis, dvi moteriški ir viena merga eina ačiuoti: viena neša torielį dėl rinkimo pinigų, antra renka ant rankos dovanotus drabužius, o trečia merga neša stubrinę ir alvę midaus arba vyno ir pila, kai ištuština. Prieina prie žėdno besėdinčio ir mei-

[1] Kaip aukščiau ligi „Sakė tave...", statant „motinėle" vietoj „tetušėli".

lija, kad jeib ką pažadėtų, dovanotų ir duotų dėl jaunosios ant prakūrimo gyvenimo. Moteriškė, kuri geros iškalbos, vis ačiuoja žėdnam: „ačiū, ačiū; nuo to gero prie geresnio, ačiū, ačiū; žadėk, broli, dėl seselės, ačiū, ačiū, ant marškinėlių, ačiū, ačiū, ant drapanėlių, ačiū, ačiū, ant gyvulėlių, ačiū, ačiū, ant vystyklėlių, ačiū, ačiū, ant valinėlio, ačiū, ačiū."

Žėdnas duoda, bet turi meilytoja prašytoja išgerti visą stubrinę ir išgėrus sako: „ačiū, ačiū". Ir vėl nuo to gero prie geresnio, kaip viršiau. Tas įmeta į stubrinę pinigą, „dolerį", toji meilytoja turi išgerti lig dugno ir išimti tą pinigą. Kol visus pereina, meilytojos pasigeria, eina keliais. Pasigėrusiai sako: „Tu vagilka, tu pavogsi!" Toji ginas sakant: „Ne, ne!" Ir pasikaito kitą, kada toji pasigeria. Surinkę dovanas, atiduoda jaunajai.

PRIDĖJIMAS DEŠIMTAS

prie 30

PRATARLĖ PADUODANT VAINIKĄ

Perprašau dabar tos visos bendrovės, kuri čia yra sukviesta ant džiaugsmo dėl tos jaunos mergos, einančios į tą šventą stoną moterystės. Prašau pasitrūnėti, o aš noriu trumpintėlį pakalbėti. Nutilkite, broliai sesers mano, idant nebūčiau perškadytas ištarti tuos mano žodžius meilingus ir garbingus.

Pirmiausia kloniojuos valdimirams tų namų ir visam tuntui, susirinkusiam ant tos svotijos. Kaipo žmogus ateinu labiausiai nužemintas, melsdamas malonės jūsų mylasties, idant pavelytumėte išgirti šitą malonų, gražų, skaistų žalių rūtų vainiką, idant galėčiau įeiti į tą rūtų daržėlį ir iš ten atnešti žydintį žalių rūtų vainikėlį. Šitas vainikas gražiame daržely augintas, perlų kuolais, deimanto tvoromis tvertas, linksmai, gražiai dabintas, aukso krūze laikytas, žaliame vyne mirkytas, vakar pintas, nedėvėtas, tavo mylasčiui, skaisti merga, žadėtas. Čėslyvas tas žalių rūtų vainikėlis, kur žydėjo maloniame žalių rūtų daržely. Šitai šiandieną žydi mano rankoje tas vainikas, kurį tu, patogi merga, cnatlyvai ir gražiai išnešiojai jaunystėje metuose savo. Kaip karveliai galybės dievo danguje linksminas, ir mes linksminkimės, tą paveikslą turėdami. Vainikas yra paveikslu svieto ir išreiškia mergos cnatas. Mes neatnešame brangų vainiką nei aukso, nei deimanto, nei perlų, nei žemčiūgų, bet atnešame iš puikiojo rūtų darželio puikių garbiniuotų rūtų šitą gražų rūtų vainikėlį, kurį davinėsim iš rankų į

rankas su slavinimu ir palaiminimu, ir kurs brangesnis už auksą, už deimantą, už perlus ir žemčiūgus. Slavina tave, gražioji nuotaka, tas rūtų vainikėlis. Tu gali būti prilyginta žvaigždelei dangaus aukštybėse, kad užsileido žvaigždelė į marių gilybes, verkė jos kitos žvaigždelės, jogei nebsugrįžo į tą vietą, kur labai šviesi buvo, taip ir jūs, malonios mergelės, ar negalėtumėte apverkti ir apraudoti šiandien paskutinį kartelį tą mergą nuotaką, kuri atsiklonioja mergystės krėslui, ale atsiklonioja vienkart tetušiui ir motušei, kuri mažuose metuose ją ant savo rankų nešiojo ir alkavo, ir atsiklonioja jums, malonios mergelės, per tą žalią rūtų vainikėlį. O skaisti, cnatlyva merga, kaip tu mums visiems padarei linksmybę: linksminas ne tik visas svotijos tuntas, ale, manding, linksminas kožno stono žmonės, o labiausiai pons jaunasis, atradęs čionai linksmai sėdinčią, kaip žvaigždelę žibančią, kaip puikiausią žiedelį žydinčią. Ta linksmybė ne iš kur kitur atsiranda, kaip tik, tariu, iš dangaus ir žemės, iš sutvėrimo pono dievo.

Išbočykite man, ponai viršininkai ir ta visa maloni bendrovė, kuri susirinkote ant padavimo suskinto rūtų šakelės žiedo, kad trumpai pasakiau. Dabar ateina žalių rūtų vainikėlis pas tave, jaunoji nuotaka: imk iš pavierytų rankų mano, sek ant galvos savo, tegu tvaipina amžiną vienybę su paskirtu tavo širdžiumi berneliu. Gyvenkitau dienas nesuskaitytas laimingai, pakol dievas lems amžių judum. Nū, skaisti, cnatlyva merga, eisi tu nuo to stalo, lenksi galvą savo ligi sierai žemei, kad tau slavintų žėdnas vienas. Slavink, laimink, tėve, mote, slavink, broli ir sesuo, slavinkite, visa giminė, kaimynai ir kaimynkos, pagalop visi, kurie čia esate sukviesti ant paslavinimo einančiai į stoną moterystės.

* * *

Pamergė-segėja, priimdama vainiką, atsako:

— Padėkavojame tiems jauniems broleliams už tą žalių rūtų vainikėlį, kad jis gražiai turėtas, žaliame vyne mirkytas, aukso krūze laikytas, kad atnešė mūsų jauniausiai seselei mums atiduoti.

Sega vainiką nuotakai ant galvos.

Kada brolis, padavęs vainiką, tuoj duoda pamergei kiek pinigų (15 kap.), tada pamergė duoda jamui skepečiukę arba stuomenį, kurs priimdamas sako:

— Dėkavoju už tas didžias dovanas: baltas kuskas, už tas plonas drobes, už ilgus sieksnius, už linų žiedą. Tai tos plonos drobės gražiai verptos, tankiai austos, ale bet biskį snausta. Kad būtumei nesnaudus, būtum

gražesnę išaudus, o kad snaudei, nė tokios neišaudei. Turėjau aklą kumelę — kiek galva, tiek uodega akla — ant tos jojau, kumelė parklupo, kišenius prairo, žodžiai išbiro. Ne aš vienas vynas, ir ta kumelė vyna. Prabočykite dabar, kuo nepatropijau. Netoli buvau, nedaug težinau.

PRIDĖJIMAS VIENUOLIKTAS

prie 30

PRATARLĖ PADUODANT VAINIKĄ

Šitai tarnas nusižeminęs prieinu prie to balto stalo, kaipo prie esančio altoriaus, ir prie tų baltų galvų muturuotų, ir prie tų jaunų mergų rūtuotų, vainikuotų, o priėjęs prašau jūsų mylasties, idant būtų man pavelyta ant tos vietos prieš tą malonią bendrovę paslavinti tą žalią rūtų vainikėlį ir cnatas mergos jaunosios. O kad laima lemtų patvaipinti man kelius ir takelius, kuriais vaikščiodamas galėčiau tropyti į tą malonų žalių rūtų daržėlį ir iš ten atnešti žalių rūtų vainikėlį. Pirmiausia dėkavoju dangaus ponui už visokias geradėjystes ir už parodytą man takelį į tą malonų žalių rūtų daržėlį, iš kurio atnešta ta žaliuojanti žolelė. Čėslyvas tas vainikėlis, kursai žydi gražiausiam žaliam rūtų daržely. Jau šitai žydi mano rankoj žalių rūtų vainikas, kaipo ženklas gražiausios ir brangiausios cnatos, mergystės metuose nešiotas. Daug palemtų, pavadintų, maž paskirtų, išrinktų. Taipo ir tas jaunas jaunikaitis paskyrė ir išrinko sau tą vieną mergą iš tos cielos bendrovės ir prašo per mane, žemą savo tarną, idant ta dovana būtų priimta ir ant galvos uždėta, kaipo mergos vainikas dėl parodymo užlaikytos cnatos iki šiai dienai žadėtai. Kaipo pavasario čėse, kada lelijos dygsta ir žydėti pradeda, o kaip tada linksmos širdelės jaunų mergelių, po daržėlį vaikščiojančių, taip tada ta jauna merga linksmai pasiskynė žalią rūtos šakelę ir dėvėjo, kolei lapai nubyrėjo, taip šiandien galime prilyginti tą jauną mergą, kaipo žalią rūtą, kuri sėdi už stalo tarp jaunų seselių, kurios vardas Agota. Kaipo anos mergelės linksmos vaikščiojo po rūtų daržėlį, taip ir nū galime prilyginti tą besiedą prie rūtų daržėlio, nes šita jauna merga raudona kaipo rožė, balta kaipo lelija ir anos graudžios ašarėlės kaipo rūtų naselė krinta. Šitai išsinado vienas jaunikaitis iš tos visos bendrovės, kurs paskyrė tą žalią rūtelę ir dėvės, kolei lapai nubyrės, tai yra, kolei maras judu perskirs. Vainikėlis patol neperstos kvepėti, pakolei vlėžlybai gyvensitau judu. Ir aš atnešiau tą žalią rūtų vainikėlį ant

to paminklo, idant taip sandare gyventumėtau kaip tos žalios rūtelės, idant visiems šviestumėtau savo gražiu elgimos, kaip rožės ir lelijos kad šviečia savo gražumu ir skaistumu visame daržely. Ai tu, patogi merga, pasidūmok savei, kaip pradėsi stoną moterystės. O kada apleisi stoną mergystės, šitai kaipo rožės ir lelijos kai greitai nustoja savo gražumo ir skaistumo, kada šaltis užstoja, pakanda, taip ir tu, jauna merga, atmainysi savo skaistumą ir gražumą, kada užpuls vėjai ir šalčiai rūpesčių ir vargų: išbals veidelis kaip balta lelija, išgarbiniuos veidas ir skruostai nuo graudžių ašarėlių kaip žalia rūtelė nuo šaltos raselės. Mylėkitaus judu ne tiktai prigimta ir kūniška meile, bet reikia mylėtis šventa ir dvasiška meile. Yra pasakyta: „Jūs, vyrai, mylėkite moteris savo, o jūs, moters, būkite klausios visokiame gerame daikte vyrams savo, nes vyras yra galva moters savo, o moteris yra širdis vyro savo.“ Dėl to pasidūmok šiandieną tu, jauna merga, kaip galėsi tirvinti, nešioti sunkų jungą stono moterystės, nes yra toli sunkesnis už stoną mergystės, yra daug rūpesčių ir vargų. Padėkavok tu, jaunas jaunikaiti, tėtei ir motei už užauginimą tokios gražios mergos, kurią ant baltų rankų nešiojo, su obuoliu užbovijo. O tu, jauna merga, pasidūmok savei, ar nebus gaila tavei tėtę ir motę palikti beverkiančius, jaunas seseles ir brolelius tavęs bedejuojančius. Ar ne bevelija tau su jaunomis sesėmis žaliam rūtų daržely žalias rūtas skinti, vainikėlį pinti, ar geriau už jauno bernelio juodą puodą mazgoti, baltas rankas šluostyti. O tu, jauna cnatlyva merga, kurią nū regiu liūdną sėdinčią, kuri išnešiojai gražiai vainiką, neesi žmonių apkalbėta, pirštais rodyta, tik tėtės, motės ir visų slavinta, prašau priimti per baltą stalą tą vainiką ir apvainikuok galvą savo ant laimės ir labų dienų per ilgą amžių.

PRIDĖJIMAS DVYLIKTAS

prie 30

IŠLEISTUVĖS Į VINČIŲ

Jeigu biedna, trumpa veselija, tai taip daro.

Pirm išvažiavimo į bažnyčią ant vinčiavonės visi viežlybai pasirėdo, sėdasi į suolą į skridiną stalą. Jaunuosius susodina krikštasuoly. Jaunoji su kasninkais ant galvos. Tik jaunosios tėvai ir piršlys nesėda, motina atsistoja gale stalo. Piršlys ant torielio, apsiausto balta skarele, kurią po apačia turi sugniaužęs, atneša iš kamaros ant viršaus uždėjęs rūtų vainiką ir, atsistojęs prie stalo ties jaunaisiais sužiedavotaisiais, visiems tylint, skardžiai pasako bylą, paduodant vainiką.

VEDLIO TEVERNA (BYLA) PADUODANT VAINIKĄ

Pakajus įeinantiems, o linksmybė čionai gyvenantiems. Visų pirmiausia nulenkiu galvą savo ponui dievui, sutvertojui dangaus ir žemės, ir toms malonioms asaboms, kurias čionai susirinkusias regiu, o kuo žemiausiai ir pakarniausiai tavo mylasčiui, merga jaunoji Barbele. Nėra dienos čėslyvesnės, kaip šiandiena čėslyva. Kaipo rožė arba lelija, taip ir tu, merga jaunoji, kaipo puikiausia lelija esanti. Liudija pirmieji bočiai mūsieji, kada gatavijo vainikus iš aukso, perlų ir brangių deimantų. Kada kursai neturėjo brangesnio, puikesnio daikto, musėjo nešti medžio šakelę, taip ir aš sau šiandieną musėjau dasilytėti į tą malonų rūtų darželį, kuriame dygo, augo tos rūtos, skaisčiausiu žiedu žydėjo, rojaus kvapu kvepėjo. Šitai ir aš iš to paties turiu nuskintą ir nupintą tą žalią rūtų vainikėlį, kurį atdengiu kaipo dėbesį, parodau kaipo saulę, kaip yra puikus paveizdėti, taipo yra lengvas nešioti. Siunčia per mane, slūgą savo, ansai jaunikaitis, kaip yr šauktas ir vadintas Jonaitis, lig tos cnatlyvos mergos Barbelės su mergiškomis dovanomis, ne su auksais, ne su perlais, ne su brangiais deimantais, tiktai su tuomi žalių rūtų vainikėliu, kurį pergalėjo ne kariuomenės didybe, ne mūrų aštrybe, nc armotų trenksmu, ne kareivių narsybe, tiktai pergalėjo puikiausiu ženklu mergystės savo. Kaipo ir aš tą puikiausią mergą galėjau velyti (vinšavoti) tais žodžiais: gyvuok šimtą metų, linksma skaityk anas perlų dienas. Tu, skaisčioji merga, išnešiojai tą vainiką čyrai ir viežlybai ir dabar, nuėjus į bažnyčią, atduosi tą vainiką pas altorių, gali atrasti prie viešpaties juostą dangišką, nebeatmainysi gyvenimą savo. Čėslyvi metai, kuriuose dastojau tą malonų rūtų vainikėlį, kurs yra brangesnis už auksus, perlus ir vožnesnis už brangius deimantus. Prašau, skaisčioji ir gražioji merga, imti iš ištikimų rankų mano į baltas rankas savo ir sek ant galvos savo. Čia antsegsi ant galvos savo, prašyk gyvenimą čėslyvą, o po gyvenimo prašyk dastoti dangaus karalystę.

PADĖKAVONĖ PAMERGĖS-SEGĖJOS

Girdėjome tuos meilingus žodžius jūsų mylasties, pons vedly. Padėkavoju už tą taip malonią iškalbą ir už tą žalių rūtų vainikėlį, tajai mergai apturėtą šiandieną. Per ką užslūžijo ta graži merga tą vainikavimą? Ne kariuomenės daugybe, ne mūrų aštrybe, ne kareivių atvoga, ne armotų trenksmu, tiktai locnu žadėjimu užsilaikyti stone čystatos, kuri cnata yra brangiausia.

Vinšavojame ir mes tame susirinkime tai skaisčiai mergai. Prašau išbočyti, nes mano mažos iškalbos. Galvą lenkdama, širdį žemindama, perprašau kožną vieną.

* * *

Pasakius žosmę, piršlys vainiką paduoda motinai, o toji tąkank prisega jaunajai ant galvos momunės tarpe kasninko. Vienas iš brolių tuo tarpu piausto mėsas ir pyragą ir dalina veselninkams, kurie važiuos bažnyčion.

Užkandę visi išeina iš užstalės ir stovi. Jaunoji su jaunuoju pradeda kloniotis pirmiausia tėvams ir kitiems visiems veselninkams, nė vieno nepraleisdami, sakant: „Sudiev, sudiev, sudiev. Prašau slavinkite ir laiminkite mane." Visi verkia, o pamergės atsistojusios dainuoja. Kada jaunieji išeina pro angą prie vežimo, čia stovėdamos dvare pradainuoja:

33 (97)

1. Sudievu rūtoms,
   Sudievu mėtoms,
   Sudievu lelijėlėms, } 2 k.

2. Sudiev, sudiev
   Baltai motušei
   Ir senam tetušėliui.

3. Grįžt sugrįšiu,
   Lankyt lankysiu,
   Bet gera nedarysiu.

Atsisėdę visi važiuoja, ant smuikų čyrindami. Arkliai ir vežimai rūtų vainikais, grįžtėmis ir žolėmis apkaišyti. Su skambalėliais ir trenksmu nubilda bažnyčiona, iš šaudyklių šaudydami. Važiuojant į bažnyčią, jaunoji sėdi su svočia, jaunasis su piršliu. Du jaunosios broliu veda vedį, o du jaunojo broliu veda jaunąją prie grotų ant vinčiaus. Jaunosios svočia po vinčiaus gaspadoj savo pokyliu pavaišina jaunuosius ir veselninkus ir pagalop visi važiuoja namolei, tai yra, jaunasis su pabroliais pas save, jaunoji su svočia ir pamergėmis grįžta pas savo tėvus.

PRIDĖJIMAS TRYLIKTAS

prie 33

VEDŽIO SVOČIOS SUTIKTUVĖS

Jeigu svočia važiuoja pas jaunąją, tai tokios sutiktuvės.

Ant rytojaus po vinčiaus (seredoj) vedžio svočia drauge su jaunuoju ir vedliais iš savo namų važiuoja su bildesiu pas jaunąją. Atvažiavus ant

galo kiemo (sodos), kur gyvena jaunoji, su visa parėdka užsituri ir pirm savęs siunčia į jaunosios namus piršlį su vedžio pabroliu, klausdama, ar laukia, ar priims svečius, o pati laukia, sėdėdama ant vežimo. Kai pasiuntiniai sugrįžta su jaunosios kviesliais ir prašo atvažiuoti, tada svočia su visa savo parėdka atvyksta prie vartų rūmo, kur veselija.

Čia vėl užsistanavija ties vartais. Čia svočios klausinėja veselninkai sakydami:

— Svočiute miela, ką matei važiuodama?

Toji atsako:

— Mačiau daug: rugiai žaliuoja, piemens raliuoja, ribuoja; kur pasėta, žaliuoja, kur nepasėta, piemens raliuoja; mačiau vilką bėgantį, vagį vejantį; mačiau šulinį be dugno; mačiau kiaulę su paršais ant žardo; mačiau senelį riešutus betriuškiant, bemušant; mačiau: dukrelės auga, sūneliai bręsta; mačiau: dukrelė kėpšo, jau merga vėpso.

Svočia sėdi ant vežimo, kol neišeina tėvas ir gaspadorius iš rūmo, neatkelia vartus, — tada įvažiuoja į dvarą. Čia vėl sėdi ant vežimo, kol neišeina motina arba jaunoji ir kol neapdovanoja stuomenimi. Palieka ant vežimo dar svočiūkštis, besėdįs ant pogalvio, — tas niekaip neina nuo pogalvio iš vežimo, kol jajam jaunoji nedovanos pirštines. Tas, įvestas seklyčion su kapuzine kepure, su pogalviu, atsisėda ant pogalvio kertėj krikštasuoly ir daboja vietą, kol jaunąją priemenioj apgaubs ties ląstais.

PRIDĖJIMAS KETURIOLIKTAS

prie 39

GOBTŪRAVIMAS, ARBA GAUBTUVĖS

Kitur, kur biednesnė veselija, taip apmartuoja jaunąją.

Pagrįžus iš bažnyčios po vinčiaus, vedžio svočia išveda jaunąją iš kamaros, atveda ir pastato jąją prie žąsų ląstų, įkalba jajai, kad mylėtų, augintų ir dabotų žąsis, antis, vištas, visų namų paukščius. Paskui svočia duoda pagaikštį, šluotražį ir kačergą marčiai su ranka prisiliesti sakydama:

— Še tau raktai gaspadinės, dabok juosius. Ir jeigu kas antpuldinėtų ant tavęs, su jaisiais ginkis: tvok, ir niekas neapiprovos tavęs.

Čia tai atneša mažą stalelį, ant kurio svočia padeda ragotinę kepurę su baltu uždangalu, prisegtu ant viršūnės dėl gaubimo jaunosios.

Dvi jaunosios pamergi, viena iš vienos pusės, antra iš antros pusės, sukabinusi ir sunėrusi pirštus, uždeda ant jaunosios galvos, turi ir gina vainiką ir kasninkus, kad vedžio pabroliai nenudraskytų, o duje iš vedžio svotų, tai yra, piršlys su vedliu, užlipusiu ant ląstų, nor nutraukti vainiką, drasko kasninkus, muša per pirštus pamergėms su šaukštu, su virbais, o tiedvi gina ir verkia; atneša ližę, ant katros duoną kepa, ir su ta nori taukštelėti ir tvoti kalbėdami:

— Še tau ližę, mokykis duoną kepti, gana tau mergauti!

Verkia pamergės, verkia ir jaunoji, gailėdama vainiko.

Kada jau smarkiai ir gailiai pradeda draskyti vainiką, svočia užmauna ant jaunosios galvos kepurę, užleidžia uždangalą (dangojų) ant akių nuo kepurės viršūnės, tai yra apgaubia, užmauna jaunajai baltas pirštines, į jaunosios dešinę ranką įbruka žvakę gabiją (gramnyčią), į jaunosios kairiąją ranką įbruka baltą skarelę, už katros paėmęs piršlys veda į seklyčią, ir visi eina giedodami: „Marija, būk pagarbinta!“ Dvi stirniki pirm įbėga, bučiuoja duoną ir atsisėda prie angos ant suolo. Įėjus seklyčion, svočia veda jaunąją prie bakano duonos. Čia jaunajai duoda mokslą, kaip turi duoną raugti, kepti, skalsinti, daboti, kad niekad neprastotų duonos. Dėl pačenavonės svočia pabučiuoja duoną, liepia jaunajai bučiuoti, ir visi bučiuoja. Veda jaunąją į krikštasuolį ir sodina, nuvarius svočiūkštį, ant priegalvio greta su jaunuoju. Atsisėda visi veselninkai ant pasėdo pagal parėdką. Jaunoji taip apgaubta su pirštinėmis sėdi ir valgo. Pavalgę jaunąją apgaubtą nuveda į klėtį ant gultuvių. Ant rytojaus prieš praustuves ant keltuvių nugaubia ir nuometu apmartuoja. Po vinčiaus tėvų namuose prie ląstų svočia apgaubia jaunąją, o po keltuvių šešuro klėtyje apmartuoja.

PRIDĖJIMAS PENKIOLIKTAS

prie 40

BIEDNOS MARČIOS SUTIKTUVĖS

Kai veselija biednesnė ir trumpesnė, tai tokios yra sutiktuvės.

Apgaubtą jaunąją svočia paima su savim ant vežimo. Atsiklonioję ir atsidėvoję visiems, su ašaromis ant persiskyrimo su tėvais važiuoja pas vedžio tėvus. Jaunasis važiuoja su piršliu. Visi veselninkai dainuoja, šaudydami iš šaudyklių, smuikoriai ant smuikų čyriuoja.

Kai atvažiuoja jaunoji su veselija į šešuro namus, tada tarpdury ant slenksčio sutinka jaunojo tėvas su kryžiumi, kurį jaunajai duoda pabučiuoti, o anyta, pririšus prie uzbono, prie duonos ir stiklinės rūtas, išeina į priemenią ir taip sutinka jaunąją su stikline alaus, ant katros uždėtas skerskampėlis duonos ir druska, ir tuojau veda jaunuosius ant sugultuvių į klėtį. Svočia klėtyje ant grynos lovos, kur tik šiaudais išklota, užtiesia atvežtas jaunosios duknas, paklodes ir patalynes ir jaunuosius suguldo, su jaisiais maloniai atsisveikinus. Ant rytojaus svočia prikiloja jaunavedžius klėty, prausia su šiltu alumi, aprėdo ir apmartuoja marčią su muturu arba su nuometu, arba su kapkele (su galvaryšiu) ant galvos. Marti, po sukeltuvių apmartuota, su pirštinėmis ant rankų, vedina broliu arba piršliu už baltos skarelės, eina iš klėties į seklyčią. Prieš jąją neša gabiją (gramnyčią) uždegę ir gieda: „Marija, būk pagarbinta!“ Angoje marčią sutinka šešuras su kryžiumi, kurį duoda jajai pabučiuoti, o anyta — su alaus arba midaus stikline, uždėta skerskampėliu duonos, kuriuos marti priima.

Marti, įėjus į seklyčią ties stalu, pabučiavus didelį bakaną duonos, gulintį ant užtiestos skomios, ima bučiuoti rankas anytai ir šešurui ir duoda jiems dovanas. Paskui bučiuoja žėdnam į veidą ir duoda žėdnam dovanas iš ryšio, kurį paskui ją neša iš klėties pamergė. Marti turi duoti po stuomenį drobės: vainiko meldikui, anytai, svočiai, piršliui, dieverims, kraitvežiui; šešurui turi duoti marškinius ir kelnes, o mošoms — po pirštines arba juosteles.

PRIDĖJIMAS ŠEŠIOLIKTAS

prie 40

JAUNOSIOS DUONOS BAKANAS

Didelis bakanas duonos, skersai visą stalą paguldytas, su kryžiumi ant momunės ir rumteliais burokų išskvarbytas iš visų pusių, prie kurio svočia atveda apmartuotą marčią ir sako jajai:

— Dabok šitą duoną, kad niekados iš tavo buto neišeitų. Dabok gerą raugą, skalsą, o kuomet ir milinį.

Marti atsako:

— Duok dievai malčiau, bile neišalkčiau.

Tada marti bučiuoja duoną ir visi parėdkininkai per pačenavonę, ir sėdas visi į skomią. Tas bakanas guli ant skomios per veseliją.

PRIDĖJIMAS SEPTYNIOLIKTAS

prie 52

SVOČIOS KARVOLIUS

Didelis apvalus pyragas, išdabintas ir išgražintas visokiomis pynėmis iš tos pačios tešlos, vadinasi karvolius. Ant jojo iš tešlos padaryta pilna karelių, visokių paukštelių, triušelių, kiškelių, išlipytas šaudiklis, šausiantis į stirną arba į volungę. Iškeptas ant tam tikslui padarytos ližės per praplatintą pečiaus angą, visas apkaišytas rūtomis, žiedais ir putino arba vyšnių uogomis. Turi įkištas tris devynerias baltas vaško žvakeles, kurias uždega priemenioj, kada pabrolys po marčpiečio neša į seklyčią ant dalybų. Atveža jįjį vedžio svočia pas šešurus.

PRIDĖJIMAS AŠTUONIOLIKTAS

VESELIJOS ASABOS

Vedys — jaunasis. Vedžio piršlys. Vedžio kvieslys. Vedžio pabrolys. Kraitvežys, arba plunksnius. Vedlys. Vedžio svočia (pietkėlė). Pamergė-paėmėja.

Nuotaka — jaunoji. Nuotakos kvieslys. Nuotakos pabrolys. Suolsėdis. Žvalgas. Pasekėjas. Nuotakos svočia, arba bažnyčios svočia. Pamergė-pauodegys. Pamergė-segėja.

VEDLYS

Vedlys vadinasi tas vadas, kuris veda svotbą į namus, kur gyvens jaunoji arba jaunasis. Jeigu vedį ima į žentus, tai yra, jei jis bus atvestinis, tai vedlys visuomet yra iš nuotakos pusės, o jei nuotaka bus atvestinė, tai vedlys yra iš vedžio šalies. Į vedlius dažniausiai eina iš vedžio pusės vedžio brolis, o iš nuotakos šalies — nuotakos brolis. Vedlio pavynastis yra: atvesti vedį pas jaunosios tėvus mergvakary arba nuotaką pas jaunojo tėvus po vinčiaus ir nuvesti visą svotbą atgal pas jaunosios tėvus arba jaunojo, ir už tai nuo jaunosios gauna drobės stuomenį arba abrūsą, arba pirštines, arba juostelę, arba pakeles.

VEDŽIO PABROLYS

Vedžio pabrolys yra dažniausiai jaunojo brolis. Pabrolys su kviesliu darbuojasi pas nuotaką: 1) vaduoja suolą nuo mergų; 2) ieško nuotakos po bragu arba paklode; 3) veda nuotaką kloniotis; 4) kviesliui žiburiuojant, neša gabalą vedžio karvoliaus nuotakos giminei ir geria stiklą; 5) vaduoja klėty skrynią nuo nuotakos sesers dėl kraitvežio; 6) neša nuo vedžio vainiką nuotakai ir paduodant sako gražią bylą; 7) su piršliu veda vedį prie grotų į vinčių; 8) sėdi pas vedį prie pamergės per marčpietį.

NUOTAKOS PABROLYS

Nuotakos pabrolys tankiausiai yra tikrasis jaunosios brolis. Pabrolys su kviesliu darbuojas vedžio namuose po vinčiaus: 1) prieš jaunavedžių kilojimą šluoja seklyčią, gerbia, liuobias; 2) per gobtūravimą klėtyje išpina jaunosios bizus (kasas); 3) per gobtūravimą nudrėskęs nuo jaunosios galvos čepčių, teškia ant viškų; 4) prieš marčpietį dabina seklyčios sienas su žvakėmis ir abrūsais; 5) per marčpietį nešioja valgius ir gėrius į skomią; 6) partirvina svočios karvolių iš klėties ant dalybų; 7) kviesliui žiburiuojant, nešioja gabalą karvoliaus su stiklu gėrio vedžio giminėms; 8) jaunosios dovanas, tai yra, drobes, stuomenis, abrūsus, ant pečių iš klėties įneša į seklyčią.

SUOLSĖDIS

Suolsėdis yra nuotakos svočios vyras arba tų namų gaspadorius. Jojo pavynastis mokėti klamučyti kviesl̨, įsiprašantį per mergvakarį į svotbą.

PAMERGĖ

Pamergė dažniausiai yra nuotakos sesuo. Už tai, kad mergaujant neatstoja nuo jaunosios, vadinasi pauodegys, o kad sega jaunajai vainiką prieš vinčių, vadinasi dar segėja. Bagotesnėj veselijoj turi būti nuo šešių ligi devynių pamergių, kurios dažniausiai yra jaunosios sesers, gentys, draugės. Tai yra paprastai mergesos skaisčios, gražios, viežlybos, jaunos. Galvas turi aprėdytas kaspininkais, kasininkais, kalkomis ir žaliomis rūtomis su pažibais. Biednesnėj veselijoj yra nuo trijų ligi šešių pamergių. Iš šešių tarpo dvi jauniausi nuo dvylikos metų vadinasi stirnikės. Aniedvi, kai tik jaunąją, užgaubę priemenioj ties ląstais dėl žąsų, keta įvesti seklyčion,

pirmiausia, kaip pranašai, įbėga greitai iš priemenios į seklyčią, pabučiuoja duonos bakaną, gulintį ant stalo, eina aplink (apsuk) skomią ir atsisėda prie langos ant suolo. Ir tuojau įveda apgaubtą jaunąją su keturiomis pamergėmis. Pamergė vedžio sesuo, kuri paima marčią nuo grotų, vadinasi paėmėja.

PRIDĖJIMAS DEVYNIOLIKTAS

MERGŲ GALVOS APDARAS

Kaspinas yra linta, kurią įpina į bizą, į kasas. Kasininkas yra kalka arba apskritas rondas, apdėtas plačia gražia linta, katros galai kybaroja. Ir tai vadinas kasininkas.

MOTERŲ GALVOS APDARAS

Šlikas yra tai kepuraitė, išsiūta su sidabru ir su auksu. Muturas — kepuraitė, pasiūta iš štopo. Gobtūras — kepuraitė iš aksomo.

Yra dar keturios moterų kepurės:

1) Raginė — su keturiais ragais, pasiūta iš aksomo, su dvim lauselim ir iš kokio švyturio kutu, ant kurio prisega baltą skepetėlę dėl marčios glaubimo. Apdeda aną su šeško, lapės arba kiaunės vilagais.

2) Kapuzinė — su trimis ausimis, pasiūta iš gelumbės su juodais vilagais.

3) Baroninė — su vilagais iš barono, užpakalyje turi magzčius arba sagas iš dviejų raudonų lintų.

4) Kepurikė su žesne (galionu) į skridinį arba su kraceliais, arba su karbatkomis.

Nuometas yra iš plono balto audeklo nuo penkių uolekčių ilgio, ant rankšluosčio pavidalo.

Kapka. — Baltas bryzas arba skepetėlė nuo uolekties ilgio vadinasi kapka.

Galvaryšis. — Baltas plonas bryzas arba nuo pusantro uolekties ilgumo abrūsėlis dėl aprišimo kapkelės ant galvos vadinasi galvaryšis. Jojo galai dailiai kybaroja ant dešinės pusės.

Jeigu svotba vasaros čėse, tai vedys joja su bryliu, perjuostu puikia linta, o jeigu žiemą — tai su baronine kepure.

PRIDĖJIMAS DVIDEŠIMTAS

VESELIJOS TANCIAI (ŠOKINIAI)

Šitai lietuvių veselijoj tanciai: mieželis, avietėlė, šešnytis, aplinkinis, laumė, lindutė, du kiškeliu, zuikelis, dairė, gegutė, žvirblis, daililio, judabru, trinytinė, suktinys, broga, antytė, kepurainė, svotas, barinia, gražokas, priegalvėlis, aguona.

34 (105)

MELNINKAS SU DAINA

Dil, dil melninks,
Geležinis melninks,
Nesumalė žirnių,
Pagadino girnas...
Prašom ant melninką.

35 (105)

DU KIŠKELIU

Tu kiškeli mėlynasis,
Kiškelėli mėlynasis,
Dar ne tau, dar ne tau
Daržely šokti.
Geležiniai varteliai,
Sidabriniai rakteliai,
Dar ne tau, dar ne tau
Daržely šokti.

36 (106)

SNAUDĖ

Snaudalė sėdi vidury dvaro, kuodelį peša, linus gadina.

ANA: Snaudžiu, tetušėli,
Keleliu važiuojant,
Kad būčiau žinojus,
Vartelius atkelčiau.
Ruda rudenėlė,
Antra dar rudesnė,
Žalia kepurėlė,
Antra dar žalesnė.

PRIDĖJIMAS DVIDEŠIMT PIRMAS

VESELIJOS ŠTUKOS

Šitai dar štukos (bovai su tanciais ir dainavimu), kokias rodo per veselijas: 1) šeškas, 2) meška, 3) gervė, 4) katinas, 5) beždžionė, 6) briedis, 7) kopūstus kirsti, 8) balanas skaldyti, 9) kepures mušti, 10) teterviną

mušti, 11) šepetys durti, 12) sūrenėlę virti, 13) vilko uodegą traukti, 14) Rymą joti, 15) adatą įverti, 16) vanagą pešti, 17) pelėdą pešti, 18) stirna šokti, 19) eglėn lipti, 20) avinėlis, 21) Baltras, 22) degutą degti, 23) žagres kalti, 24) žvaigždes skaityti, 25) žėbti abraką, 26) linus minti, 27) aguonas trinti, 28) linus plūkti, 29) duris durti, 30) butelį mušti, 31) butelį žemėn įmuša, 32) uzboną nesumušti, 33) karvę milžti, 34) už durų užgerti.

PRIDĖJIMAS DVIDEŠIMT ANTRAS

LAUMĖ

(veselijos tancius: šokinys su dainavimu)

Viena merga sėdi ant suolo, o pulkas šoka suktinį ir dainuoja:

37 (106)

Antelė plaukė per mares, per mares,
Vedėsi vaikelius su savim, su savim.
Mano mieli vaikeliai, pastovėkit, paskurdžioste,
Aš ir pati plauksiu pas tetušį, pas motušę.

Šokinio vadas prieina pas laumę ir sako:
— Labas ryts, laume!
Laumė klausia:
— Ko tau reik?
— Antytės (arba zelzino).
Tada leidžia vieną ir sodina greta laumės. Ir taip visus iš šokančio ratano išdalija lig galutinio. Kai visus išrenka, pati viena paskutinioji ploja plaštakas ir šoka dainuodama:

Laumė vaikus pavogė, pavogė.

Tada laumė klausia:
— Kur tu pati buvai?
— Šepety! — ir šokdama dainuoja:

38 (107)

Aš marelės' paskandinau
Ir kaladą uždėdinau. } 2 k.

Laumė sako:

— Skęsk, skęsk ir tu pati,
Kad marelės' paskandinai. } 2 k.
— Tai aš neskęsiu,
Savo dukrą vesiu, — } 2 k.
Dar viens vaiks liko,
Daržely rymojo. } 2 k.

Ir vieną išveda nuo laumės ir šoka su išvestu, ir tą paleidžia ant priežd os. Ir taip atrenka po vieną visus ir ant galo vėl ploja plaštakas ir šoka dainuodama:

Aš neskęsiu,
Savo ponią laumę vesiu. } 2 k.

Ir išveda į šokinį, ir šokinėja visi.

PRIDĖJIMAS DVIDEŠIMT TREČIAS

PIRŠLIO LOJOJIMAS

Piršlys melagis, ilgaliežuvis, kiaurakepuris, pralaužė spragas, pramynė takus, ùžvaro galus, kol mūsų sesę paviliojo, išmelavo, išpiršo, šunis sulodino, varpas prakeitė, kūlį pataisė, žolę palenkė, sausus medžius nulaužė.

SVOTŲ LOJOJIMAS

Mergos lojoja svotus:

Ryk, ryk, svotai, ėsk, aš padėsiu ir pagaikščio galu pastūmėsiu.

Svoteli koteli, bridai balą, bučiavai kalę, pilna tavo barzda lakišių (dygulių, žolės su speigliais).

Aš žinau, ką svotai valgo: žiurkelę keptą, su degutu teptą.

Durniai jaunojo (arba jaunosios) svotai:

mato	pirtį,	sako	bažnyčia;
„	krosnį,	„	altorius;
„	šluotražį,	„	šlaktuvas;
„	šukelę,	„	katilėlis;
„	katinėlį,	„	kunigėlis;
„	šuniukėlį	„	klapčiukėlis.

Svotas ėjo per kluoną, sutiko kalę kudlotą. Kalė uodegą vikstelėjo, svotas kepurę kilstelėjo. Durni svotai.

SVOTŲ GYRIMAS

Mergos sako:

Dėkui jums, svoteliai, už rugių duoną, kviečių pyragą.

Duok dievai svotams dvejais trejais arti, ketveriais akėti, širmais žirgais važinėti.

VEDŽIO SVOČIOS LOJOJIMAS

Kad neduoda mergoms ėsti, tos lojoja:

Svočiutėle, sakei vis savo. Ne, vis ne savo, visi galai ne savo, ne savo — vis žyčyta, prašyta, sūnelių lodyta: marškinėliai ne savo, karoliai, nuometas, kapkelė, ryšelis, kurtkelė, kvartūkas, sijonas, kurpės, čeverykai ne savo.

SVOČIOS GYRIMAS

Svočia, kad tu trejais artumei, ketveriais akėtumei, aruodų galą neišsemtumei, širmais žirgais važinėtumei.

Žiba žibolyčia, žib mūsų svočios skarelė.

PRIDĖJIMAS DVIDEŠIMT KETVIRTAS

PASĖDAS MERGVAKARY

Svočia sėdi gale skomios krikštasuoly, vedys — užstalėj, nuotaka — prie vedžio pagrečiui, pamergė-segėja — prie nuotakos, pamergės — palatam. Piršlys sėdi ant galo zoslano ties vedžiu, suolsėdis — šalia piršlio, svotai, svečiai.

Gaspadinė nešioja gėrius ir valgius pas vedį ant išleistuvių ir pas nuotaką prieš vinčių.

Nuotakos svočia ir pamergė-segėja veda nuotaką į vinčių, o nuo grotų — paėmėjos, mošos, pašeduoja svočią ir pamergę. Piršlys ir pabrolys veda vedį prie grotų.

DAINŲ MELODIJOS

MELODJE LUDOWE LITEWSKIE

ZEBRANE PRZEZ S. P.

KSIĘDZA ANTONIEGO JUSZKIEWICZA

OPRACOWYWANE PRZEZ Ś. P. OSKARA KOLBERGA
I Ś. P. IZYDORA KOPERNICKIEGO, A OSTATECZNIE
OPRACOWANE, ZREDAGOWANE I WYDANE PRZEZ

ZYGMUNTA NOSKOWSKIEGO I JANA BAUDOUIN'A DE COURTENAY

CZĘŚĆ I.

(Z PORTRETAMI BRACI JUSZKIEWICZÓW).

KRAKÓW WYDAWNICTWO AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI • MCM.
(Z ZAPISU Ś. P. KSIĘDZA ADAMA JAKUBOWSKIEGO).

LITAUISCHE VOLKS-WEISEN

GESAMMELT VON

ANTON JUSZKIEWICZ

BEARBEITET, REDIGIERT UND HERAUSGEGEBEN VON SIGMUND NOSKOWSKI UND JOHANN BAUDOUIN DE COURTENAY

ERSTER TEIL.

III

770 [1284 (1333)]; plg. 1285.

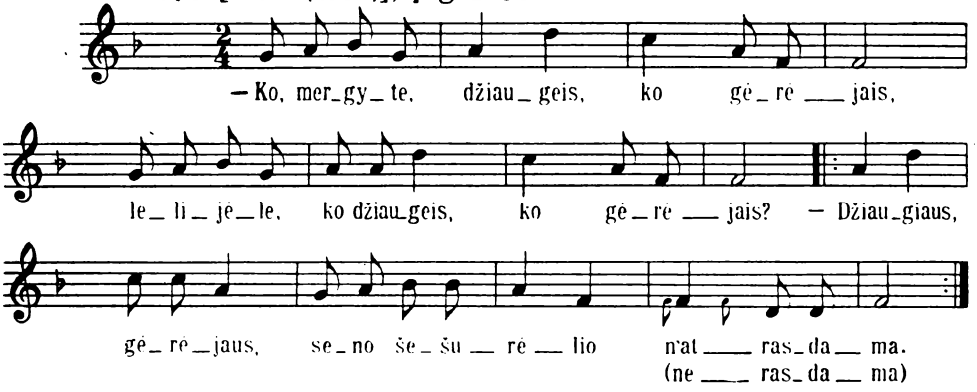

770 [1285 (1334)]. Var. 1284.

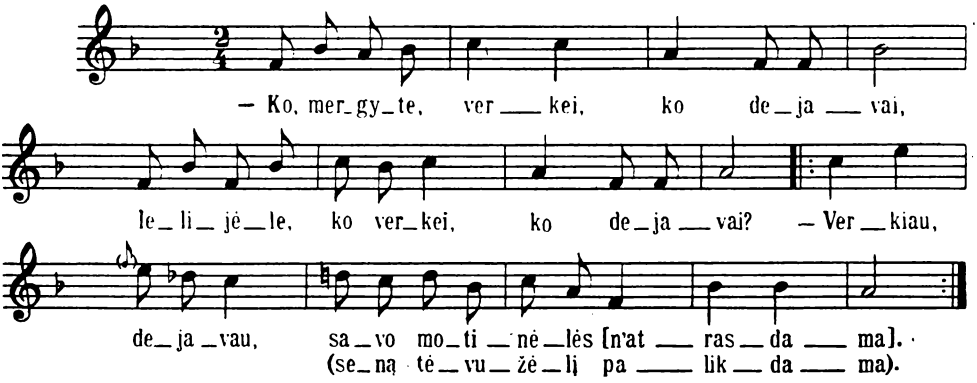

771 [180 (182)].

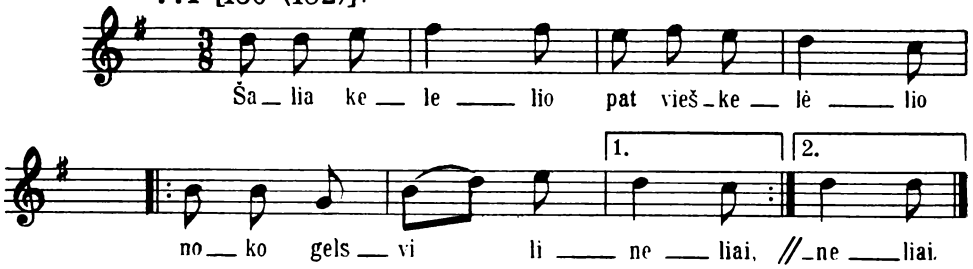

772 [1286 (1335)].

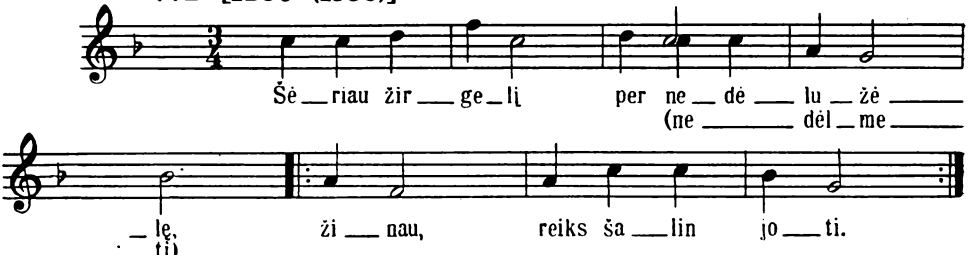

Plg. SD 388, 989.

775 [1287 (1336)]

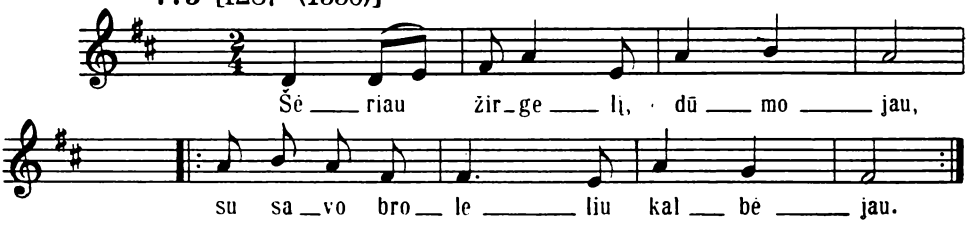

776 [192 (194)].

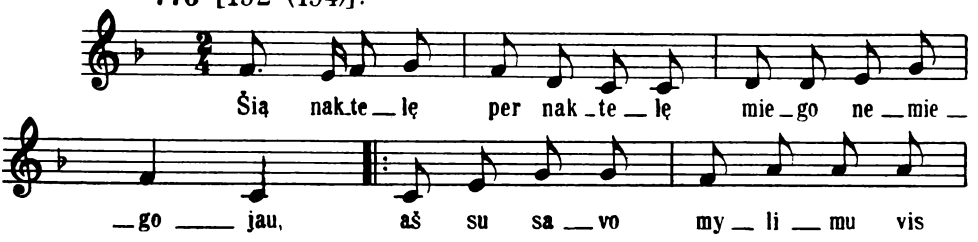

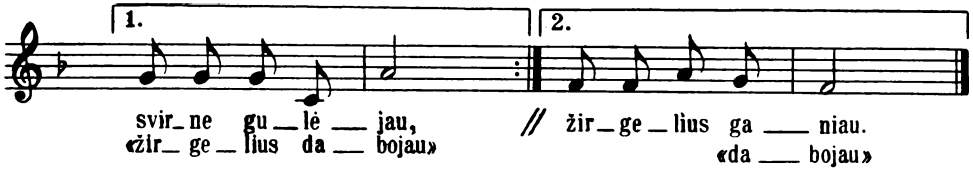

Plg. D 467, 614, 977; plg. SD 1014.

776 [195 (437)]. Var. 194, 1126, 1461.

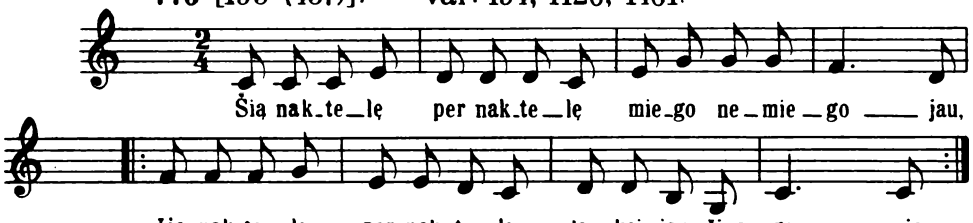

D 506, 614; plg. D 322, 467, 505, 572, 573, 980, 1556; plg. SD 1014

782 [782 (820)]; plg. 783, 784.

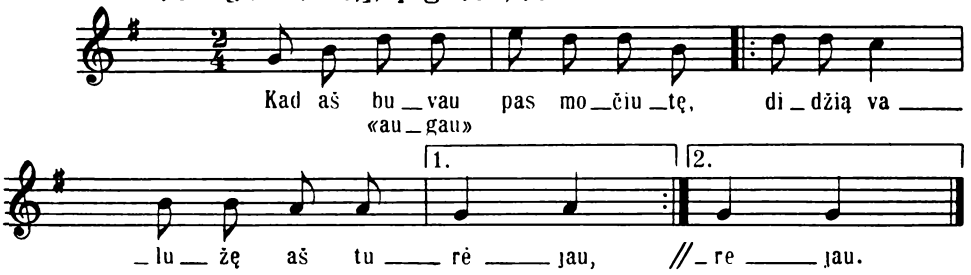

Plg. SD 981.

782 [1294 (1343)].

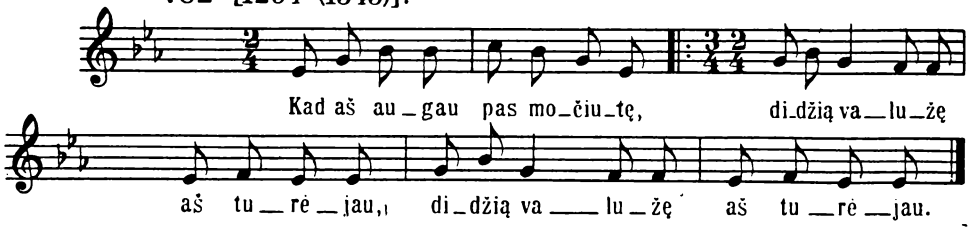

Plg. SD 981.

783 [1295 (1344)].

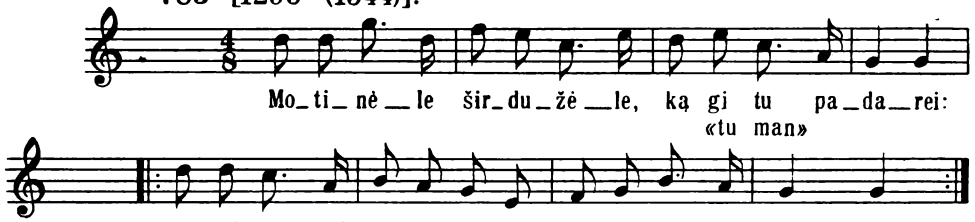

783a [53 (54)].

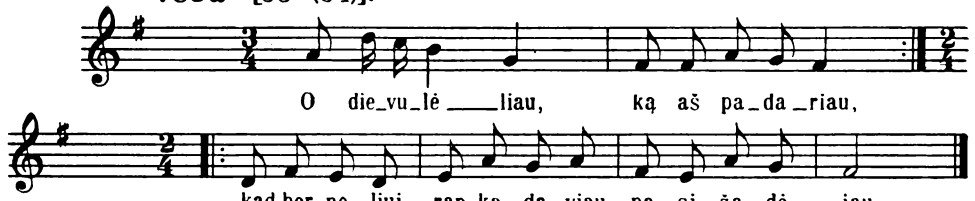

785 [123 (124)].

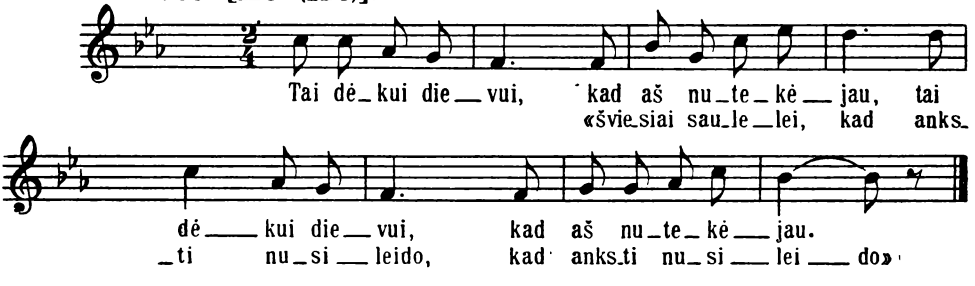

Plg. D 1041.

786 [811 (849)]. Var. 10, 12, 726.

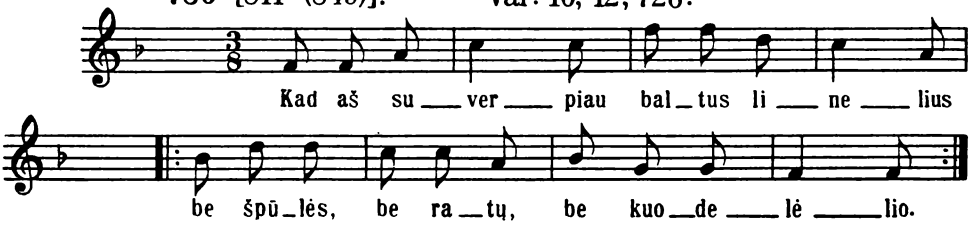

787 [1296 (1345)].

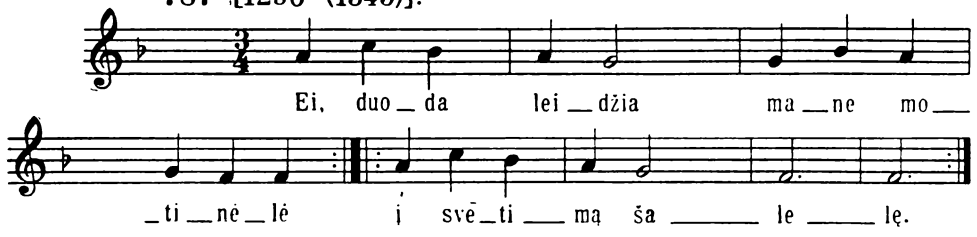

SD 788, 789

788 [679 (714)].

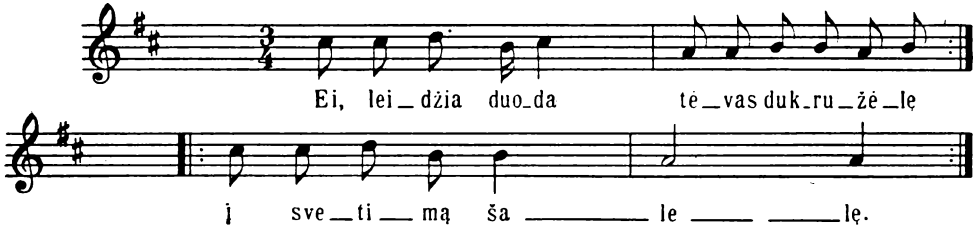

790 [612 (642)].

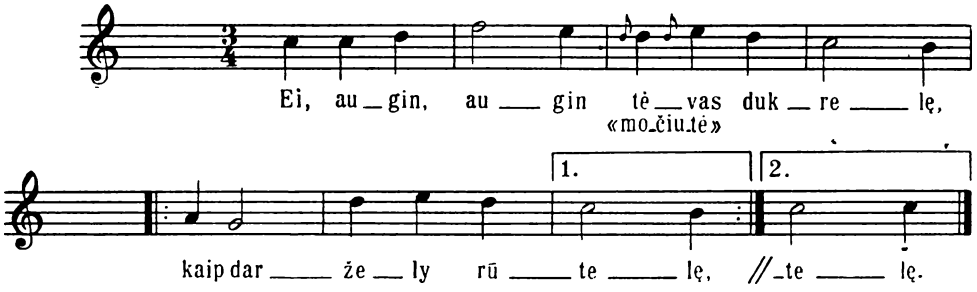

D 1100, 1109; plg. D 629, 637, 638.

791 [1297 (1346)].

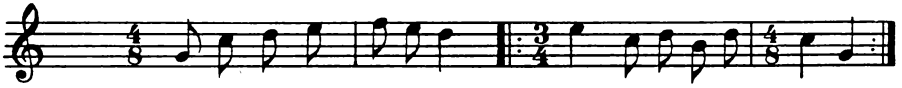

SD 190, 817.

791 [1314 (1364)].

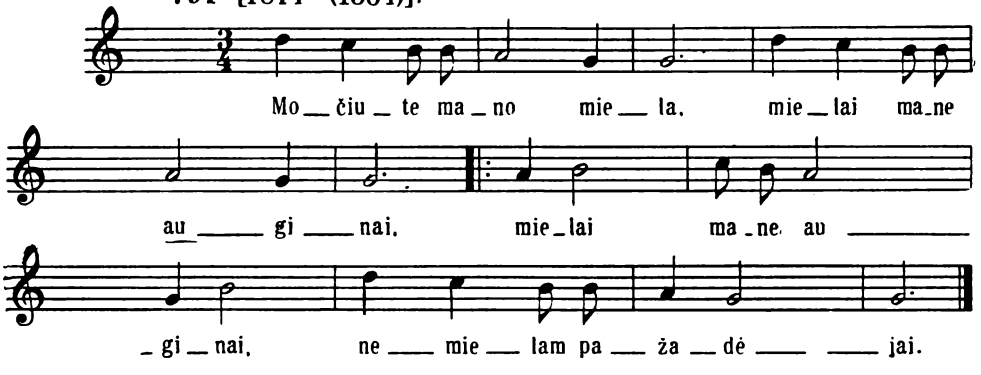

SD 921.

799 [1300 (1349)].

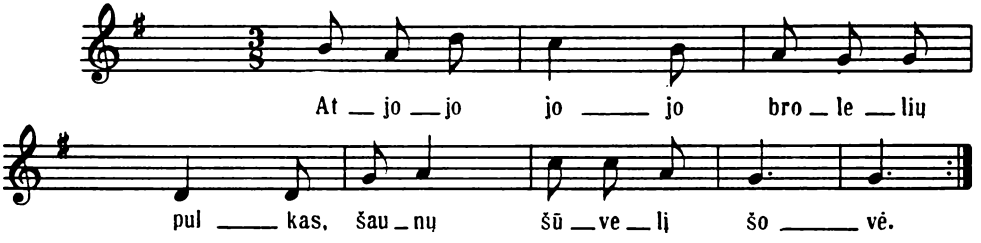

799 [1541 (1602)].

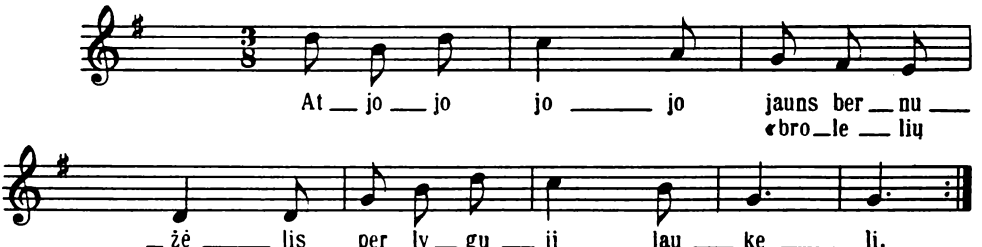

800 [1302 (1351)].

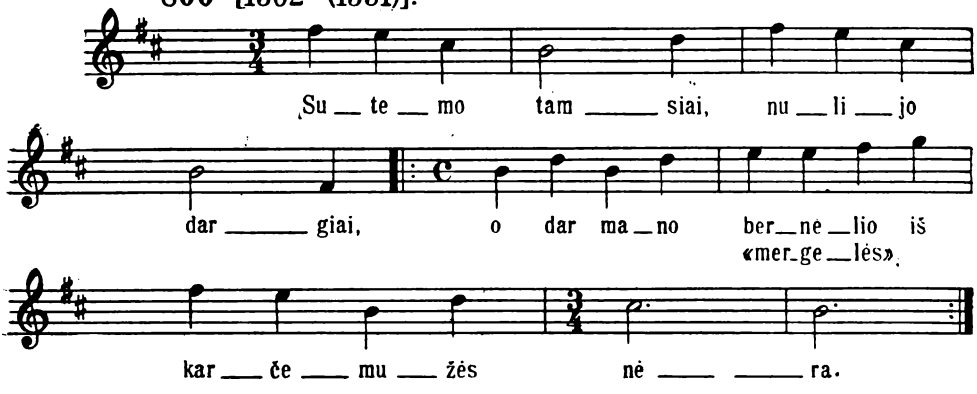

SD 878; plg. SD 143.

801 [1303 (1352)]; plg. 1310.

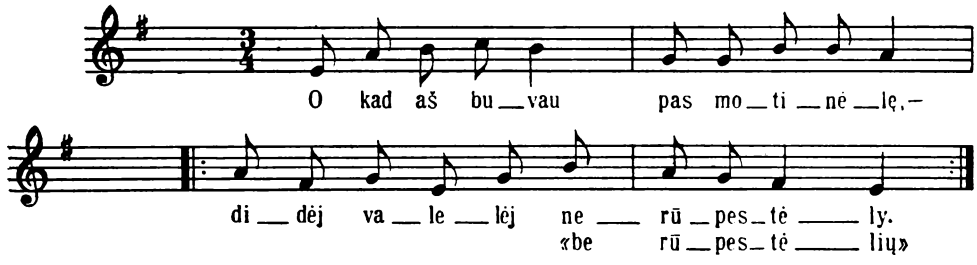

Plg. D 481.

802 [687 (722)]. Var. 688, 689, 1103.

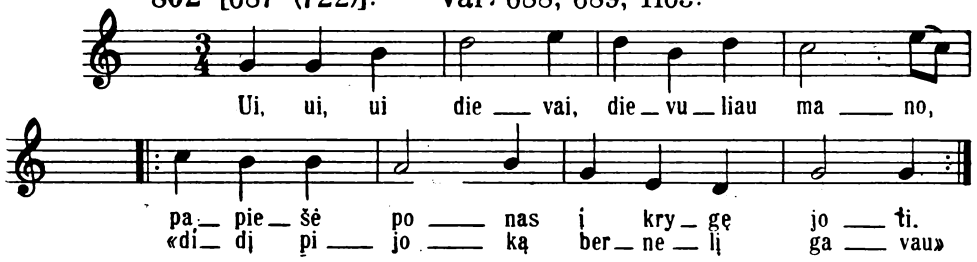

D 518, 1137; SD 223, 802.

802 [689 (724)]. Var. 687.

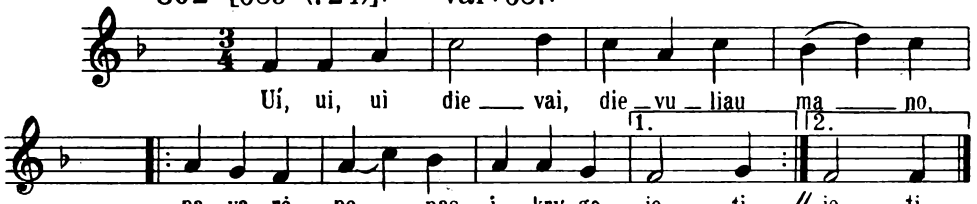

D 518. 1137; SD 223, 802

802 [1103 (1148)]. Var. 687.

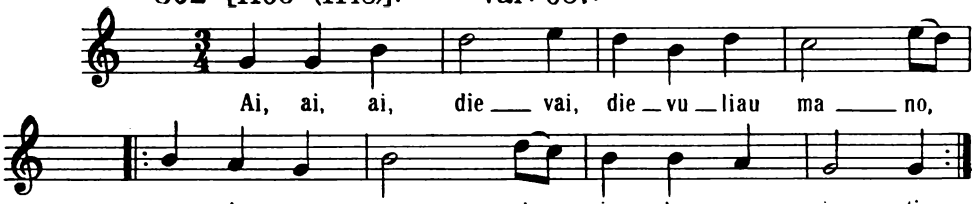

D 1137; SD 223, 802; plg. D 1145; plg. SD 226, лнп 3.

802 [1304 (1353)].

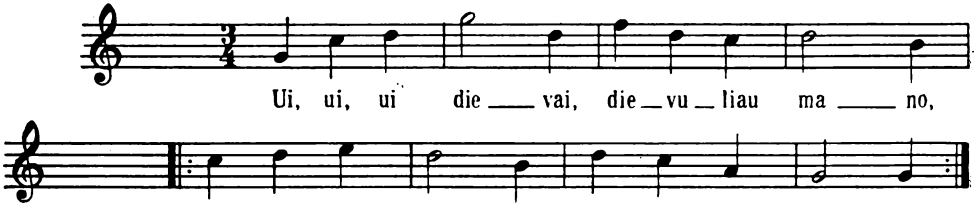

SD 223; D 518.

804 [1305 (1354)]; plg. 1306.

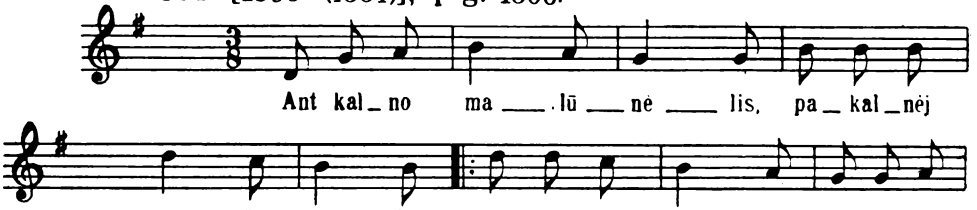

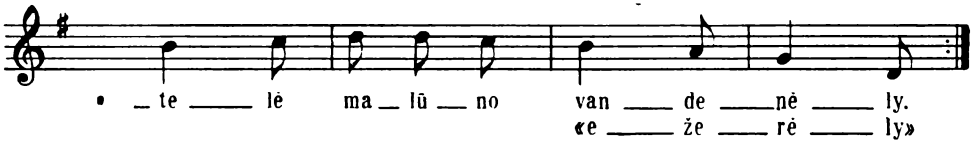

SD 333, 803; D 51.

806 [1011 (1054)]; plg. 1619.

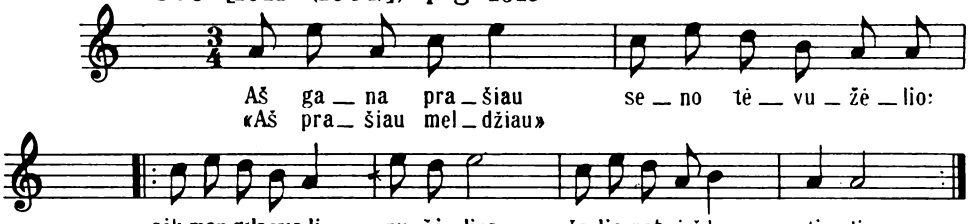

D 65, 1127, 1142; SD 807.

806 [1307 (1356, 1357)]; plg. 1308, 1309.

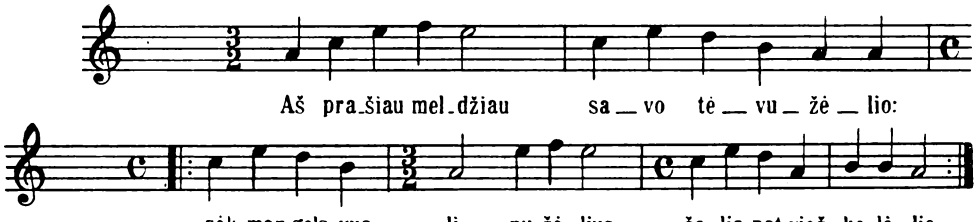

SD 807; D 445, 688, 1142.

806 [1309 (1359)]. Var. 1307.

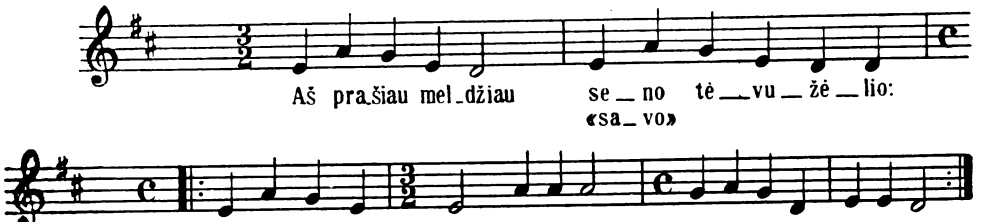

SD 807; D 445, 688, 1142.

808 [240 (241)].

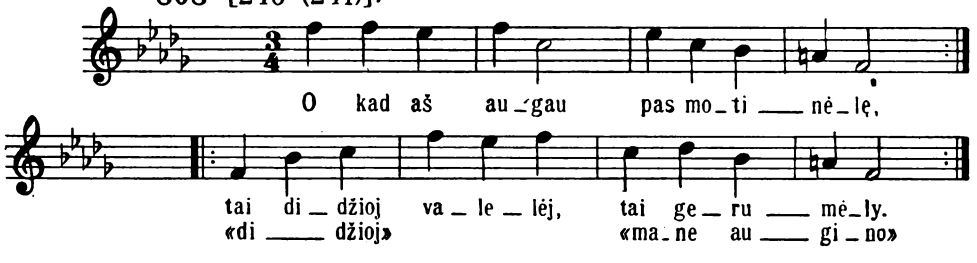

808 [1310 (1360)]. Var. 1303

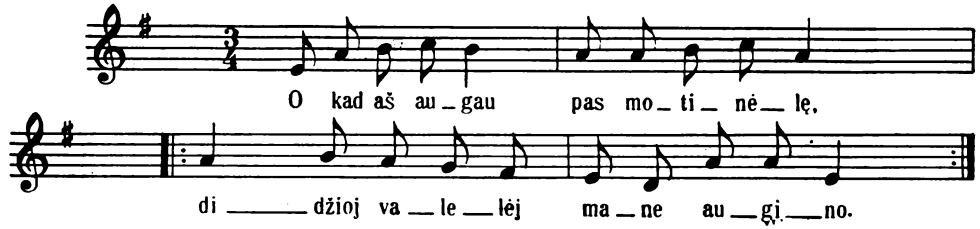

809 [1311 (1361)]; plg. 244.

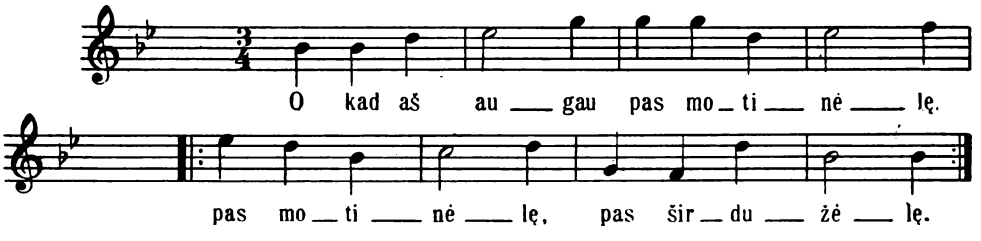

SD 810.

810 [251 (252)].

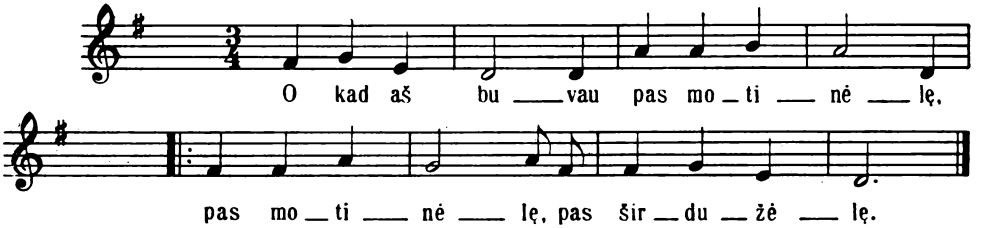

Plg. SD 192, 801, 828, 911, 1068; plg. D 481.

815 [1312 (1362)].

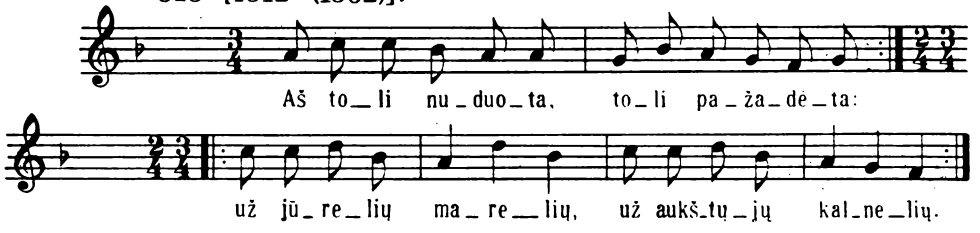

SD 816.

822 [1315 (1365, 1367)]; plg. 1316, 1317.

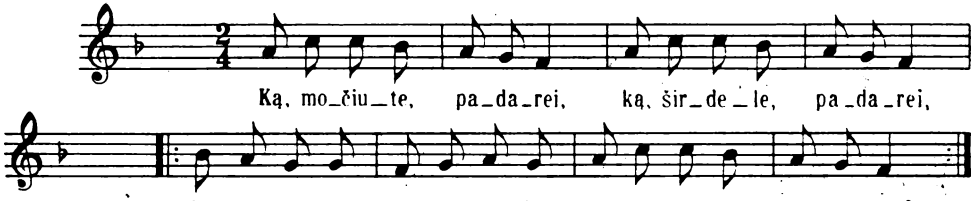

822 [1316 (1366)]. Var. 1315.

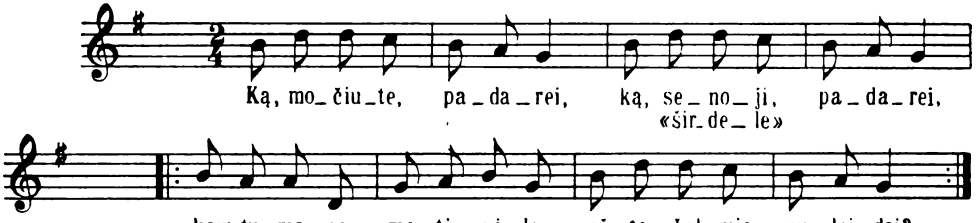

Plg. SD 1006.

822 [1317 (1368)]. Var. 1315.

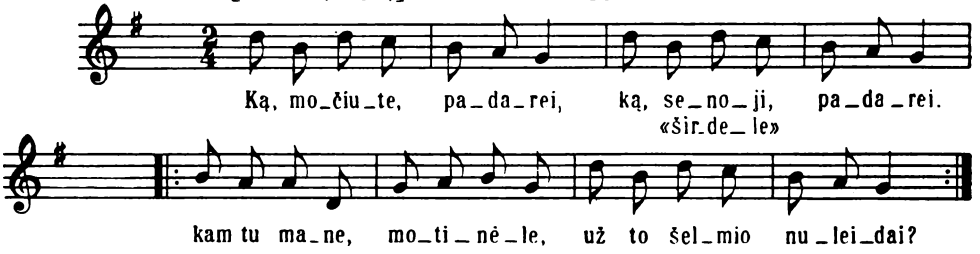

823 [1318 (1369)]; plg. 1319.

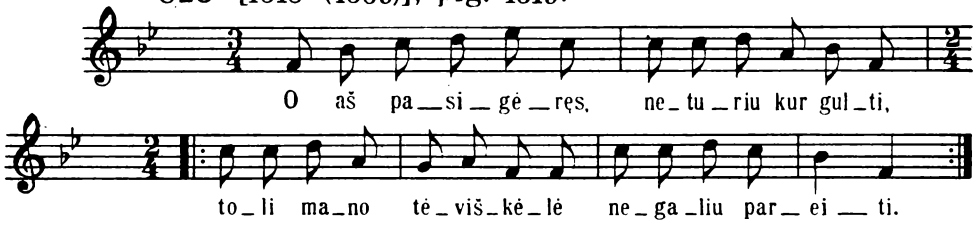

823 [1319 (1370)]. Var. 1318.

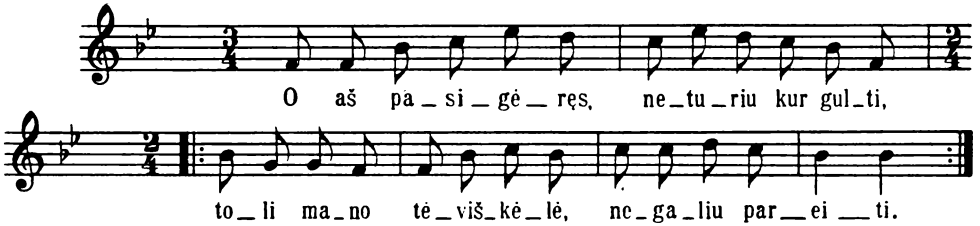

823 [1320 (1371)]; plg. 324, 325, 327.

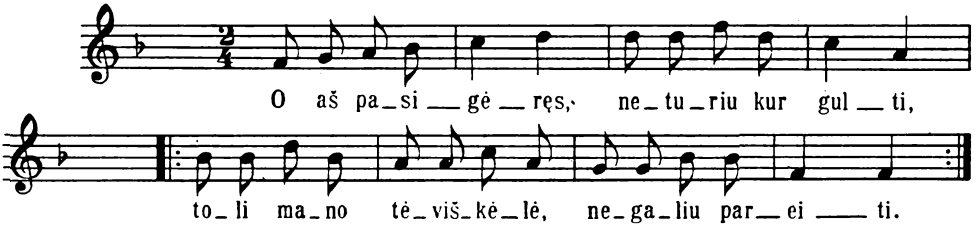

826 [1324 (1375)].

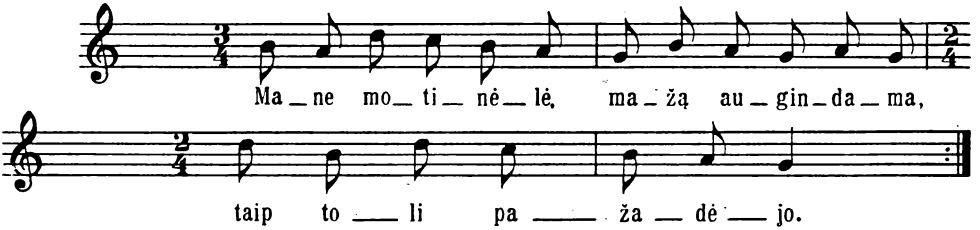

Plg. D 1099.

827 [1325 (1376)].

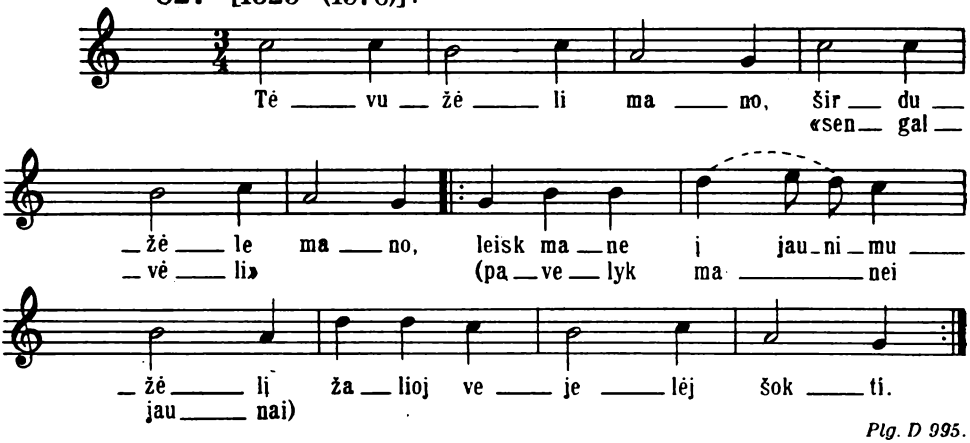

Plg. D 995.

828 [1326 (1377)].

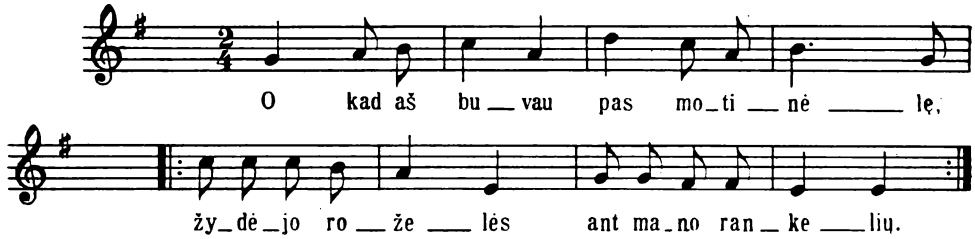

Plg. D 481.

830 [1327 (1378)]; plg. 1571.

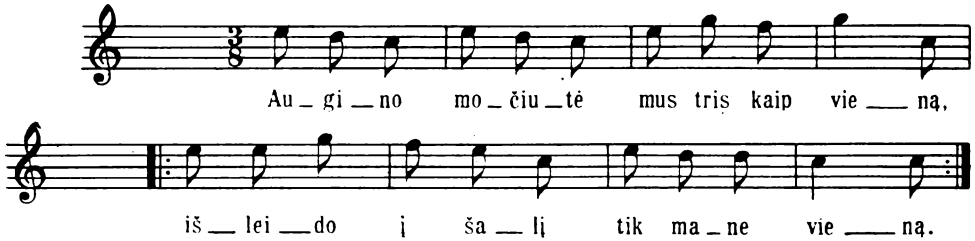

Plg. SD 423.

830 [1571 (1634)]. Var. 1368, 1327.

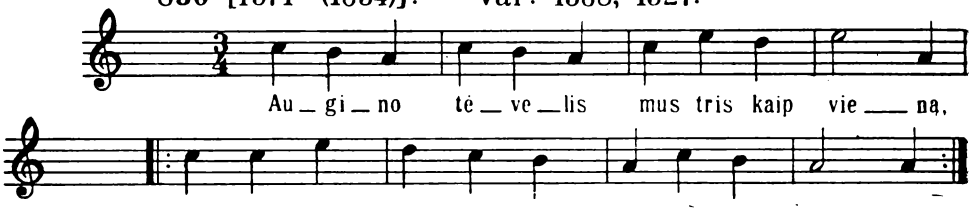

832 [1328 (1379)].

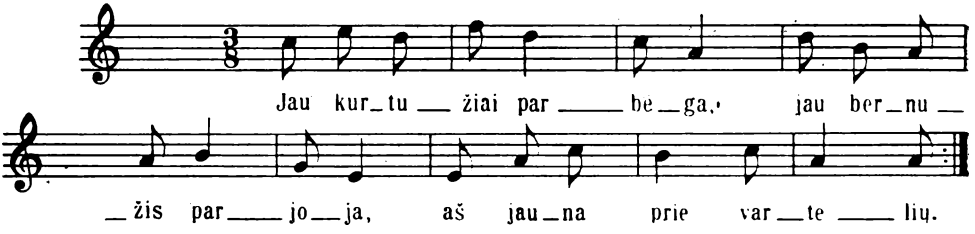

834 [1329 (1380)].

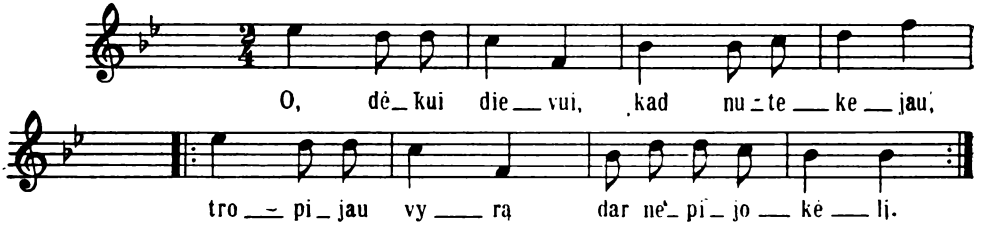

836 [1177 (1223)].

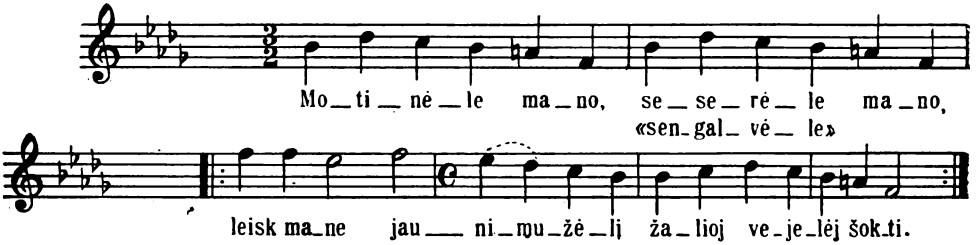

Plg. SD 309, 1023.

836 [1330 (1381)]

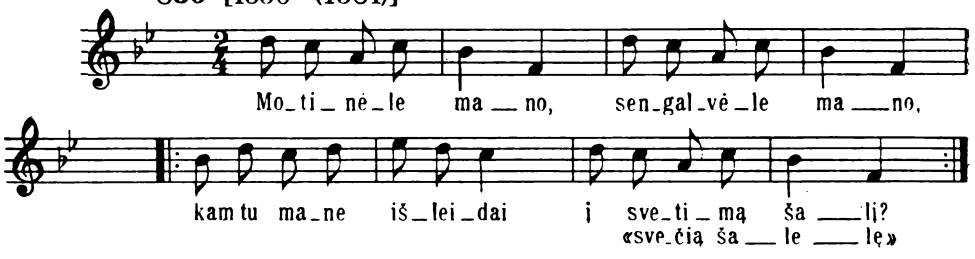

Plg. SD 309, 603.

837 [1570 (1633)].

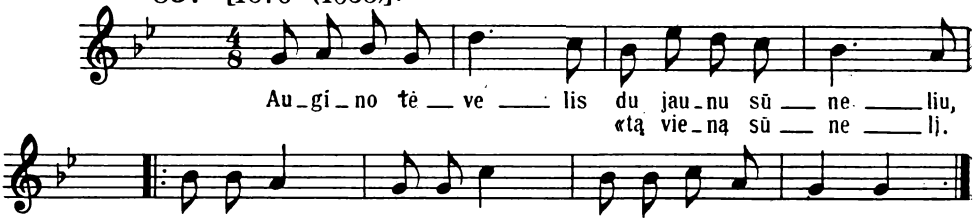

D 99; plg. D 1128.

837 [1572 (1635)]. **Var. 1331.**

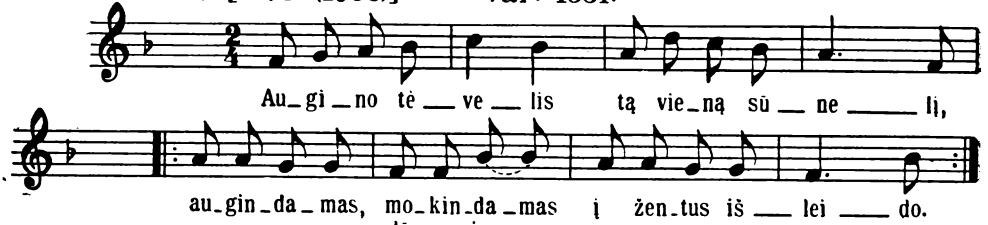

D 99, 1128.

838 [1332 (1383)]; **plg.** 1333, 1574.

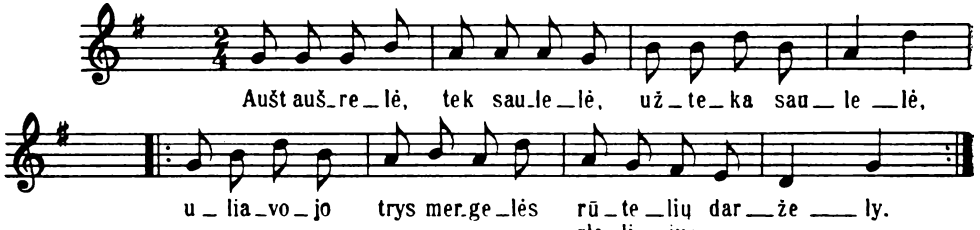

838 [1333 (1384)]. Var. 1332.

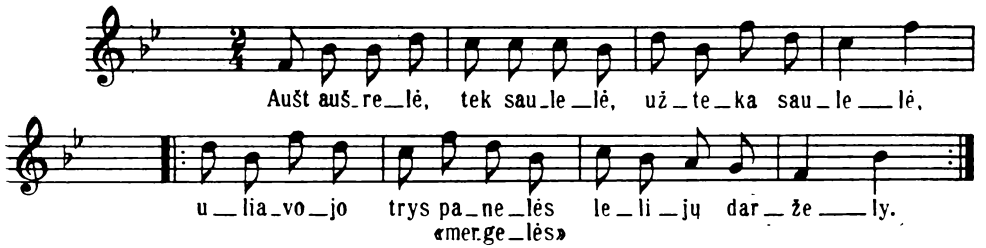

839 [1334 (1385, 1386)].

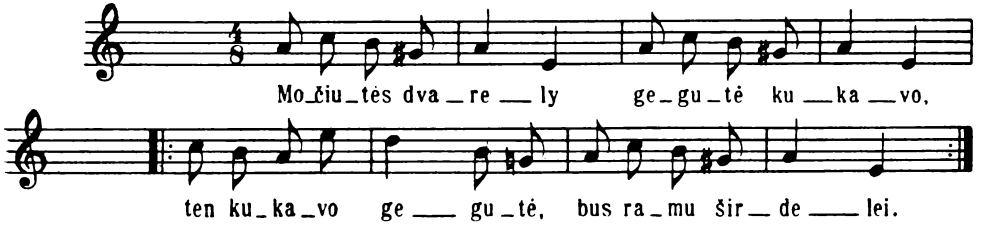

840 [1336 (1388)].

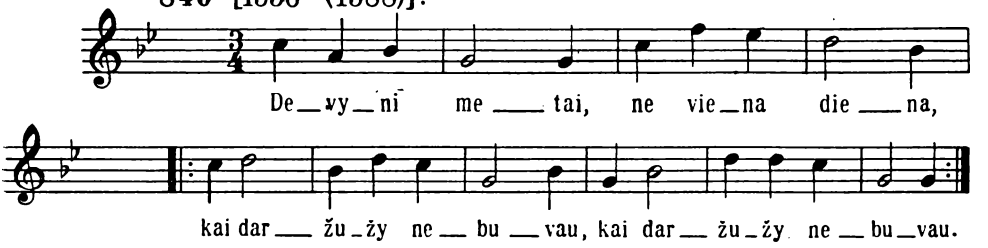

SD 289, 642, 643, 841; plg. D 718, 1242; plg. SD 215.

842 [1124 (1169)].

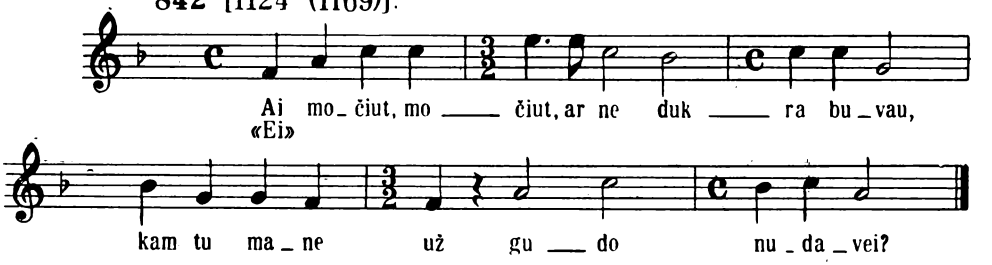

844 [1337 (1389)].

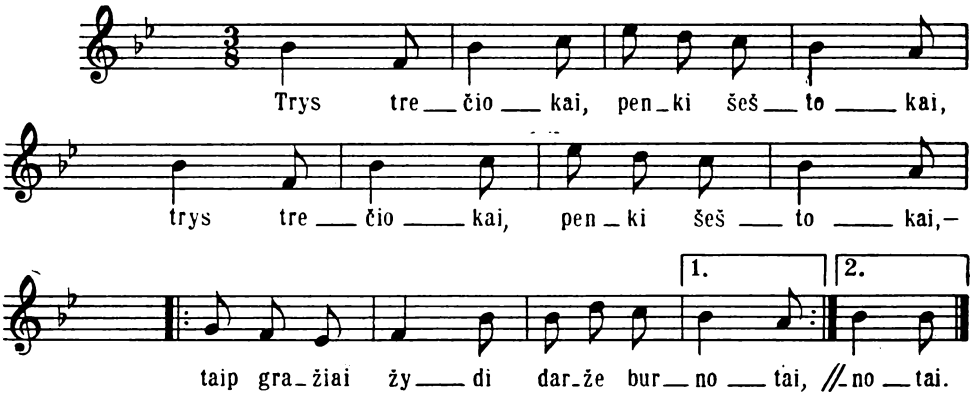

845 [1338 (1390, 1391)].

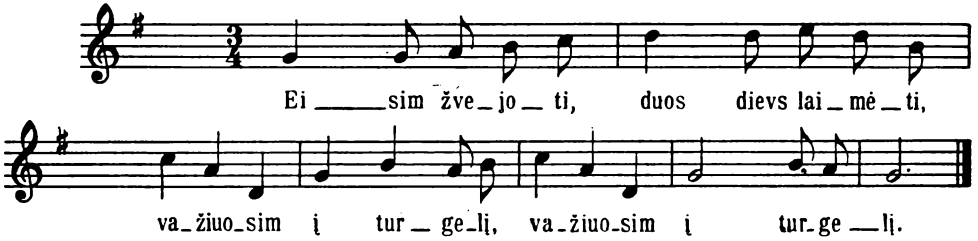

847 [1339 (1392)].

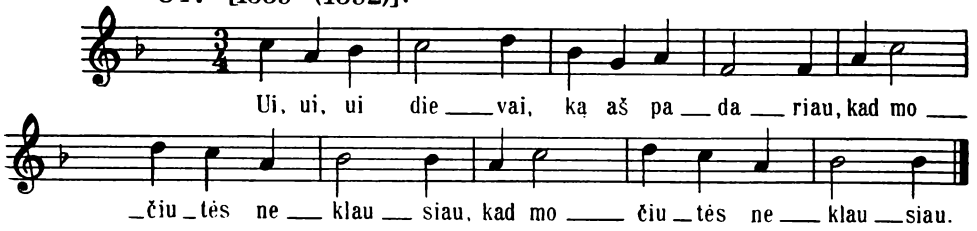

Plg. SD 312, 824, 987.

848 [1340 (1393)].

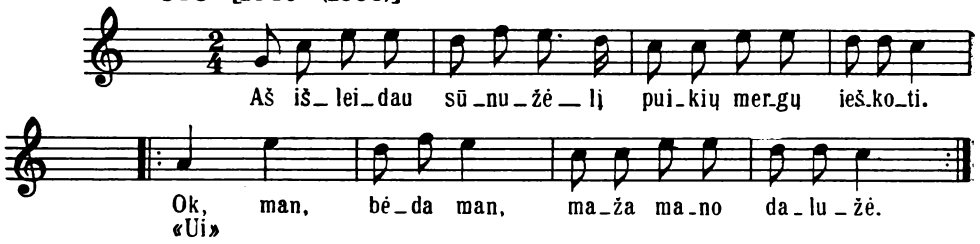

849 [984 (1026, 1027)].

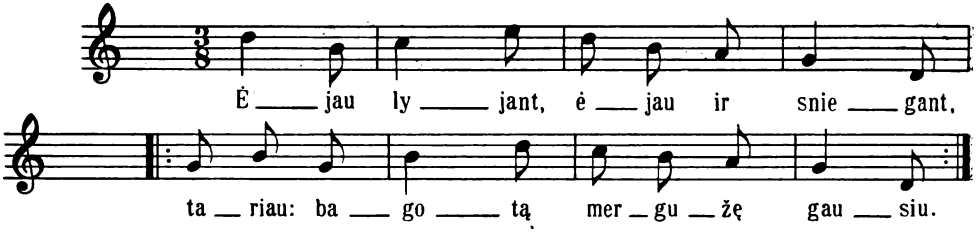

851 [741 (777)].

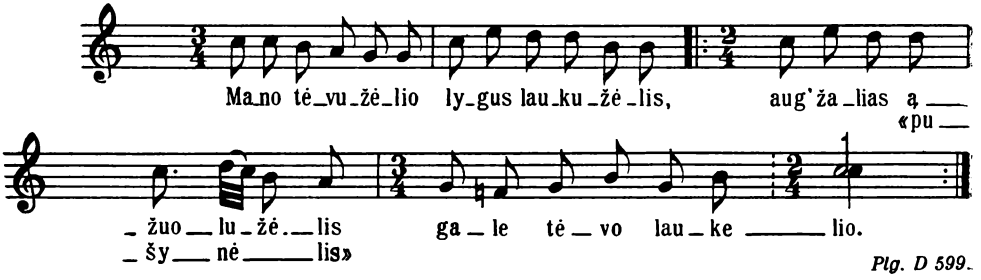

Plg. D 599.

853 [24 (25)].

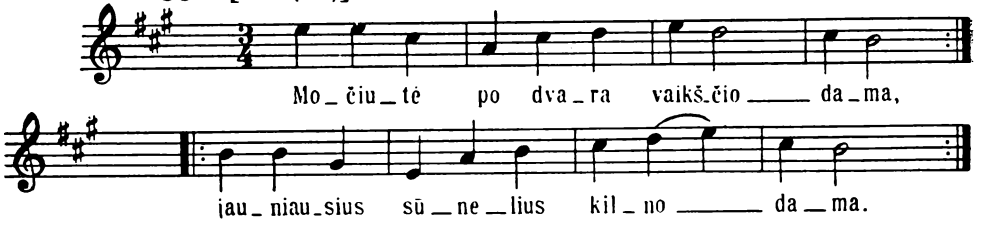

Plg. D 276.

853 [25 (26)]; plg. 95, 107.

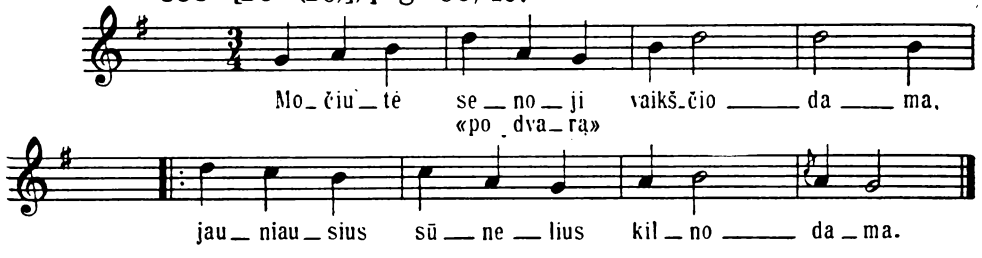

Plg. D 276.

854 [1343 (1396)].

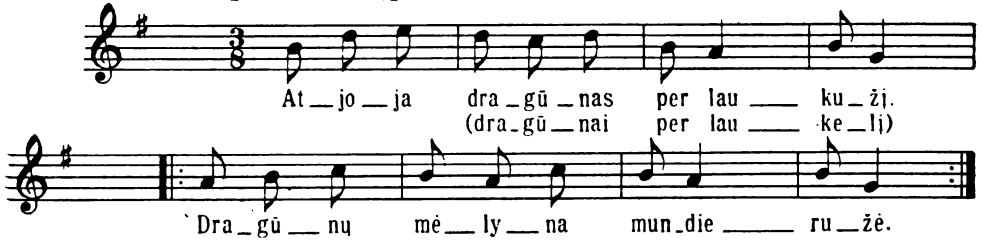

SD 88.

858 [583 (611)].

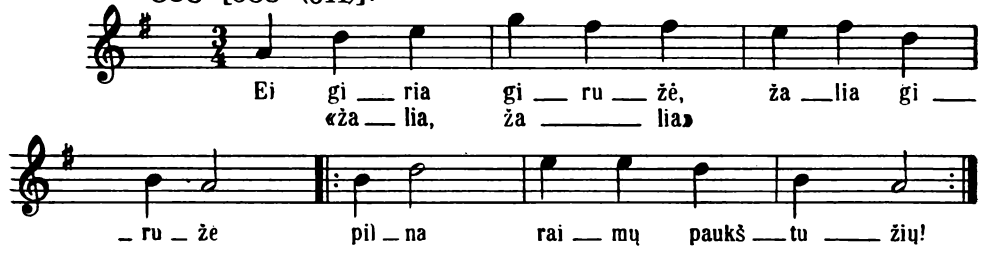

Plg. D 201, 881; plg. SD 857, 875.

858 [1344 (1397)].

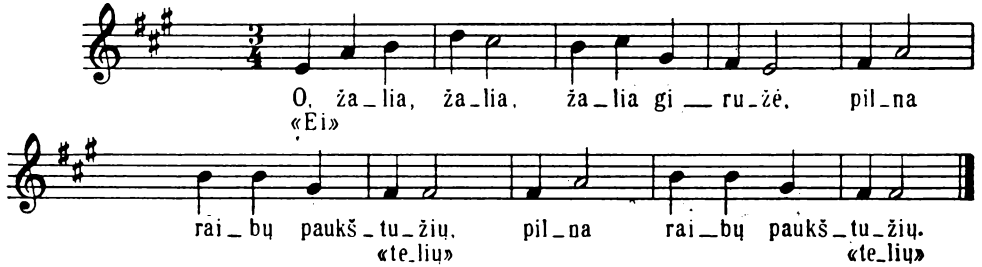

SD 857; plg. SD 107.

860 [573 (601)].

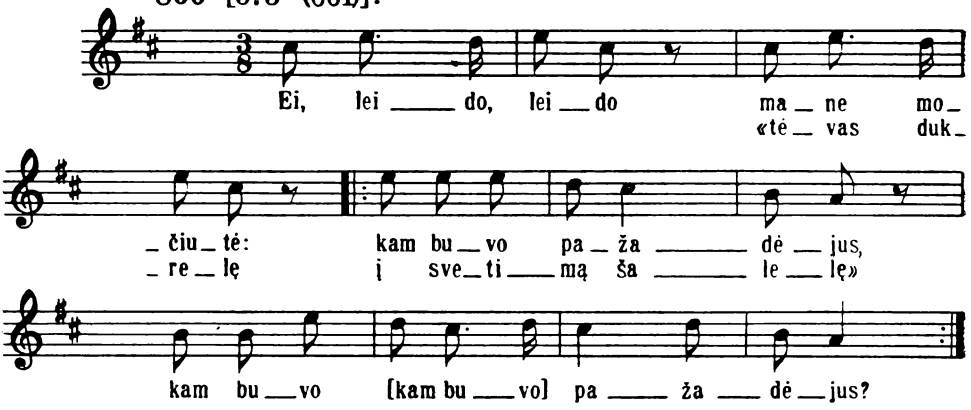

Plg. SD 788; plg. D 1251.

861 [571 (599)]; plg. 594.

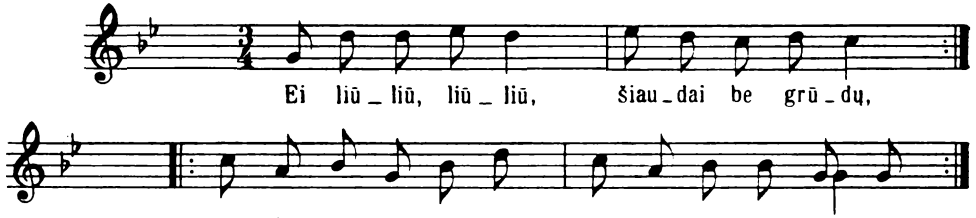

Plg. SD 975.

861 [1428 (1489)].

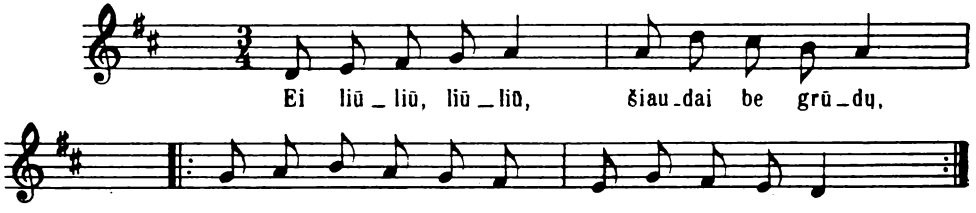

SD 975.

862 [1346 (1399)].

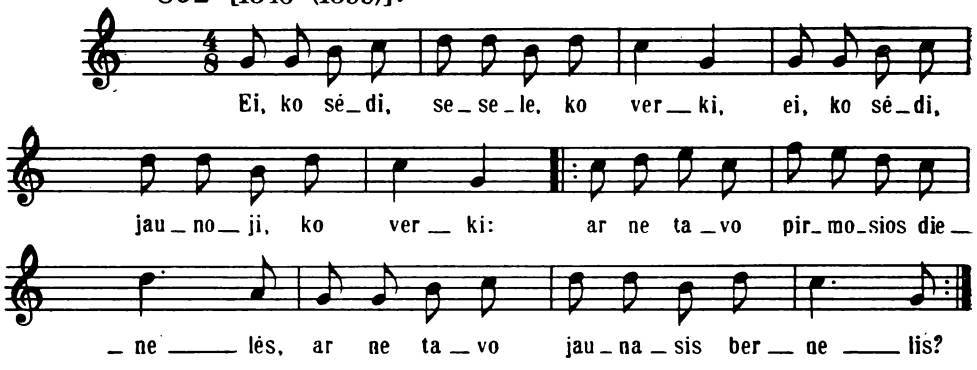

863 [1347 (1400)].

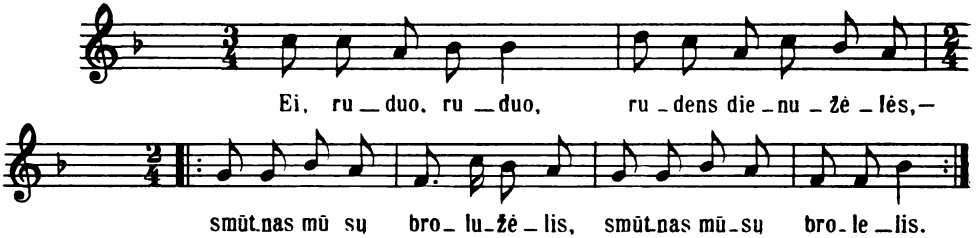

864 [1143 (1188)].

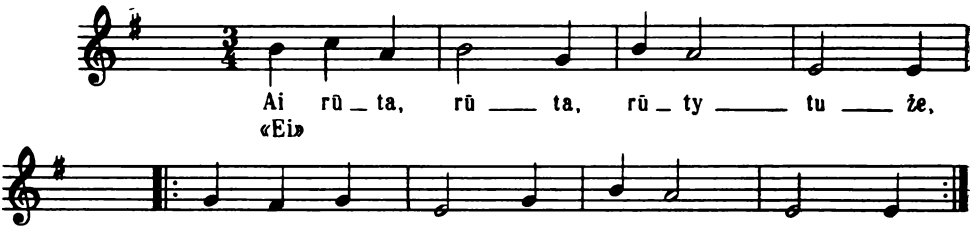

Plg. SD 949; plg. D 696.

864 [1348 (1401)]; plg. 1388. Var. 95.

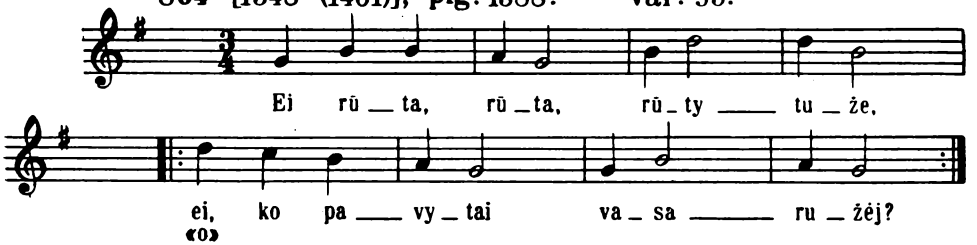

Plg. D 696.

864 [1349 (1402)]; plg. 1388. Var. 95.

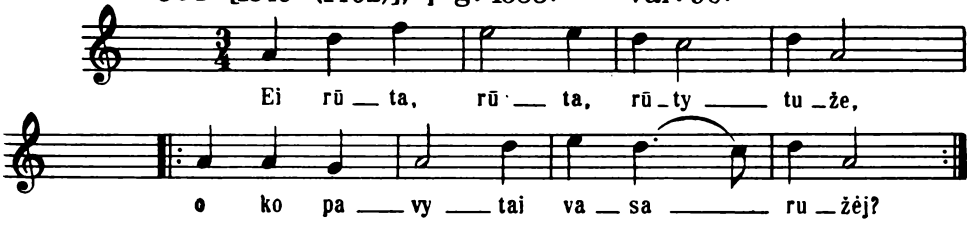

Plg. D 696.

865 [1110 (1155)]

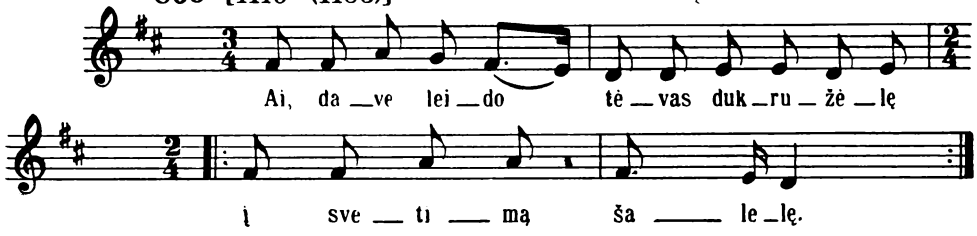

866 [1350 (1403)].

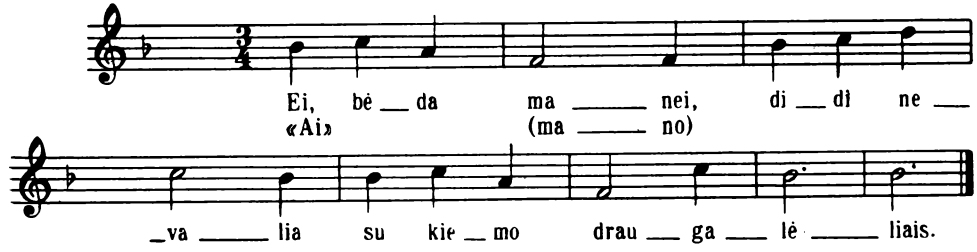

866 [1351 (1404)].

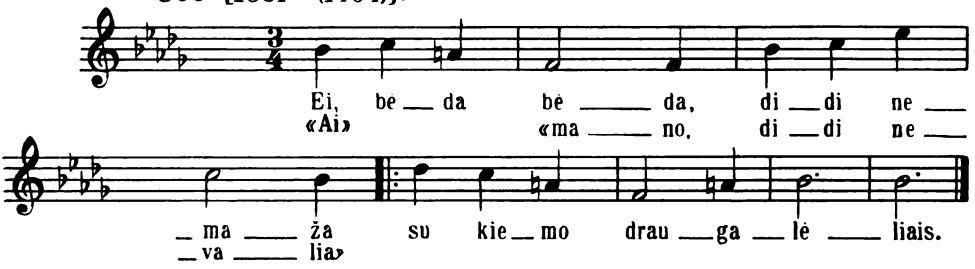

876 [249 (250)].

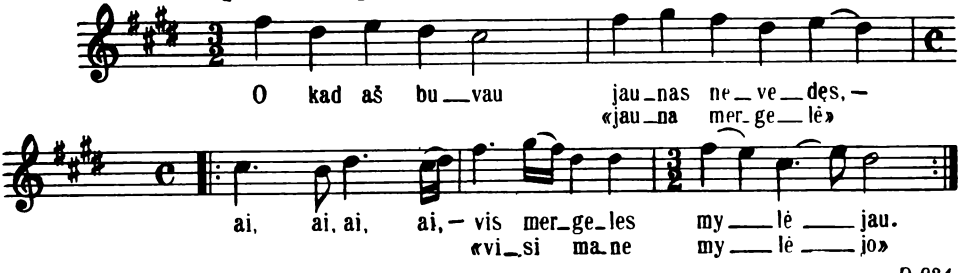

D 924.

878 [1301 (1350)].

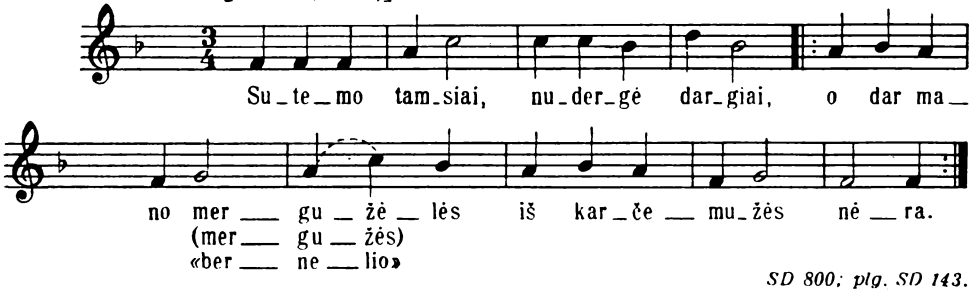

SD 800; plg. SD 143.

881 [1355 (1408)]; plg. 1091.

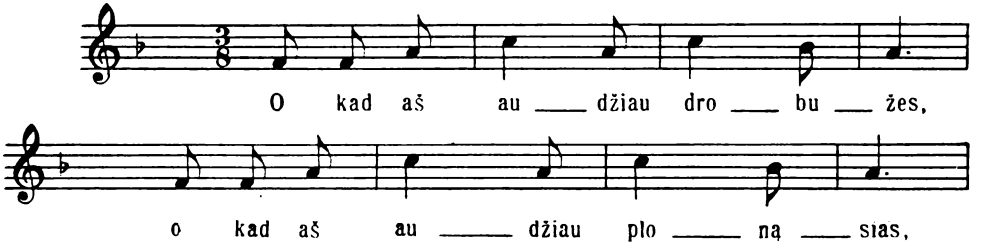

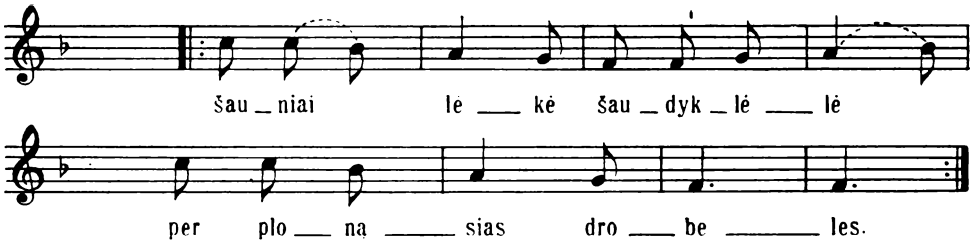

883 [1356 (1409)]

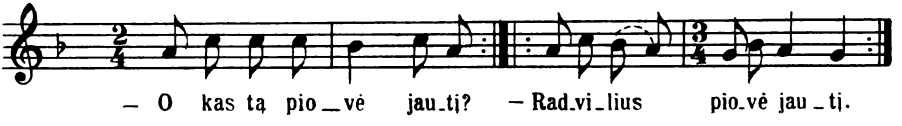

888 [1357 (1410)].

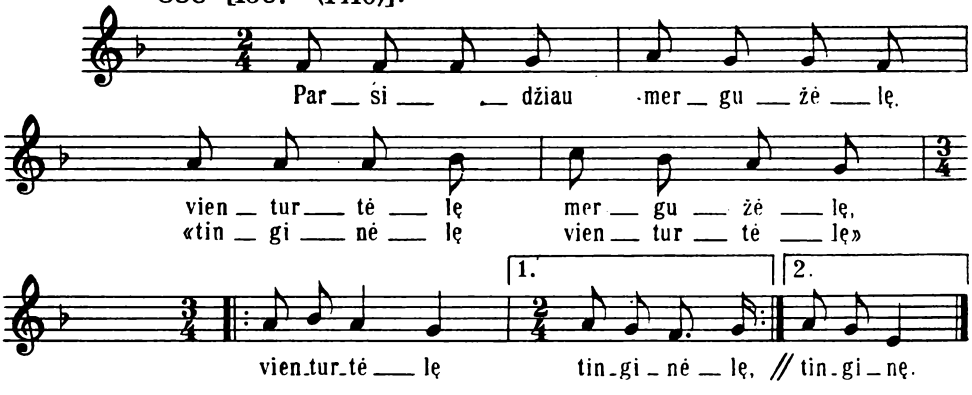

890 [389 (401)]. Var. 387.

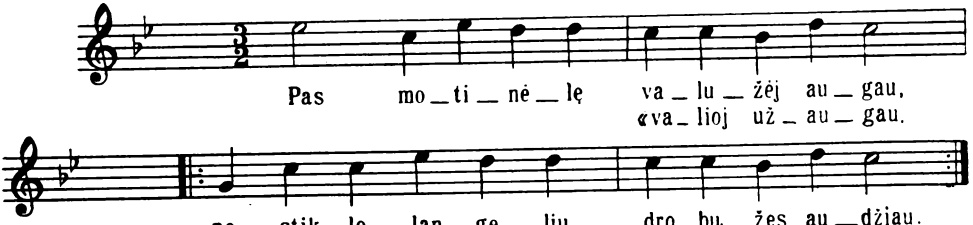

Plg. SD 793, 891, 892

890 [1016 (1059)]; plg. 1017, 1018, 1021.

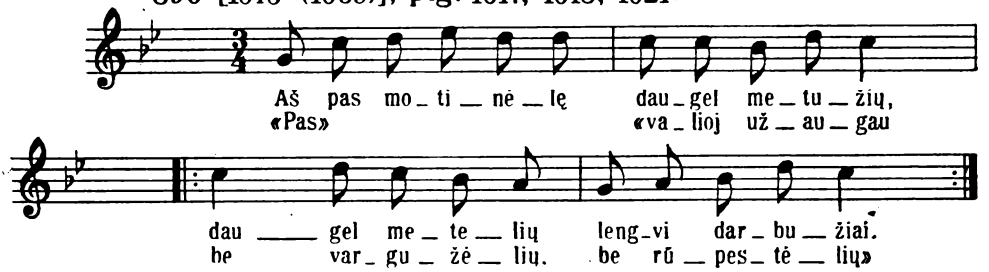

Plg. D 729; plg. SD 146, 252.

891 [387 (399)].

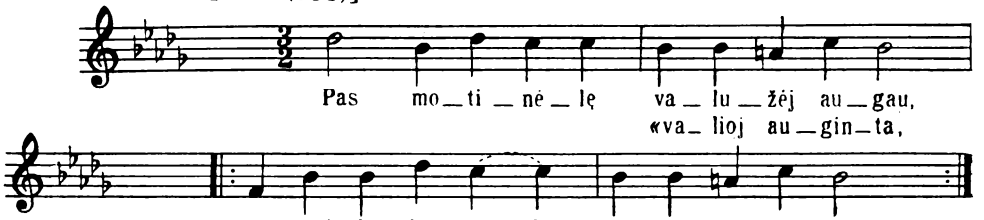

Plg. SD 793, 890, 892; plg. D 613.

891 [1017 (1060)] Var. 1016, 1018; plg. 1020.

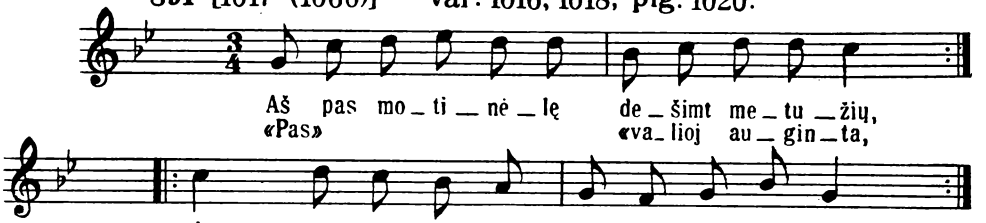

Plg. D 729; plg. SD 146, 252.

892 [388 (400)].

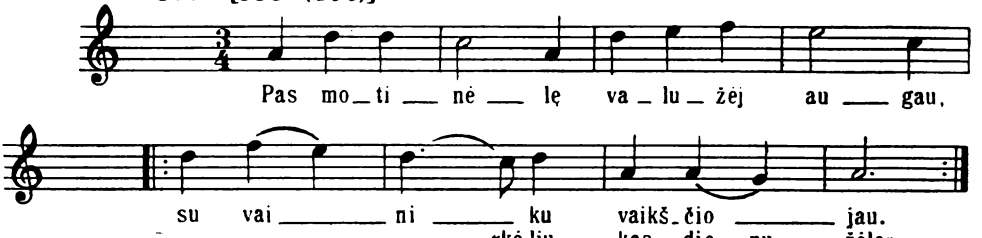

892 [1018 (1061)]. Var. 1016, 1017.

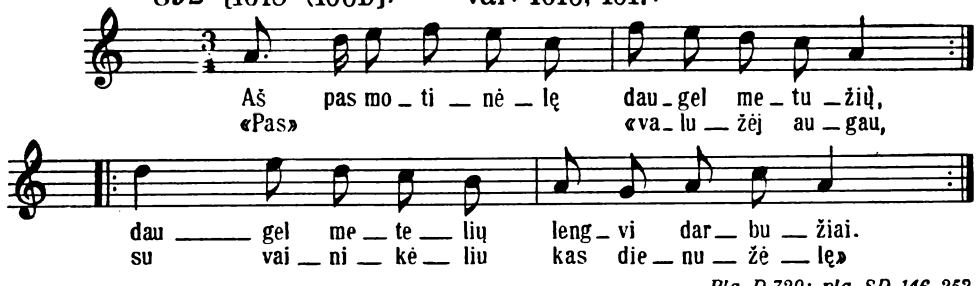

Plg. D 729; plg. SD 146, 252.

893 [1358 (1411)]; plg. 1359.

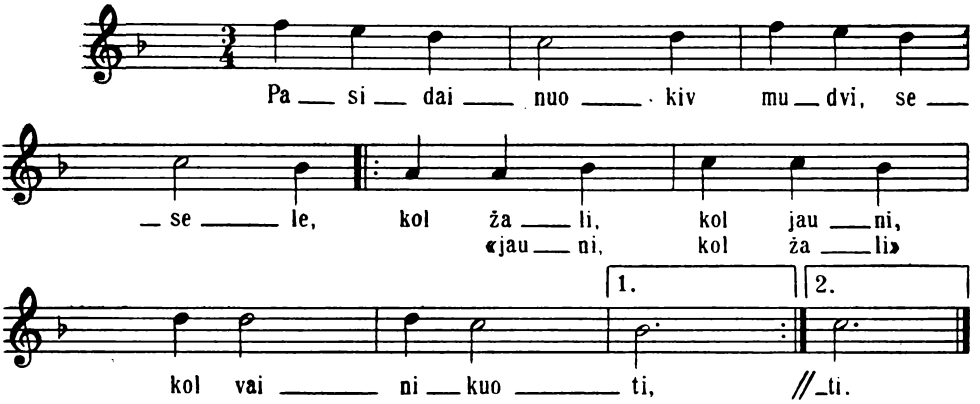

893 [1359 (1412)]. Var. 1358.

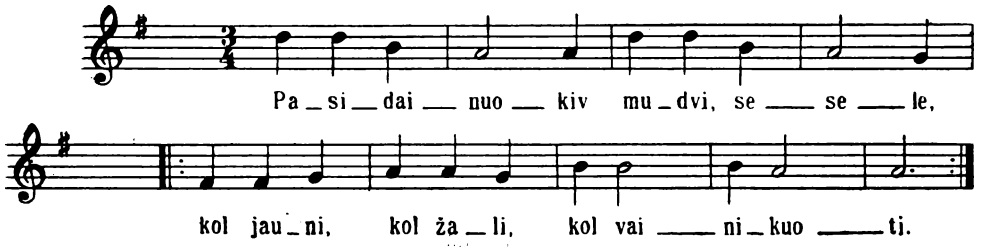

895 [1360 (1413)].

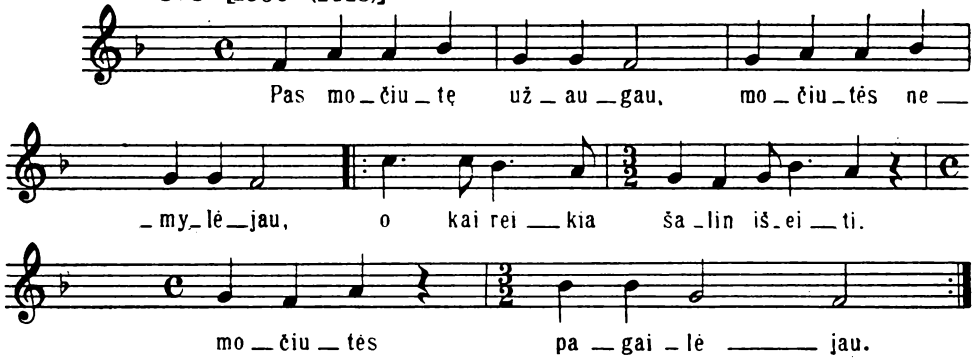

896 [398 (410)].

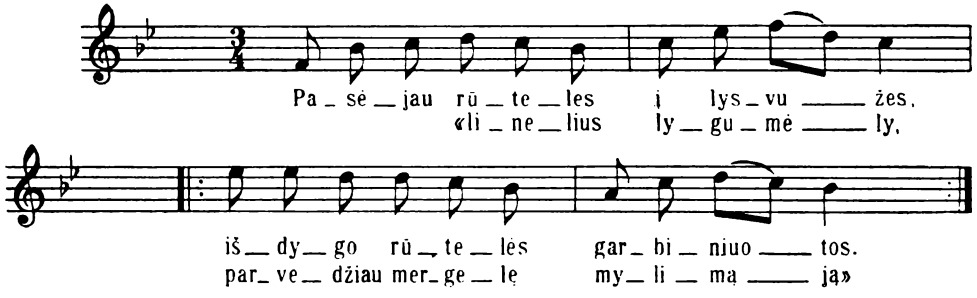

Plg. SD 617; plg. D 137, 540.

896 [1361 (1414)]; plg. 1362.

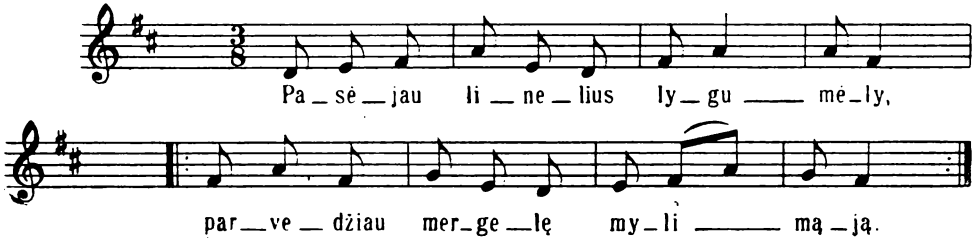

896 [1362 (1415)]. Var. 1361.

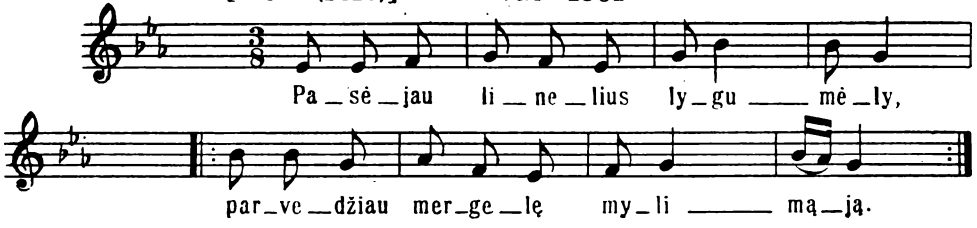

897 [402 (414)].

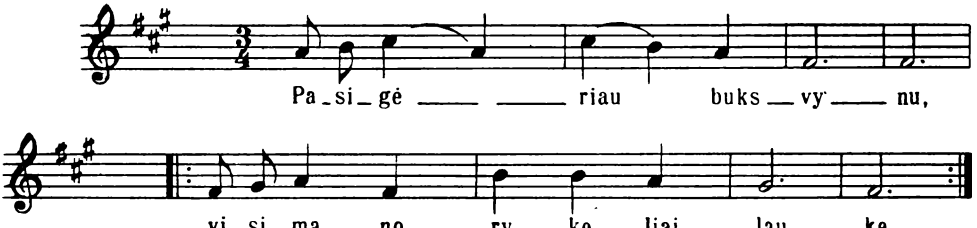

897 [1363 (1416)].

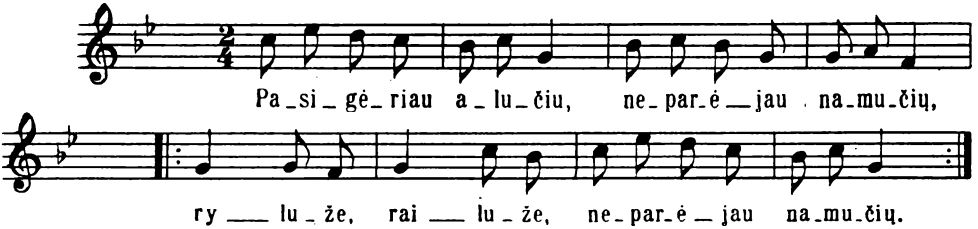

899 [358 (368)].

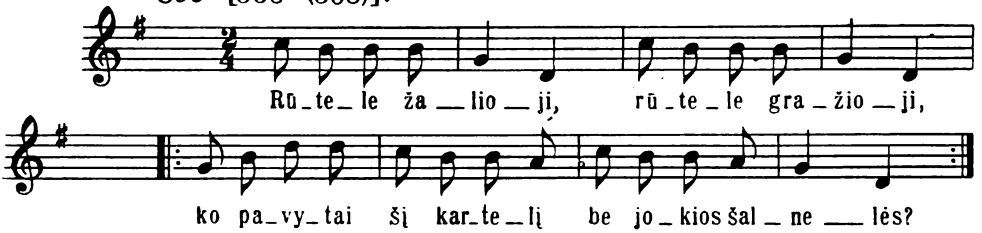

900 [750 (787)]; plg. 663, 715.

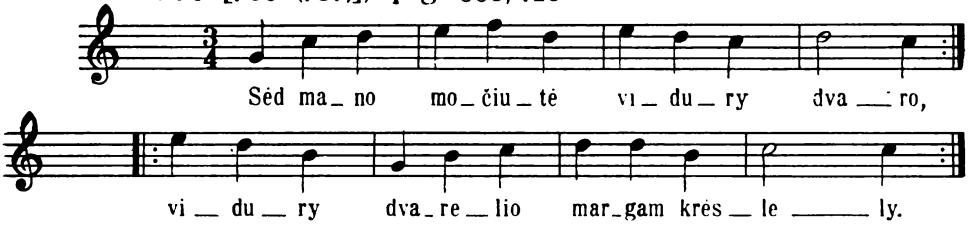

900 [1364 (1417)]. Var. 663, 715; plg. 1367, 1368.

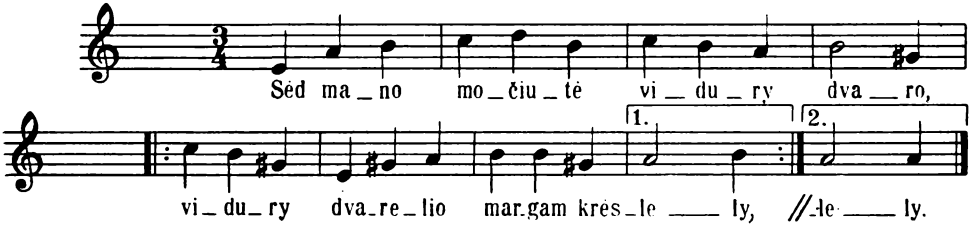

900 [1365 (1420)]. Var. 663, 715; plg. 1424.

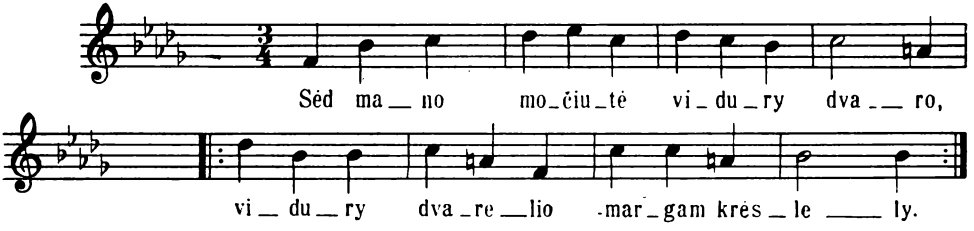

900 [1366 (1421)]. Var. 663, 715; plg. 1424.

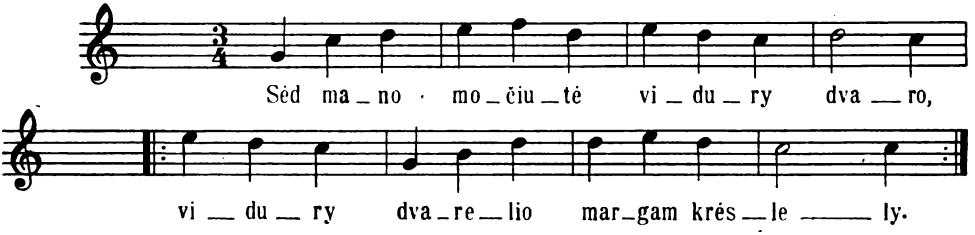

900 [1367 (1418)].

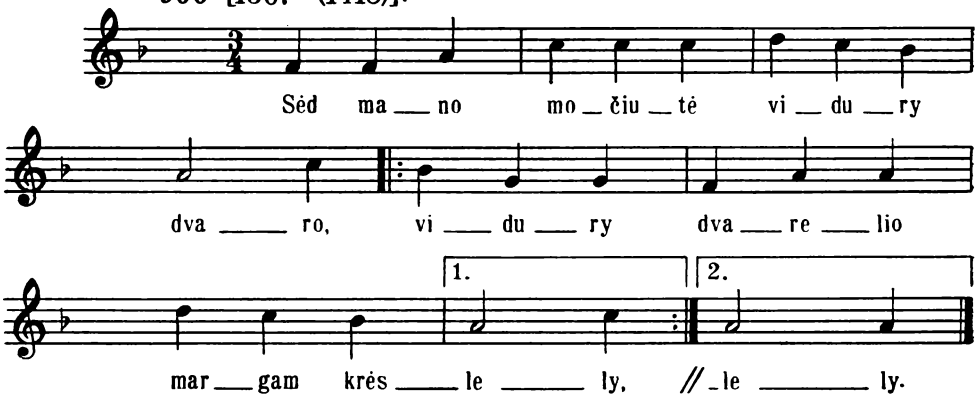

900 [1368 (1419)]; plg. 1571.

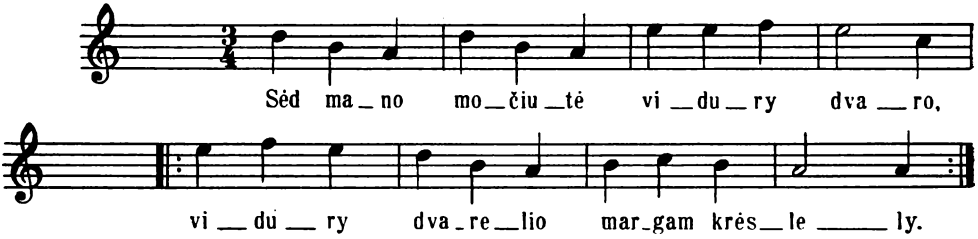

904 [1371 (1424)].

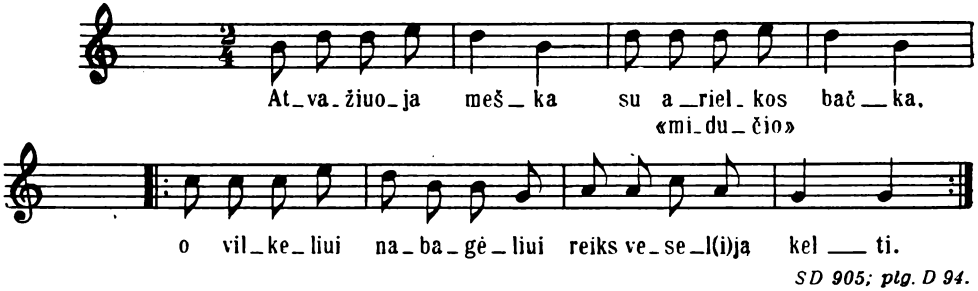

SD 905; plg. D 94.

910 [1373 (1427)]; plg. 1376.

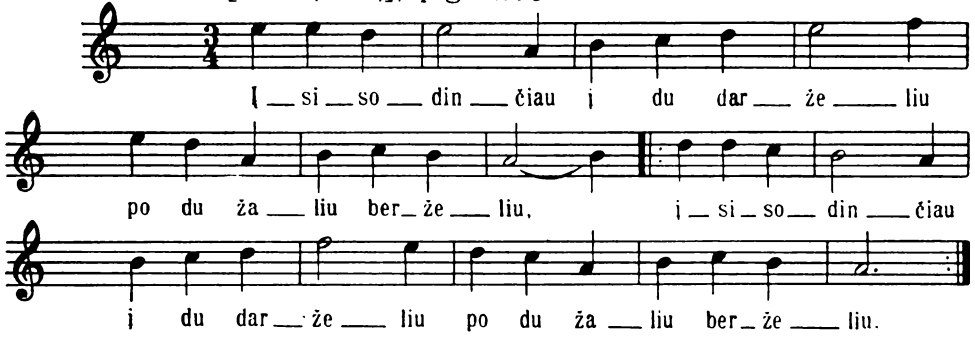

910 [1374 (1428)]; plg. 1377.

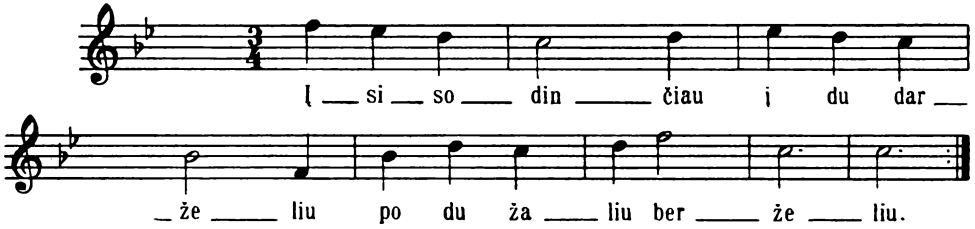

910 [1376 (1430)]. Var. 1373.

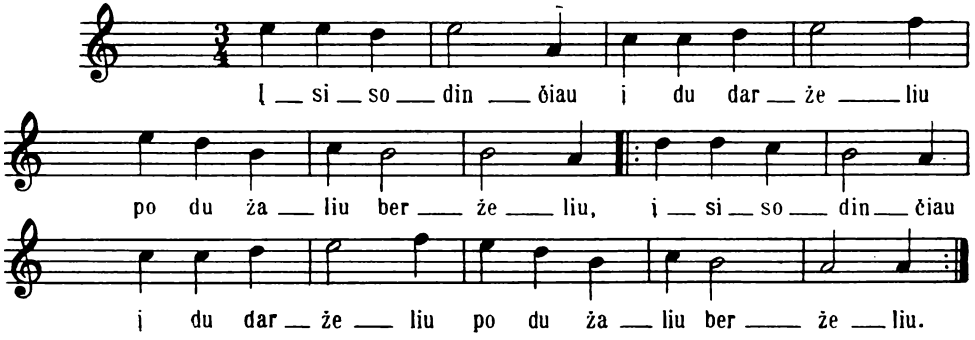

911 [1378 (1432)].

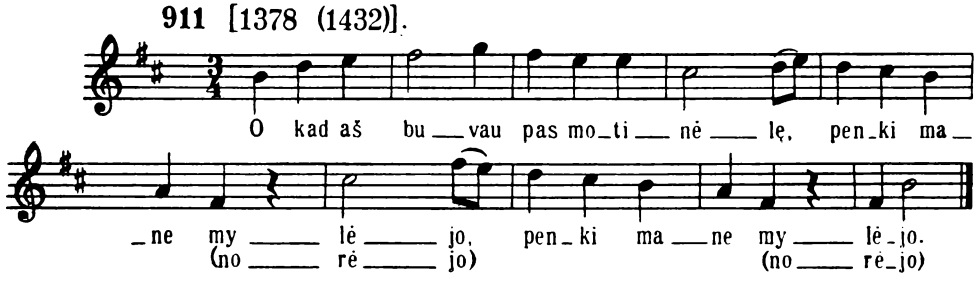

SD 876.

911 [1509 (1570)]; plg. 1510.

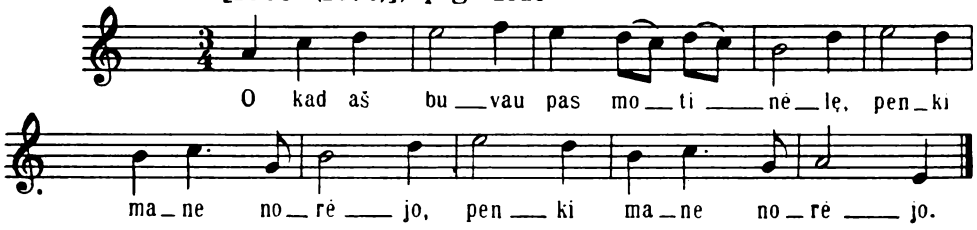

SD 876.

911 [1510 (1571)]. Var. 1509.

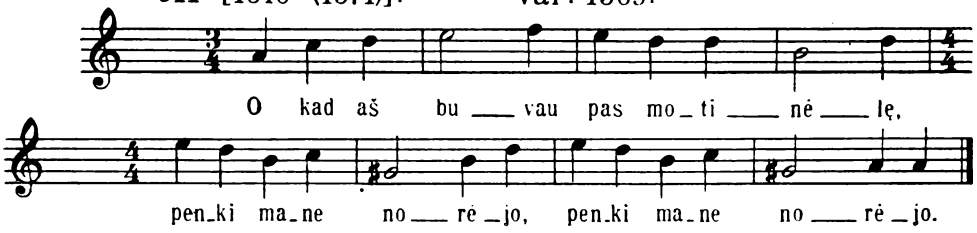

SD 876.

913 [1380 (1434)].

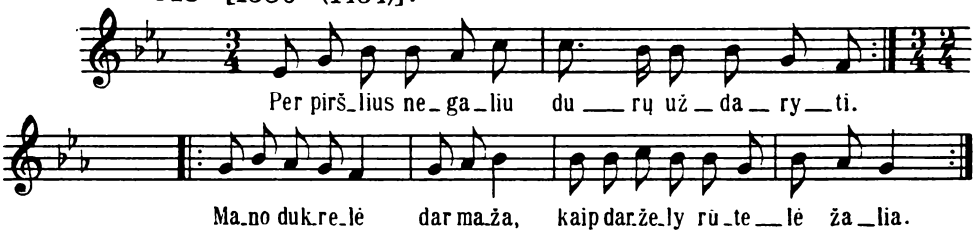

915 [1382 (1436)]. Var. 1383.

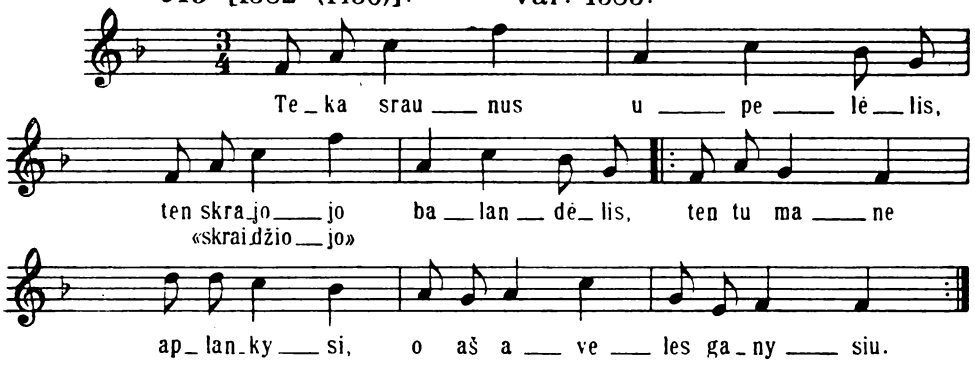

915 [1383 (1437)]. Var. 1382.

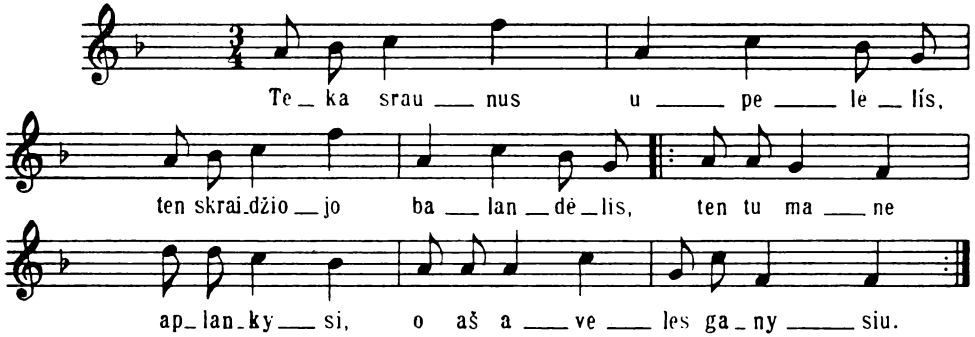

916 [304 (306)].

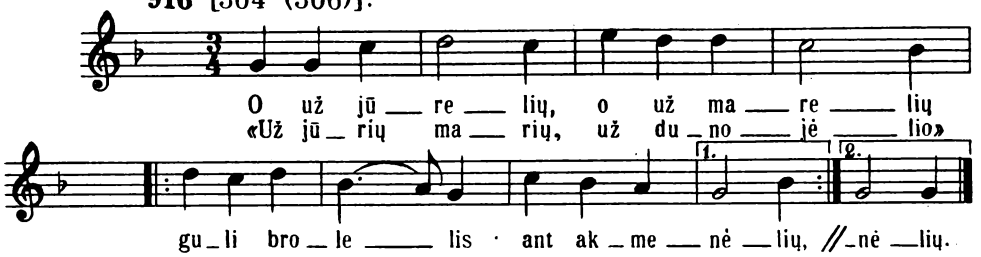

D 715, 962; plg. D 408, 963, 1565, 1545; plg. SD 463, 467, 995, 1009, 1075.

916 [1387 (1439)]. Var. 1386.

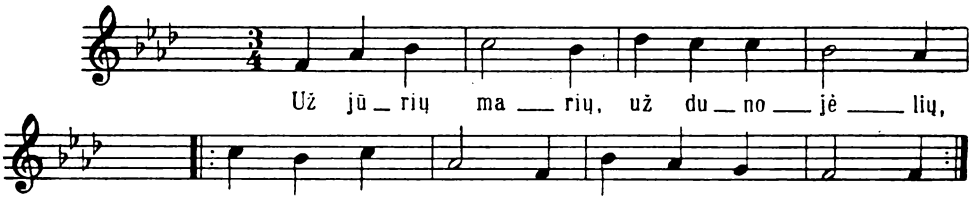

D 715, 962; plg. D 408.

918 [1388 (1447)]; plg. 95, 1348, 1349.

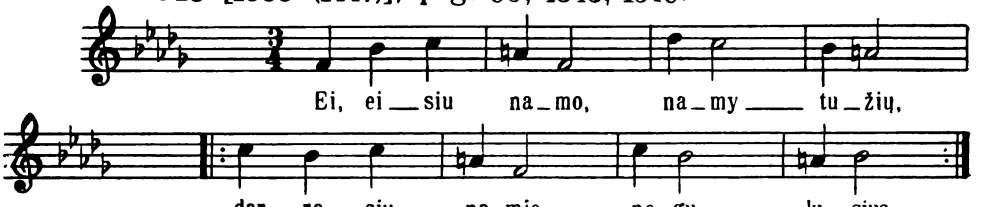

920 [1390 (1449)]; plg. 12, 1391.

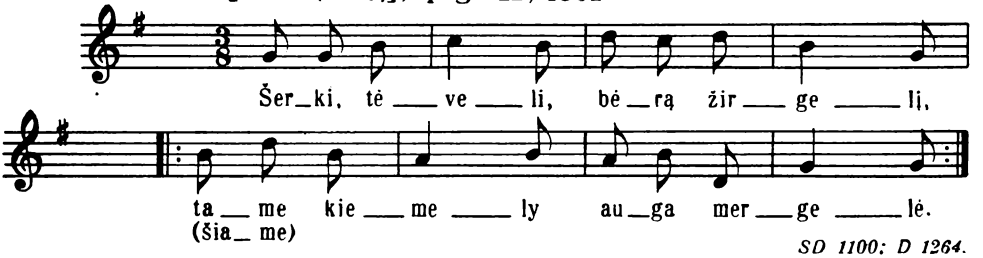

SD 1100; D 1264.

920 [1391 (1450)]. Var. 1390; plg. 12.

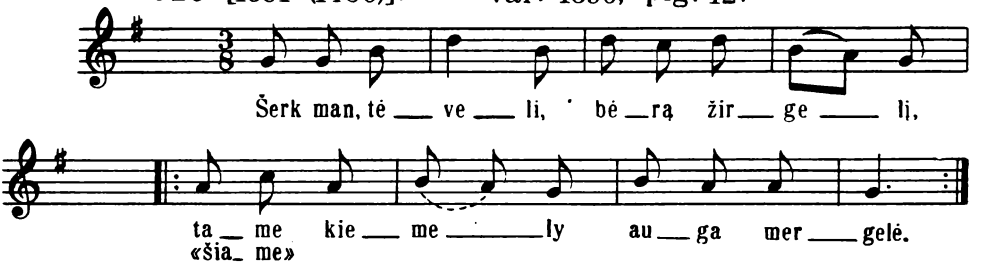

SD 1100; D 1264.

921 [1299 (1348)]; plg. 1313.

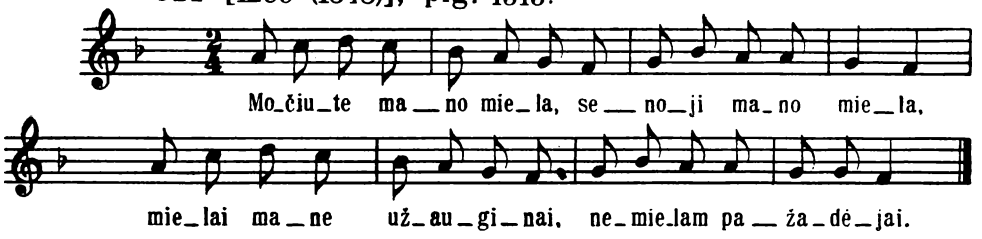

Plg. SD 188, 189, 751; plg. D 1077, 1226.

923 [1395 (1454)].

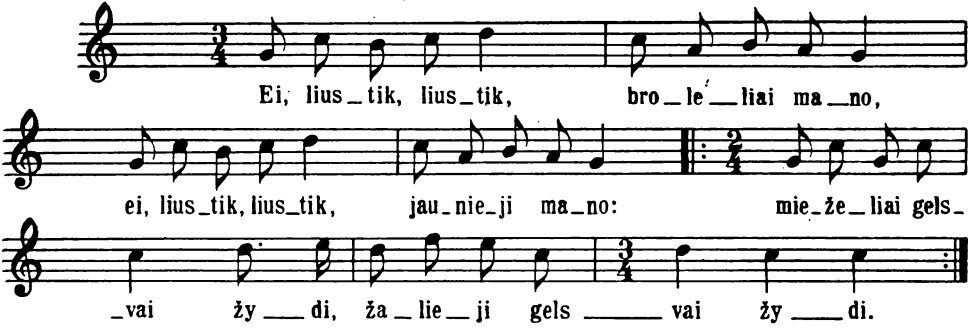

926 [1396 (1455)].

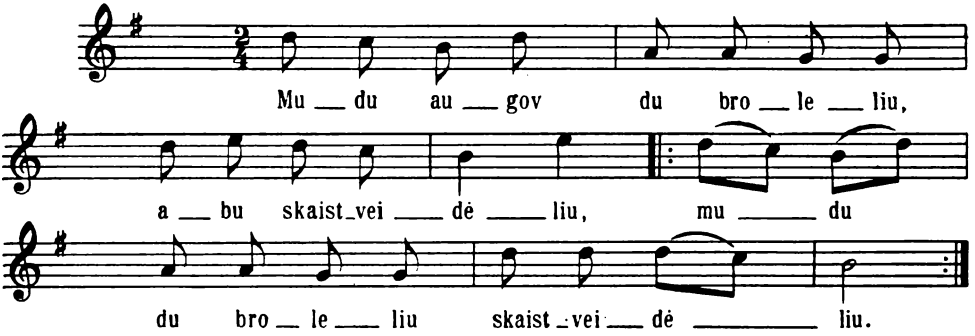

930 [1399 (1458)]; plg. 932, 933, 1401.

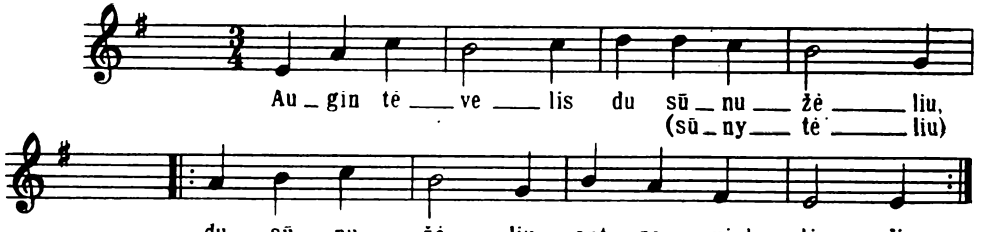

D 802, 828.

931 [480 (503)].

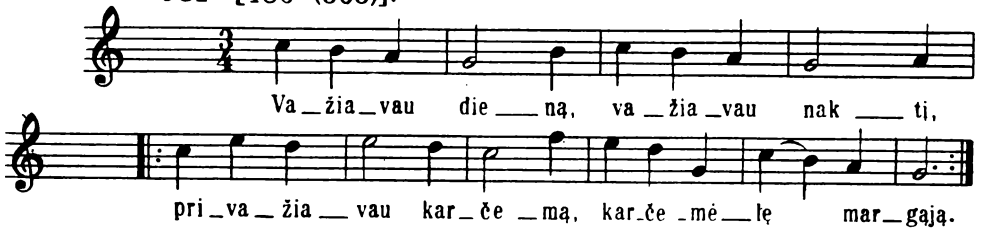

Plg. SD 1037.

932 [685 (720)]; plg. 1068, 1766.

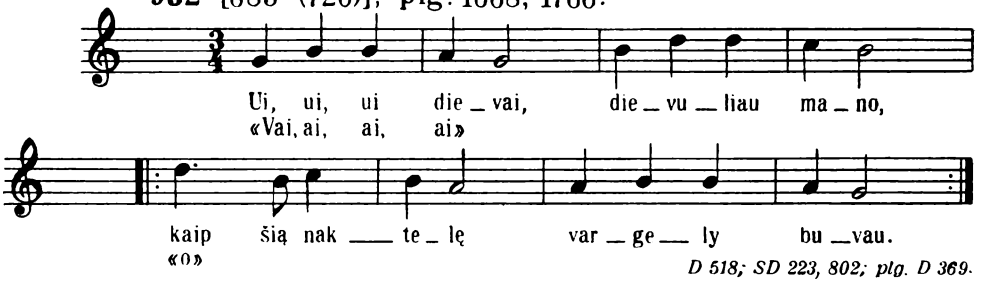

D 518; SD 223, 802; plg. D 369.

932 [686 (721)]; plg. 706, 845, 1165.

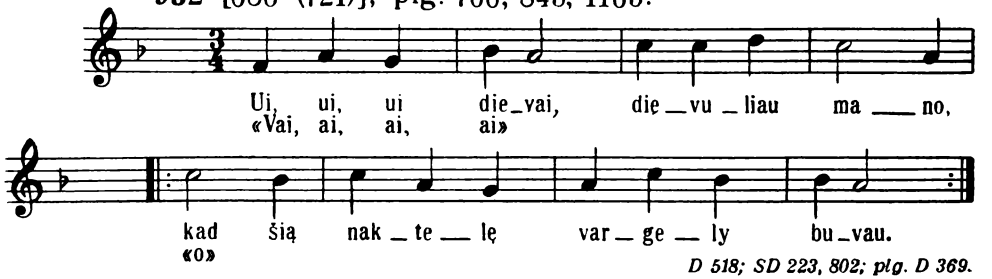

D 518; SD 223, 802; plg. D 369.

933 [1402 (1461)]; plg. 1403.

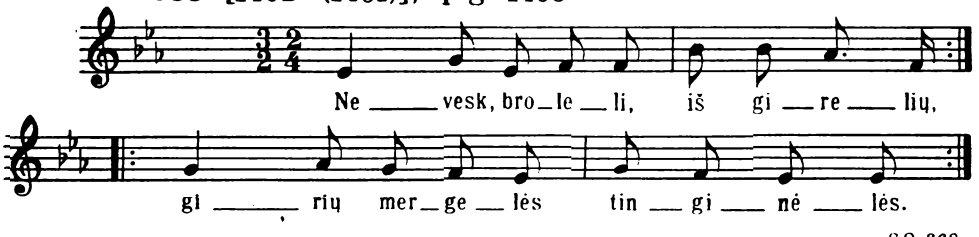

SD 368.

934 [1404 (1463)]; plg. 441, 458, 668, 706, 750, 846, 902.

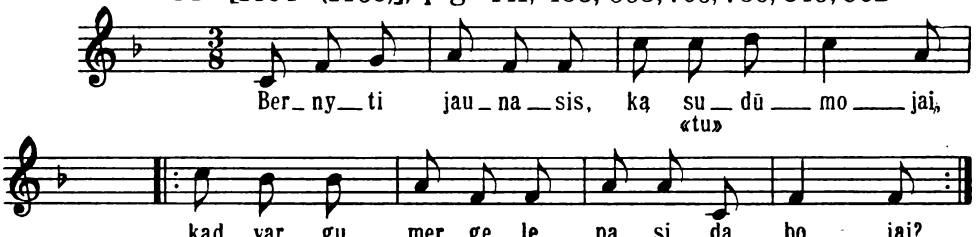

938 [1405 (1464)].

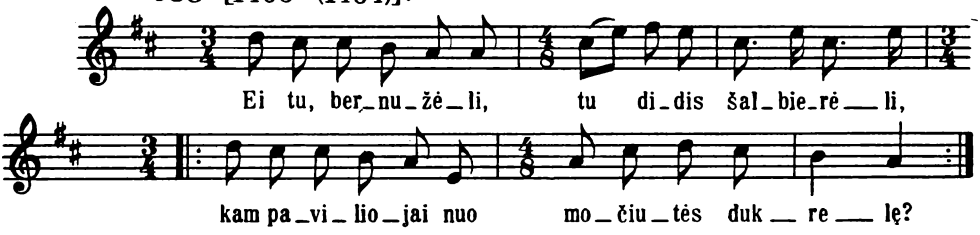

Plg. SD 313.

938 [1406 (1465)].

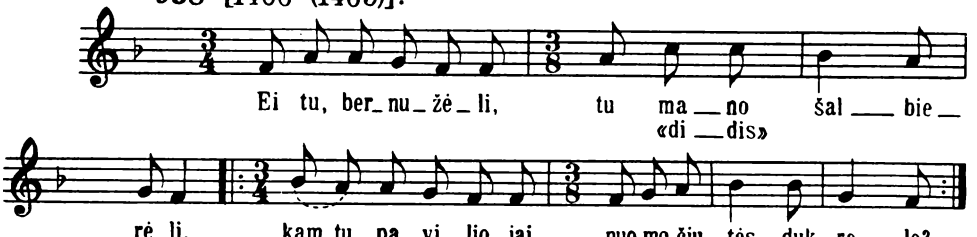

Plg. SD 313.

944 [1409 (1469)].

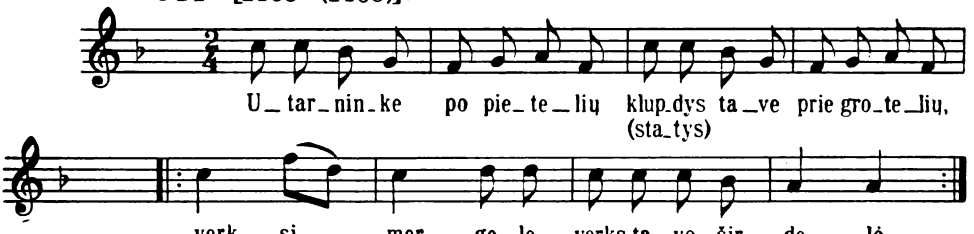

946 [1410 (1470)].

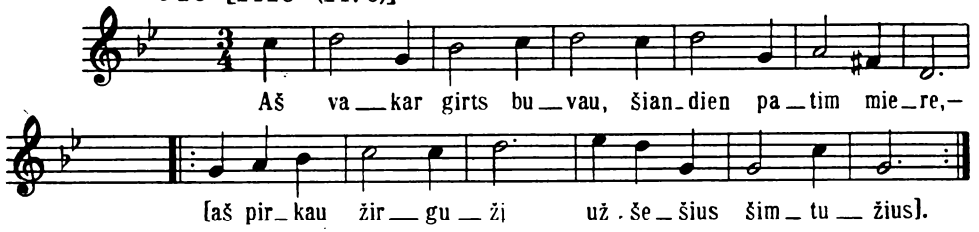

947 [1411 (1471)].

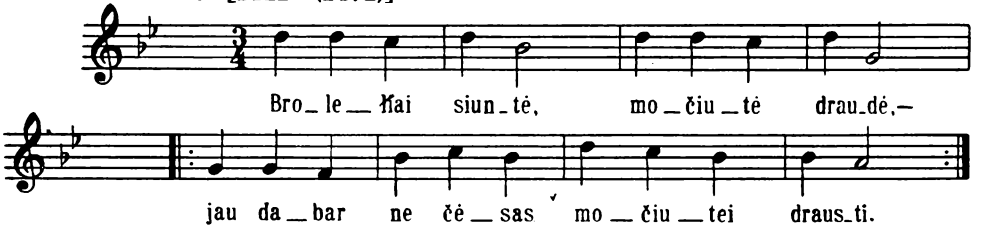

951 [764 (802)].

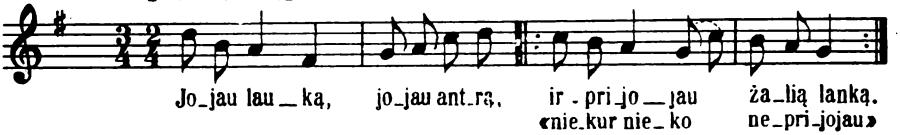

Plg. D 1559.

952 [1412 (1472)].

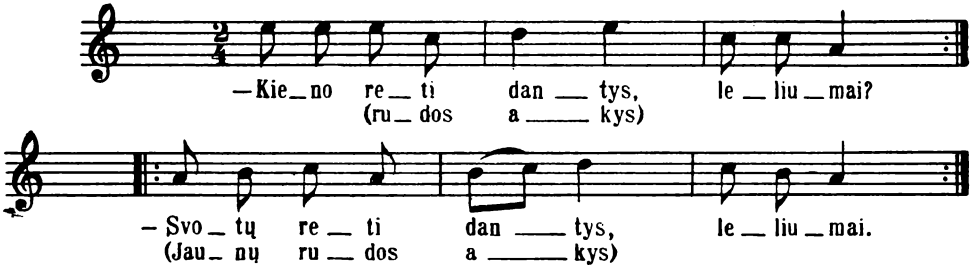

953 [1413 (1473)]; plg. 1414.

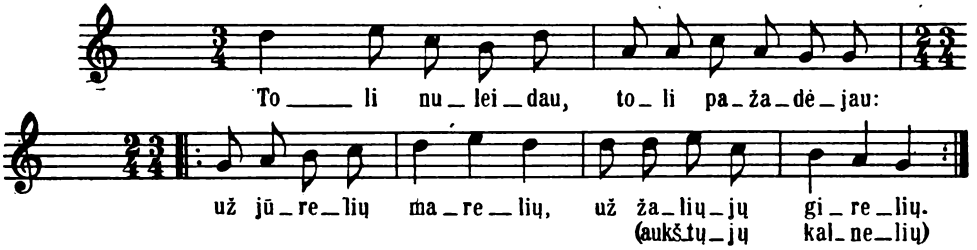

953 [1414 (1474)]. Var. 1413.

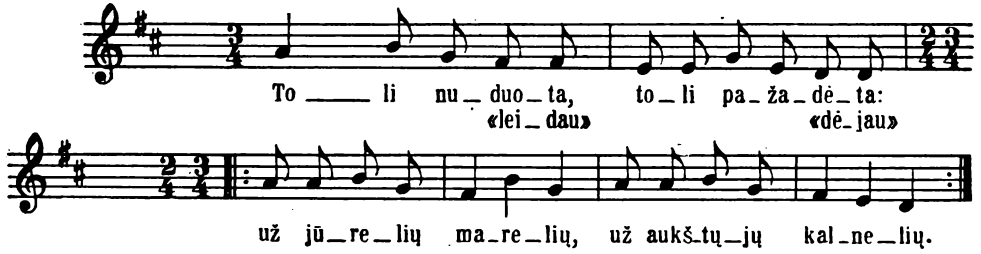

955 [1416 (1476)]. Var. 1415; plg. 1417, 1418.

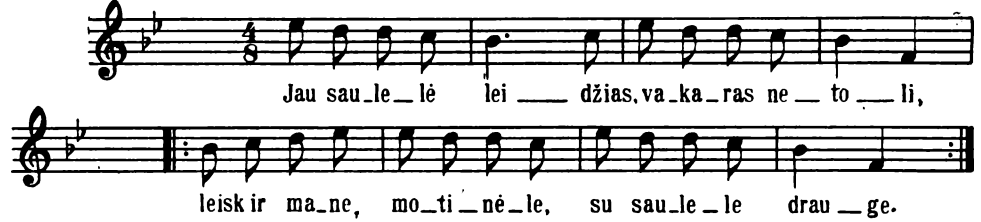

955 [1417 (1477)]. Var. 1415.

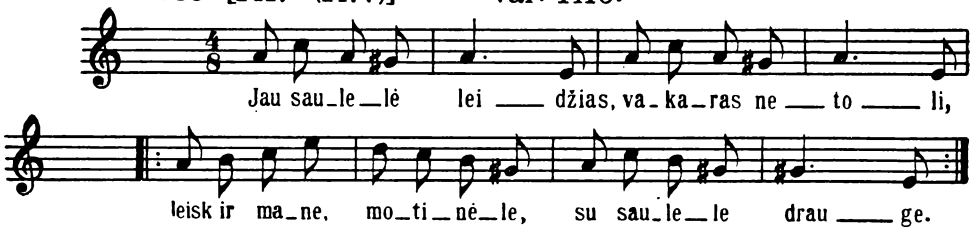

D 660.

955 [1418 (1478)]. Var. 1415.

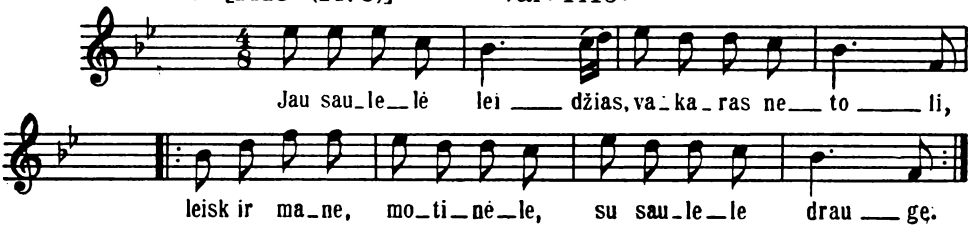

D 660.

958 [1419 (1479, 1480)].

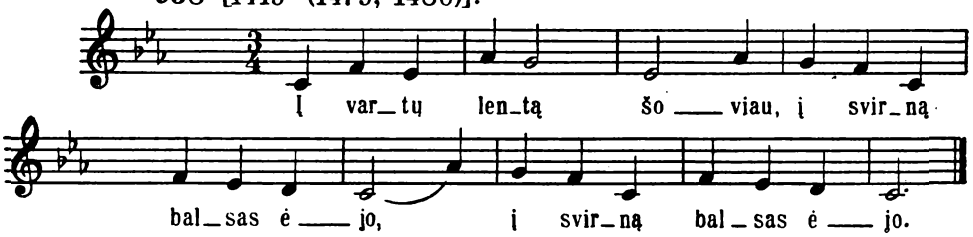

SD 225.

959 [1422 (1483)]; plg. 1420.

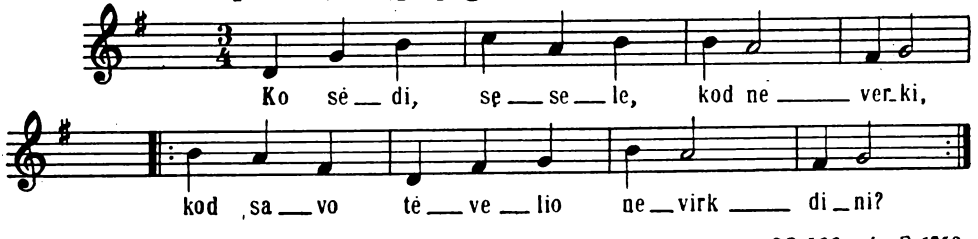

SD 566; plg. D 1258.

960 [1423 (1484)].

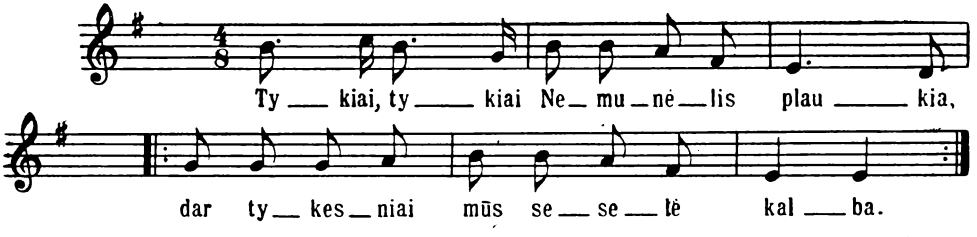

SD 390

962 [1424 (1485)]; plg. 663, 715, 750, 1365, 1366.

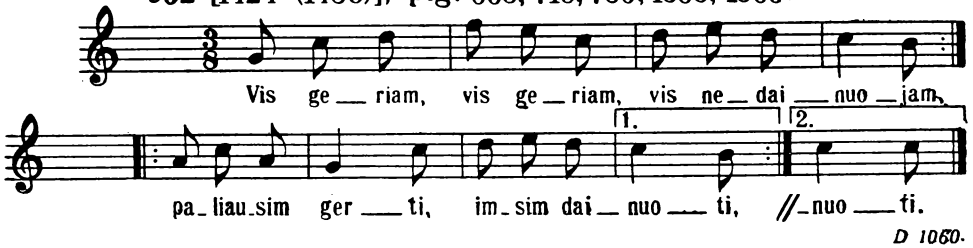

D 1060.

966 [438 (457, 458)].

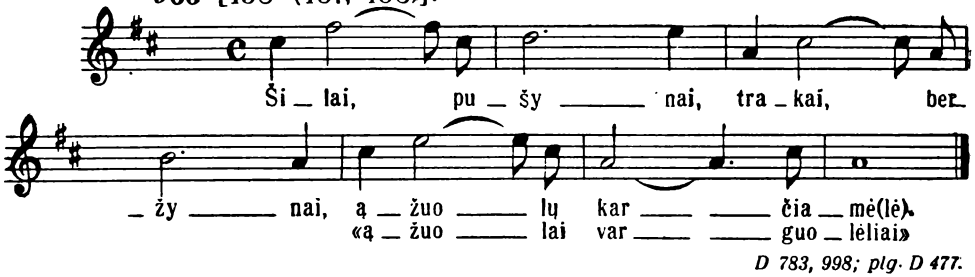

D 783, 998; plg. D 477.

967 [552 (580)].

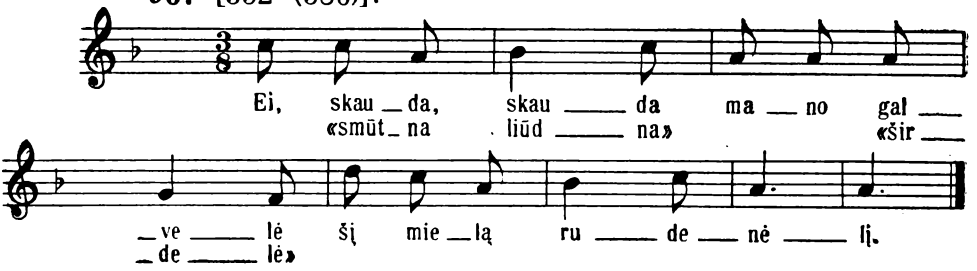

971 [1426 (1487)].

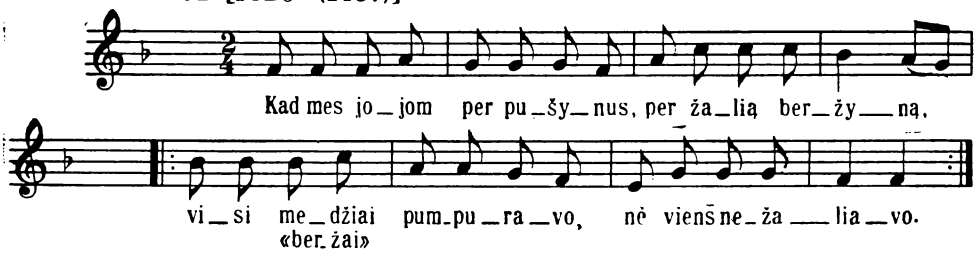

974 [1427 (1488)].

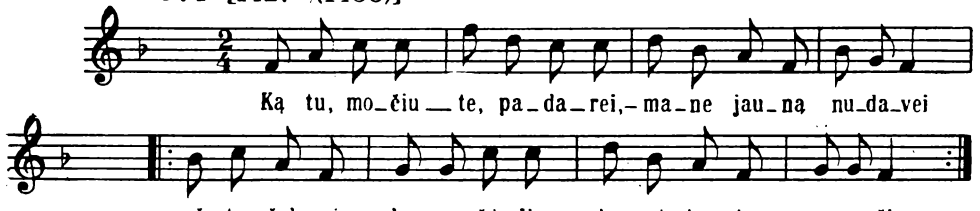

Plg. SD 1006.

977 [1429 (1490)].

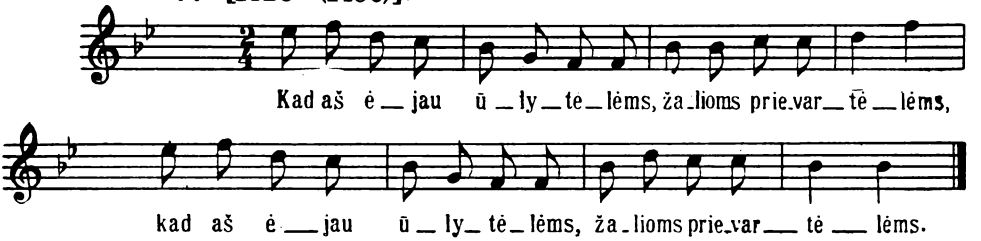

SD. 107

978 [1432 (1493)].

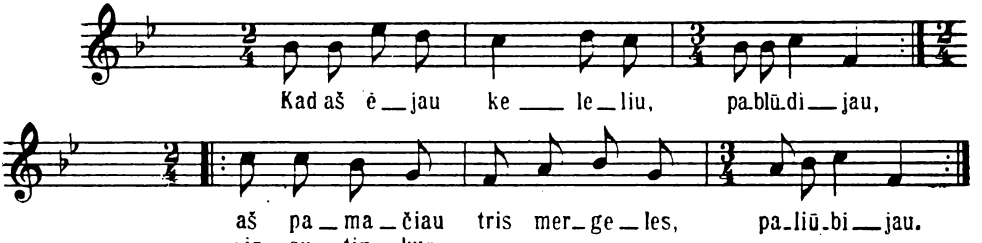

979 [1433 (1494)].

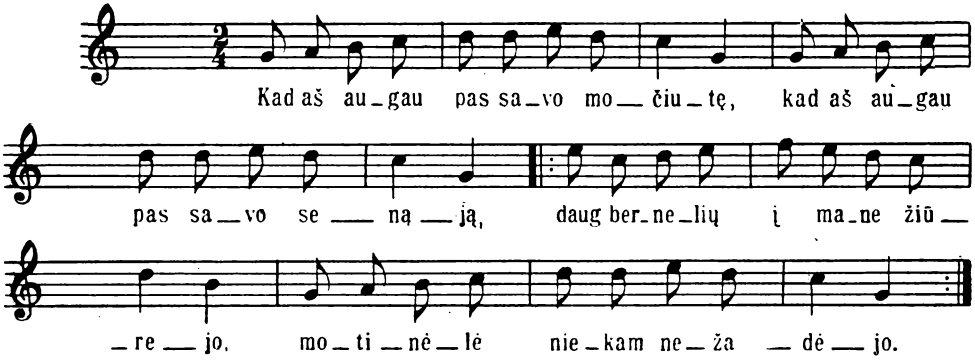

983 [1436 (1497)].

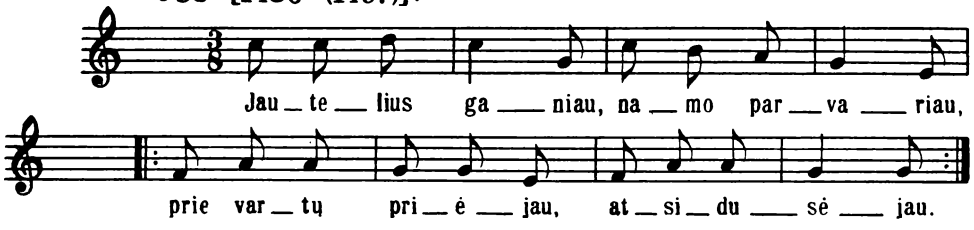

985 [1437 (1498)]; plg. 1438, 1439.

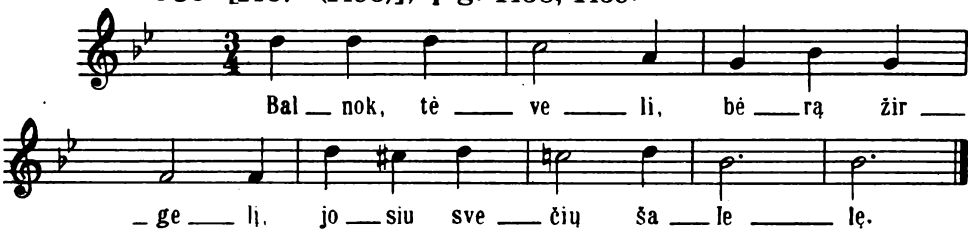

Plg. D 624.

986 [1439 (1500)]. Var. 1437.

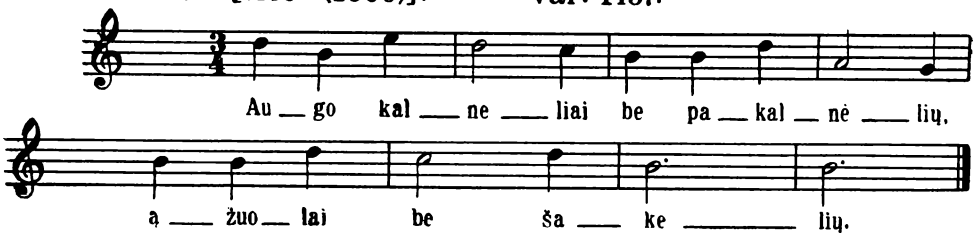

D 174, 1028.

986 [1667 (1734)]. Var. 1439, 1666.

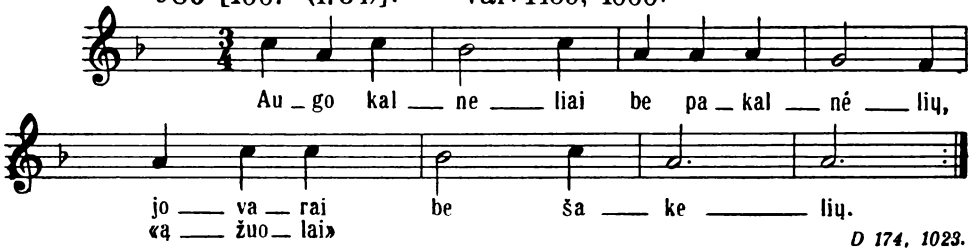

D 174, 1023.

987 [1573 (1636)].

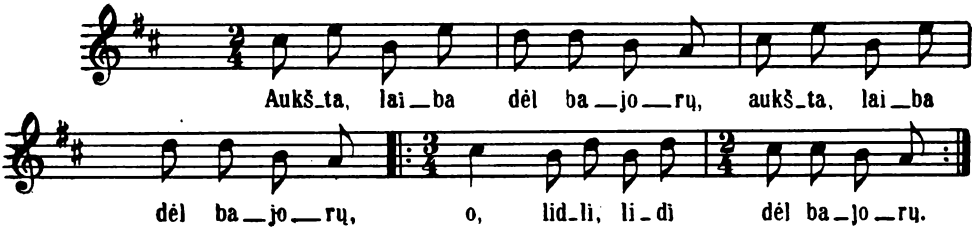

991 [1441 (1502)].

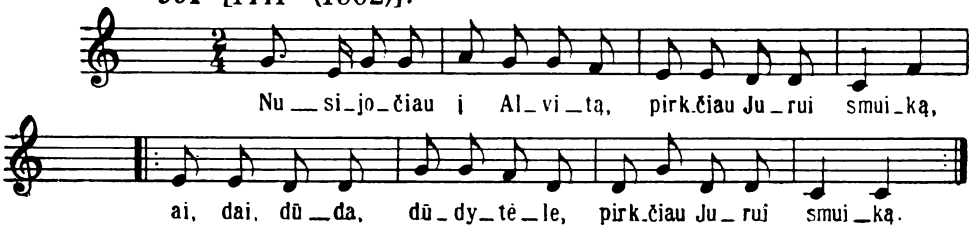

993 [693 (728)].

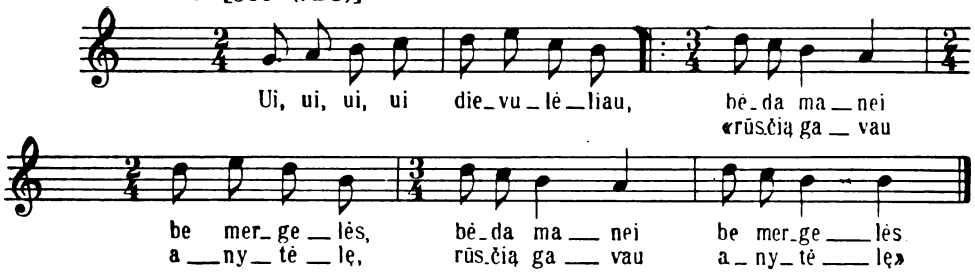

993 [1442 (1503)]; plg. 693.

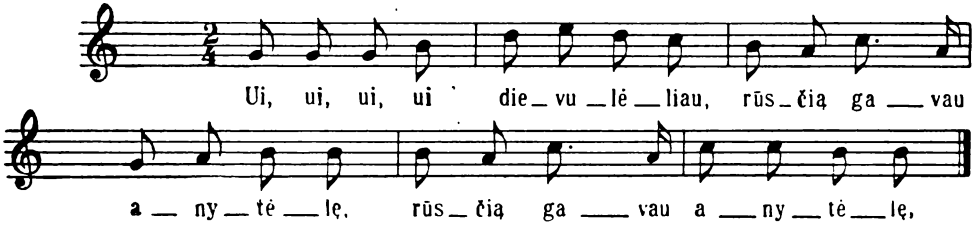

996 [1398 (1457)].

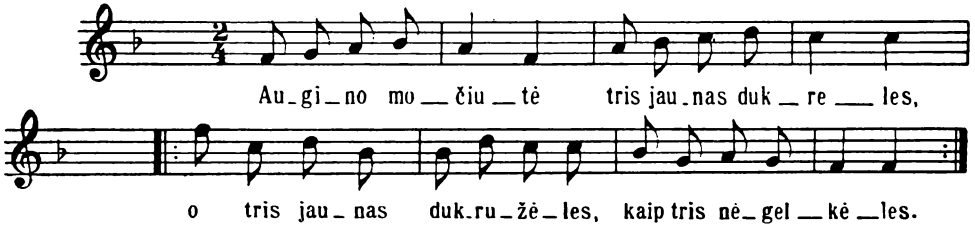

SD 423, 927; plg. D 709.

997 [1444 (1505)]; plg. 1445.

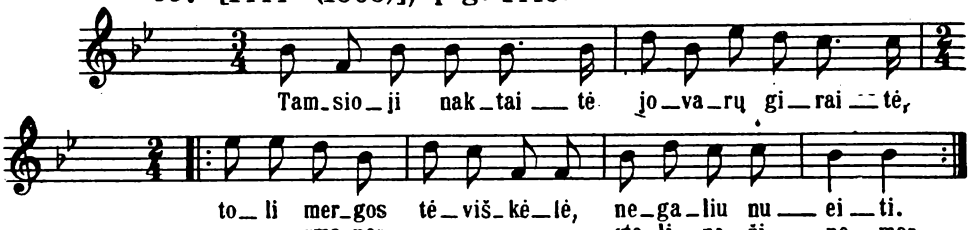

D 1473; SD 230.

997 [1445 (1506)]. Var. 1444.

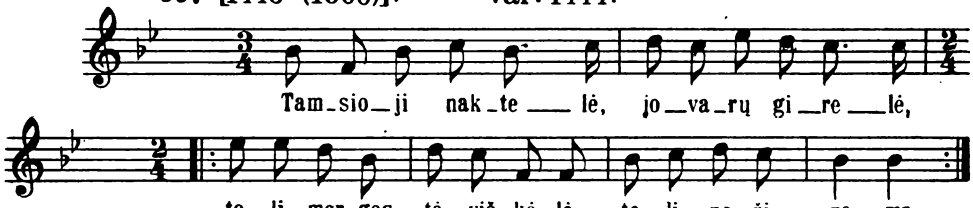

D 1473; SD 230.

999 [1446 (1507)].

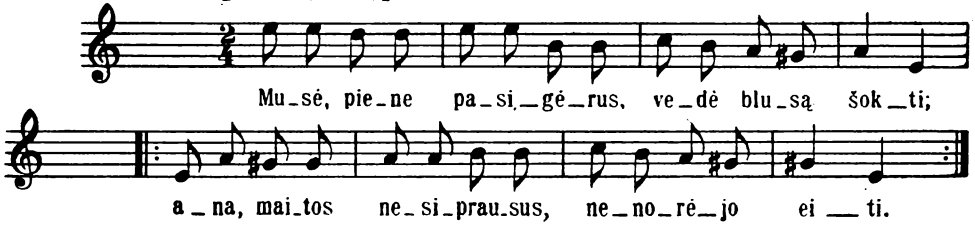

1007 [1452 (1513)].

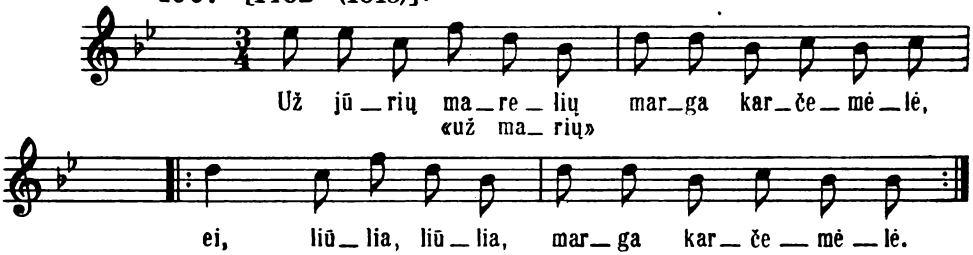

1009 [1453 (1514)]. Var. 706; plg. 441, 458, 662, 663, 668, 845, 846.

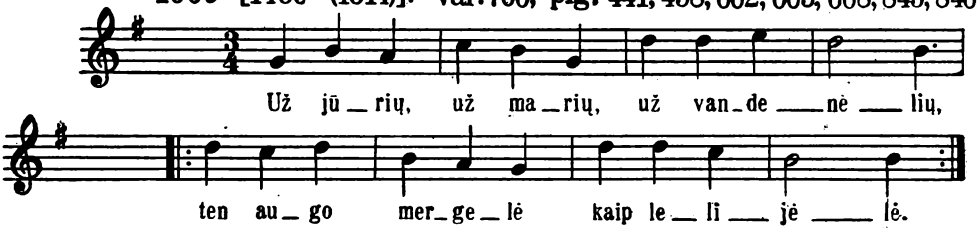

SD 463, 467; D 963; plg. D 408.

1010 [1458 (1519)].

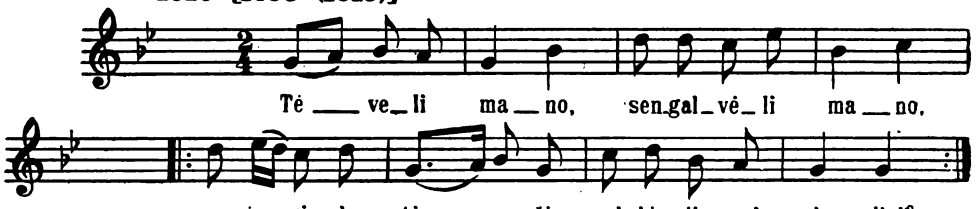

1014 [1459 (1520)].

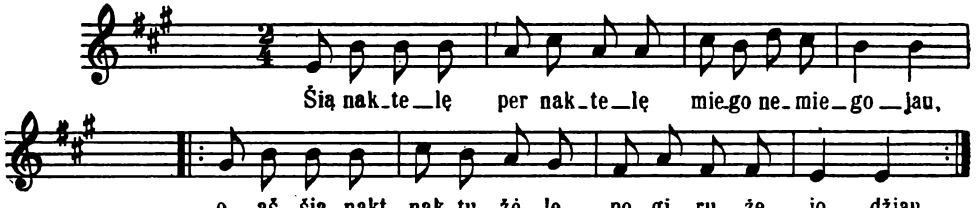

D 506; plg. D 322, 572, 573, 980.

1015 [1460 (1521)].

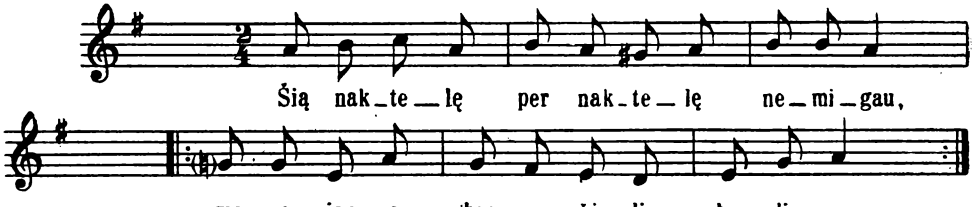

1016 [1461 (1522)]. Var. 193–198, 205; plg. 136, 137, 150–152, 1469.

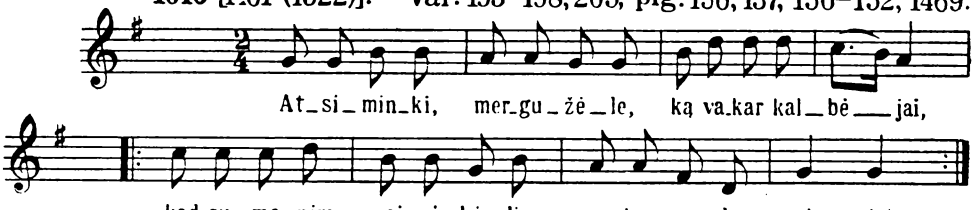

Plg. D 527.

1017 [1462 (1523)]; plg. 1463, 1464.

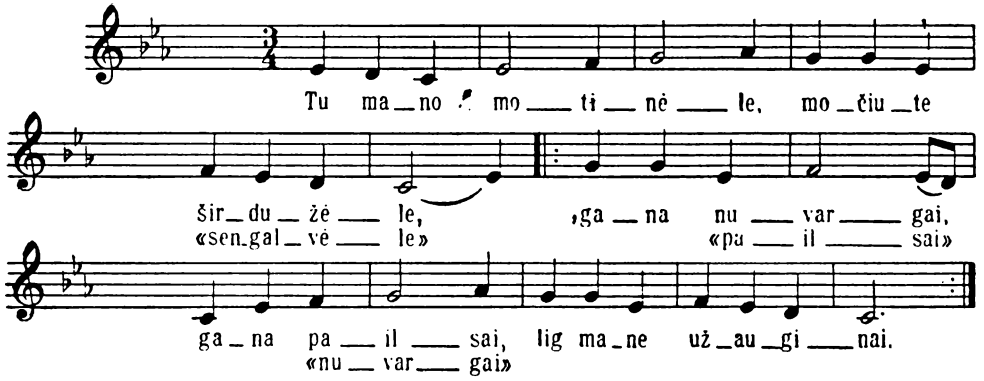

1017 [1463 (1524)]. Var. 1462; plg. 1464.

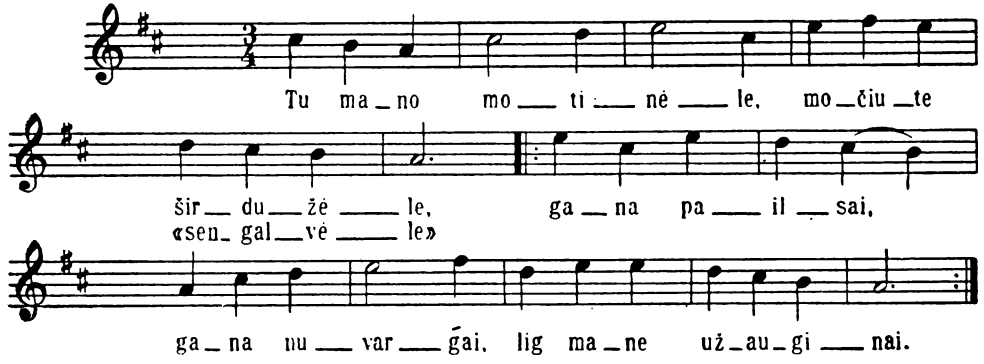

1017, [1464 (1525)]. Var. 1463.

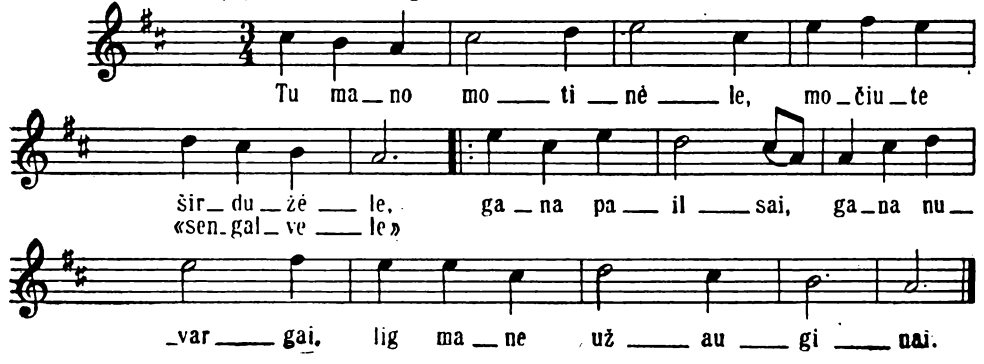

1019 [1465 (1526)]; plg. 374, 1205–1207.

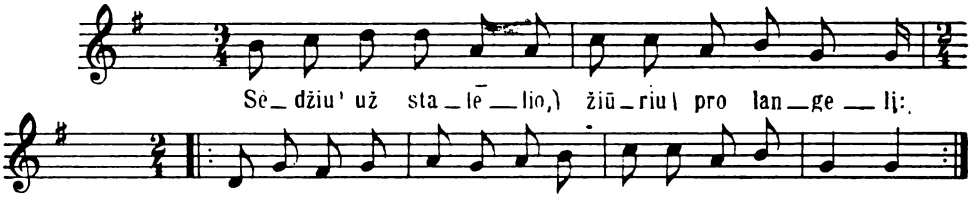

1022. [1466 (1527)].

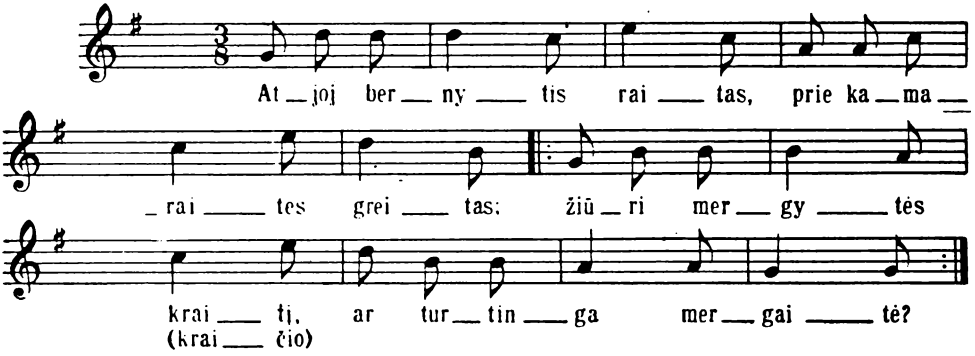

1025 [1467 (1528)].

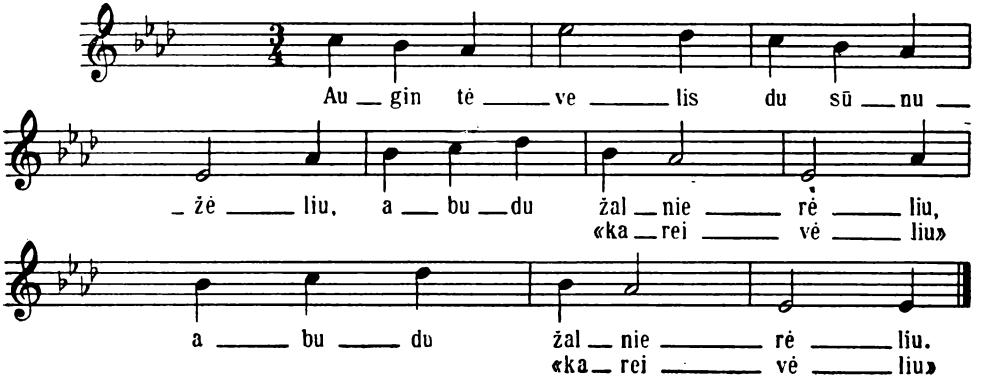

D 1134; plg. D 802, 861.

1025 [1558 (1620)]; **plg.** 19, 116, 131, 292, 349.

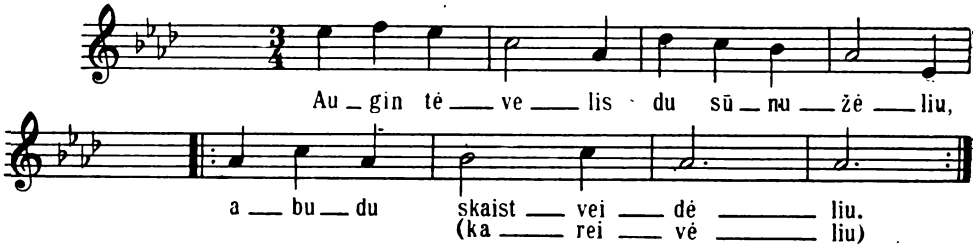

Plg. SD 1052; plg. D 104, 802.

1025 [1559 (1621)]; **plg.** 1560.

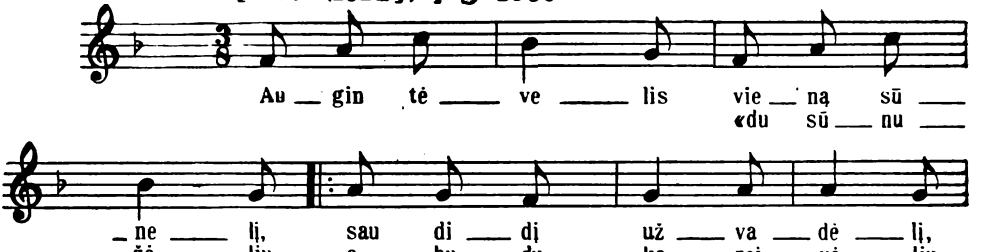

D 622, 1091, 1148; plg. SD 23, 422.

1025 [1560 (1622)]. Var. 1559.

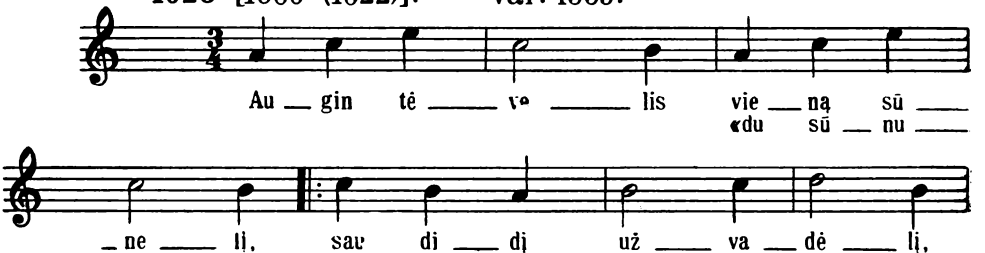

D 622, 1091, 1148; plg. SD 23, 422.

1030 [1469 (1530)]; plg. 1461.

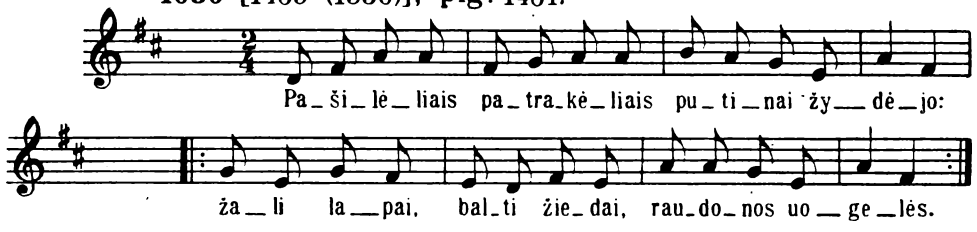

1031 [1470 (1531)]; plg. 523, 914, 1043, 1044.

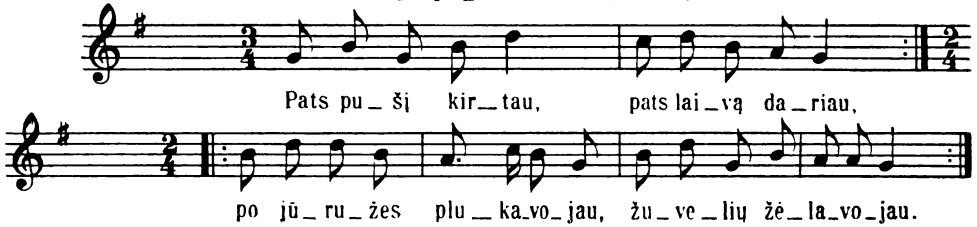

SD 454.

1032 [1471 (1532)]; plg. 324, 325, 726, 811, 975.

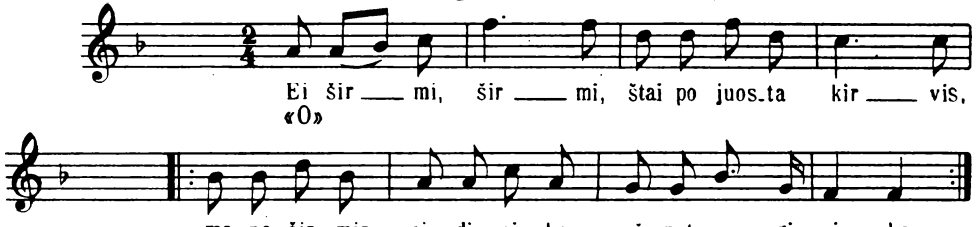

1036 [1476 (1537)].

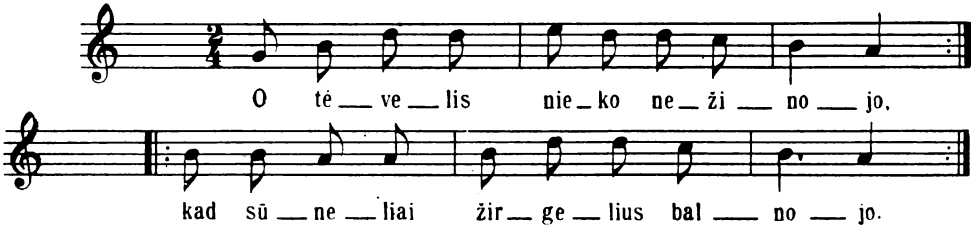

1037 [1474 (1535)]; plg. 480.

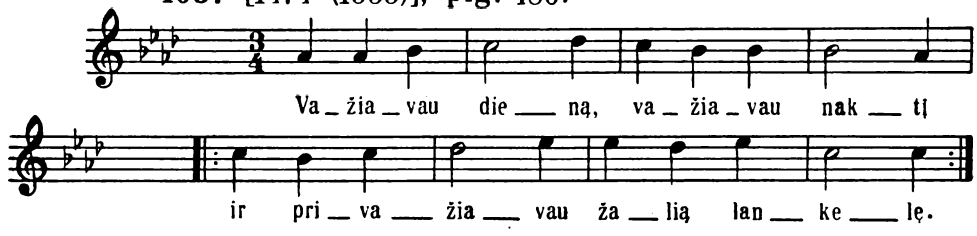

SD 931.

1038 [1477 (1538)].

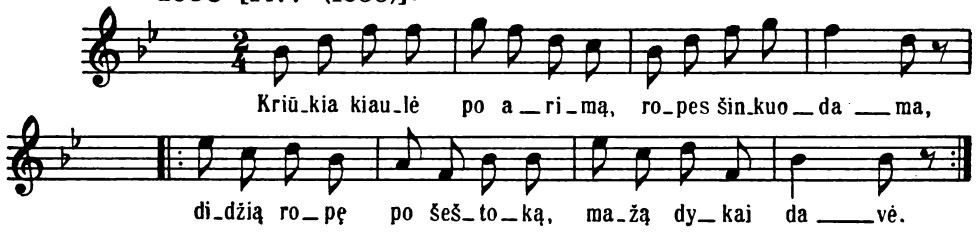

1039 [1475 (1536)]. Var. 1215.

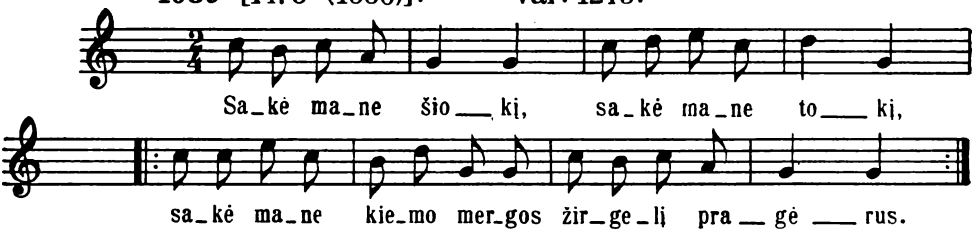

SD 565; plg. D 304.

1041 [1292 (1341)]; plg. 1293.

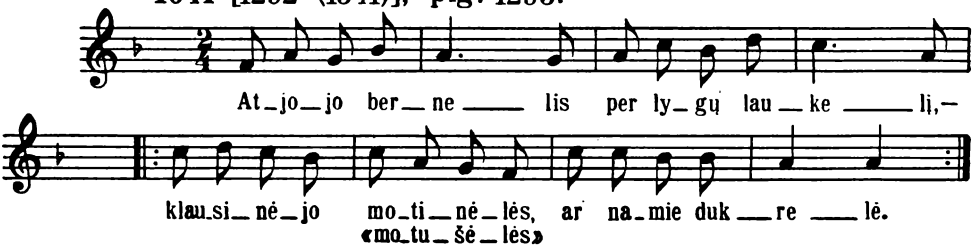

D 872; plg. SD 281, 420.

1041 [1293 (1342)]. Var. 1292.

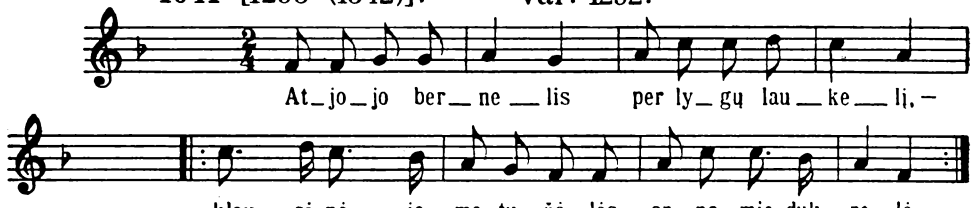

D 872; plg. SD 281, 420.

1041 [1536 (1597)].

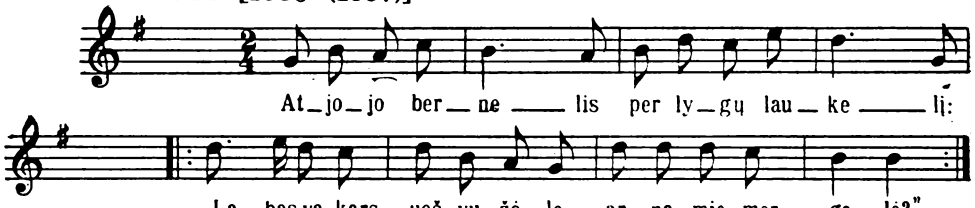

D 872; plg. SD 281, 420.

1042 [1158 (1204)].

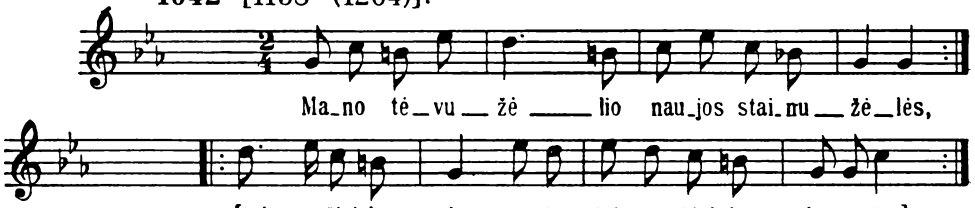

D 599, 1144; plg. D 1135.

1042 [1478 (1539)].

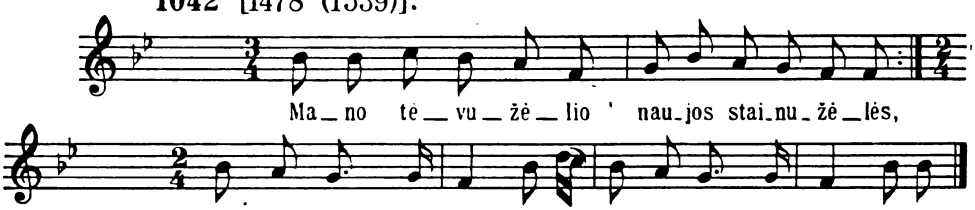

D 509, 1144; plg. D 1135.

1044 [1479 (1540)]. Var. 9.

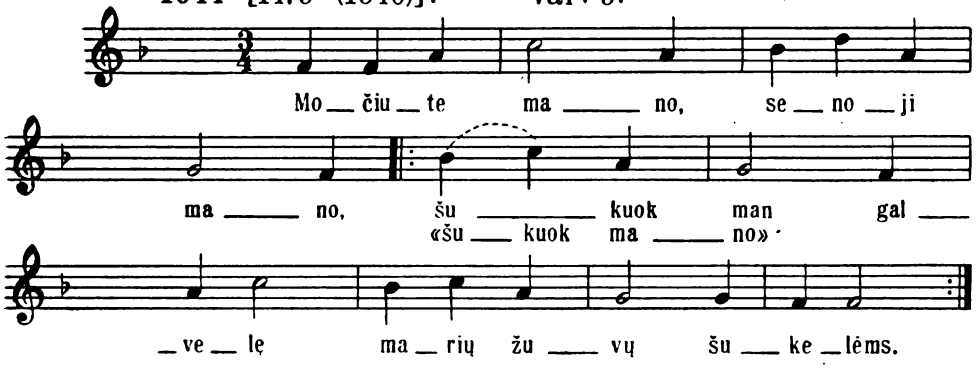

Plg. SD 336; plg. D 278, 1077, 1226, 1259.

1046 [1482 (1542)]; plg. 1483.

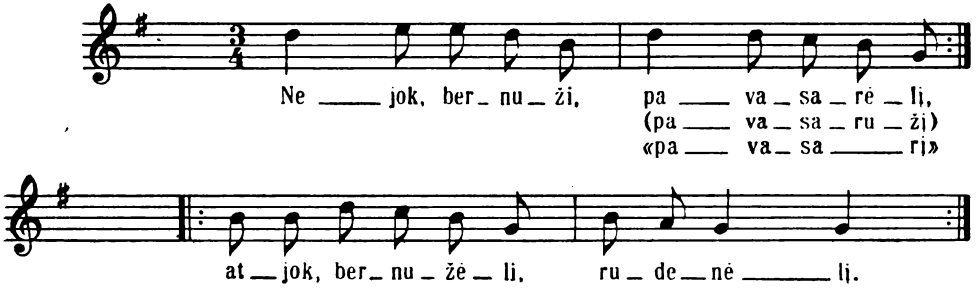

SD 87; D 686; plg. D 683.

1046 [1483 (1544)]. Var. 1482.

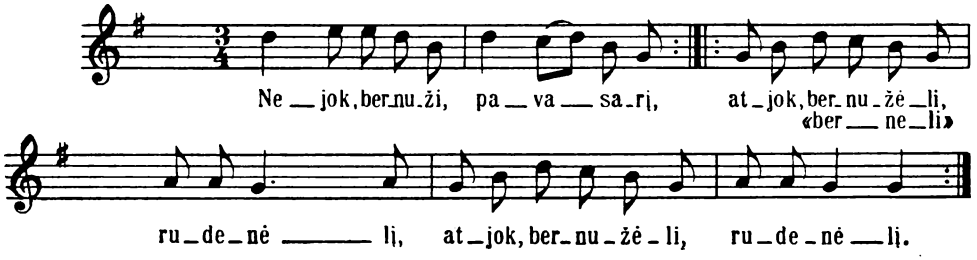

SD 87; D 683; plg. D 686.

1047 [657 (691)].

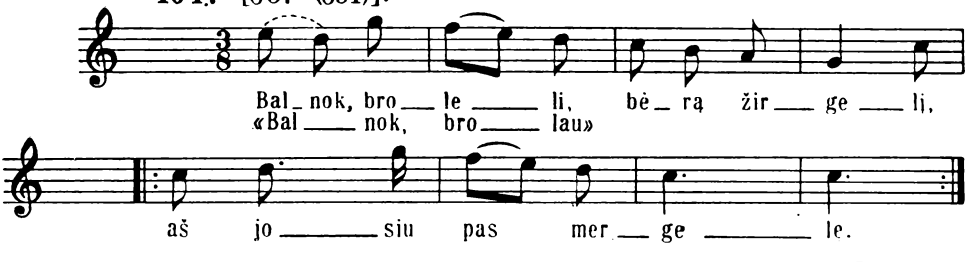

Plg. D 624

1048 [1484 (1545)].

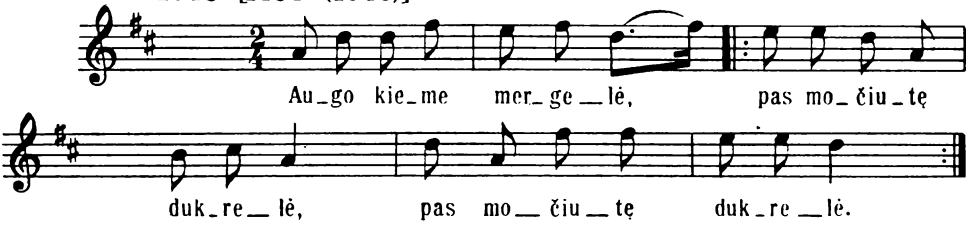

SD 287; plg. SD 1516, 1529.

1050 [1485 (1546)].

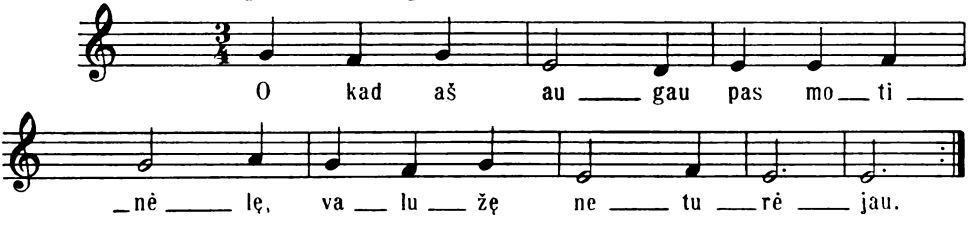

1051 [775 (813)].

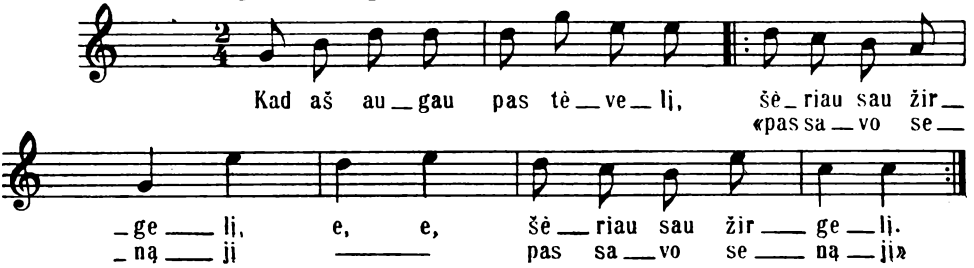

1051 [1486 (1547)].

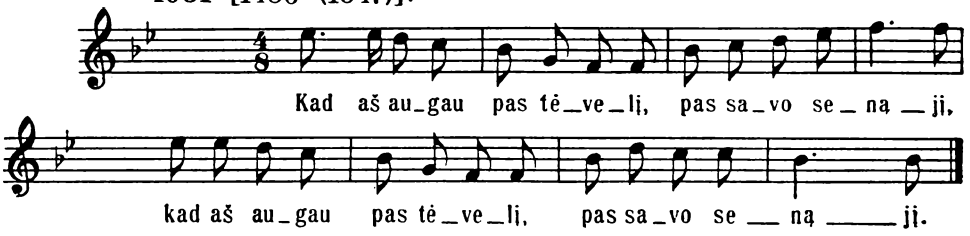

1052 [1550 (1612)]; plg. 522.

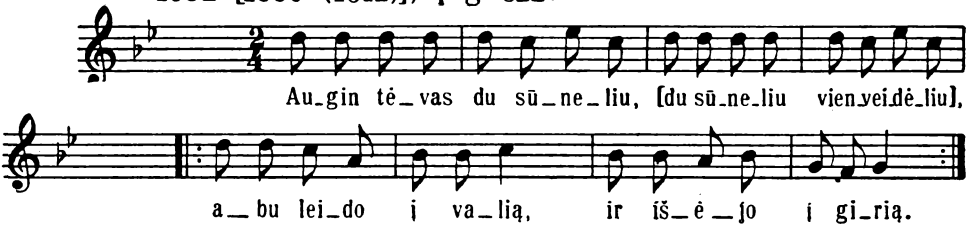

Plg. D 104, 861, 1149, 1150.

1053 [1487 (1548)]; plg. 1488.

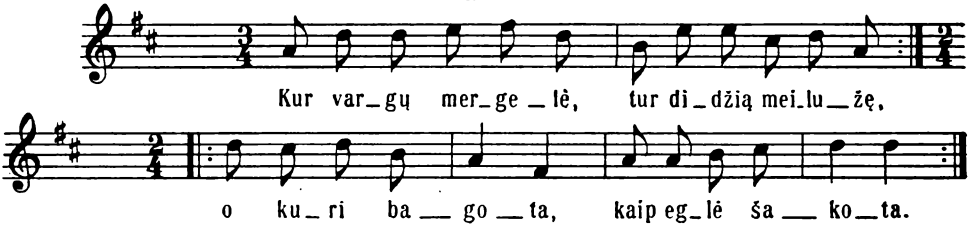

1053 [1488 (1549)]. Var. 1487.

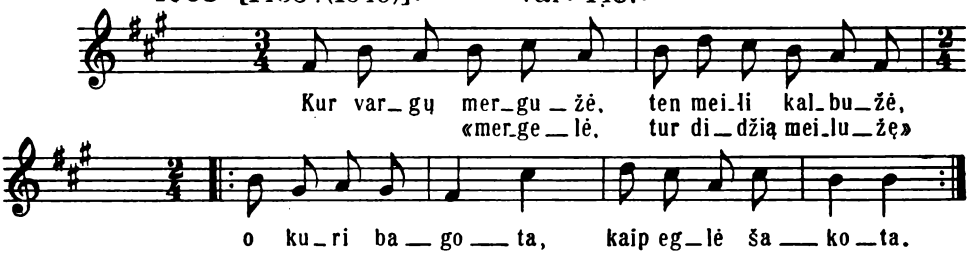

1057 [288 (290)].

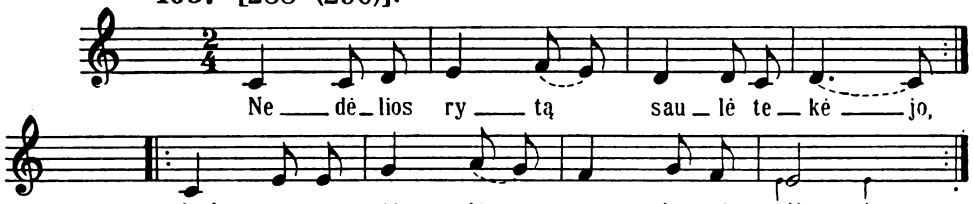

D 1212.

1060 [719 (754)]; plg. 562.

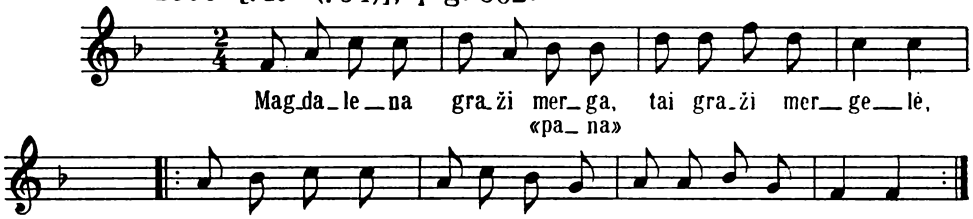

1062 [1489 (1550)].

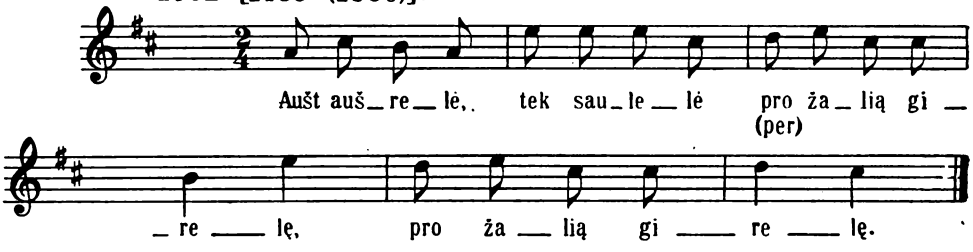

SD 550, 1061; D 832. 1561.

1063 [1512 (1573)]. Var. 659, 1511; plg. 1518, 1519.

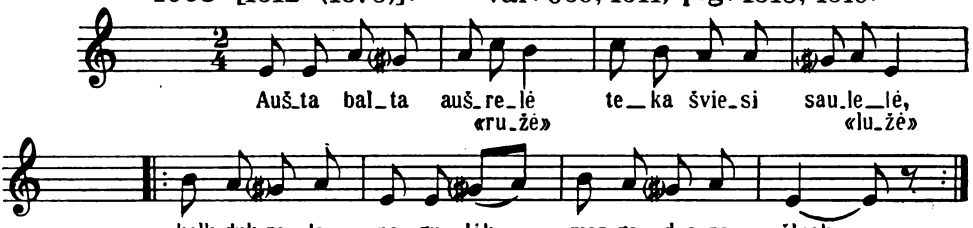

1064 [51 (52)].

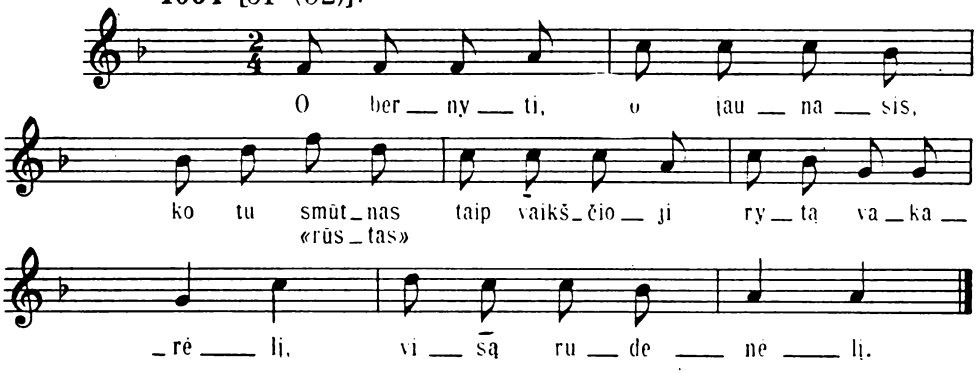

1072 [1494 (1555)].

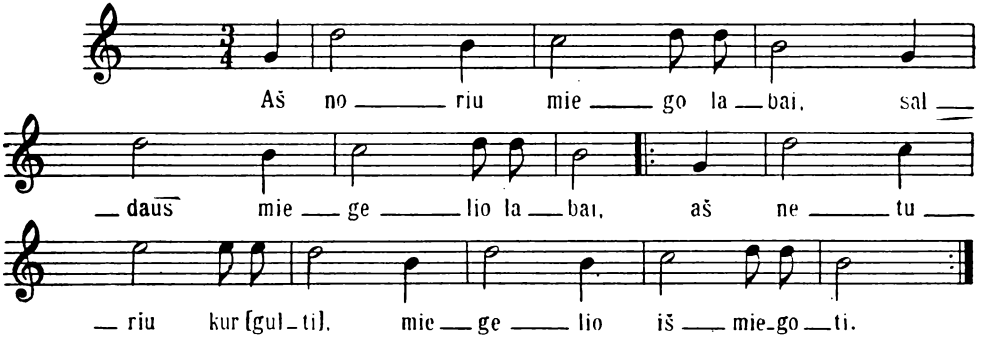

SD 659.

1073 [1652 (1717)].

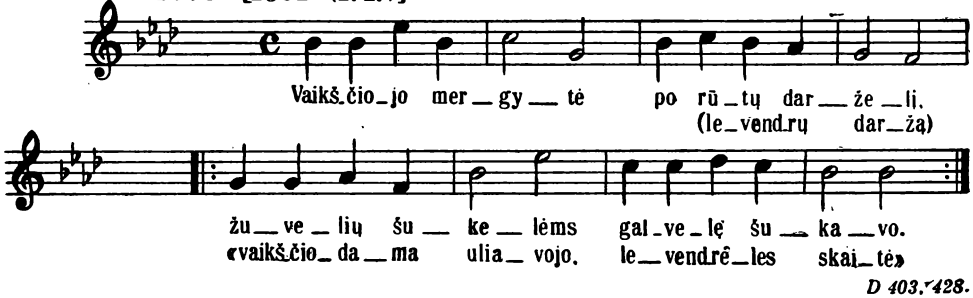

D 403, 428.

1073 [1156 (1202)].

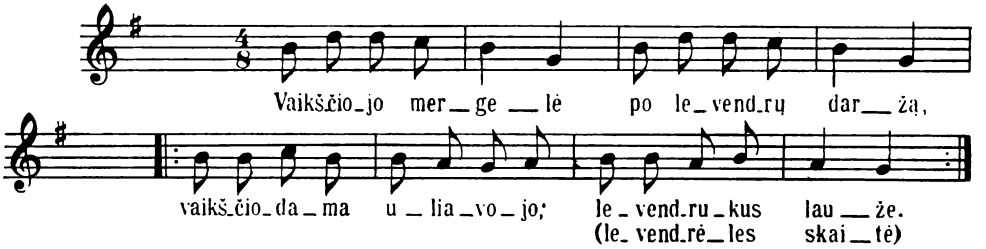

1073 [1495 (1556)]; plg. 1156.

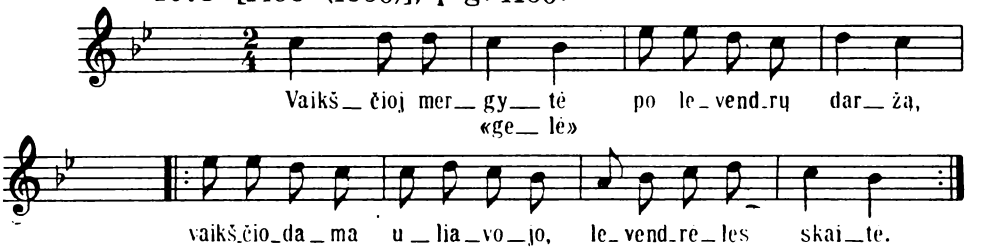

1075 [1497 (1558)].

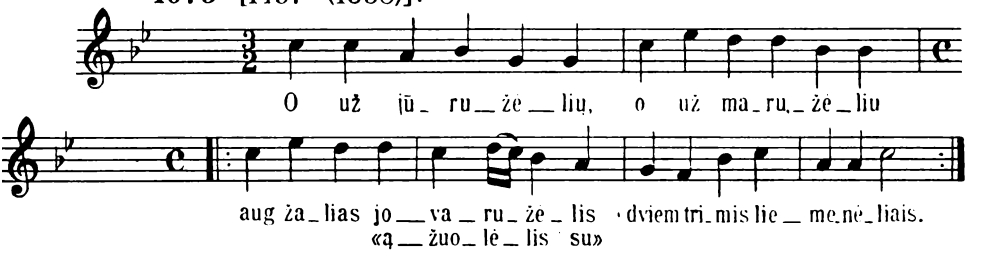

1078 [1498 (1559)].

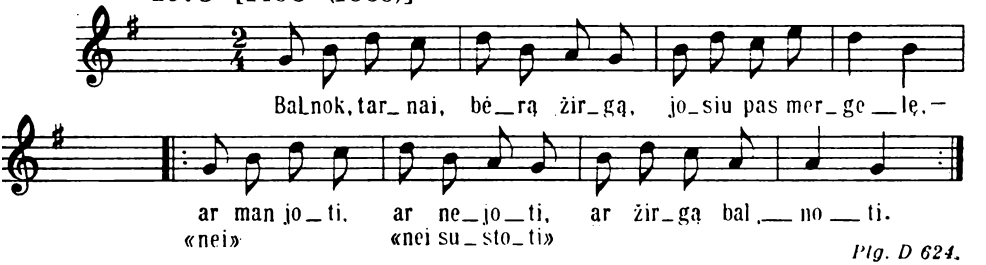

Plg. D 624.

1080 [1499 (1560)].

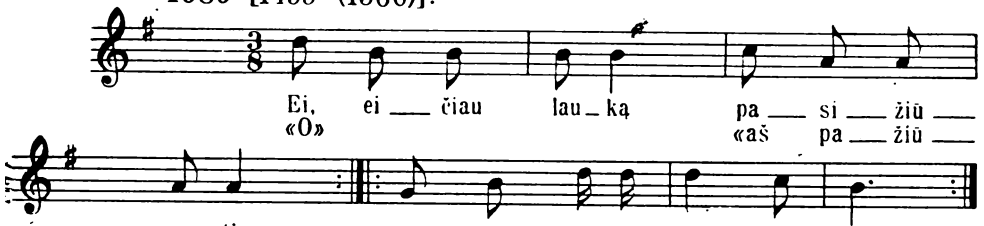

D 17.

1081 [1500 (1561)]; plg. 1501.

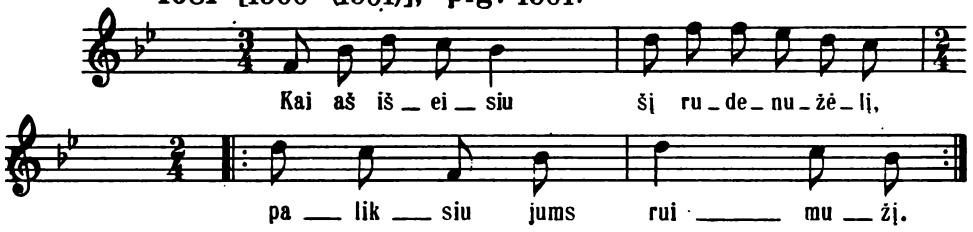

1081 [1501 (1562)]. Var. 1500.

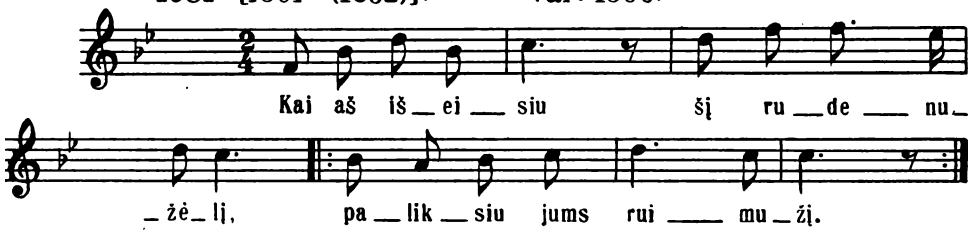

1082 [33 (34)]; plg. 63, 76, 116.

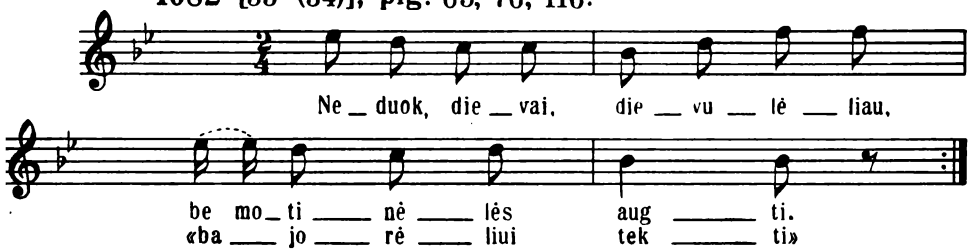

1082 [1502 (1563)].

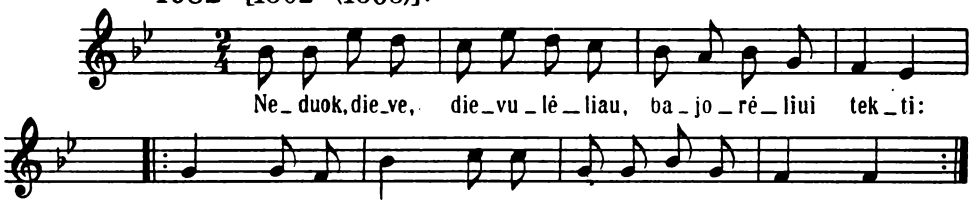

1083 [1503 (1564)]; **plg. 167.**

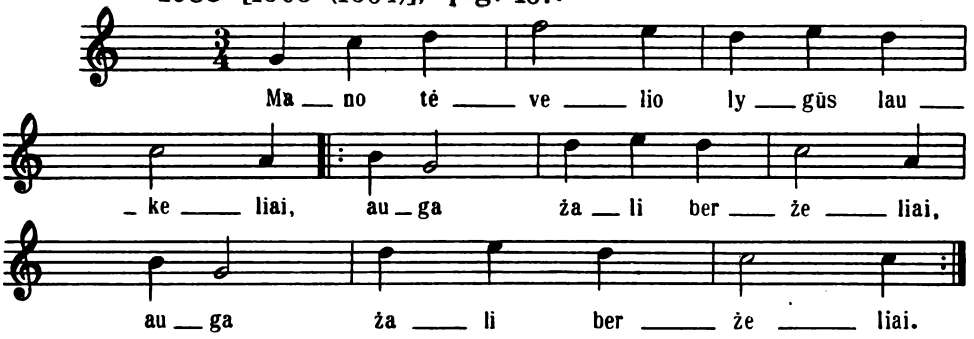

SD 132, 851; D 533, 681.

1084 [1504 (1565)].

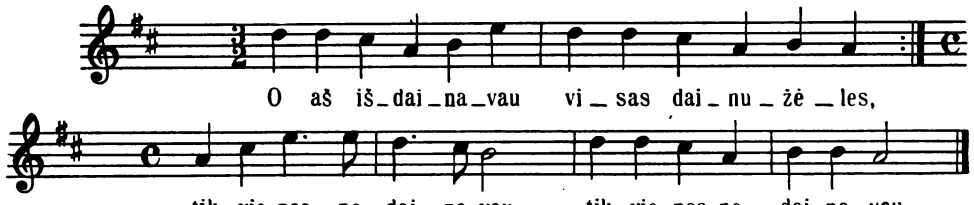

1088 [215 (214)].

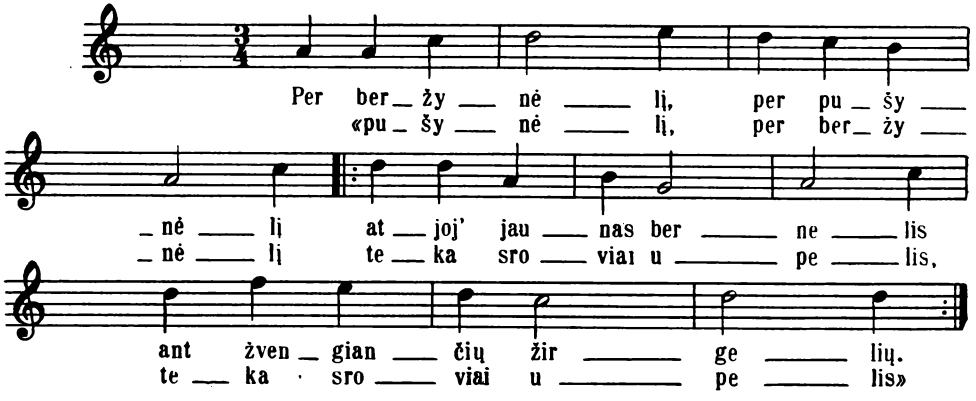

Plg. D 1213, 1216.

1088 [216 (215)].

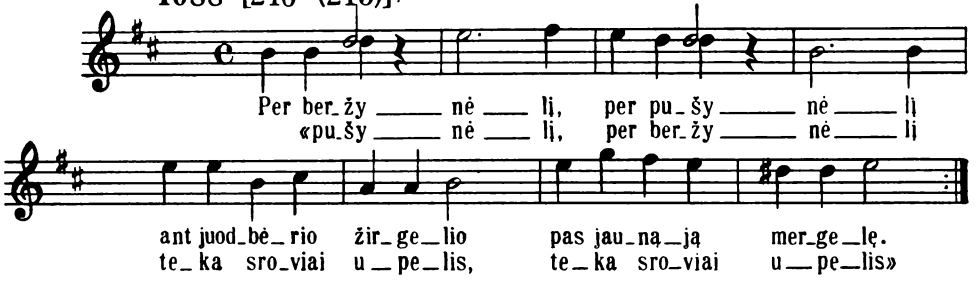

Plg. D 1213.

1088 [225 (224)].

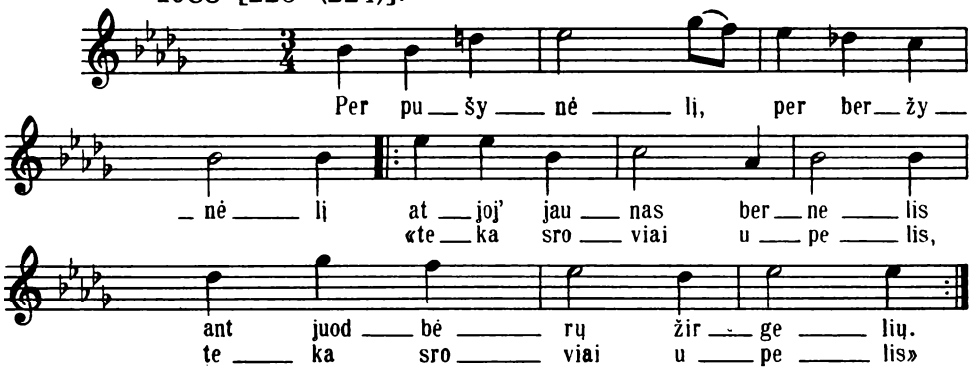

D 1213, 1216.

1089 [462 (485)].

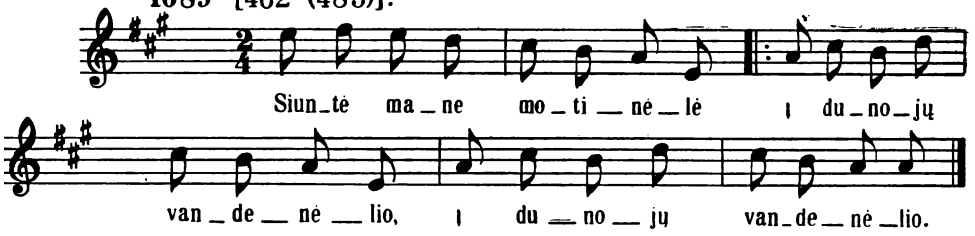

D 807, 817, 839; plg. D 808, 818, 840; plg. SD 77, 78, 81, 1090.

1089 [1505 (1566)]; plg. 1506.

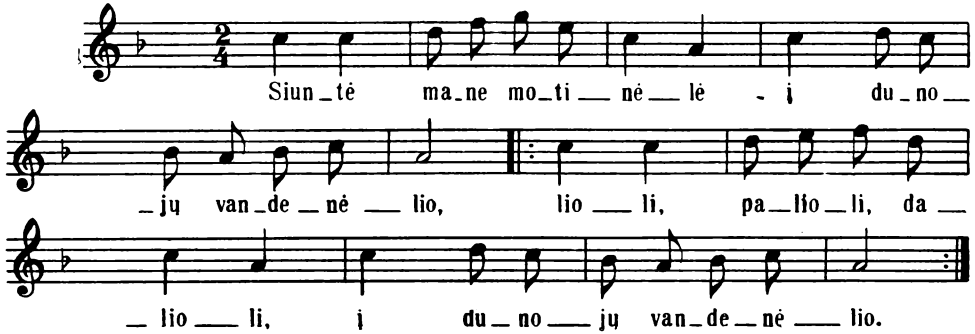

D 818; plg. SD 78; plg. D 807, 808, 817, 839.

1089 [1506 (1567)]. Var. 1505.

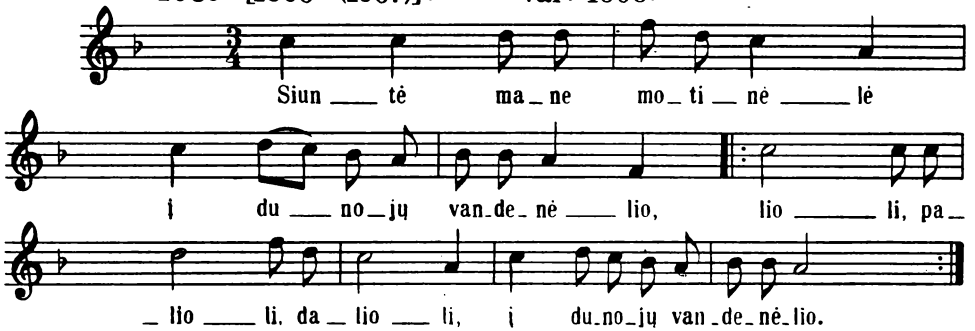

D 818; plg. D 807, 808, 817, 839.

1090 [1508 (1569)].

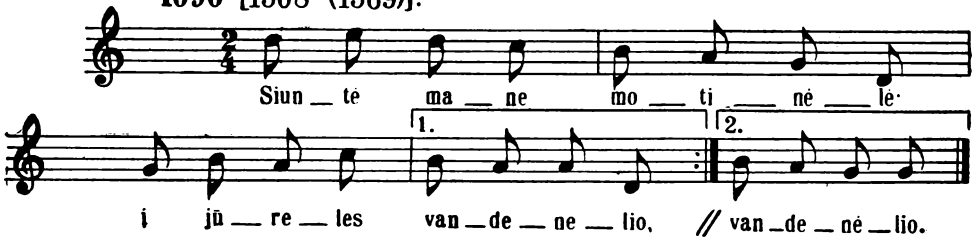

SD 78; D 807. 817. 839. 842; plg. D 808; plg. SD 77.

1091 [736 (771, 772)]; plg. 121.

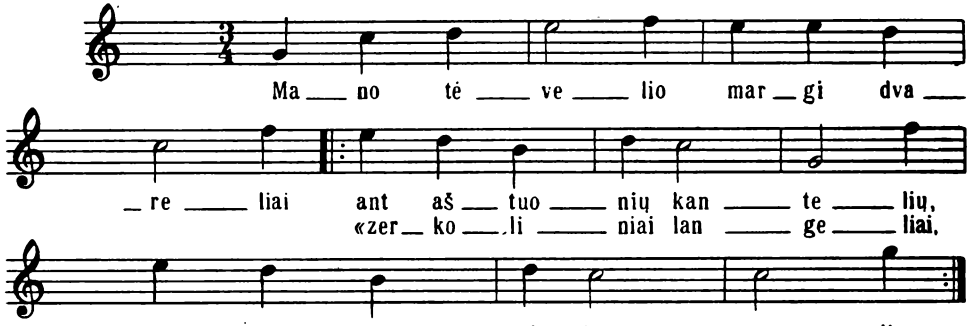

SD 132, 851; D 533, 681; plg. D 1227.

1092 [735 (770)]; plg. 57, 832.

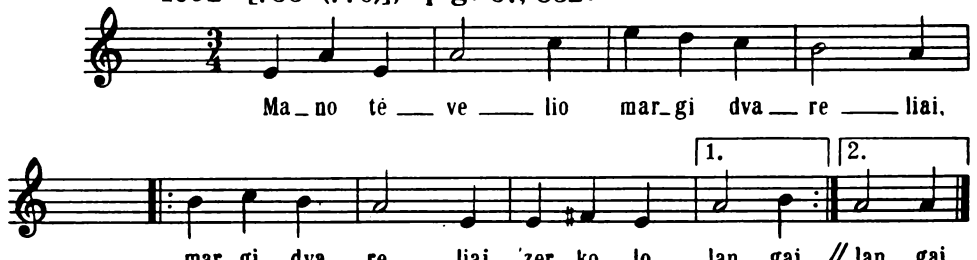

Plg. SD 450; plg. D 681.

1093 [522 (548)].

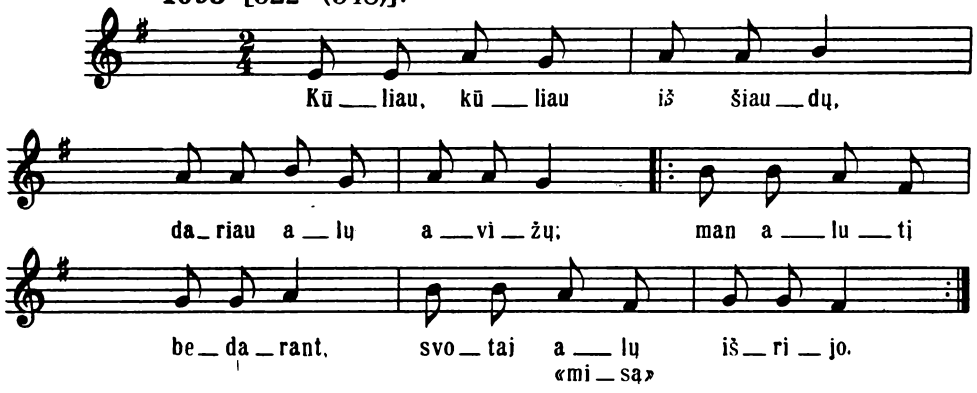

1096 [860 (898)].

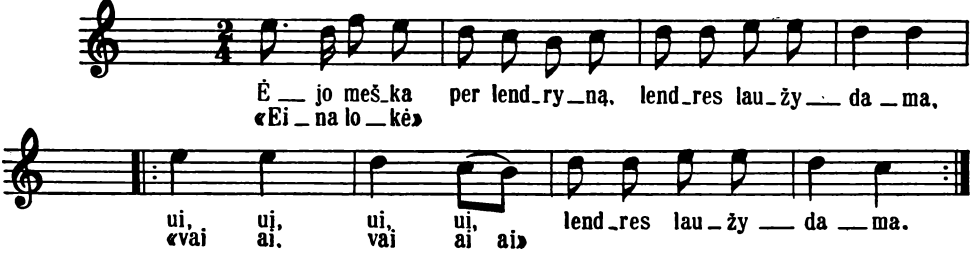

IV[1]

1 [1579 (1642)].

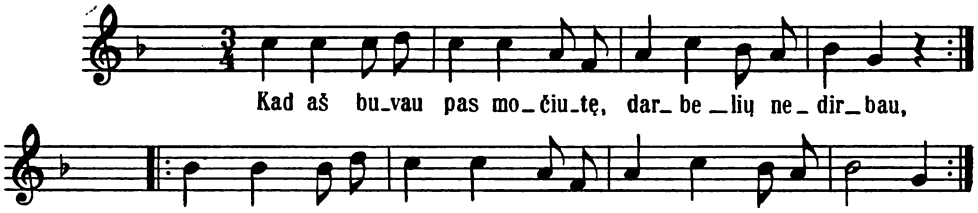

SD 468.

3 [1580 (1643)]; plg. 1581.

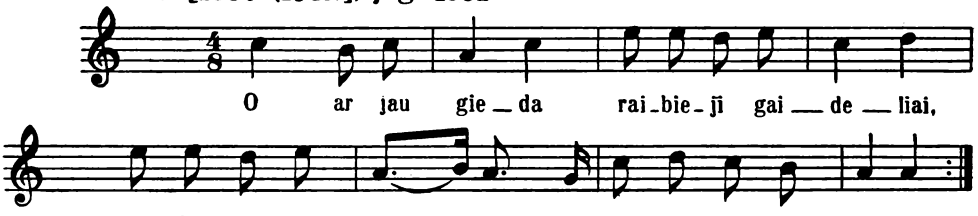

SD 498, 499; plg. D 459.

3 [1581 (1644)]. Var. 1580.

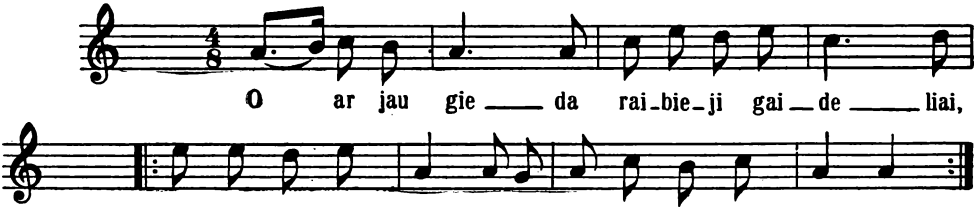

SD 498, 499; plg. D 459.

[1] „Svotbinės rėdos“ dainų tekstų melodijos.

4 [1582 (1645)].

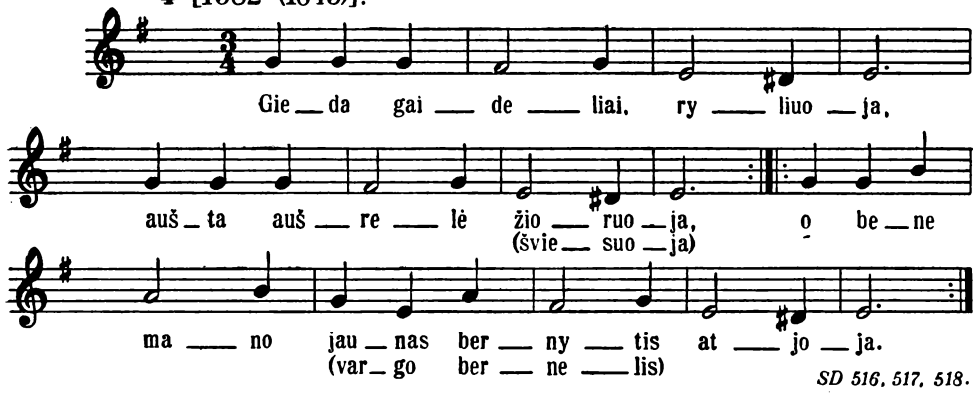

SD 516, 517, 518.

5 [459 (482)].

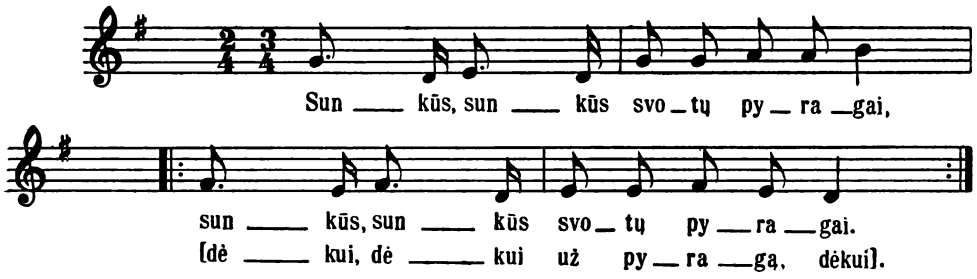

10 [536 (562)]; plg. 1583.

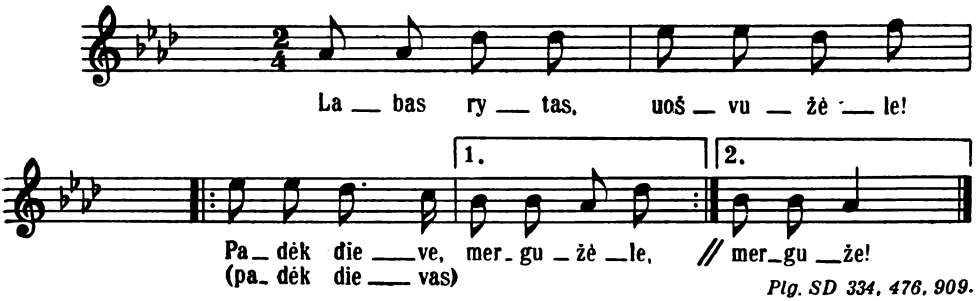

Plg. SD 334, 476, 909.

10 [1583 (1646)]; plg. 536, 1588.

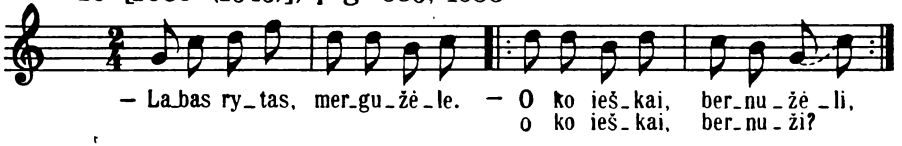

SD 543, 545; plg. D 1016.

10 [1584 (1647)].

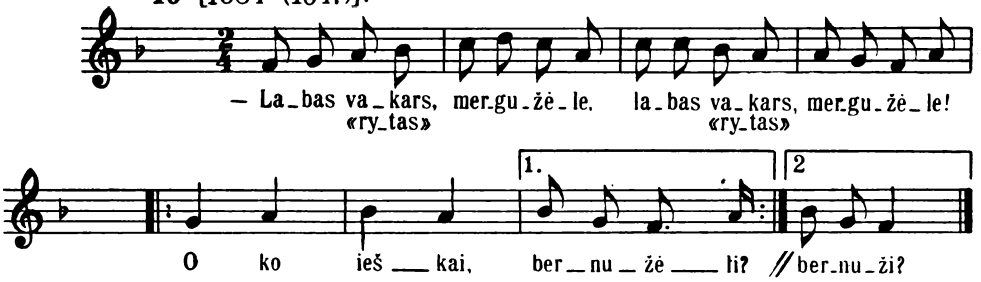

SD 543, 545; plg. D 1016.

17 [1214 (1261)]; plg. 1219.

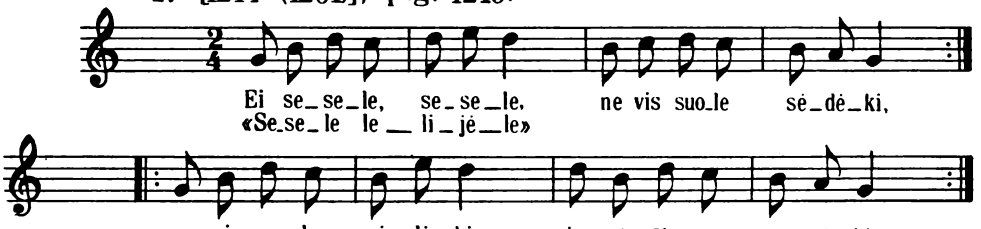

SD 364.

20 [296 (298)]; plg. 400.

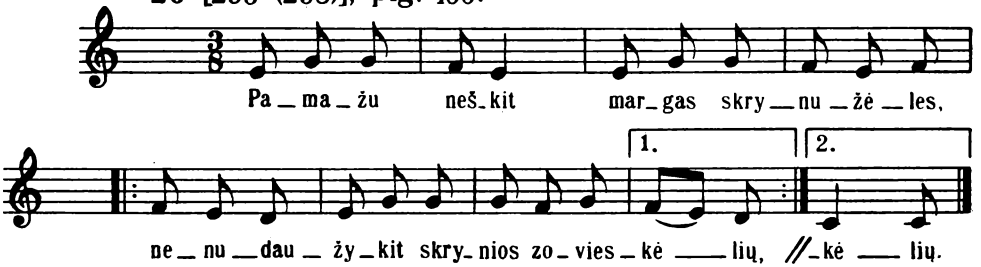

20 [400 (412)]; plg. 296.

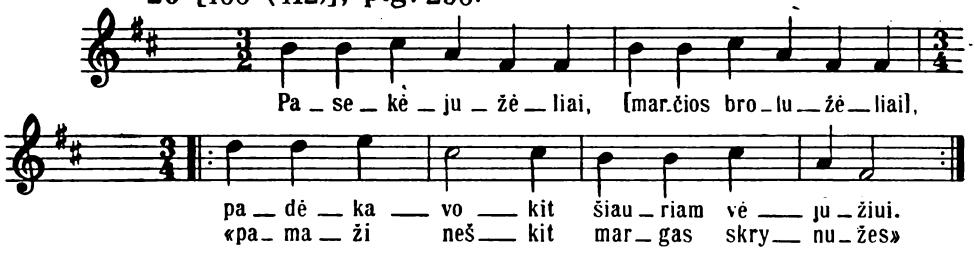

23 [235 (235)].

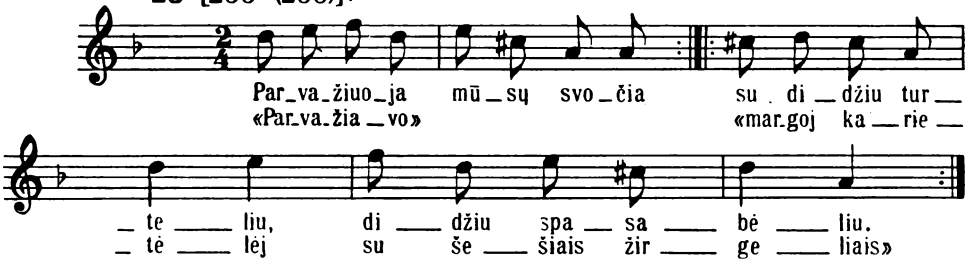

25 [1585 (1648)].

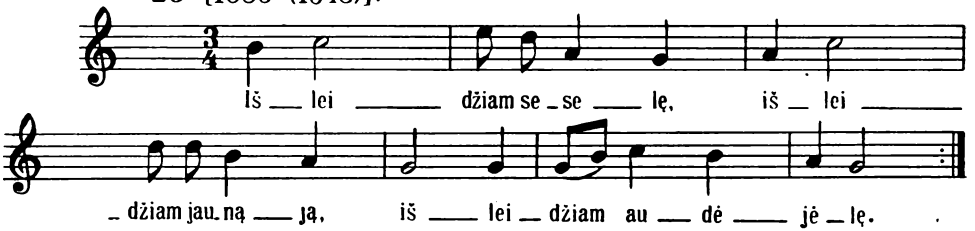

SD 614; plg. D 883.

27 [115 (116)]; plg. 41, 63, 96.

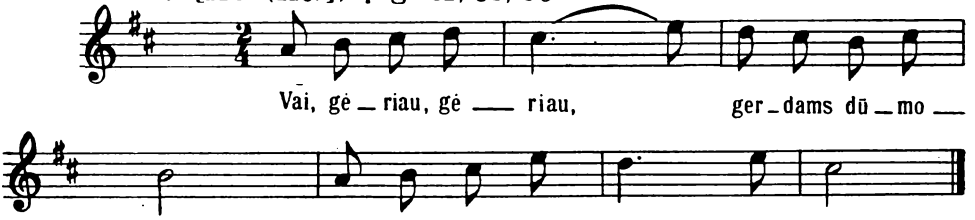

Plg. D 598; plg. SD 434.

27 [116 (117)]; plg. 20, 33, 64, 1558.

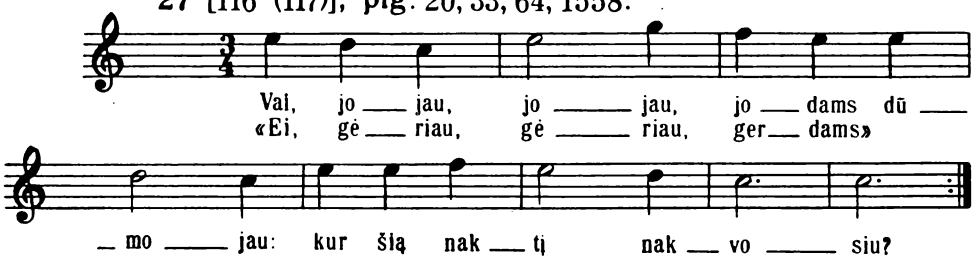

Plg. D 598; plg. SD 434.

DAINŲ MELODIJOS

(*PRIEDAI*)

V

1 [1105 (1150)].

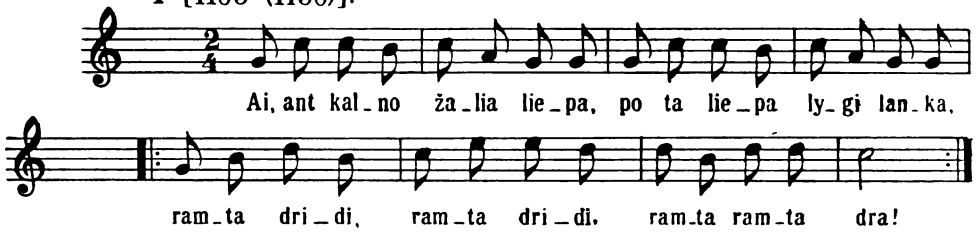

Plg. D 662.

2 [1604 (1667)].

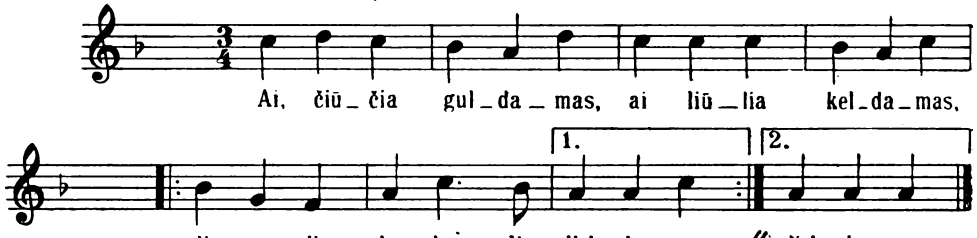

D 30.

3 [1113 (1158)].

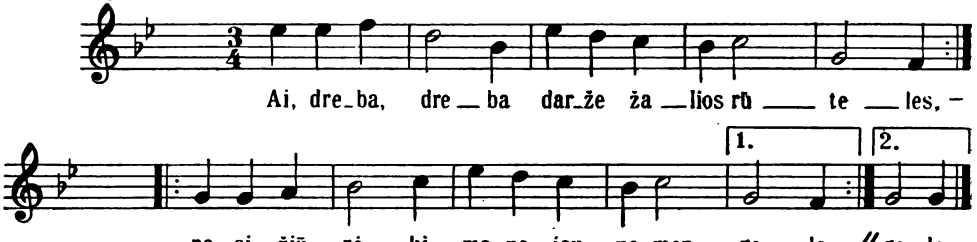

4 [1115 (1160)]; plg. 589.

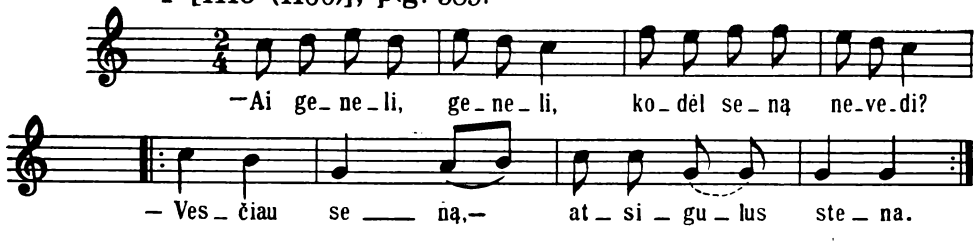

D 1563; plg. SD 38.

5 [1121 (1166)].

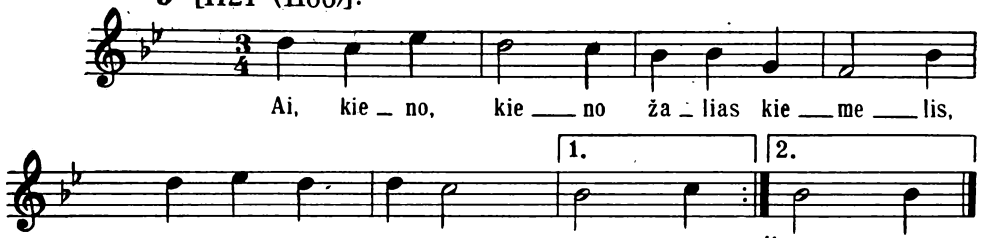

D 1079; plg. D 18.

6 [1122 (1167)].

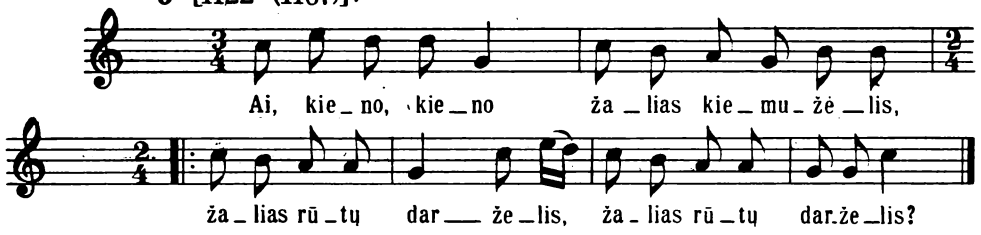

D 1079; plg. D 18.

7 [1597 (1660)].

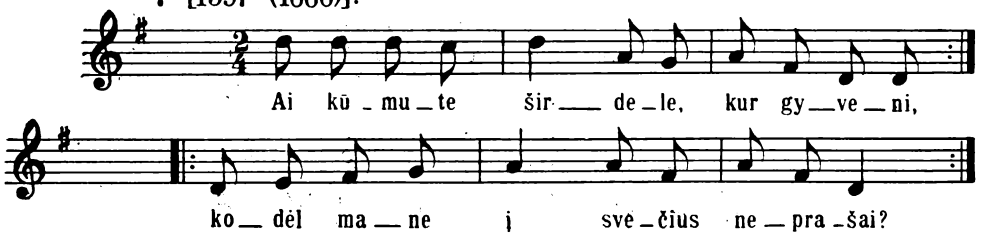

D 20.

8 [1596 (1659)].

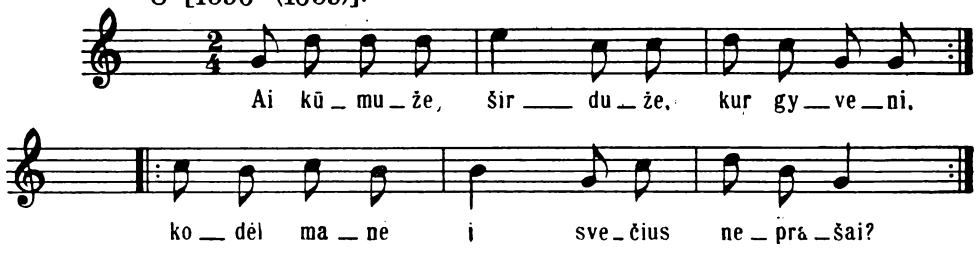

D 20.

9 [1137 (1182)].

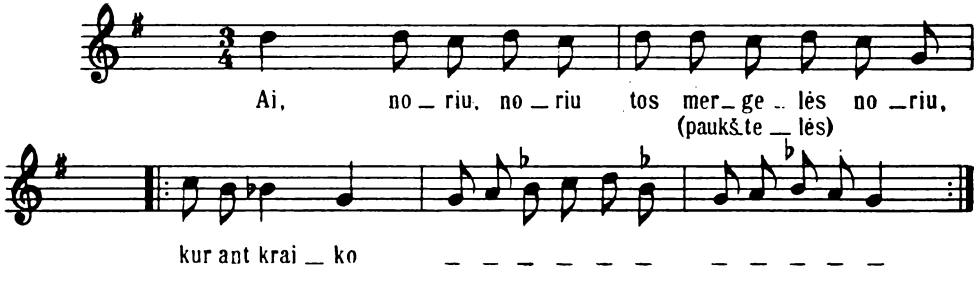

10 [1138 (1183)]; plg. 1139

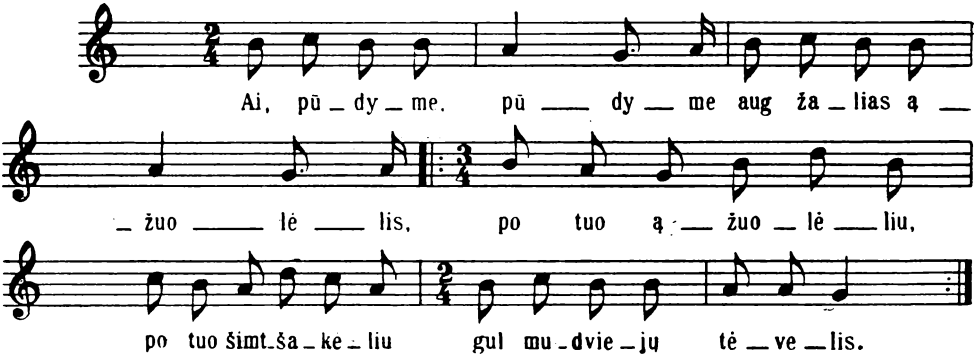

D 1230, 1231.

11 [1139 (1184)]. Var. 1138.

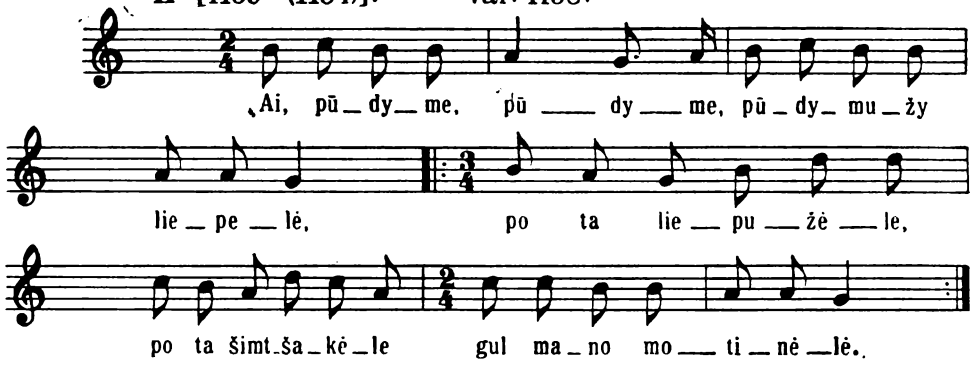

D 1230, 1231.

12 [1628 (1692)]. Var. 1626.

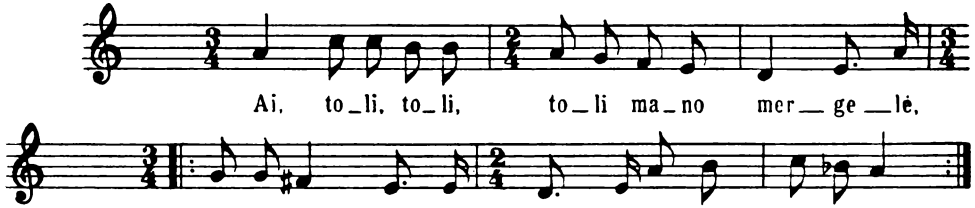

D 74.

13 [1147 (1193)].

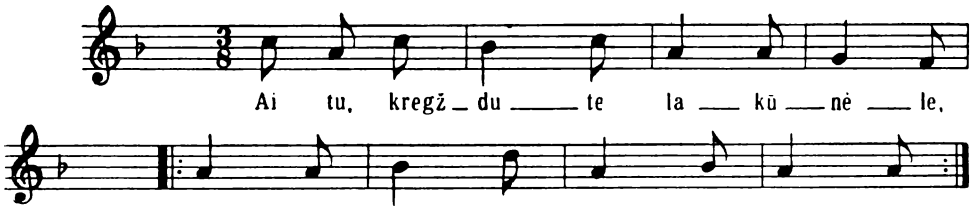

Plg. D 1497; plg. SD182, 313.

14 [1048 (1092)].

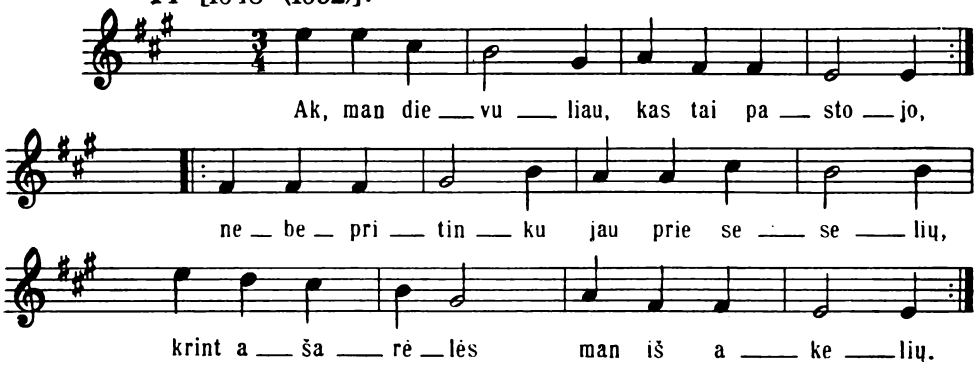

15 [1049 (1093)].

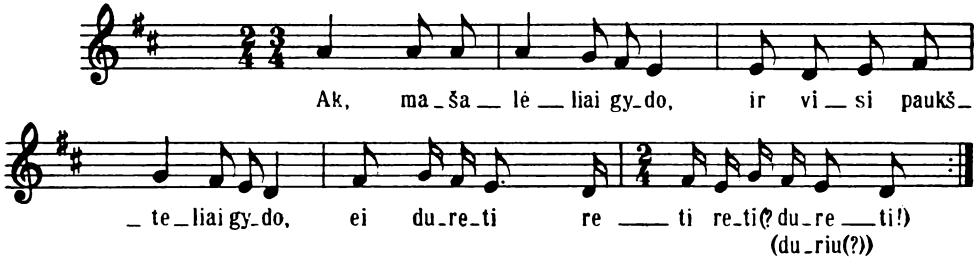

16 [1050 (1094)].

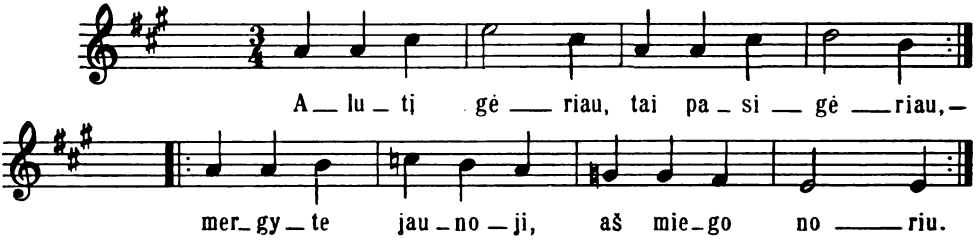

17 [1052 (1096)].

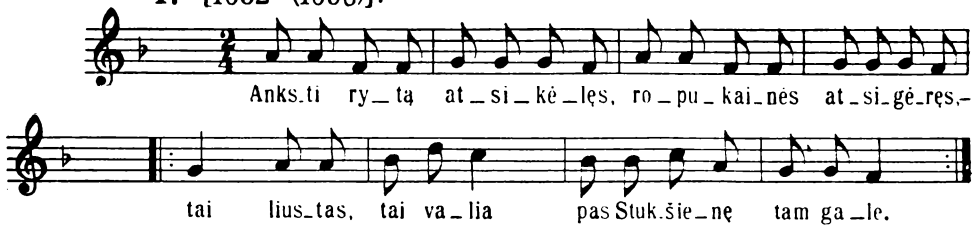

D 547; plg. D 207.

18 [1055 (1099)].

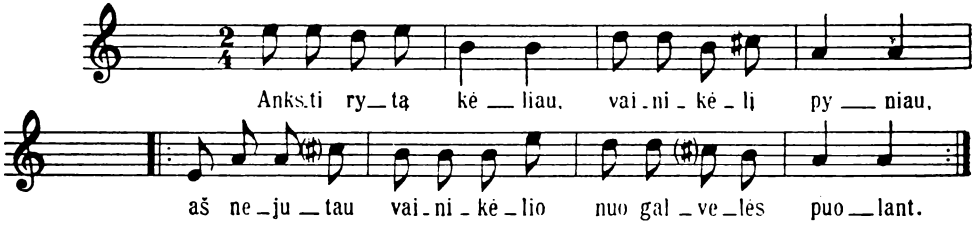

D 720; plg. D 39, 40, 41, 427; plg. SD 184, 185, 874; plg. SR 26.

19 [1053 (1097)]; plg. 1607.

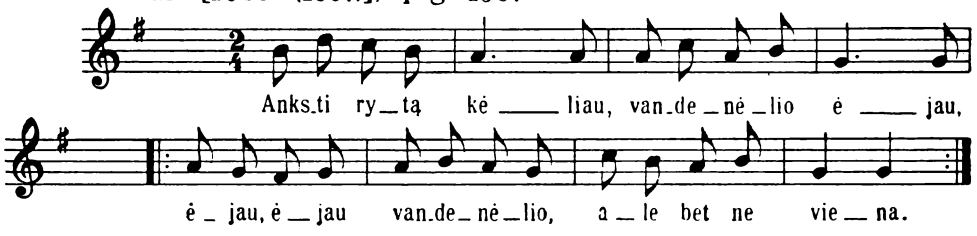

D 720; plg. D 39, 40, 41, 427.

20 [1054 (1098)].

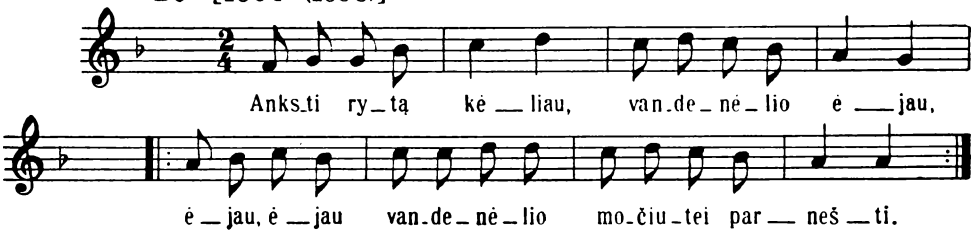

D 720; plg. D 39, 40, 41, 427; plg. SD 184, 185.

21 [1609 (1672). Var. 1608; plg. 1610.

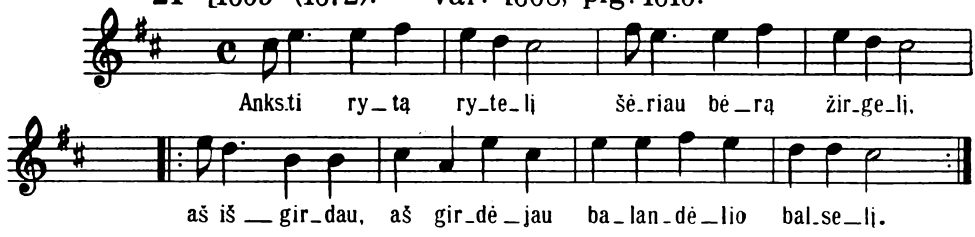

D 43, 640, 1093, 1477, 1478, 1503; АНП 13; plg. D 44.

22 [1610 (1673)]. Var. 1609.

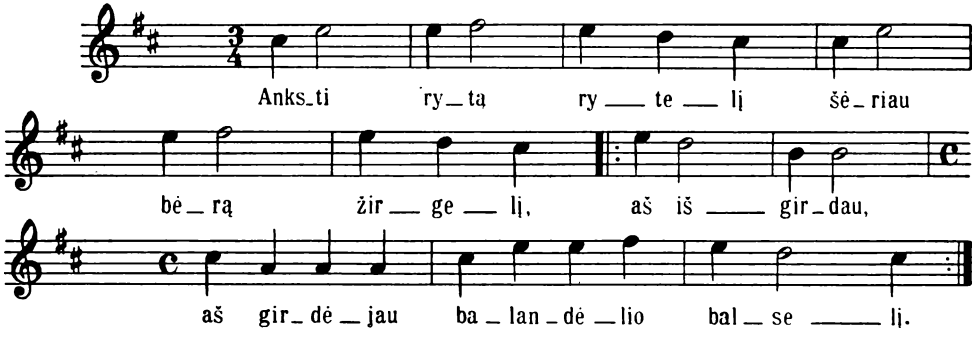

D 43, 640, 1093, 1477, 1478, 1503; АНП 13; plg. D 44.

23 [1057 (1101)]. Var. 1056

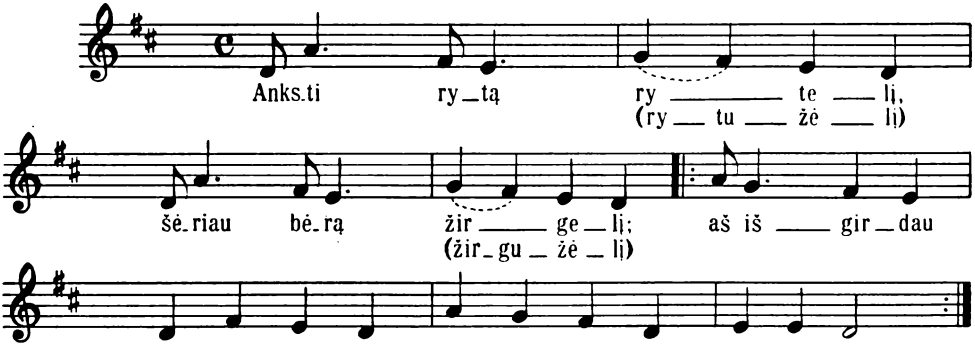

АНП 13; D 43, 44, 640, 1093, 1477, 1478, 1503.

24 [1060 (1104)].

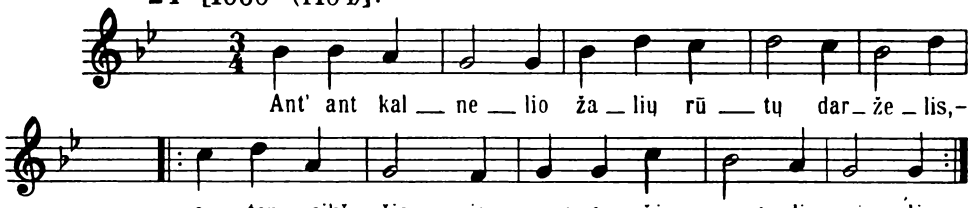

25 [1061 (1105)].

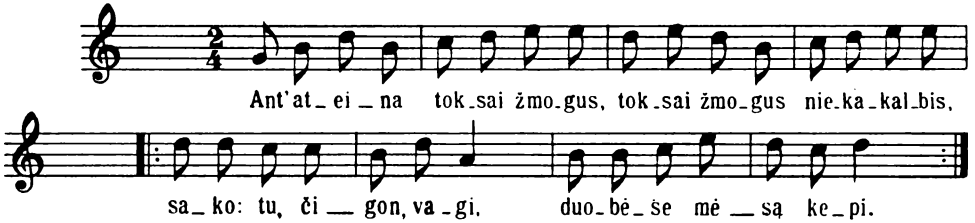

26 [1062 (1106)].

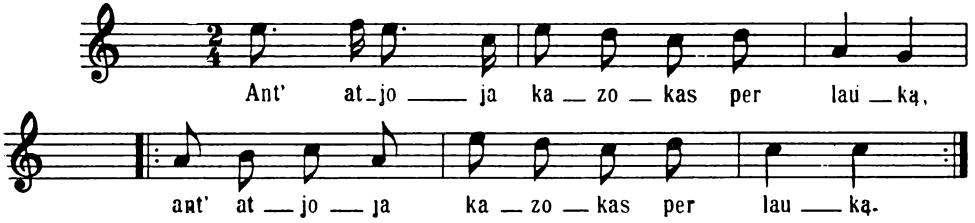

27 [1064 (1108)].

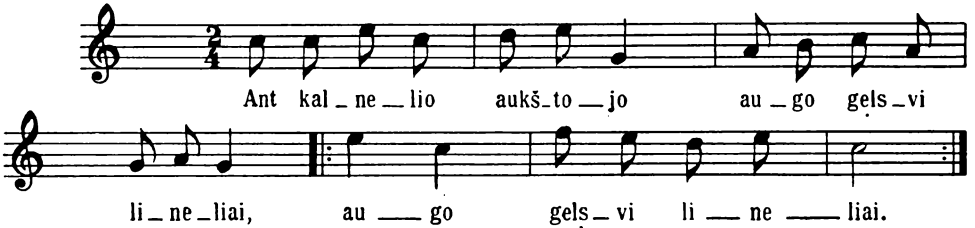

Plg. D 55.

28 [1065 (1109)]; plg. 1616.

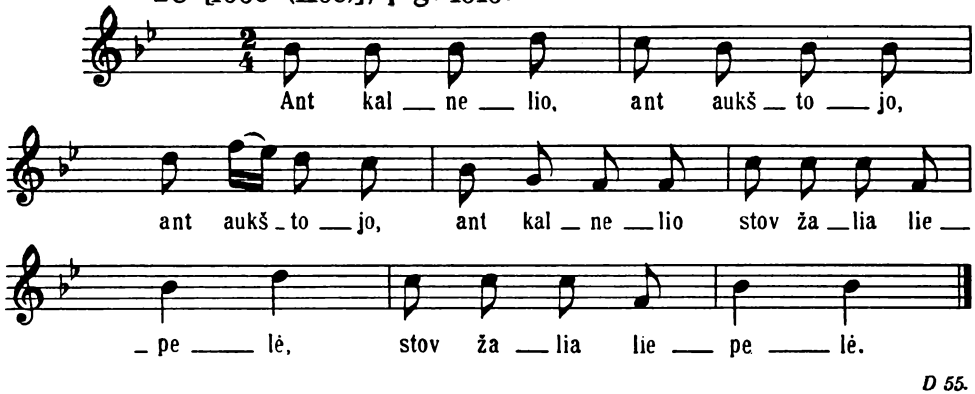

D 55.

29 [1067 (1111).

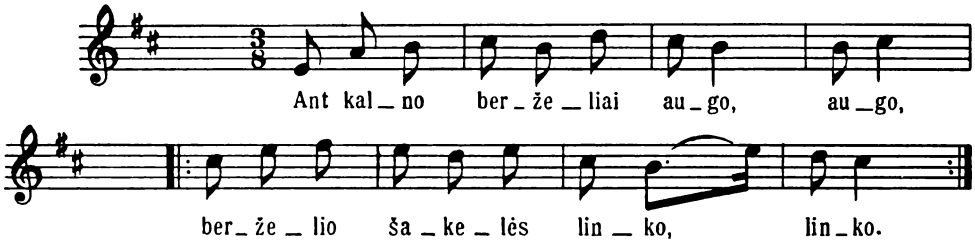

30 [1079 (1124)].

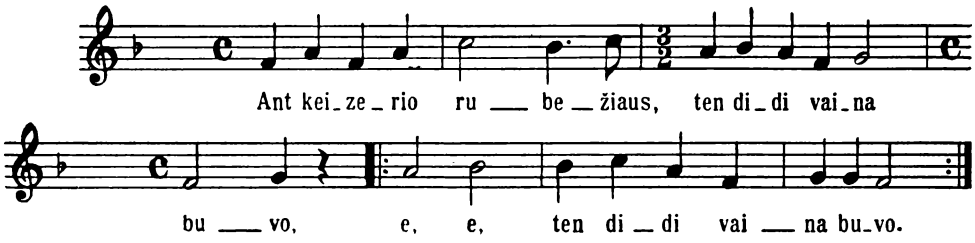

31 [1080 (1125)]; plg. 1081.

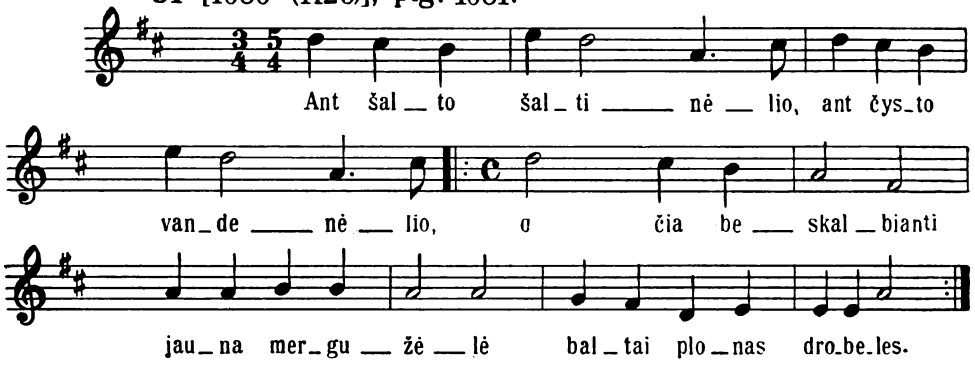

D 972; plg D 57.

32 [1082 (1127)].

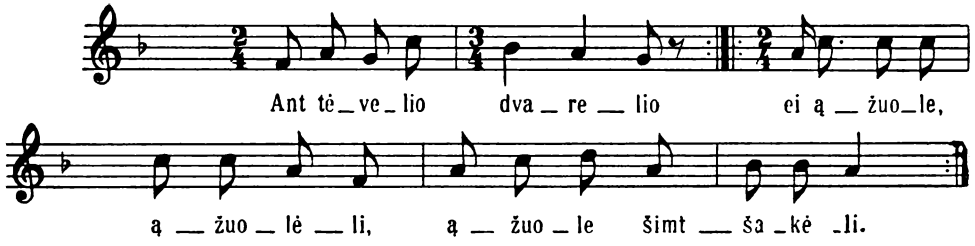

Plg. SD 633

33 [1083 (1128)].

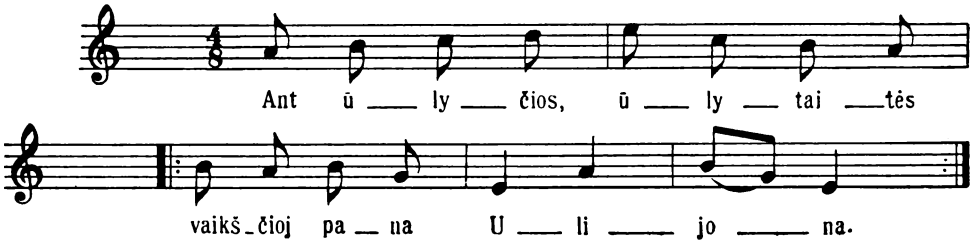

34 [1084 (1129)].

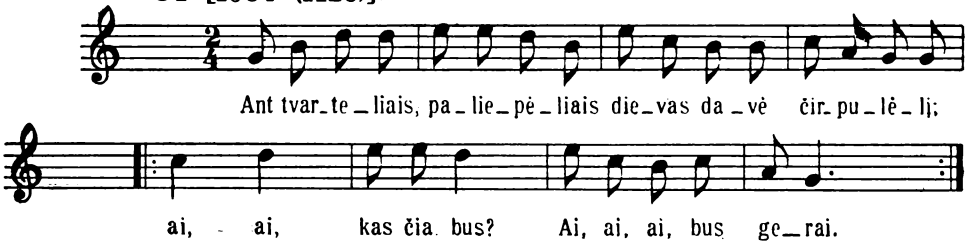

35 [1091 (1136)].

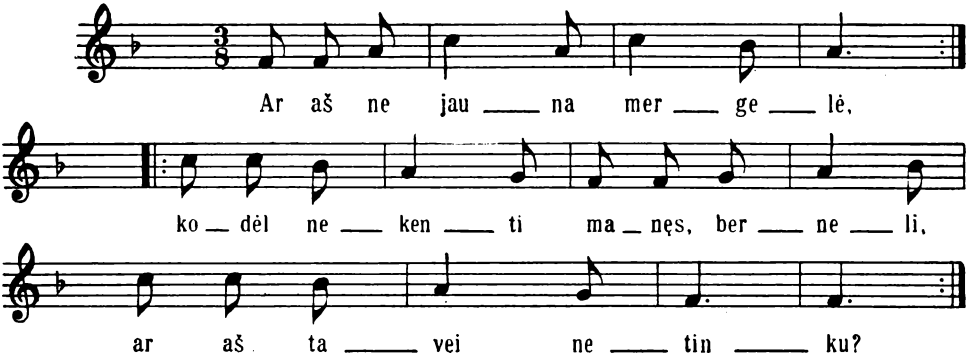

36 [1093 (1138)].

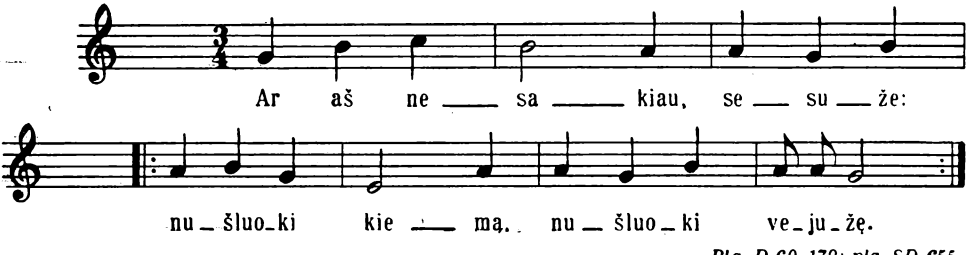

Plg. D 60, 179; plg. SD 655.

37 [997 (1040)]; plg. 1009, 1010.

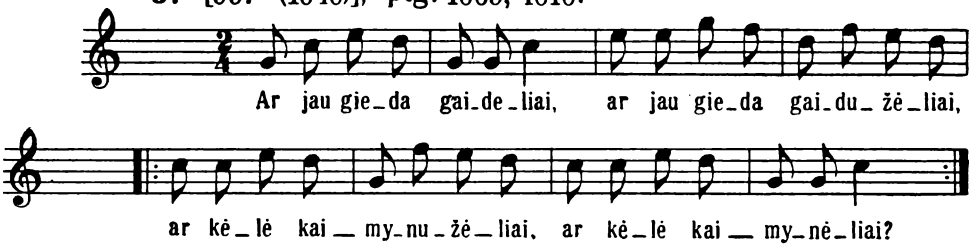

38 [1004 (1047)].

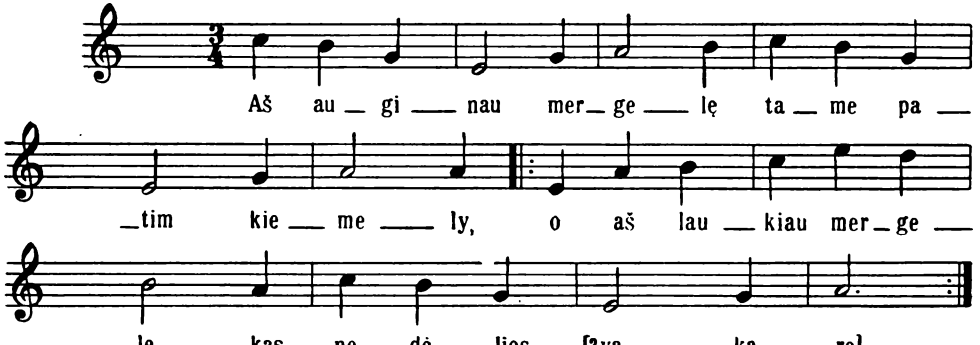

39 [1007 (1050)].

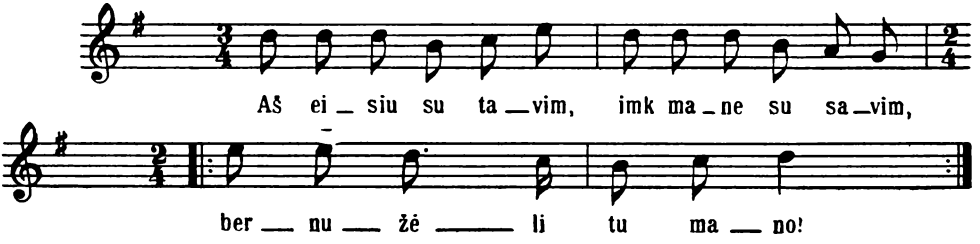

40 [1009 (1052)]. Var. 997; plg. 1010.

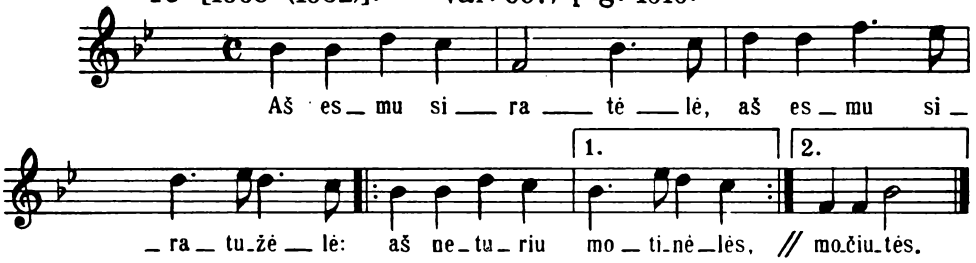

41 [1010 (1053)]. Var. 997; plg. 1009.

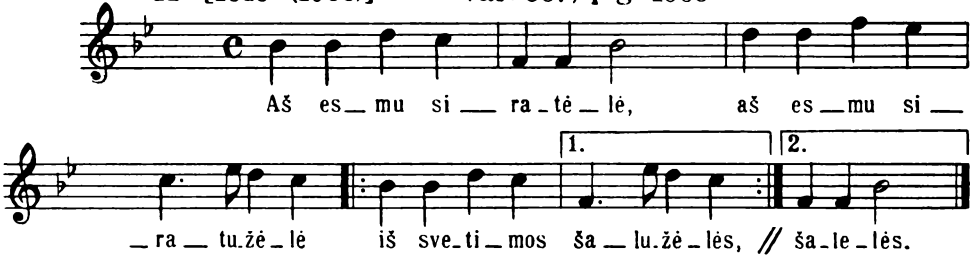

42 [1623 (1687)].

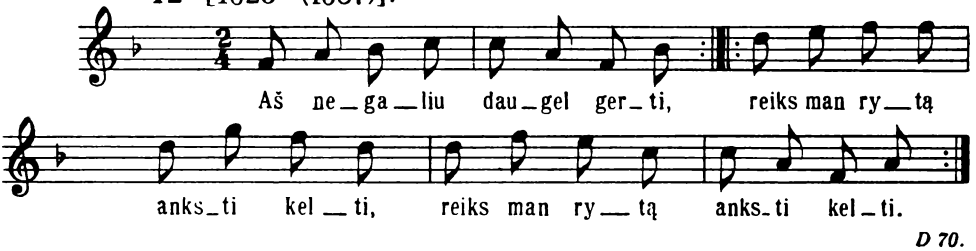

D 70.

43 [1015 (1058)].

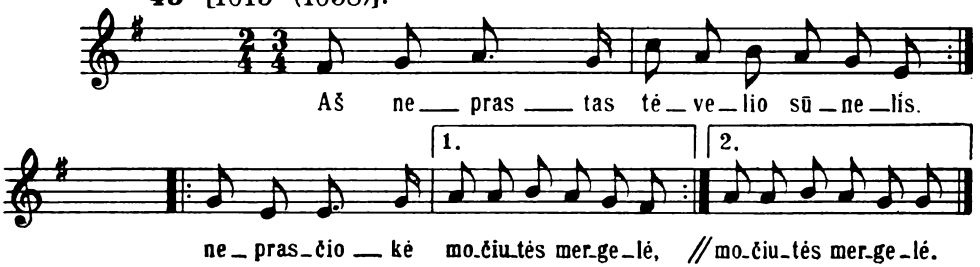

44 [1021 (1064)]. Var. 1016.

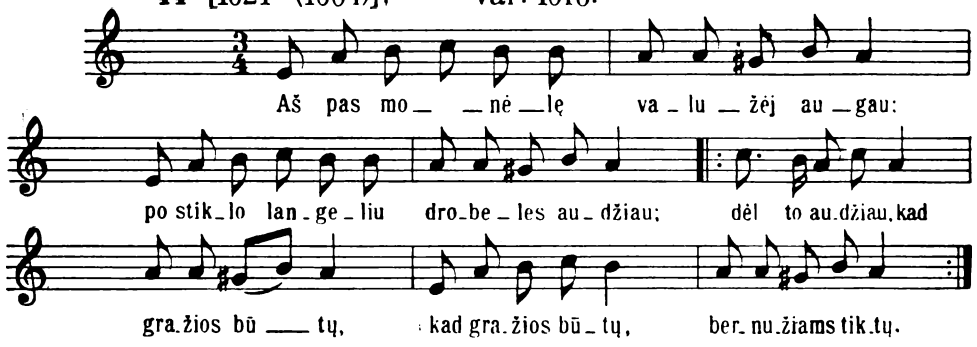

Plg. D 729; plg. SD 146, 252, 890, 891, 892.

45 [1022 (1065)].

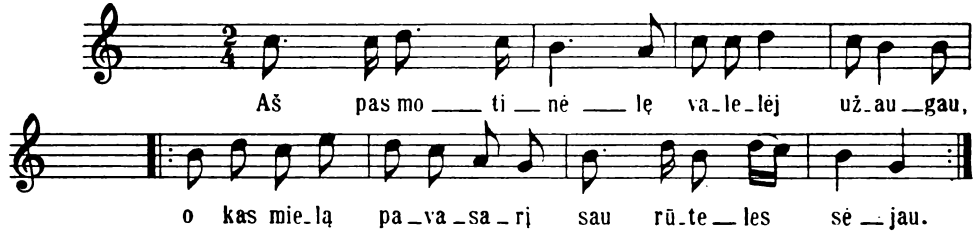

Plg. D 729; plg. SD 146, 252, 890, 891, 892.

46 [1023 (1066)].

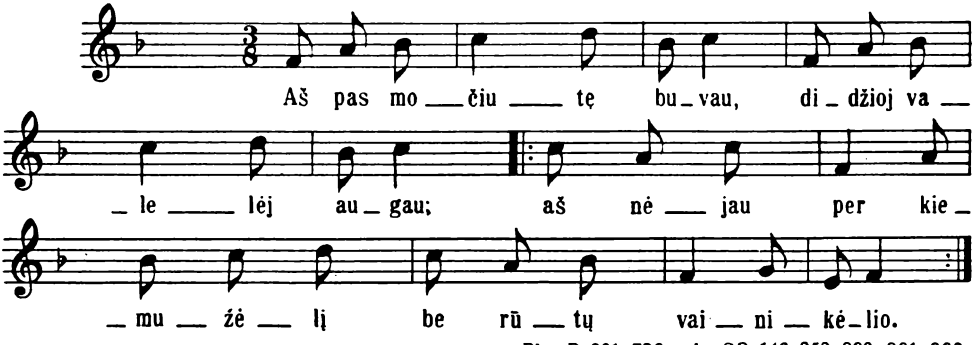

Plg. D 801, 729; plg. SD 146, 252, 890, 891, 892.

47 [1026 (1069)].

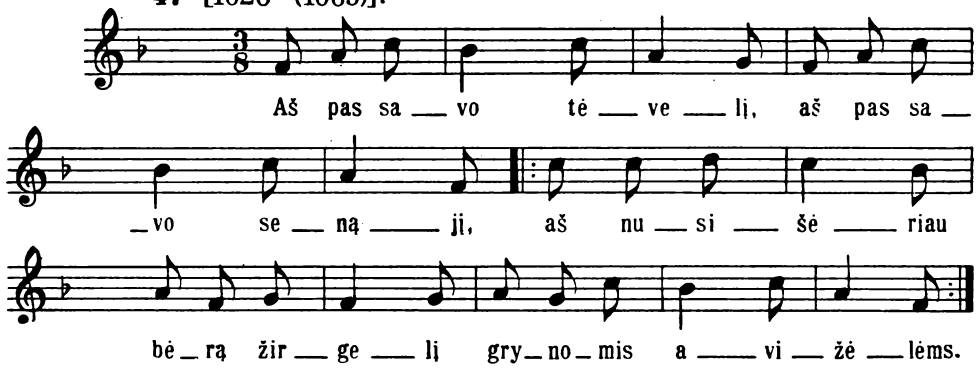

48 [1039 (1083)].

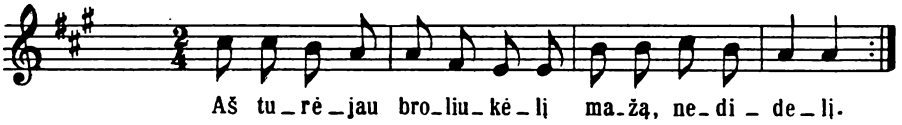

Plg. D 1220; plg. SD 569; plg. SR 1.

49 [1040 (1084)].

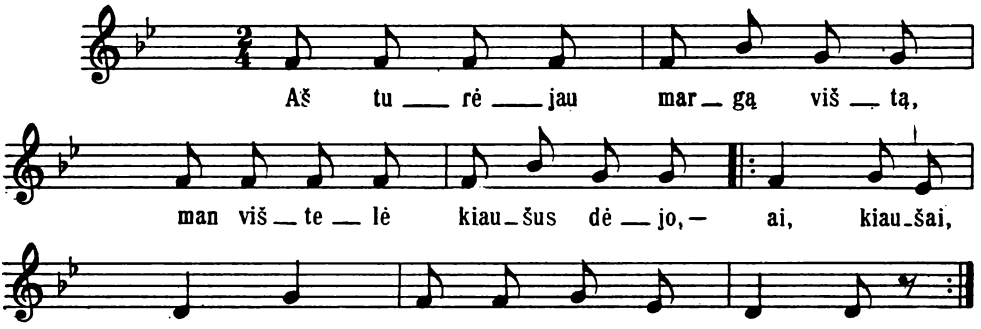

Plg. SD 569

50 [1533 (1594)].

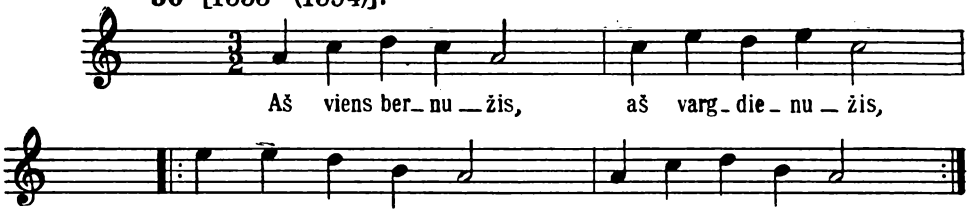

Plg. D 90.

51 [549 (577)].

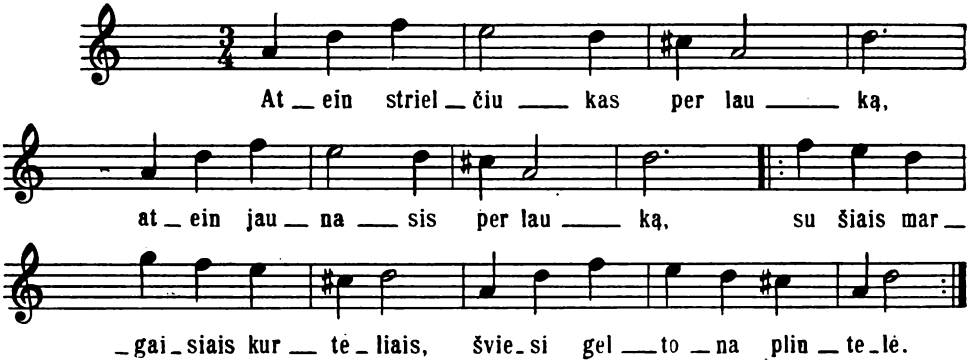

52 [1523 (1584)]; plg. 1715.

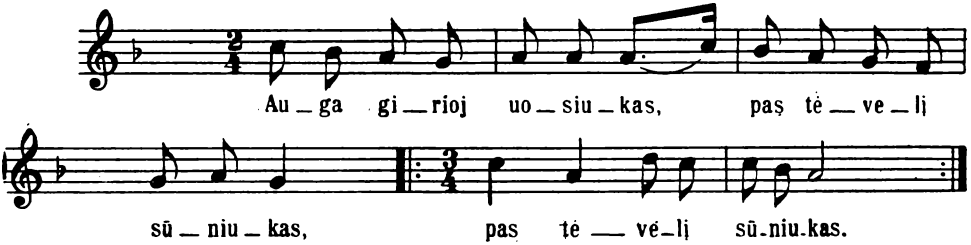

D 300, 858.

53 [1566 (1628)]; plg. 1567.

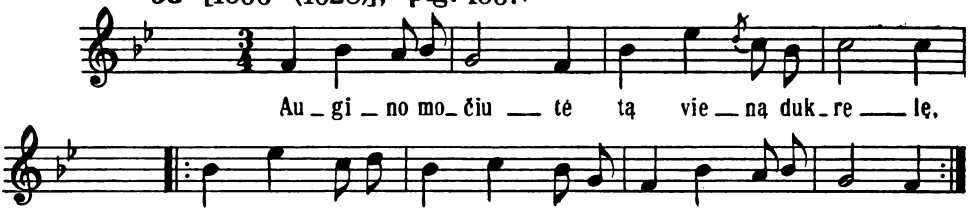

D 709.

54 [1567 (1629)]. Var. 1566.

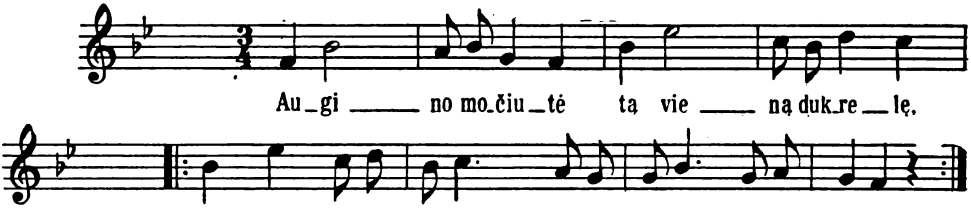

D 709.

55 [1556 (1618)].

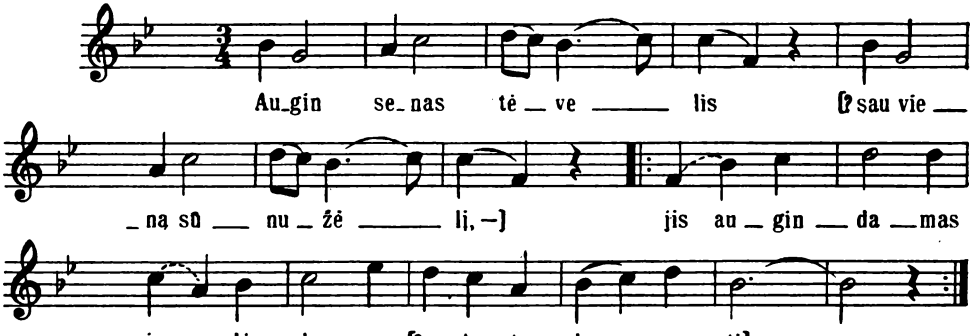

D 827; plg. D 105; plg. SD 285, 837.

56 [1532 (1593)].

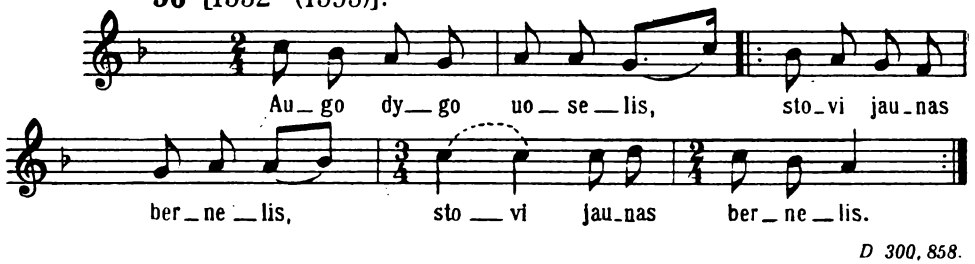

D 300, 858.

57 [1522 (1583)].

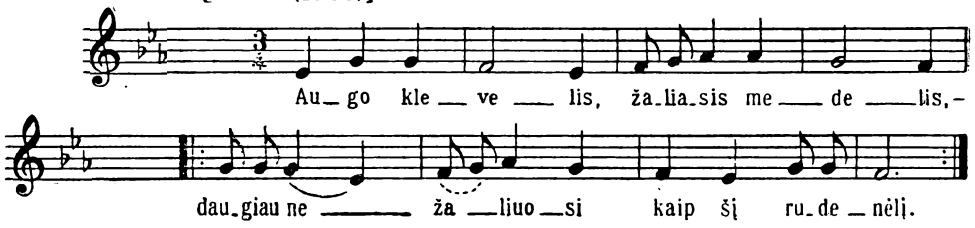

58 [1086 (1131)].

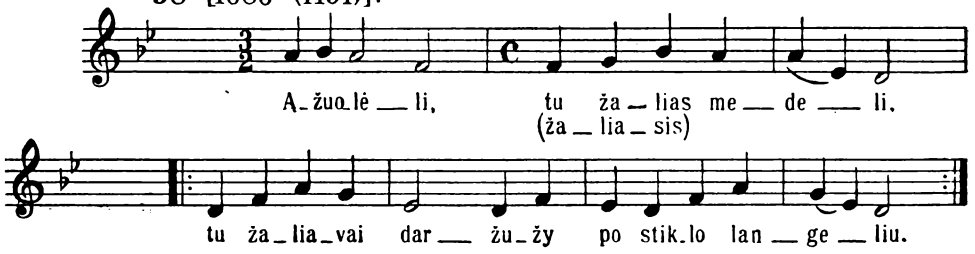

59 [658 (692)].

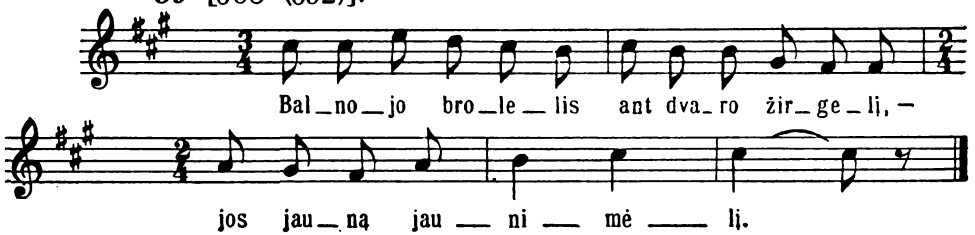

60 [651 (685); plg. 652.

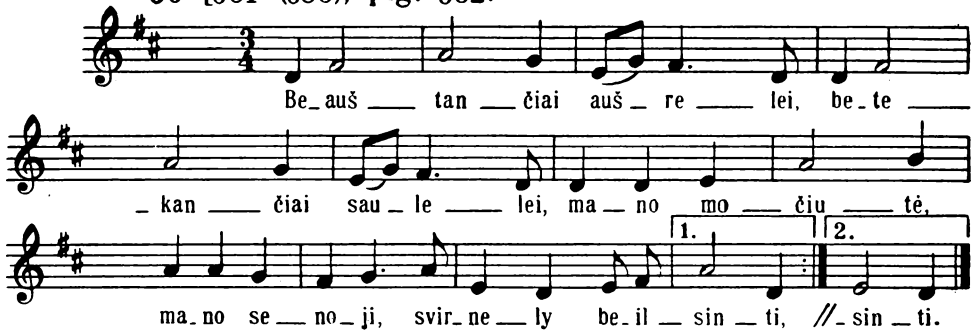

Plg. D 173, 815; plg. SD 151.

61 [652 (686)]. Var. 651.

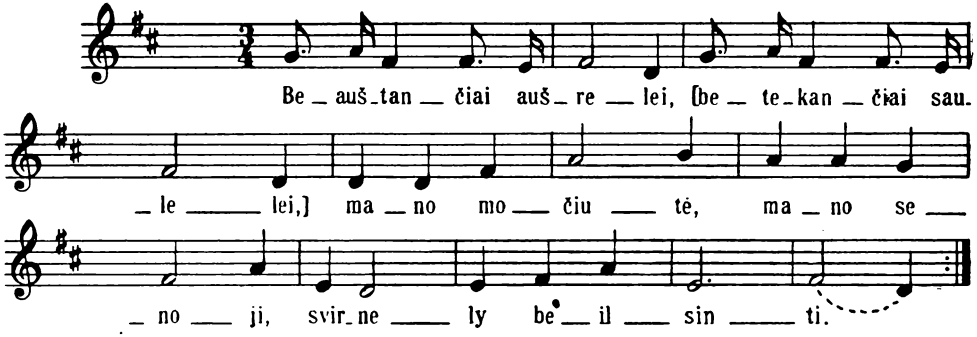

Plg. D 173, 815; plg. SD 151.

62 [649 (683)].

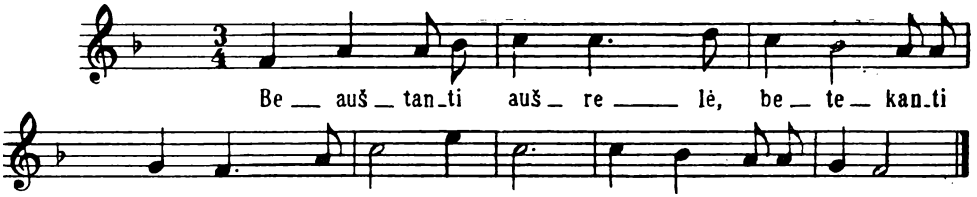

D 173, 815; plg. SD 151.

63 [650 (684)].

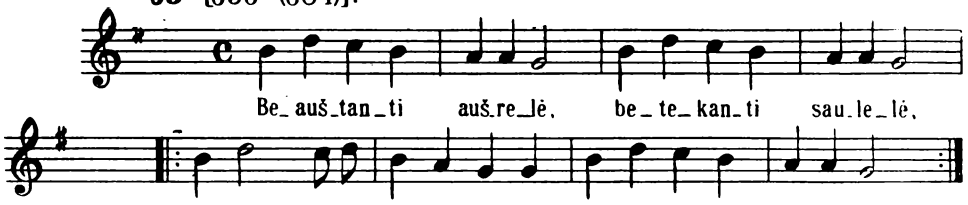

Plg. D 173; plg. SD 151.

64 [648 (682)].

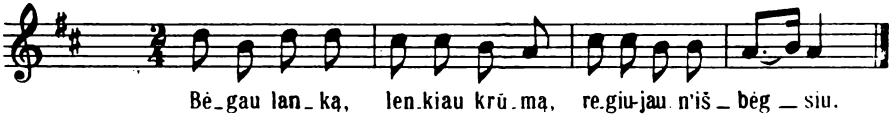

65 [647 (681)]

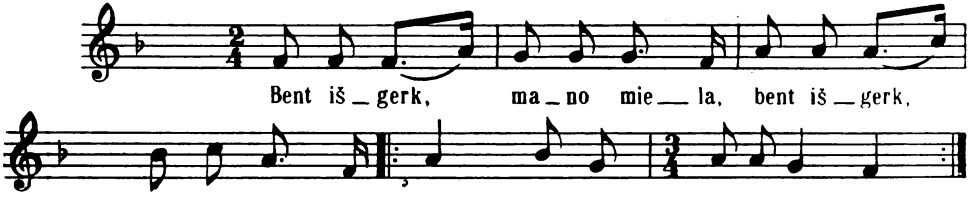

D 1292.

66 [646 (680)].

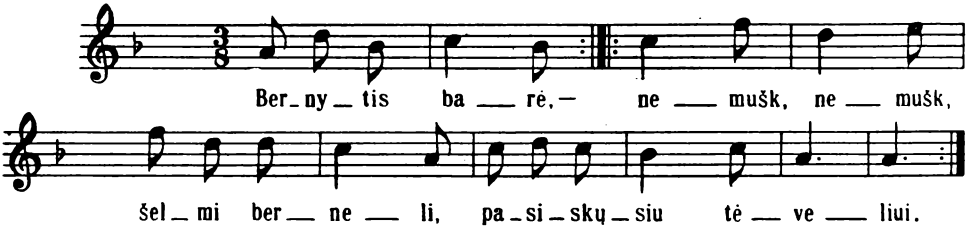

67 [644 (678)].

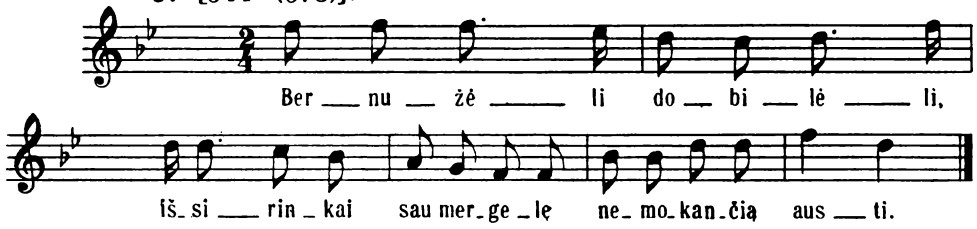

68 [643 (677)].

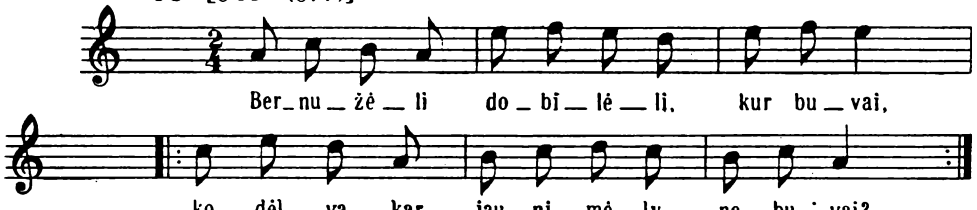

69 [642 (676)].

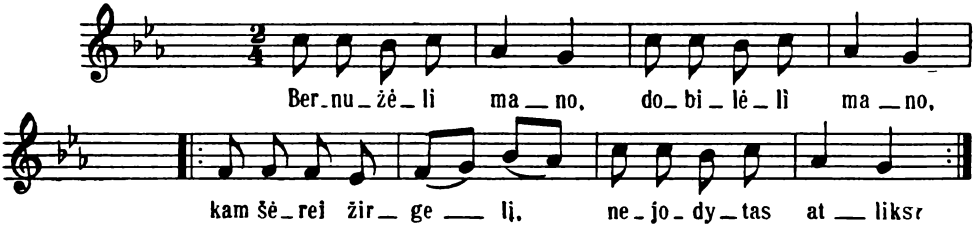

70 [641 (675)].

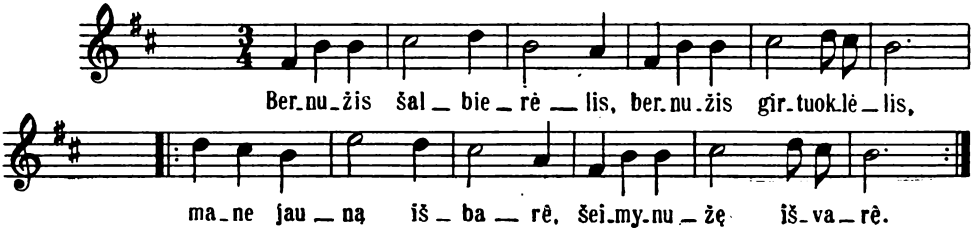

71 [636 (670)].

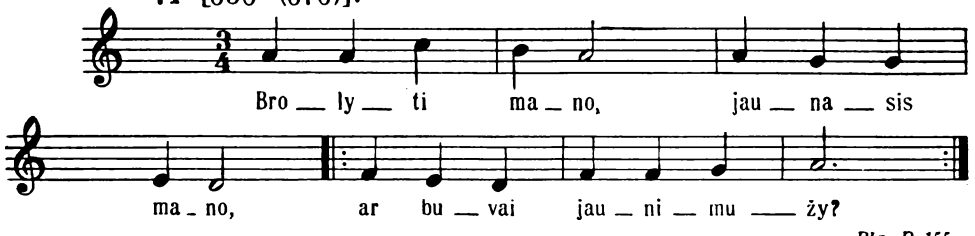

Plg. D 155.

72 [629 (661)].

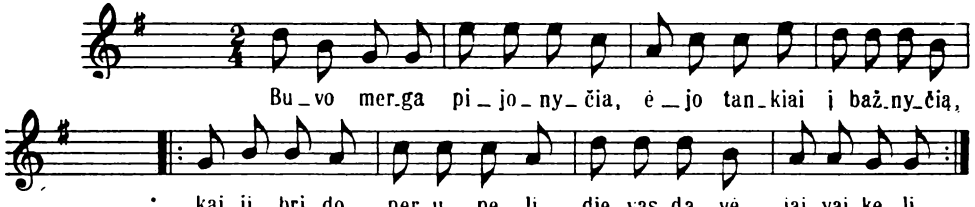

ML

73 [628 (660)].

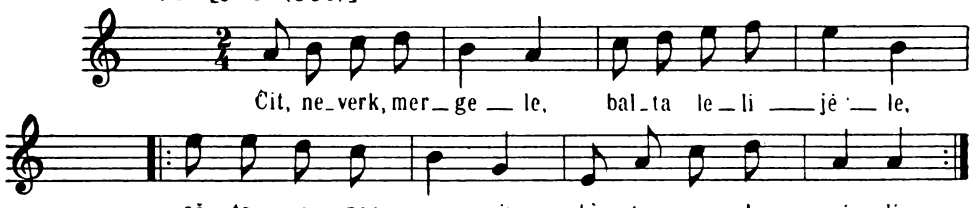

Plg. D 1126.

74 [165 (167)]; plg. 31.

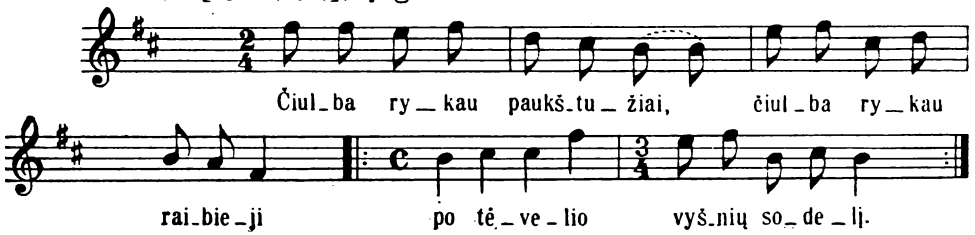

Plg. D 160.

75 [166 (168)].

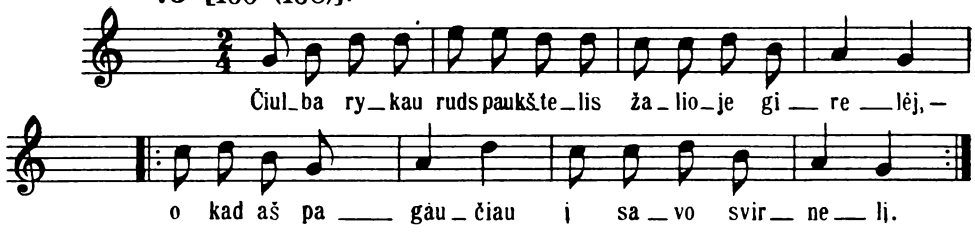

76 [164 (165)].

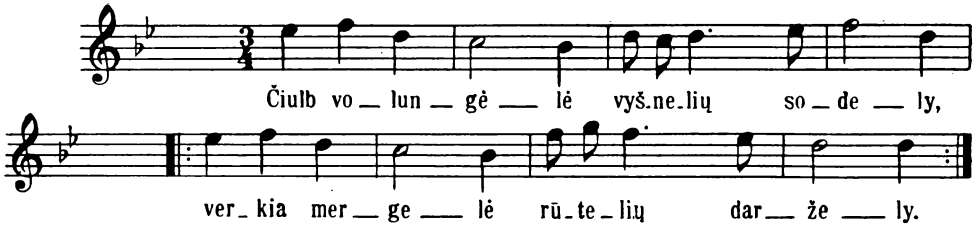

77 [627 (659)]. Var. 626.

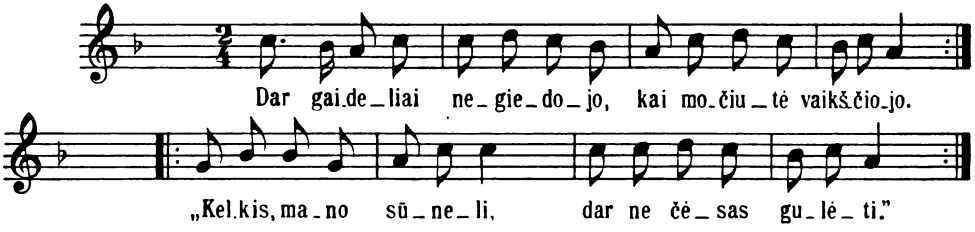

Plg. SD 28, 211.

78 [626 (657, 658)].

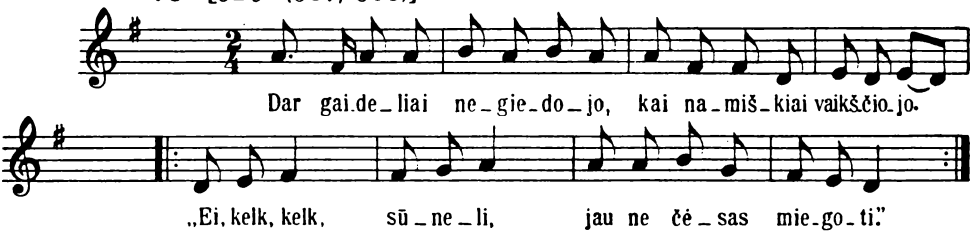

79 [625 (656)].

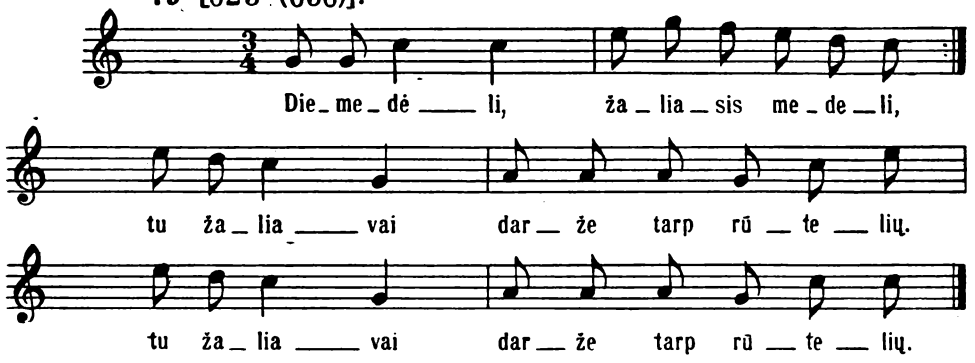

80 [617 (648)].

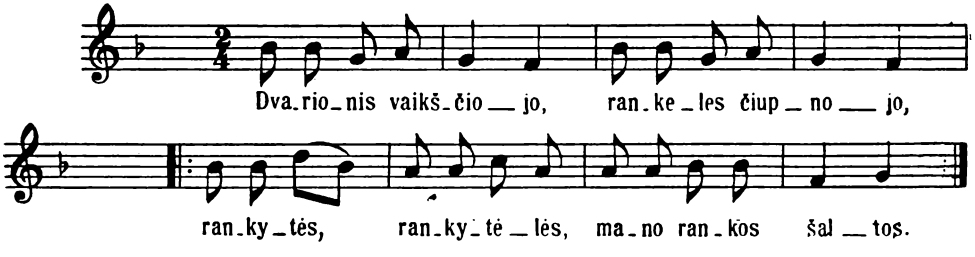

ML

81 [614 (644)].

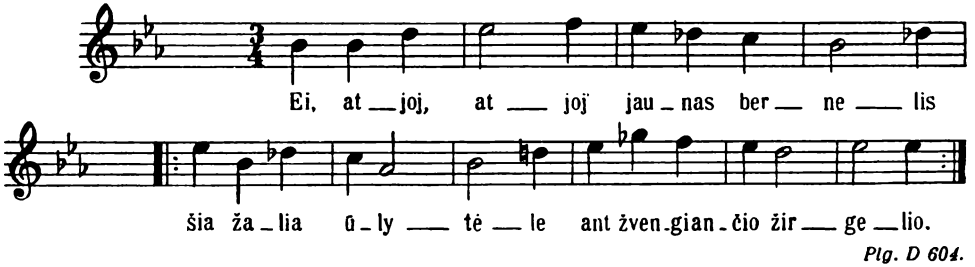

Plg. D 604.

82 [752 (789)].

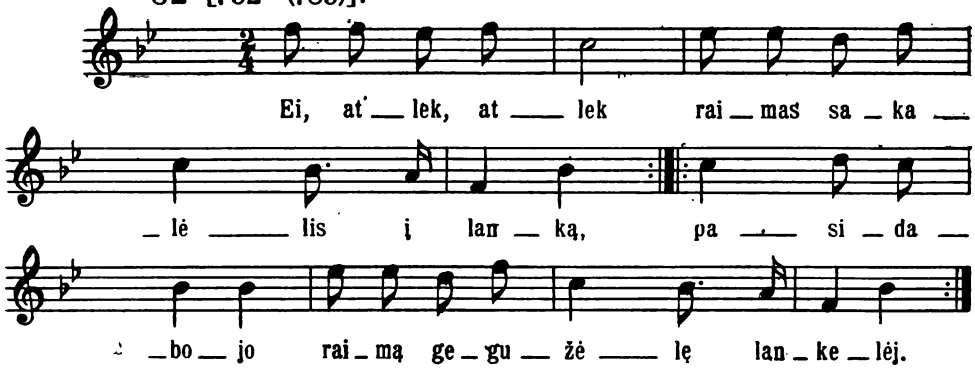

83 [613 (643)].

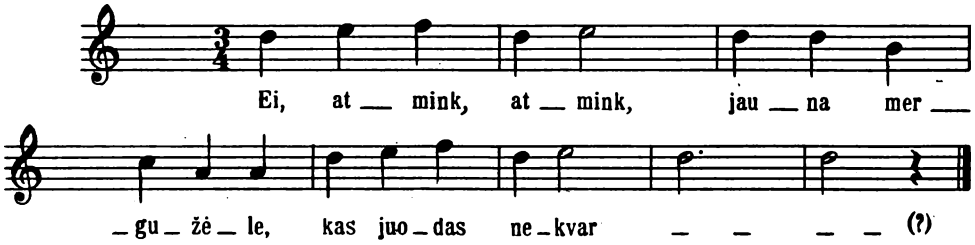

84 [607 (637)].

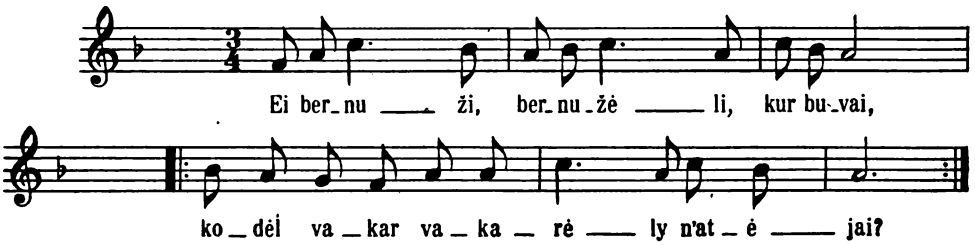

85 [856 (894)].

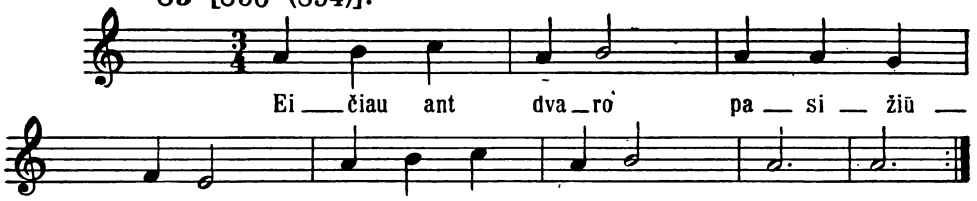

D 1313.

86 [593 (621)].

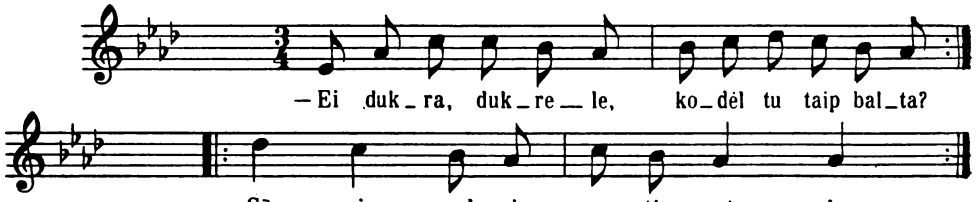

Plg. D 123.

87 [591 (619)].

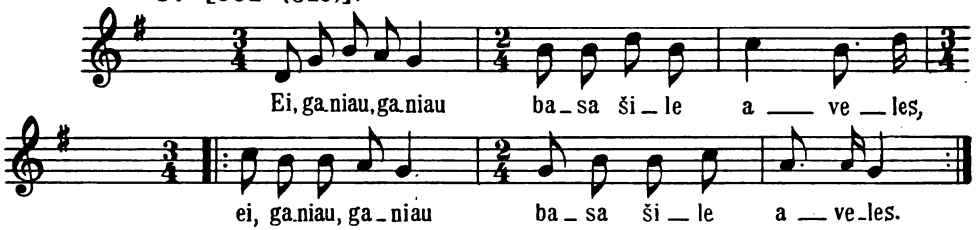

88 [584 (612)].

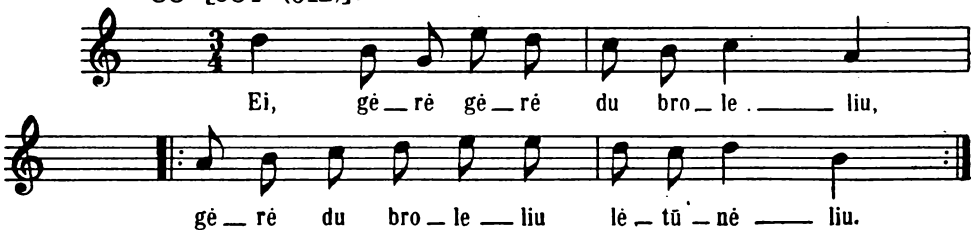

89 [587 (615)].

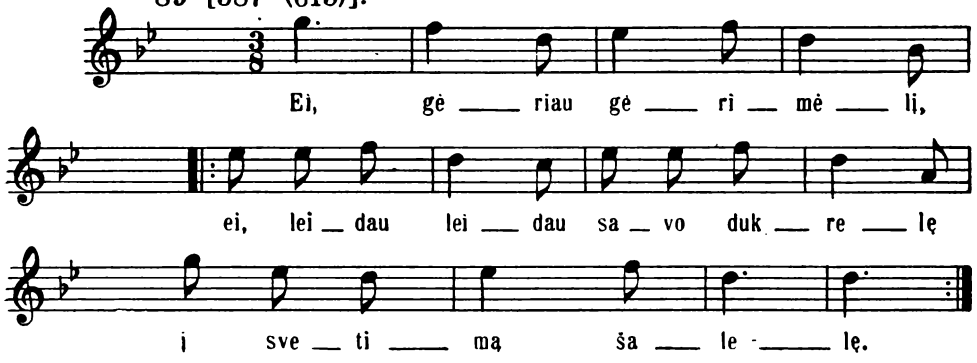

90 [590 (618)].

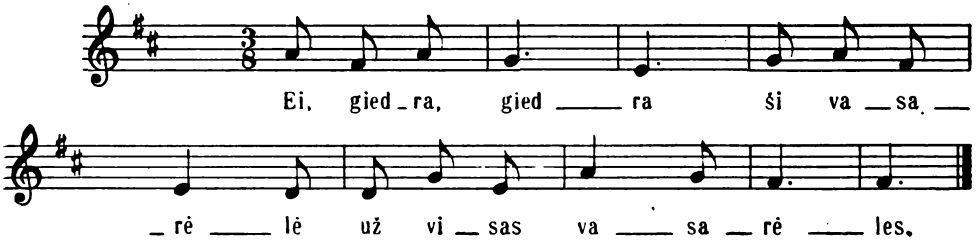

91 [577 (605)].

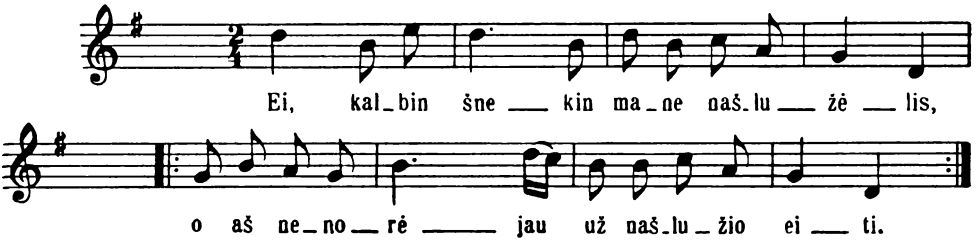

92 [576 (604)].

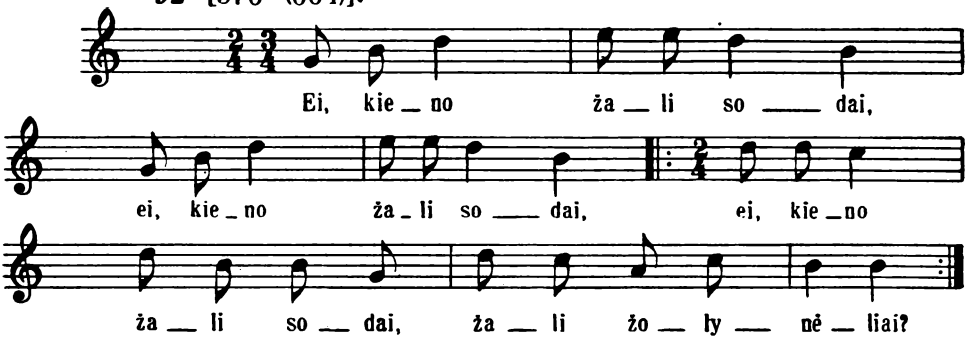

Plg. D 18, 1079.

93 [986 (1029)].

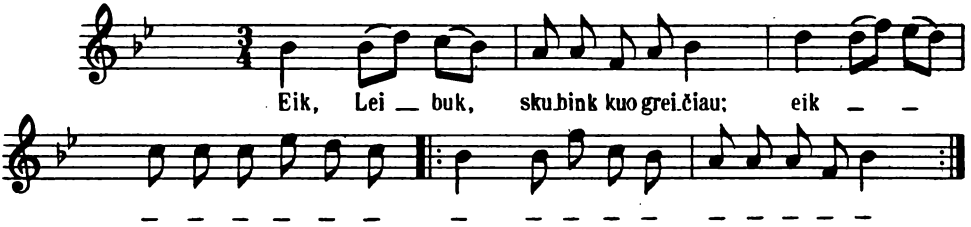

94 [987 (1030)].

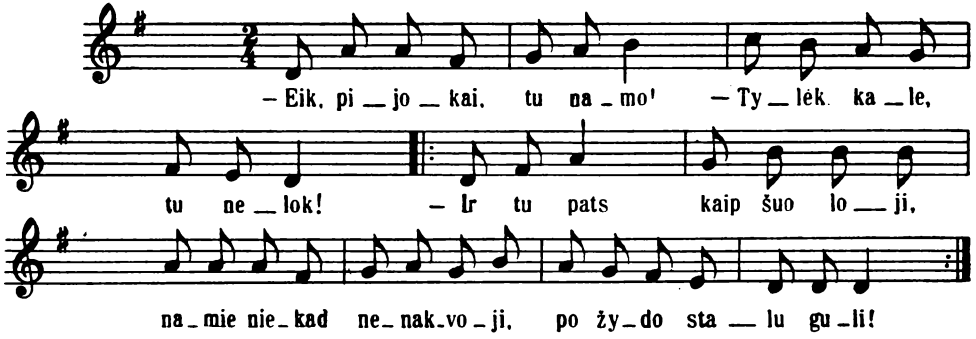

95 [988 (1031)].

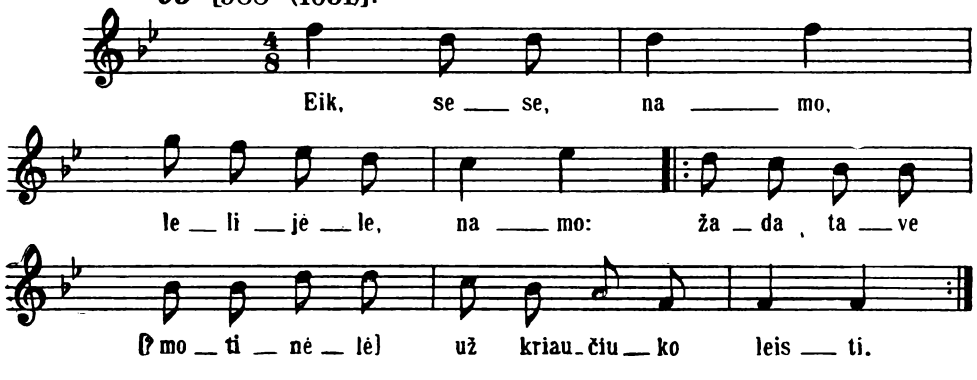

Plg. D 748.

96 [749 (786)].

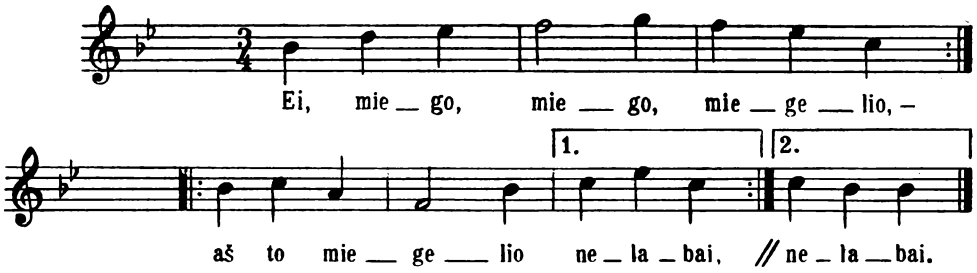

Plg. SD 671b.

97 [569 (597)].

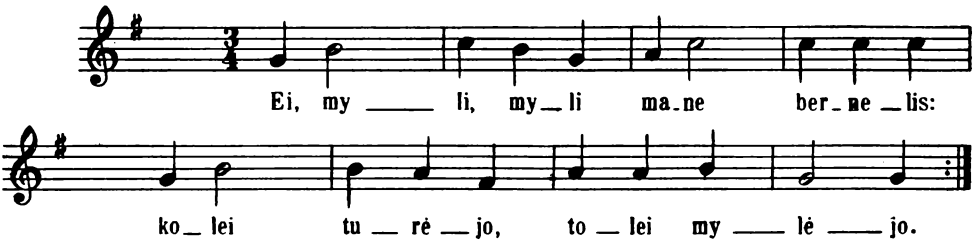

98 [568 (596)].

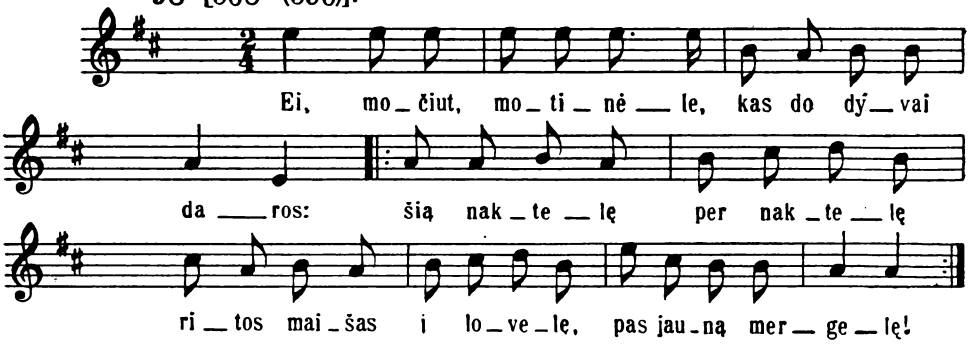

D 1306, ML.

99 [993 (1036)].

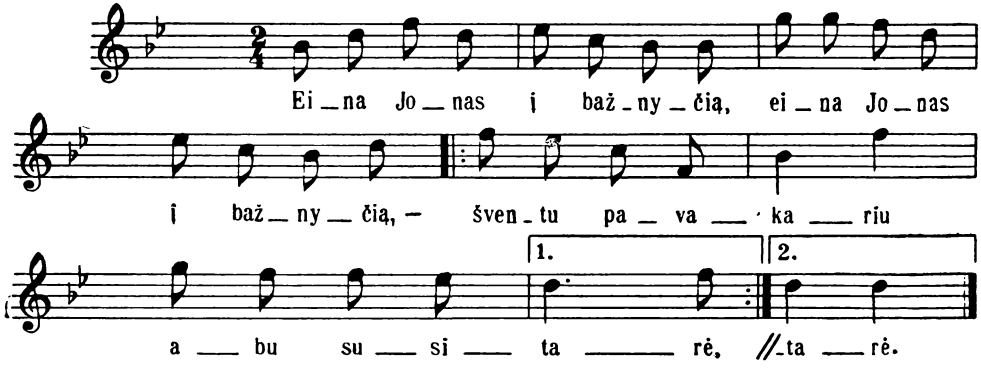

Plg. SD 615, 616.

100 [994 (1037)].

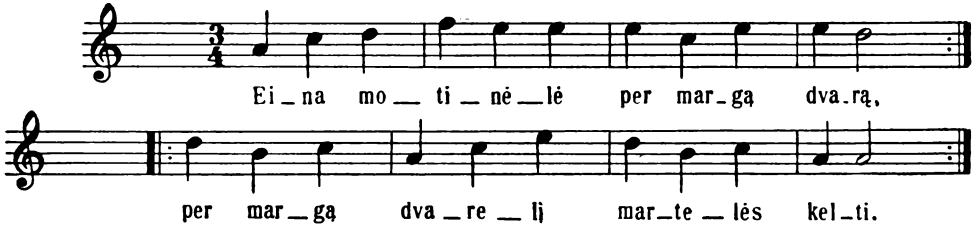

Plg. D 443; plg. SD 108.

101 [563 (591)].

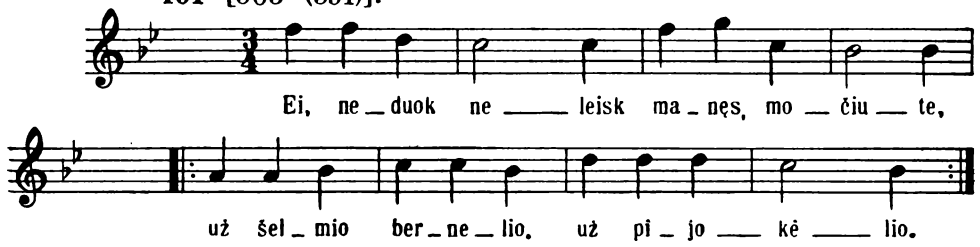

102 [561 (589)].

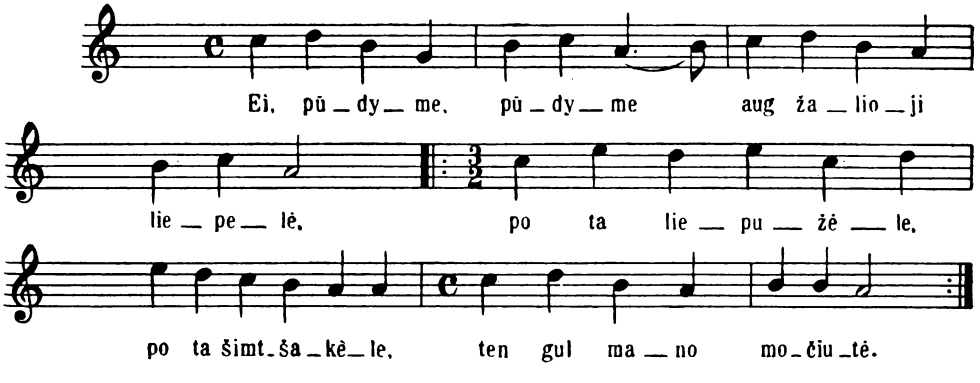

Plg. D 1230.

103 [559 (587)].

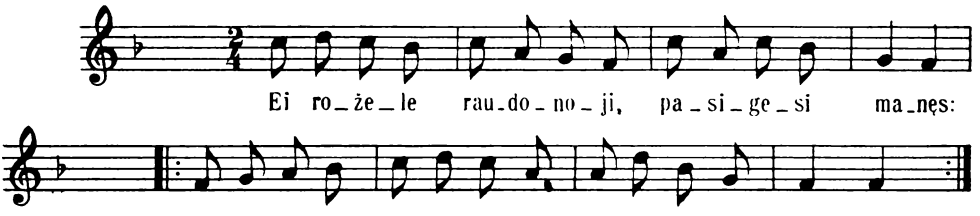

104 [554 (582)]; plg. 1615.

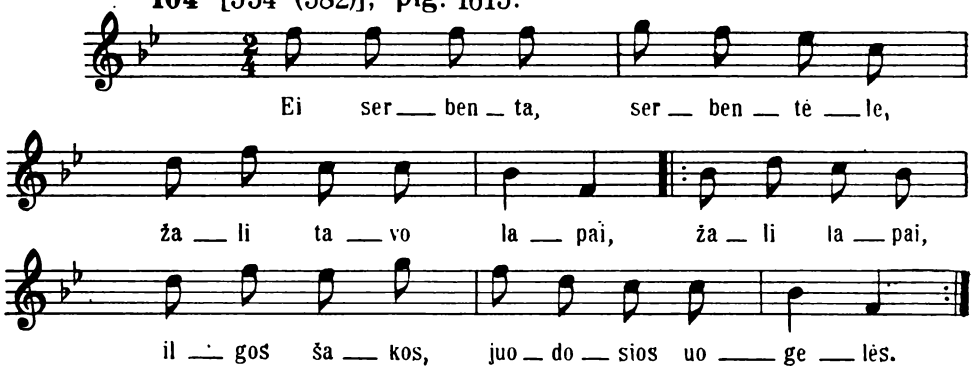

105 [950 (992)].

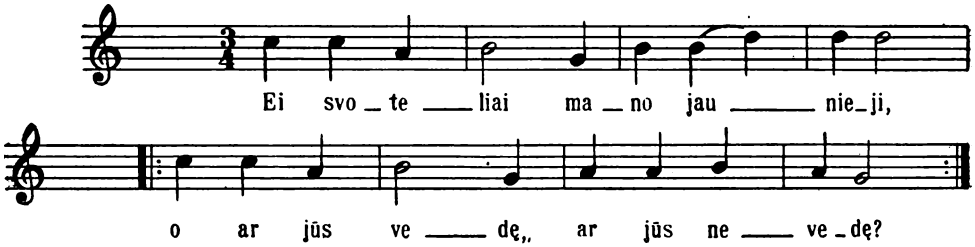

106 [958 (1000)].

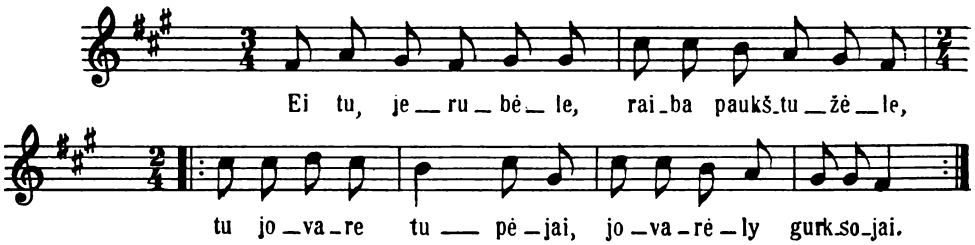

107 [961 (1003)].

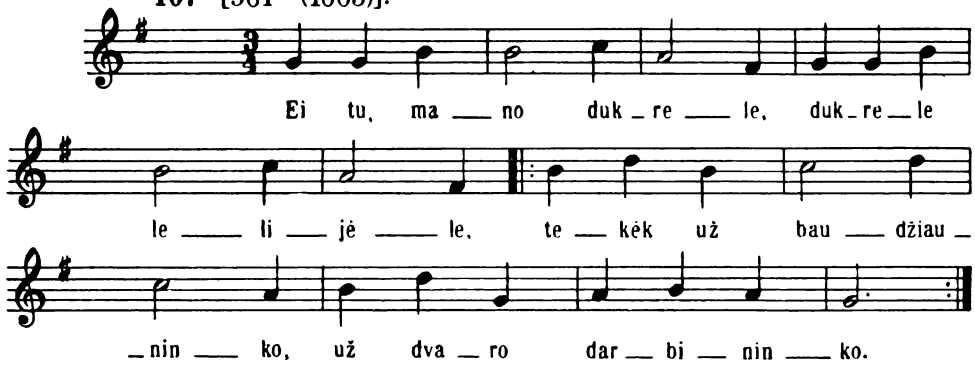

108 [967 (1009)]; plg. 1140, 1141, 1142, 1190.

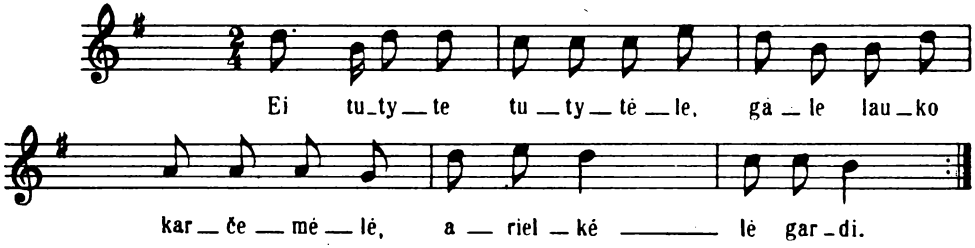

109 [965 (1007)]; plg. 975.

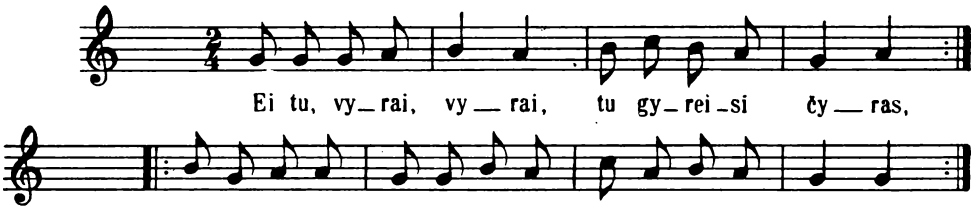

110 [862 (900)]. Var. 57.

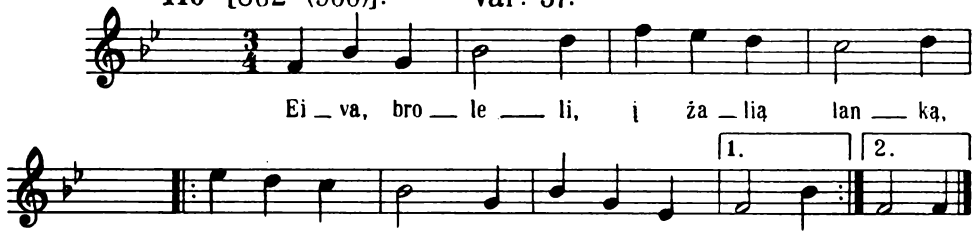

Plg. SD 292.

111 [972 (1014)]. Var. 971; plg. 932.

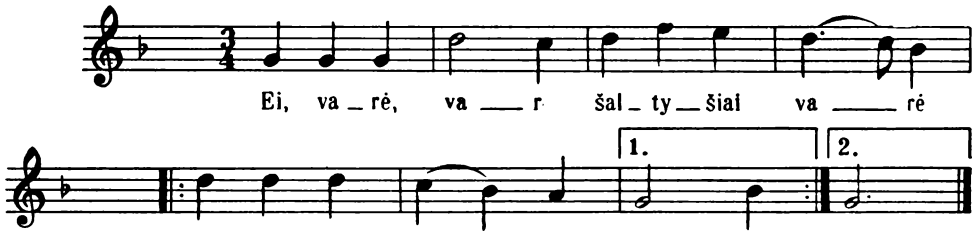

D 1156.

112 [970 (1012)].

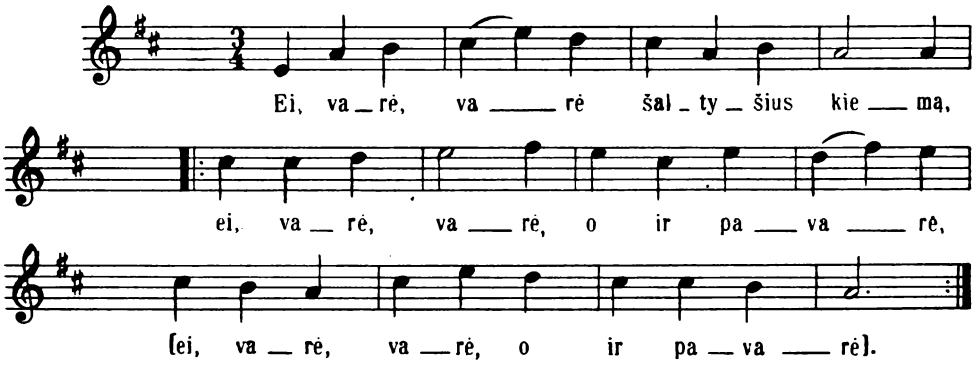

Plg. D 1156.

113 [977 (1019)]. Var. 976, 1605.

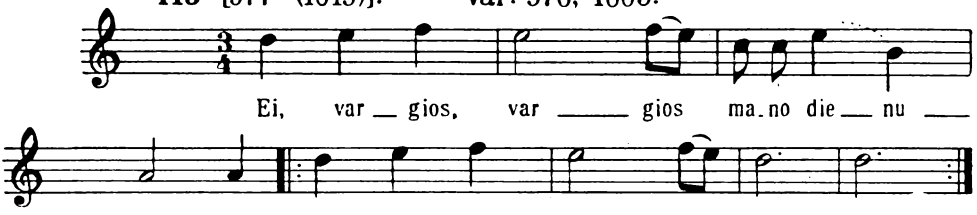

D 31, 588.

114 [975 (1017)]. Var. 965; plg. 1471.

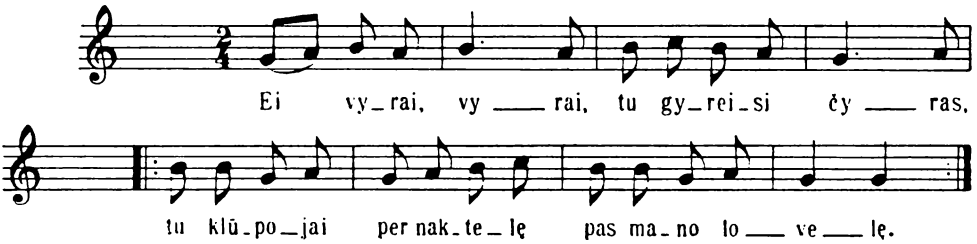

115 [983 (1025)].

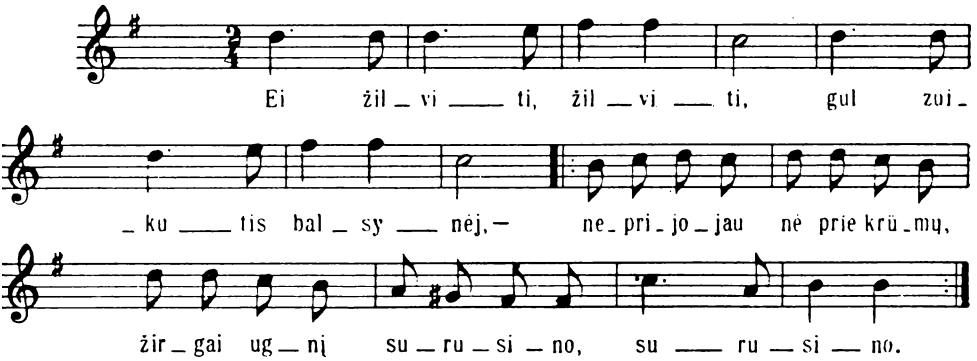

116 [985 (1028)]; plg. 995, 996.

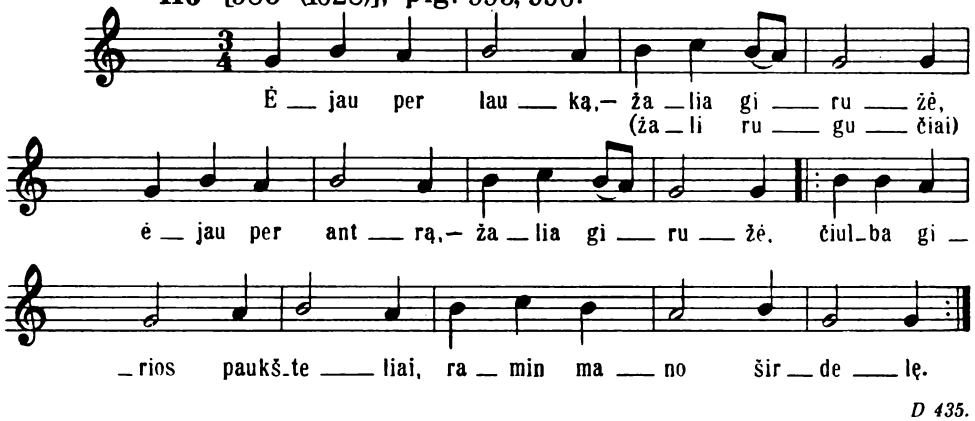

D 435.

117 [859 (897)].

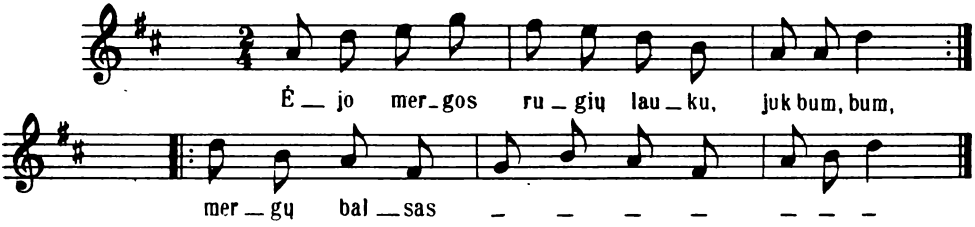

Plg. SD 689, ML.

118 [861 (899)].

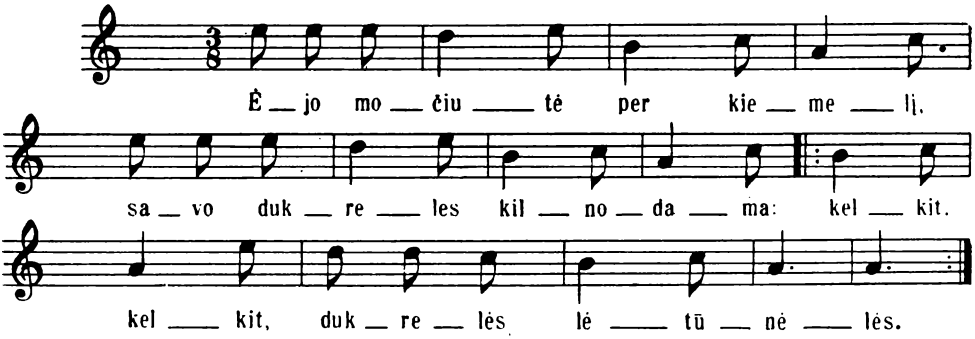

119 [1703 (1772)].

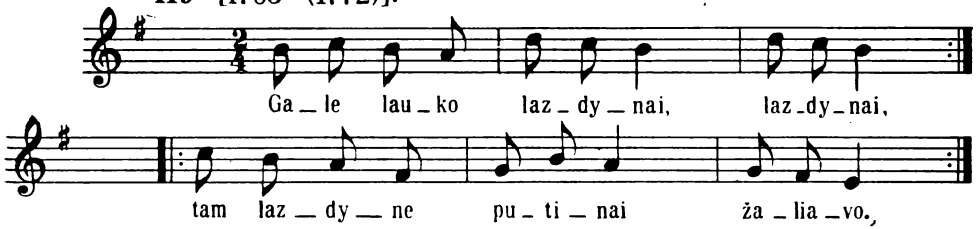

D 245.

120 [869 (908)].

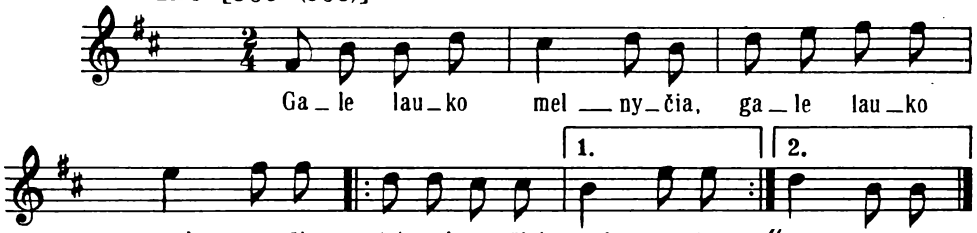

Plg. D 446.

121 [889 (928)].

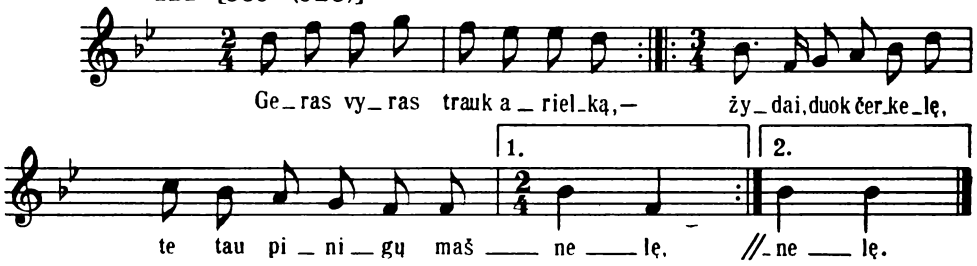

122 [903 (944)].

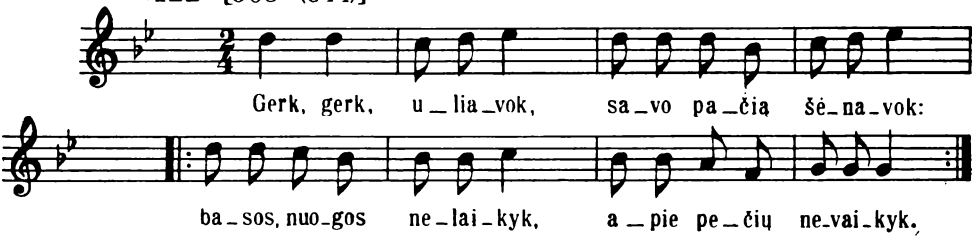

ML.

123 [906 (948)].

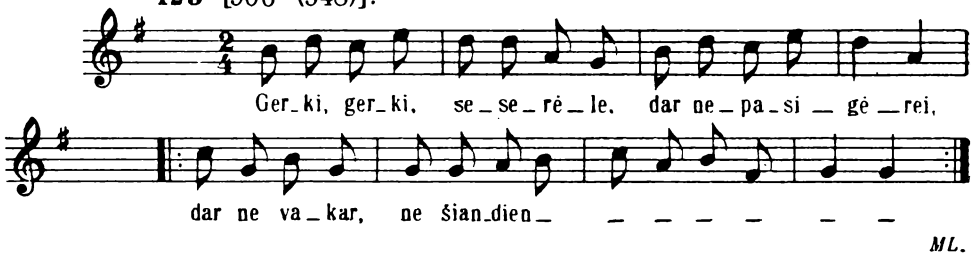

ML.

124 [908 (950)]. Var. 907; plg. 766.

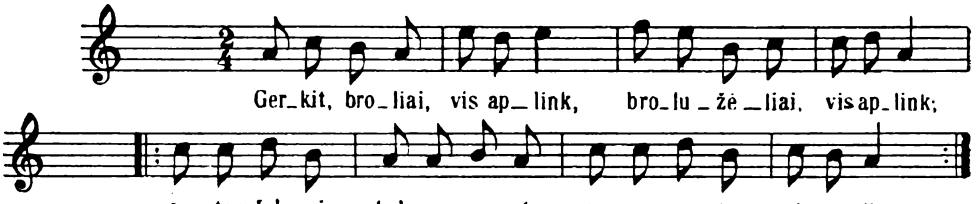

125 [907 (949)]; plg. 908.

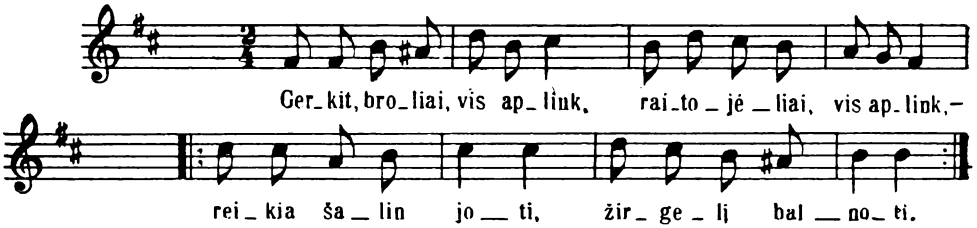

126 [910 (952)].

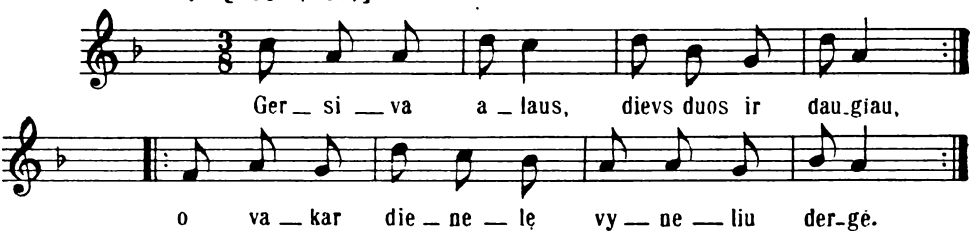

127 [909 (951)]; plg. 941.

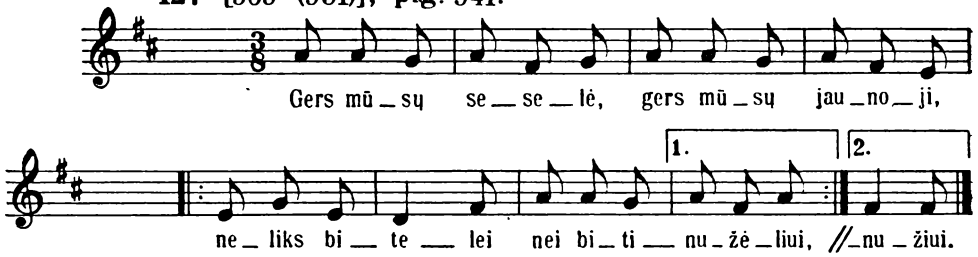

128 [897 (937)].

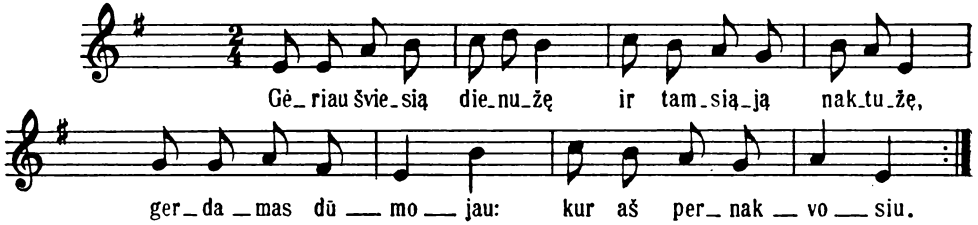

129 [912 (954)].

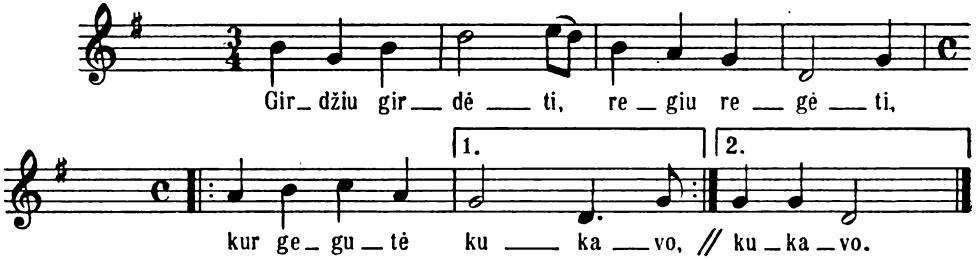

130 [915 (957)].

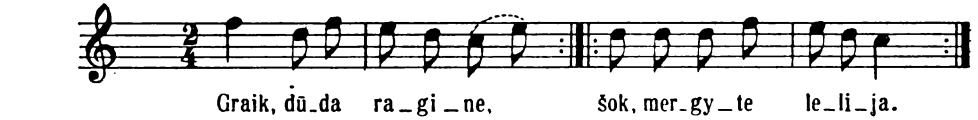

131 [916 (958)].

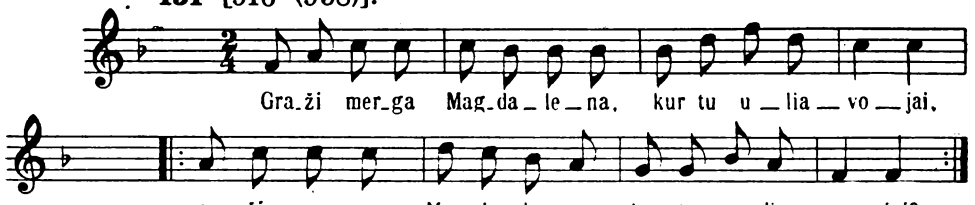

Plg. SD 753, 754; plg. D 888.

132 [918 (960)].

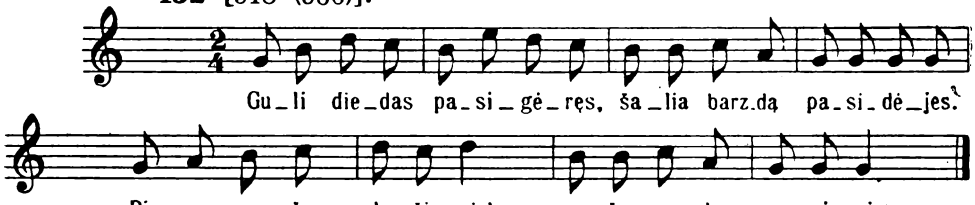

D 141, ML.

133 [759 (797)]; plg. 62, 63.

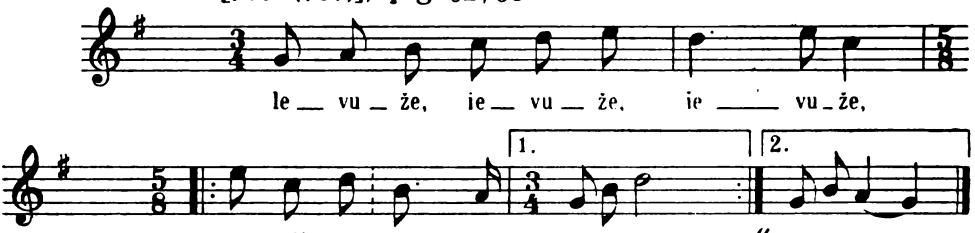

D 373, 735.

134 [919 (961)].

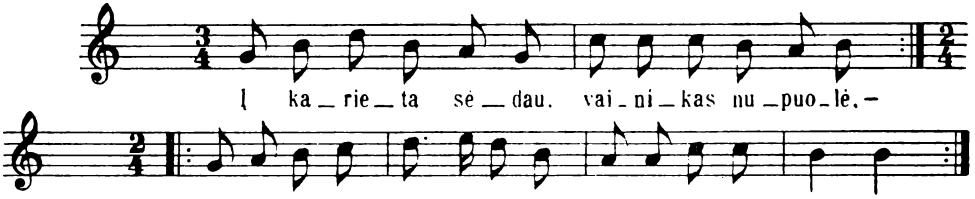

135 [927 (969)].

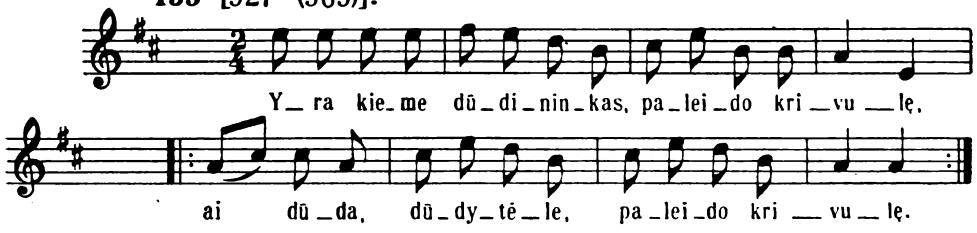

136 [923 (965)].

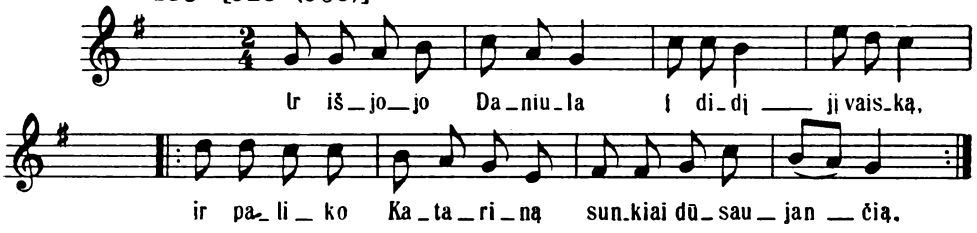

D 1210; plg. D 1211.

137 [941 (983)]. Var. 909.

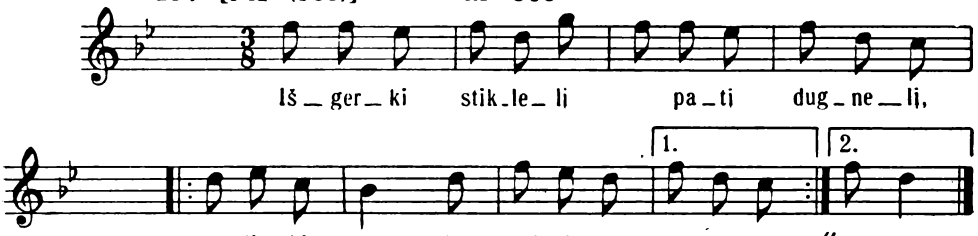

138 [942 (984)].

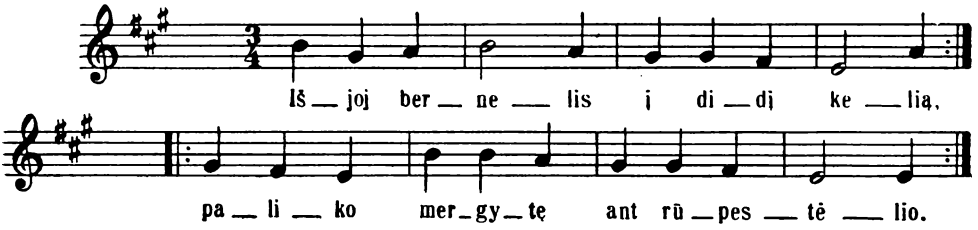

Plg. D 843, 844; plg. SD 1210, 1211.

139 [935 (977)]; plg. 61.

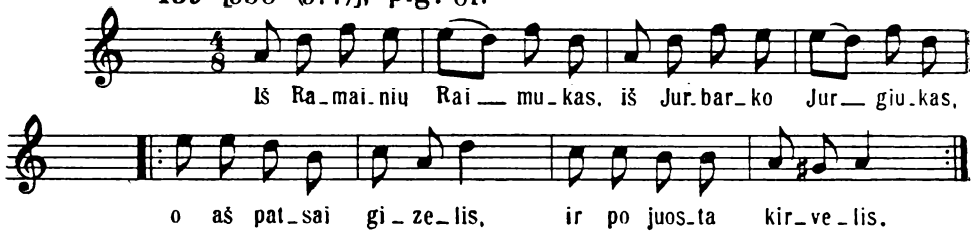

140 [754 (791)].

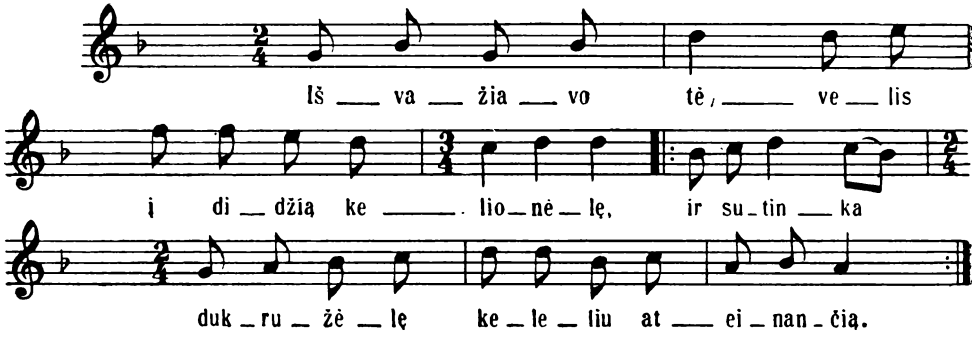

D 566; plg. D 380.

141 [947 (989)]. Var. 753.

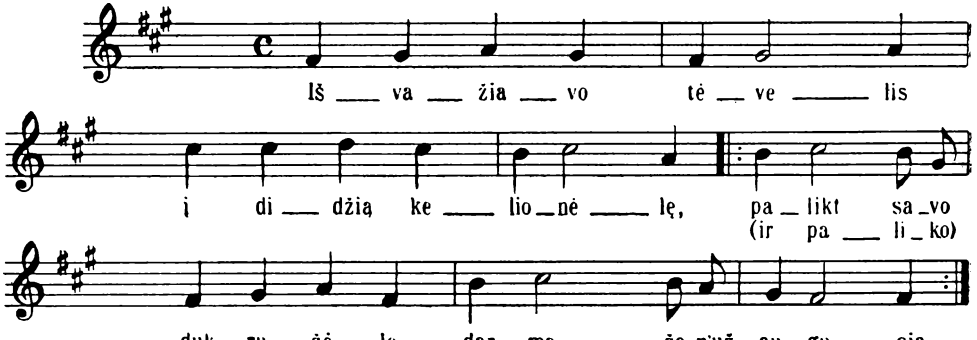

D 566; plg. D 380.

142 [755 (792, 793)].

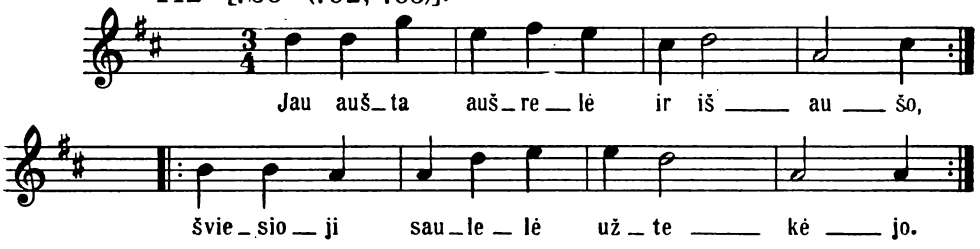

Plg. D 880.

143 [758 (796)].

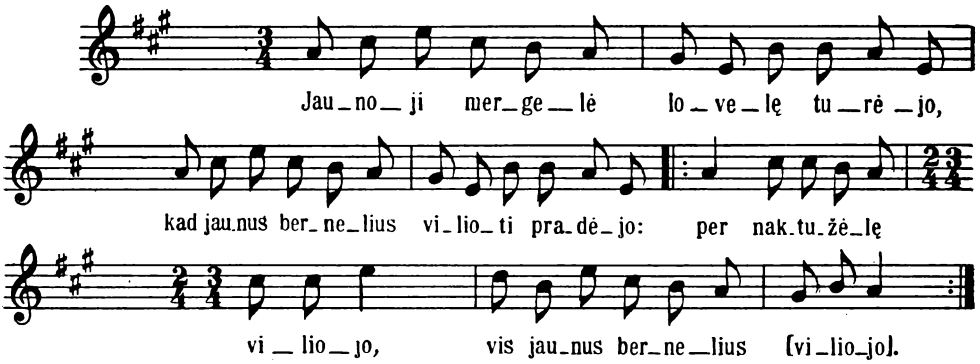

144 [763 (801)].

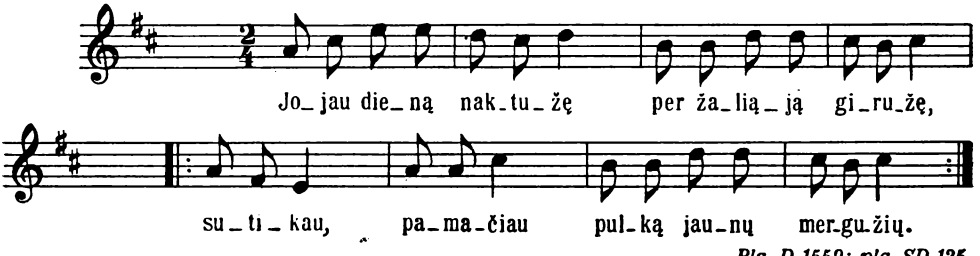

Plg. D 1559; plg. SD 125.

145 [771 (809)].

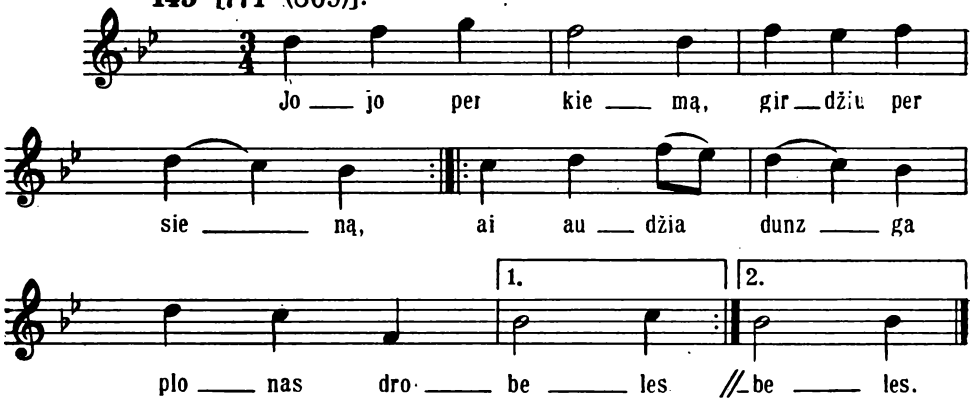

SD 7.

146 [766 (804)]; plg. 908.

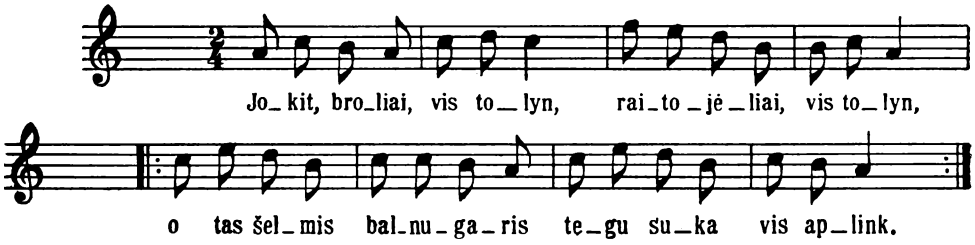

147 [767 (805)]. Var. 765.

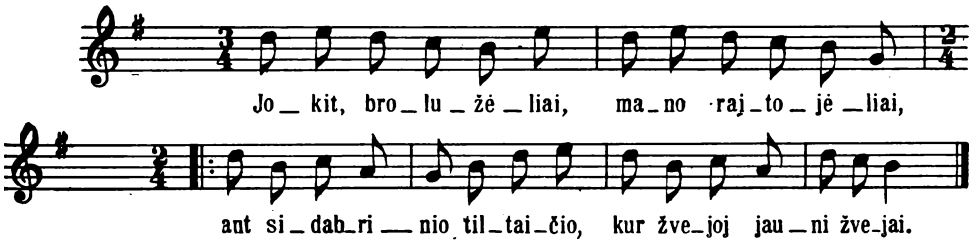

D 663; plg. SD 260.

148 [769 (807)].

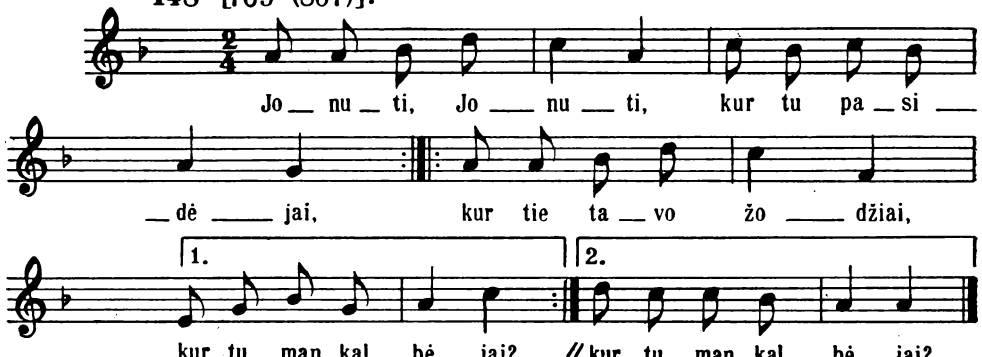

149 [778 (816)].

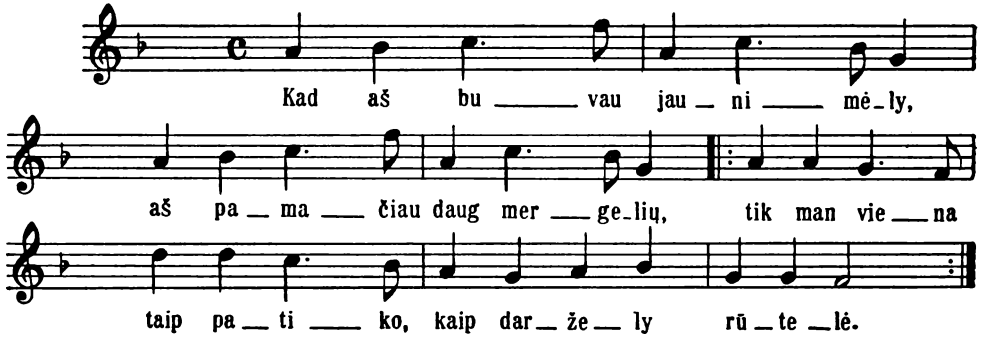

150 [783 (821)]. Var. 782, 784.

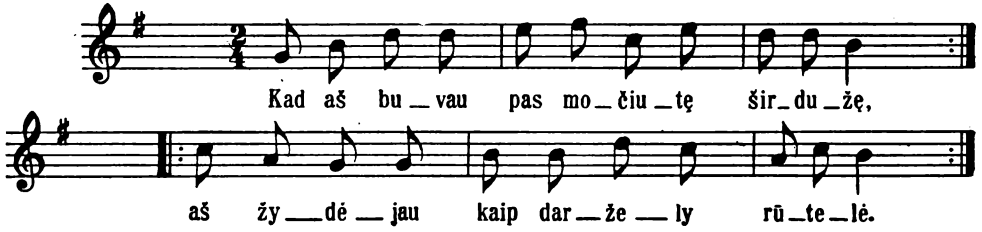

151 [784 (822)]. Var. 782, 783.

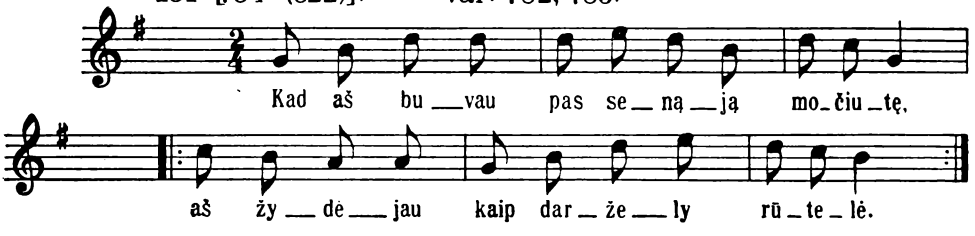

Plg. SD 782. 981.

152 [798 (836)].

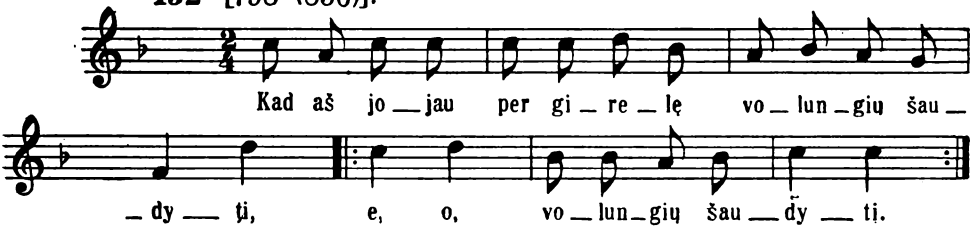

Plg. D 624; SD 442.

153 [807 (845)].

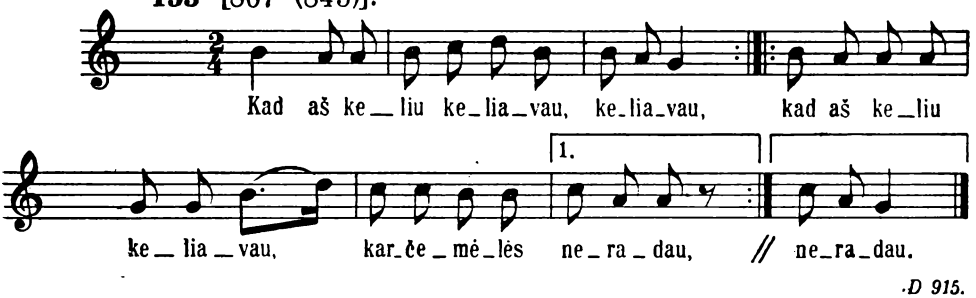

D 915.

154 [812 (850)].

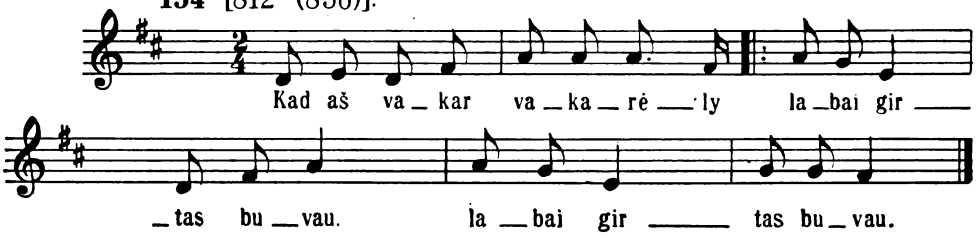

155 [813 (851)]. Var. 812.

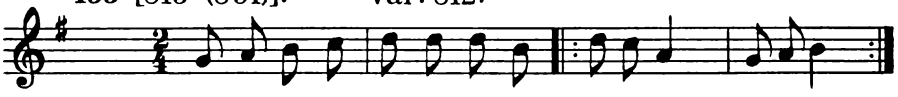

156 [814 (852)].

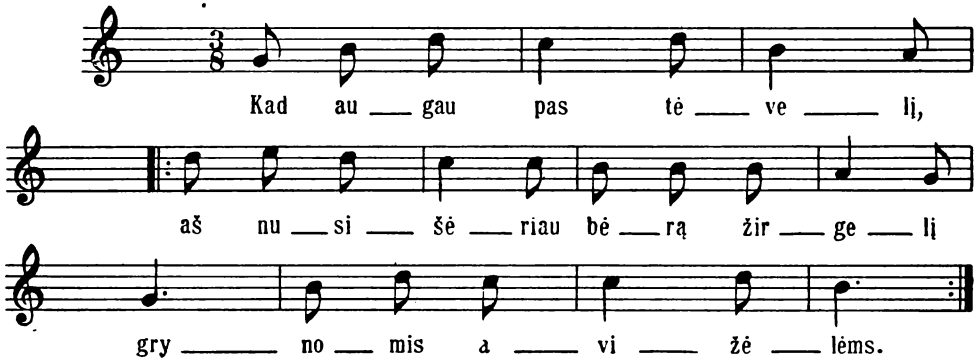

Plg. D 664; plg. SD 241, 249, 579.

157 [817 (855)].

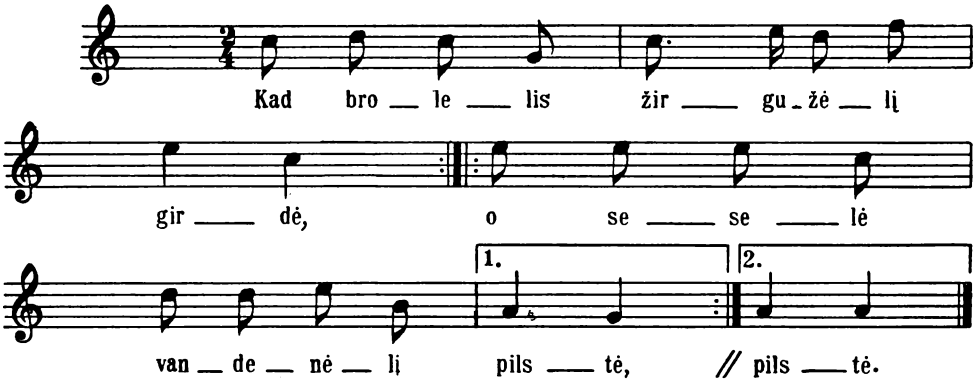

Plg. D 457, 726.

158 [818 (856)].

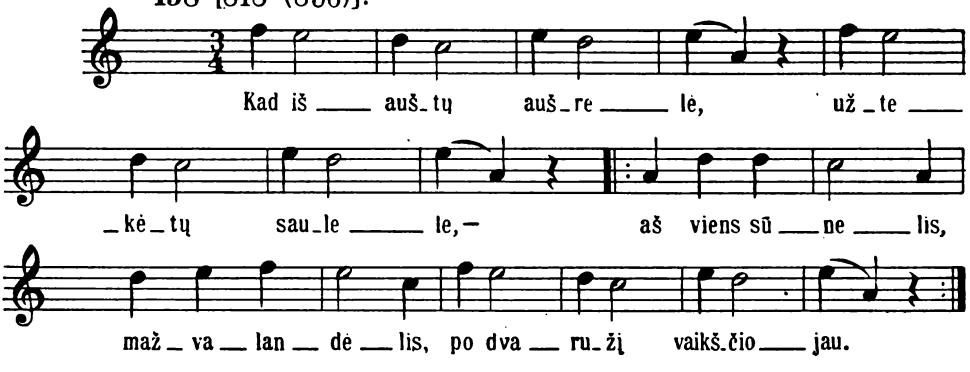

D 1110.

159 [823 (861)].

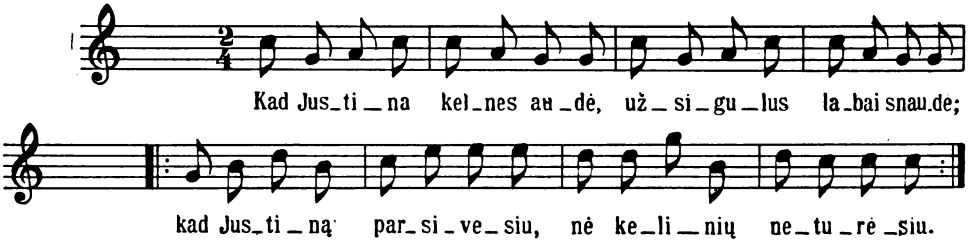

160 [825 (863)].

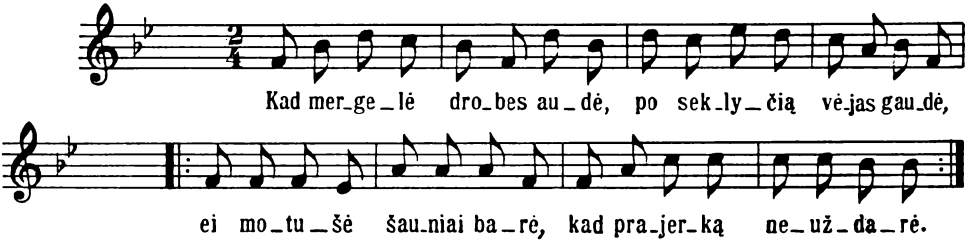

Plg. D 457, ML.

161 [826 (864)].

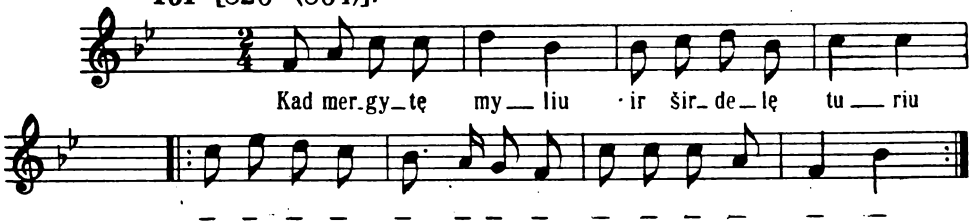

162 [827 (865)]. Var. 826.

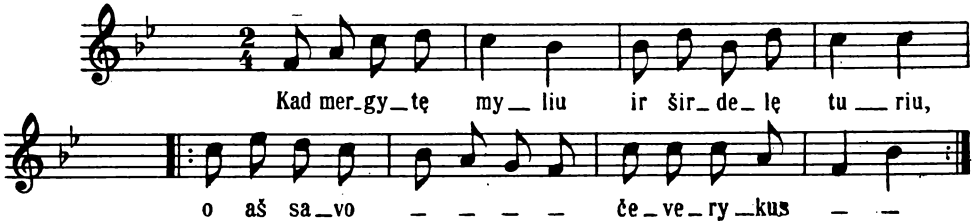

163 [831 (869)].

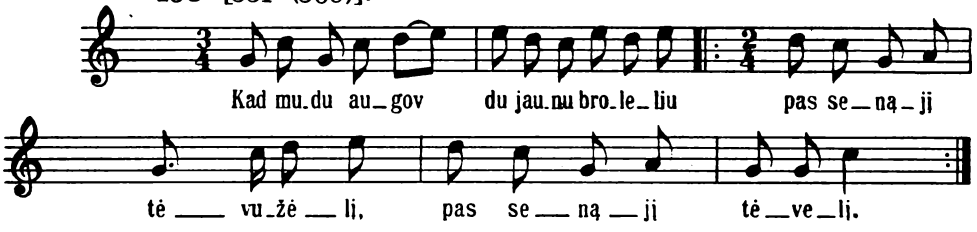

Plg. D 263, 791, 1159; plg. SD 636.

164 [832 (870)]; plg. 57, 735.

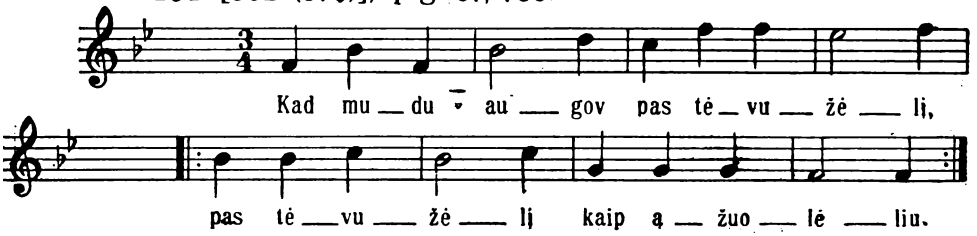

D 1159; plg. D 262.

165 [833 (871)].

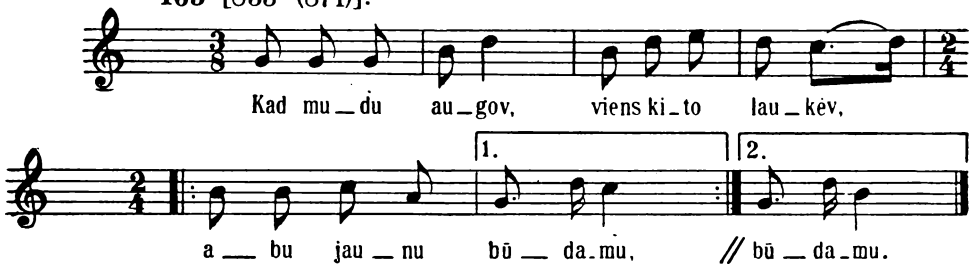

Plg. D 1159.

166 [834 (872)].

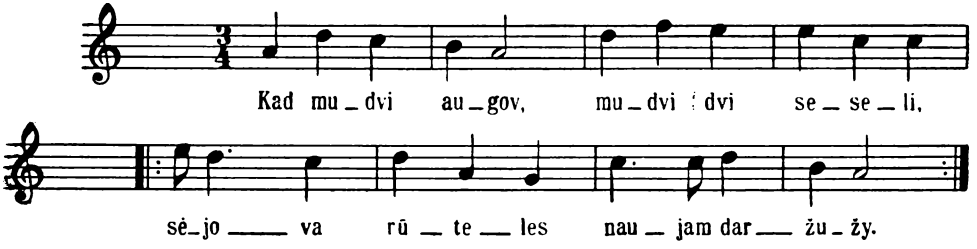

D 581; plg. D 263, 636, 791.

167 [835 (873)].

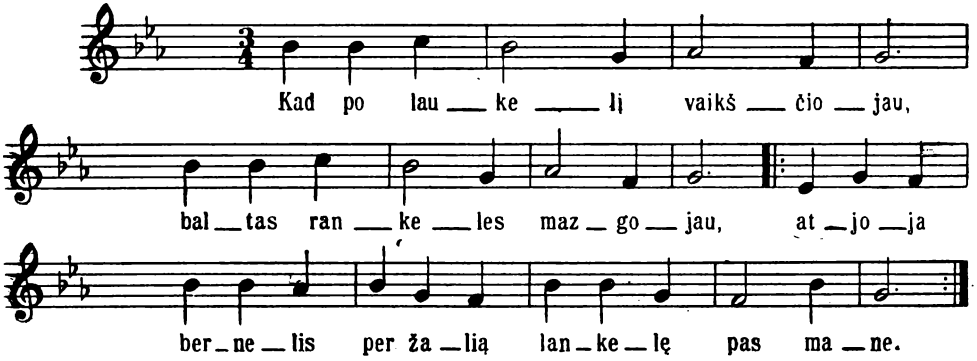

168 [836 (874)].

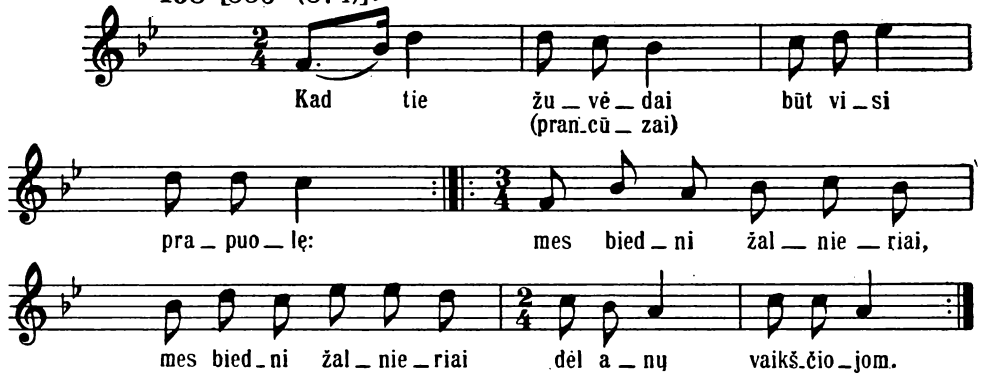

169 [839 (877)]. Var. 517.

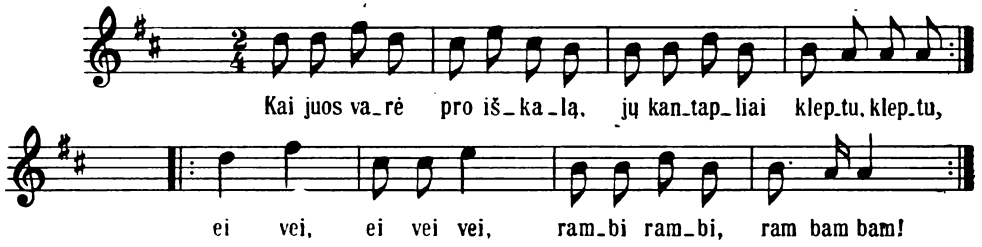

170 [838 (876)].

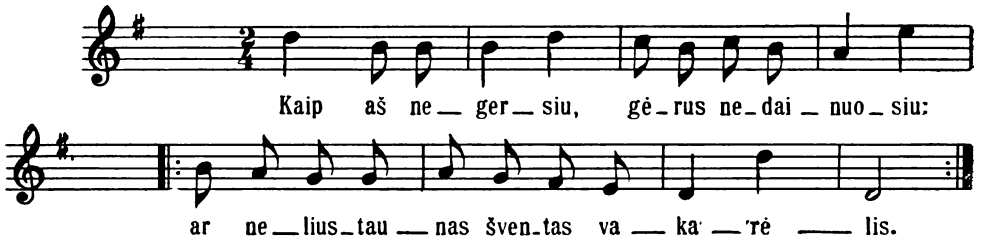

D 1032.

171 [846 (884)]. Var. 845; plg 1404, 1453, 1571.

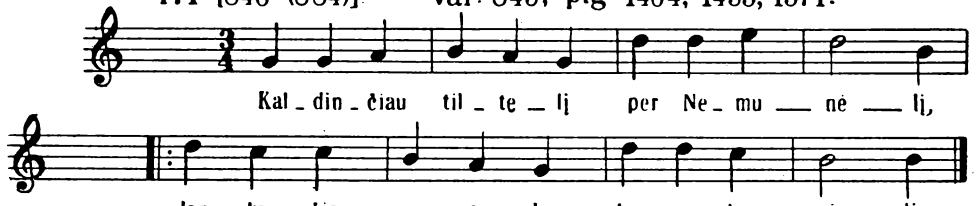

D 675.

172 [499 (524)].

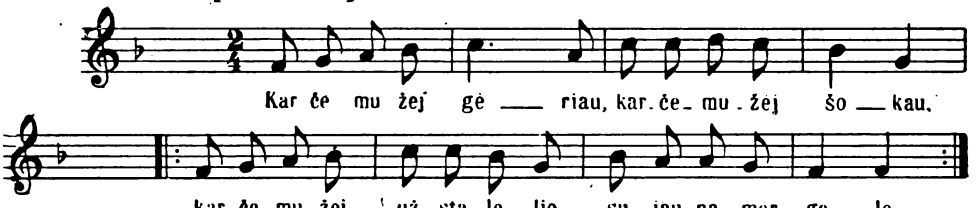

D 1049, ML

173 [506 (531)].

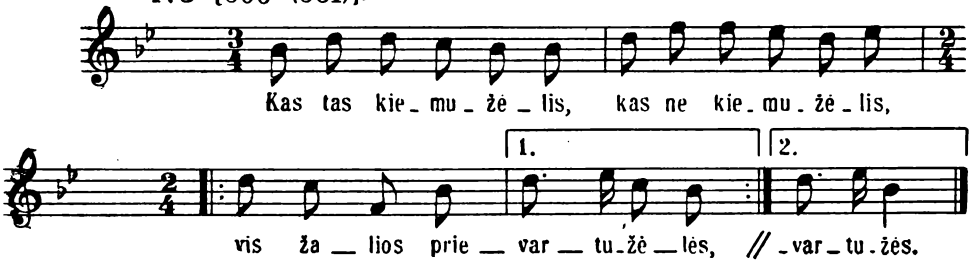

174 [507 (532)].

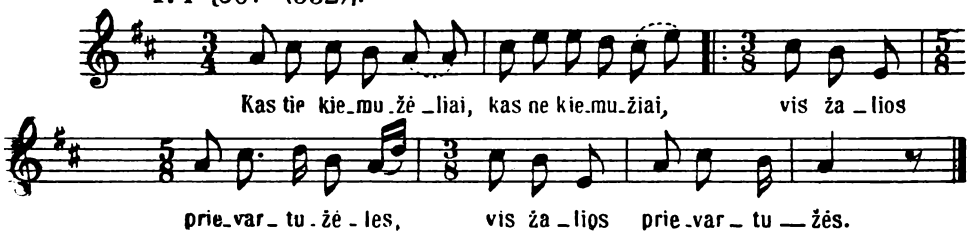

175 [508 (533)]; plg. 1175.

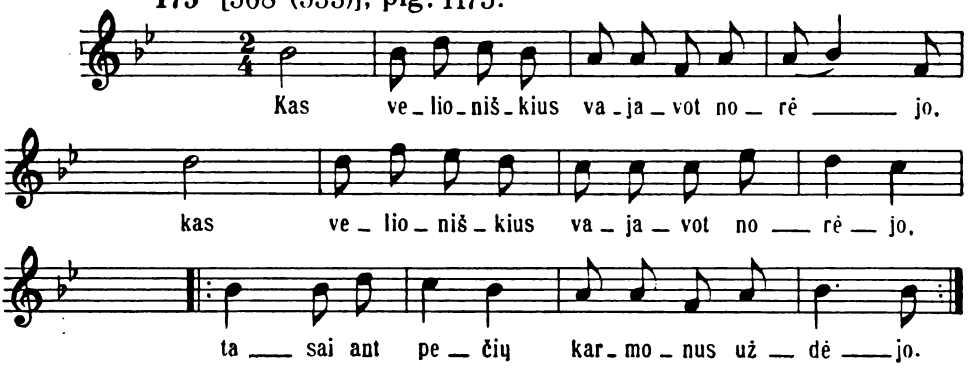

D 938.

176 [512 (538)].

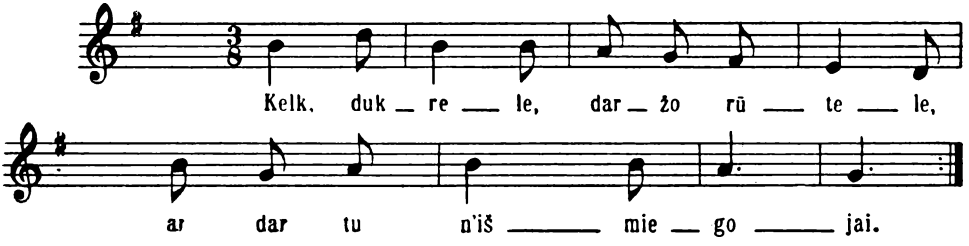

Plg. D 1075; plg. SD 300, 304, 445.

177 [529 (555)].

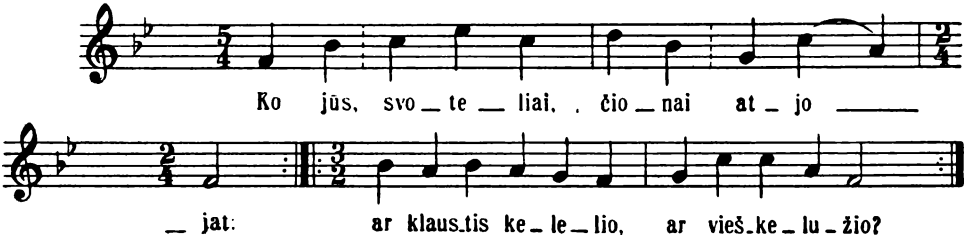

178 [531 (557)].

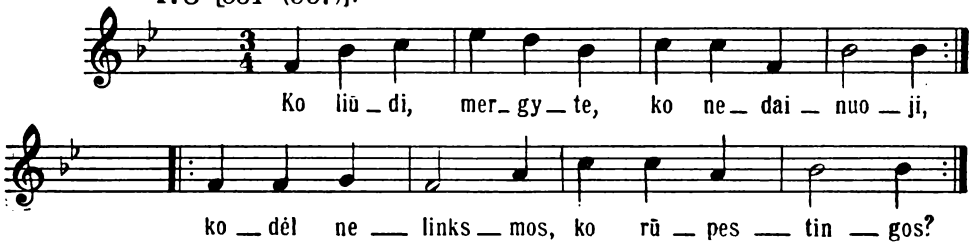

Plg. D 1258; plg. SD 566, 1077.

179 [530 (556)].

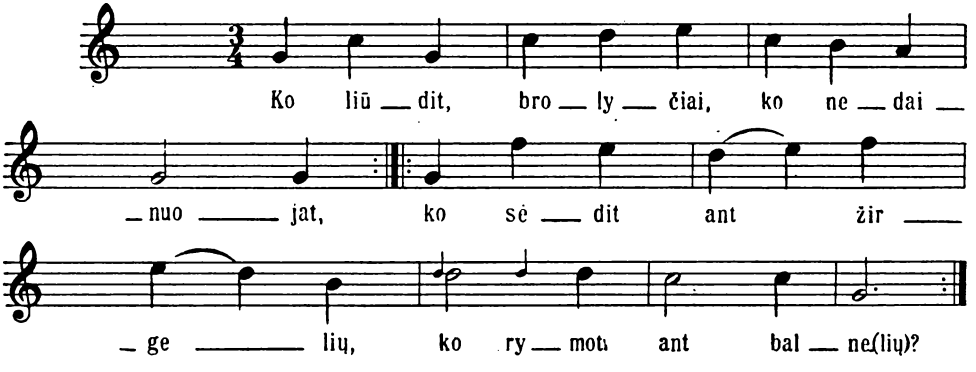

D 1258.

180 [533 (559)].

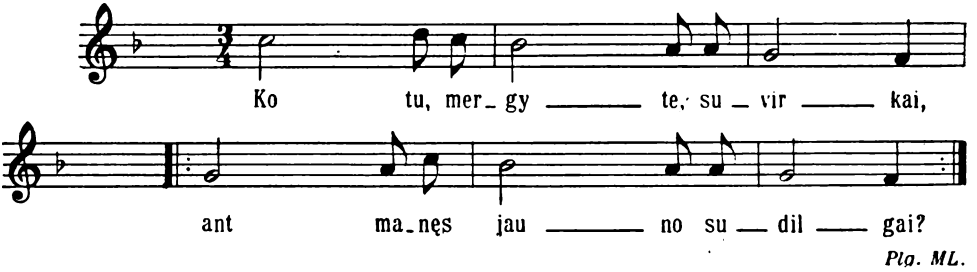

Plg. ML.

181 [1695 (1763)]; plg. 1696.

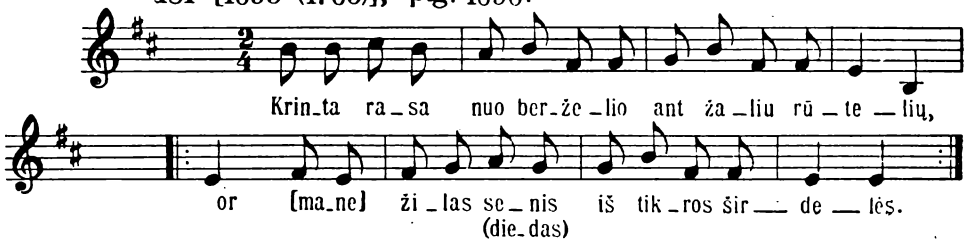

D 228, 1249.

182 [520 (546)].

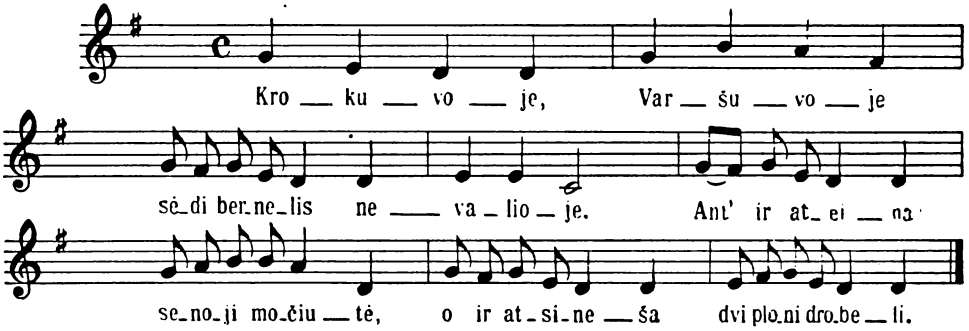

D 935.

183 [519 (545)].

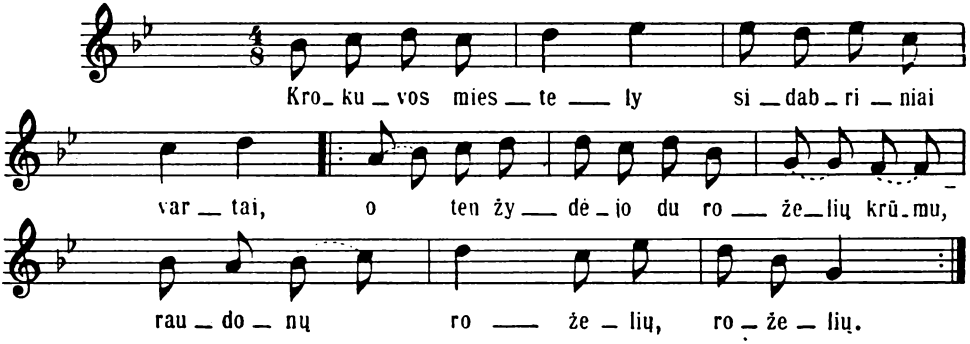

184 [524 (550)].

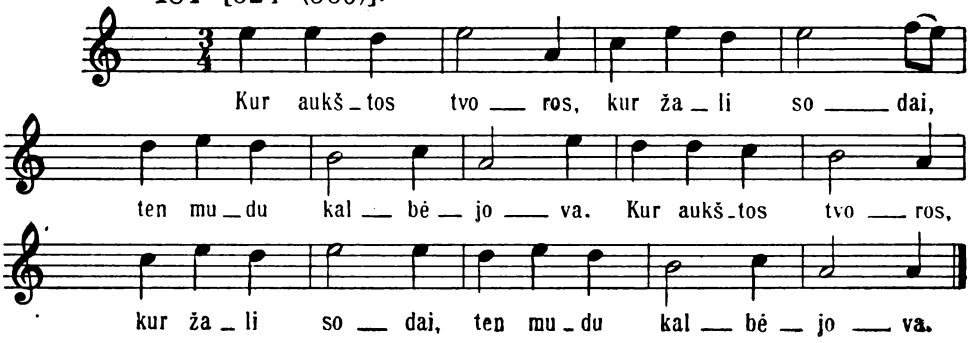

ML. plg. D 691.

185 [548 (575)].

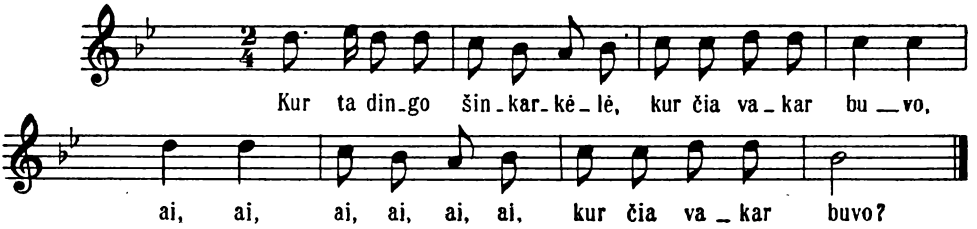

186 [527 (553)].

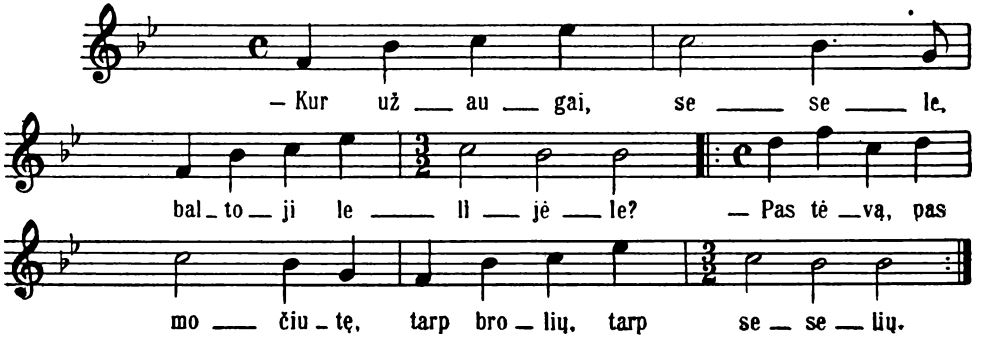

187 [537 (563)].

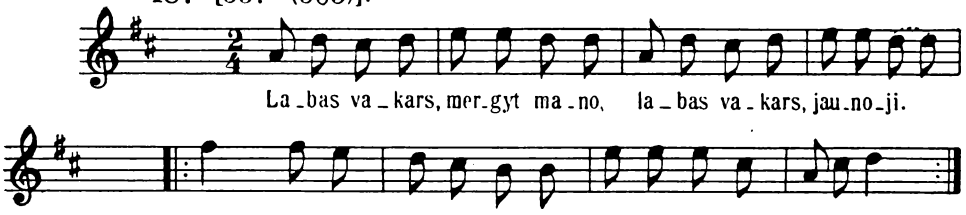

Plg. D 879; plg. SD 476, 543.

188 [544 (570)].

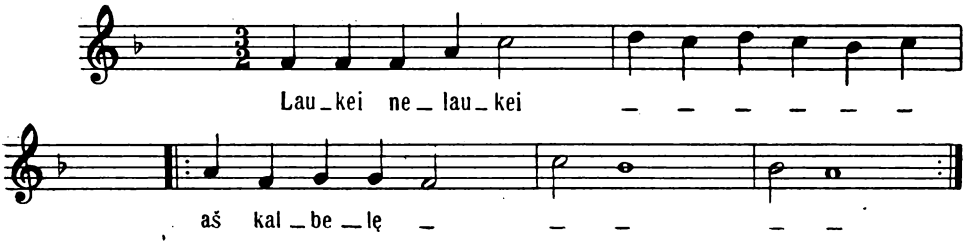

189 [543 (569)].

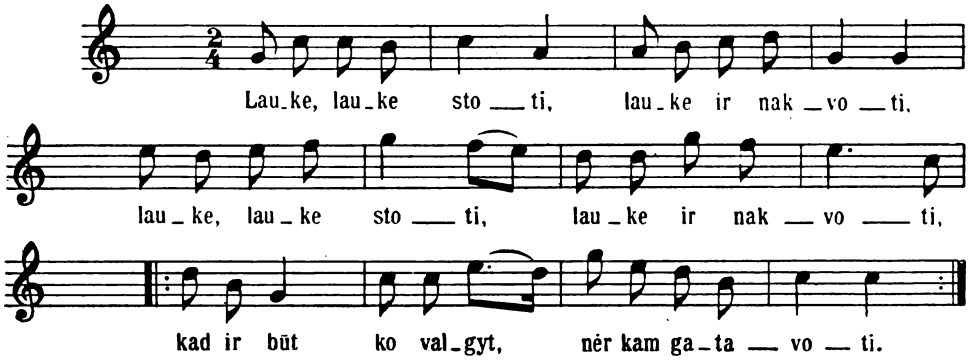

190 [545 (571)].

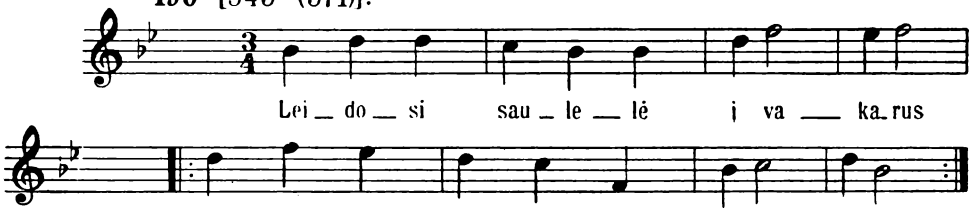

191 [707 (742)].

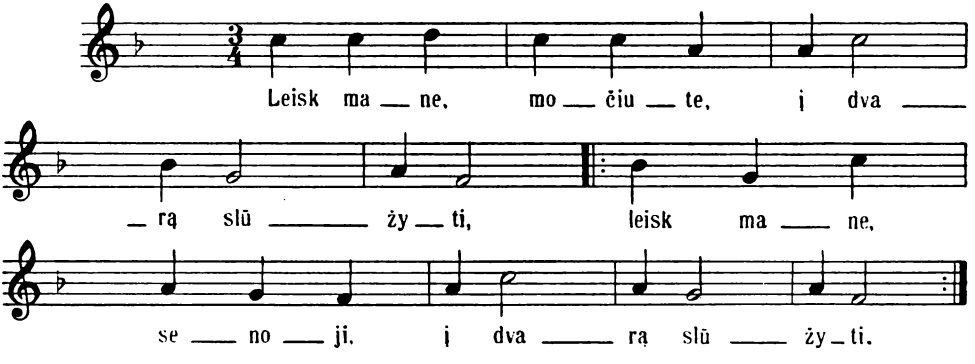

D 780.

192 [710 (745)].

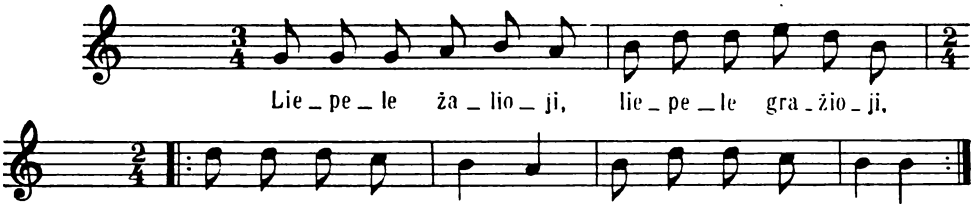

Plg. SD 618.

193 [708 (743)]

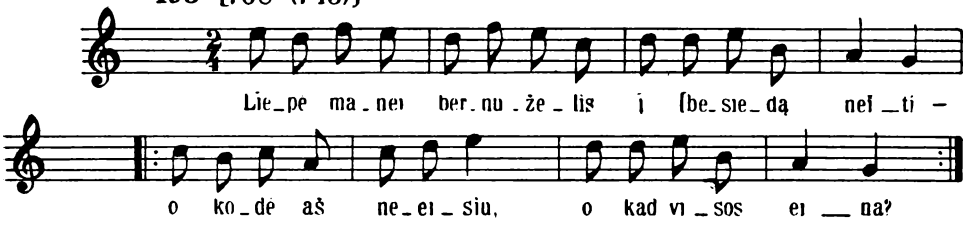

D 484.

194 [711 (746)].

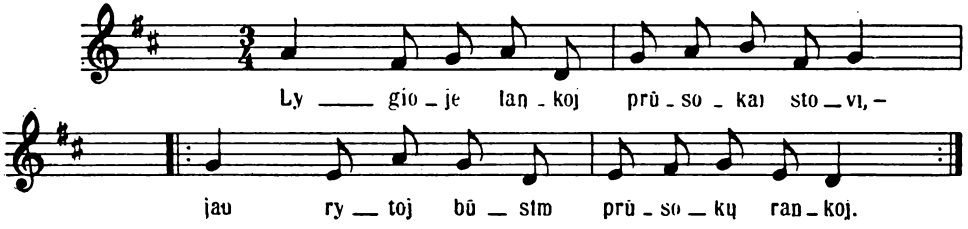

195 [717 (752)]

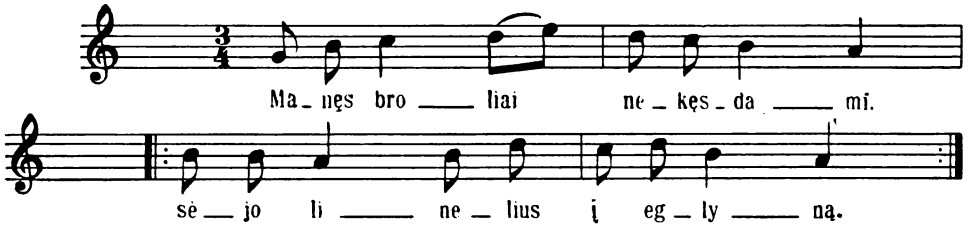

196 [722 (757)].

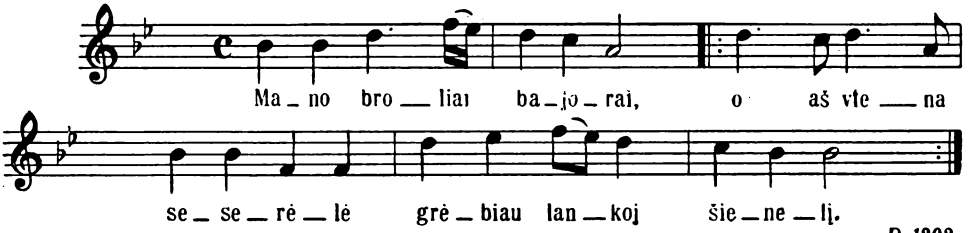

D 1202.

197 [724 (759)].

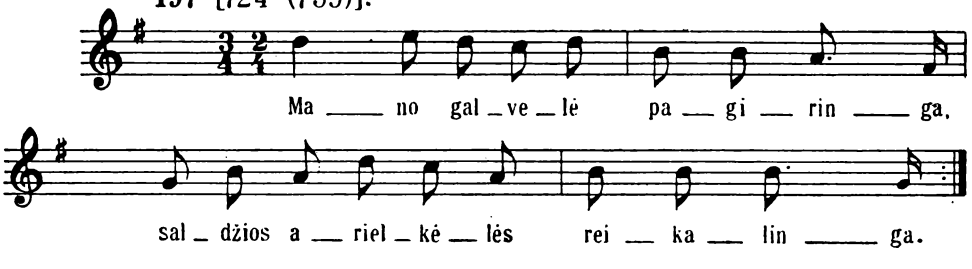

D 863.

198 [720 (755)].

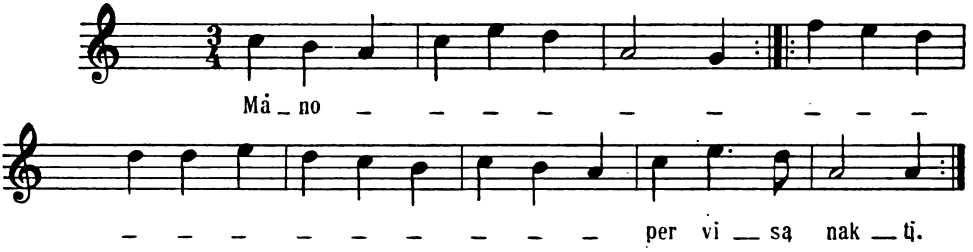

199 [1159 (1205)].

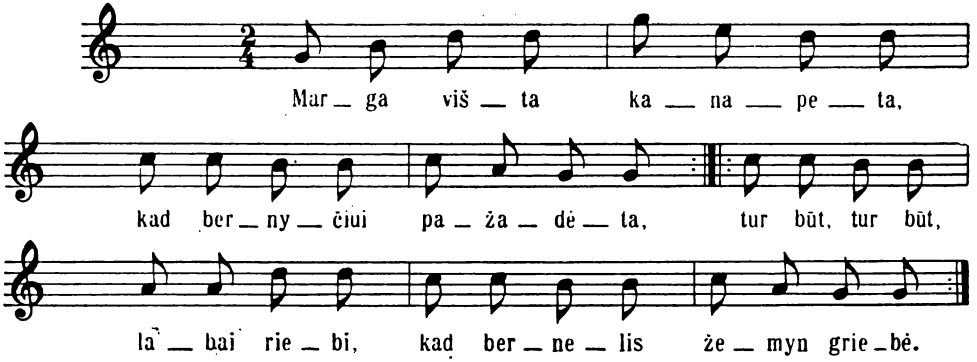

Plg. D 154, ML.

200 [1160 (1206)].

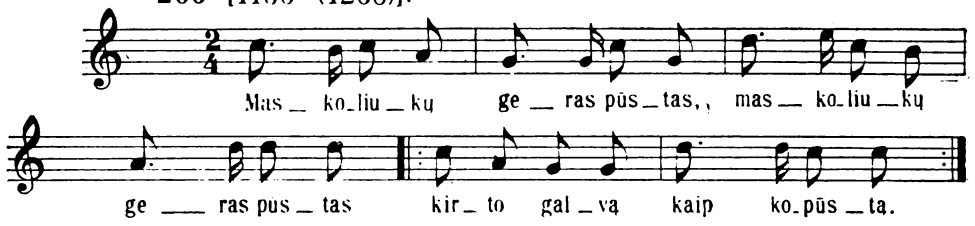

201 [1163 (1209)].

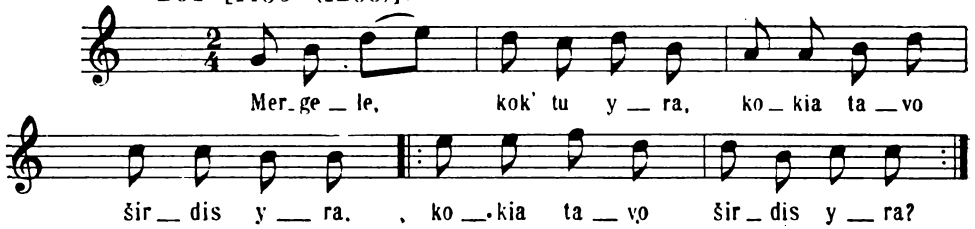

Plg. D 1475.

202 [1164 (1210)].

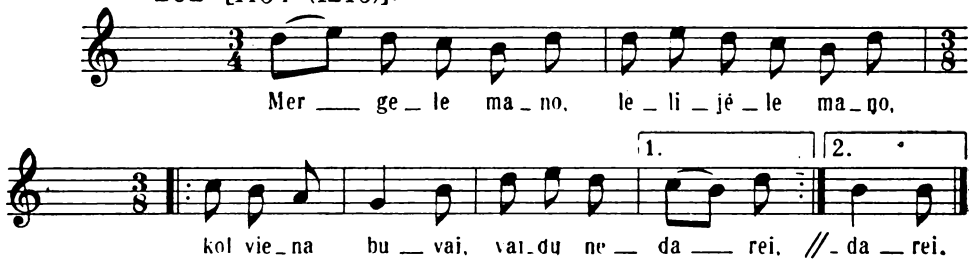

203 [1169 (1215)].

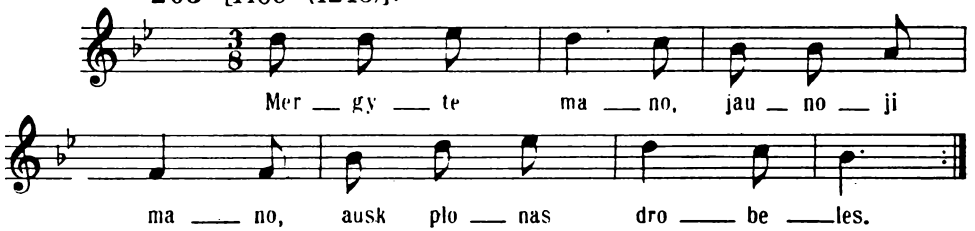

204 [1171 (1217)].

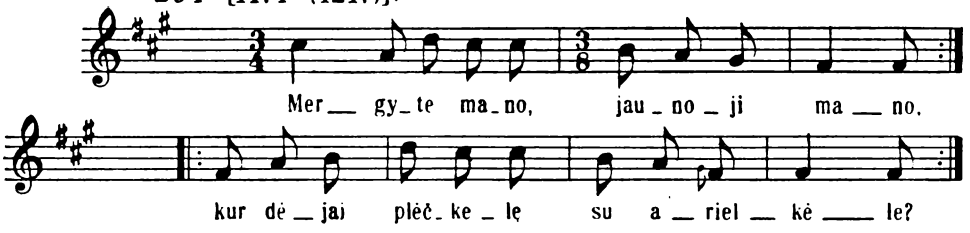

205 [1168 (1214)]; plg. 876–880.

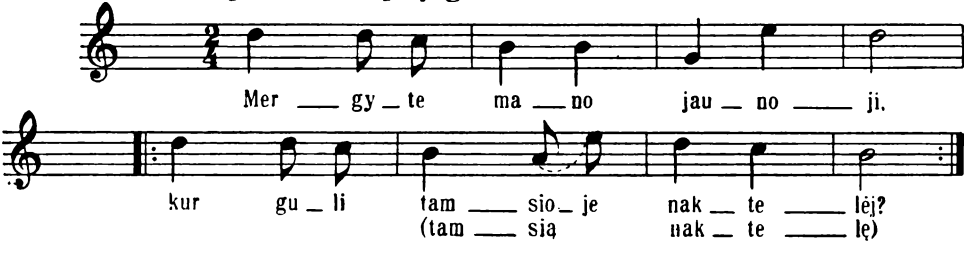

D 738.

206 [64 (65)]; plg. 1, 116.

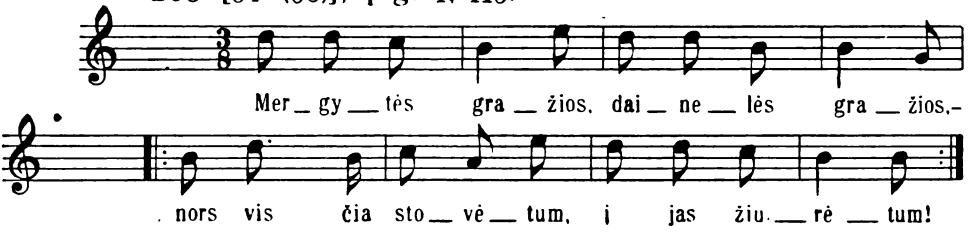

D 1380, ML.

207 [65 (66)].

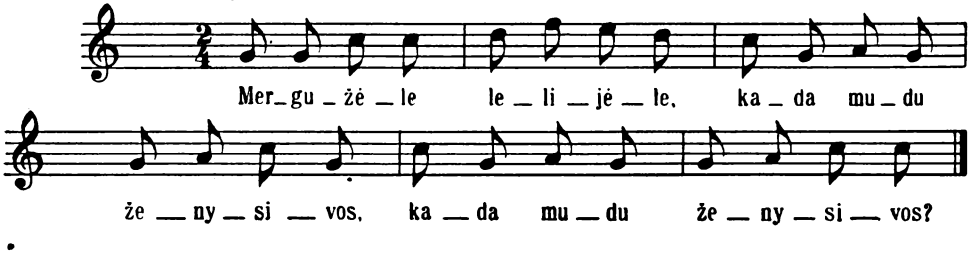

208 [66 (67)].

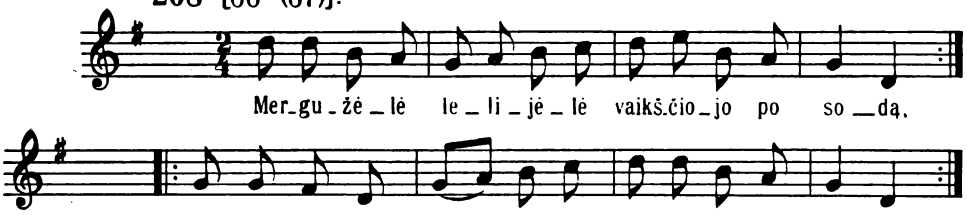

209 [67 (68)].

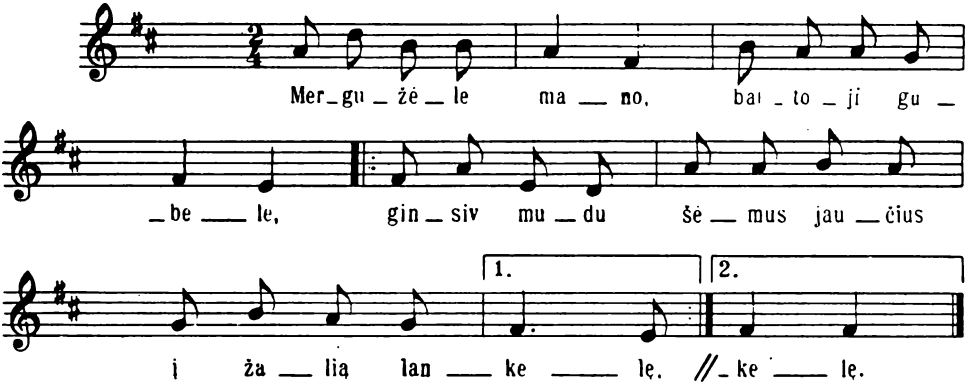

210 [69 (70)]. Var. 68.

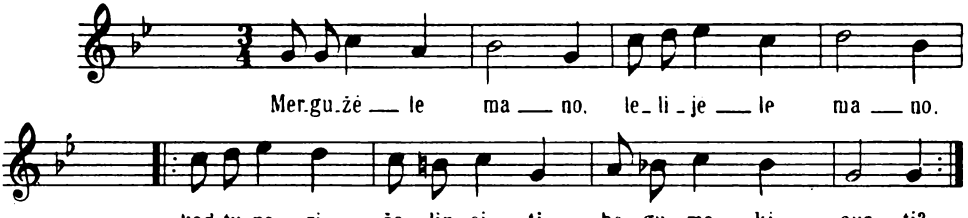

211 [68 (69)]; plg. 69, 1639.

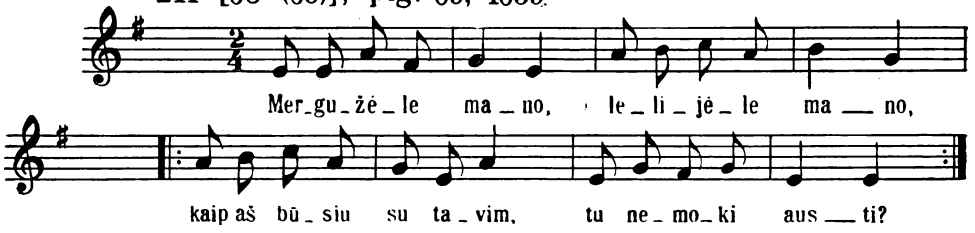

212 [46 (47)]; plg. 97.

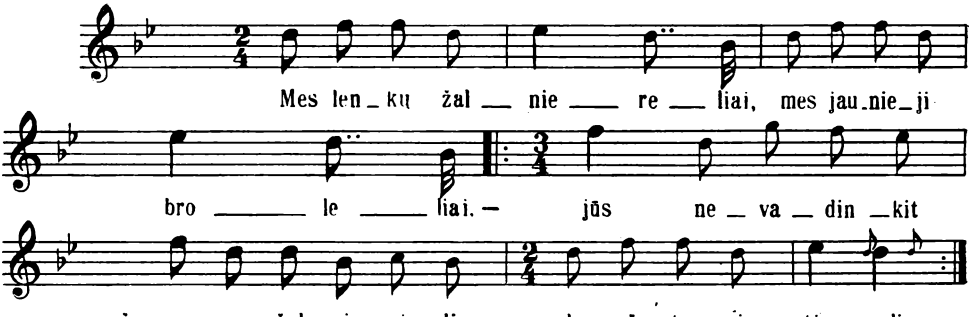

213 [1175 (1221)].

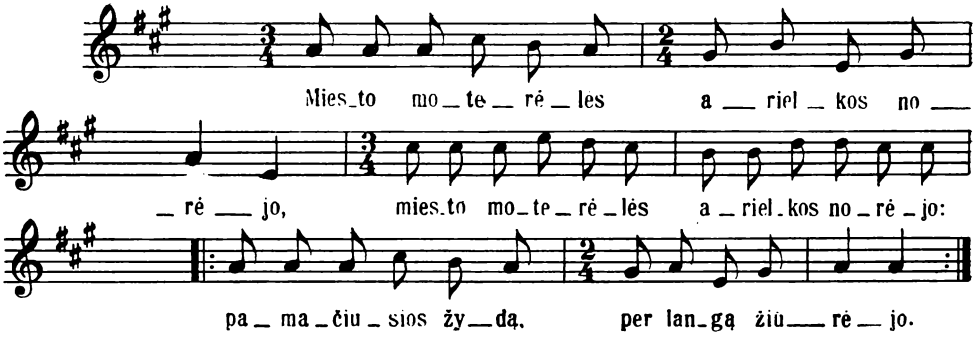

214 [6 (5)]; plg. 112.

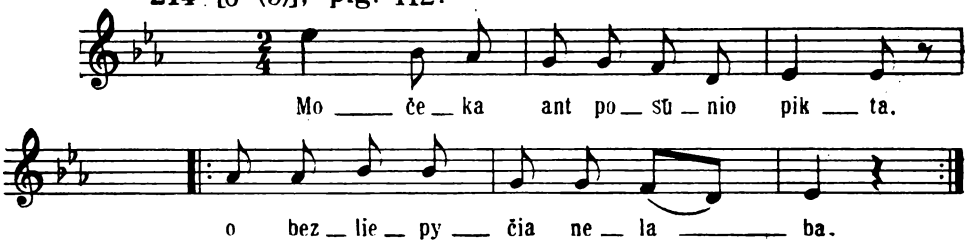

215 [8].

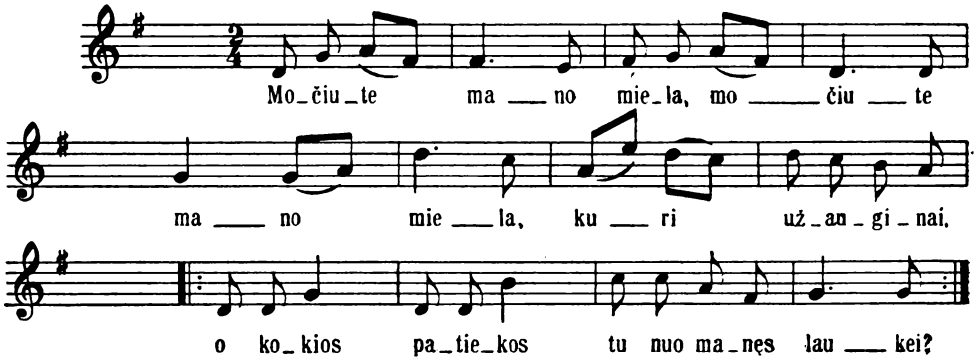

216 [13]; plg. 113, 134, 1710.

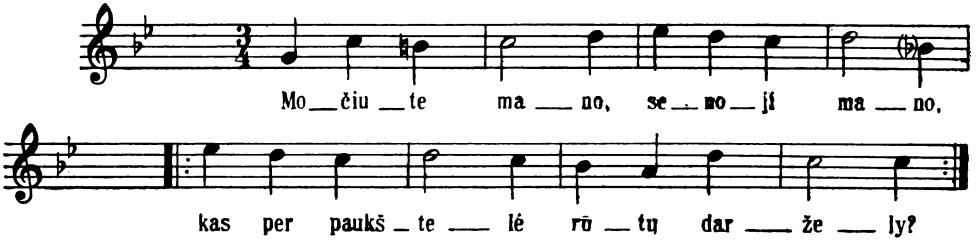

217. [18]; plg. 74, 97.

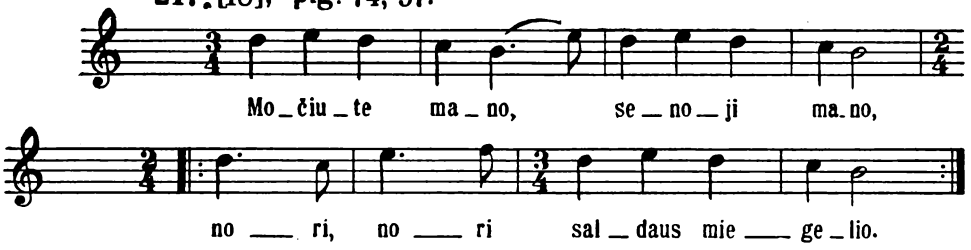

218 [22 (23)]; plg. 52.

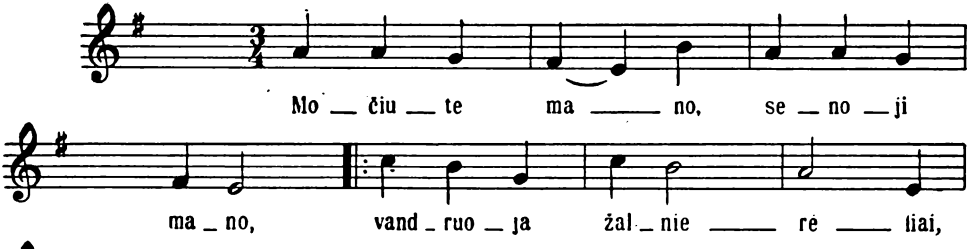

D 868.

219 [19]; plg. 1558.

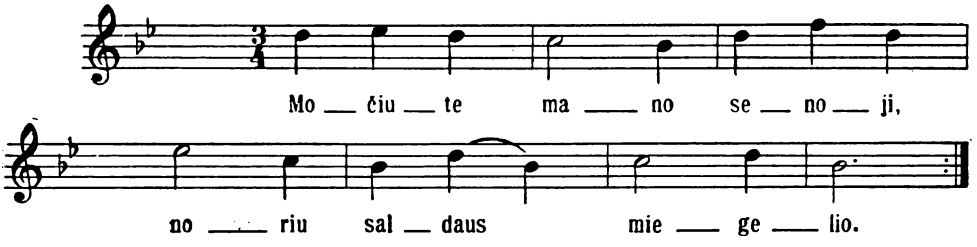

220 [27 (28)].

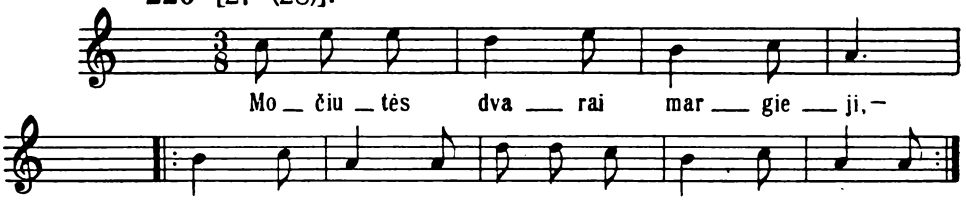

221 [26 (27)]; plg. 110.

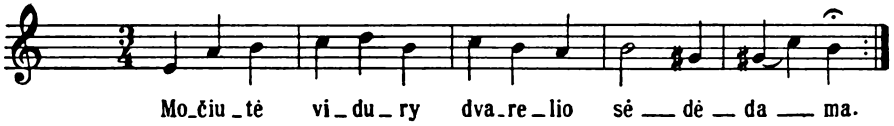

222 [1176 (1222)].

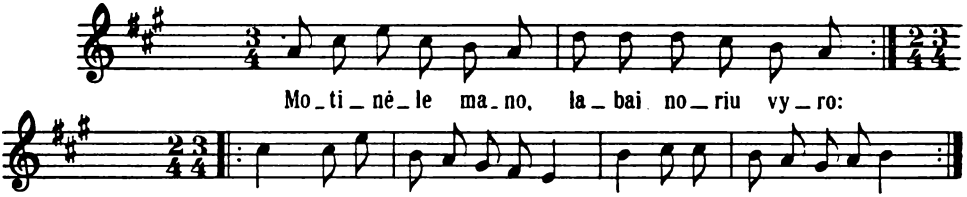

223 [1178 (1224)].

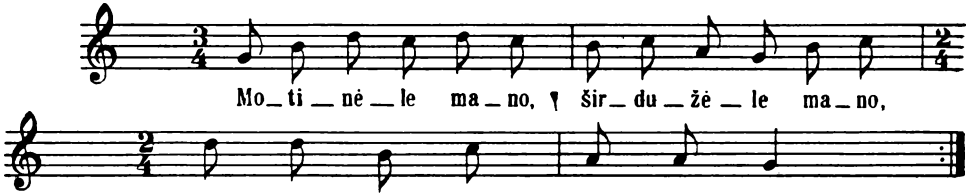

Plg. SD 190, 603, 791, 921.

224 [4 (3)].

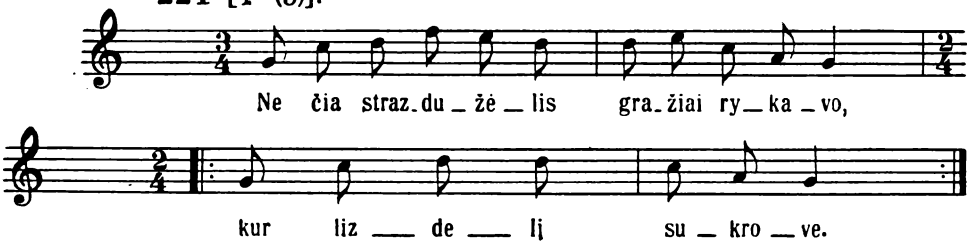

Plg. D 1505.

225 [32 (33)].

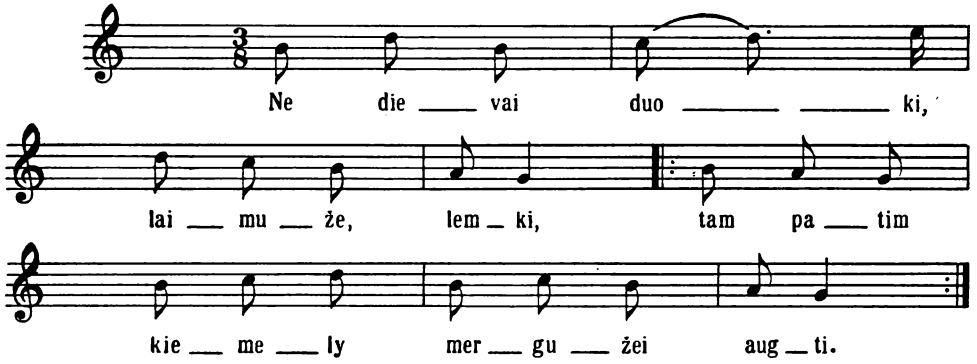

226 [7]; plg. 309, 1571.

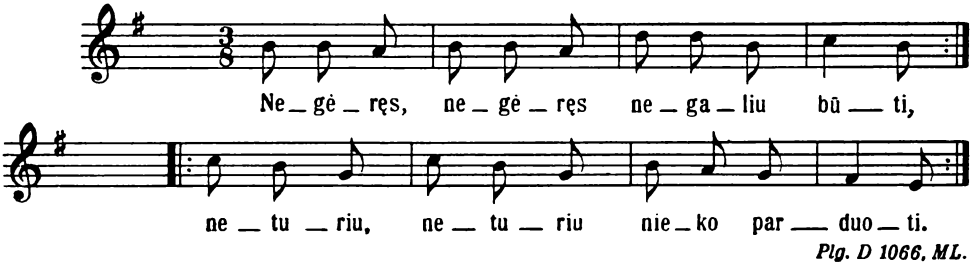

Plg. D 1066, ML.

227 [2 (6)]. Var. 1.

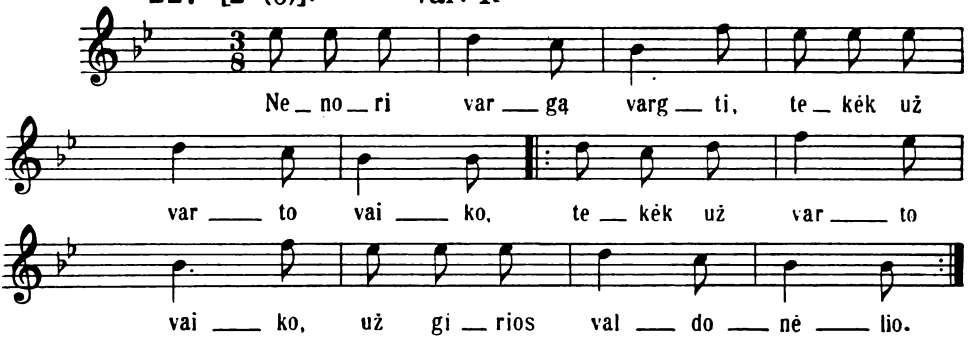

SD 401.

228 [1]; plg. 64, 109, 553.

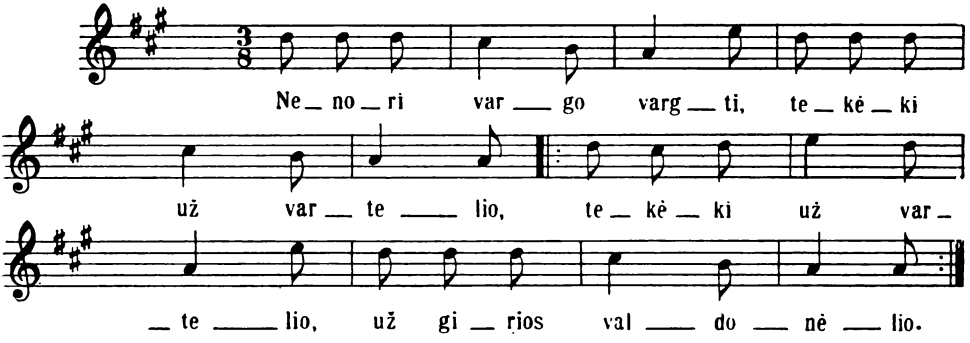

SD 401.

229 [47 (48)].

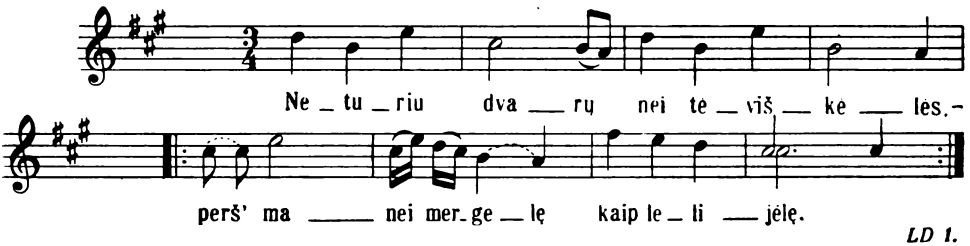

LD 1.

230 [293 (295)].

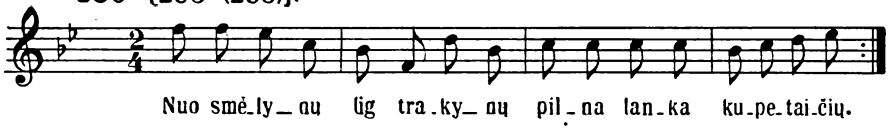

231 [295 (297)].

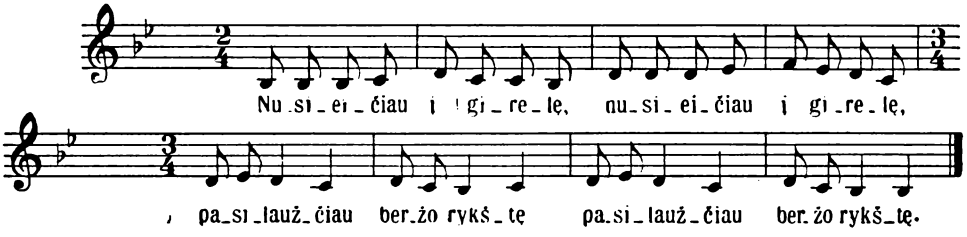

Plg. SD 991.

232 [202 (200)]; plg. 1726.

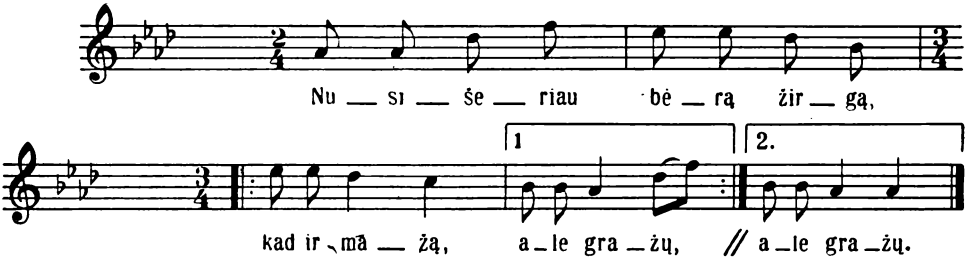

D 517; plg. D 781

233 [203 (201)]; plg. 1126.

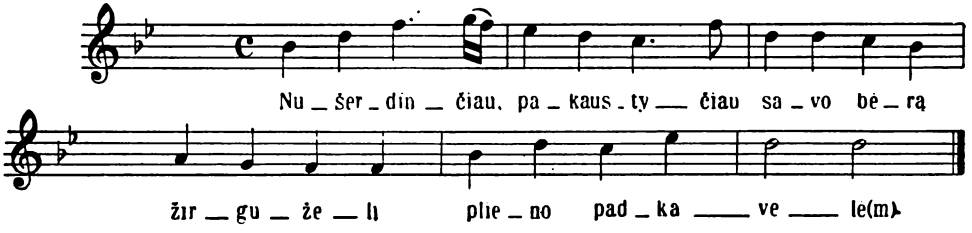

234 [204 (202)].

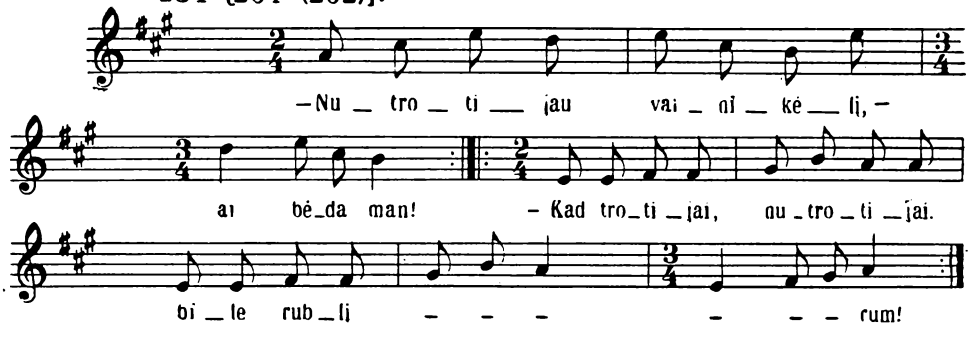

Ptg. D 10.

235 [205 (203)].

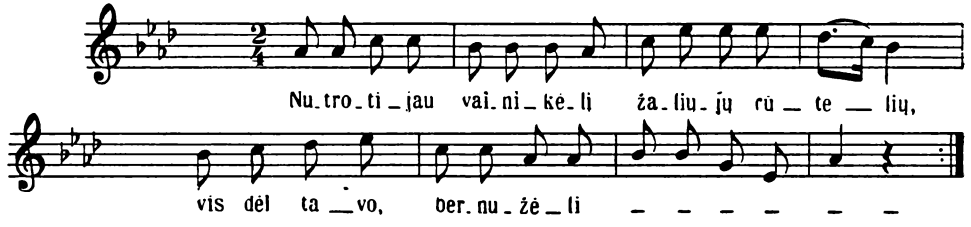

Ptg. D 10.

236 [206 (204)]

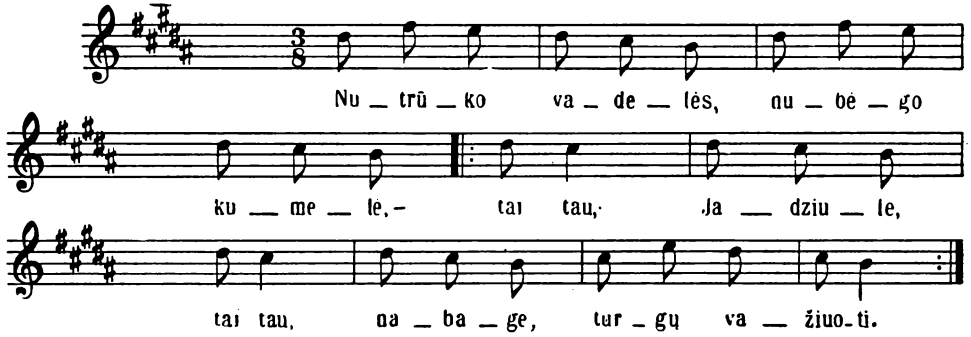

D 1391, ML.

237 [207 (205)].

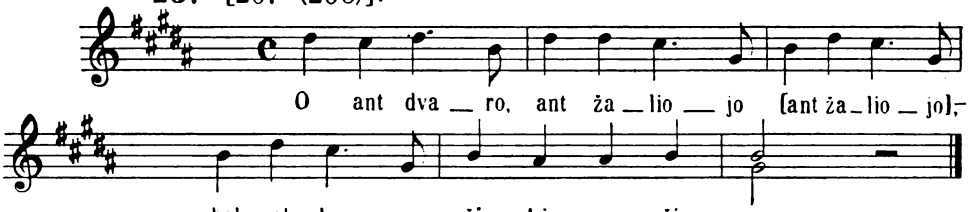

D 732.

238 [212 (211)].

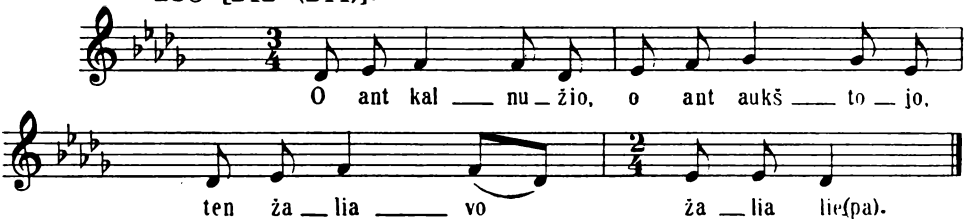

Plg. D 928, 1015.

239 [214 (213)].

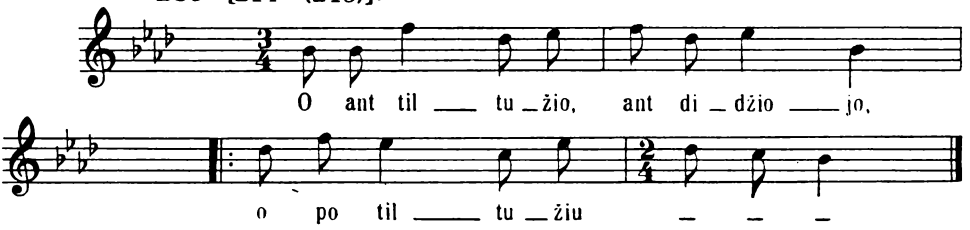

Plg. D 734.

240 [48 (49)].

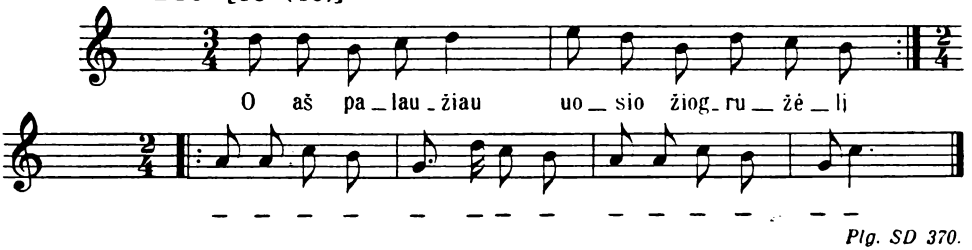

Plg. SD 370.

241 [49 (50)].

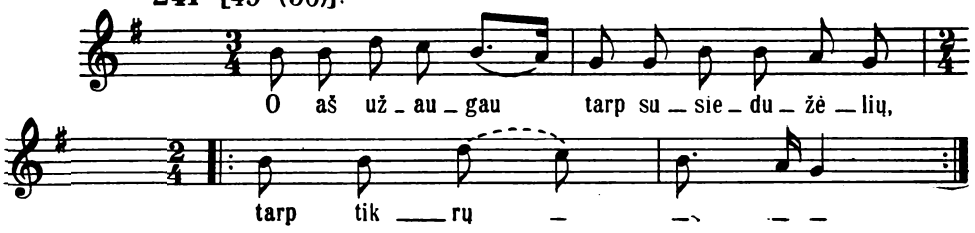

242 [50 (51)].

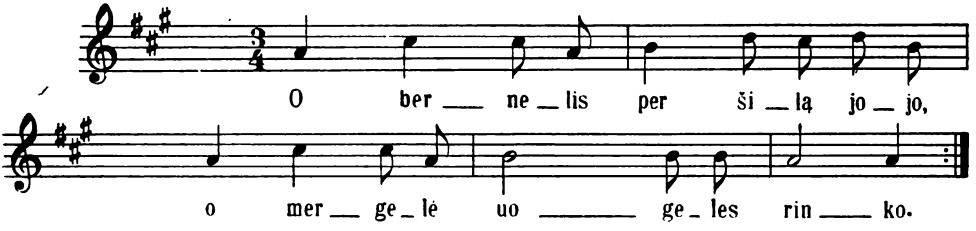

243 [52 (53)]; plg. 22, 1392–1394.

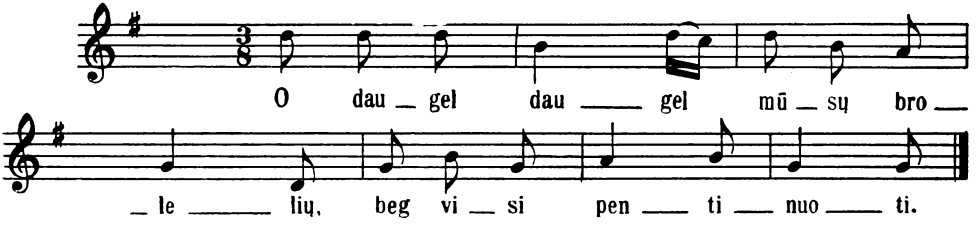

244 [54 (55)].

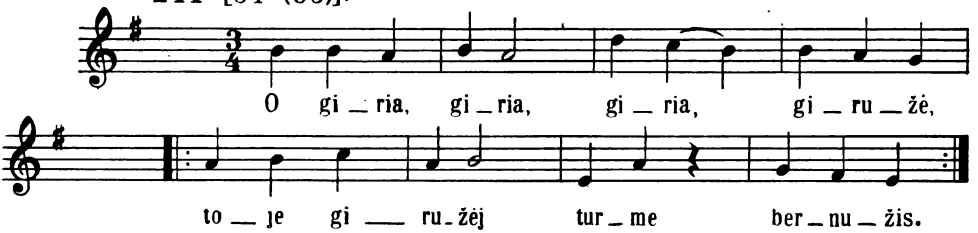

245 [55 (56)].

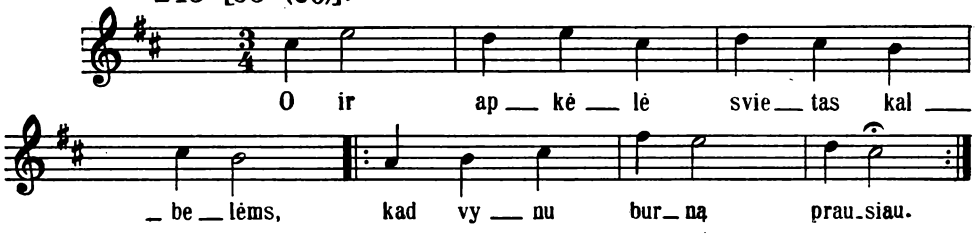

246 [56 (57)]; plg. 97.

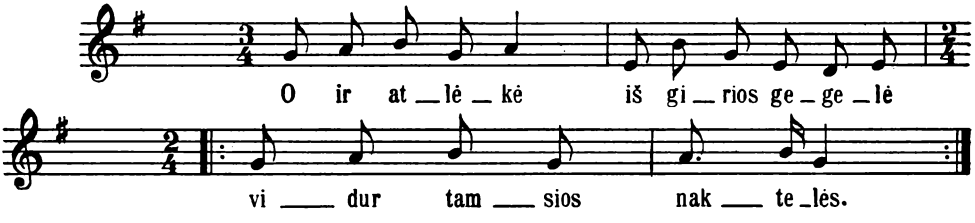

D 582.

247 [59 (60)]; plg. 72, 77.

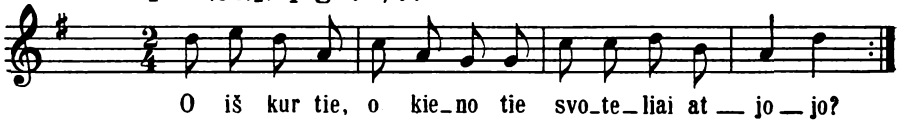

248 [61 (62)]; plg. 111, 935.

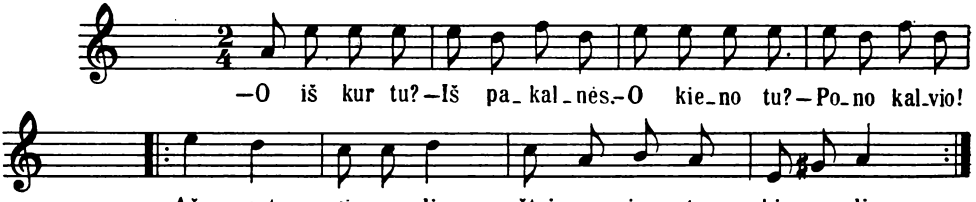

249 [238 (239)].

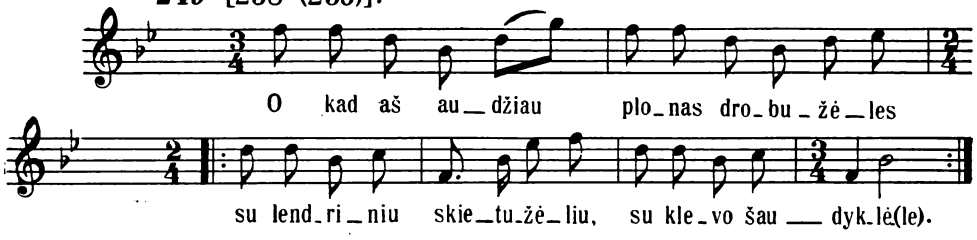

Plg. D 926; plg. SD 881.

250 [252 (253)].

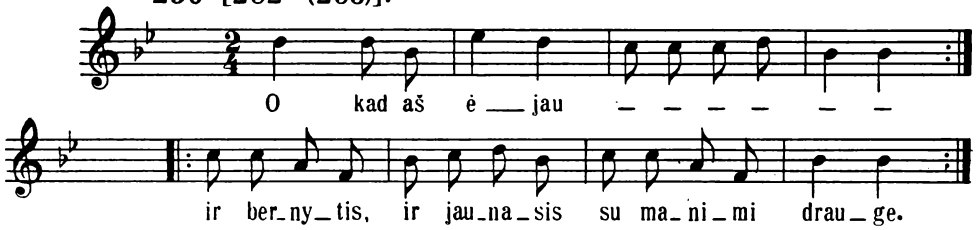

Plg. SD 1027.

251 [271 (272)]; plg. 1602.

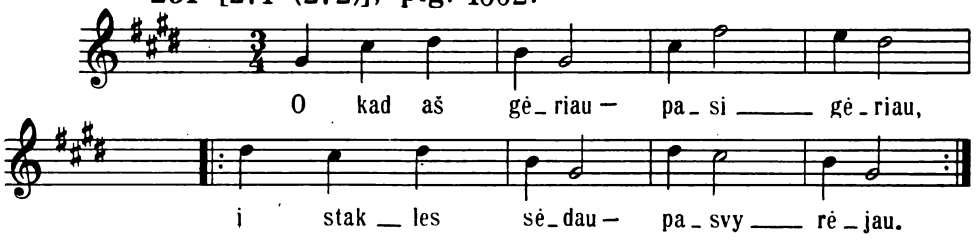

D 1055.

252 [279 (280)].

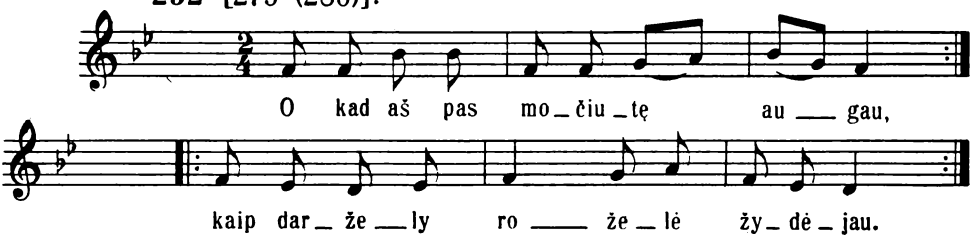

253 [280 (281)].

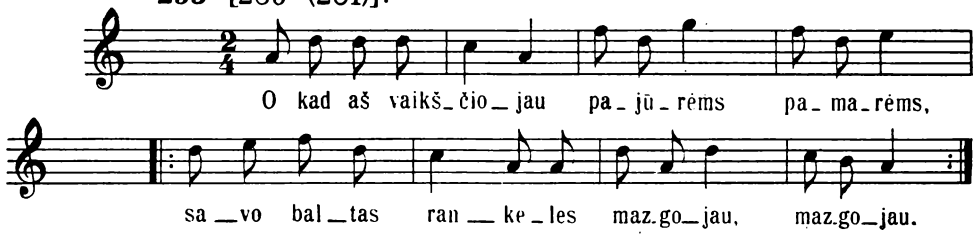

254 [281 (282)].

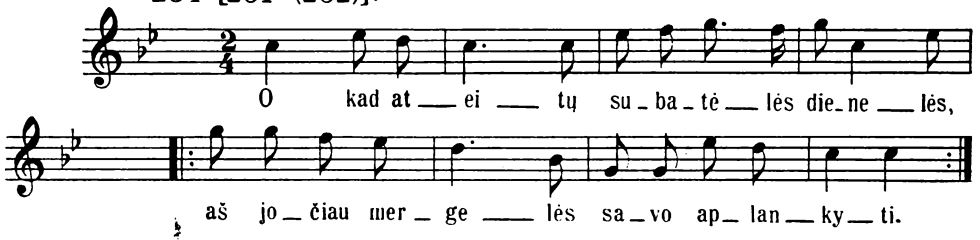

255 [333 (340)].

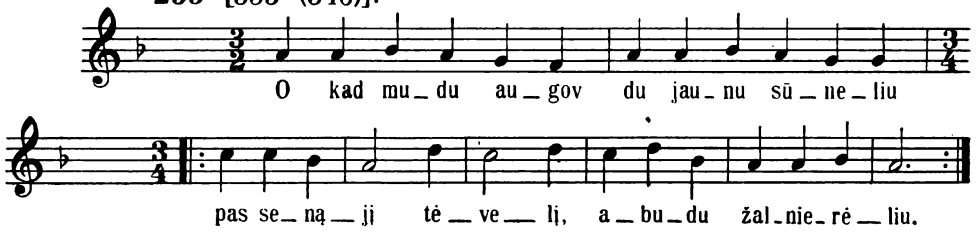

D 1125, 1132.

256 [337 (344)].

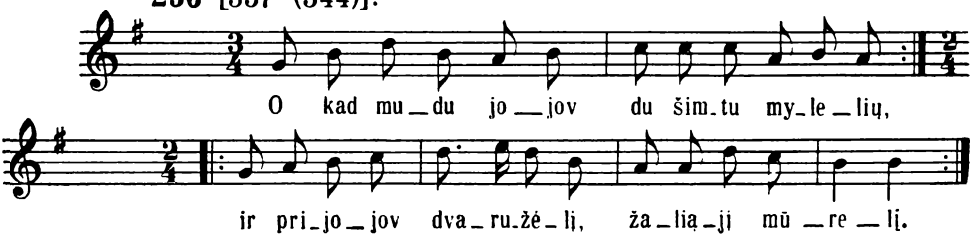

Plg. D 800, 1125, 1132.

257 [334 (341)].

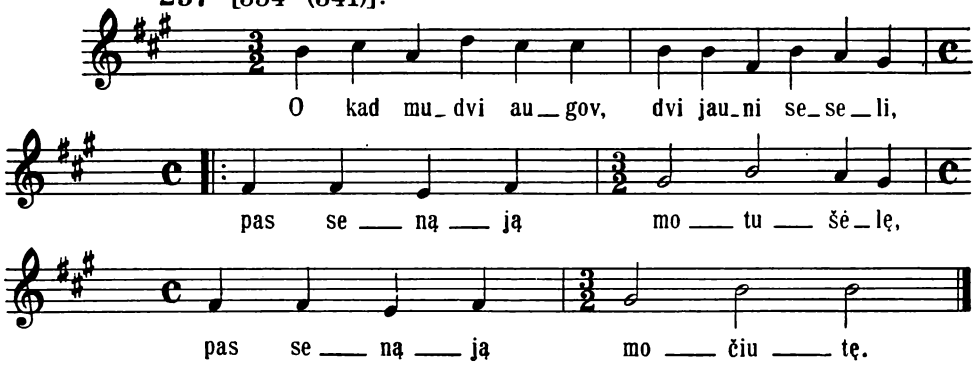

D 487.

258 [335 (342)].

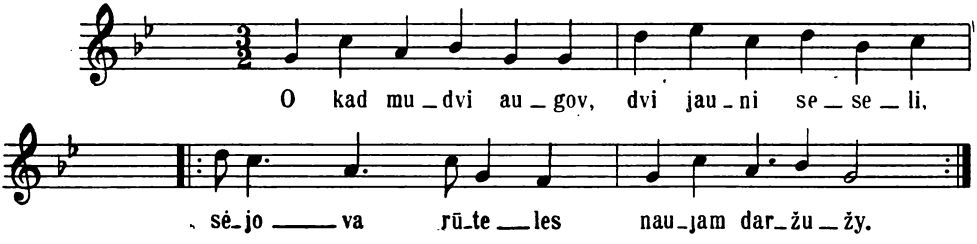

Plg. D 769.

259 [338 (346)].

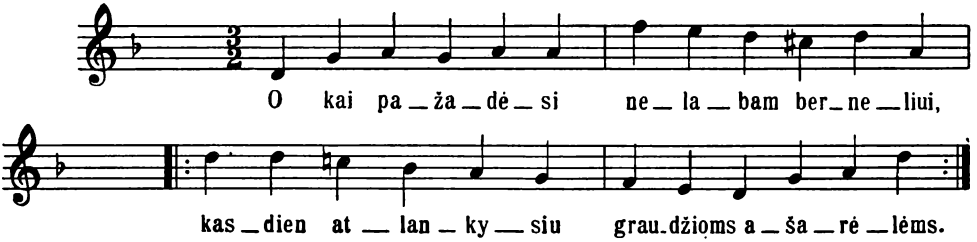

260 [339 (348)].

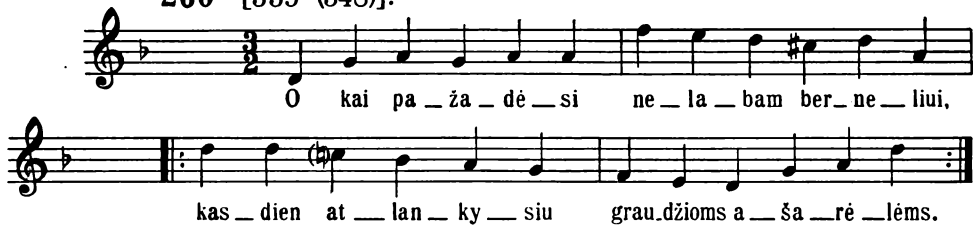

261 [73 (74)]; plg. 112.

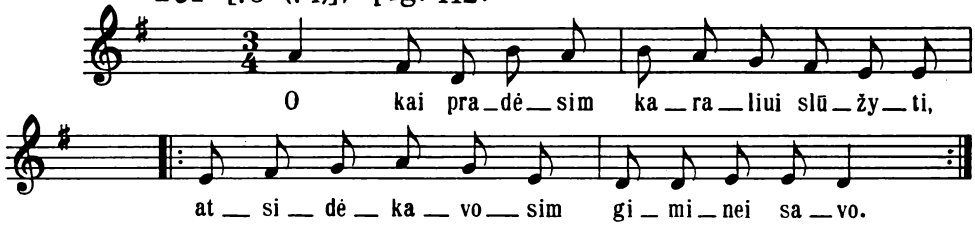

262 [74 (75)]; plg. 18, 105.

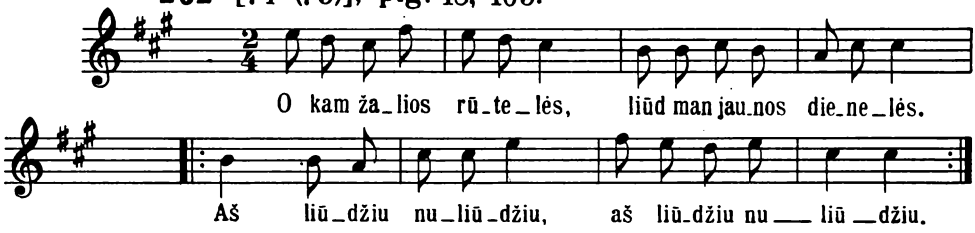

263 [77 (78)]; plg. 59.

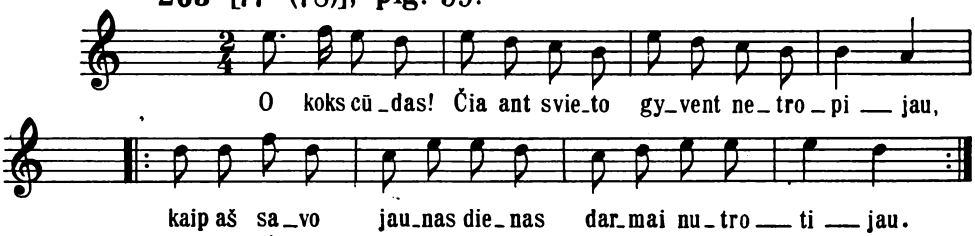

264 [88 (89)].

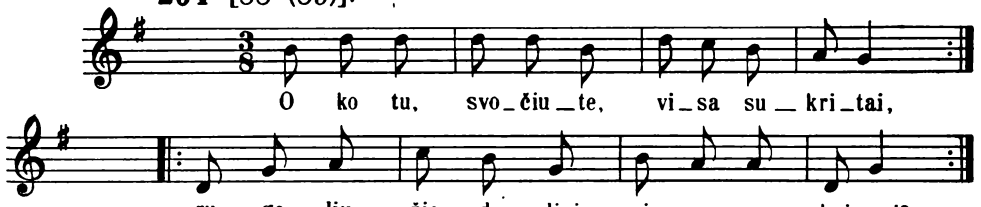

265 [79 (80)].

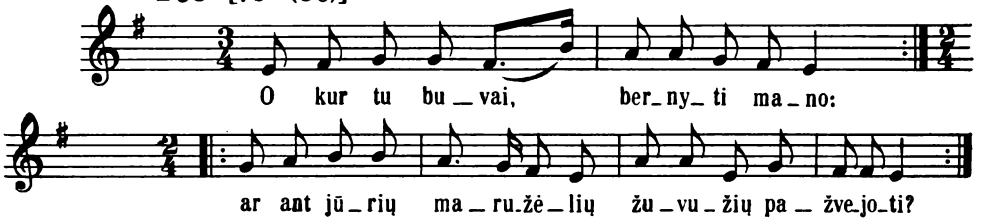

Plg. D 948.

266 [80 (81)]; plg. 97, 1068.

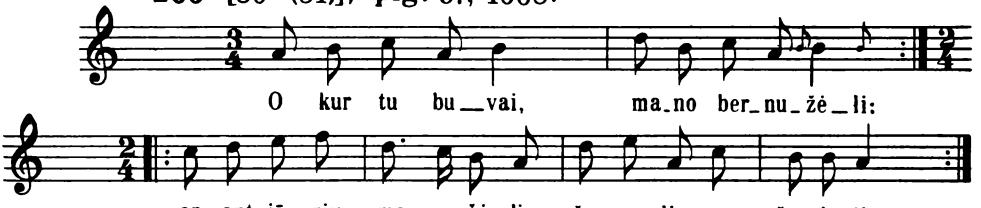

Plg. D 948.,

267 [84 (85)].

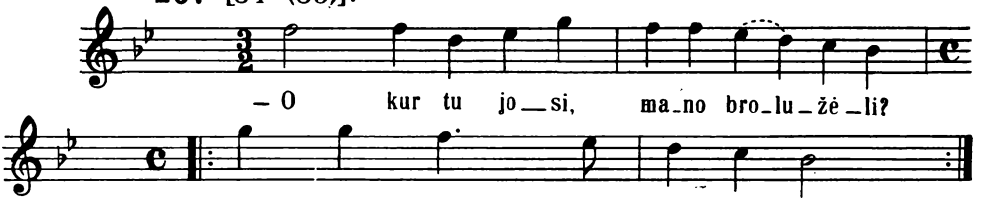

D 740; plg. SD 496.

268 [90 (91)].

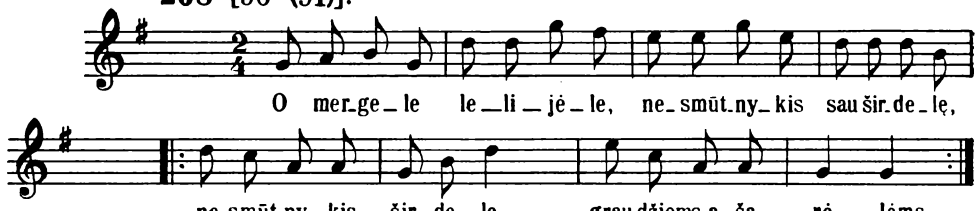

269 [89 (90)].

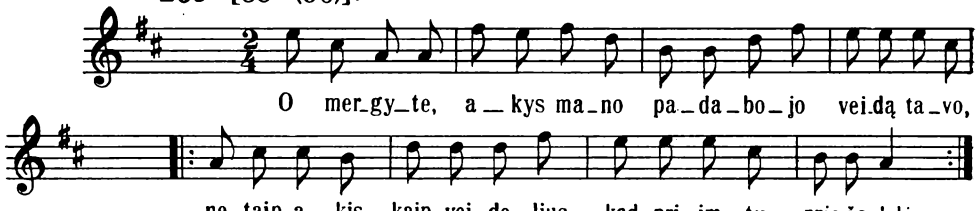

ML.

270 [91 (92)].

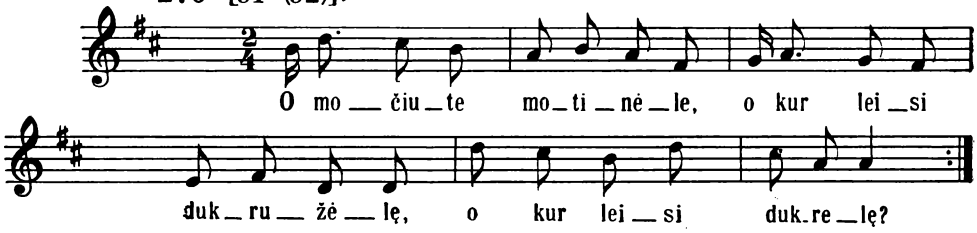

271 [94 (95)]; plg. 60, 63, 96, 1461.

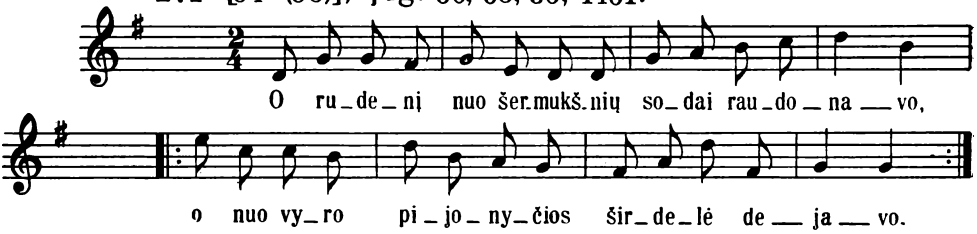

272 [97 (98)]; plg. 18, 35, 46, 56, 80.

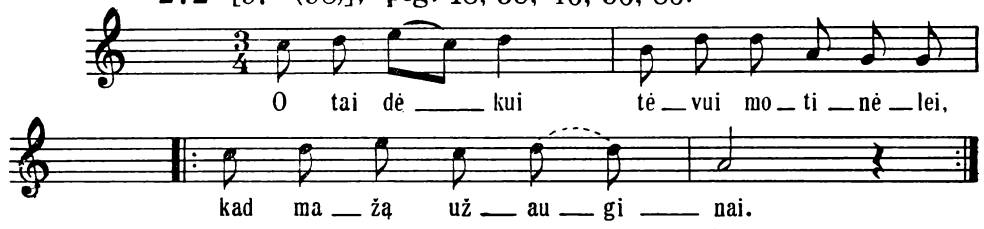

273 [35 (36)]; plg. 97.

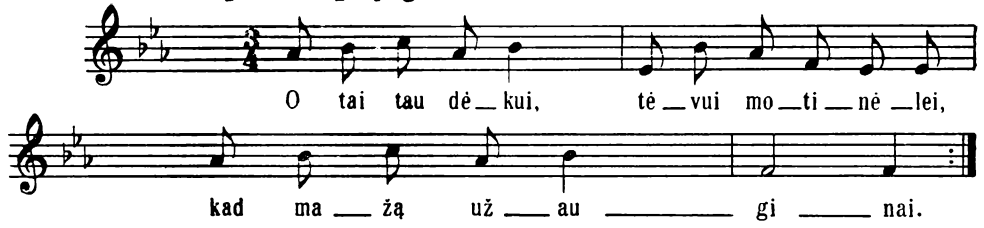

274 [37 (38)].

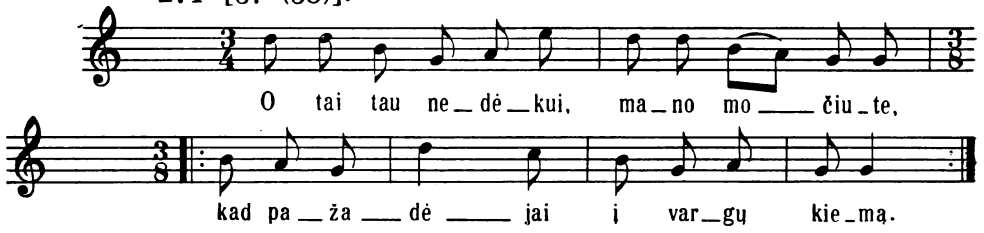

275 [38 (39)]; plg. 112.

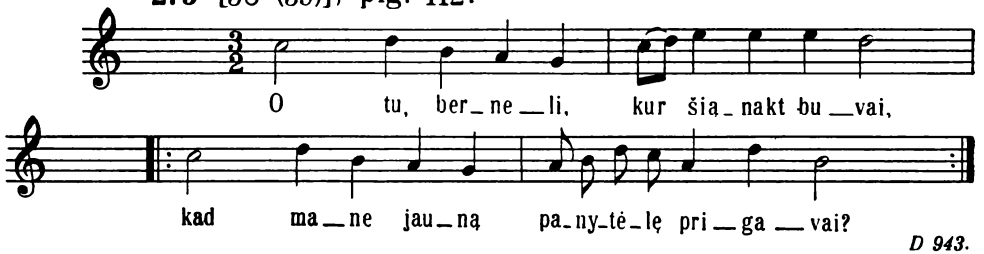

D 943.

276 [39 (40)].

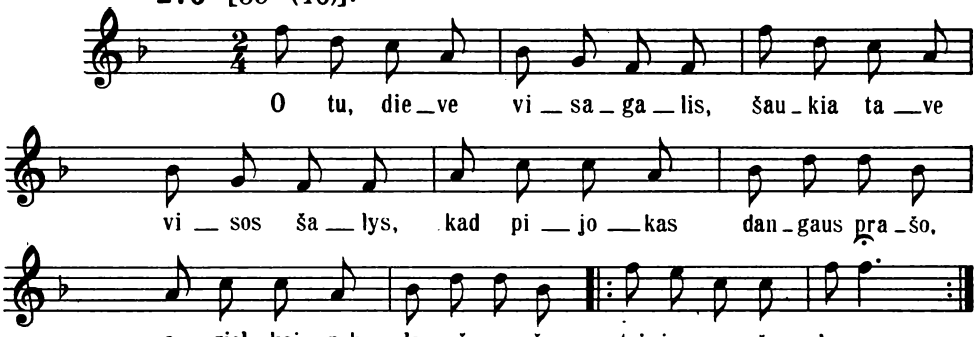

ML.

277 [40 (41)].

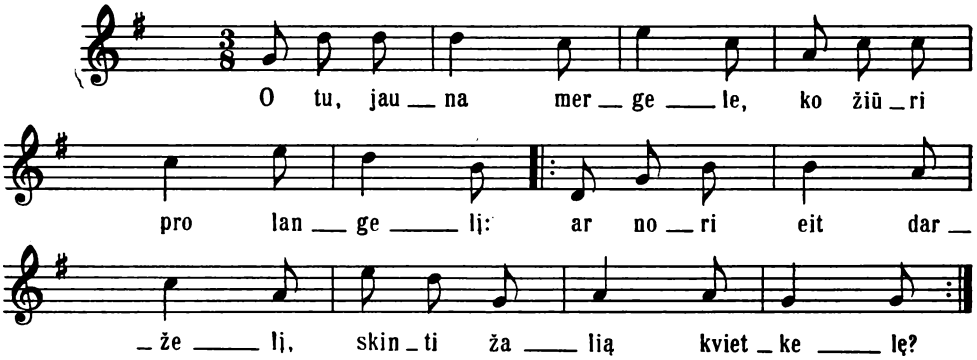

278 [41 (42)]; plg. 115.

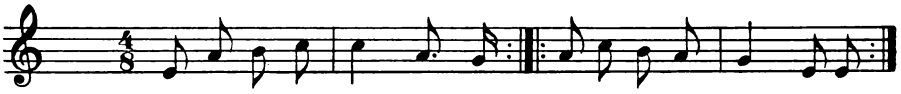

279 [43 (44)]; plg. 107, 1126, 1148.

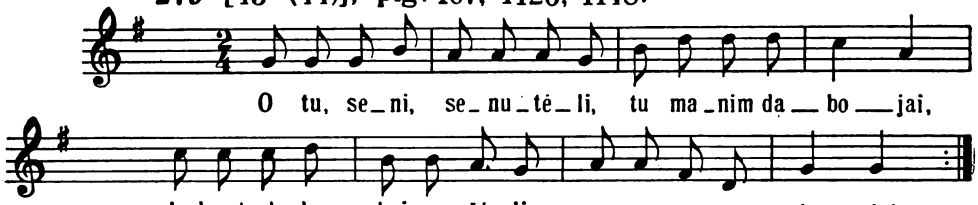

Plg. D 382.

280 [306 (308)].

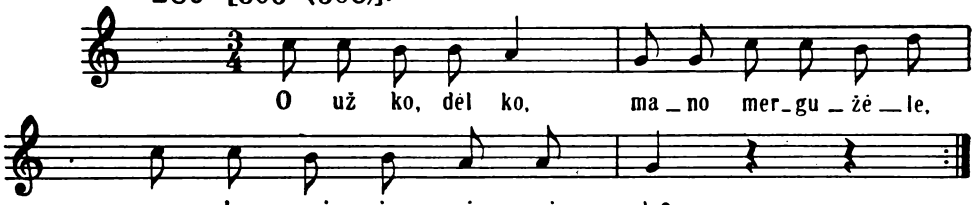

281 [307 (309)].

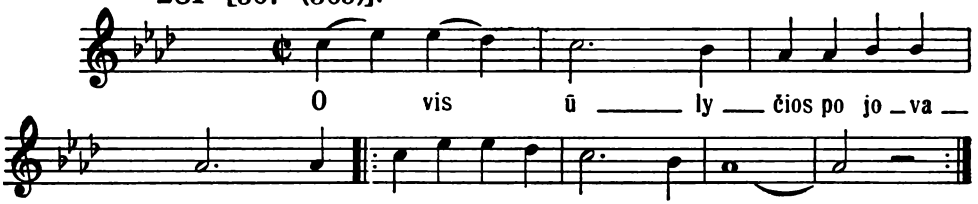

Plg. D 417; plg. SD 998.

282 [309 (311)]; plg. 7.

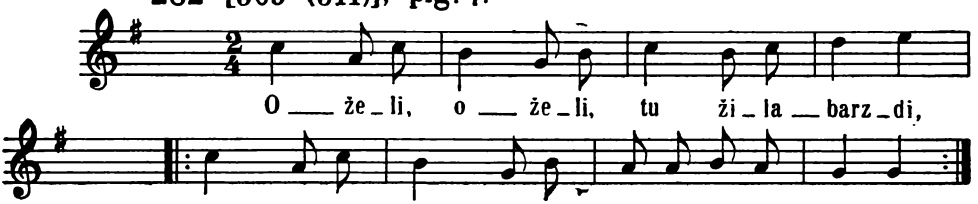

ML, plg. D 153.

283 [310 (312)].

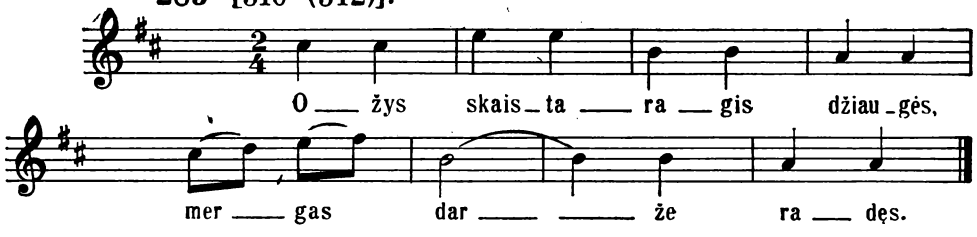

ML. D 153.

284 [301 (303)].

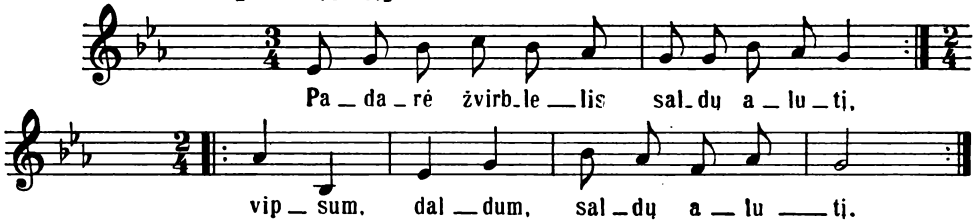

285 [302 (304)].

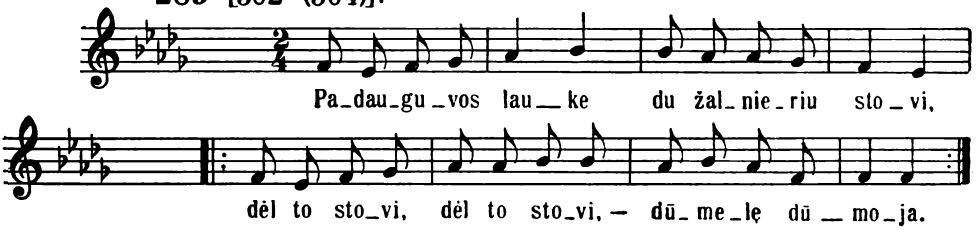

286 [297 (299)].

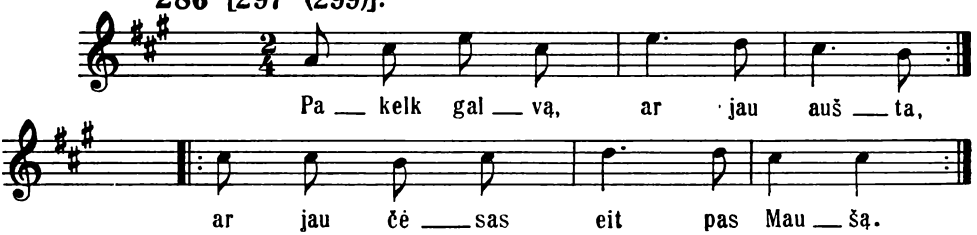

287 [745 (782)].

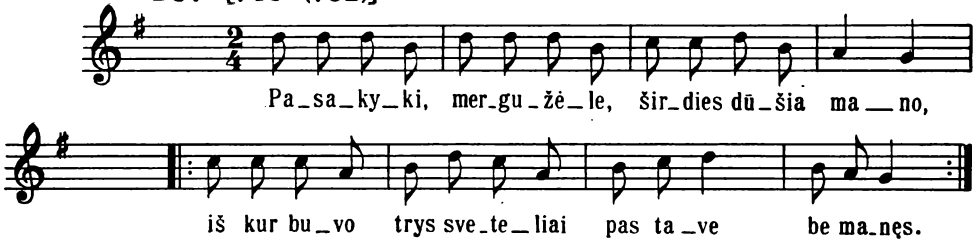

Plg. D 247.

288 [399 (411)]; plg. 1602.

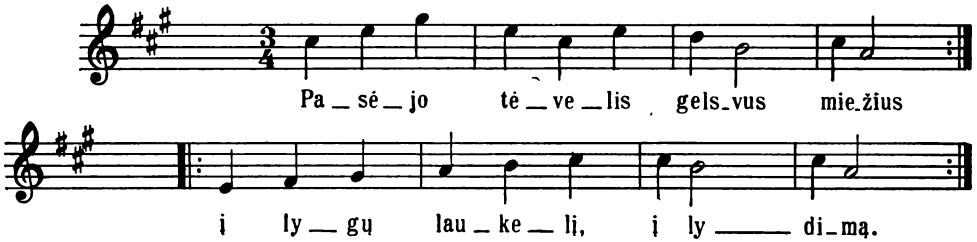

D 500.

289 [403 (415)]; plg. 402, 404, 405.

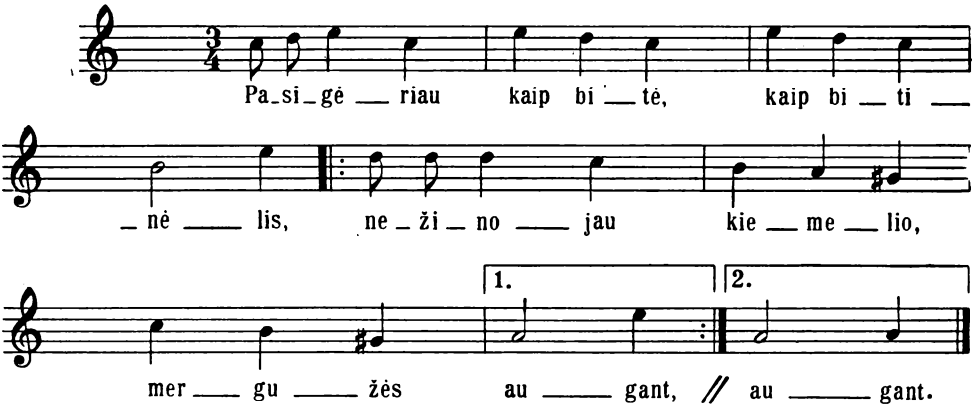

Plg. SD 897.

290 [404 (416)]; plg. 402, 403, 405.

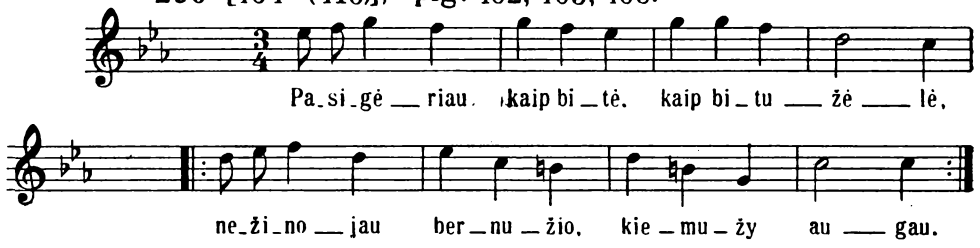

291 [405 (417)]; plg. 402, 403, 404.

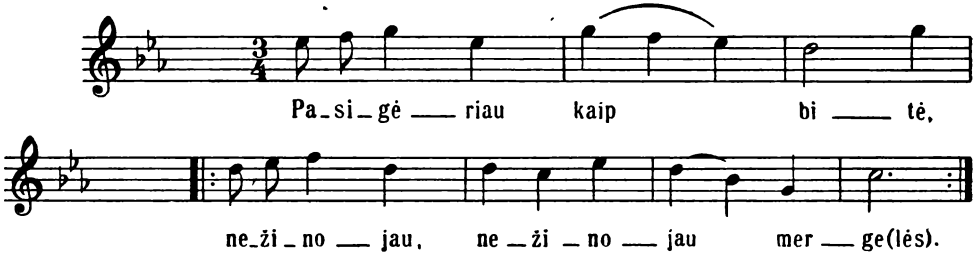

292 [406 (418)].

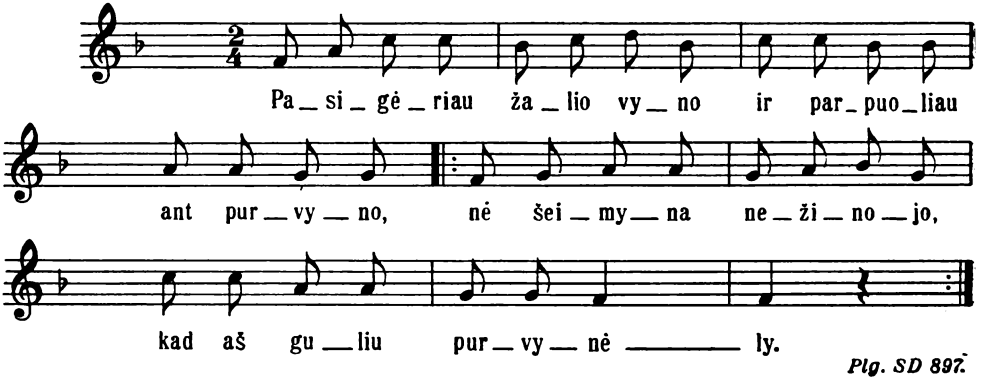

Plg. SD 897.

293 [407 (419)].

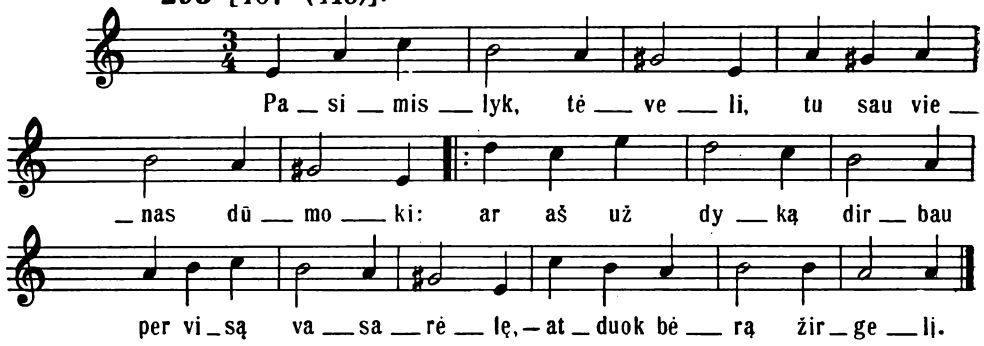

294 [408 (420)].

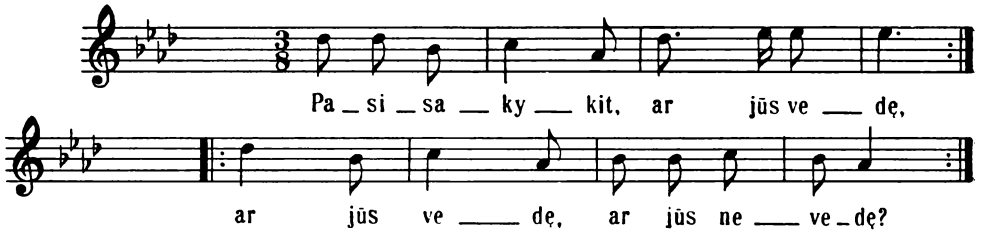

295 [409 (421)].

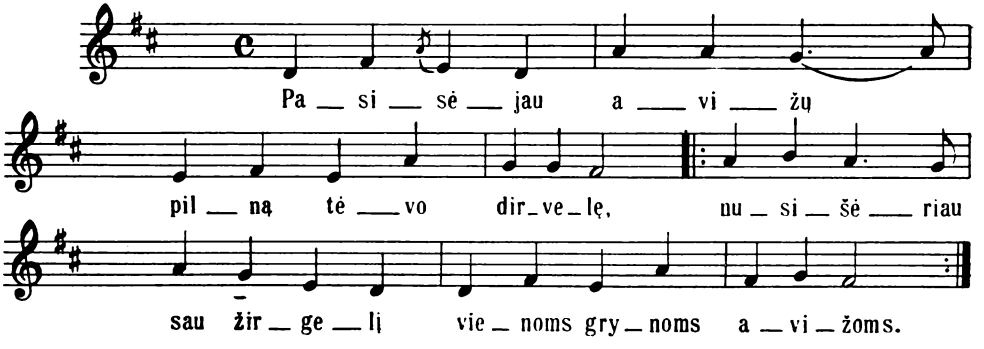

Plg. D 1096.

296 [411 (423)].

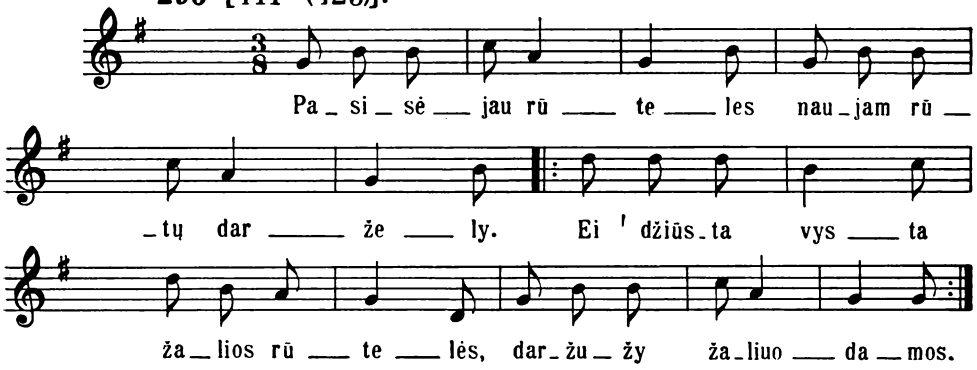

297 [412 (424)].

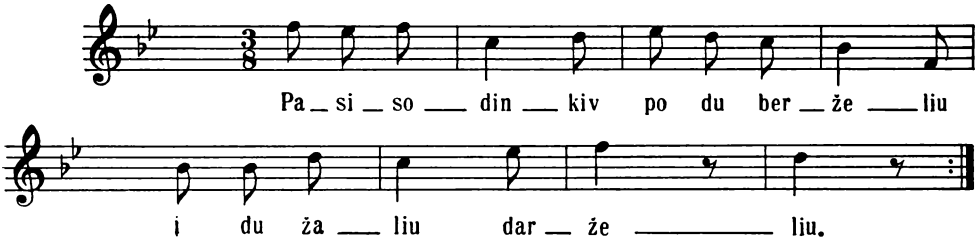

298 [413 (425)].

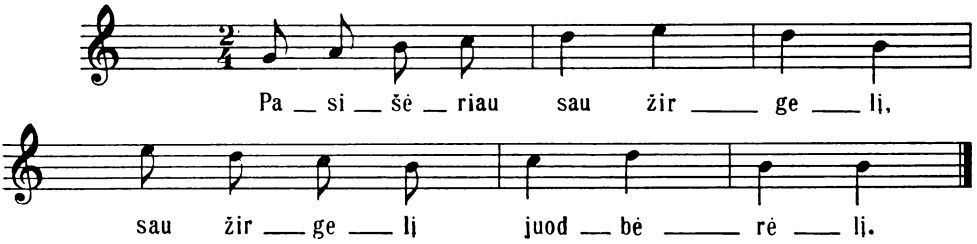

299 [414 (426)].

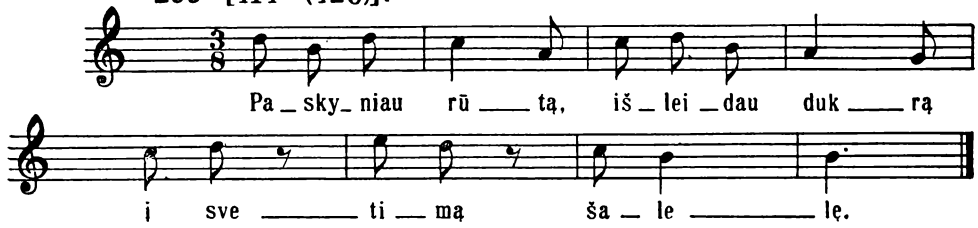

300 [390 (402)].

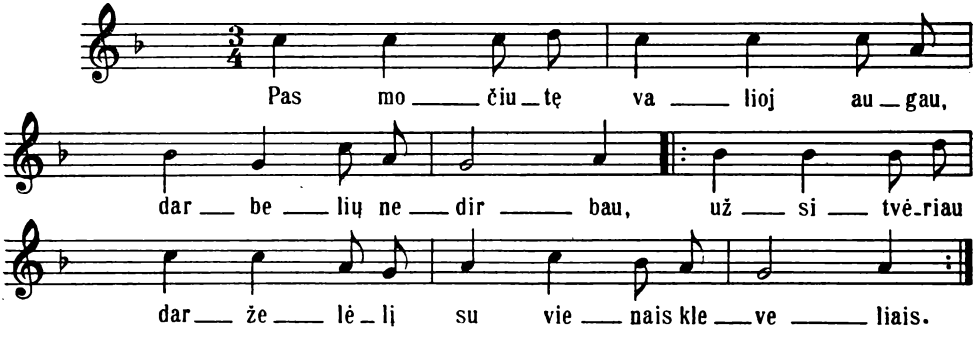

Plg. D 1001.

301 [419 (431, 432)].

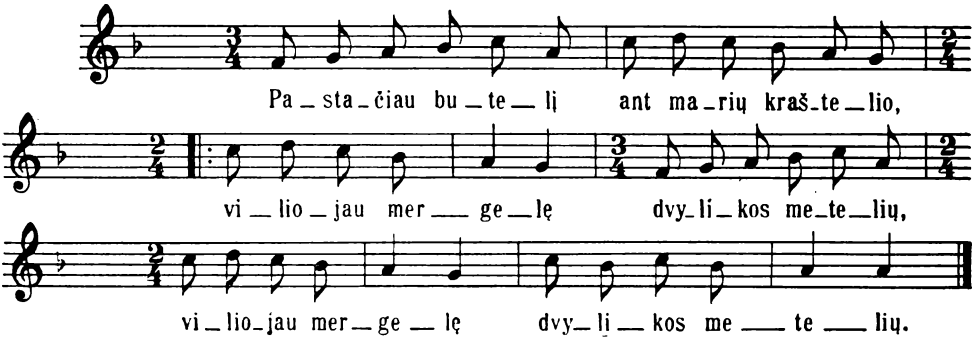

D 1090.

302 [392 (404)].

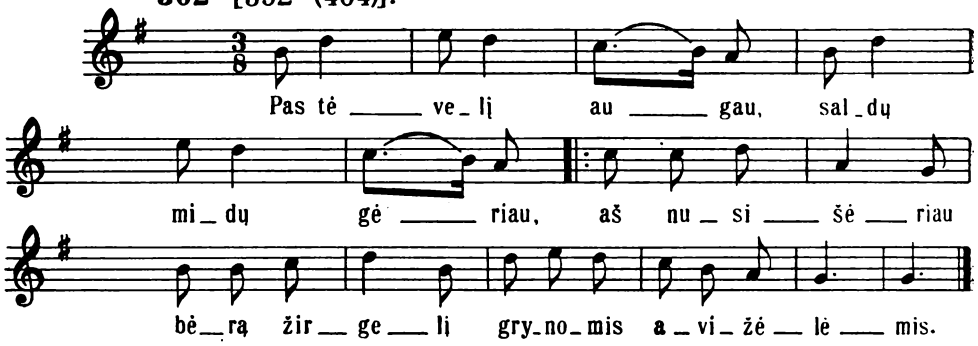

D 1096.

303 [395 (407)].

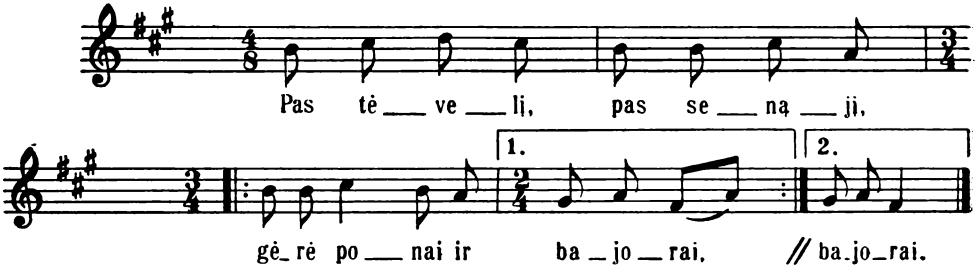

304 [422 (435)].

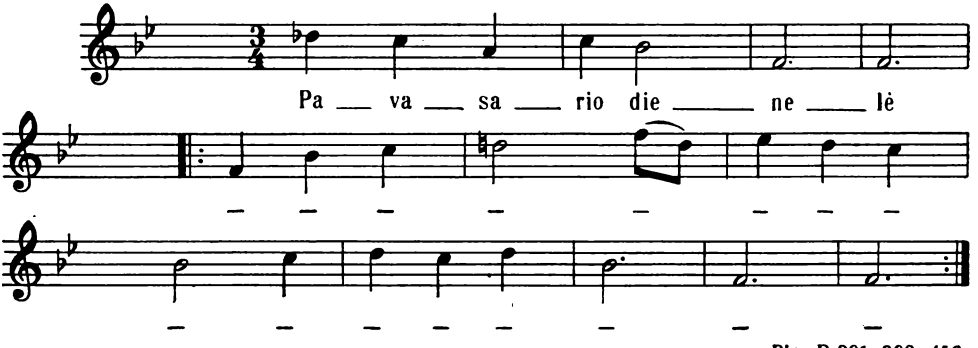

Plg. D 291, 292, 456.

305 [222 (221)].

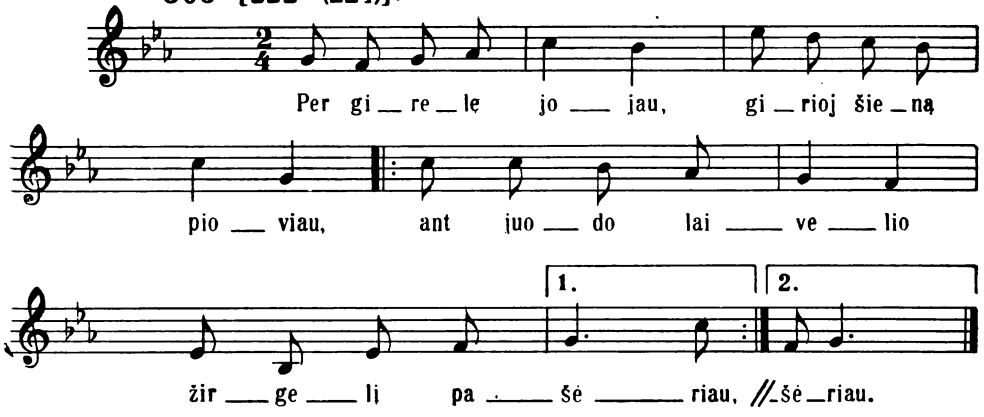

Plg. D 1008, 1474.

306 [221 (220)].

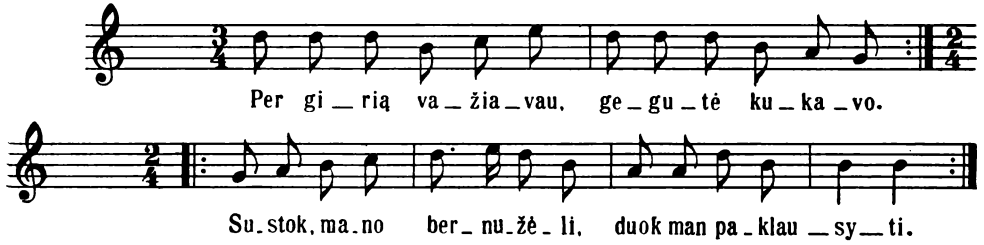

307 [223 (222)].

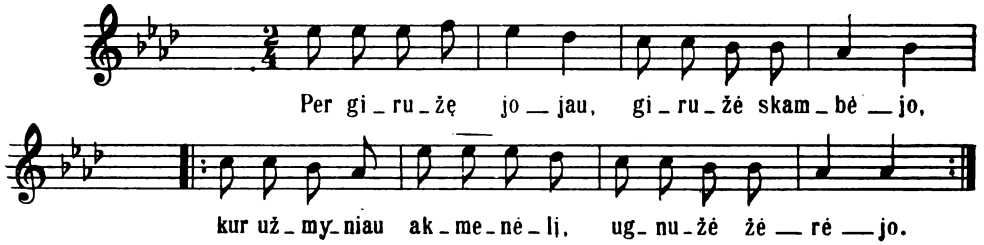

Plg. D 1008.

308 [234 (233)].

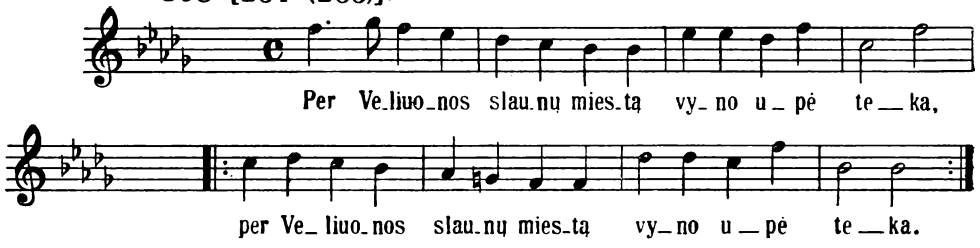

309 [326 (332)].

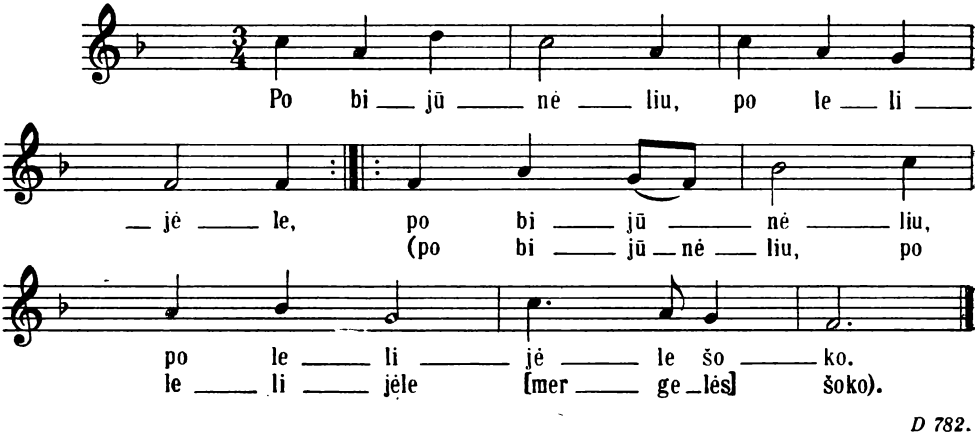

D 782.

310 [343 (353)].

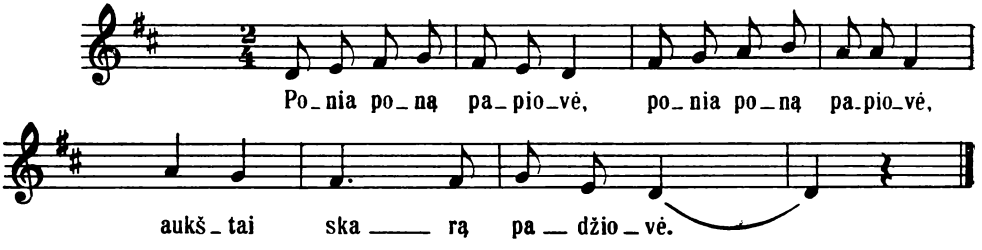

311 [344 (354)].

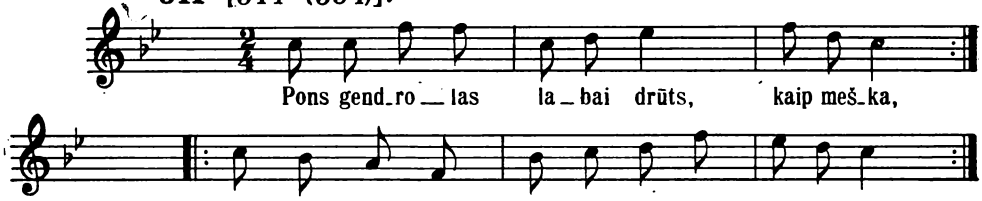

312 [345 (355)].

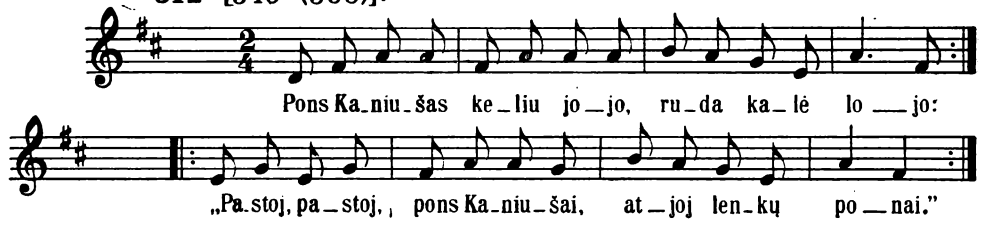

Plg. D 194.

313 [329 (336)].

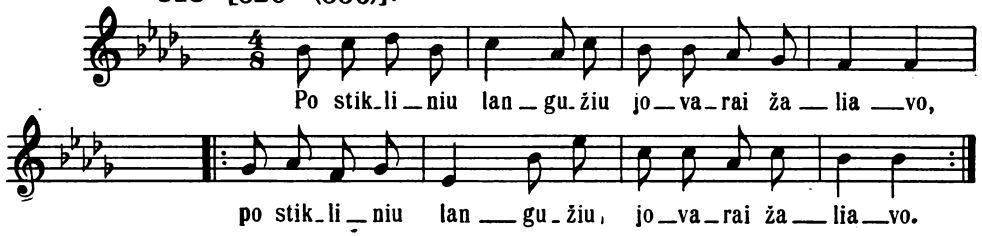

314 [330 (337)].

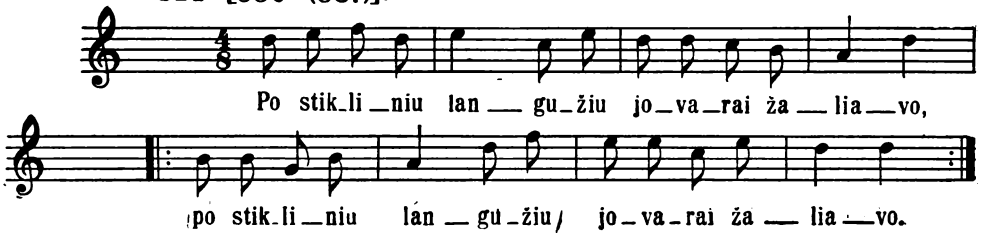

315 [341 (350)].

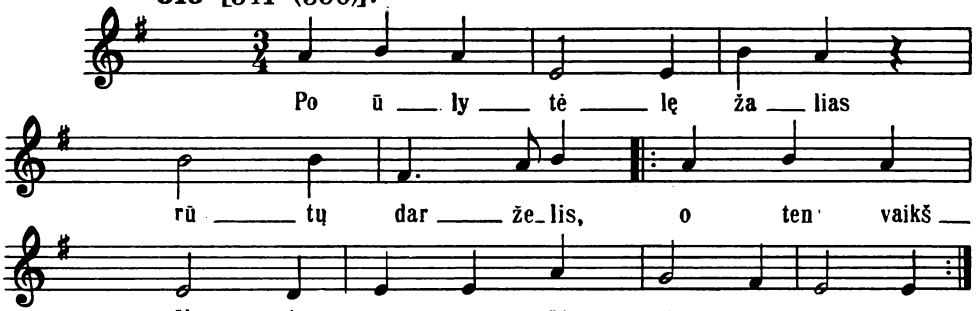

Plg. SD 101.

316 [342 (351, 352)].

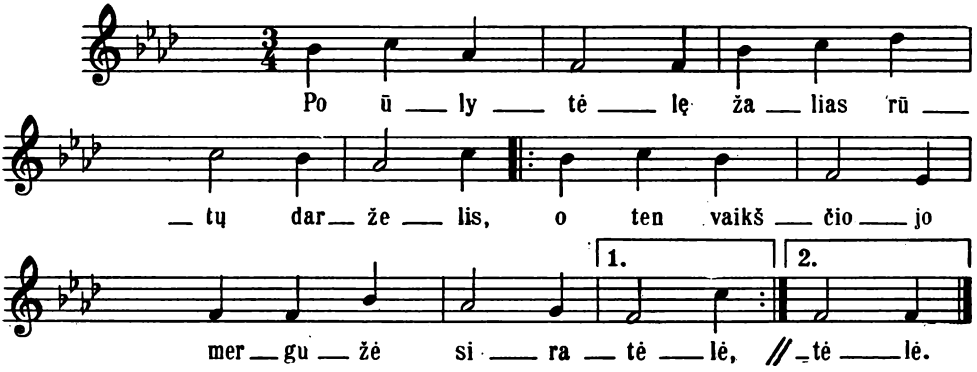

Plg. SD 101.

317 [346 (356)].

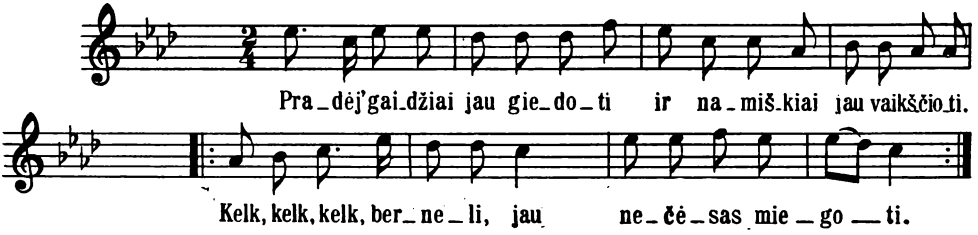

318 [350 (360)].

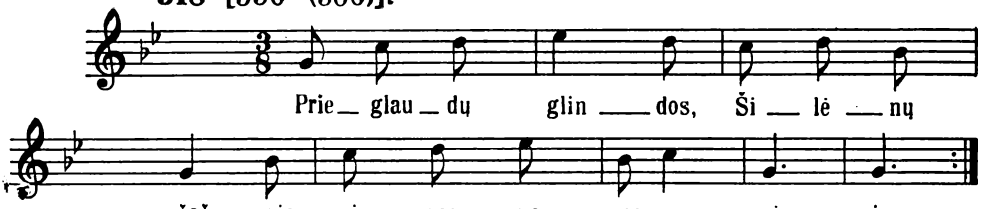

319 [355 (365)].

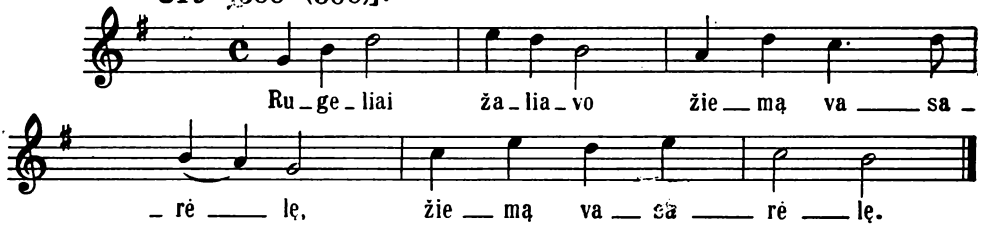

320 [356 (366)].

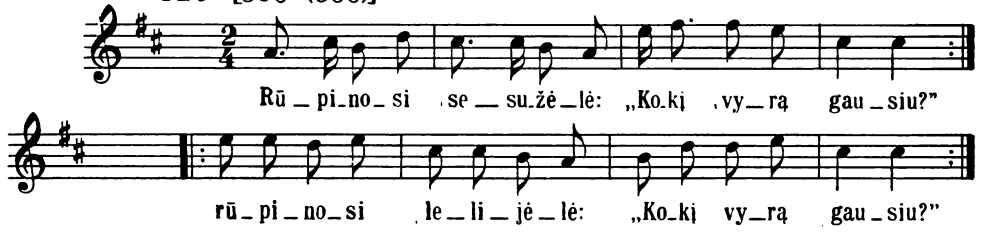

Plg. D 611.

321 [357 (367)].

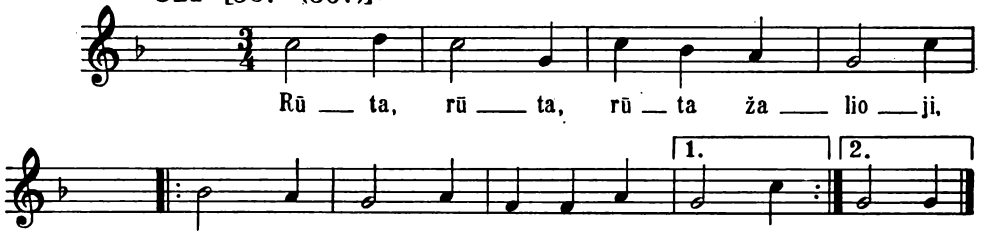

Plg. SD 899.

322 [364 (375)].

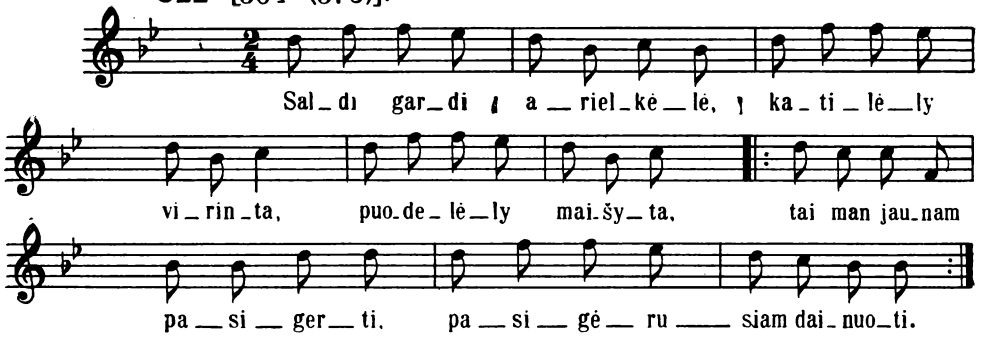

Plg. D 1025, 1029.

323 [371 (383)].

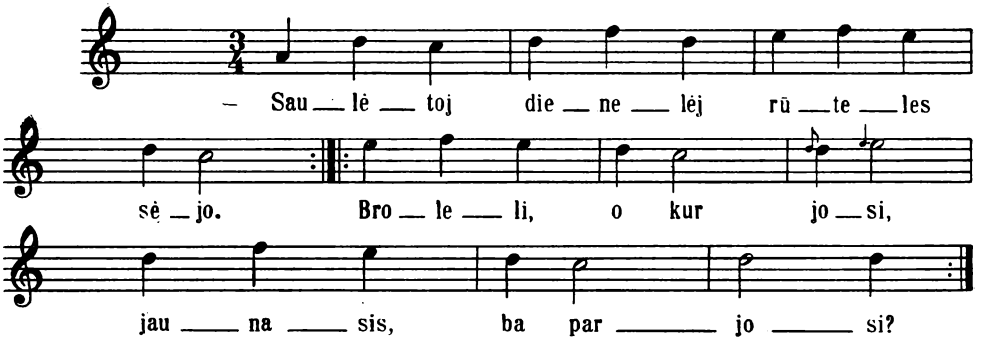

324 [372 (384)].

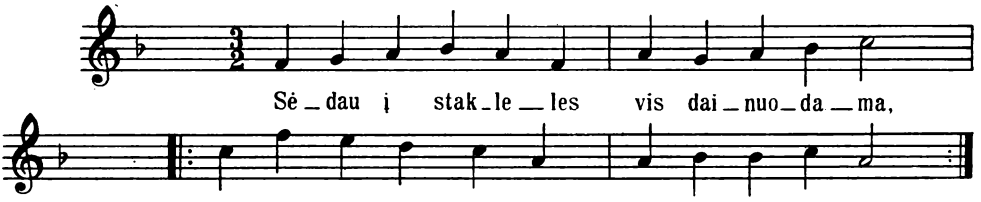

D 1423.

325 [441 (464)]; plg. 1165, 1404, 1453.

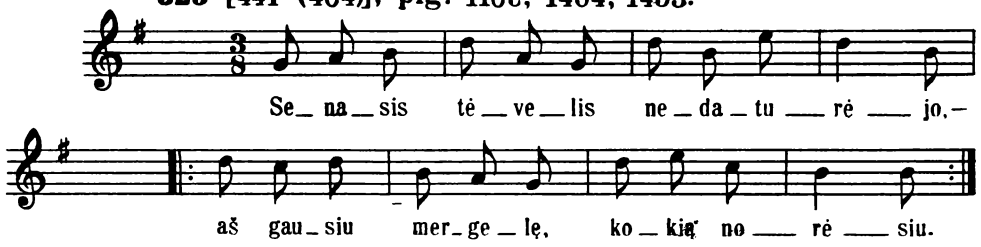

326 [445 (468)].

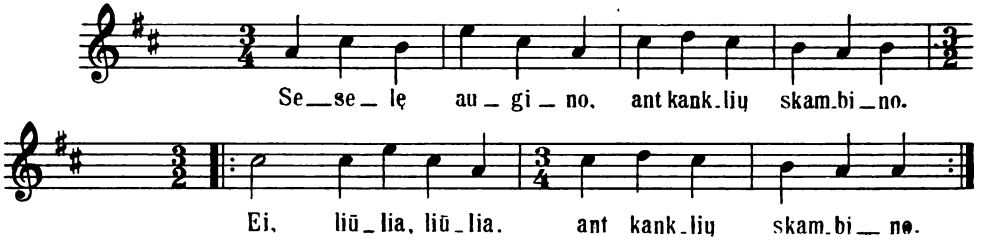

327 [442 (465)].

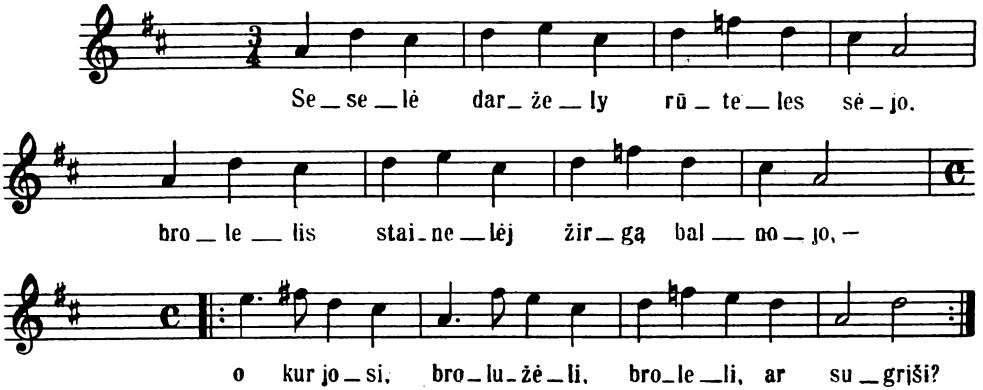

328 [443 (466)].

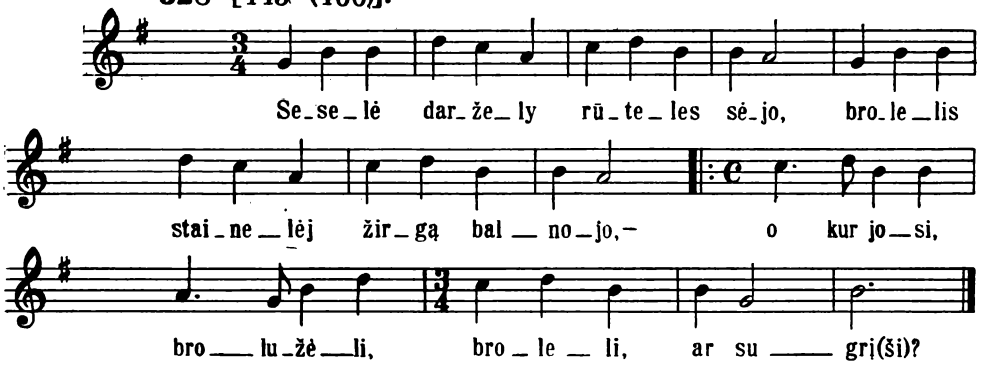

329 [444 (467)].

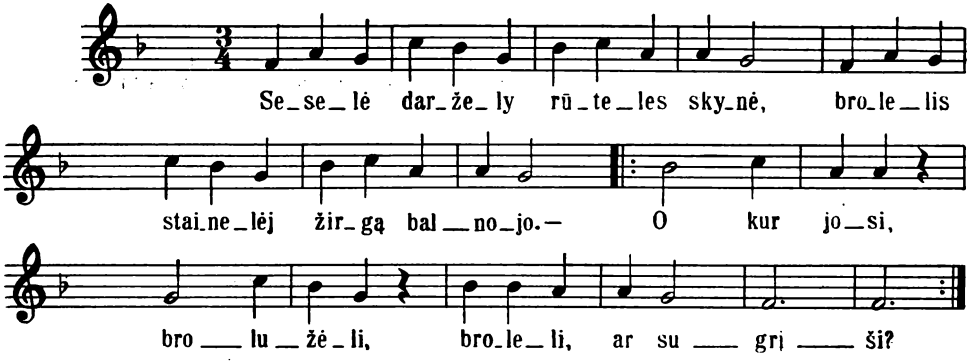

330 [471 (494)]. **Var. 290.**

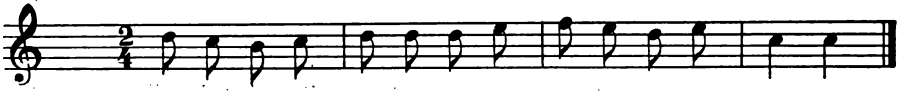

ML. vla. D 507, 807.

331 [171 (173)].

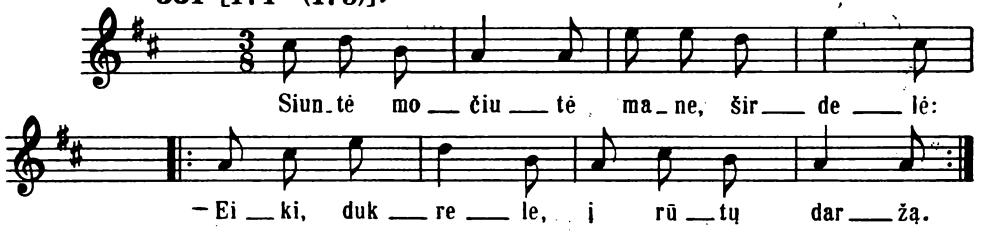

D 814.

332 [170 (172)].

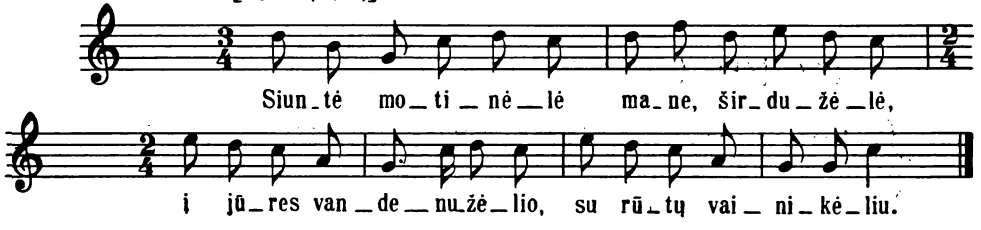

Plg. D 513, 806, 807, 813, 817, 824, 841; plg. SD 77, 78, 81, 1026, 1090.

333 [448 (471)]; plg. 449.

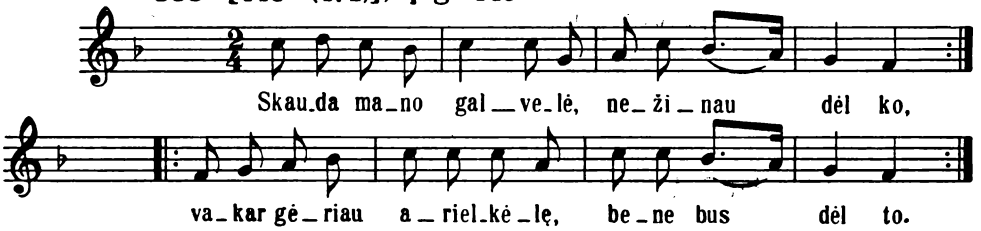

D 1059; plg. ML.

334 [450 (473)]

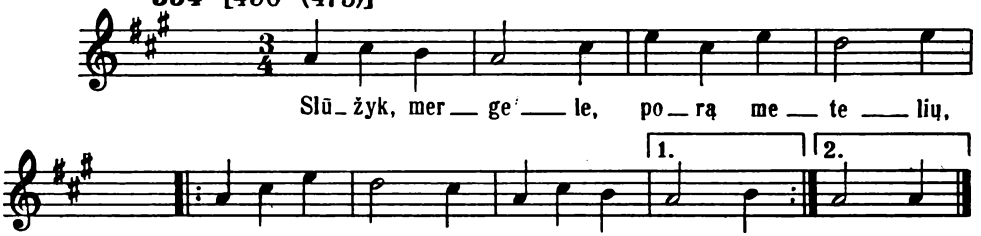

D 469.

335 [451 (474)].

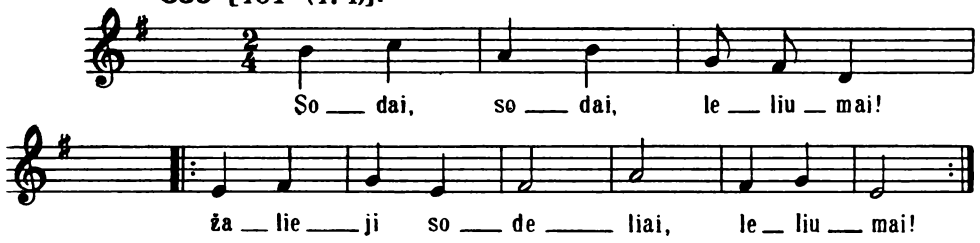

336 [458 (481)]; plg. 1404, 1453.

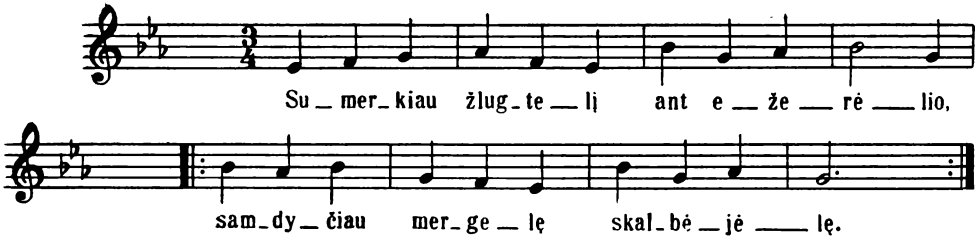

337 [184 (186)].

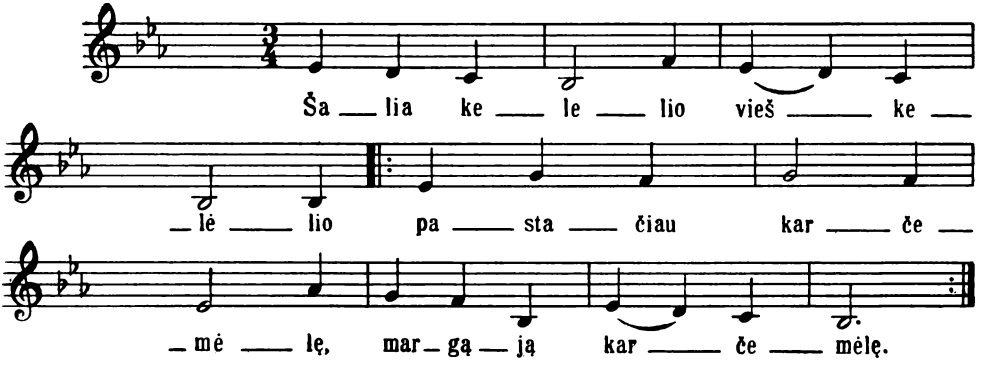

Plg. SD 234.

338 [185 (187)]. **Var.** 183, 184, 1259.

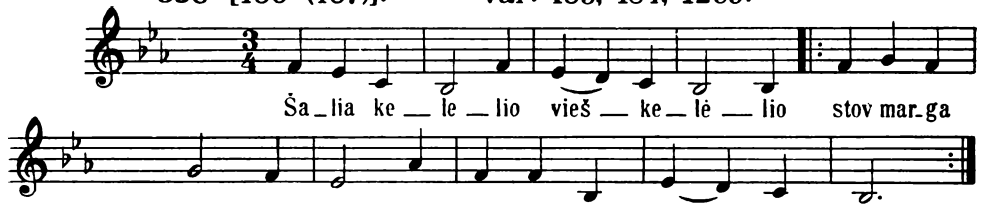

Plg. D 309.

339 [1682 (1749). **Var.** 186, 1681.

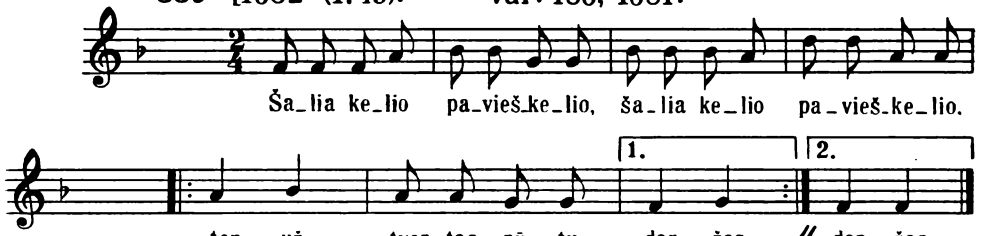

D 199; SD 1.

340 [427 (443)].

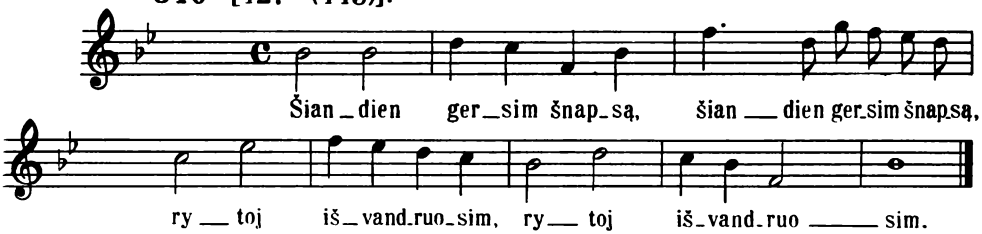

Plg. D 328.

341 [189 (191)].

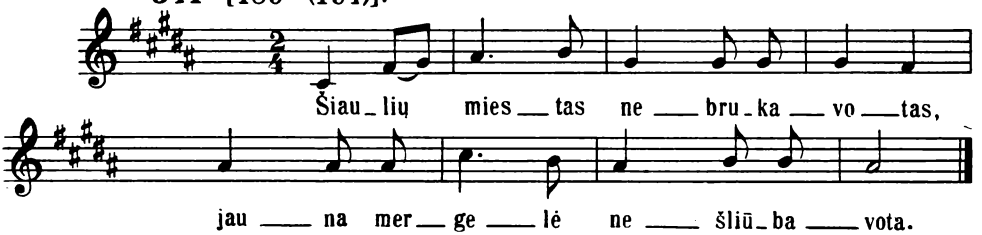

342 [432 (448)].

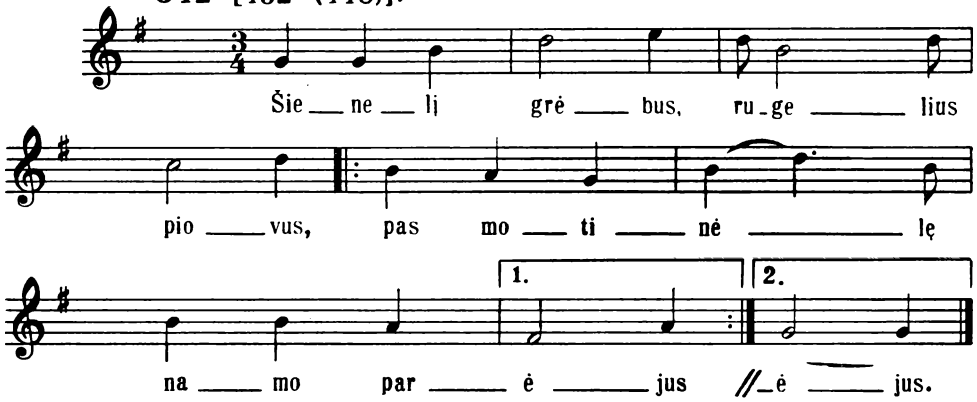

343 [122 (123)].

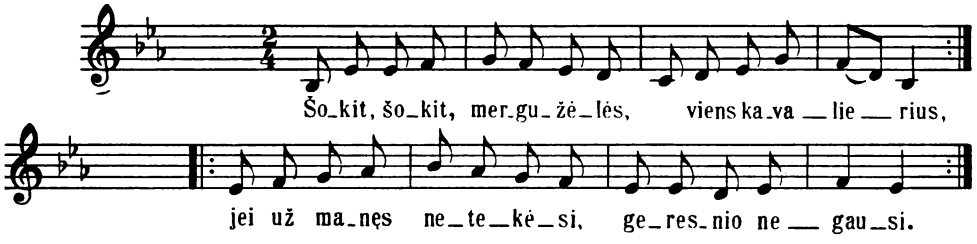

Plg. D 162.

344 [127 (128)].

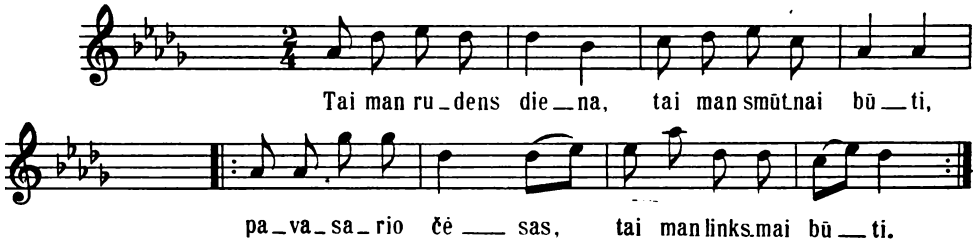

345 [129 (130)].

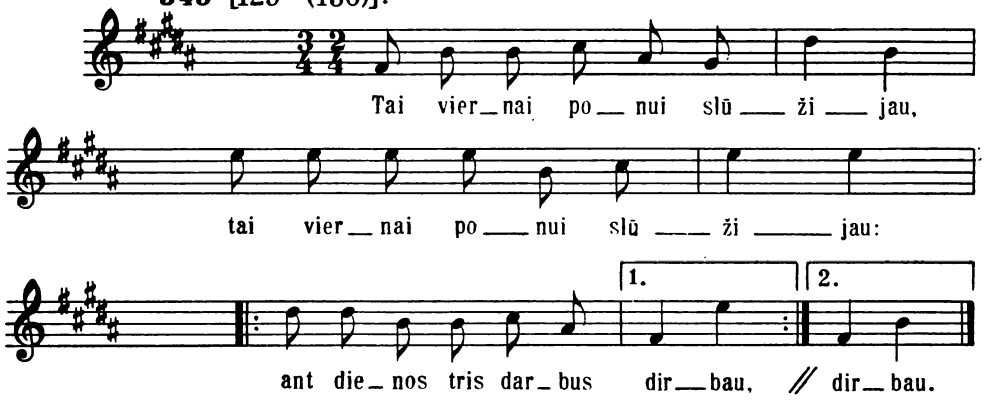

346 [132 (133)].

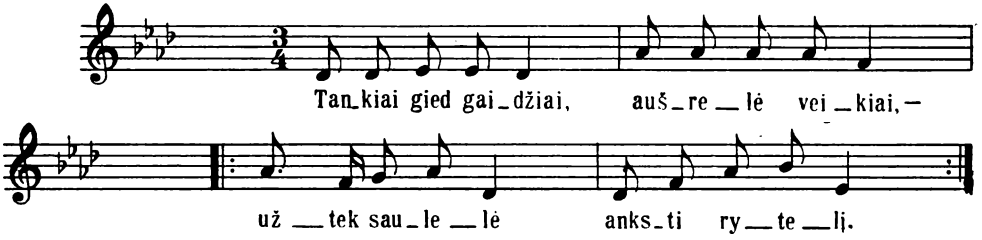

347 [133 (134)].

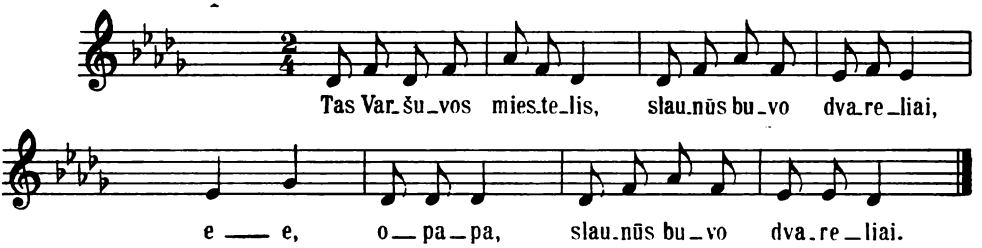

348 [135 (136)].

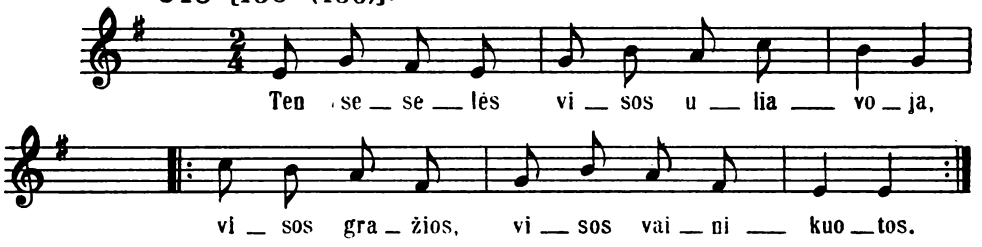

349 [138 (139)].

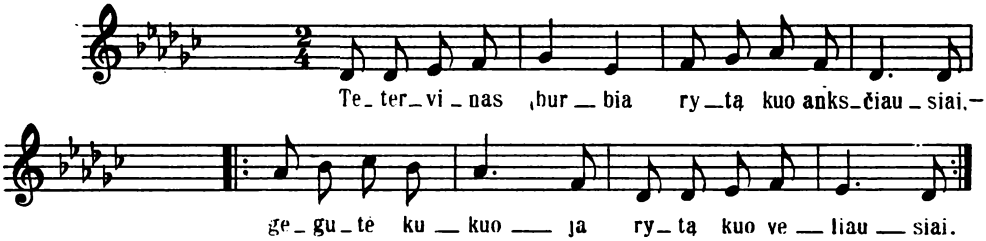

350 [141 (142)].

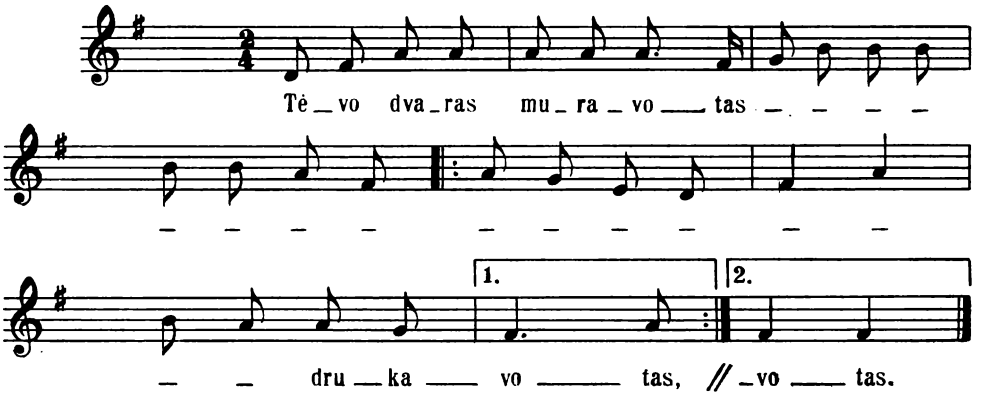

351 [134 (135)]

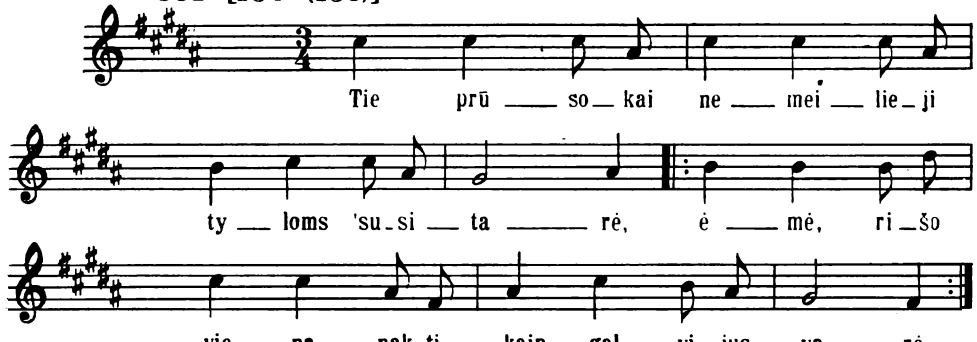

D 1165.

352 [154 (155)].

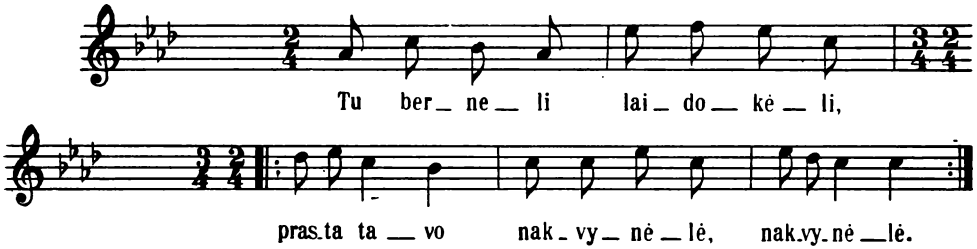

353 [748 (785)]; plg. 156.

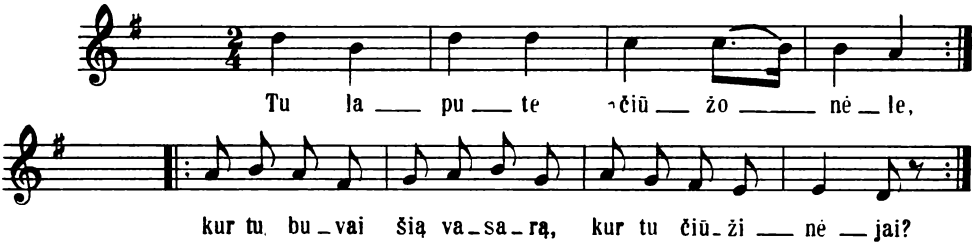

354 [156 (157)]; plg. 748.

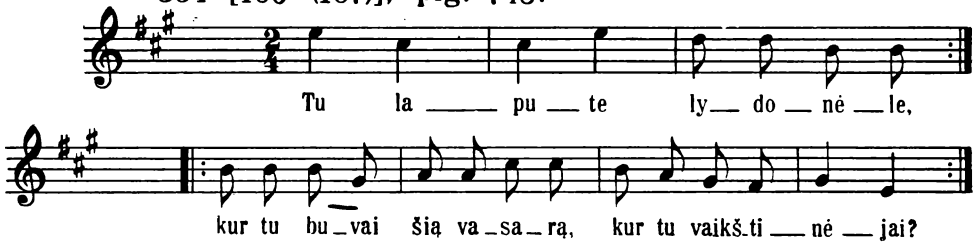

355 [158 (159)].

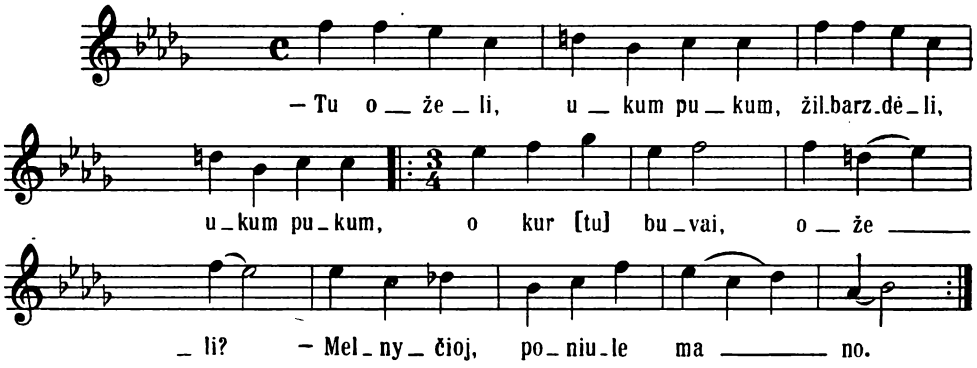

D 375.

356 [159 (160)].

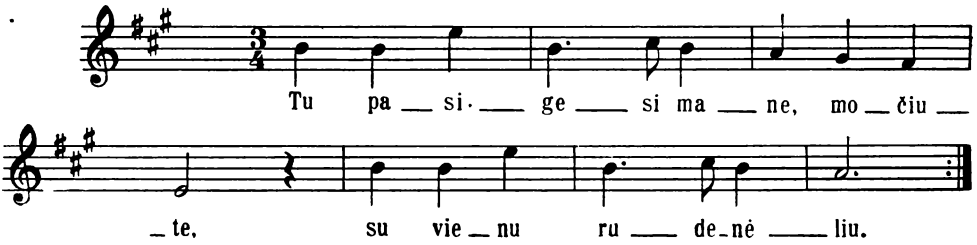

357 [162 (163)].

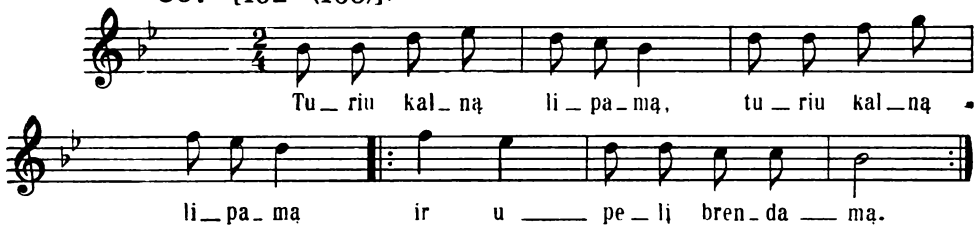

358 [546 (573)]; plg. 161.

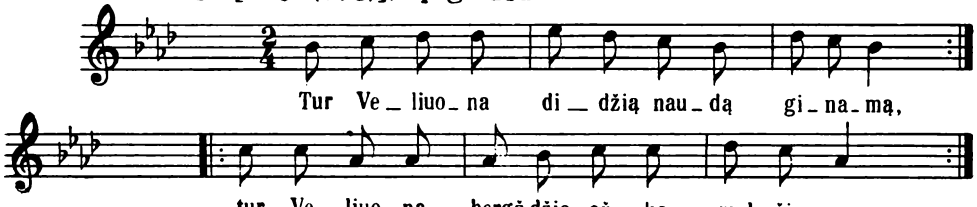

359 [161 (162)]; plg. 546.

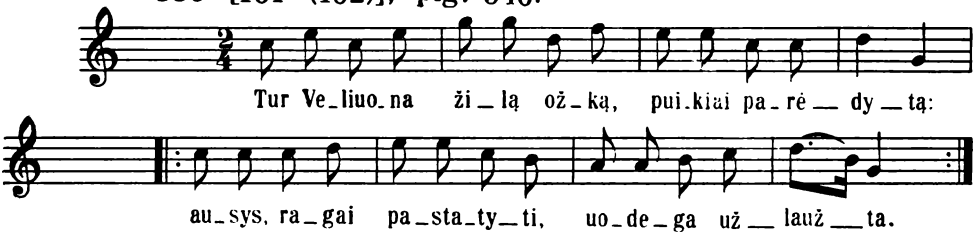

ML.

360 [167 (169)]; plg. 1503.

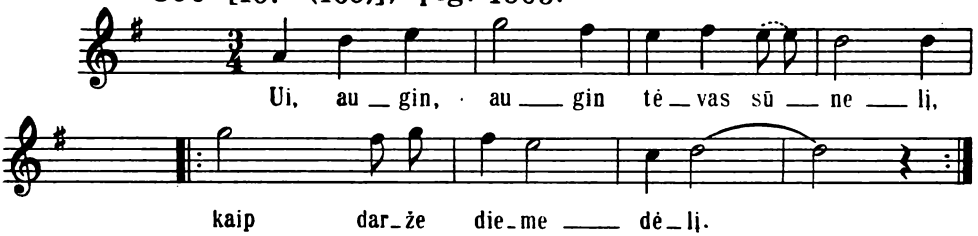

D 236, 1109.

361 [692 (727)].

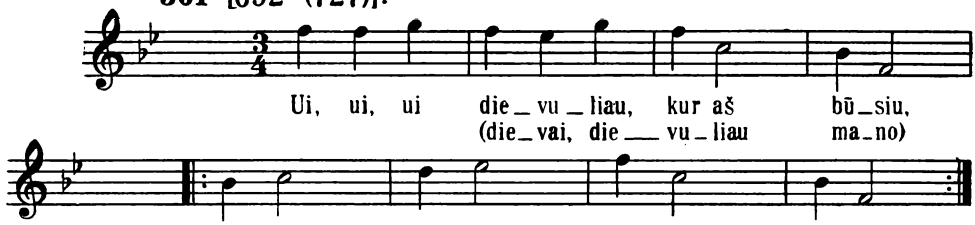

D 499; plg. SD 1008.

362 [696 (731)].

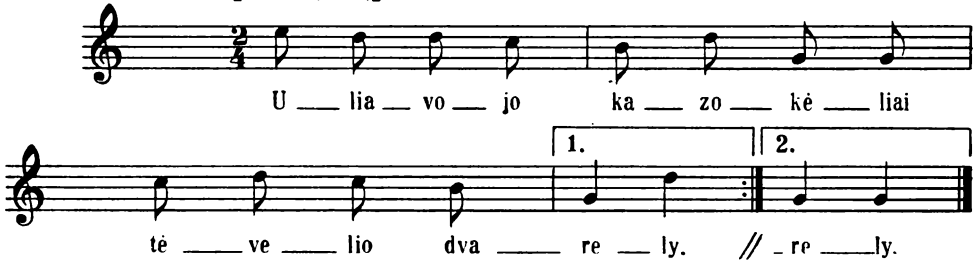

363 [697 (732)].

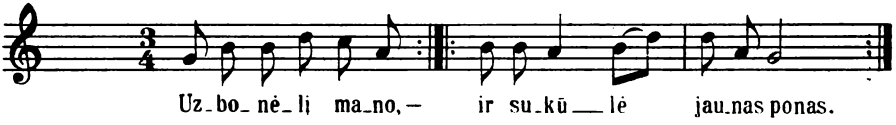

364 [667 (701)]; plg. 1165, 1602.

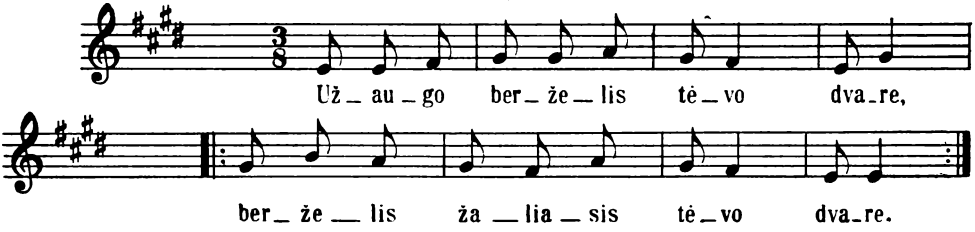

365 [698 (733)].

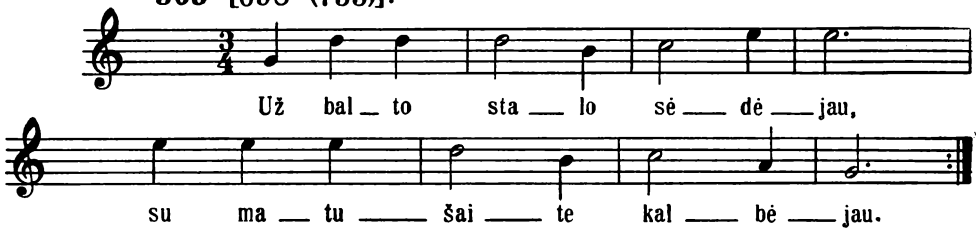

366 [108 (109)].

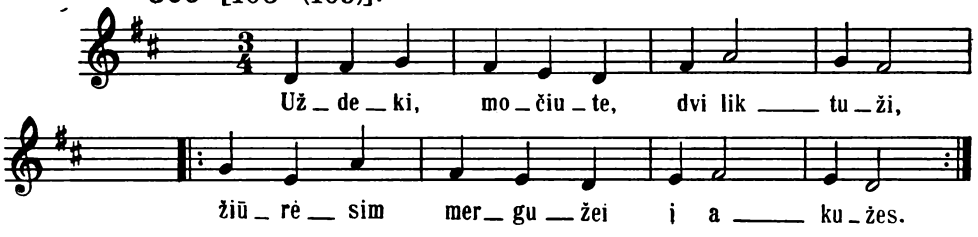

Plg. SD 650.

367 [1443 (1504)].

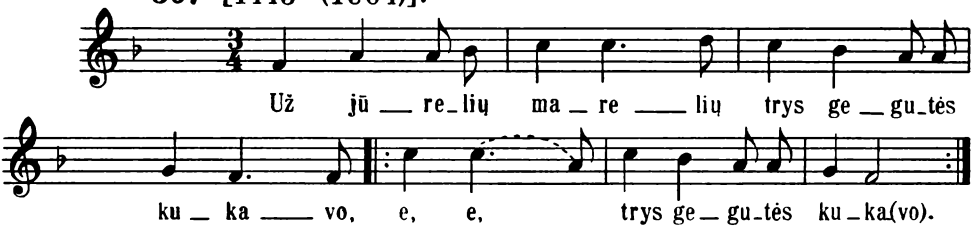

D 797; plg. D 353.

368 [111 (112)].

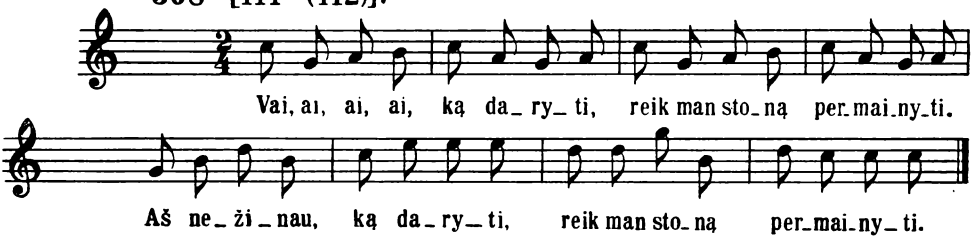

369 [112 (113)]; plg. 6, 38, 73, 84.

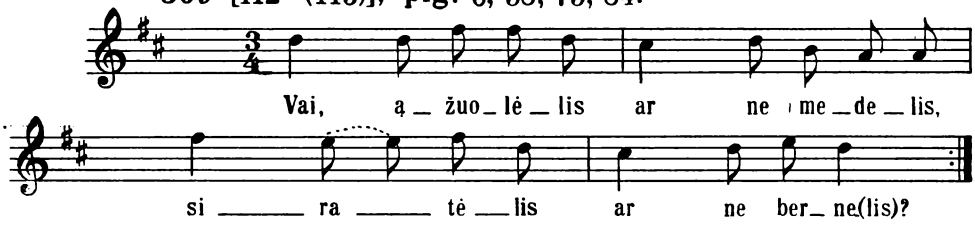

D 557.

370 [113 (114)]; plg. 9–14, 843, 863, 1350, 1351.

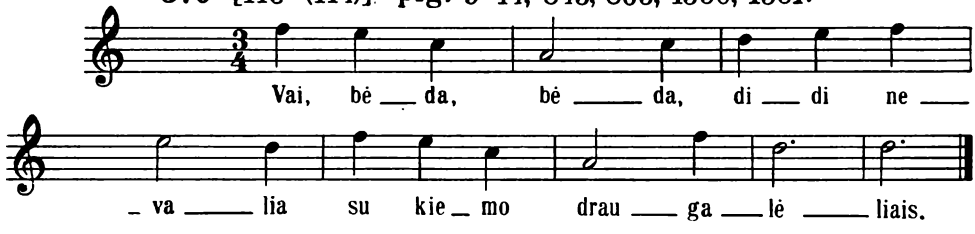

Plg. D 15; plg. SD 396, 852.

371 [114 (115)]; plg. 10–12, 1692, 1740.

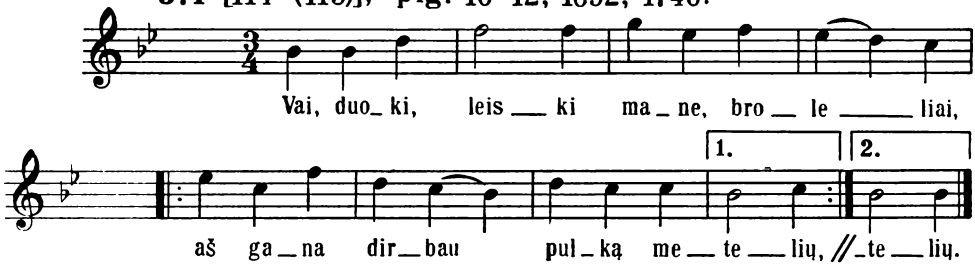

372 [474 (497)]; plg. 119, 120.

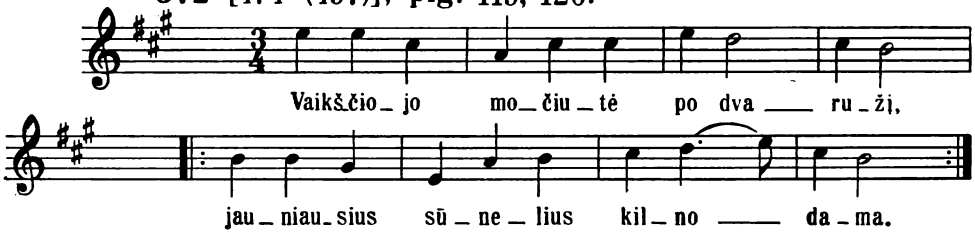

Plg. D 399, 687, 1073, 1141; plg. SD 23, 151, 210, 211, 212.

373 [120 (121)]; plg. 119, 474.

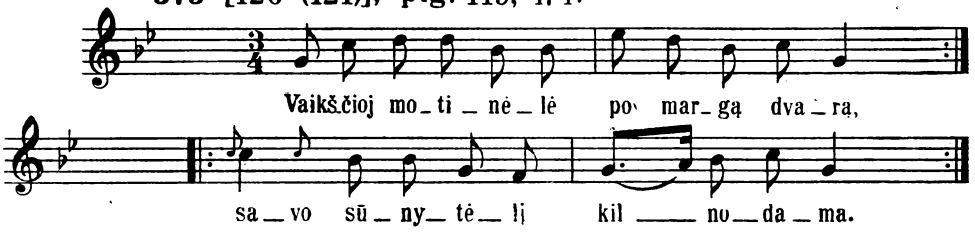

Plg. D 399, 687, 1141; plg. SD 210.

374 [1154 (1200)]; plg. 1155.

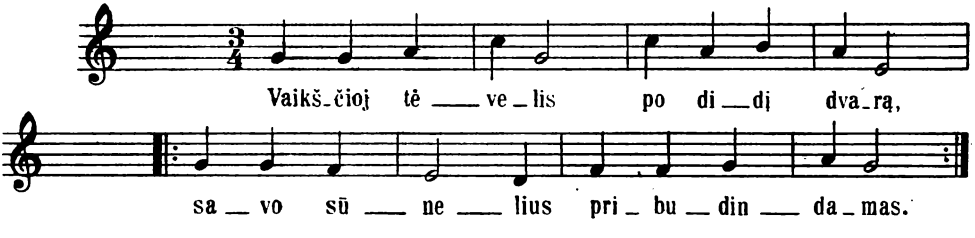

D 687; plg. 399.

375 [1155 (1201)]; plg. 1154.

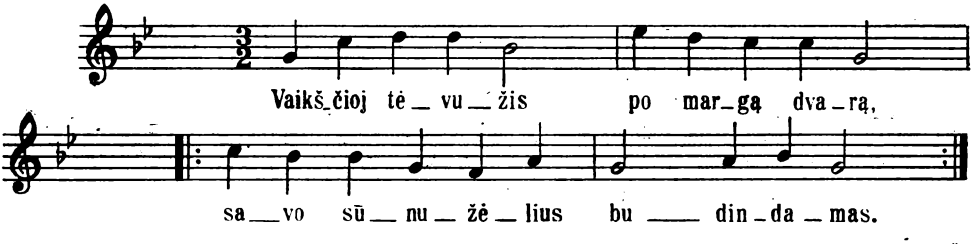

D 687.

376 [117 (118)].

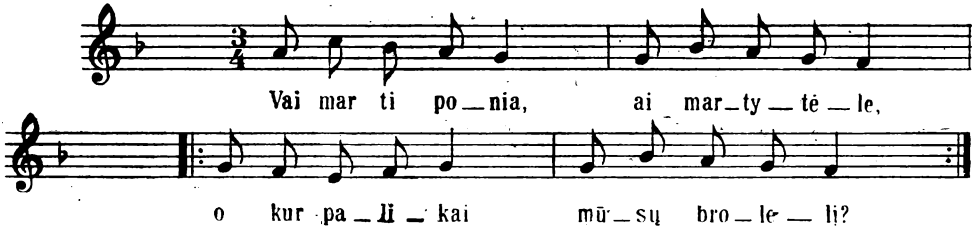

377 [118 (119)].

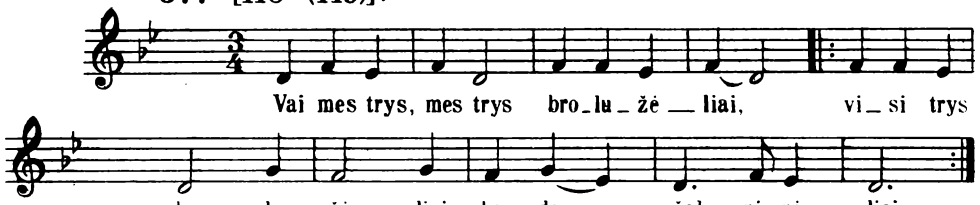

378 [476 (499)].

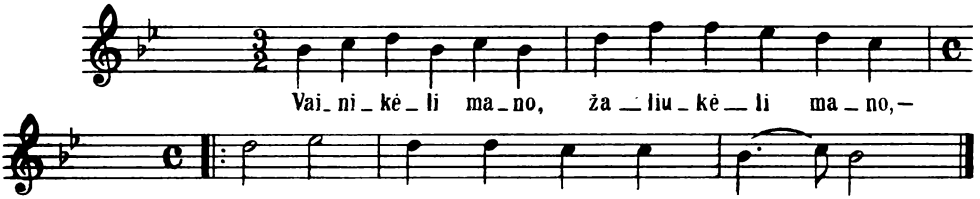

379 [478 (501)].

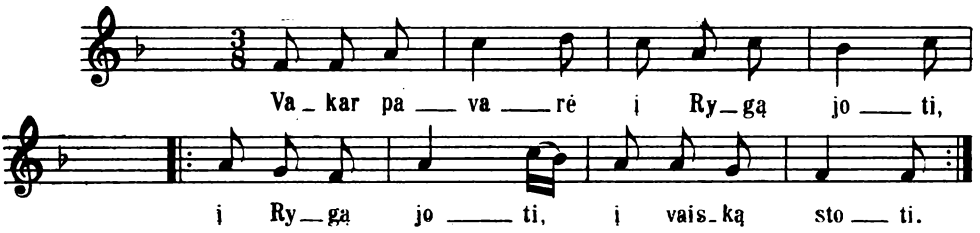

380 [547 (574)].

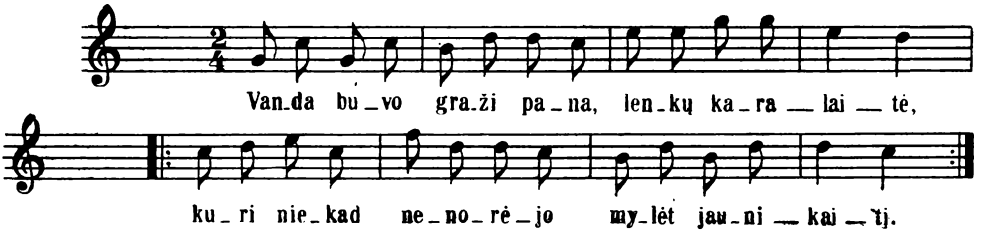

381 [482 (505)].

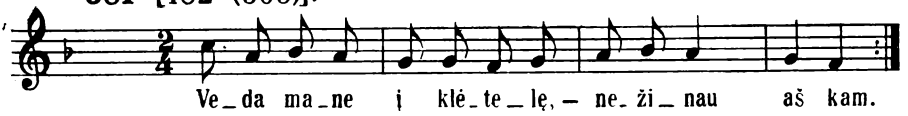

382 [485 (510)]. Var. 107, 108, 705, 1420–1422, 1602.

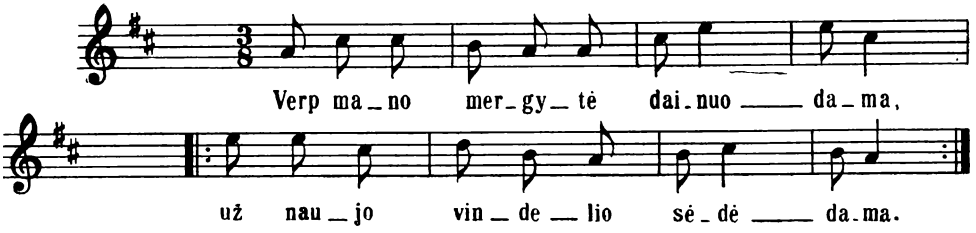

383 [489 (514)].

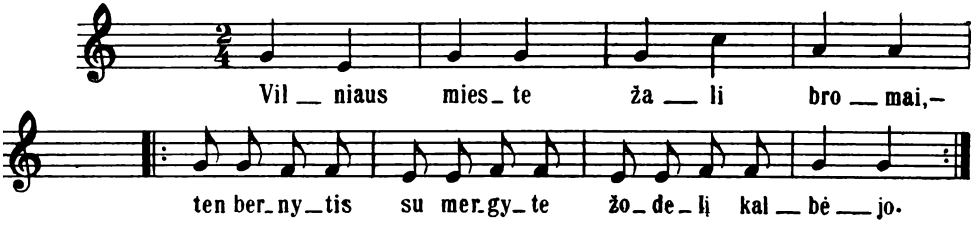

D 847.

384 [493 (518)].

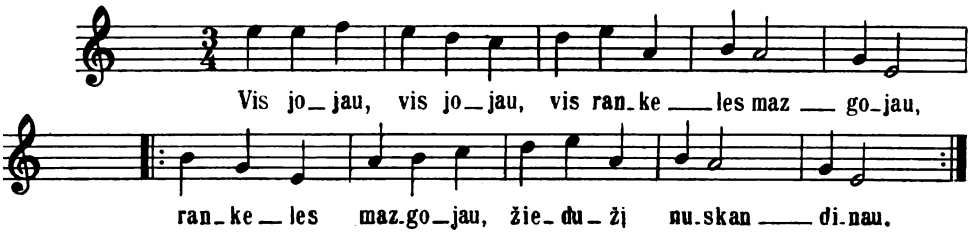

385 [669 (703)].

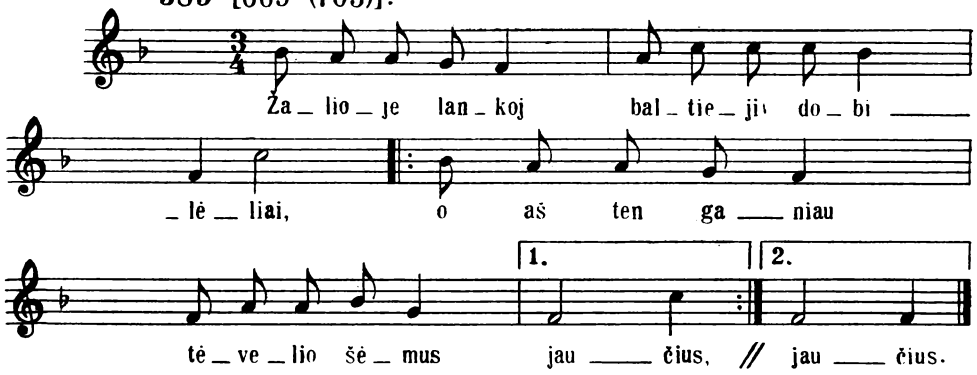

Plg. SD 308.

386 [670 (704)].

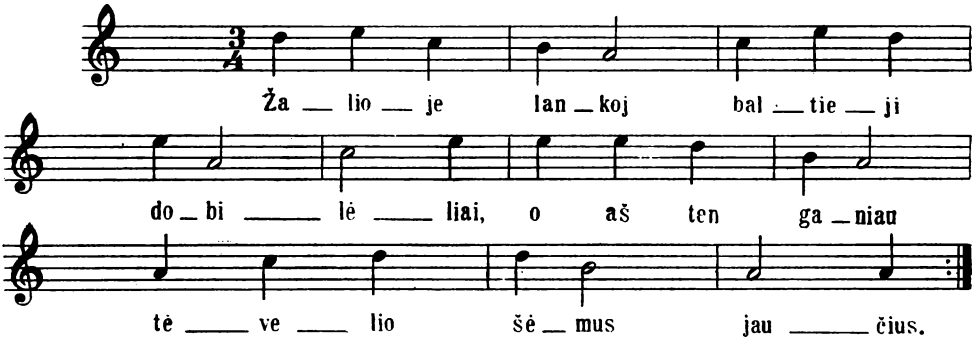

Plg. SD 308.

387 [1131 (1176)].

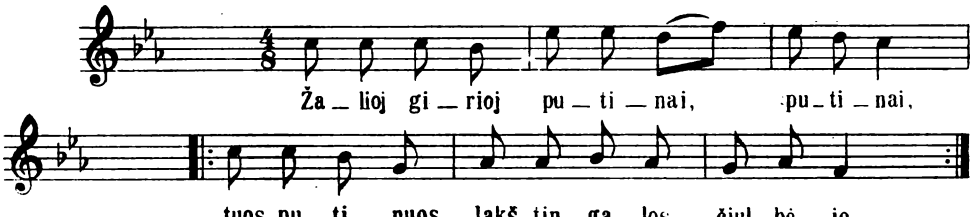

D 639.

388 [1134 (1179)].

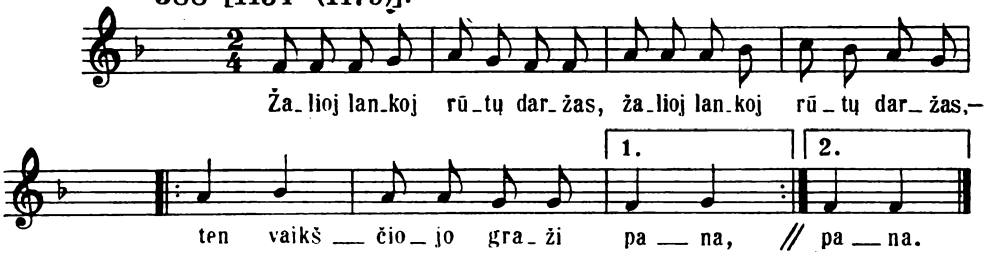

389 [1135 (1181)].

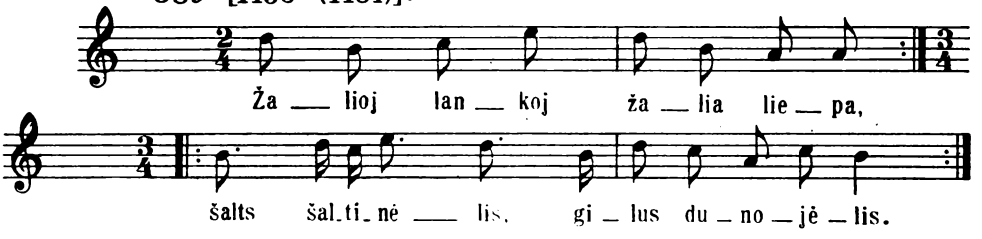

D 1239.

390 [673 (708)].

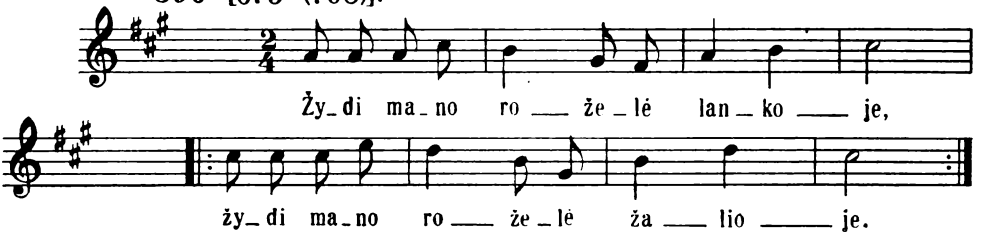

D 378.

391 [674 (709)].

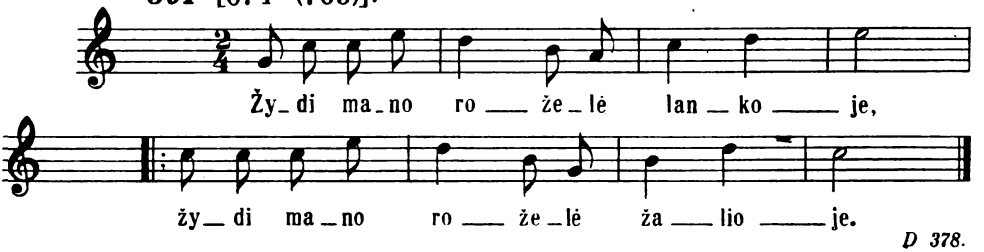

D 378.

392 [1166 (1212)]. Var. 1165.

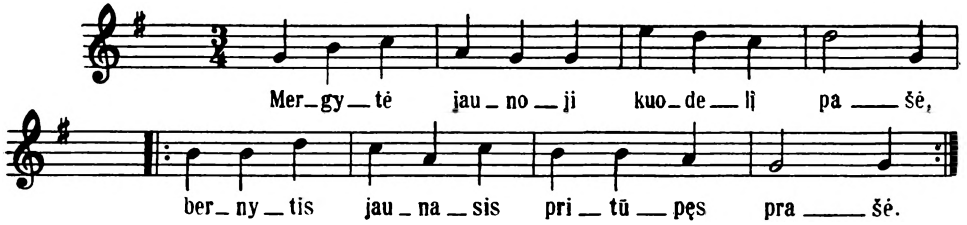

393 [336 (343)].

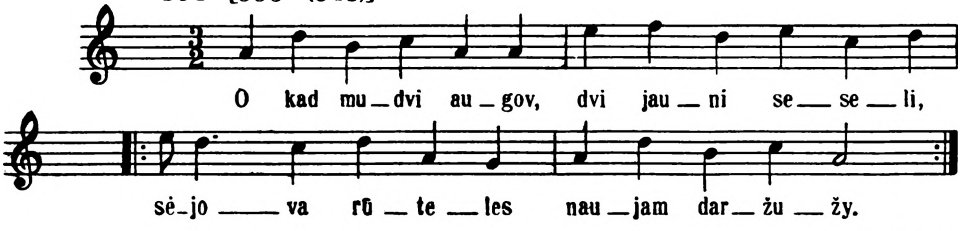

Plg. D 769.

394 [472 (495)].

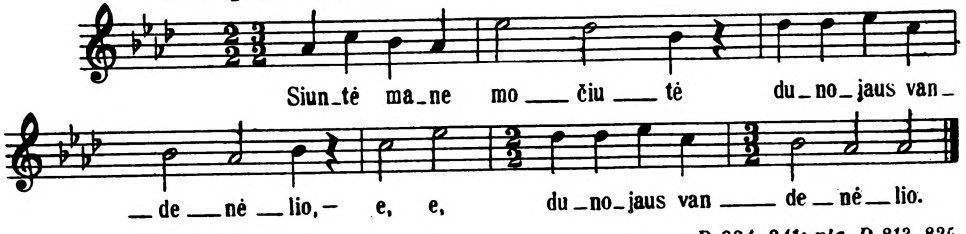

D 824, 841; plg. D 813, 825.

395 [107 (108)].

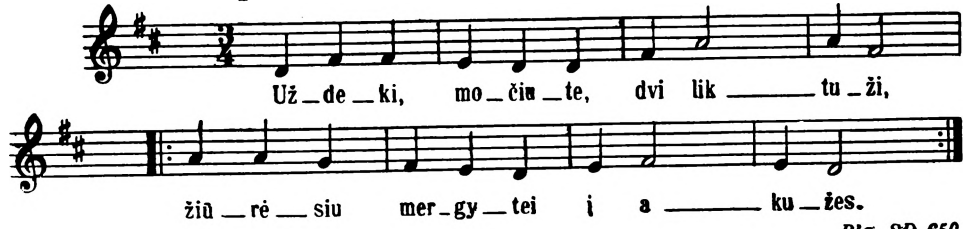

Plg. SD 650.

PASTABOS

„SVOTBINĖS RĖDOS" PASTABOS IR PAAIŠKINIMAI

PIRŠLYBOS

1) S t e b ė j i m a s nesudaro savarankiškos vestuvių dalies ir siauresne prasme neįeina į vestuvines apeigas. Pažintis su būsimąja nuotaka vykdavo ne vien jaunimuose, mugėse, vestuvėse, kaip nurodo A. Juška, bet ir kolektyviniuose žemės ūkio darbuose, talkose ir kitose liaudies šventėse.

Stebėjimas reiškė pažintį, kuri, kaip nusako A. Juška, apėmė ir asmens būdo ypatybių, sveikatos, giminės, turto ir darbų pažinimą. Kad šitokis pasirinkimo mastas buvo taikomas ir feodaliniais laikais, patvirtina Būdviečio pastoriaus T. Lepnerio 1690 m. teikiamos žinios: „Jūs turite gerai žiūrėti, ar mergina turi gerą vardą ir ar yra darbšti, ar ji ypatingai gera, ar gali verpti tiek linus, tiek ir vilnas, o, iš kitos pusės, taip pat siuvinėti marginius, kad ji gerai sau, o taip pat ir savo vyrui ir kitiems jos namuose gyvenantiems galėtų paruošti marškinius ir drabužius" (Lepneris, psl. 27; žr. sutrumpinimų sąrašą).

Žinomas bibliografas S. Baltramaitis savo lietuvių liaudies vestuvių apraše (1876 m.) nurodo, jog asmens pasirinkimas santuokai jo laikais buvo daromas atsargiai ir dėl turtinių sumetimų. „Lietuviai, — rašė jis, — daugiausia tuokiasi ne iš meilės, bet iš apskaičiavimo, nors sugeba jie ir mylėti: neretai atsitinka, kad mergina ir vaikinas, davę vienas kitam žodį, laukia penketą ir daugiau metų, kad galėtų susituokti pasikeitus aplinkybėms. Šitas apskaičiavimas daromas ne tik dėl kraičio, bet ir dėl to, kiek mergina yra šeimininkė, kiek sumani šeimininkauti, ar moka būtinus darbus, ar ne tinginė.

Šitokiais apskaičiavimais vadovaujasi ir nuotaka, — ir ji žiūri, ar jaunikis ūkininkas, ar pažįsta šeimininkavimą, ar netingi, ar ne girtuoklis.

Tai daroma todėl, kad lietuviai užsiima išimtinai žemdirbyste ir ūkininkavimu. Darbštumas ir ūkiškų darbų mokėjimas čia skaitoma tiek pat svarbūs, kaip ir kraitis" (Baltramaitis, psl. 2—3).

2) S a n v e d y b o s. Lietuvių liaudies piršlybos išsiskiria į eilę dalių. Pati piršlybų pradžia yra daugiau žinoma a t k l a u s ų (Stalupėnai, Daugėliškis, Linkmenys, Kaltanėnai, Kamajai) vardu. Apie Kupiškį atklausai vadinami kaip ir Juškos — sanvedybomis.

Atsiklaustoju (Merkinė) „pasiuntiniu" siunčiamas piršlys, giminaitis arba kaimynas, dažniausiai vyras, bet kartais būva ir moterys. Jos vadinamos piršliene (Stalupėnai, Kaltanėnai), maršalgiene (Ignalina). Kas tuo „ištikimu pasiuntiniu" būdavo veliuoniškių piršlybose — Juška nemini.

A. Juškos aprašytasis piršlybų būdas vykti piršlių tris kartus yra senas ir minimas XVII—XVIII a. rašytiniuose šaltiniuose. 1839 metų šaltinyje (Recessus generalis) kovo-

jama baudomis prieš „ištęstas“ piršlybas, nes lietuvių piršliai pirmą kartą vykstą apžiūrėti, paskui užsakyti, trečią kartą pirštis ir tik ketvirtą kartą susižieduoti. Apie triskartines piršlybas kalba ir M. Pretorijus (XVIII a.).

3) Pažintuvės. Tai pirmosios piršlybos. A Juška teisingai pastebi, kad nuo „senų gadynių“ išsilaikęs šis paprotys, nes XVIII a. šaltiniuose (Pretorijus) užtinkame tokias pat pažintuvių apeigas kaip ir A. Juškos užrašytoje „Svotbinėje rėdoje“. Ir tuo metu piršlys ieškojo malėjos, grėbėjos, grūdėjos, darbininkės, ūkininkės ir panašiai. Skirtumai: XVIII a. į pažintuves vyksta vienas piršlys be jaunikio su rūtų puokšte ir žalia (neišdžiūvusia) lazdyno šaka. Veliuoniškių vestuvėse neužtinkame papročio, kad jaunikiui pirmą kartą su piršliu vykstant pas merginą, jeigu yra jaunikio sesuo ar nelabai sena motina, puoštų arklio kamanas rūta, kaip jaunystės ženklu (Baltramaitis, 3). Taip pat čia nepažymėta, kad piršliai pririša arklius prie rūtų darželio arba prie klėties pastogės, tuo duodami ženklą apie atvykimo tikslą (Zelenin I, Ukmergės apyl., 1885).

4) Mėglavimasis. Naujesniuose spausdintuose ir rankraštiniuose vestuvių aprašymuose šitokio skyriaus neužtinkame.

5) Piršlybos — atsilankymas antrą kartą pas merginos tėvus. XVIII a. piršlys antrą kartą atsilankydavo su rūtų puokšte, jau pririšta prie žalios (neišdžiūvusios) lazdyno ar beržo lazdos, be jaunikio. Jeigu pirmose piršlybose (pažintuvėse) buvo tik tęiraujamasi, tai piršlybose jau yra susitarimo pradžia, išreiškiama jaunikio ir piršlio išgertuvėmis su merginos tėvais, patiesiant baltą skarelę ant stalo (Pretorijus). Apie Liudvinavą jaunikis su savo piršliu eina į nuotakos namus, kuri po įprastų pasveikinimų tuojau išeina, jeigu pasiūlymas nebus priimtas (Zelenin II, 265).

6) Sanderybos bei sugertuvės yra trečiosios piršlybos. Apeigos tos pačios kaip ir antrosiose piršlybose, tik dabar mergina įduoda vaikinui rūtų kvietką, įdėtą į drobės stuomenį. XVII a.: piršliui pati mergina duoda nosinėlę; piršlys taip pat turi tokią pat nosinę pas save ir atiduoda dukteriai arba motinai. Piršliui prie jo lazdos pririšamos Wurzsgen du rankšluosčiai, kuriais jis apsijuosia, taip pat duodamos Wurzsgen nosinės ir kelnių juostos, kurias jis pasiima su savim. Vieną iš gautų rankšluosčių perduoda jaunikio tėvams, antrą pasilieka sau, o nosinę su kelnių juosta ir Wurzsgen — jaunikiui. Šias dovanas jie vadina ženklais, nes jie nevartoja žiedų, kaip jungtuvėse (Lepneris, 27). XX a.: motina juos (piršlį ir jaunikį) apdovanoja rankšluosčiais ir stuomenimis, gi skarelė su vainiku lieka pas jaunąją (Rūdiškių apyl.). XVIII a.: piršlys iš nuotakos gauna kvietką (rūtų puokštę), nosinę ir juostą, kurias paima jaunikiui. Jam išjojant jį patį ir jo arklį nuotakos draugės papuošia vainikais ir įvairiomis darželio žolėmis, kad vos paeina.

Zanavykuose (XX a. pradžioje) piršlius vaišindavo varške. Iš čia kilęs ir priežodis: „Gaila žento, bet gaila ir varškės“ (ŠD, 79).

SUŽIEDUOTUVĖS

7) Žvalgytuvės (peržiūros, ūkveizdžiai, apie Rudnią — padabonios). XX a. pradžioje kitose Lietuvos vietose į žvalgytuves vykdavo merginos tėvai, Juškos užrašymuose tai atlikdavo merginos tėvų pasiųsti atstovai-žvalgai. XVII—XVIII a. (Pretorijus) žvalgytuvėse buvo daugiau apeigų, palyginus su „Svotbinėje rėdoje“ užfiksuotomis.

Per „žvalgavimą“ (XVIII a. terminas) buvo atliekamos ir sužieduotuvės. Rudnios apyl. į pražvalgas vyksta tėvas su motina, jeigu tėvų nėra, tai — kaimynai arba giminės. Jeigu negali duoti pageidaujamo kraičio, atsisakę sumoka už gėrimus, išgertus piršlybų ir pražvalgų metu. Jaunoji tada grąžina skarelę su vainiku ir atsiima anksčiau duotas jaunikiui ir piršliui dovanas. Žemaitijoje, jeigu jaunikio ūkis patikdavo nuotakai ir tėvams, būdavo vaišinami, jeigu nesutardavo, tada jaunikis grąžindavo skarelę su rūtomis sakydamas: „Aš grąžinu tavo dovaną ir jaunas dienas“ (KPK, 1890, 321—22).

8) Žiedynos bei pragertuvės (sutartuvės, santariai, sužadėtuvės, sužieduotuvės, prageros, užgeros). Lietuvių liaudies sužadėtuvėms seniau buvo teikiama daugiau reikšmės, negu kaip tai matome „Svotbinėje rėdoje“, nes kai kurios jų buvo sumišusios su santuokinės sutarties papročiais. Prūsijos markgrafo Jurgio Fridricho 1578 m. įsakyme Tilžės apskr. bažnyčioms apie „netinkamus“ prūsų lietuvių liaudies papročius išskiriami du vedybiniai aktai: užgertuvės, tai yra sužadėtuvės („Svotbinėje rėdoje“ šalia „žiedynų“ vartojama ir pragertuvės), ir vinčiavonystė (jungtuvės). Sužadėtuvėse atliktasis susitarimas buvo laikomas svarbiu aktu. Tai rodo 1620 m. ir 1639 m. istoriniai šaltiniai, kuriuose sakoma, kad santuokiniai netrukus po susižiedavimo kraustosi ir gyvena pas kits kitą, o vestuves nukelia už metų, kai ateis įprastas laikas, kuris tuo metu dažniausiai būdavo rudens metu. Dar ankstyvesnis šaltinis iš 1604 m. pažymi, jog lietuvių tarpe esąs kenksmingas ir blogas paprotys, kai santuoka daroma už pusmečio arba net už metų po pasižadėjimo dviejų asmenų eiti į moterystę, o pačias vestuves bei sugultuves iškelia tik už kelių savaičių po santuokos.

Sios liaudies tradicijos iš dalies laikėsi ir dėl sunkių liaudies gyvenimo sąlygų, kurias turėjo pripažinti ir feodalinės valdžios atstovai, kovojusieji prieš pagoniškuosius papročius: „Dėl jaunų vaikinų ir merginų vedybų ir susižiedavimo kartkartėmis, berods, atsitinka, kad tai įvyksta būtinam reikalui esant, kai tėvai yra mirę arba seni, silpni ir neturtingi, kad negali nei valdžiai lažo eiti, nei ūkio tvarkyti, nei laukų dirbti, o juo mažiau namus ir sodybą užlaikyti. Tačiau kai kada teisinamasi būtinumu be pagrindo, iš tingėjimo dirbti, pamėgimo užsiimti pramogomis ir prisiimant į namus marčią, tai yra jaunąją, arba žentą, tai yra dukters jaunąjį, jau kelerius metus prieš laiką“ („Recessus generalis“, 1639 m.).

„Svotbinės rėdos“ žiedynos išlaikė senus šios apeigos veiksmus. Naujesniais papročiais tenka laikyti jaunųjų pasikeitimą žiedais tarpusavy. Šio papročio naujumą rodo ir tai, kad XVII a. ir iš dalies net XIX a. pirmoje pusėje žiedynose žiedas nebuvo naudojamas. Jeigu Kuncės-Šulco žinios yra patikimos, tai prūsų lietuvių tarpe sužadėtuvių apeigos apie 1832 m. būdavo atliekamos šiaip: prieš pietus būsimosios marčios draugė mergaitė įteikdavo jaunikiui rūtų puokštelę ir dailiai išsiuvinėtų juostų (lintų). Viena jų būdavo prisegama prie skrybėlės, kita — prie švarko. Piršlys būdavo apjuosiamas stuomeniu, kurio jis visą dieną nenusiimdavo. Po to jaunikis nuotakai dovanodavo kiek pinigų, atsisėsdavo su ja už stalo ir gerdavo iš vienos stiklinės (Kuncė, 29).

Nors „Svotbinės rėdos“ žiedynų pagrindinių apeigų dauguma ir užtinkama senuose vestuvių aprašuose, tačiau yra skirtumų, kuriuos galime atsekti iš T. Lepnerio aprašo 1690 m. Čia mes matome, kad nuotakos brolis arba artimiausias draugas joja priešakyje į nuotakos namus ir atneša rūtų vainiką ir statinaitę, apkaišytą rūtomis. Juos pasitinka nuotaka, lydima merginų ir moterų. Į statinaitę įpilamas gėrimas, ir jaunosios brolis

(kuris dabar pagal savo užimamą vietą vadinamas užgėrėju) užgeria nuotakos seserį ir vieną iš jų palydovų. Tuo tarpu ateina piršlys, jaunikis ir visas jų pulkas. Jie visi paprašomi į vidų už stalo. Piršlys dėkoja nuotakos tėvams, kad jie buvo palankūs ir pažadėjo jaunikiui duoti nuotaką, prašo, kad nuotaka pasikalbėtų su jaunikiu. Ji ateina savotiškai apsirengusi ir pasipuošusi su vainiku ant galvos. Jaunikis paduoda jai ranką, o ši jam savo su skarele, abudu bučiuojasi ir paduoda visiems prie stalo sėdintiems rankas. Nuotaka ir jaunikis pasodinami kiekvienas su savo pulku. Vėliau nuotaka padovanoja jaunikiui (pasikeitus vietomis) marškinius. Jis į tai atsako piniginėmis arba kitomis dovanomis. Prieš pasikeliant nuo stalo jaunikiui ir nuotakai, kiekvienas paima medinę taurę, pripildytą lietuviško alaus, į ranką, vienas antrą užgeria. Sėdintieji šalia apšlakstomi alum (Lepneris, 29). Kiek skirtingiau negu „Svotbinėje rėdoje" žiedynos buvo atliekamos Pretorijaus apraše (XVIII amž.): atsisėdus už stalo, šeimininkas samčiu pripila kaušelį, tada visi sustoja ir nusiima kepures. Pripylęs taures, atsisėda. Tada gali kepures užsidėti. Geriama aplink. Piršlys reikalauja valgio ir šaukia nuotaką: „Mamut, kur yra mergelė? Žalių rūtelių, linų žiedelių, avies gaurelių reikia!" Taip šaukia keletą kartų, kol ji įeina. Iki tam laikui niekas nevalgo. Ir arkliams neduoda ėsti. Nuotakai įėjus, visi sustoja. Piršlys: „To man reik! Dėkui!" Visi sėdasi paskirtose vietose.

Kai kur nuotaka įeina su kitomis mergaitėmis. Visos apsisukusios, veidą užsidengusios. Jaunikis turi pažinti savąją. Motina atneša du kaušeliu; iš vieno užgeria žentą, kitą duoda dukteriai. Jaunieji viens antrą užgeria. Katras pirmas išgeria savo kaušelį, kitam lieja likusį alų į akis. Arti sėdintieji apšlakstomi. Paskui abu kaušeliu pripila. Jaunikis duoda kaušelį nuotakai, uždengdamas ją skepeta, kurią jai dovanoja. Nuotaka daro tą patį ir jam dovanoja skepetą. Paskui jie paduoda viens antram rankas. Sukalbėję valgio maldelę ir pagiedoję giesmę, valgo. Pavalgius šokama ir geriama. Tai jau merga užgerta ir suderėta. Nuotaka pirma turi pašokti su jaunikio broliu, o jaunikis — su nuotakos seserim.

Vakare nuotakos brolis pastato kaušelį ant lėkštės, geria į nuotakos sveikatą ir padeda jai 6 gražius ar daugiau dovanų. Tai daro ir nuotakos draugai ir draugės (VIII, § 10).

Svarbus veiksmas sužieduotuvėse yra užgėros ne tik tarp jaunikio ir nuotakos skyrium, bet ir kitų susitarime dalyvaujančių asmenų: tėvų pusė p r a g e r i a, jaunikio pusė u ž g e r i a merginą. Iš čia šios apeigos pavadinimas senuose, o taip pat ir Juškos užrašymuose — p r a g e r t u v ė s. Po sutartuvių (pragėrų) mergina jau vadinama nuotaka, o vaikinas — jaunikis.

10) M e r g a v i m a s. Zanavykuose „mergauti" reiškia žmonos ieškoti. Vestuvės prasidėdavo nuo mergavimo (ŠD 77). Juškos „Svotbinėje rėdoje" aprašytieji „mergavimo" papročiai yra žinomi ir XVIII a. Charakteringos čia dovanos kurpės (bateliai). Dzūkuose uošvė tuo laiku dovanoja marškinius, jaunasis gi kviečia turgaus dieną nuotaką „čeverykų" ir žiedų pasimieruoti (LTR, 1404 A /19/). Rytų Aukštaičiuose nuotaka dovanoja sužadėtiniui vestuvinius marškinius ir margą juostą (TD I, 209).

Apie Alvitą po pirmųjų užsakų nuotaka vaikščioja visad atidengta galva, su vainiku ar su gėlėmis prie kasų. Tas laikas vadinamas „nuotakavimas" (Zelenin II, 1880 m., 259). Kitose Lietuvos vietose (Šiaulių apskr.) po pirmųjų užsakų jaunikis veda nuotaką į krau-

tuvę ir ten perka jai dovanas. Žiedais pasikeitimo nebūna, o tik po kelių dienų jaunikis perka žiedus ir vieną duoda nuotakai, o kitą sau pasilieka (KPK, 1890 m., 322).

11) Česnis. Kitose Lietuvos vietose šis paprotys nežinomas.

KVIETIMAS Į VESTUVES

12) Didvakaris, 13) Kvieslys.

Didvakaris težinomas tik veliuoniškių vestuvėse. Rytiniai aukštaičiai (iš dalies) ir ypač žemaičiai kvieslio, t. y. apeiginio kvietimo per svetimą asmenį, nepažįsta. Apie Kupiškį sutinkami kvieslio atgarsiai: čia jie atvyksta marčios kviesti jaunojo šalin ne prieš vestuves, bet išvežant kraitį. Jų arkliai čia savotiškai aprėdomi: arklio kojos apmaunamos kelnėmis, ant galvos šiaudų skrybėlė. Kupiškio apylinkių „kviesliai" tartum panašūs į Juškos vedlius: jie yra savotiški nuotakos palydovai, atgal vyro pusėn važiuoja pirm jaunųjų (TD I, 250).

Dzūkuose kvieslys kviesti į vestuves vyksta du kartus, dažniausiai pėsčias, rūtomis apkaišyta lazda. Veliuonos gi apylinkėje ir suvalkiečiuose — raitas. Apie Liudvinavą į vestuves svečius kviečia jaunikio ir nuotakos vardu taip pat „kvieslys": jis raitas ant arklio, su ilga lazda rankose, papuošta kaspinėliais, prie kepurės rūtų vainikas. Jaunikio kvieslys pirmiausia vyksta pas jaunąją, o jaunosios kvieslys — pas jaunąjį (Zelenin II, 1886 m., 265). Apie Alvitą kvieslio lazda vadinama „kviesle" (Zelenin II, 268). Ir dzūkuose, ir suvalkiečiuose, jeigu jaunieji ką ir pakviesdavo, bet neatsiųsdavo kvieslio, tai pakviestieji neatvykdavo į vestuves. Kai kuriose dzūkų vietose būdavo atvirkščiai: kvieslio kvietimas visai nereikšdavo, kad kviečiamieji bus svečiai vestuvėse: jie kviečiami tik pasižiūrėti (MT II, 36). Kaip jau minėta, kvieslys Suvalkijoje vykdavo raitas, jo kepurė būdavo apsegiota rūtomis arba gėlėmis, žirgas papuoštas žolynais. Vienoj rankoj jis laikydavo kvietką, arba kvieslę. Ta kvietka atrodė taip: būdavo nulupama trišakos uosio ar putino šakelės žievė, apvyniojama šilkų kaspinėliais arba raikščiais iš skepetaičių, o prie viršūnių pritaisydavo mažus varpelius. Kitoj rankoj kvieslys turėdavo kančiuką, dažniausiai stirnos koją arba rapniką, ir daužydavo per suolus. Atjojęs į siunčiamus namus, eidavo stačiai į trobą, kišdavo per duris pirmą savęs kvietką ir duodavo ženklą, supurtindamas bei suskambindamas „kvietką" (Marijampolė, LTR, 1174; Keturakiai, 93). Kai kuriose vietose XIX a., kaip rašo Kuncė, „kvieslys kartais įjodavo net kviečiamojo stubon" (36). Čia paminėtos papročių smulkmenos, užtinkamos suvalkiečiuose, neatsispindi A. Juškos vestuviniame apraše.

Kviečiant į vestuves sakomos tam tikros kalbos (oracijos) žinomos dzūkuose ir suvalkiečiuose. „Svotbinės rėdos" kvieslio oracijos savo gausesniu skaičiumi iš viso atstovaujamos pirmą kartą. Prieš A. Jušką bene pirmas, seniausias ir vienintelis kvieslio oracijos užrašas yra žinomas iš 1848 m., kurį palyginimui čia pateikiame ištisai: „Labadien, labadien, mano mieli gentys! Nepadyvykit, kad aš taip drąsiai į butą įjojau, ne tiktai į butą, bet ir į stubą. Aš jauns kvieslys, mano mažas arklys; arklys tur keturias kojas, parklump, o mano tas viens liežuvis patrunk ir vėl atsigaun. Bet duodu labas dienas nuo jaunikio ir nuo marčios ir bekviečiu į svotbą ant pėtnyčios Martyną į svotus, o Anę į svočias, o kitus visus ant vakaro, kas šaukštą, šakę pakel ir alaus krūziką išger. O kad mes keliausim iš svotbos tetačio namo į dievo namus, iš dievo namų į karaliaus margą karčemą, ten mes

šoksim, latravosim, kožnas už savo grašį. O kad mes parkeliausim iš karčemos į svotbos tėvo namus, ten bus balti stalai, margi kragai apipinti, apkabinti ir alaus pripilti. Ten mes rasim keptos ir virtos, gert ir valgyt, o mūsų žirgams uosio grindis, ąžuolo rindas avižų pripiltas.

Netoli keliavau, nedaug išmokau, kai toliau keliausiu, daugiau išmoksiu. Man jaunam kviesliui stuomenį, jei ne stuomenį — abrūsą, jei ne abrūsą — kalines pakeles, jei ne pakeles — jauną mergelę, jei ne jauną mergelę — žalią kvietkelę man už kepurės. Sudievu, sudievu, mano mieli gentys!" (Užr. Döring. „Neue Preuss. Provinz-Blätter, Königsberg. 1848, t. VI, 232—33).

Salia apeiginio kvietimo lietuvių liaudies vestuvėse ir patys jaunieji kviesdavo svečius (Alvitas, Zelenin, II, 260). Rytiniuose Aukštaičiuose nuotaka eidavo su pamerge prašyti į vestuves. Čia ji nusilenkdavo ir prašydavo kiekvieną pakviestą (KPK, 1899 m., 99, Šeduva). Sutikusieji atvykti į vestuves duodavo dovanų nuotakai: rankšluosčių, stuomenų, o pamergei — linų arba vilnų skarelę. Nuotaka susirinkdavusi nemaža dovanų (KPK, 1892, 183, Siesikai). Ir šių papročių „Svotbinėje rėdoje" neužtinkame.

14) Mergvakaris. Apie Marijampolę, Alvitą vadinamas vakarynomis, dzūkuose — vakaronėmis bei vakaronių vakaru (MT II, LTR, 1404 a). Prūsų Lietuvoje mergvakaris vadinamas mergų vakaru, Žemaičiuose — panų bei pintuvių vakaru (MT VII, 70), apie Kupiškį — prieveseliu (TD I, 210). Tose vietose, kur jungtuvių diena buvo sekmadienis, mergvakaris vadinamas subatvakariu, nes pradedamas šeštadienio vakarą.

Si vestuvių dalis daugiausia išvystyta Dzūkuose, iš dalies Švenčionių, Zarasų ir kitose apylinkėse. Iš A. Juškos užrašymų nesužinome, ar nuotaka Veliuonos apylinkėje eidavo per kaimą atsisveikinti ir prašyti palaimos, ar buvo atsisveikinama su rūtelių darželiu, kokios buvo vainiko pynimo apeigos ir ar iš viso pindavo šioje vestuvių dalyje vainiką. Veliuoniškių apeigose nepastebėta papročių, kad mergvakaryje, išpynus kasas, tėvas šukuotų nuotaką, tris kartus šepečiu braukdamas per kasas, paskum motina, pamergė ir tetos, ir kad tą šepetį nusviestų į krosnies kampą, kaip tai yra Rytų Lietuvos vestuvių papročiuose.

Charakteringas paprotys Veliuonos apylinkės vestuvėse — sodinimas nuotakos mergvakaryje ant kubilo. Ant jo nuotaka yra sodinama jos ieškant, gaubiant ir vestuvių pabaigoje. Rytų Lietuvoje į vestuvių pabaigą išveda marčią maltuvėn (kamaron), ant žemės padeda duonkepės kubilaitį dugnu viršun, ant duonkepės dugno pasodina marčią ir dar vieną moterį. Abi sėdinčias moteris apdengia didele marška ligi pat žemės. Aplink stovi pajauniai ir svečiai, visi svečiai degančiom balanom. Jaunikis, neatidengęs marškos, turi atrasti savąją. Marti sodinama ant duonkepės, kad būtų gera šeimininkė (Kupiškis, TD I, 276). Be to, žr.: Biržai, LTR, 626 (1595); Panevėžys, LTR, 1577(7); Daugėliškis, LTR, 792(18); Silavotas, LTR, 1274(101). Nuotakos sodinimas ant duonkubilio seniau turėjo didesnę reikšmę, nes liaudies įvaizdžiuose duonkubiliui buvo teikiama didelė pagarba, pvz., saugodavo, kad jo nepauostytų joks gyvulys. Jam buvo teikiama tokia pat pagarba, kaip ir duonai.

Juškos aprašyme atžymėti mergvakario apeiginiai šokiai pažįstami ir kitose Lietuvos vietose. Lig nepradėtas apeiginis šokis, paprastai niekas neturi teisės šokti. Šį šokį Dzūkuose ir Rytiniuose Aukštaičiuose paprastai šoka tėvas, apie Žiežmarius ir Žemaičiuose — nuotaka (MT VII, 73; LTR, 792(181). Būdingas šokio šokimas Švenčionių apylinkėse:

pabrolys (svotas) uždeda ant lėkštės du stikliuku degtinės, ant stiklo uždeda du šmoteliu duonos, ir abu su svočia, viena ranka laikydami lėkštę, o kita stikliukus, susikabinę pradeda šokti (Aiduko kaimas). Kitose vietose, tame skaičiuje ir Veliuonos vestuvėse, kaip pažymi A. Juška, nuotaka nešokdavo.

15) Vedžio išleistuvės, „mergvakaris", vakaronės jaunikio pusėje. Juškos užrašyme čia nėra apeiginio šokimo, kaip tai pastebima Dzūkuose. Apie Merkinę jaunikis, pulko lydimas, apeidavo tris kartus stalą (MT II, 47; TŽ II, 197). Kai kuriose vietose, pvz., apie Rimšę, ir jaunikio vakaronėse pindavo vainiką, tačiau jo neprisegdavo jaunikiui, o veždavo nuotakai.

16) Vedžio (jaunikio) lauktuvės. Ši apeiga pereina į vestuvių pirmosios dienos apeigas. Laukiant jaunikio pulko, daromos kliūtys. Pirmosios kliūtys yra Juškos aprašytos 15 skyriaus pabaigoje. Kai kurie veliuoniškių papročiai sudarant kliūtis yra skirtingi nuo kitų Lietuvos vietų. Žemaičiuose, pvz., mėgstama dažniau šaudyti, užkelti vartus; apie Daugus įrengiama kalvė su dumplėmis, — čia dalyvauja vaidintojai: kalvis, čigonai, tvarkdarys su kardu (MT II, 49; LTR, 1404 a). Raseinių apyl. suverčiami žabai, uždegama ugnis; jaunikis su savo palydovais peršoka raiti per užtvaras ir kieme nulipę eina į trobą (Zelenin I, 42).

Be šių pirmųjų kliūčių, Veliuonos apylinkėje ir kitose Suvalkijos vietose, o taip pat Aukštaičiuose ir Žemaičiuose, atvažiavusį iš savo namų jaunikio pulką visaip vargina, neįleidžia į namus, kvočia mįslingais klausimais. Jaunikio pulkas turi įsiprašyti į seklyčios vidų. Žemaitijoje (apie 1846) „kamantinėjimas" atvykusio jaunikio pulko buvo atliekamas kitaip negu A. Juškos apraše. Tuo metu jaunikio maršalka suduodavo 3 kartus į duris su savo kaspinais aprišta lazda, o iš vidaus nuotakos maršalka klausinėja:

— Kas čia?

— Svečiai nebuvėliai!

— Ar daug jūsų yra?

— Kiek tur saulė šviesybės, smilčių masė, ponas piktybės, tiek yra mūsų jaunų dikčių bernelių, puikiai parėdytų, ant arklių sodintų, saldžius žodelius kalbančių.

— Ko gi jums reikia?

— Reikalaujam nakvynės, uliojimo, saldžių žodelių patrovos. Mes ir žirgai pailsę. Reikia mums baltų lovelių, minkštų pagalvėlių, plonų drobulėlių, mielingų duknelių, snieginių abrūsėlių, arkliams stainelių, kepurėms gembelių, županėliams stalelių, dėl šviesiųjų čebatų grindelių. O dėl mūsų kunigaikščio — šviesaus mėnesėlio, aiškios saulužės mergaitės.

— Jei daugiau neprašote, visa tai atsiras pas mus.

Kalba turi būti pasakyta be klaidos, nes dėl mažiausio apsirikimo nuotakos maršalka sako:

— Nesuprantu!

Tada reikia iš naujo kartoti (L. Jucevičius, Litwa, 264, 263).

Būdingas šis dialogas socialinių prieštaravimų atspindėjimu, neapykanta ponams.

Skirtingi nuo veliuoniškių jaunikio pulko „klamučijimų" yra rytinių aukštaičių dialogai. Žemiau pateikiamas pavyzdys įdomus pagoniškųjų ir krikščioniškųjų įvaizdžių sumišimu. Bernai užkala vartus, prineša vandens, priskaldo balanų, atneša šakų ir kūrena visur laužus, saugo. Kai atvažiuoja jaunasis, tai prašo leidžiamas. Bernai neleidžia. Tie išlau-

žia vartus ir ištrypia laužus. Bernai juos pila vandeniu. Įsigavus į trobą, uždega visas balanas. Klausinėja, — jaunojo piršlys atsako:

— Kas esat?
— Žmonės iš NN kaimo.
— Ko norit?
— Turim jovarą žalią, ieškom rūtos prie jo pasodint!
— Koks jo gyvenimas?
— Laukai nemieruoti ir t. t.
— Ar nemeluoji?
— Kad meluoju, mesk ant pečiaus.
— Tegul meta, kas dukart gimė. Kas ant svieto gražiausias?
— Mūsų jovaras ir jūsų rūta!
— Kas plačiausia?
— Rūtos audimėlis.
— Kas riščiausia?
— Jovaro žirgas.
— Kas lygiausia?
— Vanduo.
— Ką namie palikai?
— Vardą dievo.
— Ką čia atnešei?
— Vardą dievo.
— Kiek pirktų (išpirktuvių) duosi?
— Gerą gyvenimą, vyrą jaunąjį. Kiek rūstus tėvelis ir sena motulė susmylės.
— Tiki dievu?
— Tikiu!
— Tiki velniu?
— Tikiu!
— Čestavoji kaukus?
— Ne! Krikščioniška viera draudžia!

Jei piršlys greit atsakyti nesugeba, tai gerokai apmuša ir išmeta lauk (Tauragnai, 1933, LTR, 450 /289/).

Dzūkuose ir apie Daugėliškį neužtinkame antrųjų kliūčių ir pasikalbėjimų (dialogų) įsiprašant į vidų, suolą vaduojant iš suolsėdžio. Čia nežinomos ir kitos apeigos, aprašytos „Svotbinėje rėdoje". Šiose vietose atvykus jaunikiui ir jo šaliai (pulkui), sutinkama su duona ir druska, vyno ar alaus stikline (MT II, 51; TŽ, 200). Jaunikis išlipa, bučiuoja uošviui ranką, atsilaužia duonos kąsnelį, padažo ją druska ir suvalgo. Po to ima stiklinę, išgeria ir sukulia ją į žemę (MT II, 51).

17) Įsiprašymas prie suolsėdžio. Šis paprotys yra savitas veliuoniškiams, pasižymi meniškomis dainomis, dialogais ir oracijomis.

18) Suolsėdžio klamučijimas,

19) Suolo vadavimas per pabrolį ir

20) Svotai suole dainuoja ir valgo yra apeigos, vaizduojančios pirmuosius žingsnius atvykus svetimai šaliai, svetimam pulkui, kai jis yra sutinkamas nedrau-

giškai, daromos jam įvairios kliūtys. Šie papročiai rodo, kad perėjimas į naują giminę yra atliekamas su tam tikromis apeigomis, kurios reiškia, kad į naują bendruomenę reikia įsipirkti, įsiprašyti, sugebėti atitinkamais sąmojingais atsakymais nugalėti pasitaikančias kliūtis, kurios, nors ir meniškomis formomis apipavidalintos, reikia įveikti, nugalėti.

21) Ieškojimas kaltininkės po paklode arba bragu. Panašūs papročiai žinomi ir kitose Lietuvos vietose. Apie Kupiškį nuotakos ieško po paklode piršlys arba vienas iš jaunikio pabrolių. Žemaičiuose ieško taip pat jaunikio pabrolys, apie Biržus — dieveris (TD I, 214—15; Val., 79—80; LTR, 1158 /247/; LTR, 626 /331/). Apie Kupiškį piršlys po marška ljsti negali, turi tik ranką pakišęs nutverti nuotakai už rankos. Jei nepataiko nuotakos, gali vesti kitą. Po vieną gali vesti nors ir visas, kol atras nuotaką. Kai piršlys jau nutveria kurią ir išveda iš po marškos, nuotaka atsiliepia raudomis (TD I, 215). M. Valančiaus užrašymuose Kupiškio apylinkėje nuotaka su pamergėmis būva klėtyje apsigaubusios baltomis drobulėmis. Čia piršlys ieško nuotakos, paliesdamas ją pirštu, o užgeria ne merginas, bet tėvus (Val., 79—80). Žemaičiuose nuotaka ir pamergės užsileidžia veidus. Jaunikio pabrolys turi išskirti iš jų nuotaką ir atiduoti jaunikiui (LTR, 1158 /247, 345/). Apie Aluntą (Utenos apylinkė), kai jaunikis su savo palydovais atvažiuodavo pas nuotaką vežti į jungtuves, tai troboje už stalelio rasdavo perrėdytą nuotakos rūbais seną moterį (iš kaimynių) arba net vyrą. Pažinti iš karto buvo negalima, nes persirėdėlė pamėgdžiodavo verksmą ir būdavo uždengusi veidą rankomis, tartum raudotų. Jaunikis tąda eidavo ieškoti tikrosios nuotakos, kuri būdavo pasislėpusi. Dažnai nelengva būdavo nuotaką surasti, nes ji giliai slėpdavosi. Jaunikis papirkdavo vaikus saldainiais, kad pasakytų, kur ji yra pasislėpusi. Suradęs ją, jaunikis atvesdavo trobon ir pasodindavo už stalo. Paskui nuotaka išeidavo į kitą kambarį persirengti vestuviniais drabužiais (LTR, 1722/112/). Apie Daugus į pirkią įsiveržia būrys merginų, užsimetusių ant galvos skepetas, kad jų nepažintų. Kad sunkiau būtų pažinti, pasikeičia ir rūbais ir šoka. Jaunajam reikia surasti jų tarpe savąją. Broliai stebi, tyko, ir kuri jiems atrodo panaši, nutvėrę atveda pas jaunąjį (pasitaiko, kad atveda kokią seną moterį). Jaunasis pakelia skepetą ir žiūri, kad ne ta, — visiems būva juoko. Toliau mėgina kitą, vėl ne ta, o ši kaip tyčia burnoj vandens turėjo paruošus: vos pakėlus jai skarą, ši prunkštelia vandeniu į akis, ir vėl juokas (jei broliai gudrūs — tokią gudruolę išprausia: nesuskubus jai prunkštelėti, jie ranka uždengia jai burną ir patrina, ir tokiu būdu išprausia) (LTR, 1404 A).

NUOTAKOS ATSISKYRIMAS SU SAVO NAMAIS, SU GIMINE

22) Nuotakos skirtumas (atsiskyrimas) nuo mergų ir giminės. „Svotbinėje rėdoje" pažymėta, jog tai esanti „graudžiausia" valanda. Taip būva ir kitų Lietuvos vietų vestuvėse. Apie Kupiškį atsisveikinama ne tik su tėvais, giminėmis, bet ir su kaimynais, ir su visais, kurie nevažiuos į jungtuves (TD I, 218). Apie Merkinę nuotaka su kiekvienu pasibučiuoja ir palenkia galvą (TŽ II, 211; LTR, 1041 /51/). Tauragės apylinkėse vyresnis pabrolys arba maršalka atveda jaunuosius, kur tėvai susodinti, o jaunieji klaupiasi asloj ant kilimo prieš tėvus. Žemaičiuose iš kiemo išvažiuoti mėgstama su maršais ir šaudymais (LTR, 1158; MT VII, 83).

23) Suolo vadavimas per kviesl į. Kaip tai yra ir kitose Lietuvos vietose, veliuoniškių vestuvėse nuotaka atsisveikindama ne iš karto vyksta sėsti į vežimą. Čia atliekama visa eilė apeigų, kurios yra aiškūs nuotakos atsiskyrimo iš savo giminės papročiai. Tokie papročiai yra ir

24) Pasėdas — atvedus iš po brago arba iš po paklodės,

25) Vedžio karvojus ir

26) Išvedimas šokti po skirtumo.

27) Ačiavimas. Žemaičiuose apie Viduklę ši apeiga taip pat vadinama, kaip ir veliuoniškių, ačiavimu. Rytiniuose Aukštaičiuose — vadavimu. Nuo veliuoniškių vestuvių kitų Lietuvos vietų papročiai skiriasi tuo, kad ačiavimas vyksta po jungtuvių prieš išvažiuojant į vyro šalį. Apie Kupiškį, kai nuotakos šalis teikia dovanas — vadina vadavimu, kai dovanos jaunikio — pirkimu. Po to nuotaka prašo ją vaduoti. Apie Kupiškį vaduoja mitulys, apie Daugus — kvieslys. Dažniausiai pastato lėkštę vidury stalo, į kurią ir renkami nuotakai pinigai. Čia pirmiausia šaukia artimuosius (pavardėmis ir vardais), kaimynus. Giminės vaduodami meta ne tik pinigus, bet ir kitas dovanas: stuomenis, abrūsus, vilnas ir kt. (TD I, 241). Apie Daugus duoda dovanas su linkėjimais: apdovanoja, pasibučiuoja ir vėl atsišaukia. Toliau šaukėjas (kvieslys), pagaliu į balkį belsdamas, kviečia brolius, seseris ir pagaliau visą pulką dovanų (LTR, 1404 A). Analogiškus papročius prieš jungtuves užtinkame ir XVIII amž. per sužieduotuves: piršlys klausdavo nuotakos ir šaukdavo ją, suduodamas žalia lazda į balkius ir reikalaudamas nuotakos (Pretorijus).

Marčios pirkimas — kai jaunikio pusė apdovanoja marčią pinigais. Marčią vaduoja savi, o perka svetimi. Jaunikio šalies dovanų nuotaka neima. Užmetus pinigus, meta aslon ir rauda. Jaunikio pajauniai varžosi su jaunosios šalies jaunimu. Pagaliau jaunikis meta didesnę sumą pinigų ir skaito esant marčią nupirktą. Jaunikio šalis rėkia: „Mūsų marti!" Nuotakos šalis tyli (TD I, 242—3). Apie Daugus pati nuotaka apdovanoja jaunikio pulką: svotui ir maršalkai duoda po drobės stuomenį, o broliams — rankšluosčius.

28) Kraitvežys. Seniau mergina, išeidama už vyro į vyro šalį, nuveždavo savo kraitį: skrynias, patalynę ir baldus. Pasogų, piniginių „kraičių", seniau nebuvę. Kraitis būdavo pervežamas apeiginiu būdu, specialių žmonių, vadinamų kraičvežių, arba kraičvežio su palydovais, kurie apie Aluntą buvo vadinami dragūnais (LTR, 1438/313/). Veliuoniškių vestuvėse kraičiai išvežami prieš jungtuves. Tuo laiku išvežami taip pat ir kai kuriose Rytų Aukštaičių vietose, pvz., Papilės apyl., ir Suvalkijoje. Tuo tarpu Dzūkuose ir Aukštaičiuose kraitį išveža kartu su jaunamarte, bet pirma veža kraitį, o paskui jaunamartę (LTR, 2280 /135/). Kaip Juškos, taip ir kitose Lietuvos vietose kraitis turi būt iš nuotakos motinos išperkamas. Apie Kupiškį, kai kraičvežiai ima nešti iš klėties ir kelt vežiman, jaunikio jaunimas dainuoja ir peikia nuotakos kraitį:

Yr kam nešt, nėr ko nešt,
Yr kam kelt, nėr ko kelt!

Nuotakos jaunimas dainuoja priešingai:

Yr ko kelt, nėr kam kelt,
Yr ko nešt, nėr kam nešt!

Žemaičiuose kraitis išvežamas savaitę prieš jungtuves. XVIII amž. kraitis būdavo išvežamas taip pat po jungtuvių. Jaunikis kinkydavo savo arklius į vežimą ir važiuodavo su savo broliu arba giminėmis pas nuotaką atgabenti nuotakos daiktų. Jis ir jo brolis, tačiau daugiausia pastarasis, yra vaišinami gėrimais ir valgiais. Po to jie eina į nuotakos kamarą (maltuvę), kur ji laiko savo daiktus. Nuotakos seserys sėdi prie durų ir neatiduoda. Jaunikio brolis turi išpirkti nuotakos kraitį (kubilą ar skrynią), kuris būtinai turi būti perrištas su juosta; jaunikis gi turi išvaduoti patalynę pinigais. Šie pinigai atitenka nuotakos motinai. Betgi nuotakos seserys dar ilgesnį laiką kliudo, priešinasi išduoti daiktus. Pagaliau kraitis pakraunamas, jei jo yra daugiau, — į keletą vežimų, tik patalynę jaunikis deda į tą vežimą, kur jis pats sėdasi. Namuose juos pasitinka jaunikio sesuo, priima juos su džiaugsmu ir saugo kraitį. Patalynę pakloja, kad, atėjus į vestuves nuotakai, rastų viską gatavą (Pretorijus, VIII, § 24).

30) Vainiko padavimas (rūtų vainiko įteikimas). Apeiga žinoma visoje Lietuvoje. Skirtumai nuo veliuoniškių vestuvinių apeigų yra šie. Apie Aluntą jaunikis sėdi su savo pabroliais ir piršliu už vieno stalo, o nuotaka su pamergėmis — už kito, atskiro stalo (LTR, 1438 /307/). Vainiko įteikimo laikas įvairuoja: vienur yra įteikiamas bei pasikeičiamas iš vakaro (Žemaičiuose, Zanavykuose), kitur — prieš išvykstant į jungtuves (Rytų Aukštaičiuose). Jaunikio vainiką įteikia paprastai jo pabrolys, apie Žagarę vadinamas didysis brolaitis, vyresnis brolis (TD II, 157), dieveris (TD I), maršalka (MT VII), jauniausias pabrolys (Tauragė). Vainikas įteikiamas nuotakai, kaip ir Juškos, per didžiąją pamergę (Val., 89; TŽ II, 205). Šiose apeigose pastebime kovą tarp dviejų pulkų, tarp dviejų šalių: merginos tyko pavogti vainiką nuo pabrolio (Marcinkonys). Apie Kupiškį, Daugus nuotakos pabrolys oracijos metu atsikerta tam tikra oracija, išpeikia vainiką, sakydamas, kad ten ne rūtų, bet supuvusių dilgynių vainikas. Pasakęs išpeikimo oraciją, tą vainiką numeta šalin. Tada nuotaka uždeda kitą ir siunčia triragiškai sulenktą skepetėlę su rūtų šakele bei vainikėliu arba rankšluostį (TD I, 217). Apie Žagarę didysis brolaitis atsiveža tris vainikus: vieną nupintą ant žabelių arba dviejų medinių lankelių (LTR, 1156 /116/), kitą varinį, o trečią — auksinį (apipintą rūtomis) (LTR, 1357 /26/). Didžioji pamergė (didžioji sesutė) paima pirmąjį žiedą (vainikėlį), padrasko ir, radusi žabelį, atsako: „Mūsų jaunoji tokio žiedo nedėvi!" Ir tik kai padeda ant auksinio žiedo nupintą vainikėlį, prisega jį nuotakai už galiono ant galvos, o jaunikiui prie krūtinės prisega gėlę (ten pat, LTR, 1357 /26/).

Su vainiku paprastai yra įteikiamas ir pinigas. Vilkaviškio apylinkėje nuotakos svočia statydavo ant stalo prieš nuotaką lėkštę, į kurią kas norėdamas galėdavo dėti keletą kapeikų „nuotakai ant vainiko". Tuo laiku du jaunikio draugai prieidavo prie stalo įteikti nuotakai vainiko nuo jaunojo. Šitas vainikas būdavo iš anksto paruoštas ir pritvirtintas prie baltos nosinės, ištemptas ant lėkštelės, kurioje skamba keletas sidabrinių monetų. Įteikiąs jaunosios pamergei vainiką skaitydavo oraciją. Pamergė perduodavo vainiką svočiai, svočia išrišdavo nosinę, išimdavo iš lėkštelės pinigus ir nuimdavo vainiką, kurį perduodavo pamergėms, o jos pritvirtindavo prie nuotakos kalpoko. Nuotakai duotuosius vainikui pinigus svočia iš lėkštelės surišdavo į nosinę, paslėpdavo į kišenę, kad vėliau perduotų nuotakai (Zelenin II, 260). Taip pat ir Dzūkuose jaunikio pabrolys dėdavo dovanas pinigais ant knygos, apdengtos nosine, arba ant lėkštelės ir nešdavo jas nuotakos svočioms. Pagarbinęs sakydavo: „Apdovanoja svotas (piršlys) svočias auksu,

sidabru, meile, taika ir gražiu suėjimu — prašau priimti!" Jeigu svočioms per maža, tai, padėjusios ant pinigų duonos riekę, siunčia atgal, — tai gali atsikartoti ir daugiau kartų. Jeigu dovanos priimtinos, vaišina pabrolį ir kitus alumi. Be to, jaunikio pulkas apdovanoja ir nuotakos pamerges per vyresnįjį pabrolį, kreipdamasis tais pačiais žodžiais, kaip ir į svočias (TŽ II, 205—6; MT II, 57). Apie Rūdiškes jaunikiui su vainiku per brolį siunčia dovanų, būtent, batelius. Batelius turi duoti pro pastalę.

„Svotbinės rėdos" papročiuose nėra vienos apeigos, kuone visoje Lietuvoje praktikuojamos, — tai vainiko užgėrimo. Kupiškio apylinkėse pamergės atsiųstąjį vainikėlį užgeria didysis pajaunys į jaunikį. Už jaunikį išgeria svočia. Toliau geria visos pamergės. Čia ir vainiko įteikimo apeigos vadinamos užgeromis bei pragertuvėmis (TD I, 218, Val., 81).

31) Atsideivojimas (paskutinis atsisveikinimas). Prieš išvykstant į jungtuves, veliuoniškių vestuvėse apeigų mažiau ir jos ne tiek sudėtingos. Čia neužfiksuota arba iš viso buvo nežinomi nuotakos dovanotų marškinių jaunikiui persivilkimo papročiai. Suvalkijoje ir Dzūkuose nuotakos motina kviesdavo jaunikį su piršliu į klėtį, kur nuotaka dovanodavo jaunikiui jos pasiūtus marškinius; jaunikis savo marškinius nusiimdavo, o apsivilkdavo nuotakos dovanotus. Dzūkuose nuotaka, išvykdama į jungtuves, apsiauna anksčiau jaunikio dovanotais bateliais (Zelenin II, 260; MT II, 59).

Veliuoniškių vestuvėse taip pat nėra papročio išvykstant į jungtuves eiti aplink stalą. Šis paprotys ypač praktikuojamas dzūkų, rytinių aukštaičių vestuvėse (TD I, 218; TŽ II, 210; MT II, 61; LTR, 1404 A /18/). Varėnos apylinkėje visas nuotakos pulkas apeidavo apie stalą ir pabučiuodavo kryželį, kuris būdavo pastatytas ant stalo. Nuotaka, eidama nuo stalo, turėdavo kartu nutraukti ir savo stalo, prie kurio ji valgydama sėdėjo, staltiesę, tai to kaimo merginos greit ištekėsiančios (Panevėžys, LTR, 1577 /20/). Apie Aluntą svočia apeidavo tris kartus aplink stalą, kad jaunoji būtų laiminga (LTR, 1508 /220/); apie Arminus (Alytaus apylinkė) pamergės, svočia ir nuotaka eina susiėmusios rankomis tris kartus aplink stalą (LTR, 1457/42/); apie Panevėžį nuotaka, išvažiuodama į bažnyčią, pabučiuoja tėvui rankas, nučiupus pastalėj pabučiuoja žemę ir visas keturias stalo kertes, sakydama: „Sudie, juodoji žemele, mano nešiotojėle! Bėginėjau maža būdama, bučiavau tave rytas vakarėlis" (Panevėžys, LTR, 1577/20/).

Veliuoniškių vestuvėse atsisveikinimas su tėvais vyksta panašiai kaip ir kitose Lietuvos vietose. Tačiau daugiausia čia turime skirtingų apeigų. Žemaičiuose, pvz., mėgstama šaudyti (LTR, 1158; MT VII, 83). Išvažiuojant Dzūkuose nuotaka pati nelipa vežiman, o piršlys arba jaunikio pabrolys paėmęs įkelia (TŽ II, 211). Liškiavos apylinkėse jaunikis su nuotaka, eidamas vežiman, nusinešdavo stiklinę vandens su lėkštele. Kai pasijudina vežimas važiuoti, jis, neatsigręždamas per galvą išlieja tą vandenį (LTR, 374 /1108/). Išvažiuojant į jungtuves jaunoji atsistojus meta per galvą stiklinę su rūtomis. Merginos stengiasi pagaut nors vieną šakelę. Kam laimė taip pagaut nusišypsos — greitai ištekės (Rūdiškės). Liudvinavo apylinkėje apie 1886 m. į bažnyčią jaunikis su pabroliais jodavo raiti, o nuotaka važiuodavo viena brikelėj su svotu ir svočia (Zelenin II, 265), taip pat kaip ir Juškos apraše.

Dzūkuose jaunikis skyrium ir anksčiau su savo pulku, su niekuo neatsisveikinęs, išvažiuoja bažnyčion (TŽ II, 209; MT II, 61), taip pat iš bažnyčios jaunoji su savo pulku grįžta atskirai, o jaunasis vyksta į savo namus pasiimti svočkos (svokos), be to, jis

raitas, o žmonai parsivežti reikalingas vežimas, taigi reikia arklį pakeist vežimu (Daugai). Ta nuotaka, kuri turėdavo jaunesnių seserų, kai ją veža jaunikis pas save, nesisėda ir parvažiuoja į jaunojo namus stačia. Buvo toks prietaras: jeigu ji atsisės vežime ant sėdynės, tai jos jaunesnėms seserims nesiseks ištekėti, nes joms užsės suolą (Seirijai, LTR, 55).

NUOTAKOS IŠVYKIMAS Į VYRO NAMUS

33) Jaunavedės marčios laukimas. Ši vestuvinių papročių dalis pas veliuoniečius atrodo esanti taip pat mažiau sudėtinga. Mes nesužinome, ar buvo čia apeigos, kad nuotaka ir jaunikis savo namuose tėvų būtų sutinkami su duona ir druska, o apie Merkinę ir su ugnimi „ant dugno" (tacos, padėklo) (TŽ II, 216; MT II, 65); Šeduvos apylinkėje jaunikio tėvas pasitinka jaunavedžius su žvake rankose, o motina su duona ir druska (KPK, 1899 m., 99). Paprotys sutikti jaunavedžius su duona, druska ir gėrimu (alum, vynu, degtine) senuose vestuvininkų įvaizdžiuose turėjo įvairias reikšmes, pvz., kad sektųsi šeimininkystė (Kėdainiai, LTR, 1403 /236/, Grinkiškis, LTR, 36 /85/), kad gyvenime viso gero netrūktų (Šiaulėnai, LTR, 445 b /176/). Apie Daugus, įvažiavusi kiemen ir išlipusi iš vežimo, marti arklius apkloja drobe (LTR, 1404 A).

Veliuoniškių vestuvėse nepažįstamos taip pat ir kai kurios kitos apeigos, pvz., kad jaunikis apeitų tris kartus apie gryčią (Žąsliai, LTR, 1155 /212/; Zweck, 175), kad tiek nuotakos, tiek jaunikio pusėje tėvai arba giminės, jeinant į gyvenamąjį namą, apdengtų jaunavedžius kailiniais (Alunta, Barklainiai, Butrimonys, Daugai, Gudžiūnai, Grinkiškis, Liškiava, Leipalingis, Marcinkonys ir eilė kitų vietų) arba išverstais kailiniais prie durų slenksčio (Adutiškis, Joniškėlis, Melagėnai, Siesikai). Pretorijaus vestuvių apraše: „Anyta ima kailiuką ir apvynioja marčiai kojas" (VIII, § 36). Taip pat veliuoniškiams nežinomi papročiai, kad sutinkant jaunavedžius būtų lūpos patepamos medum (Marcinkonys, LTR, 455 b /176/): „Piršto galu palaižo, paskui vėl paima medaus ir pabraukia juo jaunavedžiams lūpas, kad gyvenimas būtų saldus"; kad motina, sutikdama dukterį, padėtų po slenksčiu šluotą (buvo žiūrima: jeigu nuotaka pakelia šluotą — bus gera šeimininkė, o jei peržengia — tai prasta šeimininkė (Grinkiškis, Krekenava, Vosyliškės, LTR, 132 /161/; 1403 /232/); taip pat neužtikta, kad pirkioje susirinkusios moterys barstytų grūdus, — nuotaka tada sakydavo: „Sausas lietus lyja!" Atliekant šias apeigas buvo tikima, kad jaunavedžiai visą amžių turėsią duonos, kad seksis darbai ir kad javai iš aruodų byrėsią (Grinkiškis, LTR, 1403 /239/, Naujamiestis, LTR, 444 /54/, Melagėnai, 1194 /298/, Merkinė, MT II, 66); kad nuotaka barstytų įvairius grūdus po kambarį arba po stalu iš batelių piltų, kuriuos buvo įsibėrusi, vykdama į jungtuves (Pelėsa, LMD, 61 /34/; Marcinkonys, LTR, 725 /17/).

„Svotbinėje rėdoje" nėra nuotakos pavedimo jaunikiui apeigų. Pvz., Dzūkuose, rengiantis išvažiuoti į vyro šalį, tėvas paima už rankos dukterį ir, privedęs prie jaunavedžio, paduoda jam jos ranką (Marcinkonys). Pavesdamas tėvas įduoda žentui rūtų šakelę ir sako, kad didesne šakele negalima jo dukters mušti, kaip šita rūtos šakelė, kurią įteikia; jaunikis prašo, kad nuotaka sėstų šalia, bet ji tyčiomis nesėda, nes nori, kad jos būtų viršus. Jeigu jaunikis neapsukrus, tai tas pavyksta, jeigu apsukrus, suduoda į kojų linkimus, ir nuotaka nepasijunta, kaip atsisėda, — vadinasi, jaunikio viršus, o pabroliai

džiūgauja, kad jaunikis apsukrus vyras. Tada įduoda jaunikiui ant lėkštės padėtą stiklinę vandens. Įsėdus į vežimą ir pradedant važiuoti, nuotaka iš stiklinės išlieja vandenį, „drauge išliedama visą vargą". Kiti vestuvininkai saugodavosi, kad jų neaplietų tuo vandeniu, nes jeigu užkristų to vandens, tai tam pritaptų visi nuotakos vargai. Lėkštę su stikline nuotaka nusiveža į vyro namus. Kitose vietose, pvz., apie Varėną, stiklinę mesdavo ir stengdavosi, kad susimuštų, — tai ženklas, jog būsiąs geras ir laimingas gyvenimas.

Parvykstant ir parvykus nuotakai į jaunikio šalį, daugelis vestuvinių apeigų yra tos pačios, kaip sutinkant jaunavedžius grįžus iš jungtuvių (šliūbo). Veliuoniškių vestuvėse nesudaromos grįžtantiems jaunavedžiams kliūtys, o kitose Lietuvos vietose yra iškasami grioviai, uždegami išilginiai kūliai (TD II, 109), neleidžiami per duris (TŽ II, 233), uždaromi ir užrišami kaimo vartai (TD I, 264; Val., 92). Merkinės apylinkėje ir kitose Dzūkijos vietose jaunavedžius pasitinka vestuvininkai vaidintojai, vadinami čigonai, kurie užsėda stalus. Prasideda rungtynės su svetima šalim, su piršliu, kurio be dovanų už stalo neįleidžia. Šios apeigos iš dalies primena veliuoniškių suolo vadavimo apeigas, tačiau patys apeiginiai veiksmai čia labiau suprastinti, ir pats stalo išpirkimas vyksta skirtingu būdu (LTR, 726 /123/). Apie Kupiškį tai atlieka didysis pajaunys, kuris, išvaduodamas stalą, užstato vyšninės butelį, o svočia — paukštytėmis papuoštą karvojų (TD I, 230). Nuotakos pulkas pavalgęs atsistoja nuo stalo ir tuojau daro „sodą", būtent nemažą eglaitę parėdo žolynais ir pakabina ties didžiuoju stalu. Įsmeigę šipuliukus ridikams arba griežčiams, padaro trejetą ketvertą žvakių, kurias taip pat pakabina palubėje (Merkinė, TŽ II, 221). Kitose Lietuvos vietose, pvz., Utenos apylinkėse, apie Aluntą, „sodas" padaromas šiaip: už viršūnės prie lubų pakabinama eglaitė arba šiaudinis aitvaras, plačiai žinomas kambario papuošalas, padarytas iš suvertų ant siūlo šiaudelių. Ant tos eglaitės būdavo pakabinamas „agrodnykas" — lėlė, vaizduojanti senelį (LTR, 1438 /312/). Apie Panevėžį „sodą" sudaro taip: aplink stalą sėdi moterys, o iš kraštų vyrai, vadinami „šulais", o moterys — „tvora", viršuj galvų kabo „sodas"; ant stalo bliūdas su vandeniu, vadinamas „ežeras", o balta staltiesė — „pievos"; „sode" sėdįs „agradninkas" padarytas iš vyžų (LTR, 1577 /44/). Žemaitijoje suolų susikirtimo kampe pastatoma maža eglaitė, papuošta nupirktais ar namie padirbtais įvairiaspalviais blizgučiais. Ties stalo kampu palubėje pakabinamas daugiakampis reketukas iš šiaudų, į kurio kampus prikabinami padaryti iš kiaušinio kevalų ir popieriaus paukščiukai (MT VII, 110). Lubos iškaišomos eglėšakėmis, o jeigu vasara — berželiais. Prie durų ir vartų pastatomi didesni berželiai ar eglaitės, po vieną iš kiekvienos pusės, papuošti įvairiaspalviais popieriais (Tauragė, LTR, 1158 /345/). Išperkant moterų aplink apsėstą stalą, turi išpirkti „sodą", kurį peikia, prašo už jį milijono (vienas skatikas čia reiškia tūkstantį muštinių, vienas pūras kviečių — vieną stiklinę riestainių, marių vanduo — degtinę) (TD, 263—3). Virš stalo dar būna pakabintas lopšelis su lėle. Viena moteris supa ir pašiepdama dainuoja supimo dainas (Varėna, LTR, 1310 /16/; Daugai, LTR, 1404 a /27/). Apie Rūdiškes čia figūruoja tariamoji „nuotaka" su tūlėmis ir rūtų vainiku, visą laiką raudanti. Čia užtinkame ir „jaunikį", ir „piršlį", ir „svočią" — žodžiu, visą pulką. Kiekvienas stengiasi kuo įdomiau apsitaisyti. Moterys pasikabina prie ausų svogūnus, kaip nors neįprastai apsimuturuoja galvas; kitos apsirengia vyriškais drabužiais, pasigrimuoja veidus; vyrai apsitaiso moteriškais drabužiais.

Atvažiavusi pas vyrą, nuotaka nelipa iš vežimo ir laukia, kol jaunojo motina paties ką nors ant žemės. Jeigu nesulaukia, tai pati pasitiesia nosinę ir ant jos atsistoja (Pelėsa. LMD, 61 /46/).

34) Veselninkų prasimetimas turimoje medžiagoje neužtiktas.

35) Jaunavedžių kilojimas. A. Juška sugultuvių smulkiau neaprašo. XVIII amž., nuotakai atvykus į vyro pusę, ji buvo tiesiai nulydima į klėtį (Pretorijus, VIII, 34). „Svotbinėje rėdoje", kaip matyti iš aprašymo, dar šitas paprotys išsilaikęs. Jaunųjų lovos apeiginis paklojimas žinomas visoje Lietuvoje. Dažniausiai lovą klodavo svočia, rečiau — pirmasis pabrolys. Paprastai klojama klėtyje. L. Jucevičius (Litwa, 283) mini, kad Šiaurės Žemaičiuose, Prūsuose, Ukmergės apskrityje ir kitose Lietuvos dalyse klodavo kluone. Už paklojimą nuotaka paprastai duoda dovanų: rankšluosčių ir kt. Apie Kupiškį jaunavedžių šiaudai lovoje pavagiami (LT I, 262), jaunųjų lovon dedamas duonos kepalas, kurį su kraičiais atsivežė kaip marčios raugą. Apie Dusetas kartais ir druska pabarsto, kad nepakerėtų laumės (LTR, 780 /368/), arba saują vilnų, kad avys veistųsi (Marcinkonys). Svočia, grįžusi su viešniom, suvalgo „sugulimo" duoną (Daugėliškis, LTR, 942 /180/). Kartais moterys, viešnios arba pabroliai sugula jaunavedžių lovon, palieka lėlę lovoj, kaip vaisingumo ženklą (LTR, 1155 /170/). XVIII amž. jaunikio motina primena pastarajam, kad jie turi gulti. Tada nuotakos draugė ima jaunikį ir pirmiausia meta jį į lovą, jaunikio motina ima nuotaką ir paguldo šalia jo. Kartu jauniesiems padeda ji keletą duonų, taip pat sauso maisto, pinigų ir, palinkėjus ir pamokius, išeina iš klėties. Tačiau prieš tai anyta nepastebimai turinti nukirpti nuotakai keletą plaukų, kuriuos ji sudeda į alaus pripiltą kaušelį. Kai jaunieji paliekami vieni klėtyje, jaunimas linksminasi. Tada nuplėšiami nuo nuotakos vežimo, vadinamo palago, visi papuošimai, vainikai, žvakės, jis visas sukapojamas į gabalus. Aplink jį šoka, žaidžia, šūkauja jaunimas (Pretorijus, VIII, § 30—32).

Seniau Prūsų Lietuvoje sugultuvės būdavo daromos po sužieduotuvių, po užgertuvių. „Tai buvo klėty jaunavedžių lova pataisyta, nes kad ištikimai tėvai mergos mislijo ant jaunikio, kad jis ją nepames, tai leido dukterį su jaunikiu į klėtį gulti, paskui tegul žinos" (Kappeler, 30). XIX amž. antroje pusėje apie Viduklę uždarydavo klėties duris, ratais, rogėmis, akėčiomis ir kitais baldais užkraudavo (Val., 124). Musninkų apylinkėje buvo prietaras: jeigu pirmą naktį nuėjusi miegoti jaunamartė apvers ant kito šono pagalvę, tai ir per visą gyvenimą galės savo vyrą vartyti kaip norėdama (LTR, 432 /6/).

Jaunavedžių kilojimas, 36) Praustuvės, 37) Svočios goda, 38) Jaunavedžių sukeltuvės apima jaunavedžių keltuvių apeigas. Šiose vestuvių dalyse yra papročių, kurie nepažįstami kitur, pvz., svočios parvežimas (37 sk.), prausimasis alum (vėlesniais laikais težinoma prausimasis tik vandeniu). Ir, atvirkščiai, veliuoniškių vestuvėse neužtinkame papročių, kad, jauniesiems išeinant iš klėties, jie būtų apipilami vandeniu. Kiti papročiai, kaip šiaudų malūnas, žinomas ir Dzūkuose (TŽ II, 183). XVIII amž., kai jaunieji maždaug valandą pagulėdavo, ateidavo anyta ir klausdavo, ar jauniesiems yra šilta, ar šalta, ar ne laikas keltis. Kai jie pagaliau atsikelia, o jiems neleidžiama daugiau kaip valandą gulėti, nuotaka turi duoti anytai ir jaunikiui po marškinius dovanų, kuriuos jaunikis tuoj pat apsivelka ir su jais iš klėties išeina. Ir anyta tuoj pat apsivelka jai dovanotus marškinius. Marškiniai yra dovanojami ir jaunikio tėvui. Po to

anyta klodavosi sau lovą nuo nuotakos lovos su visa patalyne, kurią ji sau pasilaikydavo kaip nuotakos dovaną. Po to nuotaka dovanodavo mošai (jaunikio seseriai) marškinius, ir kiek daug giminių bebūtų, kiekvienas turėdavo ką nors gauti, kad ir rankšluostį, juostą, raikščių porą, viso to pagal tai, kiek ji yra turtinga. Jaunamartė turi apdovanoti ir visus svečius, kurie pakviesti ir padėjo jai vestuvėse (Pretorijus, VIII, § 35). XX amž. pradžioje Kražių apylinkėje ant virvės pataisydavo traukiamą lopšį su lėle. Jaunavedžiai eidavo taku, o prieš juos traukdavo lopšį su vaiku (LTR, 1167 /174/).

Kad jaunieji anksčiau neatsikeltų ir nepabėgtų nuo keltuvių, Žemaičiuose, kaip jau minėta, užraišomos jaunųjų miegamojo durys, suvelkami ir suverčiami prie durų plūgai, žagrės, akėčios ir kiti ūkio padargai (Upyna, GK 7—8, 375). Jaunųjų keltuvės čia prasidėdavo žadinimu: keliamas triukšmas, svotai tarškina peiliais, šaukštais, plaktukais, kuo sugriebdami, neša keptuves, dalgius. Apie Tauragnus barškina katilus. Jaunavedžiai turi perlipti per visus daiktus, suverstus prie durų. Taką, kuriuo eis jaunavedžiai, pakraiko šiaudais, gėlėmis (Baltramaitis, 74), padaro iš šiaudų susuktas virves — ne tik veliuoniškių apylinkėje, bet ir kitose Lietuvos vietose.

„Svotbinėje rėdoje" nepažįstamas paprotys po jaunųjų sukeltuvių marčios juokinimas. Šis paprotys minimas XVII amž. šaltiniuose (Vagner, 247). XX amž. pradžioje už stalo pasodinta marti turėdavo liūdėt. Paprotys reikalauja, kad ji būtų pralinksminama. Didysis svotas arba dieveris daro įvairias išdaigas, kad marčią prajuokintų: čia įvairiai pamėgdžiojami moterų darbai, klausiama, ar supranta marti tuos darbus, šokinėjama, kraipomasi. Pretorijaus užrašymuose nuotaką juokina dieveris. Jis atsineša, pvz., suvystęs katę ar ką nors kitą kaip kūdikį ir daro įvairias išdaigas, kad prajuokintų nuotaką, kuri kaip galima ilgiau laikosi neprasijuokus; jeigu ji nors truputį nusišypso, tai dieveris nuima nuo jos galvos savo kepurę ir drobę, ir tada marti lieka jau su kyku (čepčiumi). XX amž. pradžioje apie Kupiškį didelė garbė būdavo teikiama tam, kas prajuokina marčią, — iš jos gauna dovanų (TD I, 269). Jaunavedžiai nuvedami prie stalo. Sėdasi užstalėn, kur ant stalo guli vėdaras. Svočia deda ant vėdaro stuomenį ir sako: „Vėdaras pilnas, kad ir marti būt pilna" (turtinga ir vaikinga) (Daugėliškis, LTR, 792 /171/). Jaunavedžiams kartais padedama valgyti iš vienos lėkštės, vienu peiliu ir šakute. Bet jeigu kartais per valgius pritrūksta lėkščių, tai visada jauniesiems tenka valgyti iš vieno indo (Plateliai, MT VII, 116). Apie Tverečių, kai jaunavedžiai pavalgo, piršlys šokdina nuotaką ant išdraikyto kūlio, o jaunikis šokdina svočią. Paskum tą kūlį sukapoja ir išdraiko (LTR, 2441 /719/).

39) Gobtūravimas su šliku (gaubtuvės arba martuotuvės). Seniau ištekėjusios moterys ir merginos vilkėjo skirtingai, ypač galvos apdangalais. Savo turiniu gaubimas yra apeiga, reiškianti padėties pakeitimą, kai iš merginos ji tampa ištekėjusia, kas įvyksta per regimą žymę: pakeitimą merginos galvos apdaro moters apdaru. Šiomis apeigomis nuotaka yra įvedama į moteris. Tai įvyksta uždėjimu ant nuotakos galvos tam tikros kepurės, kuri vadinama įvairiais vardais: kykas, kapikas, čepčius, čipkas, šlikas ir pan., arba užrišimu nuometo, kitur vadinamo dar muturu. Prieš gaubtuves kai kuriose Lietuvos vietose buvo nuimamas vainikas. Apie Žagarę tai atlieka jaunikio svočia, apie Biržus — dieveris, apie Kupiškį — mitulys.

Seniau prieš gaubimą jaunamartei su apeigomis buvo nukerpamos kasos. Šios apeigos minimos XVI amž. (Sūduvių knygelė). Naujesniuose tautosakos aprašymuose dar

užtinkame šiuos papročius minint. Pumpėnų apylinkėje jaunamartei po pirmos nakties atsikėlus rytą svočia nukirpdavo kasą (LTR, 626 /183/, 1910 m.), apie Biržus ir Kalesnykus vyresnioji pamergė laikydavo kasą, svočia kirpdavo, o marti ir pamergės raudodavo (LTR, 626 /184/; LMD. I, 474 /426/). Išpynimą galima skaityti senojo nukirpimo papročio apsilpimu. Apeiginė nukirpimo reikšmė buvo auka namų dvasioms, giminės sakralinio ryšio nutraukimo aktas. Nukirpimas priklauso eilei formalumų, kurie buvo atliekami kaip išsivadavimas iš tam tikros globos.

Kaip pakirpimas reiškė jaunosios išėjimą iš savo giminės, taip kepurės uždėjimas reiškė jos vyro giminėn priėmimo aktą. Vienoki ar kitoki nuotakos apdengimo papročiai, jungtuvių ceremonialui vis daugiau įgaunant teisinės prasmės, buvo pakeisti teisiniu kepurės simboliu, vaizduojančiu giminiį bendrumą ir moters atžvilgiu valdžios apėmimą. Lietuviškos metrikos aktai iš 1498—1536 m. teikia žinių apie tai, kad kepurė buvo praktikuojama teisminiame procese kaip užstato simbolis (Акты, издаваемые Виленскою археографическою комиссиею, т. XVII; Lietuvos TSR istorijos šaltiniai, Vilnius, 1955 m., I t., 114—116).

Gaubimo papročiai yra žinomi visoje Lietuvoje. XVI amž. (Sūduvių knygelė) ši apeiga vadinama „apglote" (apglobta, apgaubta, — *Z. S.*). Pretorijaus užrašymuose, nuotakai nuėmus vainiką nuo galvos, uždedamas jai kykas, kurį nupirko jaunasis, jis apdengdavo ją vėl su marškos apdangalu. Ant to apdangalo uždedama dar dieverio skrybėlė (VIII, § 36). Seniau gaubdavo vyro šalyje, klėtyje, po sugultuvių (Pretorijus, VIII, 36; Biržai, LTR, 626 /1595/), vėliau imta gaubti prieš sugultuves. Manoma, kad seniausias apdangalas buvo ne nuometas, bet gaubimui naudojamoji kepurė (LTR, 626 /1608/). Juška savo apraše gaubimo apeigas sieja su jaunamartės įvedimu į naujos šeimininkės pareigas (žr. gobtūravimas biednesnėje veselijoje, psl. 367—368).

Jaunavedžių pakėlimas šeimininkais. Gobtūravime, arba gaubtuvėse, kurias aprašo A. Juška priede apie neturtingas vestuves, buvo atliekamos apeigos, kuriose nuotaka būdavo pakeliama būsimąja šeimininke (žr. „Svotbinės rėdos" psl. 367—368). Kaip veliuoniškių, taip ir žemaičių vestuvės, martuotuvės, arba gaubimas, reiškė kartu jaunavedžių pakėlimą šeimininkais. Kitose Lietuvos vietose šios apeigos yra įvairesnės.

Rytų Aukštaičiuose ir Žemaičiuose jaunavedžiai sodinami ant suolo arba į papuoštą kėdę, keliami aukštyn šaukiant „valio". Pirmiau sodinama jaunamartė, paskum jaunikis, kurie tuo būdu pakeliami šeimininkais (MT VII, 117; TD I, 271). Apie Kupiškį anyta paduoda palaidą šluotą be raikščio ir sako: „Prašom, martele, susirišk šluotelę, kad turėtum kuo gryčią pašluoti!" Marti paima tą šluotą ir suriša gražiai juosta (TD I, 271). Kamajų apylinkėje nuotakai atnešdavo pečdengtę, šakes, maišytuvą (kačergą), pušinę šluotą, ližę ir t. t. ir apstatydavo visa tai aplink marčią. Marti pabučiuodavo anytos ranką ir, kai anyta vesdavo marčią iš kamaros gryčion, paimdavo pušinę šluotą, dvi pamergės paimdavo dvi balanas ir jas užsidegusios eidavo iš abiejų pusių jaunamartės, anyta eidavo pirma, braukdavo kelią su šluota. Įvedusios gryčion, patraukdavo stalą ir tada pamergės, anyta ir jaunamartė apeidavo aplink stalą ir atsisėsdavo už jo (Kamajai, LTR, 2083 /20/).

„Svotbinėje rėdoje" neužtinkame apeigų, susijusių su įėjimu į naują bendruomenę, į naujus namus, būtent, su jaunamartės aukomis namų dvasioms. Dzūkuose apie Daugus

motina pradeda marčią vedžioti, atveda pas krosnį — reikia ant „kačergos“ užkart rankšluostį; apie Liškiavą meta juostą ant vartų; kai eina trobon, tai deda juostą ant priekrosnio; kai atsisėda už stalo, sodina vaiką ant kelių, kurį apjuosia juosta. Paskui, kai atneša bliūdą kiaušinienės ir košės, deda juostą ant kiaušinienės ir ant košės, ant duonos — stuomenį drobės. Kai pavalgo, veda pas avis, meta juostą ant avių; paskiau veda pas šulinį ir deda juostą ant šulinio; kai pareina nuo šulinio, meta juostą ant šluotos, apdovanoja šešurą, anytą ir visus brolius juostom (LTR, 874e /3101/; Daugai, 1404A /29/; Panevėžys, Zelenin II, 263).

Panašūs papročiai yra minimi XVII—XVIII a. šaltiniuose. Tada nuotaka būdavo vedama aprišlomis akimis prie įvairių trobesių durų, kur ji berdavo grūdus, o trobesius, vartus ir šulinį turėdavo apdovanoti (Sūduvių knygelė, 256; Pretorijus, VII, 37).

40) Marčios sutiktuvės. XVIII amž. šios apeigos kai kuriais atžvilgiais sutampa su veliuoniškių vestuvinėmis apeigomis, o kitais atžvilgiais turi skirtingų veiksmų. Pretorijaus užrašymuose po apgaubimo apeigų nuotaka į jaunikio tėvo namus lydima mošos; dieveris, stebėjęs jos atėjimą, atsigula namuose skersai duris. Nuotaka jį turi apdovanoti rankšluosčiu ir juosta, tada jis atsikelia ir sveikina ją. Po to anyta pastato marčiai kėdę prie ugnies ir, kai ji atsisėda, šildo jos kojas. Paskui anyta ir moša veda jaunamartę į kambarį, kur ji visų sveikinama, linkint jai laimės, ir sodinama už stalo su jaunikiu. Jiems paduodama duona, sviestas, sūris, kiaušiniai, žuvys ir t. t., bet jokios mėsos jie tą dieną neturi valgyti. Valgant žiūrima, kaip piršlys, duonos kampelius tepdamas sviestu, kalba: „Tai yra vaikas, ir tai taip pat vaikas!“ Po to padeda jis juos nuotakai (VIII, § 37, 38).

41) Suolo vadavimas per svočią. Panašios apeigos šioje vestuvių dalyje ligi šiol žinomoje lietuvių liaudies vestuvių literatūroje neužtikta.

42) Pagalvio vadavimas per marčią. Tai senas ir originalus vestuvinis paprotys. Sūduvių knygelėje rašoma: „Prie namų durų stovi kėdė su pagalviu, ant kurio yra pasodinama nuotaka.“ Apie Vyžuonas A. R. Niemio užrašyme suolo vadavimo nėra, bet yra pagalvis, ant kurio marčią sodindavo už stalo, kaip ir „Svotbinėje rėdoje“ (LTR, 626 /1600/).

44) Išvedimas šokti po sukeltuvių. Šis paprotys yra būdingas tuo, kad jaunosios pabrolys išveda šokti jaunikį-vedį, tuo tarpu kai kiti sudaro mišrias poras: piršlys šoka su svočia, jaunikio pabrolys — su jaunąja ir t. t. Šokio pavadinimas „Aplinkinis“ yra žinomas ir kitose Lietuvos vietose.

45) Vištavimas. Šis paprotys lietuvių liaudies vestuvėse yra susijęs su „vagiliavimu“, kuris yra atliekamas du kartus. Pirmą kartą, kai vežamas nuotakos kraitis, tada kraičio vežėjas stengiasi viską paimti, kas tik pasitaiko po rankomis, ypač piršlys yra susirūpinęs pasigauti kirvį. Vertingesni daiktai po vestuvių paprastai grąžinami (Plateliai, MT VII, 67). Ypač mėgstama vogti („vištauti“) po keltuvių, pirmaryčiais, kai vestuvininkai, aplankę kaimynus, gaudo vištas ir kitus smulkius gyvulius. Visa tai pristato jaunavedžiams „jų gyvenimo pradžiai“. Savininkai gali vėliau savo daiktus išpirkti (Kupiškis, TD I, 267; MT VII, 102). Čia priklauso taip pat apeiginis vogimas šiaudų nuotakos lovai. Pats apeigos pavadinimas, galimas daiktas, yra susijęs su jaunavedžių valgiais. Pvz., apie Daugus antrą vestuvių dieną nuotaką apdovanoja ir linkėdami šaukia: „Gaidžio!“ Tada

paduoda jiems valgyti gaidį (LTR, 1404 A /24/). Apie Melagėnus nuotaka, prieš išvažiuodama pas jaunikį, turi pagrobti merginą, kuri vadinama vištele (LMD I, /3/).

Šiame „Svotbinės rėdos" skyriuje būdinga veliuoniškių vestuvėms yra giedojimas giesmės pusiau religinio, pusiau pasaulinio turinio (Šventas, šventas dievai). Savo turiniu ji yra artima lalauninkų oracijoms ir kitoms sveikinimo dainoms, kuriose linkima nameliams rugių, miežių, avižėlių, pilnų aruodėlių už jų gerą širdį. Ši daina-giesmė yra būdingas pavyzdys, kaip krikščionių religijos elementai skverbiasi į liaudies apeigas. Giesmė (Šventas, šventas dievai) neabejotinai yra perkurta iš pasaulietinio turinio dainos arba oracijos.

47) Seklyčios padabinimas. Seklyčios papuošimas šviesomis veliuoniečių vestuvėse yra originalus paprotys, nors šiaip ugnis ir šviesa yra žinomos visos Lietuvos vestuvėse, pvz., kai jaunųjų pora po jungtuvių grįžta į namus, keliuose uždegami šiaudai, kurie reiškia pagarbą jauniesiems arba kliūtį. Parvažiuojant iš jungtuvių, Paežerėlių apylinkėje sukuria ugnį kaip ženklą, jog jaunieji parvažiuoja, arba kad raganas degina (LTR, 1416 /5/); apie Vabalninką po gaubtuvių būdavo daroma taip: pamergėms ir mergaitėms duodavo uždegtas žvakes. Svočia, paėmusi didelę baltą skarą, užgaubdavusi jaunąją. Žvakes, esą, deginą dėl to, kad būtų jaunajai šviesus ir linksmas gyvenimas (LTR, 626 /432/). Ištekėdama moteris nešdavosi į naujus namus ugnies, nes su savo ugnimi turėdavo pradėti šeimininkauti: pirmą valgį išvirti ir pirmąją duoną iškepti (Eržvilkas, Kaišiadorys, Žąsliai, Aleksandravas, Igliškėliai, Kamajai, Kaltinėnai, Raseiniai). Apie Užventį buvo manoma, kad nuotaka, nusinešdama ugnį į naujus namus, nusineša ten pilną gaspadorystę. Apie Panemunėlį nuotaka nusinešdavo ugnį moliniam inde, čia ją, savo ruožtu, taip pat pasitikdavo su ugnimi.

48) Marčpietis žinomas ir kitose Lietuvos vietose. Veliuoniškių vestuvėse marčios pietus pradeda svočia-pietų kėlėja (pietkėlė), apie Pilviškius vaišes pradeda piršlys. Pilviškių apylinkėje marčios pietų metu ateina „šėrikai", — tai pulko žirgų saugotojai. Jie ateina šiaudų grįžtėmis persirišę, su botagais, su šiaudiniais pančiais (bizūnais) rankose. Jie būdavo vaišinami ir gaudavo dovanų (LTR, 842 /45/); vakarinėje Kauno dalyje (Suvalkijoje) „šėrikai" ateidavo su grėbliais, šakėmis ir dainuodavo, kol gaudavo vyno ir pyrago (Zelenin II, 259).

49) Marti ant vidurio aslos. Ši apeiga savita veliuoniškiams. Būdingas čia yra veiksmas, kad nuotaka midų arba vyną lieja į lubas aukštyn. Panašų paprotį mes užtinkame XVI amž. pas sūduvius, kur nuotakos kojos yra jaunikio namuose numazgojamos ir su šiuo vandeniu apšlakstomi svečiai, nuotakos lova, namas ir namų apyvokos daiktai (Sūduvių knygelė, 247). Apie alaus išliejimą į akis sužieduotuvių metu, kaip matėme, mini ir Pretorijus (VIII, § 53). Naujaisiais laikais liejimas vandens arba gėrimo iš stiklinės į viršų težinomas prieš išvykstant į jungtuves arba į vyro šalį.

50) Išvedimas šokti po marčpiečio. Ši apeiga — į naują bendruomenę nuotakos priėmimo paprotys. Juškos apraše pradeda šokti jaunieji, Žemaitijoje vadinamas irgi jaunųjų šokiu (Eržvilkas, LTR, 626 /438/). Kitose Lietuvos vietose šokį pradeda didysis pajaunys, kuris, kaip taisyklė, yra jaunikio brolis, taip pat dieveris, — jis pirmasis šoka su nuotaka. Apie Vyžuonas jaunikio motina apsuka marčią, pašoka su ja, toliau šoka vyro šalies broliai. Pašokinus veda gryčion ir užgeria (LTR, 626 /1600/). Prūsų Lietuvoje viena iš jaunikio seserų ar artimų giminaičių pakviečia nuotaką šokti

(Kuncė, 43). Apie nuotakos dovanas už pašokdinimą Juškos nieko nepasakyta. Kai kuriose vietose nuotaka duodavo išvedusiam rankšluostį arba dieverio broliams (jeigu tie išvedė) — po skarelę. Šį šokį čia tešoka svotai ir jaunavedžiai (Eržvilkas, LTR, 626 /438/; Vyžuonos, LTR, 626 /438/). Prūsų lietuvių nuotaka turi pašokti tris šokius su visomis moteriškomis šventės dalyvėmis. Anksčiau tą pat vakarą ji šokdavo su vyrais svečiais (Kuncė, 43). Apie Rūdiškes nuotakai šokant svečiai ploja į taktą rankomis ir garsiai reiškia savo mintis apie martelę.

Įdomios marčios šokdinimo apeigos, atliekamos su šviesomis, yra Rytų Aukštaitijoje: „Visi išeina didelėn priemenėn, pajauniai užsidega piršto ilgumo lajines žvakutes ir sustoja visi ratu... Jaunikio didysai pajaunys vidurin žvakelių rato išveda marčią šokti. Marti su pajauniu tyčia nepašoka, šlubuoja. Pašokinusiam pajauniui marti užsveria ant peties drobės stuomenį. Paskui išveda marčią šokti pats jaunikis. Su jaunikiu marti šoka gerai, nėmaž nešlubuoja... Marčią šokinant, visi ratu aplink stovi su degančiomis žvakelėmis rankose, dainuoja ir šokinėja aukštyn. Žvakeles žibina... nors ir dienos metu marčią šokintų... Priemenės pašaliais sustoja visi ratu su degančiomis balanomis rankose ir šviečia... Marčios šokinimas yra laikomas labai svarbiu ir visų labai laukiamas" (Kupiškis, TD I, 272; plg. LTR, 626 /333, 1608/, be to, Dusetos, LTR, 1738 /24/).

51) Dovanų dalybos. Vienas kitą apdovanoti vestuvių metu yra labai mėgstama; už mažiausią patarnavimą apeigų metu yra paprotys duoti dovanas, t. y. pasikeisti jomis. Po keltuvių vyksta didysis apdovanojimas, kurį atlieka marti. Pirmiausia ji turi apdovanoti uošvius ir visą vyro giminę, aktyviuosius vestuvių dalyvius, toliau kaimynus, kartais ir kaimo vaikus (piemenis) (plg. Pretorijus, VIII, 35; Kupiškis, TD I, 270). Vyro tėvus aprengia dažnai nuo galvos ligi kojų. Dovanos būdavo, pagal giminystę arba asmenų padėtį, įvairios: daugiausia tam reikalui būdavo naudojami nuotakos rankų darbai, pirmon eilėn stuomenys, rankšluosčiai, pirštinės ir juostos. Dovanos būdavo uždedamos ant kaklo arba ant pečių. Tai atlikdavo pati marti ir pabučiuodavo apdovanotąjį asmenį. Šituo būdu ji įsipirkdavo į naują bendruomenę. Savo dovanomis jaunamartė galėdavo parodyti savo darbštumą, sugebėjimą ir gabumus. Bet ir pati jaunamartė apdovanojama: ji gauna pinigų ačiavimo bei vadavimo metu (žr. „Svotbinės rėdos" 27 sk.). Apie Kupiškį pirmaryčiuose kaimynai nešdavo dovanų įvairius maišus: viename maiše sudėta duona, kitame pyragas, pusė paršo mėsos, du trys žąsiukai nupešti, dvi ar trys poros dešrų, puodas sviesto, sūris ir kt. Antras dovanų maišas pridėtas mažų ir didelių pyrago bandelių. Nuėję į vestuves, tuojau dalina lauktuvių bandeles. Pirmą bandelę gauna senelis ir bobutė. Paskui gauna šeimininkė — vestuvių stalo virėja ir aludaris, kuris padarė vestuvėms alų... Toliau lauktuvių bandelę gauna šėrikas, svečių arklių prižiūrėtojas. Tačiau šios dovanos laikomos vaišių dovanomis...

Tikrasis apdovanojimas vyksta marčią užgeriant. Tada duodamos dovanos stambesnės ir pastovios: linų pundeliai, avis, žąsis, vilnos ir kt. Jeigu iš karto dovanų neįteikia, tai pažada jas, ir pažadėjimą turi ištesėti (TD I, 269; Viduklė, Val., 116). Pakviestieji svečiai, ypatingai moterys, visuomet nešasi su savim valgių bei užkandžių, tuo būdu padengdami vestuvių vaišių išlaidų dalį.

52) Svočios karvojus. Saviti veliuoniškių papročiai, ypač degančios trys devynerios žvakutės ir šokis su karvojum po kambarį, apšviečiant su žvake kviesliui, o taip pat kvietimas jaunavedžių ir giminių, vaišinant karvojumi ir midumi. Vestuvinis

pyragas — karvojus žinomas visoj Lietuvoj (ligi XX amž. pradžios). Karvojus būva nuotakos, jaunikio ir svočios. Svočia be karvojaus neįmanoma. Karvojus turi tam tikrą vaidmenį įvairiausiose vestuvių aplinkybėse kaip pavaišinimo priemonė, ypač įsiperkant, įsiprašant. Sudėtingas karvojaus apeiginis paruošimas ir kepimas, kaip tai yra žinoma pas slavus, čia nepažįstamas. Tačiau vardas rodo, kad tai yra iš slavų paskolintas paprotys bei pavadinimas. Tačiau ir lietuvių kalba yra žinomi kiti jo pavadinimai: p r a p l o t i s (Kurschat, Wörterbuch, 326) ir abejotinas k o l i t a (Kuncė, 42); apie Kupiškį karvojų vadindavo p r i n d ė l i u, kurį kepdavo iš pusantro pūdo rugių miltų. Kai reikėdavo dėti pečiun, praardydavo priekakčio pakraščius, o patį prindėlį padarydavo platų, ilgą ir žemą. Perpiaudavo buroką, gražiai išpiaustydavo ir paskum sudrėkinę jį ir uždėję atspausdavo gražius raštus (LTR, 1577). Kai kurios svočios kepdavo karvojų ir iš pupinių, ir iš kvietinių miltų, pridarydavo įvairių „asabėlių“: moteris su vaikais eina, šunelis seka, ant lazdelės vaikas joja; be to, būdavo atvaizduojamas gaidys, višta, kačerga, šluota, kultuvė, šakės, grėblys, šepetys. Kepdavo kokius tris karvojus. Jo tešla būdavo su mielėmis, o tie visi, kurie ant viršaus karvojaus, be mielių iš kietos tešlos. Šepetį, ližę, šaukštą ant viršaus aplink pyne apipindavo (ten pat).

Ritualinė šios duonos reikšmė neabejotina. Ryškus jos ryšys su kitomis aukomis, ypač su naminių paukščių, sūrio ir apynių aukomis. Šis kepinys žinomas ir išplitęs pas visus slavus. Rusijos šaltiniai mini jau XII amž.: korovaj, koroval. Karvojaus įnešimas reiškia gaubimo metą, po kurio jis piaustomas ir dalomas. Šitas visas tradicinis ritualas sudaro tam tikrą grupę atnašavimo veiksmų, būdingų senosios santuokos įvykdymo ceremonijai.

53) Š e š u r o k a r v o j u s. Turimoje medžiagoje šios vestuvių dalies paprotys nežinomas kitose Lietuvos vietose.

54) P i r š l i o k a r t u v ė s. Piršlys apeigiškai baudžiamas daugiausia nuotakos brolių už sesers „pražudymą“, už „melagystes“. Piršlio korimo papročiai ir apeigos Juškos užrašyme yra vieni iš įdomiausių ir pilniausių ligi šiol turimų rankraščiuose ir spausdintoje tautosakinės medžiagos literatūroje. Rytų Aukštaičiuose piršlys „kariamas“ nuotakos pusėje, kai išvyksta jaunavedžiai į jungtuves. Čia piršlys lieka nuotakos namuose vienas svečių, kaimynų ir moterų tarpe. Stengiamasi jį varginti vaišėmis, daugiausia girdymu paprasčiausiu alum. Jis turi išgerti, kad ir nenorėdamas, nustatytą saiką alaus. Vėliau reikalaujama, kad piršlys vaišintų, prašoma piršlio „kraujo“. Kai jis nebeturi gėrimų, atvelka akėčias, guldo ant jų piršlį, ir visos sukibusios veža, graso pakorimu. Kai pažada gėrimo — paleidžia. Tada dainuoja piršlio melagio barimo dainas. Galop nutaria kaip netikusį melagį, apgavusį ir išviliojusį jauną mergaitę iš tėvų namų, pakarti (TD I, 222). Panašiu būdu vargina piršlį ir Žemaitijoje. Žvingių apylinkėje pasodina piršlį į kampą prie durų, vaišina jį duona, plutom, nugraužtais kaulais, vietoje peilio duoda jam balaną. Vestuvininkai apstoję ragina valgyti, kiti visaip išjuokia. Piršlys išsiperka buteliu (LTR, 1585 /127/; plg. Žagarė, LTR, 1357 /26/; Viduklė, Val. 127). Veliuoniškių piršlio korimo apeigos yra artimesnės žemaičių atitinkamoms apeigoms. Apie Alšėnus, norėdami atkeršyti jaunikio piršliui už jaunosios pagrobimą, stengiasi jį pakarti, o jaunikio šalis gina piršlį. Apsijuosęs rankšluosčiu, piršlys sėdasi į kampą už stalo tarp jaunojo šalies moterų. Tuo laiku į kambarį įneša piršlį vaizduojančią iškamšą, stato ją į kampą prie krosnies. Tada kas nors iš jaunosios šalies skaito piršliui dekretą; po to prašo muzikantus

griežti, o patys ima moteris iš užstalės šokdinti. Tada vienas iš pasekėjų ištraukia piršlį ir atima jo rankšluostį; iškamšą gi išneša į kiemą, pakaria ant medžio ir šaudo į ją (Zelenin II, 1886 m., 264; plg. MT VII, 122). Apie Platelius piršlys pakariamas, vėliau nuskandinamas į vandenį. Čia taip pat pasiskirsto vestuvininkai į dvi grupes: smerkiantieji piršlį ir jį ginantieji; išgelbsti vedliai (MT VII, 120, 123). Piršlio korimo apeigos yra pažįstamos ir kai kuriose Aukštaičių vietose, pvz., Dusetų apylinkėse (LTR, 2213 /81/). Dzūkuose piršlio korimo papročiai, berods, nepažįstami.

55) Vestuvių pabaigtuvės. Ryškiausia šioje vestuvių dalyje apeiga yra vestuvinis svečių „išrūkinimas", Veliuonos vestuvinių apeigų aprašyme nežinoma. Dzūkuose ši apeiga pasireiškia virkščių po stalu padėjimu ir uždegimu, — tai ženklas, kad vestuvės baigiamos ir reikia išsiskirstyti (Varėna, LTR, 1310 /16/; Daugai, LTR, 1404 A /25/).

56) Sugrąžtai kitose vietose įvairiai vadinami: Žemaičiuose atgrąžtai; XVII—XVIII a. atgręžtuvės (Pretorijus, VII, 49), atgrįžtuvės (Baltramaitis, 78), atvestuvės, poveselė (Marcinkonys), atmaldai (Antalieptė, Alunta, Dusetos), atameilės (Kupiškis, TD I, 278). Apeigų skirtingumo neužtikta.

57) Atgrąžtai daromi pas jaunikio tėvus. Rytų Aukštaičiuose vadinami antrosios atameilės. Naujesniuose užrašymuose ši vestuvių dalis retai tepasitaiko.

MOTERŲ IR MERGINŲ APDARAI

Iš visų apsirengimo dalių A. Juška aprašo tik galvos apdarą. Tai, gal būt, atsitiko todėl, kad jis tik vienas turi reikšmės vestuvinėse apeigose — gobtūravime. Bet ir iš aprašytų galvos apdarų apeigose minimi ne visi: tik moterų kepurės, net neišvardinant jų rūšies (raginė, kapuzinė, baroninė ir kt.). Jos paminėtos neturtingose vestuvėse. Tuo būdu galima manyti, jog čia aprašyti moterų galvos apdarai yra ne specialiai vestuvėms skirti, o iš viso moterų vilkimi.

Iš Juškos aprašytų galvos apdangalų beveik visoje Lietuvoje ištekėjusioms moterims žinomas ir naudotas gaubimo apeigose yra nuometas ir megzta bei siūta kepurėlė — čepčius (čipkelis, čipkas, kykas).

Merginų galvos papuošalai irgi beveik visoje Lietuvoje žinomi, — tai kaspinai, kurie įpinami į plaukus arba prikabinami prie atskirai iš medžiagos padarytos vainiko pavidalo susiūtos juostos — kalkos, pakalkės. Šiais galvos apdarais moterys dėvėjo ne tik vestuvėse, bet ir šiaip išeigose bei šventėse.

Čepčių, arba kyką, mini Lepneris (XVII a.) ir Pretorijus (XVII—XVIII a.).

Veselijos štukos. Pateikdamas šiame skyriuje žaidimų bei šokių sąrašą, A. Juška veikiausiai turėjo galvoje draminio pobūdžio žaidimus bei šokius. Šioje vietoje „Svotbinės rėdos" sudarytojas neužsimena apie vestuvinius vaidintojus: mešką, gervę, čigonus ir kt. Šiame apraše taip pat neužtinkame ir sportinių žaidimų, lenktyniavimo arkliais, kurie būdavo XVII amž. vykstant vestuvių pulkui į vyro pusę, XVII—XVIII a. — prieš sugultuves (Vagneris, 215; Pretorijus, VIII, § 33; Altpreussiche Monatschrift, 1866, t. III, 172—3). Tačiau kai kurie rungtyniavimo pėdsakai užtinkami ir „Svotbinės rėdos" medžiagoje. Pvz., kai įsiprašo kvieslys ir suolsėdžio įleidžiamas, „tada urmu įsiveržia į seklyčią vedžio svotba. Kol įsiveržia, keliais atvejais nuotakos svotba išstumia ją iš seklyčios, ir pasirodo, būk esąs karas arba kumščiavojimas ant veselijos" (skyr. 18). Kad

šis paprotys yra ne atsitiktinumas, rodo panašūs veiksmai, užtinkami Rytų Aukštaičių vestuvėse, kur į mergvakarį atvažiavęs jaunikis su savo pulku, muzikai griežiant, užtinka tokį vaizdą: vienos šalies bernas ir kitos šalies bernas įsitveria į rankas duonos bandas ir pešdamiesi šoka. Kuris kurį numuš — to šalis narsesnė (Žirmūnai, LTR, 575).

VESELIJOS ASABOS

Be apeiginio vaidmens draminėje vestuvių akcijoje, seniau dalis vestuvinių veikėjų buvo juridinio akto tarpininkais, turėjo palengvinti arba patvirtinti jo sudarymą. Manoma, jog teisinės reikšmės neturėjo pabroliai bei pamergės ir, gal būt, svočios.

Piršlys, maršalka ir vyr. pabrolys atlieka tas pačias funkcijas kaip bažnytinėse jungtuvėse kunigas. Be teisinių, jie atlieka ir ritualines funkcijas: jie tvarko vestuvių iškilmes, piausto ir dalo karvojų, sako prakalbas ir t. t.

A. Juškos aprašytosios nuotakos ir vedžio pabrolių funkcijos yra tos pačios kaip ir kitose Lietuvos vietose. Jaunikio pabrolys kitose Lietuvos vietose vadinamas: pajaunys, brolaitis, svotas, brolis, martvekys; nuotakos pamergės vadinamos Žemaičiuose parėdkininkės, Pietų ir Rytų Lietuvoje — družkomis. Apie Rūdiškes jaunikio pusės družkos vadinamos svokomis, Prūsų lietuvių — draugela ir draugelka. Dzūkuose, be jau žinomų „paprastų" veikėjų, jaunikio pulką sudarydavo: meršelka, svokos (merginos, bet gali būti ir ištekėjusios); nuotakos pulką sudarydavo: svotai (vedę žmonės), svočios (ištekėjusios moterys, dažniausiai svotų žmonos), broliai ir družkos (būtinai turėjo būti mergaitės). Apie Daugėliškį merginas šokino pajauniai, vadinami zokasnykai (LTR, 792 /181/). Kvieslys, giminės ir susiedai, taip, kaip kad ir pas jaunikį, pulkan nebuvo įskaitomi (TŽ II, 191). Originalūs ir būdingi veliuoniškių vestuvėse ir kai kurie veikėjai. Tai s u o l s ė d i s, p a m e r g ė s-s t i r n i k ė s. Tačiau čia nežinomi kai kurie kitų Lietuvos vietų vestuviniai veikėjai, pvz., rytinių aukštaičių m i t u l y s. Mitulio pareigos yra, nuotakai parvažiavus po jungtuvių į namus, ją saugoti, kad nepabėgtų, nepasislėptų. Tai vestuvininkų pajuokiamas veikėjas, pvz., maitinamas bulvių lupynomis, bulvių rasalu vietoj alaus ir pan. . . .

„Svotbinėje rėdoje" minimi v e d l i a i pažįstami suvalkiečių ir žemaičių vestuvėse kaip pasekėjai — palydai; nuotakos palydovės prieš vestuves, Juškos vadinamos pauodegės, suvalkiečių žinomos kaip sekiotės.

„Svotbinėj rėdoj" smulkiau neaprašytas m a r š a l k o s vaidmuo, kuris Žemaitijoje vadovavo daugeliui vestuvinių apeigų. Valančius rašė: „Tiek apeigų per parėdkus Lietuvoj užlaikomų ne kožnas tegali atminti, todėl parėdkai susitaisant jaunasis paprastai paskiria žmogų, gerai tas apeigas žinantį, kurs visa ir rėdo" (Val., 92). Maršalka Žemaičiuose aprūpindavo svečius prie stalo, piaustydavo ir dalydavo maisto produktus. Kaip savo valdžios ženklą jis turėdavo ant pečių užsidėjęs rankšluostį, į kurį nusišluostydavo savo taukuotas rankas. Taip pat jis turėdavo užsikabinęs maišelį („terbą") su peiliu ir šakute.

Kitose Lietuvos vietose, pvz., apie Ceikinius ir kitur, maršalka vadinamas piršlys.

„Svotbinės rėdos" aprašymuose nėra Rytų Aukštaičių (Joniškėlis) s v o č i o s n u l e i d ė j o s, kurios paskirtis buvo nulydėti nuotaką į vyro namus ir į sugultuves.

Apskritai, „Svotbinės rėdos" vestuvinių veikėjų skaičius, palyginus su kitų Lietuvos vietų vestuvių veikėjų skaičiumi, yra gausus ir įvairus.

PASTABOSE PANAUDOTA LITERATŪRA

(Chronologine eile)

Sūduvių knygelė — Maletius Hier. Wahrhafte Beschreibung der Sudawen auf Samland. Parašyta XVI a. viduryje, dauguma laidų Karaliaučiuje, atspaudas „Erleutertes Preussen" t. V., 1742, psl. 198—207. Čia naudojamasi skyriumi „Von ihren sponsalien und vorlubnissen".

Vagneris — Wagner E. Vita et mores Lithvanorum in Borussia sub districtu Insterburgensi et Ragnitensi. 1621. Naujai atsp. „Acta Boruss", 1790, t. I, psl. 532—550.

Recessus generalis — Įsručio bažnyčios vizitacija 1638 m., vad. „Recessus generalis". Atsp. 1639 m. Naujai: Mitt. d. Litt. Lit. Gesellschaft I (1883), psl. 36 tt.

Pretorijus — Praetorius M. Deliciae Prussicae oder Preussische Schaubühne. Šio veikalo ištraukos buvo išleistos W. Piersono Berlyne 1871. Parašyta apie 1690 m. Apie prūsų lietuvių vestuvinius papročius šios ištraukos čia žymimos iš šeštosios knygos VIII skyriaus, 1—50; cituojama pagal paragrafus.

Lepneris — Lepner. Th. Der Preusche Littauer. Parašyta 1690 m. Išspausdinta 1744.; naujas leidinys, parūpintas Jordano, pasirodė 1844 m. Tilžėje. Psl. 27 tt: Von der Littauer Fryschaft; psl. 35 tt.: Von der Littauer Hochzeit.

Jucevičius — L. z Pokiewia (L. Jucewicz). Litwa. Wilno, 1846, psl. 252—285.

Val. — Valančius M. Palangos Juzė. Klaipėda, 1869, cituojama pagal 1947 metų leidinį.

Baltramaitis — Балтрамайтис, Сильвестр. Литва, очерки народного быта литовцев. Вып. I. Свадьба, С. Петербург, 1877.

Kuncė — Kuntze, A. Bilder aus dem Preussischen Litauen. Rostock, 1884, psl. 29—44. (Nurašytas iš Šulco rankraščio, 1832 m.)

КРК — Ковенская памятная книжка, на 1890, 1902 г.

Zelenin I — Зеленин Д. Описание рукописей ученого архива Русского Географического Общества, т. II, Петроград, 1914—1916.

Zelenin II — Зеленин Д. К. Обзор рукописных материалов ученого архива Всесоюзного Географического Общества о народах Прибалтики. «Советская этнография» т. VI—VII, 1947.

MT — „Mūsų Tautosaka", Krėvė-Mickevičius, V. Dzūkų vestuvės, Kaunas, 1930, psl. 17—93.

MT VII — „Mūsų Tautosaka", Mickevičius J. Žemaičių vestuvės, Kaunas, 1933, psl. 47—125.

TD I — „Tautosakos Darbai", Buračas B. Kupiškėnų vestuvės, Kaunas, 1935, psl. 195—278.

TŽ II — „Tauta ir Žodis", Brazys T. Lietuvių liaudies daina vestuvėse, 1924, psl. 190—238, su 50 gaidų pavyzdžių (iš Merkinės apylinkės). Būtėnas P. Vestuvių apeigos (iš Joniškėlio apyl.). 1924, psl. 164—189.

GK — „Gimtasai Kraštas", Čilvinaitė M. Vestuvės Upynos apyl. Šiauliai, 1935, Nr. 5, psl. 238—42, Nr. 6, psl. 294—301, Nr. 7—8 psl. 371—8.

ŠD — „Švietimo Darbas", 1921 (apie zanavykų vestuvinius papročius).

LTR — Lietuvių Tautosakos rankraštynas, LTSR MA Lietuvių kalbos ir literatūros institutas.

LMD — Buv. Lietuvių mokslo draugijos rinkiniai. LTSR MA Lietuvių kalbos ir literatūros institutas.

Rud. — Barčys J. Rudniškių vestuvės, užr. 1955 m., rankraštis.

Iš šių rankraštynų panaudotoji ir cituojamoji medžiaga žemiau nurodoma: signatūra, užrašymo vieta, užrašinėtojas ir užrašymo data.

LTR 361 — Gudžiūnai, B. Banaitis, 1930.
218 — Utena, J. Dovydaitis, 1930.
295 — Panevėžys, Endzinienė, 1929.
374 — Liškiava, E. Šneideris, 1931.
450 — Tauragnai, E. Šimkūnaitė, 1933.
455b— Alytus, B. Buračas, 1933—34.
544 — Utena, Šimelytė, 1934.
626 — Biržai ir kitur; Prof. A. R. Niemi, 1910.
662 — Švenčionys, J. Aidulis, 1933—34.
725 — Marcinkonys, R. Sabaliauskienė, 1935.
726 — Merkinė, A. Navarackas, 1935.
753 — Salakas, V. Dičiūnas, 1936.
792 — Daugėliškis, J. Aidulis, 1934.
794 — Kabeliai-Gard. J. Trainavičius, 1936.
842 — Pilviškiai, P. Preikšas, 1936.

LTR 1155 — Žąsliai, M. Čiurinskaitė, 1937.
1156 — Žagarė, J. Marcinkus, 1937.
1158 — Tauragė, V. Augaitis-Butkus, 1937.
1167 — Kaltinėnai, A. Brazdeikis, 1937.
1174 — Marijampolė, B. Sakavičius, 1937.

1310 — Varėna, B. Saulėnas, 1937.
1315 — Leipalingis, A. Mikelionis, 1937.
1349 — Keturvalakiai, J. Bielskis, 1937.
1357 — Žagarė, A. Skiparis, 1937.
1403 — Grinkiškis, B. Banaitis, 1937.
1404a— Daugai, V. Bartlingas. 1937.
1438 — Alunta, A. Urbonas, 1937.
1577 — Panevėžys, O. Kairytė, 1936.
2374 — Švenčionys, M. Alseikaitė, 1940.
2375 — Valkininkai, M. Alseikaitė, 1940.

LMD III 61 — Lyda, J. Maceika, 1933.
III 149 — Kaltanėnai, Gudelaitis, 1934.
III 181 — Marcinkonys, J. Brazauskas, 1935.

Z. Slaviūnas

DĖL „SVOTBINIŲ DAINŲ" II TOMO MELODIJŲ

Į „Svotbinių dainų" II tomą dedamos tos melodijos, kurios atitinka vestuvinių (svotbinių) dainų III dalies tekstus. Kaip ir ankstyvesnėse knygose, melodijos dedamos tekstų eilės tvarka, dainos teksto numerį pažymint prieš melodijos numerį.

Po vestuvinių dainų melodijų dedamos „Svotbinės rėdos" dainų tekstus atitinkančios melodijos (IV). Jos taip pat numeruojamos tekstų eilės numeriais.

Eilei melodijų nesurasta tikslių tekstų atitikmenų, nors panašių tekstų yra nemaža. Kur dainų ir melodijų tekstų skirtumas buvo nedidelis ir dainos teksto ritmika atitiko melodijos ritmiką, ten išsiskiriantis tekstas įrašytas po melodijos tekstu kampiniuose skliausteliuose ir tos melodijos įdėtos prie atitinkamų III dalies tekstų. Bet kai kurios melodijos arba visiškai neturi tekstų, arba jų tekstams nesurasta atitikmenų dainų tekstuose, dėl to tos melodijos negalėjo būti įdėtos prie dainų tekstų.

Siekiant, kad visos A. Juškos surinktosios lietuvių liaudies melodijos, išspausdintosios krokuviškiame leidinyje, pasiektų dabartinį skaitytoją, į II tomo melodijų priedus (V) dedamos visos tos melodijos, kurios negalėjo būti įdėtos prie dainų tekstų. Tokiu būdu vienoje vietoje pateikiamas visas A. Juškos surinktasis tautosakos lobis.

Kaip jau buvo nurodyta I tomo pastabose, A. Juškos užrašytose melodijose yra visa eilė netikslumų (skirtingo pobūdžio melodijos užrašytos vienodais ritminiais vienetais, jos mechaniškai įspraustos į 8 taktų schemą; daugelyje melodijų neteisingai užrašyti tonaciniai ženklai ir pan.). Todėl, kaip ir ankstyvesniuose tomuose, melodijų rašyba yra suredaguota.

Šio tomo melodijose padaryti sekantieji pakeitimai:

1. *Vietoje ketvirtinių aštuntinėmis užrašytos šios melodijos:*

SD (III dalyje): 771[(180(182)], 776[192(194)], 776[195(437)], 782[782(820)], 782[1294(1343)], 783[1295(1344)], 783a[53(54)], 785[123(124)], 786[811(849)], 791[1297(1346)], 799[1300(1349)], 799[1541(1602)], 801[1303(1352)], 808[1310(1360)], 815[1312(1362)], 822[1315(1365, 1367)], 822[1316(1366)], 822[1317(1368)], 823[1318(1369)], 823[1319(1370)], 823[1320(1371)], 826[1324(1375)], 828[1326(1377)], 830[1327(1378)], 832[1328(1379)], 834[1329(1380)], 836[1330(1381)], 837[1570(1633)], 837[1572(1635)], 838[1332(1383)], 838[1333(1384)], 839[1385(1386)], 844[1337(1389)], 848[1339(1392)], 849[984(1026, 1027)], 851[741(777)], 854[1343(1396)], 861[571(599)], 861[1428(1489)], 862[1346(1399)], 863[1347(1400)], 865[1110(1155)], 881[1355(1408)], 883[1356(1409)], 888[1357(1410)], 890[1016(1059)], 891[1017(1060)], 892[1018(1061)], 896[398(410)], 896[1361(1414)], 896[1362(1415)], 897[1363(1416)], 899[358(368)], 900[750(787)],

904[1371(1424)], 913[1380(1434)], 915[1382(1436)], 915[1383(1437)], 920[1390(1449)], 920[1391(1450)], 921[1299(1348)], 923[1395(1454)], 926[1396(1455)], 933[1402(1461)], 934[1404(1463)], 938[1405(1464)], 938[1406(1465)], 944[1409(1469)], 952[1412(1472)], 953[1413(1473)], 953[1414(1474)], 955[1416(1476)], 955[1417(1477)], 955[1418(1478)], 960[1423(1484)], 962[1424(1485)], 967[552(580)], 971[1426(1487)], 974[1427(1488)], 977[1429(1490)], 978[1432(1493)], 979[1433(1494)], 983[1436(1497)], 987[1573(1636)], 991[1441(1502)], 993[693(728)], 993[1442(1503)], 996[1398(1457)], 997[1444(1505)], 997[1445(1506)], 999[1446(1507)], 1007[1452(1513)], 1010[1458(1519)], 1014[1459(1520)], 1015[1460(1521)], 1016[1461(1522)], 1019[1465(1526)], 1022[1466(1527)], 1025[1559(1621)], 1030[1469(1530)], 1031[1470(1531)], 1032[1471(1532)], 1036[1476(1537)], 1038[1477(1538)], 1039[1475(1536)], 1041[1292(1341)], 1041[1293(1342)], 1041[1536(1597)], 1042[1158(1204)], 1042[1478(1539)], 1046[1482(1542)], 1046[1483(1544)], 1047[657(691)], 1048[1484(1545)], 1051[775(813)], 1051[1486(1547)], 1052[1550(1612)], 1053[1487(1548)], 1053[1488(1549)], 1060[719(754)], 1062[1489(1550)], 1063[1512(1573)], 1064[51(52)], 1073[1156(1202)], 1073[1495(1556)], 1078[1498(1559)], 1080[1499(1560)], 1081[1500(1561)], 1081[1501(1562)], 1082[33(34)], 1082[1502(1563)], 1089[462(485)], 1090[1508(1569)], 1093[522(548)], 1096[860(898)];

SR (IV dalyje): 3[1580(1643)], 3[1581(1644)], 5[159(482)], 10[536(562)], 10[1583(1646)], 10[1584(1647)], 17[1214(1261)], 20[296(298)], 23[235(235)], 27[115(116)];

P (V dalyje): 4[1115(1160)], 6[1122(1167)], 7[1597(1660)], 8[1596(1659)], 9[1137(1182)], 10[1138(1183)], 11[1139(1184)], 12[1628(1692)], 13[1147(1193)], 15[1049(1093)], 17[1052(1096)], 18[1055(1099)], 19[1053(1097)], 20[1054(1098)], 25[1061(1105)], 26[1062(1106)], 27[1064(1108)], 28[1065(1109)], 29[1067(1111)], 32[1082(1127)], 33[1083(1128)], 34[1084(1129)], 35[1091(1136)], 37[997(1040)], 39[1007(1050)], 42[1623(1687)], 43[1015(1058)], 44[1021(1064)], 45[1022(1065)], 46[1023(1066)], 47[1026(1069)], 48[1039(1083)], 49[1040(1084)], 52[1523(1584)], 56[1532(1593)], 59[658(692)], 64[648(682)], 65[647(681)], 66[646(680)], 67[644(678)], 68[643(677)], 69[642(676)], 72[629(661)], 73[628(660)], 74[165(167)], 75[166(168)], 77[627(659)], 78[626(657, 658)], 79[625(656)], 80[617(648)], 86[593(621)], 87[591(619)], 88[584(612)], 89[587(615)], 90[590(618)], 91[577(605)], 92[576(604)], 93[986(1029)], 94[987(1030)], 95[988(1031)], 98[568(596)], 99[993(1036)], 103[559(587)], 104[554(582)], 106[958(1000)], 108[967(1009)], 109[965(1007)], 114[975(1017)], 117[859(897)], 118[861(899)], 119[1703(1772)], 120[869(908)], 121[889(928)], 123[906(948)], 124[908(950)], 125[907(949)], 126[910(952)], 127[909(951)], 128[897(937)], 130[915(957)], 131[916(958)], 132[918(960)], 134[919(961)], 135[927(969)], 136[923(965)], 137[941(983)], 139[935(977)], 140[754(791)], 143[758(796)], 144[763(801)], 146[766(804)], 147[767(805)], 148[769(807)], 150[783(821)], 151[784(822)], 152[798(836)], 153[807(845)], 154[812(850)], 155[813(851)], 156[814(852)], 157[817(855)], 159[823(861)], 160[825(863)], 161[826(864)], 162[827(865)], 163[831(869)], 165[833(871)], 168[836(874)], 169[839(877)], 170[838(876)], 172[499(524)], 173[506(531)], 174[507(532)], 176[512(538)], 181[1695(1763)], 183[519(545)], 185[548(575)], 187[537(563)], 189[543(569)], 192[710(745)], 193[708(743)], 194[711(746)], 195[717(752)], 197[724(759)], 199[1159(1205)], 200[1160(1206)], 201[1163(1209)], 202[1164(1210)], 203[1169(1215)], 204[1171(1217)], 206[64(65)], 207[65(66)], 208[66(67)], 209[67(68)], 211[68(69)], 212[46(47)], 213[1175(1221)],

214[6(5)], 215[8], 220[27(28)], 222[1176(1222)], 223[1178(1224)], 224[4(3)], 225[32(33)], 226[7], 227[2(6)], 228[1], 230[293(295)], 231[295(97)], 232[202(200)], 234[204(202)], 235[205(203)], 236[206(204)], 238[212(211)], 239[214(213)], 240[48(49)], 241[49(50)], 243[52(53)], 246[56(57)], 247[59(60)], 248[61(62)], 249[238(239)], 250[252(253)], 252[279(280)], 253[280(281)], 254[281(282)], 256[337(344)], 261[73(74)], 262[74(75)], 263[77(78)], 264[88(89)], 265[79(80)], 266[80(81)], 268[90(91)], 269[89(90)], 270[91(92)], 271[94(95)], 273[35(36)], 274[37(38)], 276[39(40)], 277[40(41)], 278[41(42)], 279[43(44)], 280[306(308)], 284[301(303)], 285[302(304)], 286[297(299)], 287[745(782)], 292[406(418)], 294[408(420)], 296[411(423)], 297[412(424)], 298[413(425)], 299[414(426)], 301[419(431, 432)], 302[392(404)], 303[395(407)], 305[222(221)], 306[221(220)], 307[223(222)], 310[343(353)], 311[344(354)], 312[345(355)], 313[329(336)], 314[330(337)], 317[346(356)], 318[350(360)], 320[356(366)], 322[364(375)], 325[441(464)], 330[471(494)], 331[171(173)], 332[170(172)], 333[448(471)], 339[1682(1749)], 343[122(123)], 344[127(128)], 345[129(130)], 346[132(133)], 347[133(134)], 348[135(136)], 149[138(139)], 350[141(142)], 352[154(155)], 357[162(163)], 358[564(573)], 359[161(162)], 362[696(731)], 363[697(732)], 364[667(701)], 368[111(112)], 369[112(113)], 373[120(121)], 376[117(118)], 379[478(501)], 380[547(574)], 381[482(505)], 382[485(510)], 387[1131(1176)], 388[1134(1179)], 389[1135(1181)], 390[673(708)], 391[674(709)].

2. Pakeistas metras šių melodijų:

Vietoje 3/2 — 3/4:

SD: 915[1382(1436)], 915[1383(1437)];

P: 261[73(74)], 363[697(732)], 823[1319(1370)].

Vietoje C — 3/4, 2/4:

P 224[4(3)].

Vietoje C — 2/4, 3/4:

P 52[1523(1584)].

Vietoje 4/4 arba C — 2/4:

SD: 776[192(194)], 776[195(437)], 785[123(124)], 822[1317(1368)], 828[1326(1377)], 837[1572(1635)], 899[358(368)], 904[1371(1424)], 971[1426(1487)], 979[1433(1494)], 996[1398(1457)], 999[1446(1507)], 1010[1458(1519)], 1030[1469(1530)], 1032[1471(1532)], 1041[1292(1341)], 1041[1293(1342)], 1041[1536(1597)], 1042[1158(1204)], 1051[775(813)], 1051[1486(1547)], 1060[719(754)], 1062[1489(1550)], 1064[51(52)], 1078[1498(1559)], 1081[1501(1562)], 1093[522(548)];

SR 27[115(116)];

P: 18[1055(1099)], 19[1053(1097)], 20[1054(1098)], 25[1061(1105)], 27[1064(1108)], 28[1065(1109)], 34[1084(1129)], 37[997(1040)], 45[1022(1065)], 49[1040(1084)], 73[628(660)], 75[166(168)], 104[554(582)], 108[967(1009)], 114[975(1017)], 131[916(958)], 136[923(965)], 170[838(876)], 172[499(524)], 208[66(67)], 214[6(5)], 215[8], 235[205(203)], 248[61(62)], 253[280(281)], 254[281(282)], 262[74(75)], 263[77(78)], 268[90(91)], 269[89(90)], 270[91(92)], 271[94(95)], 279[43(44)], 286[297(299)], 298[413(425)], 305[222(221)], 307[223(222)], 310[343(353)], 312[345(355)], 347[133(134)], 349[138(139)], 369[111(112)], 390[673(708)], 391[674(709)];

Vietoje C — 4/8:

SD:837[1570(1633)], 839[1385(1386)], 862[1346(1399)], 955[1416(1476)], 955[1417(1477)], 955[1418(1478)], 960[1423(1484)];

SR: 3[1580(1640)], 3[1581(1644)];

P 183[519(545)].

Vietoje 3/4 — 3/4, C:

SD 800[1302(1351];

P 22[1610(1673)].

Vietoje 3/4 — 3/4, 3/8:

SD 938[1406(1465)];

P: 202[1164(1210)], 204[1171(1217)].

Vietoje 3/4, 2/4 — 3/4, 4/4:

SD 911[1510(1571)].

Vietoje 3/4 — 2/4:

SD 1089[1505(1566)].

Vietoje 3/4 — 3/8:

SD: 771[180(182)], 786[811(849)], 799[1300(1349)], 799[1541(1602)], 830[1327(1378)], 832[1328(1379)], 844[1337(1389)], 849[984(1026, 1027)], 854[1343(1396)], 881[1355(1408)], 896[1361(1414)], 896[1362(1415)], 900[750(787)], 920[1390(1449)], 920[1391(1450)], 934[1404(1463)], 962[1424(1485)], 967[552(580)], 983[1436(1497)], 1022[1466(1527)], 1025[1559(1621)], 1047[657(691], 1080[1499(1560)];

SR 20[296(298)];

P: 13[1147(1193)], 29[1067(1111)], 35[1091(1136)], 46[1023(1066)], 47[1026(1069)], 66[646(680)], 89[587(615)], 90[590(618)], 118[861(899)], 126[910(952)], 127[909(951)], 137[941(983)], 156[814(852)], 176[512(538)], 203[1169(1215)], 206[64(65)], 220[27(28)], 225[32(33)], 226[7], 227[2(6)], 228[1], 236[206(204)], 243[52(53)], 264[88(89)], 274[37(38)], 277[40(41)], 294[408(420)], 296[411(423)], 297[412(424)], 299[414(426)], 302[392(404)], 318[350(360)], 325[441(464)], 331[171(173)], 364[667(701)], 379[478(501)], 382[485(510)].

Vietoje 2/4 — 3/2:

SD: 890[389(401)], 891[387(399)];

P: 50[1533(1594)], 258[335(342)], 259[338(346)], 275[38(39)], 324[372(384)], 375[1155(1201)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 3/2, C:

SD: 806[1307(1356, 1357)], 806[1309(1359)], 836[1177(1223)], 1075[1497(1558)], 1084[1504(1565)];

P: 58[1086(1131)], 257[334(341)], 267[84(85)], 378[476(499)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras C, 3/2:

SD: 842[1124(1169)], 895[1360(1413)];

P: 102[561(589)].

Vietoje 2/4 — C:

P: 21[1609(1672)], 23[1057(1101)], 30[1079(1124)], 129[912(954)], 186[527(553)], 196[722(757)], 319[355(365)], 340[427(443)], 355[158(159)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 3/2, 3/4:

SR: 20[400(412)];

P: 255[333(340)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 3/4, 3/2:

P: 326[445(468)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 2/4, 3/4:

SD: 782[1294(1343)], 883[1356(1409)], 888[1357(1410)], 978[1432(1493)], 987[1573(1636)], 993[693(728)];

SR: 5[459(482)];

P: 10[1138(1183)], 11[1138(1184)], 15[1049(1093)], 32[1082(1127)], 43[1015(1058)], 56[1532(1593)], 65[647(681)], 92[576(604)], 140[754(791)], 168[836(874)], 212[46(47)], 232[202(200)], 234[204(202)], 352[154(155)], 389[1135(1181)].

Vietoje 2/4 — 3/4:

SD: 801[1303(1352)], 808[1310(1360)], 861[571(599)], 861[1428(1489)], 890[1016(1059)], 891[1017(1060)], 892[1018(1061)], 896[398(410)], 932[685(720)], 1007[1452(1513)], 1046[1482(1542)], 1046[1483(1544)];

P: 9[1137(1182)], 44[1021(1064)], 79[625(656)], 86[593(621)], 88[584(612)], 93[986(1029)], 194[711(746)], 195[717(752)], 273[35(36)], 280[306(308)], 323[371(383)], 346[132(133)], 369[112(113)], 373[120(121)], 376[117(118)];

Vietoje 2/4 — mišrus metras 4/8, 3/4, 2/4:

P 303[395(407)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 4/8, 3/4:

SD 791[1297(1346)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 4/4, C:

P: 327[422(465)], 328[443(466)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 3/4, 4/8:

SD 938[1405(1464)].

Vietoje 2/4 — 4/8:

SD: 783[1295(1344)], 1063[1512(1573)], 1073[1156(1202)];

P: 33[1083(1128)], 95[988(1031)], 139[935(977)], 278[41(42)], 313[329(336)], 314[330(337)], 387[1131(1176)].

Vietoje 2/4 — mišrus metras 3/4, 2/4:

SD: 783a[53(54)], 815[1312(1362)], 823[1318(1369)], 826[1324(1375)], 851[741(777)], 863[1347(1400)], 865[1110(1155)], 913[1380(1434)], 923[1395(1454)], 933[1402(1461)], 951[764(802)], 953[1413(1473)], 953[1414(1474)], 997[1444(1505)], 997[1445(1506)], 1019[1465(1526)], 1031[1470(1531)], 1042[1478(1539)], 1053[1487(1548)], 1053[1488(1549)], 1081[1500(1561)];

P: 6[1122(1167)], 12[1628(1692)], 31[1080(1125)], 39[1007(1050)], 59[658(692)], 74[165(167)], 87[591(619)], 106[958(1000)], 134[919(961)], 143[758(796)], 147[767(805)],

163[831(869)], 173[506(531)], 192[710(745)], 197[724(759)], 213[1175(1221)], 217(18), 222[1176(1222)], 223[1178(1224)], 238[212(211)], 239[214(213)], 240[48(49)], 241[49(50)], 246[56(57)], 249[238(239)], 256[337(344)], 265[79(80)], 266[80(81)], 284[301(303)], 301[419(431, 432)], 306[221(220)], 332[170(172)], 345[129(130)].

Vietoje 2/4 — 3/8, 2/4:

P 165[833(871)].

3. Daugelyje melodijų buvo netiksliai užrašyti chromatiniai arba trūko tonacinių-derminių ženklų. Šie netikslumai pašalinti.

4. Melodijos **SD** 946[1410(1470)] ir 1072[1494(1555)] pradedamos prieštakčiu; I-oje laidoje šios melodijos buvo užrašytos be prieštakčio.

Pirmojo leidimo redaktoriai virš melodijos nurodo jos variantus, o apačioje — tekstų variantus. Tie variantų pažymėjimai palikti. Pirmojo ir dabartinio leidimo melodijų numerių palyginimas duodamas palyginamojoje lentelėje.

Šiose pastabose raidės prie melodijų numerių reiškia: SD — „Svotbinės dainos" (melodijų III dalis), SR — „Svotbinė rėda" (melodijų IV dalis), P — melodijos, įdėtos prieduose (melodijų V dalis).

ŽODYNĖLIS

A

Abaronkos, -ų (sl.[1]) — riestainiai.

Abim, abum (sen. f.) — abiem.

Abradnas, -a (sl.) — iškilmingas, apeiginis.

Abrakas, -o (sl.) — arklių pašaras (avižos); duonos riekė, abišalė.

Ačiavimas, -o — dėkojimas renkant nuotakai dovanas kepurei (šlikui) arba muturui.

Aipinti, -a, -o — lepinti.

Akėtvilkos, -ų — rogės akėčioms vilkti.

Akyvas, -a — akylas, domesingas.

Alasas, -o (sl.) — balsas; triukšmas.

Alduoti, -ja, -avo, ulduoti, -ja, -avo — burkuoti.

Alkauti, -ja, -avo — žr. aukauti.

Alsiai — sunkiai, nuvargusiai.

Alsuoti, -ja, -avo — sunkiai dūsuoti.

Alvė, -ės (germ.) — nedidelis keturkampis puodelis (ligi pusės litro, pusė stuopos).

Anas, ana — jis, ji.

Anyta, -os — jaunojo, vyro motina.

Antkalnėlis, -io — kalnelis.

Antmonas, -o — nuomininkas.

Anuodums (kilm.) — jųdviejų: sugretina suole dėl pasišnekėjimo tarp anuodums — susodina, kad juodu pasišnekėtų.

Anuoti, -ja, -avo — bet kaip dirbti, daryti kitaip, blogiau; barti, versti į nieką; naikinti, alinti; susidėti.

Apgerbti, -ia, -ė — apvalyti, apšvarinti, aptvarkyti, apžiūrėti.

Apiprovoti, -oja, -ojo — įveikti, nugalėti.

Apivara, -os — kliūtis, pertvara; sustiprinimas; virvelė autams apvynioti.

Aplei, — apie, aplink.

Aplinkinis, -io — šokimas aplinkui kambarį; gėrimas iš aplink stalą einančio stikliuko.

Apmartuoti, -ja, -avo — aprengti nuotakos, marčios drabužiais, nuometu.

Apmirti, apmiršta, apmirė — sustingti; nutirpti, nustoti jausti, labai susijaudinti.

Apsigerbti, -ia, -ė — susitvarkyti, apsivalyti, apsižiūrėti.

Apsiliūžyti, -ija, -ijo — apsitvarkyti, apsivalyti, apsižiūrėti.

Apsisvečyti, -ija, -ijo — pranešti, apreikšti.

Apvajavoti, -ja, -jo (sl.) — nukariauti, nugalėti.

Ardas, -o — kartis linams ar javams džiauti; tarpai tarp ardų.

---

[1] Sutrumpinimai: dg. — daugiskaita, dvisk. — dviskaita, germ. — germanų, hibr. — hibridas, įnag. — įnagininkas, išt. — ištiktukas, mžb. — mažybinė forma, naud. — naudininkas, pranc. — prancūzų, priev. — prieveiksmis, sen. f. — senovinė forma, sk. — skolinys, sl. — slavų, sngr. — sangrąžinė forma, šauksm. — šauksmininkas, vard. — vardininkas, vien. — vienaskaita, viet. — vietininkas.

Argu — argi, ar, bene.

Arosas, -o (sl.) — vilnonės arba medvilninės gijos; iš arosinių gijų austa arba pinta medžiaga.

Ašakainis, -io — su ašakomis, ašakotas pyragas, ragaišis.

Ašvienis, -io, ašvynis, -io — stiprus darbinis arklys.

Atbėgti, -a, -o, ateiti, -na, -ėjo — atplaukti, atvykti, atvažiuoti.

Atgrąžtai, -ų — jaunosios tėvų lankymasis pas jaunąjį po vestuvių.

Atirti, -yra, -yrė — atsiirti.

Atkakti, -kanka, -kako — atvykti, atkeliauti.

Atlasas, -o, atlosas, -o (sl.) — švelnus šilkinis audinys.

Atmonas, -o (germ.) — karvedys, etmonas; viršininkas.

Atpent — atgal.

Atpiešti, -ia, -ė — atrašyti, atsiųsti (laišką).

Atsideivoti, -ja, -jo — atsisveikinti, pasakyti sudiev.

Atsikalbėti, -kalba, -ėjo — prisiplepėti, prisiliežuvauti, apkalbėti.

Atsileliuoti, -iuoja, -iavo — atvykti, ateiti su daugybe žmonių, su pulku, triukšmaujant, klegant.

Atsisinkėti, -sinki, -jo — atsikvėpti, pasilsėti.

Atskala, -os — atsarga.

Atstriguoti, -ja, -avo, atstrikuoti, -ja, -avo — ateiti, atkeliauti, atšokuoti.

Atvestinis, -ė — žentas arba marti.

Augumas, -o — ūgis, nuaugimas, stogas; medžio augumas — laja, ūgis.

Aukauti, -ja, -avo, aukuoti, -ja, -avo — supti, liūliuoti, nešioti.

Auklė, -ės — apivaros, virvelė; blauzdinė, kojinė be galvos.

Auklinti, -a, -o — auklėti, auginti.

Auksinas, -o — senovinis Lietuvos pinigas; 15 ir 30 kp vertės moneta.

Auksinis, -io — aukso pinigas.

Auksorius, -iaus (hibr.) — auksintojas.

Aukštas, -a — didelis: krauk man aukštą kraitelį.

Aulis, -io — avilys.

Avikamša, -os — raktažolė, anksti pavasarį raudonai ir mėlynai žydinti žolė.

Ažna — o, ogi, o tik, štai.

B

Ba — ar, be: ba jam gailėjo lankoj šienelio?

Badai (sl.) — rodos, bene, lyg, tartum, gal.

Bakšė, -ės (germ.) — šalinė kamara, šalinė, kurioje verda, miega, susideda daiktus.

Balamūtas, -o (sl.) — veidmainys, viliotojas, apgavikas; suvedžiotojas, plepys.

Balinti, -a, -o — baltinti.

Baltinis, -ė — baltas, baltintas, baltos spalvos (siūlas); įsiūk baltais baltinėliais — išsiūk baltais siūlais.

Bangus, -i — smarkus, didelis, staigus, liūtingas (lietus).

Banka, -os — butelys.

Baronai, -ų — kailiniai.

Baroninė, -ės — kailinė kepurė.

Barva, -os (sl.) — vienos spalvos drabužių eilutė, kostiumas.

Barvyčia, -ios — virta dažyta degtinė.

Bau — ar, arba, beg, begu, gal.

Be — bei, ir; ar, kažin.

Bėgti, -a, -o — plaukti, irtis; vykti, keliauti.

Begu, beg — ar, gal būt, gal, kažin.

Bendrovė, -ės — būrys, šeima, giminė.

Berlinka, -os — Lietuvos pinigas senovėje; vėliau 7½ kapeikos, 15 skatikų, pusė auksino.

Bernas, -o, bernelis, -io (mžb.) — vaikinas, jaunikaitis, nevedęs vyras; mylimasis; jaunikis; vyras.

Bertainis, -io (germ.) — nedidelė statinaitė alui supilti.

Besieda, -os (sl.) — pasilinksminimas, vaišės; susirinkimas.

Byla, -os — prakalba, oracija.

Byloti, -ja, -jo — kalbėti, šnekėti, sakyti.

Bylus, -i — šnekus, kalbus.

Bilsčius, -iaus — bildesys, triukšmas, barnis, vaidai.

Biržtva, -os — beržynas; baltmiškis.

Biržtvynas, -o — beržynas; baltmiškis; krūmokšniai.

Biza, -os, bizas, -o (germ.) — kasa, pynė.

Blėkiuoti, -ja, -avo (germ.) — dėmėtis, gadintis.

Blykiuoti, -ja, -avo (germ.) — baltinti audeklą patiesus ant pievos; balti; blukti.

Bliozė, -ės (germ.) — tabakmaišis; piniginė.

Blokštis, bloškiasi, bloškėsi — (susi)dėti, (susi)jungti; susiblokšti į vienybę ir susidoroti — vesti.

Blūdas, -o (sl.) — klajotojas, išdykėlis, patvirkėlis.

Blūdonėlis, -io, blūduonėlis, -io (hibr., mžb.) — klajoklėlis, klajotojas, naktibalda.

Bojus, -aus — bala, klampynė.

Bonė, -ės — molinis ąsotis.

Bovas, -o — vestuvinė išdaiga, žaidimas.

Bragas, -o — už keturių kampų ištempta medžiaga, sudaranti stogelį, baldakimas.

Brangvynas, -o (germ.) — degtinė.

Braukti, -ia, -ė — liesti, glostyti; imti be leidimo; smarkiai valgyti; rodą braukti — tartis, kalbėtis.

Bryzas, -o (sl.) — nemažas gabalas lašinių, mėsos ar kt.

Brolis, -io, brolelis, -io (mžb.) — brolis; mylimasis bernelis, jaunasis; vyras; jaunojo palydovai.

Brūkuoti, -uoja, -avo — burkuoti.

Brūškinti, -a, -o — išsinešdinti, išeiti, spūdinti.

Bruzdėti, bruzda, -jo — triūsti, darbuotis.

Būgus, -i — baisus.

Burnotas, -o (sl.) — burnotis, raudonai žydinti gėlė.

Burva, -os (sl.) — vienos spalvos drabužiai.

Buta, -os, butas, -o — trobesys, kambarys, butas; pirkios priemenė.

Būčiau neverkusi — lyg neverkusi.

Būti: buvau, buvo — reikėjo: buvo nesiartint prie mūsų brolelio.

Būsiu negirdėjus — tarytum negirdėjau, apsimesti negirdint; buvus prijautus — nujautė.

Buvimas, -o — gyvenimas.

C

Ciūgas, -o, cūgas, -o (sl.) — pora arba kelios poros vieno plauko arklių; eilė, grandinė, vilkstinė.

Č

Čenavoti, -ja, -jo (sl.) — šėnavoti, gerbti.

Čepanas, -o (sl.) — švarkas, žiuponas.

Čepčius, -iaus (sl.) — senoviška moteriška kepurė, nuometas.

Čeraslas, -o (sl.) — ryšulys, diržas pinigams; piniginė.

Čerpė, -ės (sl.) — molinis indas; čerpės bliūdas — molinis dubuo.

Čėslyvas, -a (sl.) — laimingas.

Česnis, -io (sl.) — vaišės, puota.

Čėsnis, -ies, čėsnis, -io (sl.) — vaišių valgis ir gėrimas.

Čestavoti, -ja, -jo (sl.) — vaišinti, mylėti.

Čėstis, -ies (sl.) — laimė.

Čeverykai, -ų (sl.) — batai, užvarstoma kurpė; čeverykuotas — apsiavęs batais; turtingas, pasipuošęs.

Čyriuoti, -ja, -avo — čirpinti, griežti, smuikuoti.

Čiūčiuoti, -ja, -avo — migdyti, liūliuoti, supti, linguoti.

Čiūdas, -o — stebuklas, nepaprastas dalykas; išdaiga.

Čiūdytis, -ijasi, -ijosi — daryti išdaigas, linksmintis, kvailioti.

Čiužinėti, -ja, -jo — vilkti kojas, slankioti, valkiotis, šliaužioti.

Čiūžterėti, čiūžteri, -jo — užversti, užkrauti, įmesti.

Čyžė, -ės (sl.) — duoklė, nuoma, mokestis.

D

Dabonė, -ės (sl.) — patikimas.

Daboti, -ja, -jo (sl.) — patikti, pamilti; saugoti, žiūrėti.

Daiktas, -o: ne nuo daikto pridėti — pravartu, reikia pridėti.

Dambra, -os (sl.) — dūda, dūdelė, birbynė, lūpinė armonikėlė.

Dambralūpis, -io — storalūpis, atvėpusia lūpa.

Dambruoti, -ja, -avo — griežti dambra.

Dangojus, -aus — uždangalas ant akių.

Dargus, -i — darganotas, lietingas; biaurus.

Daryti, -o, -ė — dažyti: kas juodas nedarytas; daryti vieškelėlį — keliauti; žuvelę daryti — darinėti, ruošti.

Dastavoti, -ja, -jo (sl.) — ištekti, ištverti.

Dastoti, -ja, -jo — pasiekti; atsitikti, įvykti, pasidaryti; stoti.

Dėdinčius, -iaus (sl.) — kiemas.

Delmonas, -o (sl.) — kišenė, piniginė.

Dergti, -ia, -ė — snigti su lietumi, darganoti (apie orą); plūsti, šmeižti, niekinti.

Dervinis, -ė — sakingas; dervinė balanėlė — rūkstanti.

Dėvėti, dėvi, -ėjo — vartoti, naudoti: ženklas dėvimas.

Dideliai — labai: dideliai nespėjau.

Didim (viet.) — dideliame: didim pulkely.

Didvakaris, -io — vedžio ir nuotakos giminių susirinkimas prieš vestuves, paprastai ketvirtadienį, pasikalbėti apie vestuvių dalykus ir išsiųsti kvieslius pakviesti giminėms ir kaimynams į vestuves.

Dieveris, -ies — vyro brolis.

Dievo medelis — diemedis, dekoratyvinis puskrūmis.

Dyma, -os (sl.) — plonas ruožuotas audeklas.

Dymas, -o (sl.) — tymas (geros kokybės ožio oda).

Dimijonas, -o (sl.) — timijonas, čiobrelis.

Dyminis, -ė — padarytas iš dymos keturnytis raštuotas audeklas.

Dimnas, -o (sl.) — nuostabus, nepaprastas, keistas.

Dingotas, -o — tariamas.

Dingoti, -ja, -jo — neaiškiai nujausti, rodytis, matytis, tartis.

Dirgti, -sta, -o — dargiam darytis; būti dergiamam, šlapti.

Dirsainė, -ės — iš dirsių iškepta duona.

Dirsus, -i — menkas, lengvas, tuščias: dirsi varpa — tuščia, nebrandi, kaip dirsės.

Dyšelius, -iaus — grąžulas, rodiklis.

Dišerė, -ės (germ.) — dailidė, stalius; meistras, amatininkas.

Do — per: kas do paukštelis.

Doroti, -ja, -jo — taisyti, rengti, ruošti, tvarkyti.

Drabankubilis, -io, drapankubilis, -io — kraitkubilis, kraičio dėžė.

Draugalas, -a — draugas, bendras; vyras, pats; pajaunys, pabrolys, pamergė, martmergė; mylimasis, meilužis.

Draugė, -ės — draugija, būrys; draugystė.

Draugybė, -ės — draugiškumas, prielankumas, malonė.

Drauguolis, -ė — draugas, draugė; vyras, pati.

Drignė, -ės — vaistažolė.
Dryksoti, drykso, -jo — išsidriekusiam karoti, gulėti, drybsoti.
Drota, -os, drotva, -os (germ.) — įvaškuota arba įpikiuota virvelė, batsiuvių naudojama batams siūti.
Drova, -os — nedrąsumas, gėda.
Drukas, -o (sl.) — spaustiniai raštai drabužiuose: druko skepetėlė, druko sijonas, druko žiurstas — raštuotas, margintas, dažytas.
Dūdas, -o — paikas, kvailys.
Dugnolius, -iaus — storoji, akloji žarna.
Dujuoti, -ja, -avo — krutėti, pamažu eiti, pamažu dirbti; migloti, rūkuoti.
Duknos, -ų — patalai.
Dumburys, -io — duburys, pelkė; gili vieta ežere ar upėje; duobė.
Dumti, dūmia, dūmė — dūmoti, tarti.
Dunzgėti, dunzgia, -ėjo — dundėti, bildėti.
Dunzgenti, -a, -o, dunzginti, -a, -o — belsti, bildinti.
Dūruoti, -ja, -avo — tąsytis, bastytis, vaikščioti, slankioti be darbo; delsti, gaišti, trukti.
Dvaras, -o (sl.) — kiemas; sodyba; didelis ūkis.
Dvaronas, -o, dvarūnas, -o — dvarininkas, dvariškis, bajoras.
Dveju — dviese: dveju greta jojo.
Dzingilis, -io — varpelis, skambutis.
Dzingiluoti, -ja, -avo — skambinti.

E

Eidauninkas, -o, eidininkas, -o — eiklus žirgas, greitakojis.
Esmu (sen. f.) — esu.

G

Gabija, -os — namų židinio ugnis; liustras, sietynas, žvakidė; grabnyčia.
Gailesmas, -o — gailesys.
Gaisrus, -i — garsus, šviesus, aiškus.
Galionas, -o, galūnas, -o — auksu arba sidabru austa juostelė drabužiams arba baldams apvedžioti; moterų galvos papuošalas, gėlėta juosta.
Galuotis, -jasi, -avosi — žaisti, siausti, šėlti.
Galvaryšis, -io — baltos plonos drobės gabalas 1 m ilgio galvai aprišti.
Gamas, -o — prigimimas, būdas.
Gasas, -o, gasužis, -io (mžb., germ.) — gatvė, gatvelė; kelias; vieškelis; takas; praėjimas.
Gaspada, -os (sl.) — ūkis, kiemas; sustojimo, nakvynės namas, smuklė, viešbutis.
Gatavonė, -ės — dirbinys; valgis, gėrimas.
Gaubtuvės, -ių — žr. gobtūravimas.
Gazieta, -os (sk.) — naujiena; gazietas piešė — žinias pranešė.
Gedauti, -ja, -avo — laukti, ilgėtis, liūdėti; ieškoti, pasigesti, geisti, klausinėti.
Geltas, -a — geltonas, gelsvas.
Gerbti, -ia, -ė — tvarkyti, valyti, švarinti, žiūrėti.
Geris, -io — gėrimas, gėralas; turtas, gėrybė.
Gervėtas, -o — gervinas, gervės patinas.
Girinis, -io — giros kubilėlis.
Gyvastis, -ies, gyvata, -os, gyvena, -os — gyvenimas.
Glita, -os (germ.) — eilė, greta, vora.
Glodnas, -a, glodnus, -i — glodus, glotnus, lygus.
Gobtūras, -o (sl.) — ištekėjusios moters galvos papuošalas (aksominė kepuraitė), kurį svočia uždėdavo nuotakai ant galvos.
Goda, -os — pagarba, šlovė; pokylis, vaišės.
Godingas, -a — vestuvinis, vestuviškai papuoštas.
Godininkas, -o — vestuvininkas.

Granateris, -io, granatorius, -iaus — grenadierius, ginkluotas kareivis.
Grašis, -io — senovinis pinigas (1/2 kapeikos moneta); smulkus pinigas.
Gridytis, -ijasi, -ijosi — eiti, keliauti, slinkti; skubėti.
Grynyčia, -ios (sl.) — negyvenamasis trobos galas; klėtis, trobelė, pirkia.
Grįžtis, -ies — šiaudų ryšys pėdui ar šiaip kam surišti.
Gromata, -os — laiškas; aktas; parašyti gromatą — sudaryti aktą; gromatą piešti — žinias pranešti.
Grūdoti, -ja, -jo, grusti, grunda, grudo, grūsti, grūsta (grūda), grūdo — liūsti, nusiminti; krimstis, sielvartauti.
Gružulis, -io — kukulis, tešlos gumuliukas.
Gūdrumas, -o — gūdumas, vidurys: gūdrume nakties — vėlai naktį.
Guduriuoti, -ja, -avo — eiti, slinkti, kiūtinti.
Gulbas, -o — gulbė.
Gulėti: aukštam kalnely — būti mirusiam; ant lentos — būti pašarvotam.
Gulovas, -ė — žmona, pati, vyras.
Gumuoti, -ja, -avo — pamažu susilenkus eiti, kūprinti, slinkti.
Gūruoti, -ja, -avo — pamažu slinkti, eiti susikūprinus.
Guvus, -i — greitas, vikrus, mitrus, apsukrus.

I

Ilgarietis, -čio — ilgašlaunis, ilgakulšis.
Indarokas, -o, andarokas, -o — sijonas.
Ing (sen. f.) — į.
Įsiūti, -siuva, -siuvo — išsiūti, išsiuvinėti; įsiūk žaliaisiais šilkeliais — išsisiuvinėk.
Įskridin — aplink.
Įsmilkti, -sta, -o — pavargti.
Išanuoti, -ja, -avo — naikinti, niekais versti, alinti; daryti blogiau.
Išbočyti, -ija, -ijo — atleisti.
Išduoti, -da, -davė: išduoti žinią — pasakyti; išduoti balsą — parodyti, leisti balsą, pragysti; išduoti sprendimą — nuteisti.
Išgiedruoti, -ja, -avo — išdžiovinti.
Išguldyti, -guldo, -guldė — išdėstyti, išpasakoti, aprašyti.
Iškleinioti, -ja, -ojo — iškrypuoti, išeiti netiesiai.
Iškrušti, -a, -o — išmušti, išdaužyti.
Išleisti, -džia, -do — išvaryti, padaryti (degtinę); išsiųsti.
Išlelioti, -ja, -jo — nuvyti, nuvaryti; išplūsti.
Išlinguoti, **-ja,** -avo — išprašyti; ir išbrukavo, ir išlingavo nuo tėtulio sūnelį.
Išmana, -os, išmanis, -io, išmonė, -ės, išmonis, -io — protingumas, sumanumas, išmaningumas.
Išpalakščiuoti, -ja, -avo — parausti; išblykšti, išbalti.
Išprantavoti, -ja, -jo — perprasti, išbandyti; suprasti.
Išrakinėti, -ja, -jo — iškrapštyti, išvalyti.
Išrašyti — marginti, dažyti; siūti.
Išrėdyti, -rėdo, -rėdė (sl.) — išpuošti, išrengti, išleisti; įrengti.
Išriaukti, -ia, -ė — išgerti, išmaukti.
Išriktavoti, -ja, -jo (hibr.) — sutvarkyti, sutaisyti.
Išsigridyti, -grido(-ija), -gridė(-ijo) — išeiti, išvykti, išvažiuoti.
Iššandyti, -šando, -šandė (germ.) — išpeikti; apšmeižti; pažeminti, paniekinti; išbarti.
Išvandruoti, -ja, -avo, išvandravoti, -ja, -jo (sk.) — iškeliauti; apkeliauti.
Išvėdlauti, -ja, -avo — išlydėti jaunąją į vyro namus.
Išžargas, -a — išsižergęs, išsiskėtęs.
Įvesti, -veda, -vedė — įvežti, įnešti.

J

Jamui (sen. f.) — jam.
Jaunimas, -o — jaunimo sueiga, pasilinksminimas, „vakaruškos"; šokiai, vakaras.
Jauniškė, -ės — jaunystė; jaunimas.
Jegeris, -io (germ.) — medžiotojas, šaulys.
Jeib — kad ir, nors.
Jeib koks — koks nors, bet koks.
Jeib kur — kur nors.
Jomarkas, -o (germ.) — suėjimas, susibūrimas; prekymetis.
Jovėjas, -a — gaminąs jovalą, gyvulių ėdalą.
Jukta, -os (sl.) — juchtas; tam tikru būdu apdirbta oda.
Juktinėliai, -ių (hibr.) — iš juchto pasiūti batai.
Jumprova, -os (germ.) — jaunoji, nuotaka, žmona.
Jumus (sen. f.) — jums.
Jungas, -o — pora jaučių.
Juodaunyčia, -ios (hibr.) — juodas aksominis galvos aprišalas, ant kurio merginos nešioja kaspinus, o moterys — nuometus.
Jupa, -os (sl.) — ilgas su rankovėmis per galvą velkamas senovės viršutinis drabužis; suknelė.
Jutryna, -os (sl.) — vidinė spyna; sukynės.

K

Kabuilos, -ų — kabliai, vyriai.
Kaimyna, -os — kaimynija; apylinkė.
Kaišena, -os — lenktas geležinis peilis (skaptas) loviams, geldoms kaišti ar žievei drožti.
Kaišti, -ia, -ė — skusti, grandyti, skaptuoti, valyti.
Kakalys, -io — krosnis, priekrosnis.
Kakėti, -i, -ėjo — kepurnotis, lįsti, klampoti, kapstytis, kapanotis.
Kakti, kanka, kako — vykti, keliauti, eiti, važiuoti, joti.
Kalka, -os — merginų galvos parišalas.
Kalnelis, -io — kapinės.
Kalpokas, -o — kepurės viršus.
Kamara, -os (sl.) — indauja, sandėlis; klėties miegamasis.
Kamliotas, -o (pranc.) — tankus vilnonis audeklas (dažnai su medvilninių verpalų priemaiša).
Kamui kitamui (sen. f.) — kam kitam.
Kančas, -o, kančius, -iaus (sl.) — bizūnas, odinis arba vielinis rimbas.
Kapka, -os — moterų kepuraitė; galvaryšis, metro ilgumo skepetėlė.
Kapšas, -o, kapšiukas, -o — pinigų ar tabako maišelis.
Kapūzas, -o, kapuzė, -ės, kapuzinė, -ės — ausinė kepurė.
Karbatkai, -ų — mezginėliai.
Karieliai, -ių (sl.) — karoliai, vėrinys.
Karklas, -o — vartai.
Karmazinas, -o (germ.) — raudonos spalvos plonas gelumbinis audeklas.
Karoti, -ja, -jo, koroti, -ja, -jo (sl.) — bausti.
Kartis, -čio — javų saikas (32 gorčiai).
Kartuvės, -ių — korimas.
Karvojus, -jaus, karvolius, -iaus — labai didelis įmantriai papuoštas vestuvių pyragas.
Kasininkas, -o — kalka, mergaičių galvos parišalas.
Kasninkas, -o (sl.) — kaspinas.
Kastavoti, -ja, -jo — grįsti.
Kaupinti, -a, -o — pridėti su kaupu, daryti kaupą.
Kauras, -o (sl.) — kilimas.
Kavonė, -ės (sl.) — auginimas, globojimas, auklėjimas; saugojimas.
Kavoti, -ja, -jo (sl.) — slėpti; laidoti.

Kedelis, -io (germ.) — suknelė; sijonas; trinyčiai.

Kekta, -os — krūva, kuopa, būrys.

Kelena, -os — laiko tarpas, kuriuo valstiečiai dirbdavo kurį nors darbą tuo pačiu pradėjimu, be pertraukos; valanda.

Kepenė, -ės, kepenėlis, -io (mžb.) — kepsnys; kas kepama.

Kėpšoti, kėpšo, -jo — nejudant tūnoti.

Keras, -o — pagrindas, kamienas, stubūras.

Kerplėša, -os — išvarta, išverstas su šaknimis medis.

Kęsas, -o — kupstas, samanomis apžėlęs kelmas.

Kėslauti, -ja, -avo — kėsintis, rengtis; ketinti, žadėti.

Kiemas, -o — kiemas; aikštė prie gyvenamo namo; atskira kaimo sodyba, ūkis; kaimas.

Kilnoti, -ja, -jo — apkalbėti, šmeižti.

Kiltas, -a, kiltinis, -ė — storas, šiurkštus, grubus (audeklas, verpalas).

Kinktai, -ų — pakinktai.

Kiocis, -io (germ.) — krepšys.

Klamučyti, -ija, -ijo — klausinėti, kamantinėti.

Klastyti, klasto, klastė — šluoti, šlavinėti, valyti; daryti sklastymą, šukuoti.

Klausus, -i — paklusnus.

Klegėti, klega, -jo — triukšmauti, garsiai juoktis, rėkauti, kalbėti.

Kleginti, -a, -o — kunkuliuoti, čirškinti.

Klėsti, klėsčia (klėsda, klesčia), -tė — skleisti(s), plėsti(s); šluoti; daryti plaukų skyrimą, sklastą.

Klienas, -a — laibas, lieknas.

Kliunka, -os — statinaitė.

Klubinis, -io — klubikaulis.

Klucis, -io — rąstigalis, trumpas medžio gabalas.

Knypelis, -io — žnyplės.

Kod — kodėl.

Kolek — kol, kolei.

Koplūnas, -o — susivėlėlis, pasišiaušėlis; kapstytojas.

Kotavoti, -ja, -jo (sl.) — kankinti, mušti, plakti.

Kracai, -ų — šepečiai linams šukuoti, lentelė su vidiniais dantimis.

Kragas, -o (germ.) — ąsotis; geriamasis puodelis, taurė.

Kraič... — žr. krait...

Kraikas, -o — kraigas.

Kraityti, kraito, kraitė — kratyti.

Kraitkubilis, -io — tam tikra dėžė kraičiui laikyti, drapankubilis.

Kraitvežys, -ė — vestuvių dalyvis, kuris su tam tikromis apeigomis veža jaunosios kraitį.

Kraujas: rugių kraujas — degtinė; miežių kraujas — alus.

Krėslas, -o (sl.) — kėdė.

Kresnas, -a — storas, tvirtas, stambus, drūtas.

Kretėti, kreta, -jo — drebėti, krutėti (nuo senatvės).

Krygė, -ės (germ.) — karas.

Krikštasuolis, -io — suolas gale stalo; garbinga vieta.

Kriūzas, -o, krūzas, -o, kriūžas, -o (germ.) — geriamasis puodelis; taurė; ąsotis.

Kriuzuoti, -ja, -avo — garbanoti (plaukus).

Krošėti, kroši, -ėjo — tūnoti, tingiai sėdėti nieko neveikiant, be rūpesčio.

Krotelės, -ių (sl.) — grotelės, pertvara.

Krūšmata, -os — skiedrynas, šiukšlynas.

***Krušti,* -a, -o** — mušti, daužti, d užvti.

Kūbka, -os, kūbkas, -o (sl.) — puodžiukas, geriamasis puodelis, taurė.

Kuisis, -io — mažas uodas, mašalas.

Kuitis, -čio — gojus, nedidelis gražus miškelis.

Kukarkauti, -ja, -avo — šeimininkauti, būti virėja.

Kukulakis, -io — išverstaakis, kukulių akimis.
Kūlis, -io — akmuo.
Kumščiavojimas, -o, kumštavojimas, -o — kumštynės, muštynės.
Kumurnas, -a — liūdnas, apsiniaukęs.
Kuntušas, -o (sl.) — brangus vyrų viršutinis drabužis.
Kupeta, -os — draugė: patvirtina pažadus ant bendros gyvasties kupetoj — bendrai gyventi.
Kurėlis, -io — vėzdas, baslys.
Kurmanka, -os (sk.) — vežimas.
Kurvojus, -aus — žr. karvojus.
Kuska, -os (sl.) — skarelė, skepetaitė; siuvinėtas rankdarbis; staltiesė; medžiagos gabalas.
Kūtis, -ies, kūtė, -ės — galvijų tvartas.
Kutosai, -ų — kutai.
Kvieslys, -io — jaunųjų pasiuntinys, kuris kviečia artimuosius į vestuves.
Kvietainis, -io — kvietinis pyragas.
Kvietka, -os (sl.) — puokštė, bukietas; gėlė; kvieslio kvietka — vienšakis, dvišakis arba trišakis medelis su skambučiu, papuoštas rūtomis ir apvyniotas kaspinais.
Kvorta, -os — skystų ir birių kūnų matas (0,82 litro); lošiamoji korta.
Kvotimas, -o — klausinėjimas prieš paduodant užsakus.

L

Labas, -a — geras.
Laidokas, -o — patvirkėlis.
Laigyti, laigo, laigė — žvengti, bėgioti, šokinėti.
Laigonas, -o, laigūnas, -o, laiguonas, -o — jaunosios, žmonos brolis, svainis.
Laimus, -i — laimingas.
Laivūnas, -o — kas plauko laivu, jūrininkas.
Lakinti, -a, -o — lėkdinti; gegutę nulakinau.
Lakišius, -iaus — balų ir pakrančių augalas geltonais žiedais ir labai kibiais vaisiais, arkliažolė.
Lakštuoti, -ja, -avo — suokti, giedoti (apie lakštingalą), dainuoti: lig išlakštavo nuo močiutės dukrelę.
Lakūnas, -o — kas laksto, skraido, skraiduolis.
Lamantas, -o — gabalas.
Lamzdelis, -io — senovės lietuvių pučiamasis muzikos instrumentas, birbynė.
Lankinis, -ė — karnų, plaušų, karklo, liepos žievės: lankiniai užraištėliai.
Lankoti, -ja, -jo, lankotis, -jasi, -josi — nulenkti; patikti, patraukti, prisigerinti, pataikauti.
Lanksmas, -o — ėjimas ratu, lenkiant: būč atsilenkus saulelės lanksmu.
Lasyti, laso, lasė — rankioti, ieškoti.
Laskuoti, -ja, -avo — dainuoti.
Ląsta, -os, ląstas, -o — žąsų lizdas; šuns būda; dėžė, narvas.
Lauktuvės, -ių — laukimas.
Laužas, -o — lokio guolis; krūva virbų, šakų.
Laužtinėliai, -ių — laužtukai, tam tikri užlaužiami žąslai.
Laužtinės, -ių — laužtinės kamanos.
Lėgti, -ia, -ė — slėgti, dėti, krauti.
Leisti, leidžia, leido — varyti, spausti (degtinę); siųsti (laišką); dainą leisti į liustelį — dainuoti, kad plačiai pasklistų.
Lelas, -a (latv.) — didelis.
Leliuotis, -jasi, -avosi — su daugybe žmonių, su pulku ateiti, atvykti.
Lemtas, -a — geras, malonus, taikus, tinkamas.
Lendrė, -ės — nendrė, vandens augalas ilgu, tuščiaviduriu stiebu; vytelė.
Lendrynas, -o — nendrynas.
Lenkti, -ia, -ė — gerintis, daryti nuolanką, teiktis.

Leravoti, -ja, -jo — apvedžioti; apdažyti.
Lėtūnas, -o — lėtas žmogus, tylus, neapsukrus.
Levendra, -os — žolinis augalas arba puskrūmis kvapiais mėlynais žiedais ir lapais.
Liaušys, -io — luošas, šleivas.
Lyciaunas, -a (sl.) — gražaus veido, liekąs atmintyje, lengvai įsidėmimas.
Lydavoti, -ja, -jo — nardyti, nardinėti.
Lydonas, -o, lydūnas, -o, lyduonėlis, -ė (mžb.) — kuris lydi, lydėtojas, palydovas (laidotuvėse, vestuvėse).
Lydur — lyduriuoti, krypuoti.
Lieknas, -o — raistas; klampi pieva su krūmais.
Lieta, -os — daiktas; klausimas, reikalas.
Likta — lemta, skirta.
Liktis, -ies (germ.) — žvakė; žvakidė, žibintas; šviesa.
Lingynė, -ės — lopšys; lanksti kartis lopšiui pakabinti.
Lingoti, -ja, -jo — (ap)supti, tuokti; linkčioti.
Lingūnėlis, -io — kas linguoja (augalų epitetas).
Linguoti, -ja, -avo — prašyti; supti, linkčioti.
Linkėti, linki, -jo — siūbuoti, linguoti.
Linta, -os (sl.) — kaspinas, juosta, juostelė.
Lioduoti, -ja, -avo (germ.) — krauti; užtaisyti (šautuvą).
Lyruoti, -ja, -avo — dainuoti.
Liūb (sl.) — mėgsta.
Liustas, -o (germ.) — laisvė, linksmumas, džiaugsmas.
Liustaunas, -a (hibr.) — smarkus, linksmas, neramus, gyvas.
Liustik (germ.) — būk linksmas!
Liūžyti, -ija, -ijo — tvarkyti, valyti.
Ližė, -ės — plačiu galu mentė duonai kišti į krosnį.
Lovelė, -ės (mžb.) — lysvė, ežia.
Lūkėti, lūki, -ėjo — laukti, tikėtis, viltis, lūkuriuoti.
Lunkas, -o — plaušas, karna.
Lūpyti, -ija, -ijo — lupinėti, graužti.

M

Magus, -i — viliojantis, žavus, patrauklus.
Magztis, -čio — megztas raištis.
Mai — te: mai juos dievai — tesižino.
Maita, -os — maitintoja, motina; nudvėsusio gyvulio kūnas, dvėsena.
Maitnastis, -ies — maistas, prasimaitinimas.
Makaras, -o — kančius, botagas; lazda, pagalys.
Makas, -o — kapšys, maišelis; piniginė.
Malka, -os — krūva.
Malkas, -o — gurkšnis.
Mandigauti, -ja, -vo — tirti, stebėti.
Manding — mano manymu, rodos, tur būt.
Mandyti, mando, mandė — mėginti, bandyti.
Manei, manik (sen. f.) — man.
Mankliavoti, -ja, -jo — gudrauti, kombinuoti.
Maras, -o — mirimas, mirtis; prie maro — mirštant.
Marčelka, -os, maršelga, -os, maršalga, -os, maršalka, -os — vestuvių apeigų vadovas; suolsėdis.
Marčpietis, -čio — jaunojo svočios užkandis jauniesiems ir vestuvininkams.
Margenė, -ės — margas sijonas; drabužis; moteriškas švarkas.
Marti, -čios — sūnaus žmona; jaunoji, nuotaka.
Martuoti, -ja, -avo — aprengti nuotakos, marčios drabužiais.
Mastas, -o — ilgio matas 67 arba 71 cm, uolektis.
Mastuoti, -ja, -avo — mastu matuoti.

Mata, -os, matė, -ės, motė, -ės — motina.
Maukas, -o — gurkšnis.
Maulė, -ės (germ.) — burna; galva, snukis.
Maumenuotas, -a — papuošta galva.
Maumuo, -ens — viršugalvis.
Maunus, -i — smarkus, išdidus; puikus, gudrus, šaunus.
Mazginyčia, -ios — indų plovėja.
Medininkas, -o — miško sargas, eigulys.
Medlinčius, -iaus (hibr.) — miškininkas; medžiotojas.
Mėgelka, -os (germ.) — gvazdikas (darželio gėlė).
Mėglavimasis, -osi — jaunikio lankymasis jaunosios namuose prieš piršlybas.
Mėglautis, -jasi, -avosi, mėglintis, -asi, osi — meilintis; stengtis pažinti, įtikti, pataikauti.
Mėgti, mėgsta, mėgo — patikti: jeigu tėvai mėgsta jaunikaičiu iš stovylos — jeigu patinka jaunikaičio išvaizda.
Meilyti, -ija, -ijo — norėti, pageidauti, trokšti.
Meirūnas, -o — mairūnas, kvapi darželio gėlė.
Mėklinti, -a, -o — stebėti, žvalgyti, nužiūrėti.
Mėlas, -a — mėlynas.
Menturys, -io — šakotu galu pagalys košei maišyti; grūstuvas.
Merga, -os, mergelė, -ės, — mylimoji; jaunoji; žmona.
Mergavimas, -o — jaunosios gyvenimas užsakų metu.
Mergesa, -os — jauna mergina, mergaitė.
Mergintis, -asi, -osi — stengtis patikti merginai, vilioti.
Mergvakaris, -io — pintuvių vakaras, vestuvių išvakarės pas jaunąją.
Mestuvai, -ų — įtaisas metmenų siūlams apmesti, vynioti.
Midus, -aus — medaus vynas.
Miegas, -o, mygas, -o — aruodas.
Mylėkitaus (sen. f.) — mylėkitės.
Mylėti, -i, -jo — vaišinti, gražiai priimti.
Mylia, -ios — ilgio matas (7 varstai).
Milinys, -io — lazdelė rankinėms girnoms sukti.
Minavoti, -ja, -jo (hibr.) — prisiminti, minėti.
Misa, -os — raugalas alui gaminti; gira; tik ištekintas nerūgęs alus.
Misingė, -ės, misingis, -io (sl.) — žalvaris.
Mislis, -ies — tikslas; mintis.
Mytas, -o — mietas, baslys.
Mitravoti, -ja, -jo (hibr.) — miklinti, mankštinti.
Mitrus, -i — apsukrus, vikrus; gabus, gudrus.
Mogliavoti, -ja, -jo (hibr.) — mogliuoti, brūžkuoti.
Moliavonė, -ės, muliavonė, -ės (sl.) — paveikslas, vaizdas, piešinys; graži išvaizda.
Moliuojas, -a — molinis.
Momunė, -ės — viršugalvis.
Moša, -os — jaunojo, vyro sesuo.
Mučė, -ės (germ.) — kepurė.
Mudras, -a, mudrus, -i (sl.) — puikus, išdidus; protingas.
Mudryti, -ija, -jo, mudrinti, -a, -o (sl.) — šokdinti, miklinti, žvalinti, smarkiai joti, vaikyti.
Mudum (sen. f.) — mudviem.
Muma (sen. f.) — mudviem, mudviejų, mums.
Murmulas, -o — marmuras.
Musėti, -musi, -jo — turėti, privalėti.
Muštinės, -ių — muštukai, žąslai.
Muštinis, -io — senovinis pinigas (8 auksinai).
Muturas, -o — kepuraitė, kurią svočia uždeda jaunajai.
Muturuotas, -a — užsidėjęs muturu.

N

Namytužių, namolei, namolia, namoliui, namonio, namonių, namoniui, namučio, namučiui, namutužėlio — namo.
Naras, -o — nardytojas, plaukėjas.
Naravoti, -ja, -jo — nervinti, pykinti, erzinti; apgaudinėti.
Narūnas, -o — kas neria vandeniu, nėrikas.
Nebeskuo — ne be reikalo.
Nedėlmetis, -čio (hibr.) — savaitė.
Nėgelka, -os (germ.) — gvazdikas (darželio gėlė).
Neivoti, -ja, -jo — niekinti, peikti, koneveikti.
Nelabas, -a — negeras.
Nepersakomas, -a — neperkalbamas, nesukalbamas.
Nesutekti, -tenka, -teko — nesueiti, nesutilpti, nepritekti.
Nešenė, -ės — elgesys, laikymasis.
Nešmenė, -ės — nešulys, našta, kas nešama.
Niekamui (sen. f.) — niekam.
Niekoti, -ja, -jo — sijoti, vėtyti su niekočia.
Nyroti, nyro, -ojo — tūnoti, nuleidus galvą sėdėti arba stovėti, piktai žiūrėti.
Nytis, -ies — iš stiprių siūlų numegzta staklių dalis metmenims suverti.
Niūkuoti, -ja, -avo — uostyti, šniaukšti.
Niūronas, -ė — paniurakis, pikčiurna.
Notrė, -ės, notrėlė, -ės, notryna, -os, notrynė, -ės — dilgėlė.
Notrynas, -o, notrynė, -ės — dilgėlynas.
Nū — šiandien, dabar.
Nubangas, -o — pabaiga.
Nudagioti, -ja, -jo — pražudyti, netekti.
Nudergti, -ia, -ė — aplyti, apsnigti, darganoti.
Nuduoti, -duoda, -davė — išleisti už vyro, nuleisti.
Nulenkti, -ia, -ė — paveikti, patraukti į savo pusę, pasigerinti.
Nuobraukinis, -ė — išaustas iš nuobraukų.
Nuošukinis, -io — iš nuošukų išaustas audeklas.
Nuošukos, -ų — nušukuotų linų liekanos (pakulos, pašukos).
Nuogalda, -os — nuojauta; nuoganda, baimė, išgąstis.
Nuojėga, -os — išmonė, protas.
Nuometas, -o — ištekėjusių moterų galvos apdangalas 3—4 m ilgio.
Nuoskunda, -os — užuojauta.
Nuskardyti, -o, -ė — numynioti, nuspardydyti, nutrinti.
Nuslimpti, -a, -o — nuvažiuoti, nuslinkti.
Nusmaukti, -ia, -ė — numauti, nubraukti, nutraukti.
Nusvyrėti, -svyri, -jo — nusverti, nuspausti.
Nušalnoti, -ja, -jo — nušalti.
Nutarti, -ia, -ė — pasmerkti, paniekinti.
Nuvaržoti, -ja, -jo, nuviržėti, -virži, -ėjo — nuveržti, nuspausti, nuslėgti.
Nuvykti, -vyksta, -vyko — pavykti, pasisekti.
Nužė, -ės — didelė varlė.

O

Obalas, -o — obuolys.
Obelvartas, -o (germ.) — vyr. sargas, eigulys; girininkas.
Obuolas, -o — obuolys.
Ožkytas, -a — ožkos odos; vaškuotas, vaksuotas.

P

Pabengti, -ia, -ė — pabaigti, prarasti, nustoti.
Pabrolis, -io, pabrolys, -io — jaunavedžių palydovas, pajaunys.
Pačiutis, -čio — vyras.
Padabnas, -a, padabnus, -i (sl.) — malonus, gražus, dailus; patogus, parankus.

Padabonė, -ės (hibr.) — patikimas, meilė; pasigrožėjimas.

Padaboti, -ja, -jo (sl.) — įsižiūrėti, įsimylėti; saugoti, prižiūrėti; patikti, pamilti.

Padarmonas, -o (sl.) — drabužis, apsiaustas; ilgas moteriškas paltas.

Padyvas, -o — nuostaba.

Padugnys, -io — vieta prie dugno.

Paėmėja, -os — pamergė, kuri perima pareigas iš segėjos po sutuoktuvių.

Pagada, -os (sl.) — giedra.

Pagaliop, pagalop (sen. f.) — pagaliau.

Pagedauti, -ja, -avo — pasiilgti, ilgėtis, klausti, ieškoti, teirautis.

Pagėrėti, -gėri, -ėjo — patikti: man pagėrėjo šis jaunasis bernelis.

Pagymais — vienas paskui kitą, vorele.

Pagražėti, -graži, -ėjo, pagrožėti, -grožį, -ėjo, pagrožti, -ta, -o — patikti, atrodyti gražiam; žr. pagėrėti.

Pagrąžinti, -a, -o — sugrąžinti.

Pakala, -os — nugara, užpakalis.

Pakarčiui — iš eilės.

Pakelė, -ės — parišalas, keliaryšis.

Pakelti, -ia, -kėlė — suruošti (vestuves, pokylį ir kt.).

Paklana, -os (sl.) — nusilenkimas, linktelėjimas; dovana.

Pakoja, -os, pakojė, -ės — po kojomis mindžiojama; staklių dalis nytims keisti.

Pakratėlė, -ės — pakratų trečiadienis (nuo vestuvinių vaišių lieka liekanos, pakratai).

Pakriuzuoti, -ja, -avo (germ.) — sugarbanoti, susukti (plaukus).

Pakulinis, -io, pakulnis, -io — iš pakulų siūlas, audeklas; susivėlęs, netvarkingas.

Palaidnukas, -o — palaidūnas, vėjavaikis, išdykėlis.

Palaikis, -ė — senas, padėvėtas, menkas.

Palatam — iš eilės, vienas po kito.

Palaužti širdį — įsimylėti.

Palėgti, -ia, -ė — dėti, slėgti; krauti.

Palėjus, -aus (germ.) — vaistažolė; naudojamas bičių maistui pagardinti.

Palemti, -ia, palėmė — nulemti, skirti, rinkti.

Paliūbyti, -ija, -ijo (sl.) — įsimylėti.

Palšas, -a — šviesiai pilkas.

Palšis, -io, palšonėlis, -io — jaučio epitetas.

Palugnus, -i (sk.) — malonus, paklusnus, nuolankus.

Paméklė, -ės — šmėkla, baidyklė.

Pameldimas, -o — pagerbimas, iškėlimas.

Pamergė, -ės — jaunųjų palydovė (jaunosios sesuo arba artima draugė).

Panagus, -i — parankus; patogus, tinkamas.

Panka, -os — kojinė.

Panūsti, -ta, panūdo — palaužti, palinkti; pasiilgti; labai norėti.

Papiešti, -ia, -ė — parašyti: gromatėlę papiešiau; žinias papiešti — pranešti.

Papilas, -o — kas papilta.

Parandavoti, -ja, -jo (hibr.) — perleisti, atiduoti, padovanoti, užrašyti, padaryti įrantas, išpiaustyti, pagražinti.

Paraštavoti, -ja, -jo (hibr.) — perleisti, atiduoti; užrašyti.

Pardėvėti, -dėvi, -ėjo — pradėvėti, pranešioti, sudėvėti.

Pardosas, -o — pardavimas.

Parėdas, -o (sl.) — drabužis; papuošalas.

Parėdka, -os (sl.) — vestuvių tvarka, dalis; vestuvių puota; vestuvininkai.

Parėdymas, -o — tvarka.

Parėdkininkas, -o — vestuvių dalyvis, vestuvininkas, turįs vestuvių rėdoj kurių nors pareigų.

Pareiti, -eina, -ėjo — tilpti; suvartoti, sunaudoti.

Parjodyti, -jodo, -jodė — suvarginti jodant.

Parleisti, -leidžia, -leido — parsiųsti (laišką).

Parmokėti, -moka, -jo — daug mokėti.

Parnešioti — pranešioti; sunešioti, sudėvėti.

Paroda, -os, parodėlė, -ės — pasirodymas; patarimas; pritarimas.

Parrakinėti, -ja, -jo — sugadinti berakinėjant.

Parsigridyti, -grido(-ija), -gridė(-ijo), — pareiti, parvykti, parsibelsti.

Parstovėti, -stovi, -jo — ilgai stovėti; sustovėti, sunešioti bestovint.

Paršokti, -a, -o — pardėvėti, sudėvėti, sunešioti bešokant.

Parvažinėti, -ja, -jo — suvarginti bevažinėjant.

Parvožinėti, -ja, -jo — sugadinti bevožinėjant.

Pasamonas, -o (sl.) — elgetos krepšio diržas; elgetos skurliai.

Pasėdas, -o — susėdimas, pasėdėjimas.

Pasekėjas, -a — jaunųjų palydovas per vestuves, vedlys.

Pasergėjimas, -o — pastaba.

Pasiaubtas, -a — pritrenktas; nusiminęs.

Pasiaubuolis, -ė — kas dūksta, siaučia, šėlsta.

Pasibengti, -ia, -ė — pasibaigti.

Pasidirgyti, -dirgo, -dirgė — paliesti, paspausti (šautuvą).

Pasiėmimas, -o — pareigos.

Pasigalauti, -ja, -avo — gauti galą, nusibaigti, žūti.

Pasiprovyti, -ija, -ijo (sl.) — pasitaisyti.

Pasitrūnėti, -trūni, -jo — palaukti, pabūti, pakęsti, patūnoti.

Pastoti, -ja, -jo — atsitikti, įvykti.

Pašapuoti, -ja, -avo — pasirūpinti, pasirinkti, pasiieškoti.

Pašeduoti, -ja, -avo — pavaduoti; atleisti.

Pašukinis, -ė — iš nuošukų (pakulų pašukų) siūlai ar medžiaga.

Pataikūnas, -o — pataikautojas; tinginys, dykinėtojas.

Patalas, -o — paklodas; plunksnų paklodas; guolis, lova.

Patamačnas, -a (sl.) — tinkamas; sugebąs, gabus.

Patieka, -os (sl.) — nuraminimas, paguoda.

Patyktas, -a — patiektas, paduotas.

Patikti, -tinka, -tiko — atsitikti, įvykti.

Patim — pačiam: patim miere — su saiku, kiek reikiant.

Patime — pačiame.

Patogus, -i — dailus, malonus, patrauklus; geras, tinkamas, gražus.

Patrikti, -trinka, -o — suirti.

Patriūsti, -ia, -ė — dirbti, pasilinksminti.

Patrukti, -trunka, -truko — užtrukti, sutrukti.

Pats, -ies, patsai, pačiukas, -o (mžb.) — vyras.

Pauliavonė, -ės (hibr.) — pasilinksminimas.

Pauodegys, -io — pamergė, lydinti jauną ją nuo mergavimo per visas vestuves.

Pavaitinti, -a, -o — pavytinti, daryti, kad pavystų.

Pavandravoti, -ja, -jo, pavandruoti, -ja, -avo (hibr.) — pakeliauti, pasibastyti, pavaikščioti.

Pavijėliai, -ių (mžb.) — vystyklai.

Pavitoti, -ja, -jo (sl.) — pasveikinti; užgerti, sveikinti geriant; vaišinti; mušti su vytim, raižyti.

Pazaras, -o (sl.) — žara, gaisas, pašvaistė.

Pažibai, -ų — žibučiai, blizgalai, papuošalai.

Pažibotas, -a, pažibuotas, -a — pasipuošęs žibučiais, kas puošiasi su papuošalais.

Pažintuvės, -ių — vestuvių momentas, kai jaunikis pirmąkart atvyksta pas jaunosios tėvus ir oficialiai susipažįsta su jaunąja ir jos šeima.

Pažvangėlis, -io — kas žvanga, skamba (padkavėlės epitetas).

Pečkaklis, -io (hibr.) — duonkepės krosnies priekinė dalis, prieškrosnis; nešankinti per pečkaklį — įsakinėti, muštruoti.

Pelnai — tikrai, visiškai.

Per — kaip: kad ateitų nors per baltą viešnelę — kaip viešnia.

Pergaila — labai gaila.

Pergelis, -io — laivelis.

Peryna, -os (sl.) — patalas, paklodas, guolis.

Permanyti, -mano, -manė — suprasti, pažinti.

Pernagis, -io — kyšis; piršlio dovanos.

Perslekuotas, -a — su persmaugomis, nelygus siūlas.

Perti, -ia, pėrė — mušti, vanoti, pliekti; šaudyti.

Pervazas, -o, pervažas, -o (sl.) — keltas.

Pervazninkas, -o, pervažninkas, -o (sl.) — keltininkas; kėlėjas.

Pervelyti, -ija, -ijo (sl.) — labiau norėti, geisti.

Peštukas, -o — įrankis šienui ar šiaudams pešti.

Piaulai, -ų — piuvenos.

Piešti, -ia, -ė — rašyti; marginti; pranešti.

Pietkėlė, -ės — pietų kėlėja: svočia pietkėlė.

Pikis, -io — kieta dervinė masė, kuria batsiuviai įtrina siūlą.

Pynė, -ės — supinta kasa.

Pirmesniai — pirmiau.

Piršlys, -io — pagrindinis asmuo per piršlybas ir vestuves, kuris suveda jaunuosius, padeda susitarti su tėvais.

Plėčka, -os (sl.) — butelys.

Plempti, -ia, -ė — gerti, sriaubti, daug gerti.

Plėnys, -ių — pelenai, degėsiai.

Plinta, -os (germ.) — šautuvas.

Plūkavoti, -ja, -jo — plaukti, plūduriuoti.

Plunksnis, -io, plunksnius, -iaus — kraitvežys.

Plūstas, -o — plaustas, keltas.

Plūsturti, -ia, -o — skalauti, plauti.

Pogymis, -io — prigimtis, gamta.

Pokelis, -io — pokylis, puota, pobūvis.

Pometis, -ies (sl.) — atmintis.

Ponka, -os — saga.

Poska, -os (sl.) — muštuvai, indas sviestui mušti.

Posma, -os, posmelė, -ės — rėžis, siauras lauko ruožas.

Po visam — po pamaldų.

Pragyvena, -os — prasigyvenimas, įsikurdinimas.

Prakeisti, -keičia, -keitė — pakeisti.

Praliustavoti, -ja, -jo (germ.) — pralėbauti, praūžti.

Pramatna, -os — prasigyvenimas, buvimas, gyvena.

Prasčiokas, -o — prastuolis, menkas žmogus; menkas, prastas alus.

Prasimesti, -meta, -metė — išgalvoti, vaidinti, krėsti išdaigas.

Praskudulti, -skuda, -skudo — įsiskaudėti.

Prašmintėlis, -io, prašmintinis, -io — pobūvis, išgėrimas.

Pratarlė, -ės — prakalba, pratarmė.

Pratiega, prategiui — vienas paskui kitą.

Praudžia, -ios — ceremonija, iškilmė.

Pravara, -os, pravaras, -o, pravarinė, -ės — aptvaras, aptvertas kelias gyvuliams varyti; patalpa ratams laikyti, vežiminė.

Pravarninkas, -o (sl.) — kuris varo degtinę; svaigiųjų gėrimų darytojas.

Prekioti, -ja, -jo — pirkti, lygti, derėti.

Pridaryti, -o, -ė — prikimšti, pridėti.

Prienaras, -o — prie senų kojinių ar prie kokio drabužio prinertoji dalis.

Prievartė, -ės — kelias ties sodyba, prie vartų.

Priežda, -os — priekrosnis, vieta prieš kepamąją krosnį.

Prigauti, -na, -avo — pasiekti.
Prikaupuoti, -ja, -avo — pridėti su kaupu.
Prykelis, -io — žr. pakelė.
Prilygti, -lygsta, -lygo — pritikti; pasidaryti, būti lygiam, susilyginti; išsirinkti; įsimylėti, vesti, ištekėti.
Prilioduoti, -uoja, -avo (germ.) — prikrauti.
Prirydyti, -o, -ė — duoti, kad pakankamai prirytų, privalgydinti, prišerti.
Prisakyti, -sako, -sakė — pasakyti.
Prisibraukti, -ia, -ė — prisirinkti; prisivogti, prisikniaukti.
Prisiega, -os (sl.) — žmona.
Prisiglemžti, -ia, -ė — prisigerti, sriaubti, daug gerti.
Prispėti, -ja, -jo — suspėti.
Prisiveizdėti, -veizdi, -jo — prisižiūrėti, stebėti.
Prisvilainis, -ė — kas prisvilo, prisvilusi, pridegusi degtinė.
Privalyti, privalo, privalė — reikalauti: ko jūs privalote — ko jums reikia, ko jūs norite.
Privalus, -i — reikalingas.
Privandruoti, -ja, -avo (sl.) — prikeliauti, prieiti, prijoti.
Privygiuoti, -ja, -avo (hibr.) — prisupti, priliūliuoti, prilinguoti.
Privitoti, -ja, -jo (sl.) — pasveikinti, užgerti į sveikatą.
Pūčka, -os (sl.) — šautuvas, patranka.
Puikorėlis, -io — išdiduolis, pasipūtėlis, puikuolis, puikūnas; kas gražus, šaunus, išdidus.
Pulkas, -o — būrys, daugis.
Pūras, -o — javų tūrio matas (24 gorčiai).
Puronėlis, -ė — kas yra papuręs, pasišiaušęs; apynėlis puronėlis, aguonėlė puronėlė.
Purpsoti, purpso, -jo — sėdėti pasipūtusiam, tūnoti.
Puruoti, -ja, -avo — miegoti; ateiti; eiti, skristi, judėti; tupėti.
Puskartis, -čio — pusė karčio — toks javų saikas.
Puskvortė, -ės (hibr.) — skysčių saikas ($^1/_8$ gorčiaus).
Pustyti, pusto, pustė — puošti, gražinti; galąsti, aštrinti; sniegą, smėlį nešioti.
Pūstyti, pūstija, pūstijo — eikvoti, blaškyti, mėtyti.
Putra, -os — menka sriuba iš kruopų, miltų.

R

Raginė, -ės — aksominė moterų kepuraitė su keturiais ragais ir dviem auselėm.
Ragotinė, -ės — ietis, iešmas, šalmas.
Raimas, -a — raibas, margas.
Rakanda, -os — baldas.
Rakti, -rako, -rakė — rakinti, atidaryti, atverti.
Ranga, -os — kraičio rengimas, jaunosios ruošimas; tvarka: rėdlyva buto ranga — tvarkingas butas.
Rasi — gal, gal būt.
Raskašius, -iaus, raškažis, -io (sl.) — gerumas; linksmybė, malonumas; prabanga.
Rašyti, rašo, rašė — marginti, dažyti; siūti; gromatėlėj rašyti — surašyti jungtuvių aktą, susirašyti; viešai apšaukti.
Raštas rašyti — raštuoti, marginti: jūs rasit drobužes audžiant, raštužius rašant.
Raštavoti, -oja, -ojo (hibr.) — užrašyti, skirti.
Ratanas, -o — ratelis.
Raudas, -a — raudonas, rausvas.
Raudojėlė, -ės — raudotoja.
Rėda, -os (sl.) — tvarka, apeigų tvarka; apsirengimas, drabužis, papuošalai; nurodymas, paliepimas potvarkis; mano amžius be rėdos — neskaičiuoja-

mas: aš labai senas; vestuvinė rėda — vestuvių tvarka, apeigos.

Rėdyti, rėdo, rėdė (sl.) — puošti; apmesti (audimą).

Rėdlyvas, -a — tvarkingas: rėdlyva buto ranga.

Reikalauti, -ja, -avo — mėgti, linkti; pritarti.

Reja, -os — klojimas, jauja.

Rėpsoti, rėpso, -jo — būti, sėdėti ar stovėti kur pamestam, nereikalingam, nevikriai, nerangiai.

Retuklas, -o — retas, plonas, permatomas audeklas.

Riesti, riečia, rietė — sukti, rišti; vynioti; smarkiai augti, plėstis.

Riestinėlis, -io — rietimas ratu; riesti riestinėlį — gerti iš eilės, aplink, ratu.

Rietas, -o — šlaunis, kulšis.

Rykas, -o — indas, įrankis; namų apyvokos daiktas.

Rykauti, -ja, -avo — čiulbėti, rėkauti; šūkauti, barti.

Riktavoti, -ja, -jo (hibr.) — tvarkyti, taisyti.

Rinckasis, -ojo — vyno epitetas.

Rincvynis, -io — pirktinis vynas; degtinė.

Rinda, -os — aruodas, užtvara; šalinė; ėdžios.

Ringa, -os — Ryga.

Ringenti, -a, -o — kiūtinti, slinkti.

Ringuoti, -ja, -avo — dainuoti.

Rinskas, -a — žr. rinckasis.

Rypuoti, -ja, -avo — dainuoti.

Ritėti, rita, -ėjo — iš lengvo risti, paristi; riedėti.

Roda, -os (sl.) — pasitarimas, kalba, pokalbis; dalykas; rūpestis, sunkumas.

Rodas, -a (sl.) — turįs noro, sutinkąs; linksmas, patenkintas.

Rokmonas, -a — rimtas, geras, tinkamas.

Rokonda, -os — biralų saikas.

Rožnas, -a, rožnus, -i (sl.) — įvairus, visoks; puikus, gražus.

Rubenkėlė, -ės (mžb.) — drabužėliai.

Rūdinas, -a — surūdijęs.

Rūdynas, -o — drėgna, šlapia žemė su durpių priemaiša: pamynė rūtų vainikėlį kaip po rūdynėlį.

Rudulti, -a, -o — verkti, raudoti.

Ruišis, -ė — raišis, šlubis.

Rukė, -ės — užpakalis.

Rūmas, -o — namas.

Rūmė, -ės — erdvė, daug vietos, ploto.

Runtinti, -a, -o — pešti, dulkinti.

Rūpestingas, -a — susirūpinęs, nusiminęs, turįs daug rūpesčių.

Rusėti, rusa, -jo, rūsoti, rūsa, -jo — tūnoti, kiūtoti.

Rusnoti, -ja, -jo — bėgti, skubėti.

Rūsti, rūsta, rūsto — pykti.

S

Sajonas, -o — sijonas.

Salig — dėl.

Sandaras, -o — pritarimas, sutikimas.

Sanderybos, -ų — sutartuvės, sugertuvės, kada galutinai susitariama dėl vestuvių.

Santartis, -ies — susitarimas.

Sanvedybos, -ų — jaunųjų pirmasis susitikimas; suvedimas, suėjimas.

Sarpinti, -a, -o — sirpinti, nokinti.

Saulėlydis, -džio — vakarų: saulėlydžiai lietuviai.

Saulėtekis, -ė — rytų, rytinis: saulėtekiai lietuviai, saulėtekis vėjas — rytų vėjas.

Savalninkas, -ė (sl.) — savivaliautojas, viliotojas, išdykėlis.

Savei, savik (sen. f.) — sau.

Sąvėlis, -ė — susivėlęs.

Sėdnius, -iaus, sėdnis, -io — prieangis, priemenė.

Sedula, -os — krūminis medelis su raudonomis, rūgščiai saldžiomis uogomis.

Segėja, -os — pamergė, kuri sega jaunajai vainiką prieš sutuoktuves.

Sėjelė, -ės — sėjėja, sėjikė, kuri sėja; seselė.
Seklyčia, -ios (sl.) — svetainė, svečių kambarys.
Selbti, -ia, -ė — liūsti; rūpintis.
Senamui (sen. f.) — senam.
Sergėti, sergsti, -ėjo — perspėti, įspėti.
Siausti, siaučia, siautė — išdykauti, šėlti, dūkti.
Siaustuvė, -ės — vystyklas.
Sieras, -a (sl.) — pilkas; drėgnas.
Sierūnėlis, -ė — pilkasis: žemelė sierūnėlė.
Sietuva, -os — gili upės vieta, duburkis.
Sikė, -ės — gabalas, kampas (duonos).
Sinkėti, sinki, -jo — ilsėtis, atsikvėpti.
Siuntinys, -io — pasiuntinys.
Skardyti, skardo, skardė — mindžioti, spardyti, trempti.
Skatikas, -o — senovinė pusės kapeikos moneta; smulkus pinigas.
Skerspadurkėlis, -io (mžb.) — prie drabužio priduriamas gabalas medžiagos.
Skėtrėti, skėtri, skėtrėjo — skėtrioti, išsiplėsti, augti išsiskėtus, plėstis.
Skiautė, -ės — atkirpto audeklo gabalas.
Skietas, -o — staklių dalis audeklo ataudams sumušti.
Skirsčioti, -ja, -jo — skėsčioti.
Skirtumas, -o — atskyrimas, skyrybos.
Sklėnyčia, -os (sl.) — stiklinė.
Sklęsti, sklendžia, sklendė, — kliudyti, minti; spęsti spąstus, gaudyti.
Skomia, -ios, skomė, -ės (sl.) — suolas, stalas.
Skotertis, -ies (sl.) — staltiesė.
Skrybauti, -ja, -avo — švaistytis, linksmam būti.
Skridinys, -io — ratas; sukasi į skridinį — ratu, šoka ratelį.
Skrieti, -ja, -jo — mėtyti, baidyti; skraidyti aplink, suktis ratu.
Skubrus, -i — skubus, greitas.
Skudinti, -ina, -ino, skudulti, skuda, skudo — kvaršinti, skaudinti: neskudulk man galvužėlės.
Skuisti, skuista (skuita), skuito — šėlti; išdykauti, kvailioti.
Skvarbyti, skvarbo, skvarbė — piauti, kirsti, krapštyti, knaibyti.
Slabnas, -a (sl.) — silpnas, menkas.
Slaunus, -i (sl.) — puikus, garsus, įžymus.
Slava, -os (sl.) — šlovė, garbė.
Slavinti, -a, -o (sl.) — šlovinti, garbinti, girti.
Slimpti, slempa, slimpo — slinkti, slampinėti; važiuoti.
Sliūksoti, sliūkso, -jo — driektis, dryksoti, kaboti.
Smaukti, -ia, -ė — mauti, braukti.
Smilkti, -sta, -o — vargti, sunkiai gyventi.
Smuikorius, -iaus (hibr.) — smuikininkas; muzikantas.
Soda, -os — sodžius, kaimas, gyvenvietė, sodyba.
Sodva, -os — svotba, vestuvininkai.
Soma, -os — pučiamasis muzikinis instrumentas.
Somuoti, -ja, -avo — dainuoti; pridėti.
Sopaguotas, -a (hibr.) — batuotas.
Spaknoti, -oja, -ojo — lašėti.
Spasabas, -o (sl.) — išgalė.
Spilga, -os — segtukas.
Spindis, -džio — miške iškirsta siaura linija atskiriems miško plotams pažymėti.
Spūdinti, -a, -o — sprukti, bėgti tylomis.
Srovės upelis — sraunus.
Stadala, -os (sl.) — užeigos, nakvynės namai, viešbutis, svetainė; tvartas, arklidė.
Stainia, -ios (sl.) — arklidė, arklių tvartas.
Staldas, -o (germ.) — tvartas.
Stančkelė, -ės (hibr.) — kaspinėlis.
Stebėjimas, -o — įžanginė vestuvių dalis.

Steigti, -ia, -ė — stengtis, labai norėti; taisytis, rūpintis.
Stiegti, -ia, -ė — dengti (stogą).
Stypynakis, -ė — išverstaakis.
Stypynė, -ės — aukštas, išstypėlis; kojokai.
Stirnikė, -ės — jauniausia pamergė.
Stirta, -os — didelė javų, šieno ar šiaudų krūva.
Stomuo, -ens, — audeklo gabalas (marškiniams, kelnėms); žmogaus ūgis, liemuo; žr. stuomuo.
Stonas, -o (sl.) — padėtis; luomas, šeiminė padėtis.
Stopa, -os — stikliukas, taurelė; indas (1½ litro talpos); žr. stuopa.
Stotis, -jasi, -josi — pasidaryti, tapti.
Stovėti, stovi, -jo — būti, gyventi: maži paukšteliai nor poroj stovėti.
Straiga, -os, straigas, -o — labai ilga ir plona pušinė šatra tvorai tverti; tvoros statinis; mietas.
Strampas, -o — lazda, pagalys.
Stribūna — pakala, užpakalis.
Strielčiuoti, -ja, -avo — medžioti.
Strielčius, -iaus (sl.) — medžiotojas, šaulys.
Striubas, -a — striukas, trumpas.
Striūgas, -o — droštuvas, stalių įrankis.
Striūna, -os, strūna, -os (sl.) — styga.
Strova, -os (sl.) — menkas valgis, maistas; sriuba.
Stuba, -os (germ.) — pirkia, troba.
Stubrinė, -ės — žr. stuobrinė.
Stučka, -os (sl.) — kaspinas.
Stukis, -io (germ.) — gabalas.
Stundelis, -io (hibr.) — valandėlė; ilgokas laiko tarpas.
Stuobrinė, -ės — iš stačio medžio išgremžtas indas, piesta kam nors grūsti; geriamasis indas.
Stuomuo, -ens — gabalas medžiagos marškiniams, kuriuo jaunoji apdovanoja artimuosius; žr. stomuo.
Stuopa, -os — stikliukas, taurelė; indas (1½ litro talpos); žr. stopa.
Sūdas, -o — indas, įrankis, namų reikmuo.
Suderėti, -dera, -ėjo — susitarti dėl vedybų.
Sudirgti, -ia, -ė — aplyti, apsnigti, darganoti.
Sudoroti, -ja, -jo — aptaisyti, aptvarkyti, paruošti.
Sudumti, -dūmia, -dūmė — sudūmoti, sutarti.
Sugadnus, -i, sugadus, -i (sl.) — tinkamas, reikalingas.
Sugertuvės, -ių — sanderybos, galutinis susitarimas dėl sąlygų.
Sugrąžtai, -ų — pirmą sekmadienį po vestuvių jaunųjų lankymasis pas jaunosios tėvus.
Sugrūdoti, -ja, -jo, sugrūsti, -ta, -do — nuliūsti, nusiminti; krimstis, sielvartauti.
Sukenka, -os (sl.) — suknelė.
Sukinys, -io — aplinkinis, šokis aplink.
Suklėsti, -čia (-klėsda, -klesda), -tė — iš(si)skleisti, pra(si)skleisti, iš(si)plėsti.
Suknelė, -ės — vyro drabužis: brolelio suknelės kaip žarijėlės.
Sumaina, -os — pasikeitimas.
Sumudrinti, -a, -o (sl.) — išmiklinti, išdresiruoti, padaryti žvalų.
Suolsėdis, -džio — nuotakos svočios vyras arba tų namų šeimininkas.
Supūstyti, -ija, -ijo (sl.) — išeikvoti, išmėtyti, išblaškyti.
Surūsti, -rūsta, -rūdo — susirūstinti, nusiminti, nuliūsti.
Susiblokšti, -bloškia, -bloškė — susidėti, susijungti.
Susidoroti, -ja, -jo — susitvarkyti; susituokti, vesti.
Sutartuvės, -ių — sanderybos, galutinis susitarimas dėl vedybų.
Sutogti, -ia, -ė — susitarti.

Suvaitinti, -a, -o — daryti, kad suvystų, vytinti.

Suvertinis, -ė — sudėtas iš dviejų dalių: suvertinės durys.

Suvyti, -veja, -vijo — pavyti.

Suvokti, -ia, -ė — surasti.

Svainis, -io — žmonos brolis, sesers vyras.

Svečias, -a — svetimas, kitas, tolimas.

Svečyti, -ija, -ijo — pranešti, pareikšti.

Svėrė, -ės — garstukas, geltonai žydinti piktžolė.

Svyrėti, -svyri, -ėjo — slėgti, spausti.

Svočia, -os (sl.) — viena svarbiausių vestuvių apeigų dalyvių.

Svočiūkštis, -čio — dešimtergis (dešimtmetis) vedžio svočios sūnus.

Svodba, -os — žr. svotba.

Svotas, -o — jaunojo palydovas (piršlys, kvieslys, pabrolys); žento (marčios) tėvas; dg. — jaunųjų tėvai ir giminės.

Svotauti, -ja, -avo — būti svotu; rinkti pas kaimynus ką nors jauniesiems prasigyventi.

Svotba, -os (sl.) — vestuvės; vestuvininkai.

Svoti, -ja, -jo — kišti, brukti, siūlyti.

Svotija, -jos — vestuvės; visi svainiai, svainija.

Š

Šalbierius, -iaus (sl.) — valiūkas, išdykėlis, apgavikas.

Šalimas, -a — gretimas.

Šancas, -o (germ.) — pylimas.

Šandyti, -o, -ė (germ.) — niekinti, peikti, žeminti, šmeižti; barti; skriausti.

Šankinti, -a, -o — šokdinti; imti nagan, varinėti, uiti.

Šapuoti, -ja, -avo — rūpintis, ieškoti, rinkti.

Šaudyklė, -ės — staklių dalis siūlui pertraukti per metmenis (šeivai įdėti); šautuvas.

Šaudiklis, -io — šaulys, kas šaudo, medžiotojas.

Šaunus, -i — smarkus; piktas, skaudus, rūstus.

Šėcavoti, -ja, -jo — kainoti, vertinti.

Šeduoti, -ja, -avo — (pa)vaduoti.

Šėkas, -o — lankos žolė.

Šėmas, -a — šviesiai melsvai pilkas.

Šeržantas, -o, šeržentas, -o — seržantas, žemesnis karinis laipsnis kariuomenėje.

Šeržinis, -ė — keturnyta languota medžiaga.

Šeštokas, -o — senovinis pinigas (šeši grašiai).

Šešuras, -o — jaunojo, vyro tėvas.

Ševeliais — labai greitai.

Šydas, -o, šydras, -o — plonas, retas, permatomas audeklas.

Šiekštas, -o — kelmas, stuobrys, trinka.

Šilingas, -o — senovinis pinigas (šeši grašiai).

Šinkarka, -os, šinkorė, -ės, šinkorka, -os (sl.) — smuklininkė.

Šinkuoti, -ja, -avo (hibr.) — pilstyti, pardavinėti, dalinti, švaistytis.

Šinkas, -o (sl.) — smuklė.

Širmas, -a — žilas, baltas su tamsių plaukų priemaiša.

Širminis, -ė — žilaplaukis; širmas arklys.

Širmis, -io — širmas arklys.

Širvas, -o — žr. širmas.

Šiūba, -os (sl.) — kailiniai, kailiai; švarkas; suknelė.

Šiūbėti, šiūbi, -jo — vilkėti, nešioti šiūbą.

Šyvas, -a — šviesiai pilkas.

Škapladantis, -čio — suskilinėjusiais, šukėtais dantimis.

Šlakas, -o — lašas; mažas kiekis.

Šlaktuvas, -o — šlakstytuvas, šlakstyklė.

Šlankas, -o (sl.) — kūno dalis, organas.

Šlikas, -o (sl.) — sidabru ir auksu išsiūta kepuraitė.

Šlimpti, -ia, -ė — šniaukšti, traukti, uostyti.
Šliukštinėti, -ja, -jo — slankioti.
Šmicelis, -io — smičius, trauktuvas, griežiklis.
Šnerkšti, -čia, -tė — šnirpšti, garsiai traukti pro nosį.
Šniūrauka, -os, šniūravonė, -ės, šniūrelka, -os (sl.) — moterų liemenė.
Šokinys, -io — šokis.
Spieliuoti, -uoja, -avo, špyliuoti, -uoja, -avo — griežti; linksmintis.
Spilmanas, -o, špilmonas, -o, špilvonas, -o (germ.) — muzikantas, griežikas, dainininkas; lošėjas.
Spitoklis, -io — išdaiga.
Stakieta, -os (sl.) — statinis.
Stanta — geras, tinkamas.
Stoltas, -o — moteriška liemenė.
Stundelis, -io (germ.) — valandėlė; ilgesnis laiko tarpas.
Šucas, -o (germ.) — šaulys, medžiotojas.
Šumpis, -io — kumpis.
Švytruoti, -ja, -avo — šviesti, švitėti.
Švogeris, -io (sl.) — svainis, žmonos brolis.

T

Taipojau — taip pat, irgi.
Tąkank — tada.
Talanduoti, -ja, -avo — dainuoti.
Tamui (sen. f.) — tam.
Tancius, -iaus — šokis, žaidimas.
Tančės, tąčės — tada.
Tarti, -ia, -ė — manyti, spręsti, svarstyti.
Tavei, tavik (sen. f.) — tau.
Tėmyti, -ija, -ijo (sl.) — stebėti, matyti.
Teverna, -os — kalba, byla.
Tevernoti, -ja, jo — šnekėti, postringauti.
Teko — tekėjo.
Tęvas, -a — plonas, aukštas.
Tėvynaitis, -čio — to paties krašto žmogus, tėvynainis.
Tiesadaris, -io, tiesdaris, -io — teisėjas.
Tik — juk, gi.
Tiktis, tinkasi, tikosi — atsitikti, įvykti.
Tymas, -o — geros kokybės ožio oda.
Tyminis, -ė — padarytas iš tymo; tyminėlis, tymo — balno epitetas.
Timpa, -os — senovinis pinigas (18 kapeikų).
Timploti, -ja, -jo — nulupti, nutraukti.
Timpti, -sta, -o — temptis, tįsti; tingiai eiti, kiūtinti.
Tirvinti, -a, -o — tempti, sunkiai nešti.
Titilis, -io, titis, -čio — tėvas, tėtis, tėvelis.
Togti, -ia, -ė — tartis.
Tolas — tolimas.
Tolek — tol, tolei.
Trakas, -o — nedidelis lapuočių miškelis; iškirsta vieta.
Trečiokas, -o — senovinis smulkus pinigas.
Tribaluoti, -ja, -avo, tribuliuoti, -uoja, -avo — šokinėti, stengtis.
Trinytas, -a — trigubas, trijų eilių; trinytiškai, eglute austas; aukštas.
Trinka, -os — kaladė, kulbė, medžio gabalas kam nors pasidėti.
Trinkėti, trinka, -ėjo — bildėti, dundėti.
Trisu — trise.
Triūsti, -ia, -ė — dirbti; linksmintis.
Trivoti, -oja, -ojo — tverti.
Tropyti, -ija, -ijo (sl.) — pataikyti; sngr.: pasitaikyti, atsitikti.
Trotyti, -ija, -ijo (sl.) — prarasti, nustoti, pamesti, pražudyti.
Trūnėti, trūni, -jo — tūnoti, laukti.
Tuje, tujei, tujen — tu.
Tukas, -o — riebus gyvulys.
Tumtas, -o — triukšmas.
Tuntas, -o — būrys, pulkas.
Turmas, -o (germ.) — kalėjimas; bokštas.
Tūzė, -ės — tabokinė, kapšys.
Tvaipinti, -a, -o — rodyti.
Tvaskuoti, -ja, -avo — dainuoti.

Tviroti, -ja, -jo — ištverti, išlaikyti.
Tvorynėlis, -io — tvora.
Tvoti, -ja, -jo — mušti, suduoti, plakti, kulti.

U

Ūbas, -a — lygus.
Ūbas, -o (germ.) — žemės plotas 15—30 ha.
Ūglu (sl.) — drauge, bendrai, urmu.
Ūkštauti, -ja, -avo — šaukti ūkaujant; ūkauti.
Ukta, -os — žr. jukta.
Ūktveris, -ė — šeimininkas, savininkas (ūkio).
Ulduoti, -ja, -avo — burkuoti.
Uliavonė, -ės (sl.) — pasilinksminimas.
Uliavoti, -ja, -jo (sl.) — linksmintis, ūžti, lėbauti.
Ulonas, -o — raitelis, raitelių būrio karys.
Uolektis, -ies — ilgio matas 66—71 cm.
Uošvė, -ės, uošvis, -io — jaunosios, žmonos tėvas, motina.
Upis, -io — upė.
Urkštynė, -ės — lindynė, landynė, lūšna.
Uršti, -čia, -tė — urgzti.
Utarai, -ų — dėžės kampai.
Užauklinti, -a, -o — išauklėti.
Užčestavoti, -ja, -jo (sl.), užgerti, -ia, -gėrė — sveikinti užgeriant, gerti į kieno sveikatą.
Užkulas, -o — uždaras, užtrinas, riebalai.
Užlioduoti, -ja, -avo (germ.) — pakrauti; užtaisyti (šautuvą).
Užpiešti, -ia, -ė — užrašyti.
Užraštavoti, -ja, -jo — užrašyti; dovanoti, atiduoti, pavesti.
Užsistanavyti, -ija, -ijo (sl.) — sustoti, užkliūti.
Užvynavoti, -ja, -jo — vynu užgerti, gerti į sveikatą.
Užviršiuoti, -ja, -iavo — uždėti ant viršaus; po vaišių dar vaišintis.

V

Vaikščioti, -ja, -jo — veikti (apie apynį).
Vaitinti, -a, -o — vytinti.
Vaivoti, -ja, -jo — vaitoti, dejuoti, aimanuoti.
Vajoti, -ja, -jo — vytis, driektis.
Vaksonėliai, -ių — tepalu ištepti ir nublizginti batai (batų epitetas).
Vaktuoti, -ja, -avo (germ.) — saugoti.
Valakas, -o — žemės sklypas (apie 20 ha).
Valdimiras, -o (hibr.) — valdytojas, namų galva.
Valdonas, -o — valdovas.
Valdonėlė, -ės (mžb.) — valda, valdomieji plotai.
Valiauninkėlis, -ė (mžb.) — valios žmogus, laisvas, valiūkas.
Valinys, -io — vystyklas, juosta vaikui vystyti.
Valiūkas, -o — valios vaikas, išdykėlis, tinginys.
Valna (sl.) — galima, leidžiama.
Valnystė, -ės (hibr.) — laisvas, palaidas gyvenimas; laisvė.
Vampsoti, vampso, -jo — žiopsoti, tūnoti, būti be darbo.
Vamzdelė, -ės, vamzdelis, -io — pučiamasis liaudies muzikos instrumentas.
Vamzdyti, -ija, -ijo — vamzdį pūsti, vamzdeliu švilpti, dūduoti.
Vandrauninkas, -o — keliautojas, mėgstąs bastytis: jis keliautojas, keliauninkėlis, kelelio vandrauninkas.
Vandravoti, -oja, -ojo, vandruoti, -uoja, -avo — keliauti, bastytis.
Varaunas, -a — saugus, tvirtas.
Vargoti, -ja, -jo — bujoti, augti, didėti vargams.
Varinėlis, -io — varinis (vartų epitetas).
Varyti, varo, varė — leisti, tekinti, daryti; brangvynėlį varyti — degtinę varyti, daryti.
Varložis, -io — buožgalvis; varlės kiaušinėlis.

Varpa, -os: kviečių varpa — pyragas.
Varsna, -os, varsnas, -o — vienu kartu užimamas arti lauko plotas (apie 100 žingsnių); ilgio matas.
Varstas, -o (sl.) — senovės ilgio matas (1,067 km).
Vartas, -o (germ.) — miško sargas; eigulys; vartų lenta, statinis: iškirto vartų vartą.
Vartauninkas, -o (hibr.) — sargas, sargybinis, vartininkas; eigulys.
Vasilka, -os, vosilka, -os — rugiagėlė.
Važnyčia, -ios — vežikas, vežėjas.
Vedys, -džio — kuris veda, jaunikis.
Vėdlauti, -auja, -avo, vedlauti, -auja, -avo — būti vėdliu, lydėti jaunąją į vyro namus.
Vėdlys, -io, vedlys, -io — vestuvininkas, kuris lydi jaunuosius (piršlys, buvęs kviesiys).
Vėdluoti, -uoja, -avo — pūsti, vėdinti.
Vedu, vedi, vedvi (vard.) — mudu, mudvi.
Vedum, vedim (naud. ir įnag.) — mudviem.
Veizdėjėlė, -ės — prižiūrėtoja.
Vejotis, -asi, -osi — vytis, suktis, vyniotis.
Vėlė, -ės — laiminga dvasia.
Vely, velyk, velij (sl.) — verčiau, geriau.
Velyti, -ija, -ijo — leisti, sutikti, pritarti; labiau norėti, bevelyti; linkėti.
Velug — pagal, dėl.
Vėpsoti, vėpso, -jo — žiopsoti, žiūrėti be reikalo, išsiblaškiusiam.
Vergėjas, -o — pavergėjas; išnaudotojas.
Verykai, -ų (sl.) — čeverykai, suvarstomi batai, kurpė.
Verykuotas, -a — batais apsiavęs.
Verpelė, -ės (germ.) — statinaitė.
Veršena, -os — veršio oda; žalioji veršenėlė — neapdirbta veršio oda.
Veržėti, -i, -ėjo — slėgti, spausti.
Vientinis, -ė — vienas, pavienis; vienturtis.
Vieškelužį daryti — keliauti, joti vieškeliu.
Viežlybas, -a (sl.) — garbingas, mandagus, taurus.
Vigrus, -i — vikrus, apsukrus.
Vikstelėti, -ja, -jo — pakreipti, kryptelėti.
Vikstimas, -o, vikstumas, -o — dugnas; išgėrimas taurelės ligi dugno.
Vilagas, -o — ausinės kepurės ausys.
Vilva, -os — viliotojas, viliokas.
Vynas, -a (sl.) — kaltas, nusižengęs.
Vinčiavoti, -ja, -jo (sl.) — tuokti, jungti; mušti, plakti.
Vinčius, -iaus — tuoktuvės, santuoka, jungtuvės.
Vindas, -o — ratelis.
Vinduoti, -ja, -avo (germ.) — kelti, iškilnoti.
Vingis, -io — vingiuotas audimas; vingių rašėja — vingiuoto rašto audeklo audėja.
Vingus, -i — labai išsivingiavęs, vingiuotas.
Viršininkas, -o — svočios vyras.
Viršiuoti, -ja, -avo — dėti ant viršaus — po vaišių dar pasivaišinti.
Viržėti, virži, -ėjo — veržti, veržėti, veržiant įskaudinti.
Visiemus (sen. f.) — visiems.
Vystas, -o (sl.) — gorsetas, moteriška liemenė; vystyklas; autas.
Vištauti, -ja, -avo — rinkti pas kaimynus ką nors jauniesiems gyvenimo pradžiai.
Vištavimas, -o, vištinė, -ės — rinkimas pas vestuvininkus gyvulių bei įrankių prasigyvenimui.
Vytėti, vyti, -jo — pamažu vysti.
Vytinis, -io — vytas ar pintas botkotis; mušamasis įrankis.
Vytis, -ies — vytinė, rykštė.
Vitoti, -ja, -jo (sl.) — vaišinti, užgerti, sveikinti geriant; mušti su vytimi, raižyti.
Vyturiuoti, -ja, -avo, vyturti, -a, -o — vynioti, sukti, pamažu vystyti.

Vogtuvas, -o — vieta vogtiems daiktams sudėti; didelė kišenė.

Vogulys, -io — vogumas, laiškulys; žiburys.

Vokti, -ia, -ė — rasti.

Z

Zainiotis, -jasi, -josi — linksmintis, daryti išdaigas.

Zgaunas, -a — galutinis.

Zguba, -os (sl.) — praradimas, nuostolis, pamestas daiktas.

Zelzinas, -o (sl.) — antinas, gaigalas.

Znaimė, -ės — ženklas.

Znaimintis, -asi, -osi (sl.) — rekomenduotis, pranešti, pažinti; nurodyti.

Zomatas, -o (sl.) — lentinė tvora.

Zomčas, -o, zomšas, -o — minkštai išdirbta elnio ar briedžio oda.

Zomčinis, -ė — zomšinis, padarytas iš zomšos.

Zvanas, -o — skambėjimas: varpų zvanas.

Zvanuoti, -ja, -avo (hibr.) — skambinti varpais.

Ž

Žagtelėti, žagteli, -jo — sužagsėti.

Žaimotis, -jasi, -josi, žaimuotis, -jasi, -avosi — daryti juokus, vaipytis, nerimtai elgtis, žaisti.

Žakas, -o — maišas.

Žalga, -os — lanksti kartis, didelė vytis.

Žaliukas, -o — kas žalias (vainiko epitetas).

Žambis, -io — arklas, medinė žagrė.

Žangstyti, žangsto, žangstė — žengti, eiti į koją.

Žardas, -o — kartys, ant kurių džiovinamos linų galvelės, žirniai, vikiai ir kt.; tarpai tarp karčių.

Žardyti, žardo, žardė — pridėti žardą.

Žąsas, -o — žąsinas.

Žebti, -ia, -ė — valgyti, ryti.

Žėkas, -o (sl.) — mokinys.

Žekė, -ės — kojinė.

Žėlava, -os (sl.) — gedulas, gedulo ženklas.

Žėlavoti, -oja, -ojo (sl.) — gedėti; gailėti, užjausti.

Žeminis, -io — rytų vėjas, nes pas Kuršių marias nuo žemės pučia.

Žemkulkėlė, -ės (mžb.) — žemomis kulnimis.

Žertas, -o — juokas, išdaiga.

Žėrūnas, -o — žėrintis daiktas (žiedo epitetas).

Žesnė, -ės — galionas, auksiniais arba sidabriniais siūlais austa juostelė.

Žibalyčia, -ios — žiburys, žibintas.

Žyburoti, -ja, -jo — žibėti, šviesti.

Žičkos, -ų — audimas kaišytiniais raštais.

Žydrainis, -ė — žydras.

Žiedelis, -io: linų žiedas — staltiesė; rugių žiedelis — degtinė; miežio žiedelis — alus.

Žiedynos, -ų — susikeitimas žiedais prieš vestuves, galutinai dėl visko susitarus; pragertuvės.

Žiogris, -io — statinė tvora, pinučiai; kartis.

Žiosčioti, -ja, -jo — prasižioti, kalbėti.

Žironužis, -io — kas žėri, spindi, blizga (žiedo epitetas).

Žiruoti, -ja, -avo — žėrėti, blizgėti.

Žiūra, -os — žiūrėjimas, stebėjimas: žiūros mėnuo.

Žiūžėti, žiūžia, -jo — tvarkyti, valyti.

Žodvardis, -džio — veiksmažodis.

Žoslanas, -o, zoslanas, -o — suolas.

Žosmė, -ės — kalba, byla, ovacija.

Žūklijas, -o, žūklys, -io — žuvautojas, žvejys.

Žvalgauti, -ja, -avo, žvalgavoti, -ja, -jo — žvalgyti, žiūrėti.

Žvalgytuvės, -ių — jaunosios tėvų žvalgo tyrinėjimas jaunojo gyvenimo.

Žvejonis, -io — žvejotojas.

DAININININKŲ SĄRAŠAS

1. Adomaitienė, Veliuona, 40 m.
   390, 424, 585, 671a, 1087.
2. Aleksienė, Veliuona, 35 m.
   32, 408, *849[1].
3. Antanas, Raudėnai
   375.
4. Anusienė, Veliuona
   101, *432, *748, 778.
5. Bačienė
   *474, *1019, *1038.
6. Bačys
   *723, *753, *1039.
7. Bačiulis, elgeta
   970.
8. Bakšaitienė, Pelučiai (nuo Virbalio), 60 m.
   2, 30, 31, 36, 44, 49, 58, 70, 77, 80, 84, 94, 107, 123, 126, *150, 165, *183, *194, 196, *238, *250, *275, 293, 307, *317, *339, *351, *353, 354, *355, 371, *386, 395, 396, 398, *399, 401, *406, *417, *431, 435, 440, *445, *452, *460, *496, 499, *505, *527a, *539, *556, *584, *600, *629, *632, *638, 640, 643, *659, *667, *672, *684, 717, 732, *750, 761, *783, *791, *802, *826, 829, 831, *838, 841, 843, *844, *847, 857, 860, *861, 871, *881, 912, *923, *946, *947, *958, *979, *996, *997, *1017, *1025, *1044, *1046, *1048, 1069, *1083, *1091.
9. Balnytė
   1005.
10. Baltrušaičiukė, Butkeliai, 40 m.
    42, 69, 233, 271, *292, 461, 519, 665, 855, 1097.
11. Barisienė, Batnėnai, 50 m.
    199, 307, *447.
12. Blaivienė (Blaivinskienė), Veliuona (iš Užnemunės), 40 m.
    509.
13. Blažienė, Užnemunė, 50 m.
    17, 21, 24, 38, 43, 86, 92, 95, *147, *163, *235, *262, *278, *308, *318, *326, *336, *341, 442, *467, 481, *492, *497, 532, 534, 537, 551, 577, *615, *620, *648, *660, *671, *675, *693, 707, 713, *725, 728, 735, 739, 759, 762, 764, *783a, *787, 816, 824, *834, 867, 905, 980, *1022, *1032, *1053, *1062, *1073, *1090, 1095.
14. Bokanienė
    191.
15. Buižiukė (Buižytė)
    169, 546, 624.
16. Burkšienė
    490, *674, 1070.
17. Cvirkienė, Klangiai, 60 m.
    27, 113, 115, 136, 180, *267, 327, 338, 410, 471, *547, 614, 619, *639, 755, *810, 906, 987, 987a, 989, *1082.

[1] Žvaigždute pažymėti tie tekstai, kurių šiame leidinyje įdėta melodija.

18. Čičirkienė
132, 391, 541, *681, 774, *1007,

19. Dabkuvienė, Veliuona, 65 m.
25, 27, 52, 56, 59, 71, 73, 75, 103, 122, 159, 221, *224, 232, *234, 241 *290, 325, *350, 426, 448, 531, *572, 589, 606, 637a, *666, *678, 695, 738, *752, 760, 765, *770, *786, 792, 796, 821, *827, *828, *845, 852, 875, 882, *911, *934, *952, *955, 967, 968, *986, 1056, *1081, *1088, *1089.

20. Dailydalė
114, 166, 171, *201, *204, 207, *209, 217, 380, *483, 601.

21. Daškauskienė, Veliuona, 70 m.
19, 45, 78, 130, *160, *298, 302, 330, 358, 364, 365, 366, 370, 383, 411, 441, *478, 501, 518, *524, 525, 573, 579, 592, 602, 685, 736, 812, 820, *876, 886, *922, 949, 969, 1026, 1043.

22. Didžpinigaičiukė, 30 m.
35, 53, 64, 65, 145, 181, 184, 239, 254, *334, 347, 388, 464, 679, 727, *932.

23. Dievienė, Veliuona, 40 m.
26, 46, 48, 104, *156, *158, *222, 244, *291, *356, 360, *368, *387, 438, *462, *466, *475, *477, 498, 512, *559, *569, *621, 731, 763, 807, 817, *840, *864, *910, 975, *1031.

24. Domkelė
630.

25. Duobienė
74, 256, 506, 535, *594, 605, *646, 689, 710, 712, 789, 935, 1035, *1063, 1094.

26. Džiaugytė
300.

27. Gelbogytė
322.

28. Gerulienė
*890.

29. Grigienė, Pupėnai (Pupkaimiai)
941.

30. Gotautienė, Klangiai, 80 m.
11, 61, 76, *149, 174, 225, 246, 248, 333, 373, 377, *416, *436, 479, 486, 487, 491, 515, 517, 523, *536, 538, 543, 549, 565, *567, 574, 581, 590, 596, 609, 616, 627, 628, 633, 634, *637, *655, *661, 692, *697, 698, 701, 705, 747, *775, *790, *806, *830, 846, 889, 963, 988, 998, 1008, 1011, 1012, 1067, 1071, 1077.

31. Gvildienė, Pupkaimiai, 40 m.
5, 50, 106, 131.

32. Januškytė, Veliuona, 20 m.
670, 742.

33. Jarošaitė, Kalviai, 40 m.
47, 451, 587, 793, 1061.

34. Jokaičiukė, 30 m.
140.

35. Jonaitienė, Veliuona, 40 m.
472, *866.

36. Jurgaitienė (Jurgaičiukė), nuo Tauragės (Jurbarko), 40 m.
206, 610, 658a, 825a, 957.

37. Juškytė, Veliuona, 40 m.
33, 40, 99, 103, 133, *143, 192, *200, 208, *212, *218, 261, *270, 284, 307, *309, *319, 323, *337, 376, 385, 407, *430, *446, *453, 476, *485, 488, *494, *500, 503, 511, 513, 544, 560, *571, 575, 578, *593, *617, *625, 664, *704, 719, 722, 729, 733, 737, *748, *800, *836, *865a, *883, 898, *920, 952a, *962, *974, *1047, 1049, *1060, *1084.

38. Kasiulienė, Raudonėnai, 60 m.
81, *188, 301, 349, 650, 745, 766, 1034, *1041.

39. Kazakauskienė (Dabkuvienės duktė), Čerbai, 45 m.
60, 62, 66, 137, 155, 251, 281, *296, *320, 321, *335, *357, 361, *553, *641, *891, 917, 924, 939.
40. Kemzuriukė, Vozbutai, 20 m.
384, 865, 929, 1028.
41. Kimontienė
568.
42. Klimienė
154.
43. Kučinskienė, Veliuona, 50 m.
68, *379, 444, 457, 469, 578, *583, 726, 918, 1006, *1047.
44. Kuncienė (Kunciuvienė), Veliuona, 35 m.
120, *164, *485, *782, 1029, 1099,
45. Kutkienė
950.
46. Lastienė, 40 m.
91, 944.
47. Lideikienė, Vilkija, 40 m.
936, 1054.
48. Makarienė, Gystėnai, 70 m.
258, 940, 1085.
49. Makauskienė, Natėnai, 40 m.
69, 96, 507, 1055.
50. Marcinkienė
265.
51. Masaitienė, Kalviai, 40 m.
87, 90, 93, 116, 129, *141, *179, *220, *228, *328, 470, 527, 529, 542, 555, 562, 612, 613, 718, 741, 756, 767, 768, *799, 850, *915, 928, *966, 976, *978, *983, *985, *993, 1098.
52. Maslauskienė
404.
53. Maštauskienė
6, 580, 851, *1036, 1059, 1068.
54. Mikštienė, Veliuona, 70 m.
34, 39, *237, 315, *372, 502, 557, 563, *611, *658, *792a, 825, *916, 937, *971, *1064, *1093.
55. Mockaitienė
139, 265.
56. Mockytė (Mockaičiukė)
4, 105, 798.
57. Narvaišaitė
1002.
58. Norvilienė, Veliuona, 50 m.
12, 16, 20, 24, 37, 72, 82, 135, 151, 161, 172, *236, 245, 264, *316, 343, 369, *493, *495, 504, 516, 520, *526, 528, 558, 576, *582, 586, 591, 604, 623, 636, 642, 645, 699, 708, *720, 721, 730, 744, 769, 781, 805, 813, *822, 833, *839a, 874, 887, *888, *897, *899, 907, *921, *931, 942, 945, *951, 954, 956, 961, 965, 1013, 1018, 1040, 1045, 1058.
59. Palaitienė
746, *1075.
60. Palienė
205, *277, 635.
61. Patašiuvienė
415, 687.
62. Pauriukė, Veliuona, 26 m.
*345, *363, 394, *397.
63. Pavalkienė, Veliuona, 60 m.
23, 88, 122, 187, 287, 346, 352, 381, 450, 454, *465, 508, *564, 653, 662, 663, *673, *878.
64. Petraitienė
*837, *927, *953.
65. Pilipauskienė, Veliuona, 60 m.
310, *437.
66. Piraitis, iš Veliuonos apygardos
175, 282, 894.
67. Plaušiniukė
548, 690, 711, 716, 758, *853, 984.
68. Pocalė
28, 203, 211, 230, 331, 872.
69. Povilavičiukė, Raudonėnai, 26 m.
668, 688, 689a.

70. Puskepalaitė
*190, *1096.
71. Rimeikytė, (Rimeikaitė), iš Veliuonos apygardos
98, 102, 176, 253, 297, 324, *422, 964, 1086.
72. Rinkytė, Užnemunė, 30 m.
110, 138, *148, *152, *167, *170, *240, 255, *421, *434, *449, *598, *603, *649, *804, *862, *863, 880, *1009, *1014.
73. Ročkuvienė
972.
74. Rožys, Veliuona
877.
75. Rugienytė, Papiškiai, 20 m.
413, *473.
76. Rumšienė, Veliuona
210, *243, *1057.
57. Sadauskienė, Domantai, 50 m.
15, 54, 118, 231, 283, *311, 367, 423, *482, 540, 669, *694, *801, 870, 901, *913.
78. Samuolienė, 40 m.
7, 8, 9, 55, *168, 213, *216, 219, *263, *268, *305, 329, *429, *483, 552, *656, *677, 702, 706, *709, 740, 751, *809, *823, *854, *900, *959, *960, *977, *991.
79. Senkauskienė, Vilkija, 50 m.
*157, 185, 198, 226, 242, 273, 274, 313, 342, 374, 403, *409, 418, 425, 686, 703a, *785, 818, 859, 884, 914, 1004, 1079.
80. Sinkuvienė, Gystėnai, 60 m.
*142, 299, 463, *597, 734, *788, 811, 856, *858, *892, *1072.
81. Staniulytė, Klangiai, 20 m.
10, 41, 51, 100, 124, 195, 312, *480, *484, 514, 626, *631, 873, 990, 1001.
82. Stankytė
550, *904.
83. Stirbinskytė, Pamituvio, 40 m.
348.
84. Sutkaitis, Kumpėnai, 40 m.
18, 182, 458, 885.
85. Sutkuvienė
794.
86. Šalkuvienė, Veliuona, 45 m.
177, *229, 943.
87. Šopytė, Veliuona, 40 m.
13, 22, 57, 89, 125, *193, 276, *344, *382, *389, 533, *644, 700, 714, *808, *815, *848, *930, *1092.
88. Sviderskienė
*393, *428, 521, 554, 618, 879, 982, *1050, 1065.
89. Tamošaitė, Daglėnai
588, 773, 992, 1027, 1076.
90. Teresienė, 45 m.
*3, 33, 79, 119, 127, *173, 249, *303, *306, 314, *412, 680, 715, 754, 757, *771, 780, 994, 1000, *1016, *1037, 1100.
91. Tomašauskytė, Dagiai, 40 m.
215, 332, 414, 909.
92. Tomkus
*776.
93. Totilienė (Totiliukė, Totilytė), Pamituvys, 60 m.
108, *186, 202, 608, *676, 696, 749, 784, *895, 908.
94. Tumsienė (Tumusienė), 35 m.
197, 266, 402, 814.
95. Užupienė, Klangiai
*257.
96. Valaitienė
97, 973, 1003.
97. Vasiliauskytė
162.
98. Važnytė
*288.
99. Veličkienė, Papiškiai, 40 m.
34, 111, 214, *419, 622, *657, 797, *832, *839, 995, 999, *1010, *1024.

100. Veličkienė iš Pak.
*223.
101. Venclovienė, Armeniškiai, 50 m.
29, 280, 294, 420, 683, 981.
102. Vidikytė, Pamituvys, 35 m.
1, 109, 117, 146, 189, 247, *259, *267, *340, *378, *392, 405, *561, *566, *570, *654, 688a, 743, 777, 779, 803, 819, 868, 869, *896, 902, *938, 948, 1021, *1030, *1052, *1078.
103. Viksva (Viksvė)
178, 260.
104. Viksvytė, Veliuona
67, *153, 227, *269, 279, *285, *286, *289, *304, *359, *400, *427, 433, 439, 443, 447, *455, 456, *459, 489, 510, 522, *530, *599, *607, *652, *682, *772, 835, *842, 903, 925, *926, *933, *1015, 1020, *1051.
105. Vyturytė
112.
106. Višinskienė, Veliuona, 50 m.
14, *468, *893, 1080.
107. Žaliukienė (Gotautienės duktė), Gystėnai, 40 m.
83, 565, 595, *703, 1066, 1074.
108. Židikienė
362, 919.
109. Žilaitienė, Pamituvio, 40 m.
85, 121, 252, 647, *691, 795, 1023.

MELODIJŲ PIRMOJO IR DABARTINIO LEIDMO PALYGINAMOJI LENTELĖ[1]

1	plg. 64, 109, 553	SD 401, **P 228**	SD II	519
2(6)	var. 1	SD 401, **P 227**	SD II	519
3(2)		plg. D 584, 683, 686, 931, plg. **SD 87**, 515	SD I	654
4(3)		**P 224**	SD II	518
5(4)	plg. 286	**D 852**, plg. D 853	D II	974
6(5)	plg. 112	**P 214**	SD II	515
7	plg. 309, 1571	plg. D 1066, ML, **P 226**	SD II	518
8		**P 215**	SD II	515
9	plg. 113, 1479	**D 1259**	D III	813
10	var. 9, plg. 113, 114, 726, 811, 1740	**D 1259**	D III	814
11	plg. 113	**SD 336**, plg. SD 412	SD I	701
12	plg. 113, 114, 726, 811, 922, 1390, 1391, 1692, 1740	**SD 412**	SD I	714
13	plg. 113, 134, 1710	**P 216**	SD II	515
14	plg. 113	**SD 188**, 189	SD I	672
15	var. 14	**SD 188**, 189	SD I	673
16	var. 14 ir 15	**SD 188**, 189	SD I	673
17		**SD 188**, 189	SD I	673
18	plg. 74, 97	**P 217**	SD II	516
19	plg. 1558	**P 219**	SD II	516
20(20, 21)	plg. 116	**SD 278**	SD I	691

[1] Siekdami perspausdinti kiek galima pilniau „Melodje ludowe litewskie" leidinį, čia dedame ir tame leidinyje nurodytus melodijų variantus bei teksto atitikmenis, nors jie kai kur ir netikslūs. Pirmosios skiltie skaičiai rodo melodijų pirmojo leidimo (1900 m.) eilės numerį, antrosios — melodijos variantus, trečiosios — teksto variantus, ketvirtosios — melodijos vietą šiame leidinyje (tomas ir puslapis). Pabrauktasis skaičius rodo dabartinį melodijos ir teksto numerį. Sutrumpinimai reiškia: D — „Lietuviškosios dainos", SD — „Svotbinės dainos", SR — „Svotbinė rėda", LD — „Lietuviškos dainos" 1878 m., ЛНП — „Литовские народные песни" 1867 m., ML — „Melodje ludowe litewskie" II dalis (neišspausdintos) P — melodijų priedai (žr. šio tomo psl. 449). Rymiški skaičiai žymi tomą. Melodijų variantai nurodyti melodijų originalo numeriais, teksto variantai — dainų teksto numeriais.

21(22)		**D 868**	D II	977
22(23)	plg. 52	D 868, **P 218**	SD II	516
23(24)		**D 869**	D II	977
24(25)		**SD 853**, plg. D 276	SD II	396
25(26)	plg. 95, 107, 1420—1422, 1602	**SD 853**, plg. D 276	SD II	397
26(27)	plg. 110	**P 221**	SD II	517
27(28)		**P 220**	SD II	517
28(29)	plg. 28, 31, 70, 98, 1639	plg. **SD 684**	SD I	766
29(30)	plg. 110, 1274—1276	**SD 684**	SD I	766
30(31)		**SD 752**	SD I	771
31(32)	plg. 28, 98, 165	**SD 32**, 365	SD I	642
32(33)		**P 225**	SD II	518
33(34)	plg. 76, 63, 116	plg. **SD 1082**	SD II	438
34(35)	plg. 101	**D 775**	D II	963
35(36)	plg. 97	**P 273**	SD II	531
36(37)		**SD 379**	SD I	709
37(38)		**P 274**	SD II	531
38(39)	plg. 112	D 943, **P 275**	SD II	531
39(40)		ML, **P 276**	SD II	532
40(41)		**P 277**	SD II	532
41(42)	plg. 115	**P 278**	SD II	532
42(43)	plg. 1701, 1702	**D 241**	D I	835
43(44)	plg. 107, 1126, 1148	plg. D 382, **P 279**	SD II	533
44(45)	plg. 45, 144—146, 847—849, 1738	**D 875**, 876, 877, SD 259	D II	978
45(46)	var. 44, 1738	**D 875**, 876, 877, SD 259	D II	978
46(47)	plg. 97	**P 212**	SD II	514
47(48)		LD 1, **P 229**	SD II	519
48(49)		plg. SD 370, **P 240**	SD II	522
49(50)		**P 241**	SD II	523
50(51)		**P 242**	SD II	523
51(52)		**SD 1064**	SD II	436
52(53)	plg. 22, 1392—1394	**P 243**	SD II	523
53(54)		**SD 783a**	SD II	382
54(55)		**P 244**	SD II	523
55(56)		**P 245**	SD II	524
56(57)	**plg. 97**	**P 246**	SD II	524
57(58)	plg. 735, 832, 862, 1740	**D 1136**	D III	801
58(59)	plg. 98	**SD 371**	SD I	708
59(60)	plg. 72, 77	**P 247**	SD II	524
60(61)	plg. 69, 94	**SD 372**	SD I	708

61(62)	plg. 111, 935	**P 248**	SD II	524
62(63)	plg. 759	plg. **D 735**	D II	958
63(64)	var. 62, plg. 33, 76, 94, 96, 105, 115	**D 735**	D II	958
64(65)	plg. 1, 116	D 1380, ML,**P 206**	SD II	512
65(66)		**P 207**	SD II	512
66(67)		**P 208**	SD II	513
67(68)		**P 209**	SD II	513
68(69)	plg. 69, 1639	**P 211**	SD II	514
69(70)	var. 68	**P 210**	SD II	513
70(71	plg. 28, 71	**D 796**	D II	965
71(72)	var. 70	**D 796**	D II	965
72(73)	plg. 59	**SD 133**	SD I	662
73(74)	plg. 112	**P 261**	SD II	528
74(75)	plg. 18,105	**P 262**	SD II	528
75(76)		**D 741**	D II	959
76(77)	plg. 33, 63, 102, 105	**D 1120**	D III	796
77(78)	plg. 59	**P 263**	SD II	528
78(79)		**SD 378**, plg. D 740	SD I	709
79(80)		plg. D 948, **P 265**	SD II	529
80(81)	plg. 97, 1068	plg. D 948, **P 266**	SD II	529
81(82)		**D 585**, SD 51, plg. D 1085	D II	933
82(83)		**SD 62**, 84, plg. D 585, 1085	SD I	648
83(84)		**SD 62**, 84, plg. D 585, 1085	SD I	648
84(85)	plg. 112	plg. D 740, SD 496, **P 267**	SD II	529
85(86)		plg. **SD 378**	SD I	709
86(87)		**D 739**	D II	959
87(88)	var. 86	plg. **D 739**	D II	959
88(89)		**P 264**	SD II	529
89(90)		ML, **P 269**	SD II	530
90(91)		**P 268**	SD II	530
91(92)		**P 270**	SD II	530
92(93)	plg. 1736	**D 1243**, SD 835	D III	812
93(94)	var. 92	**D 1243**, SD 835	D III	812
94(95)	plg. 60, 63, 96, 1461	**P 271**	SD II	530
95(96)	var. 25, plg. 1348, 1349, 1388, 1602	plg. **SD 83**	SD I	654

96(97)	plg. 63, 94, 109, 557, 1144	**SD 328**, 326, 327, plg. SD 339, 345, plg. D 912	SD I	700
97(98)	plg. 18, 35, 46, 56, 80	**P 272**	SD II	531
98(99)	plg. 28, 31, 58, 1766	**D 480**	D II	919
99(100)	plg. 100	plg. **D 520**	D II	925
100(101)	plg. 99, 100	**D 520**	D II	925
101(102)	plg. 34	**D 795**, SD 135	D II	965
102(103)	plg. 76	**SD 428**	SD I	716
103(104)	var. 102, 1488	**SD 428**, plg. D 847	SD I	717
104(105)		**SD 33**	SD I	642
105(106)	plg. 63, 74, 76, 106	**D 576**, plg. SD 134	D II	931
106(107)	plg. 105	**D 693**	D II	951
107(108)	plg. 25, 43, 102, 485, 661, 705, 866, 1126, 1420—1422, 1602	plg. SD 650, **P 395**	SD II	566
108(109)	var. 107, 705, 866, 1420—1422, 1002	plg. SD 650, **P 366**	SD II	559
109(110)	plg. 1	**SD 637**	SD I	751
110(111)	plg. 26, 29	**SD 430**	SD I	718
111(112)	plg. 61, 496	**P 368**	SD II	559
112(113)	plg. 6, 38, 73, 84	D 557, **P 369**	SD II	560
113(114)	plg. 9—14, 843, 863, 1350, 1351	plg. D 15, plg. SD 396, 852, **P 370**	SD II	560
114(115)	plg. 10—12, 1692, 1740	**P 371**	SD II	560
115(116)	plg. 41, 63, 96	plg. D 598, **SR 27(59)**	SD II	447
116(117)	plg. 20, 33, 64, 1558	plg. D 598, **SR 27(59)**	SD II	448
117(118)		**P 376**	SD II	561
118(119)		**P 377**	SD II	562
119(120)	plg. 120, 474	**D 1141**	D III	801
120(121)	plg. 119, 474	plg. D 399, 687, 1141, plg. SD 210, **P 373**	SD II	561
121(122)	plg. 736, 1595	**SD 275**, plg. D 561	SD I	691
122(123)		plg. D 162, **P 343**	SD II	552
123(124)		plg. D 1041, plg. **SD 785**	SD II	382
124(125)		**D 819**, SD 246	D II	970
125(126)		**D 1024**	D III	781
126(127)		**D 996**	D II	997
127(128)		**P 344**	SD II	552
128(129)		**SD 75**	SD I	650
129(130)		**P 345**	SD II	553
130(131)		**D 511**	D II	923

131(132)	plg. 1281, 1558	**D 470**, SD 700	D II	917
132(133)		**P 346**	SD II	553
133(134)		**P 347**	SD II	553
134(135)		D 1165, **P 351**	SD II	555
135(136)		**P 348**	SD II	554
136(137)	plg. 1461	**D 510**	D II	922
137(138)	var. 136, 1461	**D 510**	D II	923
138(139)		**P 349**	SD II	554
139(140)		**D 473**, ML	D II	918
140(141)		**SD 17**, plg. D 462, 509, 994	SD I	638
141(142)		**P 350**	SD II	554
142(143)		**D 995**, plg. D 993, plg. **SD 827**	D II	997
143(144)		**D 642**	D II	941
144(145)	plg. 44, 45, 847, 849	**D 875**, 876, 877	D II	978
145(146)	var. 144	**D 875**, 876, 877	D II	979
146(147)	var. 144	**D 875**, 876, 877	D II	979
147(148)		**D 1167**	D III	805
148(149)	plg. 1582	plg. **D 1167**	D III	805
149(150)		**SD 392**, plg. D 1432	SD I	711
150(151)	plg. 1461	**SD 212**, plg. D 1492	SD I	678
151(152)	plg. 1461	**SD 212**, plg. D 1492	SD I	678
152(153)	plg. 1461	**SD 212**, plg. D 1492	SD I	678
153(154)		**SD 229**	SD I	681
154(155)		**P 352**	SD II	555
155(156)		**SD 36**	SD I	643
156(157)	plg. 748	**P 354**	SD II	556
157(158)	plg. 1, 2, 1259	**SD 393**, plg. SD 401	SD I	712
518(159)		D 375, **P 355**	SD II	556
159(160)		**P 356**	SD II	556
160(161)		**D 475**	D II	918
161(162)	plg. 546	ML, **P 359**	SD II	557
162(163)		**P 357**	SD II	557
163(164)		**D 902**	D II	982
164(165)		**P 76**	SD II	473
165(167)	plg. 31	plg. D 160, **P 74**	SD II	472
166(168)		**P 75**	SD II	473
167(169)	plg. 1503	D 236, 1109, **P 360**	SD II	557
168(170)		**D 1234**	D III	811
169(171)		**SD 399**	SD I	713

170(172)		plg. D 513, 806, 807, 813, 817, 824, 841, plg. SD 77, 78, 81, 1026, 1090, **P 332**	SD II	549
171(173)		D 814, **P 331**	SD II	549
172(174)		**D 811**	D II	968
173(175)		**SD 337**	SD I	702
174(176)	var. 173	**SD 337**	SD I	702
175(177)		**D 985**	D II	996
176(178)	plg. 177	plg. **SD 143,** 800, 878	SD I	603
177(179)	plg. 176	**SD 143**	SD I	664
178(180)		**SD 536,** plg. SD 747, 760	SD I	739
179(181)		**D 979**	D II	995
180(182)		**SD 771**	SD II	380
181(183)		**D 1035**	D III	782
182(184)		**D 1035**	D III	783
183(185)		**SD 234**	SD I	681
184(186)	var. 183	SD 234, **P 337**	SD II	550
185(187)	var. 183, 184, 1259	plg. D 309, **P 338**	SD II	551
186(188)	plg. 1681, 1682	SD 1, plg. **D 199**	D I	889
187(189)	var. 1250	plg. **SD 649**	SD I	754
188(190)	plg. 1687	**D 210,** 332	D I	891
189(191)		**P 341**	SD II	551
190(192)		**D 505,** 572, 573, plg. D 322, 467	D II	921
191(193)		**D 505,** 572, 573, plg. D 467	D II	921
192(194)		plg. D 467, 614, 977, plg. **SD 776,** 1014	SD II	380
193(195)	plg. 1461	**D 977,** plg. D 614, 467, 506, 980, 1556, plg. SD 1014	D II	994
194(196)	plg. 1126, 1461	**D 977,** plg. D 506, 614, 980, 1556, plg. SD 1014	D II	995
195(437)	var. 194, 1126, 1461	D 506, 614, plg. D 322, 467, 505, 572, 573, 980, 1556, plg. **SD 776,** 1014	SD II	381

196(439)	var. **194**, **195**, **1468**	**D 506,** 614, plg. D 322, 467, 572, 573, 980, 1556, plg. SD 776	D II	922
197(197)	var. 194, **1461**	**D 977,** plg. D 506, 614, 980, 1556, plg. SD 1014	D II	994
198(449)	var. 194, plg. 433, 1126, 1461	**SD 389,** plg. D 331, 978	SD I	711
199(438)		**D 572,** 505, 573, plg. D 322, 467, 614, 980, 1556	D II	931
200(198)		**SD 682**	SD I	765
201(199)		**D 532**	D II	928
202(200)	plg. 1726	D 517, plg. D 781, **P 232**	SD II	520
203(201)	plg. 1126	**P 233**	SD II	520
204(202)		plg. D 10, **P 234**	SD II	521
205(203)	plg. 1461	plg. D 10, **P 235**	SD II	521
206(204)		D 1391, ML, **P 236**	SD II	521
207(205)		D 732, **P 237**	SD II	522
208(206)		**D 732**	D II	958
209(207)		**D 928,** plg. D 55	D II	987
210(208)		**D 928**	D II	987
211(210)		**D 951**	D II	989
212(211)		plg. D 928, 1015, **P 238**	SD II	522
213(212)		**SD 318**	SD I	699
214(213)		plg. D 734, **P 239**	SD II	522
215(214)		plg. D 1216, plg. **SD 1088**	SD II	440
216(215)		plg. D 1213, plg. **SD 1088**	SD II	440
217(216)	plg. 226	**SD 452**	SD I	724
218(217)	var. 217	**SD 452**	SD I	724
219(218)		**D 1010,** 1011	D II	999
220(219)	var. 219	**D 1011,** 1010	D II	999
221(220)		**P 306**	SD II	541
222(221)		plg. D 1008, 1474, **P 305**	SD II	541
223(222)		plg. D 1008, **P 307**	SD II	541
224(223)		**SD 138,** plg. D 380	SD I	662
225(224)		D 1213, 1216, plg. **SD 1088**	SD II	440

226(225)	var. 217, plg. 1272	**SD 681**	SD I	765
227(226)		**SD 453,** plg. D 786, plg. SD 99, 692	SD I	724
228(227)	plg. 229	**SD 453,** plg. SD 99, 692, plg. D 786	SD I	725
229(228)	var. 228	**SD 453,** plg. D 786 plg. SD 99, 692	SD I	725
230(229)		**D 786,** plg. SD 99, 453, 692	D II	964
231(230)	var. 230	**SD 453,** plg. D 786 plg. SD 99, 692	SD I	725
232(231)		**D 1014**	D II	1000
233(232)		**D 1014**	D II	1000
234(233)		**P 308**	SD II	542
235(235)		**SR 23(53)**	SD II	447
236(237)		**D 543**	D II	292
237(238)		**D 739,** SD 196	D II	959
238(239)		plg. D 926, plg. SD 881, **P 249**	SD II	525
239(240)		**D 577,** plg. D 785	D II	932
240(241)		plg. **SD 808**	SD II	388
241(242)	plg. 242	**D 550**	D II	929
242(243)	var. 241	**D 550,** plg. SD 882	D II	929
243(244)	plg. 1091,1520	**D 1101**	D III	794
244(245)	plg. 1091, 1311, 1520	**D 1101**	D III	794
245(246)		**D 850,** 925, SD 373, 413	D II	974
246(247)		**D 850,** 925, SD 373	D II	974
247(248)	plg. 840, 863	**D 850,** 925, SD 373, 413	D II	974
248(249)	plg. 1068	**D 925,** 850, SD 373, 413	D II	986
249(250)		D 924, plg. **SD 876**	SD II	401
250(251)		**D 747,** plg. SD 876	D II	960
251(252)		**SD 810,** plg. D 481, plg. SD 192, 801, 828, 911, 1068	SD II	388
252(253)		plg. SD 1027, **P 250**	SD II	525
253(254)		**SD 168,** plg. D 602	SD I	669
254(255)		plg. D 195, **849, 918,** plg. **SD 168**	SD I	669

255(256)		**SD 168,** plg. D 602	SD I	670
256(257)	var. **255**	**SD 168,** plg. D 195, 849, 918	SD I	670
257(258)	plg. 1679	**SD 168,** plg. D 195, 849, 918	SD I	670
258(259)		**SD 303**	SD I	696
259(260)	plg. 1688, **1712**	D 185, 215, **SD 12,** 50, 76	SD I	635
260(261)		plg. **SD 12**	SD I	635
261(262)	var. 260	**SD 12,** plg. SD 50, 76	SD I	636
262(263)	plg. 263, **264, 1491**	**SD 193,** plg. SD 374	SD I	674
263(264)	var. 262, plg. 1491	**D 1047,** plg. SD 856	D III	785
264(265)	plg. **262, 263, 1491**	**SD 193,** 374, 1069	SD I	674
265(266)		plg. **SD 193,** plg. D 798, 799	SD I	675
266(267)	var. 265	D 798, plg. 799, plg. **SD 193,** 856	SD I	675
267(268)		**D 799**	D II	966
268(269)	var. 267	**D 798,** 799, plg. SD 193, 856	D II	966
269(270)		**D 798,** 799	D II	966
270(271)		plg. D 798, plg. **SD 193**	SD I	675
271(272)	**plg. 1602**	D 1055, **P. 251**	SD II	525
272(273)		**SD 13**	SD I	636
273(274)		plg. D 923, plg. **SD 13**	SD I	636
274(275)		plg. D 923, plg. **SD 13**	SD I	636
275(276)		plg. D 922, plg. **SD 13**	SD I	637
276(277)		**D 923**	D II	986
277(278)		**D 923**	D II	986
278(279)		**D 922**	D II	985
279(280)		**P 252**	SD II	525
280(281)		**P 253**	SD II	526
281(282)		**P 254**	SD II	526
282(283)		**D 539**	D II	928
283(285)		**D 549**	D II	929
284(286)		**D 955**	D II	990

285(287)	plg. 976, 1605	**D 955**	D II	990
286(288)	var. 5	**D 852,** 853	D II	975
287(289)		**D 1246**	D III	813
288(290)		D 1212, **SD 1057**	SD II	435
289(291)		**D 952,** SD 11	D II	990
290(292)	var. 471	**SD 748,** 540, ML plg. D 87, 507	SD I	771
291(293)		**SD 317**	SD I	699
292(294)	plg. 1558, 1632	**D 929,** 1524	D II	987
293(295)		**P 230**	SD II	520
294(296)		**SD 163**	SD I	668
295(297)		plg. SD 991, **P 231**	SD II	520
296(298)	plg. 400	**SR 20(46)**	SD II	446
297(299)		**P 286**	SD II	534
298(300)		**SD 723**	SD I	770
299(301)	plg. 303			
300(302)	plg. 311	**D 958,** 1017, plg. D 193	D II	992
301(303)		**P 284**	SD II	534
302(304)		**P 285**	SD II	534
303(305)	plg. 299	**SD 34**	SD I	642
304(306)		D 715, 962, **SD 916,** plg. D 408, 963, 1545, 1565, plg. SD 463, 467, 995, 1009, 1075	SD II	411
305(307)		plg. D 846, plg. **SD 311**	SD I	698
306(308)	plg. 968	**P 280**	SD II	533
307(309)		plg. D 417, plg. SD 998, **P 281**	SD II	533
308(310)		**SD 599**	SD I	747
309(311)	plg. 7	plg. D 153, ML, **P 282**	SD II	533
310(312)		plg. D 153, ML, **P 283**	SD II	534
311(313)	plg. 300	**D 958,** 1017, plg. D 193	D II	992
312(314)	plg. 313, 314, 316, 460, 468, 473, 1785	D 513, 806, **SD 81,** plg. D 824, 825	SD I	653
313(315)	plg. 312	D 513, 806, **SD 81**	SD I	653
314(317, 319, 321)	var. 313, plg. 312	**D 513,** 806, SD 81	D II	924

315(318)		plg. **D 806,** 148, 513	D	II	968
316(320)	plg. 312, 317, **460**, **473**	**D 513,** 806, SD 81	D	II	924
317(323)	plg. 316, 473	D 824, **SD 77,** plg. D 513, 806, 813	SD	I	651
318(322)	plg. 319, 320	D 824, 841, **SD 77,** plg. D 513, 806, 813	SD	I	651
319(324)	plg. 318	D 824, 841, **SD 77,** plg. D 513, 806, 813	SD	I	651
320(325)	var. 319	D 824, 841, **SD 77,** plg. D 513, 806, 813	SD	I	651
321(327)		plg. D 807, 808, plg. **SD 78**	SD	I	652
322(327)	plg. 1711	**D 280**	D	I	898
323(238)		**SD 200**	SD	I	676
324(330)	plg. 325, 1320, 1471	**SD 267**	SD	I	687
325(331)	var. 324, plg. 1320, 1471	**SD 267**	SD	I	688
326(332)		D 782, **P 309**	SD	II	542
327(333, 335)	plg. 328	**SD 201**	SD	I	676
328(334)	var. 327	**SD 201**	SD	I	677
329(336)		**P 313**	SD	II	543
330(337)	var. 329	**P 314**	SD	II	543
331(338)		**D 1125,** 1132	D	III	798
332(339)		**D 800,** plg. D 769	D	II	996
333(340)		D 1125, 1132, **P 255**	SD	II	526
334(341)		D 487, **P 257**	SD	II	527
335(342)		plg. D 769, **P 258**	SD	II	527
336(343)	var. 335	plg. D 769, **P 393**	SD	II	566
337(344)		plg. D 800, 1125, 1132, **P 256**	SD	II	526
338(346)		**P 259**	SD	II	527
339(348)		D 1138, **P 260**	SD	II	528
340(349)		**D 897**	D	II	982
341(350)		plg. SD 101, **P 315**	SD	II	544
342(351, 352)		plg. SD 101, **P 316**	SD	II	544
343(353)		**P 310**	SD	II	542
344(354)		**P 311**	SD	II	543
345(355)		plg. D 194, **P 312**	SD	II	543
346(356)		**P 317**	SD	II	544
347(357)	plg. 502, 1782	**D 531**	D	II	927

348(358)		**D 531**	D	II	927
349(359)	plg. 1558	**D 920**	D	II	985
350(360)	plg. 1632	**P 318**	SD	II	545
351(361)		**D 1057**	D	III	787
352(362)		**D 1130**	D	III	800
353(363)		**D 899**	D	II	982
354(364)	plg. 1778	**D 458**	D	I	920
355(365)		**P 319**	SD	II	545
356(366)		plg. D 611, **P 320**	SD	II	545
357(367)		plg. SD 899, **P 321**	SD	II	545
358(368)		**SD 899**	SD	II	406
359(369)	plg. 360	**SD 477,** plg. SD 484	SD	I	730
360(370)	var. 359	**SD 477,** plg. SD 484	SD	I	730
361(372)	plg. 373	plg. **SD 339**	SD	I	703
362(373)		**D 486**	D	II	919
363(374)		**D 1029,** plg. D 1025	D	III	781
364(375)		plg. D 1025, 1029, **P 322**	SD	II	546
365(376)	plg. 366, 367	**SD 59,** 385, plg. D 1113	SD	I	647
366(378)	var. 365, 367	**SD 59,** 385	SD	I	647
367(377, 379)	var. 366	**SD 59,** 385	SD	I	648
368(380)		**SD 14,** 140, 1013, plg. D 1113	SD	I	637
369(381)	var. 368	**SD 14,** 140, 1013, plg. D 1113	SD	I	637
370(382)	plg. 837, 1096	**SD 14,** 140, 1013, plg. D 1113	SD	I	637
371(383)		**P 323**	SD	II	546
372(384)		D 1423, **P 324**	SD	II	546
373(371, 385)	plg. 631	**SD 339**	SD	I	702
374(386)	plg. 549, 1205—1207, 1465	plg. D 283, 284, 285, 479, 587, plg. **SD 524,** 319	SD	I	736
375(387)		**D 1163,** plg. D 283, 284, 285, 479, plg. SD 1019	D	III	804
376(388)		**D 587,** plg. D 283, 284, 285, 479, plg. SD 319, 522, 524, 1019	D	II	933
377(389) = 376(388) tik iš tono d			—		—

378(390)	var. 376	**D 587**, plg. D 283, 284, 285, 479, plg. SD 319, 522, 524	D II	933
379(391)		**SD 694**, plg. D 283, 479, 587	SD I	767
380(392)	plg. 1278, 1279	**SD 694**, plg. D 283, 479, 587	SD I	768
381(393)	plg. 1182	D 710, **SD 165**, plg. SD 474	SD I	668
382(394)	= 381(393)		—	—
383(395)		plg. **SD 473**, 386, 52	SD I	729
384(396)	var. 383	plg. **SD 473**	SD I	729
385(397)	plg. 440	**SD 52**, 386	SD I	646
386(398)		**D 613**, SD 793, 890, 891, 892	D II	937
387(399)	plg. 389	plg. D 613, plg. **SD 891**, 892, 793, 890	SD II	403
388(400)		plg. **SD 892**	SD II	403
389(401)	var. 387	plg. **SD 890**, 793, 891, 892	SD II	402
390(402)		plg. D 1001, **P 300**	SD II	539
391(403)		D 1001, **SD 691**, 942	SD I	767
392(404)		D 1096, **P 302**	SD II	540
393(405)		**D 1129**, plg. D 1096	D III	799
394(406)		**D 1129**, plg. D 1096	D III	799
395(407)		**P 303**	SD II	540
396(408)		**D 768**, plg. D 441	D II	963
397(409)		**D 999**	D II	998
398(410)		**SD 896**, plg. D 137, 540, plg. SD 617	SD II	405
399(411)	plg. 1602	D 500, **P 288**	SD II	535
400(412)	plg. 296	**SR 20(46)**	SD II	447
401(413)		**SD 382**	SD I	710
402(414)	plg. 403, 404, 405	plg. **SD 897**	SD II	406
403(415)	plg. 402, 404, 405	plg. SD 897, **P 289**	SD II	535
404(416)	plg. 402, 403, 405	**P 290**	SD II	536
405(417)	plg. 402, 403, 404	**P 291**	SD II	536
406(418)		plg. SD 897, **P 292**	SD II	536
407(419)		**P 293**	SD II	537
408(420)		**P 294**	SD II	537
409(421)		plg. D 1096, **P 295**	SD II	537
410(422)		**SD 617**	SD I	749

411(423)		**P 296**	SD II	538
412(424)		**P 297**	SD II	538
413(425)		**P 298**	SD II	538
414(426)		**P 299**	SD II	539
415(427)	var. 416	plg. **D 1090**	D III	792
416(428)	var. 415	plg. **D 1090**	D III	792
417(429)		**D 1090**	D III	793
418(430)		**D 1090**	D III	793
419(431, 432)		D 1090, **P 301**	SD II	539
420(433)		**D 534**	D II	928
421(434)		**D 855**	D II	975
422(435)		plg. D 291, 292, 456, **P 304**	SD II	540
423(436)		**D 292**, plg. D 291, 456	D I	899
424(140)		**SD 235**, 16, 989, plg. SD 464	SD I	682
425(441)		**D 979**, 1232, plg. SD 776	D II	995
426(442)		**SD 621**	SD I	750
427(443)		plg. D 328, **P 340**	SD II	551
428(449)		**D 790**, plg. D 328	D II	965
429(445)		**D 790**, plg. D 328	D II	964
430(446)		**D 790**, plg. D 328	D II	964
431(447)		**D 790**, plg. D 328	D II	964
432(448)		**P 342**	SD II	552
433(451)	plg. 198	**SD 389**, plg. D 331, 978	SD I	711
434(452)		**SD 305**	SD I	697
435(453)		ML, plg. D 751, 1264, plg. **SD 253**, 920	SD I	685
436(455)	plg. 567	**D 751**, plg. SD 253, 1264	D II	960
437(456)		**SD 80**, plg. D 751, 1264, plg. SD 388, 1100	SD I	653
438(457, 458)		D 783, 998, **SD 966**, plg. D 477	SD II	419
439(459)		**D 477**	D II	918
440(461, 462)	plg. 385	**SD 52**, 386	SD I	647
441(464)	plg. 1165, 1404, 1453	**P 325**	SD II	547
442(465)		**P 327**	SD II	547

443(466)		**P 328**	SD II	548
444(467)		**P 329**	SD II	548
445(468)		**P 326**	SD II	547
446(469)		**SD 142,** plg. SD 592, 685, 901	SD I	663
447(470)		plg. **SD 142,** 592, 685	SD I	663
448(471)	plg. 449	D 1059, ML, **P 333**	SD II	549
449(472)	plg. 448	**SD 340**	SD I	703
450(473)		D 469, **P 334**	SD II	549
451(474)		**P 335**	SD II	550
452(475)		**D 1164,** plg. D 1084	D III	805
453(476)		**SD 341,** 342, plg. SD 102	SD I	703
454(477)		plg. **SD 341,** 102, 342	SD I	704
455(478)		plg. **SD 341,** 102, 342	SD I	704
456(479)		**D 468**	D II	917
457(480)		**D 988**	D II	996
458(481)	plg. 1404, 1453	**P 336**	SD II	550
459(482)		**SR 5(29)**	SD II	445
460(483)	plg. 312, 314, 416	D 807, 839, plg. D 808, 809, plg. **SD 78,** 77, 81	SD I	852
461(484)	var. 460	**D 1548** plg. D 807, 808, 809, 839, 840	D III	814
462(485)		D 807, 817, 839, plg. D 808, 818, 840, plg. **SD 1089,** 77, 78, 81, 1090	SD II	441
463(486)		**D 507,** plg. ML	D II	922
464(487)		**D 810,** 807, 822, 842, 1546, plg. D 507	D II	968
465(488)		**D 842,** 807, 810, 822, 1546, plg. D 507	D II	972
466(489)		**D 810,** 822, 842, 1546, plg. D 507	D II	968
467(490)	plg. 468	**D 823,** SD 404, plg. D 507, ML	D II	970
468(491)	var. 467, plg. 312, 316, 317,	**SD 404,** D 823, plg. D 507, ML	SD I	713
469(492)		D 807, 817, **SD 78,** 1090, plg. D 807, 808, 809	SD I	652
470(493)		**D 817,** 807, SD 1090, plg. D 808	D II	969

471(494)	var. 290	plg. D 507, 807, ML, **P 330**	SD II	548
472(495)		D 824, 841, plg. D 813, 825, **P 394**	SD II	566
473(496)	plg. 312, 316, 317, 1785	**D 513**, 806, **SD 81**, plg. D 824, 825	D II	924
474(497)	plg. 119, 120	plg. D 399, **687**, **1073**, 1141, plg. SD 23, 151, 210, 211, **212**, **P 372**	SD II	560
475(498)	plg. 1756	**D 410**, plg. D 168, **401**, 366, plg. SD 829	D I	912
476(499)		plg. ML, **P 378**	SD II	562
477(500)		**SD 209**, plg. D 393, plg. SD 18	SD I	677
478(501)		**P 379**	SD II	562
479(502)		**SD 57**	SD I	647
480(503)	plg. 1474	plg. **SD 931**, 1037	SD II	414
481(504)		**SD 224**	SD I	681
482(505)		**P 381**	SD II	563
483(507)		**D 1209**	D III	808
484(509)		**SD 553**	SD I	741
485(510)	var. 107, 108, 705, 1420—1422, 1602	**P 382**	SD II	563
486(511)		**SD 220**	SD I	680
487(512)		plg. D 847, **SD 219**	SD I	679
488(513)	var. 103	**SD 428**, plg. D **847**	SD I	717
489(514)		D 847, **P 383**	SD II	563
490(515)		**D 563**	D II	930
491(516)	plg. 516	**D 563**	D II	930
492(517)		**D 1058**, SD 213, plg. D 1060	D III	788
493(518)		plg. D 788, **P 384**	SD II	563
494(519)		**D 417**, SD 989	D I	914
495(520)		**D 1218**	D III	808
496(521)	plg. 111	**SD 20**	SD I	639
497(522)		**D 1122**	D III	797
498(523)		**D 147**	D I	882
499(524)		D 1049, ML, **P 172**	SD II	502
500(525)		**SD 229**	SD I	696

501(526) = 502(527)			—	—
502(527)	plg. 347, 1782	**SD 356**	SD I	706
503(528)		**D 579**	D II	932
504(529)		**D 676**	D II	948
505(530)	plg. 1068	**SD 583**, plg. SD 581	SD I	744
506(531)	plg. 1068, 1568	**P 173**	SD II	502
507(532)	plg. 1068, 1766	**P 174**	SD II	502
508(533)	plg. 1175	**P 175**	SD II	503
509(534)		**D 938**	D II	988
510(535)		**D 677**	D II	948
511(536, 537)		**D 677**	D II	948
512(538)		plg. D 1075, plg. SD 300, 304, 445, **P 176**	SD II	503
513(539)		**SD 304**	SD I	697
514(540)		**SD 445**	SD I	722
515(541)		**D 674**	D II	947
516(542)	plg. 491	**D 936**	D II	988
517(543)	plg. 839	**D 121**	—	—
518(544)		**SD 357**	SD I	707
519(545)		**P 183**	SD II	505
520(546)		D 935, **P 182**	SD II	505
521(547)		**D 1237**	D III	811
522(548)	plg. 1550	**SD 1093**	SD II	413
523(549)	plg. 1470	**D 691**	D II	951
524(550)		ML plg. D 691, **P 184**	SD II	506
525(551)		**SD 446**	SD I	722
526(552)		**D 266**, SD 5, plg. D 1487, plg. SD 688	D I	897
527(553)		**P 186**	SD II	506
528(554)		**D 600**	D II	934
529(555)		**P 177**	SD II	503
530(556)		D 1258, **P 179**	SD II	504
531(557)		plg. D 1258, plg. SD 566, 1077, **P 178**	SD II	504
532(558)		**D 1258**	D III	813
533(559)		plg. ML, **P 180**	SD II	504
534(560)	plg. 535	**SD 625**, 624	SD I	750
535(561)	var. **534**	plg. **SD 525**, 624	SD I	750

536(562)	plg. 1583	**SR 10**, plg. SD 334, 476, 909	SD II	**445**
537(563)		plg. D 879, plg. SD 476, 543, **P 187**	SD II	507
538(564)	plg. 1259	**SD 466**, plg. SD 447	SD I	727
539(565)	var. 538	**SD 466**, plg. SD 334	SD I	**728**
540(566)		**SD 447**	SD I	722
541(567)		**SD 447**, plg. D 879, plg. SD 334	SD I	723
542(568)		**SD 462**, plg. SD 447	SD I	726
543(569)		**P 189**	SD II	507
544(570)		**P 188**	SD II	507
545(571)		**P 190**	SD II	508
546(573)	plg. 161	**P 358**	SD II	557
547(574)		**P 380**	SD II	562
548(575)		**P 185**	SD II	506
549(577)	var. 374	**P 51**	SD II	466
550(578)		**D 909**	D II	983
551(579)	plg. 575	**SD 67**	SD I	649
552(580)		**SD 967**	SD II	**419**
553(581)	var. 1	**SD 564**	SD I	742
554(582)	plg. 1615	**P 104**	SD II	482
555(583)	var. 554	plg. D 315, **SD 109**	SD I	657
556(584)		**D 635**	D II	939
557(585)	var. 96, plg. **1144**	**SD 328**, 326, 327, plg. D 912 plg. SD 339, 345	SD I	700
558(586)		**SD 326**	SD I	700
559(587)		**P 103**	SD II	481
560(588)		**D 1230**	D III	810
561(589)		plg. D 1230, **P 102**	SD II	**481**
562(590)	plg. 719, 772, 1615	**SD 439**	SD I	721
563(591)		**P 101**	SD II	481
564(592)		**D 426**, SD 329	D I	914
565(593)		**SD 45**	SD I	646
566(594)		**SD 45**	SD I	646
567(595)	var. 436, 1114, 1352—1354	**D 1154**	D III	803
568(596)		ML, D 1306, **P 98**	SD II	480
569(597)		**P 97**	SD II	479
570(598)		**D 767**	D II	963

571(599)	plg. 594	plg. **SD 861**, 975	SD II	398
572(600)		**D 910**	D II	983
573(601)		plg. D 1251, plg. **SD 860**, 788	SD II	398
574(602)		**D 908**	D II	983
575(603)	plg. 551	**SD 67**	SD I	649
576(604)		plg. D 18, 1079, **P 92**	SD II	478
577(605)		**P 91**	SD II	477
578(606)		**SD 320**, plg. D 429, plg. SD 172	SD I	700
579(607)		**SD 434**, plg. SD 320	SD I	719
580(608)		**SD 725**	SD I	770
581(609)		**SD 127**	SD I	660
582(610)		**D 616**	D II	938
583(611)		plg. D 201, 881, plg. **SD 858**, 875	SD II	397
584(612)		**P 88**	SD II	476
585(613)	plg. 1116, **1117**, 1601, 1602	**D 1055**, plg. SD 322	D III	786
586(614)	var. 585, plg. 1116, 1117, 1601, 1602	**D 1055**	D III	787
587(615)		**P 89**	SD II	477
588(616)		**SD 434**, plg. D 429, 1087, plg. SD 644, 646, 647, plg. SR 27 (59)	SD I	719
589(617)	plg. 1115	**SD 38**, plg. D 1563	SD I	644
590(618)		**P 90**	SD II	477
591(619)		**P 87**	SD II	476
592(620)		**D 945**	D II	989
593(621)		plg. D 123, **P 86**	SD II	476
594(622)	plg. 571	**D 497**	D II	920
595(623)	plg. 610, 1111	D 603, **SD 111**, 433, ЛНП 30, plg. SD 89	SD I	657
596(624, 625)		**SD 112**, plg. D 862	SD I	658
597(626)	plg. 600, 601	**D 605**	D II	935
598(627)		**SD 92**	SD I	655
599(628)		**D 608**, 944, SD 92, plg. D 605	D II	936
600(629)	var. 597	**D 608**, 944, SD 92, plg. D 605	D II	936

601(630)	var. 597	**D 608**, 944, SD 92, plg. D 605	D	II 936
602(631)		**D 862**, plg. D 608, **944**, plg. SD 112	D	II 976
603(632)	var. 602	**D 862**, plg. D 608, **944**, plg. SD 112	D	II 976
604(633, 634)		**SD 112**, plg. D 608, 862, 944, 1088	SD	I 658
605(635)	plg. 1602	**SD 406**, plg. SD 62, 277	SD	I 714
606(636)		**D 636**	D	II 940
607(637)		**P 84**	SD	II 475
608(638)		**D 762**, 1254	D	II 962
609(639)		plg. D 308, 504, plg. **SD 89**	SD	I 654
610(640)	plg. 595, 1107, 1111	D 308, **SD 89**, plg. D 236, 504	SD	I 655
611(641)		**D 1100**, 638, 1109, plg. SD 790	D	III 793
612(642)		D 1100, 1109, **SD 790**, plg. D 629, 637, 638	SD	II 383
613(643)		**P 83**	SD	II 475
614(644)		plg. D 604, **P 81**	SD	II 474
615(645, 646)		**D 604**	D	II 935
616(647)		**SD 750**	SD	I 771
617(648)		ML, **P 80**	SD	II 474
618(649)	plg. 1440	plg. **SD 427**	SD	I 716
619(650)		**SD 455**	SD	I 726
620(651)		**D 723**, ЛНП **15**	D	II 956
621(652)		**D 122**	D	I 879
622(653)		**SD 216**	SD	I 678
623(654)		**SD 216**	SD	I 679
624(655)		**D 1242**	D	III 811
625(656)		**P 79**	SD	II 474
626(657, 658)		**P 78**	SD	II 473
627(659)	var. 626	plg. SD 28, 211, **P 77**	SD	II 473
628(660)		plg. D 1126, **P 73**	SD	II 472
629(661)		ML, **P 72**	SD	II 472
630(662)		**SD 26**	SD	I 641
631(663)		**D 668**	D	II 946
632(664)	plg. 1091, 1520	**SD 27**	SD	I 641

633(665)		**D 699,** plg. 153, 731	D II	952
634(666, 667)		**D 699,** plg. D 735	D II	952
635(668, 669)	var. 681	**D 1173**	D III	806
636(670)		plg. D 155, **P 71**	SD II	472
637(671)		**D 1123,** plg. D 114, plg. SD 131	D III	797
638(672)		**D 1131,** plg. D 114, plg. SD 1123	D III	800
639(673)		**SD 152,** 205, 208	SD I	666
640(674)		**SD 152,** 205, 208	SD I	666
641(675)		**P 70**	SD II	471
642(676)		**P 69**	SD II	471
643(677)		**P 68**	SD II	471
644(678)		**P 67**	SD II	471
645(679)		**D 835**	D II	971
646(680)		**P 66**	SD II	470
647(681)		D 1292, **P 65**	SD II	470
648(682)		**P 64**	SD II	470
649(683)		D 173, 815, plg. SD 151, **P 62**	SD II	469
650(684)		plg. D 173, plg. SD 151, **P 63**	SD II	470
651(685)	plg. 652	plg. D 173, 815, plg. SD 151, **P 60**	SD II	469
652(686)	var. 651	plg. D 173, 815, plg. SD 151, **P 61**	SD II	469
653(687)		**D 109,** 634	D I	878
654(688)		**SD 150,** plg. D 624	SD I	665
655(689)		**D 624**	D II	939
656(690)		**D 1124**	D III	798
657(691)		**SD 1047,** plg. D 624	SD II	433
658(692)		**P 59**	SD II	468
659(693)	plg. 1511, 1512, 1518, 1519	**SD 149,** 1063	SD I	665
660(694)		**D 489,** plg. D 963, plg. ML	D II	920
661(695)	var. 107, plg. 705, 1420—1422, 1602	**D 498**	D II	920
662(696)	plg. 1453	D 963, **SD 467,** 463, plg. D 408, 498	SD I	728

663(697)	plg. 715, 750, 1074, 1136, 1165, 1464—1366, 1424, 1453, 1571	D 963, **SD 467,** 463, plg. D 408, plg. ML	SD I	728
664(698)		**D 385**	D I	909
665(699)		**SD 22**	SD I	639
666(700)		**D 964,** SD 21	D II	993
667(701)	plg. 1165, 1602	**P 364**	SD II	558
668(702)	plg. 663, 1404, 1453	**D 966,** 792, SD 98, 398, plg. D 535	D II	993
669(703)		plg. SD 308, **P 385**	SD II	564
670(704)		plg. SD 308, **P 386**	SD II	564
671(705)		**D 1239**	D III	811
672(707)		**SD 397,** ML	SD I	712
673(708)		D 378, **P 390**	SD II	565
674(709)	var. 673	D 378 **P 391**	SD II	565
675(710)		**D 407**	D I	912
676(711)		**SD 222**	SD I	680
677(712)		**D 989,** SD 37, 176, 177	D II	996
678(719)	var. 703	**D 353,** SD 55	D I	906
679(714)		**SD 788**	SD II	383
680(715)	plg. 1689	**D 217**	D I	892
681(716)	var. 635	**D 1173**	D III	807
682(717)		**D 518,** SD 223, 802, plg. D 213, 369	D II	925
683(718)	var. 682	D 518, **SD 223,** 802, plg. D 213, 369, 499, 904, 1137, 1245	SD I	680
684(719)	var. 682	D 518, **SD 223,** 802, plg. D 369	SD I	680
685(720)	plg. 1068, 1766	D 518, **SD 932,** 223, 802, plg. D 369	SD II	414
686(721)	plg. 706, 845, 1165	D 518, **SD 932,** 223, 802, plg. D 369	SD II	414
687(722)	var. 688, 689, 1103	D 518, 1137, **SD 802,** 223	SD II	385
688(723)	var. 687	**D 213,** 518, 1137, SD 223, 802	D I	892
689(724)	var. 687, 688	D 518, 1137, 1245, **SD 802,** 223	SD II	386
690(725)		D 499, 903, **SD 429**	SD I	718

691(726)		**SD 19**	SD I	639
692(727)		D 499, plg. SD 1008, **P 361**	SD II	558
693(728)	plg. 1442	**SD 993**	SD II	423
694(729)		**D 766**, SD 982	D II	962
695(730)	var. 1046	**SD 41**, plg. D 501	SD I	645
696(731)		**P 362**	SD II	558
697(732)		**P 363**	SD II	558
698(733)		**P 365**	SD II	559
699(734)		**D 171**	D I	884
700(735)	var. 701, 702, 704	**SD 228**, plg. D 353, 489	SD I	781
701(736)	var. 700, 702, 704	**D 846**, SD 311	D II	973
702(737)	var. 700, 701, 704	**D 846**, SD 311	D II	973
703(738)	var. 678	**D 353**, SD 55	D I	906
704(739)	var. 701, 702	**D 846**, SD 311	D II	973
705(740)	plg. 107, 108, 661, 1420—1422, 1602	D 498, 963, plg. **SD 463**	SD I	727
706(741)	var. 686, plg. 845, 1404, 1453	**D 408**, SD 463, 1009, plg. D 963, plg. ML	D I	912
707(742)		D 780, **P 191**	SD II	508
708(743)		D 484, **P 193**	SD II	509
709(744)		**SD 129**	SD I	661
710(745)		plg. SD 618, **P 192**	SD II	508
711(746)		**P 194**	SD II	509
712(747)		**D 812**, ML	D II	969
713(748)	plg. 714	**SD 130**, 448	SD I	661
714(749)	var. 713	**SD 130**, 448	SD I	661
715(750)	var. 663, plg. 750	**SD 449**	SD I	723
716(751)		**D 1042**	D III	783
717(752)		**P 195**	SD II	509
718(753)		**D 1099**	D III	793
719(754)	var. 562	**SD 1060**	SD II	435
720(755)		**P 198**	SD II	510
721(756)		**D 1028**, SD 131	D III	781
722(757)		D 1202, **P 196**	SD II	509
723(758)		**D 1202**	D III	807
724(759)		D 863, ML, **P 197**	SD II	510
725(760)		**D 863**	D II	976
726(761)	var. 12, plg. 10, 727, 811, 1471, 1692, 1740	**SD 359**, plg. D 583	SD I	707

727(762) var. 12, 726, plg. 1118, 1320, 1662	**D 583,** plg. SD 359	D II	932
728(763)	**D 672**	D II	947
729(764)	**D 672**	D II	946
730(765)	**D 672**	D II	946
731(766)	**D 1048,** ML	D III	785
732(767)	**D 864**	D II	976
733(768) = 732(767)		—	—
734(769) plg. 1174	**D 1227**	D III	809
735(770) var. 57, plg. 832	**SD 1092,** plg. D. 681, plg. SD 450	SD II	442
736(771, 772) var. 121, plg. 1120, 1595	D 533, 681, **SD 1091,** 132, 851, plg. D 1127	SD II	442
737(773)	**D 681,** 533, SD 132, 851, 1091, plg. D 1227	D II	949
738(774) var. 737	**D 681,** 533, SD 132, 851, 1091	D II	949
739(775) var. 737, 738	plg. D 533, 681, plg. **SD 450,** 1091, 1135	SD I	723
740(776)	**D 685**	D II	950
741(777)	plg. D 599, plg. **SD 851**	SD II	396
742(778, 779)	plg. **SD 167,** 360, plg. D 1227	SD I	669
743(780)	**D 1135,** plg. D 599, plg. SD 1042	D III	801
744(781) praleista dėl blogo užrašymo		—	—
745(782)	plg. D 247, **P 287**	SD II	535
746(783)	**D 312**	D I	901
747(784)	**D 339**	D I	905
748(785) plg. 156	**P 353**	SD II	555
749(786)	plg. SD 6716, **P 96**	SD II	479
750(787) var. 663, 715, 1136, 1165, 1404, 1424	**SD 900**	SD II	407
751(572, 788, plg. 894, 895 935)	**D 1062,** SD 1066, plg. 1036, plg. ЛНП 28	D III	788
752(789)	**P 82**	SD II	475
753(790) plg. 947	**D 566,** plg. D 380	D II	930
754(791)	D 566, plg. D 380, **P 140**	SD II	492

755(792, 793)		plg. D 880, **P 142**	SD II	493
756(794)	praleista dėl blogo užrašymo		—	—
757(795)		**D 568**	D II	931
758(796)		**P 143**	SD II	493
759(797)	plg. 62, 63	D 373, 735, **P 133**	SD II	490
760(798)		**SD 353**	SD I	706
761(799)	plg. 762	**D 1559**, SD 125	D III	815
762(800)	var. 761	D 1559, **SD 125**, 951	SD I	660
763(801)		plg. D 1559, plg. SD 125, **P 144**	SD II	493
764(802)		plg. D 1559, plg. **SD 951**	SD II	416
765(803)	plg. 768	**D 653**, SD 260	D II	942
766(804)	plg. 908	**P 146**	SD II	494
767(805)	var. 765	D 663, plg. SD 260, **P 147**	SD II	494
768(806) = 765(803)			—	—
769(807)		**P 148**	SD II	495
770(808)		**SD 123**	SD I	659
771(809)		SD 7, **P 145**	SD II	494
772(810)	plg. 562	**SD 240**	SD I	684
773(811)		**SD 594**, SR 20(46)	SD I	746
774(812)	plg. 570	**D 658**, plg. SD 558	D II	942
775(813)		plg. **SD 1051**	SD II	433
776(814)		**D 667**, SD 241, 249, 444	D II	945
777(815)		D 667, **SD 241**, 249, 444	SD I	684
778(816)		**P 149**	SD II	495
779(817) = 780(818)			—	—
780(818)		**D 654**	D II	942
781(819)		plg. **SD 468**, SR 1(11)	SD I	729
782(820)	plg. 783, 784	**SD 782**, plg. SD 981	SD II	381
783(821)	var. 782, 784	**P 150**	SD II	495
784(822)	var. 782, 783	Plg. SD 782, 981, **P 151**	SD II	496
785(823)		**SD 316**	SD I	699
786(824)		**SD 30**	SD I	641
787(825)		**D 659**	D II	943
788(826)		**SD 250**, 443	SD I	685
789(827)		**SD 94**	SD I	656
790(828)	var. 789	**SD 94**	SD I	656

791(829)	plg. 792, 793	**D 1052**	D III	786
792(830)	var. 791, 793	**D 1052**	D III	786
793(831)	var. 791, 792	**D 1052**	D III	786
794(832)		**D 665**, SD 95	**D** II	945
795(833)		**D 878**	D II	979
796(834)		**SD 296**	SD I	695
797(835)	plg. 802	D 684, **SD 442**, 461	SD I	722
798(836)		Plg. D 624, SD 442, **P 152**	SD II	496
799(837)		**D 882**	D II	980
800(838)	var. 799	**D 882**	D II	980
801(839)		**SD 355**, plg. D 878, plg. SD 354	SD I	706
802(840)	var. 797	**D 684**, SD 442	D II	950
803(841)	= 802(840)		—	—
804(842)		**SD 460**, plg. SD 354, 355	SD I	726
805(843)		**D 482**	D II	919
806(844)		**D 916**	D II	984
807(845)		D 915, **P 153**	SD II	496
808(846)		**D 679**, plg D 646	D II	949
809(847)		**D 913**, 919, SD 122	D II	984
810(848)		**D 919**, 913, SD 122	D II	985
811(849)	plg. 10, 12, 726, 1471, 1692	**SD 786**	SD II	382
812(850)		**P 154**	SD II	496
813(851)	var. 812	**P 155**	SD II	497
814(852)		plg. D 564, plg. SD 241, 249, 579, **P 156**	SD II	497
815(853)		**D 726**, ML	D II	957
816(854)	plg. 1200	plg. **D 728**, 726	D II	957
817(855)		plg. D 457, 726, **P 157**	SD II	497
818(856)		D 1110, **P 158**	SD II	498
819(857)		**SD 119**, 120	SD I	659
820(858)	= 819(857)		—	—
821(859)	var. 819, praleista dėl blogo užrašymo		—	—
822(860)		**D 836**	D II	972
823(861)		**P 159**	SD II	498
824(862)	plg. 986, 1175	**D 515**	D II	924
825(863)		plg. D 457, ML, **P 160**	SD II	498
826(864)		**P 161**	SD II	499
827(865)	var. 826	**P 162**	SD II	499

828(866)	praleista dėl blogo užrašymo		—	—
829(867)		**D 1102,** 1262, plg. 578, 671, 774, 941, plg. SD 96	D III	794
830(868)		**D 1106**	D III	795
831(869)		plg. D 263, 791, 1159, plg. SD 636, **P 163**	SD II	499
832(870)	plg. 57, 735	D 1159, plg. D 263, **P 164**	SD II	499
833(871)		plg. D 1159, **P 165**	SD II	500
834(872)		D 581, plg. D 263, 791, plg. SD 636, **P 166**	SD II	500
835(873)		**P 167**	SD II	500
836(874)		**P 168**	SD II	501
837(875)	var. 370	**D 609**	D II	937
838(876)		D 1032, **P 170**	SD II	501
839(877)	var. 517	**P 169**	SD II	501
840(878)	plg. 247, 863, 1068, 1766	**D 1534**	D III	814
841(879)		D 940, **SD 117**	SD I	659
842(880)		plg. **SD 117,** plg. D 940	SD I	659
843(881)	var. 113, plg. 863	**SD 298**	SD I	695
844(882)		**SD 116**	SD I	658
845(883)	var. 706, plg. 686, 846, 1453	**D 675**	D II	947
846(884)	var. 845, plg. 1404, 1454, 1571	D 675, **P 171**	SD II	502
847(885)	var. 44, 45, 144—146, 848, 849	D 875, 876, 877, **SD 259**	SD I	686
848(886)	var. 847, 849	D 875, 876, 877, **SD 259**	SD I	686
849(887)	var. 847, 848	D 875, 876, 877, **SD 259**	SD I	686
850(888)		**D 1122**	D III	797
851(889)		**SD 290,** plg. SD 436	SD I	693
852(890)	var. 851	**SD 290,** plg. SD 436	SD I	694
853(891)	var. 865	**SD 292**	SD I	694
854(892)	plg. 867, 868	**SD 156,** LD 2	SD I	667
855(893)		**SD 436,** plg. SD 465, 717, plg. SR 30(65)	SD I	721
856(894)		D 1313, **P 85**	SD II	476
857(895)		**D 617**	D II	938
858(896)		**D 763**	D II	962
859(897)		plg. SD 689, ML, **P 117**	SD II	486
860(898)		**SD 1096**	SD II	443

861(899)		**P 118**	SD II	486
862(900)	var. 57	plg. SD 292, **P 110**	SD II	484
863(901)	var. 247, 840, plg. 843, 1068, 1766	**SD 298**	SD I	695
864(902)		**SD 465**	SD I	727
865(903)	var. 853	**SD 292**	SD I	695
866(904)	var. 107, 108, 1420—1422	**SD 104**	SD I	657
867(905)			—	—
868(906)	= 854(892)		—	—
869(908)		plg. D 446, **P 120**	SD II	487
870(909)	plg. 871	**SD 361**, plg. D 441, 1092, plg. SD 1024	SD I	707
871(910)	var. 870	**SD 158**	SD I	667
872(911)		**SD 173**	SD I	671
873(912)		**D 758**	D II	961
874(913)	= 876(915)		—	—
875(914)	plg. 880	**D 885**	D II	981
876(915)	plg. 874, 877, 878, 1168	**D 702**, 886	D II	952
877(916)	var. 876, 1168	**D 702**, 886	D II	953
878(917)	var. 876, 1168	**D 702**, 886	D II	953
879(918)	= 878(917)		—	—
880(919)	plg. 875, 1168	**SD 114**	SD I	658
881(920)		**SD 61**	SD I	648
882(921)	= 881(920)		—	—
883(922)	var. 884	plg. **SD 656**, 680	SD I	757
884(923)	plg. 885, 1254	**SD 656**, 680	SD I	758
885(924)	var. 884	**SD 656**, 680	SD I	758
886(925)	plg. 888	plg. **D 1044**, **1068**	D III	784
887(926)	= 886(925)		—	—
888(927)	var. 886	plg. **D 1044**	D III	784
889(928)		**P 121**	SD II	487
890(929)	plg. 1721	**D 1067**, SD 159, ЛНП 28	D III	730
891(930)		**D 1036**	D III	783
892(931)		**D 1064**	D III	790
893(932)	var. 751	**D 1062**, SD 1066	D III	788
894(933)	= 893(932)		—	—
895(934)	var. 751	**D 1062**, SD 1066	D III	789
896(936)		**D 1062**, SD 1066	D III	789
897(937)		**P 128**	SD II	489

898(938)		**SD 629**	SD I	750
899(939)		**D 1040**, ML	D III	783
900(940)	plg. 901, **902**	**SD 3**, 72	SD I	634
901(941, 943)	var. 900	**SD 3**, 72	SD I	634
902(942)	var. 900, plg. **1404**	**SD 3**, 72	SD I	634
903(944)		ML, **P 122**	SD II	487
904(946)	plg. 1783	**SD 556**	SD I	741
905(947)		plg. **D 1043**	D III	784
906(948)		ML, **P 123**	SD II	488
907(949)	plg. 908	ML, **P 125**	SD II	488
908(950)	var. 907, plg. **766**	**P 124**	SD II	488
909(951)	plg. 941	**P 127**	SD II	489
910(952)		**P 126**	SD II	488
911(953)		**D 620**	D II	938
912(954)		**P 129**	SD II	489
913(955)		**D 1045**, 1053	D III	785
914(956)	plg. 1470	**SD 160**	SD I	667
915(957)		**P 130**	SD II	489
916(958)		SD 753, 754, plg. D 888, **P 131**	SD II	490
917(959)		**SD 753**, 754, plg. D 888	SD I	771
918(960)		D 141, ML, **P 132**	SD II	490
919(961)		**P 134**	SD II	490
920(962)	var. 921	plg. **SD 584**	SD I	745
921(963)	plg. **1222, 1223**	**SD 584**	SD I	745
922(964)	var. 12, plg. 1118, **1662**, 1740	**SD 350**	SD I	705
923(965)		D 1210, plg. D 1211, **P 136**	SD II	491
924(966)		**D 749**	D II	960
925(967)		**SD 73**	SD I	650
926(968)		**SD 351**	SD I	705
927(969)		**P 135**	SD II	491
928(970)		**D 661**	D II	943
929(971)		**D 661**	D II	944
930(972)		**SD 547**	SD I	740
931(973)		**SD 547**	SD I	740
932(974)	plg. 933, 972, 1399	**D 1229**	D III	809
933(975)	var. 932, plg. 1399	**D 1229**	D III	810

934(976) var. 13, plg. 960, 1262, 1400, 1710	**D 1229**, plg. D 1497, plg. SD 182	D III	810
935(977) plg. 61	**P 139**	SD II	492
936(978)	**D 1158**	D III	804
937(979) = 936(978)		—	—
938(980)	**D 652**, ML	D II	941
939(981)	**SD 126**	SD I	660
940(982)	**D 649**	D II	941
941(983) var. 909	**P 137**	SD II	491
942(984)	plg. D 843, 844, plg. SD 1210, 1211, **P 138**	SD II	491
943(985)	**D 844**, 1211	D II	972
944(986) = 943(985)		—	—
945(987)	**D 648**, plg. D 1210	D II	941
946(988)	**D 883**	D II	980
947(989) var. 753	D 566, plg. D 380, **P 141**	SD II	492
948(990) plg. 1600, 1653	**D 128**, 697, SD 68, ЛНП 27, plg. D 231	D I	880
949(991) plg. 1145	**SD 69**, plg. D 805	SD I	650
950(992)	**P 105**	SD II	482
951(993)	**D 752**, 129, SD 49	D II	961
952(994) plg. 953	**D 1171**, 1172, plg. SD 60	D III	806
953(995) var. 952	**D 1171**, 1172, plg. SD 60	D III	806
954(996) plg. 1698	**SD 459**	SD I	726
955(997)	**D 1086**, plg. SD 155	D III	791
956(998)	**D 761**, SD 70	D II	962
957(999) = 956(998)		—	—
958(1000)	**P 106**	SD II	482
959(1001)	**D 606**	D II	936
960(1002) = 934(976)		—	—
961(1003)	**P 107**	SD II	483
962(1004)	**D 177**, 29	D I	886
963(1005)	**SD 110**	SD I	657
964(1006)	**D 623**	D II	939
965(1007) plg. 975	**P 109**	SD II	483
966(1008)	**SD 432**	SD I	719
967(1009) plg. 1140, 1141, 1142, 1190	**P 108**	SD II	483
968(1010) var. 306, plg. 1150	**SD 263**, 314	SD I	687

969(1011)	**D 664**, SD 293	D II	944
970(1012)	plg. D 1156, **P 112**	SD II	484
971(1013)	**D 1156**	D III	803
972(1014) var. 971, plg. 932	D 1156, **P 111**	SD II	484
973(1015) plg. 974	**D 1157**	D III	803
974(1016) var. 973	**D 1157**	D III	804
975(1017) var. 965, plg. 1471	**P 114**	SD II	485
976(1018) var. 285, plg. 977, 1605	**D 588**, 31	D II	934
977(1019) var. 976, 1605	D 31, 588, **P 113**	SD II	485
978(1020)	**D 1078**, 1176	D III	791
979(1021) = 1046(1090)		—	—
980(1022) plg. 1003	**SD 170**, 157, 330	SD I	671
981(1023) = 980(1022)		—	—
982(1024)	**SD 157**, 170	SD I	667
983(1025)	**P 115**	SD II	485
984(1026, 1027)	**SD 849**	SD II	396
985(1028) plg. 995, 996	D 435, **P 116**	SD II	486
986(1029) var. 824	**P 93**	SD II	478
987(1030)	**P 94**	SD II	478
988(1031)	plg. D 748, **P 95**	SD II	479
989(1032) praleista dėl blogo užrašymo		—	—
990(1033)	**SD 437**	SD I	721
991(1034)	**D 894**	D II	981
992(1035)	**SD 257**	SD I	685
993(1036)	plg. SD 615, 616, **P 99**	SD II	480
994(1037)	plg. D 443, plg. SD 108, **P 100**	SD II	480
995(1038) plg. 985, 996	**D 435**	D I	916
996(1039) var. 985, 995	**D 435**	D I	916
997(1040) plg. 1009, 1010	**P 37**	SD II	462
998(1041)	**D 803**	D II	967
999(1042)	**D 1152**	D III	803
1000(1043)	**D 1063**	D III	789
1001(1044)	**D 522**	D II	926
1002(1045)	**SD 417**, plg. SD 62, plg. SD 277	SD I	715
1003(1046) var. 980, 981	**SD 277**, plg. D 62	SD I	691
1004(1047)	**P 38**	SD II	462
1005(1048)	**D 1222**	D III	809
1006(1049)	**SD 582**	SD I	744

1007(1050)	**P 39**	SD II	462
1008(1051)	**D 724**	D II	957
1009(1052) var. 997, plg. 1010	**P 40**	SD II	463
1010(1053) var. 997, plg. 1009	**P 41**	SD II	463
1011(1054) plg. 1619	D 65, 1127, 1142, **SD 806,** 807	SD II	387
1012(1055)	D 65, 1127, **SD 655**	SD I	756
1013(1056)	**SD 44**	SD I	645
1014(1057)	**SD 416,** 595	SD I	714
1015(1058)	**P 43**	SD II	463
1016(1059) plg. 1017, 1018, 1021	plg. D 729, plg. **SD 890,** 146, 252	SD II	403
1017(1060) var. 1016, 1018, plg. 1020	plg. D 729, plg. **SD 891,** 146, 252	SD II	403
1018(1061) var. 1016, 1017	plg. D 729, plg. **SD 892,** 146, 252	SD II	404
1019(1062) praleista dėl blogo užrašymo	plg. SD 146, 252	—	—
1020(1063) = 1017(1060)		—	—
1021(1064) var. 1016	plg. D 729, plg. SD 146, 252, 890, 891, 892, **P 44**	SD II	464
1022(1065)	plg. D 729, plg. SD 146, 252, 890, 891, 892, **P 45**	SD II	464
1023(1066)	plg. D 729, 801, plg. SD 146, 252, 890, 891, 892, **P 46**	SD II	464
1024(1067) plg. 1025, 1027	**D 801,** SD 252	D II	967
1025(1068) var. 1024	**D 801,** SD 252, plg. SD 146	D II	967
1026(1069)	**P 47**	SD II	465
1027(1070) = 1024(1067)		—	—
1028(1071)	D 240, **SD 25**	SD I	640
1029(1072)	**SD 147,** plg. D 282	SD I	664
1030(1073)	**SD 204**	SD I	667
1031(1074) plg. 1033	**SD 2,** 65	SD I	633
1032(1075)	**SD 2,** 65	SD I	633
1033(1076) var. 1031	**SD 2,** 65, plg. D 445	SD I	633
1034(1077)	**SD 43,** 418, plg. D 445, 688	SD I	

1035(1079)		**SD 269**, plg. D 90, 524, 1238	SD I	688
1036(1080)		**D 524**	D II	926
1037(1081)	= 1036(1080)		—	—
1038(1082)			—	—
1039(1083)		plg. D 1220 plg. SD 569, plg. SR 1(11), **P 48**	SD II	465
1040(1084)		plg. SD 569, **P 49**	SD II	465
1041(1085)		**D 1220**	D III	808
1042(1086)		**SD 419**	SD I	715
1043(1087)	plg. 1044, 1470, 1730	**SD 291**, 276, plg. SD 967	SD I	694
1044(1088)	var. 1043, plg. 1470, 1730	**SD 291**, 276	SD I	694
1045(1089)	var. 1044, praleista dėl blogo	užrašymo	—	—
1046(1090)	var. 695, plg. 979	**D 893**, LD 3, SD 41, 71	D II	981
1047(1091)		**D 178**	D I	886
1048(1092)		**P 14**	SD II	455
1049(1093)		**P 15**	SD II	455
1050(1094)		**P 16**	SD II	455
1051(1095)		**D 707**	D II	953
1052(1096)		D 547, plg. D 207, **P 17**	SD II	456
1053(1097)	plg. 1607	D 720, plg. D 39, 40, 41, 427, **P 19**	SD II	456
1054(1098)		D 720, plg. D 39, 40, 41, 427, plg. SD 184, 185, **P 20**	SD II	456
1055(1099)		D 720, plg. D 39, 40, 41, 427, plg. SD 184, 185, 874, plg. SR 26(58), **P 18**	SD II	456
1056(1100)	plg. 1057	**D 640**, 43, 44, 1093, 1477, 1478, 1503, ЛНП 13	D II	940
1057(1101)	var. 1056	D 43, 44, 640, 1093, 1478, 1503, ЛНП 13, **P 23**	SD II	457
1058(1102)	plg. 1059	**D 1080**	D III	791
1059(1103)	var. 1058	**D 1080**	D III	791
1060(1104)		**P 24**	SD II	458

1061(1105)	**P 25**	**SD II**	458
1062(1106)	**P 26**	SD II	458
1063(1107)	**D 521**, plg. D 717, 1560	D II	925
1064(1108)	plg. D 55, **P 27**	SD II	458
1065(1109) plg. 1616	D 55, **P 28**	SD II	459
1066(1110)	**D 957**, SD 231	D II	991
1067(1111)	**P 29**	SD II	459
1068(1112) plg. 80, 248, 505, 507, 685, 840, 863, 1069, 1766	**D 971**, plg. D 719, 721	D II	993
1069(1113) var. 1068	**D 971**, plg. D 719, 721	D II	993
1070(1114)	**D 455**	D I	920
1071(1115) plg. 1072, 1073	**D 957**, plg. SD 231	D II	991
1072(1116) var. 1071	**D 957**, plg. SD 231	D II	992
1073(1117) var. 1071	**D 721**, 957,	D II	956
1074(1118) var. 663, plg. 1075, 1077, 1130, 1571, 1710	**D 712**	D II	954
1075(1119) var. 1074, plg. 1077, 1571	**D 712**	D II	954
1076(1120, 1121) plg. 1571	**D 712**	D II	954
1077(1122) var. 1075, 1571	**D 712**	D II	955
1078(1123)	**D 712**	D II	955
1079(1124)	**P 30**	SD II	459
1080(1125) plg. 1081	D 972, plg. D 57, **P 31**	SD II	460
1081(1126) var. 1080	**D 974**, plg. D 57	D II	994
1082(1127)	plg. SD 633, **P 32**	SD II	460
1083(1128)	**P 33**	SD II	460
1084(1129)	**P 34**	SD II	461
1085(1130)	**SD 186**	SD I	672
1086(1131)	**P 58**	SD II	468
1087(1132)	**SD 91**	SD I	655
1088(1133) plg. 1269—1271	**SD 677**	SD I	764
1089(1134) plg. 1090, 1252	**SD 652**	SD I	755
1090(1135) var. 1089, plg. 1252	**SD 652**	SD I	755
1091(1136) var. 243, 244, 632, plg. 1520	**P 35**	SD II	461
1092(1137)	**SD 655**, plg. D 179, 437	**SD I**	**757**
1093(1138)	plg. D 60, 179, plg. SD 655, **P 36**	SD II	461
1094(1139)	**SD 661**, plg. D 59, 960	SD I	760
1095(1140)	**SD 37**, 176, 177, plg. D 989	SD I	643

1096(1141) plg. 370	**SD 37**, 176, 177	SD I	643
1097(1142) plg. 1098	**D 202**, 1154	D I	891
1098(1143) plg. 1097, 1099	plg. D 202, **SD 37**	SD I	643
1099(1144) var. 1098	plg. D 202, **SD 37**	SD I	644
1100(1145)	**SD 64**	SD I	649
1101(1146)	**SD 64**, 178	SD I	649
1102(1147)	plg. **SD 37, 178**	SD I	644
1103(1148) var. 687	D 1137, **SD 802**, 223, plg. D 1145, plg. SD 226, ЛНП 3	SD II	386
1104(1149)	**D 662**	D II	944
1105(1150)	plg. D 662, **P 1**	SD II	451
1106(1151)	**D 1146**, plg. SD 89	D III	802
1107(1152) = 610(640)		—	—
1108(1153)	**D 1088**, plg. D 608, 944	D III	792
1109(1154)	**D 946**, 862, SD 112	D II	989
1110(1155)	**SD 865**	SD II	400
1111(1156) var. 595, 610	**D 603**, SD 111, 433	D II	934
1112(1157)	**D 603**, SD 111, 433	D II	935
1113(1158)	**P 3**	SD II	451
1114(1159) = 567(595)		—	—
1115(1160) plg. 589	D 1563, plg. SD 38, **P 4**	SD II	452
1116(1161) plg. 585, 586, 117, 1601, 1602	**D 1055**, plg. SD 322	D III	787
1117(1162) var. 1116, plg. 585, 586	**D 1055**, plg. SD 322	D III	787
1118(1163) var. 727, 922, 1662	**SD 434**, plg. D 429, plg. SD 172	SD I	720
1119(1164) plg. 1246, 1247, 1248, 1586	D 1087, **SD 646**, 644, 647 plg. D 429, plg. SD 172, 320	SD I	753
1120(1165) = 736(771, 772)	D 1079, plg. D 18	—	—
1121(1166)	D 1079, plg. D 18, **P 5**	SD II	452
1122(1167)	D 1079, plg. D 18, **P 6**	SD II	452
1123(1168) plg. 1596, 1597	**D 20**	D I	868
1124(1169)	**SD 842**	SD II	394
1125(1170)	**D 911**, 1244, plg. D 295	D II	984
1126(1171) plg. 43, 107, 194, 195, 198, 209	**D 295**, SD 869, 870	D I	900
1127(1172)	**SD 400**	SD I	713
1128(1173) plg. 1129	**D 939**, 148	D II	988
1129(1174) plg. 1128	**D 148**, 939	D I	882
1130(1175)	**D 413**, 1225	D I	913

1131(1176)	D 639, **P 387**	SD II	564
1132(1177) plg. 1133	**SD 308**	SD I	697
1133(1178) var. 1132	**SD 308**	SD I	698
1134(1179)	**P 388**	SD II	565
1135(1180)	D 1239, **P 389**	SD II	565
1136(1181) plg. 663, 715, 750, 1074	D 792, 966, **SD 398**, 98	SD I	712
1137(1182)	plg. ML, **P 9**	SD II	453
1138(1183) plg. 1139	D 1230, 1231, **P 10**	SD II	453
1139(1184) var. 1138	D 1230, 1231, **P 11**	SD II	454
1140(1185) = 1190(1236)	SD 79, 483	—	—
1141(1186)		—	—
1142(1187) = 1190(1236)		—	—
1143(1188)	**SD 864**, plg. D 696, plg. SD 949	SD II	399
1144(1189) plg. 96, 557	**SD 328**, 326, 327	SD I	701
1145(1190) plg. 949	**SD 69**, plg. D 805	SD I	650
1146(1191, 1192) plg. 1186	**SD 262**, 261	SD I	686
1147(1193)	plg. D 1497, plg. SD 182, 313, **P 13**	SD II	454
1148(1194) var. 43	**SD 40**, plg. ML	SD I	645
1149(1195)	**SD 218**, plg. D 178	SD I	679
1150(1196) var. 968	D 1157, **SD 263**, 314	SD I	687
1151(1197) = 1150(1196)	D 1157, SD 263, 314	—	—
1152(1198) plg. 1153	**D 1176**, 1078	D III	807
1153(1199) var. 1152	**D 1176**, 1078	D III	807
1154(1200) plg. 1155	D 687, plg. D 399, **P 374**	SD II	561
1155(1201) plg. 1154	D 687, **P 375**	SD II	561
1156(1202) plg. 1495, 1762	**SD 1073**	SD II	437
1157(1203)	**D 512**	D II	923
1158(1204)	D 599, 1144, **SD 1042**, plg. D 1135	SD II	431
1159(1205)	plg. D 154, ML, **P 199**	SD II	510
1160(1206)	**P 200**	SD II	511
1161(1207)	**D 743**	D II	960
1162(1208)	**D 930**	D II	987
1163(1209)	plg. D 1475, **P 201**	SD II	511
1164(1210)	**P 202**	SD II	511
1165(1211) var. 441, 667, 686, 715, 750, plg. 1166, 1188	**SD 335**	SD I	701
1166(1212) var. 1165	plg. SD 335, ML, **P 392**	SD II	566

1167(1213)	**SD 8**	SD I	634
1168(1214) plg. 876—880	D 738, **P 205**	SD II	512
1169(1215)	**P 203**	SD II	511
1170(1216)	**SD 363**	SD I	708
1171(1217)	**P 204**	SD II	512
1172(1218)	**D 826**	D II	970
1173(1219)	**SD 243**	SD I	684
1174(1220) plg. 734	**SD 9**, plg. SD 31	SD I	635
1175(1221) var. 508, 824	**P 213**	SD II	514
1176(1222)	**P 222**	SD II	517
1177(1223)	plg. **SD 836**, 309, 1023	SD II	392
1178(1224)	plg. SD 190, 603, 791, 921, **P 223**	SD II	517
1179(1225)	**SD 309**	SD I	698
1180(1226)	**SD 475**, SR 2(21)	SD I	730
1181(1227)	**SD 495**, 471	SD I	734
1182(1228) plg. 381	**SD 474**, plg. D 710, plg. 821, plg. ЛНП 25	SD I	730
1183(1229)	**SD 334**, 476	SD I	701
1184(1230)	D 1252, **SD 302**, 480, plg. D 1253	SD I	696
1185(1231)	D 1252, **SD 480**, 302, plg. D 1253	SD I	731
1186(1232) = 1146(1191, 1192)	SD 261, 262	—	—
1187(1233)	**D 1567**, SD 481	D III	815
1188(1234) plg. 1165, 1166, 1194	**SD 482**	SD I	731
1189(1235) plg. 1190	**SD 483**, 487	SD I	732
1190(1236) var. 1189, plg. 967, 1140—1142	**SD 483**	SD I	732
1191(1237)	**SD 484**, 307	SD I	732
1192(1238)	**SD 485**	SD I	732
1193(1239)	**SD 478**, ML, plg. SD 612, plg. SR 24(54)	SD I	731
1194(1240) plg. 1188	**SD 492**	SD I	733
1195(1241)	**SD 493**, 358	SD I	733
1196(1242)	**SD 493**	SD I	733
1197(1243)	**SD 494**	SD I	734
1198(1244)	**SD 496**	SD I	734
1199(1245) plg. 1200	**SD 500**, 504	SD I	735
1200(1246) var. 1199, plg. 816	**SD 153**, 502, 504, plg. SD 154	SD I	666

1201(1247)	**SD 505**	SD I	735
1202(1248) plg. 1216, 1217	**SD 409,** 506, plg. D 453, plg. SD 410, 411	SD I	714
1203(1249)	**SD 509,** 510, 511, 512, 513	SD I	735
1204(1250)	**SD 520**	SD I	736
1205(1251) plg. 1207, 1465	**SD 319,** plg. D 285, 587, plg. SD 522, 524	SD I	699
1206(1252) plg. 1208	D 285, **SD 522,** 524, plg. D 587	SD I	736
1207(1253) var. 1205	**D 285,** SD 522, 524	D I	898
1208(1254) = 1206(1252)		—	—
1209(1256)	**SD 530**	SD I	738
1210(1257)	**SD 559**	SD I	741
1211(1258)	**SD 561**	SD I	742
1212(1259)		—	—
1213(1260) = 1211(1258)		—	—
1214(1261) plg. 1219	SD 564, **SR 17(40)**	SD II	446
1215(1262) plg. 1175, 1716, 1719	**D 306, 314,** SD 565, 1039, ML, plg. D 302, 303, 304	D I	901
1216(1263) plg. 1202	**SD 567,** 410, 411, D 453, plg. SD 409, 506	SD I	743
1217(1264)	**SD 600,** plg. SD 410, 411, 567	SD I	747
1218(1265)	**SD 569,** plg. SD 568, 570	SD I	743
1219(1266) plg. 1214	**SD 571,** SR 17(40)	SD I	743
1220(1267)	**SD 572,** 573, 575, SR 18(41)	SD I	744
1221(1268) praleista dėl blogo užrašymo	SD 585, 586, 587, 588	—	—
1222(1269) var. 921	**SD 584**	SD I	745
1223(1270) var. 921	**SD 584**	SD I	745
1224(1271)	**SD 593**	SD I	746
1225(1272)	**SD 597**	SD I	746
1226(1273)	**SD 598**	SD I	746
1227(1274) plg. 1228	**SD 603**	SD I	747
1228(1275) var. 1227	**SD 603**	SD I	748
1229(1276, 1277)	**SD 607**	SD I	748
1230(1278)	**SD 611**	SD I	748
1231(1279)	**SD 615,** plg. SD 616	SD I	749
1232(1280)	**SD 620**	SD I	749

1233(1281) plg. 1234, 1547, 1575	**D 501**, SD 631	D II	921
1234(1282) var. 1233, **1547**, 1575	D 501, **SD 631**	SD I	751
1235(1283)	**SD 632**	SD I	751
1236(1284) plg. 1239	**SD 638**	SD I	752
1237(1285)	**SD 639**	SD I	752
1238(1286) var. 1236	**SD 639**	SD I	752
1239(1287) = 1238(1286)		—	—
1240(1288) plg. 1241, 1242	**D 1031**, SD 183, 640	D III	782
1241(1289) var. 1240	**D 1031**, SD 183, 640	D III	782
1242(1290) = 1240(1288)		—	—
1243(1291)	**SD 641**	SD I	752
1244(1292) plg. 1245	**SD 289**, 642, 643, plg. D 1242	SD I	693
1245(1293) var. 1244	**SD 289**, 642, 643, plg. D 1242	SD I	693
1246(1295) var. 1119	**D 1087**, SD 644, 646	D III	792
1247(1294) var. 1119, plg. 1248	D 1087, **SD 644**, 646, plg. SD 647	SD I	753
1248(1296) var. 1247, plg. 1119, 1586	**SD 646**, 647, plg. D 1087, plg. SD 644, SR 27(59)	SD I	753
1249(1297)	D 199, 321, 329, **SD 648**, 35	SD I	754
1250(1298)	**SD 649**, plg. D 199	SD I	754
1251(1299)	**SD 651**	SD I	755
1252(1300) plg. 1089, 1090	**SD 652**	SD I	756
1253(1301)	**SD 654**	SD I	756
1254(1302) = 884(923)		—	—
1255(1303)	**SD 656**, 680	SD I	758
1256(1304)	**SD 660**, ML	SD I	760
1257(1305) plg. 1258	**SD 387**, 664, 665	SD I	710
1258(1306) var. 1257	**SD 387**, 664, 665	SD I	710
1259(1307) plg. 157, 185, 538	**SD 666**	SD I	761
1260(1308) plg. 1261	**SD 667**	SD I	761
1261(1309) plg. 1260	**SD 667**	SD I	761
1262(1310, 1311) = 934(976)	SD 6716, plg. D 72	—	—
1263(1312)	**SD 671a**, plg. D 330, ML	SD I	762
1264(1313) plg. 1265, **1273**	**SD 672, 682**	SD I	762
1265(1314) var. 1264	**SD 672, 682**	SD I	762
1266(1315) plg. 1267	D 859, **SD 673**, plg. D 709, 833, plg. SD 422	SD I	762

1267(1316) var. 1266	**SD 674**	SD I	763
1268(1317)	**SD 675**	SD I	763
1269(1318) var. 1088	**SD 676,** 677	SD I	763
1270(1319) var. 1088, plg. 1277	**SD 677,** 676	SD I	764
1271(1320) var. 1088, plg. 1277	**SD 677,** 676	SD I	764
1272(1321) = 226(225)		—	—
1273(1322) plg. 1264, 1265	**SD 682,** 672	SD I	765
1274(1323)		—	—
1275(1324) =.29(30)		—	—
1276(1325) var. 29	**SD 684**	SD I	766
1277(1326) plg. 1270, 1271	**SD 693**	SD I	767
1278(1327) plg. 380	**SD 694**	SD I	768
1279(1328) plg. 380	**SD 694**	SD I	768
1280(1329)	**SD 697**	SD I	769
1281(1330) var. 131	**D 470,** SD 700	D II	917
1282(1331)	**SD 703**	SD I	769
1283(1332)	**SD 709**	SD I	770
1284(1333) plg. 1285	**SD 770**	SD II	379
1285(1334) var. 1284	**SD 770**	SD II	379
1286(1335)	**SD 772,** plg. SD 388, 989	SD II	380
1287(1336)	**SD 775**	SD II	380
1288(1337) plg. 1289, 1290, 1291	**D 614,** 980, 1556, SD 776, plg. D 322, 572, 573	D II	937
1289(1338) var. 1288, plg. 1291	**D 695,** SD 48, 779, 780	D II	951
1290(1339) var. 1288	**D 695,** SD 48, 779, 780	D II	951
1291(1340) var. 1288, 1289	**D 695,** SD 48, 779, 780	D II	952
1292(1341) plg. 1293	**SD 1041,** D 872, plg. SD 281, 420	SD II	430
1293(1342) var. 1292	D 872, **SD 1041;** plg. SD 281, 420	SD II	431
1294(1343)	**SD 782,** plg. SD 981	SD II	381
1295(1344)	**SD 783**	SD II	382
1296(1345)	**SD 787,** 788, 789	SD II	383
1297(1346)	**SD 791,** 190, 817	SD II	383
1298(1347) = 1297(1346)		—	—
1299(1348) plg. 1313	**SD 921,** plg. D 1077, 1226, plg. SD 188, 189, 791	SD II	413
1300(1349)	**SD 799**	SD II	384

1301(1350)

1302(1351)

1303(1352) plg. 1310
1304(1353)
1305(1354) plg. 1306
1306(1355) var. 1305
1307(1356, 1357) plg. 1308, 1309

1308(1358) var. 1317

1309(1359) var. 1307

1310(1360) var. 1303

1311(1361) plg. 244
1312(1362)
1313(1363) plg. 1299
1314(1364)
1315(1365, 1367) plg. 1316, 1317
1316(1366) var. 1315
1317(1368) var. 1315
1318(1369) plg. 1319
1319(1370) var. 1318
1320(1371) plg. 324, 325, 327

1321(1372)

1322(1373) plg. 1674

1323(1374)
1324(1375)
1325(1376)
1326(1377)
1327(1378) plg. 1571
1328(1379)
1329(1380)
1330(1381)

1331(1382) plg. 1572

1332(1383) plg. 1333, 1574
1333(1384) var. 1332

SD 878, 800, plg. SD 143	SD II	401
SD 800, 878, plg. SD 143	SD II	385
SD 801, plg. D 481	SD II	385
D 518, **SD 802**, 223	SD II	386
D 51, **SD 804**, 803, 333	SD II	386
D 51, SD 333, 803, 804	D I	871
D 445, 688, 1142, **SD 806**, 807	SD II	387
D 688, 445, 1142, SD 806, 807	D II	950
D 445, 688, 1142, **SD 806**, 807	SD II	387
SD 808	SD II	388
SD 809, 810	SD II	388
SD 815, 816	SD II	389
SD 190, 791, 817, 921	SD I	674
SD 791, 817, 921	SD II	384
SD 822	SD II	389
SD 822, plg. SD 1006	SD II	389
SD 822	SD II	389
SD 823	SD II	390
SD 823	SD II	390
SD 823	SD II	390
D 1245, 518, SD 223, 802, 824	D III	812
D 1245, 518, SD 223, 802, 824	D III	812
SD 658, 825	SD I	759
SD 826, plg. D 1099	SD II	390
SD 827, plg. D 995	SD II	391
D 481, **SD 828**	SD II	391
SD 830, plg. SD 423	SD II	391
SD 832	SD II	392
SD 834	SD II	392
SD 836, plg. SD 309, 603	SD II	393
D 1128, SD 837, plg. D 99	D III	798
SD 838	SD II	393
SD 838	SD II	394

1334(1385, 1386)	**SD 839**	SD II	394
1335(1387) var. 1336, praleista dėl blogo užrašymo		—	—
1336(1388)	**SD 840**, 289, 642, 643, 841, plg. D 718, 1242, plg. 215	SD II	394
1337(1389)	**SD 844**	SD II	395
1338(1390, 1391)	**SD 845**	SD II	395
1339(1392)	**SD 847**, plg. 312, 824, 937	SD II	395
1340(1393)	**SD 848**	SD II	396
1341(1394)	**SD 15**	SD I	638
1342(1395) praleista dėl blogo užrašymo	D 15, SD 396, 852	—	—
1343(1396)	**SD 854**, 88	SD II	397
1344(1397)	**SD 858**	SD II	397
1345(1398) = 1344(1397)	SD 857, plg. SD 107	—	—
1346(1399)	**SD 862**	SD II	399
1347(1400)	**SD 863**	SD II	399
1348(1401) var. 95, plg. 1388	**SD 864**, plg. D 696	SD II	400
1349(1402) var. 95, plg. 1388	**SD 864**, plg. D 696	SD II	400
1350(1403) plg. 113	**SD 866**	SD II	400
1351(1404) plg. 113	**SD 866**	SD II	401
1352(1405) var. 567	**SD 179**, 857, 867	SD I	671
1353(1406) var. 567	**SD 179**, 867	SD I	672
1354(1407) var. 567	**SD 179**, 867	SD I	672
1355(1408) = 1091(1136)	**SD 881**	SD II	401
1356(1409)	**SD 883**	SD II	402
1357(1410)	**SD 888**	SD II	402
1358(1411) plg. 1359	**SD 893**	SD II	404
1359(1412) var. 1358	**SD 893**	SD II	404
1360(1413)	**SD 895**	SD II	405
1361(1414) plg. 1362	**SD 896**	SD II	405
1362(1415) var. 1361	**SD 896**	SD II	406
1363(1416)	**SD 897**	SD II	406
1364(1417) var. 663, 715, plg. 1367, 1368	**SD 900**	SD II	407
1365(1420) var. 663, 715, plg. 1424	**SD 900**	SD II	407
1366(1421) var. 663, 715, plg. 1424	**SD 900**	SD II	407
1367(1418) plg. 1364	**SD 900**	SD II	408
1368(1419) plg. 1364, 1571	**SD 900**	SD II	408
1369(1422)	D 895, **SD 344**, 673, 903	SD I	704
1370(1423)	D 859, **SD 344**, 673, 903, plg. D 709	SD I	705

1371(1424)	**SD 904**, 905, plg. D 94	SD II	408
1372(1426)	**SD 678**, 686, 908	SD I	764
1373(1427) plg. 1376	**SD 910**	SD II	409
1374(1428) plg. 1377	**SD 910**	SD II	409
1375(1429) = 1374(1428)		—	—
1376(1430) var. 1373	**SD 910**	SD II	409
1377(1431) = 1374(1428)		—	—
1378(1432)	**SD 911**, 876	SD II	410
1379(1433)	**D 1203**, SD 912	D III	808
1380(1434)	**SD 913**	SD II	410
1381(1435) praleista dėl blogo užrašymo	**SD 913**	—	—
1382(1436) plg. 1383	**SD 915**	SD II	411
1383(1437) var. 1382	**SD 915**	SD II	411
1384(1438, 1440)	**D 715**, 962, SD 916, plg. D 408	D II	955
1385(1443, 1444, 1446) = 1384(1438, 1440)		—	—
1386(1441, 1442, 1445) plg. 1387	**D 962**, 715, SD 916, plg. D 408	D II	992
1387(1439) var. 1386	D 715, 962, **SD 916**, plg. D 408	SD II	412
1388(1447) plg. 95, 1348, 1349	**SD 918**	SD II	412
1389(1448)	**D 997**, SD 919, 1099	D II	997
1390(1449) plg. 12, 1391	D 1264, **SD 920**, 1100	SD II	412
1391(1450) var. 1390, plg. 12	D 1264, **SD 920**, 1100	SD II	412
1392(1451) var. 52, plg. 1393, 1394	D 1263, **SD 431**, 922, plg. D 239	SD I	718
1393(1452) var. 52, 1392	D 239, 1263, **SD 431**, 922	SD I	718
1394(1453) var. 52, 1392	D 239, 1263, **SD 431**, 922	SD I	719
1395(1454)	**SD 923**	SD II	413
1396(1455)	**SD 926**	SD II	413
1397(1456)	**SD 236**, plg. SD 388	SD I	682
1398(1457)	**SD 996**, 423, 927, plg. D 709	SD II	423
1399(1458) var. 932, 933, plg. 1401	D 802, 828, **SD 930**	SD II	414
1400(1459) = 934(976)	D 802, 828, SD 930	—	—
1401(1460) = 1399(1458)	D 802, 828, SD 930	—	—
1402(1461) plg. 1403	**SD 933**, 368	SD II	415
1403(1462) var. 1402	**SD 368**, 933	SD I	708
1404(1463) plg. 441, 458, 668, 706, 750, 846, 902	**SD 934**	SD II	415

1405(1464)	**SD 938,** plg. SD 313	SD II	415
1406(1465)	**SD 938,** plg. SD 313	SD II	415
1407(1466) plg. 391, 1408	**D 1001,** SD 198, 691, 942	D II	998
1408(1467, 1468) var. 1407	**D 1001,** SD 198, 691, 942	D II	999
1409(1469)	**SD 944**	SD II	416
1410(1470)	**SD 946**	SD II	416
1411(1471)	**SD 947**	SD II	416
1412(1472)	**SD 952**	SD II	417
1413(1473) plg. 1414	**SD 953**	SD II	417
1414(1474) var. 1413	**SD 953**	SD II	417
1415(1475) plg. 1416, 1417, 1418	**D 660,** SD 955	D II	943
1416(1476) var. 1415	D 660, **SD 955**	SD II	417
1417(1477) var. 1415	D 660, **SD 955**	SD II	418
1418(1478) var. 1415	D 660, **SD 955**	SD II	418
1419(1479, 1480)	**SD 958,** 225	SD II	418
1420(1481) plg. 25, 107, 108, 482, 661, 705, 866	**SD 566,** 959	SD I	742
1421(1482) plg. 25, 107, 108, 485, 661, 705, 866, 1420	**SD 566,** 959	SD I	743
1422(1483) plg. 25, 107, 108, 485, 661, 705, 866, 1420	**SD 959,** 566, plg. D 1258	SD II	418
1423(1484)	plg. **SD 960,** 390	SD II	419
1424(1485) plg. 663, 715, 750, 1365, 1366	D 1060, **SD 962**	SD II	419
1425(1486)	**D 783,** 998, SD 966, plg. D 477	D II	963
1426(1487)	**SD 971**	SD II	420
1427(1488)	**SD 974,** plg. SD 1006	SD II	420
1428(1489)	**SD 861,** 975	SD II	398
1429(1490)	**SD 977,** 1071	SD II	420
1430(1491) = 1429(1490)	SD 977, 1071	—	—
1431(1492) = 1429(1490)		—	—
1432(1493)	**SD 978**	SD II	420
1433(1494)	**SD 979**	SD II	421
1434(1495) = 1433(1494)		—	—
1435(1496)	**D 666,** SD 980	D II	945
1436(1497)	**SD 983**	SD II	421
1437(1498) plg. 1438, 1439	**SD 985,** plg. D 624	SD II	421
1438(1499) plg. 1437	**D 174,** 1023, SD 986, plg. SD 850	D I	885

1439(1500) var. 1437	D 174, 1023, **SD 986**	SD II	422
1440(1501) var. 618	**SD 16**, 989	SD I	638
1441(1502)	**SD 991**	SD II	422
1442(1503) plg. 693	**SD 993**	SD II	423
1443(1504)	D 797, plg. D 353, **P 367**	SD II	559
1444(1505) plg. 1445	D 1473, **SD 997**, 230	SD II	423
1445(1506) var. 1444	D 1473, **SD 997**, 230	SD II	424
1446(1507)	**SD 999**, ML	SD II	424
1447(1508) plg. 1448, 1449, 1450, 1451	**SD 526**, 527a, 855, 1000	SD I	737
1448(1509) var. 1447	**SD 526**, 527a, 855, 1000	SD I	737
1449(1510) var. 1447	**SD 526**, 527a, 855, 1000	SD I	737
1450(1511) var. 1447	**SD 526**, 527a, 855, 1000	SD I	738
1451(1512) var. 1447	**SD 526**, 527a, 855, 1000	SD I	738
1452(1513)	**SD 1007**	SD II	424
1453(1514) var. 706, 441, 458, 845, 846, plg. 662, 663, 668	D 963, **SD 1009**, 463, 467, ML, plg. D 408, plg. SD 408	SD II	424
1454(1515) plg. 1455, 1456, 1457	**SD 93**, 1012	SD I	655
1455(1516) var. 1454	**SD 93**, 1012	SD I	656
1456(1517) = 1454(1515)		—	—
1457(1518) var. 1454	**SD 93**, 1012	SD I	656
1458(1519)	**SD 1010**	SD II	425
1459(1520)	D 506, **SD 1014**, plg. D 322, 572, 573, 980	SD II	425
1460(1521)	**SD 1015**	SD II	425
1461(1522) var. 193, 194, 195, 198, 205, plg. 94, 136, 137, 150—152, 1469	**SD 1016**, plg. D 527	SD II	425
1462(1523) plg. 1463, 1464	**SD 1017**	SD II	426
1463(1524) var. 1462, plg. 1464	**SD 1017**	SD II	426
1464(1525) var. 1463	**SD 1017**	SD II	426
1465(1526) plg. 374, 1205—1207	**SD 1019**	SD II	427
1466(1527)	**SD 1022**	SD II	427
1467(1528)	D 1134, **SD 1025**, plg. D 861, 802	SD II	427
1468(1529)	**D 813**, SD 1026	D II	969
1469(1530) plg. 1461	**SD 1030**	SD II	429
1470(1531) plg. 523, 914, 1043, 1044	**SD 1031**, 454	SD II	429

1471(1532) plg. 324, 325, 726, 811, 975	**SD 1032**	SD II	429
1472(1533) var. 473	**D 50,** SD 1034	D I	871
1473(1534) var. 1472	**D 50,** SD 1034, ML	D I	871
1474(1535) plg. 480	**SD 1037,** 931	SD II	430
1475(1536) var. 1215	**SD 1039,** 565, plg. D 304, ML	SD II	430
1476(1537)	**SD 1036**	SD II	429
1477(1538)	**SD 1038**	SD II	430
1478(1539)	D 509, 1144, **SD 1042,** plg. 1135	SD II	431
1479(1540) var. 9	**SD 1044,** plg. D 278, 1077, 1226, 1259, plg. SD 336	SD II	432
1480(1541) plg. 1481	**D 683,** SD 87, 1046, plg. D 686	D II	950
1481(1543) var. 1480	D 683, **SD 87,** 1046, plg. D 686	SD I	654
1482(1542) plg. 1483	D 686, **SD 1046,** 87, plg. D 683	SD II	432
1483(1544) var. 1482	D **683, SD 1046,** 287, plg. SD 1516, 1529	SD II	432
1484(1545)	**SD 1048,** 287, plg. SD 1516, 1529	SD II	433
1485(1546)	**SD 1050**	SD II	433
1486(1547)	**SD 1051**	SD II	434
1487(1548) plg. 1488	**SD 1053**	SD II	434
1488(1549) var. 1487	**SD 1053**	SD II	434
1489(1550)	D 832, 1561, **SD 1062,** 550, 1061	SD II	435
1490(1551)	**SD 141,** 568, 1065	SD I	662
1491(1552) plg. 262, 263, 264	D 1047, **SD 193,** 1069	SD I	676
1492(1553) plg. 1738, 1739	**SD 659,** 1072, plg. D 355	SD I	759
1493(1554)	**SD 659,** 1072	SD I	760
1494(1555)	**SD 1072,** 659	SD II	436
1495(1556) plg. 1156	**SD 1073**	SD II	437
1496(1557)	**D 1000,** SD 1074	D II	998
1497(1558)	**SD 1075**	SD II	437
1498(1559)	**SD 1078,** plg. D 624	SD II	437
1499(1560)	D 17, **SD 1080**	SD II	438
1500(1561) plg. 1501	**SD 1081**	SD II	438

1501(1562) var. 1500	**SD 1081**	SD II	438
1502(1563)	**SD 1082**	SD II	439
1503(1564) var. 167	D 533, 681, **SD 1083**, 132, 851	SD II	439
1504(1565)	**SD 1084**	SD II	439
1505(1566) plg. 1506	D 818, **SD 1089**, plg. D 807, 808, 817, 839, plg. SD 78	SD II	441
1506(1567) var. 1505	D 818, **SD 1089**, plg. D 807, 808, 817, 839	SD II	441
1507(1568)	D 807, 817, 839, 842, **SD 78**, 1090, plg. D 808, 822, plg. SD 77, 78, 81	SD I	652
1508(1569)	D 807, 817, 839, 842, **SD 1090**, 78, plg. D 808, 822, plg. SD 77	SD II	442
1509(1570) plg. 1510	**SD 911**, 876	SD II	410
1510(1571) var. 1509	**SD 911**, 876	SD II	410
1511(1572) var. 659, plg. 1512, 1518, 1519	**SD 149**, 1063	SD I	665
1512(1573) var. 659, 1511, plg. 1518, 1519	plg. **SD 1063**, 149	SD II	435
1513(1574) = 1512(1573)		—	—
1514(1575)		—	—
1515(1576) plg. 1516	**D 1147**, 1145	D III	802
1516(1577) var. 1515	**D 1147**, 1145	D III	802
1517(1578)	**SD 550**, 1061, 1062, plg. D 832, 1561	SD I	740
1518(1579) var. 659, 1511, 1512, plg. 1519	plg. **SD 288**, 945	SD I	692
1519(1580) var. 659, 1511, 1512, 1518	plg. **SD 288**	SD I	692
1520(1581) var. 1091, plg. 243, 244, 632	**SD 704**	SD I	769
1521(1582)	**D 802**, 828, SD 930	D II	967
1522(1583)	**P 57**	SD II	468
1523(1584) plg. 1715	D 300, 858, **P 52**	SD II	466
1524(1585) plg. 1525	**SD 238**, plg. D 97	SD I	683
1525(1586) plg. 1524	**SD 238**, 273	SD I	683
1526(1587) plg. 1529	**SD 286**, 236	SD I	692
1527(1588) var. 1526, 1528	**SD 270**, 238, 273, 286, 519, ЛНП 20	SD I	689
1528(1589) var. 1527	**SD 270**, 238, 286, 519, ЛНП 20	SD I	689
1529(1590) var. 1526	**SD 238**, 270, 273, 286, 519, ЛНП 20	SD I	690
1530(1591)	plg. **SD 270**, 286	SD I	690

1531(1592)	plg. **SD 270**, 286	SD I	690
1532(1593)	D 300, 858, **P 56**	SD II	468
1533(1594)	plg. D 90, **P 50**	SD II	466
1534(1595)	**D 829**	D II	971
1535(1596)	**D 956**	D II	991
1536(1597)	D 872, **SD 1041**, plg. SD 281, 420	SD II	431
1537(1598)	**D 872**, plg. SD 281, 420	D II	977
1538(1599)	**SD 237**	SD I	682
1539(1600)	**SD 539**	SD I	739
1540(1601)	**SD 539**	SD I	739
1541(1602)	**SD 799**	SD II	384
1542(1603)	**D 527**, SD 1016, plg. D 803a	D II	927
1543(1604) plg. 1544	**D 527**, SD 1016, plg. D 803a	D II	926
1544(1605) var. 1543	**D 722**	D II	956
1545(1606)	**SD 720**, SR 29(63)	SD I	770
1546(1607)	**SD 285**, plg. D 105, 827, plg. SD 268	SD I	691
1547(1608)	**D 827**, plg. D 105, plg. SD 285, 837	D II	971
1548(1609) praleista dėl blogo užrašymo	D 1140, plg. D 103, 104, 641	—	—
1549(1610)	**SD 268**	SD I	688
1550(1612) plg. 522	**SD 1052**, plg. D 104, 861, 1149, 1150	SD II	434
1551(1613)	**D 861**, plg. 1149, 1150	D II	975
1552(1614)	**D 103**, plg. D 104, 1149	D I	877
1553(1615)	**D 1117**	D III	795
1554(1616)	**D 641**, 116, plg. D 678, plg. SD 23	D II	940
1555(1617)	**D 678**, plg. D 1082, 1117	D II	948
1556(1618)	plg. D 105, 827, plg. SD 285, 837, **P 55**	SD II	467
1557(1619)	**SD 148**, plg. D 861, 1149	SD I	664
1558(1620) plg. 19, 116, 131, 292, 349	**SD 1025**, plg. D 104, 802, plg. SD 1052	SD II	428

1559(1621) plg. 1560	D 622, 1091, 1148, plg. **SD 1025**, 23, 422	SD II	428
1560(1622) var. 1559	D 622, 1091, 1148, plg. **SD 1025**, 23, 422	SD II	428
1561(1623) plg. 1562, 1563	**D 1119**, 1094, plg. D 622, plg. SD 23	D III	795
1562(1624) var. 1561	**D 1119**, 1094, plg. D 622	D III	796
1563(1625) var. 1561	**D 1119**, 1094, plg. D 622	D III	796
1564(1626)	**D 708**, plg. D 859, plg. SD 837	D II	953
1565(1627)	**SD 421**	SD I	715
1566(1628) plg. 1567	D 709, **P 53**	SD II	467
1567(1629) var. 1566	D 709, **P 54**	SD II	467
1568(1630) var. 506	**D 709**	D II	954
1569(1631, 1632)	**SD 422**, plg. D 622, 859	SD I	716
1570(1633)	D 99, plg. D 1128, plg. **SD 837**	SD II	393
1571(1634) var. 1327, 1368, plg. 7, 663, 846, 1074—1077	**SD 830**	SD II	392
1572(1635) var. 1331	D 99, 1128, plg. **SD 837**	SD II	393
1573(1636)	**SD 987**	SD II	422
1574(1637) var. 1332, plg. 1575	**SD 345**	SD I	705
1575(1638) var. 1233, 1234, 1547, plg. 1574	**SD 24**, 345	SD I	640
1576(1639) plg. 1577	**D 1071**, plg. D 1236	D III	790
1577(1641) var. 1576	**D 1071**, plg. D 1236	D III	790
1578(1640)	**D 997**, SD 919, 1099	D II	997
1579(1642)	SD 468, **SR 1(11)**	SD II	444
1580(1643) plg. 1581	SD 498, 499, **SR 3(22)**, plg. D 459	SD II	444
1581(1644) var. 1580	SD 498, 499, **SR 3(22)**, plg. D 459	SD II	444
1582(1645) plg. 148	SD 516, 517, 518, **SR 4(23)**, ML	SD II	445
1583(1646) plg. 536, 1588	SD 543, 545, **SR 10(33)**, plg. D 1016	SD II	446
1584(1647)	SD 543, 545, **SR 10(33)**, plg. D 1016	SD II	446

1585(1648)	SD 614, **SR 25(56)**, plg. D 883	SD II	447
1586(1649) var. 1119, plg. **1248**	D 1087, **SD 646**, 644, 648, plg. SR 27(59)	SD I	754
1587(1650)	**SD 434**, plg. SR 27(59)	SD I	720
1588(1651) plg. 1583, **1589**	**SD 657**, SR 28(61)	SD I	758
1589(1652) var. 1588	**SD 657**, SR 28(61)	SD I	759
1590(1653) var. 1593	**D 15**, SD 396, 852	D I	867
1591(1654) var. 1592	**D 15**, SD 396, 852	D I	867
1592(1655) = 1591(1654)		—	—
1593(1656) = 1590(1653)		—	—
1594(1657)	**D 17**	D I	867
1595(1658) var. 121, 736, 1121, 1122	**D 18**, 1079	D I	867
1596(1659) plg. 1123, 1597	D 20, **P 8**	SD II	453
1597(1660) var. 1123, 1596	D 20, **P 7**	SD II	452
1598(1661)	**D 21**	D I	868
1599(1662)	**D 24**	D I	868
1600(1663) var. 948, 1653	**D 128**, 697, SD 68, ЛНП 27	D I	880
1601(1664) plg. 585, 586, 1116, 1602, 1603	**D 27**, 895	D I	868
1602(1665) plg. 25, 95, 107, 108, 271, 399, 485, 585, 586, 605, 661, 667, 705, 1116, 1601, 1603	**D 27**, 895	D I	869
1603(1666) var. 1602, plg. 1601	**D 27**, 895	D I	869
1604(1667)	D 30, **P 2**	SD II	451
1605(1668) var. 976, 977, 285	**D 31**, 588	D I	869
1606(1669) var. 1382	**D 36**	D I	869
1607(1670) = 1053(1097)	D 40	—	—
1608(1671) plg. 1609, 1610	**D 43**, 640, 1093, 1477, 1478, 1503, ЛНП 13, plg. D 44	D I	870
1609(1672) var. 1608, plg. 1610	D 43, 640, 1093, 1477, 1478, 1503, ЛНП 13, plg. D 44, **P 21**	SD II	457
1610(1673) var. 1609	D 43, 640, 1093, 1477, 1478, 1503, ЛНП 13, plg. D 44, **P 22**	SD II	457
1611(1674) var. 1612	**D 48**, SD 90	D I	870
1612(1675)	**D 48**, SD 90	D I	870
1613(1676)	**D 49**	D I	870
1614(1677)	**D 52**	D I	872

1615(1678) plg. 554, **562**	**D 54**	D I	872
1616(1679) var. 1065	**D 55**	D I	872
1617(1680)	**D 61**	D I	872
1618(1682)	**D 64,** ML	D I	873
1619(1683) var. 1011	**D 65,** 1127, 1142	D I	873
1620(1684)	**D 66,** SD 144	D I	873
1621(1685) = 1620(1684)		—	—
1622(1686)	**D 67**	D I	873
1623(1687)	D 70, **P 42**	SD II	463
1624(1688) plg. 1625	**D 70**	D I	874
1625(1689) var. 1624	**D 70**	D I	874
1626(1690) plg. 1628, 1629	**D 74**	D I	874
1627(1691) = 1629(1693)		—	—
1628(1692) var. 1626	D 74, **P 12**	SD II	454
1629(1693) var. 1626, plg. 1627	**D 74**	D I	874
1630(1694)	**D 76**	D I	875
1631(1695)	**D 77**	D I	875
1632(1696) plg. 292, 350, 1633	**D 79**	D I	875
1633(1697) var. 1632	**D 79**	D I	875
1634(1698)	**D 81**	D I	876
1635(1699)			
1636(1700) = 1634(1698)		—	—
1637(1701) plg. 1638	**D 85**	D I	876
1638(1702) var. 1637	**D 85**	D I	876
1639(1703) plg. 28, 68	**D 88**	D I	876
1640(1704)	**D 90,** 1238, plg. D 524, plg. SD 269	D I	877
1641(1705) praleista dėl blogo užrašymo	D 92, plg. ЛНП 7	—	—
1642(1706)	**D 100,** 833, plg. SD 344	D I	877
1643(1707)	**D 101,** plg. D 721, plg. SD 146, 252	D I	877
1644(1709) var. 1547	**D 105,** 827, plg. SD 825, plg. ML	D I	878
1645(1709)	**D 107**	D I	878
1646(1710)	**D 110,** SD 426	D I	878
1647(1712)	**D 114,** SD 1123	D I	879
1648(1713)	**D 115**	D I	879
1649(1714)	**D 120,** plg. D 830	D I	879
1650(1715)	**D 122**	D I	880
1651(1716)	**D 126, 759**	D I	880
1652(1717)	D 403, 428, plg. **SD 1073**	SD II	436

1653(1718) var. 948, 1600	**D 128**, 697, 1018, SD 68, ЛНП 27	D I	881
1654(1719)	**D 131**	D I	881
1655(1720)	**D 143**	D I	881
1656(1721)	**D 146**	D I	882
1657(1722)	**D 151**	D I	882
1658(1723)	**D 153**	D I	883
1659(1724)	**D 155**	D I	883
1660(1725) plg. 1661	**D 157**	D I	883
1661(1726) var. 1660	**D 157**	D I	884
1662(1727, 1728) var. 922, plg. 12, 726, 727, 1118	**D 164**	D I	884
1663(1729) plg. 1664, 1665	**D 173**	D I	884
1664(1730) var. 1663	**D 173**	D I	885
1665(1731) var. 1663, 1664	**D 173**	D I	885
1666(1732, 1733) var. 1439, plg. 1667	**D 174**, 1023, SD 986	D I	885
1667(1734) var. 1439, 1666	D 174, 1023, **SD 986**	SD II	422
1668(1735)	**D 177**, 28, 29	D I	886
1669(1736) plg. 1670, 1671	**D 179**, SD 655	D I	886
1670(1737) var. 1669	**D 179**, SD 655	D I	887
1671(1738) var. 1669, 1670	**D 179**, SD 655	D I	887
1672(1739)	D 179, **SD 655**	SD I	757
1673(1740)	**D 182**, plg. D 575	D I	887
1674(1741) plg. 1322	**D 188**, **213**, 518, SD 223, 802	D I	887
1675(1742) plg. 1676	**D 189**	D I	888
1676(1743) var. 1675	**D 189**	D I	888
1677(1744)	**D 192**	D I	888
1678(1745)	**D 192**	D I	888
1679(1746) plg. 257, 1680	**D 195**, 602, 918	D I	889
1680(1747) var. 1679	**D 195**, 602, 918	D I	889
1681(1748) var. 186, plg. 1682	**D 199**, SD 1	D I	890
1682(1749) var. 186, 1681	D 199, SD 1, **P 339**	SD II	551
1683(1750)	**D 200**	D I	890
1684(1751)	**D 201**, SD 106, 107, plg. SD 857, 858	D I	890
1685(1752)	**D 204**	D I	891
1686(1753)	**D 207**, 547, ML	D I	891
1687(1754) var. 188	**D 210**, plg. D 332	D I	892
1688(1755, 1756) = 259(260)	D 185, 215, SD 12, 50, 76	—	—

1689(1757) = 680(715)		—	—
1690(1758)	**D 220**	D I	893
1691(1759)	**D 221**, plg. D 892, plg. ML	D I	893
1692(1760) plg. 12, 114, 726, 811	**D 222**, plg. D 1497	D I	893
1693(1761) plg. 1694	**D 224**, 225	D I	893
1694(1762) var. 1693	**D 224**, 225	D I	894
1695(1763) plg. 1696	D 228, 1249, **P 181**	SD II	505
1696(1764) var. 1695	**D 228**, 1249	D I	894
1697(1765)	**D 232**	D I	894
1698(1766) var. 954	**D 234**	D I	895
1699(1767)	**D 236**	D I	895
1700(1768)	D 240, **SD 25**	SD I	640
1701(1769) var. 42, plg. 1702	**D 241**	D I	895
1702(1770, 1771) var. 42, plg. 1701	**D 241**	D I	896
1703(1772)	D 245, **P 119**	SD II	487
1704(1773)	**D 253**	D I	896
1705(1774)	**D 254**	D I	896
1706(1775)	**D 258**	D I	896
1707(1776)	**D 268**	D I	897
1708(1777)	**D 269**	D I	897
1709(1778) plg. 1780	**SD 164**, 275, 459, SD 169, plg. SR 3(22)	SD I	668
1710(1779) plg. 13, 934, 1074	**D 276**	D I	897
1711(1780) var. 322	**D 280**	D I	898
1712(1781, 1782) plg. 259, 1713	**D 290**, 1005	D I	898
1713(1783) var. 1712	**D 290**, 1005	D I	899
1714(1784)	**D 293**	D I	899
1715(1785) var. 1523	**D 300**, 858	D I	900
1716(1786) var. 1215	**D 302**, SD 565, 1039	D I	900
1717(1788) var. 1718	**D 313**	D I	901
1718(1789) var. 1717	**D 313**	D I	901
1719(1790) var. 1215	**D 303**, 314, SD 565, 1039, ML	D I	900
1720(1791)	**D 315**	D I	902
1721(1792) var. 890	**D 317**	D I	902
1722(1793)	**D 320**	D I	902
1723(1794)	**D 321**, 329, SD 35, 648	D I	903
1724(1795) = 1723(1794)		—	—

1725(1796)		**D 329,** 321, SD 35, 648	D I	903
1726(1797)	plg. 202	**D 331**	D I	903
1727(1798)	plg. 1728	**D 333**	D I	903
1728(1799)	var. 1727	**D 333**	D I	904
1729(1800)	plg. 1730, 1731, 1739	**D 1133,** 334	D III	800
1730(1801)	var. 1729, plg. 1043, 1044, 1731	**D 334,** 1133	D I	904
1731(1802)	var. 1729, 1730	**D 334,** 1133	D I	904
1732(1803)		**D 336**	D I	904
1733(1804)		**D 341,** 474	D I	905
1734(1805)		**D 347**	D I	905
1735(1806)		**D 349**	D I	905
1736(1807)	var. 92	**D 351,** SD 438	D I	906
1737(1808)		**D 351,** SD 438	D I	906
1738(1809)	var. 1739, plg. 44, 45, 1378, 1492—1494	**D 355**	D I	907
1739(1810)	var. 1738, plg. 1492—1494	**D 355**	D I	907
1740(1811)	plg. 10, 12, 57, 114, 726, 922	**D 362**	D I	907
1741(1812)		**D 363**	D I	908
1742(1813)		**D 366**	D I	908
1743(1814)	plg. 1744, 1745	**D 377**	D I	908
1744(1815)	var. 1743, 1745	**D 377**	D I	908
1745(1816)	var. 1742, 1743, 1744	**D 377**	D I	909
1746(1817)		**D 384**	D I	909
1747(1818)		**D 388**	D I	909
1748(1819)	plg. 1749	**D 390,** 490	D I	910
1749(1820)	var. 1748	**D 390,** 490	D I	910
1750(1821)		**D 391**	D I	910
1751(1822)	plg. 1752	**D 392,** 825	D I	910
1752(1823)	var. 1751	**D 392,** 825	D I	911
1753(1824)	var. 477	**D 393**	D I	911
1754(1825)		**D 399**	D I	911
1755(1826)		**D 404**	D I	911
1756(1827)	plg. 475	**D 410,** 965	D I	913
1757(1828)	var. 1758	**D 412**	D I	913
1758(1829)	= 1757(1828)		—	—
1759(1830)	plg. 1760	**D 421,** SD 306	D I	914
1760(1831)	var. 1759	D 421, **SD 306**	SD I	697
1761(1832)		**D 426,** SD 329	D I	914
1762(1833)	plg. 1156	**D 428,** 403, plg. SD 1073	D I	915

1763(1834)	plg. 1764	**D 429**, plg. SD 172, 320	D	I 915
1764(1835)	var. 1763	**D 429**, SD 172, plg. SD 320	D	I 915
1765(1836)		**D 431**	D	I 915
1766(1837)	plg. 98, 507, 685, 840, 863, 1068, 1771, 1772	**D 445**, 688, 1142, SD 806, 807	D	I 917
1767(1838)		**D 439**, plg. D 1103	D	I 916
1768(1839)	plg. 1769, 1770	**D 440**, plg. SD 633	D	I 917
1769(1840)	var. 1768, 1770	**D 440**, plg. SD 633	D	I 917
1770(1841)	= 1769(1840)		—	—
1771(1842)	plg. 1766, 1772	**D 441**, plg. SD 1024	D	I 917
1772(1843)	var. 1766, plg. 1771	**D 445**, 688, 1142, SD 806, 807	D	I 918
1773(1845)		**D 448**	D	I 918
1774(1846)		**D 449**	D	I 918
1775(1847)		**D 450**	D	I 919
1776(1848)	plg. 1777	**D 454**	D	I 919
1777(1849)	var. 1776	**D 454**	D	I 919
1778(1850)	var. 354	**D 458**	D	I 920
1779(1851)		**D 459**, 275, SD 164, plg. SR 3(22)	D	I 921
1780(1852)	var. 1709	**D 459**, 275, SD 164, plg. SR 3(22)	D	I 921
1781(209)[1]			—	—
(234)		D 94, SD 905	—	—
(236)		D 1001, SD 691, 942, plg. SD 198	—	—
(506)			—	—
(706)		D 94, SD 905	—	—
(907)		D 6—51	—	—
(1425)		D 94, SD 905	—	—
(1787)		D 303	—	—
(1844)		D 447	—	—
1782(345)	plg. 347, 502	D 954	—	—
1783(945)	plg. 904	SD 556	—	—
1784(284)		plg. D 146, 270		
1785(315)	plg. 312, 321, 473	SD 81		

[1] Melodijas 1781—1785 originalo redaktoriai įdėjo priede, kad parodytų, kaip blogai užrašytos kai kurios melodijos. Šiame leidinyje neperspausdinamos.

„SVOTBINIŲ DAINŲ TEKSTŲ MELODIJOS

1, D 199
2, 65
3, 72
5, 688, D 266, 1487
7
8
9, 31, 114, 702
11, D 952
12, 40, 50, 76, 82, 207, D 185, 215
13, 290
14, 37, 64, 140, 217, 1013, D 1113
15
16, 235, 989, 464
17, D 462, 509, 994
18, 209, D 393
19
20
21, D 964
22
23, 88, 151, 209, 210, 211, 212, D 146, 641, 678, 1091
24, 345
25, D 240
26, 36
27
29, 218
30
31, 3, 9
32, 365
33, 168

186, 1681-82[1]
1031, 1032, 1033
900, 901, 902
527
771
1167
1174; 734
289
259, 260, 261, 1688; 1712
272, 273, 274, 275
368, 369, 370; 837, 1096
1341
424, **1440**
140, 1440; 618
477
691
496; 111
666
665

1554, 1559, 1560
1575; 1233-34, 1547, 1574
1028, 1700; 1024
630
632; 1091, 1520

786
1174; 734
31; 28, 98, **165**
104

---

[1] Pirmojoje skiltyje žymimi tekstų bei jų variantų eilės numeriai, antrojoje — melodijų bei jų variantų pirmojo leidimo (1900 m.) eilės numeriai. Pabrauktosios melodijos tekstas tiksliai atitinka dainos tekstą. Melodijos vieta šiame leidinyje nurodyta „Melodijų pirmojo ir dabartinio leidimo palyginamojoje lentelėje".

34, 115
35, 356, 376, 648, D 321, 329,
36, 25
37, 14, 64, 140, 176, 178, D 989, 178

38, D 1563
40, 12, 82, 207
41, 71, D 201
42, 242
43, 418, D 445, 688
44
45, 329
46, 74, 85, 299
48, 780, 779, D 695
49, D 129, 753
50, 12, 76, D 185, 215
51, 62, 84, D 585, 1085
52, 473, 386
55, D 353
57
59, 385, D 1113
60, D 1171, 1172
61
62, 51, 84, D 585, 1085
64, 14, 37, 140, 178
65,2, D 445
66, 222, 234
67, 435
68, D 128, 231, 697
69, D 805
70, D 761
71, 41, D 893
72, 3
73
74, 46, 85
75
76, 50
77, 78, 81, 1026, 1090, D 513, 813,
817, 806, 807, 824, 841

78, 77, 81
80, 388, 1100, D 751, 1264
81, 77, 78, 1026, 1090, D 806, 807,
813, 817, 824, 841,

303; 299
303; 299
155
677, 1095, 1096, 1098, 1099, 1102,
1725
589, 1114, 1115; 567
1148; 43
695, 1045, 979

1034
1013
565, 566

1289—1291
951
259, 261, 1688; 1712
82
383, 385, 440
678, 703
479
365, 366, 367
952, 953
881, 882
82, 83, 1002, 1003; 980, 981
1100, 1101
1032, 1033; 1031

551, 575
948, 1600, 1653
949, 1145
956
1046, 1045; 695, 979
900—902; 1404
925

128

170, 1507—1508, 317, 318, 319, 320, 469
1505—08
321, 460, 469, 1507
437

170, 312, 313, 514, 816, 1607, 1785

82, 12, 40, 207
83
84, 51, 62, D 585, 1085
85, 46, 74
87, 1046, D 683, 686
88, 23, 180, 853, 854
89, 111, 433, D 603
90, D 48
91,
92, D 605, 608, 944
93, 1012,
94
95, D 655
96, D 126, 578, 671, 774, 941, 1102
98, 398, 430, D 535, 712, 966, 792
99, 49, 453, 662, 692, D 768, 786, 793
101
102, 341, 342
104
105, D 529, 808, 895
106, 107, 857, 858, D 201
107, 106, 857, 858, D 201
108
109
110
111, 89, 433, D 603
112, D 862, D 946, 862
114, 9
115, 34
116
117, D 940
118, D 725
119, 120
120, 119
122, D 913, 919
123
125, D 1559
126
127
128, 152
129
130, 448
131, D 1028
132, 851, 1091, D 553, 681, 1227

95; 1348, 1349, 1388, 1602
82

3, 1480, **1481,** 1482, 1483, 1484
24, 25, 595, 1106, 1343; 610, 1111
609, 610, 1611—12
1611, 1612
1087
598, 599—601; 597
1454, 1455, 1456, **1457**
789, 790
794
828, 829
668, 1136; 715, 1404, 1453
227, 228, 229, 230, 231; 140
341, 342
341, 342
866; 107, 108, 1420—1422

1684
1344—1345, 1684
994
555
963
595, 1111, 1112; 595, 610
596, 602, **603, 604,** 1109
879, **880;** 1168

844
841, 842

819
819
809, 810
770
761, **762,** 763
939
581

709
713, 714
713, 714
736—738, 1503; 121, 167, 1120, 1595

133
184, D 576
135, D 795
138, 380
140, 14, 37, 64, 178, 1013, D 1113
141, 568, 1065
142, 592, 685, 901
143, 800, 878
144,D 66
146, 252, D 729
147, D 282
148, D 861, 1149
149, 1068
150, D 624
151, 23, 209, 210, 211, 212, D 173. 815
152, 128, 205, 208
153
155, D 1086
156
157, 170
158
159, 1067
160
161, 162
162, 161
163, 220
164, 275, 459
165, 474, D 710
167, 360, D 1227
168, 33, D 602
170, 157, 330
172, 320, D 429

173
176, 37, 177, D 989
177, 37, 176, D 989
178. 14, 37, 64, 140
179, 867
180, 88
182, D 1229, 1497
183, 640, D 1031
184, 185, D 20, 39—41, 427
185, 184, D 20, 39—41, 427

72; 59
105; 106
101
224
308, 309, 370; 857, 1096
1490
446, 447
176, 177, 1302
1620—1621
1016—1023; 1017, 1018, 1021
1029
1557
659, 1511; 1512, 1518, 1519
654

649—652
639, 640
1200
955
854; 867, 868
979, 980, 981, **982;** 1003
871; 870
890; 1721
914; 1470

294
1709, 1779—1780
381
742
253, 254, 255, 256, 257; 1673
979, **980;** 1003
578, 1118, 1119, 1763—64; 1246, 1247, 1662
872
677, 1095, 1096; 370
677, 1095, 1096; 370
1101, 1102
1352, 1353, 1354, 1355; 567

934, 1147; 960, 1262, 1400, 1710
1240, 1241, 1242
1054—1055; 1607
1054, 1055; 1607

186
188, 189, 791, 921, D 1077, 1221
189, 188, 791, 921, D 1077
190, 791, 817, 921, 1203,
192, 801, 810, 828, 911, 1068, D 481
193, 374, 856, D 798 799
194, 185
196, D 739
198, 681, 942, D 1001
200
201
202, 257
204
205, 128, 152, 208
207, 12, 40, 82, 390
208, 152, 205
209, 18, 23, 151, D 393
210, 23, 151, 211, 212, D 399, 687 1141
211, 23, 28, 151, 210, 212
212, 23, 151, 210, 211, D 1492
213, D 1058, 1060
215, 289, 840, 841, 642, 643, D 718, 1242
216
217, 14
218, 29, D 178
219
220, 163
222, 234
223, 802, D 213, 369, 518

224
226, 223, 802, D 1137, 1145
228, D 353, 489
229
230, 997, 1473
231, D 957
234, 222
235, 16, 279, 464, 989
236, 304, 504
237
238, 273, D 97

1085
14, 15, 16, 17, 1299; 13, 1313
14, 15, 16, 17; 13, 1313
1178, 1297, 1313; 1298
251
262, 264, 265, 266, 270, 1491; 263

237
1407, 1408; 391, 1409
322, 323
327, 328

1030
639, 640

639, 640
477

120; 119, 474
627
150, 151, 152; 1461
492

1336
622, 623

1149
487
486
676
682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 1103, 1304, 1321—22, 1674; 1068, 1165, 1766
481
1103; 687
700; 701, 702, 704
153, 500
1444, 1445
1066, 1071, 1072
183
424
610, 1397; 1107, 1111
1538
1524, 1525; 1526—1528

240
241, 249, 443, 444, D 667, 564
243, 42
246, D 819
247, 254
249, 241, 444, D 564, 667
250, 241, 249, 443
252, 146, D 729
253, 378, 920, D 751, 1264
254, 247
257, 202
259, D 875, 876, 877
260, D 653
261, 262
262, 261
263, 314, D 1157
267, 274
268, 285, D 105, 827
269, D 90, 524, 1238
270, 238, 273, 286, 519
273, 238, 286
274, 267
275, D 561, D 164, 459
276, 291, 967
277, 62, 303, 417, 419
278
288, 945
289, 292, 642, 643, D 1242
290, 315, 436
291, 276, 967
292, 289
296, 297, 300, 304
297, 296, 300, 304
298, 843, 863
299, 46
300, 296, 297, 304, 445, D 1075
302, 420, 480, D 1252, 1253
303, 277, 417, 419
304, 296, 297, 300, 445, D 1075
305
306, D 266, 421
307, 484
308, 251, 267, 274, D 476
309, 603, 836, 1023

772; 562
776, 777, 814
1173
124
744, 745
745, 776, 777
788
1016; 1017, 1018, 1021
435

992
44, 45, 847, 848, 849; 144—146, 1738
765; 768
1146; 1186
1146; 1186
968, 1150, 1151
324, 325; 1320, 1471
1546, 1549
1035, 1640
1527, 1528, 1529, 1530, 1531; 1526
1525, 1527, 1529; 1524, 1526, 1528

121, 1709; 736, 1595, 1780
1043, 1044; 1070, 1730
1002, 1003; 980, 981
20; 116
1518, 1519; 1511—12
1244, 1245, 1336
851, 852; 1470, 1730
1043, 1044; 1470, 1730
853, 862, 865; 57
796

843, 863; 113, 1068
500
512
1184
258
512, 513
434
1759, 1760
1191
669, 670, 1132, 1133
1177, 1179, 1330

310, D 108, 984
311, D 846
312, 824, 987, 847
313, 182, 938, 1497
314, 263, D 1157
315, 290
316
317, 158, 335, 347
318
319, 12, 40, 82, 207, 390, 524, D 283, 284, 285, 479, 587
320, 172, 644, D 429, 598

321, 12
322, D 1055
326, 327, 328, 339, 345, D 912
327, 326, 328, 339, 345, D 912
328, 326, 327, 339, 345, D 912
329, 45, D 26
333, 803, 804, D 51
334, 466, 476
335, 158, 317, 347
336, 412, 1044
337
339, 326, 327, 328, 345, D 912
340
341, 102, 342
342, 102, 341
344, 673, 903, D 833, 895
345, 326, 327, 328, 335, 339, D 912

346, D 772
347, 158, 317, 335
350
351, 131
353
354, 335, D 878
355, 354, 369, D 878
356, 35, 648, D 528, 531
357
359, D 583
361
363
365, 32

305, 701, 702, 704; 700
1339
1147, 1405, 1406; 1408
968, 1150, 1151

785
291
213

374, 376, **1205**; 549, 1206, 1207
578, 579, 1119, 1763—64; 1246—1148, 1586

585, 1116, 1117; 1601, 1602
96, **558**, 1144; 109, 557
96, 557, 1144; 109
96, 557, 1144; 109
564, 1761
1305, 1306
539, 541, **1183**
1165, 1166; 441, 667, 686, 715, 750
11, 1479
173, 174
96, **361, 373**; 361, 557, 1144
449; 448
453, 454, 455
453, 454, 455
1369, 1370, 1642
96, 557, 1574, 1575, 1576; 1144, 1233—34, 1547

922; 12, 1118, 1662, 1740
926
502, **760**; 1782
801, 804
801, 804
502
518
726, 727; 1011, **1472**, 1692, 1740
870
1170
31; 28, 98, 165

368, 933
370
371
372
373, 413, D 691, 850, 925
374, 193
376, 35, D 528
377, D 523, 524
378, 253
379
380, 138
382
385, 59, D 113
386, 52, 473
387, 664, 665
388, 80, 403, 1100, D 751, 1264
389, D 331, 978
390, 40, 82, 207, 394, 960
392, D 1432
393, 401
394, 40, 207, 390
396, 852, D 15
397
398, 98, 430, D 535, 712, 792, 966
399
400, 251, 267, 274
401, 393
403, 277, 303, 388, 405, 417, 419
404, 40, 207, 390, D 252, 507, 823
405, 277, 303, 388, 417, 419
406
409, 410, 411, 506, D 453
410, 409, 411, 506
411, 409, 410
412, 336

413, 373, D 850, 925
416, 595
417, 62, 277, 303, 419
418, 43, D 445, 688
419, 277, 303, 417
420, 281, 302, 1041, D 842
421
422, 673, D 859, 709, 833

1402, 1403
48
58
60; 94
245, 246, 247, 248; 840, 863, 1068
262, 264; 263, 264, 1491

78, 85
36
224
401
365, 366, 367
383, 385, 440
1257, 1258
437, 1286, 1397
198, 433; 194, 1126, 1461
1423
149
157; 1259

113, 1342, 1590—93; 9—14
672
668, 1136; 715, 750, 1074, 1404, 1453
169
1127
1, 2, 157; 64, 109, 553, 1259

467, 468

605; 1602
1202, 1216; 1217
1202, 1216, 1217
1202, 1216, 1217
11, 12; 113, 114, 726, 811, 922, 1390, 1391, 1692, 1740
245, 247, 248
1014
1002
1034
1042
1292, 1293, 1536, 1537
1565
1266, 1559, 1560, 1569; 1267

423, 830, 927, 996, D 709
426, D 110
427
428, D 847
429, D 499, 903
430
431, 922, D 239, 1263
432, D 603
433, 89, 111, D 78, 603
434, 320, 456, 644, 646, 647, D 429
435, 67
436, 290
437
438, D 30, 47, 92, 351
439
441, D 362, 949, 979
442, D 684
443, 55, 250, 444
444, 241, 249, 443, D 667
445, 300, 304, D 1075
446
447, 466
448, 130, D 524
449
450, 1092, D 681
452
453, 99, 692, D 786
454, 1031
455
456, 434
459, 499, 498, SR 3(22)
460, 354, 355
462, 447
463, 467, 916, 995, 1009, 1075, D 715, 962, 963, 1545, 1565
464, 16, 235, 989
465, 436, 717
466, 447
467, 463, 916, 995, 1009, 1075, D 715, 962, 963, 1545, 1565
468. SR 1(11)
469, 468
470, 468
473, 52, 386

1327, 1398
1644
618; 1440
102, 103, 488
690
110; 26, 29
1392, 1393, 1394; 52
966
595, 1112; 610, 1111
579, 588, 1118, 1587; 727, 922, 1662

851, 852, 855
990
1736—1737; 92
562

797, 802, 803
788
776, 777
512, 514
525, 867, 869
538, 540, 541, 542; 1259
713, 714
715; 750, 1136, 1165, 1364, 1366, 1424
735, 739; 57, 852
217, 218; 226, 452
227, 228, 229, 230, 231
1470; 523, 914, 1043, 1044
619

954, 1580—1581, 1709; 1698, 1780
804
542, 706; 1404, 1453

304, 662—3 705, 1453
424
855, 864
538, 539; 1259

304, 662, 663, 706 1453
781, 1579

383, 384

474, 165, D 710
475
476, 334, 906
477, 484
478, 479, 862
479, 478
480, 302, D 1252, 1253
481, D 1567
482
483, 487
484, 477
485
486, 478, 612
487, 483
488, 478, 486
489, 963
492
493, 358
494
495, 471
496, D 740
498, 499, 459, SR 3(22)
499, 498
500, 504
502, 154, 153, 500, 504
504, 500, 502
505
506, 409, 410, 411, D 453
509, 510, 511, 512, 513
510, 509
511, 509, 510, 512, 513
512, 509, 510, 511, 513
513, 510
514, 513
515, D 584, 931
516, 517, 518, SR 4(23)
517, 516, 518, SR 4(23)
518, 516, 517, SR 4(23)
519, 238, 270, 273, 286
520
521, 513
522, 319, 524, 1019, D 283, 285, 284, 587
523, 522

1180, **1182**
1180
536, 537, 1183
359, 360
1193

1184, **1185**
1187
1188; 1140—1142
1189, 1190
360, **1191**
1192
1193
1189

660
1194; 1188
1195, 1196
1197
1181
84, **1198**; 112
1580, 1581

1199; 1200
1200; 816, 1199
1199, 1200
1201
1202, 1215; 1216, 1217
1203

1203
1203

3
1582; 148
1582; 148
1582; 148
1527—1529; 1526
1204

376, 377, 1205, **1206**, 1207; 337—8

524, 319, 522, D 283, 284, 285, 479
587
526, 527, 855, 1000
527, 526, 855, 1000
529, 528
530
534, 533
536, 747, 760
539
540, 748
543, 476, D 879, 1086
544, 543
545, 543
547
550, 1061, 1062, D 832, 1561
552, 551
553
556
558, 557, D 658
559
561
563, 562
564
565, 1039, D 302, 303, 304, 306, 314
566, 1077, D 1258

567, 409, 410, 411, 506, D 453
568, 141, 570, 1065
569, 468, 470, D 1220, SR 1(11)
570, 568
571, 564
572, 573, 575
573, 572, 575
575, 572
579, 241, 249, 578, D 564
581, 583
582
583, 581
584, 581
585, 586, 587, 588
586, 585, 587, 588
587, 585, 586, 588
588, 585, 586, 587
592, 142, 591, 685, 901

374, 376, 377, 1205—1207; 549, 1465
1447, 1448, 1449, 1450, 1451
1447—1451

1209

178
1539, 1540
290; 471
537, 1583—84; 536, 1588

930, 931
1489, **1517**

484
904, 984, 1783; 570
774
1210
1211, 1212, 1213

553
1215, 1475, 1716, 1719
538, **1420, 1421,** 1422; 107, 108, 485, 661, 705
1216; 1202
1218, 1490
1039, **1218**
1218
1219; 1214
1220
1220
1220
814
505
1006
515, 1222, 1223; 584
920, 921; 1222, 1223
1221
1221
1221
1221
446, 447

593
594, 591, SR 20(46)
595, 416
597, 416
598
599
600, 410, 411, 567
602, 478, 486
603, 309, 836
607
608, 642
609, 607
611
612, 486
614, D 883
615, 616
616, 615
617, 896, D 137, 540
618, 710
620
621
624, 625
625, 624
626, 627
629
631, D 501
632
633, D 440
634, 623
635, 623, 634, D 263, 791, 1159
637
638
639
640, 183, D 1031
641
642, 289, 643, 792, 849, D 1242
644, 320, 434, 646, 647, D 429, 1087
646, 644, 647,434, D 429, 1087
647, 434, 644, 646 D 429, 1087
648, 35, 356, 376, 528, 531, D 321 329
649
650
651
652

1224
773
1014
1225
1226
308
1217

1227, 1228, 1330
1229

1230
1193
1585
993, **1231**
993, 1231
398, **410**

1232
426
534, 535
534, 535

898
1233, **1234**; 1547, 1575
1235
1032, 1768—70

831, 834
109
1236; 1239
1237, 1238, 1239
1240
1243
1244—1245, 1336
588, 1119, 1246, 1247, 1586; 1248
588, **1119,** 1246, 1247, **1248, 1586**
588, 1119, 1247, 1248
1249, 1723—25
187, 1249, **1250**
107, 108; 102, 485, 661, 705, 866, 1126
1251
1089, 1090, 1252

654
655, D 179, 437
636, 680
657
658, 825
659, 1072, 1073
660
661, D 59, 690
662, 49, 99, 220, 662, D 768, 786, 793
664, 387, 665
665, 387, 664
666
667
669, 668
671, D 72
672, 682
673, 422, 672, D 859, 709, 833
674, 673
675
676, 677
677, 678
678, 686, 908
680, 656
681
682, 672, 673, 674
684

685, 142, 592, 901
686, 678, 908
688, 5, D 266, 1487
689
691, 198, 942, D 1001
692, 99, 453, D 786
693, 676, 677
694, D 283, 479, 587
696, 695
697
700, D 470
702, 9
703
704
708, 707
709, 707, 708
717, 436, 456

1253
1012, 1092, 1669, 1670, 1671, 1672
883, 884, 885, 1255; 1251
1588, 1589; 1583
1323
1492, 1493, 1494; 1738, 1739
1256
1094

1257, 1258
1257, 1258
1259; 157, 185, 538
1260, 1261

749, 1262, 1263; 934
1264, 1265
1266, 1369, 1370; 1267
1267; 1266
1268
1269, 1270, 1271; 1088, 1277
1088, 1069, 1270, 1271; 1269, 1277
1372
883—885, 1253; 1251
226; 217, 1272
200, 1264, 1265, 1273
28, 29, 1276; 31, 70, 96, 110, 1274, 1275, 1636
446, 447
1372
526
859
391, 1407, 1408
227, 228, 229, 230, 231
1277; 1270, 1271
379, 380, 1278, 1279

1280
131, 1281; 1558
1174
1282
1520; 243, 244, 632, 1091

1283
855

720, SR 29(63)
723
725
734, 733
735, 734
738, 737
739, 737
740, D 378
747, 760, 536
748, 540
749, 748
750
751, 1020
752
753, 754, D 888
754, 753, D 888
757, 756
760, 747, 536
770
771
772, 1014, D 322, 467, 505, 506, 514, 572, 573, 608, 980, 994, 1556
775
776
778, 968
779, 48, 780, D 695
780, 48, 779
782, 981
783
783a
784, 764
785, D 1041
786
787, 788, 789, 865
788, 787, 860, D 1251
789, 787, 788
790, 787, 788, 789, D 638, 1100, 1109
791, 190, 817, 921
792, 642, 840, 841
793, 801, 890, 891, 892, D 613
799
800, 878
801, 192, 793, 810, 828, 844, 911, 1008, D 481

1545
298
580

78
178
290; 471

616

30
916, **917**
916

178
1284, 1285
180

195, 196, **1286**, 1289; 1126, 1461
1287
192, 195

1289—1291
1289—1291
1294; 783, 784
1295
53

123
811; 10, 12, 726, 1471, 1692
1296
573, **679**, 1296
1296
611, **612**
1297, 1298, 1313, **1314**; 1299

186, 387, 389
1300, 1541
176, 1301, **1302**; 177

251, 1303; 1310

802, 223, D 213, 369, 518

803, 333, 804, D 51
804, 333, 803, D 51
806, 807, D 445, 688, 1142

807, 806, D 445, 688, 1142
808, 809
809, 810, 898
810, 192, 801, 809, 828, 911, 1068, D 481, 813, 913
815, 816
816, 815
817, 190, 255, 791
823
824, 223, 802, D 518, 1245
822, 974
823
825, 658
826, 815, 816, D 1099
827, D 993, 995
828, 192, 801, 810, 911, 1068 D 481
829, D 168, 401, 410, 366
830, 423, 831
831, 830
832
834
835, D 1243
836, 309, 1023
837, D 99, 105, 1128
838
839
840, 215, 289, 642, 643, 841, D 718, 1224
841, 215, 642, 643, 792, 840, D 718, 1242
842,
844
845
846, D 311
847, 312, 824, 987
848
849
851, 132, 852, 1091, D 553, 681, 1227

682, **687, 689, 1103, 1304,** 1321—2; 607, 1068, 1165, 1766
1305, 1306
1305, 1306
1011, 1307, 1309, 1766, 1772; 98, 507, 685, 840, 863
1307—1309, **1766,** 1772; 1303
240, 1310
1311; 244

251, 1311
1311, **1312;** 244
1312
1297, 1298, 1313; 1299
1315, 1316, 1317
1321, 1322, 1339; 1674
1315, 1316, 1317
1318, 1319, 1320
1322
1324
142, **1325**
251, **1326**
475; 1756
1327, 1571

1328
1329
92, 93, 1736
1177, 1330
1331, 1556, 1564, **1570,** 1571, **1772**
1332, 1333; 1574
1334

1336

1336
1124
1337
1337, **1338**
305
1339
1340
984
738—739, 741, 1503; 121, 1120, 1595

852, 396, 851, D 15
853, 88, D 276
854, 88, 853
855, 526, 527, 552, 1000
856, D 1047
857, 107, 201, 858, D 106, 107
858, 107, 201, 857, D 106, 107
860, 788, D 1251
861, 975
862, 478
863
864, 949, D 696
865a, 787, 788, 789, 790
866
867, 179
869, 870, D 295
870, 869, D 295
874, 185, D 39, 40, 41, 427, 720
876, 911, 954, 998, D 924
877, 925
878, 143, 800
881, D 926
882, D 550
883
884, 875
888
890, 793, 891, 892, D 613
891, 793, 890, 892, D 613
892, 793, 890, 891, D 613
893
895, 578
896, 617, D 137, 540
897
898, 809, 810, 890, 892
899
900, 142, 592, 685

903, 344, 673
904, 905, D 94
905, 904, 935, D 94

907, D 47
908, 686, 678
910

114, 1342, 1590—93; 9—14, 1588
24, 25; 95, 107, 1422, 1602
1343
1447, 1451
263, 266, 268; 265, 1491
1344—1345, 1684
583, 1344, 1345, 1684
573
571, 1428; 594
1346
1347,
1143, 1348, 1349; 95, 1388
1110
1350 1351; 113
1352—1354; 567
1126; 43, 194, 195, 198, 203
1126; 43, 194, 195, 198, 203
1055
249, 250, 1378, 1509—1510

176, 1301, 1302; 177
238, 1355; 1091

1356

1357
386, 387, 389, 1016
386, 387, 1017; 389
386, 387, 388, 389, 1018
1358, 1359
1360
398, 1361, 1362
402, 403, 406, 1363

357, 358,
750, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368; 663, 715, 1165, 1404, 1424
1369, 1370
1371
1371, 1781; 209, 236, 506, 706, 907, 1425, 1787, 1844

1372
1373, 1374, 1376, 1377

911, 192, 801, 810, 828, 876, 1068, D 481
912, D 1203
913, 813
915
916, 467, 995, 1009, 1075, D 715, 962, 963, 408, 1545, 1565
918
919, 1099, D 997
920, 253, 1100, D 751, 1264
921, 188, 189, 791, D 1077, 1226
922, 431, D 239, 1263
923
925, 877
926
927, 423, 996, D 709
930, D 802, 828
931, 1037
932, 937
933, 368
934
935, 904, 905
936, 1028, D 30, 47, 92
937, 932
938, 313
939, 964, D 432
942, 198, 691, D 1001
943, 1036
944
945, 288
946
947
949, 864, D 969
951, 125, D 1559
952
953
955, D 660, 772
958, 255
959, 566

960, 390
962, D 1060
964, 969
966, 967, D 477, 783, 998

251, 1378, 1509, 1510; 1738
1379
1380, 1381
1382, 1383; 1606

304, 1384, 1385, 1387
1388
1389, 1578
435, 1390, 1391; 12
1299, 1313, 1314
1392, 1393, 1394; 52
1395

1396
1398
1399, 1521
480, 1474
685, 686
1402, 1403
1404; 441, 458, 668, 706, 750, 846, 902

1405, 1406; 1408

1407, 1408; 391

1409
1518; 1511—12
1410
1411
1143
762, 764
1412
1413, 1414
1415, 1416, 1417, 1418
1419
1420, 1421, 1422; 107, 108, 661, 705, 866
1423
1424; 663, 715, 750, 1360, 1366

438, 1425

968, 778
971
973, D 658, 749
974, 822, 1006
975, 861
977, 1071
978
979
980, D 666
981, 782
982, D 630, 766
983, 441
984, 883
985, D 624
896, 850, D 174, 1023
987, 312, 824, 847
989, 16, 235, 464
990, 253, 378
991
993
995, 463, 467, 916, 1009, 1075, D 408, 715, 962, 963, 1545, 1565
996, D 477, 783, 998
997, 230, D 1473
998, D 417, 562
999
1000, 526, 527, 855
1006, 822, 974, 1005, D 767
1007
1008, D 499
1009, 467, 469, 916, 995, 1075, D 408, 715, 963, 1545, 1565
1010
1012, 93
1013, 14, 140
1014, 776, D 467, 614, 977

1015
1016, D 527, 803
1017
1019, D 283—5, 479, 1163
1020, 751
1022
1023, 309, 836

1426

1427
571, 1428; 594
1429, 1430, 1431
1432
1433, 1434
1435
782, 1294; 783, 784
694
1436

1437; 1438, 1439
1438, **1439, 1667,** 1668; 1437, 1666
1339, 1573
424, 494, 1286, 1440; 618

295, **1441**
693, 1442

304
438, **1398;** 457, 458
1444, 1445
307
1446
1448, 1449—1451; 1447
1316, 1427; 1315
1452
692

304, 706, **1453**
1458
1454—1457
368, 369, 370; 837, 1096
192, 193, 195, 196, 197, **1459;** 1126, 1461
1460
1461, 1542, 1543; 1544
1462, 1463, 1464
375, 376, 1465; 374, 377, 1205—7,

1466
1177; 1766, 1772

1024, D 441, 1092
1025, D 104, 802, 861, 1134

1026, 77, 78, 81, 1090, D 8, 13, 17, 513, 806, 807, 811, 813, 824
1027, 955, D 772
1028, 907, 936
1030
1031, 454
1032
1034, D 50
1036, 943
1037, 91, 931
1038
1039, 565, D 302, 303, 304, 306, 314
1041, 281, 420, D 872
1042, D 599, 1135, 1144
1044, 336, D 278, 1077, 1226, 1259
1046, 87, D 683, 688
1047, D 624
1048, 287, 1516, 1529
1050
1051
1052, D 104, 1149, 1150
1053
1057, D 1212
1060, 1061
1061, 550, 1060, 1062, D 832, 1561
1062, 550, 1060, 1061, D 832, 1561
1063, 149

1064
1065, 141, 568
1068, 192, 801, 828, 911, D 481
1069, 193, 374
1071, 977
1072, 659, D 355
1073, D 428, 403
1074
1075, 463, 916, 995, 1009, D 715, 962, 963, 408, 1545, 1565
1077, 566, D 1258
1078, D 624
1080, D 17

870, 1771; 871
1467, 1558, 1559, 1560; 19, 116, 131, 292, 349

130, 1468
252

1469; 1461
1470; 523, 914, 1043, 1044
1471; 324, 325, 726, 811
1472, 1473
1476
480, **1474**
1477
1215, **1475**, 1716, 1719
1292, **1293**, **1536**, 1537
743, **1158**, **1478**
1479; 9
1480, 1481, **1482**, **1483**
657
1484
1485
775, **1486**
1550, 1551, 1558; 19, 116, 522
1487, **1488**
288
719; 562
1489, 1516—1517; 1515
1489, 1516—1517
659, 1511, **1512**, 1513, 1514; 1519, 1541, 1548
51
1490
251
264, 1491; 263—264, 1491
1429—1431
1492, 1493, **1494**; 1738—1739
1156, **1495**, **1652**, 1762
1496

304, **1497**
531
1498
1499

1081
1082, 982
1083, 132, 851, D 533, 681
1084
1087
1088, 1216
1089, D 807, 808, 818, 839, 840
1090, 81, 77, 78, 1026, 1089, D 513, 806, 807, 813, 817, 824, 841
1091, 132, 192, 851, D 553, 681, 1227
1092, 450, 1091, D 681
1093, D 358
1094, 174
1096, 998, D 562
1097, D 559, 968
1098, 911
1099, 919, D 997
1100, 80, 388, 920, D 751, 1264

1500, 1501
33, 1502; 63, 76, 116
1503; 167
1504

214, **215, 216, 216, 225**
462, 1505, 1506

170, 469, 470, 1507, **1508**
736, 737, 738; 121, 1120, 1595
735; 57, 832
522; 1550
860

1389, 1578
437, 1390, 1391; **12**

„SVOTBINĖS RĖDOS" TEKSTŲ MELODIJOS

1(11) SD 468, 569, plg. 1220
2(21) SD 475
3(22) SD 493, 499, plg. D 275, 459, plg. SD 164, 169
4(23) SD 516, 517, 518, ML
5(29)
10(33) SD 543, 545, plg. D 1016, plg. SD 334, 476, 909
17(40) SD 564, 571
18(41) SD 572, 573, 575
20(46) SD 594, plg. 296
23(53)
24(54) plg. SD 478, 612, ML
25(56) SD 614, plg. D 883
26(58) plg. D 39, 40, 41, 427, 720, plg. SD 184, 185, 874
27(59) plg. D 598, 429, 1037, plg. SD 434, 644, 646, 647, 648
28(61) SD 657
29(63) SD 720
30(65) plg. SD 436, 465, 717

781, 1039, **1579**
1180

1580, 1581, plg. 1709, 1779, **1780**
1582, plg. 148
459

536, 1583, 1584, 1588
1214, plg. 1219
1220
296, 400, 773
235
1193
1585

1055

20, 33, 41, 63, 64, 96, **115, 116, 1247**, 1248, 1558, 1596, 1587
1538, plg. 1583, 1589
1545
855

ALFABETINIS DAINŲ IR MELODIJŲ SĄRAŠAS

Ai, ai, ai dievai, dievuliau mano, o ir pavarė į krygą joti	802[1]			1304(1353)	386
Ai ant kalno žalia liepa, po ta liepa lygi lanka	1			1105(1150)	451
Ai, bėda, bėda, bėda prie bėdos, kad mergužė už vandens	852	92	Dabkuvienė		
Ai, bėda mano, didi nevalia su kiemo draugalėliais	866	104	Jonaitytė	1350(1403)	400
				1351(1404)	401
Ai, čiūčia guldamas, ai, liūlia keldamas	2			1604(1667)	451
Ai, daugel, daugel mūsų brolelių, — beg visi pentinuoti	922	150	Daškauskienė		
Ai, davė leido tėvas dukružėlę į svetimą šalelę	865a			1110(1155)	400
Ai, dreba, dreba darže žalios rūtelės, — pasižiūrėki, mano jauna mergele	3			1113(1158)	451
— Ai geneli, geneli, kodėl seną nevedi? — Vesčiau seną, — atsigulus stena	4			1115(1160)	452
Ai, kieno, kieno žalias kiemelis, jovaružių krūmelis	5			1121(1166)	452
Ai, kieno, kieno žalias kiemužėlis, žalias rūtų darželis	6			1122(1167)	452
Ai kūmute širdele, kur gyveni, kodėl mane į svečius neprašai	7			1597(1660)	452
Ai kūmuže širduže, kur gyveni, kodėl mane į svečius neprašai	8			1596(1659)	453
Ai močiut, močiut, ar ne dukra buvau, kam tu mane už gudo nudavei	842			1124(1169)	394
Ai, noriu, noriu, tos mergelės noriu, kur ant kraiko	9			1137(1182)	453

[1] Pirmosios skiltįes skaičiai rodo dainos teksto ir melodijos eilės numerį, antrosios — teksto puslapį, trečioje skiltyje nurodoma dainininkė, ketvirtosios skiltįes skaičiai žymi pirmojo leidimo (1900 m.) melodijos eilės numerį, penktosios — melodijos puslapį šioje knygoje.

Ai, pūdyme, pūdyme aug žalias ąžuolėlis	10			1138(1183)	453
Ai, pūdyme, pūdyme, pūdymužy liepelė	11			1139(1184)	454
Ai rūta, rūta, rūtytuže, ko pavytai vasaružėj	864			1143(1188)	399
Ai, toli, toli, toli mano mergelė	12			1628(1692)	454
Ai tu, kregždute lakūnėle, ką girdėjai lakiodama	13			1147(1193)	454
Ak, man dievuliau, kas tai pastojo, nebepritinku jau prie seselių	14			1048(1092)	455
Ak, mašalėliai gydo, ir visi paukšteliai gydo	15			1049(1093)	455
Ak, smūtna liūdna širdelė mano šį visą rudenėlį	872	109	Pocalė		
Alutį gėriau, gražiai dainavau, — o kas išrašė mano veidužius	1000	210	Teresienė		
Alutį gėriau, gražiai dainavau, — o kas išrašė mano veidužėlius, o kas išrašė mano veidužius	855	94	Baltrušaičiukė		
Alutį gėriau, tai pasigėriau, — mergyte jaunoji, aš miego noriu	16			1050(1094)	455
Anytėlė niūronėlė, mane nekęsdama, užrakino svirno duris su aukso rakteliu	873	110	Staniulytė		
Anksti rytą atsikėlęs, ropukainės atsigėręs	17			1052(1096)	456
Anksti rytą keldama, baltai burną prausdama, aš išgirdau balandėlį bėro žirgo stainelėj	1059	252	Maštauskienė		
Anksti rytą kėliau, baltą burną prausiau, — stov bernytis prie šalies, vis man sukas ant širdies	874	111	Norvilienė		
Anksti rytą kėliau, vainikėlį pyniau, aš nejutau vainikėlio nuo galvelės puolant	18			1055(1099)	456
Anksti rytą kėliau, vandenėlio ėjau, ėjau vandenėlio, ale bet ne viena	19			1053(1097)	456
Anksti rytą kėliau, vandenėlio ėjau, ėjau, ėjau vandenėlio močiutei parnešti	20			1054(1098)	456
Anksti rytą rytelį šėriau bėrą žirgelį, aš išgirdau, aš girdėjau balandėlio balselį	21			1609(1672)	457
	22			1610(1673)	457
Anksti rytą rytelį šėriau bėrą žirgelį, aš išgirdau balandėlį bėrų žirgų stainelėj	23			1057(1101)	457

Ant' ant kalnelio žalių rūtų darželis, — o ten vaikščiojo mergužė vargdienėlė	24			1060 (1104)	458
Ant' atbėga laivužis, atliūliuoja juodasis, pro tėvelio vario vartus, pro stiklo langelį	1034	234	Kasiulienė		
Ant' ateina toksai žmogus, toksai žmogus niekakalbis	25			1061 (1105)	458
Ant' atjoja kazokas per lauką	26			1062 (1106)	458
Ant kalnelio, ant aukštojo, stov žalia liepelė	28			1065 (1109)	459
Ant kalnelio aukštojo augo gelsvi lineliai	27			1064 (1108)	458
Ant kalno berželiai augo, augo, berželio šakelės linko, linko	29			1067 (1111)	459
Ant kalno malūnėlis, pakalnėj ežerėlis, ai, krykštė narstė pilka antelė malūno ežerėly	804	56	Rinkytė	1305 (1354)	386
Ant kalno malūnėlis, po kalnu ežerėlis, — ten krykštė nardė raiba antelė malūno ežerėly	803	55	Vidikytė		
Ant keizerio rubežiaus, ten didi vaina buvo	30			1079 (1124)	459
Ant pervazninko tilto penki broleliai šoko	924	152	Kazakauskienė		
Ant šalto šaltinėlio, ant čysto vandenėlio, o čia beskalbiant jauna mergužėlė	31			1080 (1125)	460
Ant tėvelio dvarelio, — ei ąžuole, ąžuolėli, ąžuole šimtšakėli	32			1082 (1127)	460
Ant tvarteliais paliepėliais dievas davė čirpulėlį	34			1084 (1129)	461
Ant ūlyčios, ūlytaitės vaikščioj pana Ulijona	33			1083 (1128)	460
Ar aš ne jauna mergelė, kodėl nekenti manęs, berneli, ar aš tavei netinku	35			1091 (1136)	461
Ar aš nesakiau, sesuže: nušluoki kiemą, nušluoki vejužę	36			1093 (1138)	461
Ar jau gieda gaideliai, ar kėlė kaimynužėliai	37			997 (1040)	462
Aš auginau mergelę tame patim kiemely	38			1004 (1047)	462
Aš eisiu su tavim, imk mane su savim, bernužėli tu mano	39			1007 (1050)	462

Aš esmu siratėlė, aš neturiu motinėlės	40			1009(1052)	463
Aš esmu siratėlė iš svetimos šalužėlės	41			1010(1053)	463
Aš gana prašiau seno tėvužėlio: — Sėk man gelsvus linužėlius	806			1011(1054)	387
Aš išleidau sūnužėlį puikių mergų ieškoti	848	89	Šopytė	1340(1393)	396
Aš negaliu daugel gerti, reiks man rytą anksti kelti	42			1623(1687)	463
Aš neprastas tėvelio sūnelis, neprasčiokė močiutės mergelė	43			1015(1058)	463
Aš noriu miego labai, saldaus miegelio labai, aš neturiu kur gulti, miegelio išmiegoti	1072	262	Sinkuvienė	1494(1555)	436
Aš pasisėjau rūteles, per visą daržą loveles	1067	258	Gotautienė		
Aš pas močiutę buvau, didžioj valelėj augau	46			1023(1066)	464
Aš pas motinėlę daugel metužių, daugel metelių lengvi darbužiai	890			1016(1059)	403
	892			1018(1061)	404
Aš pas motinėlę dešimt metužių, dešimt metužių lengvi darbužiai	891			1017(1060)	403
Aš pas motinėlę valelėj užaugau, o kas mielą pavasarį sau rūteles sėjau . .	45			1022(1065)	464
Aš pas motinėlę valužėj augau: po stiklo langeliu drobeles audžiau . . .	44			1021(1064)	464
Aš pas savo tėvelį, aš pas savo senąjį, aš nusišėriau bėrą žirgelį grynomis avižėlėms	47			1026(1069)	465
Aš prašiau meldžiau savo tėvužėlio: — Sėk man gelsvus linužėlius šalia pat vieškelėlio .	806	58	Gotautienė	1011(1054)	387
				1307(1356, 1357)	387
				1309(1359)	387
Aš prašiau meldžiau seną tėvužėlį: — Sėk man gelsvus linužėlius šalia pat vieškelėlio	807	59	Dievienė		
Aš tau, mergyte, juk sakiau, per vasarėlę kalbėjau	818	67	Senkauskienė		
Aš toli nuduota, toli pažadėta: už jūrelių marelių, už aukštųjų kalnelių . . .	815	65	Šopytė	1212(1362)	389
Aš tol nuleista, toli pažadėta: už jūrelių marelių, už aukštųjų kalnelių . .	816	66	Blažienė		

Aš turėjau broliukėlį mažą nedidelį . .	48			1039(1083)	465
Aš turėjau margą vištą, man vištelė kiaušus dėjo	49			1040(1084)	465
Aš vakar girts buvau, šiandien pačiam miere, — aš pirkau žirgužį už šešis šimtužius	946	171	Bakšaitienė	1410(1470)	416
Aš viens bernužis, aš vargdienužis, kur aš atrasiu savo mergužę	50			1533(1594)	466
Atein strielčiukas per lauką, atein jaunasis per lauką	51			549(577)	466
Atjoja dragūnai per laukelį, — dragūnų mėlyna mandieružė	854	93	Samuolienė	1343(1396)	397
Atjoj bernytis raitas, prie kamaraitės greitas, žiūri mergaitės kraičio, — ar turtinga mergaitė	1022	226	Blažienė	1466(1527)	427
Atjojo bernelis per lygų laukelį, klausinėjo motušėlės: — Ar namie dukrelė?	1041	239	Kasiulienė	1292(1341) 1293(1342) 1536(1597)	430 431 431
Atjojo jojo brolelių pulkas, šaunų šūvelį šovė	799	51	Masaitienė	1300(1349) 1541(1602)	384 384
Atjojo jojo jauns bernužėlis per lygųjį laukelį	799			1541(1602)	384
Atlėkė kovelis iš jūrių marelių ir įtūpė į dievo medelį	907	136	Norvilienė		
Atsikelk rytelį, nusiprausk burnelę, eik į rūtelių darželį	908	138	Totilienė		
Atsimink, mergužėle, ką vakar kalbėjai, kad su manim vainikėlį vakar suderėjai	1016	221	Teresienė	1461(1522)	425
Atsisėdau už stalelio raštelio rašyti, aš per graudžias ašarėles negaliu matyti	798	51	Mockaičiukė		
Atsisėdo pelėdėlė pačioje kerčioje, — pelėdėlę neužkenčia, iš kerčios išbaidė	906	136	Cvirkienė		
Atvažiuoja meška su alučio bačka, o vilkelis nabagėlis svotbelę rengė . . .	905	135	Blažienė		
Atvažiuoja meška su midučio bačka, o vilkeliui nabagėliui reik veseliją kelti	904	135	Stankytė	1371(1424)	408
Auga girioj uosiukas, pas tėvelį sūniukas	52			1523(1584)	466
Augin močiutė vieną dukrelę kaip darže lelijėlę .	903	134	Viksvytė		

Augino močiutė tą vieną dukrelę, augindama, mokindama minyškoms žadėjo	53			1566(1628)	467
	54			1567(1629)	467
Augino močiutė mus tris kaip vieną, išleido į šalį tik mane vieną	830	77	Gotautienė	1327(1378)	391
Augino močiutė tris jaunas dukreles, mus tris jaunas dukrytėles kaip tris lelijėles	927	155	Petraitienė		
Augino močiutė tris jaunas dukreles, o tris jaunas dukružėles kaip tris mėgelkėles	996	207	Bakšaitienė	1398(1457)	423
Augin senas tėvelis sau vieną sūnužėlį	55			1566(1618)	467
Augin tėvas du sūneliu, du sūneliu vienveidėliu, abu leido į valią, ir išėjo į girią	1052	246	Vidikytė	1550(1612)	434
Augin tėvelis du sūnužėliu, abudu kareivėliu	1025	227	Bakšaitienė	1467(1528)	427
				1558(1620)	428
				1559(1621)	428
				1560(1622)	428
Augin tėvelis du sūnužėliu, du sūnužėliu ant paminklėlio	930	156	Šopytė	1399(1458)	414
Augin tėvelis vieną sūnelį, sau didį užvadėlį, karaliui žalnierėlį . . .	1025			1559(1621)	428
				1560(1622)	428
Augino tėvelis du jaunu sūneliu, mislijo dūmojo į žentus išleisti	837			1570(1633)	393
Augino tėvelis tą vieną sūnelį, augindamas dūmojo į žentus išleisti .	837	81	Petraitienė	1570(1633)	393
				1572(1635)	393
Augino tėvelis tą vieną sūnelį, augindamas, mokindamas į žentus išleido	837			1572(1635)	393
Augo dygo uoselis, stovi jaunas bernelis	56			1532(1593)	468
Augo kalneliai be pakalnėlių, ąžuolai be šakelių	986	200	Dabkuvienė	1439(1500)	422
				1667(1734)	422
Augo kalneliai be pakalnėlių, jovarai be šakelių	986			1667(1734)	422
Augo kalnely žals ąžuolėlis su lygiu liemenėliu	850	90	Masaitienė		
Augo kieme mergelė, pas močiutę dukrelė	1048	243	Bakšaitienė	1484(1545)	433
Augo klevelis, žaliasis medelis, — daugiau nežaliuosi kaip šį rudenėlį .	57			1522(1583)	468

Aukšta, laiba dėl bajoro, o lidli lidi, dėl bajoro	987a	201	Cvirkienė	1573(1636)	422
Aukštam kalnely žalia liepelė, — kalbino mane jauni berneliai	1055	248	Makauskienė		
Aušružei auštant vainiką pyniau, saulelei tekant ant galvos dėjau	945	170	Norvilienė		
Aušta balta aušrelė, teka šviesi saulelė, — kelk, dukrele, negulėk	1063			1512(1573)	435
Aušta balta aušružė, teka šviesi saulužė, o dar mano dukružėlė margoj lovoj miega	1063	256	Duobienė	1512(1573)	435
Aušt aušrelė, tek saulelė pro rūtų daržėlį	1061	254	Jarošaitė		
Aušt aušrelė, tek saulelė pro žalią girelę	1062	255	Blažienė	1489(1550)	435
Aušt aušrelė, tek saulelė, užteka saulelė, uliavojo trys mergelės lelijų daržely	838	81	Bakšaitienė	1322(1383)	393
				1333(1384)	394
Ąžuolėli, tu žalias medeli, tu žaliavai daržuže po stiklo langeliu	58			1086(1131)	468
Balnojo brolelis ant dvaro žirgelį, — jos jauną jaunimėlį	59			658(692)	468
Balnok, brolau, bėrą žirgelį, aš josiu pas mergelę	1047	242	Juškytė	657(691)	433
Balnok, tarnai, bėrą žirgą, josiu pas mergelę	1078	267	Vidikytė	1498(1559)	437
Balnok, tėveli, bėrą žirgelį, josiu svečių šalelę	985	200	Masaitienė	1437(1498)	421
Baravykas, drūtas grybas, keta lepšę vesti, lepšės kotas nebagotas, nenor grybo eiti	935	160	Duobienė		
Beauštančiai aušrelei, betekančiai saulelei, mano močiutė svirnely beilsinti	60			651(685)	469
	61			652((686)	469
Beauštanti aušrelė, betekanti saulelė	62			649(683)	649
Beauštanti aušrelė, betekanti saulelė, o dar mano motinėlė saldų miegą bemigo	63			650(684)	470
Bėgau lanką, lenkiau krūmą, regiu — jau n'išbėgsiu	64			648(682)	470
Bėk, žirgeli, per laukelį, taisyk kojas į kilpeles	954	177	Norvilienė		
Bent išgerk, mano miela, sesele mylimoji	65			647(681)	470

Bepig šokti, bepig uliavoti tėvo darže, tėvo tėviškėlėj	781	37	Norvilienė		
Bernyti jaunasis, ką tu dūmojai, kam vargų mergelę pasidabojai	934	159	Dabkuvienė	1404 (1463)	415
Bernyti mano, jaunasis mano, kinkyk bėrus žirgelius	792	45	Dabkuvienė		
Bernytis barė, — nemušk, nemušk, šelmi berneli, pasiskųsiu tėveliui . . .	66			646 (680)	470
Bernužėli dobilėli, išsirinkai sau mergelę, nemokančią austi	67			644 (678)	471
Bernužėli dobilėli, kur buvai, kodėl vakar jaunimėly nebuvai	68			643 (677)	471
Bernužėli mano, dobilėli mano, kam šėrei žirgelį, nejodytas atliks	69			642 (675)	471
Bernužis šalbierėlis, bernužis girtuoklėlis mane jauną išbarė, šeimynužę išvarė	70			641 (675)	471
Broleliai siuntė, močiutė draudė, — jau dabar ne čėsas močiutei draust . . .	947	171	Bakšaitienė	1411 (1471)	416
Brolyti mano, jaunasis mano, ar buvai jaunimužy	71			636 (670)	472
Buvo merga pijonyčia, ėjo tankiai į bažnyčią, kai ji brido per upelį, dievas davė jai vaikelį	72			629 (661)	472
Cit, neverk, mergele, balta lelijėle, aš tave parvesiu kitą rudenėlį	73			628 (660)	472
Čiūčia liūlia, noriu miego, neturiu kur gulti, jaučiu kieme mergužėlę, neturiu ką siųsti	779	35	Vidikytė		
Čiulba rykau paukštužiai, čiulba rykau raibieji po tėvelio vyšnių sodelį . .	74			165 (167)	472
Čiulba rykau ruds paukštelis žalioje girelėj	75			166 (168)	473
Čiulb volungėlė vyšnelių sodely, verkia mergelė rūtelių daržely . . .	76			164 (165)	473
Dar gaideliai negiedojo, kai močiutė vaikščiojo	77			627 (659)	473
Dar gaideliai negiedojo, kai namiškiai vaikščiojo	78			626 (657, 658)	473
Devyni metai, ne viena diena, kai daržuży nebuvau . . .	840	83	Dievienė	1336 (1388)	394

Devyni metai, ne viena diena, kai daržuž nebuvau	841	84	Bakšaitienė		
Diemedėli, žaliasis medeli, tu žaliavai darže tarp rūtelių	79			625(656)	474
Dvarionis vaikščiojo, rankeles čiupnojo, rankytės, rankytėlės, mano rankos šaltos	80			617(648)	474
Dvaro sodai labai žali, vyšnių sods žalesnis	988	202	Gotautienė		
Ei, atein, atein trys laivužėliai per didį Nemunėlį	1049	244	Juškytė		
Ei, atjoj, atjoj jaunas bernelis šia žalia ūlytėle ant žvengiančio žirgelio	81			614(644)	474
Ei, atlek, atlek raimas sakalėlis į lanką, pasidabojo raimą gegužėlę lankelėj	82			752(789)	475
Ei, atmink, atmink, jauna mergužėle, kas juodas nekvar	83			613(643)	475
Ei, augin, augin močiutė dukrelę kaip daržely rūtelę	790	44	Gotautienė	612(642)	383
Ei, augin, augin tėvas dukrelę	790			612(642)	383
Ei ąžuolai, ąžuolai, ąžuolai šimtšakėli, ar velyk tave pakirst, šakeles pagenėti	867	106	Blažienė		
Ei, bėda, bėda, didi nemaža su kiemo draugalėliais	866			1351(1404)	401
Ei, bėda manei, didi nevalia su kiemo draugalėliais	866			1350(1403)	400
Ei bernuži, bernužėli, kur buvai, kodėl vakar vakarėly n'atėjai	84			607(637)	475
Eičiau ant dvaro pasižiūrėti, ar dar aukštai saulelė	85			856(894)	476
Ei, čiūčia, liūlia laivas ant jūrų, — jaunoji mergelė miego norėjo	914	143	Senkauskienė		
Ei, davė leido tėvas dukružėlę į svetimą šalelę	865a	103	Juškytė	1110(1155)	400
Ei, dėkui dievui, šviesiai saulelei, kad anksti nusileido	1003	212	Valaitienė		
Ei, dirbau, dirbau lendrių tiltelį, — lankysiu mergelę kas vakarėlį	1035	235	Duobienė		
Ei, duoda leidžia mane motinėlė į svetimą šalelę	787	41	Blažienė	1296(1345)	383

Ei, duoda leidžia močiutė dukrelę, ei, toli, labai toli	789	43	Duobienė		
— Ei dukra, dukrele, kodėl tu taip balta? — Sūrį valgiau motinėle	86			593(621)	476
Ei, eisiu namo, namytužių, dar rasiu namie negulusius	918	147	Kučinskienė	1388(1447)	412
Ei, ganiau, ganiau basa šile aveles	87			591(619)	476
Ei, gėrė, gėrė du broleliu, gėrė du broleliu lėtūnėliu	88			584(612)	476
Ei, gėriau gėrimėlį, ei, leidau, leidau savo dukrelę į svetimą šalelę	89			587(615)	477
Ei, giedra, giedra ši vasarėlė už visas vasarėles	90			590(618)	477
Ei, giria, giružė, žalia giružė, pilna raimų paukštužių	858			583(611)	397
Ei, kala, kala prie pečiaus galo, o prie kamino barzdą prikabino	868	107	Vidikytė		
Ei, kalbin šnekin mane našlužėlis, o aš nenorėjau už našlužio eiti	91			577(605)	477
Ei, kelki, kelki, jaunoji mergele, nešk pusrytėlius į žalią lankelę	1021	225	Vidikytė		
Ei, kieno žali sodai, žali žolynėliai	92			576(604)	478
Eikiva, broliukai, namo, namo, dar rasiv močiutę negulusią	859	97	Senkauskienė		
Eik, Leibuk, skubink kuo greičiau	93			986(1029)	478
Ei, ko sėdi, sesele, ko verki, ei, ko sėdi, jaunoji, ko verki: ar ne tavo pirmosios dienelės, ar ne tavo jaunasis bernelis	862	100	Rinkytė	1346(1399)	399
— Eik, pijokai, tu namo! — Tylėk, kale, tu nelok!	94			987(1030)	478
Eik, sese, namo, lelijėle, namo: žada tave motinėlė už kriaučiuko leisti	95			988(1031)	479
Ei, leido, leido tėvas dukrelę į svetimą šalelę	860	99	Bakšaitienė	573(601)	398
Ei, leidžia duoda tėvas dukružėlę į svetimą šalelę	788	42	Sinkuvienė	679(714)	383
Ei, liūliu, liūliu, šiaudai be grūdų, padariau alutį vienų avižų	861	99	Bakšaitienė	571(599) 1428(1489)	398 398
Ei, liūliu, liūliu, šiaudai be grūdų, padariau alutį vienų avižų	975	193	Dievienė		

Ei, liustik, liustik, broleliai mano, ei, liustik, liustik, jaunieji mano: mieželiai gelsvai žydi, žalieji gelsvai žydi . .	923	152	Bakšaitienė	1395(1454)	413
Ei, miego, miego, miegelio, — aš to miegelio nelabai	96			749(786)	479
Ei, myli, myli mane bernelis: kolei turėjo, tolei mylėjo	97			569(597)	479
Ei močiute, motinėle, ar ne dukra buvau, kam tu mane už gudo nudavei	842	85	Viksvytė	1124(1169)	394
Ei močiute, motinėle, skyrei man vietelę ir išskyrei man vietelę į didį vargelį	870	108	Sadauskienė		
Ei močiute, motinėle, skyrei man vietelę ir išskyrei man vietelę už balto stalelio	869	108	Vidikytė		
Ei močiut, motinėle, kas do dyvai daros: šią naktelę per naktelę ritos maišas į lovelę	98			568(596)	480
Ei motuše, motuše, krauk man aukštą kraitelį, krauk man aukštą kraitelį, reiks man eiti ant vargo	865	103	Kemzuriukė		
Ei motuš, motuš, motuše mano, kam labai toli mane nudavei	819	68	Vidikytė		
Eina Jonas į bažnyčią, — šventu pavakariu abu susitarė	99			993(1036)	480
Eina lokė per lendryną, lendres laužydama	1096	281	Puskepalaitė	860(898)	443
Eina motinėlė per margą dvarą, per margą dvarelį martelės kelti	100			994(1037)	480
Ei, neduok neleisk manęs, močiute, už šelmio bernelio, už pijokėlio	101			563(591)	481
Ei palėji, palėjėli, tu žalioji žolele, išauš šalts rudenėlis, pašals tavo pašaknėlės	957	180	Jurgaičiukė		
Ei, pūdyme, pūdyme aug žalioji liepelė, po ta liepužėle, po ta šimtšakėle, ten gul mano močiutė	102			561(589)	481
Ei rožele raudonoji, pasigesi manęs: iššoks ožys	103			559(587)	481
Ei, ruduo, ruduo, rudens dienužėlės, — smūtnas mūsų brolužėlis, smūtnas mūsų brolelis	863	101	Rinkytė	1347(1400)	399

Ei rūta, rūta, rūtytuže, o ko pavytai vasaružėj	864	102	Dievienė	1143 (1188)	399
				1348 (1401)	400
				1349 (1402)	400
Ei serbenta, serbentėle, žali tavo lapai, ilgos šakos, juodosios uogelės . . .	104			554 (582)	482
Eis:m žvejoti, duos dievs laimėti, važiuosim į turgelį	845	87	Dabkuvienė	1338 (1390, 1391)	395
Ei, skauda, skauda mano galvelė šį mielą rudenėlį	967			552 (580)	419
Ei, smūtna liūdna mano širdelė šį mielą rudenėlį	967	187	Dabkuvienė	552 (580)	419
Ei svotel'ai mano jaunieji, o ar jūs vedę, ar jūs nevedę	105			950 (992)	482
Ei tėveli, tėvužėli, tu mane n'užkęsdamas žalnieriams pažadėjai	871	109	Bakšaitienė		
Ei tu, bernužėli, tu didis šalbierėli, kam paviliojai nuo močiutės dukrelę .	938	163	Vidikytė	1405 (1464)	415
				1406 (1465)	415
Ei tu, jerubėle, raiba paukštužėle, tu jovare tupėjai, jovarėly gurksojai . . .	106			958 (1000)	482
Ei tu, mano dukrele, dukrele lelijėle, tekėk už baudžiauninko	107			961 (1003)	483
Ei tu, rūta, rūta, rūtelė žalioji, kodėl nežaliavai žiemą vasarėlę	969	188	Daškauskienė		
Ei tutyte, tutytėle, gale lauko karčemėlė, arielkėlė gardi	108			967 (1009)	483
Ei tu, vyrai, vyrai, tu gyreisi čyras, tu klūpojai per naktelę pas mano lovelę	109			965 (1007)	483
Eiva, broleli, į žalią lanką, į žalią lanką šienelio piauti	110			862 (900)	484
Ei, varė, varė, šaltyšiai varė mus tris jaunus brolelius	111			972 (1014)	484
Ei, varė, varė šaltyšius kiemą, ei, varė, varė, o ir pavarė	112			970 (1012)	484
Ei, vargios, vargios mano dienužėlės, aš vargužių mergelė	113			977 (1019)	485
Ei vyrai, vyrai, tu gyreisi čyras, tu klūpojai per naktelę pas mano lovelę . .	114			975 (1017)	485
Ei, žalia, žalia, žalia giružė pilna raibų paukštužių	858	97	Sinkuvienė	583 (611)	397
				1344 (1397)	397

Ei, žaliuoj, žaliuoj žalia giružė, pilna raibų paukštužėlių, pilna raibų paukštužių	857	96	Bakšaitienė		
Ei žilviti, žilviti, gul zuikutis balsynėj, neprijojau nė prie krūmų, žirgai ugnį surusino	115			983(1025)	983
Ėjau lyjant, ėjau ir sniegant, tariau: bagotą mergužę gausiu	849	89	Aleksienė	948(1026, 1027)	396
Ėjau per lauką, — žalia giružė, ėjau per antrą, — žalia giružė	116			985(1028)	486
Ėjo meška per lendryną, lendres laužydama	1096			860(898)	443
Ėjo mergos rugių lauku, juk bum, bum, mergų balsas	117			859(897)	486
Ėjo močiutė per kiemelį, savo dukreles kilnodama	118			861(899)	486
Gale lauko lazdynai, lazdynai, tam lazdyne putinai žaliavo	119			1703(1772)	487
Gale lauko melnyčia, toj melnyčioj melnykas	120			869(908)	487
Gale tėvo kluonužio augo žalias klevužis, o tai gražiai žaliavo žalio klevo lapužiai	1024	227	Veličkienė		
Gegužėlė raiba, gegužėlė graži, gegužėlės raibos plunksnos, pasparnėliai balti	976	194	Masaitienė		
Geras vyras trauk arielką, — žydai duod čerkelę, te tau pinigų mašnelę . . .	121			889(928)	487
Gėriau alutį, saldų midutį per kiaurą naktį ik pusrytužių	1066	258	Žaliukienė		
Gėriau švies ą dienužę ir tamsiąją naktužę, gerdamas dūmojau: kur aš pernakvosiu	128			897(937)	489
Gerk, gerk, uliavok, savo pačią šėnavok: basos, nuogos nelaikyk, apie pečių nevaikyk	122			903(944)	487
Gerki, dukrele, baltoji gulbele, į mylimą svetužėlį, mano dukružėle	940	166	Makarienė		
Gerki, gerki, seserėle, dar nepasigėrei, dar ne vakar, ne šiandien	123			906(948)	488
Gerkit, broliai, vis aplink, brolužėliai, vis aplink .	124			908(950)	488

Gerkit, broliai, vis aplink, raitojėliai, vis aplink, — reikia šalin joti, žirgeliai balnoti	125			907(949)	488
Gersiva alaus, dievs duos ir daugiau, o vakar dienelę vyneliu dergė	126			910(952)	488
Gers mūsų seselė, gers mūsų jaunoji, neliks bitelei nei bitinužėliui . . .	127			909(951)	489
Girdžiu girdėti, regiu regėti, kur gegutė kukavo	129			912(954)	489
Graik, dūda ragine, šok, mergyte lelija	130			915(957)	489
Graži merga Magdalena, kur tu uliavojai	131			916(958)	490
Guds parvedęs bajorėlę, apsigraibęs — čigonėlę	1002	211	Narvaišaitė		
Guli diedas pasigėręs, šalia barzdą pasidėjęs	132			918(960)	490
Ievuže, ievuže, ievuže, kodėl nežydi žiemužėj	133			759(797)	490
Į karietą sėdau, vainikas nupuolė, — išeik, išeik, motinėle, paduok vainikėlį	134			919(961)	490
Yra kieme dūdininkas, paleido krivulę	135			927(969)	491
Ir išjojo Daniula į didįjį vaiską, ir paliko Katariną sunkiai dūsaujančią .	136			923(965)	491
Ir pražydo žalia rūta, nukrito lapeliai, krint ir mano mergužėlės graudžios ašarėlės	1070	261	Burkšienė		
Įsisodinčiau į du darželiu po du žaliu berželiu	910	139	Dievienė	1373(1427) 1374(1428) 1376(1430)	409 409 409
Išgerki stiklelį į patį dugnelį, nelik bitelei nei bitinužėliui	137			941(983)	491
Išjoj bernelis į didį kelią, paliko mergytę ant rūpestėlio	138			942(984)	491
Išjojo mūsų brolužėlis į svečių šalelę, padabojo mergužėlę septynių metelių	968	187	Dabkuvienė		
Iš Ramainių Raimukas, iš Jurbarko Jurgiukas, o aš patsai gizelis ir po juosta kirvelis	139			935(977)	492
Išvažiavo tėvelis į didžią kelionėlę, ir sutinka dukružėlę keleliu ateinančią	140			754(791)	492

Išvažiavo tėvelis į didžią kelionėlę ir paliko dukružėlę dar mažą, n'užaugusią	141			947(989)	492
Įlūpė žvirblis girioj ant krūmelio . .	1001	210	Staniulytė		
Į vartų lentą šoviau, į svirną balsas ėjo	958	180	Bakšaitienė	1419(1479, 1480)	418
Jau aušta aušrelė ir išaušo, šviesioji saulelė užtekėjo	142			755(792, 793)	493
Jau kurtužiai parbėga, jau bernužis parjoja, — aš jauna prie vartelių . .	832	78	Veličkienė	1328(1379)	392
Jaunoji mergelė lovelę turėjo, kad jaunus bernelius vilioti pradėjo	143			758(796)	493
Jaunoji sesiuke, gyreis bagota	956	179	Norvilienė		
Jau saulelė leidžias, vakaras netoli, leisk ir mane, motinėle, su saulele drauge . .	955	178	Dabkuvienė	1416(1476) 1417(1477) 1418(1478)	417 418 418
Jautelius ganiau, namo parvariau, prie vartų priėjau, atsidūsėjau	983	198	Masaitienė	1436(1497)	421
Jau visi yr išgulę, jau visi yr išmigę, o dar mano motušėlė man vartelius atkėlė	825a	73	Jurgaičiukė		
Jis parstovėjo ožio čebatus ant aukselio kilpelių	1098	283	Masaitienė		
Jojau dieną naktužę per žaliąją giružę, sutikau, pamačiau pulką jaunų mergužių	144			763(801)	493
Jojau lauką, jojau antrą, niekur nieko neprijojau	951	175	Norvilienė	764(802)	416
Juoda duona pikliavota, atnešk, motin, sviesto bliūdą	980	196	Blažienė		
Jojo per kiemą, girdžiu per sieną, ai, audžia dunzga plonas drobeles . . .	145			771(809)	494
Jokit, broliai, vis tolyn, raitojėliai, vis tolyn, o tas šelmis balnugaris tegu suka vis aplink	146			766(804)	
Jokit, brolužėliai, mano raitojėliai, ant sidabrinio tiltaičio, kur žvejoj jauni žvejai	147			767(805)	494
Jonuti, Jonuti, kur tu pasidėjai, kur tie tavo žodžiai, kur tu man kalbėjai . .	148			769(807)	495

Kad aš augau pas močiutę, didžią valužę aš turėjau .	782	37	Kunciuvienė	782(820)	381
				1294(1343)	381
Kad aš augau pas močiutę, didžioj valioje buvau, nusipyniau vainikėlį tarp seselių pulkelio	981	197	Venclovienė		
Kad aš augau pas močiutę dukrelė, dukrelė, taip žydėjau, kaip daržely roželė, roželė	973	191	Valaitienė		
Kad aš augau pas savo močiutę, kad aš augau pas savo senąją, daug bernelių į mane žiūrėjo, motinėlė niekam nežadėjo	979	195	Bakšaitienė	1433(1494)	421
Kad aš augau pas tėvelį, pas savo senąjį	1051	246	Viksvytė	775(813)	433
				1486(1547)	434
Kad aš buvau jaunimėly, aš pamačiau daug mergelių, tik man viena taip patiko	149			778(816)	495
Kad aš buvau mažiukėlis, vygužėj gulėjau	1012	218	Gotautienė		
Kad aš buvau pas močiutę, didžią valužę aš turėjau	782			782(820)	381
Kad aš buvau pas močiutę širdužę, aš žydėjau kaip daržely rūtelė	150			783(821)	495
Kad aš buvau pas senąją močiutę, aš žydėjau kaip daržely rūtelė	151			784(822)	496
Kad aš ėjau keleliu, pablūdijau, ir sutinku tris mergeles, paliūbijau . .	978	195	Masaitienė	1432(1493)	420
Kad aš ėjau ūlytėlėmis, žaliomis prievartėlėmis	977	194	Samuolienė	1429(1490)	420
Kad aš ėjau ūlytėle, žalia prievartėle	1071	262	Gotautienė		
Kad aš jojau per girelę volungių šaudyti	152			798(836)	496
Kad aš keliu keliavau, keliavau, karčemėlės neradau	153			807(845)	496
Kad aš suverpiau baltus linelius be špūlės, be rato, be kuodelio . . .	786	40	Dabkuvienė	811(849)	382
Kad aš vakar vakarėly labai girtas buvau	154			812(850)	496
	155			813(851)	497
Kad augau pas tėvelį, aš nusišėriau bėrą žirgelį grynomis avižėlėms .	156			814(852)	497

Kad brolelis žirgužėlį girdė, o seselė vandenėlį pilstė	157			817(855)	497
Kad du grašiu turėjau, tai ženytis pradėjau, ai man, bėda man	961	183	Norvilienė		
Kad išauštų aušrelė, užtekėtų saulelė, — aš viens sūnelis, mažvalandėlis, po dvaružį vaikščiojau	158			818(856)	498
Kad Justina kelnes audė, užsigulus labai snaudė, kad Justiną parsivesiu, nė kelinių neturėsiu	159			823(861)	498
Kad mergelė drobes audė, po seklyčią vėjas gaudė	160			825(863)	498
Kad mergytę myliu ir širdelę turiu . .	161			826(864)	499
	162			827(865)	499
Kad mes buvom trys seselės, — skambėj, gūdėj, skambėj, gūdėj	972	191	Ročkuvienė		
Kad mes jojom per pušynus, per žalius beržynus, visi beržai pumpuravo, nė viens nežaliavo	971	190	Mikštienė	1426(1487)	420
Kad mudu augov du jaunu broleliu pas senąjį tėvužėlį, pas senąjį tėvelį . . .	163			831(869)	499
Kad mudu augov pas tėvužėlį kaip ąžuolėliu	164			832(870)	499
Kad mudu augov, viens kito laukėv, abu jaunu būdamu	165			833(871)	500
Kad mudvi augov, mudvi dvi seseli, sėjova rūteles naujam daržuży	166			834(872)	500
Kad pas močiutę buvau, didžioj valelėj augau, aš nėjau per kiemužėlį be rūtų vainikėlio	821	69	Dabkuvienė		
Kad pas motę augau, pas seną aipinaus, žydėjo roželės ant mano veidelių . .	1018	223	Norvilienė		
Kad po laukelį vaikščiojau, baltas rankeles mazgojau, atjoj bernelis per žalią lankelę pas mane	167			835(873)	500
Kad tie žuvėdai būt visi prapuolę: mes biedni žalnieriai dėl anų vaikščiojom	168			836(874)	501
Kai aš išeisiu šį rudenužėlį, paliksiu jums ruimužį	1081	270	Dabkuvienė	1500(1561)	438
				1501(1562)	438
Kai juos varė pro iškalą, jų kantapliai kleptu, kleptu	169			839(877)	501

Kaip aš negersiu, gėrus nedainuosiu: ar neliustaunas šventas vakarėl's . . .	170			838(876)	501
Kaldinčiau tiltelį per Nemunėlį, lankyčiau mergelę kas vakarėlį	171			846(884)	502
Ką, močiute, padarei, ką, širdele, padarei, kam tu mane, motinėle, už to šelmio nuleidai . .	822	70	Norvilienė	1315(1365, 1367)	389
				1316(1366)	389
				1317(1368)	389
Kam tankiai lankei mane, bernužėli, — aš kalbužes kentėjau	1094	279	Duobienė		
Karčemužėj gėriau, karčemužėj šokau, karčemužėj už stalelio su jauna mergele	172			499(524)	502
Kas alų, kas alų, o kas midutėlį, kas bučiavo seną diedą, o kas bernužėlį	1087	275	Adomaitienė		
Kas do dyvai daros, kad kamaroj baras: baras bačka su uzbonu, plėčka su stikleliu	1097	282	Baltrušaičiukė		
Ką tu manei, motinėle, padarei, kam už vartų žirgužėlį pastatei . . .	1006	214	Kučinskienė		
Ką tu, močiute, padarei, — mane jauną nudavei už to šelmio bernužėlio, kur nė karto nemačiau	974	192	Juškytė	1427(1488)	420
— Kieno didi barzda, leliumai? — Svoto didi barzda, leliumai	952a	176	Juškytė		
— Kieno rudos akys, leliumai? — Jaunų rudos akys, leliumai	952	175	Dabkuvienė	1412(1472)	417
Kas tas kiemužėlis, kas ne kiemužėlis, vis žalios prievartužėlės	173			506(531)	502
Kas tie kiemužėliai, kas ne kiemužiai, vis žalios prievartužėlės	174			507(532)	502
Kas veliuoniškius vajavot norėjo, tasai ant pečių karmonus uždėjo	175			508(533)	503
Kelk, dukrele, daržo rūtele, ar dar tu n'išmiegojai	176			512(538)	503
Ko jūs, svoteliai, čionai atjojot: ar klausti's kelel'o, ar vieškelužio	177			529(555)	503
Kol aš lovoj guliu, tol atilsį turiu, kai iš lovos atsikeliu, ant rankų vaiką nusitveriu, — bėda manei jaunai, tai bėda	839a	82	Norvilienė		
Ko liūdi, mergyte, ko nedainuoji, kodėl nelinksmos, ko rūpestingos .	178			531(557)	504

Ko liūdit, brolyčiai, ko nedainuojat, ko sėdit ant žirgelių, ko rymot ant balnelių	179			530(556)	
Ko, mergyte, džiauge's, ko gėrėjais, lelijėle, ko džiaugeis, ko gėrėjais	770	27	Dabkuvienė	1284(1333)	379
Ko, mergyte, verkei, ko dejavai	770			1285(1334)	379
Ko sėdi, sesele, ko neverki, kod savo tėvelio nevirkdini	959	181	Samuolienė	1422(1483)	418
— Ko tyli, sesute, ko nedainuoji? — Ką, dievas, dainuosiu, ko linksma būsiu	1077	267	Gotautienė		
Ko tu, mergyte, suvirkai, ant manęs jauno sudilgai	180			533(559)	504
Krinta rasa nuo berželio ant žalių rūtelių, nor mane žilas senis iš tikros širdelės	181			1695(1763)	505
Kriūkia kiaulė po arimą, ropes šinkuodama: didžią ropę po šeštoką, mažą dykai davė	1038	237	Bačienė	1477(1538)	430
Krokuvoje, Varšuvoje sėdi bernelis nevalioje	182			520(546)	505
Krokuvos miestely sidabriniai vartai, o ten žydėjo du roželių krūmu	183			519(545)	505
Kūliau, kūliau iš šiaudų, dariau alų avižų, — man alutį bedarant, svotai misą išrijo	1093	279	Mikšaitienė	522(548)	443
Kur aukštos tvoros, kur žali sodai, ten mudu kalbėjova	184			524(550)	506
Kur svočiukė sėdėjo, ten roželė žydėjo	965	185	Norvilienė		
Kur ta dingo šinkarkėlė, kur čia vakar buvo	185			548(575)	506
Kur užaugai, sesele, baltoji lelijėle	186			527(553)	506
Kur žiba žiburužiai, kur dega dvi liktuži, ar lauk mane motinėlė, manęs jaunos pareinant	825	72	Mikštienė		
Kur vargų mergelė, tur didžią meilužę, o kuri bagota, kaip eglė šakota	1053	247	Blažienė	1487(1548) 1488(1549)	434 434
Labas vakars, mergyt mano, labas vakars, jaunoji	187			537(563)	507
Labs ryts, uošvele, judabru, ar neduosi dukrelės, judabru, ar neskirsi dalelės, judabru	909	138	Tomašauskytė		

Lauke belyjanti, lauke besninganti, gale lauko mergužėlė mane belaukianti . .	1058	250	Norvilienė		
Laukei nelaukei... aš kalbelę	188			544(570)	507
Lauke, lauke stoti, lauke ir nakvoti, kad ir būt ko valgyt, nėr kam gatavoti	189			543(569)	507
Laukely lyja, laukely sninga vis ant mano mergužėlės rūtų vainikėlio . .	1043	240	Daškauskienė		
Leidosi saulelė į vakarus, išleidau dukrelę į ašaras	190			545(571)	508
Leisk mane, močiute, į dvarą slūžyti	191			707(742)	508
Liepele žalioji, liepele gražioji, keta tave kirsti, šakeles genėti	192			710(745)	508
Liepė manei bernužėlis į besiedą neiti, — o kodėl aš neisiu, o kad visos eina	193			708(743)	509
Lygioje lankoj prūsokai stovi, — jau rytoj būsim prūsokų rankoj	194			711(746)	509
Magdalena graži pana, tai graži mergelė, po daržėlį vaikščiodama, žalias rūtas skynė	1060	253	Juškytė	719(754)	435
Mane motinėlė mažą augindama taip toli pažadėjo	826	73	Bakšaitienė	1324(1375)	390
Manęs broliai nekęsdami sėjo linelius į eglyną	195			717(752)	509
Mano broleliai, puikūs poneliai, budavojo dvarelį	794	48	Sutkuvienė		
Mano broliai bajorai, o aš viena seserėlė grėbiau lankoj šienelį	196			722(757)	509
Mano galvelė pagiringa, saldžios arielkėlės reikalinga	197			724(759)	510
Mano mergyte poniško būdo, tekėk už manęs, būsi mylima	795	49	Žilaitienė		
Mano... per visą naktį	198			720(755)	510
Mano tėvelio lygūs laukeliai, auga žali beržel'ai	1083	271	Bakšaitienė	1503(1564)	439
Mano tėvelio lygūs laukeliai, aug žalias pušynėlis	851	91	Maštauskienė	741(777)	396
Mano tėvel'o margi dvareliai, margi dvareliai, zerkolo langai	1092	278	Šopytė	735(770)	442
Mano tėvelio margi dvareliai, zerkoliniai langeliai	1091	277	Bakšaitienė	736(771, 772)	442
Mano tėvužėlio naujos stainužėlės tai gražiai budavotos	1042	240	Kučinskienė	1158(1204)	431
				1478(1539)	431

Marga višta kanapėta, kad bernyčiui pažadėta	199			1159(1205)	510
Maskoliukų geras pūstas, kirto galvą kaip kopūstą	200			1160(1206)	511
Mergele, kok' tu yra, kokia tavo širdis yra	201			1163(1209)	511
Mergele mano, lelijele mano, kol viena buvai, vaidų nedarei	202			1164(1210)	511
Mergytė jaunoji kuodelį pašė	392			1166(1212)	566
Mergyte mano, jaunoji mano, ausk plonas drobeles	203			1169(1215)	511
Mergyte mano, jaunoji mano, kur dėjai plėčkelę su arielkėle	204			1171(1217)	512
Mergyte mano jaunoji, kur guli tamsioj naktelėj	205			1168(1214)	512
Mergytės gražios, dainelės gražios . .	206			64(65)	512
Mergužėle lelijėle, kada mudu ženysivos	207			65(66)	512
Mergužėle lelijėle, kur buvai, kodėl vakar jaunimėly nebuvai	1005	213	Balnytė		
Mergužėlė lelijėlė vaikščiojo po sodą, vaikščiodama, džiaudama pamatė bernelį	208			66(67)	513
Mergužėle mano, baltoji gulbele, ginsiv mudu šėmus jaučius į žalią lankelę .	209			67(68)	513
Mergužėle mano, lelijėle mano, kad tu nori šalin eiti, begu moki austi . . .	210			69(70)	513
Mergužėle mano, lelijėle mano, kaip aš būsiu su tavim, tu nemoki austi . . .	211			68(69)	514
Mes lankų žalnierėliai, mes jaunieji brolel ai	212			46(47)	514
Miesto moterėlės arielkos norėjo: pamačiusios žydą, per langą žiūrėjo . .	213			1175(1221)	514
Močiutė barė, nieks neužtarė, bernužis mušė, nesigailėjo	833	78	Norvilienė		
Močeka ant posūnio pikta, o bezliepyčia nelaba	214			6(5)	515
Močiute mano miela, kuri užauginai, o kokios patiekos tu nuo manęs laukei	215			8	515
Močiute mano miela, mielai mane auginai	791	45	Bakšaitienė	1297(1346) 1314(1364)	383 384
Močiute mano miela, mielai mane auginai	817	67	Dievienė		

Močiute mano miela, senoji mano miela, mielai mane užauginai, nemielam pažadėjai	921	150	Norvilienė	1299(1348)	413
Močiute mano, senoji mano, kas per paukštelė rūtų daržely	216			13	515
Močiute mano, senoji mano, šukuok mano galvelę marių žuvų šukelėmis	1044	241	Bakšaitienė	1479(1540)	432
Močiute mano, senoji mano, vandruoja žalnierėliai, vardruosiu ir aš drauge	218			22(23)	516
Močiute mano, senoji mano, nori, nori saldaus miegelio	217			18	516
Močiute mano senoji, noriu saldaus miegelio	219			19	516
Močiutė po dvarą vaikščiodama, jauniausius sūnelius kilnodama	853	92	Plaušiniukė	24(25)	396
				25(26)	397
Močiutės dvarai margieji, — ten kukavo trys raibosios gegelės	220			27(28)	517
Močiutės dvarely gegutė kukavo, — ten kukavo gegutė, bus ramu širdelei . .	839	82	Veličkienė	1334(1385, 1386)	394
Močiute senoji, tu mano miela, auginai dukrelę, mus tris kaip vieną . .	831	77	Bakšaitienė		
Močiutė vidury dvarelio sėdėdama . . .	221			26(27)	517
Motinėle mano, labai noriu vyro: ak, mano galva papurus, jau seniai reikia muturo	222			1176(1222)	517
Motinėle mano, sengalvėle mano, kam tu mane išleidai į svečią šalelę . .	836	80	Juškytė	1177(1223)	392
				1330(1381)	393
Motinėle mano, seserėle mano, leisk mane jaunimužėlį žalioj veleėj šokti . .	836			1177(1223)	392
Motinėle mano, širdužėle mano, katrą duosi man skrynelę, šalin išleisdama	1023	227	Žilaitienė		
Motinėle mano, širdužėle mano, mielai mane auginai	223			1178(1224)	517
Motinėle širdužėle, ką tu man padarei: tu priskyrei man bernelį kaip girioj kelmelį	783	37	Bakšaitienė	1295(1344)	382
Mudu augov du broleliu, abu skaistveidėliu	926	154	Viksvytė	1396(1455)	413
Musė, piene pasigėrus, vedė blusą šokti; ana, maitos nesiprausus, nenorėjo eiti	999	209	Veličkienė	1446(1507)	424
Namo, namo, svoteliai, namo, rūdija pelija žagrelės jūsų	1020	224	Viksvytė		

Nebark mane, nemušk mane, aš turiu močiutę, užtars mane	1011	217	Gotautienė		
Nebijau nieko, nenusigąstu, turiu drūtą širdelę	1004	212	Senkauskienė		
Ne čia strazdužėlis gražiai rykavo, kur lizdelį sukrovė	224			4(3)	518
Ne dėkui tėveliui, ne dėkui senajam, n'išmaningą važnyčią nusamdei . . .	796	49	Dabkuvienė		
Nedėlios rytą saulė tekėjo, kad merguželė suole sėdėjo	1057	249	Rumšienė	288(290)	435
Ne dievai duoki, laimuže, lemki, tam patim kiemely mergužei augti	225			32(33)	518
Neduok dievai dievulėliau bajorėliui tekti: klaus mane kraitelio, didžios pasogėlės . . .	1082	270	Cvirkienė	33(34) 1502(1563)	438 439
Negėręs, negėręs negaliu buti, neturiu, neturiu nieko parduoti	226			7	518
Nejok, bernuži, pavasarį, atjoki, berneli, rudenėlį	1046	242	Bakšaitienė	1482(1542) 1483(1544)	432 432
Ne mergužė būčiau, kad aš nežinočiau, kas žaliavo žiemą vasarėlę	936	161	Lideikienė		
Nenori vargą vargti, tekėk už varto vaiko, už girios valdonėlio	227			2(6)	519
Nerori vargo vargti, tekėki už vartelio, už girios valdonėlio	228			1	519
Neturiu dvarų nei tėviškėlės, — perš manei mergelę kaip lelijėlę	229			47(48)	519
Neturiu motušės, anei tetušėlio, rūpestinga širdis mano, nėr kam patiešyti	992	205	Tamošaitė		
Nevesk, broleli, iš girelių: girių mergelės tinginėlės	933	159	Viksvytė	1402(1461)	415
Noriu miego čiučiulėlio, neturiu kur gulti, jaučiu kieme mergužėlę, neturiu ką siųsti	780	36	Teresienė		
Nuo smėlynų lig trakynų pilna lanka kupetaičių	230			293(295)	520
Nusiečiau į girelę, pasilauždčiau beržo rykštę	231			295(297)	520
Nusijočiau į Alvitą, pirkčiau Jurui smuiką	991	204	Samuolienė	1441(1502)	422

Nusišėriau bėrą žirgą, kad ir mažą, ale gražų	232			202(200)	520
Nušerdinčiau, pakaustyčiau savo bėrą žirgužėlį plieno padkavėlėm	233			203(201)	520
Nutrotijau vainikėlį, — ai, bėda man	234			204(202)	521
Nutrotijau vainikėlį žaliųjų rūtelių, vis dėl tavo, bernužėli	235			205(203)	521
Nutruko vadelės, nubėgo kumelė, — tai tau, Jadziule, tai tau, nabage, turgų važiuoti	236			206(204)	521
O ant dvaro, ant žaliojo, — balnok, bernuži, bėrą žirgą	237			207(205)	522
O ant kalnužio, o ant aukštojo, ten žaliavo žalia liepa	238			212(211)	522
O ant tiltužio, ant didžiojo, o po tiltužiu	239			214(213)	522
O aš išdainavau visas dainužėles, tik vienos nedainavau	1084	272	Juškytė	1504(1565)	439
O aš palaužiau uosio žiogružėlį . . .	240			48(49)	522
O aš pasigėręs neturiu kur gulti, toli mano tėviškėlė, negaliu pareiti . . .	823	70	Samuolienė	1318(1369)	390
				1319(1370)	390
				1320(1371)	390
O aš susikurčiau lede ugnužėlę be kirvio, be peilužėlio ant juodojo laivelio . .	948	172	Vidikytė		
O aš užaugau tarp susiedužėlių . . .	241			49(50)	523
O, atlek, atlek raimas sakalėlis į lanką, pasidabojo raimą gegužėlę lankelėj .	1056	248	Dabkuvienė		
O bernelis per šilą jojo, o mergelė uogeles rinko	242			50(51)	523
O bernyti, o jaunasis, ko tu rūstus taip vaikščioji rytą vakarėlį visą rudenėlį	1064	256	Mikštienė	51(52)	436
O daugel daugel mūsų brolelių, beg visi pentinuoti	243			52(53)	523
O dėkui dievui, kad nutekėjau, tropijau vyrą dar ne pijokėlį	834	79	Blažienė	1329(1380)	392
O dievulėliau, ką aš padariau, kad berneliui ranką daviau, pasižadėjau . .	783a	38	Blažienė	53(54)	382
O, dū, dū, dū, dū, šiaudai be grūdų, padariau alutį vienų avižų	805	57	Norvilienė		
O eičiau lauką aš pažiūrėti, ar dar aukštai saulelė	1080	269	Višinskienė	1499(1560)	438

O giria, giria, giria, giružė, toje giružėj turme bernužis	244			54(55)	523
O giria, giruže tu žalioji, o kokių paukštelių valdonuže	875	111	Dabkuvienė		
O ir apkė.ė svietas kalbelėms, kad vynu burną prausiau	245			55(56)	524
O ir atlėkė iš girios gegelė vidur tamsios naktelės	246			56(57)	524
O iš kur tie, o kieno tie svoteliai atjojo — O š kur tu? — Iš pakalnės! — O kieno tu? — Pono kalvio	247			59(60)	524
	248			61(62)	524
O kad aš audžiau drobužes, o kad aš audžiau plonąsias, šauniai lėkė šaudyklėlė per plonąsias drobeles . . .	881	116	Bakšaitienė	1355(1408)	401
O kad audžiau plonas drobužėles su lendriniu skietužėliu, su klevo šaudyklėle	249			238(239)	525
O kad aš augau pas motinėlę, didžioj valelėj mane augino	808	59	Šopytė	240(241)	388
				1310(1360)	388
O kad aš augau pas motinėlę, pas motinėlę, pas širdužėlę	809	60	Samuolienė	1311(1361)	388
O kad aš augau pas motinėlę, tai didžioj valelėj, tai gerumėly	808			240(241)	388
O kad aš augau pas motinėlę, valužę neturėjau	1050	245	Šopytė	1485(1546)	433
O kad aš augau pas senąjį tėvelį, ir pažadėjo į svetimą šalelę	882	117	Dabkuvienė		
O kad aš buvau jauna mergelė, visi mane mylėjo	876	112	Daškauskienė	249(250)	401
O kad aš buvau jaunas nevedęs, — vis mergeles mylėjau	876			249(250)	401
O kad aš buvau maža, nedidelė, margoj vygėj įguldyta, miego nenorėjau . .	877	114	Rožys		
O kad aš buvau mažoji mergelė, vyguželėj vygiuojama, miego nemiegojau .	925	153	Viksvytė		
O kad aš buvau pas motinėlę didžioj valelėj be rūpestėlių	801	53	Sadauskienė	1303(1352)	385
O kad aš buvau pas motinėlę, pas motinėlę, pas širdužėlę	810	61	Cvirkienė	251(252)	388
O kad aš buvau pas motinėlę, penki mane norėjo	911	140	Dabkuvienė	1378(1432)	410
				1509(1570)	410
				1510(1571)	410

O kad aš buvau pas motinėlę, penki mane norėjo	1098	283	Masaitienė		
O kad aš buvau pas motinėlę, žydėjo roželės ant mano rankelių	828			1326(1377)	391
O kad aš buvau pas motinėlę, žydėjo roželės ant mano veidelių	828	75	Dabkuvienė	1326(1377)	391
O kad aš buvau pas motinužėlę, pas motinužėlę viešnia viešėjau	1068	259	Maštauskienė		
O kad aš ėjau... ir bernytis, ir jaunasis su manimi drauge	250			252(253)	525
O kad aš ėjau pajūrėms pamarėms, savo baltas rankeles mazgojau, mazgojau	879	115	Šviderskienė		
O kad aš ėjau pro karčemėlę, pro karčemėlę, pro šinkaunėlę	1085	273	Makarienė		
O kad aš gavau gerą vyrelį, o aš išmiegojau saldų miegelį	880	116	Rinkytė		
O kad aš gėriau dieną naktelę, dar mano galvelė nieko nejaučia	1069	260	Bakšaitienė		
O kad aš gėriau — pasigėriau, į stakles sėdau — pasvyrėjau	251			271(272)	525
O kad aš gėriau šiandien per dieną, protužio nepragėriau	856	95	Sinkuvienė		
O kad aš pas močiutę augau, kaip daržely roželė žydėjau	252			279(280)	525
O kad aš vaikščiojau pajūrėms pamarėms, savo baltas rankeles mazgojau	253			280(281)	526
O kad ateitų subatėlės dienelės, aš jočiau mergelės savo aplankyti . . .	254			281(282)	526
O kad kavalierius greitai piršlį prašo, mažiems va keliams patieką atneša . .	970	189	Bačiulis		
O k d mudu augov, du jaunu sūneliu, pas senąjį tėvelį, abudu žalnierėliu	255			333(340)	526
O kad mudu jojov du šimtu mylelių, ir prijojov dvaružėlį, žaliąjį mūrelį . .	256			337(344)	526
O kad mudvi augov, dvi jauni seseli, pas senąją motušėlę	257			334(341)	527
O kad mudvi augov, dvi jauni seseli, sėjova rūteles naujam daržuży . .	258			335(342)	527
	393			336(343)	566

O kai pažadėsi nelabam berneliui, kasdien atlankysiu graudžioms ašarėlėms	259			338(346)	527
	260			339(348)	528
O kai pradėsim karaliui slūžyti, atsidėkavosim giminei savo	261			73(74)	528
O kam žalios rūtelės, liūd man jaunos dienelės	262			74(75)	528
— O kas tą piovė jautį? — Radvilius piovė jautį	883	118	Juškytė	1356(1409)	402
O ką tu padarei, sena motinėle, kam tu pažadėjai į vargų kiemą	884	119	Senkauskienė		
O koks cūdas! Čia ant svieto gyvent netropijau, kaip aš savo jaunas dienas darmai nutrotijau	263			77(78)	528
O ko tu, svočiute, visa sukritai, rugelių žiedeliais visa sukvipai	264			88(89)	529
O ko verkei, mergele, kad raudoni veideliai, kokį dirbai darbelį, kad rūdini žiedeliai	812	63	Daškauskienė		
O ko verki, brolužėli, o ko verki, dobilėli, tėvelio užaugintas, darbelių išmokintas	885	119	Sutkaitis		
O ko verki, sesele, o ko verki, jaunoji, ar namučiai neramūs, ar laukužiai nelygūs?	843	86	Bakšaitienė		
O kur tu buvai, bernyti mano: ar ant jūrių maružėlių žuvužių pažvejoti .	265			79(80)	529
	266			80(81)	529
— O kur tu josi, mano brolužėli? — Į svetimą šalužę	267			84(85)	529
O mergele lelijėle, nesmūtnykis sau širdelę graudžioms ašarėlėms	268			90(91)	530
O mergyte, akys mano padabojo veidą tavo, ne taip akis, kaip veidelius, kad priimtų prie šalelės	269			89(90)	530
O mergyte valiūkėle, šlekta tavo yr širdelė, kad tu gražiai moki bernelius viliоti	950	174	Kutkienė		
O močiute motinėle, o kur leisi dukružėlę	270			91(92)	530
O nėra niekur tokių sodužėlių kaip tik mano tėvelio	835	79	Viksvytė		

O rudenį nuo šermukšnių sodai raudonavo, o nuo vyro pijonyčios širdelė dejavo	271			94(95)	531
— O suolsėdi, suolsėdėli, o kur tu užaugai? — Klėty rėty ant lentynos su peliukėms drauge	886	120	Daškauskienė		
O šalna, šalnelė, šaltoji žiemelė, — brolelis balnojo bėrąjį žirgelį	1095	280	Blažienė		
O širmi, širmi, štai po juosta kirvis, — mano širmis eidininkas, aš pats merginink as	1032	233	Blažienė	1471(1532)	429
O tai dėkui tėvui motinėlei, kad mažą užauginai	272			97(98)	531
O tai tau dėkui, tėvui motinėlei, kad mažą užauginai	273			35(36)	531
O tai tau ne dėkui, mano močiute, kad pažadėjai į vargų kiemą	274			37(38)	531
O tėvelis nieko nežinojo, kad sūneliai žirgelius balnojo	1036	235	Maštauskienė	1476(1537)	429
O tu, berneli, kur šįnakt buvai, kai mane jauną panytėlę prigavai	275			38(39)	531
O tu, bernyti balamūtai, kur josi naktelę, kur nakvosi	773	30	Tamošaitė		
O tu, dieve visagalis, šaukia tave visos šalys, kad pijokas dangaus prašo, arielkoj peklą užrašo, — tai jums gražu buvo	276			39(40)	532
O tu, jauna mergele, ko žiūri pro langelį: ar nori eit į darželį, skinti žalią kvietkelę	277			40(41)	532
O tu, mano sesele, sesele siratėle	278			41(42)	532
O tu, seni, senutėli, tu manim daboj ai, kad ant aklo kuinužėlio pas mane atjojai	279			43(44)	533
O tu, žirgai, žirgeli, ko tu žvengi rytelį	1086	274	Rimeikytė		
O už jūrelių, o už marelių guli brolel s ant akmenėlių	916			304(306)	411
O už juružėlių, o už maružėlių aug žalias ąžuolužėlis su trimis liemenėliais	1075	264	Palaitienė	1497(1558)	437
O už ko, dėl ko, mano mergužėle, nebuvai jaunimėly	280			306(308)	533
O vis ūlyčios po jovaružiu, — graudžiai verkė seselė	281			307(309)	533

O žalia, žalia, žalia giružė, pilna raibų paukštužių	858			1344 (1397)	397
Oželi, oželi, tu žilabarzdi, kur dėjai lino čebataičius	282			309 (311)	533
Ožys skaistaragis džiaugės mergas darže radęs	283			310 (312)	534
Padarė žvirblelis saldų alutį	284			301 (303)	534
Padauguvos lauke du žalnieriu stovi, dėl to stovi, — dūmelę dūmoja . . .	285			302 (304)	534
Pajūrėliais pamarėliais putinai žydėjo: žali lapai, balti žiedai, raudonos uogelės	887	120	Norvilienė		
Pakelk galvą, ar jau aušta, ar jau čėsas eit pas Maušą	286			297 (299)	534
Parsivedžiau jauną, rugių nepapiauna, — ui, mano bėda, rugių nepapiauna	797	50	Veličkienė		
Parsivedžiau mergužėlę tinginėlę vienturtėlę	888	121	Vidikytė	1357 (1410)	402
Parvesk, sūneli, man martelę, man martelę pasiuntinėlę	889	122	Gotautienė		
Pasakyki, mergužėle, širdies dūšia mano, iš kur buvo trys svetelčiai pas tave be manęs	287			745 (782)	535
Pasėjau linelius lygumėly, parvedžiau mergelę mylimąją	896	128	Vidikytė	398 (410)	405
				1136 (1414)	405
				1362 (1415)	406
Pasėjau rūteles į lysvužes, išdygo rūtelės garbiniuotos	896			398 (410)	405
Pasėjo tėvelis gelsvus miežius į lygų laukelį, į lydimą	288			399 (411)	535
Pasidainuokiv mudvi, sesele, kol jauni, kol žali, kol vainikuoti	893	125	Višinskienė	1358 (1411)	404
				1359 (1412)	404
Pasigėriau alučio, neparėjau namučių, ryluže, railuže, neparėjau namučių . .	897	129	Norvilienė	402 (414)	406
				1363 (1416)	406
Pasigėriau buksvynu, visi mano rykeliai lauke	897			402 (414)	406

Pasigėriau kaip bitė, kaip bitinėlis, nežinojau kiemelio, mergužės augant	289			403(415)	535
Pasigėriau kaip bitė, kaip bitužėlė, nežinojau bernužio, kiemužy augau	290			404(416)	536
Pasigėriau kaip bitė, nežinojau, nežinojau mergelės	291			405(417)	536
Pasigėriau žalio vyno ir parpuoliau ant purvyno	292			406(418)	536
Pasimislyk, tėveli, tu sau vienas dūmoki	293			407(419)	537
Pasisakykit, ar jūs vedę, ar jūs nevedę	294			408(420)	537
Pasisėjau avižų pilną tėvo dirvelę, nusišėriau sau žirgelį vienoms grynoms avižoms	295			409(421)	537
Pasisėjau rūteles naujam rūtų daržely	296			411(423)	538
Pasisodinkiv po du berželiu į du žaliu darželiu	297			412(424)	538
Pasišėriau sau žirgelį, sau žirgelį juodbėrėlį	298			413(425)	538
Paskyniau rūtą, išleidau dukrą į svetimą šalelę	299			414(426)	539
Pas močiutę augau, vargų n'išpažinau, kas subatos vakarėlį vainikėlį pyniau	942	167	Norvilienė		
Pas močiutę būdama, merguže mergaudama, daug pakėliau kalbužėlių, nevierniųjų žodelių	1074	264	Žaliukienė		
Pas močiutę užaugau, močiutės nemylėjau, o kai reikia šalin išeiti, močiutės pagailėjau	895	127	Totilienė	1360(1413)	405
Pas močiutę valioj augau, darbelių nedirbau, užsitvėriau darželėlį su vienais kleveliais	800			390(402)	539
Pas motutę au'au lepūnėle, gulėjau vygelėj mažiukėlė	894	126	Piraitis.		
Pas motinėlę valią turėjau: kolei norėjau, tolei gulėjau	793	47	Jarošaitė		
Pas motinėlę valioj auginta, valioj auginta, ilgai m'gdyta . . .	891	123	Kazakauskienė	387(399) 1017(1060)	403 403
Pas motinėlę val'oj užaugau be vargužėlių, be rūpestėlių	890	123	Gerulienė	389(401) 1016(1059)	402 403

Pas motinėlę valužėj augau su vainikėliu kas dienužėlę	892	124	Sinkuvienė	388(400)	403
				1018(1061)	403
Pastačiau butelį ant marių kraštelio, viliojau mergelę dvylikos metelių . .	301			419(431, 432)	539
Pas tėvelį augau, saldų midų gėriau, — aš nusišėriau bėrą žirgelį grynomis avižėlėmis	302			392(404)	540
Pas tėvelį, pas senąjį, gėrė ponai ir bajorai	303			395(407)	540
Pašilėlais patrakėliais putinai žydėjo: žali lapai, balti žiedai, raudonos uogelės	1030	231	Vidikytė	1469(1530)	429
Pats pušį kirtau, pats laivą dariau, po jūružes plūkavojau, žuvelių žėlavojau	1031	232	Dievienė	1470(1531)	429
Pavasario dienelė	304			422(435)	540
Per beržynėlį, per pušynėlį atjoj jaunas bernelis	1088			215(214)	440
				216(215)	440
Per girelę jojau, girioj šieną pioviau, ant juodo laivelio žirgelį pašėriau . . .	305			222(221)	541
Per girią važiavau, gegutė kukavo, — sustok, mano bernužėli, duok man paklausyt	306			221(220)	541
Per gružę jojau, giružė skambėjo, kur užmyniau akmenėlį, ugnužė žėrėjo . .	307			223(222)	541
Per Veliuonos slaunų miestą vyno upė teka	308			234(233)	542
Per aukštą kalnelį tekėjo saulelė, — o ko verki, bernužėli, ko tu taip dūsauji	1033	233	Maštauskienė		
Per piršlius negalu durų uždaryti, — mano dukrelė dar maža, kaip daržely rūtelė žalia	913	142	Sadauskienė	1380(1434)	410
Per pušynėlį, per beržynėlį teka sroviai upelis	1088	275	Dabkuvienė	215(214)	440
				216(215)	440
				225(224)	440
Piršlys piršo mergužę, piršdams gyrė vietužę	811	62	Sinkuvienė		
Piršlys šelma, melagis, piršdams gyrė vietelę	813	64	Norvilienė		
Po bijūnėliu, po lelijėle mergelės šoko	309			326(332)	542

Ponia poną papiovė, aukštai skarą padžiovė	310			343(353)	542
Pons gendrolas labai drūts, kaip meška, o jo pati labai stora, kaip bačka . .	311			344(354)	543
Pons Kaniušas keliu jojo, ruda kalė lojo	312			345(355)	543
Po stikliniu langužiu jovarai žaliavo .	313			329(336)	543
	314			330(337)	543
Po ūlytėlę žalias rūtų darželis, o ten vaikščiojo mergužė siratėlė	315			341(350)	544
	316			342(351, 352)	544
Pradėj' gaidžiai jau giedoti ir namiškiai jau vaikščioti, — kelk, kelk, kelk, berneli	317			346(356)	544
Prapuoliau, motuše, prapuoliau, senoji, iš savo valios, iš valnystėlės — į graudžias ašarėles	814	64	Tumusienė		
Prieglaudų glindos, Šilėnų šašnės, — visos manęs norėjo	318			350(360)	545
Prie vandenėlio rymojau, rymojau, savo baltas rankeles mazgojau, mazgojau	1054	247	Lideikienė		
Pririšau žirgelį prie rūtų darželio, aš pats jaunas bernužėlis į naują seklyčią	1045	241	Norvilienė		
Rugeliai žaliavo žiemą vasarėlę . . .	319			355(365)	545
Rugelius piovus, šienelį grėbus, pas motinėlę namo parėjus	898	130	Juškytė		
Rūpinosi sesužėlė: „Kokį vyrą gausiu?“	320			356(366)	545
Rūta, rūta, rūta žalioji, ko pavytai, žalia būdama	321			357(367)	545
Rūtele žalioji, rūtele gražioji, ko pavytai šį kartelį be jokios šalnelės	899	131	Norvilienė	358(368)	406
Sakalas sode tupėjo, į jūres mares žiūrėjo	820	69	Daškauskienė		
Sakė mane šiokį, sakė mane tokį, sakė mane kiemo mergos žirgužį pragėrus	1039	237	Bačys	1475(1536)	430
Saldi gardi arielkėlė, katilėly virinta, puodelėly maišyta	322			364(375)	546
Saulelė raudona, jau vakars netoli, leiski mane, motinėle, su saulele drauge	1027	229	Tamošaitė		
Saulelė tekėjo, berželiai mirgėjo, sėdi mano motinėlė po stiklo langeliu .	1013	219	Norvilienė		

Saulėtoj dienelėj rūteles sėjo, — brolėli, o kur josi, jaunasis, ba parjosi . .	323			371 (383)	546
Sėdau į stakleles vis dainuodama, vadavau močiutę gailiai verkdama . . .	324			372 (384)	546
Sėdi broliai už stalelio, kaip dobilai žydi	1065	257	Šviderskienė		
Sėd mano močiutė vidury dvarelio margam krėslely	900	131	Samuolienė	750 (787)	407
				1364 (1417)	407
				1365 (1420)	407
				1366 (1421)	407
				1367 (1418)	408
				1368 (1419)	408
Sėdžiu už stalelio, žiūriu pro langelį: šoka kieme jaunimėlis — tai mano pulkelis	1019	224	Bačienė	1465 (1526)	427
Sėmė merga vandens, kazoks žirgą girdė	1029	231	Kuncienė		
Senasis tėvelis nedaturėjo, — aš gausiu mergelę, kokią norėsiu	325			441 (464)	547
Seselę augino, ant kanklių skambino .	326			445 (468)	547
Seselė daržely rūteles sėjo, brolelis stainelėj žirgą balnojo	327			442 (465)	548
	328			443 (466)	548
	329			444 (467)	548
Sesele jaunoji, sesele gražioji, cit, neverki, seserėle, šį vakarėlį	902	133	Vidikytė		
Sesele jaunoji, sesele gražioji, ko nuliūdai šį kartelį be savo pulkelio . . .	792a	46	Mikštienė		
Seserėle lelijėle, motinėlės dukružėle, koks širdelės gailestėlis	901	132	Sadauskienė		
Siuntė mane močiutė dunojaus vandenėlio	394			472 (495)	566
Siuntė mane močiutė vandenužio į jūreles, šaltinio vandenužio	1026	228	Daškauskienė		
Siuntė mane motinėlė į dunojų vandenėlio	1089	276	Dabkuvienė	462 (485)	441
				1505 (1566)	441
				1506 (1567)	441
Siuntė mane motinėlė į jūreles vandenėlio	1090	276	Blažienė	1508 (1569)	442
Siuntė mane motinėlė žalių rugių malti	330			471 (494)	548

Siuntė močiutė mane, širdelė: — Eiki, dukrele, į rūtų daržą	331			171(173)	549
Siuntė motinėlė mane, širdužėlė, į jūres vandenužėlio	332			170(172)	549
Skauda mano galvelė, nežinau dėl ko, vakar gėriau arielkėlę, bene bus dėl to	333			448(471)	549
Slūžyk, mergele, porą metelių, daugiau nebūsi slūžauninkėlė	334			450(473)	549
Sodai, sodai, leliumai, žalieji sodeliai, leliumai	335			451(474)	550
Sumerkiau žlugtelį ant ežerėlio, samdyčiau mergelę skalbėjėlę	336			458(481)	550
Susidūmokiv mudu, broleli, vienu mudu būdamu	1028	230	Kemzuriukė		
Sutemo tamsiai, nudergė dargiai, o dar mano bernelio iš karčemužės nėra . .	878	115	Pavalkienė	1301(1350)	401
Sutemo tamsiai, nulijo dargiai, o dar mano mergelės iš karčemužės nėra .	800	52	Juškytė	1302(1351)	385
Šalia kelelio, pat vieškelėlio, noko gelsvi lineliai	771	28	Teresienė	180(182)	380
Šalia kelelio vieškelėlio pastačiau karčemėlę	337			184(186)	550
Šalia kelelio vieškelėlio stov marga karčemėlė, ši jauna šinkorkėlė	338			185(187)	551
Šalia kelio pavieškelio, ten užtvertas rūtų daržas	339			1682(1749)	556
Šelmis buvai, ne tėvo sūnelis: kam sušildei juodbėrį žirgelį	943	169	Šalkuvienė		
Šėriau žirgelį, dūmojau, su savo broleliu kalbėjau	775	32	Gotautienė	1287(1336)	380
Šėriau žirgelį per nedėlmetį, kas subatos rytelį šėriau bėrą žirgelį, išmuštravojau	989	202	Cvirkienė		
Šėriau žirgelį per nedėlmetį, žinau, reiks šalin joti	772	29	Viksvytė	1286(1335)	380
Šerki, tėveli, bėrą žirgelį, šiame kiemely auga mergelė	920	148		1390(1449)	412
			Bakšaitienė	1391(1450)	412
Šerk man, tėveli, bėrą žirgelį, — tame kiemely augo mergelė	1100	284	Teresienė		
Šerk, tėveli, man žirgelį, šerk, senasis, juodbėrėlį, kai nušersi, pabalnok, kamanėlėmis pažabok	990	203	Staniulytė		

Šią naktelę per naktelę miego nemiegojau, aš su savo mylimu vis svirne gulėjau	776			192(194)	380
Šią naktelę per naktelę miego nemiegojau, o aš šiąnakt naktužėlę po giružę jodžiau	1014	220	Rinkytė	1459(1520)	425
Šią naktelę per naktelę miego nemiegojau, šią naktelę per naktelę lankoj jaučius ganiau	776			195(437)	381
Šią naktelę per naktelę miego nemiegojau, žalioje lankelėj žirgelius dabojau	776	33	Tomkus	192(194) 195(437)	380 381
Šią naktelę per naktelę nemigau, — mane jauną bernužėlis budino	1015	220	Viksvytė	1460(1521)	425
Šiandien gersim šnapsą, rytoj išvandruosim	340			427(443)	551
Šiaulių miestas nebrukavotas, jauna mergelė nešliūbavota	341			189(191)	551
Šienelį grėbus, rugelius piovus, pas motinėlę namo parėjus	342			432(448)	552
Šilai pušynai, trakai beržynai, ąžuolai varguolėliai	966	186	Masaitienė	438(457, 458)	419
Šyvas žirgas, šyvas, o aš nečėslyvas .	919	148	Židikienė		
Šyvas žirgas, šyvas, o aš nečėslyvas .	1099	283	Kuncienė		
Šokin broliai bėrus žirgus, sakė — nemokanti, — ir pririšo žirgužėlį prie rūtų darželio	778	34	Anusienė		
Šokit, šokit, mergužėlės, aš viens kavalierius, — jei už manęs netekėsi, geresnio negausi	343			122(123)	552
Tai dėkui dievui, kad aš nutekėjau . .	785			123(124)	382
Tai dėkui dievui, šviesiai saulelei, kad anksti nusileido	785	39	Senkauskienė	123(124)	382
Tai man rudens diena, tai man smūtnai būti	344			127(128)	552
Tai viernai ponui slūžijau: ant dienos tris darbus dirbau	345			129(130)	553
Tamsioji naktaitė, jovarų giraitė, toli mano tėviškėlė, toli, nežinoma . . .	997	207	Bakšaitienė	1444(1505) 1445(1506)	423 424

Tankiai gied gaidžiai, aušrelė veikiai, — užtek saulelė anksti rytelį	346			132(133)	553
Tas Varšuvos miestelis, slaunūs buvo dvareliai	347			133(134)	553
Teka sraunus upelėlis, ten skraidžiojo balandėlis, ten tu mane aplankysi, o aš aveles ganysiu	915	144	Masaitienė	1382(1436) 1383(1437)	411 411
Ten seselės visos uliavoja, visos gražios, visos vainikuotos	348			135(136)	554
Tetervinas burbia rytą kuo anksčiausiai, gegutė kukuoja rytą kuo vėliausiai	349			138(139)	554
Tėveli mano, sengalvėli mano, ar jau gieda, tėvuži, raibieji gaideliai . .	1010	216	Veličkienė	1458(1519)	425
Tėvelio dvarely beržai augo, senojo dvarely beržai augo	912	141	Bakšaitienė		
Tėvo dvaras muravotas	350			141(142)	554
Tėvužėli mano, sengalvėli mano, pavelyk manei jaunai žalioj vejelėj šokti	827	74	Dabkuvienė	1325(1376)	391
Tėvužėli mano, širdužėle mano, leisk mane į jaunimužėlį	827			1325(1376)	391
Tėvužėlis sūnužėlį augindamas, kaip daržely bijūnėlį sodindamas . . .	1079	268	Senkauskienė		
Tie prūsokai nemielieji tyloms susitarė, ėmė rišo vieną naktį, kaip galvijus varė	351			134(135)	555
Tykiai tykiai Nemunėlis plaukia, dar tykesniai mūs seselės kalba	960	182	Samuolienė	1423(1484)	419
Toje karčemoj, toje margoje, sėdi tėvelis gale stalelio	929	156	Kemzuriukė		
Toli nuleidau, toli pažadėjau: už jūrelių marelių, už aukštųjų kalnelių . .	953	177	Petraitienė	1413(1473) 1414(1474)	417 417
Trys trečiokai, penki šeštokai, — taip gražiai žydi darže burnotai	844	86	Bakšaitienė	1337(1389)	395
Tu berneli laidokėli, prasta tavo nakvynėlė	352			154(155)	555
Tu broliukai balandžiukai, pabalnoki man žirgelį, josiu pas mergelę, baltą lelijėlę	774	31	Čičirkienė		
Tu kleveli, žaliasis medeli	917	146	Kazakauskienė		
Tu lapute čiūžonėle, kur tu buvai šią vasarą, kur tu čiūžinėjai	353			748(785)	555

Tu lapute lydonėle, kur tu buvai šią vasarą, kur tu vaikštinėjai	354			156(157)	556
Tu mano motinėle, močiute sengalvėle, gana pailsai, gana nuvargai, lig mane užauginai	1017	222	Bakšaitienė	1462(1523)	426
				1463(1524)	426
				1464(1525)	426
Tu oželi, ukum pukum, žilbarzdėli, ukum pukum, o kur tu buvai	355			158(159)	556
Tu pasigesi mane, močiute, su vienu rudenėliu	356			159(160)	556
Tu piršleli, tikras melagėli, sakei — jaučių penkiolika, o tik vienas tėr veršiukas ir tas patsai tometukas . . .	784	38	Totilienė		
Turėdams metų arti šimtą kokį, prilygau stoną moterų visokį	939	164	Kazakauskienė		
Turi bernelis tokį žirgelį: be galvos, be kojos, be uodegėlės	777	34	Vidikytė		
Turiu kalną lipamą ir upelį brendamą .	357			162(163)	557
Tur Veliuona didžią naudą ginamą, tur Veliuona bergždžią ožką melžiamą .	358			546(573)	557
Tur Veliuona žilą ožką, puikiai parėdytą: ausys, ragai pastatyti, uodega užlaužta	359			161(162)	557
Ui, augin, augin tėvas sūnelį, kaip darže diemedėlį	360			167(169)	557
Ui, bėdos mano, vargeliai, kur pasidėsiu, neturtai, kur biedna nueisiu, vargelį atrasiu dėl savęs	1076	266	Tamošaitė		
Ui rūta, rūta, rūta žalioji, kodėl pavytai, žalia būdama	949	173	Daškauskienė		
Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, didį pijoką bernelį gavau	802	54	Bakšaitienė	687(722)	385
				689(724)	386
				1103(1148)	386
				1304(1353)	386
Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, ką aš jauns sulaukiau	1008	215	Gotautienė		
Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, kaip šią naktelę vargely buvau	932			685(720)	414
				686(721)	414
Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, o ką aš padariau, jauna būdama	824	71	Blažienė		

Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, papiešė ponas į krygę joti	802			687(722)	385
Ui, ui, ui dievai, dievuliau mano, pavarė ponas į krygę joti	802			689(724)	386
Ui, ui, ui dievai, ką aš padariau, kad močiutės neklausiau	847	88	Bakšaitienė	1339(1392)	395
Ui, ui, ui dievulėliau, kam aš jauna teksiu: o ar bajorėliui, o ar artojėliui .	982	197	Šviderskienė		
Ui, ui, ui dievuliau, kur aš būsiu, kur aš biedna pasidėsiu	361			692(727)	558
Ui, ui, ui, ui dievai mano, ką aš pasidariau: supykinau motinėlę	987	201	Cvirkienė		
Ui, ui, ui, ui dievulėliau, rūsčią gavau anytėlę	993	205	Masaitienė	693(728)	423
				1442(1503)	423
Uliavojo kazokėliai tėvelio dvarely . .	362			696(731)	558
Utarninke po pietelių statys tave prie grotelių, verksi, mergele, verks tavo širdelė	944	170	Lastienė	1409(1469)	416
U tu tu, nušalau, per du lauku važiavau	941	167	Grigienė		
Uzbonėli mano, — ir sukūlė jaunas ponas	363			697(732)	558
Užaugo berželis tėvo dvare, berželis žaliasis tėvo dvare	364			667(701)	558
Už balto stalo sėdėjau, su matušaite kalbėjau	365			698(733)	559
Uždeki, močiute, dvi liktuži, žiūrėsim mergužei į akužes	366			108(109)	559
Uždeki, močiute, dvi liktuži, žiūrėsiu mergytei į akužes	395			107(108)	566
Už jūrelių marelių trys gegutės kukavo	367			1443(1504)	559
Už jūrių marelių, už aukštų kalnelių, už gilių vandenėlių	995	206	Veličkienė		
Už jūrių marių, už dunojėlio, guli brolelis ant akmenėlio	916	145	Mikštienė	304(306)	411
				1387(1439)	412
Už jūrių, už marių marga karčemėlė	1007	215	Čičirkienė	1452(1513)	424
Už jūrių, už marių, už vandenėlių, — ten augo mergelė kaip lelijėlė . . .	1009	216	Rinkytė	1453(1514)	424
Vai, ai, ai, ai, ai dievuliau mano, o šią naktelę vargely buvau	932	158	Didžpinigaičiukė	685(720)	414
				686(721)	414

Vai, ai, ai, ai, ką daryti, reik man stoną permainyti	368			111(112)	559
Vai, ąžuolėlis ar ne medelis, siratėlis ar ne bernelis	369			112(113)	560
Vai, bėda, bėda, didi nevalia su kiemo draugalėliais	370			113(114)	560
Vai, duoki leiski mane, broleliai, aš gana dirbau pulką metelių	371			114(115)	560
Vaikščiojau, vaikščiojau po žalią girelę, vaikščiojau	1040	238	Norvilienė		
Vaikščioj mergelė po levendrų daržą, vaikščiodama uliavojo, levendrėles skaitė	1073	263	Blažienė	1156(1202) 1495(1556) 1652(1717)	437 437 436
Vaikščioj motinėlė po margą dvarą, savo sūnytėlį kilnodama	373			120(121)	561
Vaikščiojo mergytė po rūtų darželį, žuvelių šukelėmis galvelę šukavo . . .	1073			1652(1717)	436
Vaikščiojo močiutė po dvaružį, jauniausius sūnelius kilnodama	372			474(497)	560
Vaikščioj ožkelė po pievelę, kalėdo, ji vaikščiodama su vilku baras, kalėdo:	829	76	Bakšaitienė		
Vaikščioj tėvelis po didį dvarą, savo sūnelius pribudindamas	374			1154(1200)	561
Vaikščioj tėvužis po margą dvarą, savo sūnužėlius budindamas	375			1155(1201)	561
Vai marti ponia, ai martytėle, o kur palikai mūsų brolelį	376			117(118)	561
Vai mes trys, mes trys brolužėliai, visi trys brolužėliai kardo žalnierėliai . .	377			118(119)	562
Vainikėli mano, žaliukėli mano, lengvas tu man ant galvelės	994	206	Teresienė		
Vainikėli mano, žaliukėli mano, — lengvumėlis ant galvelės	378			476(499)	562
Vakar pavarė į Rygą joti, į Rygą joti, į vaiską stoti	379			478(501)	562
Vanda buvo graži pana, lenkų karalaitė, kuri niekad nenorėjo mylėt jaunikaitį	380			547(574)	562
Važiavau dieną, važiavau naktį ir privažiavau žalią lankelę	1037	236	Teresienė	1474(1535)	430
Važiavau dieną, važiavau naktį, kol privažiavau žalią lankelę	931	157	Norvilienė	480(503)	414

Veda mane į klėtelę, nežinau aš kam	381			482(505)	563
Vedžiau penkias pačias nuo šios dienos, ale negailėjau prie maro nė vienos	964	185	Rimeikaitė		
Verp mano mergytė dainuodama, už naujo vindelio sėdėdama	382			485(510)	563
Viliojo vilva, viliojo mylimą mergelę, viliojo	928	155	Masaitienė		
Vilniaus mieste žali bromai, — ten bernytis su mergyte žodelį kalbėjo . . .	383			489(514)	563
Vilva penėjo jautį, — tai veselijoj piauti	984	199	Plaušiniukė		
Vis geriam, vis geriam, vis nedainuojam, — paliausim gerti, imsim dainuoti	962	183	Juškytė	1424(1485)	419
Vis jojau, vis jojau, vis rankeles mazgojau, žiedužį nuskandinau	384			493(518)	563
Vis ūlyčios, vis ūlyčios, vis naujos seklyčios, toj seklyčioj, toj naujoje, Miliusa gyveno	998	209	Gotautienė		
Vui, ui, ui dievai, dievuliau mano, aš šiuos metelius vargely buvau . . .	937	162	Mikštienė		
Žalioje lankoj baltieji dobilėliai, o aš ten ganiau tėvelio šėmus jaučius . .	385			669(703)	564
	386			670(704)	564
Žalioj girioj putinai, putinai, čiulbėjo tuos putinuos lakštingalos . . .	387			1131(1176)	564
Žalioj lankoj rūtų daržas, — ten vaikščiojo graži pana	388			1134(1179)	565
Žalioj lankoj žalia liepa, šalts šaltinėlis, gilus dunojėlis	389			1135(1181)	565
Ženijosi pelėda su baltuoju vanagu . .	963	184	Gotautienė		
Žydi mano roželė lankoje	390			673(708)	565
	391			674(709)	565
Žydi putinėlis raudonais žiedeliais, o šermukšnėlė dar be raudonesniais . . .	846	87	Gotautienė		

„SVOTBINĖJE RĖDOJE“ IŠSPAUSDINTŲJŲ DAINŲ ALFABETINIS SĄRAŠAS

Anksti rytelį kėliau, po dvaružį vaikščiojau, žalias rūteles lankiojau	26(58)[1]	334		
Antelė plaukė per mares, per mares, vedėsi vaikelius su savim, su savim	37(106)	374		
Aš marelės' paskandinau ir kaladą uždėdinau . .	38(107)	374		
Atvažiuoja svočia ratais, užsidengus save lapais	29(63)	339		
Dėkui piršliui už midutį, dėkui, dėkui	16(39)	317		
Dėkui svotams už midutį, dėkui, dėkui	15(38)	317		
Dil, dil melninks, geležinis melninks	34(105)	373		
Du kiškeliu (šokis, žr. Tu kiškeli mėlynasis) . . .	35(105)	373		
Ei, gėriau, gėriau, gerdams dūmojau, kur aš nujosiu, kur aš pernakvosiu	27(59)	335	115(116)	447
			116(117)	448
Eikiv, sesele, pasistebėti, kokios mūsų svočiukės akys	32(68)	342		
Ei sesele, sesele, ne vis suole sėdėki, ir stačia pastovėki	17(40)		1214(1261)	446
Eisim, sesės, prie stalelio, pažiūrėsim to pulkelio	30(65)	340		
Ėskit, svotai, neužsirykit: suėdėt kiaulę su paršiukais	21(52)	328		
Gieda gaideliai, ryliuoja, aušta aušrelė, žioruoja, o bene mano jaunas bernytis atjoja	4(23)	302	1582(1645)	445
Girdžiu: atjoja sveteliai per lauką. O ko jūs, broleliai, reikalaujat	11(35)	313		
Išleidžiam seselę, išleidžiam jaunąją, išleidžiam audėjėlę	25(56)	322	1585(1648)	447
Kad aš buvau pas močiutę, darbelių nedirbau, aš turėjau darželaitį, žaliais klevais tvertą	1(11)	294	1579(1642)	444

[1] Pirmosios skiltie skaičiai žymi dabartinio leidimo dainos teksto eilės numerį ir (skliausteliuose) pirmojo leidimo (1880 m.) teksto puslapį, kuriuo buvo žymima ir pati daina; antrosios — puslapį, trečiosios — melodijų pirmojo leidimo (1900 m.) eilės numerį ir ketvirtosios — melodijos puslapį šioje knygoje.

Kelki, mergužėle, ilgai miegi, mano lelijėle, ilgai miegi	28(61)	337		
Ko verki, sesele, ko verki, jaunoji, ar nenori, seserėle, tėveliui kloniotis	24(54)	330		
— Labas rytas, mergužėle! — O ko ieškai, bernužėli, o ko ieškai, bernuži?	10(33)	312	1583(1646)	446
			1584(1647)	446
Labas rytas, uošvužėle! Padėk dieve, mergužėle	10(33)		536(562)	445
Labas vakaras, jaunoji sesele, o ant kokios parodos sukvietei	2(21)	300		
Labas vakarėlis ponui dievui, o antru žodeliu tau tėveliui	19(42)	320		
— Labas vakars, mergužėle! — O ko ieškai, bernužėli?	10(33)		1584(1647)	446
Mano tėvo, tėvo tėviškėlėj klevo lentoms aslužė išgrįsta	18(41)	319		
Melninkas su daina (šokis, žr. Dil, dil melninks)	34(105)	373		
O ar jau gieda raibieji gaideliai, ar bus čėsas, tėveli, pas mergelę joti	3(22)	301	1580(1643)	444
			1581(1644)	444
O žinai pati, mūsų seserėle, ne dvaruže vaikščiojai	14(37)	316		
Pamažu neškit margas skrynužėles, nenudaužykit skrynios zovieskėlių	20(46)		296(298)	446
Parvažiavo mūsų svočia margoj karietėlėj su šešiais žirgeliais	23(53)	329	235(235)	
Parvažiavo mūsų svočia su didžiu turteliu, didžiu spasabėliu	23(53)		235(235)	
Pasekėjužėliai, marčios brolužėliai, padėkavokit šiauriam vėjužiui	20(46)		400(412)	447
Pasekėjužėliai, marčios brolužėliai, pamaži neškit margas skrynužes	20(46)	324	400(412)	447
Sesele lelijėle, ne vis suole sėdėki, ir stačia pastovėki	17(40)	318	1214(1261)	446
Sėsim už stalų, gersim alų, alutį gerdami, gražiai dainavom	9(32)	311		
Snaudalė sėdi vidury dvaro, kuodelį peša, linus gadina	36(106)	373		
Snaudė (šokis, žr. Snaudalė sėdi vidury dvaro)	36(106)	373		
Sudievu rūtoms, sudievu mėtoms, sudievu lelijėlėms	33(97)	366		
Sunkūs, sunkūs svotų pyragai	5(29)		459(482)	445

Susėdo, susėdo svotai už stalo, padėjo, padėjo barzdas ant stalo	8(31)	310		
Susėdo svoteliai į vieną suolą, į vieną suolelį, už balto stalo	7(31)	310		
Susisėskit, susisėskit, svoteliai, į suolą, pažiūrėsim, pažiūrėsim, kokios svotų lūpos	6(30)	309		
Šen dūravęs, ten dūravęs piršlys po svirnelį ir prieina prie aruodo, randa rudą katę	13(36)	315		
Šventas, šventas dievai, amžinasis mūsų tėvai, laimink, laimink tuos namelius ir tų namų gaspadorių	31(66)	341		
Tai jums, svotai, ne gyliukis, tai jums, tai jums nė suolelio nėra	5(29)	308		
Tu kiškeli mėlynasis, kiškelėli mėlynasis, dar ne tau, dar ne tau daržely šokti	35(105)	373		
Tu svočiuke baltrankėle, pyragėlių kepėjėle, — žinai, ponia svočia, ko mes reikalaujam . . .	22(53)	329		
Vynos, broleli, vynos, vynos nerandi mergos . . .	12(36)	315		
Vai, gėriau, gėriau, gerdams dūmojau: kur šią naktį nakvosiu	12(27)		115(116)	447
Vai, jojau, jojau, jodams dūmojau: kur šią naktį nakvosiu	27		116(117)	448

„SVOTBINĖS RĖDOS“ RODINYS

1. Stebėjimas 289
2. Sanvedybos 289
3. Pažintuvės 289
4. Mėglavimasis 290
5. Piršlybos 290
6. Sanderybos 291
7. Žvalgytuvės 291
8. Žiedynos 292
9. Kvotimas 293
10. Mergavimas 293
11. Česnis 293
12. Didvakaris 293
13. Kvieslys 295
    Byla kvieslio nuo vedžio 295
    Byla kvieslio nuo nuotakos 297
14. Mergvakaris 300
15. Vedžio išleistuvės 301
16. Vedžio lauktuvės 302
17. Įsiprašymas prie suolsėdžio 303
    Vedlio byla prieš suolsėdį 303
18. Suolsėdžio klamučijimas 305
19. Suolo vadavimas per pabrolį 308
20. Svotai suole dainuoja ir valgo 310
21. Ieškojimas vynos po paklode 313
22. Nuotakos skirtumas 316
23. Suolo vadavimas per kvieslį 317
24. Pasėdas 318
25. Vedžio karvolius 319
26. Išvedimas šokti 319
27. Ačiavimas 320
28. Kraitvežys 323
29. Svočia 325
30. Vainiko padavimas 325
    Byla 325

31. Atsideivojimas 330
32. Elgimasis gaspadoj ir bažnyčioj 333
33. Jaunavedės lauktuvės 333
34. Veselninkų prasimetimas 335
35. Jaunavedžių kilojimas 335
36. Praustuvės 336
37. Svočios goda 336
38. Jaunavedžių sukeltuvės 337
39. Gobtūravimas 338
40. Marčios sutiktuvės 338
41. Suolo vadavimas per svočią 339
42. Pogalvio vadavimas per marčią 339
43. Pasėdas 339
44. Išvedimas šokti 340
45. Vištavimas 340
46. Jaunosios pasekėjai 341
47. Seklyčios padabinimas 342
48. Marčpietis 342
49. Marti ant vidurio aslos 343
50. Išvedimas šokti 343
51. Dovanų dalybos 343
52. Svočios karvolius 344
53. Šešuro karvolius 345
54. Piršlio kartuvės 345
Tiesadaris 345
Nusprendimas piršlio marop . . 345
55. Veselijos pabaigtuvės 350
56. Sugrąžtai 350
57. Atgrąžtai 351

Pridėjimai:

1. Byla kvieslio nuo vedžio (prie 13) 352
2. Byla kvieslio nuo vedžio (prie 13) 352
3. Byla kvieslio nuo nuotakos (prie 13) 354
4. Byla kvieslio nuo nuotakos (prie 13) 355
5. Vedžio lauktuvės (prie 16) 357
6. Vedlio byla prie suolsėdžio (prie 17) 358
7. Vedlio byla įsiprašant prie suolsėdžio (prie 17) 359
8. Ačiavimas (prie 27) 359
9. Ačiavimas, jeigu biedna veselija (prie 27) 360
10. Pratarlė paduodant vainiką (prie 30) 361
11. Pratarlė paduodant vainiką (prie 30) 363

12. Išleistuvės į vinčių 364
Teverna (prie 30) 365
13. Vedžio svočios sutiktuvės (prie 33) 366
14. Gobtūravimas, arba gaubtuvės (prie 39) 367
15. Biednos marčios sutiktuvės (prie 40) 368
16. Jaunosios duonos bakanas (prie 40) 369
17. Svočios karvolius (prie 52) 370
18. Veselijos asabos 370
19. Mergų ir moterų galvos apdaras 372
20. Veselijos šokiniai 373
21. Veselijos štukos 373
22. Laumė (šokinys su dainavimu) 374
23. Piršlio, svotų ir svočios lojojimas ir gyrimas 375
24. Pasėdas mergvakary 376

TURINYS

„Svotbinės rėdos" tautosaka ir papročiai. *Z. Slaviūnas* 5

LIETUVIŠKOS SVOTBINĖS DAINOS

Vestuvių dainų trečioji dalis
Dainos, dainuojamos per sugrąžtus . 27
Kitos vestuvių dainos . . 96

SVOTBINĖ RĖDA . 285

DAINŲ MELODIJOS

Vestuvių dainų melodijos (III) 379
„Svotbinės rėdos" dainų melodijos (IV) 444
Dainų melodijos (Priedai) (V) 449

PASTABOS

„Svotbinės rėdos" pastabos ir paaiškinimai. *Z. Slaviūnas* 569
Dėl „Svotbinių dainų" II tomo melodijų 595
Žodynėlis 601
Dainininkų sąrašas 625
Melodijų pirmojo ir dabartinio leidimo palyginamoji lentelė 630
„Svotbinių dainų" tekstų melodijos 685
Alfabetinis dainų ir melodijų sąrašas . 705
„Svotbinės rėdos" rodinys . 748

PARUOSĖ VYT. MAKNYS
DAILININKAS M. BULAKA
MELODIJŲ REDAKTORIUS V. PALTANAVIČIUS

А. ЮШКА

ЛИТОВСКИЕ СВАДЕБНЫЕ ПЕСНИ

ТОМ II

На литовском языке

Techn. redaktorius *V. Serapinas* Korektorė *I. Meciūnaitė*
Pasirašyta spaudai 1955.XII.8. LV 25563. Leidinio Nr. 1870. Tiražas 9.000 egz. Popierius 70×92¹/₁₆ — 23.5 pop. l. = 54,99 sp. l.; 55,6 leid. l. Spausdino valst. K. Požėlos v. spaustuvė Kaune, Puškino 11. Užsak. Nr. 3108. Kaina 21 rb.

Государственное издательство художественной литературы Литовской ССР. Вильнюс. Отпечатано в типографии им. К. Пожела, Каунас, ул. Пушкина, 11.